
LIX HU
LAJ
MORMON

JUN CHIK CH'OLOB'ANB'IL ESIL
CHIRIX LI JESUKRISTO

LIX

HU LAJ

MORMON

JUN CHIK

CH'OLOB'ANB'IL ESIL

CHIRIX

LI JESUKRISTO

HU LAJ MORMON

JUN ESIL TZ'IIB'ANB'IL XB'AAN RUQ' LAJ MORMON

CHIRUHEB' PEREL CH'IICH'

ISINB'IL SA'EB' LIX PEREL CH'IICH' LAJ NEFI

Jo'kan ut, a'an xk'osb'al ru jun li tz'iib'amb'il esil re lix tenamit laj Nefi, ut reheb' ajwi' laj Lamanita—Tz'iib'amb'il reheb' laj Lamanita, a'aneb' jun rela' lix junkab'al laj Israel; ut re ajwi' laj Judio ut laj Gentil—Tz'iib'amb'il jo' chanru taqlanb'il, ut jo'kan ajwi' rik'in li musiq'ej re profeetil aatin ut re k'utb'esink—Tz'iib'amb'il ut k'eeb'il xtz'apb'al, ut muqb'il choq' re li Qaawa', re naq ink'a' taasachmanq—Taak'utmanq xb'aan lix maatan ut lix wankilal li Dios re taak'utmanq xyaalalil—K'eeb'il xtz'apb'al xb'aan ruq' laj Moroni, ut muqb'il choq' re li Qaawa', re taak'utmanq naq tixtaw xq'ehil rik'in ruq'eb' laj Gentil—K'utb'il xyaalalil xb'aan xmaatan li Dios.

Jo'kan ajwi' jun k'osb'il ru esil isinb'il chaq sa' lix Hu laj Eter, a'an jun li tz'iib'amb'il esil re lix tenamit laj Jared, li ke'jek'iman sa' li kutan naq li Qaawa' kixjachi ru li raatinobaal li tenamit, naq yookeb' chixkab'lankil jun li najt xteramil kab'l re te'xik sa' choxa—Li wan choq' re xk'utb'al chiru li rela' lix junkab'al laj Israel chanru xninqal li k'a'aq re ru kixb'aanu li Qaawa' choq' reheb' lix yuwa'eb'; ut re te'xnaw lix sumwank li Qaawa', naq moko tz'eqb'ileb' ta chi junajwa—Ut jo'kan ajwi' re te'q'unb'esiiq xch'ool laj Judio ut laj Gentil naq li JESUS a'an li KRISTO, li JUNELIK DIOS, li naxk'utb'esi rib' chiruheb' chixjunil li tenamit—Anajwan ut, wi wan li majelal, a'an lix sachomeb' wi' li winq; jo'kan ut, meetz'eqtaana xloq'al li k'a'ru re li Dios, re naq taaruuq taweq' chi maak'a' eetz'ajnil sa' lix raqleb'aal aatin li Kristo.

Kijaltesiman ru xb'een wa li aatin chiruheb' li perel

ch'iich' sa' Ingles

xb'aan laj Jose Smith, alalb'ej.

Kipuktesiman xb'een wa sa' ingles sa'

Palmyra, Nueva York, E.U.A., sa' li chihab' 1830.

Puktesinb'il xb'aan

Lix Iglees li Jesukristo reheb' laj Santil Paab'anel sa' Roso'jikeb' li
Kutan

Tenamit Lago Salado, Utah, E.U.A.

XTIKIB'ANKIL

Lix Hu laj Mormon a'an jun siir chi loq'laj hu, chanchan ajwi' li Santil Hu. A'an jun tz'iib'anb'il esil chirix lix b'aanuhom li Dios rik'ineb' li ke'wan najter sa' li nimla ch'och' America, ut wan chi sa' lix tz'aqalil li evangelio li junelik nakana.

Li hu tz'iib'anb'il xb'aan k'iila najter profheet, rik'in li musiq'ej re profheetil aatin ut k'utb'esink. Li raatineb' a'an, li tz'iib'anb'il chaq chiruheb' perel ch'iich' oor, kitz'iib'aak resil ut kik'ose' ru xb'aan jun li profheet aj yehol esil, aj Mormon xk'ab'a'. Li tz'iib'anb'il esil naxye resil wiib' li xninqal ru tenamit. Li jun ch'ol ke'el chaq Jerusalem waqib' cient chihab' ma nayo'la li Kristo, ut ke'xjach rib' sa' wiib' chi tenamit, a'eb' laj Nefita ut laj Lamanita neke'yehé' re. Li jun ch'ol chik q'axal najter wi'chik ke'chal, naq li Qaawa' kixjacheb' ru li aatinob'aal sa' li najt xteramil kab'l re Babel. Li jun ch'ol a'in, a'eb' laj Jaredita neke'yehé' re. Chirix k'iila mil chihab', ke'sachman chixjunileb', ka'aj chik laj Lamanita ke'kana, ut a'aneb' xnimaleb' ru reheb' lix xe'toonileb' li ral ch'och' sa' li ch'och' America.

Li jun chi na'leb' q'axal nim tz'iib'anb'il resil sa' lix Hu laj Mormon a'an lix k'ulunik ut xk'anjel li Qaawa' Jesukristo sa' xyanqeb' laj Nefita, ka'ch'in chik chirix lix waklijik chi yo'yo. Naxk'ut xyaalal li tzol'leb' re li evangelio, naxk'ut chi tzoltzo li k'uub'anb'il na'leb' re li kolb'a-ib', ut naxye reheb' li winq k'a'ru tento te'xb'aanu re xk'ulb'al li tuqtuukilal sa' li yu'am a'in, ut li kolb'a-ib' chi junelik sa' li yu'am toj taachalq.

Chirix naq laj Mormon kixchoy lix tz'iib'ahom, kixq'axtesi li esil re laj Moroni li ralal, li kitiqok re junjunq li tz'aqal raatin, ut a'an kixmuqeb' li perel ch'iich' sa' li tzuul Kumorah. Sa' 21 xb'e li po Septiembre, 1823, laj Moroni, chi ak k'eeb'il chik xloq'al ut waklijenaq chi yo'yo, kixk'ut rib' chiru li Profheet aj Jose Smith, ut kixk'e xna'leb' chirix li najter tz'iib'anb'il esil, ut naq taa'aje'q xjaltesinkil ru sa' li aatinob'aal Ingles.

Moqon chik ke'q'axtesiman li perel ch'iich' re laj Jose Smith, li kijaltesink re li aatin rik'in lix maatan ut lix wankilal li Dios. Li tz'iib'anb'il esil ak puktesinb'il chik sa' naab'al chi aatinob'aal, ut wan ajwi' chik a'an chixk'utb'al xyaalal chi ak'il naq li Jesukristo a'an Ralal li yo'yookil Dios, ut naq chixjunileb' li te'chalq rik'in ut te'paab'anq re li chaq'rab' ut li k'ojob'anb'il k'anjel re lix evangelio te'ruuq chi kole'k.

Chirix li tz'iib'anb'il esil a'in li Profheet aj Jose Smith kixye: "Keb'inye re li komon naq lix Hu laj Mormon a'an li hu q'axal ch'olch'o ru wan sa' li ruchich'och', ut a'an li taqenaqil pek li xaqab'anb'il wi' li qapaab'aal,

ut jun li winq q'axal wi'chik taaruuq chixjilosinkil rib' rik'in li Dios rik'in xpaab'ankil li na'leb' wan chi sa', chiru k'a'ruhaq chik chi hu."

Rochb'een laj Jose Smith, li Qaawa' kixkanab' junlaju chik chirilb'al xjuneseb' rib' eb' li perel chi'ich' oor, ut chi wank choq' aj yehol nawom chirix lix yaalalil ut lix diosilal lix Hu laj Mormon. Li aatin ke'xch'olob' wi' xyaalal wan arin jo' "Lix Ch'olob'ahomeb' li Oxib' chi aj Yehol Nawom" ut "Lix Ch'olob'ahomeb' li Waqxaqib' chi aj Yehol Nawom."

Naqatz'aama chiru chixjunileb' li winq yalaq b'ar naq te'ril xsa' lix Hu laj Mormon, naq te'xtz'il rix sa' xch'ool li na'leb' wan chi sa', toja' ut naq te'xpatz' re li Dios, li Junelik Yuwa'b'ej, sa' lix k'ab'a' li Kristo, ma yaal li hu. Eb' li neke'b'aanunk re chi jo'kan ut neke'patz'ok rik'in paab'aal te'k'ehe'q chixnawb'al naq yaal ut naq re li Dios, rik'in lix wankil li Santil Musiq'ej. (Chi'ilmanq sa' Moroni 10:3-5.)

Eb' li neke'k'uluk re chi jo'kan li choxahil yaal k'utb'il xb'aan li Loq'-laj Musiq'ej te'xnaw ajwi' rik'in li wankilal ajwi' a'an naq li Jesukristo a'an aj Kolol re li ruchich'och', naq laj Jose Smith a'an laj k'utb'esinel ut profeet chiru sa'eb' li roso'jik kutan a'in, ut naq Lix Iglees li Jesukristo reheb' laj Santil Paab'anel sa' Roso'jikeb' li Kutana a'an lix awa'b'ejihom li Qaawa', xaqab'anb'il jun sut chik sa' li ruchich'och', royb'eninkil lix kab' xk'ulunik li Mesias.

LIX CH'OLOB'AHOMEB' LI OXIB' CHI AJ YEHOL NAWOM

CHINAWMANQ sa' chixjunileb' li tenamit, junkab'al, aatinob'aal, ut teepal taawulaq wi' li k'anjel a'in: Naq laa'o, sa' xk'ab'a' li rusilal li Dios, Yuwa'b'ej, ut li Qaawa' Jesukristo, qilomeb' li perel ch'iich' wan wi' li tz'iib'anb'il esil a'in, a'an jun tz'iib'anb'il esil chirix lix tenamit laj Nefi, ut chirixeb' ajwi' laj Lamanita, ras riitz'ineb', ut chirixeb' ajwi' lix tenamit laj Jared, li ke'el chaq sa' li najt xteramil kab'l li aatinanb'il chirix. Ut naqanaw naq jaltasinb'il ru rik'in lix maatan ut lix wankilal li Dios, xb'aan naq lix yaab' xkux a'an xch'olob'ank re chiqu; jo'kan naq naqanaw chi ch'olch'o naq yaal li k'anjel. Ut naqach'olob' ajwi' xyaalal naq qilom li k'aru tz'iib'anb'il chiruheb' li perel ch'iich'; ut k'utb'il chiqu rik'in lix wankil li Dios, ut moko re ta winq. Ut naqaye chi tiik ru li qaatin, naq jun lix anjel li Dios kikub'e chaq sa' choxa, ut a'an kixk'am chaq ut kixk'ojob' chiru li qilob'aal, jo'kan naq kiqak'e reetal ut kiqileb' li perel ch'iich', ut li tz'iib'anb'il chiru, ut naqanaw naq a'an xb'aan li rusilal li Dios Yuwa'b'ej, ut li Qaawa' Jesukristo, naq kiqil ut naqach'olob' xyaalal naq yaal li na'leb' a'in. Ut a'an sachol ch'oolej sa' qilob'aal. A'ut lix yaab' xkux li Qaawa' kixk'e qataqlankil naq taqach'olob' xyaalal a'an; jo'kan ut, re xpaab'ankil lix taqlahom li Dios, naqach'olob' xyaalal li na'leb' a'in. Ut naqanaw naq wi tiiko chixpaab'ankil li Kristo, taqisi chirix li qaq' lix kik'eleb' chixjunil li winq, ut tootaweq chi maak'a'aq qatz'ajnil chiru lix raqleb'aal aatin li Kristo, ut toowanq rik'in a'an chi junelik sa' choxa. Ut nimanb'ilaq taxaq ru li Yuwa'b'ej, ut li K'ajolb'ej, ut li Santil Musiq'ej, a'an junaj chi Dios. Amen.

OLIVER COWDERY
 DAVID WHITMER
 MARTIN HARRIS

LIX CH'OLOB'AHOMEB' LI WAQXAQIB' CHI AJ YEHOL
NAWOM

CHINAWMANQ sa' chixjunil li tenamit, junkab'al, aatinob'aal, ut teepal, taawulaq wi' li k'anjel a'in: Naq laj Jose Smith alalb'ej, li kijaltesin ru li k'anjel a'in, kixk'ut chiqu eb' li perel ch'iich' li aatinanb'il chirix, li chanchan oor okenaq; ut li jar perel li jaltesinb'il ru xb'aan laj Smith a'in, kiqach'e' rik'in quq; ut kiqil li tz'iib'anb'il chiru, chanchan najter xyiib'ankil chixjunil, ut moko nawb'il ta ru xyiib'ankil. Ut a'in naqach'olob' xyaalal chi tiik ru li qaatin, naq li Qawa' Smith kixk'ut chiqu, xb'aan naq kiqil ut kiqataqsi, ut naqanaw chi ch'olch'o naq li Qawa' Smith wan rik'in eb' li perel ch'iich' li xoo'aatinak wi'. Ut naqak'e li qak'ab'a' re li ruchich'och, re xk'utb'al xyaalal chiru li ruchich'och' li k'a'ru qilom. Ut ink'a' nokotik'ti'ik, li Dios na'ilok re.

CHRISTIAN WHITMER

JACOB WHITMER

PETER WHITMER, ALALB'EJ

JOHN WHITMER

HIRAM PAGE

JOSE SMITH, YUWA'B'EJ

HYRUM SMITH

SAMUEL H. SMITH

 LIX CH'OLOB'AHOM LI PROFEET AJ JOSE SMITH

A'in li raatin li Profeet aj Jose Smith chirix lix k'utunik lix Hu laj Mormon:

"Naq kiq'ojyino' sa' li jun xka'k'aal xb'e li po Septiembre [1823] ... kin'ok chi tijok ut chi tz'aamank chiru li Nimajwal Dios. ...

"Naq chi jo'kan yookin chixpatz'b'al xk'ab'a' li Dios, xink'e reetal jun li saqen li kik'utun sa' lin warib'aal, li kiniman toj reetal naq q'axal saqen wi'chik li warib'aal chiru wa'leb', toja' naq k'utaamil jun li winq chixk'atq inch'aat, xaqxo chi kutankil, xb'aan naq moko wan ta chi ch'och' li roq.

"Jutju sa' jun li b'aatal q'axal nim xsaqal ru. A'an jun saqal ru li naq'a-xok re k'a'ruhaq chik li wilom chaq sa' li ruchich'och'; chi moko nink'oxla naq k'a'ruhaq sa' li ruchich'och' taaruuq ta taak'utunq chi q'axal saq ut lemtz'unk ru jo' a'in. K'utk'u li ruq', ut jo'kan ajwi' lix tel, ka'ch'inaq chirix lix kux li ruq'; jo'kan ajwi' k'utk'u li roq, jo' ajwi' lix tzelek, ka'ch'in sa' xb'een lix kux li roq. K'utk'u ajwi' lix jolom ut lix kux. Kinru chixk'eeb'al reetal naq ka'ajwi' li jun b'aatal a'in wan chirix, xb'aan naq teeto, jo'kan naq kinru chirilb'al li re xch'ool.

"Moko ka'aj ta wi' lix b'aatal q'axal saq ru, jun xaqalil b'an ink'a' naru xyeeb'al chanru xnimal lix lemtz'unkil ru, ut li rilob'aal chanchan ajwi' raq' kaaq chi yaal. Numtajenaq xsaqenkil ru li warib'aal, a'ut moko wan ta xsaqenkil ru jo' li wan chixk'atq lix xaqam. Naq kiwil xb'een wa kinxuwak, a'b'an sa' junpaat ki'el inxiw.

"A'an kinixb'oq rik'in ink'ab'a', ut kixye we naq a'an aj k'amol esil, taqlanb'il chaq chiru li Dios wik'in, ut naq aj Moroni xk'ab'a'; naq li Dios wan jun li k'anjel tixk'e chinbaanu; ut naq taawanq ink'ab'a' choq' chaa-b'ilal ut choq' maa'usilal sa' xyanqeb' chixjunil li tenamit, junkab'al, ut aatinob'aal, malaj ut naq usaatinanb'ilaq ut maa'usaatinanb'ilaq sa' xyanqeb' chixjunil li teepal.

"Kixye naq wan jun li hu li k'uulanb'il sa' ch'och', tz'iib'anb'il chiruheb' perel ch'iich' oor, li nayehok resileb' li ani ke'wan najter sa' li nimla ch'och' a'in, ut b'ar kole'elq wi' chaq. Kixye ajwi' naq lix tz'aqalil li Evangelio li junelik nakana wan chi sa', jo' chanru q'axtesinb'il xb'aan li Kolonel reheb' li ke'wan chaq arin najter;

"Jo'kan ajwi', naq wankeb' wiib' li pek sa' k'onk'ookil ch'iich' plaat— ut eb' li pek a'in, b'ak'b'il rik'in jun li xramb'al ru ch'oolej, a'an ajwi' li Urim ut Tumim nayeeman re—k'uulanb'il rochb'eeneb' li perel ch'iich'; ut naq li xk'ulb'al ut roksinkil li pek a'in, a'an li okenaqeb' wi' laj Ilol Na'leb' najter malaj sa' junxil kutan; ut naq li Dios kixkawresi re taa'uxmanq xjaltesinkil ru li hu.

“Jo’kan wi’chik, kixye we, naq jo’q’e tink’uleb’ li perel ch’iich’ a’an li ki’atinak wi’—xb’aan naq toj maji’ nawulak xq’ehil naq te’k’uleq’—tento naq maajun chi aj-u tink’ut; chi moko li xramb’al ru ch’oolej rik’in li Urim ut Tumim; ka’ajwi’ reheb’ li taqlanb’ilin wi’ chixk’utb’al chiruheb’; wi ut tinb’aanu, tinsache’q. Naq yoo chi aatinak wik’in chirixeb’ li perel ch’iich’, kiteeliik li k’utb’esinb’il matk’ chiru lin k’a’uxl jo’kan naq kinru chirilb’al li na’ajej k’uulanb’ileb’ wi’ li perel ch’iich’, ut a’an chi k’a’jo’ xsaqenkil ut xch’olch’ookil ru, jo’kan naq kinnaw wi’chik ru li na’ajej a’an naq kinwulak aran.

“Chirix naq kiyeeman li aatin a’in, kiwil naq li saqen sa’ li warib’aal ki’ok chixch’utub’ankil rib’ chixk’atq lix xaqam li yoo chaq chi aatinank we, ut jo’kan kixb’aanu toj reetal naq kikana wi’chik sa’ q’ojyin li warib’aal, ka’ajwi’ chixk’atq a’an ink’a’, toja’ naq sa’ junpaat kiwil chanchan naq kiteeli jun li numleb’ li nawulak toj sa’ choxa, ut a’an kitage’ toj reetal naq kisach chiwu chi tz’aqal, ut kikana li warib’aal jo’ chanru naq kiwan chaq naq toj maji’ naxk’ut rib’ li choxahil saqen a’in.

“Kinkana chi yokyookin chixk’oxlankil xjalanil li kiwil chaq, ut k’a’jo’ naq sachso inch’ool rik’in li k’a’ru yeeb’il we xb’aan li jalanil aj k’amol esil a’in; toja’ ut, naq toj yookin chixk’oxlankil, sa’ junpaat kink’e reetal naq yoo wi’chik chi saqeno’k lin warib’aal, ut chanchan naq sa’ jun k’utaamil, li choxahil aj k’amol esil a’an wan wi’chik chixk’atq lin ch’aat.

“A’an kixtikib’, ut jun sut chik kixseraq’i li na’leb’ ajwi’ a’an li kixb’aanu chaq sa’ li xb’een xk’ulunik, chi maajun aatin kixjal; ut chirix xb’aanunkil, kixye resil we li ninqi raqb’a-aatin li te’chalq sa’ xb’een li ruchich’och’, rik’in ninqi sachok xb’aan we’ej, yok’leb’ ch’iich’, ut yajel; ut naq te’chalq li rahil raqb’a-aatin a’in sa’ xb’een li ruchich’och’ chiru li jun tasal tenamit a’in. Chirix xseraq’inkil li k’a’aq re ru a’in, kitage’ wi’chik jo’ chanru kixb’aanu chaq junxil.

“Chirix a’an, k’a’jo’ naq neke’tub’ub’nak li na’leb’ sa’ ink’a’uxl, jo’kan naq xikenaq chaq li wara sa’ xsa’ li wu, ut kinumta xsachsookil inch’ool naq yokyookin aran, rik’in li k’a’ru kiwil jo’ ajwi’ kiwab’i chaq. A’ut k’a’jo’ wi’chik naq kisach inch’ool naq kiwil wi’chik laj k’amol esil a’an chixk’atq lin ch’aat, ut kiwab’i chixnumsinkil, malaj chixyeeb’al wi’chik chi ak’il we li na’leb’ ajwi’ li kixye chaq junxil, ut kixye ajwi’ we naq tinwil wib’, kixye naq laj Satanas tixyal xq’e chiwaalenkil (sa’ xk’ab’a’ li neb’a’il wan wi’ lix junkab’al inyuwa’) naq tink’uleb’ li perel ch’iich’ re naq tinb’i-homo’q. Kixye we naq minb’aanu a’in, ut kixye we naq maajun chik ajenaru taawanq chiwu sa’ xk’ulb’aleb’ li perel ch’iich’, ka’ajwi’ re xniman-kil xloq’al li Dios, ut maajun chik ajom k’eeb’ilaq wi’ inch’ool, ka’ajwi’ re xwaklesinkil lix awa’bejijhom A’an; wi ut ink’a’ jo’kan, moko tinruuq ta chixk’ulb’aleb’.

“Chirix li rox ula’anink a’in, kitage’ wi’chik sa’ choxa jo’ junxil chaq, ut

kinkana wi'chik chixtz'ilb'al rix sa' inch'ool lix sachb'a-ch'ooolejil li k'aru toja' xink'ul chaq; ut toja' junpaataq chik xtaqik rox sut li choxahil aj k'amol esil wik'in, kitzentzereb'ak li tzo' xul, ut kintaw naq saqewk re li kutan, jo'kan naq chiru chixjunil tana' li q'ojyin yooko chaq chi aatinak.

"Ka'ch'in chik chirix a'an kinwakli chaq sa' lin ch'aat, ut jo' k'aynaqin, kin'ok chixb'aanunkil li k'anjel na'aje' sa' li kutan a'an; a'ut naq kinyal inq'e chi k'anjelak jo' sa' jalaneb' chik li kutan, kintaw naq oso'jenaq inmetz'ew, jo'kan naq chi jun waakaj moko kiru ta chiwu. Lin yuwa', li yoo chaq chi k'anjelak wochb'een, kixk'e reetal naq moko sa ta wankin, ut kixye we naq tinxik sa' kab'l. Xkohin ut xik raj we sa' kab'l, a'b'an naq tinq'ax raj lix korralil li ch'och' li wanko wi', kilaj inmetz'ew chi tz'aqal, ut kint'ane' chi ch'och' chi maak'a' inkawilal, ut chiru junpaat maak'a' tz'aqal kiweek'a.

"Li xb'een najultiko' we chirix a'an, a'an naq jun lix yaab' kuxej yoo chi aatinak wik'in, ut chixpatz'b'al ink'aba'. Kin'ilok taqe'q, ut kink'e reetal laj k'amol esil ajwi' a'an, xaqxo chi taqenaq sa' xb'een injolom, ut sutsu chi saqen jo' junxil. Toja' naq kixseraq'i wi'chik we chixjunil li k'aru kixseraq'i chaq we sa' li q'ojyin xnume', ut kinixtaqla chi xik rik'in lin yuwa' ut chixyeeb'al re li k'utb'esinb'il matk' ut li taqlahom li kink'ul chaq.

"Laa'in kin'ab'in chiru; kinsutq'i rik'in lin yuwa' sa' li ch'och', ut kinnumsi resil chixjunil re a'an. A'an kixye we naq a'an re li Dios, ut kixye we naq tinxik ut tinb'aanu li taqlanb'ilin wi' xb'aan laj k'amol esil. Laa'in kin'el chaq sa' li ch'och', ut xkohin sa' li na'ajej b'ar yeeb'il we xb'aan laj k'amol esil naq k'uulanb'ileb' li perel ch'iich'; ut rik'in naq ch'olch'o ru li k'utb'esinb'il matk' kiwil chaq chirix, kinnaw ru li na'ajej tz'aqal naq kinwulak aran.

"Moko najt ta rik'in li k'aleb'aal Manchester, sa' li Condado Ontario, Nueva York, wan jun li tzuul najt b'ayaq xteram, ut naxq'ax xterameb' li jo' k'ihal wankeb' sa' li na'ajej a'an. Chiru li tzuul a'an sa' xjajal li rokeb'aal saq'e, moko najt ta rik'in lix b'een, rub'el jun li pek nim b'ayaq xsiram, wankeb' li perel ch'iich', k'ojk'ookeb' sa' jun li kaxon pek. Li pek a'an t'ikt'o xpimal sa' xyi ut t'ort'o xyi sa' xb'een, ut jay lix k'atq, jo'kan naq lix yi nak'utun sa' xb'een li ch'och', a'ut lix k'atq muqmu rub'el ch'och' chixsutam.

"Chirix risinkil li ch'och', xintaw jun li che', li kinch'ik rub'el lix k'atq li pek, ut rik'in xmetz'ewankil wib' b'ayaq, kinwaklesi. Kin'ilok chi sa', ut aran chi yaal kiwileb' li perel ch'iich', li Urim ut Tumim, ut li xramb'al ru ch'oolej, jo' kixye chaq laj k'amol esil. Li kaxon li k'ojk'ookeb' wi' kiyiib'aman rik'in xk'ojob'ankil li jar pek sa' jun paay chi chun. Sa' rit li kaxon xe'tusub'aak wiib' pek chi jalpaqinb'il rik'in li kaxon, ut sa' xb'eeneb' li pek a'an k'ojk'ookeb' li perel ch'iich' ut li k'a'aq chik ru wan rik'ineb'.

"Kinyal inq'e chirisinkil, a'b'anan kiyeh'e' we naq xb'aan laj k'amol esil

naq ink'a' tinwisi, ut kiyehé' wí'chik we naq toj maji' nawulak xq'éhil re risinkil, chi moko taawulaq toj te'nume'q kaahib' chihab' chirix li kutan a'an; a'ut kixye we naq tinchalq sa' li na'ajej a'an tz'aqal sa' jun chihab' chik chirix a'an, ut aran toxinixtaw, ut jo'kan yooqin chixb'aanunkil toj reetal naq tixtaw xq'éhil xk'ulb'aleb' li perel ch'iich'.

"Jo'kan ut, jo' chanru naq taqlanb'ilin, xkohin sa' roso'jik li junjung chihab', ut rajlal sut kintaw aran laj k'amol esil a'an, ut rik'in a'an kink'ul intzob'al ut inna'leb' rajlal sut naq koo'aatinak, chirix k'áru ok re li Qaa-wa' chixb'aanunkil, ut chan ru ut k'áru chi na'leb' taab'eresimanq wí' lix awa'b'éjihom sa'eb' li roso'jikil kutan.

* * * * *

"Moqon kiwulak xq'éhil naq tink'uleb' li perel ch'iich', li Urim ut Tumim, ut li xramb'al ru ch'oolej. Sa' wiiib' xka'k'aal xb'e li po Septiembre, jun mil waqxaqib' cient rik'in wuqub' xka'k'aal, chirix xik jo' k'aynaqin sa' roso'jik li jun chik chihab' sa' li na'ajej k'uulanb'ileb' wí', li choxahil aj k'amol esil a'an kixq'axtesiheb' we, ut kixk'e inchaq'rab'inkil chi jo'ka'in: Naq laa'in tento sa' inb'een xk'uulankileb'; ut naq wi tinkanab'eb' chi sachk chi yal jo'maajo', malaj rik'in naq ink'a' xinyal inq'e, tin'isiq chaq; a'b'anan wi tinmetz'ewa anchal wib' chixk'uulankil toj reetal naq a'an, laj k'amol esil, tixpatz' wí'chik, te'kole'q.

"Sa' junpaat kintaw xyaalal k'a'ut naq kink'ul xnimal inchaq'rab'inkil naq tink'uula, ut k'a'ut naq laj k'amol esil kixye naq chirix naq xinb'aanu li k'áru teneb'anb'il sa' wuq', a'an tixpatz' xk'ulb'al wí'chik. Xb'aan naq toja' taanawe'q naq wankeb' wik'in, naq wankeb' li q'axal ke'xmetz'ewa rib' chixmaq'b'al chiwu. Jo' k'ihal li b'alaq'il na'leb' ke'ru chixk'oxlankil, ke'xb'aanu choq' re li ajom a'an. K'a'jo' naq kiraho' ut kiniman li rahob'te-sink, ut rajlal wankeb' li ch'uut chi tenamit li aj'ookeb' ru chixmaq'b'al chiwu, wi ta raj xe'ru. A'ut sa' xk'ab'a' lix chaab'ilal xna'leb' li Dios, ke'kana sa' wuq' toj reetal naq kinchoy xb'aanunkil rik'ineb' li k'áru teneb'anb'il sa' wuq'. Naq jo' chanru ak k'uub'anb'il, laj k'amol esil kixpatz', laa'in kinq'axtesi chiru, ut wan rik'in a'an toj sa' li kutan a'in, a'an li wiiib' xb'e li po Mayo, jun mil waqxaqib' cient rik'in waqxaqlaju xkak'al."

Re rilb'al chi tz'aqal li esil tz'iib'anb'il, chi'ilmanq sa' Jose Smith—Resilal, sa' li Q'ol Nim Xloq'al, ut sa' History of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints (Resilal Lix Iglees li Jesukristo reheb' laj Santil Paab'anel sa' Roso'jikeb' li Kutan), xb'een hu, li ch'ol 1–6.

Li najter tz'iib'anb'il esil, isinb'il chaq chi jo'kan sa' li ch'och' jo' lix yaab' xkux jun tenamit li yoo chaq chi aatinak sa' poqs, ut jaltesinb'il ru sa' li ak'il aatinob'aal xb'aan lix maatan ut lix wankilal li Dios, jo' chanru ch'olob'anb'il xb'aan ajwi' li Dios, kipuktesiman chiru li ruchich'och' xb'een wa sa' Ingles sa' li chihab' 1830, jo' THE BOOK OF MORMON.

LIX HU LAJ MORMON

Lix Hu laj Mormon a'an jun li loq'laj tz'iib'amb'il esil chirixeb' li tenamit li ke'wan najter America, ut kitz'iib'aman chiru li ch'iich' li perpo. Kaahib' siir li perel ch'iich' yeeb'ileb' resil sa' li hu:

1. *Eb' lix Perel Ch'iich' laj Nefi*, ut wiib' paay a'an: Eb' li perel ch'iich' li kok' ru ut eb' li perel ch'iich' li ninq ru. Li xb'een, a'an na'aatinak chirix li k'a'aq re ru re li musiq'ej, ut lix k'anjeleb' ut lix k'utumeb' li profeet, ut li xkab' q'axal wi'chik naxye resil li k'aru yoo chi k'ulmank sa'eb' li tenamit a'an (1 Nefi 9:2-4). Chirix b'an lix kutankil laj Mosiah, sa'eb' li perel ch'iich' li ninq ru wan ajwi' li na'leb' re li musiq'ej li nim xwankil.
2. *Eb' lix Perel Ch'iich' laj Mormon*, b'ar wi' laj Mormon kixk'os ru li k'aru wan sa'eb' lix perel ch'iich' laj Nefi li ninq ru, ut kixye k'iila aatin chirix. Chiruheb' li perel ch'iich' a'in wan ajwi' li esil kixtz'iib'a laj Mormon, ut junjung aatin kixtiq laj Moroni li rala.
3. *Eb' lix Perel Ch'iich' laj Eter*, li neke'xye resileb' laj Jaredita. Li esil a'in kik'ose' ru xb'aan laj Moroni, ut kixtiq ajwi' junjung aatin kixtz'iib'a a'an, ut kixch'utub' li tz'iib'amb'il esil a'in rik'in li nimla esil, ut "lix Hu laj Eter" kixk'e choq' xk'ab'a'.
4. *Eb' li Perel Ch'iich' Bronce* ke'k'ame' xb'aan lix tenamit laj Lehi naq ke'el chaq Jerusalem 600 chihab' ma nayo'la li Kristo. Sa' a'an wan "ro'ichal xhu laj Moises, ... ut jo'kan ajwi' li resileb' laj Judio tz'iib'amb'il chalen chaq sa' xtiklajik, toj reetal ... naq kitikla rawa'b'ejil laj Sedekias, li rey sa' xb'een Juda; Ut jo'kan ajwi' lix profeetil aatineb' li santil profeet" (1 Nefi 5:11-13). K'iila raqal isinb'il chaq sa'eb' li perel ch'iich' a'in, wan wi' li raatin laj Isaias ut xkomoneb' chik li profeet re li Santil Hu ut li moko wankeb' ta sa' li Santil Hu, neke'tawman sa' lix Hu laj Mormon.

Sa' lix Hu laj Mormon wan o'laju raqal malaj jachal, hu ajwi' neke'yehe' re (ka'ajwi' jun ink'a'), ut li junjung k'eeb'il xk'ab'a' jo' chanru xk'ab'a' lix b'eenil li kitz'iib'an re. Li xb'een siir chi hu (waqib' chi hu, li naraq' rik'in Omni) a'an li aatin sa'eb' lix perel ch'iich' laj Nefi li kok' ru, chi jaltasinb'il ru. Sa' xyanq li hu Omni rik'in li hu Mosiah wan jun raqal, li Raatin laj Mormon xk'ab'a'. Li jun raqal a'in naxjunaji li esil tz'iib'amb'il chiruheb' li perel ch'iich' li kok' ru rik'in lix tz'iib'ahom laj Mormon k'osb'il wi' ru li aatin sa'eb' li perel ch'iich' li ninq ru.

Li jun siir q'axal nim, li natikla rik'in Mosiah ut naraq' rik'in lix

wuq xch'ol Mormon, a'an lix tz'iib'ahom laj Mormon k'osb'il wi' ru eb' lix perel ch'iich' laj Nefi li ninq ru. Li jun siir sa' roso'jik, li natikla rik'in lix waqxaq ch'ol li hu Mormon toj sa' roso'jik li hu, tz'iib'amb'il xb'aan laj Moroni ralal laj Mormon, li kichoyok xtz'iib'ankil resil lix yu'am lix yuwa', toja' naq kixtz'iib'a chi k'osb'il ru li resileb' laj Jaredita (a'an lix Hu laj Eter), ut moqon kixtiq li aatin li nawb'il ru jo' lix Hu laj Moroni.

Naq wan tana' 421 chihab' xyo'lajik li Kristo, laj Moroni, a'an aj ch'otonel reheb' li profheet aj yehol esil, kixk'e xtz'apb'al li loq'laj tz'iib'amb'il esil, ut kixmuq choq' re li Qaawa', re taak'eheq chi k'utmank sa' roso'jik li kutan, jo' chanru yeeb'il chi junxilaj xb'aan lix yaab' xkux li Qaawa' rik'in xtz'uumaleb' re lix najter profheet. Sa' 1823 chihab' xyo'lajik chaq li Kristo, laj Moroni, ak waklijenaq chik chi yo'yo, kirula'ani li profheet aj Jose Smith ut moqon kixq'axtesi re li k'a'ru tz'iib'amb'il chiruheb' li perel ch'iich'.

Chirix lix k'uub'lajik li hu a'in: Wan junjunq li aatin moko tz'aqal ta li tawb'il sa' lix Hu laj Mormon li xpuktesiman k'iila sut sa' Ingles. Sa' li jun puktesink a'in, k'uub'amb'il li aatin re tixk'am rib' rik'in li hu kitz'iib'aman chi uq'ej naq maji' napuktesiman, ut rik'in li puktesink kib'aanuman sa' xtiklajik, li k'uub'amb'il xb'aan li Profheet aj Jose Smith.

lix Hu laj Mormon

<i>K'ab'a'ej</i>	<i>Perel</i>
Xb'een Xhu laj Nefi	1
Xkab' Xhu laj Nefi	70
Xhu laj Jakob.	159
Xhu laj Enos	184
Xhu laj Jarom	187
Xhu laj Omni	190
Li Raatin laj Mormon	193
Xhu laj Mosiah	196
Xhu laj Alma.	281
Xhu laj Helaman.	509
Rox Nefi	563
Xkaa Nefi	642
Xhu laj Mormon	648
Xhu laj Eter	674
Xhu laj Moroni	716

LI XB'EEN XHU LAJ NEFI

LI RAWA'B'EJIL UT LIX K'ANJEL

Jun esil chirix laj Lehi ut li xSariah li rixaqil, ut eb' li kaahib' chi ralal, li neke'xk'ab'a'in, (natikib'an li asb'ej) laj Laman, laj Lemuel, laj Sam, ut laj Nefi. Li Qaawa' naxye re laj Lehi naq chi'elq chaq sa' li ch'och' Jerusalen, xb'aan naq jo' profet naraatinaheb' li tenamit chirix lix maa'usilaleb', ut neke'xsik' risinkil lix yu'am. Nab'EEK oxib' kutan chiru li yamyookil ch'och' rochb'een lix junkab'al. Laj Nefi naxk'ameb' li ras chirix ut nasutqi' sa' li ch'och' Jerusalen re xtawb'al li tz'iib'amb'il esil reheb' laj Judio. Resilal li rahilal ke'xk'ul. Neke'xk'ul choq' rixaqileb' lix rab'in laj Ismael. Neke'xik chiru yamyookil ch'och' rochb'eeneb' lix junkab'al. Lix rahilaleb' ut lix ch'a'ajkilaleb' chiru yamyookil ch'och'. Lix jayalil lix b'eenikeb'. Neke'wulak sa' li nimla ha'. Neke'xpo'resi xch'ool li ras laj Nefi rik'in. A'an naxsacheb' xna'leb', ut naxyiib' jun li jukub'. Naa-b'alil neke'xk'e choq' xk'ab'a' li na'ajej. Neke'xq'ax li nimla ha' toj reetal neke'wulak sa' li yeechi'imb'il ch'och', ut wan xkomon li na'leb'. A'in jo' chanru li esil kixye laj Nefi; malaj sa' jalan chik aatin, laa'in, aj Nefi, kintz'iib'ank re li esil a'in.

CH'OL 1

Laj Nefi naxtikib' xtz'iib'ankil resil lix tenamit—Laj Lehi naril sa' k'ut-b'esinb'il matk' jun xaqal li xam ut naril xsa' jun li hu wan wi' profettil aatin—Naxnima ru li Dios, naxye chirub'etal resil lix k'ulunil li Mesias, ut naxch'olob' jo' profet lix sachlijik Jerusalen—Narahob'tesiik xb'aaneb' laj Judio. Wan na 600 chihab' ma nayo'la li Kristo.

LAA'IN, aj "Nefi, rik'in naq kinyo'la chaq rik'in ^bchaa-b'il 'na'b'ej yuwa'b'ej, jo'kan naq

"kintzole' ka'ch'inaq sa' chixjunil lix nawom lin yuwa'; ut rik'in naq wilom k'iila 'ch'a'ajkilal chiru xb'ehil lin kutan, a'ut k'a'jo' ajwi' naq usilamb'ilin xb'aan li Qaawa' chiru chixjunil lin kutan; relik chi yaal, wanjenaq xnimal innawom chirix lix chaab'ilal ut lix 'muqmuukil na'leb' li Dios, jo'kan naq ^snintz'iib'a resil lin b'aanuhom chiru lin kutan.

2 Relik chi yaal, nintz'iib'a jun esil sa' li "raatinob'aal inyuwa', a'an ajwi' lix nawomeb' laj Judio, ut li raatinob'aaleb' laj Egipcio.

[1 NEFI]

1 1a K'UTUL RAQAL: Nefi, ralal laj Lehi.
b Prov. 22:1.
c Tz. ut S. 68:25, 28.
K'UTUL RAQAL:
Na'b'ej yuwa'b'ej.

d Enos 1:1;
Mos. 1:2-3.
K'UTUL RAQAL:
K'utuk, tzolonel.
e K'UTUL RAQAL:
Ch'a'ajkilal.
f K'UTUL RAQAL:

Xmuqmuukil na'leb' li Dios.
g K'UTUL RAQAL:
Loq'laj hu (eb' li).
2a Mos. 1:2-4;
Morm. 9:32-33.

3 Ut ninnaw naq li esil nintz'iib'a "yaal, ut nintz'iib'a rik'in tz'aqal li wuq', ut nintz'iib'a jo' chanru lin nawom.

4 Xb'aan naq kik'ulman sa' xtik-lajik li "xb'een chihab' li rawa'b'e-jil laj ^bSedekias, li rey sa' xb'een Juda, (lin yuwa', aj Lehi, wanjenaq chaq 'Jerusalem chiru chixjunil lix kutan); ut sa' li chihab' ajwi' a'an ke'kulun k'iila ^dprofeet, ke'xch'olob' jo' profheet chiru li tenamit naq tento te'xjal xk'a'uxl, malaj ut li nimla tenamit 'Jerusalem tento taasachmanq.

5 Jo'kan ut, kik'ulman naq lin yuwa', aj "Lehi, naq yoo chi xik kitijok chiru li Qaawa', relik chi yaal, chi anchal ajwi' lix ^bch'ool, chirix lix tenamit.

6 Ut naq kitijok chiru li Qaawa', kik'ulman naq kichal jun "xaqal li xam, kikana chiru, sa' xb'een jun li pek; ut naab'al li kiril ut kirab'i; ut sa' xk'ab'a' li k'a'ru kiril ut kirab'i kisiksot ut kichenhot chi numtajenaq.

7 Ut kik'ulman naq kisutq'i sa' tz'aqal li rochoch aran Jerusalem; ut kixkut rib' chiru lix ch'aat, chi "numtajenaq li

Musiq'ej rik'in, jo' ajwi' li k'a'aq re ru kiril chaq.

8 Ut naq numtajenaq chi jo'kan li Musiq'ej rik'in, kik'ame' sa' jun li "k'utb'esinb'il matk', jo'kan naq kiril chi ^btehliik li choxa, ut kixk'oxla naq kiril li Dios k'ojk'o sa' xb'een lix k'ojarib'aal, sutsu xb'aaneb' k'iila ch'uut chi anjel maak'a' rajlankileb', wankeb' chi b'ichank ut chixnimankil ru lix Dios.

9 Ut kik'ulman naq kiril Jun li yoo chaq chi kub'eek sa' xyi choxa, ut kiril naq lix "lemtz'unkil ru naxq'ax xlemtz'unkil li saqe sa' wa'leb'.

10 Ut kiril ajwi' "kab'laju chik yookeb' chaq chixtaaqaenkil, ut lix kutankileb' naxq'ax xkutankileb' li chahim chiru li heelam.

11 Ut ke'kub'e chaq ut koxe'eelq chiru lix b'een li ruchich'och'; ut kichal li xb'eenil ut kixaqli chiru lin yuwa', ut kixk'e jun li "hu re, ut kixye re naq taaril li tz'iib'انب'il.

12 Ut naq toj yoo chirilb'al li tz'iib'انب'il, kik'ulman naq kinujob'resiik rik'in lix "Musiq' li Qaawa'.

13 Ut kiril li tz'iib'انب'il, kixye: Rahilal, rahilal sa' xb'een Jerusalem,

3a 1 Ne. 14:30;
Mos. 1:6; Eter 5:1–3;
Tz. ut S. 17:6.

4a K'UTUL RAQAL:
Tusleb'aal Chihab'—
598 chihab' rub'elaj
li Kristo.

b 2 Kro. 36:10;
Jer. 52:3–5;
Omni 1:15.

c 1 Kro. 9:3.

d 2 Rey. 17:13–15;
2 Kro. 36:15–16;
Jer. 7:25–26.

K'UTUL RAQAL:
Profeet.

e Jer. 26:18; 2 Ne. 1:4;
Hel. 8:20.

5a K'UTUL RAQAL: Lehi,
xyuwa' laj Nefi.

b Stgo. 5:16.

6a Exo. 13:21;
Hel. 5:24, 43;
Tz. ut S. 29:12;
JS—R 1:16.

7a Dan. 10:8;
1 Ne. 17:47;
Mois. 1:9–10;

JS—R 1:20.

8a 1 Ne. 5:4.

K'UTUL RAQAL:
K'utb'esinb'il matk'.

b Esek. 1:1;
Hech. 7:55–
56; 1 Ne. 11:14;
Hel. 5:45–49;
Tz. ut S. 137:1.

9a JS—R 1:16–17.

10a K'UTUL RAQAL:
Apostol.

11a Esek. 2:9.

12a Tz. ut S. 6:15.

xb'aan naq wilom laa ^atz'eqb'eetalil! Relik chi yaal, k'iila na'leb' kiril lin yuwa' chi tz'iib'anb'il chirix ^bJerusalen—naq taasachmanq, ut li ani wankeb' aran; naab'al te'oso'q xb'aan li yok'leb' ch'iich', ut naab'al ^cte'k'ame'q chi preexil Babilonia.

14 Ut naq ak kiril inyuwa' k'iila k'a'aq re ru ninq ut sachol ch'oollej chi tz'iib'anb'il ut rik'in xnaq' ru, kik'ulman naq kixjap re chixyeeb'al k'iila aatin re li Qaawa', jo' li we': Ninq ut sachol ch'oollej laa k'anjel, at Qaawa' Dios Nimajwal! Laa k'ojarib'aal taqenaq chaq sa' choxa, ut laa wankilal, ut laa chaab'ilal, ut laa wuxtaan wan sa' xb'eeneb' chixjunil li wankeb' sa' ruchich'och'; ut sa' xk'ab'a' naq aj uxtaanat, ink'a' taakanab'eb' li ani ^dneke'k'ulun aawik'in naq te'oso'q.

15 Ut jo'ka'in li raatin lin yuwa' sa' xnimankil ru lix Dios; xb'aan naq kisaho' li raam, ut kinujak anchal lix ch'ool, sa' xk'ab'a' li k'a'aq re ru kiril chaq, relik chi yaal, li kixk'ut chaq li Qaawa' chiru.

16 Ut anajwan laa'in, aj Nefi, ink'a' nink'e resil chixjunil li k'a'aq re ru tzt'iib'a lin yuwa', xb'aan naq k'iila k'a'aq re ru tzt'iib'a li kiril chi k'utb'esinb'il ut sa'eb' li matk'; ut tzt'iib'a ajwi' k'iila k'a'aq re ru

^e"kixch'olob' jo' profheet ut kixye reheb' li ralal xk'ajol, li ink'a' tink'e resil chixjunil.

17 A'b'anan tink'e resil lin b'aanuuhom chiru lin kutan. K'ehomaq reetal, nintz'iib'a chi k'osb'il ru li esil kixtz'iib'a lin yuwa', chiruheb' perel ch'iich' li kinyiib' rik'in tzaqal li wuq'; jo'kan ut, chirix naq tinchoy ^fxk'osb'al ru li ^gesil kixtz'iib'a lin yuwa', tink'e resil lin yu'am laa'in.

18 Jo'kan ut, nawaj raj naq teenaw, naq chirix naq li Qaawa' xk'ut xk'ihal li sachb'a-ch'oollejil na'leb' a'in chiru lin yuwa' aj Lehi, relik chi yaal, chirix lix ^hsachlijik Jerusalen, k'ehomaq reetal naq a'an xko'o sa' xyanqeb' li tenamit, ut ki'ok chi ⁱbaatinak jo' profheet, ut chixch'olob'ankil chiruheb' li k'a'aq re ru kiril jo' ajwi' li kirab'i chaq.

19 Ut kik'ulman naq eb' laj Judio ^j"ke'reetz'u xb'aan li k'a'aq re ru kixch'olob' chaq chirixeb', xb'aan naq kixch'olob' chaq chi yaal chirix lix maa'usilaleb' ut lix tz'eqb'eetalileb', ut kixch'olob' xyaalal naq li k'a'aq re ru kiril ut kirab'i chaq, jo' ajwi' li k'a'ru kiril chaq chi tz'iib'anb'il sa' li hu, naxk'utb'esi chi ch'olch'o chirix lix k'ununik jun li ^kMesias, jo' ajwi' lix tojb'al rix li ruchich'och'.

13a 2 Rey. 24:18–20;
2 Kro. 36:14.
b 2 Rey. 23:27; 24:2;
Jer. 13:13–14;
2 Ne. 1:4.
c 2 Rey. 20:17–18;
2 Ne. 25:10;
Omni 1:15.
14a Alma 5:33–36;

3 Ne. 9:14.
16a 1 Ne. 7:1.
17a 1 Ne. 9:2–5.
b 1 Ne. 6:1–3; 19:1–6;
2 Ne. 5:29–33;
Tz. ut S. 10:38–46.
18a 2 Ne. 25:9–10;
Tz. ut S. 5:20.
b K'UTUL RAQAL:

Profheetil aatin,
aatinak jo' profheet.
19a 2 Kro. 36:15–16;
Jer. 25:4;
1 Ne. 2:13; 7:14.
b K'UTUL RAQAL:
Mesias.

20 Ut naq eb' laj Judio ke'rab'i li k'a'aq re ru a'in, ke'josq'o' rik'in a'an; relik chi yaal, jo' chanru ajwi' chaq rik'ineb' li profeet najter, li "ke'risi chaq, ut ke'xkuti chaq chi pek, ut ke'xkamsi chaq; ut ke'xsik' ajwi' lix yu'am a'an, re te'risi. A'ut k'ehomaq reetal, laa'in, aj Nefi, tink'ut cheru naq eb' lix q'unil^buxtaan li Qaawa' wankeb' sa' xb'eeneb' chixjunileb' li kixsik' ru, sa' xk'ab'a' lix paab'aaleb', re xk'eeb'al xkawileb' xmetz'ew toj reetal naq te'wanq xwankil chi kole'k.

CH'OL 2

Laj Lehi naxk'am lix junkab'al chiru yamyookil ch'och' chixk'atq li Kaqi Palaw—Neke'xkanab' li k'a'aq re ru wan reheb'—Laj Lehi naxq'axtesi jun li mayej chiru li Qaawa' ut naxk'ut chiruheb' li ralal naq te'xpaab' li taqlahom—Laj Laman ut laj Lemuel neke'xwech'i rix lix yuwa'—Laj Nefi na'ab'in chiru, ut natijok chi wan xpaab'aal; li Qaawa' na'aa-tinak rik'in, ut nasik'e' ru re taqlank sa' xb'eeneb' li ras. Wan na 600 chihab' ma nayo'la li Kristo.

XBAAN naq k'ehomaq reetal, kik'ulman naq li Qaawa' kiraatina lin yuwa', relik chi yaal, sa' ajwi'

jun li matk', ut kixye re: Osob'te-sinb'ilat laa'at Lehi, xb'aan li k'a'aq re ru xab'aanu; ut xb'aan naq tiikat chi paab'ank ut xajultika chiru li tenamit a'in li k'a'aq re ru katin-taqla wi', k'e reetal naq neke'xsik' "risinkil aayu'am.

2 Ut kik'ulman naq li Qaawa' "kixtaqla lin yuwa', sa' ajwi' jun^bmatk', naq 'tixk'am lix junkab'al chirix ut taaxik sa' li yamyookil ch'och'.

3 Ut kik'ulman naq a'an "ki'ab'in chiru li raatin li Qaawa', jo'kan naq kixb'aanu jo' xtaqlahom li Qaawa'.

4 Ut kik'ulman naq xko'o chiru li yamyookil ch'och'. Ut kixkanab' li rochoch, ut lix ch'och'il li reechanihom, ut lix oor, ut lix plaat, ut k'a'aq re ru re li tertto xtz'aq, ut maak'a' kixk'am rik'in, ka'ajwi' lix junkab'al, ut lix tzakemq, ut lix muheb'aal t'ikr, ut "xko'o chiru yamyookil ch'och'.

5 Ut kikub'e sa'eb' li nub'aal chixk'atq lix maril li "Kaqi Palaw; ut kib'eech chiru li yamyookil ch'och' sa'eb' li nub'aal li wankeb' chixk'atq li Kaqi Palaw, ut kib'eech chiru li yamyookil ch'och' rochb'een lix junkab'al, a'aneb' lix Sariah lin na', ut eb' li was, a'aneb' laj^bLaman, laj Lemuel, ut laj Sam.

6 Ut naq ak xb'eech oxib' kuttan chiru li yamyookil ch'och',

20a Hel. 13:24–26.

b Alma 34:38;

Tz. ut S. 46:15.

K'UTUL RAQAL:

Uxtaan, uxtaanank.

2 1a 1 Ne. 7:14.

2a 1 Ne. 5:8; 17:44.

b K'UTUL RAQAL:

Matk'.

c Gen. 12:1;

2 Ne. 10:20;

Eter 1:42;

Abr. 2:3.

3a K'UTUL RAQAL:

Ab'ink chiru.

4a 1 Ne. 10:4; 19:8.

5a 1 Ne. 16:14;

Tz. ut S. 17:1.

b K'UTUL RAQAL:

Laman.

kik'ulman naq kixyiib' lix muheb'aal t'ikr sa' jun "ru taq'a chixk'atq xha'il jun nima'.

7 Ut kik'ulman naq kixyiib' jun li "artal rik'in ^bpek, ut kixb'aanu jun li mayej chiru li Qaawa', ut 'kib'antioxin chiru li Qaawa' li qaDios.

8 Ut kik'ulman naq kixk'e choq' xk'ab'a' li nima', Laman, ut naxk'ul rib' sa' li Kaqi Palaw, ut li ru taq'a wan sa'eb' li nub'aal chixk'atq b'ar na'ok wi' li ha'.

9 Ut naq lin yuwa' kiril naq lix ha'il li nima' naxk'ul rib' sa' xyo'leb'aal li Kaqi Palaw, kiraatina laj Laman, ut kixye: Aay, juntaq'ee-taqat taxaq rik'in li nima' a'in, junelik raj yooqat chixk'ulb'al aawib' rik'in lix yo'leb'aal chixjunil li tiikilal!

10 Ut kiraatina ajwi' laj Lemuel: Aay, juntaq'ee-taqat taxaq rik'in li ru taq'a a'in, kawaqat raj, xaq-xooqat raj junelik, ut ink'a' raj tat-eek'anq rik'in xpaab'ankil lix taqlahom li Qaawa'!

11 Anajwan, kixye a'in sa' xk'ab'a' lix jipileb' xk'a'uxl laj Laman ut laj Lemuel; xb'aan naq k'ehomaq reetal naq "ke'xwech'i rix lix ^byuwa' sa' naab'al li k'a'aq re ru, xb'aan naq a'an jun li 'winq aj matk', ut xk'ameb' chaq xb'e chi elk sa' li ch'och' Jerusalen, re xkanab'ankil xch'och'il li

reechanihomeb', ut lix oor, ut lix plaat, ut li k'a'aq re ru tertotxt'aq reheb', re te'oso'q sa' li yamyookil ch'och'. Ut a'in ke'xye naq kixb'aanu sa' xk'ab'a' lix majelal lix k'oxlahom lix ch'ool.

12 Ut chi jo'kan naq laj Laman ut laj Lemuel, asb'ejeb' chik, ke'xwech'i rix lix yuwa'. Ut ke'wech'in xb'aan naq "ink'a' ke'xnaw chanru nak'anjelak li Dios li kiy'o'ob'te-sink chaq reheb'.

13 Chi moko neke'xpaab' naq Jerusalen, li nimla tenamit a'an, taaruuq "taasachmanq jo' chanru li raatineb' li profet. Ut chanchaneb' ajwi' laj Judio li wankeb' chaq Jerusalen, li ke'ajok raj risinkil xyu'am lin yuwa'.

14 Ut kik'ulman naq lin yuwa' kiraatinaheb' sa' li ru taq'a Lemuel, rik'in "wankilal, chi nujenaq rik'in li Musiq'ej, toj reetal naq ^bke'siksot lix xaqalileb' chiru. Ut kixsacheb' xna'leb', jo'kan naq maak'a'eb' xch'ool chixwech'b'al rix; jo'kan naq ke'xb'aanu jo' k'aru kixtaqlaheb' wi'.

15 Ut kiwan lin yuwa' sa' jun muheb'aal t'ikr.

16 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, q'axal saajin chaq, a'ut nim chaq inxaqam, ut jo'kan ajwi' k'a'jo' inch'ool chixnawb'al chirix lix "muqmuukil na'leb' li Dios, jo'kan naq kin'elajin chiru li Qaawa'; ut

6a 1 Ne. 9:1.

7a Gen. 12:7–8;

Exo. 24:4; Abr. 2:17.

b Exo. 20:25;

Deut. 27:5–6.

c K'UTUL RAQAL:

B'antiox, b'antioxink.

11a 1 Ne. 17:17.

K'UTUL RAQAL:

Wech'ink-ix.

b Prov. 20:20.

c 1 Ne. 5:2–4.

12a Moiss. 4:6.

13a Jer. 13:14;

1 Ne. 1:13.

14a K'UTUL RAQAL:

Wankilal.

b 1 Ne. 17:45.

16a K'UTUL RAQAL:

Xmuqmuukil na'leb'

li Dios.

k'ehomaq reetal naq a'an ^bkinru-la'ani, ut 'kixq'unob'resi li waam jo'kan naq ^dkinpaab' chixjunil li aatin yeeb'il chaq xb'aan lin 'yu-wa'; jo'kan naq ink'a' kinpo'resi inch'ool rik'in jo' chanru eb' li was.

17 Ut kiwaatina laj Sam, ut kink'e chixnaw li k'a'ru xk'utb'esi chaq li Qaawa' chiwu rik'in lix Loq'-laj Musiq'. Ut kik'ulman naq a'an kixpaab' li waatin.

18 A'b'anan k'ehomaq reetal, laj Laman ut laj Lemuel ink'a' ke'raj ab'ink chiru li waatin, ut rik'in naq "ra inch'ool xb'aan xkawileb' li raam, kin'elajin chiru li Qaawa' sa' xk'ab'a'eb'.

19 Ut kik'ulman naq li Qaawa' kinraatina, ut kixye: Osob'te-sinb'ilat, at Nefi, sa' xk'ab'a' laa "paab'aal, xb'aan naq yalb'il aaq'e naq xinaasik', rik'in xkub'enaqil aach'ool.

20 Ut a' yaal jo' chan ru neke-paab' lin taqlahom, "tex'usaaq, ut taak'ame'q eeb'e sa' jun ^bch'och' li yeechi'nb'il, relik chi yaal, jun ch'och' li kinkawresi choq' eere; relik chi yaal, jun ch'och' li sik'b'il ru sa' xb'een chixjunil chik li ch'och'.

21 Ut a' yaal jo' chan ru te'x-po'resi xch'ool laa was aawik'in,

eb' a'an "te'isiq chaq chiru li Qaawa'.

22 Ut a' yaal jo' chanru naq laa'at nakapaab' lin taqlahom, tatk'ehe'q choq' aj "taqlanel ut aj tzolonel sa' xb'eeneb' laa was.

23 Xb'aan naq k'e reetal, sa' li kutan naq te'xpo'resi xch'ool wik'in, laa'in "tinmajewaheb' rik'in ajwi' jun rahil majewank, ut maak'a'a-qeb' xwankil sa' xb'eeneb' laa wi-yajil, ka'ajwi' wi a'aneb' te'xpo'resi ajwi' xch'ool wik'in.

24 Ut wi taa'uxq naq te'xpo'resi xch'ool wik'in, eb' a'an te'wanq choq' "rapleb' chiruheb' laa wijayil, re ^breek'asinkileb' xch'ool sa' lix b'ehil li jultikank.

CH'OL 3

Eb' li ralal laj Lehi neke'sutq'i Jerusalem re xtawb'aleb' li perel ch'iich' bronce—Laj Laban ink'a' naxk'eheb' li perel ch'iich' reheb'—Laj Nefi na'elajink chiruheb' ut naxk'e xch'ooleb' li ras—Laj Laban narelq'a li k'a'ru reheb' ut naraj xkamsinkileb'—Laj Laman ut laj Lemuel neke'xsak' laj Nefi ut laj Sam, ut neke'q'use' xb'aan jun li anjel. Wan na 600–592 chihab' ma nayo'la li Kristo.

16 b Sal. 8:4; Alma 17:10;
Tz. ut S. 5:16.
K'UTUL RAQAL:
K'utb'esink,
k'utb'esinb'il na'leb'.
c 1 Rey. 18:37; Alma 5:7.
d 1 Ne. 11:5.
e K'UTUL RAQAL:
Yuwa'b'ej re
ruchich'och'; Profheet.

18 a Alma 31:24;
3 Ne. 7:16.
19 a 1 Ne. 7:12; 15:11.
20 a Jos. 1:7; 1 Ne. 4:14;
Mos. 1:7.
b Deut. 33:13–16;
1 Ne. 5:5; 7:13;
Mois. 7:17–18.
K'UTUL RAQAL:
Yeechi'nb'il ch'och'.

21 a 2 Ne. 5:20–24;
Alma 9:13–15; 38:1.
22 a Gen. 37:8–11;
1 Ne. 3:29.
23 a Deut. 11:28;
1 Ne. 12:22–23;
Tz. ut S. 41:1.
24 a Jos. 23:13;
Jue. 2:22–23.
b 2 Ne. 5:25.

Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, chirix raatinankil li Qaawa', kin-sutq'i sa' xmuheb'aal t'ikr lin yuwa'.

2 Ut kik'ulman naq a'an kinraa-tina, ut kixye: K'e reetal, xinmat-k'i jun li "matk', sa' li kinixtaqla wi' li Qaawa' naq laa'at ut eb' laa was teksutq'iiq Jerusalem.

3 Xb'aan naq k'e reetal, rik'in laj Laban wan li resileb' laj Judio chi tz'iib'انب'il, jo' ajwi' jun "resilal lix xe'toonil lin najter yuwa', ut tz'iib'انب'ileb' chiruheb' perel ch'iich' bronze.

4 Jo'kan ut, li Qaawa' kinixtaqla naq laa'at ut eb' laa was texxik sa' li rochoch laj Laban, ut teesik' chaq li tz'iib'انب'il esil, ut teek'am chaq arin sa' li yamyookil ch'och'.

5 Ut anajwan, k'e reetal naq eb' laa was neke'wech'in, neke'xye naq ch'a'aj li k'a'ru ninpatz'eb' re; a'b'anan k'e reetal naq moko laa'in ta xinpatz'ok reheb'; a'an b'an jun xtaqlahom li Qaawa'.

6 Jo'kan ut, ayu laa'at, at walal, ut usilanb'ilaqat xb'aan li Qaawa', xb'aan naq "ink'a' xatwech'in.

7 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, kinye re lin yuwa': "Tinxik ut tinb'aanu li k'a'aq re ru xtaqla li Qaawa', xb'aan naq ninnaw naq li Qaawa' maajun ^btaqlahom naxk'e reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq, chi

ink'a' ta 'tixk'uub' jun li b'e choq' reheb' re naq te'xb'aanu li k'a'ru naxtaqlaheb' wi'.

8 Ut naq kirab'i lin yuwa' li aatin a'in kik'ulman naq kisaho' xch'ool chi numtajenaq, xb'aan naq kixnaw naq osob'tesinb'ilin chaq xb'aan li Qaawa'.

9 Ut laa'in, aj Nefi, ut eb' li was kiqachap qab'e chiru li yamyookil ch'och', rik'in qamuheb'aal t'ikr, re tootaqeq sa' li ch'och' Jerusalem.

10 Ut naq ak xootaqe' sa' li ch'och' Jerusalem, kik'ulman naq laa'in ut eb' li was kiqak'uub' qana'leb' chiqib'il qib'.

11 Ut "kiqab'uuli qix—ani qe laa'o tox'okaq sa' rochoch laj Laban. Ut kik'ulman naq kitz'aqon laj Laman; ut kox'okaq laj Laman sa' rochoch laj Laban, ut ki'aatinak rik'in naq chunchu sa' li rochoch.

12 Ut kixpatz' re laj Laban li tz'iib'انب'il esil li wan chiruheb' li perel ch'iich' bronze, wan wi' "resilal lix xe'toonil lin yuwa'.

13 Ut k'ehomaq reetal, kik'ulman naq kijosq'o' laj Laban, ut kiralinasi chaq chiru; ut ink'a' kiraj naq tixk'am li esil tz'iib'انب'il. Jo'kan naq kixye re: K'e reetal, laa'at aj elq', ut laa'in tatinkamsi.

14 A'b'anan laj Laman ki'eelelik chaq chiru, ut kixye li k'a'aq re ru kixb'aanu chaq laj Laban, qe laa'o.

3 2a K'UTUL RAQAL:
Matk'.

3a 1 Ne. 5:14.

6a K'UTUL RAQAL:

Xaqab'ank
xwankileb' laj
jolominel sa' li

Igles.

7a 1 Sam. 17:32;
1 Rey. 17:11–15.

K'UTUL RAQAL:

Paab'aal; Ab'ink
chiru.

b K'UTUL RAQAL:

Xtaqlahom li Dios.

c Gen. 18:14; Filip. 4:13;
1 Ne. 17:3, 50;

Tz. ut S. 5:34.

11a Neh. 10:34;
Hech. 1:26.

12a 1 Ne. 3:3; 5:14.

Ut ki'ok chi raho'k qach'ool chi numtajenaq, ut eb' li was okeb' raj re chi sutq'iik rik'in lin yuwa' sa' li yamyookil ch'och'.

15 A'b'anan k'ehomaq reetal, laa'in kinye reheb' naq: Jo' naq yo'yo li Qaawa', ut jo' naq yo'yooko laa'o, ink'a' tookub'eeq rik'in li qayuwa' sa' li yamyookil ch'och' toj reetal naq taqachoy xb'aanunkil li k'a'ru koxtaqla wi' li Qaawa'.

16 Jo'kan ut, tiikaqo chixpaab'ankil lix taqlahom li Qaawa'; jo'kan naq kub'eeqo sa' xch'och'il li "reechanihom li qayuwa', xb'aan naq k'ehomaq reetal naq kixkanab' lix oor ut lix plaat, ut k'iila paay chi b'ihomal. Ut chixjunil a'in kixbaanu sa' xk'ab'a' lix ^btaqlahom li Qaawa'.

17 Xb'aan naq kixnaw naq Jerusalem tento "taasache'q, xb'aan lix maa'usilaleb' li tenamit.

18 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, "xe'xtz'eqtaana li raatineb' li profet. Jo'kan ut, wi ta taakanaaq lin yuwa' chi wank sa' li ch'och' chirix naq ^btaqlanb'il chi eelelik chaq sa' li ch'och', k'ehomaq reetal, a'an ajwi' taa'oso'q raj. Jo'kan naq ki'ajman naq taa'eeleliq chaq sa' li ch'och'.

19 Ut k'ehomaq reetal, a'an xchaab'ilal xna'leb' li Dios naq taqeechani li "esil a'in li tz'iib'anb'il, re naq taqak'uula choq' reheb'

li qalal qak'ajol li raatinob'aaleb' li qayuwa';

20 Ut jo'kan ajwi' re naq "taqak'uula choq' reheb' li aatin yeeb'il chaq xb'aan xtz'uumaleb' re chixjunil li santil profet, li kiq'axtesiik chaq reheb' xb'aan lix Musiq' ut lix wankil li Dios chalen chaq naq kitikla li ru-chich'och', toj sa' li kutan ajwi' a'in li wanko wi'.

21 Ut kik'ulman naq chi jo'ka'in li aatin kinq'unb'esiheb' wi' xch'ool li was, re naq tiikaqeb' chixpaab'ankileb' lix taqlahom li Dios.

22 Ut kik'ulman naq kookub'e sa' xch'och'il li qeechanihom, ut kiqach'utub' li "qa-oor, ut li qaplaat, ut li k'a' re ru qe tertio xtz'aq.

23 Ut chirix naq kiqach'utub' li k'a'aq re ru a'in, kootaqe' wi'chik sa' rochoch laj Laban.

24 Ut kik'ulman naq koo'ok rik'in laj Laban, ut kiqatz'aama chiru naq tixk'e qe li tz'iib'anb'il esil li wan chi tz'iib'anb'il chiruheb' li "perel ch'iich' bronze, ut choq' reeqaj a'an laa'o taqak'e re a'an li qa-oor, ut li qaplaat, ut chixjunil li k'a'aq re ru qe tertio xtz'aq.

25 Ut naq kiril laj Laban li k'a'ru qe, ut naq q'axal naab'al, kik'ulman naq "kixrahi ru, jo'kan naq koralinasi chaq, ut kixtaqlaheb' chaq lix moos chiqakamsinkil,

16 a 1 Ne. 2:4.

b 1 Ne. 2:2; 4:34.

17 a 2 Kro. 36:16–20;

Jer. 39:1–9;

1 Ne. 1:13.

18 a K'UTUL RAQAL:

Po'resink ch'oolej.

b 1 Ne. 16:8.

19 a Omni 1:17;

Mos. 1:2–6.

20 a K'UTUL RAQAL:

Loq'laj hu (eb' li)—

Tento te'k'uulamanq li loq'laj hu.

22 a 1 Ne. 2:4.

24 a 1 Ne. 3:3.

25 a K'UTUL RAQAL:

Rahok-u.

re naq a'an taareechani li k'a' re ru qe.

26 Ut kik'ulman naq koo'eelelik chiruheb' lix moos laj Laban, ut k'aa'jelo' chiqu xkanab'ankil li k'a'aq re ru qe, ut kit'ane' sa' ruq' laj Laban.

27 Ut kik'ulman naq koo'eelelik sa' li yamyookil ch'och', ut eb' lix moos laj Laban ink'a' kohe'xtaw, ut kiquamuq qib' sa' xtehela jun pek.

28 Ut kik'ulman naq laj Laman kijosq'o' wik'in, ut rik'in inyuwa' ajwi', ut jo'kan ajwi' laj Lemuel, xb'aan naq a'an kixk'e xch'ool chirab'inkil li raatin laj Laman. Jo'kan naq laj Laman ut laj Lemuel ke'xye k'iila "kawil aatin qe laa'o li riitz'ineb', ut kohe'xsak' rik'in jun li che'.

29 Ut naq yookeb' chiqasak'b'al rik'in jun li che', k'ehomaq reetal, kik'ulman naq kichal jun lix "anjel li Qaawa' ut kixaqli chiruheb', ut kiraatinaheb', ut kixye: K'a'ut naq nekesak' lee riitz'in rik'in jun che'? Ma ink'a' tab'i' nekenaw naq li Qaawa' kixsik' ru choq' aj^btaqlanel sa' eeb'een laa'ex, ut a'in sa' xk'ab'a' lee maa'usilal? K'ehomaq reetal, textaqe'q wi'chik Jerusalem, ut li Qaawa' tixq'axtesi laj Laban sa' eeruq'.

30 Ut chirix naq koraatina chaq li "anjel, xko'o.

31 Ut chirix naq li anjel ak xko'o,

laj Laman ut laj Lemuel ke'ok wi'chik chi "wech'ink, ut ke'xye: Chan ru taaruq naq li Qaawa' tixq'axtesi laj Laban sa' quq'? K'ehomaq reetal, a'an jun winq kaw xmetz'ew, ut naru naxtaqla lajeeb' roxk'aal, reliq chi yaal, naru ajwi' naxkamsi lajeeb' roxk'aal; k'a'ut naq ink'a' toxkamsi laa'o?

CH'OL 4

Laj Nefi naxkamsi laj Laban xb'aan xtaql li Qaawa', toja' naq naxk'uleb' li perel ch'iich' bronce rik'in k'oxlanb'il na'leb'—Laj Tzoram naxsik' ru xjunajinkil rib' rik'in lix junkab'al laj Lehi sa' li yamyookil ch'och'. Wan na 600–592 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq kiwaatinaheb' li was, ut kinye: Chootaqe'q wi'chik Jerusalem, ut "tiikaqo chixpaab'ankil lix taqlahom li Qaawa'; xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an q'axal kaw wi'chik xmetz'ew chiru chixjunil li ruchich'och'; k'a' put naq ink'a' q'axal^bkawaq wi'chik xmetz'ew chiru laj Laban ut lix lajeeb' roxk'aal, reliq chi yaal, chiru ajwi' lix lajetq mil?

2 Choxootaqe'q ut; "kawaq qib' jo' laj^bMoises; xb'aan naq a'an kiraatina chi yaal lix ha'il li "Kaqi Palaw, ut kixjach rib'

28a 1 Ne. 17:17–18.

29a 1 Ne. 4:3; 7:10.

K'UTUL RAQAL:

Anjel.

b 1 Ne. 2:22.

30a 1 Ne. 16:38.

31a K'UTUL RAQAL:

Wech'ink-ix.

4 1a K'UTUL RAQAL: Kaw

xch'ool, xkawil

xch'ool; Paab'aal.

b 1 Ne. 7:11–12.

2a Deut. 11:8.

b K'UTUL RAQAL:

Moises.

c Exo. 14:21;

1 Ne. 17:26;

Mos. 7:19.

chi ka'pak'al, ut eb' li qayuwa' ke'nume' chaq, relikeb' chaq chi preexil, chiru chaqi b'e, ut eb' li teep aj pleet re laj Farahon ke'taaqenk ut ke'ok chi ha' sa' xha'il li Qaqi Palaw.

3 Anajwan k'ehomaq reetal, laa'ex nekenaw naq yaal a'in; ut nekenaw ajwi' naq jun li "anjel x'aatinank eere; chan put ru naru nawiib'an eech'ool? Choxootaqe'q ut; li Qaawa' naru chiqakolb'al, jo' chan ru eb' li qayuwa', ut chixsachb'al laj Laban, jo' chan ru eb' laj Egipcio.

4 Ut chirix naq kinye li aatin a'in, toj yookeb' xjosq'il, ut toj yookeb' chaq chi wech'ink, a'b'anan kine'xtaaqe taqe'q toj reetal naq koowulak chirix lix xaqxookil tz'ak Jerusalem.

5 Ut q'ojyin chik; ut kintaqla xmuqb'aleb' rib' chirix li xaqxookil tz'ak. Ut chirix naq ke'xmuq rib', laa'in, aj Nefi, kin'ok xmuqb'esinkil wib' sa' li tenamit ut xkohin sa' xjyal li rochoch laj Laban.

6 Ut "k'amb'il chaq inb'e xb'aan li Musiq'ej, chi ^bmoko ninnaw ta chirub'eetal k'a'ru li tento tinb'aanu.

7 A'ut xkohin, ut naq kinna-ch'ok wan wi' rochoch laj Laban kiwil jun li winq, ut t'anaq chi ch'och' chiwu, xb'aan naq kalajenaq rik'in viin.

8 Ut naq kinwulak rik'in, kintaw naq a'an aj Laban.

9 Ut kink'e reetal lix "yok'leb' ch'iich', ut kinb'otz' sa' rochoch; ut tz'aqal ch'iich' oor li roq, ut q'axal chaab'il lix yiib'ankil, ut kiwil naq lix yok'leb'aal okenaq rik'in kawil ch'iich' li q'axal terto xtzaq.

10 Ut kik'ulman naq "kin'elajjik xb'aan li Musiq'ej naq tinkamsi laj Laban; a'b'anan kinye sa' inch'ool: Maajun wa inhom yom xkik'el li winq. Ut kika'ch'ino' inch'ool, ut kiwaj raj naq ink'a' tinkamsi.

11 Ut li Musiq'ej kixye wi'chik we: K'e reetal, li "Qaawa' xq'axtesi a'an sa' laa wuq'. Relik chi yaal, ut kinnaw ajwi' naq a'an kixsik' chaq risinkil inyu'am laa'in; relik chi yaal, ut ink'a' kiraj ab'ink chiru lix taqlahom li Qaawa'; ut jo'kan ajwi' ^bkixmaq' chaq li k'a' re ru qe.

12 Ut kik'ulman naq li Musiq'ej kixye wi'chik we: Kamsi, xb'aan naq li Qaawa' xq'axtesi sa' laa wuq';

13 K'e reetal naq li Qaawa' "naxkamsiheb' ^blaj maak re xk'eeb'al chi k'utmank lix tiikil ajom. "Us wi'chik naq taa'oso'q jun li winq chiru naq taalajq ut taa'oso'q jun tenamit chi maak'a'eb' xpaab'aal.

14 Ut anajwan naq laa'in, aj Nefi, ak xwab'i li aatin a'in, kijultiko' we

3a 1 Ne. 3:29–31; 7:10.

6a K'UTUL RAQAL:
Santil Musiq'ej;
Musiq'ank,
musiq'anb'il.
b Heb. 11:8.

9a 2 Ne. 5:14;

Tz. ut S. 17:1.

10a Alma 14:11.

11a 1 Sam. 17:41–49.

b 1 Ne. 3:26.

13a 1 Ne. 17:33–38;

Tz. ut S. 98:31–32.

b K'UTUL RAQAL: Aj
maak.

c Alma 30:47.

li raatin li Qaawa' li kixye chaq we sa' li yamyookil ch'och', naq kixye naq: "A' yaal jo' naq eb' laa wiyajil te'xpaab' lin ^btaqlahom, eb' a'an te'usaaq sa' li ^ach'och' li yeechi'nb'il.

15 Relik chi yaal, ut kink'oxla ajwi' naq ink'a' te'ruuq chixpaa-b'ankil lix taqlahom li Qaawa' jo' chanru lix chaq'rab' laj Moises, ka'ajwi' wi wan li chaq'rab' rik'ineb'.

16 Ut kinnaw ajwi' naq li ^achaq'rab' tz'iib'nb'il chiruheb' li perel ch'iich' bronze.

17 Ut jo'kan wi'chik, kinnaw naq li Qaawa' kixq'axtesi laj Laban sa' wuq' re ajwi' a'in—re naq laa'in tink'ul li tz'iib'nb'il esil jo' chanru lix taqlahom.

18 Jo'kan naq kin'ab'in chiru lix yaab' xkux li Musiq'ej, ut kinchap laj Laban chiru li rismal ut kinch'ot chaq xjolom rik'in tz'aqal lix ^ayok'leb' ch'iich'.

19 Ut chirix naq kinch'ot chaq lix jolom rik'in tz'aqal lix yok'leb' ch'iich', kinchap li raq' laj Laban ut kink'e chirix inxaqalil laa'in, relik chi yaal, chi tz'aqal tz'aqal, ut lix kolb'a-ib' aq' kinb'ak' chirix lin yiitoq.

20 Ut chirix naq kinb'aanu a'in, xkohin sa' lix k'uleb'aal eechej laj Laban. Ut naq yookin chi xik sa' lix k'uuleb'aal eechej laj Laban, k'ehomaq reetal, kiwil lix ^amoos laj Laban li wan xlawil li

k'uuleb'aal eechej rik'in. Ut kintaqla rik'in xyaab' xkux laj Laban naq taa'ok chiwix sa' li k'uuleb'aal eechej.

21 Ut a'an kixk'oxla naq laa'in laj Laban laj eechal re, xb'aan naq kiril li aq'ej, jo' ajwi' li yok'leb' ch'iich' li b'ak'b'o chirix inyitooq.

22 Ut kinraatina chirixeb' li xb'eenileb' laj Judio, xb'aan naq naxnaw naq laj Laban, laj eechal re, kiwan chaq chi q'eq sa' xyanqeb'.

23 Ut kiwaatina jo' chanchan laa'in raj laj Laban.

24 Ut kinye ajwi' re naq tink'am li k'a'ru tz'iib'nb'il, li wan chiruheb' li ^aperel ch'iich' bronze, reheb' li was, li wankeb' chirix li xaqxookil tz'ak.

25 Ut kinye ajwi' re naq tinixtaaqa.

26 Ut a'an kixk'oxla naq kin'aatinak chirixeb' li komon sa' li iglees, ut naq laa'in chi yaal laj Laban li kamsinb'il chaq inb'aan, jo'kan naq kinixtaaqa.

27 Ut kinraatina k'iila sut chirixeb' lix b'eenileb' laj Judio, naq yookin chi xik rik'ineb' li was, li wankeb' chaq chirix li xaqxookil tz'ak.

28 Ut naq kinril laj Laman, ki-kulman naq kichal xxiw chi numtajenaq, jo' ajwi' laj Lemuel ut laj Sam. Ut ke'eelelik chaq chiwu; xb'aan naq ke'xk'oxla naq a'an laj Laban, ut naq xinixkamsi chaq,

14 a Omni 1:6;
Mos. 2:22;
Eter 2:7–12.
b K'UTUL RAQAL:
Xtaqlahom li Dios.

c 1 Ne. 2:20.
d 1 Ne. 17:13–14;
Jak. 2:12.
16 a K'UTUL RAQAL:
Chaq'rab' re laj

Moises.
18 a 1 Sam. 17:51.
20 a 2 Ne. 1:30.
24 a 1 Ne. 3:12, 19–24;
5:10–22.

ut kiraj ajwi' risinkileb' xyu'a-meb' a'an.

29 Ut kik'ulman naq kinb'oqeb', ut eb' a'an kine'rab'i, jo'kan naq ke'xkanab' eelelik chiwu.

30 Ut naq lix moos laj Laban kix-k'eheb' reetal li was, kik'ulman naq ki'ok chi siksoth, ut ok raj re chi eelelik chiwu ut chi sutq'iik sa' li tenamit Jerusalem.

31 Ut anajwan laa'in, aj Nefi, rik'in naq laa'in jun winq nim inxaqam, ut naab'al "inmetz'ew k'eeb'il chaq we xb'aan li Qaawa', jo'kan naq kinchap lix moos laj Laban, ut kinram, re naq ink'a' taa'eeleliq.

32 Ut kik'ulman naq kin'aatinak rik'in, naq wi taa'ab'inq chiru li waatin, jo' naq yo'yo li Qaawa', ut jo' naq yo'yookin laa'in, jo'kan ajwi' wi taa'ab'inq chiru li qaatin, taqakol lix yu'am.

33 Ut kiwaatina, rik'in ajwi' "xaqab' anb'il aatin, naq maa-k'a' tixxuwa; naq taawanq choq' ach'ab' anb'il winq jo' laa'o wi taakub'eeq chiqix sa' li yamyookil ch'och'.

34 Ut jo'kan ajwi' kiwaatina, ut kinye: Relik chi yaal naq li Qaawa' "koxtaqla chixb'aanunkil li na'leb' a'in, ut ma ink'a' tab'i' taqayal qaq'e chixpaab'ankileb' lix taqlahom li Qaawa'? Jo'kan ut, wi tat kub'eeq sa' li yamyookil ch'och' rik'in lin yuwa' taawanq aana'aj qik'in.

35 Ut kik'ulman naq laj "Tzoram kichal xkawil xch'ool rik'in li aatin kinye. Anajwan ut, aj Tzoram xk'ab'a' li moos, ut kixye chi ch'olch'o naq taakub'eeq sa' li yamyookil ch'och' rik'in li qayuwa'. Relik chi yaal, kixxaqab' ajwi' li raatin chiqu naq taakanaaq qik'in chalen chaq sa' li hoonal a'an.

36 Anajwan ut, xb'aan a'in naq kiqaj naq taakanaaq qik'in, re naq eb' laj Judio ink'a' te'xnaw chirix li qeelelik chiru yamyookil ch'och', maare anchal tohe'x-taaqe ut tohe'xsach.

37 Ut kik'ulman naq chirix naq laj Tzoram "kixxaqab' li raatin chiqu, kisach li qaxiw chirix a'an.

38 Ut kik'ulman naq kiqak'ameb' li perel ch'iich' bronce ut lix moos laj Laban, ut xookoho chiru li yamyookil ch'och', ut koob'eeq toj sa' xmuheb'aal t'ikr li qayuwa'.

CH'OL 5

Lix Sariah naxwech' rix laj Lehi—Xkab'ichal neke'saho' sa' xch'ool rik'in xsutq'ijik li ralaleb'—Neke'q'axtesin mayej—Chiruheb' li perel ch'iich' bronce wan junjung lix tz'uib'ahom laj Moises ut eb' li profet—Chiruheb' li perel ch'iich' natawman naq laj Lehi ralal xk'ajol laj Jose—Laj Lehi na'aatinak jo' profet chirix li riyajil,

31 a Mos. 9:17;
Alma 56:56.

33 a K'UTUL RAQAL:
Xaqab' anb'il aatin.

34 a 1 Ne. 2:2; 3:16.

35 a 1 Ne. 16:7;
2 Ne. 5:5–6.
K'UTUL RAQAL:
Tzoram, aj
Tzoramita.

37 a Jos. 9:1–21;
Ekl. 5:4.
K'UTUL RAQAL:
Xaqab' anb'il aatin.

ut chirix naq te'k'uulamanq li perel ch'iich'. Wan na 600–592 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT kik'ulman naq chirix naq kookub'e sa' li yamyookil ch'och' rik'in li qayuwa', k'ehomaq reetal, a'an kinujak rik'in sahil ch'oolejil, ut jo'kan ajwi' lin na', lix "Sariah, kisaho' xch'ool chi numtajenaq, xb'aan naq kiraho' chaq xch'ool chi yaal chiqix.

2 Xb'aan naq kixk'oxla naq koo'oso' chaq chiru li yamyookil ch'och'; ut kixwech' ajwi' rix lin yuwa', kixye naq a'an jun winq aj matk'; kixye: K'e reetal, laa'at xatk'amok qab'e chi elk chaq sa' xch'och'il li qeechanihom, ut eb' li walal maa-k'a'eb' chik, ut laa'o too'oso'q sa' li yamyookil ch'och'.

3 Ut jo'ka'in li raatin lin na' naq kixwech' chaq rix lin yuwa'.

4 Ut kik'ulman chaq naq lin yuwa' kiraatina, ut kixye: Ninnaw naq laa'in jun "winq aj matk', xb'aan naq wi ta ink'a' wilom li k'a'aq re ru re li Dios sa' li ^bk'ut-b'esinb'il matk', ink'a' raj kinnaw ru lix chaab'ilal li Dios, kinkana raj b'an Jerusalem, ut kin'oso' raj rochb'eeneb' li was wiitz'in.

5 A'b'an k'e reetal, ink'ulum jun li "ch'och' yeechi'imb'il, ut rik'in li na'leb' a'an nasaho' inch'ool; relik chi yaal, ut ^bninnaw naq li

Qaawa' tixkoleb' chaq li walal sa' ruq' laj Laban, ut tixk'ameb' wi-chik chaq qik'in sa' li yamyookil ch'och'.

6 Ut jo'ka'in li raatin lin yuwa', laj Lehi, naq kixk'ojob' xch'ool lix Sariah lin na' chiqix laa'o, naq toj yooko chi b'eeek chiru li yamyookil ch'och' re tootaqeq sa' li ch'och' Jerusalem re xtawb'al li tz'iib'an-b'il esil reheb' laj Judio.

7 Ut naq koosutq'i sa' lix muheb'aal t'ikr lin yuwa', k'ehomaq reetal, ke'numta xsahileb' xch'ool, ut kik'ojob'aak xch'ool lin na'.

8 Ut a'an ki'aatinak, ut kixye: Anajwan ninnaw chi ch'olch'o naq li Qaawa' "xtaqlank re lin b'ee-lom chi eelelik sa' li yamyookil ch'och'; relik chi yaal, ut ninnaw ajwi' chi ch'olch'o naq li Qaawa' kixkoleb' rix li walal, ut kixkoleb' chaq sa' ruq' laj Laban, ut kixk'e wankilal reheb' re te'ruuq ^bchix-b'aanunkil li k'a'ru kixtaqlaheb' wi' li Qaawa'. Ut jo'ka'in li raatin naq ki'aatinak.

9 Ut kik'ulman naq ke'saho' sa' xch'ool chi numtajenaq, ut ke'x-q'axtesi li "majej ut li k'atb'il majej chiru li Qaawa'; ut ^bke'b'antioxink chiru lix Dios laj Israel.

10 Ut chirix naq ke'b'antioxink chiru lix Dios laj Israel, lin yuwa', aj Lehi, kixchap li esil li wan

5 1a K'UTUL RAQAL:
Sariah.

4a 1 Ne. 2:11.

b 1 Ne. 1:8–13.

K'UTUL RAQAL:
K'utb'esinb'il matk'.

5a 1 Ne. 2:20; 18:8, 22–23.

K'UTUL RAQAL:

Yeechi'imb'il ch'och'.

b K'UTUL RAQAL:

Paab'aal.

8a 1 Ne. 2:2.

b 1 Ne. 3:7.

9a Mos. 2:3;

3 Ne. 9:19–20.

K'UTUL RAQAL:

Chaq'rab' re laj

Moises.

b K'UTUL RAQAL:

B'antiox, b'antioxink.

chi tz'iib'anb'il chiruheb' li "perel ch'iich' bronce, ut kixtz'il rix chalen chaq sa' xtiklajik.

11 Ut kiril naq wan chi sa' ro'ichal lix "hu laj Moises, li nayahok resil lix yo'ob'tesinkil li ruchich'och', jo' ajwi' laj Adan ut lix Eva, a'aneb' li xb'eeneb' qana' qayuwa';

12 Ut jo'kan ajwi' jun "tz'iib'anb'il esil chirixeb' laj Judio chalen chaq sa' xtiklajik, toj reetal ajwi' naq kitikla rawa'b'ejil laj Sedekias, li rey sa' xb'een Juda;

13 Ut jo'kan ajwi' lix profettil aatineb' li santil profet, chalen chaq sa' xtiklajik, toj reetal naq kitikla rawa'b'ejil laj "Sedekias; ut jo'kan ajwi' k'iila profettil aatin yeeb'il rik'in xtz'uumal re laj ^bJeremias.

14 Ut kik'ulman naq lin yuwa', aj Lehi, kixtaw ajwi' chiruheb' li "perel ch'iich' bronce jun resilal lix xe'toonileb' lix yuwa'; jo'kan naq kixnaw naq a'an ralal xk'ajol laj ^bJose; relik chi yaal, laj Jose ajwi' a'an li ralal chaq laj 'Jakob, li "kik'ayiik toj Egipto, ut "kikole' rix xb'aan li ruq' li Qaawa', re naq taa ruuq tixkol rix laj Jakob lix yuwa', ut chixjunil lix junkab'al, chiru li oso'k xb'aan we'ej.

15 Ut "ke'k'ame' ajwi' xb'e chi elk chaq sa' li preexil, ut chi elk chaq sa' li ch'och' Egipto, xb'aan ajwi' li Dios a'an li kikolok chaq reheb'.

16 Ut chi jo'kan lin yuwa', aj Lehi, kixtaw li resilal lix xe'toonileb' lix yuwa'. Ut laj Laban a'an ajwi' ralal xk'ajol laj "Jose, jo'kan naq a'an ut eb' lix yuwa' ke'xk'uula chaq li tz'iib'anb'il esil.

17 Ut anajwan, naq kiril lin yuwa' chixjunil li k'a'aq re ru a'in, kinujak rik'in li Musiq'ej, ut ki'ok chi aatinak jo' profet chirixeb' li riyajil—

18 Naq eb' li perel ch'iich' bronce a'in te'xik sa' xyanqeb' chixjunil li tenamit, li junkab'al, li aatinob'aal, ut li teepal li te'wanq choq' riyajil a'an.

19 Jo'kan ut, kixye naq eb' li perel ch'iich' bronce a'in "maajo'q'e te'oso'q, chi moko chik te'moyeq ru xb'aan xnumikeb' li chihab'. Ut kixch'olob' jo' profet k'iila na'leb' chirixeb' li riyajil.

20 Ut kik'ulman naq toj sa' li kultan a'an laa'in ut lin yuwa' kiqa paab'eb' li taqlahom li b'arwan koxtaqla wi' chaq li Qaawa'.

21 Ut kiqataw chaq li tz'iib'anb'il esil li koxtaqla wi' chaq li Qaawa',

10 a 1 Ne. 4:24, 38; 13:23.
K'UTUL RAQAL: Perel ch'iich' bronce.

11 a 1 Ne. 19:23.
K'UTUL RAQAL: Pentateuco.

12 a 1 Kro. 9:1.
K'UTUL RAQAL: Loq'laj hu (eb' li).

13 a 2 Rey. 24:18;
Jer. 37:1.

b Esd. 1:1;
Jer. 36:17–32;
1 Ne. 7:14;
Hel. 8:20.

14 a 1 Ne. 3:3, 12.
K'UTUL RAQAL: Perel ch'iich' bronce.

b 2 Ne. 3:4;
Alma 10:3.
K'UTUL RAQAL: Jose, ralal laj Jakob.

c K'UTUL RAQAL:
Jakob, ralal laj Isaak.

d Gen. 37:29–36.

e Gen. 45:4–5.

15 a Exo. 13:17–18;
Amos 3:1–2;
1 Ne. 17:23–31;
Tz. ut S. 103:16–18;
136:22.

16 a 1 Ne. 6:2.

19 a Alma 37:4–5.

ut kiqatz'il rix ut kiqataw naq atawaal ru; relik chi yaal, k'a'jo' xnim'al "xloq'al choq' qe, jo'kan naq kooru ^bchixkolb'aleb' rix lix taqalahom li Qaawa' choq' reheb' li qalal qak'ajol.

22 Jo'kan ut, a'an xchaab'ilal xna'leb' li Qaawa' naq taqak'am qik'in naq yooko chi b'EEK chiru li yamyookil ch'och' re tooxik sa' li ch'och' li yeechi'inb'il.

CH'OL 6

Laj Nefi natz'iib'ak chirix li k'aru re li Dios—Li rajom laj Nefi, a'an xq'unb'esinkileb' xch'ool li winq re te'chalq rik'in lix Dios laj Abraham ut te'koleq. Wan na 600–592 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN ut laa'in, aj Nefi, ink'a' tink'e li resilal lix xe'toonileb' lin yuwa' sa' li "xraqalil lin tz'iib'anb'il esil a'in; chi moko tink'e jun sutaq moqon chiruheb' li ^bperel ch'iich' a'in li yookin chi tz'iib'ak wi; xb'aan naq k'eeb'il sa' li esil tz'iib'anb'il xb'aan lin 'yuwa'; jo'kan naq ink'a' nintz'iib'a sa' li k'anjel a'in.

2 Xb'aan naq tz'aqalin rik'in xyeeb'al naq laa'o ralar xk'ajol laj "Jose.

3 Ut ink'a' nawil rajom ru naq

tink'e inch'ool chixyeeb'al resil chi tz'aqal re ru chixjunil li k'a'aq re ru re lin yuwa', xb'aan naq ink'a' naru xtz'iib'ankil chiruheb' li "perel ch'iich' a'in, xb'aan naq nawaj naq taawanq xna'aj re tintz'iib'a li k'aru re li Dios.

4 Xb'aan naq lix tz'aqalil li wajom, a'an naq "tinq'unb'esiheb' xch'ool li winq re naq ^bte'chalq rik'in lix Dios laj Abraham, ut lix Dios laj Isaak, ut lix Dios laj Jakob, ut te'koleq.

5 Jo'kan naq li k'aru "nawulak chiru li ruchich'och' ink'a' nintz'iib'a, a'an b'an li k'aru nawulak chiru li Dios, ut chiruheb' li ani moko re ta li ruchich'och'.

6 Jo'kan ut, tink'e li taqlahom choq' reheb' li wiyajil, naq ink'a' te'xram ruheb' li perel ch'iich' a'in rik'in li k'aru maak'a' xloq'al choq' reheb' li ralar xk'ajoleb' li winq.

CH'OL 7

Eb' li ralar laj Lehi neke'sutq'i Jerusalem ut neke'xboq laj Ismael ut lix junkab'al re naq te'okenq sa' lix xiki-keb'—Laj Laman naxpo'resi xch'ool, rochb'een junjunq chik—Laj Nefi na'e-lajink chiruheb' li ras naq te'xpaab' li Qaawa'—Neke'xb'ak' rik'in k'aam ut neke'xk'uub' xna'leb' re xsachb'al—

21 a K'UTUL RAQAL:
Loq'laj hu (eb' li)—
Xnimal xloq'aleb' li
loq'laj hu.
b 2 Ne. 25:26.

6 1 a 2 Ne. 4:14–15.
b 1 Ne. 9:2.

c 1 Ne. 1:16–17; 19:1–6.
2 a 1 Ne. 5:14–16.
3 a Jak. 7:27;
Jar. 1:2, 14;
Omni 1:30.
4 a Jwan 20:30–31.
Chi'ilmanq li

perel re xjolomil li
aatin sa' lix Hu laj
Mormon.
b 2 Ne. 9:41, 45, 51.
5 a 1 Tes. 2:4;
R laj M 1:4.

Na'ach'ab'aak xb'aan xwankilal li paa-b'aal—Eb' li ras neke'xpatz' xkuyb'al lix maak—Laj Lehi ut eb' li yookeb' chirix neke'xq'axtesi li mayej ut li k'at-b'il mayej. Wan na 600–592 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan nawaj raj naq teenaw, naq chirix naq lin yuwa', aj Lehi, kixk'e xraqik "aatinak jo' profheet chirixeb' li riyajil, kik'ulman naq li Qaawa' kiraatina wi'chik, ut kixye re naq moko us ta choq' re a'an, laj Lehi, naq tixk'am lix junkab'al xjuneseb' sa' li yamyookil ch'och'; tento b'an naq eb' li ralal te'xk'ul ^brab'inb'ej choq' 'rixaqileb', re taaruq te'xwaklesi riyajileb' choq' re li Qaawa' sa' ch'och' li yeechi'inb'il.

2 Ut kik'ulman naq li Qaawa' "kix-taqila re a'an naq laa'in, aj Nefi, ut eb' li was toosutq'iiq wi'chik sa' li ch'och' Jerusalem, ut taqak'ameb' chaq laj Ismael ut lix junkab'al taqa sa' li yamyookil ch'och'.

3 Ut kik'ulman naq laa'in aj Nefi, "jun sut chik wochbeeneb' li was, xookoho chiru li yamyookil ch'och' re tootaqeq Jerusalem.

4 Ut kik'ulman naq kootaqe' toj sa' li rochoch laj Ismael, ut kiqataw usilal sa' rilob'aal laj Ismael, jo'kan naq kiqaye li raatin li Qaawa' re.

5 Ut kik'ulman naq li Qaawa' kixq'unob'resi li raam laj Ismael, jo' ajwi' lix junkab'al, jo'kan naq

ke'xchap xb'e qochb'een taqa sa' li yamyookil ch'och' toj sa' xmuhebaal t'ikr li qayuwa'.

6 Ut naq toj yooko chi b'eek sa' li yamyookil ch'och', k'ehomaq reetal, kik'ulman naq laj Laman ut laj Lemuel, ut wiib' reheb' lix rab'in laj Ismael, ut li wiib' chi "ralal laj Ismael ut eb' lix junkab'al, ke'xpo'resi xch'ool qik'in laa'o, relik chi yaal, wik'in laa'in aj Nefi, ut rik'in laj Sam, ut laj Ismael lix yuwa'eb', ut li rixaqil, ut lix rab'in li oxib'eb' chik.

7 Ut kik'ulman sa' li po'ok ch'oollej a'an, ke'raj sutq'iik sa' li ch'och' Jerusalem.

8 Ut anajwan laa'in, aj Nefi, "ra chaq inch'ool xb'aan xkawileb' li raam, jo'kan naq ke'waatina, ut kinye, relik chi yaal, re ajwi' laj Laman ut re laj Lemuel: K'ehomaq reetal, laa'ex li asb'ej chiwu, ut chan put ru naq k'a'jo' xkawil lee raam, ut k'a'jo' xmutz'il lee k'a'uxl, ut aajel ru naq laa'in li iit'z'inb'ej cheru texwaatina, relik chi yaal, ut tinb'aanu cheru k'a'ru tento raj taa'uxq?

9 Chan put ru naq ink'a' kex'ab'ink chiru li raatin li Qaawa'?

10 Chan put ru naq "sachenaq sa' eech'ool naq eerilom jun lix anjel li Qaawa'?

11 Relik chi yaal, chan put ru naq sachso sa' eech'ool chan ru xningal ru li k'a'aq re ru xb'aanu li Qaawa' choq' qe, rik'in "qakolb'al chaq sa'

7 1a 1 Ne. 5:17–19.
b 1 Ne. 16:7.
c K'UTUL RAQAL:
Sumlaak.

2a 1 Ne. 16:7–8.
3a 1 Ne. 3:2–3.
6a 2 Ne. 4:10.
8a Alma 31:2;

Mois. 7:41.
10a Deut. 4:9;
1 Ne. 3:29; 4:3.
11a 1 Ne. 4.

ruq' laj Laban, jo' ajwi' naq kooru chixtawb'al li tz'iib'anb'il esil?

12 Relik chi yaal, ut chan put ru naq sache naq sa' eech'ool naq li Qaawa' naru chixb'aanunkil "chixjunil li k'a'aq re ru jo' chanru li rajom xch'ool, choq' reheb' li lalal xk'ajoleb' li winq, wi na'ux naq neke'xk'anjela ^bxpaab'aal chirix a'an? Jo'kan ut, tiikaqo chixpaab'ankil.

13 Wi ut taa'uxq naq tiiko chixpaab'ankil, taqeechani li "ch'och' li yeechi' inb'il; ut laa'ex teenaw sa' junaq kutan chalel naq taatz'aqloq ru li raatin li Qaawa' chirix lix ^bsachlijik Jerusalen; xb'aan naq chixjunil li k'a'aq re ru ki'aatinak wi' li Qaawa' chirix lix sachlijik Jerusalen tento taatz'aqloq ru.

14 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, lix Musiq' li Qaawa' sa' junpaat tixkanab' xyalb'al xq'e rik'ineb', xb'aan naq k'ehomaq reetal, "xe'xtz'eqtaanaheb' li profheet, ut laj ^bJeremias ke'xtz'ap sa' tz'alam. Ut ke'xsik' risinkil 'xyu'am lin yuwa', toj reetal naq ke'ralinasi chaq sa' li ch'och'.

15 Anajwan k'ehomaq reetal, ninye eere naq wi teksutq'iiq Jerusalen tex'oso'q ajwi' rochb'eeneb'. Anajwan ut, wi jo'kan nareek'a lee ch'ool, taqenqex sa' li ch'och', ut chijultiko'q eere li aatin ninye eere, naq wi nekexxik tex'oso'q ajwi'; xb'aan naq jo'kan

nikinrelaji lix Musiq' li Qaawa' naq tin'aatinaq.

16 Ut kik'ulman naq chirix naq laa'in, aj Nefi, kinye li aatin a'in reheb' li was, ke'chal xjosq'il wik'in. Ut kik'ulman naq ke'xk'e li ruq' sa' inb'een, xb'aan naq k'ehomaq reetal, numtajenaqeb' xjosq'il, ut "kine'xb'ak' chi k'aam, xb'aan naq ke'xsik' risinkil inyu'am, re tine'xkanab' raj chiru li yamyookil ch'och' re naq tink'uxe'q xb'aaneb' lix xulil k'iche'.

17 A'b'an kik'ulman naq kintijok chiru li Qaawa', ut kinye: At Qaawa', jo' chanru lin paab'aal li wan aawik'in, ma tinaakol taxaq sa' ruq'eb' li was; relik chi yaal, k'e taxaq inmetz'ew re "tint'up li bak'leb' a'in li b'ak'b'ilin wi'.

18 Ut kik'ulman naq chirix naq kinye li aatin a'in, k'ehomaq reetal, kik'ulman naq kihite' chaq li bak'leb' chiwuq' ut chiwoq, ut kinxaqli chiruheb' li was, ut kiwaatinaheb' wi'chik.

19 Ut kik'ulman naq ke'chal wi'chik xjosq'il wik'in, ut ke'xsik' xk'eeb'al li ruq' sa' inb'een; a'ut k'ehomaq reetal, jun reheb' lix "rab'in laj Ismael, relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' lix na', ut jun reheb' li lalal laj Ismael, ke'tz'aaman chiruheb' li was, jo'kan naq ke'xq'unob'resi li raameb'; ut ke'xkanab' xyalb'al xq'e chirisinkil inyu'am.

12a 1 Ne. 17:50;

Alma 26:12.

b 1 Ne. 3:7; 15:11.

13a 1 Ne. 2:20.

K'UTUL RAQAL:

Yeechi' inb'il ch'och'.

b 2 Rey. 25:1–21;

2 Ne. 6:8; 25:10;

Omni 1:15;

Hel. 8:20–21.

14a Esek. 5:6;

1 Ne. 1:18–20; 2:13.

K'UTUL RAQAL:

Po'resink ch'oolej.

b Jer. 37:15–21.

c 1 Ne. 2:1.

16a 1 Ne. 18:11–15.

17a Alma 14:26–28.

19a 1 Ne. 16:7.

20 Kik'ulman ut naq ke'reek'a xrahileb' xch'ool, sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb', toj reetal naq ke'x-kub'si rib' chiwu, ut ke'xtz'aama chiwu naq tinkuyeb' xmaak rik'in li k'a'ru ke'xb'aanu chaq we.

21 Ut kik'ulman naq tikto "kin-kuyeb' xmaak rik'in chixjunil li xe'xb'aanu chaq, ut kin'ela-jin chiruheb' naq te'tijoc chiru li Qaawa' lix Dios re xpatz'b'al xkuyb'aleb' xmaak. Ut kik'ulman naq jo'kan ke'xb'aanu. Ut chirix naq ke'xchoy tijok chiru li Qaawa', kiqachap wi'chik qab'e re tooxik sa' xjajal lix muheb'aal t'ikr li qayuwa'.

22 Ut kik'ulman naq koowulak taq'a sa' lix muheb'aal t'ikr li qayuwa'. Ut chirix naq laa'in ut eb' li was ut chixjunil lix junkab'al laj Ismael koowulak taq'a sa' lix muheb'aal t'ikr lin yuwa', a'aneb' "ke'b'antioxink chiru li Qaawa' lix Dios; ut ke'xq'axtesi li ^bmayej ut li k'atb'il mayej chiru.

CH'OL 8

Laj Lehi naril jun k'utb'esinb'il matk' chirix li che' re li yu'am—Naxk'ux ru li che' ut naraj naq eb' lix junkab'al te'xb'aanu ajwi'—Naril jun li b'arb'ookil ch'iich', jun li b'e laatz' ut ka'ch'in ru, ut li q'ojoyinal choql li namutz'ob'resink reheb' li winq—Lix Sariah, laj Nefi, ut laj Sam neke'xyal

li ru li che', a'b'an laj Laman ut laj Lemuel ink'a' neke'raj xb'aanunkil. Wan na 600–592 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq kiqach'utub' li k'iila paay chi iyaj li jar raqal wan, li jar paay chi iyaj nak'uxman, jo' ajwi' riyajil li jar paay chi ru che' wan.

2 Ut naq toj kikana lin yuwa' sa' li yamyookil ch'och', kik'ulman naq kooraatina, ut kixye: K'ehomaq reetal, "xinmatk'i jun li matk', malaj sa' jalan chik aatin, xwil jun li ^bmatk' li xk'utb'esiman chiwu.

3 Ut k'ehomaq reetal, rik'in li k'a'ru xwil, wan rajb'al naq taasaho'q inch'ool rik'in li Qaawa' xb'aan laj "Nefi ut jo'kan ajwi' xb'aan laj Sam; xb'aan naq wan rajb'al naq tink'oxla naq eb' a'an, jo' ajwi' naab'al li riyajileb', te'kole'q.

4 A'b'an k'ehomaq reetal at "Laman ut at Lemuel, ninxuwak chi numtajenaq eeb'aan laa'ex; xb'aan naq k'ehomaq reetal, anchal naq kiwil sa' lin matk' jun li yamyookil ch'och' q'ojoyin ru ut ra.

5 Ut kik'ulman naq kiwil jun winq, tiqto sa' jun ^asaqi b'aatal; ut a'an kichal ut kixaqli chiwu.

6 Ut kik'ulman naq kinraatina, ut kixye we naq tintaage.

7 Ut naq yookin chixtaaqaenkil kik'ulman naq kiwil wib' naq

21a K'UTUL RAQAL:

Kuyuk maak.

22a K'UTUL RAQAL:

B'antiox, b'antioxink.

b 1 Ne. 5:9.

8

2a K'UTUL RAQAL:

Matk'; K'utb'esink,

k'utb'esinb'il na'leb'.

b 1 Ne. 10:17.

K'UTUL RAQAL:

K'utb'esinb'il matk'.

3a 1 Ne. 8:14–18.

4a 1 Ne. 8:35–36.

5a JS—R 1:30–32.

wankin sa' jun li chaqi na'ajej q'oj-yin ru ut ra.

8 Ut chirix naq kinb'eeek chiru xnumik k'iila hoonal sa' q'ojyin, kin'ok chi tijok chiru li Qaawa' re naq "taaruxtaana wu, jo' chanru xk'ihal lix q'unil uxtaan.

9 Ut kik'ulman naq chirix naq kintijok chiru li Qaawa' kiwil jun nimla helhookil "ch'och'.

10 Ut kik'ulman naq kiwil jun "toon li che', atawaal wi' li ^bru choq' re xsahob'resinkil xch'ool junaq.

11 Ut kik'ulman naq kink'amok b'e ut kinyal li "ruuchinihom, ut kink'e reetal naq q'axal ki', chiru chixjunil li ak inyalom chaq. Relik chi yaal, ut kink'e reetal naq saq li ruuchinihom, naxq'ax chixjunil li ^bsaqilal li wilom chaq.

12 Ut naq kinyal li ruuchinihom, kixnujob'resi li waam rik'in "sahil ch'oolejil q'axal nim; jo'kan naq kin'ok ^bchirajb'al naq lin junkab'al te'okenq ajwi' chixyalb'al; xb'aan naq kinnaw naq q'axal "ataawaal w'ichik chiru chixjunil chik li ru che'.

13 Ut naq kinb'eresi li wilob'aal chinsutam, re naq maare tintaw ajwi' lin junkab'al, kiwil xha'il jun "nima', ut yoo chi nume'k, ut nach' wan rik'in li che' li yookin wi' chixyalb'al li ru.

14 Ut kin'ilok re xk'eeb'al reetal b'ar nachal chaq; ut moko najt ta kiwil lix yo'leb'aal; ut sa' lix yo'leb'aal kiwil lix Sariah lee na', ut laj Sam, ut laj Nefi; ut xaqxookeb' jo' chanchan naq ink'a' neke'xnav b'ar te'xik.

15 Ut kik'ulman naq kinb'oqeb' chi wuq'; ut kinye ajwi' reheb' chi kaw xyaab' inkux naq te'chalq wik'in, ut te'xyal ru li che', li q'axal atawaal w'ichik chiru chixjunil chik li ru che'.

16 Ut kik'ulman naq ke'chal wik'in ut ke'xyal ajwi' li ru che'.

17 Ut kik'ulman naq laa'in kiwaj naq laj Laman ut laj Lemuel te'chalq ut te'xk'ux raj ajwi' ru li che'; jo'kan ut, kinb'eresi li wilob'aal b'ar wan wi' xyo'leb'aal li nima', re naq maare te'wil.

18 Ut kik'ulman naq kiwileb', a'b'an "ink'a' ke'raj chalk wik'in, ut xyalb'al li ru li che'.

19 Ut kiwil jun li "b'arb'ookil ch'iich', ut jiljo chire xmaril li nima', ut nawulak sa' xtoon li che' li xaqxookin wi' chaq.

20 Ut kiwil ajwi' jun li "laatz' ut ka'ch'in ruhil b'e, li nanume' chixk'atq li b'arb'ookil ch'iich', toj nawulak ajwi' sa' xtoon li che' li xaqxookin wi' chaq; ut nanume' ajwi' chixk'atq lix tiklajik li yo'leb'aal ha', toj nawulak sa' jun li

8a K'UTUL RAQAL:

Uxtaan, uxtaanank.

9a Mat. 13:38.

10a Gen. 2:9;

Apok. 2:7; 22:2;

1 Ne. 11:4, 8–25.

K'UTUL RAQAL: Che'

re li yu'am.

b Alma 32:41–43.

11a Alma 5:34.

b 1 Ne. 11:8.

12a K'UTUL RAQAL: Sahil ch'oolejil.

b Alma 36:24.

c 1 Ne. 15:36.

13a 1 Ne. 12:16–18;

15:26–29.

18a 2 Ne. 5:20–25.

19a Sal. 2:9; Apok. 12:5;

jjs, Apok. 19:15;

1 Ne. 8:30; 11:25;

15:23–24.

20a Mat. 7:14;

2 Ne. 31:17–20.

nimla helhookil ^bch'och', jo' chan-
chan tana' jun ruchich'och'.

21 Ut ke'wil k'iila ch'uut chi te-
namit maak'a' rajlankileb', naab'a-
leb' li yookeb' wi' chixtiikisinkil
rib' chi ub'ej, re te'xtaw li "b'e li
nawulak sa' xtoon li che' li xaq-
xookin wi' chaq.

22 Ut kik'ulman naq ke'k'amok
chaq b'e, ut ke'tikla sa' li b'e li na-
xik sa' xtoon li che'.

23 Ut kik'ulman naq kitaqe'
chaq jun q'ojyinal "choql; relik
chi yaal, jun li q'ojyinal choql li
q'axal nim, jo'kan naq eb' li ke'x-
tikib' chaq li b'e ke'xkanab' lix b'e-
heb', jo'kan naq ke'xjalb'ehi rib', ut
ke'sach.

24 Ut kik'ulman naq kink'e reetal
jalaneb' chik li yookeb' chixtiiki-
sinkil rib' chi ub'ej, ut kole'xchap
ru'uj li b'arb'ookil ch'iich'; ut ke'x-
tiikisi rib' chi ub'ej chiru li q'ojy-
inal choql, chi chapchookeb' chiru
li b'arb'ookil ch'iich', toj reetal
ke'k'ulun ut ke'xyal li "ru li che'.

25 Ut chirix naq ke'xyal li ru
li che', ke'xb'eresi li rilob'aal
chixsutameb' jo' chanchan naq
"te'xutaanaq.

26 Ut laa'in ajwi' kinb'eresi li wi-
lob'aal chinsutam, ut kink'e reetal,
chixjunpak'alil lix ha'il li nima',
jun "kab'l li nim ut paapo xsa', ut
xaqxo jo' raj sa' iq', chi taqenaq sa'
xb'een li ch'och'.

27 Ut nujenaq rik'in poyanam,
li tiix jo' ajwi' li saaj, li winq jo'
ajwi' li ixq; ut lix tiqb'aleb' q'a-
xal chaq'al ru; ut "yookeb' chi-
reetz'unkil ut chixk'utb'aleb' chi
ru'uj ruq' li ani ke'k'ulun b'ar
wan wi' li ru che' ut yookeb'
chixyalb'al.

28 Ut chirix naq "ke'xyal li ru
che' ^bke'xutaanak, sa' xk'ab'a'eb'
li yookeb' chi eetz'unk reheb'; ut
"ke'xjalb'ehi rib' sa'eb' li b'e ink'a'
us xk'amb'al, ut ke'sach.

29 Ut anajwan laa'in, aj Nefi, in-
k'a' ninye "chixjunil li raatin lin
yuwa'.

30 A'b'anan re xk'osb'al ru li
nintz'iib'a, k'ehomaq reetal,
a'an kirileb' chik li k'iila tena-
mit yookeb' chixtiikisinkil rib'
chi ub'ej, ut kole'xchap ru'uj li
"b'arb'ookil ch'iich', ut ke'xtii-
kisi rib' chi ub'ej sa' b'e, junelik
chapchookeb' chi kaw chiru li
b'arb'ookil ch'iich', toj reetal naq ko-
le'xkut rib' chi ch'och' ut ke'xyal li
ru li che'.

31 Ut kiril ajwi' chik li "k'iila te-
namit yookeb' chaq chi k'achlenk
re te'wulaq sa' li kab'l a'an li nim
ut paapo xsa'.

32 Ut kik'ulman naq naab'al
ke'ok chi ha' sa' xchamal li "yo-
leb'aal ha'; ut naab'al ke'sach chiru
a'an, yookeb' chi b'EEK chiru li ja-
lanil b'e.

20b Mat. 13:38.

21a K'UTUL RAQAL: B'e.

23a 1 Ne. 12:17; 15:24.

24a 1 Ne. 8:10–12.

25a Rom. 1:16;

2 Tim. 1:8;

Alma 46:21;

Morm. 8:38.

26a 1 Ne. 11:35–36; 12:18.

27a K'UTUL RAQAL:

Q'etq'etil.

28a 2 Pe. 2:19–22.

b Mar. 4:14–20; 8:38;

Luk. 8:11–15;

Jwan 12:42–43.

c K'UTUL RAQAL:

Q'etok paab'ank.

29a 1 Ne. 1:16–17.

30a 1 Ne. 15:23–24.

31a Mat. 7:13.

32a 1 Ne. 15:26–29.

33 Ut nim xk'ihaleb' li tenamit li ke'ok sa' li jalanil kab'l a'an. Ut chirix naq ke'ok sa' li kab'l a'an, kine'xk'ut chi ru'uj ruq' re "weetz'unkil laa'in ut eb' li yookeb' ajwi' chixyalb'al li ru che'; a'b'anan ink'a' kiquak'eheb' reetal.

34 A'an a'in li raatin lin yuwa': Xb'aan naq li jo' k'ihal "ke'xk'eheb' reetal, ke'xjalb'ehi rib'.

35 Ut laj "Laman ut laj Lemuel ink'a' ke'xyal li ru che', chan lin yuwa'.

36 Ut kik'ulman, chirix naq lin yuwa' kixye chixjunil li aatin re lix matk', malaj li k'a'ru xk'utb'e-siik chiru, li q'axal naab'al, kixye qe, sa' xk'ab'a' li na'leb' a'in li kiril sa' li k'utb'esinb'il matk', q'axal kixuwak xb'aaneb' laj Laman ut laj Lemuel; relik chi yaal, kixuwak maare anchal te'tz'eqeq' chaq chiru li Qaawa'.

37 Ut kixtz'aama chiruheb' rik'in x'anchalil xch'ool jun li chaab'il "yuwa'b'ej, naq te'rab'i li raatin, re naq maare li Qaawa' taaruxtaanaheb' ru, ut ink'a' tixtz'eqeb'; relik chi yaal, lin yuwa' kijultikank chiruheb'.

38 Ut chirix naq kijultikank chiruheb', ut kiraatinaheb' ajwi' jo' profeet chirix k'iila k'a'aq re ru, kixye reheb' naq che'xpaab' lix taqlahom li Qaawa', ut kixkanab' raatinankileb'.

CH'OL 9

Laj Nefi naxtz'iib'a wiib' paay chi esil—Li junjung kik'eeman choq' xk'ab'a' eb' lix perel ch'iich' laj Nefi —Sa'eb' li perel ch'iich' li ninq ru wan resil li tenamit; li kok' ru ka'ajwi' na'aatinak chirix li k'a'aq re ru wan xloq'al. Wan na 600–592 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut chixjunil li k'a'aq re ru a'in kiril lin yuwa', ut kirab'i, ut kixye naq toj yoo chi wank sa' jun li muheb'aal t'ikr, sa' li "ru taq'a Lemuel, jo' ajwi' naab'al chik xkomon li k'a'aq re ru, li ink'a' naru xtz'iib'ankil chiruheb' li perel ch'iich' a'in.

2 Anajwan ut, jo' xin'aatinak chirixeb' li perel ch'iich' a'in, k'ehomaq reetal, moko a'aneb' ta li perel ch'iich' nink'e wi' chi tz'aqal li esil chirix lin tenamit; xb'aan naq eb' li "perel ch'iich' nink'e wi' chi tz'aqal li esil chirix lin tenamit, a'an Nefi kink'e choq' xk'ab'a'; jo' kan naq a'aneb' lix perel ch'iich' laj Nefi nayeeman reheb', jo' chanru ink'ab'a' laa'in; ut eb' li perel ch'iich' a'in, a'aneb' ajwi' lix perel ch'iich' laj Nefi nayeeman reheb'.

3 A'ut kink'ul jun lix taqlahom li Qaawa' naq tinyiib'eb' li perel ch'iich' a'in, re jun li chaab'il "ajom re taawanq jun li esil tz'iib'انب'il

33a K'UTUL RAQAL:
Rahob'tesiik xb'aan
xpaab'aal.

34a Exo. 23:2.

35a 1 Ne. 8:17–18;

2 Ne. 5:19–24.

37a K'UTUL RAQAL:
Junkab'al; Na'b'ej
yuwa'b'ej.

9 1a 1 Ne. 2:4–6, 8, 14–15;
16:6.

2a 1 Ne. 19:2, 4;

Jak. 3:13–14;

R laj M 1:2–11;

Tz. ut S. 10:38–40.

K'UTUL RAQAL: Perel
ch'iich'.

3a Tz. ut S. 3:19.

chirix lix ^bk'anjel lin tenamit sa' li paab'aal.

4 Chiruheb' li jun ch'ol chik chi perel ch'iich' taatz'iib'amanq jun esil chirix li rawa'b'ejileb' li rey, ut eb' li pleet ut li wech'ok-ib' re lin tenamit; jo'kan naq eb' li perel ch'iich' a'in wankeb' choq' re xk'ihal li k'anjel sa' li paab'aal; ut li "jun ch'ol chik chi perel ch'iich' wankeb' choq' re xk'ihal li rawa'b'ejileb' li rey ut eb' li pleet ut li wech'ok-ib' re lin tenamit.

5 Jo'kan ut, li Qaawa' kinixtaqla chixyiib'ankileb' li perel ch'iich' a'in choq' re jun lix "chaab'il ajom a'an, jun ajom li moko nawb'il ta inb'aan.

6 A'b'anan li Qaawa' "naxnaw chixjunil li k'aaq re ru chalen chaq sa' xtiklajik; jo'kan ut, a'an naxkawresi jun li b'e re taa'uxmanq chixjunil lix k'anjel sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq; xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an wan chixjunil lix ^bwankilal re xtz'aqob' resin-kil ru chixjunil li raatin. Ut jo'kan wan. Amen.

CH'OL 10

Laj Lehi naxye naq te'k'ame'q laj Judio chi preexil xb'aaneb' laj Babilonia—Naxye naq taak'ulunq jun li Mesias

sa' xyanqeb' laj Judio, aj Kolonel ut aj Tojol-ix—Naxye ajwi' naq taak'ulunq li taakub'sinq xha' lix Karneer li Dios—Laj Lehi naxye resil lix kamik ut lix waklijik chi yo'yo li Mesias—Naxjuntaq'eeta lix jek'inkil ut lix ch'utub'ankil laj Israel rik'in jun xtoonali che' olivo—Laj Nefi na'aatinak chirix li Ralal li Dios, chirix li maatan re li Santil Musiq'ej, ut chirix naq aajel ru li tiikilal. Wan na 600–592 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan laa'in, aj Nefi, nin'ok wi'chik chixk'eeb'al chiruheb' li "perel ch'iich' a'in resil lin b'aanuhom, ut lin awa'b'ejil ut lin k'anjel sa' li paab'aal; jo'kan ut, re xtikib'ankil wi'chik li esil nink'e, tento tin'aatinaq ka'ch'inaq chirix li k'aaq re ru re lin yuwa', ut reheb' ajwi' li was.

2 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, kik'ulman chirix naq lin yuwa' kixk'e xraqik xyeeb'al li aatin sa' lix "matk', ut xtz'aamankil ajwi' chiruheb' naq yalb'ilaqeb' tz'aqal xq'e, kiraatinaheb' chirixeb' laj Judio—

3 Naq chirix naq te'sachmanq, relik chi yaal, anchal lix nimal ru tenamit a'an "Jerusalen, ut naab'al ^bk'amb'ilaqeb' chi preexil 'Babilonia, jo' chanru li kutan k'oxlanb'il

3b 1 Ne. 6:3.
4a Jak. 1:2–4;
R laj M 1:10.
5a 1 Ne. 19:3;
R laj M 1:7;
Alma 37:2, 12, 14.
6a 2 Ne. 9:20;
Tz. ut S. 38:2;

Mois. 1:6, 35.
K'UTUL RAQAL:
Chixjunil naxnaw.
b Mat. 28:18.
10 1a 1 Ne. 9:1–5; 19:1–6;
Jak. 1:1–4.
2a 1 Ne. 8.
3a Ester 2:6; 2 Ne. 6:8;

Hel. 8:20–21.
b 2 Ne. 25:10.
K'UTUL RAQAL:
Tusleb'aal Chihab'—587 chihab' rub'elaj li Kristo.
c Esek. 24:2; 1 Ne. 1:13;
Omni 1:15.

xb'aan li Qaawa', ^dte'sutq'iiq wi'-chik, relik chi yaal, te'sutq'isiiq wi'chik chaq chi preexil; ut chirix naq te'sutq'isiiq chaq chi preexil, te'reechani wi'chik lix ch'och'il li reechanihomeb'.

4 Relik chi yaal, naq ^awaqib' cient chihab' relik chaq lin yuwa' Jerusalen, jun ^bprofeet li Qaawa' Dios tixwaklesi sa' xyanqeb' laj Judio— a'anaq jun li ^cMesias, malaj sa' jallan chik aatin, jun aj Kolol re li ruchich'och'.

5 Ut ki'aatinak ajwi' chirixeb' li profheet, jo' xk'ihal rajlankileb' li ^axe'ch'olob'ank re xyaalal li k'a'aaq re ru a'in, chirix li Mesias a'in li ki'aatinak wi', malaj a'an laj Tojol rix li ruchich'och'.

6 Jo'kan ut, chixjunileb' li winq wankeb' chaq chi sachenaq ut chi ^at'anaq, ut jo'kan raj te'wanq chi junajwa wi ta ink'a' te'xkanab' rib' chiru laj Tojol-ix a'in.

7 Ut ki'aatinak ajwi' chirix jun li ^aprofeet li taak'ulunq xb'een wa chiru li Mesias, re tixkawresi xb'e li Qaawa'—

8 Relik chi yaal, a'an taaxik ut tixjap ajwi' re sa' li yamyookil ch'och': ^aKawresihomaq lix b'e li Qaawa', ut tiikob'resihomaq ru li ruq' xb'e; xb'aan naq xaqxo sa' eeyanq jun li moko nawb'il ta

ru eeb'aan; ut q'axal kaw wi'chik xmetz'ew chiwu laa'in, moko k'u-lub'ejin ta chixhitb'al lix tz'apb'al lix xab'. Ut naab'al ki'aatinak lin yuwa' chirix li na'leb' a'in.

9 Ut lin yuwa' kixye naq a'an taa-kub'sinq ha' aran ^aBetabara, chi xjunpak'alil li Jordan; ut kixye ajwi' naq ^btaakub'sinq ha' rik'in ha'; naq tixkub'si ajwi' xha' li Mesias rik'in ha'.

10 Ut chirix naq akaq xkub'si xha' li Mesias rik'in ha', tixk'e reetal ut tixch'olob' xyaalal naq xkub'sihom xha' lix ^aKarneer li Dios, li taa'ising re lix maak li ruchich'och'.

11 Kik'ulman ut chirix naq lin yuwa' kixye li aatin a'in, kiraa-tinaheb' li was chirix li evange-lio li taajultikamanq sa' xyanqeb' laj Judio, ut jo'kan ajwi' chirix lix ^alajikeb' laj Judio chi ^bmaak'a'a-qeb' xpaab'aal. Ut chirix naq akaq ^cxe'xkamsi li Mesias li taak'ulunq, ut chirix naq ak xkamsiik, ^dtaawakliiq chaq sa' xyanqeb' li kamenaq, ut tixk'utb'esi rib', rik'in li ^eSantil Musiq'ej, chiruheb' laj Gentil.

12 Relik chi yaal, naab'al ajwi' ki'aatinak lin yuwa' chirixeb' laj Gentil, ut jo'kan ajwi' chirix lix junkab'al laj Israel, naq

3d Jer. 29:10; 2 Ne. 6:8–9.

4a 1 Ne. 19:8;

2 Ne. 25:19;

3 Ne. 1:1.

b 1 Ne. 22:20–21.

c K'UTUL RAQAL:
Mesias.

5a Jak. 7:11; Mos. 13:33;

Hel. 8:19–24;

3 Ne. 20:23–24.

6a K'UTUL RAQAL:

Xt'anik laj Adan ut li
xEva.

7a 1 Ne. 11:27;

2 Ne. 31:4.

8a Isa. 40:3; Mat. 3:1–3.

9a Jwan 1:28.

b K'UTUL RAQAL: Jwan
aj Kub'sihom Ha'.

10a K'UTUL RAQAL:

Xkarneer li Dios.

11a Jak. 4:14–18.

b Morm. 5:14.

c K'UTUL RAQAL:
Jesukristo; K'ehok
chiru krus.

d K'UTUL RAQAL:
Wakliik chi yo'yo.

e K'UTUL RAQAL:
Santil Musiq'ej.

te'juntaq'eetaaq rik'in jun "xtoon-
nal li che' olivo, naq te'toqe'q li
ruq' ut ^bte'jek'iiq chiru chixjunil
lix xb'een li ruchich'och'.

13 Jo'kan ut, kixye naq tento
taa'uxq naq taak'ame'q qab'e sa'
junajil sa' li "ch'och' li yeechi'in-
b'il, choq' re xtz'aqob'resinkil ru
li raatin li Qaawa', naq jek'inb'i-
laqo chiru chixjunil lix b'een li
ruchich'och'.

14 Ut chirix naq te'jek'iiq lix
junkab'al laj Israel "te'ch'utub'aaq
wi'chik; malaj ut naq ak xe'xk'ul
laj ^bGentil lix tz'aqalil li Evan-
gelio, li tz'aqal ruq' lix 'toonali
che' olivo, malaj eb' li rela' lix
junkab'al laj Israel, te'letze'q wi-
chik sa' xtoonali, malaj te'k'a-
me'q chixnawb'al chirix li tz'aqal
Mesias, a'an lix Qaawa'eb' ut laj
Tojol rixeb'.

15 Ut jo'ka'in li raatin lin yu-
wa' naq kich'olob'ank jo' profet
ut k'iaatinak chiruheb' li was, ut
jo'kan ajwi' naab'al chik li k'a'
re ru li ink'a' tintz'iib'a sa' li hu
a'in; xb'aan naq xintz'iib'a jo' k'i-
hal ki'ajman chiwu sa' lin "hu
jun chik.

16 Ut chixjunil li k'a'aaq re ru a'in,
li xin'aatinak wi', kib'aanuman

naq toj yoo chi wank lin yuwa'
sa' jun muheb'aal t'ikr, sa' li ru
taq'a Lemuel.

17 Ut kik'ulman chirix naq laa'in,
aj Nefi, ak wab'ihom chixjunil li
"raatin lin yuwa', chirix li k'a'aaq
re ru kiril chaq sa' li ^bk'utb'esin-
b'il matk', ut jo'kan ajwi' li k'a'aaq
re ru kixye rik'in xwankil li San-
til Musiq'ej, ut li wankilal a'an
kixk'ul rik'in xpaab'ankil li Ralal
li Dios—ut li Ralal li Dios a'an li
'Mesias li taak'ulunq—laa'in, aj
Nefi, kiwaj ajwi' naq tinwil, ut tin-
wab'i, ut tinnaw chirix li k'a'aaq re
ru a'in, rik'in lix wankil li Santil
Musi'q'ej, a'an li "maatan naxk'e
li Dios reheb' chixjunil li "neke-
sik'ok re chi yalb'ileb' xq'e, jo' sa'
'najter kutan jo' sa' li kutan naq
tixk'utb'esi wi' rib' chiruheb' li
ralal xk'ajoleb' li winq.

18 Xb'aan naq a'an "juntaq'eet
ewer, anajwan, ut chi junelik; ut
li b'e kawresinb'il choq' reheb'
chixjunil li winq chalen chaq
sa' xk'ojlajik li ruchich'och', wi
taa'uxq naq te'xjal xk'a'uxl ut te'-
chalq rik'in.

19 Xb'aan naq ani nasik'ok
chi yalb'il xq'e, taatawoq; ut
lix "muqmuukil na'leb' li Dios

12a Gen. 49:22–26;

1 Ne. 15:12;

2 Ne. 3:4–5;

Jak. 5; 6:1–7.

K'UTUL RAQAL:

Olivo, che'; Awimq

re li Qaawa'.

b 1 Ne. 22:3–8.

K'UTUL RAQAL:

Israel—Lix jek'inkil

Israel.

13a 1 Ne. 2:20.

K'UTUL RAQAL:

Yeechi'imb'il ch'och'.

14a K'UTUL RAQAL:

Israel—Lix
ch'utub'ankil Israel.

b 1 Ne. 13:42;

Tz. ut S. 14:10.

c Jak. 5:8, 52, 54, 60, 68.

15a 1 Ne. 1:16–17.

17a Enos 1:3;

Alma 36:17.

b 1 Ne. 8:2.

c K'UTUL RAQAL:

Mesias.

d K'UTUL RAQAL:

Santil Musiq'ej.

e Moro. 10:4–5, 7, 19.

f Tz. ut S. 20:26.

18a Heb. 13:8;

Morm. 9:9;

Tz. ut S. 20:12.

K'UTUL RAQAL: Dios,

Roxichal li Dios.

19a K'UTUL RAQAL:

Xmuqmuukil na'leb'

li Dios.

taateeliq chiruheb' rik'in lix wan-kil li ^bSantil Musiq'ej, jo' sa' li kutan a'in jo' sa' najter kutan, ut jo' sa' najter kutan jo' sa' li kutan toj taachalq; jo'kan ut, lix ^cb'e li Qaawa' wan sa' junaj chi xsutam li wan chi junelik.

20 Jo'kan ut, chijultiko'q aawe, at winq, rik'in chixjunil laa b'aanuhom tatk'ame'q chaq sa' ^araqb'a-aatin.

21 Jo'kan ut, wi xasik' xb'aanunkil li maa'usilal chiru xkutankil lix ^ayalb'al aawix, rik'in a'an nakkatawe' chi ^btz'aj aawu chiru lix raqleb'aal aatin li Dios; ut maa-k'a' k'a'ru tz'aj naru nawan rik'in li Dios, jo'kan naq tento tattz'e-qe'q chi junelik.

22 Ut li Santil Musiq'ej nak'ehok wankilal re naq tinye li na'leb' a'in, ut ink'a' tinram xyaalal.

CH'OL 11

Laj Nefi naril lix Musiq' li Qaawa', ut nak'ute' chiru sa' k'utb'esinb'il matk' li che' re li yu'am—Naril lix na' li Ralal li Dios, ut nextzol li naxkub'si rib' li Dios chixb'aanunkil—Naril lix kub'ik xha', lix k'anjel, ut lix kamik lix Karneer li Dios chiru krus—Naril ajwi' lix b'oqb'aleb' ut lix

k'anjeleb' li kab'laju chi apostol re li Karneer. Wan na 600–592 chihab' ma nayo'la li Kristo.

XB'AAN naq kik'ulman chirix naq kiwaj xnawb'al li k'a'aq re ru kiril lin yuwa', ut kinpaab' naq li Qaawa' naru tixk'e chinnaweb', naq k'ojk'ookin chi ^ak'oxlank sa' lin ch'ool, ^bkinxoke' chaq sa' lix Musiq' li Qaawa', relik chi yaal, toj sa' xb'een jun li ^ctzuul q'axal najt xteram, li maajun wa wilom chaq, ut maajun wa ink'ehom chaq li woq sa' xb'een.

2 Ut li Musiq'ej kixye we: K'e reetal, k'a'ru nakawaj?

3 Ut kinye: Nawaj rilb'al li k'a'aq re ru ^akiril lin yuwa'.

4 Ut li Musiq'ej kixye we: Ma nakapaab' naq laa yuwa' kiril lix ^atoonali che' li x'aatinak wi'?

5 Ut laa'in kinye: Yaal, laa'at nakanaw naq ^aninpaab' chixjunil li raatin lin yuwa'.

6 Ut naq ak kinye li aatin a'in, li Musiq'ej kixjap re chi kaw xyaab' xkux, kixye: Hosanna re li Qaawa', li Dios q'axal taqenaq, xb'aan naq a'an wan choq' Dios sa' xb'een chixjunil li ^aruchich'och', relik chi yaal, sa' xb'een ajwi' chixjunil. Ut osob'tesinb'ilat, at Nefi, xb'aan naq ^bnakapaab' li Ralal li Dios q'axal

19 ^b K'UTUL RAQAL:
Santil Musiq'ej.

^c Alma 7:20;
Tz. ut S. 3:2; 35:1.

20 ^a Ekl. 12:14; 2 Ne. 9:46.

K'UTUL RAQAL:
Raqb'a-aatin sa'
roso'jik.

21 ^a Alma 34:32–35.
^b 1 Kor. 6:9–10;

3 Ne. 27:19;
Tz. ut S. 76:50–62;
Mois. 6:57.

11 ^a Tz. ut S. 76:19.

K'UTUL RAQAL:
K'oxlank sa' ch'ooolej.

^b 2 Kor. 12:1–4;
Apok. 21:10;
2 Ne. 4:25; Mois. 1:1.
^c Deut. 10:1; Eter 3:1.

3 ^a 1 Ne. 8:2–34.

4 ^a 1 Ne. 8:10–12;
15:21–22.

5 ^a 1 Ne. 2:16.

6 ^a Exo. 9:29; 2 Ne. 29:7;
3 Ne. 11:14;
Mois. 6:44.

^b K'UTUL RAQAL:
Paab'ank,
xpaab'ankil.

taqenaq; jo'kan ut, laa'at taawil li k'a'aq re ru xawaj.

7 Ut k'e reetal, li na'leb' a'in taa-k'ehe'q aawe choq' "eetalil, naq chirix naq xawil lix toonal li che' li x'uuchin wi' li ru che' kixyal laa yuwa', taawil ajwi' jun li winq chi kub'eek chaq sa' choxa, ut taak'e reetal li winq a'an, ut chirix naq xak'e reetal, ^btaach'olob' xyaalal naq a'an li Ralal li Dios.

8 Ut kik'ulman naq li Musiq'ej kixye we: Chat-iloq! Ut kin'ilok, ut kink'e reetal jun toon li che'; ut chanchan ajwi' lix "toonali che' kiril lin yuwa', ut lix ch'ina-usal q'axal nim wi'chik, relik chi yaal, naxq'ax chixjunil li ch'ina-usal, ut lix ^bsaqalil naxq'ax xsaqal li apusimb'il saqb'ach.

9 Ut kik'ulman chirix naq kiwil lix toonal li che', kinye re li Musiq'ej: Nink'e reetal naq xak'ut chiwu lix toonal li che' li "nim wi'chik xloq'al sa' xb'een chixjunil chik.

10 Ut a'an kixye we: K'a'ru nakawaj?

11 Ut laa'in kinye re: Xnawb'al lix "yaalalil a'an—xb'aan naq kin'aatinak rik'in jo' chanru na'aatinak junaq winq; xb'aan naq kink'e reetal naq wan jo' ^bxxaqalil junaq winq; a'b'anan ut, kinnaw naq a'an lix Musiq' li Qaawa', ut kinraatina jo' chanru naq junaq winq na'aatinak rik'in jalan chik.

12 Ut kik'ulman naq a'an kixye we: Chat-iloq! Ut kin'ilok chanchan naq tinwil raj a'an, ut ink'a' ajwi' kiwil, xb'aan naq xikenaq chik chiwu.

13 Ut kik'ulman naq kin'ilok, ut kink'e reetal li nimla tenamit Jerusalem, ut jo'kan ajwi' jalaneb' chik li tenamit. Ut kink'e reetal li tenamit Nazaret; ut sa' li tenamit "Nazaret kink'e reetal jun li ^btuq'ixq, ut a'an q'axal chaq'al ru ut saq xtib'el.

14 Ut kik'ulman naq kiwil chi "tehliik li choxa; ut jun li anjel kikub'e chaq ut kixaqli chiwu; ut kixye we: At Nefi, k'a'ru nakawil?

15 Ut kinye re: Jun li tuq'ixq, q'axal ch'ina-us ut chaq'al ru sa' xb'eeneb' chixjunil chik li tuq'ixq.

16 Ut a'an kixye we: Ma nakanaw li naxkub'si rib' li Dios chixb'aanunkil?

17 Ut kinye re: Ninnaw naq a'an naxraheb' li ralal xk'ajol; a'b'anan ink'a' ninnaw xyaalalil chixjunil li k'a'aq re ru.

18 Ut a'an kixye we: K'e reetal, li "tuq'ixq nakawil a'an lix ^bna' li Ralal li Dios, jo' chanru li tz'ejwalej.

19 Ut kik'ulman naq kiwil naq kik'ame' chaq a'an sa' li Musiq'ej; ut chirix naq k'amb'il chaq sa' li

7a K'UTUL RAQAL:
Eetalil.

b K'UTUL RAQAL:
Xk'utb'al xyaalal;
Xnawom qach'ool;
Yaal ch'olob'anb'il.

8a 1 Ne. 8:10.

b 1 Ne. 8:11.

9a 1 Ne. 11:22–25.

11a Gen. 40:8.

b Eter 3:15–16.

13a Mat. 2:23.

b Luk. 1:26–27;

Alma 7:10.

K'UTUL RAQAL:

Maria, xna' li Jesus.

14a Esek. 1:1;

1 Ne. 1:8.

18a Isa. 7:14;

Luk. 1:34–35.

b Mos. 3:8.

“Musiq’ej chiru jun k’amok, li anjel kinraatina, ut kixye: Chat-iloq!

20 Ut kin’ilok ut kink’e wi’chik reetal li tuq’ixq, q’alq’o sa’ ruq’ jun li “k’uula’al.

21 Ut li anjel kixye we: K’e reetal lix “Karneer li Dios, relik chi yaal, a’an ajwi’ li ^bRalal li Junelik “Yuwa’b’ej! Ma nakanaw xyaalalil lix “toonali che’ kiril laa yuwa’?

22 Ut laa’in kinchaq’ok chiru, ut kinye: Hehe’, a’an lix “raham li Dios, li naxpuktesi rib’ sa’ xch’oolleb’ li ralal xk’ajoleb’ li winq; jo’kan ut, q’axal wi’chik atawaal sa’ xb’een chixjunil li k’a’aq re ru.

23 Ut kinraatina, ut kixye: Yaal, ut li q’axal “nasahob’resink ch’oolej.

24 Ut chirix naq kixye li aatin a’in, kixye we: Chat-iloq! Ut kin’ilok, ut kiwil li Ralal li Dios chi “xik sa’ xyanqeb’ li ralal xk’ajoleb’ li winq, ut ke’wil naab’al chixkutb’al rib’ chiroq, ut chixloq’oninkil.

25 Ut kik’ulman naq kiwil naq li “b’arb’ookil ch’iich’, li kiril chaq lin yuwa’, a’an li raatin li Dios, li nak’amok chaq sa’ lix yo’leb’aal li ^byo’yookil ha’, malaj sa’ ‘xtoonali che’ re li yu’am; ut li ha’ a’an reetalil lix rahom li Dios; ut

kink’e ajwi’ reetal naq lix toonal li che’ re li yu’am a’an reetalil lix rahom li Dios.

26 Ut li anjel kixye wi’chik we: Chat-iloq ut chak’e reetal li “naxkub’si rib’ li Dios chixb’aanunkil!

27 Ut kin’ilok ut “kink’e reetal laj Tojol rix li ruchich’och’, li ki’aatinak wi’ chaq lin yuwa’; ut kink’e ajwi’ reetal li ^bprofeet li taakawresinq re li b’e chiru. Ut lix Karneer li Dios xko’o ut ‘kikub’siik xha’ xb’aan; ut chirix naq kub’enaq xha’, kiwil chi tehliik li choxa, ut li Santil Musiq’ej chi kub’eek chaq sa’ choxa ut chi kanaak sa’ xb’een jo’ jun ^dmukuy.

28 Ut kink’e reetal naq a’an xko’o chi k’anjelak chiruheb’ li tenamit, rik’in “wankilal ut nimla loq’alil; ut ke’ch’utla li k’iila tenamit re rab’inkil; ut kink’e reetal naq eb’ a’an ke’risi chaq sa’ xyanqeb’.

29 Ut kink’e ajwi’ reetal “kab’laju chik li yookeb’ chixtaaqenkil. Ut kik’ulman naq ke’k’ame’ sa’ li Musiq’ej chiru chaq li wilob’aal, ut ink’a’ chik ke’wil.

30 Ut kik’ulman naq li anjel kinraatina wi’chik, ut kixye: Chat-iloq! Ut kin’ilok, ut kiwil chi

19a Mat. 1:20.

20a Luk. 2:16.

21a K’UTUL RAQAL:

Xkarneer li Dios.

b K’UTUL RAQAL:

Jesukristo.

c K’UTUL RAQAL: Dios, Roxichal li Dios—Li Dios Yuwa’b’ej.

d 1 Ne. 8:10;

Alma 5:62.

K’UTUL RAQAL: Che’ re li yu’am.

22a K’UTUL RAQAL:

Rahok.

23a K’UTUL RAQAL: Sahil

ch’oolejil.

24a Luk. 4:14–21.

25a 1 Ne. 8:19.

b K’UTUL RAQAL:

Yo’yookil ha’.

c Gen. 2:9;

Alma 32:40–41;

Mois. 4:28, 31.

26a 1 Ne. 11:16–33.

27a 2 Ne. 25:13.

b Mat. 11:10;

1 Ne. 10:7–10;

2 Ne. 31:4.

c K’UTUL RAQAL:

Kub’iha’, kub’sink ha’.

d K’UTUL RAQAL:

Mukuy, reetalil li.

28a Tz. ut S. 138:25–26.

29a K’UTUL RAQAL:

Apostol.

tehliik wi'chik li choxa, ut kiwileb' li "anjel chi kub'eeek sa' xb'ee-neb' li ralal xk'ajoleb' li winq, ut ke'k'anjelak chiruheb'.

31 Ut a'an kinraatina wi'chik, ut kixye: Chat-iloq! Ut kin'ilok, ut kiwil lix Karneer li Dios chi xik sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq. Ut kiwileb' jar ch'uut chi tenamit li yajeb', ut li tawasinb'ileb' rik'in li k'iila paay chi yajel, ut rik'ineb' "laj tza ut eb' li ^btz'aj aj musiq'ej; ut li anjel ki'aatinak ut kixk'ut chixjunil li k'a'aq re ru a'in chiwu. Ut eb' a'an "ke'k'irtesiik xb'aan lix wankilal lix Karneer li Dios; ut eb' laj tza ut eb' li tz'aj aj musiq'ej ke'isiik chaq.

32 Ut kik'ulman naq li anjel kinraatina wi'chik, ut kixye: Chat-iloq! Ut kin'ilok, kink'e reetal lix Karneer li Dios, naq kik'ame' xb'aaneb' li tenamit; relik chi yaal, li Ralal li Dios maajo'q'e na'oso' "kiraqe' aatin chirix xb'aan li ruchich'och'; ut laa'in kiwil ut ninch'olob' xyaalal.

33 Ut laa'in, aj Nefi, kiwil naq kitaqsiik chiru li "krus ut ^bkikamsiik sa' xk'ab'a' lix maak li ruchich'och'.

34 Ut chirix naq kikamsiik kiwileb' li jar ch'uut chi tenamit re li ruchich'och', naq ch'utch'uu-keb' chixpleetinkileb' lix apostol

li Karneer; xb'aan naq jo'kan ke'k'ab'a'iniik li kab'laju xb'aan lix anjel li Qaawa'.

35 Ut lix k'ihalil li tenamit re li ruchich'och' kiwan chi ch'utch'u; ut kink'e reetal naq wankeb' sa' jun li "kab'l nim ut paapo xsa', chanchan li kab'l kiril lin yuwa'. Ut lix anjel li Qaawa' kinraatina wi'chik, ut kixye: K'e reetal li ruchich'och' ut lix nimal xna'leb'; relik chi yaal, chak'e reetal naq lix junkab'al laj Israel xch'utub' rib' chixpleetinkileb' li kab'laju chi apostol re li Karneer.

36 Ut kik'ulman naq kiwil ut ninch'olob' xyaalal, naq li kab'l nim ut paapo xsa' a'an lix "q'et-q'etil li ruchich'och', ut kit'ane', ut q'axal nim lix t'anik. Ut lix anjel li Qaawa' kinraatina wi'chik, ut kixye: Jo'kanaq chaq lix sachlijikeb' chixjunil li tenamit, junkab'al, aatinob'aal, ut teepal, li te'pleeting reheb' li kab'laju chi apostol re li Karneer.

CH'OL 12

Laj Nefi naril sa' k'utb'esinb'il matk' li ch'och' li yeechi'imb'il; lix tiikilaleb', lix maa'usilaleb', ut lix t'anikeb' li wankeb' chi sa'; lix k'ulunik lix Karneer li Dios sa' xyanqeb'; chan ru naq

30 a K'UTUL RAQAL:
Anjel.

31 a Mar. 5:15–20;
Mos. 3:5–7.
K'UTUL RAQAL:
Aj tza.

b K'UTUL RAQAL:
Musiq'ej, xmusiq'—

Eb' li maa'us aj
musiq'ej.

c K'UTUL RAQAL:
K'irtesink.

32 a Mar. 15:17–20.
33 a Jwan 19:16–19;
Mos. 3:9–10;
3 Ne. 27:14.

K'UTUL RAQAL: Krus.

b K'UTUL RAQAL:
Xtojb'al rix li maak.

35 a 1 Ne. 8:26; 12:18.

36 a K'UTUL RAQAL:
Q'etq'etil.

eb' li Kab'laju chi Tzolom ut li Kab'-laju chi Apostol te'xraq aatin chirix Israel; ut lix yib'eetalileb' ut xtz'ajni-leb' li te'lajq chi maak'a'aqeb' xpaab'aal. Wan na 600-592 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT kik'ulman naq li anjel kixye we: Chat-iloq, ut chak'e reetal laa wiyajil, jo' ajwi' li riyajileb' laa was. Ut kin'ilok ut kink'e reetal li "ch'och' li yeechi'imb'il, ut kink'e reetaleb' li jar ch'uut chi tenamit, relik chi yaal, chanchan naq wan rajlankileb' jo' xk'ihal li samahib' chire li palaw.

2 Ut kik'ulman naq kiwileb' li jar ch'uut chi tenamit ch'utch'uu-keb' chi pleetik, li jun ch'uut rik'in li jun chik; ut kink'e reetaleb' li "pleet, ut resileb' li pleet, ut li ninqi kamsink rik'in li yok'leb' ch'iich' sa' xyanq lin tenamit.

3 Ut kik'ulman naq kiwil chi nume'k k'iila tasal tenamit, chi wan li pleetik ut li wech'ok-ib' sa' li ch'och'; ut kiwileb' naab'al li xninqal tenamit, relik chi yaal, jo'kan naq ink'a' kink'eheb' sa' ajl.

4 Ut kik'ulman naq kiwil jun li "q'ojyinal^b choql sa' xb'een li ch'och' li yeechi'imb'il, ut kiwil xrepomeb' li kaaq, ut kiwab'ihab' li kaaq; ut eb' li hiik, ut li k'iila paay chi kawil eek'ank; ut kiwil li ch'och' ut li pek naq ke'jache'; ut

kiwileb' li ninqi tzuul chi uq'e'k chi jachinb'il; ut kiwileb' li helhookil na'ajej re li ruchich'och', naq ke'buq'uxo'; ut kiwil naab'al li ninqi tenamit naq 'ke'sub'e'; ut kiwileb' naab'al, naq ke'k'ate' rik'in xam; ut kiwil naab'al li ke'uq'e' chi ch'och', sa' xk'ab'a' li hiikank yoo chixsa'.

5 Ut kik'ulman chirix naq kiwil li k'a'aq re ru a'in, kiwil lix "b'ook li aak'ab', naq kinume' chaq sa' xb'een li ruchich'och'; ut k'ehomaq reetal, ke'wil jar ch'uut chi tenamit li ink'a' chaq ke't'ane' rik'in lix ninqal xuwajel raqb'a-aatin li Qaawa'.

6 Ut kiwil chi tehliik li choxa, ut lix "Karneer li Dios chi kub'eech chaq sa' choxa; ut kikub'e ut kixk'ut rib' chiruheb'.

7 Ut kiwil ajwi' ut ninch'olob' xyaalal naq li Santil Musiq'ej kit'ane' sa' xb'een "kab'laju chik, ut eb' a'an ke'k'ojob'aaq xb'aan li Dios, ut ke'sik'e' ru.

8 Ut li anjel kinraatina, ut kixye: K'e reetaleb' li kab'laju chi tzolom re li Karneer, li sik'b'ileb' ru chi k'anjelak chiruheb' laa wiyajil.

9 Ut kixye we: Jultik aawe li "kab'laju chi apostol re li Karneer? K'e reetal, a'aneb' li ^bte'raqoq aatin chirix lix kab'laju xteepal laj Israel; jo'kan ut, xb'aaneb' a'an naq taaraqe'q aatin chirixeb' li kab'laju

12 1a K'UTUL RAQAL:
Yeechi'imb'il ch'och'.
2a Enos 1:24;
Morm. 8:7-8.
K'UTUL RAQAL: Pleet.
4a 1 Ne. 19:10.

b Hel. 14:20-28.
c 3 Ne. 8:14.
5a 3 Ne. 8:20; 10:9.
6a 2 Ne. 26:1, 9;
3 Ne. 11:3-17.
7a 3 Ne. 12:1; 19:12-13.

9a Luk. 6:13.
b Mat. 19:28;
Tz. ut S. 29:12.
K'UTUL RAQAL:
Raqb'a-aatin sa'
roso'jik.

chi aj k'anjel re laa wiyajil; xb'aan naq laa'ex xkomonex lix junkab'al laj Israel.

10 Ut eb' li "kab'laju chi aj k'anjel a'in li nakawil te'raqoq aatin chirixeb' laa wiyajil. Ut, k'e reetal, tiikeb' xch'ool chi junelik; xb'aan naq sa' xk'ab'a' lix paab'aal chirix lix Karneer li Dios, saqob'resinb'il ru li ^braq'eb' sa' xkik'el a'an.

11 Ut li anjel kixye we: Chat-iloq! Ut kin'ilok, ut kiwil "oxib' tasal tenamit chi nume'k sa' tiikilal; ut ke'saqob'resiik ru li raq'eb' chanchan ajwi' lix Karneer li Dios. Ut li anjel kixye we: Eb' a'in saqob'resinb'ileb' ru sa' lix kik'el li Karneer, sa' xk'ab'a' lix paab'aaleb' chirix.

12 Ut laa'in, aj Nefi, kiwileb' ajwi' naab'al sa' lix "kaa tasal tenamit li ke'nume' xyu'am sa' tiikilal.

13 Ut kik'ulman naq kiwileb' li jar teep chi tenamit re li ruchich'och' chi ch'utch'uukeb'.

14 Ut li anjel kixye we: K'e reetaleb' laa wiyajil, jo' ajwi' li riyajileb' laa was.

15 Ut kik'ulman naq kin'ilok, ut kink'e reetaleb' li xkomoneb' li wiyajil, li ch'utch'uukeb' sa' ninqi teep "chiru li riyajileb' li was; ut ch'utch'uukeb' chi pleetik.

16 Ut li anjel kinraatina, ut kixye: K'e reetal lix yo'leb'aal li "tz'ajnil ha' li kiril laa yuwa'; relik chi yaal, a'an li ^bnima' li ki'aatinak wi'; ut lix chamal a'an xchamal li 'xb'alb'a.

17 Ut li q'ojyinal "choql, a'an li aaleek xb'aan laj tza, li ^bnamutz'ob'resink re li ruheb' ut nakawob'resink re li raameb' li lalal xk'ajoleb' li winq, ut naxk'ameb' xb'e chiruheb' li 'nim ruhil b'e, re naq te'oso'q ut te'sachq.

18 Ut li "kab'l nim ut paapo xsa', li kiril laa yuwa', a'an lix jo'maajo'il ^bk'oxlahomeb' ut lix 'q'etq'etileb' li lalal xk'ajoleb' li winq. Ut jun li nimla xuwajel ^djul naxjacheb' ru; relik chi yaal, a'an li raatin lix "tiikal ru xna'leb' li Junelik Dios, ut li Mesias, a' lix Karneer li Dios, li naxch'olob' wi' xyaalal li Santil Musiq'ej, chalen chaq xtiklajik li ruchich'och' toj sa' li kutan a'in, ut chalen chaq sa' li kutan a'in toj chi junelik.

19 Ut naq yoo li anjel chixyeeb'al li aatin a'in, kink'e reetal ut kiwil naq li riyajileb' li was ke'pleetik rik'ineb' li wiyajil, jo' chanru li raatin li anjel; ut sa' xk'ab'a' lix q'etq'etileb' li wiyajil, ut li "aaleek xb'aan laj tza, kink'e reetal

10a 3 Ne. 27:27;
Morm. 3:18–19.

b Apok. 7:14;
Alma 5:21–27;
13:11–13;
3 Ne. 27:19–20.

11a 2 Ne. 26:9–10;
3 Ne. 27:30–32.

12a Alma 45:10–12;
Hel. 13:5, 9–10;
3 Ne. 27:32;

4 Ne. 1:14–27.

15a Morm. 6.

16a K'UTUL RAQAL: Tz'aj,
tz'ajnil.

b 1 Ne. 8:13; 15:26–29.

c K'UTUL RAQAL:
Xb'alb'a.

17a 1 Ne. 8:23; 15:24;
Tz. ut S. 10:20–32.

b K'UTUL RAQAL:
Q'etok paab'ank.

c Mat. 7:13–14.

18a 1 Ne. 8:26; 11:35–36.

b Jer. 7:24.

c K'UTUL RAQAL:
Q'etq'etil.

d Luk. 16:26;
1 Ne. 15:28–30.

e K'UTUL RAQAL: Tiik
ruhil na'leb'.

19a K'UTUL RAQAL:
Aaleek, aalenk.

naq li riyajileb' li was ^bke'numta chaq sa' xb'eeneb' li xkomoneb' li wiyajil.

20 Ut kik'ulman naq kink'e reetal, ut kiwil li xkomoneb' li riyajileb' li was naq ke'numta chaq sa' xb'een li wiyajil; ut eb' a'an xkopheb' chi k'iila teepal chiru lix b'een li ch'och'.

21 Ut ke'wil chi ch'utub'انب'il sa' xk'ihal ru teep; ut kiwileb' li "pleet ut resileb' li pleet sa' xyanqeb', ut rik'in li pleet ut resileb' li pleet kiwil chi nume'k k'iila tassel tenamit.

22 Ut li anjel kixye we: K'e reetal, eb' a'in "te'lajq chi maak'a'aqeb' xpaab'aal.

23 Ut kik'ulman naq kiwil, chirix naq ke'laj chi maak'a'eb' xpaab'aal, ke'ok choq' jun tenamit "q'ojyin ru, ut yib'eetal, ut ^btz'aj ru, nujenaqeb' rik'in ^cq'emal ut li k'iila paay chi tz'eqb'eetalil.

CH'OL 13

Laj Nefi naril sa' k'utb'esinb'il matk' lix iglees laj tza k'uub'انب'il sa' xyanqeb' laj Gentil, naq taatawmanq li ch'och' America ut te'taamq li tenamit aran, naq taasachq naab'al raqal li saqen ru ut loq' sa' li Santil hu, li q'etok paab'ank sa' xyanqeb'

laj Gentil li taa'uxq xb'aan a'an, naq taak'ojob'aaq wi'chik li evangelio, naq taak'utmanq li loq'laj hu sa' roso'jik li kutan, ut naq taawaklesiiq Sion. Wan na 600–592 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq li anjel kinraatina, ut kixye: Chat-iloq! Ut kin'ilok, ut kiwil k'iila tenamit ut awa'b'eijhom.

2 Ut li anjel kixye we: K'a'ru nakawil? Ut kinye: nawil naab'al li tenamit ut awa'b'eijhom.

3 Ut kixye we: A'ineb' li tenamit ut li awa'b'eijhom reheb' laj Gentil.

4 Ut kik'ulman naq kiwil sa' xyanqeb' lix tenamiteb' laj "Gentil lix k'ojlajik jun li ^bnimla iglees.

5 Ut li anjel kixye we: K'e reetal lix k'ojlajik jun li iglees li q'axal tz'eqb'eetal sa' xb'eeneb' chixjunil chik li iglees, li "nakamsink reheb' laj santil paab'anel re li Dios; relik chi yaal, ut naxk'uub' li rahilal choq' reheb', ut naxb'ak'eb', ut naxk'e sa' xb'eeneb' jun li ^biiqleb' ch'iich', ut naxk'ameb' taq'a chi preexil.

6 Ut kik'ulman naq kiwil li "nimla tz'eqb'eetal iglees a'in; ut kiwil ^blaj tza naq a'an laj k'ojob'anel chaq re.

7 Ut kiwil li "oor, ut li plaat, ut

19b Jar. 1:10;
R laj M 1:1–2.

21a Morm. 8:8;
Moro. 1:2.
K'UTUL RAQAL: Pleet.

22a 1 Ne. 15:13;
2 Ne. 26:15.

23a 2 Ne. 26:33.

b 2 Ne. 5:20–25.
c K'UTUL RAQAL: Aj
q'em, q'emal.

13 4a K'UTUL RAQAL:
Gentil, eb' laj.
b 1 Ne. 13:26, 34;
14:3, 9–17.

5a Apok. 17:3–6;

1 Ne. 14:13.
b Jer. 28:10–14.
6a Tz. ut S. 88:94.
K'UTUL RAQAL:
Aj tza—Lix iglees
laj tza.
b 1 Ne. 22:22–23.
7a Morm. 8:36–38.

li lemtz' t'ikr, ut li kaqi t'ikr, ut li q'unal t'ikr b'aqb'il chi chaa-b'il, ut li k'iila paay chi aq'ej tertotxz'aq, ut kiwil naab'al li ixq aj yumb'eet.

8 Ut li anjel kinraatina, ut kixye: K'e reetal li oor, ut li plaat, ut li lemtz' t'ikr, ut li kaqi t'ikr, ut li q'unal t'ikr chaab'il xb'aqb'al, ut li aq'ej tertotxz'aq, ut li ixq aj yumb'eet, a'an li ^aratawom li nimla tz'eqb'eetal iglees a'in.

9 Ut jo'kan ajwi' re te'nimaaq ru xb'aan li ruchich'och' ^aneke'x-sacheb' laj santil paab'anel re li Dios, ut neke'xk'ameb' taq'a chi preexil.

10 Ut kik'ulman naq kin'ilok ut kiwil k'iila ha'; ut ke'xjacheb' ru laj Gentil rik'in li riyajileb' li was.

11 Ut kik'ulman naq li anjel kixye we: K'e reetal, lix josq'il li Dios wan sa' xb'eeneb' li riyajileb' laa was.

12 Ut kin'ilok ut kiwil jun li winq sa' xyanqeb' laj Gentil, li jachjo rik'ineb' li riyajileb' li was xb'aan li k'iila ha'; ut kiwil lix ^aMusiq' li Dios, naq kikub'e chaq ut kik'anjelak sa' xb'een li winq, ut a'an xko'o chiru li k'iila ha', toj rik'ineb' li riyajileb' li was, li wankeb' chaq sa' li yeechi'inb'il ch'och'.

13 Ut kik'ulman naq kink'e reetal lix Musiq' li Dios, naq kik'anjelak sa' xb'een jalaneb' chik chi

aj Gentil; ut ke'el chaq chi preexil, chiru li k'iila ha'.

14 Ut kik'ulman naq kiwil ^ak'iila ch'uut reheb' laj Gentil sa' xb'een li ^bch'och' li yeechi'inb'il; ut kink'e reetal lix josq'il li Dios, naq kiwan sa' xb'eeneb' li riyajileb' li was; ut ^cke'jek'iik chaq chiruheb' laj Gentil ut ke'sak'e'.

15 Ut kink'e reetal lix Musiq' li Qaawa', naq kiwan sa' xb'eeneb' laj Gentil, ut ke'usa ut ke'xk'ul li ^ach'och' choq' reechanihomeb'; ut kink'e reetal naq saqeb' xtib'el, ut q'axal chaq'aleb' ru ut ^bch'ina-useb', chanchaneb' lin tenamit naq maji' ^cneke'kamsiik.

16 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, kink'e reetal naq eb' laj Gentil li ke'el chaq chi preexil ke'x-tuulanob'resi rib' chiru li Qaawa'; ut lix wankil li Qaawa' kiwan ^arik'ineb'.

17 Ut kiwil naq eb' laj Gentil sa' xna'il ch'och'eb' chaq ke'ch'utla sa' xb'eeneb' li ha', ut sa' xb'een ajwi' li ch'och', re xpleetinkileb'.

18 Ut kink'e reetal naq lix wankil li Dios kiwan rik'ineb', ut jo'kan ajwi' naq lix josq'il li Dios kiwan sa' xb'eeneb' chixjunil li ch'utch'uukeb' chaq chiruheb' chixpleetinkileb'.

19 Ut laa'in, aj Nefi, kink'e reetal naq eb' laj Gentil li ke'el chaq chi preexil ^ake'kole' chaq xb'aan lix

8a Apok. 18:10–24;
Morm. 8:35–38.

9a Apok. 13:4–7.

12a K'UTUL RAQAL:
Musiq'ank,
musiq'anb'il.

14a 2 Ne. 1:11;

Morm. 5:19–20.

b K'UTUL RAQAL:
Yeechi'inb'il ch'och'.

c 1 Ne. 22:7–8.

K'UTUL RAQAL:
Israel—Lix jek'inkil
Israel.

15a 2 Ne. 10:19.

b 2 Ne. 5:21.

c Morm. 6:17–22.

16a Tz. ut S. 101:80.

19a 2 Ne. 10:10–14;
3 Ne. 21:4;
Eter 2:12.

wankilal li Dios sa' ruq'eb' chixjunil chik li tenamit.

20 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, kink'e reetal naq ke'usa sa' li ch'och'; ut kink'e reetal jun li "hu, ut k'amb'il sa' xyanqeb'.

21 Ut li anjel kixye we: Ma nakanaw xyaalalil li hu?

22 Ut laa'in kinye re: ink'a' ninnaw.

23 Ut a'an kixye: K'e reetal naq na'el chaq sa' xtz'uumal re jun aj Judio. Ut laa'in, aj Nefi, kink'e reetal, ut a'an kixye we: Li "hu li nakak'e reetal a'an jun ^btz'iib'amb'il esil reheb' laj 'Judio, wan wi' lix sumwank li Qaawa', li kixk'uub' choq' re lix junkab'al laj Israel; ut wan ajwi' chi sa' naab'al lix profeetil aatineb' li santil profeet; ut a'an jun li tz'iib'amb'il esil chanchan li k'aru tz'iib'amb'il li wan chiruheb' li ^dperel ch'iich' bronce, ka'ajwi' naq moko wan ta xk'ihal jo' aran; a'ut wan chi sa' lix sumwank li Qaawa', li kixk'uub' choq' re lix junkab'al laj Israel; jo'kan naq nim lix loq'al choq' reheb' laj Gentil.

24 Ut lix anjel li Qaawa' kixye we: Aawilom naq li hu na'el chaq sa' xtz'uumal re jun aj Judio, ut naq ki'el chaq sa' xtz'uumal re jun aj Judio, wan chi sa' lix tz'aqalil lix evangelio li Qaawa', li

neke'xch'olob' wi' xyaalal li kab'laju chi apostol; ut eb' a'an neke'xch'olob' xyaalal jo' chanru li yaal li wan rik'in lix Karneer li Dios.

25 Jo'kan ut, eb' li na'leb' a'in neke'chal chaq rik'ineb' laj 'Judio ut neke'xik sa' xtz'aqalil rik'ineb' laj ^bGentil, jo' chanru li yaal li wan rik'in li Dios.

26 Ut chirix naq neke'xik xb'aan li ruq'eb' li kab'laju chi apostol re li Karneer, chalen chaq eb' laj Judio toj ^arik'ineb' laj Gentil, nakawil lix k'ojlajik li ^bnimla tz'eqb'ee-talil 'iglees a'an, li q'axal tz'eqb'ee-tal wi'chik chiru chixjunileb' chik li iglees, xb'aan naq k'e reetal, ^dxe'risi chaq sa' lix evangelio li Karneer k'iila raqal li ^esaqen ru ut q'axal wan xloq'al; ut jo'kan ajwi' k'iila sumwank re li Qaawa' ke'risi chaq.

27 Ut chixjunil a'in ke'xb'aanu re naq te'xpo' ru lix tiikil b'e li Qaawa', re te'xmutz'ob'resi li ruheb' ut te'xkawob'resi li raameb' li ralaral xk'ajoleb' li winq.

28 Jo'kan ut, nakawil naq chirix naq xnume' li hu sa' ruq' li nimla tz'eqb'ee-tal iglees a'in, naq wan k'iila na'leb' saqen ru ut loq'eb' li isinb'ileb' chaq sa' li hu, a'an lix huhil lix Karneer li Dios.

29 Ut chirix naq isinb'ileb' chaq

20a 1 Ne. 14:23.

23a 1 Ne. 13:38;

2 Ne. 29:4–12.

b K'UTUL RAQAL:
Loq'laj hu (eb' li).

c 2 Ne. 3:12.

d 1 Ne. 5:10–13.

25a 2 Ne. 29:4–6;

Tz. ut S. 3:16.

K'UTUL RAQAL:

Judio, eb' laj Judio.

b K'UTUL RAQAL:

Gentil, eb' laj.

26a Mat. 21:43.

b 1 Ne. 13:4–6;

14:3, 9–17.

c K'UTUL RAQAL:

Q'etok paab'ank—Li

q'etok paab'ank
sa' lix Igleeseb' laj
kristiano najter.

d Morm. 8:33;

Mois. 1:41.

e 1 Ne. 14:20–26;

R. li P. 1:8.

li na'leb' a'in saqen ru ut loq', naxik rik'ineb' chixjunil lix tenamiteb' laj Gentil; ut chirix naq xikenaq rik'ineb' chixjunil lix tenamiteb' laj Gentil, relik chi yaal, toj chixjunpak'alil li k'iila ha' li kawil, rik'ineb' laj Gentil li ke'el chaq chi preexil, nakawil—xb'aan li k'iila na'leb' saqen ru ut loq' li isinb'ileb' chaq sa' li hu, li saqen chaq ru chiru lix k'a'uxleb' li ralal xk'ajoleb' li winq, jo' chanru lix saqenkil ru li wan rik'in lix Karneer li Dios—sa' xk'ab'a' li na'leb' a'in li isinb'il chaq sa' lix evangelio li Karneer, q'axal k'iheb' li neke'tichk'ok, relik chi yaal, toj reetal naq laj Satanas naxkul nimla wankilal sa' xb'eeneb'.

30 A'b'anan, nakak'e reetal naq eb' laj Gentil li elenaqeb' chaq chi preexil, ut taqsinb'ileb' chaq xb'aan lix wankil li Dios sa' xb'eeneb' chixjunil chik li tenamit, sa' xb'een li ch'och' li sik'b'il ru chiru chixjunil chik li ch'och', a'an li ch'och' ki'ok wi' sa' sumwank li Qaawa' Dios rik'in laa yuwa' naq li riyajil te'xkul choq' "xch'och'il li reechanihomeb'; jo'kan ut, nakawil naq li Qaawa' Dios ink'a' tixkanab'eb' laj Gentil chixsachb'al chi jun waakaj li b'jun jachal laa wiyajil li junajinb'il sa' xyanqeb' laa was.

31 Chi moko tixkanab'eb' laj Gentil "chixsachb'al li riyajileb' laa was.

32 Chi moko tixkanab' li Qaawa' Dios naq junelik te'kanaaq laj Gentil sa' li xuwejel mutz'alil a'an, li nakak'e reetal naq wankeb' wi', sa' xk'ab'a' li raqal saqen ru ut q'axal loq' re lix evangelio li Karner, li ramb'il chaq xb'aan li "tz'eqb'eetal iglees a'an, li xawil wi' xk'ojlajik.

33 Jo'ka'in ut naxye lix Karneer li Dios: Laa'in tinwuxtaanaheb' ru laj Gentil, toj reetal naq tinwula'ani li rela' lix junkab'al laj Israel rik'in nimla raqb'a-aatin.

34 Ut kik'ulman naq lix anjel li Qaawa' kinraatina, ut kixye: K'e reetal, chan lix Karneer li Dios, chirix naq akaq kiwula'ani li "rela' lix junkab'al laj Israel—ut li rela' a'in li nin'aatinak wi' a'an li riyajil laa yuwa'—jo'kan ut, chirix naq akaq kiwula'aniheb' rik'in raqb'a-aatin, ut akaq kinsak'eb' rik'in ruq'eb' laj Gentil, ut chirix naq b'te'tichk'oq laj Gentil chi numtajenaq, sa' xk'ab'a' li jar raqal li q'axal saqen ru ut loq' sa' lix 'evangelio li Karneer, li ramb'il ru xb'aan li tz'eqb'eetal iglees a'an, a'an lix na'ileb' li ixq aj yumbeet, chan li Karneer—laa'in tinwuxtaanaheb' ru laj Gentil sa' li kutan a'an, jo'kan naq "tink'e chi

30 a K'UTUL RAQAL:
Yeechi'inb'il ch'och'.
b Alma 45:10–14.
31 a 2 Ne. 4:7; 10:18–19;
Jak. 3:5–9;
Hel. 15:12;
3 Ne. 16:8–9;

Morm. 5:20–21.
32 a K'UTUL RAQAL:
Aj tza—Lix iglees
laj tza.
34 a K'UTUL RAQAL: Jose,
ralal laj Jakob.
b 1 Ne. 14:1–3;

2 Ne. 26:20.
c K'UTUL RAQAL:
Evangelio.
d Tz. ut S. 10:62.
K'UTUL RAQAL:
Xk'ojob'ankil wi'chik
li evangelio.

k'utmank chiruheb', rik'in tz'a-qal inwankilal, naab'al lin evangelio, li saqenaq ru ut loq'aq, chan li Karneer.

35 Xb'aan naq k'e reetal, chan li Karneer: Laa'in tink'utb'esi wib' chiruheb' laa wiyajil, jo'kan naq te'xtz'iib'a k'iila na'leb' li tink'an-jela chiruheb', li saqenaq ru ut loq'aq; ut chirix naq te'sache'q laa wiyajil, ut te'lajq chi maa-k'a'aqeb' xpaab'aal, ut jo'kan ajwi' li riyajileb' laa was, k'e reetal, "li na'leb' a'in taamuqmanq, re taak'utmanq chiruheb' laj Gentil, xb'aan lix maatan ut lix wan-kilal li Karneer.

36 Ut sa'eb' a'an taawanq chi tz'iib'anb'il lin "evangelio, chan li Karneer, ut lin ^bsaqoonaq ut lin kolb'a-ib'.

37 Ut "osob'tesinb'ilaqeb' li te'x-k'e xch'ool re xk'eeb'al chi k'ut-mank lin ^bSion sa' li kutan a'an, xb'aan naq taawanq rik'ineb' li 'maatan ut li wankilal re li Santil Musiq'ej; ut wi ^dneke'kuyuk toj sa' roso'jik te'waklesiiq sa' roso'jik li kutan, ut te'kole'q sa' li 'ra-wa'b'ejihom li Karneer li junelik taakanaaq; ut ani li ^ftaapuktesink resil li tuqtuukilal, relik chi yaal,

resil li nimla sahil ch'ooolejil, k'a'jo' xch'ina-usileb' chaq chiru li tzuul naq te'wanq.

38 Ut kik'ulman naq kink'e reetal li rela' li riyajileb' li was, ut jo'kan ajwi' lix "huhil lix Karneer li Dios, li ki'el chaq sa' xtz'uumal re laj Judio, naq kichal rik'ineb' chaq laj Gentil, toj ^brik'ineb' li rela' li riyajileb' li was.

39 Ut chirix naq kiwulak rik'ineb', kiwileb' jalan chik li "hu, li ke'k'utman chaq xb'aan lix wankilal li Karneer, chalenaqeb' chaq rik'ineb' laj Gentil toj rik'ineb' a'an, re ^bte'q'unb'esiiq xch'ool laj Gentil ut li rela' li riyajileb' laa was, jo' ajwi' eb' laj Judio, li je-k'inb'ileb' chiru chixjunil lix b'een li ruchich'och', naq lix tz'iib'ahomeb' li profheet, jo' ajwi' li kab'laju chi apostol re li Karneer, tz'aqal 'yaal.

40 Ut li anjel kinraatina, ut kixye: Eb' li "tz'iib'anb'il esil a'in, li kawil sa' roso'jik sa' xyanqeb' laj Gentil, ^bte'xxaqab' xyaalalil li 'xb'een, a'an reheb' li kab'laju chi apostol re li Karneer, ut tix-k'e chi nawe'k li saqen ru ut loq'il na'leb' li ki'isiik chaq chi sa'; ut

35 a 2 Ne. 27:6; 29:1–2.

K'UTUL RAQAL: Hu laj Mormon (lix).

36 a 3 Ne. 27:13–21.

b Hel. 5:12;

3 Ne. 11:38–39.

K'UTUL RAQAL:

Saqoonaq.

37 a Tz. ut S. 21:9.

b K'UTUL RAQAL: Sion.

c K'UTUL RAQAL:

Maatan re li Santil

Musiq'ej.

d 3 Ne. 27:16.

K'UTUL RAQAL:

Kuyuk toj sa' roso'jik.

e K'UTUL RAQAL:

Choxahil loq'alil.

f Isa. 52:7;

Mos. 15:14–18;

3 Ne. 20:40.

38 a 1 Ne. 13:23;

2 Ne. 29:4–6.

b Morm. 5:15.

39 a K'UTUL RAQAL:

Loq'laj hu (eb' li)—

Eb' li loq'laj hu li yeeb'il rik'in profheetil aatin naq te'elq chi kutankil.

b Esek. 37:15–20;

2 Ne. 3:11–12.

c 1 Ne. 14:30.

40 a 2 Ne. 26:16–17; 29:12.

K'UTUL RAQAL: Hu laj Mormon (lix).

b Morm. 7:8–9.

c K'UTUL RAQAL:

Santil Hu.

tixk'e chixnaweb' chixjunileb' li junkab'al, aatinob'aal, ut teepal, naq lix Karneer li Dios a'an li Ralal li Junelik Yuwa'b'ej, ut laj ^aKolol re li ruchich'och', ut naq chixjunileb' li winq tento te'chalq rik'in, malaj ut ink'a' te'ruuq chi kole'k.

41 Ut tento te'chalq, jo' chanru li aatin li taaxaqab'amanq xb'aan lix tz'uumal re li Karneer; ut li raatin li Karneer taak'utb'esi-manq sa'eb' li esil tz'iib'anb'il xb'aaneb' laa wiyajil; jo' ajwi' li esil tz'iib'anb'il xb'aaneb' li kab'laju chi apostol re li Karneer; jo'kan naq te'xaqab'aaq li wiib' sa' ^ajunajil; xb'aan naq ^bjunaj chi Dios wan ut junaj aj ^ll'ol Karneer sa' xb'een chixjunil li ruchich'och'.

42 Ut taachalq xkutankil naq a'an tixk'utb'esi rib' chiruheb' chixjunil li tenamit, chiruheb' laj ^lJudio jo' ajwi' chiruheb' laj Gentil; ut chirix naq xk'utb'esi rib' chiruheb' laj Judio ut jo'kan ajwi' chiruheb' laj Gentil, toja' naq tixk'utb'esi rib' chiruheb' laj Gentil ut chiruheb' ajwi' laj Judio, ut li ^bwan sa' roso'jik taawanq choq' xb'eenil, ut li ^cxb'eenil taawanq sa' roso'jik.

CH'OL 14

Jun li anjel naxye re laj Nefi resil li osob'tesink ut li majewank li taat'ane'q sa' xb'eeneb' laj Gentil—Wiib' ajwi' li iglees wan: lix Iglees lix Karneer li Dios ut lix iglees laj tza—Eb' laj santil paab'anel re li Dios sa' chixjunileb' li tenamit rahob'tesinb'ileb' xb'aan li nimla tz'eqb'etal iglees—li Apostol aj Jwan taatz'iib'aaq chirix li roso'jik li ruchich'och'. Wan na 600–592 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut taak'ulmanq, naq wi eb' laj ^aGentil te'ab'inq chiru lix Karneer li Dios sa' li kutan a'an naq tixk'utb'esi rib' chiruheb' rik'in aatin, jo' ajwi' rik'in ^bwankilal, rik'in ajwi' k'anjel, re risinkil lix ^ctichk'ob'aaleb'—

2 Ut ink'a' te'xkawob'resi li raameb' chirix lix Karneer li Dios, ^ate'k'ehe'q sa' ajl sa' xyanqeb' li riyajil laa yuwa'; relik chi yaal, te'k'ehe'q sa' ajl sa' xyanq lix junkab'al laj Israel; ut te'wanq choq' ^bosob'tesinb'il tenamit sa' xb'een li yeechi'imb'il ch'och' chi junelik; ink'a' chik te'k'ame'q chi preexil; ut lix junkab'al laj Israel ink'a' chik te'sache'q xna'leb'.

3 Ut li nimla ^ajul a'an, li b'ekb'il

40d Chi'ilmanq li perel re xjolomil li aatin sa' lix Hu laj Mormon. Moiss. 1:6.
41a Esek. 37:17.
b Deut. 6:4;
Jwan 17:21–23;
2 Ne. 31:21.
c K'UTUL RAQAL:
Chaab'il aj l'ol Karneer.

42a Tz. ut S. 90:8–9;
107:33; 112:4.
b Jak. 5:63.
c Luk. 13:30;
1 Ne. 15:13–20.
14 1a 3 Ne. 16:6–13.
K'UTUL RAQAL:
Gentil, eb' laj.
b 1 Tes. 1:5;
1 Ne. 14:14;
Jak. 6:2–3.

c Isa. 57:14;
1 Ne. 13:29, 34;
2 Ne. 26:20.
2a Gal. 3:7, 29;
2 Ne. 10:18–19;
3 Ne. 16:13; 21:6, 22;
Abr. 2:9–11.
b 2 Ne. 6:12; 10:8–14;
3 Ne. 16:6–7; 20:27.
3a 1 Ne. 22:14;
Tz. ut S. 109:25.

choq' reheb' xb'aan li nimla tz'eq-
b'eetal iglees a'an, li k'uub'anb'il
xb'aan laj tza ut eb' li ralal xk'a-
jol, re taaruq chixjalb'ehinkil li
raameb' li winq toj taq'a sa' xb'al-
b'a—relik chi yaal, li nimla jul
a'an li b'ekb'il choq' re xsachb'a-
leb' li winq taanujaq rik'ineb' li
xe'b'ekok chaq re, re te'sachmanq
chi jun waakaj, chan lix Kar-
neer li Dios, a'ut moko xsachlijik
ta li aamej, ka'ajwi' naq taatz'e-
qe'q sa' li ^bxb'alb'a a'an li maak'a'
roso'jik.

4 Xb'aan naq k'e reetal, na'ux a'in
jo' chanru lix preexil laj tza, ut jo'-
kan ajwi' jo' chanru lix tiikal ru
xna'leb' li Dios, sa' xb'eeneb' chix-
junil li te'k'anjelanq re li maa'usi-
lal ut li tz'eqb'eetalil chiru.

5 Ut kik'ulman naq li anjel kin-
raatina laa'in, aj Nefi, ut kixye:
Laa'at xawil naq wi eb' laj Gen-
til te'xjal xk'a'uxl, usaq choq' re-
heb'; ut nakanaw ajwi' chirix lix
sumwank li Qaawa' choq' re lix
junkab'al laj Israel; ut aawab'ihom
ajwi' naq ani "ink'a' tixjal xk'a'uxl
tento taa'oso'q.

6 Jo'kan ut, "rahilal chiwanq sa'
xb'eeneb' laj Gentil wi taa'uxq naq
te'xkawob'resi li raameb' chirix lix
Karneer li Dios.

7 Xb'aan naq taachalq xkutankil,

chan lix Karneer li Dios, naq laa'in
tink'anjela jun nim ut "sachb'a-
ch'oolejil k'anjel sa' xyanqeb' li ra-
lal xk'ajoleb' li winq, jun li k'anjel li
junelik taakanaaq, sa' li junpak'al,
malaj sa' li junpak'al chik—re
te'q'unb'esiik xch'ool choq' re li
tuqtuukilal ut li ^byu'am chi june-
lik, malaj re te'q'axtesiiq chiru lix
kawileb' li raam ut lix mutz'aleb'
lix k'a'uxleb' re te'k'ame'q taq'a sa'
li preexil, ut jo'kan ajwi' sa' li sa-
che'k, re li yu'am a'in ut re li mu-
siq'ej, jo' chanru lix 'preexil laj tza,
li kin'aatinak wi'.

8 Ut kik'ulman naq chirix naq
li anjel kixye li aatin a'in, kixye
we: Ma jultik aawe lix "sumwank
li Yuwa'b'ej rik'in lix junkab'al laj
Israel? Laa'in kinye re, Hehe'.

9 Ut kik'ulman naq a'an kixye
we: Chat-iloq, ut chak'e reetal li
nimla tz'eqb'eetal iglees a'an, a'
lix na'ileb' li tz'eqb'eetalil, ut a'
"laj tza laj k'ojob'ahom re.

10 Ut a'an kixye we: K'e reetal,
ka'ajwi' "wiib' iglees wan; li jun
a'an x'iglees lix Karneer li Dios, ut
li ^bjun chik, a'an x'iglees laj tza; jo'-
kan ut, ani moko wan ta sa' lix ig-
lees lix Karneer li Dios, wan sa' li
nimla iglees a'an, a'an lix na'ileb' li
tz'eqb'eetalil; ut a'an laj 'yumb'eet
re chixjunil li ruchich'och'.

3b K'UTUL RAQAL:

Tojb'a-maak;
Xb'alb'a.

5a K'UTUL RAQAL: Jalok

k'a'uxl,
jalb'a-k'a'uxlej.

6a 2 Ne. 28:32.

7a Isa. 29:14;

1 Ne. 22:8;

2 Ne. 27:26; 29:1–2;

Tz. ut S. 4:1.

K'UTUL RAQAL:
Xk'ojob'ankil wi'chik
li evangelio.

b K'UTUL RAQAL:

Junelik yu'am,
yu'am chi junelik.

c 2 Ne. 2:26–29;

Alma 12:9–11.

8a K'UTUL RAQAL:

Sumwank re laj
Abraham.

9a 1 Ne. 15:35;

Tz. ut S. 1:35.

K'UTUL RAQAL:

Aj tza.

10a 1 Ne. 22:23.

b 1 Ne. 13:4–6, 26.

c Apok. 17:5, 15;

2 Ne. 10:16.

11 Ut kik'ulman naq kin'ilok ut kink'e reetal laj yumb'eet re chixjunil li ruchich'och', ut k'ojk'o sa' xb'een li k'iila "ha'; ut ^bkiwan x'awa'b'ejil sa' xb'een chixjunil li ruchich'och', sa' chixjunileb' li tenamit, junkab'al, aatinob'aal, ut teepal.

12 Ut kik'ulman naq kink'e reetal lix iglees li Karneer li Dios, ut "moko k'i ta rajlankileb', sa' xk'ab'a' lix maa'usilal ut eb' lix tz'eqb'eetalil laj yumb'eet li chunchu sa' xb'een li k'iila ha'; a'banan, kink'e reetal naq lix iglees li Karneer, a'eb' laj santil paab'anel re li Dios, wankeb' ajwi' chiru ^bchixjunil lix b'een li ch'och'; ut ka'ch'in li neke'awa'b'ejin wi' chiru lix b'een li ruchich'och', sa' xk'ab'a' lix maa'usilal li nimla aj yumb'eet li kiwil.

13 Ut kik'ulman naq kink'e reetal naq lix nimla na'ileb' li tz'eqb'eetalil kixch'utub'eb' li ch'uut chi tenamit chiru lix b'een chixjunil li ruchich'och', sa' xyanqeb' chixjunil lix tenamiteb' laj Gentil, re "xpleetinkil lix Karneer li Dios.

14 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, kink'e reetal lix wankilal lix Karneer li Dios, naq kikub'e sa' xb'eeneb' laj santil paab'anel sa' lix iglees li Karneer, ut sa' xb'een

lix tenamit li Qaawa' re li sumwank, li jek'inb'ileb' chaq chiru chixjunil lix b'een li ruchich'och'; ut eb' a'an ke'wan chi kawresinb'il rik'in tiikilal, ut rik'in lix "wankil li Dios sa' nimla loq'alil.

15 Ut kik'ulman naq kink'e reetal naq lix josq'il li Dios "kihoye' sa' xb'een li nimla tz'eqb'eetal iglees a'an, jo'kan naq ke'wan li pleet ut resil li pleet sa' xyanqeb' chixjunil li ^btenamit ut li junkab'al re li ruchich'och'.

16 Ut naq ke'ok chi wank li "pleet ut resil li pleet sa' xyanqeb' chixjunil li tenamit li ke'wan xna'aj rik'in lix na'ileb' li tz'eqb'eetalil, li anjel kinraatina, ut kixye: K'e reetal, lix josq'il li Dios wan sa' xb'een lix na'ileb' li ixq aj yumb'eet; ut k'e reetal, nakawil chixjunil li k'a'aq re ru a'in—

17 Ut naq taawulaq "xkutankil naq lix ^bjosq'il li Dios taahoye'q sa' xb'een lix na'ileb' li ixq aj yumb'eet, a'an li nimla tz'eqb'eetal iglees re chixjunil li ruchich'och', a' laj tza laj k'ojob'ahom re, toja' naq, sa' li kutan a'an, taatiklaaq lix "k'anjel li Yuwa'b'ej, sa' xkawresinkil li b'e re xtz'aqob'resinkil ru lix "sumwank, li kixk'uub' rik'in lix tenamit xkomoneb' lix junkab'al laj Israel.

11 a Jer. 51:13;
Apok. 17:15.
b Tz. ut S. 35:11.

12 a Mat. 7:14;
3 Ne. 14:14;
Tz. ut S. 138:26.
b Tz. ut S. 90:11.

13 a Apok. 17:1–6; 18:24;
1 Ne. 13:5;
Tz. ut S. 123:7–8.

14 a Jak. 6:2;
Tz. ut S. 38:32–38.
15 a Tz. ut S. 1:13–14.

b Mar. 13:8;
Tz. ut S. 87:6.
16 a 1 Ne. 22:13–14;
Morm. 8:30.

17 a K'UTUL RAQAL:
Roso'jik li kutan,
roso'jikil kutan.

b 1 Ne. 22:15–16.
c 3 Ne. 21:7, 20–29.

K'UTUL RAQAL:
Xk'ojob'ankil wi'chik
li evangelio.

d Morm. 8:21, 41.
K'UTUL RAQAL:
Sumwank re laj
Abraham.

18 Ut kik'ulman naq li anjel kin-raatina, ut kixye: Chat-iloq!

19 Ut kin'ilok ut kink'e reetal jun li winq, ut tiqto sa' jun li saqi b'aatal.

20 Ut li anjel kixye we: K'e reetal "jun reheb' li kab'laju chi apostol re li Karneer.

21 K'e reetal, a'an taaril ut tix-tz'iib'a li rela' li k'a'aq re ru a'in; relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' k'iila k'a'aq re ru li ak wanjenaq chaq.

22 Ut jo'kan ajwi' taatz'iib'aq chixrix li roso'jik li ruchich'och'.

23 Jo'kan ut, li k'a'aq re ru tix-tz'iib'a tiikeb' ru ut yaal; ut k'e reetal naq tz'iib'anb'ileb' chiru li "hu li xawil chi elk sa' xtz'uumal re laj Judio; ut sa' li kutan naq ke'el chaq sa' xtz'uumal re laj Judio, malaj sa' li kutan naq ki'el chaq li hu sa' xtz'uumal re laj Judio, tuqtu chaq ut saq chaq ru li k'a'aq re ru tz'iib'anb'il, ut q'axal ^bnim xloq'al ut ch'olch'o ru chiru lix k'a'uxleb' chixjunil li winq.

24 Ut k'e reetal, li na'leb' tix-tz'iib'a li "apostol a'in re li Karneer, a'an naab'al li na'leb' xawil laa'at; ut k'e reetal, li rela' toj taawil.

25 A'b'anan li k'a'aq re ru taawil chirix a'in ink'a' taatz'iib'a; xb'aan naq li Qaawa' Dios kixk'ojob' li apostol re lix Karneer li Dios re "tixtz'iib'a.

26 Ut jo'kan ajwi' xkomoneb' chik li wanjenaqeb', reheb' a'an kixk'utb'esi chixjunil li k'a'aq re

ru, ut ke'xtz'iib'aheb'; ut "k'eeb'il xtz'apb'aleb' re te'k'utmanq sa' xsaqileb' ru, jo' chanru li yaal li wan rik'in li Karneer, sa' li kutan k'oxlanb'il xb'aan li Qaawa', re lix junkab'al laj Israel.

27 Ut laa'in, aj Nefi, kiwab'i ut ninch'olob' xyaalal, naq lix k'ab'a' lix apostol li Karneer, a'an laj "Jwan, jo' chanru li raatin li anjel.

28 Ut k'ehomaq reetal, laa'in, aj Nefi, yeeb'il we naq ink'a' tintz'iib'a li rela' li k'a'aq re ru kiwil ut kiwab'i; jo'kan ut, tz'aqal we li k'a'aq re ru xintz'iib'a; ut xintz'iib'a yal jun ch'ina raqal li k'a'aq re ru kiwil.

29 Ut ninch'olob' xyaalal naq kiwil li k'a'aq re ru kiril lin "yuwa', ut lix anjel li Dios kixk'e chinnaw.

30 Ut anajwan nink'e xraqik aatinak chirix li k'a'aq re ru kiwil naq k'amb'ilin chaq sa' li musiq'ej, ut wi moko tz'iib'anb'il ta chixjunil li k'a'aq re ru kiwil, li jo' k'ihal xintz'iib'a tz'aqal "yaal. Ut chi jo'kan wan. Amen.

CH'OL 15

Eb' li riyajil laj Lehi te'xk'ul li evangelio rik'ineb' laj Gentil sa' roso'jik li kutan—Lix ch'utub'ankil lix junkab'al laj Israel kijuntaq'eetaak rik'in jun xtoonall li che' olivo li te'letze'q wi'-chik lix tz'aqal uq'—Laj Nefi naxk'ut

20 a Apok. 1:1–3;
1 Ne. 14:27.

23 a 1 Ne. 13:20–24;
Morm. 8:33.
b 1 Ne. 13:28–32.

24 a Eter 4:16.

25 a Jwan 20:30–31;
Apok. 1:19.

26 a 2 Ne. 27:6–23;
Eter 3:21–27; 4:4–7;

Tz. ut S. 35:18;
JS—R 1:65.

27 a Apok. 1:1–3.

29 a 1 Ne. 8.

30 a 2 Ne. 33:10–14.

xyaalalil li k'utb'esinb'il matk' chirix li che' re li yu'am, ut na'aatinak chirix lix tiik ruhil na'leb' li Dios sa' xjach-b'aleb' ru laj maak rik'ineb' li tiikeb' xch'ool. Wan na 600–592 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT kik'ulman naq chirix naq laa'in, aj Nefi, kink'ame' chaq sa' li musiq'ej, ut kiwil chixjunil li k'a'aq re ru a'in, kinsutq'i sa' lix muheb'aal t'ikr lin yuwa'.

2 Ut kik'ulman naq ke'wil li was, ut yookeb' chixwech'inkil rib' chiri-rib'ileb' rib' chirix li k'a'aq re ru ki-raatinaheb' wi' chaq lin yuwa'.

3 Xb'aan naq relik chi yaal naq a'an kixye k'iila xninqual ru na'leb' reheb', li ch'a'aj "xtawb'al ru, wi ink'a' taapatz'oq jun li winq chiru li Qaawa'; ut eb' a'an rik'in naq kaweb' li raam, ink'a' neke'xsik' li Qaawa' jo' li tento raj chiruheb'.

4 Ut anajwan laa'in, aj Nefi, ki-raho' inch'ool sa' xk'ab'a' lix kawileb' li raam, ut jo'kan ajwi', sa' xk'ab'a' li k'a'aq re ru wilom chaq, ut kinnaw naq taak'ulmanq chi maak'a' xjalb'al, sa' xk'ab'a' xnim-al lix maa'usilaleb' li ralal xk'a-joleb' li winq.

5 Ut kik'ulman naq kinlukta sa' xk'ab'a' lin ch'a'ajkilal, xb'aan naq kink'oxla naq q'axal nim wi-chik "inch'a'ajkilal chiru chixjunil, xb'aan lix ^bsachlijik lin

tenamit, xb'aan naq wilom chaq lix t'anikeb'.

6 Ut kik'ulman naq chirix naq kink'ul wi'chik "inmetz'ew, ki-waatinaheb' li was, kiwaj xnawb'al rik'ineb' k'a'ut naq yookeb' chixwech'inkil rib'.

7 Ut eb' a'an ke'xye: K'e reetal, ink'a' nokoru chixtawb'al xyaa-lal li aatin ki'aatinak wi' li qayu-wa' chirix lix tz'aqal uq' lix toonal li che' olivo, ut jo'kan ajwi' chirixeb' laj Gentil.

8 Ut laa'in kinye reheb': Ma "xexpatz'ok chiru li Qaawa'?

9 Ut eb' a'an ke'xye we: Ink'a' xqapatz'; xb'aan naq li Qaawa' moko naxk'e ta chiqanaw xkomon li na'leb' a'an.

10 K'ehomaq reetal, laa'in kinye reheb': K'a' put naq ink'a' nekepaab' lix taqlahom li Qaawa'? K'a' put naq tex'oso'q, sa' xk'ab'a' lix "kawil eeraam?

11 Ma ink'a' jultik eere li k'a'aq re ru kixye li Qaawa'?—Wi ink'a' teekawob'resi lee raam, ut wi "texpatz'oq we rik'in paab'aal, rik'in xpaab'ankil naq teek'ul, chi yalb'il eeqe chixpaab'ankil lin taqlahom, relik chi yaal naq taak'ehe'q chenaw li na'leb' a'in.

12 K'ehomaq reetal, ninye eere, naq lix junkab'al laj Israel kijuntaqeetaak rik'in jun xtoon-al li che' olivo, xb'aan lix Musiq' li Qaawa' li kiwan rik'in li qayuwa', ut

15 3a 1 Kor. 2:10–12;

Alma 12:9–11.

5a K'UTUL RAQAL:

Ch'a'ajkilal.

b Enos 1:13; Morm. 6:1.

6a Moiss. 1:10;

JS—R 1:20, 48.

8a Mos. 26:13;

Alma 40:3.

K'UTUL RAQAL: Tijok.

10a K'UTUL RAQAL:

Q'etok paab'ank.

11a Stgo. 1:5–6;

Enos 1:15;

Moro. 7:26;

Tz. ut S. 18:18.

K'UTUL RAQAL:

Patz'ok.

k'ehomaq reetal, ma ink'a' tab'i' toqb'ilo chaq sa' lix junkab'al laj Israel, ut ma maawa'o tab'i' jun "ruq' lix toonal lix junkab'al laj Israel?

13 Ut anajwan, li k'a'ru naraj naxye li qayuwa' chirix xletzb'al wi'chik lix tz'aqal uq' lix toonal xb'aan lix tz'aqalileb' laj Gentil, a'an naq sa' roso'jik li kutan, naq akaq "xe'laj li qiyajil chi maak'a'a-qeb' xpaab'aal, relik chi yaal, chiru xnumik k'iila chihab', ut k'iila tassa tenamit chirix naq li ^bMesias taak'utb'esimanq sa' li tz'ejwalej chiruheb' li rala' xk'ajoleb' li winq, chirix a'an taawulaq lix tz'aqalil lix 'evangelio li Mesias rik'ineb' laj Gentil, ut taachalq chaq rik'ineb' laj ^dGentil, taaxik rik'in li rela'eb' li qiyajil—

14 Ut sa' li kutan a'an, te'xnaw li rela'eb' li "qiyajil naq wankeb' sa' lix junkab'al laj Israel, ut naq a'aneb' lix ^btenamit li Qaawa' re li sumwank; toja' ut naq te'xnaw ut te'k'ame'q 'chixnawb'al chirixeb' lix xe'toonileb', jo' ajwi' chixnawb'al chirix lix evangelio laj Tojoleb' rix, li kich'olob'aak chiruheb' lix yuwa' xb'aan ajwi' a'an; jo'kan ut, te'k'ame'q chixnawb'al chirix laj Tojol rixeb',

jo' ajwi' tz'aqal li jar raqal re lix tzol'leb', re te'xnaw chan ru naq te'chalq rik'in a'an ut te'kole'q.

15 Toja' ut naq sa' li kutan a'an ma ink'a' te'saho'q sa' xch'ool ut te'xnima ru lix Dios li junelik nawan, a'an lix "saqoonaq ut lix kolb'aleb'? Relik chi yaal, sa' li kutan a'an, ma ink'a' te'xk'ul xmetz'eweb' ut xch'olaninkileb' rik'in li tz'aqal ^btoon che'? Relik chi yaal, ma ink'a' te'ok sa' lix tz'aqal korral li Dios?

16 K'ehomaq reetal, ninye eere, Hehe'; te'k'ehe'q wi'chik chi jultikaak sa' xyanq lix junkab'al laj Israel; "te'letze'q wi'chik, jo' xtz'aqal uq' lix toonal li che' olivo, sa' lix tz'aqal toonal li che' olivo.

17 Ut a'in li naraj naxye li qayuwa'; ut naraj naxye naq ink'a' taak'ulmanq toj reetal naq te'jek'iiq xb'aaneb' laj Gentil, ut naraj naxye naq taa'uxmanq rik'in ruq'eb' laj Gentil, re naq li Qaawa' tixk'ut lix wankilal chiruheb' laj Gentil, xb'aan ajwi' naq a'an "taatz'eq-taanaaq xb'aaneb' laj Judio, malaj xb'aan lix junkab'al laj Israel.

18 Jo'kan ut, li qayuwa' moka'aj ta wi' chirixeb' li qiyajil ki'aatinak, chirix ajb'an wi' chixjunil lix junkab'al laj Israel, rik'in

12a Gen. 49:22–26;
1 Ne. 10:12–14; 19:24.
K'UTUL RAQAL: Lehi,
xyuwa' laj Nefi.
13a 1 Ne. 12:22–23;
2 Ne. 26:15.
b K'UTUL RAQAL:
Mesias.
c K'UTUL RAQAL:
Evangelio.
d 1 Ne. 13:42; 22:5–10;

Tz. ut S. 14:10.
K'UTUL RAQAL:
Gentil, eb' laj.
14a 2 Ne. 10:2;
3 Ne. 5:21–26; 21:4–7.
b K'UTUL RAQAL:
Sumwank re laj
Abraham.
c 2 Ne. 3:12; 30:5;
Morm. 7:1, 9–10;
Tz. ut S. 3:16–20.

Chi'ilmanq ajwi' li
perel re xjolomil li
aatin sa' lix Hu laj
Mormon.
15a K'UTUL RAQAL:
Saqoonaq.
b Gen. 49:11;
Jwan 15:1.
16a Jak. 5:60–68.
17a K'UTUL RAQAL:
K'ehok chiru krus.

xk'utb'al xyaalal li sumwank li taatz'aqloq ru sa' roso'jik li kutan, a'an li sumwank kixk'uub' li Qaawa' rik'in laj Abraham li qayuwa', li naxye: Rik'ineb' laa "wi-yajil te'osob'tesiiq chixjunileb' li junkab'al re li ruchich'och'.

19 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, naab'al kiwaatinahebe' chirix li k'aaq re ru a'in; relik chi yaal, kiwaatinahebe' chirix lix "k'ojlajikeb' wi'chik laj Judio sa' roso'jikeb' li kutan.

20 Ut kinnumsi chiruhebe' li raatin laj "Isaias, li ki'aatinak chirix lix k'ojlajikeb' wi'chik laj Judio, malaj lix junkab'al laj Israel; ut chirix naq xe'k'ojob'aak wi'chik ink'a' chik te'sache'q xna'leb', chi moko chik te'jek'iiq. Ut kik'ulman naq kinye k'iila aatin rehebe' li was, jo'kan naq ke'tuqub'aak xch'ool ut ^bke'xtuulanob'resi rib' chiru li Qaawa'.

21 Ut kik'ulman naq kine'raatina wi'chik, ut ke'xye: K'aru xyaalal li na'leb' a'in kiril li qayuwa' sa' jun li matk'? K'aru xyalal lix "toonali che' li kiril?

22 Ut laa'in kinye rehebe': A'an reetalil li "che' re li yu'am.

23 Ut eb' a'an ke'xye we: K'aru xyaalal li "b'arb'ookil ch'iich' kiril

li qayuwa', li naxk'am rik'in lix toonal li che'?

24 Ut laa'in kinye rehebe' naq a'an li "raatin li Dios; ut ani te'ab'inq chiru li raatin li Dios, ut ^bte'chapoq chiru chi kaw, maajo'q'e te'oso'q, chi moko taaruq taanumtaaq sa' xb'eeneb' li 'aleek ut li lochlookil "tzimaj re li 'xik' na'iloc rehebe' re te'mutz'e'q ru, re xk'amb'aleb' xb'e sa' li sache'k.

25 Jo'kan naq laa'in, aj Nefi, kine'lajin chiruhebe' naq "che'xk'ehaq xxik rik'in li raatin li Qaawa'; relik chi yaal, kine'lajin chiruhebe' chi anchal lix metz'ew li waam, ut rik'in chixjunil li seeb'al li wan wik'in, naq te'xk'e xxik rik'in li raatin li Dios ut taajultiko'q rehebe' naq te'xpaab' junelik lix taqlahom sa' chixjunil li k'aaq re ru.

26 Ut eb' a'an ke'xye we: K'aru xyaalal lix ha'il li "nima' li kiril li qayuwa'?

27 Ut laa'in kinye rehebe' naq li "ha' kiril lin yuwa' a'an ^btz'ajleb'aal ru; ut maak'a'jo' naq laatz'anb'il lix k'a'uxl rik'in k'aaq chik re ru, jo'kan naq ink'a' kixk'e reetal lix tz'ajnil ru li ha'.

28 Ut kinye rehebe' naq a'an jun li "jul xuwajel rilb'al, li naxja-chebe' ru laj maak rik'in lix toonal

18a Gen. 12:1–3;
Abr. 2:6–11.

19a 1 Ne. 19:15.
K'UTUL RAQAL:
Israel—Lix
ch'utub'ankil Israel.

20a 1 Ne. 19:23.
b 1 Ne. 16:5, 24, 39.

21a 1 Ne. 8:10–12.

22a 1 Ne. 11:4, 25;
Mois. 3:9.

23a 1 Ne. 8:19–24.

24a K'UTUL RAQAL:
Raatin li Dios.

b 1 Ne. 8:30;

2 Ne. 31:20.

c 1 Ne. 8:23.

K'UTUL RAQAL:
Aaleek, aalenk.

d Ef. 6:16;

Tz. ut S. 3:8; 27:17.

e K'UTUL RAQAL:

Aj tza.

25a Tz. ut S. 11:2; 32:4;

84:43–44.

26a 1 Ne. 8:13.

27a 1 Ne. 12:16.

b K'UTUL RAQAL: Tz'aj,
tz'ajnil.

28a Luk. 16:26;

1 Ne. 12:18;

2 Ne. 1:13.

li che' re li yu'am, ut jo'kan ajwi' rik'ineb' laj santil paab'anel re li Dios.

29 Ut kinye reheb' naq a'an reetalil li xuwajel "xb'alb'a a'an, li kixye wi' we li anjel naq kawresinb'il choq' reheb' laj maak.

30 Ut kinye ajwi' reheb' naq li qayuwa' kiril ajwi' naq lix "tiik ruhil na'leb' li Dios kixjach ajwi' ruheb' laj maak rik'ineb' li tiikeb' xch'ool; ut lix lemtz'unkil ru chanchan lix lemtz'unkil jun li xam namnak, li nataq' chiru li Dios chi junelik q'e kutan, ut maajun roso'jik wan.

31 Ut eb' a'an ke'xye we: Ma naraaj naxye li na'leb' a'in li rahilal naxk'ul li tz'ejwalej sa' xkutan-kil lix "yalb'al rix, malaj ma naraaj naxye lix wanjik li aamej sa' roso'jik, chirix lix ^bkamik li tz'ejwalej sa' li yu'am a'in, malaj ut na'aatinak chirix li k'a'aq re ru re li yu'am a'in?

32 Ut kik'ulman naq laa'in kinye reheb' naq a'an jun reetalil li k'a'aq re ru re li yu'am a'in jo' ajwi' re li musiq'ej; xb'aan naq taachalq li kutan naq tento taaraqmanq aatin chirixeb' xb'aan lix "k'anjeleb', relik chi yaal, li k'anjel b'aanunb'il ajwi' xb'aan li tz'ejwalej re li

yu'am a'in, sa' xkutankil lix yalb'aleb' rix.

33 Jo'kan ut, wi "te'kamq sa' xmaa'usilaleb' tento ajwi' ^bte'tz'e-qe'q, chirix li k'a'aq re ru re li musiq'ej, a'an li naxk'am rib' rik'in li tiikilal; jo'kan naq tento te'k'ame'q chaq chi xaqliik chiru li Dios, re "taaraqmanq aatin chirixeb' xb'aan ^dxk'anjeleb'; ut wi tz'ajnil chaq lix k'anjeleb', "tz'ajaqeb' ajwi' ru naq tento te'kanaaq; ut wi tz'ajeb' ru, tento naq ink'a' neke'ru chi ^fwank sa' li rawa'b'ejihom li Dios; wi ta jo'kan, tz'aj raj ajwi' ru li rawa'b'ejihom li Dios.

34 A'b'anan k'ehomaq reetal, ninye eere, li rawa'b'ejihom li Dios moko "tz'aj ta ru, ut maak'a' k'aru tz'aj naru taa'ok sa' li rawa'b'ejihom li Dios; jo'kan naq tento taawanq jun xna'aj li tz'ajnil, kawresinb'il choq' re li k'aru tz'aj.

35 Ut wan jun li na'ajej kawresinb'il, relik chi yaal, a'an li xuwajel "xb'alb'a a'an li kin'aatinak wi', ut a'an ^blaj tza laj k'uub'anel re; jo'kan naq lix wanjikeb' li raameb' li winq sa' roso'jik, a'an naq te'wanq sa' li rawa'b'ejihom li Dios, malaj te'isiiq chaq sa' xk'ab'a' li "tiik ruhil na'leb' a'an li kin'aatinak wi'.

29 a K'UTUL RAQAL:
Xb'alb'a.

30 a K'UTUL RAQAL: Tiik
ruhil na'leb'.

31 a Alma 12:24; 42:10;
Hel. 13:38.

b Alma 40:6, 11–14.

32 a K'UTUL RAQAL:
K'anjel.

33 a Mos. 15:26;
Moro. 10:26.

b Alma 12:12–16; 40:26.

c K'UTUL RAQAL:
Raqb'a-aatin sa'
roso'jik.

d 3 Ne. 27:23–27.

e 2 Ne. 9:16;

Tz. ut S. 88:35.

f Sal. 15:1–5; 24:3–4;

Alma 11:37;

Tz. ut S. 76:50–70;

Mois. 6:57.

34 a K'UTUL RAQAL: Tz'aj,
tz'ajnil.

35 a 2 Ne. 9:19;
Mos. 26:27.

K'UTUL RAQAL:
Xb'alb'a.

b 1 Ne. 14:9;

Tz. ut S. 1:35.

c K'UTUL RAQAL: Tiik
ruhil na'leb'.

36 Jo'kan ut, tz'eqtaanab'ileb' laj maak chiruheb' li tiikeb' xch'ool, ut chiru ajwi' lix toonal li "che' a'an re li yu'am, li q'axal wi'chik loq' ut q'axal wi'chik b'atawal ru chiru chixjunil chik li ru che'; relik chi yaal, ut a'an li "q'axal nim reheb' chixjunil li "maatan re li Dios. Ut chi jo'ka'in kiwaatinaheb' li was. Amen.

 CH'OL 16

Eb' laj maak ch'a'aj neke'ril li yaal—Eb' li ralal laj Lehi neke'sumla rik'ineb' lix rab'in laj Ismael—Li Liahona naxk'am lix b'eheb' sa' li yamyookil ch'och'—Yalaq jo'q'e tz'iib'anb'il chiru li Liahona li na'leb' k'eeb'il xb'aan li Qaawa'—Nakam laj Ismael; neke'wech'ink lix junkab'al sa' xk'ab'a' li ch'a'ajkilal. Wan na 600–592 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq laa'in, aj Nefi, kink'e xraqik raatinankileb' li was, k'ehomaq reetal, eb' a'an ke'xye we: Kach'olob' kawil na'leb' chiqu, naxq'ax li qakuyum.

2 Ut kik'ulman naq laa'in kinye reheb' naq ninnaw naq kinye kawil na'leb' chirixeb' laj maak, jo' chanru li yaal; ut eb' li tiikeb'

xch'ool kintiikob'resi ru, ut kinch'olob' xyaalal naq te'waklesiiq sa' roso'jik li kutan; jo'kan ut, li ani "wan xmaak, kaw naq naril li b'yaal, xb'aan naq "naxyok'eb' toj sa' xyiheb'.

3 Ut anajwan, ex was, wi ta tiik eech'ool ut wi ta teeraj ab'ink chiru li yaal, ut teek'e eexik chirix, re "texb'eeq chi tiik chiru li Dios, rik'in a'an ink'a' raj texwech'oq sa' xk'ab'a' li yaal ut teeye: Nakaye kawil na'leb' chiqix.

4 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, kin'elajin chiruheb' li was, chi yalb'il tz'aqal inq'e, naq che'xpaab'eb' lix taqlahom li Qaawa'.

5 Ut kik'ulman naq "ke'xtuulanob'resi rib' chiru li Qaawa'; jo'kan naq kiwan xsahil inch'ool ut xnimal inyo'onihom chirixeb', naq te'b'eeq chiru lix b'ehil li tiikilal.

6 Anajwan ut, chixjunil li k'a'aq re ru a'in kiyeeman ut kib'aanuman naq toj kiwan lin yuwa' sa' jun li muhebaal t'ikr sa' li ru taq'a li kixk'ab'a'i Lemuel.

7 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, kink'ul jun reheb' lix "rab'in laj Ismael choq' b'wixaqil; ut jo'kan ajwi', eb' li was ke'xk'ul xkomoneb' lix rab'in laj Ismael choq' rixaqileb'; ut jo'kan ajwi' laj "Tzoram kixk'ul lix b'een xrab'in laj Ismael choq' rixaqil.

36 a Gen. 2:9; 2 Ne. 2:15.

b 1 Ne. 8:10–12;

Alma 32:42.

c Tz. ut S. 6:13.

d Tz. ut S. 14:7.

K'UTUL RAQAL:

Junelik yu'am,

yu'am chi junelik.

16 2a Jwan 3:20;

2 Ne. 33:5;

Enos 1:23;

Hel. 14:10.

K'UTUL RAQAL:

Wank xmaak.

b Prov. 15:10;

2 Ne. 1:26; 9:40;

Hel. 13:24–26.

c Hech. 5:33; Mos. 13:7.

3a Tz. ut S. 5:21.

K'UTUL RAQAL: B'eeq

rik'in li Dios.

5a 1 Ne. 16:24, 39; 18:4.

7a 1 Ne. 7:1.

b K'UTUL RAQAL:

Sumlaak.

c 1 Ne. 4:35;

2 Ne. 5:5–6.

8 Ut chi jo'kan lin yuwa' kix-tz'aqob'resi chaq ru chixjunileb' lix taqlahom li Qaawa' li kik'ehe' chaq re. Ut jo'kan ajwi' laa'in, aj Nefi, kin'osob'tesiik chaq xb'aan li Qaawa' chi numtajenaq.

9 Ut kik'ulman naq lix yaab' xkux li Qaawa' kiraatina lin yuwa' chi q'eq, ut kixtaqla naq wulajaq chik tixchap lix b'e chiru li yamyookil ch'och'.

10 Ut naq kiwakli lin yuwa' eq'la, ut kiwulak chire lix muheb'aal t'ikr, kik'ulman naq k'a'jo' xsachik xch'ool naq kiril chi ch'och' jun "t'ort'ookil ch'iich' moko nawb'il ta ru xk'anjelan-kil; ut chaab'il bronca okenaq. Ut sa' xyi li t'ort'ookil ch'iich' wan wiib' li kuux; ut li jun naxk'ut li b'e tento tooxik wi' chiru li yamyookil ch'och'.

11 Ut kik'ulman naq kiqach'utub' jo' k'ihal li k'a'aq re ru taqak'am chiru li yamyookil ch'och', ut chixjunil chik li nak'anjelak qe, li k'eeb'il chaq qe xb'aan li Qaawa'; ut kiqak'am li jar paay chi iyaj wan, re taqak'am sa' li yamyookil ch'och'.

12 Ut kik'ulman naq kiqak'ameb' li qamuheb'aal t'ikr ut koo'el chiru li yamyookil ch'och', chixjunpak'alil li nima' Laman.

13 Ut kik'ulman naq koob'eek chiru xnumik kaahib' kutan, li qab'e ka'ch'in naxq'ax xtiikal lix tz'e uq' li saq'e, ut kiqayib' wi'chik li qamuheb'aal t'ikr; ut

kiqak'e choq' xk'ab'a' li na'ajej, Xatzer.

14 Ut kik'ulman naq kiqachap li qatzimaj ut roq li qatzimaj, ut xookoho sa' li yamyookil ch'och' chixkamsinkil li tzakemq choq' reheb' li qajunkab'al; ut chirix naq kiqakamsi li tzakemq choq' reheb' li qajunkab'al koosutqi wi'chik rik'ineb' li qajunkab'al sa' li yamyookil ch'och', sa' li na'ajej Xatzer. Ut xookoho wi'chik chiru li yamyookil ch'och', sa' xtiikal li b'e kiqak'am chaq, ut kookana sa' li jun raqal re li yamyookil ch'och' b'ar wi' na'uuchin, li wan sa'eb' li nub'aal chixk'atq li "Kaqi Palaw.

15 Ut kik'ulman naq koob'eek chiru xnumik k'iila kutan, yooko chixkamsinkil li tzakemq chire li b'e, rik'in li qatzimaj ut roq li qatzimaj, ut li qapek ut li qajok'.

16 Ut kiqataaqe li "k'utb'il chiqu xb'aan li t'ort'ookil ch'iich', li kixk'am li qab'e chiru li jun raqal re li yamyookil ch'och' b'ar wi' na'uuchin.

17 Ut chirix naq koob'eek chiru xnumik k'iila kutan, kiqayib' li qamuheb'aal t'ikr chiru jarub'aq kutan, re toohilanq wi'chik ut taqataw li tzakemq choq' reheb' li qajunkab'al.

18 Ut naq laa'in, aj Nefi, xkohin chixkamsinkil li qatzakemq, k'e-homaq reetal, kik'ulman naq kintoq li roq lin tzimaj, li chaab'il "kawil ch'iich' okenaq; ut chirix

naq kintoq li roq lin tzimaj, k'e-homaq reetal, eb' li was ke'josq'o' wik'in xb'aan xsachik lin tzimaj, xb'aan naq maajun tzakemq kiqataw.

19 Ut kik'ulman naq koosutq'i rik'ineb' li qajunkab'al chi maa-k'a' li tzakemq, ut rik'in naq q'axal tawajenaqeb', sa' xk'ab'a' li b'eek ke'xb'aanu chaq, k'a'jo' naq ke'xk'ul rahilal xb'aan xmaak'a'il li tzakemq.

20 Ut kik'ulman naq laj Laman ut laj Lemuel ut eb' li ralal laj Ismael ke'ok chi wech'ink chi numtajenaq, sa' xk'ab'a' li rahilal ut li ch'a'ajkilal ke'xk'ul sa' li yamyookil ch'och'; ut jo'kan ajwi' lin yuwa' ki'ok chixwech'b'al rix li Qaawa' lix Dios; relik chi yaal, ut chixjunileb' ke'raho' xch'ool chi numtajenaq, jo'kan naq ke'xwech' rix li Qaawa'.

21 Anajwan, kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, rik'in naq tawasinb'ilin chaq rik'ineb' li was sa' xk'ab'a' lix sachik lin tzimaj, ut lix tzimajeb' a'an sachsookeb' lix metz'ew, jo'kan naq aran kitikla li ch'a'ajkilal q'axal nim, relik chi yaal, jo'kan naq ink'a' kooru chixtawb'al li tzakemq.

22 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, naab'al kiwaatinaheb' li was, xb'aan naq ke'xkawob'resi wi'chik li raameb', toj reetal naq "ke'xwech' rix li Qaawa' lix Dios.

23 Ut kik'ulman naq laa'in, aj

Nefi, kinyiib' rik'in che' jun li roq tzimaj, ut jun li tzimaj rik'in jun li che' tiik ru'uj; jo'kan naq kin-kawresi wib' rik'in jun li roq tzimaj ut jun li tzimaj, ut jun li jok' ut eb' li pek. Ut kinye re lin "yuwa': Toj b'ar tinxik re xtawb'al li tzakemq?

24 Ut kik'ulman naq a'an "kixpatz' re li Qaawa', xb'aan naq ke'x-tuulanob'resi chaq rib' sa' xk'ab'a' li waatin; xb'aan naq kinye k'iila na'leb' reheb' sa' lix anchalil li waam.

25 Ut kik'ulman naq lix yaab' xkux li Qaawa' kichal rik'in lin yuwa'; ut "kiq'use' chi yaal xb'aan lix wech'b'al rix li Qaawa' kixb'aanu, jo'kan naq kikubsiik sa' xchamal li rahil ch'ooolejil.

26 Ut kik'ulman naq lix yaab' xkux li Qaawa' kixye re: Il chiru li t'ort'ookil ch'iich', ut k'e reetal li k'a' re ru tz'iib'anb'il.

27 Ut naq lin yuwa' kixk'e reetal li k'a' re ru tz'iib'anb'il chiru li t'ort'ookil ch'iich', kik'ulman naq kixuwak ut kisiksot chi numtajenaq, ut jo'kaneb' ajwi' li was ut eb' li ralal laj Ismael ut eb' li qixaqil.

28 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, kink'e reetaleb' li kuux li wankeb' sa' li t'ort'ookil ch'iich', naq ke'k'anjelak a' yaal jo' chanru li "qapaab'aal, ut lix yalb'al li qaq'e, ut lix k'eeb'al li qaxik chirab'inkileb'.

22a Exo. 16:8;
Num. 11:1.
23a Exo. 20:12;
Mos. 13:20.

24a K'UTUL RAQAL:
Tijok.
25a Eter 2:14.
K'UTUL RAQAL:

Q'usuk, xq'usb'al.
28a Alma 37:40.
K'UTUL RAQAL:
Paab'aal.

29 Ut jo'kan ajwi' tz'iib'anb'il chiruheb' jun li ak' tz'iib', li saqen ru na'ilman, ut kixk'e "qana'leb' chirix lix b'ehil li Qaawa'; ut kitz'iib'aman ut kijalman chi yalaq jo'q'e, jo' chanru li paab'aal ut lix yalb'al qaq'e naqak'e chirix. Ut chi jo'kan naqil naq rik'in li k'aru ^bka'ch'in li Qaawa' naru naxk'e chi uxmanx lix ninqal ru na'leb'.

30 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, xkohin sa' lix b'een li tzuul, jo' chanru li na'leb' li k'eeb'il chiru li t'ort'ookil ch'iich'.

31 Ut kik'ulman naq kinkamsiheb' li k'iche' xul, jo'kan naq kintaw li tzakemq choq' reheb' li qajunkab'al.

32 Ut kik'ulman naq kinsutq'i sa' li qamuheb'aal t'ikr, ut yookin chixk'amb'al li xul inkamsihom chaq; ut anajwan, naq ke'xk'e reetal naq kintaw li tzakemq, maak'a'jo' lix sahileb' xch'ool! Ut kik'ulman naq ke'xtuulanob'resi rib' chiru li Qaawa', ut ke'b'antioxin chiru.

33 Ut kik'ulman naq kiqachap wi'chik li qab'e, ut li qab'e chanchan xtiikal li b'e jo' sa' xtiklajik; ut chirix naq koob'eech chiru xnumik k'iila kutan kiyayib' wi'chik li qamuheb'aal t'ikr, re tookanaaq chiru jarub'aaq kutan.

34 Ut kik'ulman naq kikam laj "Ismael, ut kimuqe' sa' jun li na'a-jej Nahom kiyee-man re.

35 Ut kik'ulman naq eb' lix rab'in laj Ismael qe'yaab'ak chi numtaje-naq, xb'aan xsachik lix yuwa'eb', ut xb'aan lix "ch'a'ajkilaleb' chiru li yamyookil ch'och'; ut ke'xwech'i rix lin yuwa', xb'aan naq a'an kixk'ameb' chaq sa' li ch'och' Jerusalem, ut ke'xye: Kamenaq li qayuwa'; relik chi yaal, ut naab'al koob'eech sa' li yamyookil ch'och', ut kiquanumsi naab'al li ch'a'ajkilal, li tz'okaak, li chaqi-eel, ut li tawaak; ut chirix chixjunil li rahilal a'in tento too'oso'q sa' li yamyookil ch'och' rik'in tz'okaak.

36 Ut chi jo'kan ke'xwech'i rix lin yuwa', ut ke'xwech'i ajwi' wix laa'in; ut ke'raj raj sutq'iik wi'chik Jerusalem.

37 Ut laj Laman kixye re laj Lemuel ut reheb' ajwi' li ralal laj Ismael: K'ehomaq reetal, "qakamsihaq li qayuwa', ut jo'kan ajwi' li qiitz'in aj Nefi, li xb'aanu rib' jo' aj ^btaqlanel ut jo' aj tzolonel sa' qab'een laa'o, li asb'ejo chiru.

38 Anajwan, a'an naxye naq li Qaawa' ki'aatinak rik'in, ut jo'kan ajwi' naq eb' li "anjel ke'k'anjelak chiru. A'b'an k'ehomaq reetal, naqanaw naq nokoxtik'ti'i; ut naxye qe li k'a'aaq re ru a'in, ut naxk'an-jela k'iila k'a'aaq re ru rik'in lix b'alaq'il seeb'al, re tixb'alaq'i lix naq'qu, ut naxk'oxla tana' naq tixk'am qab'e sa' junaq jalaanil yamyookil ch'och', ut chirix naq xk'am qab'e chi najt, a'an xk'oxla xk'eeb'al

29a K'UTUL RAQAL:
Tawom ru.
b 2 Rey. 5:13;
Stgo. 3:4;
Alma 37:6–7, 41;

Tz. ut S. 123:16.
34a 1 Ne. 7:2–6.
35a K'UTUL RAQAL:
Ch'a'ajkilal.
37a 1 Ne. 17:44.

K'UTUL RAQAL:
Kamsink.
b Gen. 37:9–11;
1 Ne. 2:22; 18:10.
38a 1 Ne. 3:30–31; 4:3.

rib' choq' rey ut choq' aj taqlanel sa' qab'een, re tixb'aanu qe jo' chanru li naraj ut li nasaho' wi' xch'ool. Ut chi jo'ka'in li was aj Laman kireek'asiheb' xch'ool re te'josq'oq.

39 Ut kik'ulman naq li Qaawa' kiwan qik'in, relik chi yaal, kichal ajwi' lix yaab' xkux li Qaawa' ut kixye k'iila aatin reheb', ut "kix-q'useb' chi numtajenaq, ut chirix naq ke'q'use' xb'aan lix yaab' xkux li Qaawa', ke'xch'anab' lix josq'ileb', ut ke'xjal xk'a'uxl chirixeb' lix maak, jo'kan naq li Qaawa' koo-roso' b'tesi wi'chik rik'in tzakemq, jo'kan naq ink'a' koo'oso'.

CH'OL 17

Laj Nefi nataqlaak chixyib'ankil jun li jukub'—Eb' li ras neke'xwech'i—A'an na'elajin chiruheb' rik'in xyeeb'al resil lix b'aanuhom li Dios rik'in Israel—Laj Nefi nanujak rik'in lix wankil li Dios—Yeeb'il reheb' li ras naq ink'a' te'xch'e', re naq ink'a' te'chaqiq chanchan li chaqi pach'aya'. Wan na 592–591 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq kiqachap wi'chik li qab'e sa' li yamyookil ch'och'; ut chalen chaq sa' li kuttan a'an koob'eeek jo' sa' xtiikal li releb'aal saqe. Ut koob'eeek ut koonume' chiru naab'al li ch'a'ajkilal sa' li yamyookil ch'och', ut eb' li

qixaqil ke'alan k'uula'al sa' li yamyookil ch'och'.

2 Ut k'a'jo' xnimall li roso' b'tesihom li Qaawa' sa' qab'een, jo'kan naq us ta kiqatzeka li "rax tib' sa' li yamyookil ch'och', eb' li ixq sa' qayanq kitz'aqlok xya'aleb' xtu' choq' reheb' lix kok'al, ut kaweb' chaq rib', relik chi yaal, chanchaneb' ajwi' li winq; ut ke'ok chixkuyb'al lix b'eenikeb' chi ink'a' neke'wech'in.

3 Ut chi jo'kan naqil naq tento te'tz'aqloq ru lix taqlahom li Dios. Ut wi taa'uxq naq eb' li ralar xk'ajoleb' li winq "neke'xpaab' lix taqlahom li Dios, a'an naxch'olaniheb', ut naxk'eheb' xmetz'ew, ut naxk'e li taak'anjelaq re naq te'ruuq chixb'aanunkil li k'a'ru kixtaqlahob' wi'; jo'kan naq ^bkixk'e li naxk'anjelak qe naq kookana chiru li yamyookil ch'och'.

4 Ut koowan aran chiru xnumik naab'al chihab'; relik chi yaal, waqxaqib' chihab' sa' li yamyookil ch'och'.

5 Ut koowulak sa' jun li ch'och' Naab'alil kiqaye re, sa' xk'ab'a' xnaab'alil li ru che' jo' ajwi' xya'al kab' aran; ut chixjunil li k'a'aq re ru a'in kawresinb'il xb'aan li Qaawa' re naq ink'a' too'osoq. Ut kika'k'e reetal li palaw, a'an Irreantum kiqaye re, ut chi k'utb'il xyaalalil li aatin, a'an k'iila ha'.

6 Ut kik'ulman naq kiqayib' li qamuheb'aal t'ikr chire li palaw; ut us ta kiquanumsi k'iila "ch'a'ajkilal

ut kooch'a'ajkiik chi naab'al, relik chi yaal, chi ink'a' nokoru chix-tz'iib'ankil chixjunil, kichal xsahil qach'ool chi numtajenaq naq koo-wulak chire li palaw; ut Naab'a-lil kiqaye re li na'ajej, xb'aan naq naab'al li na'uuchin aran.

7 Ut kik'ulman chirix naq laa'in, aj Nefi, kinwan chaq chiru xnu-mik k'iila kutan sa' li ch'och' Naab'alil, kichal lix yaab' xkux li Qaawa' wik'in, ut kixye: Waklin, ut ayu sa' li tzuul. Ut kik'ulman naq kinwakli ut xkohin sa' li tzuul, ut kin'elajin chiru li Qaawa'.

8 Ut kik'ulman naq li Qaawa' kinraatina, ut kixye: Taayib' jun li jukub', jo' "chanru li tink'ut chawu, re naq tink'ameb' laa tena-mit chixjunpak'alileb' li ha' a'in.

9 Ut laa'in kinye: At Qaawa', toj b'ar tinxik re tintaw li pek ch'iich' xsa' re tinha'resi, re taaruug tin-yiib' li k'anjeleb'aal re xyiib'an-kil li jukub' jo' chanru li xak'ut chiwu?

10 Ut kik'ulman naq li Qaawa' kixye we b'ar tinxik re xtawb'al li pek ch'iich' xsa', re taaruug tin-yiib' li k'anjeleb'aal.

11 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, kinyiib' jun li waal re xwaa-lunkil li xam, rik'in lix tz'uuma-leb' li xul; ut chirix naq kinyiib' li waal, re taawanq k'a'ru tinwaalu wi' li xam, kink'otz chirib'ileb' rib' wiib' chi pek re tinloch li xam.

12 Xb'aan naq li Qaawa' toj aran

ink'a' kixkanab' naq taqaloch li xam chi naab'al, naq toj koob'EEK sa' li yamyookil ch'och'; xb'aan naq kixye: Tink'e xki'al lee tzakemq, re naq "ink'a' teechiq;

13 Ut laa'inaq ajwi' lee saqen sa' li yamyookil ch'och'; ut "tinkaw-resi li b'e cheru, wi taa'uxq naq teepaab' lin taqlahom; jo'kan ut, a' yaal jo' chanru nekepaab' lin taqlahom taak'ameq eeb'e sa' li b'yeechi'imb'il ch'och'; ut "teenaw naq imb'aan laa'in naq k'amb'il eeb'e.

14 Relik chi yaal, ut li Qaawa' kixye ajwi' naq: Chirix naq xex-wulak sa' li yeechi'imb'il ch'och', "teenaw naq laa'in, li Qaawa', ^bDio-sin; ut naq laa'in, li Qaawa', kin-kolok eere chiru li sache'k; relik chi yaal, naq kexink'am chaq sa' li ch'och' Jerusalem.

15 Jo'kan ut, laa'in, aj Nefi, kin-yal inq'e chixpaab'ankileb' lix taqlahom li Qaawa', ut kinwak-lesi xch'ooleb' li was re naq tiika-qeb' chi paab'ank ut yalb'ilaqeb' xq'e.

16 Ut kik'ulman naq kinyiib'eb' li k'anjeleb'aal rik'in li ch'iich' li kiwisi chaq chi ha'resinb'il sa' li pek.

17 Ut naq eb' li was ke'ril naq ok we "chixyiib'ankil jun li ju-kub', ke'ok chixwech'inkil wix, ut ke'xye: Maak'a' xna'leb' li qitzi'in, xb'aan naq naxk'oxla naq naru chixyiib'ankil jun li jukub'; relik chi

8a 1 Ne. 18:2.

12a 1 Ne. 17:2.

13a Alma 37:38–39.

b 1 Ne. 2:20; Jak. 2:12.

c Exo. 6:7.

14a 2 Ne. 1:4.

K'UTUL RAQAL:

Xk'utb'al xyaalal;

Xnawom qach'ool;

Yaal ch'olob'anb'il.

b Tz. ut S. 5:2.

17a 1 Ne. 18:1–6.

yaal, ut naxk'oxla ajwi' naq naru chixq'axb'al li ninqi ha' a'in.

18 Ut jo'ka'in naq eb' li was ke'-wech'ok chiwix, ut ke'raj naq ink'a' te'k'anjelaq, xb'aan naq ink'a' ne-ke'xpaab' naq ninru chixyiib'ankil jun li jukub', chi moko ke'raj xpaab'ankil naq tzolb'ilin xb'aan li Qaawa'.

19 Ut anajwan kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, kiraho' inch'ool chi numtajenaq xb'aan xkawileb' li raam; ut anajwan naq ke'ril naq ki'ok chi raho'k inch'ool, ke'saho' sa' raam, jo'kan naq "ke'saho' xch'ool sa' inb'een, ut ke'xye: Xqanaw naq moko tatruiq ta chixyiib'ankil jun li jukub', xb'aan naq xqanaw naq moko tz'aqal ta aanawom; jo'kan ut, ink'a' tatruiq chixb'aanunkil xnimal a' k'anjel a'an.

20 Ut laa'at chanchanat li qayuwa', jalb'ehinb'il xb'aan xmajelal lix "k'oxlahom xch'ool; relik chi yaal, a'an xk'am qab'e chi elk chaq sa' li ch'och' Jerusalem, ut koob'eek chiru li yamyookil ch'och' chiru li k'iila chihab' a'in; ut ke'k'anjelak li qixqilal, chi wankeb' sa' yu'am; ut ke'alan k'uula'al sa' li yamyookil ch'och' ut ke'xnumsi chixjunil li k'a'aq re ru, ka'aj chik li kamk ink'a'; ut us raj wi'chik choq' reheb' naq ke'kam chi maji' neke'el chaq Jerusalem, chiru naq ke'xnumsi li ch'a'ajkilal a'in.

21 Ke reetal, chiru li k'iila chihab'

a'in kiqanumsi rahilal sa' li yamyookil ch'och', ut kooru raj sa' li kutan a'an chixyalb'al xsahil li k'a'aq re ru qe sa' xch'och'il li qeechanihom; relik chi yaal, kiru raj kisaho' sa' qach'ool.

22 Ut naqanaw naq li tenamit li ke'wan sa' li ch'och' Jerusalem a'aneb' jun tenamit "tiik xch'ool; xb'aan naq ke'xpaab' lix k'uub'انب'il aatin ut lix raqb'a-aatin li Qaawa', ut chixjunil lix taqlahom, jo'chanru lix chaq'rab' laj Moises; jo'kan ut, naqanaw naq a'aneb' jun li tenamit tiik xch'ool; ut li qayuwa' kiraqok aatin chirixeb', ut kixk'am qab'e chi elk xb'aan naq koo'ab'in chiru li raatin; relik chi yaal, ut li qiitz'in chanchan ajwi' a'an. Ut jo'ka'in li raatineb' li was naq ke'xwech'i qix ut kohe'xjit.

23 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, kiwaatinaheb', ut kinye: Ma nekepaab' tab'i' naq eb' li qayuwa', a'eb' li ralal xk'ajol laj Israel, ke'k'ame' raj xb'e chi elk chaq sa' ruq'eb' laj Egiptio wi ta ink'a' ke'ab'in chiru li raatin li Qaawa'?

24 Relik chi yaal, ma nekek'oxla tab'i' naq ke'k'ame' raj xb'e chi elk chaq chi moosil, wi ta li Qaawa' ink'a' kixtaqla laj Moises naq "tixk'ameb' xb'e chi elk chaq chi moosil?

25 Anajwan nekenaw naq eb' li ralal xk'ajol laj Israel ke'wan chaq chi "moosil, ut nekenaw naq ke'teneb'aak li ^bk'anjel sa' xb'eeneb',

19a K'UTUL RAQAL:
Rahob'tesiik xb'aan
xpaab'aal.
20a 1 Ne. 2:11.

22a 1 Ne. 1:13.
24a Exo. 3:2–10;
1 Ne. 19:10;
2 Ne. 3:9; 25:20.

25a Gen. 15:13–14.
b Exo. 1:11; 2:11.

li ra chaq xnumsinkil; jo'kan naq nekenaw naq tento naq us choq' reheb' naq ke'k'ame' chaq chi moosil.

26 Anajwan nekenaw naq laj "Moises kitaqlaak xb'aan li Qaawa' chixb'aanunkil li nimla k'anjel a'an; ut nekenaw naq rik'in li ^braatin kijache' ru lix ha'il li Kaqi Palaw chixka'pak'alil, ut ke'nume' chiru chaqi b'e.

27 A'b'anan nekenaw naq ke'ok laj Egipcio chi ha' sa' li Kaqi Palaw, a'aneb' ut li teep aj pleet re laj Farahon.

28 Ut nekenaw naq ke'k'ehe' chi tzekank rik'in "mana sa' li yamyookil ch'och'.

29 Relik chi yaal, ut nekenaw ajwi' naq laj Moises, rik'in li raatin jo' chanru lix wankil li Dios li kiwan rik'in, "kixsak' li pek, ut ki'el chaq ha', re naq eb' li ralal xk'ajol laj Israel te'xkub'si xchaqi-eel.

30 Ut us ta k'amb'ileb' xb'e, ut yoo li Qaawa' lix Dios, laj Tojoleb' rix, chi xik chiruheb', ut chixk'amb'aleb' xb'e chi kutan ut chixk'eeb'aleb' xsaqen chi q'eq, ut chixb'aanunkil chixjunil li k'a'aq re ru choq' reheb' li "aajel ru choq' reheb' li winq xk'ulb'al, eb' a'an ke'xkawob'resi li raameb'

ut ke'xmutz'ob'resi lix k'a'uxleb', ut ^bke'xhob' laj Moises jo' ajwi' li tz'aqal ut li yo'yookil Dios.

31 Ut kik'ulman naq jo' chanru li raatin "kixsacheb'; ut jo' chanru li raatin ^bkixk'ameb' xb'e; ut jo' chanru li raatin kixb'aanu chixjunil li k'a'aq re ru choq' reheb'; ut maak'a' k'a'ru kib'aanuman, ka'ajwi' xb'aan li raatin.

32 Ut chirix naq ke'xq'ax li nima' Jordan kixk'e xkawileb' xmetz'ew choq' re "ralinasinkileb' chaq li ralal xk'ajol li ch'och', relik chi yaal, re xjek'inkileb' choq' re li sache'k.

33 Anajwan ut, ma nekek'oxla tab'i' naq eb' li ralal xk'ajol li ch'och' a'in, li ke'wan sa' li ch'och' li yeechi'imb'il, li ke'alinasiiik chaq xb'aaneb' li qayuwa', ma nekek'oxla naq tiikeb' ta chaq xch'ool? K'ehomaq reetal, ninye eere naq ink'a'.

34 Ma nekek'oxla tab'i' naq eb' li qayuwa' q'axal usinb'ilaqeb' ta raj ru chiruheb' wi ta tiikeb' chaq xch'ool a'an? Ninye eere naq ink'a'.

35 K'ehomaq reetal, li Qaawa' naril sa' junajil chixjunil li "tz'ejwalej; li ani ^btiik xch'ool 'usilanb'il xb'aan li Dios. A'b'an k'ehomaq

26 a Hech. 7:22–39.

b Exo. 14:21–31;

1 Ne. 4:2; Mos. 7:19;

Hel. 8:11;

Tz. ut S. 8:3;

Mois. 1:25.

28 a Exo. 16:4, 14–15, 35;

Num. 11:7–8;

Deut. 8:3; Mos. 7:19.

29 a Exo. 17:6;

Num. 20:11;

Deut. 8:15;

1 Ne. 20:21.

30 a Tz. ut S. 18:18;

88:64–65.

b Exo. 32:8;

Num. 14:2–3;

Esek. 20:13–16;

Tz. ut S. 84:23–25.

31 a Num. 26:65.

b 1 Ne. 5:15;

Tz. ut S. 103:16–18.

32 a Num. 33:52–53;

Jos. 24:8.

35 a Hech. 10:15, 34;

Rom. 2:11;

2 Ne. 26:23–33.

b Sal. 55:22;

1 Ne. 22:17.

c 1 Sam. 2:30;

Sal. 97:10; 145:20;

Alma 13:4;

Tz. ut S. 82:10.

reetal, li tenamit a'in ke'xtz'eq-taana chaq chixjunqal li raatin li Dios, ut q'ano'jenaqeb' chaq sa' li maa'usilal; ut kiwan xtz'aqalil lix josq'il li Dios sa' xb'eeneb'; ut li Qaawa' kixmajewa li ch'och' choq' reheb', ut kirosob'tesi choq' reheb' li qayuwa; relik chi yaal, kixmajewa choq' reheb' a'an re te'sache'q, ut kirosob'tesi choq' reheb' li qayuwa' re te'xk'ul xwan-kil sa' xb'een.

36 K'ehomaq reetal, li Qaawa' "kixyo'ob'tesi li ^bruchich'och' re naq 'wanq ani taawanq chi sa'; ut kixyo'ob'tesiheb' li ralal xk'ajol re te'reechani.

37 Ut a'an ^anaxwaklesi jun li tenamit tiik xch'ool, ut naxsacheb' lix tenamiteb' laj maak.

38 Ut a'an naxk'ameb' xb'e li tiikeb' xch'ool sa'eb' li chaab'il "ch'och', ut eb' laj maak ^bnaxsacheb', ut naxmajewa choq' reheb' li ch'och', sa' xk'ab'a'eb'.

39 A'an nataqlan chi taqenaq sa' choxa, xb'aan naq a'an xk'ojarib'aal, ut li ruchich'och' a'in, a'an "xxaqleb'aal li roq.

40 Ut a'an naxraheb' li te'k'uluq re choq' xDios. K'ehomaq reetal, a'an kixraheb' li qayuwa', ut "ki'ok sa' sumwank rik'ineb', relik

chi yaal, rik'in laj Abraham, laj ^bIsaak, ut laj 'Jakob; ut kijultiko' re li sumwank li kixk'uub' chaq; jo'kan naq kixk'ameb' chaq sa' li ch'och' ^dEgipto.

41 Ut kixq'useb' sa' li yamyookil ch'och' rik'in lix xuq'; xb'aan naq "ke'xkawob'resi li raameb', jo' xeb'aanu ajwi' laa'ex; ut li Qaawa' kixq'useb' sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb'. Kixtaqla li xik'anel ^bk'anti' wankeb' xxamlel sa' xyanqeb'; ut chirix naq ke'ti'e', kixk'uub' jun li b'e re 'te'k'irtesiiq; ut li k'anjel li tento te'xb'aanu, a'an ilok; ut rik'in naq ^dsagen ru li b'e a'an, malaj naq moko ch'a'aj ta, ke'wan naa-b'al li ke'oso'.

42 Ut ke'xkawob'resi li raameb' chi jo'q'ehaq, ut "ke'xhob' laj ^bMoises, ut jo'kan ajwi' li Dios; a'b'anan nekenaw naq ke'k'ame' xb'e xb'aan lix wankilal maak'a' xjuntaq'etankil, sa' li ch'och' li yeechi'inb'il.

43 Ut anajwan, chirix chixjunil li k'a'aq re ru a'in, xchal xq'ehil naq ke'ok chi aj maak, relik chi yaal, ka'ch'in chik ma neke'q'ano' rik'in; ut ink'a' ninnaw ma okeb' ta re chi sache'k sa' li kutan a'in; xb'aan naq ninnaw naq tento taachalq chi yaal xkutankil naq

36a K'UTUL RAQAL:
Yo'ob'tesink.

^b K'UTUL RAQAL:
Ruchich'och'.

^c Isa. 45:18;
Abr. 3:24–25.

37a Prov. 14:34;
1 Ne. 4:13;
Eter 2:10;
Tz. ut S. 117:6.

38a K'UTUL RAQAL:
Yeechi'inb'il ch'och'.

^b Lev. 20:22.
39a Isa. 66:1;

Tz. ut S. 38:17;
Abr. 2:7.

40a K'UTUL RAQAL:
Sumwank re laj
Abraham.

^b Gen. 21:12;
Tz. ut S. 27:10.

^c Gen. 28:1–5.
^d Deut. 4:37.

41a 2 Rey. 17:7–23.

^b Num. 21:4–9;
Deut. 8:15;

Alma 33:18–22.

^c Jwan 3:13–15;
2 Ne. 25:20.

^d Alma 37:44–47;
Hel. 8:15.

42a Num. 14:1–12.
K'UTUL RAQAL:

Po'resink ch'oolej.
^b Tz. ut S. 84:23–24.

te'sache'q; ka'ajwi' junjung ink'a',
li te'k'ame'q b'an chi preexil.

44 Jo'kan ut, li Qaawa' "kixtaqla
lin yuwa' naq taaxik chiru li yam-
yookil ch'och'; ut eb' laj Judio ke'x-
sik' ajwi' risinkil lix yu'am; relik
chi yaal, ut 'laa'ex ajwi' kesik' ri-
sinkil lix yu'am; jo'kan ut, laa'ex aj
kamsinelex sa' eech'ool, ut chan-
chanex ajwi' jo' eb' a'an.

45 Laa'ex "seeb'ex chixb'aanun-
kil li maa'usilal, a'ut timilex chi
jultiko'k eere li Qaawa' lee Dios.
Eerilom jun li b'anjel, ut a'an kex-
raatina; relik chi yaal, xerab'i
lix yaab' xkux chi yalaq jo'q'e;
ut a'an kexraatina rik'in jun li
ch'ina xyaab' kuxej q'un na'aa-
tinak, a'b'anan laa'ex 'numenaq
eereek'ahom, chi ink'a' kexru chi-
reek'ankil li raatin; jo'kan naq kex-
raatina chanchan xyaab' li kaaq, li
kixk'e chi chiq'ok li ch'och' chan-
chan naq ok raj re chixjachb'al
rib' sa' xyi.

46 Ut nekenaw ajwi' naq rik'in lix
"wankil lix nimajwal aatin naru
naxtaqla li ruchich'och' naq taa'o-
so'q; relik chi yaal, ut nekenaw naq
rik'in li raatin naru naxkanab' chi
helho li buq'ux aj na'ajej, ut chi jo-
roxinb'il li helhookil na'ajej. K'a'
put b'i' naq nekexru chi kawuk
chi jo'kan sa' lee raam?

47 K'ehomaq reetal, naxjach
rib' li waam rik'in yot'e'k ee-
b'aan, ut naraho' lin ch'ool; nin-
xuwak maare anchal textz'eqe'q

chi junajwa. K'ehomaq reetal, "nu-
jenaqin rik'in lix Musiq' li Dios,
jo'kan naq b'maak'a' xmetz'ew lin
xaqalil.

48 Ut anajwan kik'ulman naq
chirix naq kinye li aatin a'in ke'-
josq'o' wik'in, ut ke'raj raj inkut-
b'al sa' xchamal li palaw; ut naq
ke'chal chixk'eeb'al li ruq' sa' in-
b'een kiwaatinaheb', ut kinye: Sa'
lix k'ab'a' li nimajwal Dios, ne-
kexintaqla naq "ink'a' tineech'e',
xb'aan naq nujenaqin rik'in lix
b'wankil li Dios, toj reetal natawa
intib'el xb'aan; ut ani tixk'e li ruq'
sa' inb'een 'taachaqiq jo' chan-
chan ajwi' jun li chaqi pach'aya;
ut taawanq jo' raj maak'a' chiru
lix wankilal li Dios, xb'aan naq li
Dios tixsak'.

49 Ut kik'ulman naq laa'in, aj
Nefi, kinye reheb' naq ink'a' chik
te'xwech'i rix lix yuwa', chi moko
chik te'xkanab' k'anjelak wik'in,
xb'aan naq li Dios kinixtaqla naq
tinyiib' jun li jukub'.

50 Ut kinye reheb': "Wi ta li Dios
tinixtaqla chixb'aanunkil chixjunil
li k'a'aq re ru tinruuq raj chixb'aa-
nunkil. Wi ta a'an tinixtaqla naq
tinye re li ha' a'in, chat-ok choq'
ch'och', taa'ok raj choq' ch'och',
ut wi ta tinye, taa'uxmanq raj.

51 Ut anajwan, wi li Qaawa' wan
xnimal lix wankilal a'in, ut kix-
k'anjela xk'ihal li sachb'a-ch'oolej
a'in sa' xyanqeb' li ralal xk'ajo-
leb' li winq, k'a' put ru naq ink'a'

44 a 1 Ne. 2:1–2.

b 1 Ne. 16:37.

45 a Mos. 13:29.

b 1 Ne. 4:3.

c Ef. 4:19.

46 a Hel. 12:6–18.

47 a Mik. 3:8.

b 1 Ne. 19:20.

48 a Mos. 13:3.

b 2 Ne. 1:26–27.

K'UTUL RAQAL:

Wankilal.

c 1 Rey. 13:4–7.

50 a Filip. 4:13;

1 Ne. 3:7.

naru “chintzolib’al, re tinyiib’ jun li jukub’?

52 Ut kik’ulman naq laa’in, aj Nefi, kinye k’iila na’leb’ reheb’ li was, jo’kan naq ke’sache’ xna’leb’ ut ink’a’ ke’ru chinwech’b’al; chi moko ke’chal xch’ool chixk’eeb’al li ruq’ sa’ inb’een, chi moko chinch’e’b’al rik’in li ru’ujeb’ li ruq’, chiru xnumik k’iila kutan. Anajwan, ink’a’ ke’chal xch’ool chixb’aanunkil a’in, maare anchal te’chaqiq chiwu, xb’aan naq q’axal nim xkawilal lix “Musiq’ li Dios, ut jo’kan kik’anjelak chaq rik’ineb’.

53 Ut kik’ulman naq li Qaawa’ kixye we: Ye’ wi’chik laa wuq’ reheb’ laa was, ut ink’a’ te’chaqiq chawu, a’b’an laa’in tinchiq’eb’, chan li Qaawa’, ut a’in tinb’aanu, re te’xnaw naq laa’in li Qaawa’ lix Dios.

54 Ut kik’ulman naq laa’in kinye’ li wuq’ reheb’ li was, ut ink’a’ ke’chaqik chiwu; a’b’an li Qaawa’ kixchiq’eb’, jo’ chanru ajwi’ li aatin li kixye chaq’.

55 Ut anajwan, eb’ a’an ke’xye: Naqanaw chi ch’olch’o naq li Qaawa’ wan aawik’in, xb’aan naq naqanaw naq a’an lix wankil li Qaawa’ li xchiq’ok qe. Ut ke’xkut rib’ chi ch’och’ chiwu, ut okeb’ raj re “chinloq’oninkil, a’b’an ink’a’ kinkanab’eb’, ut kinye: Laa’in lee riitz’in, relik chi yaal, iitz’inb’ejin cheru; jo’kan ut, cheloq’oni li Qaawa’ lee Dios, ut cheroxloq’i lee

na’ lee yuwa’, re naq ^bte’najto’q ru lee kutan sa’ li ch’och’ tixk’e eere li Qaawa’ lee Dios.

 CH’OL 18

Nayaalo’ li jukub’—Yeeb’il resil lix yo’lajikeb’ laj Jakob ut laj Jose—Neke’el li komon re te’xik sa’ li yeechi’inb’il ch’och’—Eb’ li ralar laj Ismael ut li rixaqileb’ neke’oken sa’ xsaylankil xch’ool ut li po’ok ch’oolej—Nab’ak’e’ laj Nefi, ut natiikisiik li jukub’ chi q’ajel-ix xb’aan jun li xuwavajel kaq-sut-iq’—Na’ach’ab’aak laj Nefi, ut rik’in xtij nach’ana li kaq-sut-iq’—Neke’wulak li tenamit sa’ li yeechi’inb’il ch’och’. Wan na 591–589 chihab’ ma nayo’la li Kristo.

UT kik’ulman naq eb’ a’an ke’xloq’oni li Qaawa’, ut xkoheb’ wik’in, ut kiqapech’ li che’ chi chanchan li k’anjel ink’a’ nawb’il ru. Ut li Qaawa’ kixk’ut chiwu chi jo’q’ehaq chan ru tinpech’ wi’ li che’ re li jukub’.

2 Anajwan ut, laa’in, aj Nefi, ink’a’ kinpech’ li che’ jo’ chanru li tzolb’il xb’aaneb’ li winq, chi moko kinyiib’ li jukub’ jo’ chanru li neke’xb’aanu li winq; kinyiib’ b’an jo’ chanru li k’utb’il chiwu xb’aan li Qaawa’; jo’kan naq a’an moko jo’ chanru ta li neke’xb’aanu li winq.

3 Ut laa’in, aj Nefi, xkohin chi kok’ aj xsa’ sa’ li tzuul, ut kok’ aj

51 a Gen. 6:14–16;
1 Ne. 18:1.
52 a K’UTUL RAQAL:

Santil Musiq’ej.
55 a Hech. 14:11–15.
b Exo. 20:12;

Mos. 13:20.

xsa' "kintijok chiru li Qaawa', jo'-kan naq li Qaawa' ^bkixk'ut xninqal ru na'leb' chiwu.

4 Ut kik'ulman naq chirix naq kinchoy li jukub', jo' chanru li raatin li Qaawa', eb' li was ke'x-k'e reetal naq chaab'il, ut naq lix k'anjelankil q'axal chaab'il; jo'kan naq "ke'xtuulanob'resi wi'chik rib' chiru li Qaawa'.

5 Ut kik'ulman naq kichal lix yaab' xkux li Qaawa' rik'in lin yuwa', naq toowakliiq ut toxoo'okaq sa' li jukub'.

6 Ut kik'ulman naq wulajaq chik, chirix naq kiqakawresi chixjunil li k'a'aq re ru, naab'aleb' li ru che' ut li "tib' chalenaq chaq sa' li yamyookil ch'och', ut xya'al kab' chi naab'al, ut li k'aru nak'anjelak qe jo' chanru li koxtaqla wi' chaq li Qaawa', koxoo'okaq sa' li jukub', rik'in chixjunil li qiiq ut li qiyaj, ut jo' k'ihal kiqak'am chaq qik'in, ak re re xchihab' li junjunq; jo'-kan ut, kookub'e chiqajunil sa' li jukub', qochb'eeneb' li qixaqil ut li qakok'al.

7 Ut anajwan, ke'yo'la chaq wiib' li ralal lin yuwa' sa' li yamyookil ch'och'; li asb'ej aj "Jakob kiyehere, ut li iitz'inb'ej aj ^bJose.

8 Ut kik'ulman chirix naq kookub'e chiqajunil sa' li jukub', ut kiqak'am qik'in li k'aru nak'anjelak qe ut li k'a'aq re ru taqlanb'ilo wi', xookoho chiru li "palaw,

ut kootiikisiik xb'aan li iq' sa' xjalyal li ^byeechi'imb'il ch'och'.

9 Ut chirix naq kootiikisiik xb'aan li iq' chiru xnumik k'iila kutan, k'ehomaq reetal, eb' li was ut eb' li ralal laj Ismael ut jo'kaneb' ajwi' li rixaqileb' ke'ok chixsaylankileb' xch'ool, jo'kan naq ke'ok chi xajok, ut chi b'ichank, ut chi aatinak chi k'a'jo' xyib'al ru li raatineb'; relik chi yaal, jo'kan naq kisach sa' xch'ooleb' k'aru li wankilal ke'k'ame' wi' chaq toj aran; relik chi yaal, ke'xtaqsi rib' chi q'axal b'atz'unb'il li raatineb'.

10 Ut laa'in, aj Nefi, kin'ok chi xuwak chi numtajenaq, maare anchal taajosq'oq li Qaawa' qik'in ut toxsak' xb'aan li qamaa'usilal, ut chi jo'kan toosub'e'q sa' xchamal li palaw; jo'kan naq laa'in, aj Nefi, kin'ok chiraatinankileb' chi anchal tiik ink'a'uxl; a'b'anan k'ehomaq reetal, eb' a'an ke'chal "xjosq'il wik'in, ut ke'xye: Ink'a'taqakanab' naq taawanq li qiitz'in choq' aj ^btaqlanel sa' qab'een.

11 Ut kik'ulman naq laj Laman ut laj Lemuel kine'xchap ut kine'xb'ak' rik'in k'aam, ut k'a'jo' li rahilal ke'xb'aanu we; a'ut li Qaawa' "kixkanab' chi uxmank re taaruuq chixk'utb'esinkil lix wankilal, choq' re xtz'aqob'resinkil ru li raatin li ki'aatinak wi' chirixeb' laj maak.

12 Ut kik'ulman naq chirix

18 3a K'UTUL RAQAL:

Tijok.

b K'UTUL RAQAL:

K'utb'esink,

k'utb'esinb'il na'leb'.

4a 1 Ne. 16:5.

6a 1 Ne. 17:2.

7a 2 Ne. 2:1.

b 2 Ne. 3:1.

8a 2 Ne. 10:20.

b 1 Ne. 2:20.

K'UTUL RAQAL:

Yeechi'imb'il ch'och'.

10a 1 Ne. 17:17–55.

b Gen. 37:9–11;

1 Ne. 16:37–38;

2 Ne. 1:25–27.

11a Alma 14:11.

naq kine'xb'ak' toj reetal naq ink'a' kinru chireek'asinkil wib', li "k'utleb'aal b'e, li kikawresiik chaq xb'aan li Qaawa', kixkanab' k'anjelak.

13 Jo'kan ut, ink'a' ke'xnaw b'ar te'xb'eresi wi' li jukub', jo'kan naq kiwakli jun li nimla hab'; relik chi yaal, jun li nimla xuwajel kaq-sut-iq', ut "kootiikisiik chi q'ajel-ix chiru li ha' chiru xnumik oxib' kutan; ut ke'ok chi xuwak chi numtajenaq maare anchal te'ok chi ha' sa' li palaw; a'b'anan ink'a' kine'rach'ab'.

14 Ut sa' xkaa li kutan li kootiikisiik wi' chi q'ajel-ix, ki'ok chi nimank xrahil li kaq-sut-iq' chi numtajenaq.

15 Ut kik'ulman naq ok qe chi sub'e'k sa' xchamal li palaw. Ut chirix naq kootiikisiik chaq chi q'ajel-ix chiru ha' chiru xnumik kaahib' kutan, eb' li was ke'ok "chirilb'al naq lix raqb'a-aatin li Dios wan sa' xb'eeneb', ut naq tento te'oso'q wi ink'a' te'x-jal xk'a'uxl chirixeb' lix maa'usilal; jo'kan naq ke'chal wik'in, ut ke'xhit li k'aam sa' xkux li wuq', ut k'ehomaq reetal naq sipo'jenaq chi numtajenaq; ut jo'kan ajwi' lix kux li woq k'a'jo' xsipo'jik, ut maak'a'jo' xrahil.

16 A'b'anan laa'in kin'ilok wan wi' lin Dios, ut "kinnima ru chiru chixjunil li kutan, ut ink'a' kinwech'i rix li Qaawa' xb'aan li ch'a'ajkilal kink'ul.

17 Anajwan lin yuwa', aj Lehi, kixye chaq k'iila k'a'aaq re ru reheb', ut reheb' ajwi' li ralal laj "Ismael; a'b'anan k'ehomaq reetal, k'a'jo' li rahilal ke'xyeechi'i chaq re li ani taa'aatinaq re intenq'ankil; ut eb' lin na' inyuwa', rik'in naq ak numtajenaqeb' chaq xchihab', ut ak naab'al li rahil ch'oolejil ke'xnumsi chaq sa' xk'ab'a'eb' li ralal xk'ajol, ke'kub'siik, relik chi yaal, sa' xch'aat li yajel.

18 Sa' xk'ab'a' lix k'a'uxleb' ut xnimal lix rahileb' xch'ool, ut lix maa'usilaleb' li was, ka'ch'in chik ma xe'k'ame' chaq chiru li yu'am a'in re xk'ulb'al lix Dios; relik chi yaal, lix saqi ismaleb' ka'aj chik ma xk'ame' chi yoklaak chi kub'enaq sa' poqs; relik chi yaal, ka'ch'in chik ma xe'k'eh'e' rik'in rahil ch'oolejil sa' jun li ha'il muqleb'aal.

19 Ut jo'kan ajwi' laj Jakob ut laj Jose, rik'in naq toj saajeb', ut maak'a'jo' li ch'olaniik neke'raj, ke'raho' xch'ool xb'aan lix ch'a'ajkilal lix na'eb'; ut jo'kan ajwi' li "wixaqil rik'in lix ya'al li ru ut lix tij, ut eb' lin kok'al, ink'a' ke'xq'unob'resi xch'ooleb' li was re tine'rach'ab'.

20 Ut maak'a' chik wan, ka'ajwi' lix wankil li Dios, li ok raj re chixk'eeb'al li sachok sa' xb'ee-neb', li kiq'unob'resink re lix ch'ooleb'; jo'kan ut, naq ke'ril naq okeb' re chi sub'e'k sa' xchamal li palaw ke'xjal xk'a'uxl rik'in li

12 a 1 Ne. 16:10, 16, 26;
2 Ne. 5:12;
Alma 37:38–47;

Tz. ut S. 17:1.
13 a Mos. 1:17.
15 a Hel. 12:3.

16 a Alma 36:28.
17 a 1 Ne. 7:4–20.
19 a 1 Ne. 7:19; 16:7.

k'a'ru ke'xb'aanu chaq, jo'kan naq kine'rach'ab'.

21 Ut kik'ulman chirix naq kine'rach'ab', k'ehomaq reetal, kinchap li k'utleb'aal b'e, ut kik'anjelak b'ar wi' kiwaj. Ut kik'ulman naq kinti-jok chiru li Qaawa', ut chirix naq kintijok kiraqe' li iq', ut kiraqe' li kaq-sut-iq', ut kiwan jun li nimla ch'anaak.

22 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, kinb'eresi li jukub', jo'kan naq koob'eeek wi'chik chiru ha' sa' xjajal li yeechi'imb'il ch'och'.

23 Ut kik'ulman naq chirix naq koob'eeek chiru ha' chiru xnumik k'iila kutan koowulak sa' li "yeechi'imb'il ch'och'; ut xookoho chiru li ch'och', ut kiqayib' li qamuheb'aal t'ikr, ut yeechi'imb'il ch'och' kiqaye re.

24 Ut kik'ulman naq koo'ok chixk'anjelankil li ch'och', ut koo'ok chixrawb'al li iyaj; relik chi yaal, kiqak'e sa' ch'och' chixjunil li qiyaj, li kiqak'am chaq sa' li ch'och' Jerusalem. Ut kik'ulman naq ke'ninqan chi numtjenaq, jo'kan naq koo'osob'tesiik chi naab'al.

25 Ut kik'ulman naq kiqataw sa' xb'een li ch'och' li yeechi'imb'il, naq yooko chi b'eeek chiru li yamyookil ch'och', naq wankeb' li jar paay wan chi xul, sa'eb' li k'iche', li wakax jo' ajwi' li b'oyx, ut li b'uur ut li kawaay, ut li chib'aat ut li yuk, ut li k'iila paay chi xxulel li k'iche', li neke'k'anjelak chiruheb' li winq. Ut kiqataw li k'iila paay chi pek

ch'iich' xsa', li oor, jo' ajwi' li plaat, jo' ajwi' li kaqi ch'iich'.

CH'OL 19

Laj Nefi naxyiib'eb' li perel ch'iich' rik'in pek ch'iich' xsa' ut naxtz'iib'a li esil chirix lix tenamit—Lix Dios laj Israel taak'ulunq waqib' cient chihab' chirix li relik chaq laj Lehi Jerusalem—Laj Nefi naxye resil li rahilal tixk'ul ut lix kamik chiru krus—Eb' laj Judio xik' te'ile'q ut te'jek'iiq toj sa' roso'jik li kutan, naq te'sutq'iiq rik'in li Qaawa'. Wan na 588–570 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq li Qaawa' kinixtaqla, jo'kan naq kinyiib'eb' li perel ch'iich' rik'in pek ch'iich' xsa' re tintz'iib'a chiruheb' li esil chirix lin tenamit. Ut chiruheb' li "perel ch'iich' kinyiib' kintz'iib'a li esil kixtz'iib'a lin^byuwa', ut jo'kan ajwi' eb' li qab'eenik sa' li yamyookil ch'och', ut lix profeetil aatin lin yuwa', ut jo'kan ajwi' naab'al lin profeetil aatin laa'in kintz'iib'a chiruheb'.

2 Ut ink'a' kinnaw sa' li kutan naq kinyiib' naq tintaqlaaq xb'aan li Qaawa' chixyiib'ankileb' li "perel ch'iich' a'in; jo'kan naq li esil kixtz'iib'a lin yuwa', ut li resilal lix xe'toonileb' lix yuwa', ut lix k'ihal li qab'aanuhom sa' li yamyookil ch'och' wan chi tz'iib'amb'il chiruheb' li xb'eenileb' perel ch'iich' a'an li xin'aatinak wi'; jo'kan ut,

li k'a'ru kik'ulman naq toj maji' ninyiib'eb' ^bli perel ch'iich' a'in, relik chi yaal naq yeeb'il tz'aqal resil chiruheb' li xb'eenileb' perel ch'iich'.

3 Ut chirix naq kinyiib'eb' li perel ch'iich' a'in jo' chanru taqlanb'il, laa'in, aj Nefi, kink'ul jun intaq-lankil naq li k'anjel sa' li musiq'ej ut li profeetil aatin, li jun raqal li saqen ru ut wan xloq'al, taatz'iib'amanq chiruheb' ^ali perel ch'iich' a'in, ut naq li k'a'aq re ru tz'iib'ab'il taak'uulamanq choq' re xtzolb'aleb' lin tenamit, li te'eechaninq re li ch'och', ut jo'kan ajwi' choq' re jalaneb' chik li ^bchaab'il ajom, ut nawb'il chiru li Qaawa' li ajom a'an.

4 Jo'kan ut, laa'in, aj Nefi, kintz'iib'a jun esil chiruheb' li perel ch'iich' jun ch'ol chik, li naxye resil, malaj naxnimob'resi li esil chirixeb' li pleet ut li wech'ok-ib' ut eb' li sachok sa' lin tenamit. Ut a'in kinb'aanu, ut kintaqlaheb' lin tenamit rik'in k'a'ru te'xb'aanu chirix naq ak xikenaqin; ut naq te'numsiiq chaq li perel ch'iich' a'in xb'aan li jun tasal tenamit re li jun tasal chik, malaj xb'aan li jun profeet re li jun chik, toj reetal naq taawanq xkomon lix taqlahom li Qaawa'.

5 Ut moqon taak'ehe'q resil lix ^ayiiib'ankileb' li perel ch'iich' a'in inb'aan; toja' naq k'ehomaq reetal, nin'ok wi'chik jo' chanru ajwi' li xinye; ut a'in ninb'aanu re naq li k'a'ru wan chik xloq'al ^btaak'uulamanq re taanawe'q xb'aan lin tenamit.

6 A'b'anan maak'a' nintz'iib'a chiruheb' li perel ch'iich', ka'ajwi' li nink'oxla naq ^awan xloq'alil. Ut anajwan, wi ninsach, jo'kan ajwi' ke'sach chaq najter; ut moko nawaj ta xpatz'b'al inkuyb'al xb'aa-neb' li winq jalan chik, a'b'an sa' xk'ab'a' lix ^bq'unal li metzew li wan wik'in, jo' chanru li tz'ejwalej, tinpatz' raj inkuyb'al.

7 Xb'aan naq li k'a'ru neke'xk'oxla junjunqeb' li winq naq nim xloq'al, re li tz'ejwalej jo' ajwi' re li aamej, jalaneb' chik neke'xk'e chi yal ^ajo'maajo' ut neke'xyeq'i rub'el li roq. Relik chi yaal, jo'kan ajwi' lix Dios laj Israel eb' li winq ^bneke'xyeq'i rub'el li roq; ninye naq neke'xyeq'i rub'el li roq, a'b'an jalan chik li aatin tin'aatinaq wi' raj—neke'xsach xwankil, ut ink'a' neke'ab'in chiru xyaab' xkux li na'leb' naxk'e.

8 Ut k'ehomaq reetal naq a'an ^ataak'ulunq, jo' chanru li raatin li anjel, sa' ^bwaqib' cient chihab'

2b 1 Ne. 9:1–5.

3a Jak. 1:1–4; 3:13–14; 4:1–4.

b 1 Ne. 9:4–5; R laj M 1:7; Tz. ut S. 3:19–20; 10:1–51.

5a 2 Ne. 5:28–33.

b K'UTUL RAQAL: Loq'laj hu (eb' li)—

Tento te'k'uulamanq li loq'laj hu.

6a Chi'ilmanq li perel re xjolomil li aatin sa' lix Hu laj Mormon. K'UTUL RAQAL: Sant.

b Morm. 8:13–17; Eter 12:23–28.

7a 2 Ne. 33:2;

Jak. 4:14.

b K'UTUL RAQAL: Po'resinek ch'oolej.

8a K'UTUL RAQAL: Jesukristo—Profeetil aatin chirix lix yo'lajik ut xkamik li Jesukristo.

b 1 Ne. 10:4; 2 Ne. 25:19.

chirix li relik chaq lin yuwa' Jerusalen.

9 Ut li ruchich'och', sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb', te'xb'ir rix jo' chanchan naq maak'a' xloq'al; jo'kan naq neke'xrapple, ut a'an naxkuy, ut neke'xsak', ut a'an naxkuy. Relik chi yaal, "neke'xchuub'a, ut a'an naxkuy, sa' xk'ab'a' lix chaab'ilal xch'ool aj rahonel, ut xnajtil li royb'enihom choq' reheb' li ralaal xk'ajoleb' li winq.

10 Ut li "Dios reheb' li qayuwa', a'eb' li ^bke'k'ame' xb'e chi elk chaq Egipto, sa' moosil, ut jo'kan ajwi' ke'kole' rix sa' li yamyookil ch'och' xb'aan a'an, relik chi yaal, lix 'Dios laj Abraham, ut laj Isaak, ut lix Dios laj Jakob, ^dnaxq'axtesi rib', jo' chanru li raatin li anjel, jo' winq, sa' ruq'eb' li winq aj maak, re ^etaataqsiq, jo' chanru li raatin laj ^fTzenok, ut re ^gtaak'ehe'q chiru krus, jo' chanru li raatin laj Neum, ut re taamuq'e'q sa' jun ^hmuqleb'aal kama'naq, jo' chanru li raatin laj ⁱTzenos, li ki'aatinak wi' chirix li oxib' kutan li ^jaak'ab', a'anaq jun reetalil lix kamik k'eeb'il reheb'

li te'wanq sa'eb' li ch'och' sa' xyi li palaw, ut q'axal wi'chik k'eeb'il reheb' li wankeb' sa' lix ^kjunkab'al laj Israel.

11 Xb'aan naq jo'ka'in ki'aatinak li profet: Relik chi yaal naq li Qaawa' Dios "taarula'ani chixjunil lix junkab'al laj Israel sa' li kutan a'an, wan rik'in xyaab' lix kux, sa' xk'ab'a' lix tiikilaleb', re te'nimanq xsahileb' xch'ool ut te'kole'q, ut wan rik'in li ^bkaa'q ut raq'kaa'q re lix wankilal, rik'in kaqsut-iq', rik'in xam, ut rik'in sib', ut rik'in xb'ook li ^caak'ab', ut rik'in lix tehelal li ^dch'och', ut rik'ineb' li ^etzuul li te'k'ame'q.

12 Ut ^achixjunil li k'a'aaq re ru a'in tento taachalq chi yaal, chan li profet aj ^bTzenos. Ut tento te'jache'q lix ^cpek'al li ch'och', ut rik'in li aakanak sa' li ch'och', naab'al reheb' lix reyeb' li ch'och' sa' xyi li palaw te'eek'asiq xb'aan lix Musiq' li Dios chixyeeb'al: Li Dios re li tzuul taq'a naxk'ul rahilal.

13 Ut chirixeb' li wankeb' chaq Jerusalen, chan li profet, eb' a'an ^ate'rapleeq xb'aaneb' chixjunil

9a Isa. 50:5–6;

Mat. 27:30.

10a 2 Ne. 26:12;

Mos. 7:27; 27:30–31;

Alma 11:38–39;

3 Ne. 11:14–15.

b Exo. 3:2–10; 6:6;

1 Ne. 5:15;

Tz. ut S. 136:22.

c Gen. 32:9;

Mos. 7:19;

Tz. ut S. 136:21.

K'UTUL RAQAL:

Jehova.

d K'UTUL RAQAL:

Xtojb'al rix li maak.

e 3 Ne. 27:14.

f Alma 33:15; 34:7;

Hel. 8:19–20;

3 Ne. 10:15–16.

K'UTUL RAQAL:

Loq'laj hu (eb' li)—

Eb' li loq'laj hu li

sachenaq; Tzenok.

g 2 Ne. 6:9;

Mos. 3:9.

K'UTUL RAQAL:

K'ehok chiru krus.

h Mat. 27:60;

Luk. 23:53;

2 Ne. 25:13.

i Jak. 6:1;

Hel. 15:11.

K'UTUL RAQAL:

Tzenos.

j 1 Ne. 12:4–5;

Hel. 14:20, 27;

3 Ne. 8:3, 19–23; 10:9.

k 3 Ne. 16:1–4.

11a 3 Ne. 9:1–22;

Tz. ut S. 5:16.

b Hel. 14:20–27;

3 Ne. 8:5–23.

c Luk. 23:44–45;

3 Ne. 8:19–20.

d 2 Ne. 26:5.

e 3 Ne. 8:10.

12a Hel. 14:20–28.

b Jak. 5:1.

c Mat. 27:51.

13a Luk. 23:27–30.

li tenamit, xb'aan naq ^bneke'x-k'e chiru krus lix Dios laj Israel, ut neke'xjalb'ehi lix ch'ooleb', neke'xtz'eqtaanaheb' li eetalil ut li sachb'a-ch'oolej, ut lix wankil ut xloq'al lix Dios laj Israel.

14 Ut sa' xk'ab'a' naq neke'xjalb'ehi lix ch'ooleb', chan li profet, ut "xik' xe'ril lix Santil Dios laj Israel, eb' a'an te'wanq chixb'eeninkil rib' sa' li tz'ejwalej, ut te'osoq, ut te'wanq choq' ^bhasb' ut 'jo'maajo'il aatin, ut xik' te'ileq sa' xyanqeb' chixjunileb' li tenamit.

15 A'b'anan naq taawulaq xkutan kil, chan li profet, naq "ink'a' chik te'xjalb'ehi lix ch'ooleb' rik'in lix Santil Dios laj Israel, chirix a'an taajultikoq re a'an li ^bsumwank li kixk'uub' choq' reheb' lix yuwa'eb'.

16 Relik chi yaal, chirix a'an te'jultikoq re li "ch'och' sa' xyi li palaw, relik chi yaal, ut chixjunileb' li tenamit li wankeb' sa' lix junkab'al laj Israel laa'in ^bteb'inch'utub', chan li Qaawa', jo' chanru li raatin li profet aj Tzenos, chalen chaq sa' xkaajachalil li ruchich'och'.

17 Relik chi yaal, ut chixjunil li ruchich'och' "te'ril lix kolb'a-ib' li Qaawa', chan li profet; li junjung chi tenamit, junkab'al, aatinob'aal, ut teepal te'osob'tesiiq.

18 Ut laa'in, aj Nefi, kintz'iib'a

li k'a'aq re ru a'in choq' reheb' lin tenamit, re naq maare tin-q'unb'esiheb' xch'ool re naq taajultikoq reheb' li Qaawa' aj Tojol rixeb'.

19 Jo'kan ut, nawaatina chixjunil lix junkab'al laj Israel, wi taa'uxq naq te'xk'ul li "k'a'aq re ru a'in.

20 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, wan nak'anjelank we sa' li musiq'ej, ut a'an nikinixlub'tesi toj reetal naq q'un ru chixjunil xcha'al intib'el, sa' xk'ab'a'eb' li wankeb' chaq Jerusalem; xb'aan naq wi ta li Qaawa' ink'a' kiruxtaana wu, re xk'utb'al chiwu chirixeb' a'an, jo' chanru ajwi' reheb' li profet najter chaq, laa'in ajwi' raj kin'oso'.

21 Ut relik chi yaal naq kixk'ut chiruheb' li "profet najter chaq chixjunil li k'a'aq re ru ^bchirixeb', ut kixk'ut ajwi' chiru naab'aleb' chiqix laa'o, jo'kan ut, tento naq taqanaw chirixeb' a'an xb'aan naq tz'iib'انب'il chiruheb' li perel ch'iich' bronce.

22 Anajwan kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, kink'ut li k'a'aq re ru a'in chiruheb' li was; ut kik'ulman naq kinye reheb' naab'al li na'leb' wan chiru hu, li tz'iib'انب'il chiruheb' li "perel ch'iich' bronce, re te'xnaw chirix lix b'aanuhom li Qaawa' sa' jalaneb' chik li

3 b 2 Ne. 10:3.

14 a Isa. 53:3–6;
Mos. 14:3–6.

b K'UTUL RAQAL:
Judio, eb' laj Judio.

c Deut. 28:37;
1 Rey. 9:7;
3 Ne. 16:9.

15 a 1 Ne. 22:11–12.

b K'UTUL RAQAL:
Sumwank re laj
Abraham.

16 a 1 Ne. 22:4;
2 Ne. 10:21.

b Isa. 49:20–22.
K'UTUL RAQAL:
Israel—Lix
ch'utub'ankil Israel.

17 a Isa. 40:4–5.

19 a Enos 1:16;
Morm. 5:12; 7:9–10.

21 a 2 Rey. 17:13;
Amos 3:7.

K'UTUL RAQAL:
Profet.

b 3 Ne. 10:16–17.

22 a 1 Ne. 22:1.

ch'och', sa' xyanqeb' li ke'wan chaq najter.

23 Ut kinye reheb' naab'al li aatin li tz'iib'anb'il sa'eb' lix "hu laj Moises; a'b'an re naq q'axal wi'chik tinq'unb'esiheb' xch'ool chixpaab'ankil li Qaawa' aj Tojol rixeb', kinye reheb' li k'a'ru tz'iib'anb'il xb'aan li profheet aj ^bIsaias, xb'aan naq 'kinjuntaq'eeta chixjunileb' li loq'laj hu qik'in, re naq taa-wanq choq' re ^dqachaab'ilal ut qatzolb'al.

24 Jo'kan naq kiwaatinaheb', ut kinye: Ab'ihomaq li raatin li profheet, laa'ex li wanqex choq' jun rela' lix junkab'al laj Israel, jun "ruq'che' li xextoqe'; ab'ihomaq li raatin li profheet, li kitz'iib'aman choq' re chixjunil lix junkab'al laj Israel, ut chejuntaq'eeta eerik'in laa'ex, re taawanq eeyo'onihom jo' chanru ajwi' eb' lee ras eeriitz'in li xextoqe' wi' chaq; xb'aan naq jo'ka'in kitz'iib'ak li profheet.

CH'OL 20

Li Qaawa' naxk'utb'esi li rajom reheb' laj Israel—Sik'b'il chaq ru laj Israel sa' xk'atleb'aal li tawasiik, ut taa'elq chaq Babilonia—Chi'ilmanq sa' Isaias 48. Wan na 588–570 chihab' ma nayo'la li Kristo.

CHEX'AB'INQ ut cherab'i a'in, ex xjunkab'al laj Jakob, li neke'xk'ab'a'in rik'in lix k'ab'a' laj Israel, ut elenaqex chaq sa' xha'il laj Juda, malaj sa' xha'il li "kub'iha', li nekexxaqab'ank aatin rik'in lix k'ab'a' li Qaawa', ut nekeye xk'ab'a' lix Dios laj Israel, a'b'an ink'a' neke'xxaqab' aatin sa' li yaal, chi moko sa' tiikilal.

2 A'ut neke'xye rib' naq a'aneb' aj "santil tenamit, a'b'an moko ^bneke'xk'ojob' ta rib' sa' xb'een lix Dios laj Israel, a'an li Qaawa' reheb' li Teepal, relik chi yaal, li Qaawa' reheb' li Teepal xk'ab'a'.

3 K'ehomaq reetal, kinch'olob'eb' li "junxilaj na'leb' chalen chaq sa' xtiklajik; ut ke'el chaq sa' xtz'uumal we, ut keb'ink'ut. Sa' junpaat naq kink'ut.

4 Ut kinb'aanu xb'aan naq kin-naw naq "laa'at kaw aajolom, ut laa ja'aj chanchan li ich'mul ch'iich', ut laa pekem li ch'iich' bronze;

5 Ut chalen chaq sa' xtiklajik kinch'olob'ank chawu; naq toj maji' nak'ulman kink'ut chawu; ut keb'ink'ut maare anchal taa-ye—lin "pak'b'il dios xb'aanunk re, ut lin yiiib'anb'il jalam-uuch, ut lin pak'b'il jalam-uuch xtaq-lank re.

6 Aawilom ut aawab'ihom chixjunil a'in; ut ma ink'a' taach'olob'

23a Exo. 17:14; 1 Ne. 5:11;

Mois. 1:40–41.

b 1 Ne. 15:20;

2 Ne. 25:4–6;

3 Ne. 23:1.

c K'UTUL RAQAL:

Loq'laj hu (eb' li)—

Xnimal xloq'aleb' li

loq'laj hu.

d 2 Ne. 4:15.

24 a Gen. 49:22–26;

1 Ne. 15:12;

2 Ne. 3:4–5.

20 1 a K'UTUL RAQAL:

Kub'iha', kub'sink
ha'.

2 a Isa. 52:1.

K'UTUL RAQAL:

Jerusalen.

b A'AN: moko

neke'xkanab' ta rib'
chiru.

3 a Isa. 46:9–10.

4 a A'AN: Israel.

5 a K'UTUL RAQAL:

Pak'b'il dios,

xloq'oninkil.

xyaalaleb'? Ut naq kink'ut chawu eb' li ak' na'leb' chalen sa' li hoonal a'in, a'eb' li muqmuukil na'leb', ut laa'at ink'a' xanaweb' chaq.

7 Yiib'انب'ileb' chik anajwan, ut moko chalen ta chaq sa' xtiklajik, naq toj maji' ajwi' nawulak xkutankil naq xawab'i resil, ak ch'olob'انب'ileb' chawu, maare anchal taaye—K'e reetal, ak xinnaweb'.

8 Relik chi yaal, ut laa'at ink'a' kawab'i; relik chi yaal, ink'a' kanaw; relik chi yaal, chalen chaq sa' li kutan a'an ink'a' xtehe' laa xik, xb'aan naq laa'in kinnaw naq laa'at q'axalat aj b'alaq' naq tatwanq, ut aj "q'etol aatin xyehe' aawe chalen chaq sa' laa siyajik.

9 A'b'anan, choq' re xchaab'ilal "ink'ab'a' laa'in tinch'anab' lin josq'il, ut re xnimankil lin wankilal tatinkanab', re naq ink'a' tatwisi chaq.

10 Xb'aan naq k'e reetal, laa'in kinsaqob'resi aawu, kinsik' aawu sa' lix k'atleb'aal li "tawasiik.

11 Choq' we laa'in, relik chi yaal, choq' we ajwi' laa'in naq tinb'aanu a'in, xb'aan naq ink'a' tinkanab' chi tz'ajnimank "ink'ab'a', ut ^bink'a' tink'e inloq'alil re jalan chik.

12 Ab'in chiwu, at Jakob, ut

at Israel li b'oqb'ilat inb'aan, xb'aan naq laa'inin ajwi' a'an; laa'in li "xb'een, ut laa'in ajwi' aj ch'otonel.

13 Li wuq' "xk'e ajwi' xk'ojob'ankil li ruchich'och', ut lin nim uq' xchirib'ank re li choxa. Nekeb'inboq, ut neke'xaqli sa' junajil.

14 Chejunilex, ch'utub'omaq eerib', ut ab'ihomaq; ani sa' xyanqeb' xch'olob'ank re li na'leb' a'in chiruheb'? Li Qaawa' kixra a'an, relik chi yaal, ut "tixtz'aqob'resi ru li raatin li kixch'olob' rik'in xtz'uumaleb' re; ut tixb'aanu li nasahow' wi' xch'ool sa' xb'een ^bBabilonia, ut taachalq lix tel sa' xb'eeneb' laj kaldeo.

15 Jo'kan ajwi', chan li Qaawa', laa'in, li Qaawa', relik chi yaal, laa'in kin'aatinak; relik chi yaal, kinboq a'an chi ch'olob'ank, laa'in kink'am chaq, ut a'an tixk'e chi chaab'ilo'k lix b'ehil.

16 Jilonqex chaq wik'in; ink'a' kin'aatinak sa' "muqmu; chalen chaq sa' xtiklajik, chalen chaq sa' li hoonal naq ch'olob'انب'il chaq, laa'in kin'aatinak, ut li Qaawa' Dios, ut lix Musiq', xtaqlank we.

17 Ut jo'ka'in naxye li Qaawa', laj "Tojol aawix, lix Santil Dios laj Israel; laa'in kintaqla chaq a'an, li Qaawa' laa Dios li natzolak aawe re tatchaab'ilo'q, li ^bnaxk'am aab'e

8a Sal. 58:3.

9a 1 Sam. 12:22;

Sal. 23:3;

1 Jn. 2:12.

10a K'UTUL RAQAL:

Ch'a'ajkilal.

11a Jer. 44:26.

b Isa. 42:8; Moiss. 4:1–4.

12a Apok. 1:17; 22:13.

K'UTUL RAQAL: Alfa

ut Omega; Xb'een

yo'lajenaq.

13a Sal. 102:25.

K'UTUL RAQAL:

Yo'ob'tesink.

14a 1 Rey. 8:56;

Tz. ut S. 64:31; 76:3.

b K'UTUL RAQAL:

Babel, Babilonia.

16a Isa. 45:19.

17a K'UTUL RAQAL: Aj

Tojol-ix.

b K'UTUL RAQAL:

Musiq'ank,

musiq'انب'il;

K'utb'esink,

k'utb'esinb'il na'leb'.

sa' li b'e tento tatzik wi', a'an xb'aa-nunk re.

18 Aay, kat-ab'in taxaq chiru-heb' lin "taqlahom—chi jo'kan kiwan raj aatuqtuukilal jo' jun ni-ma', ut laa tiikilal jo' raj lix b'oolam li palaw.

19 Ke'wan raj ajwi' laa "wiyajil jo' raj li samahib'; li ralom laa sa' jo' raj lix k'iila pekal; lix k'ab'a' ink'a' raj ki'isiik chaq, chi moko raj kisache' chaq chiwu.

20 "Elenqex chaq Babilonia, chex'eeleliq chaq sa' xyanqeb' laj Kaldeo, rik'in xyaab' xkux li b'ichank chexch'olob'anq, yehomaq a'in, choxeyehaq chaq toj sa' xmaril li ruchich'och'; cheye: Li Qaawa' xtoj rix laj ^bJakob lix moos.

21 Ut "ink'a' ke'chaqik re; a'an kixk'ameb' xb'e chiruheb' li chaqi ch'och'; kixk'e li ha' chi elk chaq sa' li ^bpek choq' reheb'; kixjor ajwi' li pek, ut kib'olb'ot chaq li ha'.

22 Ut us ta kixb'aanu chixjunil a'in, ut q'axal nim wi'chik ajwi' chiru a'an, maajun "tuqtuukilal wan, chan li Qaawa', choq' reheb' laj maak.

CH'OL 21

Li Mesias taawanq choq' saqen chiruheb' laj Gentil ut tixhiteb' li preex—Eb' laj Israel te'ch'utub'aaq rik'in wankilal sa' roso'jikeb' li kutan—

Eb' li rey te'wanq choq' yuwa'b'ej aj ch'olanihom reheb'—Chi'ilmanq sa' Isaias 49. Wan na 588–570 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut jo'kan wi'chik: Chex'ab'inq, ex xjunkab'al laj Israel, chejunilex li toqb'ilex chaq ut alinasinb'ilex sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb' laj k'aa-k'alenel re lin tenamit; relik chi yaal, chejunilex li toqb'ilex chaq, li jek'inb'ilex chaq chi najt, li wan-kex sa' lin tenamit, ex xjunkab'al laj Israel. Ab'ihomaqin, ex "ch'och' sa' xyi li palaw, ut chex'ab'inq chaq chi ^bnajt, ex tenamit; li Qaawa' kinixb'oq chalen chaq sa' lin siyajik; chalen chaq sa' xsa' lin na' kixye chaq resil lin k'ab'a'.

2 Ut kixyib' lix tz'uumal we chanchan jun ch'iich' q'es ru'uj; sa' xmuhel li ruq' kinixmuq chaq, ut kinixyib' jo' tzmaj ji'b'il ru; ut sa' rochoch lix tzmaj kinixmuq chaq;

3 Ut kixye we: Laa'at lin "moos, at Israel, li taanimob'resiiq wi' inloq'al.

4 Toja' naq laa'in kinye, maak'a' xyaalal naq kink'anjelak, kinchoy inmetz'ew chi maak'a' rajb'al ut chi maak'a' xyaalal; relik chi yaal naq rik'in li Qaawa' wan inraqb'a-aatin, ut lin k'anjel rik'in lin Dios.

5 Ut anajwan, chan li Qaawa'—li "kik'uub'ank we chalen chaq sa' lin

18a Ekl. 8:5.

19a Gen. 22:15–19;
Os. 1:10.

20a Jer. 51:6;
Tz. ut S. 133:5–14.
b Isa. 44:1–2, 21.

21a Isa. 41:17–20.

b Exo. 17:6; Num. 20:11;

1 Ne. 17:29;

2 Ne. 25:20.

22a K'UTUL RAQAL:
Tuqtuukilal.

21 1a 1 Ne. 22:4;

2 Ne. 10:20–22.

b Tz. ut S. 1:1.

3a Lev. 25:55; Isa. 41:8;

Tz. ut S. 93:45–46.

5a Isa. 44:24.

siyajik re tinwanq choq' xmoos, re xk'amb'al wi' chaq chik laj Jakob rik'in—us ta moko ch'utub'anb'il ta laj Israel, toj nimaq inloq'al sa' rilob'aal li Qaawa', ut lin Dios taa-wanq choq' inmetz'ew.

6 Ut a'an kixye: Yal ch'ina na'leb' naq laa'at tatwanq choq' inmoos re xwaklesinkileb' lix "teepal laj Jakob, ut re xk'ojob'ankil wi'chik li ke'kole' xyu'am re laj Israel. Laa'in tatink'e ajwi' choq' ^bsaqen chiruheb' laj 'Gentil, re tatwanq choq' inkolb'a-ib' toj sa'eb' lix maaril li ruchich'och'.

7 Jo'ka'in naxye li Qaawa', laj Tojol rix laj Israel, lix Santil Dios, re li ani xik' ilb'il xb'aan li winq, re li xik' uuchinb'il xb'aaneb' li tenamit, re lix mooseb' laj taq-lanel: Eb' li rey te'iloq ut te'wak-liiq, eb' li awa'b'ej te'loq'oning ajwi', sa' xk'ab'a' li Qaawa' li tiik xch'ool.

8 Jo'ka'in naxye li Qaawa': Sa' jun chaab'il hoonal katwab'i, ex ch'och' sa' xyi li palaw, ut sa' xku-tankil li kolb'a-ib' katintenq'a, ut laa'in tinkol aawix, ut tink'e aawe lin "moos choq' sumwank chiru li tenamit, re xk'ojob'ankil li ru-chich'och', re xk'eeb'al chi eechaniik li sachenaqil eechanihom;

9 Re naq laa'at tatruiq chixyeeb'al reheb' li "preex: Ayuqex chaq; reheb' li chunchuukeb' chaq sa'

^bq'ojyin: K'utumaq chaq eerib'. Eb' a'an te'tzekanq sa'eb' li b'e, ut te'wanq lix 'wa'leb'aaleb' pim sa' chixjunileb' li taqenaqil na'ajej.

10 Ink'a' te'tz'okaaq, chi moko te'chaqiq re, chi moko li tiq chi moko li saq'e taasak'oq reheb'; xb'aan naq li ani naruxtaanaheb' ru tixk'ameb' xb'e; chire ajwi' lix yo'leb'aal li ha' tixb'eresiheb'.

11 Ut tinyiib' chixjunileb' lin tzuul choq' b'e, ut eb' lin "nimb'e te'taqsiiq xloq'al.

12 Ut chirix a'an, ex xjunkab'al laj Israel, k'ehomaq reetal, "eb' a'in te'chalq chaq chi najt, ut ilomaq, eb' a'in sa' xnim chaq li saq'e ut sa' rokeb'aal chaq li saq'e, ut eb' a'in sa' li ch'och' Sinim chaq.

13 "B'ichanqex, ex choxa, ut chisaho'q aach'ool, at ruchich'och', xb'aan naq li roqeb' li wankeb' chaq sa' releb'aal li saq'e te'k'o-job'aaq; ut chejap eere chi b'ichank, ex tzuul; xb'aan naq maajun wa chik te'sak'e'q; xb'aan naq li Qaawa' xk'ojob' xch'ool lix tenamit, ut taaruxtaanaheb' ru li ani re li tawasinb'ileb'.

14 A'ut k'ehomaq reetal, Sion kixye: Li Qaawa' kinixkanab' injunes, ut xinsach sa' xch'ool lin Qaawa'—a'b'an a'an tixk'ut naq moko yaal ta.

15 Xb'aan naq jun li "ixq ma naru tab'i nasach sa' xch'ool lix ka'ch'in

6a K'UTUL RAQAL:
Israel—Li kab'laju
xteepal laj Israel.
b Tz. ut S. 103:8–10;
Abr. 2:10–11.
c 3 Ne. 21:11.
8a 2 Ne. 3:6–15;

3 Ne. 21:8–11;
Morm. 8:16, 25.
9a K'UTUL RAQAL:
Kolb'a-ib' choq'
reheb' li kamaenaq.
b 2 Ne. 3:5.
c Esek. 34:14.

11a Isa. 62:10;
Tz. ut S. 133:23–32.
12a Isa. 43:5–6.
13a Isa. 44:23.
15a K'UTUL RAQAL: Ixq.

natu'uk, toj reetal naq ink'a' tix-toq'ob'a ru li ralom lix k'uub' xsa'? Relik chi yaal, maare eb' a'an ^bte'-sachq ajwi' sa' xch'ool, a'b'anan laa'in ink'a' tatsachq sa' inch'ool, at xjunkab'al laj Israel.

16 K'e reetal, katintz'iib'a chiru lix "sa' li wuq'; eb' laa xaqxookil tz'ak junelik wankeb' chiwu.

17 Eb' laa walal aak'ajol te'xseeb'a rib' sa' xb'eeneb' li xe'sachok aawe, ut eb' li kate'xkanab' chi "sachenaq te'elq chaq aawik'in.

18 Taqsi laa wilob'aal chasutam ut k'e reetal; chixjunileb' a'in "neke'xch'utub'eb' rib', ut eb' a'an te'chalq aawik'in. Ut jo' naq yo'yookin, chan li Qaawa', laa'at taatiqib' aawib' chi yaal rik'ineb' chixjunil, jo' rik'in junaq q'ol, ut taab'ak'eb' chawix chanchan jun li tuq'ixq taasumlaaq.

19 Xb'aan naq laa sachenaqil ut laa yamyookil na'ajej, ut lix ch'och'il laa sachlijik, sa' li kutan ajwi' a'in moko tz'aqalaq ta xb'aan xk'ihaleb' li wankeb' chi sa', ut eb' li ke'nuqu'uk chaq aawe te'wanq chik chi najt.

20 Eb' li kok'al li te'yo'laaq aawik'in, chirix naq xe'sach chawu li xb'een, te'xye wi'chik sa' laa xik: Ink'a' ninkuy "xlaatz'al li na'ajej; k'e chaq inna'aj re taawanq wochoch.

21 Toja' naq "taaye sa' laa ch'ool:

Ani x'alank reheb' a'in choq' we, rik'in naq xe'sach chiwu lin kok'al, ut laa'in ^bsachenaqin, preexin, ut yalaq b'ar ninb'eeek? Ani ut xk'i-resink reheb' a'in? K'ehomaq reetal, kinkanab'aak injunes; eb' a'in, b'ar xe'wan chaq?

22 Jo'ka'in naxye li Qaawa' Dios: K'e reetal, laa'in tintaqsi li wuq' reheb' laj "Gentil, ut tinxaqab' li ^bweetalil chiruheb' li tenamit; ut te'xk'ameb' chaq laa walal sa'eb' li 'ruq', ut eb' laa rab'in k'amb'ilaqeb' sa' xb'eeneb' xtel.

23 Ut te'wanq "rey choq' ^byuwa'b'ej aj ch'olanihom aawe, ut li ixqi rey reheb' choq' na'b'ej aj ch'olanihom aawe; eb' a'an te'xhupub' rib' chi ch'och' chawu, ut te'xreq' lix poqsil laa woq; ut taanaw naq laa'in li Qaawa', xb'aan naq ink'a' te'xutaanaq li ani 'neke'oyb'enink we.

24 Xb'aan naq ma taamaq'e'q tab'i' chiru li kaw xmetz'ew li yohb'il xb'aan, malaj taakole'q tab'i' li ani "k'eeb'ileb' chi preexil jo' chanru li chaq'rab'?

25 A'b'anan jo'ka'in naxye li Qaawa', lix preexeb' li kaw xmetz'ew te'isiiq ajwi', ut lix chapom li xuwajel te'kole'q chaq; xb'aan naq laa'in tingleeti li ani napleetink aawe, ut tinkoleb' laa kok'al.

26 Ut eb' li neke'rahob'tesink aawe "tink'e chixtzekaheb' tz'aqal

15 b Isa. 41:17; Alma 46:8;

Tz. ut S. 61:36.

16 a Sak. 13:6.

17 a 3 Ne. 21:12–20.

18 a Mik. 4:11–13.

20 a NARAJ NAXYE:

ka'ch'in ru.

21 a A'AN: Sion.

b Isa. 54:1;

Gal. 4:27.

22 a Isa. 66:18–20.

b Isa. 11:12; 18:3.

c 1 Ne. 22:8;

2 Ne. 10:8–9.

23 a Isa. 60:16.

b 1 Ne. 22:6.

c 2 Ne. 6:13;

Tz. ut S. 98:2;

133:10–11, 45.

24 a 1 Ne. 21:25.

26 a 1 Ne. 22:13–14.

lix tib'eleb'; te'kalaaq rik'in tz'aqal lix kik'eleb' chanchan rik'in ki'il viin; ut chixjunil li tz'ejwalej ^bte'xnaw naq laa'in, li Qaawa, wankin choq' aj Kolol aawe ut aj Tojol aawix, li ^cKaw Xmetz'ew re laj Jakob.

CH'OL 22

Israel taajek'imanq chiru chixjunil lix b'een li ruchich'och'—Eb' laj Gentil te'xch'olani ut te'xk'iresi Israel rik'in li evangelio sa' roso'jikeb' li kuttan—Te'ch'utub'aaq laj Israel ut te'kole'q, ut te'k'atq laj maak chanchan roq waj—Taasachmanq lix awa'b'e-jihom laj tza, ut taab'ak'e'q laj Sata-nas. Wan na 588–570 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq laa'in, aj Nefi, kinye li na'leb' a'in li tz'iib'anb'il chiruheb' li ^ape-rel ch'iich' bronze, eb' li was ke'chal wik'in ut ke'xye we: K'a'ru xyaalal li na'leb' a'in xaye? K'e reetal, ma natawman ru jo' chanru li na'leb' re li musiq'ej, li taak'ulmanq jo' chanru li musiq'ej, ut moko tz'ejwalej ta?

2 Ut laa'in, aj Nefi, kinye reheb': K'ehomaq reetal, ^akik'utb'esiik chiru li profheet rik'in xyaab' xkux

li ^bMusiq'ej; xb'aan naq xb'aan li Musiq'ej nak'ehe' chinawmank chixjunil li k'a'aq re ru chiruheb' li ^cprofheet, li taachalq sa' xb'ee-neb' li ralal xk'ajoleb' li winq jo' chanru li tz'ejwalej.

3 Jo'kan ut, li na'leb' xinye li tz'iib'anb'il, a'aneb' li na'leb' chirix li k'a'aq re ru ^are li yu'am a'in jo' ajwi' re li musiq'ej; xb'aan naq nak'utun naq lix junkab'al laj Israel, maare sa' junpaat maare moqon, ^btaajek'imanq chiru chixjunil lix b'een li ruchich'och', ut jo'kan ajwi' sa' xyanqeb' chixjunil li tenamit.

4 Ut k'ehomaq reetal, wankeb' naab'al li ak sachenageb' sa' xna'leb'eb' li ani wankeb' chaq Jerusa-len. Relik chi yaal, lix k'ihaleb' li ^ajar teepal ak ^bxek'ame' chi najt; ut jek'inb'ileb' yalaq b'ar sa'eb' li ^cch'och' sa' xyi li palaw; ut maa'ani qe nanawok re b'ar wankeb' chaq, ka'ajwi' naqanaw naq k'amb'ileb' chi najt.

5 Ut xb'aan naq k'amb'ileb' chaq, xch'olob'aman li na'leb' a'in jo' profheetil aatin chirixeb', ut chirixeb' ajwi' chixjunil li toj te'jek'iiq ut te'sache'q xna'leb', sa' xk'ab'a' lix Santil Dios laj Israel; xb'aan naq chirix A'an te'xkawob'resi li raameb', jo'kan naq te'jek'iiq sa' xyanqeb' chixjunil li tenamit ut

26b Mos. 11:22.

c K'UTUL RAQAL:
Profheetil aatin,
aatinak jo' profheet.

22 1a 1 Ne. 19:22;
2 Ne. 4:2.

2a 2 Pe. 1:19–21.

b K'UTUL RAQAL:
Santil Musiq'ej.

c K'UTUL RAQAL:

Profheetil aatin,
aatinak jo' profheet.

3a Tz. ut S. 29:31–34.

b 1 Ne. 10:12–14;

2 Ne. 25:14–16.

K'UTUL RAQAL:

Israel—Lix jek'in kil

Israel.

4a K'UTUL RAQAL:

Israel—Li lajeeb'
xteepal laj Israel li
sachenageb'.

b 2 Ne. 10:22.

c 1 Ne. 21:1;

2 Ne. 10:8, 20.

“xik’ te’ile’q xb’aaneb’ chixjunil li winq.

6 Aʼʼanan, chirix naq “xe’ch’olaniik xb’aaneb’ laj ^bGentil, ut li Qaawa’ ak xtaqsi chaq li ruq’ sa’ xb’eeneb’ laj Gentil ut xxaqab’eb’ choq’ eetalil, ut ‘eb’ lix kok’al ak xe’k’ame’ sa’eb’ li ruq’, ut eb’ lix rab’in sa’ xb’eeneb’ lix tel, k’ehomaq reetal li na’leb’ a’in li aati-nanb’il wi’, a’an re li yu’am a’in; xb’aan naq jo’ka’in lix sumwank li Qaawa’ rik’ineb’ li qayuwa’, ut naraj naxye laa’o sa’ li kutan toj taachalq, ut jo’kaneb’ ajwi’ chixjunil li qas qiitz’in xkomoneb’ lix junkab’al laj Israel.

7 Ut naraj naxye naq taachalq xkutankil naq chirix naq chixjunil lix junkab’al laj Israel ak xe’jek’iik ut xe’sache’ xna’leb’, naq li Qaawa’ Dios tixwaklesi jun li tenamit kaw xmetz’ew sa’ xyanqeb’ laj ^aGentil, relik chi yaal, chiru ajwi’ lix b’een li ch’och’ a’in, ut xb’aaneb’ a’an ^bte’jek’iiq li qiyajil.

8 Ut chirix naq jek’inb’ileb’ li qiyajil, li Qaawa’ Dios taa’ok chixb’aanunkil jun li ^asachb’ach’oolejil k’anjel sa’ xyanqeb’ laj ^bGentil, li nimaq ‘xloq’al choq’ reheb’ li qiyajil, jo’kan naq yeeb’il

naq chanchan naq te’ch’olaniiq xb’aaneb’ laj Gentil, ut te’k’a-meq’ sa’ li ruq’eb’ ut sa’ xb’eeneb’ xtel.

9 Ut nimaq ajwi’ “xloq’al choq’ reheb’ laj Gentil; ut moko ka’aj ta wi’ choq’ reheb’ laj Gentil, ^breheb’ b’an chixjunil lix ^cjunkab’al laj Israel, re xk’eeb’al chi nawmank li lix ^dsumwank lix Yuwa’il li choxa choq’ re laj Abraham, naq kixye: Sa’ laa ‘wiyajil ^fte’osob’tesiiq chixjunil li junkab’al re li ruchich’och’.

10 Ut tinwaj raj, ex was wiitz’in, naq teenaw naq ink’a’ neke’ru chi osob’tesiiq chixjunil li junkab’al re li ruchich’och’ wi a’an ink’a’ ^atix-t’usub’ lix tel sa’ rilob’aaleb’ chixjunil li tenamit.

11 Jo’kan naq li Qaawa’ Dios taa’ok chixt’usb’al lix tel sa’ rilob’aaleb’ chixjunil li tenamit, sa’ xtz’aqob’resinkileb’ ru lix sumwank ut lix evangelio choq’ reheb’ lix komoneb’ lix junkab’al laj Israel.

12 Jo’kan naq taarisiheb’ wi’ chaq chik chi preexil, ut ^ate’ch’utub’aaq sa’ junajil sa’ xch’och’il li reechanhomeb’; ut te’isiiq chaq sa’ aak’ab’ ut sa’ ^bq’ojyin, ut te’xnaw naq li ^cQaawa’ a’an laj ^dKolol reheb’ ut

5a 1 Ne. 19:14.

6a 1 Ne. 21:23.

b K’UTUL RAQAL:
Gentil, eb’ laj.

c 1 Ne. 15:13.

7a 3 Ne. 20:27.

b 1 Ne. 13:12–14;

2 Ne. 1:11.

8a Isa. 29:14;

1 Ne. 14:7;

2 Ne. 27:26.

K’UTUL RAQAL:

Xk’ojob’ankil wi’chik

li evangelio.

b 2 Ne. 10:10–11;

3 Ne. 16:4–7;

Morm. 5:19.

c 1 Ne. 15:13–18;

3 Ne. 5:21–26; 21:7.

9a 1 Ne. 14:1–5.

b 2 Ne. 30:1–7.

c 2 Ne. 29:13–14.

d Deut. 4:31.

e K’UTUL RAQAL:

Sumwank re laj

Abraham.

f Gen. 12:2–3;

3 Ne. 20:27;

Abr. 2:9–11.

10a Isa. 52:10.

12a K’UTUL RAQAL:

Israel—Lix
ch’utub’ankil Israel.

b K’UTUL RAQAL:

Q’ojyin, musiq’ejil.

c 2 Ne. 6:10–11.

d K’UTUL RAQAL:

Kolonel.

laj Tojol rixeb', li 'Kaw Xmetz'ew re laj Israel.

13 Ut lix kik'el li "nimla tz'eq-b'eetal iglees a'an, laj yumb'eet re chixjunil li ruchich'och', taasutq'iiq sa' xb'een xjolomeb' a'an; xb'aan naq eb' a'an te'wanq sa' ^bpleet chirib'ileb' rib', ut li yok'leb' ch'iich' sa' 'tz'aqal li ruq'eb' taat'ane'q sa' xb'een tz'aqal lix jolomeb', ut te'ka-laaq rik'in tz'aqal lix kik'eleb'.

14 Ut li junjung chi "tenamit li taapleetinq aawe, at xjunkab'al laj Israel, taasutq'isiiq chi pleetik li jun rik'in li jun chik, ut ^bte't'ane'q sa' li jul li ke'xb'ek chaq re xra'alenkil lix tenamit li Qaawa'. Ut chixjunileb' li 'neke'pleetink re Sion te'sache'q, ut li nimla aj yumb'eet a'an, li xpo'ok ruheb' lix tiikil b'e li Qaawa', relik chi yaal, li nimla tz'eqb'eetal iglees a'an, taa'uq'e'q chi ^apoqs, ut nimaq lix t'anlijik.

15 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, chan li profeet, chi seeb' taachalq xq'ehil naq laj Satanas maak'a'aq chik xwankil sa' xb'een lix ch'oolleb' li ralal xk'ajoleb' li winq; xb'aan naq chi seeb' taachalq xkutankil naq chixjunileb' laj q'etq'et ut li neke'b'aanunk re li maa'usilal te'wanq jo' ^aroq waj; ut taachalq xkutankil naq tento ^bte'k'ate'q.

16 Xb'aan naq chi seeb' taachalq xq'ehil naq lix tz'aqalil lix "josq'il li Dios taahoymanq sa' xb'een chixjunileb' li ralal xk'ajoleb' li winq; xb'aan naq a'an ink'a' tixkanab' naq eb' laj maak te'xsacheb' li tiikeb' xch'ool.

17 Jo'kan ut, a'an "tixkoleb' rix li ^btiikeb' xch'ool rik'in lix wan-kilal, us ta taa'aje'q naq taachalq xtz'aqalil lix josq'il, ut naq te'kole'q rix li tiikeb' xch'ool, rik'in aj-wi' lix sachlijikeb' li xik' neke'ilok reheb' rik'in xam. Jo'kan naq maa-k'a' rajb'al naq te'xuwaq li tiikeb' xch'ool, xb'aan naq jo'ka'in naxye li profeet, te'kole'q, us ta taa'ux-manq jo' rik'in xam.

18 K'ehomaq reetal, ex was wii-tz'in, ninye eere naq tento taachalq chi seeb' li k'a'aq re ru a'in; relik chi yaal, li kik', ut li xam, ut xb'ook li sib' tento taachalq; ut tento taawanq chiru lix b'een li ruchich'och' a'in; ut taachalq sa' xb'eeneb' li winq jo' chanru li tz'ejwalej wi taa'uxq naq te'xkawob'resi li raameb' chirix lix Santil Dios laj Israel.

19 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li tiikeb' xch'ool ink'a' te'oso'q, xb'aan naq tento taachalq chi yaal xq'ehil naq chixjunileb' li neke'pleetink re Sion te'isiiq chaq.

12 e K'UTUL RAQAL:
Jehova.

13 a K'UTUL RAQAL: Aj
tza—Lix iglees laj
tza.

b 1 Ne. 14:3, 15–17.

c 1 Ne. 21:26.

14 a Luk. 21:10.

b Isa. 60:12;

1 Ne. 14:3;

Tz. ut S. 109:25.

c 2 Ne. 10:13; 27:3.

d Isa. 25:12.

15 a Isa. 5:23–24;

Nahum 1:10;

Mal. 4:1;

2 Ne. 15:24; 26:4–6;

Tz. ut S. 64:23–24;

133:64.

b Sal. 21:9;

3 Ne. 25:1;

Tz. ut S. 29:9.

K'UTUL RAQAL:

Ruchich'och'—

Xch'ajob'resinkil li

ruchich'och'.

16 a 1 Ne. 14:17.

17 a 2 Ne. 30:10;

Mois. 7:61.

b 1 Ne. 17:33–40.

20 Ut li Qaawa' tixkawresi chi yaal jun li b'e choq' re lix tenamit, choq' re xtz'aqob' resinkil ru li raatin laj Moises li ki'aatinak wi', naq kixye: Jun li "profeet li Qaawa' lee Dios tixwaklesi choq' eere, chanchanin laa'in; a'an teerab'i sa' chixjunil li k'a'aq re ru li b'arwan tixye eere. Ut taak'ulmanq naq chixjunileb' li ink'a' te'ab'inq re li profeet a'an ^bte'isiiq chaq sa' xyanq li tenamit.

21 Ut anajwan laa'in, aj Nefi, ninch'olob' cheru, naq li "profeet a'in li ki'aatinak wi' laj Moises a'an lix Santil Dios laj Israel; jo'kan ut, a'an tixk'anjela li ^braqb'aatin sa' tiikilal.

22 Ut eb' li tiikeb' xch'ool moko aajel ta naq te'xuwaq, xb'aan naq a'aneb' li ink'a' te'sache'q xna'leb'. A'b'anan, a'an li rawa'b'ejihom laj tza, li waklesinb'ilaq sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq, ut li awa'b'ejihom a'an xaqab'anb'il sa' xyanqeb' li wankeb' sa' li tz'ejwalej—

23 Xb'aan naq chi seeb' taachalq xq'ehil naq chixjunileb' li "iglees li waklesinb'ileb' re xk'ulb'al xtumineb', ut chixjunileb' li waklesinb'ileb' re xtawb'al xwankil sa' xb'een li tz'ejwalej, ut eb' li waklesinb'ileb' re naq ^bte'rahe'q sa'

rilob'aal li ruchich'och', ut eb' li neke'sik'ok re li ratawom li tz'ejwalej ut li k'a'aq re ru re li ruchich'och', ut xb'aanunkil li jar paay chi maa'usilal; relik chi yaal ut, chixjunileb' li xkomoneb' li rawa'b'ejihom laj tza a'aneb' li wan rajb'al naq te'xuwaq, ut te'siksotq, ut "te'chiq'chotq; a'aneb' a'an li tento te'kub'siiq taq'a sa' li poqs; a'aneb' a'an li tento ^ate'oso'q jo' li roq waj; ut a'in jo' chanru li raatin li profeet.

24 Ut chi seeb' taachalq xq'ehil naq te'k'ame'q xb'e li tiikeb' xch'ool jo'eb' li "kok' wakax sa' xhilob'aaleb' li wakax, ut lix Santil Dios laj Israel tento taa'awa'b'ejinq rik'in awa'b'ejil, ut kawil metz'ew, ut wankilal, ut nimla loq'alil.

25 Ut a'an "naxch'utub'eb' chaq li ralal xk'ajol chalen chaq sa' xkaajachalil li ruchich'och'; ut naxk'ehib' sa' ajl lix karneer, ut eb' a'an neke'xnaw ru; ut jun korral naq taawanq, ut junaq aj ^bIlol Karneer; ut a'an tixch'olaniheb' lix karneer, ut rik'in a'an te'xtaw 'xtzakemq.

26 Ut sa' xk'ab'a' lix tiikilaleb' xch'ool lix tenamit, laj "Satanas maak'a' xwankil, jo'kan naq ink'a' naru chi ach'ab'aak chiru xnumik

20 a Jwan 4:19; 7:40.
b Tz. ut S. 133:63.

21 a Deut. 18:15, 18;
Hech. 3:20–23;
1 Ne. 10:4;
3 Ne. 20:23.

b Sal. 98:9;
Mois. 6:57.

23 a 1 Ne. 14:10;
2 Ne. 26:20.

K'UTUL RAQAL: Tijok
chi tojb'il.

b Luk. 6:26; Alma 1:3.

c 2 Ne. 28:19.

d 2 Ne. 26:6.

24 a Amos 6:4; Mal. 4:2;
3 Ne. 25:2.

25 a K'UTUL RAQAL:
Israel—Lix
ch'utub'ankil Israel.

b K'UTUL RAQAL:
Chaab'il aj Ilol
Karneer.

c Sal. 23.

26 a Apok. 20:2;
Alma 48:17;
Tz. ut S. 43:31;
45:55; 88:110; 101:28.
K'UTUL RAQAL:
Aj tza.

^bnaab'al chihab'; xb'aan naq maa-k'a' xwankil sa' xb'een lix ch'ooleb' li tenamit, xb'aan naq neke'wan sa' tiikilal, ut lix Santil Dios laj Israel 'na'awa'b'ejin.

27 Ut anajwan k'ehomaq reetal, laa'in, aj Nefi, ninye eere naq chix-junil li k'a'aq re ru a'in tento taa-chalq jo' chanru li tz'ejwalej.

28 A'ut k'ehomaq reetal, chix-junileb' li tenamit, junkab'al, aatinob'aal ut teepal te'wanq sa' xyaalal rik'in lix Santil Dios laj Israel wi taa'uxq naq "te'xjal xk'a'uxl.

29 Ut anajwan laa'in, aj Nefi, nink'e xraqik; xb'aan naq toj maji'

nachal inch'ool aatinak chik chirix li k'a'aq re ru a'in.

30 Jo'kan ut, ex was wiitz'in, nawaj naq teek'oxla chirix naq yaal li k'a'aq re ru li tz'iib'amb'il chiruheb' li "perel ch'iich' bronze; ut neke'xch'olob' xyaalal naq jun li winq tento taa'ab'inq chiruheb' lix taqlahom li Dios.

31 Jo'kan ut, moko na'aje' ta naq teek'oxla naq laa'in ut lin yuwa' qajunes kiqach'olob' xyaalaleb', ut jo'kan ajwi' kiqak'uteb'. Jo'kan ut, wi tex'ab'inq chiruheb' li "taqlahom, ut textkuyuq toj sa' roso'jik, textkole'q sa' roso'jik li kutan. Ut chi jo'kan wan. Amen.

LI XKAB' XHU LAJ NEFI

Resil lix kamik laj Lehi. Eb' li ras laj Nefi neke'xpo'resi xch'ool rik'in. Li Qaawa' naxye re laj Nefi naq chixik chiru li yamyookil ch'och'. Lix b'eenik sa' li yamyookil ch'och', ut xkomon chik li na'leb'.

CH'OL 1

Laj Lehi na'aatinak jo' profeet chirix jun li ch'och' re ach'ab'aak—Eb' li riyajil te'jek'iiq ut te'sak'e'q wi neke'xtz'eqtaana lix Santil Dios laj Israel—A'an na'elajin chiruheb' li ralal naq te'xk'e chirix li kolb'a-ib' aq'ej re li tiikilal. Wan na 588–570 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT anajwan kik'ulman naq chirix naq laa'in, aj Nefi, kink'e xraqik xtzolb'aleb' li was, li "qayuwa', aj Lehi, kiraatinaheb' ajwi' chirix k'iila na'leb', ut kixnumsi chiruheb' chanru xninqal ru li k'a'aq re ru kixb'aanu chaq li Qaawa' choq' reheb' sa' xk'amb'aleb' chaq sa' li ch'och' Jerusalem.

2 Ut kiraatinaheb' chirix lix "po'jikeb' xch'ool chiru li ha', ut li

26b Jak. 5:76.

c K'UTUL RAQAL: Jun Mil Chihab'.

28a K'UTUL RAQAL:

Jalok k'a'uxl, jalb'a-

k'a'uxlej; Kuyuk maak.

30a 2 Ne. 4:2.

31a Mat. 19:17.

K'UTUL RAQAL:

Xtaqlahom li Dios.

[2 NEFI]

1 1a K'UTUL RAQAL:

Yuwa'b'ejin aj k'anjel.

2a 1 Ne. 18:9–20.

ruxtaanal li Dios naq kixkol lix yu'ameb', re naq ink'a' ke'sub'e' sa' li palaw.

3 Ut kiraatinaheb' ajwi' chirix li ch'och' li yeechi'inb'il, li ke'xtaw chaq—chanru li ruxtaanal chaq li Qaawa' naq koxtij chaq naq too'eeleliq chaq sa' li ch'och' Jerusalen.

4 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, chan, wilom jun li "k'utb'esinb'il matk', sa' li ninnaw wi' naq sachb'il ^bJerusalen, ut wi ta kookana chaq Jerusalen, "koo'oso' ajwi' raj.

5 A'b'anan, chan, us ta wan cha'ajkilal kiquak'ul, kiquataw jun li "ch'och' li yeechi'inb'il, jun li ch'och' li ^bsik'b'il wi'chik ru chiru chixjunil chik li ch'och', jun li ch'och' li x'ok wi' li Qaawa' Dios sa' sumwank wik'in naq a'anaq jun ch'och' choq' reechanihomeb' li wiyajil. Relik chi yaal, li Qaawa' rik'in "sumwank xk'e we li ch'och' a'in, ut reheb' li walal ink'ajol chi junelik, ut reheb' ajwi' li ani te'k'ameq xb'e chi elk chaq sa' jalaneb' chik li ch'och' xb'aan li ruq' li Qaawa'.

6 Jo'kan ut, laa'in, aj Lehi, ninch'olob' jo' profheet, jo' chanru li naxk'anjela wi' li Musiq'ej li wan wik'in, naq "maajun taachalq sa' li ch'och' a'in, ka'ajwi' wi k'amb'il xb'aan ruq' li Qaawa'.

7 Jo'kan naq osob'tesinb'il li "ch'och' a'in choq' re li ani taa'k'ameq chaq xb'aan a'an. Ut wi taa'uxq naq te'k'anjelaq chiru jo' chanru li taqlahom li kixk'e chaq, taawanq choq' xch'och'il li ^bach'ab'aak choq' reheb'; jo'kan ut, maajo'q'e te'k'ameq chi preexil; wi ta jo'kan, taa'uxq sa' xk'ab'a' li maa'usilal; xb'aan naq wi tanumtaaq li maa'usilal, "majewanb'ilaq li ch'och' choq' reheb', a'b'anan chiruheb' li tiikeb' xch'ool osob'tesinb'ilaq chi junelik.

8 Ut k'ehomaq reetal, a'an xchaab'ilal li na'leb' naq toj maji' taanawe'q li ch'och' a'in xb'aaneb' li jalanil tenamit; xb'aan naq k'ehomaq reetal, k'iila tenamit te'tub'laaq raj sa' li ch'och', jo'kan naq maak'a'aq raj na'ajej re taa'eechaniiq.

9 Jo'kan ut, laa'in, aj Lehi, k'eeb'il we jun li yeechi'inb'il na'leb', naq "a' yaal jo' chanru li ani te'k'ameq chaq sa' li ch'och' Jerusalen xb'aan li Qaawa' Dios te'xpaab'eb' lix taqlahom, eb' a'an ^bte'usaaq chiru lix b'een li ch'och' a'in; ut k'uulanb'ilaqeb' chaq chiruheb' chixjunil chik li tenamit, re naq xjuneseb' rib' te'reechani li ch'och' a'in. Ut wi taa'uxq naq "te'xpaab' lix taqlahom a'an, te'osob'tesiiq chiru lix b'een li ch'och' a'in, ut maajun

4a K'UTUL RAQAL:
K'utb'esinb'il matk'.
b 2 Rey. 24:14–15;
Jer. 44:2; 1 Ne. 1:4;
Hel. 8:20.
c Alma 9:22.
5a K'UTUL RAQAL:
Yeechi'inb'il ch'och'.

b Eter 2:9–10.
c K'UTUL RAQAL:
Sumwank.
6a 2 Ne. 10:22.
7a Mos. 29:32;
Alma 46:10, 20.
b 2 Ne. 10:11.
K'UTUL RAQAL:

Ach'ab'aak.
c Alma 45:10–14, 16;
Morm. 1:17;
Eter 2:8–12.
9a 2 Ne. 4:4; Alma 9:13.
b Deut. 29:9.
c K'UTUL RAQAL:
Ab'ink chiru.

taawanq re xch'ich'inkileb', chi moko re xmaq'b'al lix ch'och'il li reechanihomeb'; ut te'wanq chi junelik sa' xyaalalil.

10 A'b'an k'ehomaq reetal, naq taawulaq xq'ehil naq te'lajq chi maak'a'aqeb' xpaab'aal, chirix naq ke'xk'ul li xninqal ru osob'te-sink sa' ruq' li Qaawa'—chirix xnawb'al chirix lix yo'ob'tesinkil li ruchich'och', ut chixjunileb' li winq, ut chirix xnawb'al lix ninqal ru ut sachb'a-ch'oolejil k'anjel re li Qaawa' chalen chaq xyo'ob'te-sinkil li ch'och'; chirix naq xk'ehe' wankilal reheb' chixb'aanunkil chixjunil li k'a'aq re ru rik'in paa-b'aal, chirix xk'ulb'al chixjunileb' li taqlahom chalen chaq sa' xtik-lajik, ut chirix naq ke'k'ame' chaq xb'aan lix chaab'ilal maak'a' ro-so'jik sa' li chaq'al ru ch'och' a'in li yeechi'inb'il—k'ehomaq reetal, ninye, wi taawulaq xkutankil naq te'xtz'eqtaana lix Santil Dios laj Israel, li tz'aqal ^aMesias, laj Tojol ri-xeb' ut lix Dios, k'ehomaq reetal, taak'ojlaaq sa' xb'eeneb' lix raqb'a-aatin li ani tiik xna'leb'.

11 Relik chi yaal, a'an tixk'ameb' chik li ^atenamit sa' xb'eeneb', ut tixk'eheb' xwankil, ut a'an tix-maq' chiruheb' li ch'och' wan wi' li reechanihomeb', ut tixk'eheb' chi ^bjek'iik ut chi sak'e'k.

12 Relik chi yaal, naq taanume'q li jun tasal tenamit ut taachalq li jun chik, taawanq li ^ahoyok kik', ut ninqi ula'aniik sa' xyanqeb'; jo'kan ut, ex walal, nawaj raj naq taajultiko'q eere; relik chi yaal, nawaj raj naq tex'ab'inq chiru li waatin.

13 Aay, chi'ajq taxaq eeru; ajen-qex chaq sa' jun nimla wara, re-lik chi yaal, sa' li wara re ^axb'alb'a, ut teechiq' chaq cherix li xuwajel ^bbak'leb' ch'iich' li b'ak'b'ookex wi', a'an li b'ak'leb' li nab'ak'ok re-heb' li ralal xk'ajoleb' li winq, re te'k'ame'q chi preexil toj sa' li ^cjul li taawanq chi junelik, re rahilal ut rahil ch'oolejil.

14 Ajenqex! ut waklingex chaq sa' poqs, ut cherab'i li raatin jun li ^ayuwa'b'ej li nasiksot, ut sa' jun-paat chik teeyokob' li roq ruq' sa' li kehil ut ch'anch'ookil ^bmuqleb'aal, b'ar wi' maajun aj b'ehenel taaruuq chi sutq'iik chaq; yal junjunq chik kutan ut tinxik sa' ^cxb'ehil chix-junil li ruchich'och'.

15 A'ut k'ehomaq reetal, li Qaa-wa' ^axtoj rix li waam chiru li xb'alb'a; wilom lix loq'alil, ut q'alq'ookin chi junelik sa' ^bruq' lix ^crahom.

16 Ut nawaj naq taajultiko'q eere naq chepaab' lix ^ak'uub'anb'il aa-tin ut lix raqb'a-aatin li Qaawa';

10 *a* K'UTUL RAQAL:
Mesias.

11 *a* 1 Ne. 13:12–20;
Morm. 5:19–20.
b 1 Ne. 22:7.

12 *a* Morm. 1:11–19; 4:11.

13 *a* K'UTUL RAQAL:
Xb'alb'a.
b Alma 12:9–11.

c 1 Ne. 15:28–30;
Hel. 3:29–30.

14 *a* K'UTUL RAQAL:
Na'b'ej yuwa'b'ej.

b K'UTUL RAQAL:
Kamk re tz'ejwalej.

c Jos. 23:14.

15 *a* Alma 36:28.
K'UTUL RAQAL:

Xtojb'al rix li maak.
b Jak. 6:5;

Alma 5:33;

3 Ne. 9:14.

c Rom. 8:39.

K'UTUL RAQAL:
Rahok.

16 *a* Deut. 4:5–8;

2 Ne. 5:10–11.

k'ehomaq reetal, a'in lix k'oxlahom li waam chalen chaq sa' xtiklajik.

17 X'aalo' lin ch'ool rik'in rahil ch'oolejil chi yalaq jo'q'e, xb'aan naq xinxuwak maare anchal sa' xk'ab'a' lix kawil lee raam li Qaawa' lee Dios taachalq rik'in xtz'aqalil lix "josq'il sa' eeb'een, re b'tex'isiq chaq ut teksache'q chi junajwa;

18 Malaj ut naq taachalq jun li "majewaak sa' eeb'een chiru xnumik k'iila tasal tenamit; ut tex'ula'aniq xb'aan li yok'leb' ch'iich', ut xb'aan li we'ej, ut xik' tex'ile'q, ut texk'ame'q jo' chanru li rajom ut lix preexil b'laj tza.

19 Ex walal, michal ta li k'a'aq re ru a'in sa' eeb'een, chexwanq b'an taxaq choq' jun tenamit sik'b'il ru ut "usilanb'il xb'aan li Qaawa'. A'b'anan k'ehomaq reetal, chi'uxq li rajom xch'ool a'an; xb'aan naq tiik ru lix b'b'e chi junelik.

20 Ut a'an kixye naq: "A yaal jo' chanru nekepaab' lin b'taqlahom "tex'usaaq sa' li ch'och'; a'b'an a' yaal jo' chanru ink'a' nekepaab' lin taqlahom, tex'isiq chaq chiwu.

21 Ut anajwan, re naq taasaho'q li waam eerik'in, ut re taa'elq lin ch'ool sa' li ruchich'och' a'in rik'in sahil ch'oolejil cherix, re naq ink'a' tink'ame'q sa' li muqleb'aal rik'in yaab'ak ut rahil ch'oolejil,

waklinqex chaq sa' li poqs, ex walal, ut "winqaqex, ut yalb'ilaq eeq'e chi b'junaj eek'a'uxl ut junaj eech'ool, sa' junajil wanqex sa' chixjunil li k'a'aq re ru, re naq ink'a' tekub'siiq chi preexil;

22 Re naq ink'a' texmajewaaq rik'in jun li rahil majewaak; ut jo'kan ajwi', re naq ink'a' teek'am sa' eeb'een lix josq'il jun li "Dios tiik xna'leb', choq' re li sache'k, relik chi yaal, lix sachlijik chi junajwa li aamej jo' ajwi' li tz'ejwalej.

23 Ajenqex, ex walal, k'ehomaq cherix li "kolb'a-ib' aq'ej re li tiikilal. Chiq'omaq chaq cherix li bak'leb' ch'iich' li bak'b'ookex wi', ut cholex'eelq chaq sa' li q'ojoyin, ut waklinqex chaq sa' li poqs.

24 Meepo'resi chik eech'ool rik'in lee riitz'in, li nim xloq'alil li ri-lom chaq, ut li xpaab'ank reheb' li taqlahom chalen chaq sa' xq'e-hil naq koo'el chaq Jerusalem; ut li wanjenaq choq' k'anjeleb'aal sa' ruq' li Dios, sa' qak'amb'al toj sa' li ch'och' li yeechi'nb'il; xb'aan naq wi ta moko sa' xk'ab'a' ta a'an, kookam raj rik'in "tz'okaak sa' li yamyookil ch'och'; a'b'anan laa'ex xesik' b'risinkil lix yu'am; relik chi yaal, k'a'jo' li rahil ch'oolejil xnumsi sa' eek'ab'a' laa'ex.

25 Ut numtajenaq naq ninxuwak ut ninsiksot eeb'aan laa'ex, maare anchal tixk'ul wi'chik rahilal,

17a 2 Ne. 5:21-24;
Alma 3:6-19.
b Mos. 12:8.
18a 1 Ne. 12:20-23.
b K'UTUL RAQAL:
Aj tza.
19a K'UTUL RAQAL:

Sik'b'il ru.
b Os. 14:9.
20a Jar. 1:9; Mos. 1:6-7;
Alma 9:13-14.
b Lev. 26:3-14;
Joel 2:23-26.
c Sal. 67:6;

Mos. 2:21-25.
21a 1 Sam. 4:9; 1 Rey. 2:2.
b Mois. 7:18.
22a Tz. ut S. 3:4.
23a Ef. 6:11-17.
24a 1 Ne. 16:32.
b 1 Ne. 16:37.

xb'aan naq k'ehomaq reetal, laa'ex xejit, naq a'an xsik' li wankilal ut li "awa'b'ejink sa' eeb'een; a'b'an laa'in ninnaw naq moko xsik' ta li wankilal chi moko li awa'b'ejink sa' eeb'een; a'an xsik' b'an lix loq'al li Dios, ut lee chaab'ilal chi junajwa.

26 Ut laa'ex xexwech'ink xb'aan naq saqen ru x'aatinak eerik'in. Nekeye naq "kaw li raatin; nekeye naq a'an xwan xjosq'il eerik'in; a'b'anan k'ehomaq reetal, lix kawil li raatin a'an xkawil lix wankilal li raatin li Dios, li kiwan rik'in, ut li k'a'ru josq'il nekeye re, a'an li yaal, jo' chanru li wan rik'in li Dios, li ink'a' kiru chixramb'al, li nak'utb'esin chi ch'olch'o chirix lee maa'usilal.

27 Ut ki'aje' naq lix "wankilal li Dios kiwan rik'in, toj reetal naq kitaqlank eere ut chi aajel ru kex'ab'in chiru. A'b'anan k'ehomaq reetal, moko a'an ta, a'an b'an lix "Musiq' li Qaawa' li kiwan rik'in, li "kitehok re lix tz'uumal re re taa'aatinaq, jo'kan naq ink'a' kiru chixtz'apb'al.

28 Ut anajwan at walal Laman, ut jo'kanex ajwi' Lemuel ut Sam, ut jo'kanex ajwi' laa'ex walal, li ralalex laj Ismael, k'ehomaq reetal, wi tex'ab'inq chiru lix yaab' xkux laj Nefi, ink'a' tex'oso'q. Ut wi tex'ab'inq chiru tinkanab' sa' eeb'een jun li "osob'tesink, relik chi yaal, li xb'een wosob'tesihom.

29 A'ut wi ink'a' nekex'ab'in chiru, nawisi li "xb'een wosob'tesihom, relik chi yaal, li wosob'tesihom, ut taakanaaq sa' xb'een a'an.

30 Ut anajwan, at Tzoram, tatwaatina laa'at: K'e reetal, laa'at lix "moos laj Laban, a'b'anan laa'at katk'ame' chaq sa' li ch'och' Jerusalen, ut ninnaw naq laa'at tz'aqal nekera eerib' aawochb'een li walal aj Nefi chi junajwa.

31 Jo'kan ut, sa' xk'ab'a' naq tiikat chi paab'ank, eb' laa wiyajil te'osob'tesiiq "rochb'een li riyajil a'an, re naq najt te'wanq chi usaak chiru lix b'een li ch'och' a'in; ut maak'a' wan, ka'ajwi' wi taawwanq maa'usilal sa' xyanqeb', li taarahob'tesinq malaj taa'eeek'asing re li usaak te'wanq wi' chiru lix b'een li ch'och' a'in chi junelik.

32 Jo'kan ut, wi teepaab'eb' lix taqlahom li Qaawa', li Qaawa' xq'axtesi li ch'och' a'in re te'wanq laa wiyajil sa' xyaalalil rochb'ee-neb' li riyajil li walal.

CH'OL 2

Li tojb'al-ix nachal sa' xk'ab'a' li Santil Mesias—Li wankilal re tihok (li xtaql ch'oolej) na'ajman ru re taawwanq li yu'amej ut li chaab'ilo'k—Kit'ane' laj Adan re naq te'wanq li winq—Eb' li winq kanab'amb'ileb' chixsik'b'al ru li ach'ab'aak ut li yu'am chi junelik.

25 a Gen. 37:9–11.

26 a Prov. 15:10;

1 Ne. 16:2; Moro. 9:4;

Tz. ut S. 121:41–43.

27 a 1 Ne. 17:48.

b Tz. ut S. 121:43.

c Tz. ut S. 33:8.

28 a K'UTUL RAQAL:

Xb'een alalb'ejil.

29 a Abr. 1:3.

30 a 1 Ne. 4:20, 35.

31 a 2 Ne. 5:6.

Wan na 588-570 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan, at Jakob, nakatwaa-tina: Laa'at li "xb'een yo'lajenaq chiwu sa' xkutankil li rahilal xinnumsi sa' li yamyookil ch'och'. Ut k'e reetal, sa' aaka'ch'inal kanumsi li ch'a'ajkilal ut naab'al li rahil ch'oolejil, sa' xk'ab'a' lix yib'aleb' ru laa was.

2 A'b'anan at Jakob, xb'een yo'lajenaq chiwu sa' li yamyookil ch'och', laa'at nakanaw ru lix nimal ru li Dios, ut a'an taarob'tesi laa ch'a'ajkilal choq' re laa chaab'ilal.

3 Jo'kan naq taa'osob'tesiiq laa waam, ut laa'at tatwanq sa' xyaalalil aawochb'een laj Nefi, laa was; ut taanumsi laa kutan rik'in k'anjelak chiru laa Dios. Jo'kan ut, ninnaw naq tojb'il aawix, sa' xk'ab'a' lix tiikilal xch'ool laj Tojol aawix; xb'aan naq xak'e reetal naq sa' xtzaqalil ru li kutan a'an taachalq re xk'amb'al li kolb'a-ib' reheb' li winq.

4 Ut sa' laa ch'ajomil "xak'e reetal lix loq'alil; jo'kan ut, osob'tesinb'ilat jo' chanru ajwi' li ani chi aj-utaak'anjelaq a'an sa' li tz'ejwalej; xb'aan naq li Musiq'ej juntaq'et ewer, anajwan, ut chi junelik. Ut

kawresinb'il li b'e chalen chaq xt'anik li winq, ut li kolb'a-ib' yal b'siib'il.

5 Ut eb' li winq k'eeb'ileb' tz'aqal xna'leb'eb' re "te'xnaw b'ar wan li us ut li ink'a' us. Ut li chaq'rab' k'eeb'il reheb' li winq. Ut rik'in li chaq'rab' maajun tz'ejwalej b'natiikob'resiik ru; malaj rik'in li chaq'rab' 'isinb'ileb' chaq li winq. Relik chi yaal, rik'in li chaq'rab' re li yu'am a'in ke'isiik chaq; ut jo'kan ajwi', rik'in li chaq'rab' re musiq'ej neke'oso' chirix li k'aru chaab'il, ut neke'numta xrahileb' xch'ool chi junelik.

6 Jo'kan ut, li "tojb'al-ix nachal rik'in, ut sa' xk'ab'a' li Santil b'Mesias; xb'aan naq a'an nujenaq chi 'usilal ut chi yaal.

7 K'e reetal, a'an naxq'axtesi rib' jo' "mayej choq' re li maak, re xsumenkil ru li rajom li chaq'rab', choq' reheb' chixjunil li yot'b'ileb' xch'ool ut tuulaneb' xmusiq'; ut maa'ani chik chi aj-ix taaruq chi sumeek ru li b'rajom li chaq'rab'.

8 Jo'kan ut, k'a'jo' xnimal ru xk'eeb'al chi nawmank li k'a'aq re ru a'in reheb' li wankeb' sa' li ruchich'och', re te'ruuq chixnawb'al naq maajun tz'ejwalej wan li taaruq chi wank chiru li

2 1a 1 Ne. 18:7;
4a 2 Ne. 11:3;
Jak. 7:5.
b K'UTUL RAQAL:
Usilal.
5a Moro. 7:16.
b Rom. 3:20;
2 Ne. 25:23;
Alma 42:12-16.
K'UTUL RAQAL:

Tiikob'resink,
xk'eeb'al xtiikilal.
c 1 Ne. 10:6;
2 Ne. 9:6-38;
Alma 11:40-45;
12:16, 24; 42:6-11;
Hel. 14:15-18.
6a 1 Ne. 10:6;
2 Ne. 25:20;
Alma 12:22-25.

K'UTUL RAQAL:
K'uub'anb'il na'leb'
re li tojb'al-ix.
b K'UTUL RAQAL:
Mesias.
c Jwan 1:14, 17;
Mois. 1:6.
7a K'UTUL RAQAL:
Xtojb'al rix li maak.
b Rom. 10:4.

Dios, “ka’ajwi’ sa’ xk’ab’a’ lix k’u-lub’ejil, ut li ruxtaan, ut li rusilal li Santil Mesias, li naxq’axtesi lix yu’am jo’ chanru li tz’ejwalej, ut naxk’ul wi’chik rik’in lix wankil li Musiq’ej, re taaruq tixk’e chi uxmark lix ^bwaklijikeb’ li kame-naq chi yo’yo, rik’in naq a’an aj-wi’ li xb’een li taawakliiq.

9 Jo’kan naq a’an li xb’een uuchi-ninb’il choq’ re li Dios, rik’in naq a’an “taab’aanunq ruuchileb’ chix-junil li ralal xk’ajoleb’ li winq; ut eb’ li te’paab’anq re te’kole’q.

10 Ut sa’ xk’ab’a’ naq b’aanunb’il ruuchileb’ “chixjunil, neke’chal chixjunil li winq rik’in li Dios; jo’kan ut, neke’xaqli chiru a’an, re ^btaaraq’eq aatin chirixeb’ xb’aan a’an jo’ chanru li yaal ut li ‘santilal li wan rik’in. Jo’kan ut, li rajom li chaq’rab’ li kixk’e li Santil Dios, re taak’eemanq li tojb’a-maak li xaqab’anb’il, ut a’ tojb’a-maak a’an li xaqab’anb’il, wan chixjunpak’alil li sahil ch’oolejil li xaqab’anb’il, re xsumenkil ru li rajom lix ^atojb’al rix li maak—

11 Xb’aan naq tento taa’uxq naq taawanq “chixka’pak’alil chixju-nil li k’a’aq re ru. Wi ta ink’a’ jo’-kan, at xb’een yo’lajenaq chiwu sa’ li yamyookil ch’och’, ink’a’ raj

taaruq taak’ehe’q chi uxmark li tiikilal, chi moko li maa’usilal, chi moko li santilal chi moko li rahilal, chi moko li us chi moko li ink’a’ us. Jo’kan ut, chixjunil li k’a’aq re ru tento raj taawanq chi junajinb’il sa’ jun; jo’kan ut, wi ta junaj chi tz’ejwalej, tento raj taa-kanaaq chanchan naq kame-naq, moko taawanq raj xyu’am chi moko xkamik, chi moko li q’aak chi moko li ink’a’ naq’a, li sahil ch’oolejil chi moko li rahilal, chi moko li na’eek’aman chi moko li ink’a’ na’eek’aman.

12 Jo’kan naq tento raj naq ki-yo’ob’tesiman raj chi yal jo’maa-jo’; jo’kan naq maak’a’ raj ^arajb’al lix yaalalil lix yo’ob’tesinkil. Jo’-kan naq li na’leb’ a’in tento raj tix-sach lix chaab’ilal xna’leb’ li Dios ut li rajom re junelik, ut jo’kan aj-wi’ lix wankilal, ut li ruxtaan, ut lix ^btiik ruhil na’leb’ li Dios.

13 Ut wi teeye naq “maak’a’ li chaq’rab’, teeye ajwi’ naq maak’a’ li maak. Wi teeye naq maak’a’ li maak, teeye ajwi’ naq maak’a’ li tiikilal. Ut wi maak’a’ li tiikilal, maak’a’ li sahil ch’oolejil. Ut wi maak’a’ li tiikilal chi moko li sa-hil ch’oolejil maak’a’ li tojb’a-maak ut li rahilal. Ut wi maak’a’ li k’a’aq

8a 2 Ne. 25:20; 31:21;
Mos. 4:8; 5:8;
Alma 38:9.

b 1 Kor. 15:20;
Alma 7:12; 12:24–25;
42:23.
K’UTUL RAQAL:
Wakliik chi yo’yo.

9a Isa. 53:1–12;
Mos. 14:12; 15:8–9.

10a K’UTUL RAQAL: Aj

Tojol-ix.

b K’UTUL RAQAL:
Raqb’a-aatin sa’
roso’jik.

c K’UTUL RAQAL:
Santilal.

d 2 Ne. 9:7, 21–22, 26;
Alma 22:14;
33:22; 34:9.

11a Tz. ut S. 29:39;
122:5–9.

K’UTUL RAQAL:
Ch’a’ajkilal.

12a Tz. ut S. 88:25–26.

K’UTUL RAQAL:
Ruchich’och’—
Yo’ob’tesinb’il choq’
re li winq.

b K’UTUL RAQAL: Tiik
ruhil na’leb’.

13a 2 Ne. 9:25.

re ru a'in, ^bmaak'a' li Dios. Ut wi maak'a' li Dios, maak'a'o laa'o, chi moko li ruchich'och', xb'aan naq ink'a' raj kiru chi wank xyo'ob'tesinkil li k'a'aq re ru, re taak'anjelaq, chi moko re k'anjelanb'ilaq; jo'kan naq chixjunil li k'a'aq re ru tento raj taa'oso'q.

14 Ut anajwan, ex walal, ninye eere li na'leb' a'in choq' re eechaab'ilob'eresinkil ut eetzolb'al; xb'aan naq wan jun li Dios, ut a'an "xyo'ob'tesink re chixjunil li k'a'aq re ru, li choxa jo' ajwi' li ch'och', ut chixjunil li k'a'aq re ru wankeb' chi sa', li k'a'ru nak'anjelak jo' ajwi' li k'a'ru ^bk'anjelanb'il.

15 Ut re taa'uxmanq li ^arajom re junelik choq' re li winq, chirix naq kixyo'ob'tesi li xb'een qana' qayuwa', ut lix xulel li ch'och' ut li xik'anel xul rub'el choxa, ut chixjunil b'i' li k'a'aq re ru yo'ob'tesinb'il, ki'aje' naq kiwan k'a'ruhaq chi junpak'al chik; wan li ^bru che' 'xyehe' naq ink'a' taak'uxmanq, chixjunpak'alil li ^dche' re li yu'am; li jun ki' ut li jun chik k'a.

16 Jo'kan ut, li Qaawa' Dios kixk'e re li winq re ^atixb'aanu xjunes rib' li naraj. Jo'kan ut, li winq ink'a'

raj taaruq chixb'aanunkil xjunes li naraj wi ta ink'a' ^btaa'q'unb'esiiq xch'ool chi junpak'al, malaj chi junpak'al chik.

17 Ut laa'in, aj Lehi, jo' chanru li k'a'aq re ru wilom chi tz'iib'anb'il, tento tink'oxla naq jun lix "anjel li Dios, jo' chanru li k'a'ru tz'iib'anb'il, ^bkit'ane' chaq sa' choxa; jo'kan naq a'an ki'ok choq' ^caj tza, rik'in naq kixsik' li k'a'ru ink'a' us chaq chiru li Dios.

18 Ut xb'aan naq kit'ane' chaq sa' choxa, ut kiwan chi junelik sa' rahilal, a'an ^akixsik' ajwi' lix rahilaleb' chixjunil li winq. Jo'kan naq kixye re lix ^bEva, relik chi yaal, li najter aj k'anti' a'an, a'an laj tza, a'an lix yuwa'il chixjunil li ^ctik'ti', jo'kan naq kixye: Chayal li ru che' xyehe' naq ink'a' taak'uxmanq, ut ink'a' texkamq, texwanq ban chanchan li Dios, ^dteenaw ru li us ut li ink'a' us.

19 Ut chirix naq laj Adan ut lix Eva ^ake'xyal li ru che' li xyehe' naq ink'a' taak'uxmanq ke'alina-siik chaq sa' li awimq ^bEden, re te'xk'anjela li ch'och'.

20 Ut ke'ralaheb' li kok'al; relik chi yaal, lix ^ajunkab'alil chixjunil li ruchich'och'.

13 b Alma 42:13.

14 a K'UTUL RAQAL:

Yo'ob'tesink.

b Tz. ut S. 93:30.

15 a Isa. 45:18;

Alma 42:26;

Mois. 1:31, 39.

b Gen. 3:6;

Alma 12:21–23.

c Gen. 2:16–17;

Mois. 3:17.

d Gen. 2:9;

1 Ne. 15:22, 36;

Alma 32:40.

16 a 2 Ne. 10:23;

Alma 12:31.

K'UTUL RAQAL: Xtaql

ch'oolej.

b Tz. ut S. 29:39–40.

17 a K'UTUL RAQAL:

Aj tza.

b Isa. 14:12; 2 Ne. 9:8;

Mois. 4:3–4;

Abr. 3:27–28.

c K'UTUL RAQAL:

Aj tza.

18 a 2 Ne. 28:19–23;

3 Ne. 18:18;

Tz. ut S. 10:22–27.

b K'UTUL RAQAL: Eva.

c 2 Ne. 28:8;

Mois. 4:4.

d Gen. 3:5;

Alma 29:5;

Moro. 7:15–19.

19 a Alma 12:31.

K'UTUL RAQAL:

Xt'anik laj Adan ut

li xEva.

b K'UTUL RAQAL:

Eden.

20 a Tz. ut S. 138:38–39.

21 Ut ke'najtob'resiik ru lix kutaneb' li ralal xk'ajoleb' li "winq, jo' chanru li rajom li Dios, re naq te'ruuq ^bchixjalb'al xk'a'uxl naq wankeb' sa' li tz'ejwalej; jo'kan naq lix wanjikeb' ki'ok choq' jun 'xyalb'aleb' rix, ut kinajtob'resiik ru lix kutan, jo' chanru eb' li taqlahom kixk'e li Qaawa' Dios reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq. Xb'aan naq kixk'e xtaqlahom naq chixjunileb' li winq tento te'xjal xk'a'uxl, xb'aan naq kixk'ut chiru chixjunileb' li winq naq ^dsachenaqeb', sa' xk'ab'a' li q'etok aatin ke'xb'aanu lix na' xyuwa'.

22 Ut anajwan, k'ehomaq reetal, wi ta ink'a' kiq'etok aatin laj Adan, ink'a' raj kit'ane'; kikana raj b'an sa' li awimq Eden. Ut chixjunil li k'a'aq re ru yo'ob'tesinb'il kikana raj jo' chanru naq kiyo'ob'tesiik; ut kikana raj chi junelik, ut maak'a'aq raj roso'jik.

23 Ut maak'a'aqeb' raj "xkok'al; jo'kan naq ke'kana raj chi maak'a' neke'xnaw, ink'a' raj ke'wan xsa-hileb' xch'ool, xb'aan naq ink'a' raj ke'xnaw ru li rahilal; maajun chaab'ilal raj ke'xb'aanu, xb'aan naq ink'a' raj ke'xnaw ru li maak.

24 A'b'anan k'ehomaq reetal, xb'aanuman chixjunil li k'a'aq re ru sa' lix chaab'ilal xna'leb' li "nana-wok re chixjunil li k'a'aq re ru.

25 Laj "Adan ^bkit'ane' re naq te'wanq li winq; ut 'neke'wan li winq re naq te'wanq ^dxsa-hileb' xch'ool.

26 Ut taachalq li "Mesias sa' xtz'aqalil ru li kutan, re taaruuq ^btixtojob' rix li ralal xk'ajoleb' li winq chiru li t'ane'k. Ut rik'in naq tojb'ileb' rix chiru li t'ane'k, ke'kana chi 'ach'ab'anb'il chi junelik, ut neke'xnaw b'ar wan li us ut li ink'a' us, re te'k'anjelaq xjuneseb' ut moko k'anjelanb'ilaqeb'ta, ka'ajwi' xb'aan li tojb'a-maak tixk'e li ^dchaq'rab' sa' li xnimal ru ut roso'jikil kutan, jo' chanruheb' li taqlahom li kixk'e chaq li Dios.

27 Jo'kan ut, eb' li winq "ach'ab'anb'ileb' jo' chanru li tz'ejwalej; ut k'eeb'il reheb' chixjunil li k'a'aq re ru li aajel ru choq' re li winq. Ut kanab'anb'ileb' ^bchixsik'b'al ru li ach'ab'aak ut li 'junelik yu'am, sa' xk'ab'a' li nimla aj b'aanuhom ruuchileb' chixjunil li winq, malaj re te'xsik' ru li preexil ut li

21 a Alma 12:24;
Mois. 4:23–25.

b Alma 34:32.
K'UTUL RAQAL:
Jalok k'a'uxl, jalb'a-
k'a'uxlej.

c K'UTUL RAQAL:
Wank li kamk sa'
xb'een.

d Jak. 7:12.

23 a Mois. 5:11.

24 a K'UTUL RAQAL: Dios,
Roxichal li Dios.

25 a K'UTUL RAQAL:

Adan.

b Mois. 6:48.

K'UTUL RAQAL:
Xt'anik laj Adan ut
li xEva.

c K'UTUL RAQAL:
Wank li kamk sa'
xb'een.

d Mois. 5:10.

K'UTUL RAQAL: Sahil
ch'oolejil; Winq.

26 a K'UTUL RAQAL:
Mesias.

b K'UTUL RAQAL:

K'uub'anb'il na'leb'
re li tojb'al-ix.

c Alma 42:27;
Hel. 14:30.

d K'UTUL RAQAL:
Chaq'rab'.

27 a Gal. 5:1;
Mois. 6:56.

b K'UTUL RAQAL: Xtaql
ch'oolej.

c K'UTUL RAQAL:
Junelik yu'am,
yu'am chi junelik.

kamk, jo' chanru lix preexil ut xwankilal laj tza; xb'aan naq a'an naxsik' naq chixjunileb' li winq te'wanq sa' rahilal jo' chanru ajwi' a'an.

28 Ut anajwan, ex walal, nawaj naq tex'iloq wan wi' li nimla aj "B'aanunel uuchil, ut tex'ab'inq chiru lix ninqal ru taqlahom; ut tiikaqex chixpaab'ankil li raatin, ut teesik' ru li junelik yu'am, jo' chanru naraj lix Loq'laj Musiq';

29 Ut ink'a' teesik' ru li kamk chi junelik, jo' chanru li naraj li tz'ejwalej ut li ink'a' us li wan chi sa', li naxk'e xwankil lix musiq' laj tza chi "k'amok chi preexil, re eekub'sinkil sa' b'xb'alb'a, re naq a'an taaruq chi awa'b'ejink sa' eeb'een sa' tz'aqal li rawa'b'ejihom.

30 Kinye xka'ch'inal li aatin a'in eere chejunilex, ex walal, sa' roso'jik lix kutankil lix yalb'al wix; ut laa'in kinsik' ru li jun raqal chaab'il, jo' chanru li raatin li profheet. Ut maajun chik wajom wan, ka'ajwi' xchaab'ilal lee raam li maa-jo'q'e taa'oso'q. Amen.

CH'OL 3

Laj Jose aran Egipto kirileb' laj Nefita sa' k'utb'esinb'il matk'—Ki'aatinak jo' profheet chirix laj Jose Smith, laj ilol na'leb' sa' roso'jik li kutan; chirix laj Moises, li taakoloq reheb' laj Israel;

ut chirix lix k'utunik chaq lix Hu laj Mormon. Wan na 588–570 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT anajwan nakatwaatina at Jose, li "katyo'la chiwu sa' roso'jik. Laa'at katyo'la sa' li yamyookil ch'och' kink'ul wi' ch'a'ajkilal; relik chi yaal, sa' li kutan naq kinumta xrahil inch'ool katrala laa na'.

2 Ut li Qaawa' chirosob'tesi taxaq choq' aawe li "ch'och' a'in, a'an jun ch'och' q'axal loq', choq' aaweechanihom ut choq' reechanihomeb' laa wiyajil rochb'eeneb' li riyajileb' laa was, re tatwanq sa' xyaalalil chi junelik, wi taa'uxq naq teepaab' lix taqlahom lix Santil Dios laj Israel.

3 Ut anajwan, at Jose, li katyo'la chiwu sa' roso'jik, li katin-k'am chaq sa' li yamyookil ch'och' kink'ul wi' ch'a'ajkilal, li Qaawa' chi'osob'tesinq aawe chi junelik, xb'aan naq laa wiyajil ink'a' "te'sache'q chi junajwa.

4 Xb'aan naq k'e reetal, laa'at li ruuchinihom injuruch'; ut laa'in ralaral xk'ajol laj "Jose li kik'ame' chi b'preexil toj sa' Egipto. Ut xninqaleb' ru lix sumwank li Qaawa' li kixk'uub' rik'in laj Jose.

5 Jo'kan ut, laj Jose "kiril li qakutan chi yaal. Ut kixk'ul jun li na'leb' yeechi'imb'il xb'aan li Qaawa', naq sa' xyanqeb' chaq li

28 a K'UTUL RAQAL: Aj
B'aanunel Uuchil.

29 a Rom. 6:16–18;
Alma 12:11.

b K'UTUL RAQAL:
Xb'alb'a.

3 1 a 1 Ne. 18:7.

2 a 1 Ne. 2:20.

K'UTUL RAQAL:
Yeechi'imb'il ch'och'.

3 a 2 Ne. 9:53.

4 a Gen. 39:1–2;

45:4; 49:22–26;

1 Ne. 5:14–16.

b Gen. 37:29–36.

5 a JJS, Gen. 50:24–38;

2 Ne. 4:1–2.

ruuchinihom lix juruch' li Qaawa' Dios tixwaklesi jun li ^bruq' che' 'tiik xch'ool choq' re lix junkab'al laj Israel; maawa'aq li Mesias, jun li ruq' che' b'an li taatoqe'q, a'b'an nan jultikanb'ilaq sa'eb' lix sumwank li Qaawa' naq li ^dMesias taak'utb'esimanq chiruheb' sa' roso'jik li kutan, sa' li musiq'ej re wankilal, re risinkileb' chaq sa' ^eq'ojyin toj chi saqenkil—relik chi yaal, sa' chaq li muqmuukil q'ojyin, ut sa' chaq li preexil toj sa' li ach'ab'aak.

6 Xb'aan naq laj Jose kich'olob'ank chi yaal, ut kixye: Jun aj ^ailol na'leb' li Qaawa' lin Dios tixwaklesi, li taawanq choq' aj ilol na'leb' sik'b'il ru choq' reheb' li ruuchinihom ^binjuruch'.

7 Relik chi yaal, laj Jose kixye chi yaal: Jo'ka'in naxye li Qaawa' we: Jun aj ^ailol na'leb' sik'b'il ru tinwaklesi chaq sa' xyanqeb' li ruuchinihom aajuruch', ut a'an q'axal taataqsiiq xwankil sa' xyanqeb' li ruuchinihom aajuruch'. Ut re a'an tink'e xtaqlankil naq tixb'aanu jun li k'anjel choq' reheb' li ras riitz'in, li ruuchinihom aajuruch', li nimaq xloq'al choq' reheb', re xk'amb'aleb' chixnawb'al li sumwank li kink'uub' rik'ineb' laa yuwa'.

8 Ut tink'e re a'an jun lix taqlankil naq ^amaajun chik k'anjel tixb'aanu, ka'ajwi' li k'anjel tintaqla wi'. Ut tinnimob'resi xwankil sa' wilob'aal; xb'aan naq a'an tixb'aanu lin k'anjel.

9 Ut nimaq ru jo' laj ^aMoises, li kinye naq tinwaklesi choq' eere, re ^bxkolb'al lin tenamit, ex xjunkab'al laj Israel.

10 Ut laj Moises tinwaklesi, re xkolb'al chaq laa tenamit chiru li ch'och' Egipto.

11 A'ut jun aj ilol na'leb' tinwaklesi sa' xyanqeb' chaq li ruuchinihom aajuruch'; ut re a'an tink'e ^awankilal re xk'eeb'al chi k'utmank li waatin chiruheb' li riyaajil aajuruch'—ut moko ka'aj ta wi' re xk'eeb'al chi k'utmank li waatin, chan li Qaawa', re ajb'an wi' xq'unb'esinkileb' xch'ool chirix li waatin, li akaq elenaq sa' xyanqeb'.

12 Jo'kan naq eb' li ruuchinihom aajuruch' ^ate'tz'iib'aq; ut li ruuchinihom xjuruch' laj ^bJuda ^cte'tz'iib'aq; ut li k'a'ru tz'iib'انب'ilaq xb'aan li ruuchinihom aajuruch', ut jo'kan ajwi' li k'a'ru tz'iib'انب'ilaq xb'aan li ruuchinihom xjuruch' laj Juda, te'nimanq ut te'xjunaji rib', choq' re ^dxsachb'al li b'alaq'il tzol'leb' ut

5 *b* Gen. 49:22–26;
1 Ne. 15:12; 19:24.
K'UTUL RAQAL:
Awimq re li Qaawa'.
c Jak. 2:25.
d 2 Ne. 6:14;
Tz. ut S. 3:16–20.
e Isa. 42:16.
6 *a* 3 Ne. 21:8–11;
Morm. 8:16.

K'UTUL RAQAL: Aj
ilol na'leb'.
b Tz. ut S. 132:30.
7 *a* K'UTUL RAQAL:
Smith, Jose, alalb'ej.
8 *a* Tz. ut S. 24:7, 9.
9 *a* Moiss. 1:41.
b Exo. 3:7–10;
1 Ne. 17:24.
11 *a* Tz. ut S. 5:3–4.

12 *a* K'UTUL RAQAL: Hu
laj Mormon (lix).
b 1 Ne. 13:23–29.
c K'UTUL RAQAL:
Santil Hu.
d Esek. 37:15–20;
1 Ne. 13:38–41;
2 Ne. 29:8; 33:10–11.

xkub'sinkil li wech'ok-ib', ut xxa-qab'ankil li tuqtuukilal sa' xyanqeb' li ruuchinihom aajuruch', ut 'xk'amb'aleb' f chixnawb'al chirix lix yuwa'eb' sa' roso'jikeb' li kutan, ut chixnawb'al ajwi' chirix lin sumwank, chan li Qaawa'.

13 Ut sa' xyi chaq xq'unal lix metz'ew a'an taakawob'resiiq xmetz'ew, sa' li kutan naq taatiklaaq lin k'anjel sa' xyanqeb' chixjunil lin tenamit, re aak'ojob'ankil wi'chik, at xjunkab'al laj Israel, chan li Qaawa'.

14 Ut jo'ka'in ki'aatinak laj Jose jo' profet, kixye: K'ehomaq reetal, laj ilol na'leb' a'an li Qaawa' taarosob'tesi, ut eb' li neke'sik'ok re xsachb'al te'sache'q xna'leb'; xb'aan naq li yeechi'inb'il na'leb' a'in, li xink'ul rik'in li Qaawa', chirix li ruuchinihom injuruch', taatz'aqloq ru. K'ehomaq reetal, ninnaw chi tz'aqal naq taatz'aqloq ru li yeechi'inb'il na'leb' a'in;

15 Ut "taak'ab'a'iiq jo' chanru ink'ab'a'; ut a'anaq ajwi' b xk'ab'a' lix yuwa'. Ut a'an chanchanaq ajwi' jo' laa'in; xb'aan naq li k'aru tixk'e li Qaawa' chi k'ute'k rik'in li ruq', rik'in xwankil li Qaawa' tixk'am lin tenamit sa' li kolb'a-ib'.

16 Relik chi yaal, jo'ka'in ki'aatinak laj Jose jo' profet: Ninnaw chi tz'aqal li na'leb' a'in, jo' chanru naq ninnaw chi tz'aqal chirix li yeechi'inb'il chirix laj Moises,

xb'aan naq li Qaawa' kixye we, laa'in "tinkoleb' rix laa wiyajil chi junelik.

17 Ut li Qaawa' kixye: Laa'in tinwaklesi jun aj Moises, ut tink'e wankilal re sa' jun li xuq'; ut tink'e xchaab'ilal xna'leb' chi tz'iib'ak. A'b'anan ink'a' tinwach'ab' li ru'uj raq' re taa'aatinaq chi naab'al, xb'aan naq ink'a' tink'e xmetz'ew chi aatinak. A'b'anan "tintz'iib'a lin chaq'rab' choq' re, rik'in ru'uj tz'aqal li wuq'; ut tinxaqab' jun aj b'yehol aatin choq' re.

18 Ut li Qaawa' kixye ajwi' we: Laa'in tinwaklesinq choq' re li ruuchinihom aajuruch'; ut tink'uub' jun aj yehol aatin choq' re. Ut laa'in, k'e reetal, laa'in tink'e re a'an naq tixtz'iib'a lix tz'iib'a-homeb' li ruuchinihom aajuruch' choq' re li ruuchinihom aajuruch', ut laj yehol aatin re aajuruch' tixch'olob' chaq.

19 Ut li aatin tixtz'iib'a a'anaq li aatin li na'ajman ru sa' xchaab'ilal inna'leb' naq taaxik re li "ruuchinihom aajuruch'. Ut taawanq chanchan jo' li ruuchinihom aajuruch' ke'xjap re chiraatinankileb' chaq b'sa' li poqs; xb'aan naq laa'in ninnaw ru lix paab'aaleb'.

20 Ut eb' a'an "te'xjap chaq re sa' li poqs; relik chi yaal, li jalb'a-k'a'uxlej reheb' li ras riitz'in, chirix naq numenaq k'iila tasal tenamit chixixeb'. Ut taak'ulmanq naq taaxik

12 e Moro. 1:4.
f 1 Ne. 15:14;
2 Ne. 30:5;
Morm. 7:1, 5, 9–10.
15 a Tz. ut S. 18:8.
b JS—R 1:3.

16 a Gen. 45:1–8.
17 a Deut. 10:2, 4;
Mois. 2:1.
b Exo. 4:16.
19 a Tz. ut S. 28:8.
b Isa. 29:4;

2 Ne. 27:13; 33:13;
Morm. 9:30;
Moro. 10:27.
20 a 2 Ne. 26:16;
Morm. 8:23.

lix xyaab' xkuxeb', jo' chanru lix ch'olch'ookil ru li raatineb'.

21 Sa' xk'ab'a' lix paab'aaleb' taa'elq chaq li "raatineb' sa' xtz'uumal we, ut taawulaq rik'ineb' li ras riitz'in xkomoneb' li ruuchinihom aajuruch'; ut lix q'unal xmetz'ew li raatineb' tinkawob'resi rik'in lix paab'aaleb', re naq jultikanb'ilaq lin sumwank li kink'uub' choq' reheb' laa yuwa'.

22 Ut anajwan, k'e reetal at Jose li walal, jo'ka'in naq "ki'aatinak lin najter yuwa' jo' profheet.

23 Jo'kan ut, sa' xk'ab'a' li sumwank a'in osob'tesinb'ilat; xb'aan naq ink'a' te'sache'q laa wiyajil, xb'aan naq eb' a'an te'ab'inq chiru li aatin sa' li hu.

24 Ut taawakliiq jun li kaw xmetz'ew sa' xyanqeb', li taab'aanunq re naab'al li chaab'ilal, rik'in aatin jo' ajwi' rik'in k'anjel, ut taawanq choq' k'anjeleb'aal sa' ruq' li Dios, rik'in paab'aal q'axal nim, re xk'anjelankil li ninqi sachb'a-ch'oolej, ut xb'aanunkil li k'aru xnimal ru sa' rilob'aal li Dios, re taak'ehe'q chi uxmanq naab'al li k'ojob'ank wi'chik re lix junkab'al laj Israel, ut re li riyajileb' laa was.

25 Ut anajwan, osob'tesinb'ilat, at Jose. K'e reetal, toj ka'ch'inat; jo'kan ut, chat-ab'inq chiru li raatin laa was aj Nefi, ut taab'aanumanq aawe jo' chanru ajwi' li aatin li kinye. Chijultiko'q aawe li raatin laa yuwa' li kamk re. Amen.

CH'OL 4

Laj Lehi naxk'eheb' xna'leb' li ralal xk'ajol ut narosob'tesiheb'—Nakam ut namuqe'—Laj Nefi naxnima xloq'al lix chaab'ilal li Dios—Laj Nefi naxk'e rib' chiru li Qaawa' chi junelik q'e kutan. Wan na 588–570 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan, laa'in, aj Nefi, nin'aatinak chirix li profheetil aatin li ki'aatinak wi' lin yuwa', chirix laj "Jose, li kik'ame' Egipto.

2 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an ki'aatinak chi yaal jo' profheet chirixeb' chixjunil li riyajil. Ut li "profheetil aatin kixye, moko k'i ta li naq'axok re xwankil. Ut ki'aatinak jo' profheet chiqix laa'o, ut li jar tasal tenamit qe li toj te'wanq; ut tz'iib'anb'il chiruheb' li perel ch'iich' bronce.

3 Jo'kan ut, chirix naq lin yuwa' kixk'e xraqik aatinak chirix lix profheetil aatin laj Jose, kixb'oqeb' li ralal xk'ajol laj Laman, eb' li ralal ut eb' lix rab'in, ut kixye reheb': K'ehomaq reetal, ex walal, ut ex inrab'in, ralal ut xrab'in li "xb'een yo'lajenaq chiwu, tinwaj raj naq teek'e eexik chirab'in-kil li waatin.

4 Xb'aan naq li Qaawa' Dios kixye naq: "A' yaal jo' chanru nekepaab' lin taqlahom, tex'usaaq sa' li ch'och'; ut a' yaal jo' chanru ink'a' nekepaab' lin taqlahom, tex'isiq chaq chiwu.

21 a 2 Ne. 29:2.

22 a 2 Ne. 3:5.

4 1 a Gen. 39:1–2.

2 a 2 Ne. 3:5.

3 a K'UTUL RAQAL:

Xb'een yo'lajenaq.

4 a 2 Ne. 1:9.

5 A'ut k'ehomaq reetal, ex walal ut ex inrab'in, ink'a' ninru chi kub'eek sa' inmuqleb'aal chi ink'a' tinkanab' jun li "osob'tesink sa' eeb'een; xb'aan naq k'ehomaq reetal, ninnaw naq wi k'iresinb'ilex chaq sa' li ^b'e tento teek'am, ink'a' tex'eelq chaq chi sa'.

6 Jo'kan naq wi majewanb'ilex, k'ehomaq reetal, ninkanab' li wosob'tesihom sa' eeb'een, naq taa'isiiq chaq sa' eeb'een li majewaak, ut taasumeeq sa' xb'een lix "jolo-meb' lee na' eeyuwa'.

7 Jo'kan ut, sa' xk'ab'a' li wosob'tesihom, li Qaawa' Dios "ink'a' tixkanab' naq tex'oso'q; jo'kan ut, a'an ^btaaruxtaana eeru ut li ruheb' lee riyajil chi junelik.

8 Ut chirix naq lin yuwa' kixk'e xraqik raatinankileb' li ralal ut lix rab'in laj Laman, kixtaqla xk'am-b'aleb' chaq li ralal ut lix rab'in laj Lemuel chiru.

9 Ut kiraatinaheb', ut kixye: K'ehomaq reetal, ex walal ut ex inrab'in, ralal ut xrab'in lix kab' walal; k'ehomaq reetal, ninkanab' eere li osob'tesink kinkanab' ajwi' reheb' li ralal ut lix rab'in laj Laman; jo'kan naq ink'a' tatsache'q chi junajwa; sa' roso'jik b'an te'osob'tesiiq laa wiyajil.

10 Ut kik'ulman naq chirix naq lin yuwa' kixk'e xraqik raatinankileb', k'ehomaq reetal, kiraatinaheb' li ralal laj "Ismael,

relik chi yaal, ut chixjunil lix junkab'al.

11 Ut chirix naq kixk'e xraqik raatinankileb', kiraatina laj Sam, ut kixye: Osob'tesinb'ilat, ut eb' laa wiyajil; xb'aan naq laa'at taa-weechani li ch'och' jo' chanru laj Nefi laa wiitz'in. Ut eb' laa wiyajil te'k'ehe'q sa' ajl rik'in li riyajil a'an; ut tatwanq chanchan jo' ajwi' laa wiitz'in, ut eb' laa wiyajil jo'eb' li riyajil a'an; ut tat-osob'tesiiq sa' chixjunil laa kutan.

12 Ut kik'ulman chirix naq lin yuwa' aj Lehi kiraatinaheb' chixjunil lix junkab'al, jo' chanru li reek'ahom lix ch'ool, ut lix Musiq' li Qaawa' li kiwan rik'in, kitiq. Ut kik'ulman naq kikam, ut kimuqe'.

13 Ut kik'ulman naq moko naab'al ta kutan chirix xkamik, laj Laman ut laj Lemuel ut eb' li ralal laj Ismael ke'josq'o' wik'in xb'aan lix tijom li Qaawa'.

14 Xb'aan naq laa'in, aj Nefi, ki'elajjik chiwu raatinankileb', jo' chanru li raatin, xb'aan naq kinye chaq k'iila na'leb' reheb', ut jo'kan ajwi' lin yuwa', naq toj maji' nakam, ut naab'al li k'a'ru yeeb'il wan chi tz'iib'anb'il chiruheb' li "jun ch'ol chik inperel ch'iich'; xb'aan naq li jun raqal li nayehok resil li tenamit wan chi tz'iib'anb'il chiruheb' lin perel ch'iich' jun ch'ol chik.

5a K'UTUL RAQAL:

Osob'tesiik xb'aan li yuwa'b'eijl aj k'anjel.

b Prov. 22:6.

6a Tz. ut S. 68:25–29.

7a 2 Ne. 30:3–6;

Tz. ut S. 3:17–18.

b 1 Ne. 13:31;

2 Ne. 10:18–19;

Jak. 3:5–9;

Hel. 15:12–13.

10a 1 Ne. 7:6.

14a 1 Ne. 1:16–17; 9:4.

15 Ut chiru ^a“a’in nintz’iib’a li k’a’ re ru re li waam, ut naab’al reheb’ li loq’laj hu li tz’iib’anb’il chiru-heb’ li perel ch’iich’ bronce. Xb’aan naq nasaho’ li waam rik’ineb’ li loq’laj hu, ut lin ch’ool ^b“naxtz’ileb’ rix, ut naxtz’iib’aheb’ re ^c“te-tzoloq ut te’chaab’ilo’q li walal ink’ajol.

16 K’ehomaq reetal, nasaho’ li ^a“waam rik’in li k’a’ru re li Qaa-wa’, ut lin ^bch’ool ink’a’ naxkanab’ xtz’iib’al rix li k’a’aq re ru wilom ut wab’ihom chaq.

17 A’banan, us ta nim ^a“xchaab’ial li Qaawa’, sa’ xk’utb’al chiwu lix ninqal ru ut sachb’a-ch’oolejil k’anjel, lin ch’ool nayaab’ak chix-yeeb’al: Aay, ^bq’axal rahil winqin! Relik chi yaal, naraho’ lin ch’ool sa’ xk’ab’a’ lin tz’ejwalej; li waam naraho’ sa’ xk’ab’a’eb’ lin maa’usilal.

18 Sutsuukin, sa’ xk’ab’a’ li aaleek ut li maak li ^a“neke’chal chi junpaat sa’ in’been.

19 Ut naq nawaj saho’k sa’ inch’ool, na’aakanak inch’ool sa’ xk’ab’a’eb’ lin maak; a’banan, nin-naw ani xinkanab’ wi’ wib’.

20 Lin Dios xxaqab’ank we; kix-k’am inb’e chiru lin ch’a’ajkilal sa’ li yamyookil ch’och’; ut a’an kixkol inyu’am naq kinwan chaq chiru xha’il li nimla chamal ha’.

21 A’an kinixnujob’resi rik’in lix ^a“raham, toj reetal ki’oso’ in-tib’el xb’aan.

22 A’an kixsacheb’ xna’leb’ li ^a“xik’ neke’ilok we, toj reetal naq ke’siksot chiwu.

23 K’ehomaq reetal, a’an kirab’i lin yaab’ahom chi kutan, ut kix-k’e innawom rik’in ^a“k’utb’esinb’il matk’ chi q’eq.

24 Ut chi kutan xkawu inch’ool chi ^a“tijok rik’in nimla metz’ew chiru; relik chi yaal, lix yaab’ inkux kintaqla taq’e’q; ut ke’-kub’e chaq li anjel ut ke’k’anje-lak chiwu.

25 Ut sa’ xxik’ lix Musiq’ ^a“kik’a-me’ chaq lin xaqalil sa’ xb’eeneb’ li tzuul q’axal najt xteram. Ut lix naq’ wu kiril li xninqal ru na’-leb’, relik chi yaal, q’axal nim wi-chik chiru li naxkuy junaq winq, jo’kan naq yeeb’il we naq ink’a’ tintz’iib’a.

26 Jo’kan ut, wi wilom xkomon li na’leb’ a’in q’axal nim, wi li Qaa-wa’ rik’in xkub’sinkil rib’ choq’ reheb’ li ralal xk’ajoleb’ li winq narula’aniheb’ li winq rik’in li nimla uxtaan a’in, ^a“k’a’ut naq nayaab’ak inch’ool, ut nakana li waam sa’ li ru taq’a re rahil ch’oolejil, ut nalaj lin tib’el, ut nakotz inmetz’ew, sa’ xk’ab’a’ lin ch’a’ajkilal?

27 Ut k’a’ut naq ^a“tinq’axtesi wib’

15a 1 Ne. 6:4-6.

b K’UTUL RAQAL:

K’oxlank sa’ ch’oolej;

Loq’laj hu (eb’ li).

c 1 Ne. 19:23.

16a K’UTUL RAQAL:

B’antiox, b’antioxink.

b K’UTUL RAQAL:

Ch’oolej.

17a 2 Ne. 9:10;

Tz. ut S. 86:11.

b Rom. 7:24.

18a Rom. 7:21-23;

Heb. 12:1;

Alma 7:15.

21a K’UTUL RAQAL:

Rahok.

22a 1 Ne. 17:52.

23a K’UTUL RAQAL:

K’utb’esinb’il matk’.

24a Stgo. 5:16;

1 Ne. 2:16.

25a 1 Ne. 11:1;

Mois. 1:1-2.

26a Sal. 43:5.

27a Rom. 6:13.

chiru li maak, sa' xk'ab'a' lin tib'el? Relik chi yaal, k'a'ut naq tink'e wib' chiru li ^baaleek, re naq li maa'us taawanq xna'aj sa' inch'ool, re xsachb'al li ^ctuqtuukilal wankin wi', ut re xtawasinkil li waam? K'a'ut naq ninjosq'o' sa' xk'ab'a' li xik' na'iloc we?

28 Ajen, at waam! Matlub' chik sa' li maak. Chatsaho'q, at inch'ool, ut maak'e chik xna'aj li ^axik' na'iloc re li waam.

29 Matjosq'o' chik xb'aaneb' li xik' neke'iloc we. Maakotz chik inmetz'ew xb'aaneb' lin cha'ajkilal.

30 Chatsaho'q, at inch'ool, ut chat-elajinq chiru li Qaawa', ut chaye: At Qaawa', tinnima aawu chi junelik; relik chi yaal, taasaho'q li waam chawix, at inDios, ut li ^asaqoonaq re lin kolb'al.

31 At Qaawa', ma taatoj rix li waam? Ma tinaakol chaq sa' ruq'eb' li xik' neke'iloc we? Ma tinaak'e chi siksotk rik'in rilb'al li ^amaak?

32 Chiwanq taxaq chi tz'aptz'o rajlal chiwu li roqeb'aal xb'al-b'a, rik'in naq ^ayot'b'il inch'ool, ut tuulan inmusiq'! At Qaawa', maatz'ap chiwu li rokeb'aal laa tiikilal, re naq ^btinb'eeq sa' xb'e-hil li kub'enaqil ru taq'a, re naq

k'eeb'ilaq tz'aqal inch'ool sa' li b'e li ch'olch'o ru!

33 At Qaawa', chinaasuti taxaq rik'in xb'aatal laa tiikilal! At Qaawa', chak'uub' taxaq jun inb'e re tin'eeleliq chiruheb' li xik' neke'iloc we! Chatiikob'resi taxaq inb'e chiwu! Maak'e taxaq junaq tichk'ob'aal sa' inb'e—chapaa b'an inb'e chiwu, ut maaram taxaq inb'e, a'b'an lix b'eheb' li xik' na'iloc we.

34 At Qaawa', laa'in xinkanab' wib' chawu, ut ^atinkanab' wib' chawu chi junelik. Ink'a' ^btinkanab' wib' chiru lix tel li tz'ejwalej; xb'aan naq ninnaw naq majewanb'il li ani ^cnaxkanab' rib' chiru lix tel li tz'ejwalej. Relik chi yaal, majewanb'il li ani naxkanab' rib' chiruheb' li winq, malaj naxk'e li tz'ejwalej choq' xtel.

35 Relik chi yaal, ninnaw naq li Dios taak'ehoq chi ^anumtaje-naq re li ani napatz'ok. Relik chi yaal, lin Dios tixk'e we, wi ^bink'a' ninsach rik'in ^cpatz'ok; jo'kan naq tintaqsi lix yaab' inkux aawe; relik chi yaal, tin'elajinq chawu, at inDios, li ^dsaqoonaq re intiikilal. K'e reetal, taataqe'q lix yaab' inkux chi junelik chawu, at insaqoonaq ut lin Dios li junelik taawanq. Amen.

27 *b* K'UTUL RAQAL:
Aaleek, aalenk.

c K'UTUL RAQAL:
Tuqtuukilal.

28 *a* K'UTUL RAQAL:
Aj tza.

30 *a* 1 Kor. 3:11.
K'UTUL RAQAL:
Saqoonaq.

31 *a* Rom. 12:9;
Alma 13:12.

32 *a* K'UTUL RAQAL:
Yot'b'il ch'oolej.

b K'UTUL RAQAL: B'eeek
rik'in li Dios.

34 *a* K'UTUL RAQAL:
Xkanab'ankil rib'
chiru.

b Jer. 17:5;
Morm. 3:9; 4:8.

c Sal. 44:6–8.

35 *a* Stgo. 1:5.

b K'UTUL RAQAL:
Tijok.

c Hel. 10:5.

d Deut. 32:4.

CH'OL 5

Eb' laj Nefita neke'xjach rib' rik'ineb' laj Lamanita, neke'xpaab' lix chaq'rab' laj Moises, ut neke'xkab'la jun li santil ochoch—Sa' xk'ab'a' naq ink'a' neke'paab'an, eb' laj Lamanita neke'isiik chaq chiru li Qaawa', neke'majewaak, ut neke'ok choq' rapleb' chiruheb' laj Nefita. Wan na 588–559 chihab' ma nayo'la li Kristo.

K'EHOMAQ reetal, kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, kin'elajin chi naab'al chiru li Qaawa' lin Dios, sa' xk'ab'a' lix "josq'ileb' li was.

2 A'ut k'ehomaq reetal, kiniman lix josq'ileb' chiwix, jo'kan naq ke'xsik' risinkil lin yu'am.

3 Relik chi yaal, ke'xwech'i wix, ut ke'xye: Li qiitz'in naxk'oxla "taqlank sa' qab'een, ut k'a'jo' li ch'a'ajkilal xqak'ul xmaak a'an, jo'kan ut, qakamsihaq anajwan, re naq ink'a' chik tootawasiq sa' xk'ab'a' li raatin. Xb'aan naq k'ehomaq reetal, ink'a' taqakanab' a'an chi wanq choq' aj taqlanel sa' qab'een, xb'aan naq ak qe laa'o li asb'ej, naq tootaqlanq sa' xb'een li tenamit a'in.

4 Anajwan ink'a' nintz'iib'a chiruheb' li perel ch'iich' a'in chixjunil li aatin ke'xwech'i wi' wix. Tz'aqalin b'an rik'in xyeeb'al naq ke'xsik' risinkil inyu'am.

5 Ut kik'ulman naq li Qaawa'

"kinixtij naq laa'in, aj^bNefi, tin'eelq chaq rik'ineb' ut tin'eeleliq chiru li yamyookil ch'och', wochb'ee-naqeb' chixjunil li te'ajoq re xik chiwix.

6 Jo'kan ut, kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, kink'am lin junkab'al, jo'ajwi' laj "Tzoram ut lix junkab'al, ut laj Sam, li was, ut lix junkab'al, ut laj Jakob ut laj Jose, wiitz'ineb', ut jo'kaneb' ajwi' li wanab', ut chixjunileb' li te'ajoq re xik chiwix. Ut chixjunileb' li ke'raj xik chiwix, a'aneb' li neke'paab'ank re lix^btijom ut lix k'utb'esihom li Dios; jo'kan naq ke'ab'in chiru li waatin.

7 Ut kiquak'am li qamuhebaal t'ikr ut jo' k'ihal li k'a'aq re ru kiru chiqu, ut koob'EEK chiru li yamyookil ch'och' chiru lix numik k'iila kutan. Ut chirix naq koob'EEK chiru xnumik k'iila kutan kiquayib' li qamuhebaal t'ikr.

8 Ut eb' lin tenamit ke'raj naq taqak'e "Nefi choq' xk'ab'a' li na'ajej, jo'kan naq Nefi kiquaye re.

9 Ut chixjunileb' li ke'wan wik'in ke'xk'e xch'ool naq lix "tenamit laj Nefi taayeemanq reheb'.

10 Ut kiquak'e qach'ool chixpaab'ankileb' lix raqb'a-aatin, ut lix k'uub'انب'il aatin, ut lix taqlahom li Qaawa' sa' chixjunil li k'a'aq re ru, jo' chanru lix "chaq'rab' laj Moises.

11 Ut li Qaawa' kiwan qik'in; ut

5 1a 2 Ne. 4:13–14.
3a 1 Ne. 16:37–38;
Mos. 10:14–15.
5a K'UTUL RAQAL:
Musiq'ank,
musiq'انب'il.

b Mos. 10:13.
6a 1 Ne. 4:35; 16:7;
2 Ne. 1:30–32.
b K'UTUL RAQAL:
Tijom, xtijb'al.
8a Omni 1:12, 27;

Mos. 9:1–4; 28:1.
9a Jak. 1:13–14.
10a 2 Ne. 11:4.
K'UTUL RAQAL:
Chaq'rab' re laj
Moises.

koo'usa chi numtajenaq, xb'aan naq kiqaw li iyaj, ut kooq'olok wi-chik chi naab'al. Ut koo'ok chixk'iresinkileb' li ketomq, ut li teep chi xul, ut li jar paay chi xul wan.

12 Ut laa'in, aj Nefi, kink'ameb' ajwi' chaq li tz'iib'انب'il esil li wan chi tz'iib'انب'il chiruheb' li "perel ch'iich' bronce; ut jo'kan ajwi' li ^bt'ort'ookil ch'iich', malaj li 'k'ut-leb'aal b'e, li kikawresiik choq' re lin yuwa' xb'aan li ruq' li Qaawa', jo' chanru li k'a'ru tz'iib'انب'il.

13 Ut kik'ulman naq koo'ok chi usaak chi numtajenaq, ut chi k'i-hank sa' li ch'och'.

14 Ut laa'in, aj Nefi, kinchap lix "yok'leb' ch'iich' laj Laban, ut jo' chanru a'an kinyiib' k'iila yok'leb' ch'iich', maare anchal te'chalq sa' qab'een li tenamit aj ^bLamanita jo' nayeeman chik reheb', ut tohe'x-sach; xb'aan naq kinnaw chan ru naq xik' nikine'ril laa'in ut eb' li walal ink'ajol, ut eb' li ani intenamit ke'k'ab'a'in.

15 Ut kintzoleb' lin tenamit chixkab'lankil li kab'l, ut chi k'anjelak rik'in li k'iila paay chi che', ut rik'in "ch'iich', ut rik'in kaqi ch'iich', ut rik'in ch'iich' bronce, ut rik'in kawil ch'iich', ut rik'in oor, ut rik'in plaat, ut rik'ineb' li pek ch'iich' xsa' li tertto xtz'aq, li kiwan chi q'axal naab'al.

16 Ut laa'in, aj Nefi, kinkab'la jun li "santil ochoch, ut kinyiib' jo' chanru xyiib'ankil li ^bsantil ochoch re laj Salomon, ka'ajwi' naq maak'a' xk'ihal li 'k'a'aq re ru tertto xtz'aq li okenaq wi'; xb'aan naq ink'a' neke'tawman sa' xb'een li ch'och', jo'kan naq ink'a' kiru xkab'lankil jo' chanru lix santil ochoch laj Salomon. A'b'an lix yiib'ankil chanchan ajwi' re li santil ochoch re laj Salomon, ut q'axal chaab'il lix k'anjelankil.

17 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, kink'e naq eb' lin tenamit te'wanq "xsak'ahil, ut naq te'k'an-jelaq rik'ineb' li ruq'.

18 Ut kik'ulman naq eb' a'an ke'-raj naq tinwanq choq' "xreyeb'. A'b'anan laa'in, aj Nefi kiwaj naq maak'a'aq junaq rey sa' xb'eeneb'; a'ut kinb'aanu choq' reheb' jo' chanru li wan wi' inwankilal.

19 Ut k'ehomaq reetal, kitz'aqlok ru li raatin li Qaawa' reheb' li was, li ki'atinak wi' chirixeb', naq laa'in tinwanq choq' aj "taqlanel ut aj ^btzolonel chiruheb'. Jo'kan ut, laa'in kinwan ajwi' choq' aj taqlanel ut aj tzolonel chiruheb', jo' chanru lix taqlahom li Qaawa', toj kiwulak xq'ehil naq ke'xsik' ri-sinkil inyu'am.

20 Jo'kan naq kitz'aqlok ru li raatin li Qaawa' li kinraatina wi', naq

12a Mos. 1:3–4.

K'UTUL RAQAL: Perel ch'iich'.

b Mos. 1:16.

c 1 Ne. 16:10, 16, 26;

18:12, 21;

Alma 37:38–47;

Tz. ut S. 17:1.

14a 1 Ne. 4:9; Jak. 1:10;

R laj M 1:13.

b K'UTUL RAQAL:

Lamanita.

15a Eter 10:23.

16a K'UTUL RAQAL:

Santil ochoch, roch-hoch li Qaawa'.

b 1 Rey. 6; 2 Kro. 3.

c Tz. ut S. 124:26–27.

17a Gen. 3:19;

Tz. ut S. 42:42.

18a Jak. 1:9, 11.

19a 1 Ne. 2:22.

b K'UTUL RAQAL:

K'utuk, tzolonel.

kixye naq: Jo' chanru naq "ink'a' te'ab'inq chiru laa waatin, te'isiiq chaq chiru li Qaawa'. Ut k'ehomaq reetal, ^bke'isiik chaq chiru.

21 Ut a'an kixkanab' chi chalk li "majewaak sa' xb'eeneb', relik chi yaal, jun li rahil majewaak, sa' xk'ab'a' li maa'usilal ke'xb'aanu. Xb'aan naq k'ehomaq reetal, ke'xkawob'resi li raameb' chirix, jo'kan naq ke'wan chanchan jun kawil pek; jo'kan naq us ta saqeb' chaq xtib'el, ut numtajenaq xchaq'aleb' chaq ru ut ^bsa rilb'aleb', re naq ink'a' te'wulaq chiru lin tenamit li Qaawa' Dios kixkanab' chi chalk sa' xb'eeneb' jun 'xq'eqil li tib'elej.

22 Ut jo'ka'in naxye li Qaawa' Dios: Laa'in tink'e "xyib'aleb' ru chiruheb' laa tenamit, wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl chirix li maa'usilal neke'xb'aanu.

23 Ut majewanb'ilaq li riyajil li ani "naxjunaji rib' rik'ineb' li riyajil a'an; xb'aan naq eb' a'an te'majewaaq rik'in ajwi' li majewank a'an. Kixye ut li Qaawa', ut kib'aanuman.

24 Ut sa' xk'ab'a' li majewaak li kiwan sa' xb'eeneb', ke'ok choq' jun tenamit "aj q'em, nujenaqeb' chi maa'usilal ut chi muqmuukil b'alaq', ut neke'xsik' li xul aj yo sa' li yamyookil ch'och'.

25 Ut li Qaawa' Dios kixye we:

Eb' a'an te'wanq choq' rapleb' chiruheb' laa wiyajil, re reek'asinkileb' xch'ool chinjultikankil; ut wi ink'a' tinjultiko'q reheb', ut ink'a' te'ab'inq chiru li waatin, te'xrapleheb', toj reetal ajwi' li sache'k.

26 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Nefi, "kiwosob'tesi laj Jakob ut laj Jose re te'wanq choq' aj tij ut choq' aj tzolonel sa' xb'een li ch'och' re lin tenamit.

27 Ut kik'ulman naq koowan jo'chanru li sahil ch'oolejil.

28 Ut ak kinume' lajeeb' xka'kaal chihab' qelik chaq Jerusalem.

29 Ut laa'in, aj Nefi, kintz'iib'a chaq chiruheb' lin perel ch'iich' li esil kinyiib' chaq chirix lin tenamit toj aran.

30 Ut kik'ulman naq li Qaawa' Dios kixye we: Taayiib' chik "jalaneb' li perel ch'iich', ut chiruheb' a'an taatz'iib'a naab'al chi na'leb' li chaab'il sa' wilob'aal, choq' re lix chaab'ilal laa tenamit.

31 Jo'kan naq laa'in, aj Nefi, re ab'ink chiru lix taqlahom li Qaawa', xkohin ut kinyiib'eb' "li perel ch'iich' a'in li xintz'iib'a wi' li k'a'aq re ru a'in.

32 Ut nintz'iib'a li k'aru nawulak chiru li Dios. Ut wi eb' lin tenamit te'saho'q sa' xch'ool rik'in li k'aru re li Dios, te'saho'q sa' xch'ool rik'in lin tz'iib'ahom li wan chiruheb' li perel ch'iich' a'in.

20 a 2 Ne. 2:21.

b Alma 9:14.

21 a K'UTUL RAQAL:

Majewank,
xmajewankil.

b 4 Ne. 1:10.

c 2 Ne. 26:33;

3 Ne. 2:14–16.

22 a 1 Ne. 12:23.

23 a K'UTUL RAQAL:

Sumlaak—Sumlaak
rik'in ani jalan
xpaab'aal.

24 a K'UTUL RAQAL: Aj

q'em, q'emal.

26 a Jak. 1:18–19;

Mos. 23:17.

30 a 1 Ne. 19:1–6.

31 a K'UTUL RAQAL: Perel
ch'iich'.

33 Ut wi eb' lin tenamit te'raj xnawb'al li jun raqal ch'olch'o wi' li esil chirix lin tenamit, tento te'xsik' sa'eb' lin perel ch'iich' jun ch'ol chik.

34 Tz'aqalin rik'in xyeeb'al naq ak numenaq chaq ka'kaal chihab', ut ak wanjenaqo chaq sa' pleet ut sa' wech'ok-ib' rik'ineb' li qas qiitz'in.

CH'OL 6

Laj Jakob naxnumsi li esil chirixeb' laj Judio: Li preexil aran Babilonia ut lix sutq'ijikeb' chaq aran; lix k'anjel ut lix kamik chiru krus lix Santil Dios laj Israel; chan ru naq te'xk'ul xtenq'ankil rik'ineb' laj Gentil; ut naq te'k'ojob'aaq wi'chik laj Judio sa' roso'jik li kutan, naq te'xpaab' li Mesias. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

LI raatin laj Jakob, riitz'in laj Nefi, li kixye re lix tenamit laj Nefi:

2 K'ehomaq reetal, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, laa'in, aj Jakob, rik'in naq b'oqb'ilin xb'aan li Dios, ut k'ojob'انب'ilin jo' chanru lix santil k'anjelil, ut rik'in naq osob'tesinb'ilin xb'aan li was aj Nefi, li nekeril jo' ^arey malaj jo' aj tenq'ahom eere, ut li chapchookex wi' re taakoleq eerix; k'ehomaq reetal, nekenaw naq q'axal k'i li na'leb' inyehom eere.

3 A'ut nekexwaatina wi'chik, xb'aan naq watawom lix chaab'ilal

lee raam. Relik chi yaal, k'a'jo' naq nink'oxlak cherix; ut laa'ex ajwi' nekenaw naq junelik wanjenaq chi jo'kan. Xb'aan naq kin'elajin cheru chi yalb'il anchal inq'e; ut kink'ut cheru li raatin lin yuwa', ut kexwaatina chirix chixjunil li k'a'aq re ru tz'iib'انب'il, chalen chaq sa' xyo'ob'tesinkil li ruchich'och'.

4 Ut anajwan, k'ehomaq reetal, tinwaj raj eeraatinankil chirix li k'aru wan, ut li toj taachalq; jo'kan naq tinya eere li raatin laj ^aIsaias li tz'iib'انب'il. Ut a'an li aatin kiraj li was naq tinya eere. Ut nekexwaatina choq' re lee chaab'ilal, re textzoloq ut teenima xloq'al lix k'ab'a' lee Dios.

5 Ut anajwan, li tz'iib'انب'il aatin tinya a'an li kixye laj Isaias chirix chixjunil lix junkab'al laj Israel; jo'kan ut, naru xjuntaq'eetankil eerik'in, xb'aan naq laa'ex xkomonex lix junkab'al laj Israel. Ut wan chik naab'al li na'leb' yeeb'il xb'aan laj Isaias li naru xjuntaq'eetankil eerik'in xb'aan naq laa'ex xkomonex lix junkab'al laj Israel.

6 Anajwan ut, a'an a'in li aatin: "Jo'ka'in naxye li Qaawa' Dios: K'e reetal, tintaqsi li wuq' reheb' laj Gentil, ut tinxaqab' li ^bweetalil chiruheb' li tenamit, ut te'xk'a-meb' chaq laa walal sa'eb' li ruq', ut eb' laa rab'in k'amb'ilaqeb' sa' xb'eeneb' xtel.

7 Ut eb' li rey te'wanq choq' yuwa'b'ej aj ch'olanihom aawe, ut li ixqi rey reheb' choq' na'b'ej aj

6 2a Jak. 1:9, 11.
4a 3 Ne. 23:1.

6a Isa. 49:22–23.
b K'UTUL RAQAL:

Eetalil taqsinb'il.

ch'olanihom aawe; te'xkub'si rib' chi ch'och' chawu, ut te'xreq' lix poqsil laa woq; ut taanaw naq laa'in li Qaawa'; xb'aan naq ink'a' te'xutaanaq li ani "neke'oy-b'enink we.

8 Ut anajwan laa'in, aj Jakob, nawaj raj aatinak ka'ch'inaq chirix li aatin a'in. Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li Qaawa' xk'ut chiwu naq eb' li ani wankeb' chaq "Jerusalem, li koo'el wi' chaq laa'o, ak kamsinb'ileb' chik ut ^bk'amb'ileb' chik chi preexil.

9 A'ut li Qaawa' xk'ut chiwu naq eb' a'an "te'sutq'iiq wi'chik. Ut kixk'ut ajwi' chiwu naq li Qaawa' Dios, lix Santil Dios laj Israel, tixk'utb'esi rib' chiruheb' sa' li tz'ejwalej; ut chirix naq tixk'utb'esi rib' te'xraple ut ^bte'xk'e chiru krus, jo' chanru li raatin li anjel li kixye chaq we.

10 Ut chirix naq te'xkawob'resi li raameb' ut te'xjipob'resi lix k'a'uxleb' chirix lix Santil Dios laj Israel, k'ehomaq reetal, taachalq lix ^araqb'a-aatin lix Santil Dios laj Israel sa' xb'eeneb'. Ut taachalq xkutan-kil naq te'sak'e'q ut te'tawasiiq.

11 Jo'kan naq chirix naq tiikisinb'ileb' chaq yalaq b'ar, xb'aan naq

jo'ka'in naxye li anjel: naab'aleb' te'tawasiiq sa' li tz'ejwalej, ut ink'a' te'kanab'aaq chi oso'k, sa' xk'ab'a' lix tijeb' li ani tiikeb' chi paab'ank; eb' a'an te'jek'iiq, ut te'sak'e'q, ut xik' te'ile'q; a'ut li Qaawa' taa-ruxtaanaheb' ru, jo'kan ut, "naq te'k'ame'q ^bchixnawb'al chirix laj Tojol rixeb', eb' a'an 'te'ch'utub'aaq wi'chik sa'eb' lix ch'och'ileb' li reechanihom.

12 Ut osob'tesinb'ilaqeb' laj "Gentil, eb' li kitz'iib'ak wi' li profeet, xb'aan naq k'ehomaq reetal, wi taa'uxq naq te'xjal xk'a'uxl ut ink'a' te'xpleeti Sion, ut ink'a' te'xjunaji rib' rik'in li nimla ^btz'eqb'eetal iglees a'an, eb' a'an te'kole'q, xb'aan naq li Qaawa' Dios tixtz'aqob'resi ru lix ^csumwank li kixk'uub' choq' reheb' li ralal xk'ajol; ut xb'aan a'in naq li profeet xtz'iib'a li na'leb' a'in.

13 Jo'kan naq eb' li neke'pleetink re Sion, ut re lix tenamit li Qaawa' re li sumwank, te'xreq' lix poqsil li roqeb'; ut ink'a' ^ate'xutaanaq lix tenamit li Qaawa'. Xb'aan naq lix tenamit li Qaawa', a'aneb' li ^bneke'oyb'enink re; xb'aan naq eb' a'an toj neke'royb'eni lix k'unlunik li Mesias.

7a Moï. 1:6;
Tz. ut S. 133:45.

8a Ester 2:6;
1 Ne. 7:13;
2 Ne. 25:10;
Omni 1:15;
Hel. 8:20–21.

b 2 Rey. 24:10–16;
25:1–12.
K'UTUL RAQAL:
Israel—Lix jek'inkil
Israel.

9a 1 Ne. 10:3.

b 1 Ne. 19:10, 13;
Mos. 3:9;
3 Ne. 11:14–15.
K'UTUL RAQAL:
K'ehok chiru krus.

10a Mat. 27:24–25.
11a 1 Ne. 22:11–12;

2 Ne. 9:2.

b Os. 3:5.

c K'UTUL RAQAL:
Israel—Lix
ch'utub'ankil Israel.

12a 1 Ne. 14:1–2;

2 Ne. 10:9–10.

b K'UTUL RAQAL:
Aj tza—Lix iglees
laj tza.

c K'UTUL RAQAL:
Sumwank re laj
Abraham.

13a 3 Ne. 22:4.

b Isa. 40:31;
1 Ne. 21:23;
Tz. ut S. 133:45.

14 Ut k'ehomaq reetal, jo' chanru li raatin li profeet, li Mesias tixxaqab' wi'chik rib' "xkab' sut chixk'amb'aleb' chaq wi'chik; jo'kan naq ^btixk'utb'esi rib' chiruheb' rik'in wankilal ut nimla loq'alil, re 'te'sache'q li xik' neke'ilok reheb', naq taawulaq xkutankil naq te'xpaab' a'an; ut maa'ani tixsach li napaab'ank re a'an.

15 Ut eb' li ink'a' neke'paab'ank re, "te'sachmanq, rik'in ^bxam, jo' ajwi' rik'in kaq-sut-iq', ut rik'in hiik, ut rik'in hoyok kik', ut rik'in 'yajel, ut rik'in we'ej. Ut te'xnaw naq li Qaawa' a'an li Dios, lix Santil Dios laj Israel.

16 "Xb'aan naq ma taamaq'e'q tab'i' chiru li kaw xmetz'ew li yohb'il xb'aan, malaj taakole'q tab'i' li ani ^bk'eeb'il chi preexil jo' chanru li chaq'rab'?

17 A'ut jo'ka'in naxye li Qaawa': Lix "preexeb' li kaw xmetz'ew te'isiiq ajwi', ut lix yohom li xuwajel te'kole'q chiru; xb'aan naq li ^bDios Kaw Xmetz'ew 'tixkoleb' chaq lix tenamit re li sumwank. Xb'aan naq jo'ka'in naxye li Qaawa': Laa'in tinpleeti li ani taapleeting aawe—

18 Ut eb' li neke'rahob'tesink aawe tink'e chixtiweb' tz'aqal lix tib'eleb'; ut te'kalaq rik'in tz'aqal lix kik'ileb' chanchan rik'in ki'il

viin; ut chixjunil li tz'ejwalej te'xnaw naq laa'in, li Qaawa', aj Kollolin aawe ut aj "Tojolin aawix, li ^bKaw Xmetz'ew re laj Jakob.

CH'OL 7

Na'aatinak laj Isaias chirix li Mesias—Li Mesias tixk'ul ru'uj raq' li tzolb'il—A'an tixk'e lix yi li rix reheb' laj sak'onel—Ink'a' taasache'q xna'leb'—Chi'ilmanq sa' Isaias 50. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

RELİK chi yaal, jo'ka'in ut naxye li Qaawa': Ma katinkanab', malaj ut katintz'eqtaana chi junajwa? Xb'aan naq jo'ka'in naxye li Qaawa': B'ar wan xhuhil li jachok sumlaak re laa na'? Ani aj-ik'in katinkanab', malaj b'arwan reheb' laj to' we katink'ayi wi'? Relik chi yaal, ani aj-e katink'ayi? K'ehomaq reetal, rik'in lee maa'usilal laa'ex "xek'ayi eerib', ut sa' xk'ab'a' li q'etok aatin xeb'aanu, kanab'anb'il lee na'.

2 Jo'kan ut, naq xink'ulun, maa-jun winq kiwan; ut naq "kinb'o-qok, maajun kiwan chi chaq'ok. At xjunkab'al laj Israel, ma k'osb'il tab'i' li wuq' chi yalaq ta chanru re ink'a' taaruq chi tojok-ix,

14a Isa. 11:11;
2 Ne. 25:17; 29:1.
b 2 Ne. 3:5.
c 1 Ne. 22:13–14.
15a 2 Ne. 10:16; 28:15;
3 Ne. 16:8.
K'UTUL RAQAL:
Roso'jik li kutan,
roso'jikil kutan.

b Jak. 6:3.
c Tz. ut S. 97:22–26.
16a Isa. 49:24–26.
b A'AN: lix tenamit
li Qaawa' re li
sumwank, jo' yeeb'il
sa' li raqal 17.
17a 1 Ne. 21:25.
b K'UTUL RAQAL:

Jehova.
c 2 Rey. 17:39.
18a K'UTUL RAQAL: Aj
Tojol-ix.
b Gen. 49:24; Isa. 60:16.
7 1a K'UTUL RAQAL:
Q'etok paab'ank.
2a Prov. 1:24–25;
Isa. 65:12; Alma 5:37.

malaj ma maak'a' tab'i' inwankilal chi kolok? K'e reetal, rik'in lin ch'iilahom, ninchaqihob'resi li ^bpalaw; ninkanab'eb' choq' chaqi ch'och' lix 'nima'eb', ut chi chuho'k lix ^akareb' rik'in naq chaqijenaq li ha', ut neke'kam xb'aan chaqi-eel.

3 Nintiqib' li choxa rik'in ^aq'eq, ut choq' xtz'apb'al ru nink'e li ^bq'es ruhil t'ikr.

4 Li Qaawa' Dios xk'e we ^aru'uj raq' li tzolb'il, re tinnaw chanru xyeeb'al jun aatin sa' tz'aqal xq'e-hil aawe, at xjunkab'al laj Israel. Naq lub'luukex, a'an nayo'lek wulaj wulaj. A'an narajsi ru lin xik chi ab'ink jo' li tzolb'il.

5 Li Qaawa' Dios xte lin ^axik, ut ink'a' kinpo'resi inch'ool, chi moko kinsutq'isi wib' chiwix.

6 Kink'e xyi li wix re laj ^asak'onel, ut lix k'atq li we reheb' li ke'mich'ok re li ismalej. Moko kinmuq ta li wu chiru li xutaan ut li chuub'ak.

7 Xb'aan naq li Qaawa' Dios tinixtenq'a, jo'kan naq ink'a' taasache'q inna'leb'. Xb'aan a'in xinxaqab' li wilob'aal jo' kawil pek, ut ninnaw naq ink'a' tinxutaanaq.

8 Ut li Qaawa' wan chi nach', ut a'an naxtiikob'resi wu. Ani taayaloq ru wik'in? Chooxaqliiq sa' wiib'al. Ani li xik' na'ilok we? Chichalq chink'atq, ut tinsak' rik'in xmetz'ew lix tz'uumal we.

9 Xb'aan naq li Qaawa' Dios tinixtenq'a. Ut chixjunileb' li ^ate'jitoq we, k'ehomaq reetal, chixjunileb' a'an te'q'eelo'q chanchan jun li aq'ej, ut te'tiwe'q chaq xb'aan li saq xul.

10 Ani wan sa' eeyanq li naxuwank re li Qaawa', li na'ab'in chiru lix ^ayaab' xkux lix moos, ut nab'eek sa' q'ojoyin ut maak'a' xsaqen?

11 K'ehomaq reetal, chejunilex li nekexlochok re li xam, li nekesuti li raq' xam cherix, chexb'eeq sa' xkutanil ^alee xam, ut sa'eb' li raq' xam xeloch. A'in li teek'ul sa' wuq'—texyoklaaq sa' rahil ch'oolejil.

CH'OL 8

Sa' roso'jik li kutan, li Qaawa' tixk'ojob' xch'ool Sion ut tixch'utub' Israel—Eb' li tojb'ileb' rix te'chalq Sion rik'in nimla sahil ch'oolejil—Chi'ilmanq sa' Isaias 51 ut 52:1–2. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

CHEX'AB'INQ chiwuu, laa'ex li nekextaaqen re li tiikilal. Cheril chaq li ^apek li isinb'ilex wi' chaq, ut lix hopolal li jul li b'ekb'ilex wi' chaq.

2 Cheril chaq laj Abraham lee ^ayuwa', ut lix ^bSara, a' li x'alank

2b Exo. 14:21; Sal. 106:9;

Tz. ut S. 133:68–69.

c Jos. 3:15–16.

d Exo. 7:21.

3a Exo. 10:21.

b Apok. 6:12.

4a Luk. 2:46–47.

5a Tz. ut S. 58:1.

6a Mat. 27:26;

2 Ne. 9:5.

9a Rom. 8:31.

10a Tz. ut S. 1:38.

11a Jue. 17:6.

8 1a K'UTUL RAQAL:

Saqoonaq.

2a Gen. 17:1–8;

Tz. ut S. 132:49.

b Gen. 24:36.

eere; xb'aan naq xjunes a'an kin-b'oq, ut kiwosob'tesi.

3 Xb'aan naq li Qaawa' tixk'ojob' xch'ool "Sion, tixk'ojob' xch'ool chixjunil lix sachenaqil na'ajej; ut tixyiib' lix ^byamyookil ch'och' chanchan Eden, ut lix chaqi ch'och' chanchan li rawimq li Qaawa'. Taatawmanq li sahil ch'oolejil ut li sahil aamej chi sa', li b'antioxink ut xyaab' li b'ichank.

4 Chex'ab'inq chiwu, ex intenamit; ut chek'e eexik chiwab'inkil, ex innimla tenamit; xb'aan naq jun li "chaq'rab' taa'elq chaq wik'in, ut tink'e chi k'o'jlaak lin raqb'a-aatin choq' ^bsaqen chiruheb' li tenamit.

5 Xnach'ok chaq intiikilal; xikenaq lin "kolb'a-ib', ut li wuq' tixraq aatin chirix li tenamit. Eb' li ^bch'och' sa' xyi palaw tine'royb'eni, ut chiru li wuq' te'xkanab' rib'.

6 Taqsihomaq lee rilob'aal sa' choxa, ut cheril li ch'och' taq'a; xb'aan naq "taa'oso'q li ^bchoxa chanchan sib', ut li ruchich'och' "taa'eeelo'q chanchan jun li aq'ej; ut eb' li neke'wan chi sa' te'kamq ajwi' chi jo'kan. A'b'anan, taawanq lin kolb'a-ib' chi junelik, ut lin tiikilal ink'a' taasachmanq.

7 Chex'ab'inq chiwu, laa'ex li nekexnawok re li tiikilal, li tenamit kintz'iib'a wi' lin ch'aq'rab' sa' xch'ooleb', meexuwa li "ch'iilaak xb'aaneb' li winq, chi moko che-xuwa ru li hob'ok neke'xb'aanu.

8 Xb'aan naq li saq xul tixtiweb' chanchan jun li aq'ej, ut li motzo' tixtiweb' chanchan li isb'. A'b'anan lin tiikilal taawanq chi junelik, ut lin kolb'a-ib' chiru li junjunq tassel tenamit.

9 Ajen, ajen! K'e chaq laa "metz'ew, at xtel li Qaawa'; ajen jo' sa'eb' li najter kutan. Ma maawa'at li kiyok'ok re laj Rahab, ut li kitoch'ok re li josq' aj xul?

10 Ma maawa'at li kichaqihob're-sink re li palaw, lix ha'il li nimla chamal ha'; li kiyiib'ank re xchamal li palaw choq' "b'e re te'numeq li tojb'ileb' rix?

11 Jo'kan naq li "tojb'ileb' rix xb'aan li Qaawa' te'sutq'iiq, ut te'k'ulunq Sion rik'in ^bb'ichank; ut taawanq sa' xb'eeneb' xjolom li sahil ch'oolejil ut li santilal li junelik nakana; ut te'xtaw xsa-hileb' li raam ut sahil ch'oolejil; taa'eeleliq chaq li rahil ch'oolejil ut li 'yaab'ak.

12 "Laa'in ajwi' a'an; relik chi yaal, laa'in li nak'ojob'ank re ech'ool. K'e reetal, anihat laa'at, re

3 a K'UTUL RAQAL: Sion.
b Isa. 35:1–2, 6–7.

4 a NARAJ NAXYE: lin
tzol'leb', lin k'utum.
Isa. 2:3.

K'UTUL RAQAL:
Evangelio.

b K'UTUL RAQAL:
Saqen, lix saqen li
Kristo.

5 a K'UTUL RAQAL:
Kolb'a-ib'.
b 2 Ne. 10:20.

6 a SA' HEBREO:
taajek'imanq.
Sal. 102:25–27.
b 2 Pe. 3:10.

c SA' HEBREO:
taaqaq.
7 a Sal. 56:4, 11;

Tz. ut S. 122:9.

9 a Tz. ut S. 113:7–8.

10 a Isa. 35:8.

11 a K'UTUL RAQAL:
Tojok-ix, tojb'il rix,
tojb'al-ix.

b Isa. 35:10.

c Apok. 21:4.

12 a Tz. ut S. 133:47;
136:22.

^btaaxuwa ru li winq, li taakamq, ut li lalal li winq, li taawanq chanchan ‘pach’aya’?

13 Ut “nasach sa’ aach’ool li Qaawa’ aj yuib’ahom aawe, li kichirib’ank re li choxa, ut kixk’e xk’ojob’ankil li ruchich’och’, ut ink’a’ kakanab’ xuwak rajlal kutan, xb’aan lix nimal xjosq’il laj rahob’tesinel, chanchan naq ok ta re chi sachok? B’ar put wan xnimal xjosq’il laj rahob’tesinel?

14 Li preex li x’isiik chaq sa’ xtenamit naxseeb’a rib’, re taaruq taa’ach’ab’aaq, ut re naq ink’a’ taakamq sa’ li chamal jul, chi moko taa’oso’q lix wa.

15 A’b’anan laa’in li Qaawa’ laa Dios, li natunluk lix “b’oolam, li Qaawa’ reheb’ li Teepal ink’ab’a’.

16 Ut laa’in xink’e li waatin sa’ xtz’uumal aawe, ut xatinlan rik’in xmuhel li wuq’, re tinxaqab’ li choxa ut tink’e xk’ojob’ankil li ruchich’och’, ut tinye re Sion: K’e reetal, laa’at lin “tenamit.

17 Ajen, ajen, xaqlin, at Jerusalem, li kat-uk’ak chaq sa’ ruq’ li Qaawa’ chire li “sek’ re lix ^bnimal xjosq’il—laa’at kawuk’ lix k’ahil li sek’ re siksoth, li yatz’inb’il—

18 Ut maajun wan chixk’am-b’al xb’e sa’ xyanqeb’ chixjunil li yumb’ej kirala; chi moko wan li nachapok re li ruq’, sa’ xyanqeb’

chixjunil li alalb’ej li xk’iresi chaq.

19 Li “wiib’ chi alalb’ej a’in chalenageb’ aawik’in, li te’toq’ob’anq aawu—lix sachb’al aawu ut laa sachlijik, ut li we’ej ut li yok’leb’ ch’iich’—ut ani aj-ik’in tink’ojob’ aach’ool?

20 Luktajenageb’ laa walal, ka’ajeb’ wi’ li wiib’ a’in ink’a’; wankeb’ sa’ ru’uj chixjunileb’ li b’e; jo’ jun li josq’ telom wakax sa’ jun li soq’, nujenageb’ rik’in xnimal xjosq’il li Qaawa’, lix ch’iilahom laa Dios.

21 Jo’kan ut, ab’i a’in anajwan, at tawasinb’il, ut “kalajenaqat, ut moko rik’in ta li viin.

22 Jo’ka’in naxye laa Qaawa’, li Qaawa’ ut laa Dios “na’atinak sa’ xk’ab’a’ lix tenamit; k’e reetal, kiwisi sa’ laa wuq’ li sek’ re siksoth, lix k’ahil li sek’ re xnimal injosq’il; ink’a’ chik tat-uk’aq chire.

23 “Tink’e b’an sa’ ruq’eb’ li neke’tawasink aawe; li ke’yehok re laa waam: Kub’si aawib’, re taaruq toonume’q sa’ aab’een—ut laa’at kahupub’ laa xaqalil chanchan li ch’och’ ut chanchan li b’e choq’ reheb’ li ke’nume’ sa’ aab’een.

24 “Ajen, ajen, k’e chawix laa ^bmetz’ew, at ‘Sion; k’e chawix laa chaq’al ru aq’, at Jerusalem, li santil tenamit, xb’aan naq chalen anajwan ^dink’a’ chik te’chalq aawik’in

12 ^b Jer. 1:8.
c Isa. 40:6–8;
1 Pe. 1:24.

13 ^a Jer. 23:27.
15 ^a 1 Ne. 4:2.
16 ^a 2 Ne. 3:9; 29:14.

17 ^a Isa. 29:9;
Jer. 25:15.

b Luk. 21:24.
19 ^a Apok. 11:3.
21 ^a 2 Ne. 27:4.
22 ^a Jer. 50:34.

23 ^a Sak. 12:9.

24 ^a Isa. 52:1–2.

b Tz. ut S. 113:7–8.
c K’UTUL RAQAL: Sion.
d Joel 3:17.

li ink'a' xe'k'uluk re reetalil li sumwank, chi moko li ani tz'aj.

25 Chiq'chiq'i chaq li poqs chawix; "waklin, chunlan, at Jerusalem; isi chaq li ^bbak'leb' wan chakux, at xrab'in Sion li wankat chi preexil.

CH'OL 9

Eb' laj Judio te'ch'utub'aaq sa' chixjunileb' lix ch'och' li yeechi'imb'il—Lix tojb'al rix li maak naxkoleb' li winq chiru li T'ane'k—Lix tib'eleb' li kamentaq te'eelq chaq sa' li muqleb'aal, ut lix musiq'eb' sa' xb'alb'a ut sa' li hilib'aal na'ajej—Taaraqeq' aatin chirixeb'—Lix tojb'al rix li maak nakolok chiru li kamk, li xb'alb'a, laj tza, ut li rahilal li maak'a' roso'jik—Te'koleq li tiikeb' xch'ool sa' lix awa'b'ejihom li Dios—Nak'utman li tojb'a-maak choq' reheb' li maak—Lix Santil Dios laj Israel a'an li na'ilok re li okeb'aal. Wan na 559–545 chihab' ma na-yo'la li Kristo.

UT anajwan, ex was wiitz'in raarookex imb'aan, xinye eere li na'leb' a'in tz'iib'amb'il, re teenaw chirix lix "sumwank li Qaawa' li ki'ok wi' sa' sumwank rik'in chixjunil lix junkab'al laj Israel—

2 Li kiraatinaheb' wi' laj Judio,

rik'in xtz'uumaleb' re lix santil profeet, chalen chaq sa' xtiklajik, chiru li junjunq tasal tenamit, toj tixtaw xq'ehil naq "te'k'ojob'aaq wi'chik sa' lix tz'aqal iglees ut xkorral li Dios, naq ^bte'ch'utub'aaq wi'chik sa'eb' lix ^cch'och'il li reechanihomeb', ut te'xaqab'aaq sa' chixjunileb' lix ch'och' li yeechi'imb'il.

3 K'ehomaq reetal, ex was wiitz'in raarookex imb'aan, ninye eere li na'leb' a'in re taasaho'q sa' eech'ool, ut "teetaqsi lee jolom chi junelik, sa' xk'ab'a'eb' li osob'tesink li tixk'ojob' chaq li Qaawa' Dios sa' xb'eeneb' lee ralal eek'ajol.

4 Xb'aan naq ninnaw naq maa'k'ajo' naq xexsik'ok, naab'al eere, re teenaw chirix li k'a'aaq re ru challe; jo'kan ut, ninnaw naq laa'ex nekenaw naq tento taalajq ut taakamq li qatib'el; a'b'anan sa' li "qa-xaqalil taqil ru li Dios.

5 Relik chi yaal, ninnaw naq laa'ex nekenaw naq a'an sa' li tz'ejwalej tixk'ut rib' chiruheb' li wankeb' chaq Jerusalem, li koo'el wi' chaq laa'o; xb'aan naq ki'ajman ru naq taawanq sa' xyanqeb' a'an; xb'aan naq na'aje' chiru li nimla aj "Yo'ob'tesinel naq a'an tixkanab' rib' chi k'eh'e'k rub'el xwankileb' li winq sa' li tz'ejwalej, ut taakamq

25a A'AN: waklin
chaq sa' li poqs ut
chunlan chi wank
aawankil, chi tojb'il
aawix sa' roso'jik.
b Tz. ut S. 113:9–10.
9 1a K'UTUL RAQAL:
Sumwank re laj
Abraham.

2a 2 Ne. 6:11.
K'UTUL RAQAL:
Xk'ojob'ankil wi'chik
li evangelio.
b K'UTUL RAQAL:
Israel—Lix
ch'utub'ankil Israel.
c 2 Ne. 10:7–8.
K'UTUL RAQAL:

Yeechi'imb'il ch'och'.
3a JJS, Sal. 24:7–10.
4a Job 19:26;
Alma 11:41–45; 42:23;
Hel. 14:15;
Morm. 9:13.
5a K'UTUL RAQAL:
Yo'ob'tesink.

choq' re ^bchixjunileb' li winq, re naq chixjunileb' li winq te'k'eh'e'q rub'el xwankil a'an.

6 Xb'aan naq jo' chanru naq li kamk numenaq sa' xb'eeneb' chixjunil li winq, re taatz'aqloq ru li ^ak'uub'anb'il na'leb' aj uxtaan re li nimla aj Yo'ob'tesinel, tento taawanq jun li wankilal re ^bwaklesink chi yo'yo, ut li wakliik chi yo'yo tento taachalq sa' xb'een li winq sa' xk'ab'a' li ^ct'ane'k; ut kichal li t'ane'k sa' xk'ab'a' li q'etok aatin, ut rik'in naq t'anaeq li winq, ^dke'isiik chaq chiru li Qaawa'.

7 Jo'kan naq tento taawanq choq' ^axtojb'al rix li maak li ^bmaak'a' roso'jik—wi ta moko wan ta choq' xtojb'al rix li maak li maak'a' roso'jik, li k'aru naq'a ink'a' raj taaruq tixk'e chirix li ink'a' naq'a. Jo'kan naq tento raj naq kikana li ^cxb'een raqb'a-aatin kichal sa' xb'eeneb' li winq ^dchi maak'a'aq raj roso'jik. Ut wi ta jo'kan, li tz'ejwalej a'in tento raj naq kiyokla chi q'aak ut chi poqso'k chaq toj sa' li ch'och' li ki'alan chaq re, re naq ink'a' chik taawakliiq.

8 Aay, k'a'jo' lix ^achaab'ilal

xna'leb' li Dios, li ^bruxtaan ut li ^crusilal! Xb'aan naq k'ehomaq reetal, wi ta ink'a' chik taawakliiq li ^dtz'ejwalej, li qamusiq' tento raj taa'ok rub'el xwankil li anjel a'an li ^ekit'ane' chaq chiru li Junelik Dios, ut ki'ok choq' ^faj tza, li maa'jo'q'e chik taawakliiq.

9 Ut li qamusiq' ki'ok raj chanchan a'an, ut laa'o raj aj tza, ^aanjelo raj chiru jun aj tza, ut ^btootz'ape'q raj chiru li qaDios, ut tookanaaq raj rik'in lix yuwa'il li ^ctik'ti', sa' rahilal, jo' chanru ajwi' a'an; relik chi yaal, a'an ajwi' li ^dkib'alaq'ink re li xb'een qana' qayuwa', li ^enaxb'aanu rib' chanchan jun li ^fanjel re saqen, ut nareek'asiheb' xch'ool li lalal xk'ajoleb' li winq re te'ok sa' ^gmuqmuukil molam re kamsink ut sa' li k'iila paay chi muqmuukil k'anjel re q'ojyin.

10 Aay, k'a'jo' xchaab'ilal li qaDios, li nakawresink re jun li b'e re too'eeleliq chaq chiru lix chapelb' li xuwejel josq' aj xul a'in; relik chi yaal, li josq' aj xul re li ^akamk ut li ^bxb'alb'a, a'an lix kamik li tz'ejwalej ninye re, jo' ajwi' xkamik li musiq'ej.

5b Jwan 12:32;

2 Ne. 26:24;

3 Ne. 27:14–15.

6a K'UTUL RAQAL:

K'uub'anb'il na'leb' re li tojb'al-ix.

b K'UTUL RAQAL:

Wakliik chi yo'yo.

c K'UTUL RAQAL:

Xt'anik laj Adan ut li xEva.

d 2 Ne. 2:5.

7a K'UTUL RAQAL:

Xtojb'al rix li maak.

b Alma 34:10.

c Mos. 16:4–5;

Alma 42:6, 9, 14.

d Mos. 15:19.

8a Job 12:13; Abr. 3:21.

K'UTUL RAQAL: Chaa-b'il na'leb'ejil.

b K'UTUL RAQAL:

Uxtaan, uxtaanank.

c K'UTUL RAQAL: Usilal.

d Tz. ut S. 93:33–34.

e Isa. 14:12;

2 Ne. 2:17–18;

Mois. 4:3–4;

Abr. 3:27–28.

f K'UTUL RAQAL: Aj tza.

9a Jak. 3:11;

Alma 5:25, 39.

b Apok. 12:7–9.

c K'UTUL RAQAL:

Tik'ti'ik.

d Gen. 3:1–13;

Mos. 16:3;

Mois. 4:5–19.

e 2 Kor. 11:14;

Alma 30:53.

f Tz. ut S. 129:8.

g K'UTUL RAQAL:

Muqmuukil molam.

10a Mos. 16:7–8;

Alma 42:6–15.

b K'UTUL RAQAL:

Xb'alb'a.

11 Ut sa' xk'ab'a' lix b'ehil li "ko-le'k re li qaDios, lix Santil Dios laj Israel, li ^bkamk a'in, li kin'aatinak wi', a'an re li yu'am a'in, tixq'axtesiheb' lix kamenaq; ut li kamk a'in a'an li muqleb'aal.

12 Ut li ^akamk a'in li kin'aatinak wi', a'an li kamk re li musiq'ej, tixq'axtesiheb' lix kamenaq; ut li musiq'ejil kamk a'in, a'an li ^bxb'alb'a; jo'kan naq li kamk ut li xb'alb'a tento te'xq'axtesiheb' lix kamenaq, ut li xb'alb'a tento tixq'axtesiheb' li musiq'ej wankeb' chi preexil aran, ut li muqleb'aal tento tixq'axtesiheb' li tz'ejwalej li wankeb' chi preexil aran, ut ^cte'k'ojob'aaq wi'chik chirib'il rib' lix tz'ejwaleb' rik'in lix ^dmusiq'eb' li winq; ut a'an xb'aan lix wankilal li wakliik chi yo'yo re lix Santil Dios laj Israel.

13 Aay, k'a'jo' xnimal lix ^ek'uub'anb'il na'leb' li qaDios! Xb'aan naq chi junpak'al chik, lix ^bhilob'aal li Dios tento tixq'axtesiheb' lix musiq'eb' li tiikeb' xch'ool, ut li muqleb'aal tixq'axtesih lix tz'ejwaleb' li tiikeb' xch'ool; ut li musiq'ej ut li tz'ejwalej ^cneke'k'ojob'aak wi'chik sa' junajil,

ut chixjunileb' li winq neke'ok chi ink'a' chik neke'qa, ^dchi moko chik neke'kam, ut a'aneb' yo'yookil aamej, ^etz'aqal re ru lix ^fna'leb'eb' chanchano laa'o sa' li tz'ejwalej, ka'ajwi' naq tz'aqalaq re ru li qana'leb'.

14 Jo'kan naq tz'aqalaq re ru li ^aqana'leb' chirix chixjunil li ^bqamaak wan, ut li qatz'ajnil, ut li ^cqat'ust'uukilal, ut li tiikeb' xch'ool tz'aqalaqeb' re ru xna'leb'eb' chirix lix sahileb' xch'ool, ut lix ^dtiikilaleb', ut ^etiqtooqeb' rik'in ^fxaqaleb' ru, relik chi yaal, rik'in ^gxb'aatal li tiikilal.

15 Ut taak'ulmanq naq chirix naq akaq xe'nume' chaq chixjunil li winq sa' li xb'een kamk a'in toj sa' li yu'amej, rik'in naq okenaqeb' sa' li ink'a' chik nakam, tento te'k'utunq chiru lix ^araqleb'aal aatin lix Santil Dios laj Israel; toja' ut naq taachalq li ^braqb'a-aatin, toja' ut naq tento taaraqeq' aatin chirixeb' jo' chanru lix santil raqb'a-aatin li Dios.

16 Ut relik chi yaal, jo' naq yo'yo li Qaawa', xb'aan naq a' li Qaawa' Dios kiyehok re, ut a'an li ^araatin li wan chi junelik, li ink'a' naru

11 a K'UTUL RAQAL: Aj Kolol qe.
 b K'UTUL RAQAL: Kamk re tz'ejwalej.
 12 a K'UTUL RAQAL: Kamk re musiq'ej.
 b Tz. ut S. 76:81-85.
 c K'UTUL RAQAL: Musiq'ej, xmusiq'.
 d K'UTUL RAQAL: Wakliik chi yo'yo.
 13 a K'UTUL RAQAL: K'uub'anb'il na'leb' re li tojb'al-ix.

b Tz. ut S. 138:14-19.
 K'UTUL RAQAL: Hilob'aal na'ajej.
 c K'UTUL RAQAL: Kole'k chiru li kamk.
 d Alma 11:43.
 e K'UTUL RAQAL: Tz'aqal re ru.
 f Tz. ut S. 130:18-19.
 14 a Mos. 3:25; Alma 5:18.
 b K'UTUL RAQAL: Wank xmaak.
 c Morm. 9:5.

d K'UTUL RAQAL: Tiik xch'ool, tiikilal.
 e Prov. 31:25.
 f K'UTUL RAQAL: Saq ru, xsaqal ru.
 g Tz. ut S. 109:76.
 15 a K'UTUL RAQAL: Raqb'a-aatin sa' roso'jik.
 b Sal. 19:9; 2 Ne. 30:9.
 16 a 1 Rey. 8:56; Tz. ut S. 1:38; Moiss. 1:4.

^bna'oso', naq eb' li tiikeb' xch'ool toj tiikaqeb' ajwi' xch'ool; ut eb' li 'tz'ajeb' ru toj ^dtz'ajaqeb' ajwi' ru; jo'kan naq eb' li tz'ajeb' ru, a'aneb' 'laj tza ut eb' lix anjel; ut te'xik sa' li ^fxam li junelik nakana, li kawresinb'il choq' reheb'; ut li rahilal te'xk'ul chanchan jun ^spalaw re xam ut chuhil pek, li nataqe' xxamlel chi junelik q'e kutan, ut maak'a' roso'jik.

17 Aay, k'a'jo' lix nimal ru ut lix "tiikal ru xna'leb' li qaDios! Xb'aan naq a'an naxk'e xb'aanunkil chixjunileb' li raatin, ut xikenaqeb' chaq sa' xtz'uumal re, ut tento taa-tz'aqloq ru lix chaq'rab'.

18 A'ut k'ehomaq reetal, eb' li tiikeb' xch'ool, laj ^asantil paab'aneleb' re lix Santil Dios laj Israel, eb' li xe'paab'ank re lix Santil Dios laj Israel, eb' li ke'kuyuk re xk'amb'aleb' li ^bkrus re li ruchich'och', ut xik' ke'ril lix xutaanal, eb' a'an 'te'reechani li ^drawa'b'eijhom li Dios, li kikawresiik choq' reheb' 'chalen chaq sa' xk'ojlajik li ruchich'och', ut te'numtaaq xsahileb' xch'ool chi ^fjunelik.

19 Aay, k'a'jo' xnimal ru li ruxtaan

li qaDios, lix Santil Dios laj Israel! Xb'aan naq a'an ^anaxkoleb' chaq lix santil paab'anel, chiru li ^bxik'ob'aal josq' aj xul a'an, a'an laj tza, ut li kamk, ut li 'xb'alb'a, ut li palaw a'an re xam ut chuhil pek, a'an li rahilal li maak'a' roso'jik.

20 Aay, k'a'jo' xnimal lix ^asantilal li qaDios! Xb'aan naq a'an ^bnaxnaw chixjunil li k'a'aq re ru, ut maak'a' k'a'ru wan li ink'a' ta naxnaw.

21 Ut a'an nachal sa' li ru-chich'och' re ^atixkoleb' chixjunil li winq wi te'ab'inq chiru lix yaab' xkux; xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an naxk'ul lix rahileb' chixjunileb' li winq, relik chi yaal, lix ^brahileb' chixjunil li ani yo'ob'te-sinb'il li wan xyu'am, li winq jo' ajwi' li ixq ut li kok'al, li wankeb' sa' lix junkab'al laj 'Adan.

22 Ut a'an naxk'ul li rahilal a'in re naq taanume'q li wakliik chi yo'yo sa' xb'eeneb' chixjunil li winq, re naq chixjunileb' te'xaqliiq chiru a'an sa' li nimla kutan re li raqb'a-aatin.

23 Ut a'an naxtaqlaheb' chixjunil li winq naq tento ^ate'xjal xk'a'uxl, ut ^bte'kub'eeq xha' sa' lix k'ab'a', chi

16 *b* Tz. ut S. 56:11.

c K'UTUL RAQAL: Tz'aj, tz'ajnil.

d 1 Ne. 15:33–35;

Alma 7:21;

Morm. 9:14;

Tz. ut S. 88:35.

e K'UTUL RAQAL:

Aj tza.

f Mos. 27:28.

g Apok. 21:8;

2 Ne. 28:23;

Tz. ut S. 63:17.

17 *a* K'UTUL RAQAL: Tiik ruhil na'leb'.

18 *a* K'UTUL RAQAL:

Santil paab'anel (aj).

b Luk. 14:27.

c Tz. ut S. 45:58; 84:38.

d K'UTUL RAQAL:

Taqenaqil loq'al.

e Alma 13:3.

f K'UTUL RAQAL:

Junelik yu'am, yu'am chi junelik.

19 *a* Tz. ut S. 108:8.

b 1 Ne. 15:35.

c K'UTUL RAQAL:

Xb'alb'a.

20 *a* K'UTUL RAQAL:

Santilal.

b Alma 26:35; Tz. ut S. 38:2.

21 *a* K'UTUL RAQAL:

Kolb'a-ib'.

b Tz. ut S. 18:11; 19:18.

c K'UTUL RAQAL:

Adan.

23 *a* K'UTUL RAQAL:

Jalok k'a'uxl, jalb'a-k'a'uxlej.

b K'UTUL RAQAL:

Kub'iha', kub'sink ha'.

tz'aqal re ru lix paab'aaleb' chirix lix Santil Dios laj Israel, malaj ut ink'a' te'ruuq chi kole'k sa' li ra-wa'b'ejihom li Dios.

24 Ut wi ink'a' te'xjal xk'a'uxl ut te'xpaab' lix "k'ab'a', ut ink'a' te'kub'eeq xha' sa' lix k'ab'a', ut b'te'kuyuq toj sa' roso'jik, tento 'te'k'ehe'q sa' tojb'a-maak; xb'aan naq li Qaawa' Dios, lix Santil Dios laj Israel, kiyehok re.

25 Jo'kan ut, a'an kixk'e jun li "chaq'rab', ut b'ar b'maajun chaq'rab' k'eeb'il, maak'a' li tojb'a-maak; ut b'ar wi' maak'a' li tojb'a-maak, maajun maak nak'ehe' sa' xb'ee-neb'; ut b'ar wi' moko k'eeb'il ta li maak sa' xb'eeneb', li ruxtaan lix Santil Dios laj Israel wan chik xwankil sa' xb'eeneb' sa' xk'ab'a' lix tojb'al rix li maak; xb'aan naq kolb'ileb' chaq xb'aan lix wankilal a'an.

26 Xb'aan naq lix "tojb'al rix li maak naxk'e jo' nimal elajinb'il xb'aan lix b'tiik ruhil na'leb', sa' xb'eeneb' chixjunil li ani 'moko k'eeb'il ta li d'chaq'rab' reheb', re naq kolb'ilaqeb' chaq chiru li xu-wajel josq' aj xul a'an, a'an li kamk

ut li xb'alb'a, ut laj tza, ut li palaw re xam ut chuhil pek, a'an li rahilal li maak'a' roso'jik; ut neke'k'o-job'aak wi'chik rik'in li Dios a'an li kixk'e reheb' li "te'musiqaq wi', a'an lix Santil Dios laj Israel.

27 A'b'anan rahilal sa' xb'een li ani k'eeb'il li "chaq'rab' re, relik chi yaal, li xk'uluk re chixjunil lix taqlahom li Dios, jo' chanchano laa'o, ut naxq'eteb', ut naxsachle lix kutankil lix yalb'al rix; xb'aan naq xuwajel lix wanjik a'an.

28 Aay, li b'alaq'il "k'uub'an-b'il na'leb' a'an re li maa'us! Aay, lix b'jo'maajo'ileb', ut lix q'unaleb' xmetz'ew, ut lix majelal xna'leb'eb' li winq! Xb'aan naq neke'xk'oxla naq 'chaab'ileb' xna'leb' naq yal "tzolb'ileb', ut ink'a' neke'ab'ink chiru li 'na'leb' k'eeb'il xb'aan li Dios, xb'aan naq neke'xkanab', ut neke'xk'oxla naq xjuneseb' rib' neke'xnaw, jo'kan naq yal jo'maajo' lix chaab'ilaleb' xna'leb' ut maa-k'a' na'ok wi' reheb'. Ut eb' a'an te'oso'q.

29 A'ut chaab'il ajwi' naq tzolb'ileb' wi' "te'ab'inq chiru li b'na'leb' k'eeb'il xb'aan li Dios.

24a K'UTUL RAQAL:
Jesukristo—
Xk'ulb'al lix k'ab'a'
li Jesukristo sa'
qab'een.

b K'UTUL RAQAL:
Kuyuk toj sa'
roso'jik.

c K'UTUL RAQAL:
Tojb'a-maak.

25a Stgo. 4:17.

K'UTUL RAQAL:
Chaq'rab'.

b Rom. 4:15; 2 Ne. 2:13;
Alma 42:12–24.

K'UTUL RAQAL:

Teneb'aak,
teneb'anb'il.
26a 2 Ne. 2:10;
Alma 34:15–16.

K'UTUL RAQAL:
Xtojb'al rix li maak.
b K'UTUL RAQAL: Tiik
ruhil na'leb'.

c Mos. 3:11.

d Mos. 15:24;

Tz. ut S. 137:7.

e Gen. 2:7;

Tz. ut S. 93:33;

Abr. 5:7.

27a Luk. 12:47–48.

28a Alma 28:13.

b K'UTUL RAQAL:
Jo'maajo', jo'maajo'il.
c Prov. 14:6; Jer. 8:8–9;
Rom. 1:22.

K'UTUL RAQAL:
Q'etq'etil; Chaab'il
na'leb'ejil.

d Luk. 16:15;
2 Ne. 26:20; 28:4, 15.

e Alma 37:12.

K'UTUL RAQAL:
Na'leb' k'eeb'il.

29a 2 Ne. 28:26.

b Jak. 4:10.

30 A'ut rahilal sa' xb'eeneb' li "b'ihom, li b'ihomeb' jo' chanru li k'a'aq re ru re li ruchich'och'. Xb'aan naq rik'in naq b'ihomeb' xik' neke'rileb' li ^bneb'a', ut neke'xrahob'tesiheb' li tuulan, ut k'EEK'ookeb' xch'ool chirix lix b'ihomaleb'; jo'kan naq lix b'ihomaleb' wan choq' xdioseb'. Ut k'e-homaq reetal naq te'oso'q ajwi' lix b'ihomal rochb'eeneb'.

31 Ut rahilal sa' xb'eeneb' li tz'ap xik li ink'a' "te'ab'inq; xb'aan naq eb' a'an te'oso'q.

32 Rahilal sa' xb'eeneb' li mutz' li ink'a' te'iloq; xb'aan naq eb' a'an te'oso'q ajwi'.

33 Rahilal sa' xb'eeneb' li moko xk'ulumb' ta reetalil li sumwank sa' xch'ool, xb'aan naq sa' roso'jik li kutan sak'b'ilaqeb' rik'in xnawb'al chirix lix maa'usilaleb'.

34 Rahilal sa' xb'een laj "tik'ti', xb'aan naq a'an taatz'eqe'q taqa sa' ^bxb'alb'a.

35 Rahilal sa' xb'een laj kamsinel li "nakamsin chi wan sa' xch'ool, xb'aan naq a'an ^btaakamq.

36 Rahilal sa' xb'eeneb' li neke'b'aanunk re li "yumb'eetak

ko'b'eetak, xb'aan naq eb' a'an te'tz'eqe'q taqa sa' xb'alb'a.

37 Relik chi yaal, rahilal sa' xb'eeneb' li "neke'loq'onink reheb' li pak'b'il dios, xb'aan naq laj tza reheb' chixjunil laj tza nasaho' sa' xch'ool rik'ineb' a'an.

38 Jo'kan ut, rahilal sa' xb'eeneb' chixjunil li neke'kam sa' lix maak; xb'aan naq "te'sutq'iiq rik'in li Dios, ut te'ril li rilob'aal, ut toj te'wanq sa' lix maakeb'.

39 Aay, Ex was wiitz'in raarookex inb'aan, chijultiko'q eere lix xik'ob'aalil li q'etok aatin chirix li Santil Dios a'an, jo' ajwi' lix xik'ob'aalil li xk'eeb'al eerib' chiru lix q'unb'esinkil eech'ool xb'aan li "seeb' aj b'alaq' a'an. Chijultiko'q eere, li ^bk'oxlank jo' chanru li tz'ejwalej, a'an 'kamk, ut li k'oxlank jo' chanru li musiq'ej, a'an ^dyu'am chi "junelik.

40 Ex was wiitz'in, chek'e eexik chirab'inkil li waatin. Chijultiko'q eere lix nimal ru lix Santil Dios laj Israel. Meeye naq xinye kawil aatin cherix; xb'aan naq wi nekeb'aanu, teehob' li "yaal; xb'aan naq xinye li raatin laj yuib'ahom

30 a Luk. 12:34;
1 Tim. 6:10;
Tz. ut S. 56:16.

b K'UTUL RAQAL:
Neb'a'.

31 a Esek. 33:30-33;
Mat. 11:15;
Mos. 26:28;
Tz. ut S. 1:2, 11, 14;
Mois. 6:27.

34 a Prov. 19:9.
K'UTUL RAQAL: Xma-
ak'a'il li b'alaq';
Tik'ti'ik.

b K'UTUL RAQAL:
Xb'alb'a.

35 a Exo. 20:13;
Mos. 13:21.

b K'UTUL RAQAL:
Teneb'anb'il
kamsiik.

36 a 3 Ne. 12:27-29.
K'UTUL RAQAL: Saq
ru ch'oolej.

37 a K'UTUL RAQAL:
Pak'b'il dios,
xloq'oninkil.

38 a Alma 40:11, 13.

39 a 2 Ne. 28:20-22; 32:8;
Mos. 2:32; 4:14;
Alma 30:53.

b Rom. 8:6.
K'UTUL RAQAL: Re
tz'ejwalej.

c K'UTUL RAQAL:
Kamk re musiq'ej.

d Prov. 11:19.

e K'UTUL RAQAL:
Junelik yu'am,
yu'am chi junelik.

40 a K'UTUL RAQAL: Yaal.

eere. Ninnaw naq ^bkaw li yaalil aatin choq' re chixjunil li tz'ajnil; a'ut eb' li tiikeb' xch'ool ink'a' neke'xxuwa, xb'aan naq eb' a'an neke'xra li yaal, ut ink'a' neke'eek'an.

41 Jo'kan ut, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, "chalqex rik'in li Qaawa', li Santil Dios. Chijultiko'q eere naq tiikeb' lix b'e. K'ehomaq reetal, ^bka'ch'in ru li ^be choq' re li winq, a'b'an jun tiikal naxik chiru, ut li na'ilok re li ^dokeb'aal, a'an lix Santil Dios laj Israel; ut maajun xmoos naxk'e chi wankaran; ut maajun chik b'e wan, ka'ajwi' chiru li okeb'aal, xb'aan naq ink'a' naru nab'alaq'iik a'an, xb'aan naq li Qaawa' Dios, a'an xk'ab'a'.

42 Ut ani natoch'ok, chiru a'an taatehoq; ut eb' li ^anim xna'leb'eb', ut li tzolb'ileb', ut eb' li b'ihomeb', li ^bnimob'resinb'ileb' rib' sa' xk'ab'a' li xe'tzole' wi', ut sa' xk'ab'a' lix nimaleb' xna'leb', ut lix b'ihomaleb'—relik chi yaal, a'aneb' a'an li xik' ilb'ileb' xb'aan; ut wi ink'a' neke'xtz'eq chirixeb' li na'leb' a'in, ut neke'xk'oxla rib' naq ^cmaak'a'eb' xna'leb' chiru li Dios, ut neke'xkub'si rib' sa' xchamal li ^dtuulanil ch'oolej, a'an ink'a' taatehoq chiruheb'.

43 Li k'a'aq re ru reheb' li chaa-b'ileb' xna'leb' ut li seeb'eb' chi na'leb'ank ^ataamuqe'q b'an chiruheb' chi junajwa—relik chi yaal, li sahil ch'oolejil a'an li kawresinb'il choq' reheb' laj santil paab'anel.

44 Aay, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, chijultiko'q eere li waatin. K'ehomaq reetal, nawisi li waq' ut ninchiq'chiq'i cheru; nintz'aama chiru li Dios re lin kolb'al naq tinril rik'in li lix ^anaq' ru li na'ilok re chixjunil; jo'kan naq laa'ex teenaw sa' roso'jik li kutan, naq taaraqmanq aatin chirix chixjunileb' li winq xb'aan lix k'anjeleb', naq lix Dios laj Israel kiril naq laa'in ^bkinchiq'chiq'i chaq chiru li waam lee maa'usilal, ut naq ninxaqli chiru rik'in xlemtz'unkil wu, ut ^cisinb'il chiwix lee kik'el.

45 Ex was wiitz'in raarookex inb'aan, sutq'isihomaq chaq eerib' rik'in lee maak; chiq'omaq chaq cherix lix ^bak'leb' ch'iich' a'an li taab'ak'oq raj eere chi kaw; chalqex rik'in li Dios a'an li wan choq' ^bsaqoonaq re lee kolb'al.

46 Kawresihomaq lee raam choq' re li kutan a'an nim xloq'al naq taak'anjelamanq li k'a'ru ^atiik ru choq' reheb' li tiikeb' xch'ool, a'an

40 b 1 Ne. 16:2;
2 Ne. 28:28; 33:5.

41 a 1 Ne. 6:4; Jak. 1:7;
Omni 1:26;
Moro. 10:30–32.

b Luk. 13:24;
2 Ne. 33:9;
Hel. 3:29–30.

c 2 Ne. 31:17–21;
Alma 37:46;

Tz. ut S. 132:22, 25.
d 2 Ne. 31:9, 17–18;
3 Ne. 14:13–14;
Tz. ut S. 43:7; 137:2.

42 a Mat. 11:25.

b K'UTUL RAQAL:
Q'etq'etil.

c 1 Kor. 3:18–21.

d K'UTUL RAQAL: Tuulan xch'ool.

43 a 1 Kor. 2:9–16.

44 a Jak. 2:10.

b Jak. 1:19.

c Jak. 2:2; Mos. 2:28.

45 a 2 Ne. 28:22;

Alma 36:18.

b K'UTUL RAQAL:

Saqoonaq.

46 a K'UTUL RAQAL: Tiik ruhil na'leb'.

li kutan re ^braqb'a-aatin, re naq ink'a' teekach'inob'resi eerib' rik'in rahil xiw, re naq ink'a' taajultiko'q eere chi tz'aqal re ru xxuwajelil li 'maak wan sa' eeb'een, ut tex'elajiiq chixyeeb'al: Sant, santeb' laa raqb'a-aatin, at Qaawa' Dios ^aNimajwal—a'b'an ninnaw naq wan inmaak, xinq'et laa chaq'rab', ut we laa'in li q'etok aatin xinb'aanu; ut laj tza xinreechani, ut chapb'ilin xb'aan lix xuwajel rahilal.

47 A'ut k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in, ma na'ajman ru naq tinwajsi eeru re teenaw lix xuwajel xyaalal li na'leb' a'in? Ma tinta-wasi raj eeraam wi ta raj saq ru lee k'a'uxl? Ma texwaatina raj chi saqen ru jo' chanru xsaqenkil ru li yaal wi ta maak'a' li maak eerik'in?

48 K'ehomaq reetal, wi ta santex texwaatina raj chirix li santilal; a'b'anan jo' moko santex ta, ut ninkineeril jo' aj tzolonel, aajel ru naq tento naq ^atexintzol chirix li k'a'ru na'ux sa' xk'ab'a' li ^bmaak.

49 K'ehomaq reetal, li waam xik' naril li maak, ut lin ch'ool nasaho' rik'in li tiikilal; ut ^atinnima ru lix santil k'ab'a' lin Dios.

50 Chalqex, ex was wiitz'in, li junjung li taachaaqiq re, chexchalq sa' li ^aha'; ut li ani maak'a' xtumin, chalqex, loq'onqex ut wa'inqex; reliq chi yaal, chalqex, loq'omaq

chaq li viin ut li leech chi maak'a' ^btumin ut chi maak'a' xtz'aq.

51 Jo'kan ut, meesach li tumin re xk'ulb'al li k'a'ru maak'a' na'ok wi', chi moko lee ^ak'anjel re xk'ulb'al li k'a'ru ink'a' naru chi sahub'-resink ch'oolej. Chineerab'i chi yalb'il eeqe, ut chijultiko'q eere li aatin kinye; ut chalqex rik'in lix Santil Dios laj Israel, ut ^bchetzeka xsahil li k'a'ru ink'a' na'oso', chi moko naru napo'e', ut chisaho'q lee raam rik'in naab'alil.

52 K'ehomaq reetal, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, chijultiko'q eere li raatin lee Dios; chi kutan meekanab' tijok chiru, ut ^achexb'aantioxinq chiru lix santil k'ab'a' chi q'eq. Chisaho'q sa' lee ch'ool.

53 Ut k'ehomaq reetal chanru xnimaleb' lix ^asumwank li Qaawa', ut chanru xnimal li naxkub'si rib' chixb'aanunkil choq' reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq; ut sa' xk'ab'a' lix nimal ru, ut li rusilal ut li ^bruxtaan, a'an kixyeechi'i qe naq ink'a' te'sache'q chi junajwa li qiyajil, jo' chanru li tz'ejwalej; tixkoleb' b'an rix, ut sa'eb' li tasal tenamit li toj te'chalq te'ok choq' jun ^aruq' che' tiik xch'ool re lix junkab'al laj Israel.

54 Ut anajwan, ex was wiitz'in, toj wan chik texwaatina wi' raj;

46 *b* K'UTUL RAQAL:
Raqb'a-aatin sa'
roso'jik.
c Mos. 3:25.
d 1 Ne. 1:14;
Mois. 2:1.
48 *a* Alma 37:32.
b K'UTUL RAQAL:

Maak.
49 *a* 1 Ne. 18:16.
50 *a* K'UTUL RAQAL:
Yo'yookil ha'.
b Alma 42:27.
51 *a* Isa. 55:1–2.
b 2 Ne. 31:20; 32:3;
3 Ne. 12:6.

52 *a* K'UTUL RAQAL:
B'antiox, b'antioxink.
53 *a* K'UTUL RAQAL:
Sumwank.
b K'UTUL RAQAL:
Uxtaan, uxtaanank.
c K'UTUL RAQAL:
Awimq re li Qaawa'.

a'b'an toj wulaj tinch'olob' cheru xkomon chik li waatin. Amen.

CH'OL 10

Eb' laj Judio te'xkamsi lix Dios chiru krus—Eb' a'an te'jek'imanq toj reetal naq te'ok chixpaab'ankil a'an—Li ch'och' America taawanq choq' xch'och'il li ach'ab'aak, b'ar wi' maajun rey taataqlanq—Chek'am wi'chik eerib' sa' usilal rik'in li Dios ut chek'ul li kolb'a-ib' sa' xk'ab'a' li rusilal. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan laa'in, aj Jakob, nekexwaatina wi'chik, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, chirix li "ruq' che' tiik xch'ool a'in li kin'aatinak wi'.

2 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li "yeechi'ink xqak'ul, a'an li yeechi'imb'il qe jo' chanru li tz'ejwalej; jo'kan ut, jo' chanru naq xk'ute' chiwu naq naab'aleb' li qalal qak'ajol te'osoq sa' li tz'ejwalej xb'aan xmaak'a'il lix paab'aaleb', a'b'anan li Dios taaruxtaanaheb' ru naab'al, ut eb' li qalal qak'ajol te'k'ojob'aaq wi'chik, re taaruuq te'wulaq rik'in li k'aru taak'ehoq chixnaweb' chi yaal chirix laj Tojol rixeb'.

3 Jo'kan ut, jo' chanru xinye eere, aajel ru naq tento naq li Kristo—xb'aan naq chiru li q'ojoyin xnume' li "anjel kixye we naq a'anaq xk'ab'a'—^btaak'ulunq sa' xyanqeb' laj Judio, sa' xyanqeb' li jun ch'ool li q'axaleb' aj maak re li ruchich'och'; ut eb' a'an te'xk'e chiru krus—xb'aan naq jo'ka'in na'aje' ru chiru li qaDios, ut maajun chik tenamit wan sa' li ruchich'och' li "taakamsinq ta re lix "Dios chiru krus.

4 Xb'aan naq wi ta xk'anjelaman li ninqi "sachb'a-ch'oolej sa' xyanqeb' li jalanil tenamit, te'xjal raj xk'a'uxl, ut te'xnaw raj naq a'an lix Dios.

5 A'ut sa' xk'ab'a' li "tijok chi tojb'il ut li maa'usilal, eb' li wankeb' chaq Jerusalem te'xjipob'resi lix k'a'uxleb' chirix, re taak'ehe'q chiru krus.

6 Jo'kan ut, sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb', taachalq li sache'k, li we'ej, li yajel, ut li hoyok kik' sa' xb'ee-neb'; ut eb' li ink'a' te'sache'q "te'jek'imanq sa' xyanqeb' chixjunil li tenamit.

7 A'ut k'ehomaq reetal, jo'ka'in naxye li "Qaawa' Dios: ^bNaq taachalq xkutankil naq tine'xpaab', naq laa'in li Kristo, chirix a'an, okenaqin sa' sumwank rik'ineb'

10 1a 1 Ne. 15:12–16;
2 Ne. 3:5;
Jak. 5:43–45.

2a 1 Ne. 22:8;
3 Ne. 5:21–26; 21:4–7.

3a 2 Ne. 25:19;
Jak. 7:5;
Moro. 7:22.

b K'UTUL RAQAL:
Jesukristo—

Profetiil aatin
chirix lix yo'lajik ut
xkamik li Jesukristo.

c 1 Ne. 11:33;
Mos. 3:9;
Tz. ut S. 45:52–53.
d Luk. 23:20–24.

e 1 Ne. 19:10.

4a K'UTUL RAQAL:
Sachb'a-ch'oolej.

5a Luk. 22:2.
K'UTUL RAQAL: Tijok
chi tojb'il.

6a 1 Ne. 19:13–14.
K'UTUL RAQAL:
Israel—Lix jek'inkil
Israel.

7a K'UTUL RAQAL:
Qaawa'.
b 2 Ne. 25:16–17.

lix yuwa' naq te'k'ojob'aaq wi-chik sa' li tz'ejwalej, sa' xb'een li ruchich'och', sa'eb' lix ch'och'il li reechanihomeb'.

8 Ut taak'ulmanq naq "te'ch'utub'aaq chaq sa' li jek'ink ke'xk'ul chaq najter, sa'eb' chaq li ^bch'och' sa' xyi li palaw, ut sa' xkaajachalil chaq li ruchich'och'; ut eb' lix tenamiteb' laj Gentil te'nimaaq ru sa' wilob'aal, chan li Dios, rik'in 'xk'amb'aleb' toj sa'eb' lix ch'och'il li reechanihomeb'.

9 "Relik chi yaal, eb' li rey sa' xyanqeb' laj Gentil te'wanq choq' yuwa'b'ej aj ch'olanihom chiruheb', ut eb' li ixqi rey reheb' te'ok choq' na'b'ej aj ch'olaninel; jo'-kan ut, nim lix ^byeechi'ihom li Qaawa' reheb' laj Gentil, xb'aan naq a'an kiyehok re, ut ani tab'i' taawech'oq?

10 A'ut k'ehomaq reetal, li ch'och' a'in, chan li Dios, taawanq choq' xch'och'il laa weechanihom, ut eb' laj "Gentil te'osob'tesiiq sa' xb'een li ch'och'.

11 Ut li ch'och' a'in taawanq choq' xch'och'il li "ach'ab'aak choq' reheb' laj Gentil, ut maak'a'aqeb' li ^brey sa' xb'een li ch'och', li te'wak-liiq chiruheb' laj Gentil.

12 Ut laa'in tink'e xkawilal li ch'och' a'in chiru chixjunileb' chik li tenamit.

13 Ut li ani "taapleeting re Sion ^btaa'oso'q, chan li Dios.

14 Xb'aan naq ani nawaklesink re jun li rey chiwu taa'oso'q, xb'aan naq laa'in, li Qaawa', lix "reyil li choxa, tinwanq choq' xreyeb', ut tinwanq chi junelik choq' ^bsaqen chiruheb' li neke'ab'ink re li waatin.

15 Jo'kan ut, xb'aan a'in, re te'tz'aqloq ru li "sumwank li kin-k'uub' choq' reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq, li tinb'aanu reheb' naq wankeb' sa' li tz'ejwalej, na'aje' naq tinsacheb' li ^bmuqmuukil k'anjel re 'q'ojoyin, ut re kamsink, ut re tz'eqb'eetalil.

16 Jo'kan ut, ani napleetink re "Sion, laj Judio jo' ajwi' laj Gentil, li moos jo' ajwi' li ach'ab'anb'il, li winq jo' ajwi' li ixq, taa'oso'q; xb'aan naq ^ba'aneb' li wankeb' choq' aj yumb'eet re chixjunil li ruchich'och'; xb'aan naq 'eb' li ani "ink'a' neke'oken chiwix, 'xik' niki-neril, chan li qaDios.

17 Xb'aan naq laa'in "tintz'aqob'resi ru li k'a'ru xinyeechi'i reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq,

8a K'UTUL RAQAL:
Israel—Lix
ch'utub'ankil Israel.
b 1 Ne. 22:4;
2 Ne. 10:20–22;
Tz. ut S. 133:8.
c 1 Ne. 22:8.
9a Isa. 49:22–23.
b 1 Ne. 22:8–9;
Tz. ut S. 3:19–20.
10a 2 Ne. 6:12.
11a K'UTUL RAQAL:
Ach'ab'aak.

b Mos. 29:31–32.
13a 1 Ne. 22:14, 19.
b Isa. 60:12.
14a Alma 5:50;
Tz. ut S. 38:21–22;
128:22–23;
Mois. 7:53.
b K'UTUL RAQAL:
Saqen, lix saqen li
Kristo.
15a K'UTUL RAQAL:
Sumwank.
b Hel. 3:23.

K'UTUL RAQAL:
Muqmuukil molam.
c K'UTUL RAQAL:
Q'ojoyin, musiq'ejil.
16a K'UTUL RAQAL: Sion.
b 1 Ne. 13:4–5.
c 1 Ne. 14:10.
d 1 Ne. 22:13–23;
2 Ne. 28:15–32;
3 Ne. 16:8–15;
Eter 2:9.
e Mat. 12:30.
17a Tz. ut S. 1:38.

li tinb'aanu reheb' naq wankeb' sa' li tz'ejwalej—

18 Jo'kan ut, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, jo'ka'in naxye li qaDios: Laa'in tintawasiheb' laa wiyajil rik'in ruq'eb' laj Gentil; a'ut tinq'unob'resi xch'ooleb' laj "Gentil, re naq te'wanq chanchan yuwa'b'ej chiruheb'; jo'kan naq eb' laj Gentil ^bte'osob'tesiiq ut 'te'k'e'heq sa' ajl sa' xyanq lix junkab'al laj Israel.

19 Jo'kan naq "tinwosob'tesi li ch'och' a'in choq' reheb' laa wiyajil, ut reheb' li te'k'e'heq sa' ajl sa' xyanqeb' laa wiyajil, chi junelik, choq' xch'och'il li reechanihomeb'; xb'aan naq a'an jun li ch'och' sik'b'il ru, chan li Dios we, sa' xbee'neb' chixjunil chik li ch'och', jo'kan naq nawaj naq chixjunileb' li winq li wanqeb' sa' xbeen tine'xloq'oni, chan li Dios.

20 Ut anajwan, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, rik'in naq naqil naq li qaDios aj uxtaan xk'e xnim'al ru li qana'leb' chirix li k'a'aq re ru a'in, chijultiko'q a'an qe, ut chiqatz'eq chiqix li qamaak, ut miqaxulub' li qajolom, xb'aan naq moko tz'eqb'ilo ta; a'ut ^aalinasinb'ilo chaq sa' xch'och'il li qeechanihom, a'b'an xk'ame' qab'e sa' jun li ^bch'och' q'axal wi'chik chaab'il, xb'aan naq li Qaawa' kixyib' li

palaw choq' 'qab'e, ut wanko sa' jun li ^dch'och' sa' xyi li palaw.

21 A'b'anan nim ru li k'a'ru yeechi'inb'il xb'aan li Qaawa' reheb' li wankeb' sa'eb' li "ch'och' sa' xyi li palaw; jo'kan ut, rik'in naq yeeb'il, eb' li ch'och', tento naq te'wanq chik xkomon a'in, ut wankeb' ajwi' qas qiitz'in sa' xb'eeneb'.

22 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li Qaawa' Dios "xk'amok chi najt yalaq jo'q'e sa' xyanq chaq lix junkab'al laj Israel, jo' chanru li naraj ut li nasaho' wi' xch'ool. Ut anajwan k'ehomaq reetal, li Qaawa' najultiko' re chixjunileb' li toqb'ileb' chaq, jo'kan naq laa'o ajwi' nokojultiko' re.

23 Jo'kan ut, chisaho'q sa' eech'ool, ut chijultiko'q eere naq "kanab'anb'ilex ^bchixb'aanunkil eejunes li nekeraj—^cchixsik'b'al ru li b'e re li kamk li junelik taakanaaq, malaj li b'e re li junelik yu'am.

24 Jo'kan ut, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, chek'am wi'chik eerib' sa' usilal rik'in li naraj li Dios, ut moko rik'in ta li naraj laj tza ut li tz'ejwalej; ut chijultiko'q eere, chirix naq xek'am wi'chik eerib' sa' usilal rik'in li Dios, naq ka'ajwi' rik'in ut sa' xk'ab'a' li "rusilal li Dios naq ^bkolb'ilex.

25 Jo'kan ut, li Dios chiwaklesinq

18a Luk. 13:28–30;
Tz. ut S. 45:7–30.

b Ef. 3:6.

c Gal. 3:7, 29;

1 Ne. 14:1–2;

3 Ne. 16:13;

21:6, 22; 30:2;

Abr. 2:9–11.

19a 2 Ne. 3:2.

20a 1 Ne. 2:1–4.

b 1 Ne. 2:20.

K'UTUL RAQAL:

Yeechi'inb'il ch'och'.

c 1 Ne. 18:5–23.

d Isa. 11:10–12.

21a 1 Ne. 19:15–16; 22:4.

22a 1 Ne. 22:4.

23a K'UTUL RAQAL: Xtaql

ch'oolej.

b 2 Ne. 2:16.

c Deut. 30:19.

24a K'UTUL RAQAL:

Usilal.

b K'UTUL RAQAL:

Kolb'a-ib'.

taxaq eere chiru li kamk rik'in xwankil li wakliik chi yo'yo, jo' ajwi' chiru li kamk li junelik taa-kanaaq, rik'in lix wankil lix "toj-b'al rix li maak, re naq taaruuq tek'ule'q sa' li rawa'b'ejihom li Dios li wan chi junelik, re naq teenima ru sa' xk'ab'a' li choxahil usilal. Amen.

CH'OL 11

Laj Jakob kiril laj Tojol rix—Lix chaq'rab' laj Moises wan choq' reetalil li Kristo, ut naxk'ut xyaalal naq taak'ulunq. Wan na 559-545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan, wan chik naab'al li k'a'aq re ru kixye laj "Jakob re lin tenamit sa' li hoonal a'an; a'ut ka'ajwi' li k'a'aq re ru a'in xin-k'e chi ^btz'iib'amank, xb'aan naq tz'aqalin rik'in li k'a'aq re ru ak xintz'iib'a.

2 Ut anajwan laa'in, aj Nefi, tintz'iib'a chik xkomon li raatin laj "Isaias, xb'aan naq nasaho' li waam rik'in li raatin. Xb'aan naq tinjuntaq'eeta li raatin rik'in lin tenamit, ut tintaqla re chixjunileb' li walal ink'ajol, xb'aan naq a'an kiril chi yaal laj ^bTojol wix, jo' chanru ajwi' naq kiwil laa'in.

3 Ut li wiitz'in aj Jakob "kiril

ajwi' jo' chanru naq laa'in kiwil; jo'kan naq tintaqla li raatineb' rik'ineb' li walal ink'ajol, re xk'utb'al xyaalal chiruheb' naq yaal li waatin. Jo'kan ut, rik'in li raatineb' ^boxib', chan li Dios, laa'in tinxaqab' xwankil li waatin. A'ut li Dios naxtaqlaheb' chik xkomon aj yehol nawom, ut naxk'ut xyaalal chixjunil li raatin.

4 K'ehomaq reetal, nasaho' li waam rik'in "xk'utb'al xyaalal chiru lin tenamit naq yaal naq ^btaak'ulunq li Kristo; xb'aan naq xb'aan ajwi' a'in naq xk'eeman lix 'chaq'rab' laj Moises; ut chixjunil li k'a'aq re ru k'eeb'il xb'aan li Dios chalen chaq sa' xtiklajik li ruchich'och' reheb' li winq, wan choq' reetalil a'an.

5 Ut nasaho' ajwi' li waam rik'in lix "sumwank li Qaawa' li kixk'uub' rik'ineb' li qayuwa'; relik chi yaal, li waam nasaho' rik'in li rusilal, ut rik'in lix tiik ruhil na'leb', ut lix wankilal, ut li ruxtaan a'an sa' li nimla ut junelik k'uub' anb'il na'leb' re kole'k chiru li kamk.

6 Ut nasaho' li waam rik'in xk'utb'al xyaalal chiru lin tenamit naq "wi ta ink'a' taachalq li Kristo, tento raj te'oso'q chixjunileb' li winq.

7 Xb'aan naq wi "maak'a' li Kristo

25a K'UTUL RAQAL:
Xtojb'al rix li maak.
11 1a 2 Ne. 6:1-10.
b 2 Ne. 31:1.
2a 3 Ne. 23:1.
b K'UTUL RAQAL: Aj
Tojol-ix.

3a 2 Ne. 2:3; Jak. 7:5.
b 2 Ne. 27:12;
Eter 5:2-4;
Tz. ut S. 5:11.
4a 2 Ne. 31:2.
b Jak. 4:5; Jar. 1:11;
Alma 25:15-16;

Eter 12:19.
c 2 Ne. 5:10.
5a K'UTUL RAQAL:
Sumwank re laj
Abraham.
6a Mos. 3:15.
7a 2 Ne. 2:13.

maak'a' ajwi' li Dios; ut wi maak'a' li Dios, maak'a'o laa'o, xb'aan naq ink'a' raj kiru chi uxk li ^byo'ob'te-sink. A'b'an wan jun li Dios, ut a'an li Kristo, ut a'an taak'ulunq naq tixtaw xtz'aqalil lix kutan-kil a'an.

8 Ut anajwan nintz'iib'a junjung li raatin laj Isaias, re naq ani re lin tenamit taa'iloq re li aatin a'in, te'xwaklesi li raam ut te'saho'q sa' xch'ool sa' xk'ab'a'eb' chixjunil li winq. A'in ut li aatin, ut naru teejuntaq'eeta eerik'in, ut rik'ineb' chixjunil li winq.

CH'OL 12

Laj Isaias naril li santil ochoch sa' roso'jik li kutan, lix ch'utub'an-kileb' Israel, ut li jun mil chihab' taawanq wi' raqb'a-aatin ut tuq-tuukilal—Eb' laj q'etq'et ut laj maak te'kub'siiq sa' li xkab' xk'ulunik li Qaawa'—Chi'ilmanq sa' Isaias 2. Wan na 559–545 chihab' ma na-yo'la li Kristo.

LI aatin ^akiril laj ^bIsaias, ralal laj Amos, chirix Juda ut Jerusalem:

2 Ut taak'ulmanq sa' roso'jik li kutan, naq taaxaqab'aaq li ^tz'uul

re li ^brochoch li Qaawa' sa' xb'ee-neb' chaq li ^cninqi tzuul, ut taq-sinb'ilaq xloq'al sa' xb'eeneb' chaq li kok' tzuul, ut chixjunileb' li tenamit te'xik rik'in.

3 Ut naab'al tenamit te'xik ut te'xye, Chalqex, ut chootaq'e'q sa' xtzuul li Qaawa', sa' rochoch lix Dios laj Jakob; ut a'an toxtzol chirix lix b'e, ut laa'o ^atoob'eeq chiru li ruq' xb'e; xb'aan naq aran Sion taa'elq chaq li ^bchaq'rab', ut li raatin li Qaawa' aran chaq Jerusalem.

4 Ut a'an ^ataaraqoq aatin sa' xyanqeb' li tenamit, ut tixch'iila-heb' naab'al li tenamit: ut te'xten lix yok'leb' ch'iich' choq' k'anje-leb'aal re k'alek, ut lix juch'juukil che' choq' ch'otleb'aal che'—li jun tenamit ink'a' chik tixtaqsi li yok'leb' ch'iich' chiru li jun chik chi tenamit, chi moko chik te'x-tzol li pleetik.

5 Ex xjunkab'al laj Jakob, chal-qex, ut choob'eeq sa' xsaqenil li Qaawa'; relik chi yaal, chalqex, xb'aan naq ^asachenaq eeb'e che-junilex, li junjung sa' lix maa'us aj b'e.

6 Xb'aan a'in, at Qaawa', naq xakanab' xjunes laa tenamit, lix junkab'al laj Jakob, xb'aan naq

7b K'UTUL RAQAL:
Yo'ob'tesink.

12 1a SA' HEBREO: qatzah, naraj naxye kixmatk'i. Naraj naxye naq laj Isaias kixk'ul li aatin rik'in jun li matk' k'utb'esinb'il xb'aan li Qaawa'.

b Laj Nefi kixtz'i-ib'aheb' li ch'ol 2–14

re Isaias li isinb'il chaq sa'eb' li perel ch'iich' bronce, sa' 2 Nefi 12–24; wan junjung li aatin li jalb'il, li tento tak'eemanq reetal. 2a Joel 3:17.

K'UTUL RAQAL: Sion.
b K'UTUL RAQAL: Santil ochoch, rochoch li

Qaawa'.

c Tz. ut S. 49:25.
3a K'UTUL RAQAL: B'eek rik'in li Dios.
b SA' HEBREO: li k'utb'il, malaj li tzol'leb'. K'UTUL RAQAL: Evangelio.
4a 2 Ne. 21:2–9.
5a 2 Ne. 28:14; Mos. 14:6; Alma 5:37.

“ch’olaninb’ileb’ chaq sa’ xjajal li releb’ saq’e, ut neke’ab’in chiruheb’ laj q’e jo’eb’ laj ^bFilisteo, ut ‘neke’-saylan xch’ool rik’in li ralal xk’a-joleb’ laj jalanil tenamit.

7 Nujenaq ajwi’ lix ch’och’eb’ rik’in plaat ut oor, chi moko wan ta roso’jik lix b’ihomaleb’; lix ch’och’eb’ nujenaq ajwi’ chi ka-waay, chi moko wan ta roso’jikeb’ lix kareet.

8 Nujenaq ajwi’ lix ch’och’eb’ rik’ineb’ li “pak’b’il dios; neke’x-loq’oni lix yiib’ahomeb’ li ruq’, li k’aru pak’b’il rik’in ru’ujeb’ li ruq’ a’an.

9 Ut li winq ka’ch’in xwankil “in-k’a’ naxkub’si rib’, ut li xnimal ru winq ink’a’ naxtuulanob’resi rib’, jo’kan ut, maakuy lix maak.

10 Ex aj maak, okanqex sa’ li pek, ut “muq aawib’ chi poqs, xb’aan naq tatsak’e’q xb’aan li xiw chiru li Qaawa’, ut lix loq’al lix nimajwal wankil.

11 Ut taak’ulmanq naq taatuu-lanob’resiiq lix taqenaqil ilob’aal li winq, ut taakub’simanq lix q’etq’etileb’ li winq, ut ka’ajwi’ li Qaawa’ taqsinb’ilaq xloq’al sa’ li kutan a’an.

12 Xb’aan naq lix “kutankil li

Qaawa’ reheb’ li Teepal taachalq chi seeb’ sa’ xb’eeneb’ chixjunil li tenamit, relik chi yaal, sa’ xb’een li junjunq; relik chi yaal, sa’ xb’een laj ^bq’etq’et ut li terq’usinb’il, ut sa’ xb’een li junjunq li taqsinb’il, ut a’an taak’ame’q taq’a.

13 Relik chi yaal, ut lix kutankil li Qaawa’ taachalq sa’ xb’eeneb’ chixjunil lix toonal li yaw aran Libano, xb’aan naq ninqeb’ xteram ut taqenaqeb’; ut sa’ xb’eeneb’ chixjunileb’ lix toonal li ji aran Basan;

14 Ut sa’ xb’eeneb’ chixjunil li ninqi tzuul, ut sa’ xb’eeneb’ li kok’ tzuul, ut sa’ xb’eeneb’ chixjunil li ninqi tenamit li taqsinb’ileb’, ut sa’ xb’eeneb’ chixjunqaleb’ li tenamit;

15 Ut sa’ xb’een li junjunq chi najt xteramil kab’l, ut sa’ xb’een li junjunq chi kawil xaqxookil tz’ak;

16 Ut sa’ xb’eeneb’ chixjunil li jukub’ sa’ “palaw, ut sa’ xb’eeneb’ chixjunil li jukub’ chalenaqeb’ chaq Tarsis, ut sa’ xb’eeneb’ chixjunil li jalam-uuch li saheb’ rilb’al.

17 Ut taakub’simanq lix taqljikeb’ li winq, ut lix q’etq’etileb’ li winq taakub’siiq taq’a, ut ka’ajwi’

6a AAN:
nujob’resinb’ileb’;
k’eeb’ileb’ xna’leb’
rik’in jalanil
paab’ahom.
Sal. 106:35.
b K’UTUL RAQAL:
Filisteo (eb’ laj
Filistea).
c SA’ HEBREO:
neke’xchap li ruq’
chirib’ileb’ rib’;
malaj neke’ok sa’

sumwank rik’ineb’.
8a K’UTUL RAQAL:
Pak’b’il dios,
xloq’oninkil.
9a AAN: chiru li Dios;
naxloq’oniheb’ b’an
li pak’b’il dios.
10a Alma 12:14.
12a K’UTUL RAQAL:
Xkab’ xk’ulunik li
Jesukristo.
b Mal. 4:1;
2 Ne. 23:11;

Tz. ut S. 64:24.
16a Sa’ li hu sa’ Gri-
ego (Septuaginta)
wan jun raqal chi
aatin li maak’a’ sa’
Hebreo, ut sa’ li
hu sa’ Hebreo wan
jun raqal chi aatin
li maak’a’ sa’ Gri-
ego; a’b’anan sa’
2 Ne. 12:16 wan
xkab’ichaleb’.
Sal. 48:7; Esek. 27:25.

li Qaawa' taqsinb'ilaq xloq'al "sa' li kutan a'an.

18 Ut a'an tixsacheb' chi junajwa li pak'b'il dios.

19 Ut toxo'okaq sa' xhopolaleb' li pek, ut sa'eb' li ochochpek re li ch'och', xb'aan naq li xiw chiru li Qaawa' taachalq sa' xb'eeneb', ut lix loq'al lix nimajwal wankil tixsak'eb', naq taawakliiq a'an chixchiq'b'al li ch'och' chi q'axal xuwajel.

20 Sa' li kutan a'an, jun li winq "tixtz'eq lix pak'b'il dios plaat, ut lix pak'b'il dios oor, li kixpak' chaq re tixloq'oni, reheb' li b'a, ut reheb' li soztz';

21 Re te'xik sa' ritz'ileb' li pek, ut sa' xb'eeneb' li pek q'es ru, xb'aan naq li xiw chiru li Qaawa' taachalq sa' xb'eeneb', ut lix nimajwal xwankil lix loq'al tixsak'eb', naq taawakliiq a'an chixchiq'b'al li ch'och' chi q'axal xuwajel.

22 Kanab'omaq li "winq, li wan sa' ru'uj li namusiq'ak wi'; b'ar put ru lix wankilal a'an?

CH'OL 13

Juda ut Jerusalem te'xk'ul tojb'a-maak xb'aan q'etok aatin—Li Qaawa' naxb'aanu ruuchil lix tenamit ut naraqok aatin sa' xb'eeneb'—Eb' lix rab'in Sion neke'majewaak ut neke'rahob'te-siik xb'aan xsik'b'al li k'a'aq re ru re

ruchich'och'—Chi'ilmanq sa' Isaias 3. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

XB'AAN naq k'ehomaq reetal, li Qaawa', li Qaawa' reheb' li Tee-pal, naxmaq' chiru Jerusalem ut chiru Juda, li oqech ut li xuq', tz'aqal li xuq' re wa, ut tz'aqal li oqech re ha'—

2 Li winq kaw xmetz'ew, ut li winq aj pleet, laj raqol aatin, ut li profheet, ut li seeb' chi na'leb'ank, ut li tiixil winq;

3 Li nataqlan re lajeeb' roxk'aal, ut li winq nimanb'il ru, ut laj k'e-hol na'leb', ut li wan xseeb'al chi pak'ok, ut li chaab'il chi aatinak.

4 Ut tink'e kok'al reheb' re te'-wanq choq' awa'b'ej chiruheb', ut eb' li k'uula'al te'taqlanq sa' xb'eeneb'.

5 Ut te'rahob'tesiiq li tenamit, li junjunq xb'aan li jun chik, ut li junjunq xb'aan li rech kab'al; li ch'ina al tixq'etq'eti rib' chiru li tiixil winq, ut li maak'a' xwankil chiru li nimanb'il ru.

6 Naq jun li winq tixchap li rech alal sa' rochoch lix yuwa', ut tixye: Laa'at wan laa waq'; chatwanq choq' aj taqlanel chiqu, ut michal li "sachk a'in rub'el laa wuq'—

7 Sa' li kutan a'an tixxaqab' aatin chixyeeb'al: Moko tinwanq ta choq' aj "b'anonel, xb'aan naq sa' li

17a AAN: li kutan ta-ak'ulunq wi' li Qaawa' rik'in loq'alil.

20a SA' HEBREO: tixtz'eq chirix.

22a AAN: kanab'omaq

chapak chiru li winq li nakam; ka'ch'in ajwi' xwankil a'an chiru li Dios. Moises 1:10.

13 6a Isa. 3:6.

7a SA' HEBREO: aj lanonel (re jun yok'olal); naxye, ink'a' tinruuq chixtuqub'ankil lee ch'a'ajkilal.

wohoch maak'a' li wa chi moko li aq'ej; mineek'e choq' aj taqlanel chiru li tenamit.

8 Xb'aan naq "sachenaq Jerusalen, ut t'anaenaq Juda, xb'aan naq li ru'ujeb' li raq' ut lix b'aanuhomeb' xe'wan chixpleetinkil li Qaawa', ut chixb'oqb'al xjosq'il li rilob'aal lix loq'al.

9 Lix k'utb'aleb' li rilob'aal naxk'ut li yaal chirixeb', ut naxch'olob' lix maakeb', naq chanchan ajwi' re "Sodoma, ut ink'a' neke'ru chixmuqb'al. Rahilal sa' xb'eeneb' li raam, xb'aan naq xjuneseb' rib' xe'xsik' li maa'usilal choq' xq'ajkamunkileb'.

10 Yehomaq reheb' li tiikeb' xch'ool naq "usaq choq' reheb'; xb'aan naq eb' a'an te'xk'ux li taa'uuchinq wi' lix b'aanuhomeb'.

11 Rahilal sa' xb'eeneb' laj maak, xb'aan naq eb' a'an te'osoq; xb'aan naq taawanq sa' xb'eeneb' li xq'ajkamunkileb' li ruq'.

12 Ut eb' lin tenamit, eb' li kok'al wankeb' choq' aj rahob'tesihom reheb', ut eb' li ixq neke'taqlan sa' xb'eeneb'. Ex intenamit, eb' li "neke'b'eresink eere neke'xk'e

chesach eena'leb', ut neke'xsach xtiikal lee b'e.

13 Li Qaawa' naxaqli chi "b'aanunk uuchil, ut naxaqli chi raqok aatin sa' xb'een li tenamit.

14 Li Qaawa' taa'ok sa' raqb'a-aatin rik'ineb' li tiixil winq re lix tenamit, ut li "awa'b'ej reheb'; xb'aan naq laa'ex b'xesachb'esi li 'awimq uva, ut li d'maq'b'il chiruheb' li 'neb'a, sa'eb' lee rochoch.

15 K'a' put ru nekeye? Nekejori chi tenb'il lin tenamit, ut nekeke'i li rilob'aaleb' li neb'a, chan li Qaawa' Dios reheb' li Teepal.

16 Jo'kan ajwi', li Qaawa' naxye: Rik'in naq aj q'etq'eteb' lix rab'in Sion, ut neke'b'eek chi xaqxookeb' xja'aj ut t'ujinb'il li rilob'aaleb', ut neke'xb'eni rib' ut "neke'xxajtesi rib' chi xik, ut neke'tzintzot li roq—

17 Rik'in a'an li Qaawa' tixsak' rik'in xox lix b'een xjolomeb' lix rab'in Sion, ut li Qaawa' "tixte ru lix cha'aleb' li tz'aptz'o ru.

18 Sa' li kutan a'an li Qaawa' taarisi lix chaq'al ru lix q'oleb' li natzintzot, ut lix "t'upuy, ut lix b'sirsookil q'ol chanchan li po;

8a Jer. 9:11.

b Lament. 1:3.

9a Gen. 19:1, 4–7, 24–25.

K'UTUL RAQAL:

Maakob'k rik'in

reech winqilal reech

ixqilal.

10a Deut. 12:28.

12a Isa. 9:16.

13a SA' HEBREO:

xyalb'al ru.

Mikeas 6:2;

Tz. ut S. 45:3–5.

14a SA' HEBREO: aj

taqlanel, malaj aj

jolominel.

b SA' HEBREO: xesach, malaj xek'at.

c Isa. 5:7.

d AAN: li maq'b'il rik'in b'alaq'.

e 2 Ne. 28:12–13.

16a AAN: b'eek chi seeb' ut ka'ch'in lix yokb', yal re xk'utb'esinkil rib'.

17a SA' HEBREO:

tixt'usub'; jun najteril aatin li naraj naxye "xk'utb'al xxutaan."

18a Maare li yoy

choq' re li rismal

xjolomeb'. Eb' li

neke'tzolak aatin

ink'a' neke'xnaw

chi tz'aqal k'a'ru

li utz'u'ujinb'ileb'

wi' li ixq sa'eb' li

raqal 18–23.

b AAN: li q'ol li yi-

ib'anb'il chanchan li

po naq toja' x'ok chi

nimank.

19 Li kadeen ut li q'ol sa' xkux li uq'ej, ut li ^aperaaj;

20 Lix punit ixq, ut lix q'ool li oqej, ut lix t'ikrul xjolomeb', ut li q'ol che', ut li xka'xik;

21 Li matq'ab', ut lix q'ol li ru'uj;

22 Li ^ak'iila aq'ej naru xjalb'al, ut li po'ot, ut li tz'apleb', ut li chapleb' ismal;

23 Li ^alem, ut li chaab'il q'unal t'ikr, ut li tz'apb'aleb' xjolom, ut li t'ikr re xtz'apb'aleb' li ru.

24 Ut taak'ulmanq naq sa' xna'aj li sunuunk taawanq li chu; ut sa' xna'aj li k'aamal sa', li ^apejel; ut sa' xna'aj li chamal ismalej, li t'uru'il jolomej; ut sa' xna'aj lix ^btz'apb'aleb' xch'ool, jun aq'ej re q'es ruhil t'ikr; li ^ck'ate'k sa' xna'aj li ch'ina-usal.

25 Eb' laa winq te't'ane'q xb'aan li yok'leb' ch'iich', ut li ani kaweb' xmetz'ew aawe sa' li pleet.

26 Ut te'raho'q xch'ool ut te'yaa-b'aq li rokeb'aal; ut a'an chi sache-naq taakanaaq, ut taachunlaaq chi ch'och'.

CH'OL 14

Sion ut eb' lix rab'in te'toje'q rix ut te'ch'ajob'resiig sa' xkutankil li jun

mil chihab'—Chi'ilmanq sa' Isaias 4. Wan na 559–545 chihab' ma na-yo'la li Kristo.

Ut sa' li kutan a'an, wuqub' chi ixq te'xchap li junaj chi winq, ut te'xye: Taqak'ux tz'aqal li qawa, ut tz'aqal li qaq' taqak'e chiqix; ka'aj-wi' laa k'ab'a' taxaq chook'ab'a'iiq wi', re risinkil li ^aqaxutaan.

2 Sa' li kutan a'an ch'ina-usaq ut nimaq xloq'al li ^aruq' che' re li Qaawa'; li taa'uuchinq wi' li ruchich'och' chaab'ilaq' ut chaq'alaq ru chiruheb' lix komoneb' laj Israel li xe'kole'.

3 Ut taak'ulmanq naq eb' li kanajenaqeb' chaq Sion ut li xe'kana chaq Jerusalem, sant taayeemanq reheb', li junjunq li tz'iib'anb'il sa' xyanqeb' li yo'yookeb' aran Jerusalem—

4 ^aNaq li Qaawa' tixchoy ^bxch'ajb'al chaq lix tz'ajnilib' ru lix rab'in Sion, ut tixchoy risinkil lix kik'el Jerusalem sa' xyi rik'in li musiq'ej re raqb'a-aatin ut li musiq'ej re ^ck'atok.

5 Ut li Qaawa' tixyib' sa' xb'een li junjunq chi ochoch sa' li tzuul Sion, ut sa' xb'eeneb' lix ch'utleb'aal, jun li ^achoql ut sib' chi kutan ut xlemtz'unkil jun li xam naxamnak chi q'eq, xb'aan naq sa'

19 a SA' HEBREO: tz'apleb' t'ikr.

22 a SA' HEBREO: lemtz' ruhil aq'ej.

23 a NARAJ NAXYE: saqen ruhil t'ikr.

24 a SA' HEBREO: li q'eel t'ikr.

b NARAJ NAXYE: b'aatal.

c NARAJ NAXYE: eetalil k'atb'il chi tz'uumalej (jun reetalil li wank choq' loq'b'il moos).

14 1 a A'AN: li rahilal naq ink'a' sumsuukeb', ut maak'a'eb' xkok'al.

2 a Isa. 60:21;

2 Ne. 3:5;

Jak. 2:25.

4 a A'AN: naq li Qaawa' tixchoy xch'ajob' resinkil li ruchich'och'.

b K'UTUL RAQAL: Ch'ajok.

c Mal. 3:2–3; 4:1.

5 a Exo. 13:21.

xb'een chixjunil taawanq lix loq'al Sion choq' kolb'a-ib'.

6 Ut taawanq jun li muheb'aal choq' mu chi kutan chiru li tiq, ut choq' "kolb'a-ib' na'ajej, ut choq' xtz'apb'aleb' ru chiru li kaq-sut-iq' ut chiru li hab'.

CH'OL 15

Li rawimq uva re li Qaawa' (Israel) taasachmanq, ut te'jek'iiq lix tenamit —Te'chalq rahilal sa' xb'eeneb' naq jek'inb'ileb' chi maak'a'eb' xpaab'aal —Li Qaawa' tixwaklesi jun li eetalil ut tixch'utub' Israel—Chi'ilmanq sa' Isaias 5. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

TOJA' ut naq tinb'icha re li q'axal raaro inb'aan jun "b'ich chirix li raaro inb'aan, chirix li rawimq uva. Li q'axal raaro inb'aan wan jun li rawimq uva sa' jun li tzuul q'axal na'uuchin.

2 Ut kixyiib' li korral chirix, ut kirisi chaq xpekul, ut kiraw rik'in "xtoonali uva q'axal sik'b'il ru, ut kixyiib' jun li najt xteramil kab'l sa' xyi, ut kixyiib' ajwi' li yatz'leb'aal uva chi sa'; ut kiroyb'eni naq taaruuchini li uva, a'ut k'iche' uva kiruuchini.

3 Ut anajwan, ex li wankek

Jerusalen, ut ex winq aj Juda, chex-raoq aatin, nintz'aama, chiwix laa'in ut chirix li wawimq uva.

4 K'a' chik ru kiru raj xb'aanunkil re li wawimq uva li ink'a' ta kinbaanu chi sa'? Jo'kan ut, naq kiwoyb'eni naq taaruuchini li uva, kiruuchini ban li k'iche' uva.

5 Anajwan ut ab'ihomaq, tinye eere k'aru tinbaanu re li wawimq uva—"tinwisi lix korralil, ut taak'uxe'q; ut tint'an li tz'ak li xaqxo chirix, ut taaye'qmanq.

6 Ut tinkanab' chi sachso; moko setb'ilaq ta li ruq' k'aam, chi moko k'alent'ilaq; taamoq ban li "k'ix ut li pajl; tintaqlaheb' li choql re naq b'ink'a' te'xkanab' li hab' chi t'ane'k sa' xb'een.

7 Xb'aan naq li "rawimq uva re li Qaawa' reheb' li Teepal, a'an lix junkab'al laj Israel, ut eb' li winq aj Juda a'aneb' lix toon che' li sa rilb'al; ut kixsik' li b'raqb'a-aatin tiik, ut k'ehomaq reetal, rahob'tesink; kixsik' li tiikilal, ut k'ehomaq reetal, li yaab'ak.

8 Rahilal sa' xb'eeneb' li neke'junajink re jun li "ochoch rik'in li jun chik, toj reetal naq maajun na'ajej naru nawan, re naq te'k'ojob'aaq b'xjunes sa' xyi li ch'och'!

9 Sa' lin xik, chan li Qaawa' reheb' li Teepal, yaal naq te'kanaaq k'iila ochoch chi yamyo, ut

6a Isa. 25:4;

Tz. ut S. 115:6.

15 1a AAN: Li profheet naxtz'iib'a jun li b'ich, malaj jun jaljookil ru aatin chirix jun li awimq, re xk'utb'al xyaalal li ruxtaan li Dios, ut

lix kawileb' xjolom laj Israel.

2a Jer. 2:21.

5a Sal. 80:12.

6a Isa. 7:23; 32:13.

b Jer. 3:3.

7a K'UTUL RAQAL:

Awimq re li Qaawa'.

b NARAJ NAXYE: tiik

ruhil na'leb'.

8a Mik. 2:1–2.

b AAN: te'kanab'aaq chi wank xjuneseb'. Eb' laj eechal ch'och' b'ihom neke'reechani lix kok' ch'och'eb' li neba'.

li tenamit li ninqeb' ut chaq'aleb' ru chi maa'ani wan chi sa'.

10 Relik chi yaal, chiru lajeeb' siir chi awimq uva jun "uk'al taa'elq, ut chiru jun nimla chakach chi iyaj taa'uuchinq yal jun ch'ina chakach.

11 Rahilal sa' xb'eeneb' li neke'-wakli eq'la re "te'xtaaqe li uk'a nakaltesin, li neke'kana toj taa'e-wuuq, ut neke'xamnak rik'in ^bviin!

12 Ut wan li aarp, ut li violin, ut li tun, ut li xolb, ut li viin sa'eb' lix ninq'e; a'ut "ink'a' neke'xk'oxla lix k'anjel li Qaawa', chi moko neke'xk'e reetal lix b'aanuhom li ruq'.

13 Jo'kan naq xikenageb' lin tenamit chi prexil, xb'aan naq maa-k'a' "xnawomeb'; ut eb' li winq k'eeb'ileb' xloq'al neke'numta xtz'okajik, ut eb' li k'iila tenamit reheb' chaqihob'resinb'ileb' rik'in chaqi-eel.

14 Jo'kan naq li xb'alb'a xni-mob'resi rib', ut xte li re chi q'a-xal teeto; ut lix loq'aleb', ut lix k'ihaleb', ut lix q'etq'etileb', ut li ani nasaho' xch'ool, te'kub'eeq chi sa'.

15 Ut taakub'siiq li winq ka'ch'in xwankil, ut taatuulanob're-siiq li winq kaw xmetz'ew, ut

taatuulanob'resiiq li rilob'aal li ani terq'usinb'il.

16 A'b'anan li Qaawa' reheb' li teepal taataqsimanq xloq'al rik'in "raqb'a-aatin, ut li Dios li sant ru taasantob'resiiq sa' tiikilal.

17 Toja' naq te'tzekanq li kok' karneer jo' chanru k'aynaqeb', ut sa'eb' li sachenaqil na'ajej reheb' li ninqeb' xtib'el, te'wa'aq laj jalani nil tenamit.

18 Rahilal sa' xb'eeneb' li neke'kelonk re li maa'usilal rik'in xk'aamal li "jo'maajo'il na'leb', ut li maak ^bjo' rik'in xk'aamal li kareet;

19 Li neke'yehok re: "Chixsee-b'a rib', chixb'aanu sa' junpaat lix k'anjel, re taaruuq ^btaqil; ut li na'leb' tixk'e lix Santil Dios laj Israel, chinach'oq chaq ut chichalq, re taqanaw ru.

20 Rahilal sa' xb'eeneb' li "neke'yehok us re li k'a'ru ink'a' us, ut ink'a' us re li k'a'ru us, li neke'xk'e ^bq'ojyin choq' saqen, ut saqen choq' q'ojyin, li neke'xk'e li k'a choq' ki', ut li ki' choq' k'a!

21 Rahilal sa' xb'eeneb' li "chaa-b'ileb' xna'leb' jo' neke'ril rib', ut seeb'eb' chi na'leb'ank sa' tz'aqal li rilob'aaleb'.

22 Rahilal sa' xb'een li kaw xmetz'ew chiruk'b'al li viin, ut eb' li

10 a Esek. 45:10–11.

11 a Prov. 23:30–32.

b K'UTUL RAQAL:
Aatin re Chaab'il
Na'leb'.

12 a Sal. 28:5.

13 a Os. 4:6.

K'UTUL RAQAL:
Nawok, xnawom.

16 a K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—Aj
Raqol Aatin.

18 a K'UTUL RAQAL:
Jo'maajo', jo'maajo'il.

b A'AN: Bak'b'ileb'
rik'in lix maakeb'
jo' neke'b'ak'e' li xul
rik'in li iiq kelonb'il
xb'aaneb'.

19 a Jer. 17:15.

b A'AN: naq ink'a'
te'xpaab' li Mesias
toj reetal naq te'ril.

20 a Moro. 7:14, 18;
Tz. ut S. 64:16; 121:16.

b 1 Jn. 1:6.

21 a Prov. 3:5–7;

2 Ne. 28:15.

wankeb' xkawilal chixjunajinkil li uk'a nakaltesin;

23 Li neke'xk'e laj maak choq' tiik xch'ool re xk'ulb'al li maatan, ut "neke'xmaq' li tiikilal chiru li tiik xch'ool!

24 Jo'kan ut, jo' chanru naq li "xam naxk'at li ^broq waj, ut li raq' xam naxk'at lix 'mulel q'olom, te'kanaaq lix xe'eb' chi q'ajenaq, ut li ratz'um taa'apuuq chanchan poqs, xb'aan naq ke'xtz'eq chaq lix chaq'rab' li Qaawa' reheb' li Tee-pal, ut ^dxik' ke'ril li raatin lix Santil Dios laj Israel.

25 Jo'kan naq lochlo lix "josq'il li Qaawa' chirix lix tenamit, ut a'an kixye' li ruq' sa' xb'eeneb', ut kix-sak'eb', ut ke'chiiq'an li tzuul, ut ke'pejiik lix tib'eleb' sa' xyiheb' li b'e. Rik'in ut chixjunil a'in moko ch'anamb'il ta lix josq'il; toj ye'b'il b'an li ruq'.

26 Ut a'an tixtaqsi jun "eetalil chiruheb' li tenamit li wankeb' chaq chi najt, ut ^btaaxuxb'aq chiruheb' toj sa' xmaril chaq' li ruchich'och'; ut k'ehomaq reetal, te'xseeb'a rib' chi 'k'ulunk sa' junpaat; maajun sa' xyanqeb' taatawaaq, chi moko taatichk'oq.

27 Maajun taachalq xwara chi moko taawaaq; chi moko te'hi-te'q lix k'aamaleb' lix yiitoq, chi

moko taat'upe'q lix tz'apb'aleb' lix xaab';

28 Jutz'juuqeb' li ru'ujeb' lix tzi-maj, ut k'onk'ooqeb' li roqeb' chix-junil lix tzimaj, ut li roqeb' lix kawaay te'k'utunq chanchan kawil pek, ut lix b'eleb'aaleb' chanchan li sut iq', lix yaab'eb' jo' li kaqkojl.

29 Eb' a'an te'xjap re chanchan li "kaqkojl saaj; relik chi yaal, te'xjap re, ut te'xchap li ani yoh-b'il, ut tikto te'xk'am, ut maajun taakoloq.

30 Ut sa' li kutan a'an te'tunluq chiruheb' jo' chanru natunluk li palaw; ut wi te'iloq sa' ch'och', k'ehomaq reetal, q'ojoyin ut rahil ch'oolejil, ut taaq'ojoyino'q li kutan sa' li choxa sa' xb'eeneb'.

CH'OL 16

Laj Isaias naril li Qaawa'—Neke'-kuyman lix maak laj Isaias—A'an nab'oqe' chi aatinak jo' profet—Naxch'olob' jo' profet naq taatz'eqtaanaaq li raatin li Kristo xb'aaneb' laj Judio—Jun jachal te'sutq'iiq—Chi'ilmanq sa' Isaias 6. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

SA' li "chihab' naq kikam li rey aj

23 a AAN: risinkil li xk'ulub' raj chiru li chaq'rab'.

24 a Abd. 1:18; Mal. 4:1–2; 2 Ne. 20:17.

b Joel 2:5; 1 Ne. 22:15, 23; 2 Ne. 26:4, 6; Tz. ut S. 64:23–24;

133:64. c Luk. 3:17; Mos. 7:29–31. d 2 Sam. 12:7–9.

25 a Tz. ut S. 63:32; Moiss. 6:27.

26 a K'UTUL RAQAL: Eetalil taqsinb'il. b NARAJ NAXYE: taaxuxb'aq, jo'

choq' reetalil naq te'ch'utub'aaq.

Isa. 7:18; 2 Ne. 29:2.

c K'UTUL RAQAL: Israel—Lix ch'utub'ankil Israel.

29 a 3 Ne. 21:12–13. 16 1 a AAN: 750 chihab' tana' rub'elaj li Kristo.

Osias, kiwil ajwi' li Qaawa' k'oj-k'o sa' xb'een jun li k'ojarib'aal, taqeq' ut taqsinb'il, ut lix maril li raq' kixnjob'resi li santil ochoch.

2 Sa' xb'een wankeb' chi xaqxo li "lemtz' anjel, li junjung wan waqib' lix xik'; rik'in li wiib' naxtz'ap li rilob'aal, ut rik'in li wiib' naxtz'ap ru li roq, ut rik'in li wiib' napurik.

3 Ut li jun kixjap re chixyeeb'al re li jun chik: Sant, sant, sant li Qaawa' reheb' li Teepal; chixjunil li ruchich'och' nujenaq rik'in lix loq'al.

4 Ut ke'eek'an li "roqechal li okeb'aal rik'in lix yaab' xkux li kijapok re, ut kinujak li ochoch rik'in sib'.

5 Toja' naq laa'in kinye: Rahilal sa' inb'een! xb'aan naq "oso'jenaqin; xb'aan naq laa'in jun li winq li tz'aj xtz'uumal re; ut wankin sa' xyanq jun li tenamit li tz'ajeb' xtz'uumal re; xb'aan naq lix naq' wu rilom li Rey, li Qaawa' reheb' li Teepal.

6 Toja' naq jun reheb' li lemtz' anjel kipurik toj b'ar wankin wi', wan sa' ruq' jun li "ru xam, li kirisi chaq sa' xb'een chaq li artal rik'in chapleb' ch'iich';

7 Ut kixk'ojob' chiru li we, ut kixye: K'e reetal, a'in xche' xtz'uumal aawe, ut isinb'il chaq laa

"maa'usilal, ut laa maak ch'ajb'il chaq.

8 Jo'kan ajwi' kiwab'i lix yaab' xkux li Qaawa', li kixye: Ani tinqtaqla, ut ani taaxik choq' qe? Toja' naq laa'in kinye: Wayi'in. Chinaataqla laa'in.

9 Ut a'an kixye: Ayu, ut ye re li tenamit a'in—Chex'ab'inq chi yaal, a'b'an ink'a' ke'xtaw xyaalal; ut chex'iloq chi yaal, a'b'an ink'a' ke'xk'e reetal.

10 K'e xnimal xtib'el lix ch'ooleb' li tenamit a'in, ut aalob'resiheb' lix xik, ut tz'apeb' li ru—maare anchal te'iloq rik'in xnaq'eb' ru, ut "te'ab'inq rik'ineb' lix xik, ut te'xtaw ru rik'ineb' lix ch'ool, ut te'jale'q xch'ool, ut te'k'irtesiiq.

11 Toja' naq kinye laa'in: At Qaawa', toj jo'qe? Ut a'an kixye: Toj reetal naq te'kanaaq li ninqi tenamit chi sachso chi maa'ani wan chi sa', ut eb' li ochoch chi maa-jun winq wan, ut oso'jenaq li ch'och' chi junajwa;

12 Ut li Qaawa' akaq "xrisi chi najt eb' li winq, xb'aan naq taa-wanq jun li nimla kanab'aak xjunes sa' xyi li ch'och'.

13 A'ut toj taawanq jun xlajetq raqal, ut eb' a'an te'sutq'iiq, ut te'k'uxe'q, jo' chanru jun xtoon li tz'unu'j che', ut jo' jun xtoon li ji li toj wankeb' xyu'am naq neke'hire' lix xaq; chi jo'kan li

2a K'UTUL RAQAL: Anjel aj k'aak'alanel.

4a SA' HEBREO: kichi- iq'an lix k'ojobankil li okeb'aal.

5a SA' HEBREO:

isin'ilin; a'an naq luktajenaq rik'in xnawb'al naq a'an ut lix tenamit wankeb' xmaak.

6a A'AN: jun reetalil li

ch'ajob'tesiik.

7a K'UTUL RAQAL: Risinkil li maak.

10a Mat. 13:14-15.

12a 2 Rey. 17:18, 20.

santil iyaj taawanq choq' "yu'a-mej chi sa'.

CH'OL 17

Efrain ut Siria neke'xpleeti Juda—Taayo'laaq li Kristo rik'in jun tuq'ixq —Chi'ilmanq sa' Isaias 7. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT kik'ulman sa' xkutankil laj Ajas ralal laj Jotam, ralal laj Osias, li rey sa' xb'een Juda, naq laj Rasin, li rey sa' xb'een Siria, ut laj Pekaj ralal laj Romelias, li rey sa' xb'een Israel, ke'taqe' sa' xjayal Jerusalem re xpleetinkil, a'b'anan ink'a' ke'ru chi numtaak sa' xb'een.

2 Ut kiyeeman re lix junkab'al laj David, ke'xye: Siria xk'uub' xna'leb' rik'in "Efrain. Ut ki'EEK'an xch'ool, ut xch'ooleb' lix tenamit, jo' chanru neke'EEK'an lix toonaleb' li che' sa' k'iche' xb'aan iq'.

3 Toja' naq kixye li Qaawa' re laj Isaias: Ayu anajwan chixk'ulb'al laj Ajas, laa'at aawochb'een laj "Sehar-Yasub laa walal, sa' ru'uj li b'e ha' sa' li taqenaqil k'uuleb'aal ha', sa' li nim b'e sa' xch'och' laj puch'unel;

4 Ut ye re: Taawil aawib', ut ch'an-ch'ooqat; "matxuwak, chi moko

chilajq aach'ool xb'aan xkab'ichal lix ye' li ru xam a'in neke'el xsib'el, xb'aan xnimal lix josq'il laj Rasin rik'in Siria, ut li ralal laj Romelias.

5 Xb'aan naq Siria, Efrain, ut li ralal laj Romelias ke'xk'uub' xna'leb' chasachb'al, ut ke'xye:

6 Chootaqe'q chixpleetinkil Juda ut chiqarahob'tesi, ut "chiqate junaq na'ajej aran choq' qe, ut chiqaxaqab' jun li rey sa' xyi, relik chi yaal, li ralal laj Tabeal.

7 Jo'ka'in naxye li Qaawa' Dios: Moko taaxaqab'aaq ta a'an, chi moko taak'ulmanq.

8 Xb'aan naq lix jolomil Siria a'an Damasko, ut lix jolomil Damasko, laj Rasin; ut moko taanume'q ta oxk'aal rik'in oob' chihab' naq taaq'ete'q Efrain, jo'kan naq moko taawanq ta chik choq' tenamit.

9 Ut lix jolomil Efrain a'an Samaria, ut lix jolomil Samaria a'an li ralal laj Romelias. Wi "ink'a' nekexpaab'an, ch'olch'o naq ink'a' texxaqab'aaq.

10 Ut jo'kan ajwi', li Qaawa' kiraa-tina wi'chik laj Ajas, ut kixye:

11 Patz' jun li "eetalil re li Qaawa' laa Dios; patz' sa' li chamal taq'a, malaj chi taqe'q sa' aab'een.

12 A'ut laj Ajas kixye: moko tinpatz'oq ta, chi moko "tynyal rix li Qaawa'.

13a A'AN: Chanchan junaq che', us ta jek'inb'il lix xaq, toj wan xyu'am ut naru chi k'ehok iyaj.
17 2a A'AN: Chixjunil li jun raqal re Israel sa' xnim li saq'e k'ab'a'inb'il Efrain,

a'an li jun teep aj jolominel sa' xnim li saq'e.
3a SA' HEBREO: taa-sutq'iiq li rela'.
4a A'AN: Maaxuwaheb' ru naq tate'xpleeti; li wiib' chi rey a'in yal ka'ch'in ajwi' chik

xxameb'.
6a SA' HEBREO: Chiqajach ru.
9a 2 Kro. 20:20.
11a K'UTUL RAQAL: Eetalil.
12a A'AN: tinwaale, tynyal xwankil.

13 Ut a'an kixye: Ab'ihomaq anajwan, ex xjunkab'al laj David; ma ka'ch'in ajwi' cheru xtitz'ob'resin-kileb' li winq, naq teetitz'ob'resi ajwi' lin Dios?

14 Jo'kan ut, li Qaawa' ajwi' tixk'e eere jun eetalil—K'ehomaq reetal, jun li "tuq'ixq taakanaaq sa' yu'am, ut taarala jun li rala, ut aj ^bEmmanuel tixk'e choq' xk'ab'a'.

15 Li mantekiyy ut xya'al kab' tixk'ux, re tixnaw xtz'eqtaanankil li ink'a' us ut xsik'b'al ru li us.

16 Xb'aan naq toj maji'aq tixnaw li "ch'ina al xtz'eqtaanankil li ink'a' us ut xsik'b'al ru li us, naq isin-b'ilaqeb' chaq ^bxkab'ichaleb' li rey sa' li ch'och' li xik' nakawil.

17 Li Qaawa' "tixk'am chaq sa' aab'een laa'at, ut sa' xb'eeneb' laa tenamit, ut sa' xb'een li rochoch laa yuwa', li kutan moko wan-jenaq ta chalen chaq naq ki'el chaq ^bEfrain rik'in Juda, li rey aj Asiria.

18 Ut taak'ulmanq sa' li kutan a'an naq li Qaawa' "taaxuxb'aq chaq choq' re li raxyaat li wan chaq sa' li raqal q'axal najt aran Egipto, ut choq' re li saq k'aw li wan chaq sa' li ch'och' Asiria.

19 Ut te'k'ulunq, ut talaje'hilanq chixjunil sa'eb' li chaqi ru taq'a, ut sa'eb' lix hopolaleb' li pek, ut sa'

xb'eeneb' chixjunil li k'ix, ut sa' xb'eeneb' chixjunil li pim.

20 Sa' li kutan ajwi' a'an "taa-b'esoq li Qaawa' rik'in jun li b'es-leb' li tojb'il, rik'ineb' li wankeb' chaq chi junpak'al li nima', rik'in lix ^breyeb' laj Asiria, li jolomej, ut rismal li oqej, ut tixset ajwi' li machej.

21 Ut taak'ulmanq sa' li kutan ajwi' a'an, jun li winq "tixch'olani jun li saaj wakax ut wiib' karneer;

22 Ut taak'ulmanq naq sa' xk'ab'a' xya'aleb' xtu' te'xk'e, tix-tzeka li mantekiyy, xb'aan naq mantekiyy ut xya'al kab' tixtzeka li junjunq li kanajenaq sa' li ch'och'.

23 Ut taak'ulmanq sa' li kutan a'an, sa'aq li junjunq chi na'ajej wanjenaqeb' wi' chaq jun mil xtoonali uva, jun milaq tumin plaat xtz'aq, li taawanq chik choq' re li k'ix ut li pajl.

24 Rik'in tzimaj ut roq tzimaj te'k'ulunq li winq aran, xb'aan naq chixjunil li ch'och' taak'ixoq' ut taapajloq.

25 Ut chixjunileb' li tzuul li k'al-lenb'ilaqeb' chaq rik'in jokleb', ink'a' te'ok aran xmaak li k'ix ut li pajl; taawanq b'an re taataqlamanq aran li b'oyx, ut re te'yeq'oq aran li "ketomq.

14a K'UTUL RAQAL:

Tuq'ixq.

b SA' HEBREO: Qik'in wan li Dios. K'UTUL RAQAL: Emmanuel.

16a 2 Ne. 18:4.

b 2 Rey. 15:30; 16:9.

17a 2 Kro. 28:19–21.

b 1 Rey. 12:16–19.

18a NARAJ NAXYE:

tixxuxb'a, a'an naq tixb'oq chaq. Isa. 5:26.

20a AAN: Taakanaaq li ch'och' chi ma-ak'a' ani wan chi sa', xb'aaneb' laj jalani tenamit li te'ok

chixpleetinkil.

b 2 Rey. 16:5–9.

21a AAN: Junjunq ajwi' te'kanaaq chi yo'yo, li te'xsik' xyu'ameb' xjunes.

25a SA' HEBREO: karneer, malaj chib'aat.

CH'OL 18

Li Kristo taawanq choq' tichk'ob'aal pek, ut jo' pek re rahob'tesink—Chesik' li Qaawa', moko chesik' ta eb' laj eek' li neke'hashot—Chexsutq'iiq rik'in li chaq'rab' ut li yaal ch'olob'an-b'il re taak'ame'q eeb'e—Chi'ilmanq sa' Isaias 8. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

JO'KAN ajwi', li raatin li Qaawa' kixye we: Chap jun li nimla b'ot-b'ookil hu, ut tattz'iib'aq chi sa' rik'in xtz'iib'leb' li winq, chirix laj "Maher-salal-Jas-Bas.

2 Ut kinb'oqeb' chaq laj "yehol nawom tiikeb' re xtz'iib'ankil resil, laj Urias, aj tij, ut laj Sakarias, ralal laj Jeberekias.

3 Ut kin'ok rik'in li "profeet ixq, ut a'an kisihaak chaq rik'in, ut kiyola jun lix yum. Toja' naq kixye li Qaawa' we: Taak'e choq' xk'ab'a', Maher-Salal-Jas-Bas.

4 Xb'aan naq k'e reetal, li "ch'ina al toj ^bmaak'a'aq xna'leb' re tixye, At inyuwa', ut at inna', naq akaq isinb'ilaq chaq lix b'ihomal Damasko ut li 'maq'b'il chiru Samaria sa' rilob'aal li rey aj Asiria.

5 Kinraatina wi'chik ajwi' li Qaawa', ut kixye:

6 Rik'in naq li tenamit a'in neke'xtz'eqtaana lix ha'il "Siloe, li timil roq, ut neke'saho' b'an sa' xch'ool rik'in laj ^bRasin ut li ralal laj Romelias;

7 Anajwan ut k'ehomaq reetal, li Qaawa' naxk'am sa' "xb'eeneb' lix ha'il li nima, kawaq roq ut naab'al, a'anaq li rey aj Asiria ut chixjunil lix loq'al, ut a'an tixb'ut' chixjunil lix roq ha', ut taanume'q sa' xb'een chixjunil lix maril.

8 Ut a'an "taanume'q chiru Juda, taab'ut'inq ut taanume'q sa' xb'een, taawulaq toj sa' xkux, ut rik'in xchirib'ankil lix xik' tixnujob'resi x'anchalil laa ch'och', at ^bEmmanuel.

9 "Molk'ahomaq eerib', ex tenamit, ut texjoriiq; ut k'ehomaq eexik, chejunilex aj najtil tenamit, tiqib'omaq eerib', ut texjoriiq chaq; tiqib'omaq eerib', ut texjoriiq chaq.

10 K'uub'ahomaq eena'leb' sa' komonil, ut maak'a' taa'ok wi'; yehomaq li aatin, ut moko taakanaaq ta chi xaqxo; "xb'aan naq li Dios wan qik'in.

11 Xb'aan naq li Qaawa' kinraatina chi jo'kan rik'in kawil uq'ej, ut kinixtzol re naq ink'a' tinb'eeq sa' xb'ehil li tenamit a'in, ut kixye:

18 1a A'AN: chalk re li sache'k.

2a K'UTUL RAQAL:
Aj yehol nawom;
Xk'utb'al xyaalal.

3a A'AN: li rixaqil.

4a 2 Ne. 17:16.

b Isa. 8:4.

c 2 Rey. 15:29.

6a Gen. 49:10;
JJS, Gen. 50:24.

b Isa. 7:1.

7a A'AN: xb'een wa sa' xb'een Israel li wan sa' xnim li saqe.

8a A'AN: naq Asiria taa'ok ajwi' sa' Juda.

b K'UTUL RAQAL:

Emmanuel.

9a A'AN: naq li jun tenamit taa'ok sa' aatin rik'in li jun chik.

10a A'AN: naq ink'a' taasache'q Juda (lix ch'och'el li Immanuel). Sal. 46:7.

12 Meeye, Li “molam chi tenamit, reheb’ chixjunil li yeeb’ileb’ re xb’aan li tenamit a’in, Li molam chi tenamit; moko chexuwa ta li neke’xuwa a’an, chi moko chiwanq ta eexiw.

13 Chesantob’resi tz’aqal li Qaawa’ reheb’ li Teepal, ut chiwanq a’an choq’ “eexiw, ut xuwanb’ilaq a’an eeb’aan.

14 Ut a’an taawanq choq’ “santil muheb’aal; a’b’an choq’ b’tichk’ob’aal pek, ut choq’ pek re rahob’tesink choq’ reheb’ xkab’ichal lix junkab’al laj Israel, choq’ ra’al ut chapeb’ chiru li wankeb’ chaq Jerusalem.

15 Ut naab’al sa’ xyanqeb’ “te’tichk’oq ut te’tane’q, ut te’toqe’q, ut te’ra’leeq, ut te’k’ame’q.

16 B’ak’omaq chaq li yaal ch’olob’anb’il, tz’apomaq chaq li “chaq’rab’ sa’ xyanqeb’ lin tzolom.

17 Ut laa’in tinwoyb’eni li Qaawa’, li “namuquk re li rilob’aal chiru lix junkab’al laj Jakob, ut laa’in tinsik’ a’an.

18 K’ehomaq reetal, laa’in

wochb’een eb’ li walal ink’ajol kixk’e we li Qaawa’, wanko choq’ “eetalil ut choq’ sachb’a-ch’oolej sa’ Israel, k’eeb’il xb’aan li Qaawa’ reheb’ li Teepal, li wan rochoch sa’ li tzuul Sion.

19 Ut naq te’xye eere: Sik’omaqeb’ chaq li neke’wan “xmuheleb’ li kamenaq rik’ineb’, ut eb’ laj b’ee’k’ li neke’hashot ut neke’choqoqnak chi aatinak—“ma ink’a’ ta tento raj jun li tenamit te’xsik’ lix Dios re naq eb’ li yo’yo te’rab’i “raatineb’ li kamenaq?

20 Chi’ilmanq li chaq’rab’ ut li yaal ch’olob’anb’il; ut wi “ink’a’ neke’aatinak jo’ chanru li aatin a’in, a’an sa’ xk’ab’a’ naq maak’a’ li saqen rik’ineb’.

21 Ut “te’nume’q chiru chi rahob’tesinb’ileb’ ut tz’okajenaqeb’; ut naq te’tz’okaaq, taak’ulmanq naq te’chalq xk’a’uxl, ut te’xmajewa lix Rey ut lix Dios, ut te’iloq taqe’q.

22 Ut te’iloq sa’ li ch’och’ ut te’xk’e reetal li ch’a’ajkilal, ut li q’ojyin, ut raak’ab’il li yot’e’k, ut te’alina-siiq sa’ li q’ojyin.

12a AAN: Tento naq Juda ink’a’ tixsik’ xkolb’al rib’ rik’in xk’uub’ankil xna’leb’ sa’ muqmu rik’in jalaneb’ chik.

13a AAN: naq te’roxloq’i li Dios ut te’xtuulanob’resi rib’ chiru.

14a Esek. 11:15–21.

b 1 Pe. 2:4–8;

Jak. 4:14–15.

15a Mat. 21:42–44.

16a SA’ HEBREO: li

k’utb’il, malaj li tzol’leb’.

K’UTUL RAQAL:
Evangelio.

17a Isa. 54:8.

18a AAN: Lix k’ab’a’ laj Isaias ut eb’ li ralaal neke’raj xyeeb’al: “Li Jehova nakolok”; “Naxseeb’a rib’ chi sachok”, ut “Jun rela’ taasutq’iiq.”

2 Ne. 17:3; 18:3.

19a Lev. 20:6.

b AAN: eb’ laj tuul,

laj q’e.

c 1 Sam. 28:6–20.

d NARAJ NAXYE:

te’ab’inq sa’ xk’ab’a’eb’.

20a AAN: eb’ laj eek’, li wan xmuheleb’ li kamenaq rik’ineb’ (jo’kan ajwi’ sa’eb’ li raqal 21–22).

21a AAN: naq eb’ laj Israel te’k’ame’q chi preexil xb’aan naq ink’a’ ke’raj ab’ink.

CH'OL 19

Laj Isaias na'aatinak chirix li Mesias—Eb' li wankeb' sa' q'ojyin te'ril jun li nimla saqen—Yo'lajenaq choq' qe jun li k'uula'al—A'an taawanq choq' Awa'b'ej re Tuqtuukilal ut taa'awa'b'ejinq sa' lix k'ojarib'aal laj David—Chi'ilmanq sa' Isaias 9. Wan na 559–545 chihab' ma na-yo'la li Kristo.

A'BANAN, li q'ojyin moko jo'aq ta li kiwan naq kirahob'tesiik, naq sa' xtiklajik a'an kixtawasi ka'ch'in li "ch'och' Sabulon, ut li ch'och' Nef-tali, ut moqon q'axal wi'chik ki-tawasin sa' xb'ehil li Kaqi Palaw, chixjunpak'alil li Jordan, aran Ga-lilea reheb' li tenamit.

2 Eb' li tenamit li ke'b'eeq chaq sa' "q'ojyin ke'ril jun li nimla saqen; eb' li wankeb' sa' li ch'och' re xmuhel li kamk, sa' xb'eeneb' a'an xk'utun li saqen.

3 Laa'at katamresi li tenamit, ut "kanimob'resi li sahil ch'oolejil—neke'saho' sa' xch'ool chawu jo' chanru li sahil ch'oolejil naq na'ux li q'olok, ut jo' chanru neke'saho' xch'ool li winq naq neke'xjach ru li k'a'ru maq'b'il xb'aaneb'.

4 Xb'aan naq laa'at xaq'et li iiq-leb' re li riiq, ut li che' sa' xb'een

chaq lix tel, lix xuq' laj rahob'te-sihom re.

5 Xb'aan naq sa' chixjunil li pleet wan wi' laj pleetinel nanumta li choqink, ut li aq'ej b'alq'usinb'il sa' kik'; a'b'an a'inaq rik'in k'atok, ut rik'in xsi'il li xam.

6 Xb'aan naq yo'lajenaq choq' qe jun li "k'uula'al, k'eeb'il chaq qe jun li alalb'ej; ut li ^bjolomink tenamit taawanq sa' xb'een xtel; ut a'inaq lix k'ab'a': Aj sachol ch'oolej, Aj k'ehol na'leb', Li ^cDios Kaw Xmetz'ew, Li ^dYuwa'b'ej li junelik taawanq, Li Awa'b'ej re ^eTuqtuukilal.

7 ^fMaak'a' roso'jik lix k'iijik li ^bjolomink tenamit ut li tuqtuukilal, sa' xb'een lix k'ojarib'aal laj David, ut sa' xb'een li rawa'b'ejihom, re xtuqub'ankil ut re xxaqab'ankil rik'in raqb'a-aatin ut tiik ruhil na'leb', chalen anajwan ut chi junelik. Lix anchalil xch'ool li Qaawa' reheb' li Teepal tixb'aanu a'in.

8 Li Qaawa' kixtaqla li raa-tin re Jakob, ut kinaq sa' xb'een ^gIsrael.

9 Ut chixjunil li tenamit te'x-naw, jo' ajwi' Efrain ut li wan-keb' chaq Samaria, li neke'yehok rik'in xq'etq'etil ut xkawilal lix ch'ooleb':

10 Uq'enaqeb' li xan, a'b'an laa'oo tookab'laq rik'in xukxuukil pek;

19 1a Mat. 4:12–16.

2a Li "q'ojyin" ut li "aak'ab'" a'an li q'etok paab'ank ut li preexil; li "nimla saqen" a'an li Kristo.

3a Isa. 9:3.

6a Isa. 7:14; Luk. 2:11.

b Mat. 28:18.

c Tito 2:13–14.

d Alma 11:38–39, 44.

e Jwan 14:27.

7a Dan. 2:44.

b K'UTUL RAQAL:

Jolomink tenamit.

8a A'AN: Li profetii

aatin li yeeb'il chirix a'in (eb' li raqal 8–21) a'an resil li rahilal choq' re li lajeeb' teepal sa' xnim li saqe, a'an

Israel yeeb'il re.

t'anb'ileb' li che' sicomoro, a'b'an laa'o taqak'e xtoonali yaw sa' xna'aj.

11 Jo'kan naq li Qaawa' tixxaqab'eb' chiru laj "Rasin li te'ajoqxpleetinkil, ut tixch'utub'eb' li xik' neke'ilo re;

12 Eb' laj siria chi ub'ej ut eb' laj Filisteo chi ixb'ej, ut "te'xk'uxi Israel chi teetookeb' li re. Rik'in ut chixjunil a'in moko ch'anamb'il ta lix ^bjosq'il, toj ye'b'il b'an li ruq'.

13 Xb'aan naq "ink'a' neke'sutq'i li tenamit rik'in li nasak'ok reheb', chi moko neke'xsik' li Qaawa' reheb' li Teepal.

14 Jo'kan naq li Qaawa' taarisi chaq sa' Israel li jolomej ut li yehej, li ruq' che' ut li k'im, sa' junaj chi kutan.

15 Li tiix, a'an li jolomej; ut li profet li nak'utuk tik'ti', a'an li yehej.

16 Xb'aan naq eb' li neke'jolo-mink re li tenamit a'in neke'xk'e chi sachk xna'leb'eb'; ut eb' li ani k'amb'ileb' xb'e xb'aaneb' neke'sachman.

17 Jo'kan naq li Qaawa' maajun sahil xch'ool taareek'a rik'ineb' li saaj winq reheb', chi moko "taaruxtaanaheb' ru li maak'a'eb' xyuwa' ut li xmalka'an reheb'; xb'aan naq li junjunq reheb' aj ka'pak'al-u ut aj b'aanuhom maa'usilal, ut li junjunq chi ehej naxye ^bjo'maa-jo'il aatin. Rik'in ut chixjunil a'in

moko ch'anamb'il ta lix josq'il, toj ye'b'il b'an li 'ruq'.

18 Xb'aan naq li maa'usilal nak'atok chanchan li xam; tixk'at li k'ix ut li pajl, ut taalochq sa' xpi-mul li k'iche', ut eb' a'an te'taqeq chanchan xtaqik li sib'.

19 Xb'aan xjosq'il li Qaawa' reheb' li Teepal naq'ojyino' ru li ch'och', ut te'wanq li tenamit jo' si' chiru li xam; "maajun winq tixkol xyu'am li rech alal.

20 Ut taachapoq sa' xnim uq' ut taatz'okaq; ut "taawa'aq sa' xtze' uq', ut ink'a' te'k'ojob'aaq xch'ool; te'xk'ux li junjunq chi winq xtibel lix tz'aqal tel—

21 Laj "Manases, aj ^bEfrain; ut laj Efrain, aj Manases; ut xkab'ichaleb' te'xpleeti laj 'Juda. Rik'in ut chixjunil a'in moko ch'anamb'il ta lix josq'il, toj ye'b'il b'an li ruq'.

CH'OL 20

Lix sachlijik Asiria a'an reetalil lix sachlijikeb' laj maak sa' li xkab' xk'ulunik li Qaawa'—Moko k'ihaqeb' ta li te'kanaaq chirix naq taak'ulunq wi'chik li Qaawa'—Te'sutq'iiq li rela' laj Jakob sa' li kutan a'an—Chi'ilmanq sa' Isaias 10. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

RAHILAL sa' xb'eeneb' li neke'taqlank re li taqlanb'il aatin moko tiik

11 a 2 Rey. 16:5–9.

12 a 2 Rey. 17:6, 18.

b Isa. 5:25; 10:4.

13 a Amos 4:6–12.

17 a K'UTUL RAQAL:

Uxtaan, uxtaanank.

b 2 Ne. 9:28–29.

c Jak. 5:47; 6:4.

19 a Mik. 7:2–6.

20 a Deut. 28:53–57.

21 a K'UTUL RAQAL:

Manases.

b K'UTUL RAQAL:

Efrain.

c K'UTUL RAQAL: Juda.

ta, li neke'tz'iib'ank re li rahob'te-sink ke'xtaqla;

2 Re xtz'eqtaanankil sa' "raqb'a-aatin li ani maak'a' k'a'ru re, ut re risinkil li xk'ulub'aqeb' raj li neb'a'reheb' lin tenamit, re te'wanq li b'xmalka'an choq' xchapomeb', ut re te'ruuq chi elq'ak chiru li ani maak'a' xyuwa'!

3 Ut k'a'ru teeb'aanu sa' xkutan-kil li "ula'aniik, ut sa' li sache'k li taachalq chaq chi najt? Ani aj-ik'in tex'eeleliq re xk'ulb'al ee-tenq'ankil? ut b'ar pe' teekanab' lee loq'alil?

4 Naq maa'anihaqin te'k'utz-laaq rub'eleb' li preex, ut te'ta-ne'q rub'eleb' li kamsinb'ileb'. Rik'in ut chixjunil a'in moko ch'a-nab'amb'il ta lix josq'il, toj ye'b'il b'an li ruq'.

5 At aj Asiria, lix che'il lin josq'il, ut li xuq' sa' ruq' a'an li "xik'nareek'a.

6 Laa'in tintaqla "chixpleetinkil jun tenamit chi aj ka'pak'al-u, ut sa' xb'een li tenamit yoo wi' lin josq'il tink'e xchaq'rab'inkil re tix-maq' k'a'ru reheb', ut tixchapeb' li preex, ut tixyeq'iheb' taq'a jo' li sulul sa'eb' li b'e.

7 A'ut a'an moko jo'kan ta nana-leb'an, chi moko naxk'oxla ta chi jo'kan sa' xch'ool; sa' xch'ool b'an maaka'ch'in xk'ihal li tenamit na-raj xsachb'al ut risinkil chaq.

8 Xb'aan naq a'an naxye: Ma

ink'a' tab'i' tz'aqal reyeb' li awa'b'ej we?

9 Ma maawa' tab'i' Kalno jo' Kar-kemis? Ma maawa' tab'i' Hamat jo' Arpad? Ma maawa' tab'i' Sa-maria jo' Damasko?

10 Jo' chanru naq "li wuq' xxa-qab'eb' li awa'b'ejihom wankeb' wi' li pak'b'il dios, ut lix yuib'amb'il jalam-uuch q'axal ninqeb' wi'chik chiruheb' li wankeb' chaq Jerusa-len ut li wankeb' chaq Samaria;

11 Ma ink'a' tab'i' tinb'aanu aj-wi' re Jerusalem ut li pak'b'il dios wankeb' chi sa', jo' chanru kin-b'aanu re Samaria ut li pak'b'il dios wankeb' chi sa'?

12 Jo'kan ut, naq li Qaawa' tix-choy xk'anjelankil tz'aqal lix k'an-jel sa' xb'een li tzuul Sion ut sa' xb'een Jerusalem, taak'ulmanq naq tinch'iila li "ruuchinihom lix kawil xch'ool li rey aj^b Asiria, ut xnimal ru li rilob'aal li taqsinb'il.

13 Xb'aan naq "a'an naxye: Rik'in xmetz'ew li wuq' ut rik'in xchaa-b'ilal inna'leb' xinb'aanu li k'a'aq re ru a'in, xb'aan naq seeb'in chi na'leb'ank, ut xinjal xna'aj lix nub'aaleb' li tenamit, ut xwelq'a lix b'ihomaleb', ut xinkub'siheb' li wankeb' chi sa' jo' jun li winq kaw xch'ool;

14 Ut li wuq' kixtaw jo' sok lix b'ihomaleb' li tenamit; ut jo' neke-xokman li mol li neke'kana, laa'in kinch'utub' chixjunil li ch'och', ut

20 2a NARAJ NAXYE:
risinkil li tiik raj ru.
b K'UTUL RAQAL:
Xmalka'an.
3a A'AN: tojb'a-maak.
5a Isa. 10:5.

6a A'AN: chixpleetinkil
Israel.
10a A'AN: li ruq' li rey
aj Asiria (eb' li
raqal 10–11).
12a A'AN: naq naxnima

rib' sa' xq'etq'etil.
b Sof. 2:13.
13a A'AN: li rey aj Asiria
(eb' li raqal 13–14).

maajun kiwan li ki'eek'asink re lix xik', chi moko li kixte li ruuch re, chi moko li kich'inatz'uyin.

15 "Ma tixnima tab'i' rib' li b'maal chiru li nayok'ok rik'in? Ma tixnimob'resi tab'i' rib' li jutz'ul ch'iich' chiru li na'eek'asink re? Chanchan tana' junaq che' tixchiq' rib' chiru li ani nataqsink re, malaj junaq xuq' tana' tixtaqsi rib' chanchan moko che' ta okenaq!

16 Jo'kan naq li Qaawa', li Qaawa' reheb' li Teepal, tixtaqla li b'aqalil sa' xyanqeb' li ninqeb' xtib'el re, ut rub'el "lix nimal ru tixloch li k'atok jo' nak'atok junaq xam.

17 Ut lix saqen laj Israel taa-wanq choq' xam, ut lix Santil Dios choq' raq' xam, ut taaxamnaq ut tixk'at lix k'ix ut lix pajl sa' junaj chi kutan;

18 Ut tixk'at lix nimal ru lix k'i-che' jo' ajwi' lix ch'och' na'uu-chin, li "aamej rochb'een li tz'ejwalej; ut te'wanq jo' na'ux naq nalukta li nak'amok re reetalil li tenamit.

19 Ut ka'ch'inaq chik "rela' lix toonaleb' li che' sa' lix k'iche', jun li ch'ina al taaruq raj chixtz'iib'an-kil rajlankil.

20 Ut taak'ulmanq sa' li "kutan

a'an, naq li rela' laj Israel, ut jo' k'ihal re lix b'junkab'al laj Jakob li xe'kole', ink'a' chik te'xkanab' rib' chiru li xsak'ok reheb'; te'xkanab' b'an rib' chiru li Qaawa', lix Santil Dios laj Israel, chi tz'a-qal yaal.

21 Li "rela' te'sutq'iiq, relik chi yaal, li rela' laj Jakob, rik'in li Dios kaw xmetz'ew.

22 Xb'aan naq us ta wankeb' laa tenamit Israel chanchan lix sama-hib' li palaw, toj te'sutq'iiq jun rela' reheb'; li "sachok li taqlanb'il b'taab'ut'unq rik'in tiikilal.

23 Xb'aan naq li Qaawa' Dios reheb' li Teepal "tixb'aanu jun li sachok, li ak k'oxlanb'il sa' chix-junil li ch'och'.

24 Jo'kan ut, jo'ka'in naxye li Qaawa' Dios reheb' li Teepal: Ex intenamit li wankex Sion, mee-xuwa ru laj Asirio; a'an tatxsak' rik'in jun li che', ut tixtaqsi lix xuq' sa' aab'een, jo' "chanru aran Egipto.

25 Yal junpaataq chik, ut taanu-me'q li xik' eek'amb'il, ut lin josq'il rik'in lix sachlijikeb'.

26 Ut li Qaawa' reheb' li Teepal tixwaklesi jun li rapleb' choq' re, jo' chanru naq kilaje'kamsiik laj

15a Chixjunileb' li jaljookil ru aatin sa' li jun raqal a'in neke'xpatz' li jun chi na'leb': Ma naru li winq (malaj li rey aj Asiria) chi numtaak sa' xb'een li Dios?
b AAN: Li profheet naxjuntaq'eeta li rey rik'in jun li k'anjeleb'aal.
16a AAN: li rey aj Asiria

(jo'kan ajwi' sa'eb' li raqal 17–19).
18a AAN: naq Asiria taa-oso'q chi junajwa.
19a AAN: li rela' li teep aj pleet re Asiria.
20a AAN: sa' roso'jikeb' li kutan.
b Amos 9:8–9.
21a Isa. 11:11–12.
22a Tz. ut S. 63:34.
K'UTUL RAQAL:
Ruchich'och'—

Roso'jik li ruchich'och'.
b AAN: Us ta nachal li tojb'a-maak, toj wan li uxtaan.
23a AAN: naq tixk'e chi uxman'k li sake'k li ak taqlanb'il chaq.
24a AAN: jo' chanru ke'xb'aanu laj Egiptio sa' junxil kutan.
Exo. 1:13–14.

“Madian sa’ li pek aran Horeb; ut jo’ chanru kiwan lix xuq’ sa’ xb’een li palaw, jo’kan ajwi’ tix-taqsi jo’ chanru aran Egipto.

27 Ut taak’ulmanq sa’ li kutan a’an naq taa’isiiq li “riiq sa’ xb’een chaq laa tel, ut li iiqleb’ sa’ xb’een chaq laa kux, ut li iiqleb’ taasach-manq sa’ xk’ab’a’ li ^byule’k.

28 “A’an ak chalenaq Ayat, numenaq choq’ Mikron; aran Mikmas xk’uulaheb’ lix kareet.

29 Ak numenaqeb’ chiru xxa-la’ tzuul; xe’kana chi hilank aran Geba; te’xuaq laj Rama; x’eelelik Gibeah re laj Saul.

30 Taqsi xyaab’ aakux, at xrab’in Galim; chi’ab’iiq resil toj Layis, at Anatot, toq’ob’ aawu.

31 Isinb’il Madmena, neke’x-ch’utub’ rib’ li wankeb’ Gebim re te’eeleliq.

32 Aran Nob toj taakanaq sa’ li kutan a’an, tixchiq’ li ruq’ chiru lix tzuulil lix rab’in Sion, li tzuul re Jerusalem.

33 K’ehomaq reetal, li Qaawa’, li Qaawa’ reheb’ li Teepal tix-toq li ruq’ che’ rik’in nimla xiw; ut li “ninqeb’ xteram te’yok’e’q chaq; ut te’tuulanob’resiiq laj q’etq’et.

34 Ut tixyok’ chaq lix pimuleb’

li k’iche’ rik’in ch’iich’, ut taa’t’ane’q Libano xb’aan jun li kaw xmetz’ew.

 CH’OL 21

Lix toonal laj Isai (li Kristo) taaraqoq aatin sa’ tiikilal—Taanujaq li ru-chich’och’ rik’in li xnawb’al chirix li Dios sa’ li jun mil chihab’—Li Qaawa’ tixtaqsi jun li eetalil ut tixch’utub’ Israel—Chi’ilmanq sa’ Isaias 11. Wan na 559–545 chihab’ ma nayo’la li Kristo.

Ut taatuxmeq jun ^aru’uj sa’ ^bxtoonal laj ‘Isai, ut jun li uq’ej taani-manq chaq sa’ xxe’.

2 Ut lix “Musiq’ li Qaawa’ taa-hilanq sa’ xb’een, li musiq’ej re chaab’il na’leb’ ut chaab’il k’a’ux-lej, li musiq’ej re k’ehok na’leb’ ut re kawil metz’ew, li musiq’ej re nawok ut re xxuwankil ru li Qaawa’;

3 Ut tixk’e xseeb’al xk’a’uxl rik’in xxuwankil ru li Qaawa’; ut ink’a’ “taaraqoq aatin jo’ chanru na’i-lok li ru, chi moko taach’iilanq jo’ chanru na’ab’in lix xik.

4 Rik’in b’aan li “tiikilal taaraqoq aatin chirixeb’ li neb’a’, ut

26 a Gen. 25:1–2;
Jue. 7:25.

27 a Isa. 14:25.
b K’UTUL RAQAL:
Yulb’il.

28 a Nayeeman resil lix b’eenikeb’ li teep aj pleet re Asiria naq te’xik chixpleetinkil Jerusalem; toja’ naq (sa’eb’ li raqal 33–34)

nayeeman rik’in jaljookil ru aatin k’a’ru tixb’aanu li Qaawa’ reheb’.

33 a Hel. 4:12–13.

21 1 a Tz. ut S. 113:3–4.

b Tz. ut S. 113:1–2.

c Laj Isai a’an xyuwa’ laj David; yoo chixyeeb’al resil lix xe’ toonal lix

junkab’al laj David, li kiyola wi’ moqon li Jesus.

Mikeas 5:2;

Heb. 7:14.

K’UTUL RAQAL:

Isai (Jese).

2 a Isa. 61:1–3.

3 a Jwan 7:24.

4 a Sal. 72:2–4;

Mos. 29:12.

^btaach'iilanq rik'in juntaq'eetalil choq' reheb' li 'tuulan re li ruchich'och'; ut tixsak' li ruchich'och' rik'in xxuq' li re, ut rik'in li namusiqa'k wi' lix tz'uumal re, tixkamsiheb' laj maak.

5 Ut li tiikilal taawanq choq' xk'aamal lix yiitoq, ut li tiikilal chi paab'ank choq' xk'aamal lix "juruch'.

6 Li xobj' taawanq ajwi' rochb'een li karneer, ut tayoklaaq li hix rochb'een li saaj yuk, ut sa' wotzil li ch'ina wakax rochb'een li saaj kaqkojl ut li ketomq nimanb'il xtib'el, ut jun li ch'ina al tixk'ameb' xb'e.

7 Ut li wakax ut li oso te'tze-kanq; eb' li ral wotz te'yoklaaq; ut li kaqkojl tixk'ux li ichaj chanchan li b'oyx.

8 Ut li ch'ina al natu'uk taa- b'atz'unq chire rochoch li "ik'b'olay, ut li ch'ina al ink'a' chik natu'uk tixk'e li ruq' sa' xsok li ^bk'amb'olay.

9 Ink'a' "te'rahob'tesinq chi moko te'sachiq sa' chixjunil lin santil tzuul, xb'aan naq taanujaq li

ruchich'och' rik'in ^bxnawb'al chiri li Qaawa', jo' chanru naq nujenaq li palaw rik'in ha'.

10 Ut sa' "li kutan a'an taawanq jun xxe' laj ^bIsai, li taaxaqliiq choq' eetalil reheb' li tenamit; a'aq li te'xsik' laj 'Gentil, ut nimaq xloq'al lix hilob'aal.

11 Ut taak'ulmanq sa' li kutan a'an naq li Qaawa' tixk'e li ruq' "xkab' sut re xk'amb'aleb' chaq wi'chik li rela' lix tenamit li te'kanaaq, aran Asiria chaq, ut Egipto chaq, ut Patros chaq, ut Kus chaq, ut Elam chaq, ut Senahar chaq, ut Hamat chaq, ut sa'eb' chaq li ch'och' sa' xyi palaw.

12 Ut tixxaqab' jun li "eetalil choq' reheb' li tenamit, ut tixch'utub'eb' li ^bisinb'ileb' chaq re Israel, ut li jek'inb'ileb' chaq re Juda "tixch'utub' chaq sa' xkaaxukuutil li ruchich'och'.

13 Taa'oso'q ajwi' li "kaqalink xb'aan laj Efrain, ut te'isiq chaq li xik' neke'ilok re laj Juda; laj Efrain ink'a' chik ^btixkaqali laj 'Juda, ut laj Juda ink'a' chik tixrahob'tesi laj Efrain.

4b SA' HEBREO: tixsik' ru li taa'uxmanq.

c K'UTUL RAQAL: Tuulan, tuulanil.

5a NARAJ NAXYE: lix yi li rix.

8a jun ch'ina k'anti' li wan xmay, li nawan Egipto.

b jun chik li k'anti' li wan xmay.

9a Isa. 2:4.

K'UTUL RAQAL: Jun Mil Chihab'.

b Tz. ut S. 101:32–33; 130:9.

10a A'AN: sa' roso'jikeb' li kutan.

JS—R 1:40.

b Rom. 15:12;

Tz. ut S. 113:5–6.

c Tz. ut S. 45:9–10.

11a 2 Ne. 6:14;

25:17; 29:1.

12a K'UTUL RAQAL:

Eetalil taqsinb'il.

b 3 Ne. 15:15; 16:1–4.

c Neh. 1:9;

1 Ne. 22:10–12;

Tz. ut S. 45:24–25.

K'UTUL RAQAL:

Israel—Lix

ch'utub'ankil Israel.

13a Jer. 3:18.

b Eb' li teepal

jolominb'il xb'aan

laj Juda ut laj

Efrain xik' ke'ril

rib' najter (chirix li

k'a'ru kik'ulman sa'

1 Rey. 12:16–20). Sa'

roso'jikeb' li kutan

taak'iraaq li xik'

ilok a'in.

Esek. 37:16–22.

K'UTUL RAQAL:

Kaqalink.

c K'UTUL RAQAL: Juda.

14 “Te’xik’anq b’an sa’ xb’eeneb’ xtel laj Filisteo sa’ rokeb’ saq’e; te’xmaq’ sa’ komonil li k’aru reheb’ li wankeb’ sa’ releb’ saq’e; te’xk’e li ruq’ sa’ xb’een EDOM ut Mohab; ut eb’ li ralal laj Amon te’ab’inq chiruheb’.

15 Ut li Qaawa’ “tixsach chi junajwa li ru’uj raq’ li palaw re Egipto, ut rik’in lix kawil iq’ tixchiq’ li ruq’ sa’ xb’een li nima’, ut tixsak’ sa’ xwuqichal li roq ha’, ut tixk’eheb’ chi nume’k li winq chi chaqihab’ li roq.

16 Ut taawanq jun li “nimb’e choq’ re li rela’ lix tenamit li te’kanaaq, li taa’elq chaq Asiria, jo’ chanru kiwan choq’ re Israel sa’ li kutan naq ki’el chaq sa’ li ch’och’ Egipto.

CH’OL 22

Sa’ xkutankil li jun mil chihab’ chixjunileb’ li winq te’xnima ru li Qaawa’—A’an taawanq sa’ xyanqeb’—Chi’ilmanq sa’ Isaias 12. Wan na 559–545 chihab’ ma nayo’la li Kristo.

UT sa’ li kutan a’an taaye: At Qaawa’, tinnima aawu; us ta xatjosq’o’ wik’in, ak numenaq chik laa josq’il, ut nakak’ojob’ inch’ool.

2 K’ehomaq reetal, li Dios a’an lin kolb’al; laa’in “tinkanab’ wib’ chiru, ut ink’a’ tinxuwaq; xb’aan naq li Qaawa’^bJEHOVA a’an lin metz’ew ut lin b’ich; ut okenaq ajwi’ choq’ inkolb’al.

3 Jo’kan naq rik’in sahil ch’oolejil teerisi chaq li “ha’ sa’eb’ li yo’leb’aal ha’ re li kolb’a-ib’.

4 Ut sa’ li kutan a’an teeye: “Chenima ru li Qaawa’, patz’omaq lix k’ab’a’, ch’olob’omaq resil lix b’aanuholm sa’ xyanqeb’ li tenamit, yehomaq resil naq taqsinb’il xloq’al lix k’ab’a’.

5 “B’ichanqex chiru li Qaawa’, xb’aan naq a’an xb’aanu k’a’aq re ru q’axal chaab’il; nawb’il a’in sa’ chixjunil li ruchich’och’.

6 “Kawaq xyaab’ aakux ut chajap aawe, laa’at li wankat chaq Sion, xb’aan naq nim lix Santil Dios laj Israel sa’ aayanq.

CH’OL 23

Lix sachlijik Babilonia a’an reetalil li sachok taawanq sa’ li xkab’ xk’ulunik li Qaawa’—A’anaq jun kutan re josq’il ut re eeqajunk—Babilonia (li ruchich’och’) taat’ane’q chi junajwa—Chi’ilmanq sa’ Isaias 13. Wan na 559–545 chihab’ ma nayo’la li Kristo.

14a AAN: naq te’wulaq chi pleetik sa’eb’ li uul li wankeb’ sa’ rokeb’aal li saq’e, sa’ xch’och’ileb’ laj Filisteo.

15a Sak. 10:11.

16a Isa. 35:8;
Tz. ut S. 133:27.

22 2a Mos. 4:6;
Hel. 12:1.
b Exo. 15:2; Sal. 83:18.
K’UTUL RAQAL:
Jehova.

3a K’UTUL RAQAL:
Yo’yookil ha’.

4a K’UTUL RAQAL:
B’antiox, b’antioxink.

5a Tz. ut S. 136:28.

6a Isa. 54:1;
Sof. 3:14.

LIX ^arahil ^bBabilonia, li kiril laj Isaias ralal laj Amos.

2 Taqsihomaq li ^aeetalil sa' xb'een li najt xteramil tzuul, chetaqsi lix yaab' kuxej chiruheb', ^bchiq'omaq li uq'ej, re naq te'ok sa' rokeb'aa-leb' li taqenaqeb' xwankil.

3 Laa'in kintaqlaheb' li ^asantob'resinb'ileb' chiwu, ut kinb'oqeb' ajwi' li kaweb' xmetz'ew we, xb'aan naq lin josq'il moko wan ta sa' xb'eeneb' li neke'saho' sa' xch'ool rik'in intaqenaqil.

4 Lix choqinkil li k'iila tenamit sa' li tzuul, jo' chanchan jun li xnimal ru tenamit, jun li kawil eek'ank reheb' li ^areyil tenamit li ^bneke'xch'utub' rib', li Qaawa' reheb' li Teepal naxmoleb' li teep re te'pleeti.

5 Sa' najtil tenamit neke'chal chaq, sa' xmaril chaq li choxa, relik chi yaal, li Qaawa', ut lix k'anjeleb'aal li xik' nareek'a, re xsachb'al chixjunil li ch'och'.

6 Chex'ayaynaq, xb'aan naq ak xnach'ok chaq xkutankil li Qaawa'; taachalq jo' jun li sachok xb'aan li Nimajwal.

7 Jo'kan naq te'luktaaq chixjunil li uq'ej, taaq'uno'q xmetz'ew xch'ool li junjung chi winq;

8 Ut te'xuwaq; te'chape'q xb'aan yot'e'k ut rahil ch'ooolejil; te'sachq xch'ool li jun rik'in li jun chik; te'wanq rilob'aal chanchan raq' xam.

9 K'ehomaq reetal, lix kutankil li Qaawa' taachalq, xik'il kuttan rik'in po'ok ch'ooolej ut nimla josq'il, re xkanab'ankil li ch'och' chi sachso, ut a'an ^atixsacheb' chaq sa' xyi laj maak li wankeb' aran.

10 Xb'aan naq lix chahimal li choxa ut li jar ch'uut chi chahim wankeb' aran ink'a' te'xk'e xsaqenil; ^ataa'q'ojyino'q li saq'e chi nume'k, ut li po ink'a' tixkanab' chi lemtz'unk lix saqenil.

11 Ut laa'in ^atink'e tojb'a-maak sa' xb'een li ruchich'och' xb'aan li ink'a' us, ut sa' xb'eeneb' laj maak xb'aan lix maa'usilaleb'; tink'e chi oso'k lix lab'il laj ^bq'etq'et, ut tinrum lix q'etq'etil li xuwajel winq.

12 Q'axal wi'chik naq tinterq'usi xtz'aq jun li ^awinq chiru li chaab'il ch'iich' oor, relik chi yaal, jun li winq chiru li kan oor re Ofir.

13 Jo'kan naq tinchiq' li choxa,

23 1a AAN: jun esil chirix li oso'k.
b Lix sachlijik Babilonia najter, li yeeb'il chi junxilaj rik'in profeetil aatin sa' Isa. 13 ut 14, najuntaq'eetaman rik'in lix sachlijik chixjunil li ruchich'och' reheb' laj maak sa' ros'o'jik.

Tz. ut S. 133:5, 7, 14.
K'UTUL RAQAL: Babel, Babilonia.
2a K'UTUL RAQAL: Eetalil taqsinsb'il.
b AAN: xb'oqb'aleb' chi ruq', xk'eeb'al chi ruq' jun xtaqlankileb'.
3a AAN: eb' laj santil paab'anel.
4a Sak. 14:2–3.

b Sak. 12:3.
9a K'UTUL RAQAL: Ruchich'och'—Xch'ajob'resinkil li ruchich'och'.
10a K'UTUL RAQAL: Ruchich'och'—Ros'o'jik li ruchich'och'.
11a Mal. 4:1.
b Tz. ut S. 64:24.
12a Isa. 4:1–4.

ut li ch'och' "taa'elq chaq sa' xna'aj, sa' lix po'ik xch'ool li Qaawa' reheb' li Teepal, sa' xkutankil lix nimal xjosq'il.

14 Ut taawanq chanchan li "alinasinb'il kej, ut chanchan jun li karneer naq maajun winq naxokok re; ut te'sutq'iiq, li junjunq chi winq rik'in tz'aqal lix tenamit, ut te'eeleliq, li junjunq sa' tz'aqal lix ch'och'.

15 Li junjunq li wan xq'etq'etil taaq'axe'q ru; relik chi yaal, ut li junjunq li junajinb'il rik'ineb' laj maak taat'ane'q xb'aan li yok'leb' ch'iich'.

16 Eb' lix kok'al te'rache'q chi ch'och' chiru li rilob'aaleb'; te'poq-leeq li rochocheb' ut te'maakoniq li rixaqileb'.

17 K'ehomaq reetal, laa'in tinweek'asi xjosq'ileb' laj medo chixixeb', li ink'a' te'sik'oq re li oor ut li plaat, chi moko te'saho'q sa' xch'ool rik'in.

18 Eb' lix tzimaj te'xjoriheb' li saaj winq; ut ink'a' te'xtoq'ob'a ru li ruuchinihom lix k'uub' sa'ej; li rilob'aaleb' ink'a' te'xkol xyu'a-meb' li kok'al.

19 Ut Babilonia, lix nimal xloq'aleb' chaq li awa'b'ejihom, lix "chaq'al ru lix chaab'ilaleb' laj Kaldeo, taawanq jo' ki'ux naq li Dios kixsach^bSodoma ut Gomorra.

20 Maajo'q'e chik "taawanq

anihaq chi sa', chi moko taawanq anihaq rochoch aran chiru li junjunq tasal tenamit: chi moko tixyiyib' xmuheb'aal aran laj arabe, chi moko te'yiyib' xkorral aran laj ilol karneer.

21 Te'yoklaaq b'an aran lix "xulel li chaqi ch'och'; ut te'nuaq li rochocheb' rik'ineb' li xul neke'tz'u-yenk, ut te'wanq aran li warom, ut te'xajojq aran li^banum xul.

22 Ut eb' li k'iche' xul reheb' li ch'och' sa' xyi palaw te'woob'aq sa'eb' li "rochoch li neke'k'irirnak, ut eb' li^bjosq' aj xul sa'eb' lix chaq'al ru ochoch; ut taanach'oq xq'ehil, ut moko tab'aayq ta xkutankil. Xb'aan naq tinsach a'an sa' junpaat; relik chi yaal, xb'aan naq laa'in tinwuxtaana ru lin tenamit, a'b'an eb' laj maak te'oso'q.

CH'OL 24

Te'ch'utub'aaq laj Israel, ut te'hilang chiru jun mil chihab'—Laj Lucifer ki'isiik chaq sa' choxa xb'aan xpo'jik xch'ool—Israel tixq'ax ru Babilonia (li ruchich'och')—Chi'ilmanq sa' Isaias 14. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

XB'AAN naq li Qaawa' taaruxtaana ru laj Jakob, ut toj "tixsik' ru laj Israel, ut tixk'ojob'eb' sa' tz'aqal lix

13a K'UTUL RAQAL:
Ruchich'och'—Li
taawanq wi' li
ruchich'och' sa'
roso'jik.

14a NARAJ NAXYE:
yoob'il kej.

19a A'AN: lix q'etq'etil.
b Gen. 19:24–
25; Deut. 29:23;
2 Ne. 13:9.

20a Jer. 50:3, 39–40.

21a Isa. 34:14–15.

b SA' HEBREO: teelom

chib'aat, malaj xilik'.

22a SA' HEBREO: reyil
ochoch.

b SA' HEBREO: (maare)
aj xojb, malaj k'iche'
tz'Y.

24 1a Sak. 1:17.

ch'och'eb', ut te'junajiiq laj ^bjalanil tenamit rik'ineb', ut te'jiloq rik'in lix junkab'al laj Jakob.

2 Ut "eb' li tenamit te'xk'ameb' chaq ut te'xk'eheb' sa' lix na'a-jeb'; relik chi yaal, chalen chaq xnajtil lix maril li ruchich'och'; ut te'sutq'iiq sa'eb' lix ^bch'och' li yeechi'inb'il. Ut lix junkab'al laj Israel te'reechaniheb', ut lix ch'och' li Qaawa' taawanq choq' reheb' li 'moos ut li moos ixq; ut te'xk'am chi preexil li ani chi aj-u ke'wan chaq chi preexil; ut te'taqланq sa' xb'eeneb' li ke'rahob'tesink chaq reheb'.

3 Ut taak'ulmanq sa' li kutan a'an naq li Qaawa' tatk'e chi "hilank, chiru xrahil aach'ool, ut chiru laa xiw, ut chiru chixjunil li kawil moosil kimine' wi' aawu chi k'anjelak.

4 Ut taak'ulmanq sa' li kutan a'an, naq taawaklesi li ch'olob'ank aatin a'in chirix li rey aj "Babilonia, ut taaye: Chan ru naq x'oso' laj rahob'tesinel, naq x'oso' li tenamit oor okenaq chaq!

5 Li Qaawa' xtoq lix che'eb' laj maak, lix xuq'eb' laj taqlanel.

6 Li kisak'ok chaq reheb' li tenamit sa' xpo'jik xch'ool, chi ink'a' kikanab'an chaq sak'ok, li

kitaqlan chaq sa' xb'eeneb' li tenamit rik'in josq'il, rahob'tesinb'il chik, ut maa'ani naxram ru xrahob'tesinkil.

7 Chixjunil li ruchich'och' wan chik chi hilank, ut ch'anch'o; neke'xjap re chi "b'ichank.

8 Relik chi yaal, eb' lix "toonali chaj neke'saho' sa' xch'ool chawix, ut jo'kaneb' ajwi' lix toonal li yaw aran Libano, neke'xye: Chalen chaq naq ^bxatrume' maajun chik aj "t'anonel nachal sa' qab'een.

9 Li "xb'alb'a na'eek'an chaq taq'a choq' aawe re aak'ulb'al sa' aachalik; narajsiheb' ru li ^bkamenaq choq' aawe, chixjunileb' li xb'eenileb' re li ruchich'och'; xwaklesiheb' chaq sa' xk'ojarib'aaleb' chixjunil lix reyeb' li tenamit.

10 Chixjunileb' te'aatinaq, ut te'xye aawe: Ma laa'at ajwi' xatq'unno' jo' laa'o? Ma xat-ok jo' chan-chano laa'o?

11 Lix chaq'al ru laa wankilal kub'enaq chik sa' li muqleb'aal; ink'a' chik na'ab'iman xyaab' laa wajb'; helho li motzo' aawub'el, ut neke'tub'la li motzo' sa' aab'een.

12 "Chan ru naq t'anaaqat chaq sa' choxa, at ^bLucifer, alalb'ejat re li saqew! Rumb'ilat chaq chi ch'och',

1 b Isa. 60:3-5, 10.

2 a AAN: naq jalaneb' chik li tenamit te'xtenq'a Israel.

b K'UTUL RAQAL: Yeechi'inb'il ch'och'.

c Isa. 60:14.

3 a Jos. 1:13; Tz. ut S. 84:24.

4 a K'UTUL RAQAL: Babel, Babilonia.

7 a Isa. 55:12.

8 a SA' HEBREO: cipres.

b AAN: sa' li kamk.

c SA' HEBREO: ink'a' chik xchal laj yok'ol che' sa' qab'een.

9 a K'UTUL RAQAL:

Xb'alb'a.

b AAN: eb' li musiq'ej li kamenaqeb'

xtz'ejwal.

12 a Tz. ut S. 76:26.

b SA' HEBREO: kaq

chahim, alalb'ej re li eq'la. Laj taqlanel sa' xb'een li ruchich'och' reheb' laj maak (Babilonia) yeeb'il resil jo' aj Lucifer, laj taqlanel sa' xb'een chixjunil li maa'usilal. K'UTUL RAQAL: Aj tza; Lucifer.

li katq'unob' resink reheb' li ninqi tenamit!

13 Xb'aan naq laa'at xaye sa' laa ch'ool: "Laa'in tintaq'e'q sa' choxa, tintaqsi ink'ojleb'aal sa' xb'eeneb' chaq lix chahim li Dios; tink'oj-laaq ajwi' sa' xb'een lix tzuul re li ch'utam, sa'eb' li na'ajej sa' ^bxnim li saq'e;

14 Tintaq'e'q sa' xb'een lix taqena-qileb' li choql; tinwanq chanchan li Q'axal Taqenaq Xwankil.

15 A'b'an laa'at tatkub'siiq sa' xb'alb'a, sa'eb' lix uulil li "chamal jul.

16 Eb' li te'iloq aawe "tate'x-ka'ya, ut tate'xk'oxla, ut te'xye: Ma a'in li winq li kixk'e chi hii-kank li ch'och', ut kixchiq'eb' li awa'b'ejihom?

17 Ut kixkanab' li ruchich'och' chanchan yamyookil na'ajej, ut kixsacheb' li tenamit wankeb' chi sa', ut ink'a' kixte li ochoch wankeb' wi' lix preex?

18 Chixjunileb' lix reyebe' li tenamit, relik chi yaal, chixjunileb', yokyookeb' chaq sa' xningaleb' xloq'al, li junjunq reheb' sa' "tz'a-qal li rochoch.

19 Laa'at b'an tz'eqb'ilat chaq sa' laa muqleb'aal chanchan jun "tz'eqb'eetal ruq' che', ut li rela'eb' li kamsinb'ileb', li q'axb'ileb' ru

rik'in li yok'leb' ch'iich', li neke'-kub'e sa' ^bxpekal li chamal jul, chanchan xtib'el jun li kamaq li yeq'b'il rub'el oqej.

20 Moko taak'ul ta rochb'eeneb' li muqlaak, xb'aan naq laa'at xasach laa ch'och' ut xakamsiheb' laa tenamit; maajo'q'e te'wanq chi na'no ru li "riyajileb' laj ^bb'aanuhom maa'usilal.

21 Kawresihomaq li kamsink choq' reheb' li ralal xk'ajol xb'aaneb' lix "maa'usilal lix yuwa'eb', re naq ink'a' te'wakliiq, chi moko te'reechani li ch'och', chi moko te'x-nujob'resi rik'in tenamit lix b'een li ruchich'och'.

22 Xb'aan naq laa'in tinwakliiq chixpleetinkileb', chan li Qaawa' reheb' li Teepal, ut tinch'ot chaq sa' Babilonia li "k'ab'a'ej, ut li rela', ut li alalb'ej, ut li ^b'ikaq'b'ej, chan li Qaawa'.

23 Tinkanab' ajwi' choq' "reechanihom li malach, ut choq' saab' ha'; ut tinmesu rik'in li mesleb' re li sachok, chan li Qaawa' reheb' li Teepal.

24 Li Qaawa' reheb' li Teepal kixxaqab' aatin, ut kixye: Relik chi yaal naq jo' chanru kink'oxla, jo'kan ajwi' taak'ulmanq; ut jo' chanru kink'uub' inna'leb', jo'kan taaxaqab'amanq—

13a Moï. 4:1–4.

b AAN: rochochileb' li dios, jo' chanru li paab'anb'il xb'aaneb' laj Babilonia. Sal. 48:2.

15a 1 Ne. 14:3.

16a SA' HEBREO: te'ilok chi mutz' b'ayaq li

ru, ut tate'xk'oxla sa' xch'ooleb'.

18a AAN: sa' li muqleb'aal kamaq re lix junkab'al.

19a AAN: jun ruq' che' li tz'eqtaanb'il, ch'otb'il ut tz'eqb'il. b AAN: tz'aqal sa' rit.

20a Sal. 21:10–11; 37:28.

b K'UTUL RAQAL: Aj maak.

21a Exo. 20:5.

22a Prov. 10:7.

b Job 18:19.

23a Isa. 34:11–15.

25 Naq tink'am chaq laj "Asirio sa' lin ch'och', ut sa' xb'eeneb' lin ^btzuul tinyeq'i rub'el woq; toja' naq li 'riiqleb' taa'isiq chaq chix-b'eeneb', ut li riiq taa'isiq chaq sa' xb'eeneb' xtel.

26 A'an li na'leb' na'leb' anb'il sa' xb'een chixjunil li ruchich'och', ut a'in li uq'ej li ye'b'il sa' xb'eeneb' "chixjunil li tenamit.

27 Xb'aan naq li Qaawa' reheb' li Teepal kixk'oxla li na'leb', ut ani taasachoq xwankil? Ut li ruq' wan chi ye'b'il, ut ani taaramoq ru?

28 Sa' li "chihab' naq kikam li rey aj ^bAjas kik'eeman li rahilal a'in.

29 Misaho' aach'ool, chixjunilat Filistea, rik'in naq q'etb'il lix che' li kisak'ok aawe; xb'aan naq sa' xxe' li k'anti', taa'elq chaq jun li k'amb'olay, ut rik'in a'an taa'uu-chinq jun li xik'anel k'anti' wan xxamlel.

30 Ut li xb'een yo'lajenaq chiru li neb'a' taatzekanq, ut li ani maa-k'a' wan re, taayoklaaq sa' tuq-tuukilal, ut laa'in tinkamsi laa xe' rik'in we'ej, ut a'an tixkamsi laa wela'.

31 Chat-ayaynaq, at okeb'aal, chatyaab'aq, at tenamit, laa'at oso'-jenaqat, chixjunilat Filistea; xb'aan

naq sa' xnim li saq'e taachalq chaq jun li choql sib', ut maajun taakanaaq xjunes sa' li hoonal eetanb'il choq' re.

32 K'a'ru ut te'chaq'oq wi' laj k'amol esil reheb' li ninqi tenamit? Naq li Qaawa' xk'ojob' "Sion, ut naq eb' li ^bneb'a' re lix tenamit 'te'xkanab' rib' chiru.

CH'OL 25

Laj Nefi naxnima xloq'al rik'in saqen ruhil aatin—Taatawmanq ru lix profettil aatin laj Isaias sa' roso'jikeb' li kutan—Eb' laj Judio te'sutq'iiq chaq Babilonia, te'xkamsi li Mesias chiru krus, te'jek'iiq ut te'rapleeq—Te'k'ojob'aaq wi'chik naq te'xpaab' li Mesias—A'an taak'ulunq waqib' cient chihab' relik chaq laj Lehi Jerusalem—Eb' laj Nefita neke'xpaab' lix chaq'rab' laj Moises ut neke'xpaab' li Kristo, a'an lix Santil Dios laj Israel. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan laa'in, aj Nefi, nin'aatinak ka'ch'inaq chirix li aatin xintz'uib'a, li yeeb'il rik'in xtz'uumal re laj Isaias. Xb'aan naq k'ehomaq

25a Najalman arin li yoo chi yeemank, na'aatinak chirix naq te'ok laj Asiria chi pleetik ut te't'aneq sa' Juda, 701 chihab' rub'el li Kristo (eb' li raqal 24–27). 2 Rey. 19:32–37; Isa. 37:33–38.
b AAN: eb' li tzuul re Juda ut Israel.

c Isa. 10:27.
26a AAN: naq moqon chixjunileb' li tenamit re li ruchich'och' te'sache'q chi jo'kan.
28a AAN: 720 chihab' tana' rub'elaj li Kristo; li rahilal malaj reetalil li sache'k a'in kiyeeman jo'

profettil aatin chirixeb' laj Filistee, a'ut Juda taawanaq chi kolb'il.
b 2 Rey. 16:20.
32a K'UTUL RAQAL: Sion.
b Sof. 3:12.
c NARAJ NAXYE: te'xsik' xkolb'al rib' chi sa'.

reetal, laj Isaias kixye k'iila na'leb' li "ch'aj' xtab'al ru choq' re naab'al re lin tenamit; xb'aan naq eb' a'an ink'a' neke'xnaw chirix chanru na'uxk li aatinak jo' profeet sa' xyanqeb' laj Judio.

2 Xb'aan naq laa'in, aj Nefi, moko xink'ut ta chiruheb' k'iila na'leb' chirix li k'a'ru reheb' laj Judio, xb'aan naq lix "k'anjeleb', a'an k'anjel re q'ojyin, ut lix b'aanuhomeb', a'an li b'aanunk tz'eqb'eetalil.

3 Jo'kan ut, nintz'iib'ak choq' reheb' lin tenamit, choq' reheb' chixjunil li te'k'uluq re moqon li k'a'aq re ru a'in nintz'iib'a, re naq te'xnaw lix raqb'a-aatin li Dios, naq te'chalq sa' xb'eeneb' chixjunil li tenamit, jo' chanru li aatin li xye chaq a'an.

4 Jo'kan ut, ab'ihomaq, ex intenamit, li wankex sa' lix junkab'al laj Israel, ut k'ehomaq eexik chirab'inkil li waatin, xb'aan naq rik'in naq moko saqen ta ru li raatin laj Isaias cheru laa'ex, saqen ru b'an chiruheb' chixjunil li xe'nujuk rik'in li "musiq'ej re ^bprofeetil aatin. A'b'anan nink'e eere jun li profettil aatin, jo' chanru li musiq'ej li wan wik'in; jo'kan naq tin'aatinaq jo' profeet, jo' chanru li 'saqen ruhil aatin li wanjenaq wik'in chalen chaq xkutankil li welik chaq Jerusalem woch'een lin yuwa'; xb'aan naq k'ehomaq

reetal, nasaho' li waam rik'in saqen ruhil aatin choq' reheb' lin tenamit, re te'tzoloq.

5 Relik chi yaal, ut nasaho' li waam rik'in li raatin laj "Isaias, xb'aan naq kinchal chaq Jerusalem, ut lix naq' wu xk'ehom reetal li k'a'aq re ru reheb' laj Judio, ut ninnaw naq eb' laj ^bJudio neke'xtaw ru li k'a'aq re ru reheb' li profeet, ut maajun chik tenamit wan li natawok ta ru li k'a'ru yeeb'il chaq reheb' laj Judio jo'eb' a'an, ka'ajwi' wi tzolb'ileb' jo' chanru li k'a'aq re ru reheb' laj Judio.

6 A'ut k'ehomaq reetal, laa'in, aj Nefi, moko xintzol ta li walal ink'ajol jo' chan ru eb' laj Judio, a'ut k'ehomaq reetal, laa'in ajwi' wanjenaq chaq wochoch aran Jerusalem, jo'kan naq ninnaw chirixeb' li na'ajej wankatqeb' sa' xsutam; ut xin'aatinak reheb' li walal ink'ajol chirixeb' lix raqb'a-aatin li Dios, li "ke'k'ulman sa' xyanqeb' laj Judio, reheb' li walal ink'ajol jo' chanru chixjunil li yeeb'il xb'aan laj Isaias, ut ink'a' nintz'iib'a a'an.

7 A'ut k'ehomaq reetal, nin'ok wi'chik rik'in lin profettil aatin, jo' chanru "xsaqenkil ru li waatin, sa' li ninnaw wi' naq maajun winq naru chi sachk; a'b'anan sa' li kutan te'tz'aqloq wi' ru lix profettil aatin laj Isaias, eb' li winq te'xnaw chi ch'olch'o ru, sa' li hoonal naq te'k'ulmanq.

25 1 a 2 Ne. 25:5-6.
2 a 2 Rey. 17:13-20.
4 a K'UTUL RAQAL:
Santil Musiq'ej.
b K'UTUL RAQAL:
Profeetil aatin,

aatinak jo' profeet.
c 2 Ne. 31:3; 33:5-6;
Jak. 4:13.
5 a 1 Ne. 19:23;
3 Ne. 23:1.
b K'UTUL RAQAL:

Judio, eb' laj Judio.
6 a 2 Ne. 6:8;
Hel. 8:20-21.
7 a 2 Ne. 32:7;
Alma 13:23.

8 Jo'kan ut, wankeb' "xloq'al choq' reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq, ut ani nak'oxlank re naq ink'a, reheb' a'an q'axal wi'chik nawaj aatinak, ut ka'ajwi' re ^btz'a-qal intenamit tink'e li waatin; xb'aan naq ninnaw naq nimaq xloq'al choq' reheb' sa' 'roso'-jik li kutan; xb'aan naq sa' li kutan a'an te'xtaw ru; jo'kan naq choq' re lix chaab'ilaleb' a'an naq kintz'iib'a.

9 Ut jo' chanru naq "xsache' jun tasal tenamit sa' xyanqeb' laj Judio sa' xk'ab'a' li maa'usilal, jo'kan ajwi' xe'sache' chiru li junjunq tasal tenamit, jo' chanru lix maa'usilaleb'; ut maajun wa xsache' anihaq reheb' chi ink'a' ^byeeb'il chi junxilaj reheb' xb'aaneb' lix profet li Qaawa'.

10 Jo'kan ut, ak yeeb'il reheb' chirix li sache'k li taachalq sa' xb'eeneb' sa' junpaat chirix naq lin yuwa' ki'el chaq Jerusalem; a'b'anan, eb' a'an ke'xkawob'resi li raameb', ut jo' chanru lin profet li aatin, ak "sachb'ileb', ka'ajwi' junjunq ^bke'k'ame' chi preexil aran Babilonia.

11 Ut anajwan ninye a'in xb'aan li musiq'ej li wan wik'in. Ut us ta ke'k'ame' aran, te'sutq'iiq wi'chik

chaq, ut te'reechani li ch'och' Jerusalem; jo'kan naq "te'k'o-job'aaq wi'chik sa' xch'och'il li reechanihomeb'.

12 A'ut k'ehomaq reetal, te'wanq li pleet ut resil li pleet rik'ineb', ut naq taawulaq li kutan naq li "Junaj Yo'lajenaq chiru li Yuwa'b'ej, relik chi yaal, lix Yuwa'il li choxa ut li ch'och', tixk'utb'esi rib' chiruheb' sa' li tz'ejwalej, k'ehomaq reetal, eb' a'an te'xtz'eqaana, sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb', ut lix kawileb' li raam, ut lix jipileb' lix k'a'uxl.

13 K'ehomaq reetal, eb' a'an "te'x-k'e chiru krus, ut chirix naq yokob'anb'il sa' jun li ^bmuqleb'aal kamaq chiru xnumik 'oxib' kutan "taawakliiq chaq sa' xyanqeb' li kamaq, chi wanq li k'irtesink sa' xxik'; ut chixjunileb' li neke'-paab'ank re lix k'ab'a' te'koleq sa' li rawa'b'ejihom li Dios. Jo'kan ut, nasaho' li waam rik'in aatinak jo' profet chirix, xb'aan naq "wilom lix kutan, ut lin ch'ool naxnimob'resi lix santil k'ab'a'.

14 Ut k'ehomaq reetal, taak'ulmanq naq chirix naq li "Mesias akaq xwakli chaq sa' xyanqeb' li kamaq, ut xk'utb'esi rib' chiruheb' lix tenamit, chiru jo' k'ihaleb'

8a K'UTUL RAQAL:

Loq'laj hu (eb' li)—
Xnimal xloq'aleb' li
loq'laj hu.

b Enos 1:13–16;
Morm. 5:12–15;
Tz. ut S. 3:16–20.

c K'UTUL RAQAL:
Roso'jik li kutan,
roso'jikil kutan.

9a Jer. 39:4–10;

Mat. 23:37–38.

b Amos 3:7;

1 Ne. 1:13.

10a 1 Ne. 7:13; 2 Ne. 6:8;

Omni 1:15;

Hel. 8:20–21.

b 2 Rey. 24:14;

Jer. 52:3–16.

11a Esd. 1:1–4;

Jer. 24:5–7.

12a K'UTUL RAQAL: Junaj

Yo'lajenaq.

13a Luk. 23:33.

b Jwan 19:41–42;

1 Ne. 19:10.

c Luk. 24:6–7;

Mos. 3:10.

d K'UTUL RAQAL:

Wakliik chi yo'yo.

e 1 Ne. 11:13–34.

14a K'UTUL RAQAL:

Mesias.

li te'paab'anq re lix k'ab'a', k'ehomaq reetal, ^btaasachmanq wi'chik Jerusalen; xb'aan naq rahilal sa' xb'eeneb' li neke'pleetink re li Dios ut re li ani wankeb' sa' lix iglees.

15 Jo'kan ut, "te'jek'iiq laj ^bJudio sa' xyanqeb' chixjunil li tenamit; relik chi yaal, ut taasachmanq ajwi' 'Babilonia; jo'kan naq te'jek'iiq laj Judio xb'aaneb' jalan chik li tenamit.

16 Ut chirix naq akaq xe'jek'iik, ut li Qaawa' Dios xrapleheb' rik'in li jalanil tenamit chiru xnumikeb' k'iila tasal tenamit, relik chi yaal, chiru ajwi' li junjunq tasal tenamit, toj reetal naq te'q'unb'esi iq xch'ool "chixpaab'ankil li Kristo, li Ralal li Dios, ut lix tojb'al rix li maak, li maak'a' roso'jik choq' reheb' chixjunil li winq—ut naq taawulaq li kutan a'an naq te'xpaab' li Kristo, ut te'xloq'oni li Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a' a'an, chi saqeb' ru xch'ool ut ch'ajb'ileb' li ruq', ut ink'a' chik te'royb'eni jalan chik li Mesias, toja' ut naq sa' li hoonal a'an, taachalq xkutankil naq taa'ajmanq ru naq te'xpaab' li k'a'aq re ru a'in.

17 Ut li Qaawa' tixk'e wi'chik li

ruq' xkab' sut "chixk'ojob'ankil wi'chik lix tenamit sa' li sachk ut li t'ane'k li wankeb' wi'. Jo'kan naq taa'ok chixb'aanunkil jun li ^bsachb'a-ch'oolejil k'anjel ut jun li eetalil sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq.

18 Jo'kan ut, a'an tixk'e chi k'ut-mank li "raatin chiruheb', a' li aatin li ^btaaraqoq aatin chirixeb' sa' roso'jik li kutan, xb'aan naq taa'keemanq reheb' re naq te'q'unb'esi iq xch'ool chirix li tz'aqal Mesias, li kitz'eqtaanaak xb'aaneb', ut re te'q'unb'esi iq xch'ool naq ink'a' chik na'ajman naq te'royb'eni junaq Mesias li toj taachalq, xb'aan naq maajun taachalq, ka'ajwi' tana' junaq ^dbalaq'il Mesias li taa'b'alaq'inq reheb' li tenamit; xb'aan naq ka'ajwi' jun li Mesias ke'aatinak wi' li profheet, ut li Mesias a'an, a'an li taatz'eqtaanaaq xb'aaneb' laj Judio.

19 Xb'aan naq jo' chanru li raatineb' li profheet, li "Mesias taachalq ^bwaqib' cient chihab' relik chaq lin yuwa' Jerusalen; ut jo' chanru li raatineb' li profheet, jo' ajwi' li raatin lix 'anjel li Dios, a'anaq li Jesukristo xk'ab'a', li Ralal li Dios.

20 Ut anajwan, ex was wiitz'in,

14b Luk. 21:24;
JS—M 1:1–18.

15a Neh. 1:8–9;
2 Ne. 10:6.

b K'UTUL RAQAL:
Judio, eb' laj Judio.

c K'UTUL RAQAL:
Babel, Babilonia.

16a 2 Ne. 10:6–9; 30:7;
Morm. 5:14.

17a 2 Ne. 21:11–12; 29:1.
K'UTUL RAQAL:

Xk'ojob'ankil wi'chik
li evangelio.

b Isa. 29:14;
2 Ne. 27:26;
3 Ne. 28:31–33.

18a 2 Ne. 29:11–12;
33:11, 14–15.

b K'UTUL RAQAL:
Raqb'a-aatin sa'
roso'jik.

c 2 Ne. 26:12–13.
d K'UTUL RAQAL:

Aj xik' ilonel re li
Kristo.

19a K'UTUL RAQAL:
Jesukristo—
Profeetil aatin
chirix lix yo'lajik ut
xkamik li Jesukristo.
b 1 Ne. 10:4;
3 Ne. 1:1, 13.
c 2 Ne. 10:3.

saqen ru xin'aatinak re naq ink'a' texruuq chi sachk. Ut jo' naq yo'yo li Qaawa' Dios li "kik'amok chaq re laj Israel sa' li ch'och' Egipto, ut kixk'e re laj Moises wankilal re ^btixk'irtesiheb' li ninqi tenamit chirix naq ke'ti'e' xb'aaneb' li k'anti' li wankeb' xmay, wi te'xb'eresi li rilob'aal chiru li 'k'anti' li kixwaklesi chiruheb', ut kixk'e ajwi' wankilal re a'an, re naq tixsak' li "pek ut taayo'laaq li ha'; relik chi yaal, k'ehomaq reetal, ninye eere, jo' naq yaal li k'a'aq re ru a'in, ut jo' naq yo'yo li Qaawa' Dios, maa-jun chik 'k'ab'a'ej k'eeb'il rub'el choxa, ka'ajwi' li Jesukristo a'in, li kin'aatinak wi', li taaruq taa-kole'q wi' li winq.

21 Jo'kan ut, xb'aan a'in naq li Qaawa' Dios kixyeechi'i we naq taak'uulamanq ut taakole'q rix li k'a'aq re ru a'in "nintz'iib'a, ut taak'eh'e'q reheb' li wiyajil chiru li junjunq tasal tenamit, re naq taatz'aqloq ru li k'aru yeechi'in-b'il re laj Jose, naq ^bmaajo'q'e te'o-so'q li riyajil naq toj xaqxooq li ruchich'och'.

22 Jo'kan ut, taanume'q li na'leb' a'in chiru li junjunq tasal

tenamit, chiru jo' najtil xaqxooq li ruchich'och'; ut taaxik jo' chanru li naraj ut li nasaho' wi' xch'ool li Dios; ut eb' li tenamit li te'k'uluq re "te'raqe'q aatin chirixeb' xb'aan, jo' chanru li aatin li tz'iib'anb'il.

23 Xb'aan naq nokok'anjelak chi yalb'il qaq'e chi tz'iib'ak, re "xq'un-b'esinkileb' xch'ool li qalal qak'a-jol, jo'keb' ajwi' li qas qiitz'in, naq te'xpaab' li Kristo, ut te'xk'am wi'-chik rib' sa' usilal rik'in li Dios; xb'aan naq naqanaw naq a' sa' xk'ab'a' li ^busilal naq nokokole', chirix chixjunil li nokoru 'chix-b'aanunkil laa'o.

24 Ut, us ta naqapaab' li Kristo, "naqapaab' lix chaq'rab' laj Moises, ut noko'lok chi ub'ej re rilb'al li Kristo, chi xaqxooko junelik, toj reetal naq taatz'aqloq ru li chaq'rab'.

25 Xb'aan naq, a'in aj-e naq ki-keeman li "chaq'rab'; jo'kan naq li chaq'rab' ^bkamenaq chik choq'qe, ut kanajenaqo chi yo'yo rik'in li Kristo sa' xk'ab'a' li qapaab'aal; a'ut naqapaab' li chaq'rab' xb'aaneb' li taqlahom.

26 Ut "noko'aatinak chirix li Kristo, nasaho' sa' qach'ool rik'in

20 a Exo. 3:7–10;
1 Ne. 17:24, 31; 19:10.
b Jwan 3:14;
1 Ne. 17:41.
c Num. 21:8–9; Alma 33:19;
Hel. 8:14–15.
d Exo. 17:6;
Num. 20:11;
1 Ne. 17:29; 20:21.
e Os. 13:4;
Hech. 4:10–12;
Mos. 5:8;
Mois. 6:52.

K'UTUL RAQAL:
Kolonel.
21 a 2 Ne. 27:6–14.
b Amos 5:15;
2 Ne. 3:16;
Alma 46:24–27.
22 a 2 Ne. 29:11; 33:10–15;
3 Ne. 27:23–27.
23 a K'UTUL RAQAL:
Kok'al, al.
b Rom. 3:23–24;
2 Ne. 2:4–10;
Mos. 13:32;
Alma 42:12–16;

Tz. ut S. 138:4.
K'UTUL RAQAL:
Usilal.
c Stgo. 2:14–26.
K'UTUL RAQAL:
K'anjel.
24 a Jak. 4:4–5.
25 a K'UTUL RAQAL:
Chaq'rab' re laj
Moises.
b Rom. 7:4–6.
26 a Jak. 4:12;
Jar. 1:11;
Mos. 3:13.

li Kristo, nokojultikan chirix li Kristo, ^bnaqaye profeetil aatin chirix li Kristo, ut nokotzⁱib^aak jo^o chanru li qaprofeetil aatin, re naq eb^o li ^cqalal qak^aajol te^ruuq chixnawb^aal b^aar taaruq teⁱiloq re ^dteⁱisiq lix maakeb^o.

27 Jo^okan ut, noko^aatinak chirix li chaq^rab^o, re naq eb^o li qalal qak^aajol te^xnaw naq kamenaq li chaq^rab^o, ut rikⁱn xnawb^aal naq kamenaq li chaq^rab^o, te^ruuq chirilb^aal chi ub^ej li yu^am a^an li wan rikⁱn li Kristo, ut te^xnaw k^a aj-e naq xk^eeeman li chaq^rab^o. Ut chirix naq tz^aqlojenaq ru li chaq^rab^o rikⁱn li Kristo, naq ink^a taa^aje^q naq te^xkawob^resi li raameb^o chirix a^an naq tento raj taak^ehe^q xraqik li chaq^rab^o.

28 Ut anajwan k^ehomaq reetal, ex intenamit, laa^ex jun li tenamit “jip xk^auxl; jo^okan naq kexwaatina chi saqen ru li waatin, re naq ink^a taaruq taasachq eena^oleb^o. Ut li aatin kinye taawanq ^bchixch^olob^aankil li yaal cherix; xb^aaan naq tz^aqal a^an re ^cxk^utb^aal li tiikil b^e chiru anihaq chi winq; xb^aaan naq li tiikil b^e, a^an xpaab^aankil li Kristo ut ink^a xtz^eqtaanankil xyaalal; xb^aaan naq rikⁱn xtz^eqtaanankil xyaalal, neketz^eqtaana ajwi^o eb^o li profeet ut li chaq^rab^o.

29 Ut anajwan k^ehomaq reetal, ninye eere naq li tiikil b^e

a^an xpaab^aankil li Kristo, ut ink^a xtz^eqtaanankil xyaalal; ut li Kristo a^an lix Santil Dios laj Israel; jo^okan naq tento teekub^osi eerib^o chiru, ut teeloq^ooni chi anchal lee ^ametz^ew, lee k^auxl, ut lee kawilal, rikⁱn chixjunil lee raam; ut wi nekeb^aaanu aⁱn, maamin texⁱsiiq chaq.

30 Ut a^o yaal jo^o chanru taa^aajmanq ru, tento teepaab^o li b^aaanunbⁱl na^oleb^o ut li ^ak^ojob^anbⁱl k^aanjel re li Dios, toj reetal naq taatz^aqloq ru li chaq^rab^o li ki^eeeman re laj Moises.

CH'OL 26

Li Kristo taak^aanjelaq sa^o xyanqeb^o laj Nefita—Laj Nefi naril naq taasachmanq lix tenamit—Eb^o a^an te^aatinaq chaq sa^o li poqs—Eb^o laj Gentil te^xwaklesi li b^alaqⁱl iglees, ut li muqmuukil molam—Li Qaawa^o kixtaqlaheb^o li winq naq ink^a te^xb^aaanu li tijok chi tojbⁱl. Wan na 559–545 chihab^o ma nayo^ola li Kristo.

Ut chirix naq li Kristo akaq ^axwakli chaq sa^o xyanqeb^o li kamenaq, ^btixk^ut rib^o cheru laa^ex, ex walal ink^aajol, ut ex was wii^ttzⁱn raarookex inb^aaan; ut li aatin li tixye eere a^aanaq li ^cchaq^rab^o li teeb^aaanu.

2 Xb^aaan naq k^ehomaq reetal,

26 b Luk. 10:23–24.

c K^oUTUL RAQAL:
Kok^aal, al.

d K^oUTUL RAQAL:
Risinkil li maak.

28 a Mos. 3:14.

b K^oUTUL RAQAL:

Xk^utb^aal xyaalal;
Xnawom qach^oool;
Yaal ch^olob^anbⁱl.

c 2 Ne. 33:10.

29 a Deut. 6:5;

Mar. 12:29–31.

30 a K^oUTUL RAQAL:
K^ojob^anbⁱl k^aanjel.

26 1 a 3 Ne. 11:1–12.

b 1 Ne. 11:7; 12:6.

c 3 Ne. 15:2–10.

ninye eere naq wilom naq te'nu-me'q k'iila tasal tenamit, ut te'wanq ninqi pleet ut wech'ok-ib' sa' xyanq lin tenamit.

3 Ut chirix naq akaq xk'ulun li Mesias, te'wanq ^aeetalil li k'eeb'ilaq re lin tenamit chirix lix ^byo'lajik, jo' ajwi' chirix lix kamik ut lix waklijik chi yo'yo; ut nimaq ut xuwajelaq li kutan a'an choq' reheb' laj maak, xb'aan naq eb' a'an te'osoq; ut neke'oso' xb'aan naq neke'risiheb' chaq li profeet, ut eb' laj santil paab'anel, ut neke'xkutihheb' chi pek, ut neke'xkamsiheb'; jo'kan naq lix yaab' lix ^ckik'eleb' laj santil paab'anel chalen chaq sa' ch'och' taataqe'q rik'in li Dios chixjitb'aleb'.

4 Jo'kan naq chixjunileb' li neke'xq'etq'eti rib', ut li neke'b'aanunk re li maa'usilal, li kutan li taachalq ^atixk'ateb', chan li Qaawa' reheb' li Teepal, xb'aan naq te'wanq chanchan li roq waj.

5 Ut eb' li neke'kamsin reheb' li profeet, ut eb' laj santil paab'anel, lix chamal li ch'och' ^atixnuq'eb', chan li Qaawa' reheb' li Teepal; ut eb' li ^btzuul te'xmuqeb', ut li sut iq' tixk'ameb', ut li ninqi kab'l te't'ane'q sa' xb'eeneb' ut te'xjorihheb' ut te'xpuk'iheb'.

6 Ut te'ula'aniiq rik'in kaaq, ut

raq' kaaq, ut hiik, ut li k'iila paay chi sache'k, xb'aan naq taalochq xxamlel lix josq'il li Qaawa' chixriheb', ut te'wanq chanchan roq waj, ut li kutan li taachalq tixk'ateb', chan li Qaawa' reheb' li Teepal.

7 Aay, lix rahil ut lix yot'ik li waam xb'aan lix sachikeb' li kamsinb'ileb' re lin tenamit! Xb'aan naq laa'in, aj Nefi, wilom, ut ka'ch'in chik ma nin'oso' chiru li rilob'aal li Qaawa' xb'aan; a'b'aan tento tinyaab'a chiru lin Dios: ^aTiik ru laa b'e.

8 A'ut k'ehomaq reetal, li tiikeb' xch'ool li neke'ab'in chiru li raatineb' li profeet, ut ink'a' neke'xsacheb', ut neke'ril b'an chi ub'ej li Kristo chi xaqxookeb' junelik chirilb'aleb' li eetalil li k'eeb'ileb', us ta taanumtaa'q li ^arahob'tesiik—k'ehomaq reetal, a'aneb' a'an li ^bink'a' te'oso'q.

9 Li K'ajolb'ej re Tiikilal ^atixk'ut b'an rib' chiruheb'; ut a'an ^btixk'irtesiheb', ut eb' a'an te'wanq sa' ^ctuqtuukilal rik'in, toj reetal taanume'q ^doxib' tasal tenamit, ut naab'al re lix ^ekaa tasal tenamit akaq xe'nume' ajwi' sa' tiikilal.

10 Ut naq akaq xnume' li k'a'aaq re ru a'in, taachalq jun li junpaatil ^asache'k reheb' lin tenamit; xb'aan

3 a 1 Ne. 12:4–6.

K'UTUL RAQAL:
Eetalil.

b K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—
Profeetil aatin
chirix lix yo'lajik ut
xkamik li Jesukristo.

c Gen. 4:10;
2 Ne. 28:10;

Morm. 8:27.

4 a 3 Ne. 8:14–24; 9:3, 9.

5 a 1 Ne. 19:11;

3 Ne. 10:14.

b 3 Ne. 8:10; 9:5–8.

7 a K'UTUL RAQAL: Tiik
ruhil na'leb'.

8 a K'UTUL RAQAL:

Rahob'tesiik xb'aan
xpaab'aal.

b 3 Ne. 10:12–13.

9 a 3 Ne. 11:8–15.

b 3 Ne. 17:7–9.

c 4 Ne. 1:1–4.

d 1 Ne. 12:11–12;

3 Ne. 27:30–32.

e Alma 45:10–12;

Hel. 13:9–10.

10 a Alma 45:9–14;

Morm. 8:1–9.

naq us ta naraho' inch'ool rik'in, ak wilom; jo'kan naq ninnaw naq taak'ulmanq; ut eb' a'an neke'xk'ayi rib' chi maajo' nimaleb' xtz'aq; xb'aan naq choq' reeqaj lix q'etq'etileb' ut lix majelaleb' xna'leb' te'xq'ol li sache'k; xb'aan naq rik'in naq neke'xq'axtesi rib' chiru laj tza ut neke'xsik' ru li k'anjel re q'ojoyin chiru li saqen, chi jo'kan tento te'kub'eeq sa' ^bxb'alb'a.

11 Xb'aan naq lix Musiq' li Qaawa' moko junelik ta "tixyal xq'e rik'in li winq. Ut naq tixkanab' li Musiq'ej chixyalb'al xq'e rik'in li winq, chirix a'an taachalq li junpaatil sache'k, ut rik'in a'in naraho' li waam.

12 Ut jo' xin'aatinak chirix "xq'unb'esinkileb' xch'ool laj ^bJudio, naq li Jesus a'an 'tz'aqal li Kristo, tento taa'uxq naq eb' laj Gentil te'q'unb'esiiq ajwi' xch'ool naq li Jesus a'an li Kristo, li Junelik Dios;

13 Ut naq a'an naxk'utb'esi rib' chiruheb' chixjunil li neke'paab'ank re, rik'in lix wankil li "Santil Musiq'ej; relik chi yaal, re li junjunq chi tenamit, junkab'al, aatinob'aal, ut teepal, rik'in xk'anjelankil li xninqal ru sachb'a-ch'oo-lej, ut eetalil, ut sachb'a-ch'oolejil k'anjel, sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq a' yaal jo' chanru lix paab'aaleb'.

14 A'ut k'ehomaq reetal,

nekexwaatina jo' profet chirix li "roso'jikeb' li kutan; chirix li kutan naq li Qaawa' Dios ^btixk'e chi k'ute'k li k'aaq re ru a'in chiruheb' li ralal xk'ajoleb' li winq.

15 Chirix naq li wiyajil, ut li riyajileb' li was akaq xe'laj chi maak'a'aqeb' xpaab'aal, ut akaq xe'sak'e' xb'aaneb' laj Gentil; relik chi yaal, chirix naq li Qaawa' Dios akaq xk'eheb' li teep chi sutsu chirixeb', ut akaq xrameb' rix ut xtub'la li ch'och' chirixeb', ut xwaklesi li kawil na'ajej chiruheb'; ut chirix naq akaq xe'kub'siik taq'a sa' li poqs, toj reetal naq maak'a'aqeb' chik, rik'in a'an toj tz'iib'انب'ilaq li raatineb' li tiikeb' xch'ool, ut te'ab'imanq lix tijeb' li tiikeb' chi paab'ank, ut chixjunileb' li xe'laj chi maak'a'eb' xpaab'aal ink'a' te'kanaaq chi moko jultikanb'ileb' ta.

16 Xb'aan naq eb' li te'sache'q chaq "te'raatinaheb' chaq sa' li ch'och', ut taa'ab'imanq chaq taq'a sa' poqs li raatineb', ut lix yaab' xkux taawanq chanchan junaq li wan xmuhel li kamenaq rik'in; xb'aan naq li Qaawa' Dios tixk'e xwankil re taaruq taahasb'aq chirixeb', chanchan raj sa' ch'och'; ut sa' poqs taahasb'aq chaq li raatineb'.

17 Xb'aan naq jo'ka'in naxye li Qaawa' Dios: "Te'xtz'iib'a li k'aaq

10 *b* K'UTUL RAQAL:

Xb'alb'a.

11 *a* Eter 2:15.

12 *a* 2 Ne. 25:18.

b 2 Ne. 30:7;

Morm. 5:14.

K'UTUL RAQAL:

Judio, eb' laj Judio.

c Morm. 3:21.

13 *a* K'UTUL RAQAL:

Santil Musiq'ej.

14 *a* K'UTUL RAQAL:

Roso'jik li kutan,

roso'jikil kutan.

b K'UTUL RAQAL:

Xk'ojob'ankil

wi'chik li evangelio.

16 *a* Isa. 29:4;

Moro. 10:27;

Mois. 7:62.

K'UTUL RAQAL: Hu

laj Mormon (lix).

17 *a* 2 Ne. 29:12.

re ru xb'aanuman sa' xyanqeb', ut taatz'iib'amanq ut taatz'ape'q chaq sa' jun li hu, ut eb' li xe'laj chi maak'a'eb' xpaab'aal ink'a' te'x-k'ul, xb'aan naq^bneke'xsik' xsachb'al li k'a'aq re ru re li Dios.

18 Jo'kan ut, jo' chanru naq ke'sache' sa' junpaat li ani ke'sache', ut lix k'ihaleb' li ani xuwajel reheb' te'wanq chanchan lix^amullel q'olom li na'oso'—relik chi yaal, jo'ka'in naxye li Qaawa' Dios: Sa' junpaat naq taawanq, sachaamilaqeb'—

19 Ut taak'ulmanq naq eb' li ani ke'laj chi maak'a'eb' xpaab'aal^ate'sak'e'q rik'in ruq'eb' laj Gentil.

20 Ut eb' laj Gentil taqsinb'ileb' sa' "xq'etq'etileb' li ru, ut^bneke'tichk'ok xb'aan lix nimal ru lix^ctichk'ob'aal, jo'kan naq xe'xwaklesi k'iila^diglees; a'b'anan neke'xkub'si lix wankilal ut lix sachb'a-ch'ooolej li Dios, ut neke'xjultika chirib'ileb' rib' tz'aqal lix na'leb'eb' ut tz'aqal lix^etzolomeb', re te'xk'ul tumin ut^fte'xke'i li rilob'aaleb' li neb'a'.

21 Ut wankeb' naab'al li iglees li waklesinb'ileb', ut xb'aan a'an wan li^akaqalink, li wech'ij-ib', ut li xik' ilok.

22 Ut wankeb' ajwi' li^amuqmuukil molam, jo' ajwi' chaq sa' najter

kutan, jo' chanruheb' lix molam laj tza, xb'aan naq a'an laj k'o-job'ahom re chixjunil li k'a'aq re ru a'in; relik chi yaal, laj k'ojob'ahom re li kamsink, ut eb' li k'anjel re q'ojyin, relik chi yaal, ut a'an naxb'eresiheb' rik'in jun li q'unil k'aam chixkuxeb', toj reetal naq naxb'ak'eb' rik'in lix kawil k'aam chi junajwa.

23 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, ninye eere naq li Qaawa' Dios moko sa' q'ojyin ta nak'anjelak.

24 A'an maak'a' naxb'aanu, ka'ajwi' wi taawanq choq' re lix chaab'ilal li ruchich'och'; xb'aan naq^anaxra li ruchich'och', jo'kan naq naxq'axtesi tz'aqal lix yu'am re naq taaruuq chixjilosinkil chaq^bchixjunileb' li winq rik'in. Jo'kan naq maajun naxtaqla naq ink'a' te'xk'ul li kolb'a-ib' xb'aan.

25 K'ehomaq reetal, ma naxjap re chixyeeb'al re anihaq: Elen wik'in? K'ehomaq reetal, ninye eere, ink'a'; naxye b'an: "Chalqex wik'in chejunilex xmaril li ruchich'och',^bloq'omaq li leech ut lix ya'al kab', chi maak'a' tumin ut chi maak'a' xtz'aq.

26 K'ehomaq reetal, ma xtaqla re anihaq naq te'eelq chaq sa'eb' li ch'utleb'aal, malaj sa'eb' li kab'l

17^b Enos 1:14.

18^a Morm. 5:16–18.

19^a 3 Ne. 16:8–9;

20:27–28.

20^a K'UTUL RAQAL:

Q'etq'etil.

b 1 Ne. 13:29, 34.

K'UTUL RAQAL:

Q'etok paab'ank.

c Esek. 14:4.

d 1 Ne. 14:10; 22:23;

Morm. 8:28.

e Morm. 9:7–8;

2 Ne. 9:28.

f Isa. 3:15;

2 Ne. 13:15.

21^a K'UTUL RAQAL:

Kaqalink.

22^a K'UTUL RAQAL:

Muqmuukil molam.

24^a Jwan 3:16.

b 3 Ne. 27:14–15.

25^a Alma 5:33–35;

3 Ne. 9:13–14.

b Isa. 55:1–2.

re loq'onink? K'ehomaq reetal, ninye eere, Ink'a'.

27 Ma xtaqla anihag naq ink'a' te'xyal li "kolb'a-ib' xb'aan? K'ehomaq reetal ninye eere, Ink'a'; ^bkixk'e b'an chi siib'il choq' reheb' chixjunil li winq; ut xtaqlaheb' lix tenamit naq te'xq'unb'esiheb' xch'ool chixjunil li winq re "te'xjal xk'a'uxl.

28 K'ehomaq reetal, ma xtaqla li Qaawa' anihag naq ink'a' tixyal lix chaab'ilal? K'ehomaq reetal ninye eere, ink'a'; "chixjunileb' b'an li winq k'eeb'ileb' re, li jun jo' li jun chik, ut maa'ani yeeb'il re naq ink'a'.

29 A'an kixtaqla naq miwan li "tijok chi tojb'il; xb'aan naq k'ehomaq reetal, li tijok chi tojb'il, a'an naq li winq neke'jultikank aatin ut neke'xxaqab' rib' choq' saqen chiru li ruchich'och', re te'xk'ul xtumin ut ^bte'nimaaq ru xb'aan li ruchich'och'; a'ut ink'a' neke'xsik' xchaab'ilal Sion.

30 K'ehomaq reetal, li Qaawa' xye naq mi'uxk li na'leb' a'in; jo'kan naq li Qaawa' Dios xk'e jun xtaqlahom naq chixjunileb' li winq taawanq "rahok rik'ineb', a' rahok a'in, a'an li ^btz'aqal rahok. Ut wi moko wan ta li tz'aqal rahok rik'ineb', maak'a' neke'ok wi'.

Jo'kan ut, wi wan li tz'aqal rahok rik'ineb', ink'a' te'xkanab' chi oso'k laj k'anjel sa' Sion.

31 A'ut laj k'anjel sa' "Sion taa'k'anjelaq choq' re Sion; xb'aan naq wi neke'k'anjelak re xk'ulb'al ^btumin, te'oso'q.

32 Ut jo'kan wi'chik, li Qaawa' Dios "kixtaqla naq eb' li winq ink'a' te'kamsinq; naq ink'a' te'tik'ti'iq; naq ink'a' te'elq'aq; naq ink'a' te'xpatz' xk'ab'a' li Qaawa' lix Dios chi ^bmaak'a' xyaalal; naq ink'a' te'kaqaling; naq ink'a' xik' te'iloq; naq ink'a' te'wech'oq li jun rik'in li jun chik; naq ink'a' te'xb'aanu li yumb'eetak ko'b'eetak; ut naq maajun reheb' li k'a'aq re ru a'in te'xb'aanu; xb'aan naq ani nab'aanunk reheb' taa'oso'q.

33 Xb'aan naq maajun reheb' li maa'usilal a'in rik'in li Qaawa' naxchal; xb'aan naq a'an naxb'aanu li k'a'ru chaab'il sa' xyanqeb' li lalal xk'ajoleb' li winq; ut maak'a' naxb'aanu, ka'ajwi' wi saqen ru chiruheb' li lalal xk'ajoleb' li winq; ut naxb'oqeb' chixjunil chi chalk rik'in ut chixyalb'al lix chaab'ilal; ut "maajun naxtz'eqtaana li naxchal rik'in, q'eq ut saq, moos ut ach'ab'anb'il, winq ut ixq, ut naxjultiko' re li ^bmaak'a'eb' xnowom chirix li Dios; ut "juntaq'eeteb'

27 a K'UTUL RAQAL:

Kolb'a-ib'.

b Ef. 2:8;

2 Ne. 25:23.

c K'UTUL RAQAL:

Jalok k'a'uxl, jalb'a-k'a'uxlej.

28 a Rom. 2:11;

1 Ne. 17:33–35.

29 a K'UTUL RAQAL:

Tijok chi tojb'il.

b Tz. ut S. 121:34–37.

30 a Moro. 7:47–48.

K'UTUL RAQAL:

Tz'aqal rahok.

b K'UTUL RAQAL:

Rahok.

31 a K'UTUL RAQAL: Sion.

b Jak. 2:17–19;

Tz. ut S. 11:7; 38:39.

32 a K'UTUL RAQAL:

Xtaqlahom li Dios.

b K'UTUL RAQAL: Yib'

ruhil aatin.

33 a Hech. 10:9–35,

44–45.

b Alma 26:37.

c Rom. 2:11;

1 Ne. 17:35.

chixjunil chiru li Dios, laj Judio jo' ajwi' laj Gentil.

CH'OL 27

Taanujaq li ruchich'och' rik'in li q'oj-yin ut li q'etok paab'ank sa'eb' li roso'jik kutan—Lix Hu laj Mormon taak'ut-manq—Oxib' chi aj yehol nawom te'x-cho'lob' xyaalal chirix li hu—Li wing tzolb'il tixye naq ink'a' taaruuq chiril-b'al xsa' li tz'aptz'ookil hu—Li Qaawa' tixb'aanu jun li sachb'a-ch'oollejil k'anjel ut jun li eetalil—Chi'ilmang sa' Isaias 29. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

A'UT k'ehomaq reetal, sa'eb' li ^aroso'jik kutan, malaj sa' xkutankileb' laj Gentil—relik chi yaal, k'ehomaq reetal naq chixjunileb' lix tenamiteb' laj Gentil ut jo'kaneb' ajwi' laj Judio, eb' li te'k'ulunq sa' xbeen li ch'och' a'in jo' ajwi' li te'wanq sa' jalaneb' chik li ch'och', relik chi yaal, sa' xb'eneb' chixjunil li ch'och' re li ruchich'och', k'ehomaq reetal, te'kalaq rik'in maa'usilal ut li k'iila paay chi tz'eqb'eetalil—

2 Ut naq taachalq li kutan a'an te'ula'aniiq xb'aan li Qaawa' reheb' li Teepal, rik'in raq' kaaq ut rik'in hiik, rik'in nimla choqink, ut rik'in kawil hab', ut rik'in kaq-sut-iq', ut rik'in ^axxamlel li xam aj sachonel.

3 Ut chixjunileb' li ^atenamit li ^bneke'pleetink re Sion, ut li neke'rahob'tesink re, te'wanq chanchan jun li matk' li namatk'iman chi q'eq; relik chi yaal, taawanq reheb', jo' chanru re jun li wing taatz'okaaq, li namatk'ek, ut k'ehomaq reetal naq yoo chi wa'ak, a'ut na'aj ru, ut toj wan xtz'okajik li raam; malaj jo' re junaq wing taachaqiq re li namatk'ek, ut k'ehomaq reetal naq na'uk'ak, a'ut na'aj ru ut k'ehomaq reetal naq ta-wajenaq, ut toj wan k'a'ru naxsik' li raam; relik chi yaal, jo'ka'in ajwi' naq te'wanq lix k'ihaleb' chixjunil il tenamit li te'pleeting re li Tzuul Sion.

4 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, chejunilex laa'ex li nekexb'aanunk re li maa'usilal, xaqaq'omaq eerib' ut chisachq eech'ool, xb'aan naq teejap eere, ut kawaq xyaab' eekux; relik chi yaal, texkalaq a'ut moko rik'in ta viin, textaktaking, a'ut moko rik'in ta uk'a nakaltesin.

5 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li Qaawa' xhoy sa' eeb'een li musiq'ej re chamal wark. Xb'aan naq k'ehomaq reetal, laa'ex xemutz' lee ru, ut xetz'eq-taanaheb' li profheet, ut eb' laj taqlanel eere, ut eb' laj ilol na'leb' kixtz'apeb' ru sa' xk'ab'a' lee maa'usilal.

6 Ut taak'ulmanq naq li Qaawa' Dios tixk'e chi k'utmank ^acheru li

27 1a K'UTUL RAQAL:
Roso'jik li kutan,
roso'jikil kutan.
2a Isa. 24:6; 66:15–16;

Jak. 6:3;
3 Ne. 25:1.
3a Isa. 29:7–8.
b 1 Ne. 22:14.

6a Jar. 1:2;
Morm. 5:12–13.

raatin jun li ^bhu, ut a'anaq li raatineb' li ak xe'war.

7 Ut k'ehomaq reetal naq "k'eeb'ilaq xtz'apb'al li hu; ut sa' li hu taawanq jun lix ^bk'utb'esihom li Dios, chalen chaq sa' xtiklajik li ruchich'och' toj sa' 'roso'jik.

8 Jo'kan ut, sa' xk'ab'a' li k'a'aq re ru "tz'apb'il chaq, li k'a'ru tz'aptz'o ^bink'a' taaq'axtesimanq sa' xkutan-kil lix maa'usilal ut xtz'eq'b'eetalil li tenamit. Jo'kan naq li hu moko taak'eemanq ta reheb'.

9 A'ut li hu taaq'axtesimanq re jun "winq, ut a'an tixq'axtesi li raatin li hu, a'an li raatineb' li ani ak xe'war sa' li poqs, ut tixq'axtesi re ^bjalan chik;

10 A'ut li aatin li tz'aptz'o chaq ink'a' tixq'axtesi, chi moko tixq'axtesi li hu. Xb'aan naq li hu k'eeb'ilaq xtz'apb'al xb'aan lix wankilal li Dios, ut li k'utb'esinb'il na'leb' li tz'aptz'o chaq taak'uulamanoq sa' li hu toj reetal naq tixtaw li kutan k'oxlanb'il xb'aan li Qaawa' naq taak'utmanq li aatin; xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an naxk'utb'esi chixjunil li k'a'aq re ru chalen chaq sa' xk'ojlajik li ruchich'och' toj sa' roso'jik.

11 Ut taawulaq xq'ehil naq eb' li aatin sa' hu li ke'wan chi tz'aptz'o te'yeemanq sa' xb'eeneb' chaq li kab'l; ut te'yeemanq rik'in lix

wankilal li Kristo; ut chixjunil li k'a'aq re ru "taak'utb'esimanq chiruheb' li ralal xk'ajoleb' li winq, li wanjenaq jun sutaq sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq, ut li toj taawanq jun sutaq, chalen toj sa' roso'jik li ruchich'och'.

12 Jo'kan ut, sa' li kutan a'an naq li hu taaq'axtesimanq chiru li winq li kin'aatinak wi', muqmuuq li hu chiru li rilob'aal li ruchich'och', re naq maajun aj ilob'aal taa'iloq re, ka'ajwi' "oxib' chi aj ^byehol nawom te'iloq re, rik'in lix wankilal li Dios, rochb'een li taaq'axtesiiq wi' li hu; ut eb' a'an te'xch'olob' naq yaal li hu ut li k'a'aq re ru wan chi sa'.

13 Ut maajun chik wan li taa'iloq re, ka'ajwi' tana' junjunq jo'chanru naraj li Dios, re te'xch'olob' xyaalalil li raatin chiruheb' li ralal xk'ajoleb' li winq; xb'aan naq li Qaawa' Dios kixye naq li raatineb' li tiikeb' chaq chi paa-b'ank taa'aatinaq jo' raj "sa' xyanqeb' chaq li kamenaq.

14 Jo'kan ut, li Qaawa' Dios taa'ok chixk'eeb'al chi k'utmank li aatin sa' li hu; ut rik'in xtz'uumaleb' re jo' k'ihaleb' laj yehol nawom li naxk'oxla naq us, a'an tixxaqab' xwankil li raatin; ut rahilal chichalq sa' xb'een li ani "taatz'eq-taananoq re li raatin li Dios!

6b 2 Ne. 26:16–17; 29:12.

K'UTUL RAQAL: Hu laj Mormon (lix).

7a Isa. 29:11–12;

Eter 3:25–27; 4:4–7.

b Mos. 8:19.

c Eter 13:1–12.

8a Eter 5:1.

b 3 Ne. 26:9–12;

Eter 4:5–6.

9a Tz. ut S. 17:5–6.

b JS—R 1:64–65.

11a Luk. 12:3;

Morm. 5:8;

Tz. ut S. 121:26–31.

12a 2 Ne. 11:3;

Eter 5:2–4;

Tz. ut S. 5:11, 15; 17:1.

b Deut. 19:15.

13a 2 Ne. 3:19–20;

33:13–15;

Moro. 10:27.

14a 2 Ne. 28:29–30;

Eter 4:8.

15 A'ut k'ehomaq reetal, taak'ulmanq naq li Qaawa' Dios tixye re li ani chi aj-u tixq'axtesi li hu: Chap li aatin a'in li moko tz'aptz'o ta ut q'axtesi re jalan chik, re tixk'ut chiru li ani tzolb'il, ut tixye: "Il a'in li tz'iib' anb'il, nintz'aama. Ut li tzolb'il tixye: K'am chaq li hu, ut laa'in tinwil xsa'.

16 Ut anajwan, re te'nimaq xloq'al xb'aan li ruchich'och' ut re "xk'ulb'al xtumin naq te'xye a'in, moko re ta lix loq'al li Dios.

17 Ut li winq tixye: Ink'a' naru nink'am chaq li hu, xb'aan naq k'eeb'il xtz'apb'al.

18 Toja' naq li tzolb'il tixye: Ink'a' ninru chirilb'al xsa'.

19 Jo'kan ut, taak'ulmanq naq li Qaawa' Dios tixq'axtesi wi'chik li hu ut li aatin wan chi sa' re li ani moko tzolb'il ta; ut li winq li moko tzolb'il ta tixye: Moko tzolb'ilin ta.

20 Toja' naq li Qaawa' Dios tixye re: Li ani tzolb'ileb' ink'a' te'iloq xsa', xb'aan naq xe'xtz'eqtaana, ut laa'in ninru chixb'aanunkil tz'aqal lin k'anjel; jo'kan naq laa'at taawil li aatin li tink'e aawe.

21 "Maach'e' li k'a'aq re ru tz'apb'il, xb'aan naq laa'in tink'e chi k'ute'k a'an sa' li kutan k'oxlanb'il inb'aan; xb'aan naq tink'ut chiruheb' li ralal xk'ajoleb' li winq

naq ninru chixb'aanunkil tz'aqal ink'anjel.

22 Jo'kan ut, naq aawilom li aatin li xatintaqla wi', ut xataweb' laj "yehol nawom li xinyeechi'i aawe, chirix a'an taak'e wi'chik xtz'apb'al li hu, ut taamuq choq' we, re naq laa'in tinkol rix li aatin li moko aawilom ta, toj reetal naq tink'oxla rik'in xchaab'ilal inna'leb' naq us xk'utb'esinkil chixjunil li k'a'aq re ru chiruheb' li ralal xk'ajoleb' li winq.

23 Xb'aan naq k'e reetal, laa'in li Dios, ut laa'in jun Dios re "sachb'a-ch'oolej, ut laa'in tink'ut chiru li ruchich'och' naq ^bjuntaq'eein ewer, anajwan, ut chi junelik, ut moko nink'anjelak ta sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq, ka'ajwi' 'jo' chanru lix paabaaleb'.

24 Ut jo'kan wi'chik, taak'ulmanq naq li Qaawa' tixye re li ani taaril xsa' li aatin li taaq'axtesiiq re:

25 "Rik'in naq li tenamit a'in neke'nach'ok chaq wik'in rik'ineb' li re, ut rik'in xtz'uumaleb' re ^bneke'xnima wu, a'b'anan xe'xnajtoresi lix ch'ooleb' wik'in, ut rik'in 'xna'leb'eb' li winq naq tzolb'ileb' chixxuwankil wu—

26 Jo'kan ut, laa'in tin'ok chixb'aanunkil jun li "sachb'a-ch'oolejil k'anjel sa' xyanq li tenamit

15 a Isa. 29:11–12;

JS—R 1:65.

16 a K'UTUL RAQAL: Tijok chi tojb'il.

21 a Eter 5:1.

22 a K'UTUL RAQAL: Aj yehol nawom chirix

lix Hu laj Mormon.

23 a K'UTUL RAQAL:

Sachb'a-ch'oolej.

b Heb. 13:8.

c Heb. 11;

Eter 12:7–22.

25 a Isa. 29:13.

b Mat. 15:8.

c 2 Ne. 28:31.

26 a 1 Ne. 22:8;

2 Ne. 29:1–2.

K'UTUL RAQAL:

Xk'ojob'ankil wi'chik li evangelio.

a'in, relik chi yaal, jun li ^bsachb'a-ch'oolejil k'anjel ut jun li eetalil, xb'aan naq taa'oso'q lix na'leb'eb' li ninq xna'leb' ut li ani tzolb'il sa' xyanqeb', ut taamuqeq lix tawomeb' ru li seeb'eb' chi na'leb'ank sa' xyanqeb'.

27 Ut "rahilal sa' xb'eeneb' li neke'sik'ok chi cham xmuqb'al lix na'leb'eb' chiru li Qaawa'! Ut lix k'anjel wankeb' sa' q'ojyin; ut neke'xye: Ani na'ilok qe, ut ani nana-wok qu? Ut neke'xye ajwi': Relik chi yaal naq yal taak'oxlamanq chanchan lix ^bmeelb' laj pak'onel naq taab'alq'usi li k'aaq re ru. A'ut k'ehomaq reetal, laa'in tink'ut chiruheb', chan li Qaawa' reheb' li Teepal, naq ninnaw chixjunil lix k'anjeleb'. Xb'aan naq ma tixye tab'i' li yib'amb'il re li ani xyiib'ank re, a'an moko xinixyiib' ta? Malaj li k'aru pak'b'il re li ani xpak'ok re, moko wan ta xna'leb'?

28 A'ut k'ehomaq reetal, chan li Qaawa' reheb' li Teepal: laa'in tink'ut chiruheb' li ralal xk'ajoleb' li winq naq yal junpaataq chik ut taasutq'isiq Libano choq' ch'och' na'uuchin, ut li ch'och' na'uuchin taak'ehe'q xloq'al jo' jun li k'iche'.

29 "Ut sa' li kutan a'an eb' li tz'ap xik te'rab'i li aatin sa' li hu; ut lix naq'eb' ru li mutz' te'iloq chaq sa' aak'ab' ut sa' chaq li q'ojyin.

30 Ut te'taamq ajwi' li "tuulan, ut lix ^bsahileb' xch'ool rik'in li Qaawa' taawanq, ut li neb'a' sa' xyanqeb' li winq te'saho'q sa' xch'ool rik'in lix Santil Dios laj Israel.

31 Xb'aan naq jo' chanru naq ch'olch'o naq yo'yo li Qaawa', te'ril chi yaal naq li "ani xuwanjel na'oso' xwankil, ut oso'jenaq laj hob'onel, ut chixjunileb' li neke'sik'ok re li maa'usilal isinb'ileb' chaq;

32 Ut eb' li "neke'jitok re jun naq winq sa' xk'ab'a' jun li aatin, ut neke'xk'e jun ra'al choq' re li ani nach'iilan sa' li ^bokeb'aal, ut 'neke'xtz'eqtaana li tiik xna'leb' chanchan li k'aru yal jo'maajo'.

33 Jo'kan ut, jo'ka'in naxye li Qaawa', li kitojok rix laj Abraham, chirix lix junkab'al laj Jakob: Laj Jakob ink'a' chik taaxutaanaq, chi moko chik taasaqpetz'inq li rilob'aal.

34 Naq "narileb' b'an li ralal xk'ajol, lix yib'ahom li wuq', sa' lix yanq, eb' a'an te'xsantob'resi lin k'ab'a', ut te'xsantob'resi lix Santil Dios laj Jakob, ut te'xxuwa ru lix Dios laj Israel.

35 Jo'kan ajwi' eb' li "xe'sach sa' li musiq'ej te'xk'ul xna'leb', ut eb' li xe'wech'in chaq ^bte'xtzol li tzol'leb'.

26 *b* Isa. 29:14;
2 Ne. 25:17.

27 *a* Isa. 29:15.
b Jer. 18:6.

29 *a* Isa. 29:18.

30 *a* K'UTUL RAQAL:

Tuulan, tuulanil.

b Tz. ut S. 101:36.

31 *a* Isa. 29:20.

32 *a* Luk. 11:54.

b Amos 5:10.

c 2 Ne. 28:16.

34 *a* Isa. 29:23–24.

35 *a* 2 Ne. 28:14;
Tz. ut S. 33:4.

b Dan. 12:4.

CH'OL 28

Te'waklesiiq naab'al li balaq'il iglees sa' roso'jikeb' li kutan—Te'xk'ut li jo'maajo'il na'leb' li moko yaal ta ut maak'a' xyaalal—Taanumtaa q' q'etok paab'ank sa' xk'ab'a'eb' laj tzolone l aj b'alaq'—Laj tza taajosq'ob' resinq sa' xch'ooleb' li winq—A'an tixk'ut li k'iila paay chi balaq'il tzol'leb'. Wan na 559–545 chihab' ma na-yo'la li Kristo.

ANAJWAN ut k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in, kexwaatina jo' chanru xinrelaji li Musiq'ej, jo' kan naq ninnaw naq tento taa-k'ulmanq chi yaal.

2 Ut li k'aru sa' li "hu li taatz'iib'a-manq chaq, nimaq ^bxloq'al choq' reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq, ut q'axal wi'chik choq' reheb' li qiyajil, a'an jun rela' lix junkab'al laj Israel.

3 Xb'aan naq taak'ulmanq sa' li kutan a'an naq eb' li "iglees li waklesinb'ilageb', ut moko re ta li Qaawa', naq li jun tixye re li jun chik: K'e reetal laa'in, laa'in re li Qaawa'; ut li jalaneb' chik te'xye: laa'in, laa'in re li Qaawa'; ut jo'ka'in tixye li junjung li xwaklesink reheb' li jar iglees, ut moko re ta li Qaawa'—

4 Ut te'xwech' rib' chirib'ileb' rib'; ut eb' laj tij reheb' te'xwech' rib'

chirib'ileb' rib', ut te'k'utuq rik'in tz'aqal lix "tzolomeb', ut te'xtz'eq-taana xyaalal li Santil Musiq'ej, li nak'ehok re li aatin.

5 Ut "neke'xtz'eqtaana xyaalal lix ^bwankil li Dios, lix Santil Dios laj Israel; ut neke'xye reheb' li tenamit: Chex'ab'inq chiqu, ut ab'ihomaq li qana'leb'; xb'aan naq k'ehomaq reetal naq 'maak'a' ju-naq Dios anajwan, xb'aan naq li Qaawa' ut laj Tojol-ix ak xb'aanu lix k'anjel, ut xk'e lix wankilal reheb' li winq;

6 K'ehomaq reetal, chex'ab'inq chiru lin na'leb'; wi te'xye naq wan junaq sachb'a-ch'oolej k'an-jelanb'il xb'aan li ruq' li Qaawa', meepaab'; xb'aan naq sa' li kutan a'in moko a'an wan ta choq' Dios re "sachb'a-ch'oolej; ak xb'aanu lix k'anjel.

7 Relik chi yaal, ut te'wanq naab'al li te'yehoq re: "Chexwa'aq, chex'uk'aq, ut chisaylanq sa' eech'ool, xb'aan naq wulaj tookamq, ut usaq choq' qe.

8 Ut te'wanq ajwi' naab'al li te'yehoq re: Chexwa'aq, chex'uk'aq, ut chisaylanq sa' eech'ool; a'ut chexuwa ru li Dios—a'an "tix-tiikob'resi eeru rik'in xb'aanunkil b'ayaq li maak; relik chi yaal, ^btik'ti'inqex b'ayaq, nimahomaq eerib' sa' xb'een junaq sa' xk'ab'a' li raatin, b'ekomaq junaq

28 2a K'UTUL RAQAL: Hu laj Mormon (lix).
b 1 Ne. 13:34–42; 22:9;
3 Ne. 21:6.
3a 1 Kor. 1:10–13;
1 Ne. 22:23;
4 Ne. 1:25–29;

Morm. 8:28, 32–38.
4a 2 Ne. 9:28.
5a 2 Ne. 26:20.
b 2 Tim. 3:5.
c Alma 30:28.
6a Morm. 8:26; 9:15–26.
7a 1 Kor. 15:32;

Alma 30:17–18.
8a Morm. 8:31.
b Tz. ut S. 10:25;
Mois. 4:4.
K'UTUL RAQAL:
Tik'ti'ik.

ʼjul choqʼ re lee ras eeriitzʼin; maa-jun ra taaʼuxq rikʼin aʼin; ut bʼaanuhomaq chixjunil li kʼaʼaq re ru aʼin, xbʼaan naq wulaj tookamq; ut wi taaʼuxq naq wan qamaak, li Dios tooxraple jarubʼaq sut, ut saʼrosoʼjik tookoleqʼ saʼ li rawaʼbʼejihom li Dios.

9 Relik chi yaal, ut teʼwanq naabʼal li teʼkʼutuq re chi joʼkaʼin li “tzolʼlebʼ moko yaal ta ut joʼmaajoʼ ut ^bmaakʼaʼ xyaalal, ut teʼxnima ribʼ saʼ xchʼool, ut cham teʼxsikʼ xmuqbʼal lix naʼlebʼebʼ chiru li Qaawaʼ; ut lix kʼanjelebʼ teʼwanq saʼ li qʼojyin.

10 Ut lix “kikʼelebʼ laj santil paa-bʼanel taayaabʼaq chaq chi chʼochʼ chixjitbʼalebʼ.

11 Relik chi yaal, chixjunilebʼ elenaqebʼ chaq saʼ li “bʼe; ^bpoʼjenaqebʼ xnaʼlebʼebʼ.

12 Saʼ xkʼabʼaʼ li “qʼetqʼetil, ut saʼ xkʼabʼaʼebʼ laj tzolonel aj bʼalaqʼ, ut li bʼalaqʼil tzolʼlebʼ, xe-kana chi poʼjenaq lix igleesebʼ, ut taqsinbʼilebʼ lix igleesebʼ; saʼ xkʼabʼaʼ li qʼetqʼetil xeʼxnimobʼresi ribʼ.

13 “Nekeʼelqʼak chiruhebʼ li ^bnebʼaʼ saʼ xkʼabʼaʼebʼ lix chaqʼal ru santil muhebʼaalebʼ; nekeʼelqʼak chiruhebʼ li nebʼaʼ saʼ xkʼabʼaʼ lix chaqʼal ru aqʼ; ut nekeʼxrahobʼtesi li tuulan ut li nebʼaʼebʼ saʼ xchʼool,

xbʼaan naq saʼ “xqʼetqʼetilebʼ xchʼool xeʼxnimobʼresi ribʼ.

14 Nekeʼxtiqibʼ ribʼ rikʼin li “jipil kʼaʼuxlej ut taqsinbʼil jolomej; relik chi yaal, ut saʼ xkʼabʼaʼ li qʼetqʼetil, ut li maaʼusilal, ut li tzʼeqbʼeetalil, ut li yumbʼeetak koʼbʼeetak, chixjunilebʼ ^bsachenaqebʼ lix bʼe, kaʼajwiʼ junjunq inkʼaʼ, li tuulanebʼ xchʼool chixtaaqenkil li Kristo; aʼut ebʼ aʼan nekeʼkʼameʼ xbʼe, joʼkan naq naabʼal sut nekeʼsach xbʼaan naq tzolbʼilebʼ rikʼin lix naʼlebʼebʼ li winq.

15 Aay, li “ninqebʼ xnaʼlebʼ, ut li tzolbʼilebʼ, ut li bʼihomebʼ, li xnimobʼresihomebʼ ribʼ saʼ ^bxqʼetqʼetilebʼ lix chʼool, ut chixjunilebʼ li nekeʼjultikank re li bʼalaqʼil tzolʼlebʼ, ut chixjunilebʼ li nekeʼbʼaanunk re li yumbʼeetak koʼbʼeetak, ut nekeʼxpoʼ ru lix tiikil bʼe li Qaawaʼ, ‘rahilal, rahilal, rahilal chichalq saʼ xbʼeenebʼ, chan li Qaawaʼ Dios Nimajwal, xbʼaan naq ebʼ aʼan teʼtzʼeqeʼq taqʼa saʼ xbʼalbʼa!

16 Rahilal saʼ xbʼeenebʼ li “nekeʼtzʼeqtaanank re li tiik xnaʼlebʼ chanchan yal joʼmaajoʼ ut nekeʼhobʼok re li kʼaʼru chaabʼil, ut nekeʼxye naq maakʼaʼ xloqʼal! Xbʼaan naq taachalq xkutankil naq li Qaawaʼ Dios taarulaʼani saʼ junpaat ebʼ li ani wankebʼ saʼ

8 c Prov. 26:27;

1 Ne. 14:3.

9 a Mat. 15:9.

b Esek. 13:3;

Hel. 13:29.

10 a Apok. 6:9–11;

2 Ne. 26:3;

Morm. 8:27;

Eter 8:22–24;

Tz. ut S. 87:7.

11 a Hel. 6:31.

b Morm. 8:28–41;

Tz. ut S. 33:4.

12 a Prov. 28:25.

13 a Esek. 34:8.

b Hel. 4:12.

c Alma 5:53.

14 a Prov. 21:4.

b Isa. 53:6.

15 a Prov. 3:5–7.

b KʼUTUL RAQAL:

Qʼetqʼetil.

c 3 Ne. 29:5.

16 a Isa. 29:21.

li ruchich'och'; ut sa' li kutan a'an naq ^bxe'q'ano' chi tz'aqal sa' li maa'usilal, eb' a'an te'oso'q.

17 A'ut k'ehomaq reetal, wi eb' li wankeb' sa' li ruchich'och' te'x-jal xk'a'uxl chirix lix maa'usilaleb' ut tz'eqb'eetalileb' ink'a' te'sache'q, chan li Qaawa' reheb' li Teepal.

18 A'ut k'ehomaq reetal, li nimla tz'eqb'eetal iglees a'an, laj "yumb'eet re chixjunil li ruchich'och', tento ^btaa'uq'e'q chi ch'och', ut nimaq lix t'anik naq tento taawanq.

19 Xb'aan naq tento ^ataachiq'-manq li rawa'b'ejihom laj tza, ut eb' li neke'oken chi sa' tento te'eek'asiq chixjalb'aleb' xk'a'uxl, malaj ^blaj tza tixchapeb' rik'in lix 'b'ak'leb' ch'iich' li maajo'qe na'oso', ut te'eek'asiq sa' josq'il, ut te'oso'q;

20 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, sa' li kutan a'an, a'an ^ataajosq'ob-resinq sa' xch'ooleb' li ralal xk'ajoleb' li winq, ut taareek'asiheb' chi josq'ok rik'in li k'aru chaab'il.

21 Ut jalaneb' chik li ^atixk'ojob'eb' xch'ool, ut tixwartesiheb' rik'in xtub'ankil xch'ool li tz'ejwalej, re te'xye: Chaab'il chixjunil arin Sion; relik chi yaal, yoo chi tamk Sion, chaab'il chixjunil—ut chi jo'kan laj ^btza naxb'alaq'ihob' li raam, ut chi seeb' xch'ool naxk'a-meb' xb'e taq'a sa' xb'alb'a.

22 Ut k'ehomaq reetal, jalaneb' chik naxsachb'ehi rik'in sahil aatin, ut naxye reheb' naq maak'a' junaq "xb'alb'a, ut a'an naxye reheb': Maawa'in aj tza, xb'aan naq maak'a' junaq—ut chi jo'kan nahasb'ak sa' xxikeb', toj reetal naq naxchapeb' rik'in lix xuwajel ^bb'ak'leb' ch'iich', b'ar wi' chaq maak'a' kole'k.

23 Relik chi yaal, neke'chape' xb'aan li kamk, ut li xb'alb'a; ut li kamk, ut li xb'alb'a, ut laj tza, ut chixjunileb' li chapb'ileb' xb'aaneb' tento te'xaqliiq chiru lix k'ojarib'aal li Dios, ut ^ataaraqeq aatin chirixeb' jo' chanru lix k'anjeleb', ut chirix a'an tento te'xik sa' li na'ajej kaw-resinb'il choq' reheb', a'an jun li ^bpalaw re xam ut chuhil pek, a'an li rahilal li maak'a' roso'jik.

24 Jo'kan ut, rahilal chichalq sa' xb'een li ani k'ojk'o xch'ool aran Sion!

25 Rahilal chichalq sa' xb'een li tixjap re chixyeeb'al: Chaab'il chixjunil!

26 Relik chi yaal, rahilal chichalq sa' xb'een li ani ^anaxk'e xxik chirab'inkil lix na'leb'eb' li winq, ut naxtz'eqtaana xyaalal lix wankil li Dios, ut li maatan re li Santil Musiq'ej!

27 Relik chi yaal, rahilal chichalq sa' xb'een li naxye: Ak xook'uluk, ut ^amaak'a' chik naqaj ru!

16 b Eter 2:9–10.

18 a Apok. 19:2.

b 1 Ne. 14:3, 17.

19 a 1 Ne. 22:23.

b Alma 34:35.

c Alma 12:11.

20 a Tz. ut S. 10:20–27.

21 a Morm. 8:31.

b 2 Ne. 9:39.

22 a K'UTUL RAQAL:

Xb'alb'a.

b Alma 36:18.

23 a K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—Aj

Raqol Aatin; Raqb'a-aatin sa' roso'jik.

b 2 Ne. 9:16, 19, 26.

26 a 2 Ne. 9:29.

27 a Alma 12:10–11.

28 Relik ut chi yaal, rahilal sa' xb'eeneb' chixjunil li neke'siksot, ut "neke'josq'o' sa' xk'ab'a' li yaal naxk'e li Dios! Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li ani kab'lanb'il sa' xb'een li ^bsaqoonaq naxk'ul a'an chi sa sa' xch'ool, ut li ani kab'lanb'il sa' xb'een li samahib' choq' k'ojleb'aal, nasiksot maare anchal taat'ane'q.

29 Rahilal chichalq sa' xb'een li taayehoq re: Ak xqak'ul li raatin li Dios, ut "maajun chik raatin li Dios ^bnaqaj ru, xb'aan naq ak tz'aqal qe!

30 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, jo'ka'in naxye li Qaawa' Dios: Laa'in tink'e reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq chi junjunqil li raqal, chi junjunqil li "na'leb', b'ab'ay arin ut b'ab'ay aran; ut osob'tesinb'ileb' li neke'ab'ink chiru lin na'leb', ut neke'xk'e xik chixk'ulb'al li aatin tink'e, xb'aan naq eb' a'an te'xtzol ^bxchaab'ial li na'leb'; xb'aan naq re li ani 'nak'uluk, ^dwan chik li k'a'ru tink'e; ut chiruheb' li neke'yehok re, Ak tz'aqal qe, chiruheb' a'an taa'isiiq chaq li k'a'ru ak wan ajwi' reheb'.

31 Majewanb'ilaq li ani "naxkanab' rib' chiru li winq, malaj naxk'e li tz'ejwalej choq' xtel, malaj taa'ab'inq chiru lix na'leb'eb' li

winq, wi moko k'eeb'ilaq ta lix na'leb'eb' rik'in lix wankil li Santil Musiq'ej.

32 "Rahilal chichalq sa' xb'eeneb' laj Gentil, chan li Qaawa' Dios reheb' li Teepal! Xb'aan naq us ta tinyeechi'i li wuq' chiruheb' wulaj wulaj, eb' a'an tine'xtz'eqtaana; a'b'anan laa'in tinwuxtaanaheb' ru, chan li Qaawa' Dios, wi te'xjal xk'a'uxl ut te'ch'alq wik'in; xb'aan naq chiru chixjunil li kutan yeech'imb'il li ^bwuq', chan li Qaawa' Dios reheb' li Teepal.

CH'OL 29

Naab'aleb' laj Gentil te'xtz'eqtaana lix Hu laj Mormon—Te'xye, maajun chik Santil Hu naqaj ru—Li Qaawa' naraatinaheb' k'iila tenamit—A'an tixraq aatin chirix li ruchich'och' rik'in li k'a'ru wan sa'eb' li hu te'tz'iib'amanq. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

A'UT k'ehomaq reetal, te'wanq naab'al—sa' li kutan a'an naq tin'ok chixb'aanunkil jun li "sachb'a-ch'ooolejil k'anjel sa' xyanqeb', re taajultiko'q we lin ^bsumwank kink'uub' choq' reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq, re tink'e wi'chik li

28a 2 Ne. 9:40; 33:5.
K'UTUL RAQAL:
Po'resink ch'oolej.
b Mat. 7:24–27.
K'UTUL RAQAL:
Saqoonaq.
29a 2 Ne. 27:14;
Eter 4:8.
b 2 Ne. 29:3–10.

30a Isa. 28:9–13;
Tz. ut S. 98:12.
b K'UTUL RAQAL:
Chaab'il na'leb'e'jil.
c Luk. 8:18.
d Alma 12:10;
Tz. ut S. 50:24.
31a Tz. ut S. 1:19–20.
32a 1 Ne. 14:6.

b Jak. 5:47; 6:4.
29 1a 2 Ne. 27:26.
K'UTUL RAQAL:
Xk'ojob'ankil wi'chik li evangelio.
b K'UTUL RAQAL:
Sumwank re laj Abraham.

wuq' 'xkab' sut re xk'amb'al chaq wi'chik lin tenamit, li wankeb' sa' lix junkab'al laj Israel;

2 Ut jo'kan ajwi', re taajultiko'q we li k'a'ru kinyeechi'i aawe laa'at, at Nefi, ut re ajwi' laa yuwa', naq te'jultiko'q we lee riyajil, ut re naq li "raatin lee riyajil taa'elq chaq sa' xtz'uumal we ut taaxik rik'ineb' lee riyajil; ut li waatin ^btaajub'aq toj sa' xmaril li ruchich'och', choq' 'eetalil chiru lin tenamit, li wankeb' sa' lix junkab'al laj Israel;

3 Ut rik'in naq taajub'aq chaq li waatin—naab'al reheb' laj Gentil te'xye: Jun li "Santil Hu! Jun li Santil Hu! Ak wan qik'in jun li Santil Hu, ut ink'a' naru nawan junaq chik li Santil Hu.

4 A'b'anan jo'ka'in naxye li Qaawa' Dios: Jipeb' xxik a'an, taawanq jun li Santil Hu rik'ineb', ut taachalq chaq rik'ineb' laj "Judio, lin najter tenamit re li sumwank. Ut k'a'ru neke'x-b'antioxi wi' chiruheb' laj ^bJudio xb'aan li "Santil Hu xe'xk'ul rik'ineb'? Relik chi yaal, k'a' pe ru neke'xk'oxla laj Gentil? Ma najultiko' tab'i' reheb' lix tawajikeb', ut lix k'anjeleb', ut lix rahileb' laj Judio, ut chanru naq yalb'ileb' chaq xq'e chiqu sa'

xk'amb'al li kolb'a-ib' rik'ineb' laj Gentil?

5 Aay, ex aj Gentil, ma xe'jultiko' eere laj Judio, lin najter tenamit re li sumwank? Ink'a' ut; xemajewaheb' b'an, ut "xik' xerileb', ut ink'a' xesik' xk'amb'aleb' chaq wi'chik. A'ut k'ehomaq reetal, tinsutq'isi chixjunil li k'a'aq re ru a'in sa' xb'een tz'aqal lee jolom; xb'aan naq laa'in, li Qaawa', moko sachenaq ta sa' inch'ool lin tenamit.

6 Jip aaxik, laa'at li tatyehok re: Jun li "Santil Hu, ak wan qik'in jun li Santil Hu, ut maajun chik Santil Hu na'aje' chiqu. Ma xek'ul ta raj b'i' jun li Santil Hu wi ta moko xb'aaneb' ta laj Judio?

7 Ma ink'a' nekenaw naq moko jun ajwi' ta chi tenamit wan? Ma ink'a' nekenaw naq laa'in, li Qaawa' lee Dios, "xinyo'ob'tesi chixjunileb' li winq, ut naq neke'jultiko' we li wankeb' sa'eb' li ^bch'och' sa' xyi li palaw; ut naq nintaqlan sa' li choxa taqe'q ut sa' li ch'och' taq'a; ut nink'e chi k'utmank li waatin chiruheb' li ralal xk'a-joleb' li winq, relik chi yaal, sa' xb'eeneb' chixjunil li tenamit re li ruchich'och'?

8 K'a'ut naq nekexwech'in rik'in naq teek'ul chik xkomon li waatin?

1 c 2 Ne. 6:14;
21:11–12; 25:17.
K'UTUL RAQAL:
Israel—Lix
ch'utub'ankil Israel.
2 a 2 Ne. 3:18–21.
b Isa. 5:26;
2 Ne. 15:26;
Moro. 10:28.

c 1 Ne. 21:22.
K'UTUL RAQAL:
Eetalil taqsinb'il.
3 a 1 Ne. 13:23–25.
K'UTUL RAQAL:
Santil Hu; Hu laj
Mormon (lix).
4 a Tz. ut S. 3:16.
b K'UTUL RAQAL:

Judio, eb' laj Judio.
c K'UTUL RAQAL:
Juda—Li perel che'
re Juda.
5 a 3 Ne. 29:8.
6 a 1 Ne. 13:38.
7 a K'UTUL RAQAL:
Yo'ob'tesink.
b 1 Ne. 22:4.

Ma ink'a' nekenaw naq li yaal te'x-ch'olob' li "wiib' chi tenamit wan ^bchixk'utb'al xyaalal eere naq laa'in li Dios, naq najultiko' we li jun tenamit jo' chanru ajwi' li jun chik? Jo'kan ut, juntaq'eet li aatin ninye re li jun tenamit rik'in li re li jun chik. Ut naq te'junajo'q li wiib' chi 'tenamit, taajunajo'q ajwi' li yaal xe'xch'olob' li wiib' chi tenamit.

9 Ut ninb'aanu a'in re tink'ut xyaalal chiruheb' naab'al naq laa'in "juntaq'eetin ewer, anajwan, ut chi junelik; ut naq nokoxinye li waatin jo' chanru li nasaho' wi' inch'ool. Ut rik'in naq xinye jun li ^baatin, moko na'aje' ta naq teek'oxla naq ink'a' naru ninye junaq chik; xb'aan naq maji' naraqe' lin k'anjel, ut ink'a' ajwi' taaraqe'q toj sa' roso'jik li winq, chi moko chixrix a'an chi junelik q'e kutan.

10 Jo'kan ut, rik'in naq wan eerik'in jun li Santil Hu, meek'oxla naq chixjunil li "waatin wan chi sa'; chi moko chek'oxla naq maa-k'a' chik li xink'e chi tz'iib'aak.

11 Xb'aan naq nintaqlaheb' ^achixjunil li winq, sa' releb'aal li saqe' ut sa' li rokeb'aal, ut sa' lix nim ut sa' lix tz'e, ut sa'eb' li ch'och' sa' xyi

li palaw, naq ^bte'xtz'iib'a li aatin li ninye reheb'; xb'aan naq rik'in li wan sa'eb' li 'hu te'tz'iib'amanq laa'in ^dtinraq aatin chirix li ruchich'och', li junjunq chi winq jo' chanru lix k'anjeleb', jo' chanru li k'aru tz'iib'anb'il.

12 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, tinwaatinaheb' laj "Judio ut eb' a'an te'xtz'iib'a; ut tinwaatinaheb' ajwi' laj Nefita ut eb' a'an ^bte'xtz'iib'a; ut te'waatina ajwi' lix komoneb' lix teepal lix junkab'al laj Israel, li keb'ink'am chi najt, ut eb' a'an te'xtz'iib'a; ut te'waatina ajwi' 'chixjunileb' li tenamit sa' li ruchich'och', ut eb' a'an te'xtz'iib'a.

13 Ut taak'ulmanq naq eb' laj "Judio te'xk'ul li raatineb' laj Nefita, ut eb' laj Nefita te'xk'ul li raatineb' laj Judio, ut eb' laj Nefita ut eb' laj Judio te'xk'ul li raatineb' lix teepal laj Israel li sachenaqeb'; ut eb' lix ^bteepal laj Israel li sachenaqeb' te'xk'ul li raatineb' laj Nefita ut eb' laj Judio.

14 Ut taak'ulmanq naq eb' lin tenamit, li wankeb' sa' lix "junkab'al laj Israel, te'ch'utub'aaq wi'chik sa' li ch'och' wan wi' li reechanihomeb'; ut jo'kan ajwi'

8a Esek. 37:15–20;

1 Ne. 13:38–41;

2 Ne. 3:12.

^b Mat. 18:16.

K'UTUL RAQAL:

Aj yehol nawom;

Xk'utb'al xyaalal.

^c Os. 1:11.

9a Heb. 13:8.

^b K'UTUL RAQAL:

K'utb'esink,

k'utb'esinb'il na'leb'.

10a K'UTUL RAQAL:

Loq'laj hu (eb'

li)—Eb' li loq'laj

hu li yeeb'il rik'in

profeetil aatin naq

te'elq chi kutankil.

11a Alma 29:8.

^b 2 Tim. 3:16.

^c K'UTUL RAQAL:

Xhuhil li yu'amej.

^d 2 Ne. 25:22;

33:11, 14–15.

K'UTUL RAQAL:

Raqb'a-aatin sa'

roso'jik.

12a 1 Ne. 13:23–29.

^b 1 Ne. 13:38–42;

2 Ne. 26:17.

^c 2 Ne. 26:33.

13a Morm. 5:12–14.

^b K'UTUL RAQAL:

Israel—Li lajeeb'

xteepal laj Israel li

sachenaqeb'.

14a Jer. 3:17–18.

li waatin taach'utub'aaq sa' ^bjunajil. Ut laa'in tink'ut chiruheb' li neke'pleetink re li waatin ut re lin tenamit li wankeb' sa' lix ^cjun-kab'al laj Israel, naq laa'in li Dios, ut naq ^dkin'ok sa' sumwank rik'in laj Abraham naq eb' li 'riyajil te'-jultiko'q we chi ^fjunelik.

CH'OL 30

Eb' laj Gentil li jalb'ileb' xch'ool te'k'e-he'q sa' ajl sa' li tenamit re li sumwank—Naab'aleb' laj Lamanita ut laj Judio te'xpaab' li aatin, ut te'ok choq' chaq'al ru tenamit—Taak'o-job'aaq wi'chik Israel ut te'sachmanq laj maak. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT anajwan k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in, nawaj eeraatinankil, xb'aan naq laa'in, aj Nefi, ink'a' nawaj xkanab'ankil naq teek'oxla naq laa'ex q'axal wi'chik tiik eech'ool chiruhaqeb' laj Gentil. Xb'aan naq k'ehomaq reetal, wi ink'a' nekepaab'eb' lix taq-lahom li Dios, tex'oso'q ajwi' chi jo'kan chejunilex; ut rik'in li aatin li yeeb'il, ink'a' na'aje' naq teek'oxla naq te'sache'q laj Gentil chi tz'aqal tz'aqal.

2 Xb'aan naq k'ehomaq reetal,

ninye eere naq jo' k'ihaleb' laj Gentil li te'xjal xk'a'uxleb', a'aneb' lix ^atenamit li Qaawa' re li sumwank; ut jo' k'ihaleb' laj ^bJudio li ink'a' te'xjal xk'a'uxl te'tz'eqe'q; xb'aan naq li Qaawa' maa'ani aj-ik'in na'ok sa' sumwank, ka'ajwi' rik'ineb' li ^cneke'jalok xk'a'uxl ut neke'xpaab' li Ralal, a'an lix Santil Dios laj Israel.

3 Ut anajwan, nawaj aatinak ka'ch'inaq chik jo' profet chirixeb' laj Judio ut laj Gentil. Xb'aan naq chirix naq taak'utmanq li hu li kin'aatinak wi', ut taatz'iib'a-manq choq' reheb' laj Gentil, ut taak'ehe'q wi'chik xtz'apb'al choq' re li Qaawa', te'wanq naab'al li ^ate'paab'anq re li aatin li tz'iib'anb'il; ut ^bte'xk'am rik'in li rela' li qiyajil.

4 Toja' ut naq eb' li rela' li qiyajil te'xnaw chiqix laa'o, chan ru naq koo'el chaq Jerusalem, ut naq a'aneb' ralal xk'ajoleb' laj Judio.

5 Ut taach'olob'amanq lix evangelio li Jesukristo ^asa' xyanqeb'; jo'kan naq ^btaak'ojob'aaq wi'chik ^cxnawomeb' chirixeb' lix yuwa'eb', jo' ajwi' xnawomeb' chirix li Jesukristo, jo' kiwan chaq sa' xyanqeb' lix yuwa'eb'.

6 Toja' ut naq te'saho'q sa' xch'ool; xb'aan naq te'xnaw naq a'an jun li osob'tesink ke'xk'ul

14b Esek. 37:16–17.

c 1 Ne. 22:8–9.

d Gen. 12:1–

3; 1 Ne. 17:40;

3 Ne. 20:27; Abr. 2:9.

K'UTUL RAQAL:

Sumwank re laj

Abraham.

e Tz. ut S. 132:30.

f Gen. 17:7.

30 2a Gal. 3:26–29.

b Mat. 8:10–13.

K'UTUL RAQAL:

Judio, eb' laj Judio.

c K'UTUL RAQAL:

Jalok k'a'uxl, jalb'a-

k'a'uxlej.

3a 3 Ne. 16:6–7.

b 1 Ne. 22:8–9.

5a 3 Ne. 21:3–7, 24–26.

b Tz. ut S. 3:20.

c 1 Ne. 15:14;

2 Ne. 3:12;

Morm. 7:1, 9–10.

sa' ruq' li Dios; ut lix lep li q'oj-yin taa'ok chi t'ane'k chaq sa' ru; ut moko taanume'q ta k'iila tasal tenamit sa' xyanqeb', naq te'ok choq' jun tenamit saqeb' ru ut "sa rilb'aleb'.

7 Ut taak'ulmanq naq eb' laj "Judio li jek'inb'ileb' b'te'ok ajwi' chix-paab'ankil li Kristo, ut te'xtikib' xch'utub'ankil rib' chiru lix b'een li ch'och'; ut li jo' k'ihal reheb' te'-paab'anq re li Kristo te'ok ajwi' choq' jun tenamit sa rilb'al.

8 Ut taak'ulmanq naq li Qaawa' Dios tixtikib' lix k'anjel sa' xyanqeb' chixjunil li tenamit, junkab'al, aatinob'aal, ut teepal, re taa'uxmanq xk'ojob'ankil wi'chik lix tenamit sa' xb'een li ruchich'och'.

9 Ut rik'in tiikilal li "Qaawa' Dios b'tixraq aatin chirixeb' li neb'a', ut taach'iilanq rik'in juntaq'eetalil choq' reheb' li 'tuulan re li ruchich'och'. Ut a'an tixsak' li ruchich'och' rik'in xxuq' li re; ut rik'in li namusiq'ak wi' lix tz'uumal re tixkamsiheb' laj maak.

10 Xb'aan naq chi seeb' taachalq "xq'ehil naq li Qaawa' Dios tixk'anjela jun li nimla b'jachok-ib' sa' xyanq li tenamit, ut tixsacheb' laj maak; a'ut 'tixkol xyu'ameb' lix tenamit, relik chi yaal, us ta

taa'uxq naq tento "tixsacheb' laj maak rik'in xam.

11 Ut li "tiikilal taawanq choq' xk'aamal lix yiitoq, ut li tiikilal chi paab'ank choq' xk'aamal lix juruch'.

12 Toja' ut naq li xojb' "taawanq rochb'een li karneer, ut taayok-laaq li hix rochb'een li saaj yuk, ut sa' wotzil li ch'ina wakax rochb'een li saaj kaqkojl ut li ketomq nimanb'il xtib'el; ut jun li ch'ina al tixk'ameb' xb'e.

13 Ut li wakax ut li oso te'tze-kanq; eb' li ral, wotz te'yoklaaq; ut li kaqkojl tixk'ux li ichaj chan- chan li b'oyx.

14 Ut li ch'ina al natu'uk taa-b'atz'unq chire rochoch li ik'b'olay, ut li ch'ina al ink'a' chik natu'uk tixk'e li ruq' sa' xsok li k'amb'olay.

15 Ink'a' te'rahob'tesinq chi moko te'sachiq sa' chixjunil lin santil tzuul, xb'aan naq taanujaq li ruchich'och' rik'in xnawb'al chirix li Qaawa' jo' chanru naq nujenaq li palaw rik'in ha'.

16 Jo'kan naq taak'ehe'q chi nawmank li k'a'aq re ru chirix "chixjunileb' li tenamit; relik chi yaal, chixjunil li k'a'aq re ru b'taak'ut-b'esimanq chiruheb' li ralal xk'a-joleb' li winq.

6a Tz. ut S. 49:24; 109:65.

7a 2 Ne. 29:13–14.

b 2 Ne. 25:16–17.

9a Isa. 11:4–9.

b 2 Ne. 9:15.

c K'UTUL RAQAL:

Tuulan, tuulanil.

10a K'UTUL RAQAL:

Roso'jik li kutan,
roso'jikil kutan.

b Tz. ut S. 63:53–54.

c Moïs. 7:61.

d 1 Ne. 22:15–17, 23.

K'UTUL RAQAL:

Ruchich'och'—

Xch'ajob'resinkil li

ruchich'och'.

11a Isa. 11:5–9.

12a Isa. 65:25.

K'UTUL RAQAL: Jun
Mil Chihab'.

16a Tz. ut S. 101:32–35;
121:28–29.

b Eter 4:6–7.

17 Maak'a' k'aru muqmu li ink'a' ta "taak'utb'esimanq; maak'a' junaq k'anjel re q'ojyin li ink'a' ta taak'ute'q chi saqenkil; ut maak'a' k'aru tz'aptz'o ta sa' li ruchich'och' li ink'a' taahite'q.

18 Jo'kan ut, chixjunil li k'a'aq re ru li k'utb'esinb'il chaq chiruheb' li ralal xk'ajoleb' li winq taak'utb'esimanq sa' li kutan a'an; ut laj Satanas "moko taawanq ta chik xwankil sa' xb'een lix ch'ooleb' li ralal xk'ajoleb' li winq chiru naab'al kutan. Ut anajwan, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, nin-k'e xraqik inyehom.

CH'OL 31

Laj Nefi naxye k'a'ut naq li Kristo kikub'e xha'—Eb' li winq tento te'x-taaqe li Kristo, te'kub'eeq xha', te'x-k'ul li Santil Musiq'ej, ut te'kuyuyq toj sa' roso'jik re te'kole'q—Li jalb'a-k'a'uxlej ut li kub'iha' a'an rokeb'aal li b'e laatz' ut ka'ch'in ru—Li yu'am chi junelik nak'ehe' reheb' li neke'paa-b'an re li taqlahom chirix li kub'iha'. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan laa'in, aj Nefi, nin-k'e xraqik "eraatinankil jo' profeet, ex was wiitz'in raarookex inb'aan. Ut moko naru ta nintz'iib'a yal ta junjunq li k'a'aq re

ru, li ninnaw naq tento taak'ulmanq chi yaal; chi moko naru tintz'iib'a yal ta junjunq li raatin laj Jakob li wiitz'in.

2 Jo'kan ut, tz'aqalin rik'in li k'a'aq re ru ak xintz'iib'a, ka'aj chik junjunq li aatin tento tinye chirix li "tzol'leb' re li Kristo; jo'kan ut, texwaatina chi saqen ru, jo' chanru lix saqenkil ru lin ch'olob'ahom jo' profeet.

3 Xb'aan naq nasaho' li waam rik'in li k'aru saqen ru; xb'aan naq chi jo'ka'in nak'anjelak li Qaawa' Dios sa' xyangeb' li ralal xk'ajoleb' li winq. Xb'aan naq li Qaawa' Dios "nakutanob'resink re li k'a'uxlej; xb'aan naq naraatinaheb' li winq jo' chanru li b'raatinob'aaleb', re te'xtaw ru.

4 Jo'kan ut, nawaj raj naq chijultiko'q eere naq kexwaatina chirix li "profeet a'an li kixk'ut li Qaawa' chiwu, li taakub'sinq xha' lix b'Karneer li Dios, li taa'ising re lix maak li ruchich'och'.

5 Anajwan ut, wi lix Karneer li Dios, li tz'aqal sant, taa'aje'q naq "takub'siiq xha' rik'in ha', re xtz'aqob'resinkil ru chixjunil li tiikilal, k'a'jo' w'ichik naq na'aje' chiqu laa'o li moko santo ta, naq taakub'eeq qaha', relik chi yaal, rik'in ajwi' li ha'!

6 Ut anajwan, tinpatz' raj eere, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, chan ru naq lix Karneer li

17a Tz. ut S. 1:2–3.

18a Apok. 20:1–3;
Eter 8:26.

31 1a 2 Ne. 25:1–4.

2a 2 Ne. 11:6–7.

3a K'UTUL RAQAL:

Saqen, lix saqen li
Kristo.

b Tz. ut S. 1:24.

4a 1 Ne. 10:7; 11:27.

K'UTUL RAQAL: Jwan
aj Kub'sihom Ha'.

b K'UTUL RAQAL:
Xkarneer li Dios.

5a Mat. 3:11–17.

K'UTUL RAQAL:
Kub'iha', kub'sink
ha'.

Dios kixtz'aqob'resi ru chixjunil li tiikilal sa' xk'ulb'al li kub/iha' rik'in ha'?

7 Ma ink'a' nekenaw naq sant a'an? A'ut us ta sant, naxk'ut chiruheb' li ralal xk'ajoleb' li winq naq sa' li tz'ejwalej naxtuulanob'resi rib' chiru li Yuwa'b'ej, ut naxk'ut xyaalal re li Yuwa'b'ej naq "taa'ab'inq chiru rik'in xpaab'ankil lix taqlahom.

8 Jo'kan ut, chirix naq kikub'e xha' rik'in ha', li Santil Musiq'ej kikub'e sa' xb'een "jo' jun ^bmukuy.

9 Ut jo'kan wi'chik, naxk'ut chiruheb' li ralal xk'ajoleb' li winq lix laatz'al ru li b'e, ut lix ka'ch'inal ru li "okeb'aal, li tento te'ok wi', rik'in naq a'an kixk'ut chiruheb' rik'in xb'aanuhom li tento taa'uxq.

10 Ut a'an kixye reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq: "Taaqehin laa'at. Jo'kan ut, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, ma naru ^btaqataaqe li Jesus wi moko wan ta qach'ool chixpaab'ankil lix taqlahom li Yuwa'b'ej?

11 Ut li Yuwa'b'ej kixye: Chejal ek'a'uxl, chejal ek'a'uxl, ut chikub'eeq eeha' sa' lix k'ab'a' li Walal raaro inb'aan.

12 Ut jo'kan ajwi', kichal lix yaab' xkux li K'ajolb'ej wik'in, kixye: Ani nakub'e xha' sa' lin k'ab'a', re a'an li Yuwa'b'ej "tixk'e li Santil

Musiq'ej, jo' we laa'in; jo'kan ut, ^btaaqehomaqin laa'in, ut b'aa-nuhomaq li k'a'aq re ru kineeril chixb'aanunkil.

13 Jo'kan ut, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, ninnaw naq wi teetaaqe li K'ajolb'ej chi anchal li rajom eech'ool, chi maajun ka'pak'alil ut maajun b'alaq'il nekeb'aanu chiru li Dios, chi tiik b'an eerajom, rik'in xjalb'al eek'a'uxl chirix lee maak, rik'in xk'utb'al xyaalal re li Yuwa'b'ej naq wan eech'ool chixk'ulb'al sa' eeb'een lix k'ab'a' li Kristo rik'in "kub'iha'—relik chi yal, rik'in xtaaquenkil lee Qaawa' ut laj Kolol eere taq'a sa' li ha', jo' chanru li raatin, k'ehomaq reetal, chirix a'an teek'ul li Santil Musiq'ej; relik chi yaal, chirix a'an nachal li ^bkub'iha' re xam ut re li Santil Musiq'ej, ut chirix a'an texruuq chi aatinak rik'in 'raatinob'aaleb' li anjel, ut chixjapb'al eere re xnimankil ru lix Santil Dios laj Israel.

14 A'ut k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, jo'ka'in kichal lix yaab' xkux li K'ajolb'ej wik'in, kixye: Chirix naq xejal eek'a'uxl rik'in lee maak, ut xek'ut xyaalal re li Yuwa'b'ej naq wan eech'ool chixpaab'ankil lin taqlahom, rik'in li kub'iha' re ha', ut ak xek'ul li kub'iha' re xam ut

7 a Jwan 5:30.

K'UTUL RAQAL:
Ab'ink chiru.

8 a 1 Ne. 11:27.

b K'UTUL RAQAL:
Mukuy, reetalil li.

9 a 2 Ne. 9:41;

3 Ne. 14:13–14;

Tz. ut S. 22:4.

10 a Mat. 4:19; 8:22; 9:9.

b Moro. 7:11;

Tz. ut S. 56:2.

12 a K'UTUL RAQAL:

Maatan re li Santil

Musiq'ej.

b Luk. 9:57–62;

Jwan 12:26.

13 a Gal. 3:26–27.

b K'UTUL RAQAL:

Maatan re li Santil

Musiq'ej; Xam.

c 2 Ne. 32:2–3.

re li Santil Musiq'ej, ut nekexru chi aatinak rik'in jun li ak' aatinob'aal, relik chi yaal, rik'in raatinob'aaleb' li anjel, ut chirix a'in "tineetz'eq-taana, ^bq'axal us w'ichik raj choq' eere naq ink'a' raj xenaw wu.

15 Ut kiwab'i jun xyaab' kuxej chalnaq chaq rik'in li Yuwa'b'ej, kixye: Relik chi yaal, li raatin li Raaro inb'aan, yaal ut paab'ajel. Ani nakuyuk toj sa' roso'jik, a'an li taakole'q.

16 Ut anajwan, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, xb'aan a'in ninnaw naq wi jun li winq ink'a' "taakuyuk toj sa' roso'jik sa' xb'aanunkil lix ^bb'aanuhom li Ralal li yo'yookil Dios, ink'a' taaruuk chi kole'k.

17 Jo'kan ut, cheb'aanu li k'a'aq re ru kinye eere naq kiwil naq tixb'aanu lee Qaawa' laj Tojol eerix; xb'aan naq choq' re li ajom a'in naq xk'ute' chiwu, re teenaw li okeb'aal li tento tex'ok wi'. Xb'aan naq li okeb'aal li tento tex'ok wi' a'an li jalb'a-k'a'uxlej ut li "kub'iha' rik'in ha'; ut chirix a'an nachal li ^brisinkil lee maak xb'aan xam ut xb'aan li Santil Musiq'ej.

18 Ut chirix a'an wankek sa' li "laatz' ut ka'ch'in ruhil ^bb'e a'in

li nak'amok sa' li junelik yu'am; relik chi yaal, chirix a'an xex'ok chiru li okeb'aal; xeb'aanu jo' chanru lix taqlahom li Yuwa'b'ej ut li K'ajolb'ej; ut xek'ul li Santil Musiq'ej, li 'naxk'ut xyaalaleb' li Yuwa'b'ej ut li K'ajolb'ej, re taatz'aqloq ru li k'a'ru kixyeechi'i chaq a'an, naq wi tex'ok sa' li b'e, texk'uluq.

19 Ut anajwan, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, chirix naq xex'ok sa' li laatz' ut ka'ch'in ruhil b'e a'in, tinpatz' eere ma ^ab'aanunb'il chixjunil? K'ehomaq reetal, ninye eere, Ink'a'; xb'aan naq moko xexwulak ta toj arin, ka'ajwi' xb'aan li raatin li Kristo, chi ink'a' na'eek'an lee ^bpaab'aal chirix, chi 'kanab'anb'il anchal eerib' chiru lix k'ulub'ejil a'an li kaw xmetz'ew chi kolok.

20 Jo'kan ut, tento "teetiikisi eerib' chi ub'ej chi xaqxookex junelik rik'in li Kristo, rik'in tz'aqal xlemtz'unkil li ^byo'onink, ut rik'in 'rahok choq' re li Dios ut reheb' chixjunil li winq. Jo'kan ut, wi teetiikisi eerib' chi ub'ej rik'in xtze-kankil xsahil li raatin li Kristo, ut ^atexkuyuk toj sa' roso'jik, k'ehomaq reetal, jo'ka'in naxye li

14a Mat. 10:32–33;
Alma 24:30;
Tz. ut S. 101:1–5.
K'UTUL RAQAL:
Maak ink'a' naru
xkuybal.

b 2 Pe. 2:21.

16a Alma 5:13; 38:2;
Tz. ut S. 20:29.

b K'UTUL RAQAL:
Jesukristo—Li
Jesukristo kixk'ut li

tento taa'uxq.

17a Mos. 18:10.

K'UTUL RAQAL:
Kub'iha', kub'sink
ha'.

b K'UTUL RAQAL:
Risinkil li maak.

18a 1 Ne. 8:20.

b Prov. 4:18.

K'UTUL RAQAL: B'e.

c Hech. 5:29–32.

19a Mos. 4:10.

b K'UTUL RAQAL:

Paab'aal.

c Tz. ut S. 3:20.

20a K'UTUL RAQAL: B'eek
rik'in li Dios.

b K'UTUL RAQAL:
Yo'onink.

c K'UTUL RAQAL:
Rahok.

d K'UTUL RAQAL:
Kuyuk toj sa'
roso'jik.

Yuwa'b'ej: Taawanq eeyu'am chi junelik.

21 Ut anajwan, k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, a'in li ^ab'e, ut ^bmaajun chik b'e chi moko k'ab'a'ej wan chi k'eeb'il rub'el choxa li taaruq taakole'q wi' li winq sa' li rawa'b'ejihom li Dios. Ut anajwan, k'ehomaq reetal, a'in li ^dtzol'leb' re li Kristo, ut li junaj ut tz'aqal yaal tzol'leb' re li ^eYuwa'b'ej, ut re li K'ajolb'ej, ut re li Santil Musiq'ej, a'an ^fjunaj chi Dios, chi maak'a' roso'jik. Amen.

CH'OL 32

Eb' li anjel neke'aatinak rik'in lix wankil li Santil Musiq'ej—Eb' li winq tento te'tijog ut xjuneseb' rib' te'xtaw xna'leb' rik'in li Santil Musiq'ej. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, nink'oxla naq neketz'il b'ayaq rix sa' lee ch'ool chirix li k'a'ru tento teeb'aanu naq akaq xex'ok chiru li b'e. A'ut k'ehomaq reetal, k'a'ut naq neketz'il rix li k'a'aq re ru a'in sa' lee ch'ool?

2 Ma ink'a' jultik eere naq kinye

eere naq chirix naq ^axek'ul li Santil Musiq'ej texruuq chi aatinak rik'in ^braatinob'aaleb' li anjel? Anajwan ut, chan put ru texruuq chi aatinak rik'in raatinob'aaleb' li anjel wi ta maawa' xb'aan li Santil Musiq'ej?

3 Eb' li ^aanjel neke'aatinak rik'in lix wankil li Santil Musiq'ej, jo'kan naq neke'xye li raatin li Kristo. Jo'kan naq kinye eere, ^bchetzeka xsa'hil li raatin li Kristo, xb'aan naq k'ehomaq reetal, li raatin li Kristo tixye eere chixjunil li k'a'aq re ru tento teeb'aanu.

4 Jo'kan naq anajwan, chirix naq kinye li aatin a'in, wi ink'a' neketaw ru, a'anaq sa' xk'ab'a' naq ^aink'a' nekexpatz'ok, chi moko nekextoch'ok; jo'kan naq moko k'amb'ilex ta sa' li saqen, tento b'an tex'oso'q sa' li q'ojyin.

5 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, ninye wi'chik eere naq wi tex'ok chiru li b'e, ut teek'ul li Santil Musiq'ej, a'an tixk'ut cheru chixjunil li k'a'aq re ru tento teeb'aanu.

6 K'ehomaq reetal, a'in li tzol'leb' re li Kristo, ut maajun chik tzol'leb' taak'ute'q toj chirix naq ^atixk'utb'esi rib' cheru sa' li tz'ejwalej. Ut naq tixk'utb'esi rib' cheru sa' li tz'ejwalej, li k'a'aq re ru tixye eere, a'anaq teek'e eech'ool chixb'aanunkil.

21 ^a Hech. 4:10–12;
2 Ne. 9:41;
Alma 37:46;
Tz. ut S. 132:22, 25.
^b Mos. 3:17.
^c K'UTUL RAQAL:
Jesukristo—
Xk'ulb'al lix k'ab'a'
li Jesukristo sa'

qab'een.
^d Mat. 7:28;
Jwan 7:16–17.
^e K'UTUL RAQAL: Dios,
Roxichal li Dios.
^f 3 Ne. 11:27, 35–36.
K'UTUL RAQAL:
Junajil.

^b 2 Ne. 31:13.
^{3 a} K'UTUL RAQAL:
Anjel.
^b Jer. 15:16.
^{4 a} K'UTUL RAQAL:
Patz'ok.
^{6 a} 3 Ne. 11:8.

7 Ut anajwan laa'in, aj Nefi, maa-k'a' chik naru tinye; li Musiq'ej ni-kinixram chi aatinak, ut ninkana chi ra inch'ool sa' xk'ab'a' lix "maa-k'a'il lix paab'aaleb', ut lix maa'usilaleb', ut lix maak'a'il lix nawomeb', ut lix jipil lix k'a'uxleb' li winq; xb'aan naq ink'a' te'raj xsik'b'al li na'leb', chi moko xtawb'al ru li xninjal ru na'leb', naq k'eeb'il reheb' chi ^bsaqen ru, jo' chanru li q'axal saqen ruhil aatin.

8 Ut anajwan, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, nink'e reetal naq toj nekexk'oxlank sa' lee ch'ool, ut naraho' inch'ool naq tento texwaatina chirix li na'leb' a'in. Xb'aan naq wi ta tex'ab'inq chiru li Musiq'ej li natzolak re jun li winq chi "tijok, teenaw raj naq tento textijoj, xb'aan naq li ^bmaa'us aj musiq'ej ink'a' naxtzol jun li winq re taatijoj; naxtzol b'an re naq ink'a' taatijoj.

9 A'b'an k'ehomaq reetal, ninye eere naq "junelik tento textijoj, ut ink'a' taach'inanq eech'ool; naq moko teeb'aanu ta k'a'ruhaq choq' re li Qaawa, ka'ajwi' wi xb'een wa textijoj chiru li Yuwa'b'ej sa' lix ^bk'ab'a' li Kristo, re naq a'an taarosob'tesi choq' aawe li b'aanunb'il aab'aan, re naq li b'aanunb'il aab'aan taaruq taawanq choq' re lix 'chaab'ilal laa waam.

CH'OL 33

Yaal li raatin laj Nefi—Naxch'olob' xyaalal li Kristo—Eb' li neke'paab'ank re li Kristo te'xpaab' li raatin laj Nefi, li taawanq chixk'utb'al li yaal chiru li raqleb'aal aatin. Wan na 559–545 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan laa'in, aj Nefi, ink'a' ninru chixtz'iib'ankil chixjunil li k'a'aq re ru kik'utman sa' xyanq lin tenamit, chi moko "kaw ta inmetz'ew chi tz'iib'ak jo' chanru chi aatinak; xb'aan naq jo'q'e ^bna'aatinak junaq winq xb'aan lix wankil li Santil Musiq'ej, lix wankil li Santil Musiq'ej naxk'am sa' xch'ooleb' li ralal xk'ajoleb' li winq.

2 A'ut k'ehomaq reetal, wankeb' naab'al li "neke'xkawob'resi li raameb' chiru li Loq'laj Musiq'ej, re naq maak'a'aq xna'aj rik'ineb'; jo'kan naq neke'xtz'eq chirixeb' naab'al li na'leb' li tz'iib'anb'il, ut neke'ril chanchan k'a'aq re ru maak'a' xloq'al.

3 A'ut laa'in, aj Nefi, xintz'iib'a li k'a'ru xintz'iib'a, ut laa'in nink'oxla naq nim "xloq'al, ut q'axal wi'chik choq' reheb' lin tenamit. Xb'aan naq rajlal ^bnintijok chirixeb' chi kutan, ut lix naq' wu naxt'aqresi xsok injolom chi q'eq sa'

7a K'UTUL RAQAL: Xma-ak'a'il li paab'aal.

b 2 Ne. 31:2–3;
Jak. 4:13.

8a K'UTUL RAQAL: Tijok.
b Mos. 4:14.

K'UTUL RAQAL:

Aj tza.

9a 3 Ne. 20:1;

Tz. ut S. 75:11.

b Mois. 5:8.

c Alma 34:27.

33 1a Eter 12:23–24.

b Tz. ut S. 100:7–8.

2a Hel. 6:35–36.

3a K'UTUL RAQAL:

Loq'laj hu (eb' li)—

Xnimal xloq'aleb' li

loq'laj hu.

b Enos 1:9–12;

R laj M 1:8.

xk'ab'a'eb', ut nin'elajin chiru lin Dios rik'in paab'aal, ut ninnaw naq a'an taarab'i lin tij.

4 Ut ninnaw naq li Qaawa' Dios taarosob'tesi lin tij choq' re lix chaab'ilal lin tenamit. Ut li aatin li kintz'iib'a sa' xq'unal inmetz'ew, taak'eheq "xkawilal xmetz'ew chiruheb', xb'aan naq ^bnaxq'unb'esihebb' xch'ool chixb'aanunkil li us; naxk'eheb' chixnaw chirixeb' lix yuwa'eb'; ut na'aatinak chirix li Jesus, ut naxq'unb'esihebb' xch'ool chixpaab'ankil a'an, ut chi kuyuk toj sa' li roso'jik, a'an li yu'am chi junelik.

5 Ut "kaw na'aatinak chirix li maak, jo' chanru lix ^bsaqenkil ru li yaal; jo'kan ut, maajun winq taa-chalq xjosq'il rik'in li aatin xintz'iib'a, ka'ajwi' wi na'oken rik'in lix musiq' laj tza.

6 Ninnima inloq'al rik'in li k'aru saqen ru; ninnima inloq'al rik'in li yaal; ninnima inloq'al rik'in lin Jesus, xb'aan naq a'an "xtoj rix li waam chiru li xb'alb'a.

7 Wan "rahok wik'in choq' re lin tenamit, ut nim inpaab'aal chirix li Kristo naq k'iila aamej teb'in-k'ul chi maak'a'eb' xtz'ajnil sa' lix raqleb'aal aatin.

8 Wan rahok wik'in choq'

re laj "Judio—ninye laj Judio, xb'aan naq ninye, eb' li kin'el wi' chaq.

9 Wan ajwi' wik'in li rahok choq' reheb' laj "Gentil. A'ut k'ehomaq reetal, maajun reheb' a'in taaruq taawanq wi' inyo'onihom wi ink'a' ^bte'xk'am wi'chik rib' sa' usilal rik'in li Kristo, ut te'ok sa' li 'ka'ch'in ruhil okeb'aal a'an, ut "te'b'eeq chiru li "laatz'il b'e li naxik sa' li yu'amej, ut te'kanaaq chi b'eeq sa' li b'e toj taaraqeq xkutan-kil li yalok-ix.

10 Ut anajwan, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, jo' ajwi' at Judio, ut chejunilex lix maril li ruchich'och', chex'ab'inq chiru li aatin a'in ut "chepaab' li Kristo; ut wi ink'a' nekepaab' li aatin a'in chepaab' li Kristo. Ut wi teepaab' li Kristo, teepaab' ajwi' eb' li ^baatin a'in, xb'aan naq a'aneb' li 'raatin li Kristo, ut a'an kixk'eheb' we; ut "neke'xk'ut chiruheb' chixjunil li winq naq tento te'x-b'aanu li us.

11 Ut tz'ilomaq rix laa'ex ma maawa' ta li raatin li Kristo—xb'aan naq li Kristo tixk'ut cheru, rik'in "wankilal ut nimla loq'al-lil, naq a'an li raatin, sa' roso'jik li kutan; ut laa'ex ut laa'in

4a Eter 12:26–27.

b Moro. 7:13.

c K'UTUL RAQAL:

Junelik yu'am,
yu'am chi junelik.

5a 1 Ne. 16:1–3;

2 Ne. 9:40.

b 2 Ne. 31:3; Jak. 4:13.

6a K'UTUL RAQAL:

Tojok-ix, tojb'il rix,
tojb'al-ix.

7a K'UTUL RAQAL:

Tz'aqal rahok.

8a K'UTUL RAQAL:

Judio, eb' laj Judio.

9a K'UTUL RAQAL:

Gentil, eb' laj.

b K'UTUL RAQAL:

Xtojb'al rix li maak.

c 2 Ne. 9:41.

d K'UTUL RAQAL: B'eeq
rik'in li Dios.

e Hel. 3:29–30;

Tz. ut S. 132:22.

10a K'UTUL RAQAL:

Paab'ank,
xpaab'ankil.

b K'UTUL RAQAL: Hu

laj Mormon (lix).

c Moro. 10:27–29.

d 2 Ne. 25:28.

11a Eter 5:4;

Moro. 7:35.

taqil qilob'aal chiqib'il qib' chi xaqxo chiru lix ^braqleb'aal aatin; ut laa'ex teenaw naq taqlanb'lin xb'aan a'an chixtz'iib'ankil li k'a'aq re ru a'in, us ta wan xq'un al inmetz'ew.

12 Ut nintijok chiru li Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a' li Kristo naq naab'al qe, wi moko chiqajunil ta, taaruuq tookole'q sa' li "rawa'b'ejihom, sa' li xnimal ru ut roso'jikil kutan a'an.

13 Ut anajwan, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, chejunilex li xkomonex lix junkab'al laj Israel, ut chejunilex lix maril li ruchich'och', nekexwaatina jo' lix yaab' xkux junaq li "naxjap chaq

re sa' li poqs: Chinwan, toj taawulaq li xnimal ru kutan a'an.

14 Ut laa'ex li ink'a' teeraj xyalb'al lix chaab'ilal li Dios, chi moko xk'eeb'al xloq'al li "raatineb' laj Judio, jo' ajwi' li ^bwaatin laa'in, ut eb' li aatin li te'eelq chaq sa' xtz'uumal re lix Karneer li Dios, k'ehomaq reetal, nekexinchaq'rab'i chi junelik q'e kutan, xb'aan naq li aatin a'in "texxjit sa' roso'jik li kutan.

15 Xb'aan naq li k'a'ru nintz'ap chaq sa' ruchich'och', taak'ame'q chejib'al sa' li "raqleb'aal aatin, xb'aan naq jo'ka'in kinixtaqla li Qaawa', ut tento tin'ab'inq chiru. Amen.

LIX HU LAJ JAKOB

RITZ'IN LAJ NEFI

Li aatin lix jultikahom chiruheb' li ras riitz'in. A'an naxsach xna'leb' jun li winq li nasik'ok xsachb'al li tzol'leb' re li Kristo. Junjunq aatin chirix li resilal lix tenamit laj Nefi.

CH'OL 1

Laj Jakob ut laj Jose neke'xsik' xq'unb'esinkil xch'ooleb' li winq re te'xpaab' li Kristo ut te'xpaab' lix taqlahom—Nakam laj Nefi—Nanumta li maa'usilal sa' xyanqeb' laj Nefita.

Wan na 544–421 chihab' ma nayo'la li Kristo.

XB'AAN naq k'ehomaq reetal, kik'ulman naq numenaq chaq o'laju roxk'aal chihab' relik chaq laj Lehi Jerusalem; jo'kan naq laj

11 *b* Apok. 20:12;
Moro. 10:34.
12 *a* K'UTUL RAQAL:
Choxahil loq'alil.
13 *a* Isa. 29:4;

2 Ne. 26:16.
14 *a* K'UTUL RAQAL:
Santil Hu.
b K'UTUL RAQAL: Hu
laj Mormon (lix).

c 2 Ne. 29:11;
Eter 4:8–10.
15 *a* R laj M 1:11.

Nefi kixk'e we laa'in, aj "Jakob, jun ^bintaqlankil chirixeb' 'li perel ch'iich' li kok' ru, chiru wi' tz'iib'anb'il li k'a'aq re ru a'in.

2 Ut kixk'e we laa'in, aj Jakob, jun intaqlankil naq tintz'iib'a chiruheb' li perel ch'iich' a'in junjung li k'a'aq re ru li q'axal wan xloq'al jo' nink'oxla; naq ink'a' tin'aatinaq, yal b'ab'ay ajwi' tana', chirix li resilal li tenamit a'in, a'an lix tenamit laj Nefi neke'xk'ab'a'in.

3 Xb'aan naq kixye naq li esilal chirix lix tenamit taatz'iib'amanq chiruheb' lix perel ch'iich' jun ch'ol chik, ut naq tink'uulaheb' li perel ch'iich' a'in ut tinkanab'eb' choq' reheb' li wiyajil, chiru li junjung tasal tenamit.

4 Ut wi wan li jultikank aatin li loq', malaj li k'utb'esinb'il na'leb' li nim, malaj xch'olob'ahom li profeet, naq tintz'iib'a "xjolomileb' chiruheb' li perel ch'iich' a'in, ut tin'aatinaq chirix jo' nimal li taaruuq chiwu, choq' re xchaab'ilal li Kristo, ut choq' re xchaab'ilal li qatenamit.

5 Xb'aan naq sa' xk'ab'a' li paa-b'aal ut li nimla k'a'uxlej, kik'utb'esiman chaq chi yaal chiqu chirix li qatenamit, k'a'ru li k'a'aq re ru "te'xk'ul.

6 Ut kiwan k'iila k'utb'esinb'il na'leb' kiqak'ul, ut li musiq'ej re naab'al li profeetil aatin; jo'kan naq kiqanaw chirix li "Kristo ut li rawa'b'ejihom, li taachalq.

7 Jo'kan naq kook'anjelak chi yal-b'il qaq'e sa' xyanq li qatenamit, re taaruuq taqaq'unb'esiheb' xch'ool chi "chalk rik'in li Kristo, ut chi tz'aqonk sa' lix chaab'ilal li Dios, re taaruuq te'ok sa' ^bxhilob'aal a'an, maare anchal sa' xjosq'il tixxaqab' aatin naq ink'a' "te'ok chi sa', jo' naq "kib'oqe' josq'il sa' xkutankil li aaleek naq ke'wan li ralal xk'ajol laj Israel sa' li "yam-yookil ch'och'.

8 Jo'kan ut, taqaj raj chiru li Dios naq tooruuq chixq'unb'esinkileb' xch'ool chixjunil li winq naq ink'a' "te'xpo'resi xch'ool rik'in li Dios re ^bxb'oqb'al xjosq'il; re b'an naq chixjunileb' li winq te'x-paab' li Kristo, ut te'xk'e reetal lix kamik, ut te'xk'ul xrahil lix 'krus ut te'xkuy li xutaan xb'aan li ruchich'och'; jo'kan ut, laa'in, aj Jakob, nink'ul sa' inb'een xtz'a-qob'resinkil ru lix taqlahom laj Nefi li was.

9 Anajwan laj Nefi ki'ok chi tixk, ut kiril naq taahaye'q "xkamik, jo'kan ut, ^bkixyul jun li winq chi

[JAKOB]

1 1a K'UTUL RAQAL:
Jakob, ralal laj Lehi.
b Jak. 7:27.
c 2 Ne. 5:28-33;
Jak. 3:13-14.
K'UTUL RAQAL: Perel ch'iich'.
4a AAN: li xb'eenil malaj li xnimal ru na'leb'.
5a 1 Ne. 12.

6a 1 Ne. 10:4-11;
19:8-14.
7a 2 Ne. 9:41;
Omni 1:26;
Moro. 10:32.
b K'UTUL RAQAL:
Hilank, hilob'aal.
c Num. 14:23;
Deut. 1:35-37;
Tz. ut S. 84:23-25.
d Heb. 3:8.
e Num. 26:65;

1 Ne. 17:23-31.
8a K'UTUL RAQAL:
Po'resink ch'oolej.
b 1 Ne. 17:30;
Alma 12:36-37;
Hel. 7:18.
c JJS, Mat. 16:25-26;
Luk. 14:27.
9a 2 Ne. 1:14.
b K'UTUL RAQAL:
Yuluk.

wank choq' rey ut aj taqlanel sa' xb'een lix tenamit anajwan, jo' chanru li rawa'b'ejileb' li 'rey.

10 Eb' li tenamit rik'in naq ke'xra chaq laj Nefi chi numtajenaq, xb'aan naq wanjenaq chaq a'an choq' nimla aj kolol rixeb', xtaqsihom chaq lix "yok'leb' ch'iich' laj Laban re xkolb'aleb' rix, ut xk'anjelak chiru chixjunil lix kutan choq' re lix chaab'ilaleb'—

11 Jo'kan ut, eb' li tenamit ke'raj naq taakanaaq chi jultikanb'il lix k'ab'a'. Ut ani taa'awa'b'ejinq sa' xna'aj, a'an k'ab'a'imb'il xb'aan li tenamit, xkab' Nefi, rox Nefi, ut jo'kan wi'chik, jo' chanru li rawa'b'ejileb' li rey, ut chi jo'kan ke'k'ab'a'iik xb'aan li tenamit, maak'a' naxye k'a'ru tz'aqal lix k'ab'a'eb'.

12 Ut kik'ulman naq kikam laj Nefi.

13 Anajwan, eb' li tenamit li moko aj "Lamaniiteb' ta, a'aneb' aj ^bNefita; a'b'anan nayeeman reheb' aj Nefita, aj Jakobita, aj Josefita, aj ^cTzoramita, aj Lamanita, aj Lemuelita, ut aj Ismaelita.

14 A'ut laa'in, aj Jakob, ink'a' chik tinjachiheb' ru rik'in li k'ab'a'ej a'in; laa'in b'an aj Lamanita "tinye reheb' li neke'sik'ok xsachb'al lix

tenamit laj Nefi, ut eb' li neke'wan sa' xyaalalil rik'in laj Nefi, aj ^bNefita tinyeheb' re, malaj lix "tenamit laj Nefi, jo' chanru li rawa'b'ejileb' li rey.

15 Ut anajwan kik'ulman naq lix tenamit laj Nefi, chi wan sa' awa'b'ejil li xkab' rey, ke'ok chi kawuk sa' raameb', ut chixkanab'ankil rib' b'ayaq chixb'aanunkil li maa'us aj na'leb', jo' chanru laj David najter rik'in xrahinkil ru k'iila "ixaqilb'ej ut moosil ixaqilb'ej, jo' ajwi' laj Salomon, li ralal.

16 Relik chi yaal, ut ke'ok ajwi' chixsik'b'al naab'al li oor ut plaat, ut ke'ok chi wank b'ayaq chi taq-sinb'il sa' li q'etq'etil.

17 Jo'kan naq laa'in, aj Jakob, kink'e reheb' li aatin a'in naq kintzoleb' sa' li "santil ochoch, chi ak ink'ulum xb'een wa ^bintaqlankil xb'aan li Qaawa'.

18 Xb'aan naq laa'in, aj Jakob, ut jo'kan ajwi' laj Jose li wiitz'in, "k'ojob'anb'ilo chaq choq' aj tij ut aj tzolonel re li tenamit a'in, xb'aan li ruq' laj Nefi.

19 Ut kiqanimob'resi ru li "qopiis choq' re li Qaawa', rik'in xk'ulb'al li ^bteneb'ank sa' qab'een, chi sumenb'il lix maakeb' li tenamit sa' xb'een li qajolom wi ta ink'a'

9 c 2 Ne. 6:2;
Jar. 1:7.

10 a 1 Ne. 4:9;
2 Ne. 5:14;
R laj M 1:13;
Mos. 1:16;
Tz. ut S. 17:1.

13 a Enos 1:13;
Tz. ut S. 3:18.

b K'UTUL RAQAL:
Nefita.

c 1 Ne. 4:35;
4 Ne. 1:36–37.

14 a Mos. 25:12;
Alma 2:11.
b 2 Ne. 4:11.

c 2 Ne. 5:9.
15 a Tz. ut S. 132:38–39.
17 a 2 Ne. 5:16.

K'UTUL RAQAL:
Santil ochoch,
rochoch li Qaawa'.

b K'UTUL RAQAL:
B'oqok, b'oqb'il
xb'aan li Dios,
xb'oqb'al.

18 a 2 Ne. 5:26.

19 a K'UTUL RAQAL:
Opiis.
b Tz. ut S. 107:99–100.
K'UTUL RAQAL:
Mertoomb,
mertoomil.

xqak'ut li raatin li Dios chiruheb' chi yalb'il anchal qaq'e; jo'kan ut, rik'in k'anjelak rik'in xnimal qametz'ew ink'a' taachalq lix 'kik'eleb' chiru li qaq'; wi ta ink'a' jo'kan, taachalq raj lix kik'eleb' chiru li qaq', ut ink'a' raj toota-we'q chi maak'a' qatz'ajnil sa' roso'jik li kutan.

CH'OL 2

Laj Jakob naxch'olob' naq moko us ta li rahok b'ihomal, li q'etq'etil, ut li muxuk-ib'—Eb' li winq naru neke'xsik' b'ihomal re xtenq'ankileb' li rech winqilal—Laj Jakob naxye naq moko us ta li sumlaak chi numenaq jun ixaqilbe'j wi moko taqlanb'il ta—Li Qaawa' nasaho' xch'ool rik'in li saqru ch'oolejil reheb' li ixq. Wan na 544-421 chihab' ma nayo'la li Kristo.

LI aatin kixye laj Jakob, riitz'in laj Nefi, reheb' lix tenamit laj Nefi, chirix lix kamik laj Nefi:

2 Anajwan, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, laa'in, aj Jakob, jo' chanru teneb'anb'il sa' inb'een chiru li Dios, re xnimob'resinkil ru li wopiis rik'in x'anchalil ink'a'uxl, ut re naq tinwisi lee maak chiru li waq', nintaqe' sa' li santil ochoch sa' li kutan a'in re naq taaruq tinch'olob' cheru li raatin li Dios.

3 Ut laa'ex nekenaw eejunes naq

chalen toj anajwan yalb'il inq'e sa' ropiis inb'oqb'al; a'ut sa' li aatin a'in aalob'resinb'ilin chi q'axal naab'al wi'chik li watawom ut lin k'a'uxl chirix lix chaab'ilal lee raam chiru li wanjenaq chaq toj anajwan.

4 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, toj anajwan xex'ab'ink chiru li raatin li Qaawa', li ink'ehom eere.

5 A'ut k'ehomaq reetal, chex'ab'inq chiwu, ut chenaw naq sa' xk'ab'a' intenq'ankil xb'aan laj Yo'obt'esihom re li choxa ut li ch'och' li numtajenaq xwankil, naru ninye eere chirix lee "k'oxlahom, chanru naq neketikib' k'anjelak sa' li maak, a' wi' li maak a'an q'axal tz'eqb'eetal naq nawil, relik chi yaal, ut tz'eqb'eetal chiru li Dios.

6 Relik chi yaal, naxrahob'tesi li waam, ut naxk'e chinka'ch'inob'resi wib' rik'in xutaan chiru rilob'aal laj Yiib'ahom we, naq tento tinch'olob'anq cheru, chirix lix maa'usilal lee ch'ool.

7 Ut naxrahob'tesi ajwi' inch'ool naq na'aje' naq k'a'jo' "xkawilal li aatin tento tinwoкси cherix, chiruheb' lee rixaqil ut lee kok'al, ut naab'al lix ch'ooleb' a'an q'axal q'uneb' ut ^bsaqeb' ru, ut tuulaneb' chiru li Dios, li b'ar wan nasaho' wi' xch'ool li Dios;

8 Ut k'oxlanb'il inb'aan naq eb' a'an xe'taqe' toj arin re rab'inkil li "raatin li Dios li nasahob'resink ch'oolej, relik chi yaal, li

19 c 2 Ne. 9:44.
2 5a Alma 12:3;
Tz. ut S. 6:16.

K'UTUL RAQAL: Dios,
Roxichal li Dios.
7a Tz. ut S. 121:43.

b K'UTUL RAQAL: Saq
ruhil na'leb'.
8a Alma 31:5.

aatin li nak'irtesink re li aamej tochénaq.

9 Jo'kan ut, na'aalob'resiik li waam naq elajinb'il chiwu, sa' xk'ab'a' li kawil taqlahom kin-k'ul rik'in li Dios, naq texintij jo' chanru li maak eeb'aanuhom, re xnimob'resinkil lix tochéolaleb' li ani ak tochénaqeb', ut ink'a' b'an te'k'ojob'aaq xch'ool ut te'b'aneq lix tochéolaleb'; ut eb' li moko tochéb'ileb' ta, us ta taa'ajeq raj naq te'x-tzeka xsahil li raatin li Dios li nasahob'resin ch'oolej, jutz'juukil ch'iich' b'an te'k'ojob'aaq chix-k'ob'b'aleb' li raam, ut chixtoch'b'al lix q'unil k'a'uxleb'.

10 A'ut us ta k'a'jo' xnimal li k'an-jel a'in, tento tinb'aanu jo' chanru lix kawil "taqlahom li Dios, ut tinye eere chirix lee maa'usilal ut tz'eqb'eetalil, chi wankeb' chiwu li saqeb' ru xch'ool, ut li yot'b'il ch'oolej, ut chi ka'yanb'il xb'aan lix ^bnaq' ru aj k'ob'onel re li Nimajwal Dios.

11 Jo'kan naq tento tinye li yaal eere jo' chanru "xsaqenkil ru li raatin li Dios. Xb'aan naq k'ehomaq reetal, naq kinpatz'ok re li Qaawa', jo'ka'in kichal li aatin wik'in, ut kixye: At Jakob, taqen sa' li santil ochoch sa' li kutan wulaj, ut ch'olob' li aatin li tink'e aawe chiru li tenamit a'in.

12 Ut anajwan k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in, a'in li aatin li ninch'olob' cheru, naq naab'al

eere xex'ok chixsik'b'al li oor, ut li plaat, ut jar paay li "ch'iich' pek terto xtz'aq, li q'axal numtajenaq natawman sa' li ch'och' a'in, a'an jun li ^bch'och' li yeechi'nb'il choq' eere laa'ex ut re lee riyajil.

13 Ut li ruq' laj osob'tesinel q'axal sa xse' naq kexril, jo'kan naq xek'ul k'iila b'ihomal; ut rik'in naq junjunq eere q'axal naab'al wi'chik xek'ul chiru li k'a'ru reheb' lee ras eeriitz'in, laa'ex "taqsinb'ilex sa' xq'etq'etil eech'ool, ut neketiqib' eerib' rik'in li jipil k'a'uxlej ut taqsinb'il jolomej, sa' xk'ab'a' lix tertookil xtz'aq lee raq', ut nekerahob'tesi lee ras eeriitz'in xb'aan naq eek'oxlahom naq chaab'ilex wi'chik chiruheb' a'an.

14 Ut anajwan, ex was wiitz'in, ma nekek'oxla naq li Dios naxtiikob'resi eeru sa' li na'leb' a'in? K'ehomaq reetal, ninye eere, Ink'a'. Naxk'e b'an li maak sa' eeb'een, ut wi nekexkana sa' xb'aanunkil li k'a'aq re ru a'in, sa' junpaat tento taachalq lix raqb'a-aatin sa' eeb'een.

15 Aay, chixk'utaq taxaq cheru naq naru chek'ob'b'al, ut rik'in eerilb'al jun sutaq rik'in xnaq' ru naru chesak'b'al toj sa' li poqs!

16 Aay, chirisihag taxaq cherix li maa'usilal ut tz'eqb'eetalil a'in. Ut aay, cherab'ihag taxaq li raatin lix taqlahom, ut meekanab' lix "q'etq'etil eech'ool a'in chixsach'b'al lee raam!

10a K'UTUL RAQAL:
Xtaqlahom li Dios.
b 2 Ne. 9:44.
11a 2 Ne. 25:4; 31:2–3.
12a 1 Ne. 18:25;

Hel. 6:9–11;
Eter 10:23.
b 1 Ne. 2:20.
K'UTUL RAQAL:
Yeechi'nb'il ch'och'.

13a Morm. 8:35–39.
16a K'UTUL RAQAL:
Q'etq'etil.

17 K'oxlahomaq lee ras eerii-tz'in jo' chanchanex ajwi' laa'ex, ut chaab'ilaq eech'ool rik'ineb' chixjunil ut aj k'ehonelaqex chirix li "k'a'ru eere, re naq b'ihomaqeb' b'a'an jo' chanchanex laa'ex.

18 A'b'an chi maji'aq teesik' li "b'ihomal, chesik' li b'rawa'b'ejj-hom li Dios.

19 Ut chirix naq xek'ul jun eeyo'oni hom rik'in li Kristo teek'ul li b'ihomal, wi nekesik', ut teesik' choq' re "xb'aanunkil li us—re xtiqib'ankil li t'ust'u, ut re xk'eeb'al tzakemq re li taatz'o-kaa, ut re rach'ab'ankil li preex, ut xk'eeb'al xtenq'ankil li yaj ut li tawasinb'il.

20 Ut anajwan, ex was wiitz'in, xexwaatina chirix li q'etq'etil; ut ani eere li xextawasink re lee ras eerii-tz'in, ut xerahob'tesi xb'aan naq aj q'etq'etex sa' lee ch'ool rik'in li k'a'aq re ru xk'e li Dios eere, k'a'ru nekeye chirix?

21 Ma ink'a' nekek'oxla naq tz'eq-b'eetalil a' k'a'aq re ru a'in chiru li kiyo'ob'tesink re chixjunil li tz'ej-walej? Ut li jun chi aamej juntaq'eet xloq'al sa' rilob'aal chiru li jun chik. Ut chixjunil li tz'ejwalej poqs okenaq, ut juntaq'eet aj-e naq kixyo'ob'tesiheb', re naq te'x-paab' lix "taqlahom ut te'xnima lix loq'al chi junelik.

22 Ut anajwan nink'e xraqik eeraatinankil chirix li q'etq'etil a'in. Ut wi ta ink'a' taa'aje'q naq texwaatina chirix jun li maak q'axal nim wi'chik, taasaho'q raj inch'ool chi numtajenaq cherix.

23 A'b'an li raatin li Dios na'aa-lob'eresink we sa' xk'ab'a'eb' li maak eeb'aanuhom li q'axal nin-qeb' wi'chik. Xb'aan naq k'ehomaq reetal, jo'ka'in naxye li Qaawa': Li tenamit a'in neke'ok chi niman sa' li maa'usilal; ink'a' neke'xtaw ru li loq'laj hu, xb'aan naq neke'xsik' xk'oxlankil naq maak'a'eb' xmaak sa' xb'aanunkil li yumb'eetak ko'b'eetak, sa' xk'ab'a' li k'a'aq re ru tz'iib'ab'il chirix laj David, ut laj Salomon li lalal.

24 K'ehomaq reetal, laj David ut laj "Salomon relik chi yaal naq ke'-wan xk'iila b'ixaqil ut moosil ixaqileb', li b'arwan tz'eqb'eetal na'leb' chiwu, chan li Qaawa'.

25 Jo'kan ut, jo'ka'in naxye li Qaawa', laa'in kink'ameb' xb'e li tenamit a'in chi elk chaq sa' li ch'och' Jerusalem, rik'in xwankil lin tel, re naq taaruq tinwaklesi chaq choq' we jun "ruq' che'tiik xch'ool rik'in li ruuchinihom xjuruch' laj Jose.

26 Jo'kan ut, laa'in li Qaawa' Dios ink'a' tinkanab' naq li tenamit a'in

17a K'UTUL RAQAL:
Lemoox, k'ehok
lemoox; Tenq'ank.

b 4 Ne. 1:3.

18a 1 Rey. 3:11–13;
Mar. 10:17–27;
2 Ne. 26:31;
Tz. ut S. 6:7.

K'UTUL RAQAL:
B'ihomal.

b Luk. 12:22–31.

19a Mos. 4:26.

21a Tz. ut S. 11:20;
Abr. 3:25–26.

24a 1 Rey. 11:1;
Neh. 13:25–27.

b 1 Rey. 11:1–3;

Esd. 9:1–2;

Tz. ut S. 132:38–39.

25a Gen. 49:22–26;

Amos 5:15; 2 Ne. 3:5;
Alma 26:36.

K'UTUL RAQAL: Lehi,
xyuwa' laj Nefi.

te'xb'aanu jo' chanruheb' li ke'-wan najter.

27 Jo'kan ut, ex was wiitz'in, ab'ihomaqin, ut chex'ab'inq chiru li raatin li Qaawa': Xb'aan naq maa-jun winq sa' eeyanq taawanq xk'ihal, ka'ajwi' b'an "junaq li rixaqil, ut maajun xmoosil ixaqil taawanq;

28 Xb'aan naq laa'in, li Qaawa' Dios, nasaho' inch'ool rik'in "saqru ch'oolejil reheb' li ixq. Ut li yum-b'eetak ko'b'eetak, a'an tzeqbeetalil chiwu; jo'ka'in naxye li Qaawa' reheb' li Teepal.

29 Jo'kan ut, li tenamit a'in te'xpaab' lin taqlahom, chan li Qaawa' reheb' li Teepal, malaj "chimajewaaq li ch'och' sa' xk'ab'a'eb'.

30 Xb'aan naq wi laa'in, chan li Qaawa' reheb' li Teepal, nawaj xwaklesinkil li "iyajilbej choq' we, laa'in tintaqlaheb' lin tenamit; wi b'an ink'a', te'ab'inq chiru li k'a'aq re ru a'in.

31 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, laa'in, li Qaawa', wilom lix rahileb' xch'ool ut wab'ihom li yaa-b'ak ke'xb'aanu lix rab'ineb' lin tenamit sa' li ch'och' Jerusalen, relik chi yaal, ut sa' chixjunil lix ch'och'eb' lin tenamit, sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb' ut xtz'eqbeetalileb' lix b'eelomeb'.

32 Ut ink'a' tinkanab', chan li Qaawa' reheb' li Teepal, naq eb' lix chaq'al ru rab'ineb' li tenamit

a'in, li kink'ameb' xb'e chi elk chaq sa' li ch'och' Jerusalen, te'taqsiiq xyaab'eb' chiwu chirixeb' li winq re lin tenamit, chan li Qaawa' reheb' li Teepal.

33 Xb'aan naq eb' a'an ink'a' te'xk'am chi preexil lix rab'ineb' lin tenamit xb'aan lix q'unaleb' xch'ool, chi ink'a' tinwula'aniheb' rik'in jun li rahil majewank, toj reetal ajwi' li sache'k; xb'aan naq ink'a' te'xb'aanu li "yumb'eetak ko'b'eetak, jo' chanruheb' chaq najter, chan li Qaawa' reheb' li Teepal.

34 Ut anajwan k'ehomaq reetal ex was wiitz'in winq, nekenaw naq k'eeb'il li taqlahom a'in xb'aan li qayuwa' aj Lehi; jo'kan naq ak eenawom junxil; ut nimla maak k'eeb'il chik sa' eeb'een, xb'aan naq xeb'aanu li k'a'aq re ru a'in li ink'a' raj xeb'aanu.

35 K'ehomaq reetal, "q'axal nim wi'chik li maa'usilal xeb'aanu chiru li xe'xb'aanu laj Lamanita, li qas qitz'ineb'. Laa'ex xeq'et xch'oolleb' lee rixaqil q'uneb' xch'ool, ut xesach eeloq'al chiruheb' lee kok'al, sa' xk'ab'a' li k'a'ru ink'a' us xeb'aanu chiruheb'; ut li yaab'ak wan sa' xch'oolleb' taqenaq rik'in li Dios chejtb'al. Ut sa' xk'ab'a' lix kawil li raatin li Dios, li nakub'e chejtb'al, k'iila ch'oolej ke'kam, k'ob'b'ileb' chi cham xtch'olaleb'.

27a Tz. ut S. 42:22; 49:16.

K'UTUL RAQAL:

Sumlaak.

28a K'UTUL RAQAL: Saq

ru ch'oolej.

29a Eter 2:8–12.

30a Mal. 2:15;

Tz. ut S. 132:61–66.

33a K'UTUL RAQAL:

Atawink, atawinel;

Yib' ruhil na'leb'.

35a Jak. 3:5–7.

CH'OL 3

Eb' li saqeb' ru xch'ool neke'xk'ul li raatin li Dios li nasahob'resin ch'oolej —Lix tiikilaleb' laj Lamanita naxq'ax li reheb' laj Nefita—Laj Jakob naxtijeb' chirix li yumb'eetak ko'b'eetak, li yib' ru k'a'uxlej, ut li junjung paay chi maak. Wan na 544-421 chihab' ma nayo'la li Kristo.

A'B'AN k'ehomaq reetal, laa'in, aj Jakob nawaj raj eeraatinan-kil laa'ex li saq ru eech'ool. Ilonqex wan wi' li Dios chi xaqxo eek'a'uxl, ut tijonqex chiru chi numtajenaq eepaab'aal, ut a'an tixk'ojob' eech'ool sa' lee ch'a'ajkilal, ut a'an taa'atinaq eeruuchil, ut tixtaqla li k'a'ru tiik ru sa' xb'ee-neb' li te'sik'oq re eesachb'al.

2 Chejunilex li saq ru eech'ool, taqsihomaq lee jolom ut k'ulu-maq li raatin li Dios li nasahob'-resin ch'oolej, ut tzechahomaq xsahil lix rahom, xb'aan naq texruuq, wi "xaqxo lee na'leb', chi junelik.

3 A'b'anan rahilal, rahilal sa' ee-b'een laa'ex li moko saq ta ru eech'ool, li "tz'aj eeru sa' li kutan a'in chiru li Dios, xb'aan naq wi ink'a' nekejal eek'a'uxl, majewanb'il li ch'och' sa' eek'ab'a', ut eb' laj Lamanita, li moko tz'ajeb' ta ru jo' laa'ex, a'ut ^bmajewanb'ileb' rik'in jun li rahil majewank, texxrapleheh' toj reetal ajwi' li sache'k.

4 Ut chi seeb' taachalq xq'ehil, naq wi ink'a' nekejal eek'a'uxl eb' a'an te'reechani lix ch'och'il eereechanikom, ut li Qaawa' Dios "tixk'ameb' xb'e li tiikeb' xch'ool chi elk sa' eeyanq.

5 K'ehomaq reetal, eb' laj Lamanita eeras eeriitz'in, li xik' nekeril sa' xk'ab'a' lix tz'ajnilleb' ru ut li majewank li xchal sa' xtzuumaleb', q'axal tiik wi'chik xch'ooleb' cheru laa'ex, xb'aan naq eb' a'an moko "sachenaq ta sa' xch'ooleb' lix taqlahom li Qaawa', li kik'ehe' re li qayuwa'—naq te'wanq yal jun ajwi' li rixaqil, ut maajunaq lix moosil ixaqil, ut ink'a' taa'uxmanq li yumb'eetak ko'b'eetak sa' xyanqeb'.

6 Ut anajwan, li taqlahom a'in k'ee'ookeb' xch'ool chixpaab'ankil; jo'kan ut, sa' xk'ab'a' lix k'ee'ookileb' xch'ool a'in sa' xpaab'ankil li taqlahom a'in, li Qaawa' Dios ink'a' tixsacheb'; "taaruxtaanaheb' ru b'an, ut sa' junaq kutan te'ok choq' jun osob'tesinb'il tenamit.

7 K'ehomaq reetal, li b'eelomej sa' xyanqeb' "neke'xraheb' li rixaqil, ut li ixaqilb'ej sa' xyanqeb' neke'xraheb' lix b'eelom; ut li b'eelomej ut ixaqilb'ej reheb' neke'xra lix kok'aleb', ut sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb' lix yuwa'eb' naq maak'a'eb' xpaab'aal ut xik' nekexrileb'; jo'kan ut, jo' nimal ta wi' lee chaab'ilal chiruheb' a'an

3 2a Alma 57:26-27.

3a K'UTUL RAQAL: Tz'aj, tz'ajnil.

b 1 Ne. 12:23.

4a Omni 1:5-7, 12-13.

5a Jak. 2:35.

6a 2 Ne. 4:3, 6-7; Hel. 15:10-13.

7a K'UTUL RAQAL:

Junkab'al; Rahok.

sa' rilob'aal li nimla aj Yo'obt'esi-hom eere?

8 Ex was wiitz'in, ninxuwa naq wi ink'a' nekejal eek'a'uxl chirix lee maak, q'axal saqaq wi'chik xtib'eleb' chiru lee re, naq texk'a-me'q eerochb'eeneb' chiru lix k'o-jarib'aal li Dios.

9 Jo'kan ut, jun intaqlahom nin-k'e eere, a'an li raatin li Dios, naq ink'a' chik teehob'eb' chirix lix q'eqaleb' lix tib'el, chi moko chik teehob'eb' sa' xk'ab'a' lix tz'ajnil eb' ru; taajultiko'q b'an eere lix tz'aj-nil eeru laa'ex, ut taajultiko'q eere naq kichal xtz'ajnil eb' ru a'an sa' xk'ab'a' lix yuwa'eb'.

10 Jo'kan ut, chijultiko'q eere lee "kok'al, chanru naq xerahob'tesi xch'ooleb' xb'aan li k'a'ru xex'ile' chixb'aanunkil xb'aaneb'; ut jo'kan ajwi', chijultiko'q eere naq texruuq, sa' xk'ab'a' lee tz'ajnil, chixk'amb'aleb' lee kok'al sa' li sache'k, ut lix maakeb' a'an te-tuub'amanq sa' xb'een lee jolom sa' roso'jik li kutan.

11 Ex was wiitz'in, chex'ab'inq taxaq chiru li waatin; chewaklesi li reek'ahom lee raam; chiq'omaq eerib' re naq ^ataa'ajq eeru chiru lix wara li kamk; ut hitomaq eerib' rik'in lix rahil li ^bxb'alb'a re naq ink'a' tex'ok choq' 'anjel chiru laj tza, re texkute'q sa' li palaw a'an re xam ut chuhil pek, a'an li xkab' ^akamk.

12 Ut anajwan laa'in, aj Jakob,

kinye naab'al chik li k'a'aq re ru chiru lix tenamit laj Nefi, kintijeb' chirix li ^ayumb'eetak ko'b'eetak ut li ^byib' ru k'a'uxlej, ut li junjunq paay chi maak, kinye reheb' li xu-wajelil li taa'uxq xb'aan a'an.

13 Ut ink'a' naru natz'iib'aman chiruheb' ^ali perel ch'iich' a'in yal ta jun miin raqal lix b'aanuhom li tenamit a'in, li okenaqeb' chik chi k'ihok; a'b'an tz'iib'anb'il naa-b'al lix b'aanuhomeb' chiruheb' li perel ch'iich' li nim wi'chik, ut lix pleeteb', ut li wech'ok-ib' reheb', ut li rawa'b'ejileb' lix reyebe'.

14 Eb' li perel ch'iich' a'in, a'a-neb' lix perel ch'iich' laj Jakob ne-ke'xk'ab'a'in, ut yuib'anb'ileb' chaq xb'aan li ruq' laj Nefi. Ut nink'e xraqik xyeeb'al li aatin a'in.

CH'OL 4

Chixjunileb' li profet ke'xloq'oni li Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a' li Kristo—Naq laj Abraham kixmayeja laj Isaak, a'an wan choq' reetalil li Dios ut li Junaj Yo'lajenaq chiru—Eb' li winq tento te'xk'am wi'chik rib' sa' usilal rik'in li Dios, rik'in lix tojb'al rix li maak—Eb' laj Judio te'xtz'eqtaana li k'ojob'leeb'aal pek. Wan na 544–421 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN k'ehomaq reetal, ki-k'ulman naq laa'in, aj Jakob, chirix k'anjelak chi naab'al chiru

10 a K'UTUL RAQAL:
Kok'al, al.

11 a Alma 5:6–9.

b K'UTUL RAQAL:
Xb'alb'a.

c 2 Ne. 9:8–9.

d K'UTUL RAQAL:
Kamk re musiq'ej.

12 a K'UTUL RAQAL:
Yumb'eetak

ko'b'eetak.

b K'UTUL RAQAL:
Rahink-u; Aj maak.

13 a 1 Ne. 19:1–4;
Jak. 1:1–4.

lin tenamit rik'in aatin (ut ink'a' naru nintz'iib'a yal ta ka'ch'in ajwi' li waatin, xb'aan xch'a'ajkil xtz'iib'ankil li qaatin chiruheb' perel ch'iich'), ut naqanaw naq li k'a'aq re ru naqatz'iib'a chiruheb' perel ch'iich' tento taakanaaq;

2 A'b'anan yalaq k'a'ru naqatz'iib'a chiru k'a'aq re ru chik li moko perel ch'iich' ta tento taa'osoq' ut taasachmanq reetalil; a'ut naru naqatz'iib'a junjunq aatin chiruheb' perel ch'iich', li tixk'e reheb' li qalal qak'ajol, jo' ajwi' eb' li qas qitiz'in raarookeb' qab'aan, jun ch'ina b'iisaq lix na'leb'eb' chiqix, malaj chirixeb' lix yuwa'eb'—

3 Anajwan rik'in li na'leb' a'in nasaho' qach'ool; ut nokok'anjelak chi yalb'il qaqa'e re xtz'iib'ankil li aatin a'in chiruheb' perel ch'iich', ut naqayo'oni naq eb' li qas qitiz'in li raarookeb' qab'aan ut eb' li qalal qak'ajol te'xk'ul a'an rik'in b'antioxink sa' xch'ooleb', ut te'iloq chiru, re naq te'xtzol rik'in sahil ch'oolejil, ut moko rik'in ta rahil ch'oolej, chi moko rik'in xik' ilok, chirix lix b'een xna' xyuwa'eb'.

4 Xb'aan naq a'in ajwi' aj-e naq xqatz'iib'a li k'a'aq re ru a'in, re naq te'xnaw naq laa'o^a k'iqanaw chirix

li Kristo, ut ak qayo'on chaq lix loq'al k'iila cient chihab' ma nak'ulun; ut moko ka'aj ta wi' laa'o qayo'on chaq lix loq'al; jo'kaneb' ajb'an wi' chixjunil li santil^b profeet li ke'wan chaq junxil chiqu.

5 K'ehomaq reetal, eb' a'an ke'xpaab' li Kristo ut "ke'xloq'oni li Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a', ut jo'kan ajwi' laa'o naqaloq'oni li Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a'. Ut a'in aj-e naq naqapaab' lix^b chaq'rab' laj Moises, rik'in naq 'naxb'eresi li qaam rik'in a'an; ut xb'aan a'in naq santob'resinb'il choq' qe jo' tiikilal, jo' chanru ajwi' naq kik'ehe' sa' ajl chirix laj Abraham sa' li yamyookil ch'och' naq ki'ab'in chiru lix taqlahom li Dios rik'in xmayejankil laj Isaak li ralal, a' li wan choq' reetalil li Dios ut li "Ralal Junaj Chirib'il.

6 Jo'kan ut, naqatz'ileb' rix li profeet, ut wan k'iila na'leb' naqak'ul chi k'utb'esinb'il, ut li musiq'ej re^a profeetil aatin, ut rik'in chixjunil a'in li^b nak'utuk xyaalal qe, naqataw jun qayo'onihom, ut li qapaabaal ink'a' chik na'ee'k'an, jo'kan naq nokoru chi^c taqlank chi yaal sa' "xk'ab'a' li Jesus ut toja' eb' li che' neke'ab'in chiqu, malaj eb' li tzuul, malaj lix b'oolam li palaw.

4 4a K'UTUL RAQAL: Jesukristo.
b Luk. 24:25-27;
 Jak. 7:11;
 Mos. 13:33-35;
 Tz. ut S. 20:26.
 5a Moiss. 5:8.
b 2 Ne. 25:24;
 Jar. 1:11;
 Mos. 13:27, 30;

Alma 25:15-16.
 K'UTUL RAQAL:
 Chaq'rab' re laj
 Moises.
c Gal. 3:24.
d Gen. 22:1-14;
 Jwan 3:16-18.
 K'UTUL RAQAL: Junaj
 Yo'lajenaq.
 6a K'UTUL RAQAL:

Profeetil aatin,
 aatinak jo' profeet.
b K'UTUL RAQAL:
 Aj yehol nawom;
 Xk'utb'al xyaalal.
c K'UTUL RAQAL:
 Wankilal.
d Hech. 3:6-16;
 3 Ne. 8:1.

7 A'b'anan, li Qaawa' Dios naxk'ut chiqu lix "q'unal qametz'ew re naq taaruq taqanaw naq a' sa' xk'ab'a' li rusilal, ut xnimallix kub'sihom rib' choq' reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq, naq wan qawankil chixb'aanunkil li k'a'aq re ru a'in.

8 K'ehomaq reetal, ninq ut sachol ch'oolejeb' lix k'anjel li Qaawa'. K'a'jo' naq "ink'a' naru xtz'ilb'al rix xchamal lix ^bmuqmuukil na'leb' a'an, ut moko naru ta naq li winq tixtaw xyaalal chixjunileb' lix b'e. Ut maajun winq 'nana-wok re lix ^be, ka'ajwi' wi k'ut-b'esinb'il chiru; jo'kan ut, ex was wiitz'in, mixik' eeril lix k'utb'esi-hom li Dios.

9 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, rik'in lix wankilal li "raatin ke'chal li ^bwinq sa' xb'een li ruchich'och', a' li ruchich'och' li kiyob'tesiman rik'in lix wankilal li raatin. Jo'kan ut, wi li Dios kiru chi aatinak ut kiwan li ch'och', ut chi aatinak ut kiyob'tesiman li winq, k'a' pe' ut naq ink'a' naru chixtaqlankil li 'ruchich'och', malaj lix yib'ahom li ruq' li wan sa' xb'een, jo' chanru li naraj ut li nasaho' wi' xch'ool?

10 Jo'kan ut, ex was wiitz'in,

meesik' "xk'eeb'al xna'leb' li Qaawa'; sik'omaq b'an xk'ulb'al eena'leb' sa' ruq'. Xb'aan naq k'ehomaq reetal, laa'ex ajwi' nekenaw naq a'an nak'ehok na'leb' rik'in ^bchaab'il na'leb'ank, ut rik'in tiik ruhil na'leb', ut rik'in nimla uxtaan, sa' xb'een chixjunil lix yib'ahom.

11 Jo'kan ut, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, k'amomaq wi'chik eerib' sa' usilal rik'in a'an, xb'aan lix "tojb'al rix li maak xb'aan li Kristo, li ^bRalal Junaj Chirib'il, re naq teek'ul jun li 'wakliik chi yo'yo, jo' chanru li wankilal re waklesink chi yo'yo li wan rik'in li Kristo, ut toxexk'ute'q'jo' li ^bxb'een taa'uuchinq chiru li Kristo choq' re li Dios, chi wanq eepaab'aal, ut eetawomaq xchaab'ilal eeyo'onihom chirix li loq'alil rik'in a'an, naq toj maji' naxk'utb'esi rib' sa' li tz'ejwalej.

12 Ut anajwan, ex li raarookex inb'aan, misach eech'ool naq ninye eere li na'leb' a'in, xb'aan naq k'a' naq ink'a' taa'uxq "aatinak chirix lix tojb'al rix li maak xb'aan li Kristo, ut xk'eeb'al qach'ool chix-tawb'al tz'aqal qana'leb' chirix, jo' ajwi' chixtawb'al qana'leb' chirix li wakliik chi yo'yo ut li ruchich'och' li toj taachalq?

7a Eter 12:27.

8a Rom. 11:33-36.

b Tz. ut S. 19:10; 76:114.

K'UTUL RAQAL:

Xmuqmuukil na'leb' li Dios.

c 1 Kor. 2:9-16;

Alma 26:21-22.

K'UTUL RAQAL:

Nawok, xnawom.

d Isa. 55:8-9.

9a Morm. 9:17;

Mois. 1:32.

b K'UTUL RAQAL:

Yo'ob'tesink; Winq.

c Hel. 12:8-17.

10a 2 Ne. 9:28-29;

Alma 37:12, 37;

Tz. ut S. 3:4, 13.

b K'UTUL RAQAL:

Chixjunil naxnaw;

Chaab'il na'leb'ejil.

11a K'UTUL RAQAL:

Xtojb'al rix li maak.

b Heb. 5:9.

c K'UTUL RAQAL:

Wakliik chi yo'yo.

d Mos. 15:21-23; 18:9;

Alma 40:16-21.

12a 2 Ne. 25:26.

13 K'ehomaq reetal, ex was wii-tz'in, li ani na'aatinak jo' profeet, chi'aatinaq re taatawe'q ru xb'aaneb' li winq, xb'aan naq li "Musiq'ej naxye li yaal ut ink'a' natik'ti'ik. Jo'kan ut, na'aatinak chirix li k'a'aq re ru jo' chanru tz'aqal ^bwan, ut chirix li k'a'aq re ru jo' chanru tz'aqal taawanq; jo'-kan ut, li na'leb' a'in k'utb'esinb'il chiqu chi 'saqen ru, re xkolb'al li qaam. A'ut k'ehomaq reetal, moko qajunes ta naqaye qanawom chirix li k'a'aq re ru a'in; xb'aan naq li Dios kixye ajwi' reheb' li profeet najter.

14 A'ut k'ehomaq reetal, eb' laj Judio ke'wan choq' jun tenamit "jipeb' xk'a'uxl; ut ^bxik' ke'ril li aatin li saqen ru, ut ke'xkamsiheb' li profeet, ut ke'xsik' li k'a'aq re ru li ink'a' ke'ru chixtawb'al ru. Jo'kan ut, sa' xk'ab'a' lix 'mutz'ileb' ru, ut a' mutz' uhej a'an kichal xb'aan xq'axb'al li aajel raj ru xsik'b'al, tento te't'ane'q, xb'aan naq li Dios kixmaq' lix saqenkil ru chiruheb', ut kixq'axtesi k'iila na'leb' reheb' li ^dink'a' neke'ru chixtawb'al ru, xb'aan naq jo'-kan ke'rataw. Rik'in ut naq ke'rataw a'an, li Dios kixb'aanu, re naq te'tichk'oq.

15 Ut anajwan laa'in, aj Jakob, k'amb'il inb'e xb'aan li Musiq'ej

re tin'aatinaq jo' profeet; xb'aan naq nink'e reetal rik'in li naxk'an-jela wi' li Musiq'ej wik'in, naq sa' xk'ab'a' lix "tichk'ojikeb' laj Judio eb' a'an ^bte'xtz'eqtaana li 'pek li ke'ru raj chi kab'lak wi' re kawaq lix k'ojob'ankil.

16 A'ut k'ehomaq reetal, jo' yeeb'il sa'eb' li loq'laj hu, li "pek a'in taa'ok choq' li nim, ut li rosob'l, ut li jun ajwi' chi tz'aqal ^bk'ojleb'aal te'ruuq wi' chi kab'lak laj Judio.

17 Ut anajwan, ex raarookex inb'aan, chanru taaruuq taa'uxq naq eb' a'in, chirix naq xe'xtz'eqtaana li tz'aqal k'ojleb'aal, "te'ruuq wi'chik chi kab'lak sa' xb'een, re naq taa'ok a'an choq' xjolomil lix xukeb'?

18 K'ehomaq reetal, ex was wii-tz'in raarookex inb'aan, tinte cheru li muqmuukil na'leb' a'in, wi chi yalaq chan ru ink'a' na'ee-k'an inxaqxookilal sa' li Musiq'ej, ut nintichk'ok sa' xk'ab'a' naq q'a-xal ink'a'uxl cherix.

CH'OL 5

Laj Jakob naxye li raatin laj Tzenos chirix li jaljookil ru aatin reheb' lix toonal li che' olivo, li awb'il ut li re k'iche'—A'aneb' reetalil Israel ut eb' laj Gentil—Nayeeman resil chi junxilaj

13a K'UTUL RAQAL:
Santil Musiq'ej; Yaal.
b Tz. ut S. 93:24.
c Alma 13:23.
14a Mat. 23:37–38;
2 Ne. 25:2.
b 2 Kor. 11:3;
1 Ne. 19:7;

2 Ne. 33:2.
c Isa. 44:18;
Rom. 11:25.
d 2 Ne. 25:1–2.
15a Isa. 8:13–15;
1 Kor. 1:23;
2 Ne. 18:13–15.
b 1 Ne. 10:11.

c K'UTUL RAQAL: Pek,
xnimal ru pek sa'
xxuk; Saqoonaq.
16a Sal. 118:22–23.
b Isa. 28:16;
Hel. 5:12.
17a Mat. 19:30;
Tz. ut S. 29:30.

naq taajek'imanq ut taach'utub'a-manq Israel—Wan aatin chirixeb' laj Nefita ut laj Lamanita, ut chix-junil lix junkab'al laj Israel—Eb' laj Gentil te'jutz'ub'aaq rik'in laj Israel—Sa' roso'jik taak'atmanq li awimq. Wan na 544–421 chihab' ma nayo'la li Kristo.

K'EHOMAQ reetal, ex was wiitz'in, ma ink'a' jultik eere rilb'al chi tz'iib'anb'il li raatin li profet aj "Tzenos, li kixye a'an re lix Junkab'al laj Israel, li naxye:

2 Ab'ihomaq, ex xjunkab'al laj Israel, ut cherab'i li waatin laa'in, jun xprofet li Qaawa'.

3 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, jo'ka'in naxye li Qaawa', Laa'in tatinjuntaqeeta, at xjunkab'al laj "Israel, rik'in jun ^bxtoonol li che' olivo li awb'il, li kixk'ul jun li winq ut kixch'olani sa' li 'rawimq, ut kiniman, ut kiq'elo', ut ki'ok chi ^aq'aak.

4 Ut kik'ulman naq lajeechal re li awimq xko'o, ut kiril naq x'ok chi q'aak lix toonal lix che' olivo; ut kixye: laa'in tinset li ruq', ut tink'aleq chirix, ut tinch'olani, re naq maare te'tuxmeq li ruq' li ak'eb' ut q'uneb' ru, ut moko taa'oso'q ta.

5 Ut kik'ulman naq kixset li ruq', ut kik'alek chirix, ut kixch'olani jo' chanru li raatin.

6 Ut kik'ulman naq chirix

k'iila kutan ki'ok ka'ch'inak chi alab'te'ink, li ruq' ak' ut q'un ru; a'b'anan k'ehomaq reetal, lix nimal lix b'een ki'ok chi oso'k.

7 Ut kik'ulman naq laj eechal re li awimq kiril, ut kixye re lix moos: Naraho' inch'ool rik'in naq taasachq chiwu lix toonal li che' a'in; jo'kan ut, ayu, mich'eb' li ruq' junaq xtoonol li "che' olivo re k'iche', ut k'am chaq wik'in; ut taqamich' lix xb'eenileb' li ruq' che' li xe'ok chi chaqik, ut te'qakut sa' li xam re naq te'k'ate'q.

8 Ut k'e reetal, chan li Qaawa' re li awimq, laa'in tinchapeb' naab'al li ruq' che' a'in li ak'eb' ut q'uneb' ru, ut teb'injutz'ub' a' yaal b'ar nawaj; ut maak'a' naxye naq wi taa'uxq naq taa'oso'q lix xe'il li che' a'in, tinruuq chixk'uulankil li ruuchinihom choq' we; jo'kan naq tinchap li ruq' che' a'in li ak'eb' ut q'uneb' ru, ut tinjutz'ub'eb' a' yaal b'ar nawaj.

9 Ut chap laa'at li ruq'eb' lix toonal li che' olivo re k'iche', ut jutz'ub'eb' sa' "xna'ajeb' a'an; ut a'in li xinmich' teb'inkut sa' li xam ut teb'ink'at, re naq ink'a' te'xlaatz'ob'resi ru lix ch'och'il li wawimq.

10 Ut kik'ulman naq lix moos li Qaawa' re li awimq kixb'aanu jo' chanru li raatin li Qaawa' re li awimq, ut kixjutz'ub'eb' li ruq' lix toonal li "che' olivo re k'iche'.

5 1a K'UTUL RAQAL:
Tzenos.
3a Esek. 36:8.
K'UTUL RAQAL:
Israel.
b Rom. 11:17–24.

K'UTUL RAQAL:
Olivo, che'.
c Tz. ut S. 101:44.
K'UTUL RAQAL:
Awimq re li Qaawa'.
d K'UTUL RAQAL:

Q'etok paab'ank.
7a Rom. 11:17, 24.
9a Rom. 1:13.
10a K'UTUL RAQAL:
Gentil, eb' laj.

11 Ut li Qaawa' re li awimq kix-taqla k'alek chirix, ut xsetb'al li ruq', ut xch'olaninkil, ut kixye re lix moos: Naraho' inch'ool naq taasachq chiwu lix toonal li che' a'in; jo'kan ut, re naq maare taa-ruuq tinkol rix lix xe'il re naq ink'a' taa'oso'q, re b'an tinkol rix choq' we, kinb'aanu li na'-leb' a'in.

12 Jo'kan ut, k'am laa b'e; chawil lix toonal li che', ut chach'olani, jo'chanru li waatin.

13 Ut eb' a'in "tink'e sa' li jun raqal re li wawimq q'axal najt, a' yaal b'ar nawaj, maak'a' na'ok wi' aawe; ut ninb'aanu re naq taaruuq tinkol rix choq' we lix tz'aqal uq' li che'; ut jo'kan ajwi', re naq tink'uula li ruuchinihom chiru li q'ehil choq' we; xb'aan naq naraho' inch'ool naq taasachq chiwu lix toonal li che' a'in ut li ruuchinihom.

14 Ut kik'ulman naq li Qaawa' re li awimq kixchap xb'e, ut kixmuqeb' li ruq' lix toonal li che' olivo li awb'il, sa'eb' li jar raqal re li awimq li q'axal najteb', li jun sa' li jun raqal ut li jun sa' li jun chik, jo'chanru li naraj ut li nasaho' wi' xch'ool.

15 Ut kik'ulman naq kinume' k'iila kutan, ut li Qaawa' re li awimq kixye re lix moos: Kim, chookub'eeq sa' li awimq, re taa-ruuq took'anjelaq sa' li awimq.

16 Ut kik'ulman naq li Qaawa' re li awimq, ut jo'kan ajwi' li moos, ke'kub'e sa' li awimq chi k'anjelak. Ut kik'ulman naq li moos kixye

re laj eechal re: K'e reetal, il arin, k'e reetal lix toonal li che'.

17 Ut kik'ulman naq li Qaawa' re li awimq ki'ilok, ut kixk'e reetal lix toonal li che' li ke'jutz'ub'aak wi' li ruq' lix toonal li che' olivo re k'iche', ut ak xtuxmek chaq ut x'ok chi "uuchink. Ut kixk'e reetal naq chaab'il, ut li ruuchinihom chanchan tz'aqal li ru.

18 Ut a'an kixye re li moos: K'e reetal, eb' li ruq' li xtoonali che' re k'iche' ke'xchap xha'il lix xe'il, jo'kan naq lix xe'il xk'ehok nimla metz'ew; ut sa' xk'ab'a' lix nimal xmetz'ew lix xe'il, eb' li ruq' che' re k'iche', chaab'il ru che' ke'uuchin wi'. Anajwan, wi ta ink'a' xqajutz'ub' chaq li ruq' che' a'in, x'oso' raj lix toonal. Anajwan ut k'e reetal, laa'in tink'uula naab'al li ru che', li x'uuchin wi' lix toonal li che', ut li ruuchinihom tink'uula chiru li q'ehil, choq' we laa'in.

19 Ut kik'ulman naq li Qaawa' re li awimq kixye re li moos: Kim, yo'o sa' li jun raqal q'axal najt re li awimq, ut qak'ehaq reetal ma ink'a' ajwi' ke'uuchin chi naab'al li tz'aqal ruq' li che', re naq tink'uula li ruuchinihom chiru li q'ehil, choq' we laa'in.

20 Ut kik'ulman naq xkoheb' b'ar wi' laj eechal k'anjel kixmuq chaq li tz'aqal ruq' li che', ut a'an kixye re li moos: K'e reetaleb' a'in; ut kixk'e reetal li "xb'een, naq naab'al li ru che' li ki'uuchin wi' chaq; ut kixk'e ajwi' reetal naq chaab'il. Ut kixye re li moos: chap xkomon li ruuchinihom, ut k'uula choq' re li

q'ehil, re naq tink'uula choq' we; xb'aan naq k'e reetal, chan, chiru li k'iila kutan a'in kinch'olani, ut naab'al li ru che' ki'uuchin wi'.

21 Ut kik'ulman naq li moos kixye re laj eechal re: K'a' naq xat-chal arin chirawb'al li che' a'in, malaj li ruq' a'in lix toonal li che'? Xb'aan naq k'e reetal, a'an li jun chi na'ajej q'axal yib' ru sa' chixjunil lix ch'och'il laa wawimq.

22 Ut li Qaawa' re li awimq kixye re: Maak'e inna'leb'; kinnaw naq a'an jun siir chi ch'och' yib' ru; jo'kan naq kinye aawe, chiru li k'iila kutan a'in kinch'olani, ut nakak'e reetal naq naab'al li ru che' x'uuchin wi'.

23 Ut kik'ulman naq li Qaawa' re li awimq kixye re lix moos: Il arin, k'e reetal naq kiwaw ajwi' jun chik ruq' lix toonal li che'; ut nakanaw naq li jun siir chi ch'och' a'in q'axal yib' wi'chik ru chiru li xb'een. A'ut k'e reetal li che'. Kinch'olani chiru li k'iila kutan a'in, ut naab'al li ru che' x'uuchin wi'; jo'kan ut, mol chaq, ut k'uula choq' re li q'ehil, re tink'uula choq' we.

24 Ut kik'ulman naq li Qaawa' re li awimq kixye wi'chik re lix moos: Il arin, ut k'e ajwi' reetal jun chik li ^aruq' che', li kiwaw; k'e reetal naq kinch'olani ajwi' a'an, ut ki'uuchin.

25 Ut kixye re li moos: Il arin, ut k'e reetal li jun chik. K'e reetal, a'in kiwaw sa' jun ^achaab'il

siir chi ch'och'; ut chiru li k'iila kutan a'in kinch'olani, ut yal jun raqal li che' chaab'il x'uuchin, ut li ^bjun raqal chik chi che', k'iche' aj ru che' li xruuchini; k'e reetal, kinch'olani lix toonal li che' a'in jo'eb' li jun ch'ol chik.

26 Ut kik'ulman naq li Qaawa' re li awimq kixye re li moos: Mich'eb' li ruq' che' li ink'a' chaab'il ^ax'e'uuchin, ut kuteb' sa' li xam.

27 A'b'an k'ehomaq reetal, li moos kixye re: Chiqaset b'an li ruq', ut chook'aleq chirix, ut chiqach'olani jun k'amok chik, re naq maare taaruuchini li chaab'il ru che' choq' aawe, re tatruuq chix-k'uulankil choq' re li q'ehil.

28 Ut kik'ulman naq li Qaawa' re li awimq ut lix moos li Qaawa' re li awimq ke'xch'olani chixjunil li ru li awimq.

29 Ut kik'ulman naq kinume' k'iila kutan, ut li Qaawa' re li awimq kixye re lix ^amoos: Kim, yo'o sa' li awimq, re took'anjelaq wi'chik sa' li awimq. Xb'aan naq k'e reetal, taanach'oq chaq li ^bkutan, ut chi seeb' taachalq li ^croso'jik; jo'kan ut, tento tink'uula li ru che' chiru li q'ehil, choq' we laa'in.

30 Ut kik'ulman naq li Qaawa' re li awimq ut li moos ke'kub'e sa' li awimq; ut ke'wulak rik'in lix toonal li che' li toqb'il chaq tz'aqal li ruq' ut ke'jutz'ub'aak chaq li ruq' che' re k'iche'; ut k'ehomaq reetal,

24a Esek. 17:22–24;

Alma 16:17;

3 Ne. 15:21–24.

25a 1 Ne. 2:20.

b 3 Ne. 10:12–13.

26a Mat. 7:15–20;

Alma 5:36;

Tz. ut S. 97:7.

29a Tz. ut S. 101:55;

103:21.

b K'UTUL RAQAL:

Roso'jik li kutan,

roso'jikil kutan.

c 2 Ne. 30:10;

Jak. 6:2.

numtajenaq li che' rik'in "k'iila paay chi ru che'.

31 Ut kik'ulman naq li Qaawa' re li awimq kixyalatq li ru che', li junjunq paay a' yaal jo' chanru rajlankil. Ut li Qaawa' re li awimq kixye: K'e reetal, chiru li k'iila kutan a'in kiqach'olani lix toonal li che' a'in, ut xink'uula naab'al li ru che' choq' we chiru li q'ehil.

32 A'ut k'e reetal, sa' li kutan a'in naab'al li x'uuchin wi', ut "maajun wan li chaab'il. Ut k'e reetal, chixjunil paay chi ru che' ink'a' us wan, ut maak'a' na'ok wi' we, us ta k'a'jo' xook'anjelak; ut anajwan naraho' inch'ool rik'in naq taasachq chiwu lix toonal li che' a'in.

33 Ut li Qaawa' re li awimq kixye re li moos: K'a'ru taqab'aanu re lix toonal li che', re naq tink'uula wi'chik lix chaab'il uuchinihom choq' we laa'in?

34 Ut li moos kixye re laj eechal re: K'e reetal, rik'in naq xajutz'ub' li ruq' li che' olivo re k'iche', ke'x-ch'olaniheb' lix xe'il, jo'kan naq toj yo'yookeb' ut ink'a' xe'oso'; jo'kan naq nakawil naq toj chaab'ileb'.

35 Ut kik'ulman naq li Qaawa' re li awimq kixye re lix moos: Li che' maak'a' na'ok wi' we, ut lix xe'il maak'a' na'ok wi' we naq toj ink'a' us li taa'uuchinq wi'.

36 A'b'anan laa'in ninnaw naq chaab'il lix xe'il, ut choq' re tz'aqal li wajom naq xinkol rix; ut sa' xk'ab'a' lix nimal xmetz'ew, toj

anajwan xruuchini chiru li ruq' che' re k'iche' li chaab'il ru che'.

37 A'ut k'e reetal, xe'niman li ruq' che' re k'iche', ut "ke'xq'ax ru lix xe'il; ut rik'in naq li ruq' che' re k'iche' xe'numta sa' xb'een lix xe'il, naab'al li ru che' ink'a' us x'uuchin wi'; ut sa' xk'ab'a' naq xnaab'alo' li ru che' ink'a' us li x'uuchin wi', nakak'e reetal naq na'ok chi oso'k; ut sa' junpaat chik q'ano'jenaq, re naq taaruq taakutmanq sa' li xam, wi ink'a' naqab'aanu k'a'ruhaq re xkolb'al rix.

38 Ut kik'ulman naq li Qaawa' re li awimq kixye re lix moos: Chookub'eeq sa'eb' li raqal re li awimq li q'axal najteb', ut qak'ehaq reetal ma x'uuchin ajwi' li ru che' ink'a' us chiruheb' li tz'aqal ruq' che'.

39 Ut kik'ulman naq ke'kub'e sa'eb' li raqal re li awimq li q'axal najteb'. Ut kik'ulman naq li ruuchinihom li tz'aqal ruq' che' po'jenaq ajwi'; relik chi yaal, li "xb'een ut li xkab' ut jo'kan ajwi' laj ch'otonel; ut chixjunileb' ak po'jenaqeb'.

40 Ut li "ru che' re k'iche' sa' laj ch'otonel kinumta chaq sa' xb'een li jun raqal li che' li chaab'il x'uuchin wi' chaq, toj reetal naq li ruq' che' ak xchaqik ut xkam.

41 Ut kik'ulman naq li Qaawa' re li awimq kiyaab'ak, ut kixye re li moos: "K'a' chik ru kiru raj kinb'aanu choq' re li wawimq?

30 a K'UTUL RAQAL:
Q'etok paab'ank.
32 a JS—R 1:19.

37 a Tz. ut S. 45:28–30.
39 a Jak. 5:20, 23, 25.
40 a Morm. 6:6–18.

41 a 2 Ne. 26:24.

42 K'e reetal, kinnaw naq chixjunil li ru li awimq ak po'jenaq, ka'aj chik a'in ink'a'. Ut anajwan eb' a'in li chaab'il ke'uuchin chaq junxil ak xe'po'e' ajwi; ut anajwan chixjunileb' lix toonaleb' li che' re li wawimq maak'a' chik neke'ok wi', ka'aj chik re yok'e'k chaq ut kute'k sa' xam.

43 Ut k'e reetal, a'in li wan sa' roso'jik, li xchaqik wi' li ruq', xwaw sa' jun "chaab'il siir chi ch'och'; relik chi yaal, a' li sik'b'il ru inb'aan sa' xb'een chixjunil chik raqal lix ch'och'il li wawimq.

44 Ut nakak'e reetal naq kinyok' ajwi' chaq li k'a'ru "laatz'ob'resinb'il wi' chaq li jun siir chi ch'och' a'in, re naq tinwaw lix toonal li che' a'in sa' xna'aj.

45 Ut nakak'e reetal naq jun raqal a'an chaab'il li x'uuchin wi', ut jun raqal re k'iche' li x'uuchin wi'; ut rik'in naq ink'a' kinmich'eb' li ruq' li che' ut keb'inkut sa' xam, k'e reetal, ke'numta sa' xb'een li chaab'il ruq' che', jo'kan naq xchaqik chaq.

46 Ut anajwan, k'e reetal, us ta mak'a'jo' naq kiquil li wawimq, xe'po'je' xtoonallix che'il, jo'kan naq maajun chaab'il ru che' neke'uuchin wi'; ut eb' a'in kinyo'oni xkolb'al rix, re naq kink'uula raj li ruuchinihom chiru li q'ehil, choq' we laa'in. A'b'an k'e reetal, ak xe'ok chanchan li che' olivo re k'iche', ut maak'a' neke'ok wi', ka'aj chik re "yok'e'k chaq ut kute'k sa'

xam, ut naraho' inch'ool naq te'sachq chiwu.

47 A'b'anan k'a' chik ru kiru raj kinb'aanu sa' li wawimq? Ma kin-kotz tab'i' li wuq', re ink'a' kinch'olani? Ink'a' b'an, kinch'olani, ut kink'alek chirix, ut kinset li ruq', ut kink'e xq'emul, ut "kin-ye' li wuq' ka'ch'in chik ma chiru chixjunil li kutan, ut taanach'oq chaq li ^broso'jik. Ut naraho' inch'ool naq taa'aje'q naq teb'inyok' chaq chixjunil lix toonal li che' re li wawimq, ut teb'inkut sa' li xam re naq te'k'ate'q. Ani li xpo'ok re li wawimq?

48 Ut kik'ulman naq li moos kixye re laj eechal re: Ma maa-wa' sa' xk'ab'a' lix taqenaqil laa wawimq—ma ink'a' xe'numta li ruq' sa' xb'eeneb' chaq lix xe'il, li chaab'il? Ut sa' xk'ab'a' naq eb' li ruq' ke'numta sa' xb'eeneb' lix xe'il, k'e reetal naq q'axal sa' jun-paat wi'chik ke'niman chiru lix metz'ew li xe', ut xjuneseb' rib' naq ke'xchap xmetz'ew. K'e reetal, ninye, ma maawa' a'in aj-e naq ke'po'e' li jar toonal chi che' re laa wawimq?

49 Ut kik'ulman naq li Qaawa' re li awimq kixye re li moos: Yo'o, ut choxqayok'eb' chaq lix toonaleb' li che' re li awimq ut chiqakuteb' sa' li xam, re naq ink'a' te'xlaatz'ob'-resi lix ch'och'il li wawimq, xb'aan naq ak inb'aanuhom chixjunil. K'a' chik ru kiru raj kinb'aanu choq' re li wawimq?

43 a 2 Ne. 1:5.
44 a Eter 13:20-21.
46 a 3 Ne. 27:11.

47 a 2 Ne. 28:32;
Jak. 6:4.
b K'UTUL RAQAL:

Ruchich'och'—
Roso'jik li
ruchich'och'.

50 A'ut, k'ehomaq reetal, li moos kixye re li Qaawa' re li awimq: chakanab' chik "junpaataq.

51 Ut li Qaawa' kixye: Yaal, tin-kanab' chik junpaataq, xb'aan naq naraho' inch'ool naq te'sachq chiwu lix toonaleb' li che' re li wawimq.

52 Jo'kan ut, chiqachap xkomo-
neb' li "ruq'eb' a'in li ke'waw sa'eb'
li jar raqal re li wawimq li q'axal
najteb', ut chiqajutz'ub'eb' sa' lix
toonali che' ke'chal wi' chaq; ut
chiqamich' chaq sa' lix toonali
che', li ruq' che' li q'axal k'a li ne-
ke'uuchin wi', ut chiqajutz'ub' lix
tz'aqal uq' lix toonali che' sa'
xna'ajeb' a'an.

53 Ut a'in tinb'aanu re naq ink'a'
taa'oso'q lix toonali che', re naq
maare tinkol rix choq' we lix xe'il,
choq' re li wajom laa'in.

54 Ut k'e reetal, lix xe'ileb' li tz'a-
qal ruq' li che' li ke'waw a' yaal
b'ar kiwaj toj yo'yookeb'; jo'kan
ut, re naq tinkoleb' rix choq' re
li wajom laa'in, tinchap xkomo-
neb' li ruq' lix toonali che' a'in,
ut "toxinjutz'ub' sa'eb' a'an. Re-
lik chi yaal, teb'injutz'ub' sa'eb'
a'an li ruq' lix na'il che', re naq
maare tinkoleb' rix li xe' choq'
we laa'in, re naq jo'q'e tz'aqa-
laq xkawilal maare chaab'il ru
che' te'uuchinq wi' choq' we, re
naq toj tintaw inloq'al rik'in li ru
li wawimq.

55 Ut kik'ulman naq ke'chapok
chaq rik'in li tz'aqal toon chi che'
li kik'iche'o' chaq, ut ke'jutz'ub'an

sa'eb' li tz'aqal tooneb' chi che', li
ke'k'iche'o' ajwi'.

56 Ut ke'chapok chaq rik'ineb'
li tz'aqal tooneb' chi che' li ke'k'i-
che'o' chaq, ut ke'jutz'ub'an sa' lix
na'il toonali che'.

57 Ut li Qaawa' re li awimq
kixye re li moos: Maamich'eb'
chaq li ruq' che' re k'iche' sa'eb'
lix toonaleb' li che', ka'ajeb' wi' li
q'axal k'aheb'; ut sa'eb' a'an tex-
jutz'ub'anq jo' chanru li k'a'ru
xinye.

58 Ut taqach'olani wi'chik lix
toonaleb' li che' re li awimq, ut
taqak'oseb' li ruq'; ut taqamich'
chaq sa' lix toonaleb' li che' eb'
li ruq' che' li ak q'ano'jenaqeb',
li tento te'oso'q, ut te'qakut sa'
li xam.

59 Ut ninb'aanu a'in re naq maare
lix xe'ileb' te'xtaw xmetz'ew sa'
xk'ab'a' lix chaab'ilaleb' a'an; ut
sa' xk'ab'a' lix jalb'aleb' li ruq', re
naq li us taanumtaaq sa' xb'een
li ink'a' us.

60 Ut sa' xk'ab'a' naq kinkoleb'
rix li tz'aqal ruq' che' ut lix xe'i-
leb' a'an, ut naq kinjutz'ub'eb'
wi'chik li tz'aqal ruq' che' sa' lix
na'il xtoonali che', ut kink'uula
lix xe'il lix na'ileb' xtoonali, re naq
maare eb' lix toonali che' re li
wawimq te'uuchinq wi'chik rik'in
chaab'il "ru che'; ut re naq taasa-
ho'q wi'chik inch'ool rik'in li ru
li wawimq, ut re naq maare q'axal
taasaho'q inch'ool naq kink'uula
lix xe'il ut li ruq' li ru che' kiwan
sa' xtiklajik—

61 Jo'kan ut, ayu, ut b'oqeb' chaq li ^amoos, re naq taaruuq ^btook'an-jelaq chi yalb'il qaq'e rik'in xnimal li qametz'ew sa' li awimq, re naq taaruuq taqakawresi li b'e, re naq tink'e chi uuchink wi'chik li tz'aqal ru che', a' li tz'aqal ru che' li chaab'il ut li q'axal loq' wi'chik sa' xb'een chixjunil chik li ru che'.

62 Jo'kan ut, yo'qeb', ut choo-k'anjelak rik'in xnimal li qametz'ew li jun sut chik a'in, xb'aan naq k'e reetal, taanach'oq chaq li roso'jik, ut a'in choq' re li jun sutaq chik naq tinset li ruq' li wawimq.

63 Jutz'ub'omaqeb' li ruq' che'; tikib'omaq rik'in laj ^ach'otonel re te'wanq sa' xb'eenil, ut re naq li xb'eenil taawanq choq' aj ch'otonel, ut k'alengex chirixeb' lix toonaleb' li che', li ak xe'q'ee'lo' jo' ajwi' li saaj, li xb'eenil ut laj ch'otonel; ut laj ch'otonel ut li xb'eenil, re naq chixjunileb' te'ch'olaniiq wi'chik li jun sutaq chik.

64 Jo'kan ut, k'alengex chirixeb', ut setomaqeb' li ruq', ut k'ehomaq xq'emuleb', li jun sutaq chik, xb'aan naq taanach'oq chaq li roso'jik. Ut wi taa'uxmanq naq te'ninqanq a'in li xe'jutz'ub'aak, ut taa'uuchinq chiruheb' li tz'aqal ru che', rik'in a'an teekawresi li b'e chiruheb', re te'ninqanq.

65 Ut naq te'ok chi ninqanq teerisiheb' li ruq' che' li k'a ru, jo' chanru xmetz'ew li chaab'il, ut

jo' chanru xnimal, ut ink'a' ^ateerisi lix yib'al ru chi jun waakaj, maare anchal lix xe'il q'axal kawaq choq' re li jutz'ub'anb'il, ut taa'oso'q li jutz'ub'anb'il, ut te'sachq chiwu lix toonal li che' re li wawimq.

66 Xb'aan naq naraho' inch'ool rik'in naq te'sachq chiwu lix toonaleb' li che' re li wawimq; jo'kan naq teerisi li ink'a' us a' yaal jo' chanru taanimanq li us, re naq li xe' ut lix b'een juntaq'eetaqeb' xmetz'ew, toj reetal naq li us taanumtaaq sa' xb'een li ink'a' us, ut li ink'a' us taayok'e'q chaq ut taakute'q sa' li xam, re naq ink'a' te'xlaatz'ob'resi lix ch'och'il li wawimq; ut chi jo'kan tinmesu chaq li ink'a' us sa' li wawimq.

67 Ut eb' li ruq' li tz'aqal che' teb'injutz'ub' wi'chik sa' li tz'aqal toon chi che';

68 Ut eb' li ruq' li tz'aqal toon chi che' teb'injutz'ub' sa'eb' li tz'aqal ruq' lix toonal li che'; ut chi jo'kan teb'inch'utub' wi'chik, re naq te'ruuchini li tz'aqal ru che', ut junajaqeb'.

69 Ut li ink'a' us ^ataatz'e'q'q chaq, relik chi yaal, sa' chixjunil chaq lix ch'och'il li wawimq; xb'aan naq k'ehomaq reetal, ka'aj chik li jun sutaq a'in tinset li ruq' li wawimq.

70 Ut kik'ulman naq li Qaawa' re li awimq kixtaqla lix ^amoos; ut li moos xko'o ut koxb'aanu li

61 a Jak. 6:2;

Tz. ut S. 24:19.

b Tz. ut S. 39:11, 13, 17.

63 a 1 Ne. 13:42;

Eter 13:10–12.

65 a Tz. ut S. 86:6–7.

69 a 1 Ne. 22:15–17, 23;

2 Ne. 30:9–10.

70 a Tz. ut S. 101:55;

103:21.

kitaqlaak wi' chaq xb'aan li Qaawa', ut kixk'ameb' chaq xkomoneb' li moos, ut ^bmoko k'ihēb' ta.

71 Ut li Qaawa' re li awimq kixye reheb: Ayuqex, ut "chexk'anjelaq sa' li awimq, rik'in xnimal eemetz'ew. Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li ^bjun sutaq chik a'in tinch'olani li wawimq; xb'aan naq ak haye'k chaq re li roso'jik, ut chi seeb' taachalq li q'ehil; ut wi nekexk'anjelak rik'in xnimal eemetz'ew wochb'een, taawanq 'xsahil eech'ool rik'in li ru che' li tink'uula choq' we chiru li q'ehil li taachalq sa' junpaat.

72 Ut kik'ulman naq eb' li moos xkoheb' ut ke'k'anjelak rik'in xnimaleb' lix metz'ew; ut li Qaawa' re li awimq kik'anjelak ajwi' rochb'eeneb'; ut ke'ab'in chiruheb' lix taqlahom li Qaawa' re li awimq sa' chixjunil li k'a'aq re ru.

73 Ut ki'ok chi wank wi'chik li tz'aqal ru che' sa' li awimq; ut eb' li tz'aqal ruq' che' ke'ok chi nimanq ut chi tamk chi numtajenaq; ut li ruq' che' re k'iche' ke'ok chi mich'e'k ut chi tz'eqe'k; ut ke'ril naq lix xe' juntaq'eetaq rik'in lix b'een, jo' chanru lix metz'ew.

74 Ut chi jo'kan ke'k'anjelak, chi yalb'ileb' anchal xq'e, jo' chanru lix taqlahom li Qaawa' re li awimq, toj reetal naq tz'eqb'il chaq li ink'a' us sa' li awimq, ut li Qaawa' ak kik'uulank choq' re, re naq li jar toon chi che' ke'ok wi'chik choq'

tz'aqal ru che'; ut ke'wan jo' chanchan "junaj chi toonalej; ut juntaq'eeteb' li ru che'; ut li Qaawa' re li awimq kixk'uula choq' re li tz'aqal ru che', li q'axal loq' choq' re chalen chaq sa' xtiklajik.

75 Ut naq li Qaawa' re li awimq kiril naq chaab'il li ru che' xk'ul, ut naq li rawimq moko po'jenaq ta chik, kik'ulman naq kixb'oqeb' lix moos, ut kixye reheb': K'ehomaq reetal, li jun sutaq chik a'in kiqach'olani li wawimq; ut nakak'e reetal naq xinb'aanu jo' chanru li rajom inch'ool; ut kink'uula li tz'aqal ru che', jo'kan naq chaab'il, jo' chanru ajwi' kiwan chaq sa' xtiklajik. Ut "osob'tesinb'ilat laa'at; xb'aan naq rik'in naq yalb'il eeqe' chi k'anjelak wochb'een sa' li wawimq, ut kepaab' lin taqlahom, ut kek'am wi'chik wik'in li ^btz'aqal ru che', jo'kan naq moko po'jenaq ta chik li wawimq, ut tz'eqb'il chaq li ink'a' us, k'ehomaq reetal, taawanq xsahil eech'ool wik'in sa' xk'ab'a' li ru li wawimq.

76 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, chiru "k'iila kutan tink'uula li ru li wawimq choq' we laa'in chiru li q'ehil, li taachalq chi seeb'; ut li jun sutaq chik a'in kinch'olani li wawimq, ut kinset li ruq', ut kink'alek chirix, ut kink'e xq'emul; jo'kan naq tink'uula choq' we xkomon li ru che', chiru naab'al kutan, jo' chanru li k'a'ru inyehom.

70 b 1 Ne. 14:12.
71 a Mat. 21:28;
Jak. 6:2-3;
Tz. ut S. 33:3-4.
b Tz. ut S. 39:17;

43:28-30.
c Tz. ut S. 18:10-16.
74 a Tz. ut S. 38:27.
75 a 1 Ne. 13:37.
b K'UTUL RAQAL:

Israel.
76 a 1 Ne. 22:24-26.
K'UTUL RAQAL: Jun
Mil Chihab'.

77 Ut naq taachalq xq'ehil naq li ru che' ink'a' us taachalq wi'chik sa' li wawimq, aran tintaqla xch'utub'ankil li chaab'il ut li moko us ta; ut li chaab'il tink'uula choq' we, ut li ink'a' us tintz'eq sa' tz'aqal lix na'aj. Toja' naq taachalq li "q'ehil ut li roso'jik, ut li wawimq tintaqla ^bxk'atb'al rik'in xam.

CH'OL 6

Li Qaawa' tixk'am chaq wi'chik Israel sa' roso'jikeb' li kutan—Taak'ate'q li ruchich'och' rik'in xam—Eb' li winq tento te'xtaaqe li Kristo re te'kole'q chiru li palaw re xam ut chuhil pek. Wan na 544–421 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT anajwan, k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in, jo' xinye eere naq tin'aatinaq jo' profeet, k'ehomaq reetal, a'in lin profeetil aatin—naq li k'a'aq re ru kixye li profeet a'in aj "Tzenos, chirix lix junkab'al laj Israel, li kixjuntaq'eetaheb' wi' rik'in jun xtoonali che' olivo li awb'il, tento taak'ulmanq chi yaal.

2 Ut li kutan tixk'e wi' li ruq' xkab' sut re "xk'amb'al chaq wi'chik lix tenamit, a'anaq li kutan,

relik chi yaal, li jun sutaq chik, naq eb' lix ^bmoos li Qaawa' te'xik rik'in lix "wankilal a'an, re ^dxch'olaninkil ut xsetb'al ruq' li "rawimq; ut chirix a'an sa' junpaat taachalq li ^froso'jik.

3 Ut k'a'jo' naq osob'tesinb'ileb' li ani xe'k'anjelak chi yalb'ileb' xq'e sa' li rawimq; ut k'a'jo' naq majewanb'ileb' li ani te'tz'e-qe'q toj sa' tz'aqaleb' lix na'aj! Ut li ruchich'och' "taak'ate'q rik'in xam.

4 Ut k'a'jo' li ruxtaanal li qaDios choq' qe, xb'aan naq a'an najultiko' re lix Junkab'al laj "Israel, li xe'ej jo' ajwi' li uq'ej; ut naxye' li ^bruq' reheb' chiru chixjunil li kutan; ut a'aneb' jun li tenamit "jipeb' xk'a'uxl ut aj wech'oneleb'; a'b'anan jo' k'ihaleb' li ink'a' te'kawob'resinq re li raameb' te'kole'q sa' li rawa'b'ejihom li Dios.

5 Jo'kan ut, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, nintz'aama cheru rik'in tiik ruhil aatin naq chejal eek'a'uxl, ut chexchalq chi anchal li rajom eech'ool, ut "chexjiloq rik'in li Dios jo' a'an najilok eerik'in. Ut naq toj ye'b'il eere li ^bruq' aj uxtaan sa' xsaqenkil li kutan, meekawob'resi lee raam.

6 Relik chi yaal, anajwan wi tee-rab'i lix yaab' xkux, meekawob'resi

77 a Apok. 20:2–10;
Tz. ut S. 29:22–24;
43:29–33; 88:110–116.

b K'UTUL RAQAL:
Ruchich'och'—
Roso'jik li
ruchich'och'.

6 1 a Jak. 5:1.
2 a 1 Ne. 22:10–12;
Tz. ut S. 110:11.

K'UTUL RAQAL:
Xk'ojob'ankil wi'chik
li evangelio.
b Jak. 5:61.
c 1 Ne. 14:14.
d Jak. 5:71.
e K'UTUL RAQAL:
Awimq re li Qaawa'.
f 2 Ne. 30:10.
3 a 2 Ne. 27:2;

Jak. 5:77;
3 Ne. 25:1.
4 a 2 Sam. 7:24.
b Jak. 5:47.
c Mos. 13:29.
5 a K'UTUL RAQAL:
Junajil.
b Alma 5:33–34;
3 Ne. 9:14.

lee raam; xb'aan naq, k'a' put naq "texkamq?

7 K'ehomaq ut reetal, chirix naq xexch'olaniik xb'aan lix chaa-b'il aatin li Dios chiru chixjunil li kutan, ma tex'uuchinq rik'in ru che' ink'a' us, re naq taa'aje'q "eeyok'b'al chaq ut eekutb'al sa' li xam?

8 K'ehomaq reetal, ma teetz'eq-taana li aatin a'in? Ma teetz'eq-taana li raatineb' li profeet, ut ma teetz'eqtaana chixjunil li aatin li yeeb'il chirix li Kristo, chirix naq q'axal k'iheb' li ke'aatinak chirix; ut teetz'eqtaana xyaalal lix chaa-b'il aatin li Kristo, ut lix wankil li Dios, ut li "maatan re li Santil Musiq'ej, ut teechup li Loq'laj Musiq'ej, ut teek'e chi eetz'uuk li nimla k'uub'anb'il na'leb' re li tojb'al-ix, li k'uub'anb'il choq' eere?

9 Ma ink'a' tab'i' nekenaw naq wi teeb'aanu li k'a'aq re ru a'in, naq lix wankilal li tojb'al-ix ut li wakliik chi yo'yo, li wan rik'in li Kristo, texxk'am chi xaqliik rik'in xutaan ut xuwajel "maak sa' eeb'een chiru lix ^braqlab'aal aatin li Dios?

10 Ut jo' chanru lix wankil li "tiik ruhil na'leb', xb'aan naq ink'a' naru xramb'al li k'a'ru tiik ru, tento texxik sa' li ^bpalaw a'an re xam ut chuhil pek, li ink'a' naru

xchupb'al xxamlel, ut li nataqe' xsib'el chi junelik q'e kutan, ut a' palaw re xam ut chuhil pek, a'an li "rahilal li "maak'a' roso'jik.

11 Jo'kan ut, ex was wiitz'in raa-rookex inb'aan, chejal eek'a'uxl, ut chex'okaq sa' li "okeb'aal laatz', ut chexkanaaq chi b'eeek sa' li b'e li ka'ch'in ru, toj reetal naq teetaw li junelik yu'am.

12 Aay, "chaab'ilaq taxaq eena'leb'; k'a' chik ru naru tinye?

13 Re ut xraqb'al, nekexinchaq'-rab'i, toj reetal naq toxexink'ul chiru lix sahil raqlab'aal aatin li Dios, a' li raqlab'aal aatin li taa-ketoq reheb' laj maak rik'in "rahil xib'esiik ut xiw. Amen.

CH'OL 7

Laj Xerem naxtz'eqtaana xyaalal li Kristo, naxwech' laj Jakob, naxpatz' jun li eetalil, ut nasak'e' xb'aan li Dios—Chixjunileb' li profeet ke'aatinak chirix li Kristo ut lix tojb'al rix li maak xb'aan—Eb' laj Nefita ke'xnumsi lix kutan jo' aj b'e, yo'-lajenaqeb' sa' rahilal ut xik' ilb'ileb' xb'aaneb' laj Lamanita. Wan na 544–421 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman chirix naq ke'nume' junjunq chihab', kichal

6a Esek. 18:21–23.
7a Alma 5:51–52;
3 Ne. 27:11–12.
8a K'UTUL RAQAL:
Maatan re li Santil
Musiq'ej.
9a Mos. 15:26.
K'UTUL RAQAL:

Wank xmaak.
b K'UTUL RAQAL:
Raqb'a-aatin sa'
roso'jik.
10a K'UTUL RAQAL: Tiik
ruhil na'leb'.
b 2 Ne. 28:23.
K'UTUL RAQAL:

Xb'alb'a.
c K'UTUL RAQAL:
Tojb'a-maak.
d Tz. ut S. 19:10–12.
11a 2 Ne. 9:41.
12a Morm. 9:28.
13a Alma 40:14.

jun winq sa' xyanq lix tenamit laj Nefi, aj Xerem xk'ab'a'.

2 Ut kik'ulman naq a'an ki'ok chi jultikank aatin sa' xyanqeb' li tenamit, ut chixch'olob'ankil chiruheb' naq maajun Kristo taawanq. Ut kixjultika k'iila na'leb' li nashob'resin xch'oolleb' li tenamit, ut a'in kixb'aanu re naq taaruq chi numtaak sa' xb'een li tzol'leb' re li Kristo.

3 Ut kik'anjelak chi yalb'il xq'e re taaruq chixjalb'ehinkil xch'oolleb' li tenamit, jo'kan naq naab'al li ch'oollej kixjalb'ehi; ut rik'in naq kixnaw naq laa'in, aj Jakob, wan inpaab'aal chirix li Kristo li taak'ulunq, k'a'jo' naq kixsik' chan ru naq taachalq wik'in.

4 Ut a'an tzolb'il, jo'kan naq tz'aqal lix nawom chirix li raatinob'aal li tenamit; jo'kan naq kiru chiroksinkil naab'al li sahil aatin; ut naab'al li wankilal chi aatinak, jo' chanru lix wankilal laj tza.

5 Ut kixyo'oni inchiq'b'al chaq sa' li paab'aal, us ta mak'a'jo' li k'iila "k'utb'esinb'il na'leb' ut li k'iila k'a'aq re ru wilom chaq chirix li k'a'aq re ru a'in; xb'aan naq wilomeb' chaq chi yaal li anjel, ut eb' a'an ke'k'anjelak chaq chiwu. Ut jo'kan ajwi', wab'ihom chaq lix yaab' xkux li Qaawa' chiwaatinankil rik'in tz'aqal aatin, chi yalaq jo'q'e, jo'kan naq ink'a' kiru inchiq'b'al.

6 Ut kik'ulman naq a'an kichal wik'in, ut jo'ka'in naq kinraatina, kixye: At was wiitz'in Jakob, k'a'jo'

naq kinsik' chan ru naq tatwaatina; xb'aan naq wab'ihom resil, ut ninnaw ajwi' naq mak'a'jo' nakatb'eek chixjultikankil li k'a'ru evangelio nakaye re, malaj li tzol'leb' re li Kristo.

7 Ut kajalb'ehi naab'al reheb' li tenamit a'in, jo'kan naq neke'xpo' ru lix tiikil b'e li Dios, ut "ink'a' neke'xpaab' lix chaq'rab' laj Moises, a'an li tiikil b'e; ut neke'xjaltesi lix chaq'rab' laj Moises choq' re xloq'oninkil jun li ani nekeye naq taachalq sa' k'iila cient chihab' chik. Ut anajwan k'e reetal, laa'in, aj Xerem, ninch'olob' chawu naq a'in xmajewankil li Dios; xb'aan naq maajun winq nanawok re li k'a'aq re ru a'in, xb'aan naq ^bink'a' taaruq taayehoq chirix li k'a'aq re ru toj taachalq. Ut jo'ka'in naq laj Xerem kinixwech'.

8 A'ut k'ehomaq reetal, li Qaawa' Dios kixhoy lix "Musiq' sa' li waam, jo'kan naq kinsach xna'leb' sa' chixjunil li raatin.

9 Ut laa'in kinye re: Ma nakatz'eqtaana xyaalal li Kristo li taachalq? Ut a'an kixye: Wi ta taawanq junaq Kristo, ink'a' raj tintz'eqtaana xyaalal; a'b'an ninnaw naq maajun Kristo wan, chi moko wanjenaq chaq, chi moko toj taawanq.

10 Ut laa'in kinye re: Ma nakapaab'eb' li loq'laj hu? Ut a'an kixye, Hehe'.

11 Ut laa'in kinye re: Ink'a' b'i' nakataw xyaalaleb', xb'aan naq neke'ch'olob'an chi yaal chirix

7 5a 2 Ne. 11:3; Jak. 2:11.
7a Jak. 4:5.

b Alma 30:13.
8a K'UTUL RAQAL:

Musiq'ank,
musiq'anb'il.

li Kristo. K'e reetal, ninye aawe naq maajun reheb' li profheet ke'tz'iib'ak, chi moko "ke'aatinak jo' profheet, chi ink'a' ke'aatinak chirix li Kristo a'in.

12 Ut moko chixjunil ta a'in— k'utb'esinb'il chiwu laa'in, xb'aan naq wab'ihom ut wilom, ut jo'kan ajwi' k'utb'esinb'il chiwu rik'in lix "wankil li Santil Musiq'ej; jo'kan ut, ninnaw naq wi ta ink'a' taa'uxq xtojb'al rix li maak, ^bte'sachq raj chixjunil li winq.

13 Ut kik'ulman naq a'an kixye we: K'ut chiwu jun li "eetalil rik'in li wankilal a'in re li Santil Musiq'ej, li nakanaw wi' xk'ihal a' na'leb' a'in.

14 Ut laa'in kinye re: Anihin tab'y' laa'in re tynyal rix li Dios re tix-k'ut chawu jun li eetalil rik'in li k'a'ru nakanaw naq "yaal? Laa'at b'an taatz'eqtaana xyaalal, xb'aan naq laa'at re ^blaj tza. A'b'anan, mi'uxk taxaq li nawaj laa'in, a'ut wi li Dios taasak'oq aawe, chiwanaq a'an choq' eetalil chawu naq wan xwankilal, sa' choxa jo' ajwi' sa' ch'och'; ut jo'kan ajwi' naq taak'ulunq li Kristo. Ut laa wajom taxaq chi'uxq, at Qaawa', moko wajom ta laa'in.

15 Ut kik'ulman naq chirix naq laa'in aj Jakob kinye li aatin a'in,

kichal lix wankil li Qaawa' sa' xb'een, jo'kan naq kit'ane' chi ch'och'. Ut kik'ulman naq kich'olaniik chiru xnumik k'iila kutan.

16 Ut kik'ulman naq kixye reheb' li tenamit: Ch'utub'omaq eerib' sa' li kutan wulaj, xb'aan naq kamk we; jo'kan ut, nawaj raatinankil li tenamit chi maji' ninkam.

17 Ut kik'ulman naq chi wulajaq ke'ch'utla li k'iila tenamit; ut a'an kiraatinaheb' chi ch'olch'o ru ut kixch'olob' naq moko yaal ta li k'a'aq re ru kixk'ut chaq chiruheb'; ut kixch'olob' xyaalal li Kristo, ut lix wankil li Santil Musiq'ej, ut lix k'anjeleb' li anjel.

18 Ut kiraatinaheb' chi ch'olch'o ru, naq "balaq'inb'il chaq xb'aan lix wankilal ^blaj tza. Ut ki'aatinak chirix li xb'alb'a, ut chirix li junelik q'e kutan, ut chirix li tojb'a-maak re junelik.

19 Ut kixye: ninxuwak, maare anchal kinb'aanu li "maak ink'a' naru xkuyb'al, xb'aan naq kintik'ti'ik chiru li Dios; xb'aan naq kintz'eqtaana xyaalal li Kristo, ut kinye naq ninpaab'eb' li loq'laj hu, ut neke'xch'olob' xyaalal a'an chi yaal. Ut rik'in naq kintik'ti'ik chi jo'kan chiru li Dios k'a'jo' naq nin-xuwa naq ^bxiwxiwaq li tinwanq

11 a Apok. 19:10;
1 Ne. 10:5;
Jak. 4:4;
Mos. 13:33–35;
Tz. ut S. 20:26.
K'UTUL RAQAL:
Jesukristo.
12 a K'UTUL RAQAL:
Dios, Roxichal li
Dios—Dios li Santil

Musiq'ej; Santil
Musiq'ej.
b 2 Ne. 2:21.
13 a Mat. 16:1–4;
Alma 30:43–60.
K'UTUL RAQAL:
Eetalil.
14 a Alma 30:41–42.
b Alma 30:53.
18 a Alma 30:53.

K'UTUL RAQAL:
B'alaq'ink.
b K'UTUL RAQAL:
Aj tza.
19 a K'UTUL RAQAL:
Maak ink'a' naru
xkuyb'al.
b Mos. 15:26.

wi; a'b'anan ninch'olob' lin maak chiru li Dios.

20 Ut kik'ulman naq chirix naq kixye li aatin a'in, maak'a' chik kiru chixyeeb'al, ut "kixq'axtesi xmusiq'.

21 Ut naq li ch'utch'uukil tenamit ke'xk'e reetal naq kixye li k'a'aq re ru a'in naq ok re chixq'axte-sinkil xmusiq', ke'sach xch'ool chi numtajenaq, jo'kan naq kikub'e lix wankil li Dios sa' xb'eeneb', ut "kinumta sa' xb'eeneb' jo'kan naq ke't'ane' chi ch'och'.

22 Anajwan, laa'in aj Jakob, kisa'ho' inch'ool rik'in li na'leb' a'in, xb'aan naq kintz'aama chaq rik'in lin Yuwa' li wan sa' choxa; xb'aan naq a'an kirab'i chaq li welajihom ut kixsume ru lin tij.

23 Ut kik'ulman naq kik'ojob'aak wi'chik li tuqtuukilal ut lix rahom li Dios sa' xyanq li tenamit; ut "ke'xtz'ileb' rix li loq'laj hu, ut moko ke'ab'in ta chik chiru li raatin li winq a'in aj maak.

24 Ut kik'ulman naq k'iila na'leb' kik'oxlaman re "xk'ulb'aleb' wi'chik laj Lamanita ut xk'amb'aleb' wi'chik chixnawb'al li yaal; a'b'anan ^bmaak'a' ki'ok wi' chixjunil, xb'aan naq eb' a'an ke'sa'ho' sa' xch'ool rik'in 'pleetik ut "hoyok kik', ut 'xik' nokohe'ril chi junajwa laa'o li ras riitz'ineb'. Ut rik'in xwankilal lix k'anje-

leb'aaleb' re pleet rajlal neke'xsik' qasachb'al.

25 Jo'kan naq lix tenamit laj Nefi ke'xkawresi rib' chiruheb' rik'in lix k'anjeleb'aal re pleet, ut rik'in anchal lix nimaleb' xmetz'ew, chi xkanab'ahomeb' rib' chiru li Dios ut li "saqoonaq re lix kolb'aleb'; jo'kan ut, toj anajwan ke'wan chi numtaak sa' xb'eeneb' li xik' neke'ilok reheb'.

26 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Jakob, kin'ok chi tixk; ut tz'iib'anb'il resil li tenamit a'in chiruheb' li "jun ch'ol chik lix perel ch'iich' laj Nefi, jo'kan naq ninchoy li tz'iib'anb'il esil a'in rik'in xch'olob'ankil naq kintz'iib'ak jo'chanru tz'aqal innawom, rik'in xyeeb'al naq kinume' li kutan chiqu, ut kinume' ajwi' li ^bqayu'am chanchan jun li matk' chiqu, laa'o jun tenamit junaatal ut ra xch'ool, aj b'ehenelo, isinb'ilo chaq Jerusalem, yo'lajenaqo sa' rahilal, sa' jun li yamyookil ch'och', xik' ilb'ilo xb'aaneb' li qas qiitz'in, ut rik'in a'an wanjenaq chaq pleetik ut wech'ok-ib'; jo'kan naq rik'in raho'k ch'oolej kiqanumsi qakutan.

27 Ut laa'in, aj Jakob, kiwil naq sa' junpaat chik tinkub'eeq sa' inmuqleb'aal; jo'kan naq kinye re li walal aj "Enos: K'ameb' li perel ch'iich' a'in. Ut kinye re a'an

20 a Jer. 28:15–17.

21 a Alma 19:6.

23 a Alma 17:2.

24 a Enos 1:20.

b Enos 1:14.

c Mos. 10:11–18.

d Jar. 1:6;

Alma 26:23–25.

e 2 Ne. 5:1–3;

Mos. 28:2.

25 a K'UTUL RAQAL:

Saqoonaq.

26 a 1 Ne. 19:1–6;

Jar. 1:14–15.

K'UTUL RAQAL: Perel ch'iich'.

b Stgo. 4:14.

27 a Enos 1:1.

chixjunil li k'a'aq re ru ^bkinixtaqla wi' chaq laj Nefi li was, ut a'an kixye naq taa'ab'inq chiru li taqlanb'il. Ut nink'e xraqik intz'iib'ahom chiruheb' li perel ch'iich' a'in,

ut ka'ch'in a' tz'iib'ahom a'an; ut ninchaq'rab'i li ani taa'iloq ru, ut ninyo'oni naq naab'al li was wii-tz'in te'ril ru li waatin. Ex was wii-tz'in, inwan.

LIX HU LAJ ENOS

Laj Enos natijok rik'in xnimal xmetz'ew, ut naxk'ul risinkil lix maak—Nachal lix yaab' xkux li Qaawa' sa' xk'a'uxl, ut naxyeechi'i li kolb'a-ib' choq' reheb' laj Lamanita sa' junaq kutan chalel—Eb' laj Nefita ke'x-sik' xk'amb'aleb' wi'chik laj Lamanita—Laj Enos nasaho' xch'ool rik'in laj Tojol rix. Wan na 420 chihab' ma nayo'la li Kristo.

K'EHOMAQ reetal, kik'ulman naq laa'in, aj "Enos, rik'in xnawb'al ru inyuwa' naq a'an jun ^btiikil winq—xb'aan naq ^ckinixtzol sa' li raatinob'aal, ut jo'kan ajwi' sa' lix ^dch'olanihom ut lix tijom li Qaawa'—ut osob'tesinb'ilaq taxaq xk'ab'a' lin Dios xb'aan a'in—

2 Ut tinye eere resil li "yalok-u kinwan wi' chiru li Dios, junxilaj naq kink'ul ^brisinkil inmaak.

3 K'ehomaq reetal, xkohin chixyoob'aleb' li xul sa'eb' li k'iche'; ut

li aatin li kok' aj xsa' kiwab'i chaq chixyeeb'al inyuwa' chirix li june-lik yu'am, ut lix "sahileb' xch'ool laj santil paab'anel, ^bki'ok sa' xchamal inch'ool.

4 Ut "kitz'okaak li waam; ut ^bkinwiq'la chiru laj yiib'ahom we, ut kin'elajin chiru rik'in "tijok ut tz'aamank rik'in nimla metz'ew choq' re li waam laa'in; ut chiru chixjunil li kutan kin'elajin chiru; relik chi yaal, ut naq ki'ok q'ojyin toj kintaqsi xyaab' inkux taqe'q, re naq toj sa' choxa kiwulak.

5 Ut kichal jun "xyaab' kuxej wik'in, kixye: At Enos, kuyb'il aamaak, ut laa'at tat-osob'tesiiq.

6 Ut laa'in, aj Enos, kinnaw naq li Dios ink'a' kiru chi tik'ti'ik; jo'kan naq oso'jenaq li maak sa' inb'een.

7 Ut laa'in kinye: At Qaawa', chan ru nab'aanuman?

8 Ut a'an kixye we: Sa' xk'ab'a' laa

27 b Jak. 1:1–4.

[ENOS]

- 1 1a K'UTUL RAQAL: Enos, ralal laj Jakob.
b 2 Ne. 2:2–4.
c 1 Ne. 1:1–2.
d Ef. 6:4.
2a Gen. 32:24–32;

Alma 8:10.

K'UTUL RAQAL:
Jalok k'a'uxl, jalb'a-k'a'uxlej.

- b K'UTUL RAQAL:
Risinkil li maak.
3a K'UTUL RAQAL: Sahil ch'oolejil.
b 1 Ne. 10:17–19;

Alma 36:17–21.

- 4a 2 Ne. 9:51; 3 Ne. 12:6.
b K'UTUL RAQAL:
Roxloq'inkil li Dios.
c K'UTUL RAQAL:
Tijok.
5a K'UTUL RAQAL:
K'utb'esink,
k'utb'esinb'il na'leb'.

“paab’aal chirix li Kristo, li maajun wa aawab’ihom chi moko aawilom. Ut toj taanume’q k’iila chihab’ rub’elaj naq tixk’utb’esi rib’ sa’ li tz’ejwalej; jo’kan ut, ayu, laa paab’aal ^bxk’irtesink aawe.

9 Anajwan, kik’ulman naq chirix naq kiwab’i li aatin a’in kin’ok chireek’ankil “watawom choq’ re lix chaab’ilaleb’ li was wiitz’in aj Nefita; jo’kan naq ^bkinhoy x’anchalil li waam chiru li Dios choq’ reheb’.

10 Ut naq yookin chixyalb’al inmetz’ew chi jo’kan sa’ li musiq’ej, k’ehomaq reetal, kichal wi’chik sa’ “ink’a’uxl lix yaab’ xkux li Qaawa’, ut kixye: Laa’in tinwula’aniheb’ laa was aawiitz’in a’ yaal jo’ chanru naq yalb’ileb’ xq’e sa’ xpaab’ankileb’ lin taqlahom. ^bKink’e reheb’ li ch’och’ a’in, ut a’an santil ch’och’; ut moko ^cninmajewata, ka’ajwi’ xb’aan maa’usilal; jo’kan naq tinwula’aniheb’ laa was aawiitz’in jo’ chanru kinye; ut li q’etok aatin reheb’ tink’am rik’in rahil ch’oolejil sa’ xb’een lix jolomeb’ a’an.

11 Ut chirix naq laa’in, aj Enos, kiwab’i li aatin a’in, lin paab’aal ki’ok chi wank chi ink’a’ na’ee-k’an chirix li Qaawa’, ut najt kintijok chiru rik’in k’iila yalok

metz’ew chirixeb’ li was wiitz’in aj Lamanita.

12 Ut kik’ulman naq chirix naq “kintijok ut kink’anjelak chi yalb’il anchal inq’e, li Qaawa’ kixye we: Laa’in tink’e aawe jo’ chanru ^baawajom, sa’ xk’ab’a’ laa paab’aal.

13 Anajwan ut k’ehomaq reetal, a’in li atawom li kiwaj wi’ rik’in—naq wi taa’uxq naq eb’ lin tenamit aj Nefita te’t’ane’q sa’ li q’etok aatin, ut “te’sache’q chi yalaq chanru, ut eb’ laj Lamanita ink’a’ te’sache’q, naq li Qaawa’ Dios ^btixk’uula jun tz’iib’anb’il esil re lin tenamit, a’eb’ laj Nefita; us ta taa’uxmanq rik’in xwankil lix santil tel, re naq taaruq ^ctaak’eh’e’q chi k’utmank sa’ junaq kutan chalel chiruheb’ laj Lamanita, re naq maare taaruq ^dte’k’ame’q sa’ li kolb’a-ib’—

14 Xb’aan naq sa’ li kutan a’in “maak’a’ x’ok wi’ li yalok metz’ew kiqab’aanu re xk’ojob’ankileb’ wi’chik sa’ li tz’aqal paab’aal. Ut eb’ a’an ke’xxaqab’ aatin sa’ xjosq’ileb’ naq wi ta taaruq, ^bte’xsachraj eb’ li qatz’iib’anb’il esil qochb’een laa’o, ut jo’kan ajwi’ chixjunil li na’leb’ kanab’anb’il chaq xb’aaneb’ li qayuw’a.

15 Jo’kan naq laa’in, rik’in xnawb’al naq li Qaawa’ Dios naru

8a Eter 3:12–13.
K’UTUL RAQAL:
Paab’aal.
b Mat. 9:22.
9a 1 Ne. 8:12;
Alma 36:24.
b 2 Ne. 33:3;
R laj M 1:8;
Alma 34:26–27.
10a K’UTUL RAQAL:

Musiq’ank,
musiq’anb’il;
K’a’uxlej.
b 1 Ne. 2:20.
c Eter 2:7–12.
12a Morm. 5:21; 9:36.
b Sal. 37:4;
1 Ne. 7:12;
Hel. 10:5.
13a Morm. 6:1, 6.

b R laj M 1:6–11;
Alma 37:2.
c Alma 37:19;
Eter 12:22;
Tz. ut S. 3:18.
d Alma 9:17.
14a Jak. 7:24.
b Morm. 6:6.

“chixk’uulankileb’ li qatz’iib’an-b’il esil, ink’a’ kinkanab’ elajink chiru, xb’aan naq a’an kixye chaq we: Yalaq k’a’ re ru taapatz’ rik’in paab’aal, rik’in xpaab’ankil naq tatk’uluq sa’ lix k’ab’a’ li Kristo, a’an taak’ul.

16 Ut laa’in kiwan inpaab’aal, ut kin’elajin chiru li Dios naq “tixk’uulaheb’ li ^btz’iib’anb’il esil; ut a’an ki’ok sa’ sumwank wik’in naq “tixk’e chi k’ute’k chiruheb’ laj Lamanita sa’ li kutan k’oxlanb’il xb’aan.

17 Ut laa’in, aj Enos, kinnaw naq taawanq jo’ chanru li sumwank li kixk’uub’ chaq, jo’kan naq kihilan li waam.

18 Ut li Qaawa’ kixye we: Eb’ laa yuwa’ ke’xtz’aama ajwi’ li na’leb’ a’in chiwu; ut taab’aanumanq reheb’ jo’ chanru lix paab’aaleb; xb’aan naq lix paab’aaleb’ a’an chanchan ajwi’ chaq laa we.

19 Ut anajwan kik’ulman naq laa’in, aj Enos, xkohin sa’ xyanqeb’ lix tenamit laj Nefi, ut kin’aatinak jo’ profheet chirix li k’a’aq re ru taachalq, ut kinch’olob’ xyaalal li k’a’aq re ru wab’ihom ut wilom chaq.

20 Ut ninch’olob’ xyaalal naq lix tenamit laj Nefi yalb’ileb’ xq’e naq ke’xsik’ xk’ojob’ankileb’ wi’chik laj Lamanita sa’ li tz’aqal paab’aal re

li Dios. A’b’anan maak’a’ ki’ok wi’ li “qak’anjel; xaqxo lix kaqaleb’, ut k’amb’ileb’ xb’e xb’aan li maa’usilal li ak reheb’, jo’kan naq a’aneb’ jun tenamit xulo’jenaq, josq’eb’, ut ^baj rahom kik’, nujenaqeb’ rik’in “loq’onink pak’b’il dios ut tz’ajnil; neke’xtzeka li xul aj yo; neke’wan rochoch sa’ muheb’aal t’ikr, ut neke’b’eek yalaq b’ar sa’ li yamyookil ch’och’ chi lanb’il xyiitoqeb’ rik’in jun aq’ej tz’um ka’ch’in roq ut chi b’esb’il xjolomeb’; ut lix seeb’aleb’ rik’in li ^atzimaj kiwan, ut rik’in li k’onk’ookil ch’iich’, ut li maal. Ut naab’aleb’ a’an maak’a’ chik neke’xk’ux, ka’ajwi’ li rax tib’; ut rajlal ke’xsik’ qasachb’al.

21 Ut kik’ulman naq eb’ lix tenamit laj Nefi ke’xk’anjela li ch’och’, ut “ke’xk’iresi li k’iila paay chi iyaj nak’uxman, ut ru che’, ut li teep chi ketomq, ut xteepal li k’iila paay chi wakax, li jar raqal wan, ut li chib’aat, ut li yuk k’iche’, ut jo’kan ajwi’ k’iila kawaay.

22 Ut q’axal k’iheeb’ li “profeet ke’wan sa’ qayanq. Ut eb’ li tenamit a’aneb’ jun tenamit ^bjipeb’ xk’a’uxl, ch’a’ajeb’ chi tawok xyaalal.

23 Ut maak’a’ kiwan, ka’ajwi’ li “aatin q’axal kaw, rik’in ^bjultikank aatin ut aatinak jo’ profheet chirix li pleet, ut li wech’ok-ib’, ut

15a K’UTUL RAQAL:
Loq’laj hu (eb’ li)—
Tento te’k’uulamang
li loq’laj hu.
16a 3 Ne. 5:13–15;
Tz. ut S. 3:19–20;
10:46–50.
b K’UTUL RAQAL: Hu

laj Mormon (lix).
c 2 Ne. 27:6.
20a Moro. 9:6.
b Jar. 1:6.
c Mos. 9:12.
K’UTUL RAQAL:
Pak’b’il dios,
xloq’oninkil.

d Mos. 10:8.
21a Mos. 9:9.
22a R laj M 1:16–18.
b Jar. 1:3.
23a 1 Ne. 16:2;
2 Ne. 33:5.
b K’UTUL RAQAL:
Jultikank aatin.

li sachok, ut junelik ‘xjultikankil reheb’ li kamk, ut xnajtil ru li junelik q’e kutan, ut lix raqb’a-aatin ut lix wankilal li Dios, ut chixjunil li k’a’aq re ru a’in—rik’in reek’asin-kileb’ xch’ool ^drajlal chixxuwankil ru li Dios. Ninye naq maak’a’ kiwan, ka’ajwi’ li k’a’aq re ru a’in, ut li aatinak chi q’axal saqen ru, li kiramokeb’ ru re ink’a’ sa’ junpaat te’kub’eeq sa’ li sache’k. Ut jo’ka’in naq nintz’iib’ak chirixeb’.

24 Ut kiwileb’ li pleet ke’wan wi’ laj Nefita rik’ineb’ laj Lamanita chiru xb’ehil lin kutan.

25 Ut kik’ulman naq kin’ok chi tixk, ut ak numenaq jun cient rik’in b’elelaju xkaak’al chihab’ relik chaq ^aJerusalem li qayuwa’ aj Lehi.

26 Ut kiwil naq sa’ junpaat tento tinkub’eeq sa’ lin muqleb’aal, chi

ak eek’asinb’ilin chaq xb’aan lix wankilal li Dios naq tento tinjultikanq ut tin’aatinaq jo’ profheet chiru li tenamit a’in, ut tinch’olob’ li aatin jo’ chanru li yaal li wan rik’in li Kristo. Ut kinch’olob’ a’an chiru chixjunil lin kutan, ut kisa’ho’ wi’chik inch’ool rik’in a’an chiru li k’a’ru re li ruchich’och’.

27 Ut chi seeb’ tinxik sa’ xna’aj lin ^ahilob’aal, a’an rik’in laj Tojol wix; xb’aan naq ninnaw naq rik’in a’an tindhilanaq. Ut nasaho’ inch’ool rik’inaq li kutan naq li k’a’ru we li ^bnakam tixk’e chirix li ‘ink’a’ nakam, ut taaxaqliiq chiru a’an; toja’ naq tinwil li rilob’aal rik’in sahil ch’oolejil, ut a’an tixye we: Kim wik’in, at osob’tesinb’il, wan jun li na’ajej kawresinb’il choq’ aawe sa’eb’ li ^drochoch lin Yuwa’. Amen.

LIX HU LAJ JAROM

Eb’ laj Nefita neke’xpaab’ lix chaq’rab’ laj Moises, neke’royb’eni lix k’ulunik li Kristo, ut neke’usa sa’ li ch’och’—K’iila profheet neke’k’anjelak re te’kanaaq li tenamit sa’ xb’ehil li yaal. Wan na 399–361 chihab’ ma nayo’la li Kristo.

ANAJWAN k’ehomaq reetal, laa’in, aj Jarom, nintz’iib’a junjunq li aatin jo’ chanru lix taqlahom lin yuwa’ aj Enos, re naq k’amb’ilaq ^aresil li qaxe’toonil.

2 Ut jo’ ^aka’ch’ineb’ ru ^bli perel ch’iich’ a’in, ut jo’ ^ctz’iib’anb’il li li

23 c Hel. 12:3.

d Jar. 1:12;

Alma 31:5.

25 a 1 Ne. 2:2–4.

27 a K’UTUL RAQAL:

Hilank, hilob’aal.

b K’UTUL RAQAL:

Wank li kamk sa’

xb’een.

c K’UTUL RAQAL:

Kole’k chiru li kamk.

d Jwan 14:2–3;

Eter 12:32–34;

Tz. ut S. 72:4; 98:18.

[JAROM]

1 1a 1 Ne. 3:12; 5:14.

2a 1 Ne. 6:1–6.

b Jak. 3:14;

Omni 1:1.

c K’UTUL RAQAL:

Loq’laj hu (eb’ li)—

Xnimal xloq’aleb’ li

loq’laj hu.

k'a'aq re ru a'in choq' re li ajom naq te'chaab'ilo'q li qas qiitz'in aj ^aLamanita, jo'kan ut, tento taa'uxq naq tintz'iib'aq ka'ch'inaq; a'b'anan ink'a' tintz'iib'a li k'a'aq re ru chirix lin profetil ch'olob'ahom, chi moko chirix li k'utb'esinb'il chiwu. Xb'aan naq k'a' chik ru taaruq tintz'iib'a chiru li ke'xtz'iib'a eb' lin yuwa'? Xb'aan naq ma ink'a' ke'xk'utb'esi li k'uub'anb'il na'leb' re li kolb'a-ib'? Ninnye eere, Hehe', ut tz'aqalin rik'in a'in.

3 K'ehomaq reetal, na'ajman ru naq naab'al taab'aanumanq sa' xyanq li tenamit a'in, xb'aan lix kawileb' li raam ut lix tz'apb'aleb' lix xik, ut lix mutz'aleb' lix k'a'uxleb', ut lix "jipileb' lix ja'ajeb'; a'b'anan li Dios naruxtaanaheb' ru chi numtajenaq, ut toj maji' ^bnaxmesuheb' chaq chiru lix b'een li ch'och'.

4 Ut wankeb' naab'al sa' qayanq li neke'k'uluk re li ^ak'utb'esinb'il na'leb', xb'aan naq moko chixjunileb' ta jipeb' xk'a'uxl. Ut jo' k'ihaleb' li moko jipeb' ta xk'a'uxl ut wankeb' xpaab'aal, wankeb' sa' ^bsum aatin rik'in li Loq'laj Musiq'ej, li nak'utb'esin chiru li lalal xk'ajoleb' li winq a' yaal jo' chanru lix paab'aaleb'.

5 Ut anajwan, k'ehomaq reetal, ak ke'nume' chaq wiib' cient chihab', ut eb' lix tenamit laj Nefi ke'niman chaq xkawilal sa' li ch'och'. Ke'xk'e xch'ool "chixpaab'ankil lix chaq'rab' laj Moises ut chixsantob'resinkil li ^bhilob'aal kutan choq' re li Qaawa'. Ut ink'a' "ke'muxuk, chi moko ^dke'xmajewa li Dios. Ut q'axal kaw lix chaq'rab'il li tenamit.

6 Ut ke'wan chi jek'inb'il chiru naab'al lix b'een li ch'och', ut jo'kaneb' ajwi' laj Lamanita. Ut eb' a'an q'axal nim wi'chik xk'ihaleb' chiruheb' li wankeb' choq' aj Nefita; ut neke'xra li "kamsink, ut neke'ruk' xkik'eleb' li xul.

7 Ut kik'ulman naq k'iila sut ke'chal sa' qab'een laa'o aj Nefita, re qapleetinkil. A'b'an eb' li "qarey ut eb' laj jolomihom qe a'aneb' winq kaweb' xmetz'ew sa' li paab'aal chirix li Qaawa'; ut ke'xk'ut lix b'ehil li Qaawa' chiruheb' li tenamit; jo'kan naq kooxaqli chiruheb' laj Lamanita, ut kiqamesuheb' chaq sa'eb' li ^bqach'och', ut koo'ok chixk'eeb'al xkawilaleb' li qatenamit, malaj b'araq chi na'ajej wan wi' li qeechanihom.

8 Ut kook'ihan chi numtajenaq, ut koojek'iman chiru lix b'een li

2 d 2 Ne. 27:6;
Morm. 5:12.

3 a Enos 1:22–23.
b Eter 2:8–10.

4 a Alma 26:22;
Hel. 11:23;
Tz. ut S. 107:18–19.
K'UTUL RAQAL:
K'utb'esink,

K'utb'esinb'il na'leb'.
b K'UTUL RAQAL:
Santil Musiq'ej.

5 a 2 Ne. 25:24;
Alma 34:13–14.
b Exo. 35:2.

K'UTUL RAQAL:
Hilob'aal kutan.
c K'UTUL RAQAL: Yib'

ruhil aatin.
d K'UTUL RAQAL:
Xmajewankil li
Dios.
6 a Jak. 7:24;
Enos 1:20.
7 a Jak. 1:9, 11, 15.
b R laj M 1:14.

ch'och', ut koob'ihomo' chi num-tajenaq rik'in oor, ut rik'in plaat, ut rik'in k'a'aq re ru tertio xtz'aq, ut rik'in che' pech'b'il chi chaab'il, rik'in kab'l, ut rik'in k'anjeleb'aal, ut jo'kan ajwi' rik'in ch'iich' ut kaqi ch'iich', ut ch'iich' bronce ut kawil ch'iich', ut kiqayib' li k'iila paay chi k'anjeleb'aal li jar raqal wan re xk'anjelankil li ch'och', ut li "k'anjeleb'aal re pleet—re-lik chi yaal, li jutz'juukil tzimaj q'es ru'uj, ut li rochoch tzimaj, ut xnaq' li puub' che', ut li jutz'juukil che', ut chixjunil li kawresink choq' re li pleet.

9 Ut rik'in naq kawresinb'ilo chi jo'kan chixk'ulb'aleb' laj Lamanita, ink'a' ke'numta sa' qab'een. A'b'an kik'utman naq yaal li raatin li Qaawa' li kixye chaq reheb' li qayuwa', naq kixye naq: A' yaal jo' chanru naq teepaab' lin taqlahom tex'usaq sa' li ch'och'.

10 Ut kik'ulman naq eb' lix profeet li Qaawa' ke'xyeechi'i chaq li rahilal sa' xb'eeneb' lix tenamit laj Nefi, jo' chanru li raatin li Qaawa', naq wi ink'a' te'xpaab'eb' li taqlahom, wi b'an te't'ane'q sa' li q'etok aatin, "te'sache'q chaq chiru lix b'een li ch'och'.

11 Jo'kan ut, eb' li profeet, ut eb' laj tij, ut eb' laj tzolonel ke'k'anjelak chi yalb'ileb' xq'e, ut chi anchal xnajtil li roybenihomeb' ke'relaji

chiruheb' li tenamit naq yalb'ilaqeb' xq'e; ke'xk'ut lix "chaq'rab' laj Moises, ut li ajom li kik'ehe' wi'; ut ke'xq'unb'esiheb' xch'ool naq ^bte-ril chi ub'ej li Mesias, ut te'xpaab' a'an li taachalq jo' ^cchanchan naq ak chalenaq. Ut chi jo'ka'in naq ke'xtzoleb'.

12 Ut kik'ulman naq rik'in xb'aa-nunkil chi jo'kan ke'xkoleb' re naq ink'a' "te'sache'q chaq chiru lix b'een li ch'och'; xb'aan naq ^bke'xk'ob'eb' xch'ool rik'in li aatin, ut ke'reek'asiheb' xch'ool junelik choq' re li jalb'a-k'a'uxlej.

13 Ut kik'ulman naq ak numenaq wiib' cient rik'in waqxaqlaju xka'k'aal chihab'—chi wanjenaq li pleet, ut li wech'ok-ib', ut li jachok-ib', chiru naab'al lix b'ehil li kutan.

14 Ut laa'in, aj Jarom, maak'a' chik nintz'iib'a, xb'aan naq ka'ch'ineb' ru li perel ch'iich'. A'ut k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in, naru texxik rik'ineb' li "jun ch'ol chik lix perel ch'iich' laj Nefi; xb'aan naq k'ehomaq reetal, tz'iib'anb'il chiruheb' a'an li tz'iib'anb'il esil chirixeb' li qapleet, jo' chanru lix tz'iib'ahomeb' li rey, malaj li b'arwan ke'xtaqla xtz'iib'ankil.

15 Ut ninq'axtesihab' li perel ch'iich' a'in sa' ruq' li walal aj Omni, re naq te'k'ame'q jo' chanru lix "taqlahomeb' lin yuwa'.

8a Mos. 10:8.
10a 1 Ne. 12:19–20;
Omni 1:5.
11a Jak. 4:5;
Alma 25:15–16.

b 2 Ne. 11:4;
Eter 12:18–19.
c 2 Ne. 25:24–27;
Mos. 3:13; 16:6.
12a Eter 2:10.

b Alma 31:5.
14a 1 Ne. 9:2–4.
15a Jak. 1:1–4.

Laj Omni, laj Amaron, laj Kemix, laj Abinadom, ut laj Amaleki neke'xk'am li tz'iib' anb'il esil, li junjung sa' xkutan—Laj Mosiah naxtaw lix tenamit laj Tzarahemla, li ke'el chaq Jerusalen sa' xkutankil laj Sedekias—Laj Moises kixaqab'aak choq' rey sa' xb'eeneb'—Eb' li ralal xk'ajol laj Mulek li wankeb' Tzarahemla ke'xtaw chaq laj Koriantumr, a'an aj ch'otonel reheb' laj Jaredita—Li rey aj Benjamin nakana sa' xna'aj laj Mosiah—Eb' li winq tento te'x-q'axtesi li raam choq' mayej chiru li Kristo. Wan na 323–130 chihab' ma nayo'la li Kristo.

K'EHOMAQ reetal, kik'ulman naq laa'in, aj Omni, rik'in naq taqlanb'ilin xb'aan lin yuwa', aj Jarom, naq tintz'iib'aq ka'ch'inaq chiruheb' li perel ch'iich' a'in, re xk'uulankil li resilal li qaxe'toonil—

2 Jo'kan ut, chiru lin kutan, nawaj raj naq teenaw naq kinpleetik chi naab'al rik'in li yok'leb' ch'iich' re xkolb'al rix lin tenamit, eb' laj Nefita, re naq ink'a' te't'ane'q sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok reheb', a'eb' laj Lamanita. A'ut k'ehomaq reetal, injunes laa'in jun winq aj maak, ut moko kinpaab' ta lix k'uub'anb'il aatin ut lix taqlahom li Qaawa' jo' tento raj kinb'aanu.

3 Ut kik'ulman naq ak nume-naq chaq wiib' cient rik'in waqlaju xkaak'al chihab', ut ke'wan qik'in k'iila q'ehil re tuqtuukilal,

ut ke'wan qik'in k'iila q'ehil re rahil pleet ut hoyok kik'. Relik chi yaal ut, ak ke'nume' wiib' cient rik'in wiib' ro'k'aal chihab', ut kink'ameb' li perel ch'iich' a'in jo' chanru lix "taqlahomeb' lin yuwa', ut kinq'axtesi re laj Amaron li walal. Ut nink'e xraqik.

4 Ut anajwan laa'in, aj Amaron, nintz'iib'a jo' k'ihal li nintz'iib'a, li moko k'i ta, sa' lix hu lin yuwa'.

5 K'ehomaq reetal, kik'ulman naq ak ke'nume' oxib' cient rik'in junmay chihab', ut "ke'sache' li jun raqal q'axaleb' aj maak reheb' laj Nefita.

6 Xb'aan naq li Qaawa' ink'a' kixkanab', chirix naq kixb'eresiheb' chaq chi elk sa' li ch'och' Jerusalen, ut kixk'uulaheb' ut kixkoleb' rix re naq ink'a' ke't'ane' sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok reheb', relik chi yaal, ink'a' kiraj xkanab'ankil naq ink'a' tak'ute'q naq yaal li aatin li kixye reheb' li qayuwa', naq kixye naq: A' yaal jo' naq ink'a' teepaab' lin taqlahom, ink'a' tex'usaaq sa' li ch'och'.

7 Jo'kan ut, li Qaawa' kirula'aniheb' rik'in nimla raqb'a-aatin; a'b'anan kixkol xyu'ameb' li tiikeb' xch'ool re naq ink'a' te'oso'q; kixkoleb' b'an sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok reheb'.

8 Ut kik'ulman naq laa'in kinq'axtesiheb' li perel ch'iich' chiru li wiitz'in aj Kemix.

9 Anajwan laa'in, aj Kemix, nintz'iib'a xka'ch'inal li k'a re ru

nintz'iib'a, sa' rech huhil rik'in li was, xb'aan naq k'ehomaq reetal, kiwil roso'jik li kixtz'iib'a, ut kixtz'iib'a rik'in tz'aqal li ruq', ut kixtz'iib'a sa' li kutan naq kixq'axtesi chiwu. Ut jo'ka'in naq naqak'ameb' li tz'iib'anb'il esil, xb'aan naq a'an jo' chanru lix taqlahomeb' li qayuwa'. Ut ninke' xraqik.

10 K'ehomaq reetal, laa'in, aj Abinadom, ralalin laj Kemix. K'ehomaq reetal, kik'ulman naq kiwil naab'al li pleet ut li wech'ok-ib' ke'wan wi' intenamit, a'eb' laj Nefita, rik'ineb' laj Lamanita; ut laa'in, rik'in tz'aqal inyok'leb' ch'iich', kiwisi xyu'ameb' naab'al reheb' laj Lamanita sa' xkolb'aleb' li was wiitz'in.

11 Ut k'ehomaq reetal, li tz'iib'anb'il esil chirix li tenamit a'in wan chi tz'iib'anb'il chiruheb' li perel ch'iich' li k'amb'ileb' xb'aaneb' li rey, jo' chanru li jar tasal tenamit; ut maajun k'utb'esinb'il na'leb' in-nawom, ka'ajwi' li ak tz'iib'anb'il, chi moko profeetil aatin; jo'kan ut, ak tz'iib'anb'il li b'arwan tz'aqal. Ut nink'e xraqik.

12 K'ehomaq reetal, laa'in aj Amaleki, ralal laj Abinadom. K'ehomaq reetal, texwaatina ka'ch'inaq chirix laj Mosiah, li kixaqab'aak choq' rey sa' xb'een li ch'och' Tzarahemla; xb'aan naq k'ehomaq reetal, rik'in naq tijb'il a'an xb'aan li Qaawa' naq taa'eeleliq chaq sa' li ch'och' "Nefi, ut

jo' k'ihaleb' li te'ab'inq chiru lix yaab' xkux li Qaawa' ^bte'elq ajwi' chaq sa' li ch'och' rochb'een, chiru li yamyookil ch'och'—

13 Ut kik'ulman naq kixb'aanu jo' chanru taqlanb'il chaq xb'aan li Qaawa'. Ut ke'el chaq sa' li ch'och' chiru li yamyookil ch'och', jo' k'ihal li te'ab'inq chiru lix yaab' xkux li Qaawa'; ut ke'k'ame' xb'e rik'in k'iila jultikanb'il na'leb' ut profeetil ch'olob'ank. Ut tijb'ileb' rajlal xb'aan li raatin li Qaawa'; ut ke'k'ame' xb'e xb'aan lix wankil lix tel, chiru li yamyookil ch'och', toj reetal naq ke'kub'e sa' jun li ch'och', a'an li ch'och' Tzarahemla na-yeeman re.

14 Ut ke'xtaw jun li tenamit, a'aneb' lix tenamit laj "Tzarahemla yeeb'ileb' re. Anajwan, kiwan nimla saho'k ch'oolej sa' xyanq lix tenamit laj Tzarahemla, ut jo'kan ajwi' laj Tzarahemla kisa'ho' xch'ool chi numtajenaq, xb'aan naq li Qaawa' kixtaqla chaq lix tenamit laj Mosiah rik'ineb' li ^bperel ch'iich' bronce wan wi' li tz'iib'anb'il esil chirixeb' laj Judio.

15 K'ehomaq reetal, kik'ulman naq laj Mosiah kixk'e reetal naq eb' lix "tenamit laj Tzarahemla ke'el chaq Jerusalem sa' li kutan naq laj ^bSedekias, li rey sa' xb'een Juda, kik'ame' choq' preex toj Babilonia.

16 Ut eb' a'an ke'b'eeek chaq chiru

12a 2 Ne. 5:6–9.

b Jak. 3:4.

14a K'UTUL RAQAL:

Tzarahemla.

b 1 Ne. 3:3, 19–20;

5:10–22.

15a Mos. 25:2.

b Jer. 39:1–10;

Hel. 8:21.

li yamyookil ch'och', ut ke'k'ame' xb'aan li ruq' li Qaawa' chi junpak'al li k'iila ha', toj sa' li ch'och' li kixtaweb' wi' laj Mosiah; ut ke'wan chaq aran chirix li kutan a'an.

17 Ut sa' li kutan naq laj Mosiah kixtaweb', q'axal ke'k'ihan chaq. A'b'anan wanjenaq chaq k'iila pleet ut rahil wech'ok-ib' ke'wan wi' chaq, ut ke't'ane' chaq chi yalaq jo'q'e xb'aan li yok'leb' ch'iich'; ut ak po'jenaq li raatinob'aaleb'; ut maajun "tz'iib'انب'il esil ke'xk'am chaq rik'ineb'; ut neke'xtz'eqtaana naq wan aj Yo'ob'tesihom reheb', ut chi moko laj Mosiah chi moko lix tenamit laj Mosiah ke'ru chixtawb'aleb' ru.

18 A'b'an kik'ulman naq laj Mosiah kixtaqla naq te'tzole'q sa' li raatinob'aal. Ut kik'ulman naq chirix naq ke'tzole' sa' li raatinob'aal laj Mosiah, laj Tzarahemla kixk'e jun resilal lix xe'toonil, jo' chanru li jultik re; ut tz'iib'انب'ileb' a'an, a'b'an moko chiruheb' ta li perel ch'iich' a'in.

19 Ut kik'ulman naq lix tenamiteb' laj Tzarahemla ut laj Mosiah "ke'xjunaji rib'eb'; ut laj ^bMosiah kixaqab'aak re taawanq choq' xreyeb'.

20 Ut kik'ulman naq sa' lix kutankil laj Mosiah, wan jun li nimla pek kik'ame' rik'in, wan k'a'ru tz'iib'انب'il chiru; ut a'an "kixk'ut xyaalalil li tz'iib'انب'il

rik'in lix maatan ut lix wankilal li Dios.

21 Ut naxk'e resil jun aj "Koriantumr, ut eb' li kamsinb'ileb' re lix tenamit. Ut laj Koriantumr kita-we' chaq xb'aan lix tenamit laj Tzarahemla, ut a'an kiwan chaq sa' xyanqeb' chiru xnumik b'eleb' po.

22 Yeeb'il ajwi' junjunq aatin chirixeb' lix yuwa'. Ut lix b'een xna' xyuwa' ke'el chaq sa' li "najt xteramil kab'l, sa' li kutan naq li Qaawa' ^bkixpo'eb' li raatinob'aal li tenamit; ut lix kawilal li Qaawa' kit'ane' sa' xb'eeneb' jo' chanruhe b' lix raqb'a-aatin a'an, li tiikeb' ru; ut lix 'b'aqeleb' wankeb' chi jek'inb'il sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saqe.

23 K'ehomaq reetal, laa'in, aj Amaleki, kinyo'la sa' xkutankil laj Mosiah; ut toj yo'yookin chirilb'al lix kamik; ut laj "Benjamin li ralal na'awa'b'ejin sa' xna'aj.

24 Ut k'ehomaq reetal, wilom, sa' xkutankil li rey aj Benjamin, jun li rahil pleet ut naab'al li ho-yok kik' ke'wan wi' laj Nefita rik'ineb' laj Lamanita. A'ut k'ehomaq reetal, eb' laj Nefita k'a'jo' naq ke'usa sa' xb'eeneb'; relik chi yaal, jo'kan naq li rey aj Benjamin kiralinasiehb' chaq sa' li ch'och' Tzarahemla.

25 Ut kik'ulman naq kin'ok chi tixk; ut rik'in naq maak'a' wijajil, ut innawom naq li rey aj

17 a Mos. 1:2–6.

19 a Mos. 25:13.

b Omni 1:12.

20 a Mos. 8:13–19.

K'UTUL RAQAL: Aj

ilol na'leb'.

21 a Eter 12:1.

K'UTUL RAQAL:

Koriantumr.

22 a Eter 1:1–5.

b Gen. 11:6–9;

Mos. 28:17;

Eter 1:33.

c Mos. 8:8.

23 a R laj M 1:3.

“Benjamin a’an jun winq tiik xna’-leb’ chiru li Qaawa’, jo’kan naq ^btinq’axtesihēb’ li perel ch’iich’ a’in re a’an, ut nawelaji chiru-heb’ chixjunil li winq naq te’chalq rik’in li Dios, lix Santil Dios laj Israel, ut te’xpaab’ li profetil ch’o-lob’ank, ut li k’utb’esinb’il na’leb’, ut lix k’anjeleb’ li anjel, ut li maatan re aatinak rik’in jalanil aatinob’aal, ut li maatan re xk’utb’al xyaalalil li aatinob’aal, ut chixjunil li k’a’aq re ru ^cchaab’il; xb’aan naq maak’a’ k’a’ru chaab’il wan, ka’ajwi’ li rik’in li Qaawa’ nachal chaq: ut li k’a’ru ink’a’ us rik’in laj tza nachal chaq.

26 Ut anajwan, ex was wiitz’in raarookex inb’aan, nawaj raj naq ^atexchalq rik’in li Kristo, a’an lix Santil Dios laj Israel, ut textz’a-qonq sa’ lix kolb’a-ib’, ut lix wan-kilal li tojb’al-ix xb’aan. Relik chi yaal, chalqex rik’in, ut ^bq’axtesihomaq anchal eeraam choq’ ^cmayej chiru, ut chexkanaaq sa’ li ^dkuyuk sa’, ut tijok, ut chexkuyuyq toj sa’ roso’jik; ut jo’ naq yo’yo li Qaawa’ texkole’q.

27 Ut anajwan nawaj aatinak ka’ch’inaq chirix jun siireb’ li koxe’taqe’q chiru li yamyookil ch’och’ re te’sutq’iiq sa’ li ch’och’ Nefi; xb’aan naq nim rajlankileb’ li ke’ajok re reechaninkil lix ch’och’il li reechanihomeb’.

28 Jo’kan ut, koxe’taqe’q chiru li yamyookil ch’och’. Ut laj jolomihom reheb’ a’an jun li winq kaw rib’ ut nim xmetz’ew, ut jun winq jip xk’a’uxl, jo’kan naq kixtikib’ jun li wech’ok-ib’ sa’ xyanqeb’, ut ^ake’kamsiik chixjunileb’, ka’ajwi’ lajeeb’ roxk’aal ink’a’, sa’ li yamyookil ch’och’, ut ke’sutq’i wi’chik sa’ li ch’och’ Tzarahemla.

29 Ut kik’ulman naq wankeb’ chik li ke’xk’am chirixeb’, nim b’ayaq rajlankileb’, ut ke’xchap wi’chik xb’e chiru li yamyookil ch’och’.

30 Ut laa’in, aj Amaleki, wan jun li wiitz’in li xko’o ajwi’ rik’ineb’; ut moko innawom ta chik chirixeb’. Ut ok we chi yokob’aak sa’ lin muqleb’aal; ut nujenaqeb’ ^ali perel ch’iich’ a’in. Ut nink’e xraqik li waatin.

LI RAATIN LAJ MORMON

Laj Mormon naxk’oseb’ ru lix perel ch’iich’ laj Nefi li ninq ru—Naxk’eheb’ li perel ch’iich’ li kok’

ru rik’in li jun ch’ol chik chi perel ch’iich’—Li rey aj Benjamin naxxaqab’ li tuqtuukilal sa’ li ch’och’.

25 a R laj M 1:17–18;
Mos. 29:13.
b R laj M 1:10.
c Alma 5:40;
Eter 4:12;

Moro. 7:15–17.
26 a Jak. 1:7; Alma 29:2;
Moro. 10:32.
b K’UTUL RAQAL:
Mayejak.

c 3 Ne. 9:20.
d K’UTUL RAQAL:
Kuyuk sa’.
28 a Mos. 9:1–4.
30 a 1 Ne. 6:1–6.

Wan na 385 chihab' xyo'lajik li Kristo.

UT anajwan laa'in, aj "Mormon, ok we chixq'axtesin-kil li tz'iib'amb'il esil li yookin chixyiib'ankil sa' ruq' laj Moroni li walal, ut k'ehomaq reetal naq wilom ka'ch'in chik ma chixjunil lix sachlijik lin tenamit, a'eb' laj Nefita.

2 Ut ak "k'iila cient chihab' xk'u-lunik li Kristo naq ninq'axtesi li tz'iib'amb'il esil a'in sa' ruq' li walal, ut nink'oxla naq a'an taaril xtz'aqlojik lix sachlijik lin tenamit. A'b'anan li Dios chixk'ehaq taxaq naq a'an ink'a' taa'oso'q rochb'eeneb', re naq taaruuq taa-tz'iib'aq ka'ch'inaq chirixeb', ut ka'ch'inaq chirix li Kristo, re naq maare sa' junaq kutan ^bte'chaab'ilo'q rik'in.

3 Ut anajwan, nin'aatinak ka'ch'inaq chirix li k'a'ru ak xintz'iib'a; xb'aan naq chirix naq "kink'os ru li wan sa'eb' lix ^bperel ch'iich' laj Nefi, toj sa' rawa'b'ejil li rey a'in aj Benjamin, li ki'aatinak wi' laj Amaleki, kinsik'ok sa' xyanqeb' li 'tz'iib'amb'il esil li q'axtesinb'ileb' sa' wuq', ut kintaweb' li pe-rel ch'iich' a'in, wan wi' li ch'ina esil a'in chirixeb' li profeet, chalen chaq laj Jakob toj sa' rawa'b'ejil li

rey a'in aj ^dBenjamin, ut jo'kan aj-wi' naab'al li raatin laj Nefi.

4 Ut rik'in naq "nasaho' inch'ool rik'in li k'a'aq re ru wan chiruheb' li perel ch'iich' a'in, sa' xk'ab'a'eb' li profeetil aatin chirix lix k'u-lunik li Kristo, ut eb' lin yuwa' ke'xnaw naq ak tz'aqlojenaq ru naab'al reheb'; relik chi yaal, ut laa'in ajwi' ninnaw naq jo' k'i-hal li k'a'aq re ru ch'olob'amb'il jo' profeetil aatin chiqix toj sa' li kutan a'in ak tz'aqlojenaq ru, ut jo' k'ihaleb' li neke'xik toj chirix li kutan a'in tento te'tz'aqloq ru chi yaal—

5 Jo'kan ut, laa'in kinsik' ru li "k'a'aq re ru a'in, re xchoyb'al lin tz'iib'amb'il esil chiru, ut li rela' lin tz'iib'amb'il esil tinwisi chaq sa'eb' lix ^bperel ch'iich' laj Nefi; ut ink'a' naru nintz'iib'a yal ta 'jun miin raqal li k'a'aq re ru re lin tenamit.

6 A'ut k'ehomaq reetal, tinchapeb' li perel ch'iich' a'in, li wan wi' li profeetil ch'olob'ank ut k'utb'esinb'il na'leb' a'in, ut tink'e rik'in li rela' lin tz'iib'amb'il esil, xb'aan naq aajel ru choq' we, ut ninnaw naq aajelaq ru choq' reheb' li was wiitz'in.

7 Ut ninb'aanu a'in choq' re jun li "chaab'il ajom; xb'aan naq jo'-ka'in hasb'amb'il we, jo' chanru li

[RAATIN LAJ MORMON]

1 1a 3 Ne. 5:9-12;
Morm. 1:1-4; 8:1, 4-5.
K'UTUL RAQAL:
Mormon, profeet aj
Nefita.
2a Morm. 6:5-6.
b Tz. ut S. 3:16-20.

3a Tz. ut S. 10:44.
b Tz. ut S. 10:38-40.
c Mos. 1:6;
Hel. 3:13-15;
Morm. 4:23.
d Omni 1:23.
4a 1 Ne. 6:5.
5a AAN: li k'a'aq re ru li

nasaho' wi' xch'ool,
li yeeb'il resil sa' li
raqal 4.
b 1 Ne. 9:2.
c 3 Ne. 5:8-11; 26:6-12.
7a 1 Ne. 9:5; 19:3;
Tz. ut S. 3:12-20;
10:1-19, 30-47.

nak'anjelak wi' lix Musiq' li Qaawa' li wan wik'in. Ut anajwan, ink'a' ninnaw chixjunil li k'a'aq re ru; a'b'an li Qaawa' ^bnanawok re chixjunil li k'a'aq re ru toj taa-chalq; jo'kan naq nak'anjelak wik'in re xb'aanunkil jo' chanru li rajom xch'ool.

8 Ut lin "tij chiru li Dios a'an chixixeb' li was wiitz'in, naq te'k'ame'q jun sut chik chixnawb'al chirix li Dios, relik chi yaal, li toj-b'al-ix xb'aan li Kristo; re naq jun sutaq chik te'wanq choq' jun tenamit ^bsa rilb'al.

9 Ut anajwan laa'in, aj Mormon, nin'ok wi'chik chixchoyb'al lin tz'iib'anb'il esil, li nawisi chaq sa'eb' lix perel ch'iich' laj Nefi; ut ninyiib' jo' chanru li na'leb' ut li tawok xyaalalil li k'eeb'il chaq we xb'aan li Dios.

10 Jo'kan ut, kik'ulman naq chirix naq laj Amaleki "kixq'axtesih'eb' li perel ch'iich' a'in sa' ruq' li rey aj Benjamin, a'an kixk'am ut kixk'e rik'ineb' li perel ch'iich' ^bjun ch'ol chik, wankeb' wi' li tz'iib'anb'il esil li ke'numsiik chaq xb'aaneb' li 'rey chiru li junjunq tasal tenamit, toj sa' xkutankil li rey aj Benjamin.

11 Ut ke'numsiik chaq xb'aan laj Benjamin, chiru li junjunq tasal tenamit toj reetal naq ke't'ane' sa' "wuq'. Ut laa'in, aj Mormon,

nintijok chiru li Dios naq te'kole'q rix chalen anajwan chi junelik. Ut ninnaw naq te'kole'q rix; xb'aan naq wan k'a'aq re ru xningal ru li tz'iib'anb'il chiruheb', li ^btaaraq'eq wi' aatin chirix lin tenamit ut li ras riitz'ineb' sa' li xnimal ru ut roso'jikil kutan, jo' chanru li raatin li Dios li tz'iib'anb'il.

12 Ut anajwan, chirix li rey a'in aj Benjamin—ke'wan b'ayaq li wech'ok-ib' sa' xyanq lix tenamit a'an.

13 Ut kik'ulman ajwi' naq eb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita ke'kubeb' chaq sa' li "ch'och' Nefi, re xpleetinkil lix tenamit. A'ut k'e-homaq reetal, li rey aj Benjamin kixch'utub'eb' lix teep aj pleet, ut kixxaqab' rib' chiruheb'; ut kixpleetiheb' rik'in xmetz'ew lix tz'aqal tel, rik'in lix ^byok'leb' ch'iich' laj Laban.

14 Ut rik'in lix metz'ew li Qaawa' ke'xpleetiheb' li xik' neke'ilok reheb', toj reetal naq ke'xkamsi k'iila mil reheb' laj Lamanita. Ut kik'ulman naq ke'xpleetiheb' laj Lamanita toj reetal naq ke'ralinasiheb' chaq sa' chixjunileb' lix ch'och'il li reechanihomeb'.

15 Ut kik'ulman naq chirix naq wanjenaqeb' li "Kristo aj b'alaq', ut ke'tz'ape' xtz'uumaleb' re, ut ke'k'ehe' xtojb'a-maak a' yaal jo' chanru li maak ke'xb'aanu chaq;

7b K'UTUL RAQAL:

Chixjunil naxnaw.

8a 2 Ne. 33:3–4;

Enos 1:11–12.

b 2 Ne. 30:6.

10a Omni 1:25, 30.

b 1 Ne. 9:4.

c Jar. 1:14.

11a 3 Ne. 5:8–12;

Morm. 1:1–5.

b 2 Ne. 25:18;

29:11; 33:11–15;

3 Ne. 27:23–27.

13a Omni 1:12.

b 1 Ne. 4:9;

2 Ne. 5:14;

Jak. 1:10; Mos. 1:16;

Tz. ut S. 17:1.

15a K'UTUL RAQAL:

Aj xik' ilonel re li

Kristo.

16 Ut chirix naq wanjenaqeb' li b'alaq'il profheet, ut li b'alaq'il aj jul-tikanel ut aj tzolonel sa' xyanq li tenamit, ut chixjunileb' a'in ke'k'e-he' xtojb'a-maak a' yaal jo' chanru li maak ke'xb'aanu chaq; ut chirix naq wanjenaq naab'al li wech'ok-ib', ut k'iila jachok-ib' li xkoheb' wi' rik'ineb' laj Lamanita, k'ehomaq reetal, kik'ulman naq li rey aj Benjamin, chi tenq'anb'il xb'aaneb' li santil "profheet li wankeb' sa' xyanq lix tenamit—

17 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li rey aj Benjamin a'an "santil winq,

ut ki'awa'b'ejin sa' xb'een lix tenamit sa' tiikilal; ut ke'wan k'iila santil winq sa' li ch'och', ut eb' a'an ke'xye li raatin li Dios rik'in ^bwankilal ut chi k'eeb'ileb' xwan-kil; ut ke'roksi naab'al li 'kawil aatin sa' xk'ab'a' lix jipileb' xk'a'uxl li tenamit—

18 Jo'kan naq chi tenq'anb'il xb'aaneb' a'in, li rey aj Benjamin, rik'in k'anjelak chi anchal xmetz'ew lix tib'el ut xseeb'al anchal li raam, ut jo'kaneb' ajwi' li profheet, ke'xxaqab' wi'chik li tuqtuukilal sa' li ch'och'.

LIX HU LAJ MOSIAH

CH'OL 1

Li rey aj Benjamin naxk'ut chiruheb' li ralal li raatinob'aal ut lix profheetil aatineb' lix yuwa'eb'—Kikole' chaq rix lix paab'aaleb' ut lix tenamiteb' sa' xk'ab'a' li esil li tz'iib'anb'ileb' chiruheb' jar paay chi perel ch'iich'—Laj Mosiah nasik'e' ru choq' rey, ut naq'axtesiman sa' ruq' li tz'iib'anb'il esil ut li k'a'aq chik re ru. Wan na 130–124 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT anajwan maajun chik wech'ok-ib' kiwan sa' chixjunil li "ch'och' Tzarahemla, sa' xyanqeb' chixjunil li tenamit li wankeb'

rub'el xwankil li rey aj Benjamin, jo'kan naq li rey aj Benjamin kiwan rajlal sa' tuqtuukilal chiru chixjunil li rela' lix kutan.

2 Ut kik'ulman naq ke'wan oxib' li ralal; ut kixk'e choq' xk'ab'a'eb' aj Mosiah, ut aj Helorum, ut aj Helaman. Ut kixk'e naq "te'tzole'q sa' chixjunil li ^braatinob'aaleb' lix yuwa' a'an, re naq chi jo'kan te'ok choq' winq xtawomeb' xna'leb'; ut re naq te'ruuq chixnawb'al chirixeb' li profheetil aatin li yeeb'il chaq rik'in xtz'uumaleb' re lix yuwa'eb', li q'axtesinb'il chaq reheb' xb'aan li ruq' li Qaawa'.

3 Ut kixtzoleb' ajwi' chirixeb'

16 a Enos 1:22.
17 a Alma 13:26.
b Alma 17:2–3.
c Moro. 9:4;

Tz. ut S. 121:41–43.

2 a Mos. 4:14–15;
Tz. ut S. 68:25, 28.
b Morm. 9:32.

li tz'iib'anb'il esil li wankeb' chi tz'iib'anb'il chiruheb' li perel ch'iich' bronze, kixye: Ex walal, nawaj raj naq chijultiko'q eere naq wi ta moko wankeb' ta li "perel ch'iich' a'in, tz'iib'anb'il wi' li esil a'in ut eb' li taqlahom a'in, kiqa-k'ul raj rahilal chi ^bmaak'a' qanawom, sa' ajwi' li kutan a'in, chi ink'a' raj qanawom lix muqmuukil na'leb' li Dios.

4 Xb'aan naq ink'a' raj kiru naq li qayuwa', aj Lehi, kijultiko' ta raj re chixjunil li k'a'aq re ru a'in, re tixk'ut chiruheb' li ralal, ka'ajwi' wi tenq'anb'il xb'aaneb' li perel ch'iich' a'in; xb'aan naq rik'in naq tzolb'il sa' li "raatinob'aaleb' laj Egipcio, chi jo'kan kiru chirilb'al li na'leb' a'in tz'iib'anb'il, ut chixk'utb'al chiruheb' li ralal xk'ajol, re naq chi jo'kan eb' a'an te'xk'ut chiruheb' li ralal xk'ajoleb', ut chi jo'kan taatz'aqloq ru lix taqlahom li Dios, toj reetal sa' li kutan anajwan.

5 Ninye eere, ex walal, wi ta moko wan ta li k'a'aq re ru a'in, li k'uulanb'il ut "kolb'il rix xb'aan li ruq' li Dios, re naq tooruq ^bchirilb'al li tz'iib'anb'il ut chixtawb'al ru chirix lix "muqmuukil na'leb', ut taaruq te'wanq lix taqlahom junelik chiru qilob'aal, naq a'eb' ajwi' li qayuwa' ke'laj raj chi

maak'a'eb' raj xpaab'aal, ut laa'o koowan raj jo'eb' li qas qiitz'in aj Lamanita, li maak'a' neke'xnaw chirix li k'a'aq re ru a'in, malaj ut ink'a' ajwi' neke'xpaab' naq k'utb'il chiruheb', sa' xk'a'b'a' li ^dna'leb' kanab'anb'il chaq xb'aaneb' lix yuwa', li moko yaal ta.

6 Ex walal, nawaj raj naq taajultiko'q eere naq yaaleb' li yehom a'in, ut jo'kan ajwi' naq "yaaleb' li tz'iib'anb'il esil a'in. Ut k'ehomaq reetal, jo'kan ajwi' eb' lix perel ch'iich' laj Nefi, li wan wi' lix tz'iib'anb'il esileb' ut lix yehomeb' li qayuwa' chalen chaq relikeb' chaq Jerusalem toj anajwan, ut yaaleb' ajwi' a'an; ut naru naqanaw lix yaalalileb' xb'aan naq wankeb' chiru li qilob'aal.

7 Ut anajwan, ex walal, nawaj raj naq taajultiko'q eere "xtz'ilb'aleb' rix chi yalb'il eeq'e, re naq teek'ul eechaab'ilal rik'in, ut nawaj raj naq ^bteepaab' lix taqlahom li Dios, re naq "tex'usaaq sa' li ch'och' jo'chanru lix ^dyeechi'ihom li Qaawa' reheb' li qayuwa'.

8 Ut naab'al chik li k'a'aq re ru kixk'ut li rey aj Benjamin chiruheb' li ralal, li moko tz'iib'anb'il ta sa' li hu a'in.

9 Ut kik'ulman chirix naq li rey aj Benjamin kixk'e xraqik tztolb'aleb' li ralal, naq kitix, ut kiril naq

3 a K'UTUL RAQAL: Perel ch'iich'.

b Alma 37:8-9.

4 a JS—R 1:64.

5 a K'UTUL RAQAL:

Loq'laj hu (eb' li)—
Tento te'k'uulamanq
li loq'laj hu.

b Deut. 6:6-8.

c K'UTUL RAQAL:

Xmuqmuukil na'leb'
li Dios.

d Mos. 10:11-17.

6 a 1 Ne. 1:3;

2 Ne. 33:10-11;

Moro. 10:27.

7 a K'UTUL RAQAL:

Loq'laj hu (eb' li).

b Mos. 2:22;

Alma 50:20-22.

c Sal. 122:6;

1 Ne. 2:20.

d Alma 9:12-14.

sa' junpaat chik taaxik chiru li b'e naxik wi' chixjunil li ruchich'och'; jo'kan ut, kixk'oxla naq aajel ru naq tixq'axtesi li awa'b'ejihom sa' xb'een jun reheb' li ralal.

10 Jo'kan ut, kixtaqla xk'amb'al laj Mosiah chiru; ut a'aneb' a'in li aatin li kiraatina wi', kixye: At walal nawaj naq chataqla xjek'in-kil jun li aatin chiru chixjunil li ch'och' a'in sa' xyanq chixjunil li tenamit a'in, malaj lix "tenamit laj Tzarahemla, ut lix tenamit laj Mosiah, li neke'wan sa' li ch'och', re naq chi jo'kan te'ch'utub'aaq sa' junajil; xb'aan naq sa' li kutan wulaj tinch'olob' re lin tenamit rik'in tz'aqal lix tz'uumal we naq laa'at chik jun li ^brey ut aj taqlanel sa' xb'een li tenamit a'in, li kixk'e chaq qe li Qaawa' qaDios.

11 Ut jo'kan ajwi', tink'e re li tenamit a'in jun li "k'ab'a'ej, re naq chi jo'kan te'nawe'q ru sa' xb'ee-neb' chixjunil li tenamit li kixk'am chaq li Qaawa' Dios sa' li ch'och' Jerusalem; ut a'in nin'baanu xb'aan naq a'aneb' jun tenamit yalyookeb' xq'e sa' xpaab'ankil lix taqlahom li Qaawa'.

12 Ut nink'e reheb' jun li k'ab'a'ej li maajo'q'e taasachmanq reetalil, ka'ajwi' ma xb'aan "q'etok aatin.

13 Relik chi yaal, ut ninye ajwi' aawe, naq wi ta li tenamit a'in li q'axal usilanb'il xb'aan li Qaawa' te't'ane'q sa' li "q'etok aatin, ut te'ok choq' jun tenamit aj maak ut aj

muxul sumsu, li Qaawa' tixq'ax-tesiheb', re naq chi jo'kan ^bq'una-qeb' xmetz'ew chanchaneb' li ras riitz'in; ut ink'a' chik "tixkoleb' rik'in lix wankilal maak'a' xjun-taq'eetankil ut sachol ch'oolej, jo' chanru naq kixkoleb' rik li qayu-wa' toj anajwan.

14 Xb'aan naq ninye aawe, naq wi ta ink'a' kixye' li ruq' sa' xkol-b'aleb' rik li qayuwa', ch'olch'o naq ke't'ane' raj sa' ruq'eb' laj Lama-nita, ut ke'ok raj choq' aj k'ulum re lix kaqaleb' xch'ool.

15 Ut kik'ulman naq chirix naq li rey aj Benjamin kixk'e xraqik xyeeb'al a'in re li ralal, naq kix-k'e xchaq'rab'inkil chirix chix-junil li k'a'ru na'uxman sa' li awa'b'ejihom.

16 Ut jo'kan ajwi', kixk'e xchaq'-rab'inkil chirixeb' li tz'iib'amb'il esil li wankeb' chi tz'iib'amb'il chiruheb' li "perel ch'iich' bronze, ut jo'kan ajwi' eb' lix perel ch'iich' laj Nefi; ut jo'kan ajwi' lix ^byok'leb' ch'iich' laj Laban, ut li "t'ort'ookil ch'iich' malaj b'eresinel ch'iich', li kixk'ameb' xb'e li qayuwa' chiru li yamyookil ch'och', li kikawre-siik xb'aan ruq' li Qaawa' re naq chi jo'kan te'k'ame'q xb'e, li jun-junq a' yaal jo' chanru neke'xk'e xxik ut neke'xyal xq'e chirix.

17 Jo'kan ut, naq moko tiikeb' ta chi paab'ank, ink'a' ke'usa chi moko ke'wan chi chaab'ilo'k sa' xb'eenikeb'; "ke'tiikisiik b'an chi

10 a Omni 1:14.
 b Mos. 2:30.
 11 a Mos. 5:8-12.
 12 a K'UTUL RAQAL:
 Maak.

13 a Heb. 6:4-6.
 b Hel. 4:24-26.
 c Tz. ut S. 103:8-10.
 16 a Mos. 1:3.
 b 1 Ne. 4:8-19;

R laj M 1:13;
 Tz. ut S. 17:1.
 c 1 Ne. 16:10.
 17 a 1 Ne. 18:12-13.

q'ajel-ix, ut ke'xb'oq lix josq'il li Dios sa' xb'eeneb', ut xb'aan a'an ke'sak'é rik'in we'ej ut rahil ch'a'aj-kilal, re reek'asinkileb' xch'ool sa' xjultikankil li k'a'ru teneb'anb'il sa' xb'eeneb'.

18 Ut anajwan, kik'ulman naq laj Mosiah xko'o ut kixb'aanu jo' chanru kitaqlaak xb'aan lix yuwa', ut kixtaqla resil chiruheb' chixjunil li tenamit li wankeb' sa' li ch'och' Tzarahemla re naq chi jo'kan te'ruuq chixch'utub'ankil rib', re te'xik sa' li santil ochoch chirab'inkil li aatin tixye lix yuwa' reheb'.

CH'OL 2

Li rey aj Benjamin naraatinaheb' lix tenamit—Naxye resil li juntaq'eta-lil, li tiikilal, ut li musiq'ejil na'leb' li x'uxman sa' lix awa'b'ejil—Naxk'e-heb' xna'leb' naq te'k'anjelaq chiru lix Choxahil Reyeb'—Eb' li neke'x-po'resi xch'ool rik'in li Dios te'xk'ul li yot'e'k chanchan li xam li ink'a' naru xchupb'al. Wan na 124 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT kik'ulman naq chirix naq laj Mosiah kixb'aanu jo' chanru kix-taqla chaq lix yuwa', ut kixtaqla xjek'inkil jun li aatin chiru chix-junil li ch'och', naq ke'xch'utub'

rib' li tenamit chiru chixjunil li ch'och', re naq toxet'aque'q sa' li santil ochoch chirab'inkil li aatin tixye li rey aj Benjamin reheb'.

2 Ut q'axal nim rajlankileb', jo'-kan naq ink'a' ke'rajla xk'ihaleb', xb'aan naq ke'k'ihan chaq chi numtajenaq ut ke'niman chaq sa' li ch'och'.

3 Ut jo'kan ajwi' ke'xk'am li "xb'een raleb' lix ketomq, re naq te'xq'axtesi li ^bmayej ut li 'k'atb'il mayej ^djo' chanru lix chaq'rab' laj Moises;

4 Ut jo'kan ajwi' re te'b'antioxinq chiru li Qaawa' lix Dios, li ki'isink chaq reheb' sa' li ch'och' Jerusa-len, ut li kikolok chaq reheb' sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok reheb', ut "kixxaqab'eb' chaq li tiikil winq re te'wanq choq' aj ^btzolol reheb', ut jo'kan ajwi' jun li tiikil winq re taawanq choq' xreyeb', li kixaqab'ank chaq re li tuqtuukilal sa' li 'ch'och' Tzarahemla, ut li kixk'ut chaq chiruheb' naq ^dte'xpaa-b'eb' lix taqlahom li Dios, re naq te'saho'q sa' xch'ool, ut taanum-taaq rik'ineb' li ^erahok choq' re li Dios ut chixjunileb' li winq.

5 Ut kik'ulman naq chirix naq kole'taque'q sa' li santil ochoch, ke'xyiib' lix muheb'aal t'ikr chix-sutam, li junjunq chi winq jo' chanru lix "junkab'al, a'eb' li rixa-qil, ut eb' li lalal, ut eb' lix rab'in,

2 3a Gen. 4:4.
b K'UTUL RAQAL:
Mayejak.
c 1 Ne. 5:9.
d 2 Ne. 25:24;
Alma 30:3; 34:13–14.
4a K'UTUL RAQAL:

B'oqok, b'oqb'il
xb'aan li Dios,
xb'oqb'al.
b Mos. 18:18–22.
K'UTUL RAQAL:
K'utuk, tzolonel.
c Omni 1:12–15.

d Jwan 15:10.
e K'UTUL RAQAL:
Rahok.
5a K'UTUL RAQAL:
Junkab'al.

ut li ralaleb' a'an, ut lix rab'ineb' a'an, chalen lix tiixilaleb' toj lix saajilaleb', li junjuunq kab'al chi jachb'il ru rik'in li jun chik.

6 Ut ke'xyiib' lix muheb'aal t'ikr chixsutam li santil ochoch, li junjunq chi winq wan rokeb'aal lix "muheb'aal t'ikr sa' xjajal li santil ochoch, re naq chi jo'kan te'kanaaq sa' xmuheb'aal t'ikreb' ut te'rab'i li aatin tixye li rey aj Benjamin reheb';

7 Xb'aan naq sa' xk'ab'a' xk'ihal li ch'utch'uukil tenamit li rey aj Benjamin ink'a' kiru chixtzolb'aleb' chixjunil sa' xyanq lix tz'akil li santil ochoch, jo'kan naq kixtaqla xxaqab'ankil jun li najt xteramil kab'l, re naq chi jo'kan eb' lix tenamit te'rab'i li aatin li tixye reheb'.

8 Ut kik'ulman naq ki'ok chiraatinankil lix tenamit sa' xb'een chaq li najt xteramil kab'l; ut ink'a' ke'ru chixjunileb' chirab'inkil li raatin xb'aan xk'ihal li ch'utch'uukil tenamit; jo'kan naq kixtaqla naq li aatin tixye taatz'iib'amanq ut taataqlamanq sa' xyanqeb' li moko wankeb' ta b'ar wi' na'ab'iman xyaab' xkux, re naq te'xk'ul ajwi' li raatin.

9 Ut a'in li aatin li "kixye ut kixtaqla xtz'iib'ankil, kixye: Ex was wiitz'in, chejunilex li xech'utub'eerib', laa'ex li nekexru chirab'inkil li aatin li tinye eere sa' li kutan a'in; xb'aan naq moko kexintaqla

ta chi chalk arin re ^bteek'ul chi jo'maajo' li aatin li tinye, re b'an "tex'ab'inq chiwu, ut teete lee xik re tex'ab'inq, ut lee ^dch'ool re textawoq xyaalal, ut lee ^ek'a'uxl re naq lix ^fmuqmuukil na'leb' li Dios taateeliq chiru lee rilob'aal.

10 Moko kexintaqla ta chi chalk arin re "tineexuwa, chi moko re teek'oxla naq laa'in nimin ta chiru jun winq li nakam.

11 Laa'in b'an chanchanin jo' laa'ex, ut wan sa' inb'een li jar paay chi majelal re tz'ejwalej ut re k'a'uxlej; a'b'anan sik'b'il wu xb'aan li tenamit a'in, ut k'o-job'انب'ilin xb'aan lin yuwa', ut kanab'انب'ilin xb'aan ruq' li Qaawa' re tinwanq choq' aj taqlanel ut choq' rey sa' xb'een li tenamit a'in; ut kink'uulaak ut kikole' wix xb'aan lix wankilal li maa-k'a' xjuntaq'eetankil, re tink'anje-laq cheru chi anchal li metzew, li k'a'uxl ut li kawilal li k'eeb'il we xb'aan li Qaawa'.

12 Ninye eere naq jo' chanru naq xinkanab'aak chixnumsin-kil lin kutan chi k'anjelak cheru, toj sa' li kutan a'in, ut moko xinsik' ta li "oor, chi moko li plaat, chi moko k'a'ruhaq paay chi b'ihomal eerik'in;

13 Chi moko kinkanab' naq textz'ape'q chi preexil sa'atq li tz'alam jul, chi moko naq li jun eere tixk'am li jun chik choq' loq'b'il moos, chi moko naq texkamsinq, malaj

6a Exo. 33:8-10.

9a Mos. 8:3.

b Tz. ut S. 6:12.

c K'UTUL RAQAL:

Ab'ink.

d Mos. 12:27;

3 Ne. 19:33.

e K'UTUL RAQAL:

K'a'uxlej.

f K'UTUL RAQAL:

Xmuqmuukil na'leb' li Dios.

10a K'UTUL RAQAL:

Xuwak.

12a Hech. 20:33-34.

naq texpoqlenq, malaj tex'elq'aq, malaj texmuxuq sumsu; chi moko kinkanab' naq teeb'aanu k'a'ruhaq paay chi maa'usilal, ut kexintzol re teepaab'eb' lix taqlahom li Qaawa' sa' chixjunil li k'a'aq re ru kexxtaqla wi' a'an—

14 Ut laa'in ajwi' injunes "kin-k'anjelak rik'in tz'aqal wuq' re tink'anjelaq cheru, ut re naq moko tex'aaloq ta rik'in tojok chiru li tenamit, ut re naq maak'a' taachalq sa' eeb'een li ra ta riiqankil—ut chixjunil li k'a'aq re ru a'in kinye, laa'ex ajwi' eenawom xyaalalil sa' li kutan a'in.

15 A'b'anan, ex was wiitz'in, moko xinb'aanu ta li k'a'aq re ru a'in re tinnima wib', chi moko ninye eere li k'a'aq re ru a'in re naq rik'in a'an texinjit; ninye b'an li k'a'aq re ru a'in re naq teenaw naq ninru chixk'utb'al "reek'ob'aal inch'ool chi saq ru chiru li Dios sa' li kutan a'in.

16 K'ehomaq reetal, ninye eere naq rik'in naq kinye eere naq xinumsi inkutan chi k'anjelak cheru, moko nawaj ta xnimankil wib', xb'aan naq yal wanjenaqin chi k'anjelak chiru li Dios.

17 Ut k'ehomaq reetal, ninye eere li k'a'aq re ru a'in re naq teetzol "chaab'il na'leb'; re naq teetzol naq jo'q'e wankex chi ^bk'anjelak chiru lee 'reech winqilal ka'ajwi'

wankex chi k'anjelak chiru lee Dios.

18 K'ehomaq reetal, laa'in lee rey xeye we; ut wi laa'in, li nekeye we lee rey, ninyal inq'e chi "k'anjelak cheru, ma ink'a' raj us naq yalb'ilaq ee'q'e laa'ex chi k'anjelak li jun chiru li jun chik?

19 Ut k'ehomaq ajwi' reetal, wi laa'in, li nekeye we lee rey, li xnumsi xkutan sa' li k'anjelak cheru, a'ut wanjenaq chi k'anjelak chiru li Dios, wi ink'ulub' b'antioxiik chiwu eeb'aan chi yalaq chan ru, aay, k'a'jo' naq tento raj "texb'antioxinq chiru lee choxahil Rey!

20 Ninye eere, ex was wiitz'in, naq wi nekeq'axtesi chixjunil li b'antioxink ut li "nimank-u li naru nawan sa' x'anchalil lee raam, chiru li ^bDios a'an li kiyob'tesink eere, ut kexxk'uula ut kixkol eerix, ut kixk'e chi saho'k eech'ool, ut kixk'e eere naq texwanq sa' tuqtuukilal li jun rik'in li jun chik—

21 Ninye eere naq wi ta texk'anjelaq chiru a'an li kiyob'tesink chaq eere chalen chaq sa' xtiklajik, ut li yoo chek'uulankil wulaj wulaj, rik'in eek'eeb'al chi musiq'ak, re naq texwanq, ut tex'ee'k'anq, ut teeb'aanu jo' chanru lee "rajom laa'ex, ut yoo ajwi' chexaqab'ankil sa' li junjunq k'amok—

14 a 1 Kor. 9:18.

15 a K'UTUL RAQAL:
Reek'ob'aal xch'ool.

17 a K'UTUL RAQAL:
Chaab'il na'leb'ejil.

b Mat. 25:40;
Stgo. 1:27;

Tz. ut S. 42:29–31.

K'UTUL RAQAL:
K'anjelak chiru.

c K'UTUL RAQAL: As
iitz'inb'ej; Ixq.

18 a Mat. 20:26–27.
19 a K'UTUL RAQAL:

B'antiox, b'antioxink.

20 a 1 Ne. 18:16.

b K'UTUL RAQAL: Dios,
Roxichal li Dios.

21 a K'UTUL RAQAL: Xtaql
ch'oolej.

ninye, wi ta texk'anjelaq chiru a'an rik'in chixjunil lix anchalil lee raam, toj ^bmaak'a'aaq raj tex'ok wi' choq' moos.

22 Ut k'ehomaq reetal, chixjunil li naraj a'an eerik'in, a'an naq "chepaab' lix ^btaqlahom; ut xyeechi'i eere naq wi teepaab' lix taqlahom tex'usaaq sa' li ch'och'; ut maajo'qe 'naxjal rib' rik'in li k'aru xye; jo'kan ut, wi ^dnekepaab' lix taqlahom, a'an nekexrosob'tesi ut nekexk'e chi usaak.

23 Ut anajwan, xb'een wa kexx-yo'ob'tesi, ut kixq'axtesi lee yu'am eere, ut xb'aan a'an wan eek'as rik'in.

24 Ut xkab', naraj naq teeb'aanu jo' chanru li kexxtaqla wi'; ut wi nekeb'aanu, rik'in a'an tikto "nekexrosob'tesi; ut chi jo'kan ak xexxtoj. Ut toj wan eek'as rik'in, ut wan, ut toj taawanq chi junelik q'e kutan; jo'kan ut, k'a' ta wi' ru li teenima wi' eerib'?

25 Ut anajwan ninpatz', ma naru tab'i' nekeye k'a'ruhaq cherix? Ninchaq'ok eere, Ink'a'. Moko naru ta teeye naq wan ta eenimal jo' ta xpoqsil li ch'och'; us ta "yo'ob'tesinb'ilex chaq rik'in ^bxpoqsil li ch'och'; a'ut k'ehomaq reetal, li xyo'ob'tesink eere a'an ajwi' laj eechal re.

26 Ut laa'in, laa'in ajwi', li nekeye we lee rey, moko numenaq

ta inchaab'ilal cheru laa'ex; xb'aan naq laa'in ajwi' re poqs. Ut nekek'e reetal naq tiixin, ut ok we chixq'axtesinkil li xaqam a'in li nakam, chiru li ch'och' li ki'alan chaq re.

27 Jo'kan ut, jo' xinye eere naq kink'anjelak cheru, ut "kinb'eek chi saq ru li reek'ob'aal inch'ool chiru li Dios, chi jo'kan sa' li hoonal a'in kink'e naq teech'utub' eerib', re naq taaruuq tinta-we'q chi maak'a' injitb'al, ut re naq ^blee kik'el ink'a' taachalq sa' inb'een naq tinxaqab'aaq re taaraqe'q aatin chiwix xb'aan li Dios chirix li k'a'aaq re ru kinixtaqla wi' cherix.

28 Ninye eere naq kink'e naq teech'utub' eerib' re naq "tinwisi lee kik'el chiru li waq', sa' li kutan a'in naq ok we chi kub'eek sa' lin muqleb'aal, re naq taaruuq tinkub'eeq sa' tuqtuukilal, ut lin ^bmusiq' li ink'a' nakam taatz'aqonq rik'ineb' li ^cch'uut chi aj b'ichanel taqe'q sa' b'ichank re xnimankil ru jun li Dios tiik xna'leb'.

29 Ut jo'kan wi'chik, ninye eere naq kink'e naq teech'utub' eerib', re naq tinch'olob' cheru naq ink'a' chik taaruuq tinwanq choq' aj tzolol eere, chi moko choq' rey cheru.

30 Xb'aan naq sa' li hoonal ajwi' a'in, chixjunil lin xaqam nasiksot

21 *b* Luk. 17:7–10.

22 *a* Lev. 25:18–19;

2 Ne. 1:9.

b K'UTUL RAQAL:

Xtaqlahom li Dios.

c Tz. ut S. 3:1–2.

d Tz. ut S. 14:7; 58:2–3.

24 *a* K'UTUL RAQAL:

Osob'tesink,

osob'tesinb'il,

rosob'tesinkil.

25 *a* K'UTUL RAQAL:

Yo'ob'tesink.

b Gen. 3:19; Jak. 2:21.

27 *a* K'UTUL RAQAL: B'eek rik'in li Dios.

b Jak. 1:19.

28 *a* Jak. 2:2.

b K'UTUL RAQAL:

Musiq'ej, xmusiq'.

c Morm. 7:7.

chi numtajenaq rik'in xyalb'al inq'e cheraatinankil; a'ut li Qaawa' Dios naxaqab'an we, ut kinixkanab' cheraatinankil, ut kinixtaqla chixch'olob'ankil eere sa' li kutan a'in, naq li walal aj Mosiah a'an rey ut aj taqlanel sa' eeb'een.

31 Ut anajwan, ex was wiitz'in, nawaj raj naq teeb'aanu jo' chanru xeb'aanu toj anajwan. Jo' chanru naq xepaab'eb' lin taqlahom, ut jo'kaneb' ajwi' lix taqlahom lin yuwa', ut kex'usa, ut ink'a' kexkanab'aak chi t'ane'k sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok eere, chi jo'kan wi teepaab'eb' lix taqlahom li walal, malaj lix taqlahom li Dios li te'q'axtesiiq eere xb'aan a'an, tex'usaaq sa' li ch'och', ut eb' li xik' neke'ilok eere moko te'wanq ta xwankil sa' eeb'een.

32 A'banan, ex intenamit, ilomaq eerib', maare anchal te'wakliiq "wech'ok-ib' sa' eeyanq, ut teek'e eech'ool chi ab'ink chiru li maa'us aj musiq'ej, li ki'aatinak wi' lin yuwa' aj Mosiah.

33 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, wan jun li rahilal ch'olob'انب'il sa' xb'een li ani naxk'e xch'ool chi ab'ink chiru li musiq'ej a'an; xb'aan naq wi naxk'e xch'ool chi ab'ink chiru, ut nakana ut nakam sa' lix maak, a'an naruk' "tojb'a-maak choq' re li raam; xb'aan naq naxk'ul choq' xtojb'al jun li ^btojb'a-maak li junelik taakanaaq, rik'in naq xq'et lix chaq'rab' li Dios us ta ak wan xnawom chirix.

34 Ninnye eere, naq maajun wan sa' eeyanq, ka'ajeb' wi' lee kok'al li ka'ch'ineb' xyu'am, li ink'a' xtzole' chirix li k'a'aq re ru a'in, li ink'a' ta naxnaw naq wan eek'as chi junelik rik'in lee choxahil Yuwa', re xq'axtesinkil chiru a'an chixjunil li k'a'ru eere ut li chanru wankek; ut jo'kan ajwi' li xtzole' chirixeb' li tz'ib'انب'il esil, wan wi' li profeetil aatin li yeeb'il xb'aaneb' li santil profeet, toj reetal kixtaw xk'utankil naq li qayuwa' aj Lehi ki'el chaq Jerusalem;

35 Ut jo'kan ajwi', chixjunil li yeeb'il xb'aaneb' li qayuwa' toj anajwan. Ut k'ehomaq ajwi' reetal, eb' a'an ke'xye li k'a'ru taqlanb'ileb' wi' chaq xb'aan li Qaawa', jo'kan naq tiikeb' ut yaaleb'.

36 Ut anajwan, ninnye eere, ex was wiitz'in, naq chirix naq xenaw ut xk'ute' cheru chixjunil li k'a'aq re ru a'in, wi texq'etoq aatin ut teejalb'ehi eerib' rik'in li k'a'ru ak yeeb'il, re teerisi eerib' rik'in lix Musiq' li Qaawa', re naq maak'a'aq xna'aj eerik'in re xk'amb'al eeb'e sa' xb'ehil li chaab'il na'leb', re naq tex'osob'tesiiq, texk'ehe'q chi usaak, ut taakole'q eerix—

37 Ninnye eere, naq li winq li nab'aanunk re a'in, a'an "naxpo'resi xch'ool chi k'utk'u chiru li Dios; jo'kan naq naxk'e xch'ool chi ab'ink chiru li maa'us aj musiq'ej, ut na'ok choq' aj xik' ilonel re chixjunil li tiikilal; jo'kan naq li Qaawa' maak'a' xna'aj rik'in, xb'aan

32a 3 Ne. 11:29–30.
33a K'UTUL RAQAL:
Tojb'a-maak.

b Tz. ut S. 19:6, 10–12.
37a Mos. 3:12;
Hel. 8:24–25.

K'UTUL RAQAL:
Po'resink ch'oolej.

naq a'an moko nawan ta sa'eb' li
 b'ochoch li moko santeb' ta.

38 Jo'kan naq wi li winq a'an in-
 k'a' "naxjal xk'a'uxl, wi b'an na-
 kana ut nakam jo' aj xik' ilonel
 re li Dios, li k'a'ru elajinb'il xb'aan
 lix b'tiik ruhil na'leb' li Dios na-
 rajsi li raam li ink'a' nakam, chi-
 reek'ankil chi ch'olch'o naq 'wan
 li maak sa' xb'een, li nak'ehok re
 chixkach'inob'resinkil rib' chiru
 rilob'aal li Qaawa', ut naxnjob'-
 resi li raam rik'in reek'ankil li
 maak, ut rik'in rahilal, ut yot'e'k,
 li chanchan jun li xam li ink'a'
 naru xchupb'al, li nataqe' xxam-
 lel chi junelik q'e kutan.

39 Ut anajwan ninye eere, naq
 li "uxtaan maak'a' chik xwankil
 sa' xb'een a' winq a'an, jo'kan naq
 lix k'ulumaq sa' roso'jik, a'anaq
 xnumsinkil jun li rahilal li maa-
 jo'q'e na'oso'.

40 Aay, chejunilex tiixil winq, ut
 laa'ex ajwi' saaj winq, ut ex kok'al
 li nekexru chixtawb'al ru li waatin,
 xb'aan naq kexwaatina chi saqen
 ru re teetaw xyaalal, nintz'aama
 naq chi'ajq eeru re "taajultiko'q
 eere li xuwajelil li wankeb' wi' li
 ani xe't'ane' sa' li q'etok aatin.

41 Ut jo'kan wi'chik, nawaj raj
 naq chek'oxla li osob'tesiik ut li
 "saho'k ch'oolej wankeb' wi' li ne-
 ke'paab'ank reheb' lix taqlahom li

Dios. Xb'aan naq k'ehomaq reetal,
 b'osob'tesinb'ileb' sa' chixjunil li
 k'a'aq re ru, re li yu'am a'in jo' aj-
 wi' re li musiq'ej; ut wi neke'ku-
 yuk chi 'tiikeb' chi paab'ank toj
 sa' roso'jik, neke'k'ule' chaq sa'
 "choxa, re naq chi jo'kan te'ruuq
 chi wank rik'in li Dios sa' sahil
 ch'oolejil li maajo'q'e na'oso'. Aay,
 chijultiko'q, chijultiko'q eere naq
 yaal li k'a'aq re ru a'in; xb'aan naq
 li Qaawa' Dios xyehok re.

CH'OL 3

*Li rey aj Benjamin toj yoo chi aatinak
 —Li Qaawa' Q'axal Nim Xwankil
 taak'anjelaq sa' xyanqeb' li winq jo'
 muheb'aal ch'och'—Taa'elq kik' ruu-
 chil tiqob' naq tixtoj rix lix maak li
 ruchich'och'—A'an li jun ajwi' chi
 k'ab'a'ej nachal wi' li kolb'a-ib'—Eb'
 li winq neke'ru chirisinkil chirix li ru-
 chich'och'il winq ut te'ok choq' san-
 tob'resinb'il aj paab'anel xb'aan lix
 tojb'al rix li maak—Lix rahileb' laj
 maak chanchanaq jun palaw re xam
 ut chuhil pek. Wan na 124 chihab'
 ma nayo'la li Kristo.*

Ut jo'kan wi'chik ex was wiitz'in,
 nawaj raj xtz'aamankil lee rab'i-
 hom, xb'aan naq toj wan k'a'ruhaq
 chik li nawaj xyeeb'al eere; xb'aan

37 b Alma 7:21.
 38 a K'UTUL RAQAL:
 Jalok k'a'uxl, jalb'a-
 k'a'uxlej.
 b K'UTUL RAQAL: Tiik
 ruhil na'leb'.
 c K'UTUL RAQAL:
 Wank xmaak.

39 a Alma 34:8–9, 15–16.
 K'UTUL RAQAL:
 Uxtaan, uxtaanank.
 40 a Alma 5:18.
 41 a 4 Ne. 1:15–18.
 K'UTUL RAQAL: Sahil
 ch'oolejil.
 b K'UTUL RAQAL:

Osob'tesink,
 osob'tesinb'il,
 rosob'tesinkil.
 c Tz. ut S. 6:13.
 d K'UTUL RAQAL:
 Choxa.

naq k'ehomaq reetal, wan k'a'aq re ru tinye eere chirix li k'a'ru toj taachalq.

2 Ut li k'a'aq re ru tinye eere, k'eeb'il chinnaw xb'aan jun li "anjel taqlanb'il xb'aan li Dios. Ut a'an kixye we: Ajen. Ut ki'aj wu, ut k'ehomaq reetal naq xaqxo chiwu.

3 Ut a'an kixye we: Ajen, ut ab'i li aatin li tinye aawe; xb'aan naq k'e reetal, chalenaqin chixch'olob'ankil chawu li "sahil esilal re nimla sahil ch'oolejil.

4 Xb'aan naq li Qaawa' rab'ihom laa tij, ut xtz'ilom rix laa tiikilal, ut xinixtaqla chi ch'olob'ank chawu re naq taasaho'q aach'ool; ut re tatruuq chi ch'olob'ank chiru laa tenamit, re naq eb' a'an te'nujaq ajwi' rik'in sahil ch'oolejil.

5 Xb'aan naq k'e reetal, taachalq xq'ehil, ut moko najt ta chaq, naq rik'in wankilal, li "Qaawa' Q'axal Nim Xwankil li na'awa'b'ejin, li wanjenaq ut li toj nawan, chalen chaq anchal li junelik q'e kutan toj anchal li junelik q'e kutan chik, taachalq chaq sa' choxa sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq, ut taawanq jo' b muheb'aal ch'och', ut tox'elq sa' xyanqeb' li winq, rik'in

xk'anjelankil xninqal ru 'sachb'a-ch'oolej, jo' xk'irtesinkileb' li yaj, xwaklesinkileb' li kamenaq, xk'eeb'al chi b'eeek li yeeq roq, chixk'ulb'al rilob'aal li mutz', ut chi ab'ink li tz'ap xik, ut rik'in xk'irtesinkil li k'iila paay chi yajel.

6 Ut taarisiheb' "laj tza, malaj li maa'us aj musiq'ej li neke'wan sa' xch'ooleb' li ralal xk'ajoleb' li winq.

7 Ab'i ut, tixnumsi li "aaleek, ut xrahil li tz'ejwalej, b tz'okaak, chaqi-eel, ut tawaak, tixq'ax li 'naxkuy xnumsinkil li winq chi ink'a' taakamq; xb'aan naq k'e reetal, na'el d xkik'el ruuchil tiqob', xb'aan naq q'axalaq xnimal lix 'yot'b'al xmusiq' xb'aan xmaa'usilaleb' ut xtz'eqb'eetalileb' lix tenamit.

8 Ut "Jesukristo taak'ab'a'iiq wi', li b Ralal li Dios, lix 'Yuwa'il li choxa ut ch'och', laj Yo'ob'tesihom re chixjunil li k'a'aq re ru chalen chaq sa' xtiklajik; ut lix d na' e xMaria taak'ab'a'iiq wi'.

9 Ab'i ut, nachal rik'ineb' li re, re naq taachalq li "kolb'a-ib' rik'ineb' li ralal xk'ajoleb' li winq rik'in b xpaab'ankil lix k'ab'a'; ut chirix ajwi' chixjunil a'in yal winq te'xk'oxla, ut te'xye naq wan 'aj

3 2a K'UTUL RAQAL:
Anjel.
3a Luk. 2:10-11.
5a K'UTUL RAQAL:
Jehova.
b Mos. 7:27;
Alma 7:9-13.
c Mat. 4:23-24;
Hech. 2:22;
1 Ne. 11:31.
K'UTUL RAQAL:
Sachb'a-ch'oolej.

6a Mar. 1:32-34.
7a K'UTUL RAQAL:
Aaleek, aalenk.
b Mat. 4:1-2.
c Tz. ut S. 19:15-18.
d Luk. 22:44.
e Isa. 53:4-5.
8a K'UTUL RAQAL: Dios,
Roxichal li Dios—Li
Dios K'ajolb'ej.
b Alma 7:10.
c Hel. 14:12;

3 Ne. 9:15.
d Mat. 1:16;
1 Ne. 11:14-21.
e K'UTUL RAQAL:
Maria, xna' li Jesus.
9a K'UTUL RAQAL:
Kolb'a-ib'.
b K'UTUL RAQAL:
Paab'aal.
c Jwan 8:48.

tza rik'in, ut ^dte'xraple, ut ^ete'xk'e chiru krus.

10 Ut a'an ^ataawakliiq chaq sa' ^brox li kutan sa' xyanqeb' li kame-naq; ut k'e reetal, a'an naxaqli chi ^craqok aatin chirix li ruchich'och'; ut k'e reetal, nab'aanuman chix-junil li k'a'aq re ru a'in re naq taachalq jun li raqb'a-aatin tiik sa' ^dxb'eeneb' li ralal xk'ajoleb' li winq.

11 Xb'aan naq k'e reetal, ut jo'-kan ajwi' lix ^akik'el ^bnaxtoj rix lix maakeb' li ^cxe't'ane' xb'aan li q'e-tok aatin re laj Adan, li xe'kam chi ink'a' neke'xnaw li naraj li Dios chirixeb', malaj li ke'maakob' chi ^dmaak'a'eb' x nawom.

12 A'b'anan rahilal, rahilal sa' xb'een li ani nanawok re naq ^anaxpo'resi xch'ool rik'in li Dios! Xb'aan naq li kolb'a-ib' maajun aj-e nachal xkomon a'an, ka'ajwi' b'an rik'in li jalb'a-k'a'ux-lej, ut xpaab'ankil li ^bQaawa' Jesukristo.

13 Ut li Qaawa' Dios kixtaqla-heb' lix santil profeet sa' xyanqeb' chixjunil li ralal xk'ajoleb' li winq, re xch'olob'ankil li k'a'aq re ru a'in

chiru li junjunq kab'al, tenamit, ut aatinob'aal, re naq chi jo'kan yalaq ani te'paab'anq re naq taachalq li Kristo, eb' a'an te'ruuq chixk'ulb'al li ^arisinkil lix maakeb', ut te'saho'q xch'ool rik'in sahil ch'ooolejil q'axal nim, ^bchanchan naq ak chalenaq sa' xyanqeb'.

14 A'b'an li Qaawa' Dios kiril naq lix tenamit a'aneb' jun tenamit jipeb' xk'a'uxl, ut kixxaqab' choq' reheb' jun li chaq'rab', a'an lix ^achaq'rab' laj Moises.

15 Ut k'iila eetalil, ut sachb'a-ch'oolej, ut ^ajaljookil ru na'leb', ut muhel kixk'ut chiruheb', chirix lix k'ulunik, ut jo'kaneb' ajwi' li santil profeet ke'raatinaheb' chirix lix k'ulunik; a'ut ke'xkawob'-resi li raameb', ut ink'a' ke'xtaw xyaalal naq lix ^bchaq'rab' laj Moises maak'a' na'ok wi', ka'ajwi' rik'in li tojb'al rix li maak xb'aan xkik'el.

16 Ut wi ta taaruuq naq eb' li ^akok'al te'ruuq chi maakob'k, ink'a' raj te'ruuq chi kole'k; a'b'anan ninye aawe naq ^bosob'tesinb'i-leb' a'an; xb'aan naq k'e reetal, jo'chanru naq sa' laj Adan, malaj

9d Mar. 15:15.
 e Luk. 18:33;
 1 Ne. 19:10;
 2 Ne. 10:3.
 K'UTUL RAQAL:
 K'ehok chiru krus.
 10a K'UTUL RAQAL:
 Wakliik chi yo'yo.
 b Mat. 16:21;
 2 Ne. 25:13;
 Hel. 14:20–27.
 c K'UTUL RAQAL:
 Raqok aatin,
 raqb'a-aatin.
 11a K'UTUL RAQAL: Kik'.

b K'UTUL RAQAL:
 Xtojb'al rix li maak.
 c K'UTUL RAQAL:
 Xt'anik laj Adan ut li xEva.
 d 2 Ne. 9:25–26.
 12a Mos. 2:36–38;
 Hel. 8:25.
 K'UTUL RAQAL:
 Po'resink ch'oolej.
 b K'UTUL RAQAL:
 Qaawa'.
 13a K'UTUL RAQAL:
 Risinkil li maak.
 b 2 Ne. 25:24–27;

Jan. 1:11.
 14a K'UTUL RAQAL:
 Chaq'rab' re laj Moises.
 15a K'UTUL RAQAL:
 Jesukristo—Eb' li eetalil malaj li jaljookil ru aatin chirix li Kristo.
 b Mos. 13:27–32.
 16a K'UTUL RAQAL:
 Kok'al, al.
 b Moro. 8:8–9.

rik'in naq ak reheb' chi jo'kan, neke'tane', jo'kan ajwi' lix kik'el li Kristo naxtoj rix lix maakeb'.

17 Ut jo'kan wi'chik, ninye aawe, naq "maajun chik k'ab'ajej taa-keemanq, chi moko junaq chik b'e malaj chan chik ru taaruq taachalq wi' li ^bkolb'a-ib' reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq, ka'ajwi' rik'in ut xb'aan lix k'ab'a' li 'Kristo, li Qaawa' Q'axal Nim Xwankil.

18 Xb'aan naq k'e reetal, a'an na-raqok aatin, ut tiik ru lix raqb'a-aatin, ut moko na'oso' ta li k'uula'al li nakam sa' xk'uula'alil; eb' li winq b'an neke'uk'ak tojb'a-maak choq' reheb' li raam wi ink'a' neke'xtuulanob'resi rib' ut ^aneke'ok chanchaneb' li kok'al, ut neke'x-paab' naq li kolb'a-ib' kiwan, ut wan, ut toj taawanq rik'in ut sa' xk'ab'a' lix ^bkik'el li Kristo li nato-jok rix li maak, a' li Qaawa' Q'axal Nim Xwankil.

19 Xb'aan naq li ^aruchich'och'il winq wan choq' aj xik' ilonel re li Dios, ut wanjenaq chalen chaq ^bxt'anik laj Adan, ut toj taawanq chi junelik q'e kutan, wi ink'a' 'naxkanab' rib' chi q'unb'esiik xch'ool xb'aan li Loq'laj ^dMusi-q'ej, ut narisi li ruchich'och'il winq

chirix, ut na'ok choq' ^aaj santil paa-b'anel sa' xk'ab'a' lix tojb'al rix li maak xb'aan li Kristo li Qaawa', ut na'ok chanchan jun li ^cch'ina al, kub'enaq ratawom, q'un xch'ool, tuulan, aj kuyunel, nujenaq rik'in rahok, wank xch'ool chixk'eeb'al rib' rub'el chixjunil li k'a'aq re ru tixk'oxla li Qaawa' naq us xk'ee-b'al sa' xb'een, jo' chanru naq jun li ch'ina al naxk'e rib' rub'el xwan-kil lix yuwa'.

20 Ut jo'kan wi'chik, ninye aawe, naq taachalq xq'ehil naq li ^ana'leb' chirix jun aj Kolonel taajek'imanq chiru li ^bjunjung chi tenamit, jun-kab'al, aatinob'aal, ut teepal.

21 Ut k'e reetal, naq taawulaq li kutan a'an, maa'ani te'tawe'q chi ^amaak'a'eb' xjitb'al chiru li Dios, juneseb' li kok'al, ka'aj b'an wi' rik'in jalok k'a'uxlej ut xpaab'an-kil lix k'ab'a' li Qaawa' Dios Q'axal Nim Xwankil.

22 Ut sa' ajwi' li kutan a'in, chirix naq xak'ut chiru laa tenamit li k'a'aq re ru katxtaqla wi' li Qaawa' laa Dios, rik'in a'an moko neke'tawe' ta chik chi maak'a'eb' xjitb'al sa' rilob'aal li Dios, ka'ajwi' jo' chanru li aatin li inyehom aawe.

23 Ut anajwan ak inyehom li

17a Hech. 4:10–12;
2 Ne. 31:21.

b K'UTUL RAQAL:
Kolb'a-ib'.

c K'UTUL RAQAL:
Jesukristo—
Xk'ulb'al lix k'ab'a'
li Jesukristo sa'
qab'een.

18a Mat. 18:3.
b Mos. 4:2;

Hel. 5:9.
19a 1 Kor. 2:11–14;

Mos. 16:2–3.
K'UTUL RAQAL:
Ruchich'och'il winq.

b K'UTUL RAQAL:
Xt'anik laj Adan ut
li xEva.

c 2 Kro. 30:8.
d Moro. 10:4–5.
K'UTUL RAQAL:

Santil Musiq'ej.
e K'UTUL RAQAL:
Santil paab'anel (aj).
f 3 Ne. 9:22.

20a Tz. ut S. 3:16.
b K'UTUL RAQAL:
Xk'anjeleb' laj
k'amol aatin.

21a K'UTUL RAQAL:
Teneb'aak,
teneb'anb'il.

aatin kinixtaqla wi' li Qaawa' Dios.

24 Ut jo'ka'in naxye li Qaawa': Taaxaqliiq li aatin jo' lemtz' ruhil yaal ch'olob'anb'il chirix li tenamit a'in sa' xkutankil li raqb'a-aatin; li taaraqe'q wi' aatin chirixeb', li junjunq chi winq a' yaal jo' chanruhebb' lix k'anjel, ma useb', malaj ink'a' useb'.

25 Ut wi ink'a' useb', teneb'anb'il sa' xb'eeneb' "rilb'al chi q'axalaqeb' xxiw lix maakeb' ut lix tz'eqb'eetalileb', li naxk'eheb' chixka'ch'inob' resinkil rib' chiru li Qaawa' re te'wanq sa' b'rahilal ut sa' rahob'tesiik li maak'a' roso'jik, b'ar wi' maajo'q'e chik te'ruuq chi sutq'iik chaq; jo'kan naq xe'uk'ak tojb'a-maak choq' re li raameb'.

26 Jo'kan ut, xe'uk'ak chire li sek' re lix josq'il li Dios, a' li ink'a' kiru li tiik ruhil na'leb' chixramb'al chiruhebb' jo' chanru ajwi' naq ink'a' kiru chixramb'al naq kit'ane' laj "Adan xb'aan naq kixk'ux li b'ru che' li kiyeh'e' naq ink'a' taak'uxmanq; jo'kan ut, li 'uxtaan moko taaruuq ta chik chi wank xwankil sa' xb'eeneb' chi junelik.

27 Ut lix "rahileb' chanchan jun b'palaw re xam ut chuhil pek, li ink'a' naru xchupb'al xxamlel, ut li nataqe' xsib'el chi junelik q'e

kutan. Jo'ka'in kinixtaqla li Qaawa'. Amen.

CH'OL 4

Li rey aj Benjamin toj yoo chi aatinak —Nachal li kolb'a-ib' sa' xk'ab'a' lix tojb'al rix li maak—Chepaab' li Dios re texkole'q—Chikanaaq eerik'in li risinkil lee maak rik'in tiikilal chi paab'aank—Chek'e xkomon li k'a'ru eere reheb' li neb'a'—Cheb'aanu chixjunil chi k'oxlanb'il ut chi tuqtu. Wan na 124 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan, kik'ulman naq chirix naq li rey aj Benjamin kixk'e xraqik xyeeb'al li aatin li kiq'axtesiiik chaq re xb'aan lix anjel li Qaawa', naq kixb'eresi li rilob'aal chixsutam wankeb' wi' li ch'ut-ch'uukil tenamit, ut k'ehomaq reetal, t'anaanaqeb' chi ch'och', xb'aan naq chalenaq sa' xb'eeneb' li "xiw chiru li Qaawa'.

2 Ut ke'ril chaq rib' sa' lix "tz'ejwalejil na'leb'eb', chi b'kub'enaqeb' xnimal chiru ajwi' lix poqsil li ch'och'. Ut chixjunileb' ke'xjap re chi junajeb' xyaab' xkux, ke'xye: Aay, chawuxtaana taxaq qu, ut chak'anjela lix 'kik'el li Kristo li natojok rix li maak, re taaruuq taqak'ul xkuyb'al li qamaak, ut

25a Alma 5:18; 12:14–15.
 b Morm. 8:38.
 26a Morm. 9:12.
 b Gen. 3:1–12;
 2 Ne. 2:15–19;
 Alma 12:21–23.
 c K'UTUL RAQAL:

Uxtaan, uxtaanank.
 27a K'UTUL RAQAL:
 Wank xmaak.
 b 2 Ne. 9:16;
 Jak. 6:10;
 Tz. ut S. 76:36.

Xuwak.
 2a K'UTUL RAQAL: Re
 tz'ejwalej.
 b Hel. 12:7–8.
 c Mos. 3:18;
 Hel. 5:9.

taasaqob'resi iq ru li qach'ool; xb'aan naq naqapaab' li Jesukristo, li Ralal li Dios, li ^akiyo'ob'tesink re li choxa ut li ch'och', ut chixjunil li k'a'aq re ru, li taakub'eeq sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq.

3 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'xye li aatin a'in lix Musiq' li Qaawa' kichal sa' xb'eeneb', ut ke'nujak rik'in sahil ch'oolejil, xb'aan naq ak xe'xk'ul ^arisinkileb' lix maak, ut tuqtu chik ^breek'ob'aaleb' xch'ool, sa' xk'ab'a' lix 'paab'aaleb' q'axal nim li wan chirix li Jesukristo li toj taachalq, jo' chanru li aatin kixye chaq li rey aj Benjamin reheb'.

4 Ut li rey aj Benjamin kixte wi'chik xtz'uumal re, ut ki'ok chiraa-tinankileb', ut kixye: Ex inkomon ut ex was wiitz'in, ex wech alal ut ex intenamit, jun sut chik tintz'aama lee rab'ihom, re tex'ab'inq ut teetaw ru li rela' waatin li tinye eere.

5 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, wi li na'leb' chirix lix chaab'ilal li ^aDios sa' li hoonal a'in x'ajsink eeru chireek'ankil lee maak'a'il, ut naq maak'a' nekex'ok wi' ut t'anaqeq—

6 Ninye eere, wi ak xexk'ame' ^achixnawb'al chirix lix chaab'ilal li Dios, ut lix wankilal maak'a' xjuntaq'etankil, ut xnimal

lix na'leb', ut lix kuyum, ut xnaj-til li royb'eni hom choq' reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq; ut jo'kan ajwi', lix ^btojb'al rix li maak li kawresinb'il chalen chaq sa' ^cxk'ojlajik li ruchich'och' re naq rik'in a'an taachalq li kolb'a-ib' rik'in li ani ^dtixkanab' rib' chiru li Qaawa', ut tixyal xq'e chixpaab'ankil lix taqlahom, ut taakanaaq sa' li paab'aal toj sa' roso'jik lix yu'am, a' lix yu'am li tz'ejwalej nakam li yookin chixyeeb'al—

7 Ninye, naq a'in li winq li nak'uluk re li kolb'a-ib', sa' xk'ab'a' lix tojb'al rix li maak li kikawresiman chalen chaq sa' xk'ojlajik li ruchich'och' choq' re chixjunileb' li winq, li wanjenaqeb' chalen chaq ^axt'anik laj Adan, malaj li wankeb', malaj li toj te'wanq, toj reetal sa' roso'jik li ruchich'och'.

8 Ut a'in li nak'amok chaq re li kolb'a-ib'. Ut ^amaajun chik kolb'a-ib' wan, ka'ajwi' a'in li yeeb'il resil; chi moko wan ta junaq chik na'leb' naru taakole'q wi' li winq, ka'ajwi' li na'leb' li xinye eere.

9 Paab'omaq li Dios; paab'omaq naq a'an wan, ut naq kixyo'ob'tesi chixjunil li k'a'aq re ru, sa' choxa jo' ajwi' sa' ch'och'; paab'omaq naq a'an wan chixjunil lix ^achaab'ilal xna'leb', ut chixjunil li wankilal, sa' choxa jo' ajwi' sa' ch'och';

2d K'UTUL RAQAL:
Yo'ob'tesink.

3a K'UTUL RAQAL:
Risinkil li maak.

b K'UTUL RAQAL:
Reek'ob'aal xch'ool.

c K'UTUL RAQAL:
Paab'aal.

5a Moiss. 1:10.

6a K'UTUL RAQAL: Dios,
Roxichal li Dios.

b K'UTUL RAQAL:
Xtojb'al rix li maak.

c Mos. 15:19.

d Sal. 36:7; 2 Ne. 22:2;
Hel. 12:1.

K'UTUL RAQAL:
Xkanab'ankil rib'

chiru.

7a K'UTUL RAQAL:
Xt'anik laj Adan ut
li xEva.

8a Hech. 4:12;
2 Ne. 31:21;
Mos. 3:17.

9a Rom. 11:33-34;
Jak. 4:8-13.

paab'omaq naq li winq moko ^bnax-taw ta xyaalal chixjunil li k'a'aq re ru naru li Qaawa' chixtawb'al xyaalal.

10 Ut jo'kan wi'chik, paab'omaq naq tento "teejal eek'a'uxl chirixeb' lee maak ut teekanab'eb', ut teetuulanob'resi eerib' chiru li Dios; ut teepatz' sa' x'anchalil eech'ool naq a'an ^btixkuy eemaak; ut anajwan, wi 'nekepaab' chixjunil li k'a'aq re ru a'in, cheril eerib' naq ^ateeb'aanu.

11 Ut ninye wi'chik eere jo' kinye junxil, naq jo' chanru naq xexk'ame' chixnawb'al chirix lix loq'alil li Dios, malaj wi xenaw chirix lix chaab'ilal ut ^axeyal xsahil lix rahom, ut xek'ul jun li ^brisinkil lee maak, li xk'amok chaq a' sahil ch'ooolejil a'in q'axal nim sa' lee raam, chi jo'kan nawaj raj naq chijultiko'q eere, ut junelik chikanaaq sa' eech'ool, lix nimal ru li Dios, ut lee 'maak'a'il, ut lix ^dchaab'ilal a'an ut xnajtil li roybenihom choq' eere laa'ex lix yo'ob'tesihom li moko eek'ulub' ta, ut chetuulanob'resi eerib' toj sa' xchamal li ^etuulanil ch'ooolej, rik'in ^fxpatz'b'al xk'ab'a' li Qaawa' wulaj wulaj, ut rik'in xxaqab'ankil eerib' chi kaw

sa' xpaab'ankil li k'a'ru toj taa-chalq, li kiyeh'e' rik'in xtz'uumal re li anjel.

12 Ut k'ehomaq reetal, ninye eere naq wi nekeb'aanu a'in junelik taasaho'q eech'ool, ut texnujaq rik'in lix "rahom li Dios, ut junelik ^btaakanaaq eerik'in li risinkil lee maak; ut taanimanq eenawom chirix lix loq'al a'an li kiyo'ob'te-sink eere, malaj eenawom chirix li k'a'ru tiik ut yaal.

13 Ut moko taawanq ta eech'ool chixrahob'tesinkil eerib' cherib'il eerib', re b'an wank sa' "tuqtuukilal, ut re xk'eeb'al re li junjung chi winq a' yaal jo' k'a'ru li xk'ulub'.

14 Ut moko teekanab'eb' ta lee "kok'al chi wank sa' xtz'okajik, malaj chi t'ust'u; chi moko teekanab'eb' chixq'etb'aleb' lix chaq'rab' li Dios, ut ^bchixpleetinkil rib' ut xwech'b'al rib' chirib'ileb' rib', ut k'anjelak chiru laj tza, a'an laj eechal re li maak, malaj ut a'an li maa'us aj musiq'ej li yeeb'il resil xb'aaneb' li qayuwa', rik'in naq a'an aj xik' ilonel re chixjunil li tiikilal.

15 ^aTeetzoleb' b'an re ^bte'b'eeq sa' xb'ehil li yaal ut li tiikil k'auxlej;

9b Isa. 55:9.

10a K'UTUL RAQAL:

Jalok k'a'uxl, jalb'a-k'a'uxlej.

b Tz. ut S. 61:2.

c Mat. 7:24–27.

d 2 Ne. 31:19–21.

11a Alma 36:24–26.

b K'UTUL RAQAL:

Risinkil li maak.

c Moiss. 1:10.

d Exo. 34:6;

Moro. 8:3.

e K'UTUL RAQAL:

Tuulan xch'ool.

f K'UTUL RAQAL:

Tijok.

12a K'UTUL RAQAL:

Rahok.

b Mos. 4:26;

Alma 4:13–14;

5:26–35;

Tz. ut S. 20:31–34.

13a K'UTUL RAQAL: Aj

k'ojob'ahom re li tuqtuukilal.

14a 1 Tim. 5:8;

Tz. ut S. 83:4.

b K'UTUL RAQAL:

Wech'ok-ib'.

15a Tz. ut S. 68:25–28;

Moiss. 6:58.

K'UTUL RAQAL:

K'utuk, tzolonel.

b K'UTUL RAQAL: B'eeq

rik'in li Dios.

teetzoleb' re 'te'xra rib' chirib'ileb' rib', ut re te'k'anjelaq li jun chiru li jun chik.

16 Ut jo'kan ajwi', laa'ex ajwi' "teek'e xtenq'ankileb' li ani te'ajoq re tenq'aak eeb'aan; teek'e li k'a'ru eere re li ani na'ajok ru; ut ink'a' teekanab' naq laj^blemoox taatz'aamanq cheru chi maak'a' tixk'ul, ut teetz'eqtaana re taa'oso'q.

17 Maare "taaye: Li winq xjunes rib' xk'am xrahil sa' xb'een; jo'kan naq tinram li wuq', ut ink'a' tink'e re xkomon lin tzakemq, chi moko tink'e re xkomon li k'a'ru wan we, re naq moko tixk'ul ta rahilal, xb'aan naq tiik ru lix tojb'a-maak—

18 A'b'anan ninye aawe, at winq, ani nab'aanunk re a'in, k'a'jo' na'aje' naq tixjal xk'a'uxl; ut wi moko naxjal ta xk'a'uxl chirix li k'a'ru xb'aanu, a'an na'oso' chi junajwa, ut maak'a' k'a'ru re sa' li rawa'b'eijhom li Dios.

19 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, ma maawa'o tab'i' aj lemoox chiqajunilo? Ma ink'a' tab'i' chiqajunilo chapchooko chiru li junaj chi Dios a'an, re tixk'e chixjunil li k'a'ru wan qe, choq' qatzakemq jo' ajwi' choq' qaq', ut choq' oor, ut choq' plaat, ut choq' chixjunil li jar paay chi b'ihomal li wan qe?

20 Ut k'ehomaq reetal, sa' li hoonal ajwi' a'in, laa'ex yookex chixpatz'b'al xk'ab'a', ut

chixtz'aamankil risinkil lee maak chiru. Ut ma xkanab' tab'i' naq xextz'aaman chi maak'a' xek'ul? Ink'a', kixhoy b'an lix Musiq' sa' eeb'een, ut xk'e chi nujak lee ch'ool rik'in "sahil ch'oolejil, ut xk'e chi tz'ape'k xtz'uumal eere jo'kan naq moko kexru ta chixtawb'al eeyehom, xb'aan naq q'axal nim xsa-hil eech'ool.

21 Anajwan ut, wi li Dios, li kiyo'ob'tesink eere, li chapchookex wi' choq' re lee yu'am ut chixjunil li k'a'ru eere ut li chanru wan-kex, naxk'e eere yalaq k'a'ru us li nekepatz', rik'in paab'aal, rik'in xpaab'ankil naq teek'ul, q'axal wi'chik naq tento raj "teek'e xkomon li k'a'ru eere cherib'il eerib'.

22 Ut wi "nekeraq aatin chirix li winq li natz'aaman cheru re tixk'ul li k'a'ru eere re naq ink'a' taa'oso'q, ut nekejit, q'axal tiikaq wi'chik ru eejitb'al laa'ex naq^bink'a' xek'e li k'a'ru wan eere, li moko eere ta, re b'an li Dios, a'an ajwi' aj eechal re lee yu'am, a'b'anan maa-jun eetz'aamahom nekewaklesi, chi moko nakajal aak'a'uxl rik'in li k'a'ru xab'aanu.

23 Ninye eere, rahilal sa' xb'een li winq a'an, xb'aan naq li k'a'ru wan re taa'oso'q rochb'een; ut anajwan, ninye li k'a'aq re ru a'in reheb' li "b'ihomeb' chirix li k'a'aq re ru re li ruchich'och' a'in.

24 Ut jo'kan wi'chik, ninye reheb'

15 c Mos. 18:21.

16 a K'UTUL RAQAL:
Tz'aqal rahok;
K'anjelak chiru.

b Deut. 15:7–11;
Prov. 21:13;

Isa. 10:1–2.

17 a Prov. 17:5.

20 a K'UTUL RAQAL: Sahil
ch'oolejil.

21 a K'UTUL RAQAL:
K'anjelak chiru;

Tenq'ank.

22 a Mat. 7:1–2;
Jwan 7:24.

b 1 Jn. 3:17.

23 a Tz. ut S. 56:16.

li neb'a', laa'ex li maak'a' k'aru eere, a'ut tz'aqal li wan eere re texkanaaq wulaj wulaj; ninye laa'ex li ink'a' nekexk'ehok re laj lemoox xb'aan naq maak'a' k'aru eere; tinwaj raj naq teeye sa' lee ch'ool naq: Ink'a' nink'e xb'aan naq maak'a' we, a'b'anan wi ta wan we "tink'e raj.

25 Ut anajwan, wi nekeye a'in sa' lee ch'ool nekexkana chi maak'a' eemaak; wi ut ink'a', "k'eeb'il tojb'a-maak sa' eeb'een, ut lee tojb'a-maak tiik ru, xb'aan naq nekera ru li k'aru ink'a' xek'ul.

26 Ut anajwan, sa' xk'ab'a' li k'a'aq re ru a'in kinye eere—in-yehaq, re naq taaruuq taakanaaq eerik'in wulaj wulaj li risinkil lee maak, re naq "texb'eeq chi maak'a' eemaak chiru li Dios—tinwaj raj naq ^bteek'e xkomon li k'aru wan eere reheb' li "neb'a', li junjung chi winq jo' chanru li k'aru wan re, jo' ^dxk'eeb'al xtzakemq li taatz'okaaq, xtiqib'ankil li t'ust'u, rula'aninkileb' li yaj ut xk'eeb'al xtenq'ankileb', re musiq'ej jo' ajwi' re li yu'am a'in, jo' chanru li ajb'il xb'aaneb'.

27 Ut k'ehomaq reetal naq taa-b'aanumanq chixjunil li k'a'aq re ru a'in chi k'oxlanb'il ut chi tuqtu; xb'aan naq moko aajel ta ru naq "taa'alinaq junaq winq chi q'axal kaw wi'chik chiru lix metz'ew.

Ut jo'kan wi'chik, aajel b'an ru naq yalb'ilaq xq'e, re naq tixk'ul li maatan; jo'kan naq tento taa-b'aanumanq chi tuqtu chixjunil li k'a'aq re ru.

28 Ut tinwaj raj naq chijultiko'q eere, naq ani eere naxpatz' k'aru-haq chi to'ninb'il rik'in li ras riit-z'in, chixq'ajsihaq li k'aru xk'ul chi to'ninb'il, jo' chanru ajwi' xye, malaj ut taab'aanu li maak, ut maare taak'e ajwi' laa was aawii-tz'in chixb'aanunkil li maak.

29 Ut re xraqb'al, moko naru ta tinye eere chixjunil li k'a'aq re ru taaruuq teeb'aanu wi' li maak, xb'aan naq jalan jalanq li b'e ut paay wan, q'axal k'iheb', jo'kan naq ink'a' naru nink'e-heb' sa' ajl.

30 A'b'anan a'in naru tinye eere, naq wi ink'a' "nekeril eerib', ut lee ^bk'a'uxl, ut lee 'raatin, ut lee b'aanuhom, ut ink'a' nekex'ab'ink chiru lix taqlahom li Dios, ut ink'a' nekexkana sa' li paab'aal chirix li k'aru eerab'ihom chirix lix k'ulunik li Qaawa', toj sa' roso'jik lee yu'am, tento tex'oso'q. Anajwan ut, at winq, chijultiko'q aawe, ut mat-oso'.

CH'OL 5

Eb' laj santil paab'anel neke'ok

24a Mar. 12:44.

25a Tz. ut S. 56:17.

26a K'UTUL RAQAL: B'eeek rik'in li Dios.

b Jak. 2:17–19.

c Sak. 7:10;

Alma 1:27.

K'UTUL RAQAL:

Lemoox, k'ehok lemoox.

d Isa. 58:10–11;

Tz. ut S. 104:17–18.

27a Tz. ut S. 10:4.

30a Alma 12:14.

K'UTUL RAQAL:

Kaak'alenk, aj

k'aak'alenel tenamit.

b Mar. 7:18–23.

K'UTUL RAQAL:

K'oxlahom.

c Mat. 15:18–20.

K'UTUL RAQAL: Yib'

ruhil aatin.

choq' ralal ut xrab'in li Kristo rik'in li paab'aal—Chirix a'an, a' lix k'ab'a' li Kristo li neke'b'oqe' wi'—Li rey aj Benjamin na'elajin chiruheb' naq junelik xaqxooqeb', chi ink'a' te'ek'anq sa' li chaab'il k'anjel. Wan na 124 chihab' ma na-yo'la li Kristo.

Ut anajwan, kik'ulman naq chirix naq li rey aj Benjamin kiraatinaheb' lix tenamit chi jo'kan, kixtaqla sa' xyanqeb', ut kiraj xnawb'al rik'in lix tenamit ma neke'xpaab' li aatin li kixye chaq reheb'.

2 Ut chixjunileb' ke'xjap re chi junajeb' xyaab' xk'ux, chixyeeb'al: Yaal, naqapaab' chixjunil li aatin li xaye qe; ut jo'kan ajwi', naqanaw chirix lix tz'aqalil re ru ut lix yaalalil, xb'aan lix Musiq' li Qaawa' Q'axal Nim Xwankil, li xk'anjela jun li nimla "jalok qe, malaj re li qach'ool, jo'kan naq maak'a' chik li qajom re xb'aanunkil li ^bmaa'u-silal; re b'an xb'aanunkil rajlal li chaab'ilal.

3 Ut laa'o ajwi' qajunes, sa' xk'ab'a' lix chaab'ilal li Dios li maak'a' roso'jik, ut lix k'utb'esihom lix Musiq', nim ru li qilom chirix li k'aru taa-chalq; ut wi ta taa'ajmanq ru, too-ruuq rajchi aatinak jo' profeet chirix chixjunil li k'aaq re ru.

4 Ut a'an li paab'aal li wanjenaq

qik'in chirix li k'aaq re ru kixye qe li qarey li xk'amok qe chixnawb'al li xnimal ru na'leb' a'in, li nasaho' wi' qach'ool rik'in a' sahil ch'oo-lejil a'in li q'axal nim.

5 Ut wan qach'ool chi ok sa' jun li "sumwank rik'in li qaDios re xb'aanunkil li naraj a'an, ut re ab'ink chiru lix taqlahom sa' chixjunil li k'aaq re ru toxtaqla wi', chiru chixjunil li rela' li qakutan, re naq ink'a' taqak'am sa' qab'een jun li ^brahilal li maajo'qe na'oso', jo' chanru yeeb'il xb'aan li 'anjel, re naq ink'a' too'uk'aaq chire li sek' re lix josq'il li Dios.

6 Ut anajwan, a'ineb' li aatin kiraj li rey aj Benjamin rik'ineb', ut chi jo'kan kixye reheb': Xeye li aatin li kiwaj; ut li sumwank li kek'uub' a'an jun li sumwank tiik.

7 Ut anajwan, sa' xk'ab'a' li sumwank li kek'uub', laa'ex "ralal xk'ajol li Kristo taayehe'q eere, li ralal, ut lix rab'in; xb'aan naq k'ehomaq reetal, sa' li kutan a'in ^bxexrala sa' musiq'e'jil, xb'aan naq nekeye naq jalb'il lee 'ch'ool xb'aan xpaab'ankil lix k'ab'a'; jo'kan naq ^dyo'lajena-qex rik'in a'an, ut okenaqex choq' "ralal ut xrab'in.

8 Ut rub'el li jolomej a'in "ach'ab'amb'ilex, ut ^bmaajun chik jolomej wan naru tex'ach'ab'aaq wi'. Maajun chik 'k'ab'aej k'eeb'il

5 2a Alma 5:14.
K'UTUL RAQAL:
Yo'laak wi'chik,
yo'laak rik'in li Dios.
b Alma 19:33.
5a Mos. 18:10.
b Mos. 3:25–27.
c Mos. 3:2.
7a Mos. 27:24–26;

Mois. 6:64–68.
K'UTUL RAQAL: Ralal
ut xrab'in li Dios.
b K'UTUL RAQAL:
Yo'lajenaq.
c K'UTUL RAQAL:
Ch'oolej.
d Mos. 15:10–11.
K'UTUL RAQAL:

Yo'laak wi'chik,
yo'laak rik'in li Dios.
e Tz. ut S. 11:30.
8a Rom. 6:18;
Gal. 5:1;
Hel. 14:30.
b Hech. 4:10, 12;
Alma 21:9.
c Mos. 26:18.

nachal wi' li kolb'a-ib'; jo'kan ut, nawaj raj naq ^dchek'ul sa' eeb'een lix k'ab'a' li Kristo, chejunilex li xex'ok sa' li sumwank rik'in li Dios naq tex'ab'inq chiru toj sa' roso'jik lee yu'am.

9 Ut taak'ulmanq naq ani nab'aa-nunk re a'in taatawe'q sa' xnim uq' li Dios, xb'aan naq tixnaw li k'ab'a'ej li b'oqb'il wi'; xb'aan naq taab'oqe'q rik'in lix k'ab'a' li Kristo.

10 Ut anajwan taak'ulmanq, naq ani ink'a' tixk'ul sa' xb'een lix k'ab'a' li Kristo, tento taab'oqe'q rik'in "jalan chik k'ab'a'ej; jo'kan naq nextaw rib' sa' ^bxtz'e uq' li Dios.

11 Ut tinwaj raj naq chijultiko'q ajwi' eere, naq a'in li "k'ab'a'ej li kinye naq tink'e eere li maajo'qe taasachmanq reetalil, ka'ajwi' xb'aan q'etok aatin; jo'kan ut, ilomaq eerib' re naq ink'a' texq'etoq aatin, re naq ink'a' taasachmanq reetalil li k'ab'a'ej sa' lee ch'ool.

12 Ninye eere, tinwaj raj naq chijultiko'q eere naq junelik "chek'uula chi tz'iib'anb'il li k'ab'a'ej sa' lee ch'ool, re naq moko tawb'ilaqex ta sa' xtz'e uq' li Dios, re b'an teerab'i ut teenaw ru lix yaab' ku-xej li texb'oqe'q wi', ut jo'kan ajwi' li k'ab'a'ej li texxb'oq wi'.

13 Xb'aan naq chan ta wi' ru naq junaq winq "tixnaw ru laj eechal k'anjel li moko xk'anjelak ta wi'

chiru, ut li moko nawb'il ta ru xb'aan, ut li najt wan rik'in lix k'oxlahom ut li rajom lix ch'ool?

14 Ut jo'kan wi'chik, ma naxchap tab'i' junaq winq lix b'uur li rech kab'al, ut naxkanab' chi wank rik'in? Ink'a' b'an, moko tixkanab' ta chi tzekank sa' xyanqeb' lix ketomq; taaralinasi b'an, ut taarisi chaq. Ninye eere, naq jo'kan ajwi' taa'uxq sa' eeyanq laa'ex wi ink'a' nekenaw li k'ab'a'ej li b'oqb'ilex wi'.

15 Jo'kan ut, tinwaj raj naq junelik xaqxooqex ut ink'a' chex'ee-k'anq, junelik chinumtaq eerik'in li chaab'il k'anjel, re naq li Kristo, li Qaawa' Dios Q'axal Nim Xwan-kil, "textxtz'ap choq' reechanihom, re naq k'amb'ilaqex sa' choxa, re naq taawanq eekolb'al li junelik nakana, ut eeyu'am chi junelik, sa' xk'ab'a' lix chaab'ilal xna'leb', ut lix wankilal, ut lix tiikal ru xna'leb', ut li ruxtaan a'an li ^bki-yo'ob'tesink re chixjunil li k'a'aq re ru, sa' choxa ut sa' ch'och', li wan choq' Dios sa' xb'een chixjunil. Amen.

CH'OL 6

Li rey aj Benjamin nextz'iib'a xk'ab'a'eb' li tenamit ut naxxaqab'eb' laj tij re xtzolb'aleb'—Laj Mosiah na'awa'b'ejin jo' jun rey tiik xch'ool.

8d Hech. 11:26;
Alma 46:15.
10a Alma 5:38–39.
b Mat. 25:33.
11a Mos. 1:11–12.
K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—
Xk'ulb'al lix k'ab'a'
li Jesukristo sa'
qab'een.
12a Tz. ut S. 18:23–25.
13a Mos. 26:24–27.

15a K'UTUL RAQAL:
Xb'oqb'al ut
xsik b'al li uhej;
Santob'resink.
b Kol. 1:16; Mos. 4:2;
Alma 11:39.

Wan na 124-121 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan, li rey aj Benjamin kixk'oxla naq aajel ru, chirix naq kixchoy raatinankil li tenamit, naq "tixk'ul lix k'ab'a'eb' chixjunileb' li ke'ok chaq sa' jun li sumwank rik'in li Dios naq te'xpaab' lix taqlahom.

2 Ut kik'ulman naq maajun aamej kiwan, ka'ajeb' wi' li kok'al, li ink'a' ke'ok sa' li sumwank ut ke'xk'ul sa' xb'eeneb' lix k'ab'a' li Kristo.

3 Ut jo'kan wi'chik, kik'ulman naq chirix naq li rey aj Benjamin kixk'e xraqik chixjunil li k'a'aq re ru a'in, ut kixk'ojob' laj "Mosiah li ralal re taawanq choq' aj taqlanel ut choq' rey sa' xb'een lix tenamit, ut kixk'e re chixjunil li chaq'rab'ink chirix li awa'b'e-jihom, ut ^bkixxaqab'eb' ajwi' laj tij re 'xtzolz'aleb' li tenamit, re naq chi jo'kan te'ruuq chirab'in-kil ut chixnawb'al lix taqlahom li Dios, ut re reek'asinkileb' xch'ool sa' xjultikankil li ^axaqab'انب'il aatin li ke'ok wi' chaq, kixkanab'eb' chi xik li ch'utch'uukil tenamit, ut ke'sutq'i chixjunqaleb', jo' chanru lix junkab'aleb', sa'eb' li rochoch.

4 Ut laj "Mosiah ki'ok chi awa'b'e-jink sa' xna'aj lix yuwa'. Ut ki'ok chi awa'b'e-jink sa' lix laje xka'kaal chihab' lix yu'am, jo'kan naq chi

ajlanb'il, wan na kaahib' cient rik'in waqlaju xkaak'al chihab' ^brelik chaq laj Lehi Jerusalem.

5 Ut li rey aj Benjamin oxib' chihab' kikana chi yo'yo, ut kikam.

6 Ut kik'ulman naq li rey aj Mosiah kib'eek sa'eb' lix b'e li Qaawa', ut ki'ab'in chiru lix raqb'a-aatin ut lix k'uub'انب'il aatin, ut kixpaab' lix taqlahom sa' chixjunil li k'a'aq re ru li b'arwan kixtaqla wi'.

7 Ut li rey aj Mosiah kixk'e naq eb' lix tenamit te'xk'anjela li ch'och'. Ut a'an ajwi' xjunes kixk'anjela li ch'och', re naq chi jo'kan "moko taawanq ta choq' iiq chiru lix tenamit, re naq tixb'aanu jo' chanru li k'aru kixb'aanu chaq lix yuwa' sa' chixjunil li k'a'aq re ru. Ut maajun wech'ok-ib' kiwan sa' xyanq lix tenamit chiru xnumik oxib' chihab'.

CH'OL 7

Laj Ammon naxtaw li ch'och' Lehi-Nefi, b'ar wi' wan laj Limhi choq' rey—Eb' lix tenamit laj Limhi wan-keb' chi moosil chiruheb' laj Lamanita—Laj Limhi naxye resilal lix k'ulumeb'—Jun li profeet (aj Abinadi) kixch'olob' chaq naq li Kristo a'an li Dios ut lix Yuwa'il chixjunil li k'a'aq re ru—Eb' li neke'awok re li tz'ajleb'aal ru te'xq'ol li sut iq', ut eb' li neke'xkanab' rib' chiru li Qaawa'

6 1a Tz. ut S. 128:8.
3a Mos. 1:10; 2:30.
b K'UTUL RAQAL:
K'ojob'ank.

c Alma 4:7.
d Mos. 5:5-7.
4a K'UTUL RAQAL:
Mosiah, ralal laj

Benjamin.
b 1 Ne. 1:4.
7a 2 Kor. 11:9.

*te'kole'q. Wan na 121 chihab' ma na-
yo'la li Kristo.*

Ut anajwan, kik'ulman naq chirix naq li rey aj Mosiah ak wanjenaq rajlal sa' tuqtuukilal chiru xnumik oxib' chihab', kiraj xnawb'al chirixeb' li tenamit li "koxe'taqe'q chaq re te'wanq sa' li ch'och' Lehi-Nefi, malaj sa' li tenamit Lehi-Nefi; xb'aan naq eb' lix tenamit maak'a' ke'rab'i chirixeb' chalen chaq relikeb' chaq sa' li ch'och' "Tzarahemla; jo'kan naq ke'xtit'z'ob'resi rik'in patz'ink.

2 Ut kik'ulman naq li rey aj Mosiah kixkanab' naq waqlaju lix winqeb' li kaweb' rib' toxet'aqe'q sa' li ch'och' Lehi-Nefi re xtawb'al xyaalal chirixeb' li ras riitz'ineb'.

3 Ut kik'ulman naq chi wulajaq ke'xtikib' taqe'k, ut wan rik'ineb' jun aj Ammon xk'ab'a, a'an jun winq kaw rib' ut nim xmetz'ew, ut ralal xk'ajol laj Tzarahemla; ut a'an ajwi' li najolomin reheb'.

4 Ut anajwan, ink'a' ke'xnaw li b'e li taa'aje'q naq te'xik wi' sa' li yamyookil ch'och' re te'taqe'q sa' li ch'och' Lehi-Nefi; jo'kan naq chiru k'iila kutan yookeb' chi b'eeek sa' li yamyookil ch'och', ut ka'k'aal kutan tz'aqal yookeb' chi b'eeek.

5 Ut chirix naq ke'b'eeek chiru ka'k'aal kutan ke'wulak sa' jun li tzuul, li wan chixk'atq li ch'och' "Xilom sa' xnim li saqe', ut aran ke'xyiib' lix muheb'aal t'ikreb'.

6 Ut laj Ammon kixk'am chirix oxib' lix komon, ut a'aneb' laj Amaleki, laj Helem, ut laj Hem xk'ab'a'eb', ut eb' a'an ke'kub'e sa' li ch'och' "Nefi.

7 Ut k'ehomaq reetal, ke'xk'ul rib' rik'in li rey sa' xb'een li tenamit li wankeb' sa' li ch'och' Nefi, ut sa' li ch'och' Xilom; ut ke'sutiik rix xb'aaneb' lix moos aj kolol rix li rey, ut ke'chape', ut ke'b'ak'e', ut ke'tz'ape' sa' tz'alam.

8 Ut kik'ulman, chirix naq ke'wan sa' tz'alam chiru wiib' kutan ke'k'ame' wi'chik chiru li rey, ut ke'hite' lix bak'leb', ut ke'xaqli chiru li rey, ut ke'kanab'aak, malaj ut ke'taq'laak, naq te'xchaq'b'e li patz'om li tixpatz' a'an reheb'.

9 Ut a'an kixye reheb': K'ehomaq reetal, laa'in aj "Limhi, ralal laj Noe, a'an chaq ralal laj Tzeniff, li kitaqe' chaq sa' li ch'och' Tzarahemla re reechaninkil li ch'och' a'in, a'an chaq xch'och'eb' lix yuwa'eb', ut a'an kik'ehe' choq' rey xb'aan lix yaab' xkuxeb' li tenamit.

10 Ut anajwan, nawaj xnawb'al k'a'ut naq kiwan xkawilal eech'ool chi nach'ok rik'in lix xaqxookil tz'akil li tenamit, naq laa'in ajwi' kinwan wochb'een lin moos aj kolol wix chirix li okeb'aal?

11 Ut anajwan, xb'aan a'in kinkanab' chi kole'k lee yu'am, re naq tinruuq chi patz'ok eerik'in; wi ta ink'a' jo'kan, kintaqla raj naq eb' lin moos aj kolol wix kexx'ke raj chi kamk. Kanab'anb'ilex chi aatinak.

7 1a Omni 1:27-30.
b Omni 1:13.

5a Mos. 9:6, 8, 14.
6a 2 Ne. 5:8.

9a Mos. 11:1.

12 Ut anajwan, naq kiril laj Ammon naq kanab'anb'il chi aatinak, koxkub'si rib' chiru li rey; ut sa' wakliik wi'chik, kixye: At rey, k'a'jo' inb'antioxihom chiru li Dios sa' li kutan a'in naq toj yo'yookin, ut kanab'anb'ilin chi aatinak, ut tinal inq'e chi aatinak rik'in xkawilal inch'ool.

13 Xb'aan naq ch'olch'o chiwu naq wi ta xenaw wu ink'a' raj xekanab' naq xwan chiwix li bak'leb' a'in. Xb'aan naq laa'in aj Ammon, ut laa'in ralal xk'ajol laj "Tzarahemla, ut taqenaqin chaq sa' li ch'och' Tzarahemla re tintaw xyaalal chirixeb' li qas qiitz'in, li kixk'am chaq laj Tzeniff sa' li ch'och' a'an.

14 Ut anajwan, kik'ulman naq chirix naq laj Limhi kirab'i li raatin laj Ammon, kisaho' xch'ool chi numtajenaq, ut kixye: Anajwan ninnaw chi ch'olch'o naq eb' li was wiitz'in li ke'wan chaq sa' li ch'och' Tzarahemla toj yo'yookeb'. Ut anajwan taasaho'q inch'ool, ut sa' li kutan wulaj tink'e chi saho'k ajwi' sa' xch'ooleb' lin tenamit.

15 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, laa'o wanko chi moosil chiruheb' laj Lamanita, ut k'eeb'il sa' qab'een "xtojb'al jun li tojleb' chiru li tenamit li ra xkuyb'al. Ut anajwan, k'ehomaq reetal, eb' li qas qiitz'in tohe'xkol chiru li qamoosil, malaj sa' ruq'eb' chaq laj Lamanita, ut laa'o toowanq choq' loq'b'il moos chiruheb'; xb'aan naq q'axal us

wi'chik naq toowanq choq' loq'b'il moos chiruheb' laj Nefita chiru naq taqatoj li tojleb' chiru lix reyeb' laj Lamanita.

16 Ut anajwan, li rey aj Limhi kixtaqlaheb' lix moos aj kolol rix naq ink'a' chik te'xb'ak' laj Ammon chi moko eb' lix komon, kixtaqla b'an naq te'xik sa' li tzuul li wan chixk'atq Xilom sa' xnim li saq'e, ut te'xk'am lix komoneb' sa' li tenamit, re naq chi jo'kan te'ruuq chi wa'ak, ut chi uk'ak, ut chi hilkank chiru li k'anjel sa' xb'eenikeb'; xb'aan naq k'iila ch'a'ajkilal ke'xnumsi chaq; ke'xnumsi li tz'okaak, ut li chaqi-eel, ut li tawaak.

17 Ut anajwan, wulajaq chik kik'ulman naq li rey aj Limhi kixtaqla xjek'inkil jun li aatin sa' xyanq chixjunil lix tenamit, re naq chi jo'kan te'xch'utub' rib' sa' li "santil ochoch, re rab'inkil li aatin li tixye reheb'.

18 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'xch'utub' rib', naq a'an kiraatinaheb' chi jo'ka'in, kixye: Ex intenamit, taqsihomaq laa'ex lee jolom, ut chik'ojob'aaq eech'ool; xb'aan naq k'ehomaq reetal, xnach'ok chaq li kutan, malaj moko najt ta chik wan, naq ink'a' chik toowanq rub'el xwankileb' li xik'neke'ilok qe, us ta maak'a'jo' xyalom qametz'ew, li maak'a' ki'ok wi'; a'ut nink'oxla naq wan jun li yalok-u toj taab'aanumanq, li us taa'elq.

19 Jo'kan ut, taqsihomaq lee jolom, ut chisaho'q sa' eech'ool, ut

kanab'omaq eerib' chiru li "Dios, chiru li Dios a'an li kiwan choq' xDios laj Abraham, ut laj Isaak, ut laj Jakob; ut jo'kan ajwi', li Dios li ^bki'isink chaq reheb' li ralal xk'a-jol laj Israel sa' li ch'och' Egipto, ut kixk'e naq te'b'eeq sa' xyi li Kaqi Palaw chiru chaqi b'e, ut kixk'e li 'mana choq' xtzakemqeb' re naq ink'a' te'oso'q sa' li yamyookil ch'och'; ut naab'al chik li k'a'aq re ru kixb'aanu choq' reheb'.

20 Ut jo'kan wi'chik, li Dios a'an li ki'isink chaq reheb' li qayuwa' "sa' li ch'och' Jerusalem, ut kixk'uula ut kixkol rix lix tenamit toj anajwan; ut k'ehomaq reetal, a' sa' xk'ab'a' li qamaa'usilal ut li qatz'eqb'eetalil naq koxk'am chi moosil.

21 Ut chejunilex eenawom xyaalal sa' li kutan a'in, naq laj Tzeniff, li kik'ehe' choq' rey sa' xb'een li tenamit a'in, rik'in naq "numtaje-naq ratawom chireechaninkil lix ch'och'eb' lix yuwa', jo'kan ut, b'alaq'inq'ib'il xb'aan xseeb'al xch'ool ut xb'alaq' li rey aj Laman, li kixk'e rib' sa' aatin rik'in li rey aj Tzeniff, ut kixq'axtesi sa' ruq' reechaninkil jun raqal li ch'och', malaj ut li tenamit Lehi-Nefi, ut li tenamit Xilom; ut li ch'och' chixsutam—

22 Ut chixjunil a'in kixb'aanu, ka'ajwi' re "xk'amb'al li tenamit a'in rub'el xwankil, malaj chi moosil. Ut k'ehomaq reetal, laa'o sa' li kutan a'in naqatoj li tojleb' chiru lix reyeb' laj Lamanita, a'an

xyijach li qixim, ut li qasebada, ut chixjunil ajwi' li jar paay chi iyaj nak'uxman, ut xyijach li ralom qaketomq ut qateep chi xul; ut jo'kan ajwi' lix yijach chixjunil li k'a'ru wan qe malaj li eechaninb'il qab'aan, naxmaq' lix reyeb' laj Lamanita chiqu, malaj li qayu'am.

23 Ut anajwan, ma ink'a' ra xkuyb'al a'in? Ut ma ink'a' nim li qach'a'ajkilal a'in? Anajwan k'ehomaq reetal, maak'a'jo' rajb'al naq naraho' qach'ool.

24 Relik chi yaal, ninye eere, nim rajb'al li naraho' wi' qach'ool; xb'aan naq k'ehomaq reetal jo' k'i-haleb' li qas qitiz'in ke'kamsiik, ut lix kik'eleb' kihoye' chi maak'a' ki'ok wi', ut chixjunil sa' xk'ab'a' li maa'usilal.

25 Xb'aan naq wi ta li tenamit a'in ink'a' ke'tane' sa' li q'etok aatin, li Qaawa' ink'a' raj kixkanab' naq taachalq li nimla rahilal a'in sa' xb'eeneb'. A'ut k'ehomaq reetal, ink'a' ke'raj ab'ink chiru li raatin; kiwakli b'an li wech'ok-ib' sa' xyanqeb', toj reetal naq ke'hoyok kik' chirib'ileb' rib'.

26 Ut jun lix "profeet li Qaawa' ke'xkamsi; relik chi yaal, jun xwinq li Dios sik'b'il ru, li kiyehok reheb' chirix lix maa'usilaleb' ut lix tz'eqb'eetalileb', ut ki'aatinak jo' profheet chirix k'iila k'a'aq re ru li taachalq, relik chi yaal, chirix ajwi' lix k'ulunik li Kristo.

19 a Exo. 3:6;
1 Ne. 19:10.
b Exo. 12:40–41;
Alma 36:28.

c Exo. 16:15, 35;
Num. 11:7–8;
Jos. 5:12.
20 a 1 Ne. 2:1–4.

21 a Mos. 9:1–3.
22 a Mos. 10:18.
26 a Mos. 17:12–20.

27 Ut rik'in naq kixye reheb' naq li Kristo a'an li "Dios, lix Yuwa'il chixjunil li k'a'aq re ru, ut kixye naq tixk'ul sa' xb'een jo' xjalamuuch li winq, ut a'anaq li ^bjalamuuch li kiyo'ob'tesiik wi' chaq li winq sa' xtiklajik; malaj sa' jalan chik aatin, kixye naq eb' li winq ke'yo'ob'tesiik jo' chanru xjalamuuch li 'Dios, ut naq li Dios taakub'eeq sa' xyanqeb' li ralal xk'ajol li winq, ut tixk'ul sa' xb'een kik'e-lej ut tib'elej, ut taaxik chiru lix b'een li ch'och'—

28 Ut anajwan, xb'aan naq kixye a'in, ke'xk'e chi kamk; ut naab'al chik k'a'aq re ru ke'xb'aanu li kixk'am chaq xjosq'il li Dios sa' xb'eeneb'. Jo'kan ut, ani pe' nasach xch'ool naq wankeb' chi moosil, ut naq sak'b'ileb' rik'in rahil ch'a'ajkilal?

29 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li Qaawa' xye: Ink'a' "tink'e xtenq'ankileb' lin tenamit sa' li kutan naq neke'q'etok aatin; tinram b'an lix b'eheb' re naq ink'a' te'usaaq; ut lix b'aanuhomeb' taawanq choq' tichk'ob'aal chiruheb'.

30 Ut jo'kan wi'chik, naxye: Wi eb' lin tenamit te'raw li "tz'ajleb'aal ru, ^bte'xq'ol lix k'ajil a'an sa' li sut iq'; ut a'an nak'anjelak jo' b'an re kamsink.

31 Ut jo'kan wi'chik naxye: Wi eb' lin tenamit te'raw li tz'ajleb'aal ru, te'xq'ol li "iq' nachal sa' releb'

saq'e, li nachal wi' li sache'k sa' jun k'amok.

32 Ut anajwan, k'ehomaq reetal, tz'aqlojenaq ru lix yeechi'ihom li Qaawa', ut laa'ex sak'b'ilex ut tawasinb'ilex.

33 A'b'anan wi "texasutq'iiq rik'in li Qaawa' chi anchal li rajom eech'ool, ut teekanab' eerib' chiru, ut texk'anjelaq chiru chi yalb'il anchal xq'e lee k'a'uxl, wi nekeb'aanu a'in, a'an, jo' chanru li naraj ut li nasaho' wi' xch'ool, texxkol chiru li moosil.

CH'OL 8

Laj Ammon naxtzol lix tenamit laj Limhi—Narab'i resil li kaahib' xka'k'aal perel chi ch'iich' reheb' laj Jaredita—A'eb' laj ilol na'leb' li neke'ru chixjaltesinkil ruheb' li najter hu—Maajun chik maatan naq'a-xok ta re li wank choq' aj ilol na'leb'. Wan na 121 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq chirix naq li rey aj Limhi kixk'e xraqik raatinankil lix tenamit, xb'aan naq kixye k'iila k'a'aq re ru chiruheb' ut yal junjunq reheb' kintz'iib'a sa' li hu a'in, a'an kixye re lix tenamit chixjunil li k'a'aq re ru chirixeb' li ras riitz'ineb' li wankeb' sa' li ch'och' Tzarahemla.

27 a K'UTUL RAQAL: Dios, Roxichal li Dios.
b Gen. 1:26–28;
Eter 3:14–17;
Tz. ut S. 20:17–18.
c Mos. 13:33–34;

15:1–4.
29 a 1 Sam. 12:15;
2 Kro. 24:20.
30 a K'UTUL RAQAL: Tz'aj,
tz'ajnil.
b Gal. 6:7–8;

Tz. ut S. 6:33.
K'UTUL RAQAL:
Q'olok.
31 a Jer. 18:17;
Mos. 12:6.
33 a Morm. 9:6.

2 Ut kixk'e naq laj Ammon taa-xaqliiq chiru li ch'utch'uukil tenamit, ut tixseraq'i reheb' chixjunil li k'aru ke'xk'ul chaq li ras riitz'ineb' chalen chaq sa' li kutan ki'el wi' chaq laj Tzeniff sa' li ch'och' toj reetal naq a'an ajwi' ki'el chaq sa' li ch'och'.

3 Ut jo'kan ajwi' kixnumsi chiruheb' lix ch'otonel aatin kix-tzoleb' wi' li rey aj Benjamin, ut kixch'olob' a'an chiru lix tenamit li rey aj Limhi, re naq te'ruuq chixtawb'al ru chixjunil li aatin li kixye.

4 Ut kik'ulman naq chirix naq kixb'aanu chixjunil a'in, naq li rey aj Limhi kixkanab' chi xik li ch'utch'uukil tenamit, ut kix-k'eheb' chi sutq'iik, li junjung sa' tz'aqal li rochoch.

5 Ut kik'ulman naq kixtaqla naq eb' li perel ch'iich' wan wi' li "tz'iib' anb'il esil chirix lix tenamit chalen chaq naq ke'el chaq sa' li ch'och' Tzarahemla, te'k'ame'q chiru laj Ammon re naq taaruuq chirilb'al xsa'.

6 Ut tikto chirix naq laj Ammon kiril xsa' li tz'iib' anb'il esil, li rey kipatz'ok rik'in a'an re tixnaw ma naru chixk'utb'al xyaalalileb' li jalanil aatinob'aal, ut laj Ammon kixye re naq ink'a' naru chiru.

7 Ut li rey kixye re: Rik'in naq xraho' inch'ool xb'aan lix ch'aj-kilaleb' lin tenamit, kintaqla naq oxib' roxk'aal reheb' lin tenamit te'xchap xb'e chiru li yamyookil ch'och', re naq chi jo'kan te'ruuq

chixtawb'al li ch'och' Tzarahemla, re naq taaruuq taqatz'aama chiruheb' li qas qiitz'in naq tohe'xkol chaq chiru li moosil.

8 Ut eb' a'an ke'sach sa' li yamyookil ch'och' chiru xnumik k'iila kutan, a'b'anan ke'xyal xq'e, ut moko ke'xtaw ta li ch'och' Tzarahemla; ke'sutqi b'an sa' li ch'och' a'in, chirix b'eeek sa' jun li ch'och' sa' xyanqatq k'iila ha', chirix xtawb'al jun li ch'och' hirho wi' xb'ageleb' li winq, ut li xul, ut hirho ajwi' aran li jar paay chi po'lem kab'l, chirix xtawb'al jun li ch'och' wanjenaq chaq jun li tenamit li ke'wan chaq xk'ihal jo' chanru xk'ihal lix k'iila teep laj Israel.

9 Ut re xch'olob'ankil xyaalal naq yaal li k'a'aq re ru ke'xye, ke'xk'am chaq "kaahib' xka'k'aal perel chi ch'iich' li nujenageb' rik'in tz'iib', ut a'aneb' tz'aqal oor okenaq.

10 Ut k'e reetal, jo'kan ajwi', ke'xk'am chaq li "xramb'al ru ch'oollej, li ninqeb', ut ch'iich' b'bronce ut kaqi ch'iich' okenageb' wi', ut tz'aqaleb' re ru.

11 Ut jo'kan wi'chik, ke'xk'am meb' chaq li yok'leb' ch'iich', oso'jenageb' li roq, ut lix q'esnaleb' po'b'il rik'in mo'; ut maajun wan sa' li ch'och' li naruhan chixk'utb'al xyaalalil li aatinob'aal malaj li k'aru tz'iib' anb'il chiruheb' li perel ch'iich'. Jo'kan naq kinye aawe: ma nakatru chixjaltesinkil ru li aatin?

12 Ut ninye wi'chik aawe: Ma

8 5a Mos. 9-22.
9a Eter 1:1-2.

10a Eter 15:15.
b Eter 10:23.

nakanaw ru anihaq li naru chixjaltesinkil ru li aatinob'aal? Xb'aan naq nawaj naq taajaltesimanq ru li tz'iib'anb'il esil a'in sa' li qaa-tinob'aal; xb'aan naq maare tixk'e qana'leb' chirix jun rela' li tenamit li ke'sache', li kichal wi' li tz'iib'anb'il esil a'in; malaj ut maare tixk'e qana'leb' chirix ajwi' li tenamit a'in li sachb'il; ut nawaj raj xnawb'al k'a'ut naq ke'sache'.

13 Anajwan laj Ammon kixye re: Naru tinye chi yaal aawe, at rey, chirix jun li winq li naru "chixjaltesinkil ru li tz'iib'anb'il esil; xb'aan naq wan rik'in a'an k'a'ru naru wi' chi ilok, ut chixjaltesinkil ru chixjunil li tz'iib'anb'il esil li najter xyiib'ankil; ut a'an jun li maatan k'eeb'il xb'aan li Dios. Ut li k'a' re ru a'an ^bk'utleb'aal aatin nayeeman re, ut maajun winq naru chi ilok chiru, ka'ajwi' wi taqlanb'il, maare anchal tixsik' li k'a'ru moko xk'ulub' ta chiru, ut taa'oso'q raj a'an. Ut li ani taqlanb'il chi ilok chiru, a'an aj ^cilol na'leb' nayeeman re.

14 Ut k'e reetal, lix reyeb' li tenamit li wankeb' sa' li ch'och' Tzarahemla, a'an li winq li taqlanb'il chixb'aanunkil li k'a'aq re ru a'in, ut li xk'uluk re li taqenaqil maatan a'in rik'in li Dios.

15 Ut li rey kixye naq jun aj ilol na'leb' naxq'ax xnimal ru jun li profet.

16 Ut laj Ammon kixye naq jun aj ilol na'leb' a'an ajwi' aj k'utb'esinel

ut profet; ut maajun winq naru chixk'ulb'al junaq maatan li naq'a-xok ta re xnimal ru a'an, ka'ajwi' wi ta tixk'ul lix wankilal li Dios, ut maajun winq naru chi jo'kan; a'b'anan junaq winq naru nawan nimla wankilal k'eeb'il re xb'aan li Dios.

17 A'b'an jun aj ilol na'leb' naru naxnaw chirix li k'a'aq re ru xnume', ut jo'kan ajwi' chirix li k'a'aq re ru toj chalel, ut xb'aaneb' a'an taak'utb'esiik chixjunil li k'a'aq re ru, malaj ut, li k'a'aq re ru moko k'utb'il ta taak'utb'esimanq, ut k'a'aq re ru muqmu taak'ame'q chi kutankil, ut k'a'aq re ru moko nawb'il ta taak'ehe'q chi nawmank xb'aaneb'; ut jo'kan ajwi' taak'ehe'q chi nawmank xb'aaneb' k'a'aq re ru li ink'a' raj taaruq chi nawmanq wi ta ink'a' jo'kan.

18 Chi jo'kan li Dios kixk'e chanru naq li winq, rik'in paa-b'aal, taaruq chixk'anjelankil li xningal ru sachb'a-ch'oollej; chi jo'kan na'ok choq' nimla chaab'ilal chiruheb' li rech winqilal.

19 Ut anajwan, chirix naq laj Ammon kixk'e xraqik xyeeb'al li aatin a'in, li rey kisaho' xch'ool chi numtajenaq, ut kib'antioxin chiru li Dios, kixye: Ch'olch'o ru naq natawman jun "xnimal ru muqmuukil na'leb' sa'eb' li perel ch'iich' a'in, ut ch'olch'o ru naq kikawresiman li k'utleb'aal aatin a'in re naq taateeliik chixjunil xkomon li muqmuukil na'leb' a'in chiruheb' li lalal xk'ajoleb' li winq.

20 Aay, k'a'jo' xsachb'a-ch'oolejileb' lix k'anjel li Qaawa', ut k'a'jo' najtil naxkuyeb' lix tenamit; relik chi yaal, ut k'a'jo' xmutz'ileb' ru ut xtz'aptz'ookil ru lix k'a'uxleb' li ralal xk'ajoleb' li winq; xb'aan naq moko te'xsik' ta li chaab'il na'leb', chi moko neke'raj naq a'an taataqlanq sa' xb'eeneb'.

21 Relik chi yaal, chanchaneb' jun teep chi xul re k'iche' li na'eelelik chiru laj ilol karneer, ut naje'iman, ut neke'alinasiiik, ut neke'k'uxiik xb'aaneb' lix xulel li k'iche'.

LIX TZ'IIB'ANB'IL ESIL LAJ TZENIFF—Jun esil chirix lix tenamit, chalen chaq li relikeb' chaq sa' li ch'och' Tzarahemla toj reetal naq kixtaw xq'ehil naq ke'kole' chaq sa' ruq'eb' laj Lamanita.

Natikla sa' li ch'ol 9 toj sa' li ch'ol 22.

CH'OL 9

Laj Tzeniff naxk'am xb'e jun molam chi elk chaq Tzarahemla re reechaninkil li ch'och' Lehi-Nefi—Li rey aj Lamanita naxkanab'eb' chireechaninkil li ch'och'—Ke'wan sa' pleet eb' laj Lamanita rik'in lix tenamit laj Tzeniff. Wan na 200–187 chihab' ma nayo'la li Kristo.

LAA'IN, aj Tzeniff, rik'in naq tzolb'ilin sa' chixjunil li raatinob'aa-leb' laj Nefita, ut rik'in naq wan

innawom chirix li "ch'och' Nefi, malaj xch'och'il li xb'een reechanhomeb' li qayuwa', ut kintaqlaak choq' aj muqmuukil k'ehol eetal sa' xyanqeb' laj Lamanita re tink'e reetal jo' nimal xmetz'eweb', re naq te'chalq li qateep aj pleet sa' xb'eeneb' ut te'xsacheb'—a'b'anan naq kiwil li k'a'ru chaab'il sa' xyanqeb' kiwaj raj naq ink'a' te'sachmanq.

2 Jo'kan ut, kinwech'ok rik'ineb' li was wiitz'in sa' li yamyookil ch'och', xb'aan naq kiwaj naq laj taqlahom qe tixk'e rib' sa' aatin rik'ineb'; a'b'anan a'an, rik'in naq josq' aj winq ut aj rahom kik', kixtaqla naq tinkamsiiq; a'ut kikole' wix rik'in naab'al li kik' kihoyman; xb'aan naq kipleetik li yuwa'b'ej rik'in li yuwa'b'ej, ut li asb'ej rik'in li iitz'ineb'ej, toj reetal naq ke'sache' xk'ihal rajlankil li qateep aj pleet sa' li yamyookil ch'och'; ut koosutqi, jo' k'ihal qe li ke'kole' xyu'am, sa' li ch'och' Tzarahemla, re xseraq'inkil li esil a'an reheb' li rixaqil ut eb' li ralal xk'ajoleb'.

3 A'ut laa'in, rik'in naq numtjenaq watawom chireechaninkil lix ch'och'eb' li qayuwa', kinch'utub' jo' k'ihaleb' li te'ajoj re taqek' chireechaninkil li ch'och', ut kiatikib' wi'chik b'eeek sa' li yamyookil ch'och' re taqek' sa' li ch'och'; a'ut koosak'e' rik'in we'ej ut rahil ch'a'ajkilal; xb'aan naq timilo chaq chixk'oxlankil li Qaawa' li qaDios.

4 A'b'anan, chirix b'eeek k'iila

kutan chiru yamyookil ch'och' kiyayib' li qamuheb'aal t'ikr sa' li na'ajej ke'kamsiik wi' li qas qiitz'in, li nach' wan rik'in lix ch'och'eb' li qayuwa'.

5 Ut kik'ulman naq wochb'een kaahib'eb' lin winq xkohin wi-chik sa' li tenamit, rik'in li rey, re tinnaw xch'ool li rey, ut re tinnaw ma taaruq tin'ok wochb'een lin tenamit ut tinweechani li ch'och' sa' tuqtuukilal.

6 Ut koxin'okaq rik'in li rey, ut a'an ki'ok sa' sumwank wik'in naq taaruq tinweechani li ch'och' Lehi-Nefi, ut li ch'och' Xilom.

7 Ut jo'kan ajwi' kixtaqlaheb' lix tenamit chi elk chaq sa' li ch'och', ut laa'in wochb'een lin tenamit koo'ok sa' li ch'och' re taqeechani.

8 Ut koo'ok chixkab'lankileb' li kab'l, ut chixtuqub'ankil lix xaqxookil tz'ak li tenamit; relik chi yaal, lix xaqxookil tz'akil li tenamit Lehi-Nefi, ut li tenamit Xilom.

9 Ut koo'ok chixk'anjelankil li ch'och', relik chi yaal, rik'in li k'iila paay chi iyaj, rik'in riyajil ixim, ut trigo, ut cebada, ut rik'in neas, ut rik'in xeum, ut rik'in riyajil li k'iila paay chi ru che'; ut koo'ok chi k'ihank ut chi usaak sa' li ch'och'.

10 Ut a'an xseeb'al ut xb'alaq' li rey aj Laman, re "xk'amb'aleb' lin tenamit chi moosil, naq a'an kixq'axtesi li ch'och' re naq laa'o taqeechani.

11 Jo'kan ut kik'ulman, chirix naq koowan sa' li ch'och' chiru xnumik kab'laju chihab', naq li rey aj Laman ki'ok chi po'k xch'ool, maare anchal te'nimanq xkawilaleb' lin tenamit sa' li ch'och', re naq ink'a' te'ruuq chi numtaak sa' xb'eeneb' ut chixk'amb'aleb' chi moosil.

12 Anajwan, a'aneb' jun tenamit aj q'em ut "aj loq'onihom pak'b'il dios; jo'kan naq ke'raj raj naq tohe'xk'am chi moosil, re naq taaruq te'numtaaq xsahilal rik'in lix k'anjel li quq'; relik chi yaal, re taaruq te'xnujob'resi rib' rik'in lix ketomq li qach'och'.

13 Jo'kan naq kik'ulman naq li rey aj Laman ki'ok chireek'asin-kileb' xch'ool lix tenamit re te'xwech'eb' lin tenamit; jo'kan naq ki'ok chi wank li pleet ut li wech'ok-ib' sa' li ch'och'.

14 Xb'aan naq sa' li roxlaju chihab' lin awa'b'ejil sa' li ch'och' Nefi, aran chirix li ch'och' Xilom sa' xtz'e li saq'e, naq yookeb' lin tenamit chixk'eeb'al xha' ut xtza-kemq lix ketomq, ut chixk'anjelankil lix ch'och'eb', kichal sa' xb'eeneb' jun teep chi aj Lamanita li k'i rajlankil ut ke'ok chixkam-sinkileb', ut chixk'amb'aleb' lix ketomq, ut li riximal lix ch'och'eb'.

15 Relik chi yaal, ut kik'ulman naq ke'eelelik, chixjunileb' li moko ke'tawe' ta, toj sa' li tenamit Nefi, ut ke'xtz'aama chiwu xkolb'aleb' rix.

16 Ut kik'ulman naq

kinkawresiheb' rik'in tzimaj, ut rik'in roq tzimaj, rik'in yok'leb' ch'iich', ut rik'in k'onk'ookil ch'iich', ut rik'in tenleb' che', ut rik'in jok', ut rik'in li k'iila paay chi k'anjeleb'aal re pleet li kiquayo'ob' xyiib'ankil, ut laa'in woch'been lin tenamit xkohin chixk'ulb'aleb' laj Lamanita sa' pleet.

17 Relik chi yaal, rik'in xmetz'ew li Qaawa' naq xookoho chixpleetinkileb' laj Lamanita, xb'aan naq laa'in ut eb' lin tenamit koo'elajin chaq chi anchal qametz'ew chiru li Qaawa' naq toxkol sa' ruq'eb' chaq li xik' neke'ilok qe; xb'aan naq ki'aj qu sa' xjultikankil lix kolb'aleb' li qayuwa'.

18 Ut li Dios "kirab'i li qelajihom ut kixsume ru li qatij; ut laa'o koxoo'elq rik'in xnimal lix metz'ew a'an; relik chi yaal, koo'el chixpleetinkileb' laj Lamanita, ut chiru jun kutan ut jun q'ojyin kiquakamsi oxib' mil rik'in oxib' roxk'aal; ut kiquakamsiheb' toj reetal naq kiqualinasiheb' chaq sa' li qach'och'.

19 Ut laa'in injunes, rik'in tz'aqal wuq', kintenq'an chixmuqb'aleb' lix kamenaqeb'. Ut k'ehomaq reetal, k'a'jo' naq kiraho' qach'ool ut kooyaab'ak rik'in naq ke'kamsiik wiib' cient rik'in be'lelaju xkaak'aleb' li gas quitz'in.

CH'OL 10

Nakam li Rey aj Laman—Eb' lix tenamit xulo'jenaqeb' ut josq'eb' ut

neke'xpaab' li b'alaq'il na'leb' kanab' anb'il chaq reheb'—Laj Tzeniff ut eb' lix tenamit neke'numta sa' xb'eeneb'. Wan na 187–160 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq koo'ok wi'chik chixxaqab'ankil li awa'b'ejihom ut koo'ok wi'chik chireechaninkil li ch'och' sa' tuqtuukilal. Ut kintaqla xyiib'ankil li k'anjeleb'aal re pleet, li jar paay wan, re naq chi jo'kan te'wanq wik'in k'anjeleb'aal re pleetik choq' re lin tenamit, roybeninkil li kutan naq te'taqe'q wi'chik laj Lamanita chixpleetinkil lin tenamit.

2 Ut kink'ojob'eb' laj k'aak'alenel chixsutam li ch'och', re naq ink'a' te'chalq wi'chik laj Lamanita sa' qab'een chi maak'a' sa' qach'ool ut tohe'xsach; ut chi jo'kan kink'aak'aleheb' lin tenamit ut lin ketomq, ut kink'e naq ink'a' te'tane'q sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok qe.

3 Ut kik'ulman naq kiqueechani lix ch'och'eb' li qayuwa' chiru k'iila chihab', relik chi yaal, chiru xnumik wiib' xka'k'aal chihab'.

4 Ut laa'in kintaqla naq eb' li winq te'xk'anjela li ch'och', ut te'raw li k'iila paay chi "iyaj nak'uxman ut k'iila paay li ru che', li junjunk raqal wan.

5 Ut kintaqla naq eb' li ixq te'b'aqoq k'aam, ut te'xyal xq'e, ut te'k'anjelaq, ut te'xk'anjela li k'iila paay chi chaab'il q'unal t'ikr, relik chi yaal, ut li junjunq paay wan chi "t'ikr, re naq taqatz'ap

li qat'ust'uukilal; ut chi jo'kan koo'usa sa' li ch'och'—jo'kan naq ink'a' kixkanab' wank qatuqtuukilal chiru xnumik wiib' xka'k'aal chihab'.

6 Ut kik'ulman naq kikam li rey aj "Laman, ut li ralal ki'ok chi awa'b'ejink sa' xna'aj. Ut a'an ki'ok chireek'asinkileb' lix tenamit re te'xpo'resi xch'ool rik'in lin tenamit; jo'kan naq ke'ok chixkawresinkil rib' choq' re li pleet, re tole'taqe'q chixpleetinkil lin tenamit.

7 A'b'anan laa'in kintaqlaheb' chaq laj muqmuukil k'ehol eetal chixsutam li ch'och' "Xemlon, re tink'e reetal lix kawresihomeb' wi' rib', re naq tink'uub' xkolb'al qib' chiruheb', re naq ink'a' te'chalq sa' xb'een lin tenamit ut te'xsacheb'.

8 Ut kik'ulman naq kole'taqe'q sa' xb'een li ch'och' Xilom sa' xnim li saq'e, rik'in lix teepeb' li k'i rajlankileb', a'eb' li winq "kawresinb'ileb' rik'in^b roq tzimaj, ut rik'in tzimaj, ut rik'in yok'leb' ch'iich', ut rik'in k'onk'ookil ch'iich', ut rik'in pek, ut rik'in jok'; ut ke'wan chi b'esh'o xjolomeb' jo'kan naq nak'utun xt'usameb'; ut tiqtookeb' rik'in jun li tz'um lanb'il chixyiitoqeb'.

9 Ut kik'ulman naq kintaqla naq eb' li ixq ut li kok'al re lin tenamit te'wanq chi muqmu sa' li yamyookil ch'och'; ut kintaqla ajwi' naq

chixjunileb' lin tiixil winq li te'ruuq chixk'amb'al li k'anjeleb'aal re pleet, ut jo'kaneb' ajwi' lin saaj winq li te'ruuq chixk'amb'al li k'anjeleb'aal re pleet, te'xch'utub' rib' re te'xik chixpleetinkileb' laj Lamanita; ut kinxaqab'eb' chi tzol'tzol, li junjung chi winq a' yaal jo' xchihab'.

10 Ut kik'ulman naq koxootaqe'q chixpleetinkileb' laj Lamanita, ut laa'in ajwi' injunes, sa' lin tiixilal, koxintaqe'q ajwi' chixpleetinkileb' laj Lamanita. Ut kik'ulman naq koxootaqe'q rik'in lix "metz'ew li Qaawa' chi pleetik.

11 Anajwan, eb' laj Lamanita maak'a' neke'xnaw chirix li Qaawa', chi moko chirix xmetz'ew li Qaawa', jo'kan naq a' tz'aqal lix kawileb' li chapchookeb' wi'. Aut a'aneb' jun tenamit kaweb' rib', jo' chanru xkawileb' li winq.

12 A'aneb' jun tenamit "xulo'jenaq, ut josq', ut aj rahom kik', neke'xpaab' li^b na'leb' kanab'anb'il chaq xb'aaneb' lix yuwa', a'an a'in—Neke'xpaab' naq alinasinb'ileb' chaq sa' li ch'och' Jerusalem xmaak lix maa'usilaleb' lix yuwa'eb', ut naq maa'usilanb'ileb' chaq sa' li yamyookil ch'och' xb'aaneb' li riitz'in, ut naq maa'usilanb'ileb' ajwi' chaq naq yookeb' chixq'axb'al li palaw;

13 Ut jo'kan wi'chik, naq ke'maa'usilaak sa' xch'och'il li "xb'een reechanihomeb', chirix

6a Mos. 9:10–11; 24:3.

7a Mos. 11:12.

8a Jar. 1:8.

b Alma 3:4–5.

10a K'UTUL RAQAL:

Xkanab'ankil rib'

chiru.

12a Alma 17:14.

b 2 Ne. 5:1–3.

13a 1 Ne. 18:23.

naq ke'xq'ax li palaw, ut chixjunil a'in sa' xk'ab'a' naq laj Nefi q'axal tiik wi'chik chixpaab'ankil lix taqlahom li Qaawa'—jo'kan naq a'an ^busilanb'il xb'aan li Qaawa', xb'aan naq li Qaawa' kirab'iheb' lix tij ut kixsumeheb' ru, ut kixb'eresi lix xb'eenikeb' sa' li yamyookil ch'och'.

14 Ut eb' li ras ke'chal xjosq'il rik'in sa' xk'ab'a' naq "ink'a' neke'xnaw ru lix k'anjelahom li Qaawa'; ke'chal ajwi' ^bxjosq'il rik'in a'an chiru li ha' xb'aan naq ke'xkawob'resi li raameb' chirix li Qaawa'.

15 Ut jo'kan wi'chik, ke'chal xjosq'il rik'in, chirix naq wulajenaqeb' chaq sa' li yeechi'inb'il ch'och', xb'aan naq ke'xye naq kixmaq' chaq sa' ruq'eb' li "taqlank sa' xb'een li tenamit; ut ke'xsik' xkamsinkil.

16 Ut jo'kan wi'chik, ke'chal xjosq'il rik'in sa' xk'ab'a' naq ki'el chaq chiru yamyookil ch'och' jo' kixtaqla wi' li Qaawa', ut kixk'am li "tz'iib'anb'il esil li wan chi tz'iib'anb'il chiruheb' li perel ch'iich' bronze, xb'aan naq ke'xye naq a'an ^bki'elq'ak chiruheb'.

17 Ut chi jo'kan ke'xtzoleb' li lalal xk'ajol re naq xik' te'ril, ut re naq te'xkamsiheb', ut re naq te'elq'aq chiruheb' ut te'xpoqleheb'; ut te'xb'aanu chixjunil li naru chiruheb' re xsachb'aleb'; jo'kan naq chi junajwa xik' neke'rileb' li lalal xk'ajol laj Nefi.

18 Xb'aan ajwi' a'in naq li rey aj

Laman, rik'in xseeb'al lix ch'ool, ut lix k'oxlanb'il t'ikt'i, ut lix chaq'al ru yeechi'ihom, kinixb'alaqi, re kink'am lin tenamit taqe'q sa' li ch'och' a'in, re naq taaruq te'xsacheb'; relik chi yaal, ut chiru li k'iila chihab' a'in kiyak'ul rahilal sa' li ch'och'.

19 Ut anajwan laa'in, aj Tzeniff, chirix xyeeb'al chixjunil li k'a'aq re ru a'in chiru lin tenamit chirixeb' laj Lamanita, kinwaklesiheb' xch'ool re te'xik chi pleetik rik'in xnimaleb' xmetz'ew, chi xkanab'ahomeb' rib' chiru li Qaawa'; jo'kan naq kiyayal qu rik'ineb' chi xaqxo chiruheb'.

20 Ut kik'ulman naq kiyalinasiheb' chaq wi'chik sa' li qach'och'; ut kiyakamsiheb' rik'in jun li nimla kamsink, chi q'axal k'iehb' jo'kan naq ink'a' kiyak'eheb' sa' ajl.

21 Ut kik'ulman naq koosutqi wi'chik sa' qach'och' laa'o, ut eb' lin tenamit ke'ok wi'chik chirilb'aleb' lix ketomq, ut chixk'anjelankil lix ch'och'eb'.

22 Ut anajwan laa'in, rik'in naq ak tiixin, kinq'axtesi li awa'b'ejihom sa' xb'een jun reheb' li wala; jo'kan ut, maak'a' chik ninye. Ut li Qaawa' chi'osob'tesinq taxaq re lin tenamit. Amen.

CH'OL 11

Li rey aj Noe nataqlan sa' maa'usilal—Naxsayla rib' rik'in li yib' ru wank rochb'eeneb' li rixaqil ut eb' lix

13b 1 Ne. 17:35.
14a 1 Ne. 15:7–11.

b 1 Ne. 18:10–11.
15a 2 Ne. 5:3.

16a 2 Ne. 5:12.
b Alma 20:10, 13.

moosil ixaqil—Laj Abinadi naxye jo' profheet naq te'k'ame'q li tenamit chi moosil—Nasik'e' lix yu'am xb'aan li rey aj Noe. Wan na 160–150 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq laj Tzeniff kixq'axtesi li awa'b'ejihom sa' xb'een laj Noe, jun reheb' li ralal; jo'kan naq laj Noe ki'ok chi awa'b'ejink sa' xna'aj; ut a'an ink'a' kib'eek chiru lix b'e lix yuwa'.

2 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an ink'a' kixpaab' lix taqlahom li Dios, kib'eek b'an jo' chanru li ratawom lix ch'ool. Ut ke'wan naab'al li rixaqil ut "xmoosil ixaqil. Ut 'kixk'eheb' lix tenamit chi maa-kob'k, ut chixb'aanunkil li k'a'ru yib'ob'aal ru sa' rilob'aal li Qaawa'. Relik chi yaal, ut ke'xb'aanu li 'yumb'eetak ko'b'eetak ut li k'iila paay chi maa'usilal.

3 Ut kixteneb' choq' tojleb' li ro' raqal chixjunil li k'a' re ru reheb', li ro' raqal lix oor ut lix plaat, ut li ro' raqal lix "tziff ut lix kaqi ch'iich', ut lix ch'iich' bronce ut lix saq ch'iich'; ut li ro' raqal lix ketomq nimanb'il xtib'eleb', ut jo'kan ajwi' li ro' raqal chixijunil li riyajeb' nak'uxman.

4 Ut chixjunil a'in kixmaq' re xtenq'ankil rib', ut eb' li rixaqil ut lix moosil ixaqil; ut jo'kaneb' ajwi' li wankeb' choq' aj tij chiru, ut li rixaqileb' ut lix moosil ixaqileb' a'an; chi jo'kan kixjal li k'a'ru na'uxman sa' li awa'b'ejihom.

5 Xb'aan naq kirisi chixjuni-leb' laj tij li xaqab'anb'ileb' chaq xb'aan lix yuwa', ut kixxaqab'eb' li ak' sa' xna'ajeb', a'eb' xkomo-neb' li taqsinb'ileb' sa' xq'etq'etileb' xch'ool.

6 Relik chi yaal, ut chi jo'kan ke'tenq'aak sa' lix q'emaleb', ut sa' xloq'oninkil lix pak'b'il dioseb', ut sa' li yumb'eetak ko'b'eetak neke'xb'aanu, rik'in li tojleb' kixteneb' li rey aj Noe sa' xb'een lix tenamit; chi jo'kan q'axal ke'k'an-jelak li tenamit chixtenq'ankil li maa'usilal.

7 Relik chi yaal, ut ke'ok ajwi' choq' aj loq'onihom pak'b'il dios, xb'aan naq b'alaq'inb'ileb' xb'aan lix jo'maajo'il ut sahil aatin li rey ut eb' laj tij; xb'aan naq ke'xye reheb' k'a'aq re ru nasahob'resink ch'oolej.

8 Ut kik'ulman naq li rey aj Noe kixyiib' k'iila kab'l li chaq'aleb' ru ut paapookeb' xsa'; ut kixk'e rutz'u'ujinkileb' rik'in chaq'al ru k'anjel re che', ut re k'iila paay li k'a'aq re ru tertto xtzaq, re oor, ut re plaat, ut re saq ch'iich', ut re ch'iich' bronce, ut re tziff, ut re kaqi ch'iich';

9 Ut kixyiib' ajwi' choq' re jun rochoch rey paapo xsa', ut jun li k'ojarib'aal sa' xyi, chaab'il che' okenaq chixjunil, ut k'eeb'il rutz'u'ujinkil rik'in oor ut plaat ut k'a'ru tertto xtzaq.

10 Ut kixtaqla ajwi' naq eb' lix k'anjenel te'xk'anjela li k'iila paay

11 2a Jak. 3:5.
b 1 Rey. 14:15–16;
Mos. 29:31.

c 2 Ne. 28:15.
3a SA' HEBREO:
naraj naxye "lem

ru" malaj "xhelb'al li
ch'iich' chiru."

chi chaq'al ru k'anjel sa' xyanqeb' lix tz'akil li santil ochoch, re chaa-b'il che', ut re kaqi ch'iich', ut re q'an ch'iich' bronze.

11 Ut eb' li k'ojleb'aal li jachb'i-leb' ru choq' reheb' li taqenaqil aj tij, li taqenaqeb' chixb'eeneb' chixjunil chik li k'ojleb'aal, kix-k'e rutz'u'ujinkileb' rik'in tz'aqal ch'iich' oor; ut kixtaqla xyiib'ankil jun li helhookil che' chiruheb', re naq taaruuq te'ranab' lix tib'eleb' ut lix tel sa' xb'een naq te'xye li b'alaq'il ut jo'maajo'il aatin chiru lix tenamit.

12 Ut kik'ulman naq kixyiib' jun li "najt xteramil kab'l nach' rik'in li santil ochoch; relik chi yaal, jun li kab'l q'axal najt xteram, jo'kan naq kiru chi xaqliik chixb'een ut chirilb'al li ch'och' Xilom, ut jo'-kan ajwi' li ch'och' Xemlon, li ee-chaninb'il xb'aaneb' laj Lamanita; ut kiru ajwi' chirilb'al chixjunil li ch'och' li wan chixsutam.

13 Ut kik'ulman naq kixtaqla xkab'lankil k'iila kab'l sa' li ch'och' Xilom; ut kixtaqla xyiib'ankil jun li najt xteramil kab'l sa' li tzuul chirix li ch'och' Xilom sa' xnim li saq'e, a'an li ke'xmuq wi' rib' li ralal xk'ajol laj Nefi sa' xq'ehil naq ke'eelelik chaq sa' li ch'och'; ut a'in kixb'aanu rik'in li b'ihomal kixk'ul rik'in xteneb'ankil li tojleb' sa' xb'een lix tenamit.

14 Ut kik'ulman naq kixk'e lix ch'ool chirix lix b'ihomal, ut kix-numsli lix kutan sa' li xulil wank,

rochb'eeneb' li rixaqil ut lix moo-sil ixaqil; ut jo'ka'in ajwi' naq eb' laj tij chiru ke'xnumsi lix kutan rik'ineb' li ixq aj yumb'eet.

15 Ut kik'ulman naq kiraw li awimq uva b'araq sa' li ch'och', ut kixyiib'eb' li yatz'leb'aal uva, ut kixyiib' li viin chi naab'al; ut chi jo'kan ki'ok choq' aj "uk'unel viin, ut jo'kan ajwi' lix tenamit.

16 Ut kik'ulman naq ke'ok laj Lamanita chi chalk sa' xb'een lix tenamit, sa' xb'eeneb' li moko k'ihob' ta rajlankil, ut chixkam-sinkileb' sa'eb' lix ch'och', ut naq yookeb' chixk'aak'alenkil lix ketomq.

17 Ut li rey aj Noe kixtaqlaheb' laj k'aak'alanel chixsutam li ch'och' re xramb'aleb' ru; a'b'anan moko tz'aqal ta rajlankileb' li kixtaqla, ut eb' laj Lamanita ke'chal sa' xb'ee-neb' ut ke'xkamsiheb', ut ke'rali-nasi chaq sa' li ch'och' naab'al lix ketomqeb'; chi jo'kan ke'ok laj La-manita chixsachb'aleb' ut chix-k'anjelankil lix kaqaleb' xch'ool sa' xb'eeneb'.

18 Ut kik'ulman naq li rey aj Noe kixtaqlaheb' lix teep aj pleet chix-pleetinkileb', ut ke'tiikisiik chirix, malaj ut ke'xtiikisiheb' chiru ja-rub'aq kutan; jo'kan naq ke'sut-q'i chi saheb' sa' xch'ool rik'in lix maq'omeb'.

19 Ut anajwan, sa' xk'ab'a' li nimla q'axok-u a'in, ke'taqsiik sa' xq'etq'etileb' lix ch'ool, ut "ke'x-nima rib' rik'in xmetz'eweb',

12a Mos. 19:5–6.
15a K'UTUL RAQAL:
Aatin re Chaab'il

Na'leb'.
19a Tz. ut S. 3:4.
K'UTUL RAQAL:

Q'etq'etil.

ke'xye naq lajeeb' roxk'aal reheb' te'ruuq chi xaqliik chiru li jar milatq chi aj Lamanita; ut chi jo'kan ke'xnima rib', ut ke'saho' sa' xch'ool rik'in li kik', ut xhoyb'al xkik'eleb' li ras riitz'in, ut a'in xb'aan lix maa'usilal lix rey ut eb' laj tij reheb'.

20 Ut kik'ulman naq wan jun li winq sa' xyanqeb', laj "Abinadi xk'ab'a', ut a'an xko'o sa' xyanqeb', ut ki'ok chi aatinak jo' profeet, ut kixye: K'ehomaq reetal, jo'ka'in naxye li Qaawa', ut jo'ka'in kinixtaqla, kixye, Ayu, ye re li tenamit a'in, jo'ka'in naxye li Qaawa'—Rahilal sa' xb'een li tenamit a'in, xb'aan naq wilom lix tz'eqb'eetalileb', ut lix maa'usilaleb', ut li yumb'eetak ko'b'eetak reheb'; ut wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl laa'in tinwula'anihebb' sa' injosq'il.

21 Ut wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl ut neke'sutq'i rik'in li Qaawa' lix Dios, k'e reetal, laa'in tinq'axtesihheb' sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok reheb'; relik chi yaal, ut te'k'ame'q chi "moosil, ut te'tawasiiq xb'aan ruq'eb' li xik' neke'ilok reheb'.

22 Ut taak'ulmanq naq te'xnaw naq laa'in li Qaawa' lix Dios, ut laa'in jun Dios aj "sowen, ut ninwula'ani lix maa'usilaleb' lin tenamit.

23 Ut taak'ulmanq naq wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl li tenamit a'in ut neke'sutq'i rik'in li Qaawa' lix Dios, te'k'ame'q chi

moosil; ut maajun taakoloq reheb', ka'aj b'an wi' li Qaawa' li Nimajwal Dios.

24 Relik chi yaal, ut naq te'elajinq chiwu, taak'ulmanq naq "timilaqin chirab'inkil li relajihomeb'; relik chi yaal, ut tinkanab'eb' re naq te'sak'e'q xb'aaneb' li xik' neke'ilok reheb'.

25 Ut wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl chi tiqto rik'in q'es ruhil t'ikr ut cha, ut ink'a' neke'elajin chi anchaleb' xmetz'ew chiru li Qaawa' lix Dios, laa'in moko "tinwab'i ta lix tijeb', chi moko teb'inkol chiru lix ch'a'ajkilaleb'; ut jo'ka'in naxye li Qaawa', ut jo'ka'in naq kinixtaqla.

26 Anajwan kik'ulman naq chirix naq laj Abinadi kixye li aatin a'in chiruhebb', ke'chal xjosq'il rik'in, ut ke'xsik' risinkil lix yu'am; a'b'anan li Qaawa' kixkol chaq sa' ruq'eb'.

27 Anajwan ut naq li rey aj Noe kirab'i li aatin kixye chaq laj Abinadi reheb' li tenamit, kichal ajwi' xjosq'il; ut kixye: Ani tab'i' laj Abinadi, naq laa'in ut eb' lin tenamit taaraq'eq aatin chiqix xb'aan, malaj ut "ani tab'i' li Qaawa', li taak'amoq sa' xb'een lin tenamit a' xningal ch'a'ajkilal a'in?

28 Nekexintaqla chixk'amb'al chaq laj Abinadi arin, re taaruq tinkamsi, xb'aan naq kixye li k'a'aq re ru a'in re taaruq taareek'asihebb' lin tenamit chi josq'ok li jun rik'in li jun chik,

20 a K'UTUL RAQAL:
Abinadi.

21 a Mos. 12:2; 20:21;

21:13–15; 23:21–23.

22 a Exo. 20:5; Deut. 6:15;
Mos. 13:13.

24 a Mik. 3:4; Mos. 21:15.

25 a Isa. 1:15; 59:2.

27 a Exo. 5:2; Mos. 12:13.

ut re xwaklesinkil li wech'ok-ib' sa' xyanq lin tenamit; jo'kan naq tinkamsi.

29 Anajwan eb' li tenamit "mutz'ob'resinb'ileb' li ru; jo'kan naq ^bke'xkawob'resi li raameb' chirix li raatin laj Abinadi, ut chalen sa' li kutan a'an ke'xsik' xchapb'al. Ut li rey aj Noe kixkawob'resi li raam chirix li raatin li Qaawa', ut ink'a' kixjal xk'a'uxl chirix lix maa'us aj b'aanuhom.

CH'OL 12

Laj Abinadi natz'ape' sa' tz'alam xb'aan aatinak jo' profheet chirix lix sachlijik li tenamit ut lix kamik li rey aj Noe—Eb' laj tij aj b'alaq' neke'xye li aatin sa' li loq'laj hu ut neke'xpak' xpaab'ankil lix chaq'rab' laj Moises—Laj Abinadi na'ok chixk'utb'al chiruheb' li Lajeeb' chi Taqlahom. Wan na 148 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq chirix xnumik wiib' chihab' naq kichal laj Abinadi sa' xyanqeb' chi jaljo ru li rilob'aal, jo'kan naq ink'a' ke'xnaw ru, ut ki'ok chi aatinak jo' profheet sa' xyanqeb', ut kixye: Jo'ka'in kinixtaqla li Qaawa', kixye—At Abinadi, ayu ut aatinan jo' profheet chiru lin tenamit a'in, xb'aan naq ke'xkawob'resi li raam chirix li waatin; moko ke'xjal ta xk'a'uxleb' chirix lix maa'us aj

b'aanuhomeb'; jo'kan ut, "tinwula'aniheb' sa' injosq'il, relik chi yaal, sa' xnimal injosq'il tinwula'aniheb' sa'eb' lix maa'usilal ut lix tz'eqb'eetalileb'.

2 Relik chi yaal, rahilal chiwanq sa' xb'een li tasal tenamit a'in! Ut li Qaawa' kixye we: Ye' laa wuq' ut aatinan jo' profheet, ut chaye: Jo'ka'in naxye li Qaawa', taak'ulmanq naq li tasal tenamit a'in, sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb', te'k'ame'q chi "moosil, ut te'sak'e'q sa' ^bxk'atqeb' li re; relik chi yaal, ut te'alinasiiq xb'aaneb' li winq, ut te'kamsiiq, ut eb' li so'sol rub'el choxa, ut eb' li tz'i', relik chi yaal, ut eb' li k'iche' xul, te'xk'uxi xtib'eleb'.

3 Ut taak'ulmanq naq lix "yu'am li rey aj Noe k'eeb'ilaq xtz'aq'jo' jun li aq'e'j sa' jun tiqwal ^bk'atleb'aal; xb'aan naq a'an tixnaw naq laa'in li Qaawa'.

4 Ut taak'ulmanq naq laa'in tinsak' lin tenamit a'in rik'inatq li rahil ch'a'ajkilal; relik chi yaal, rik'in we'ej ut rik'in "yajel; ut tink'eheb' chi ^bayaynak chiru chixjunil li kutan.

5 Relik chi yaal, ut tink'e naq te'wanq li "iiq bak'b'il chirixeb'; ut te'tiikisiiq chi ub'ej chanchan jun li memil b'uur.

6 Ut taak'ulmanq naq laa'in tintaqtaqla li saqb'ach sa' xyanqeb', ut a'an tixsak'eb'; ut te'sak'e'q ajwi' rik'in li "iq' nachal sa' releb' saq'e;

29a Mo. 11:29; 12:1.
b Alma 33:20;
Eter 11:13.

12 1a Isa. 65:6.
2a Mos. 11:21; 20:21;

21:13–15; 23:21–23.
b Mos. 21:3–4.
3a Mos. 12:10.
b Mos. 19:20.
4a Tz. ut S. 97:26.

b Mos. 21:9–10.
5a Mos. 21:3.
6a Jer. 18:17;
Mos. 7:31.

ut eb' li ^bkok' xul te'tub'laaq ajwi' sa' xch'och'eb', ut te'xk'ux li riya-jeb' nak'uxman.

7 Ut te'sak'e'q rik'in jun li nimla yajel—ut chixjunil a'in tinb'aanu sa' xk'ab'a' lix "maa'usilaleb' ut xtz'eqb'eetalileb'.

8 Ut taak'ulmanq naq wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl laa'in "teb'in-sach chaq chi junajwa chiru lix b'een li ruchich'och'; a'ut te'xkanab' chirixeb' jun li ^btz'iib'انب'il esil, ut tinkol rix a'an choq' re jalaneb' chik li tenamit li te'eechaninq re li ch'och'; relik chi yaal, a'in ajwi' tinb'aanu re naq taaruuq tink'utb'esi lix tz'eqb'eetalil li tenamit a'in chiru jalaneb' chik chi tenamit. Ut k'iila k'a'aq re ru kixch'olob' laj Abinadi jo' profet re xjibt'al li tenamit a'in.

9 Ut kik'ulman naq ke'josq'o' rik'in; ut ke'xchap ut ke'xk'am chi b'ak'b'o chiru li rey, ut ke'xye re li rey: K'e reetal, xqak'am chaq jun li winq chawu li xyeechi'i jo' profet rahilal chirix laa tenamit, ut naxye naq li Dios tixsacheb'.

10 Ut jo'kan ajwi' jo' profet naxyeechi'i rahilal chirix laa yu'am, ut naxye naq laa yu'am taawanq chanchan junaq aq'ej sa' jun k'atleb'aal re xam.

11 Ut jo'kan wi'chik, a'an naxye naq laa'at tatwanq chanchan junaq xtoonai pim, chanchan jun xtoonai li chaqi pim sa' ch'och', li nayeqi'ik xb'aaneb' li xul ut nate-ne' rub'el oqej.

12 Ut jo'kan wi'chik, naxye naq

tatwanq chanchan ratz'um li k'ix, ut naq xq'ano' chi tz'aqal, wi na'apun li iq', natiikisiik chiru lix b'een li ch'och'. Ut naxpak' rib' naq a' li Qaawa' li xyehok re. Ut naxye naq taachalq chixjunil a'in sa' aab'een wi ink'a' nakajal aak'a'uxl, ut a'in xb'aan laa maa'usilal.

13 Ut anajwan, at rey, k'a'ru chi nimla maa'usilal xab'aanu, malaj k'a'ru chi ninqi maak xe'xb'aanu laa tenamit, re toojite'q xb'aan li Dios, malaj taaraq'q aatin chiqix xb'aan li winq a'in?

14 Ut anajwan, at rey, k'e reetal, laa'o maak'a' qamaak, ut laa'at, at rey, moko xatmaakob' ta; jo'kan naq li winq a'in xtik'ti'ik chawix, ut x'aatinak jo' profet chi maa-k'a' xyaalal.

15 Ut k'e reetal, kawo laa'o, moko too'ok ta chi moosil, chi moko took'ame'q chi preexil xb'aaneb' li xik' neke'ilok qe; relik chi yaal, ut laa'at xat-usa sa' li ch'och', ut toj tat-usaaq ajwi'.

16 K'e reetal, wahi' li winq, naqaxtesa sa' laa wuq'; naru taab'aanu re jo' chanru nakak'oxla naq us.

17 Ut kik'ulman naq li rey aj Noe kixtaqla chi tz'ape'k laj Abinadi sa' tz'alam; ut kixtaqla naq "eb' laj tij chiru, te'xch'utub' rib' re taawanq sa' ch'utam rik'ineb', chirix k'a'ru tento raj tixb'aanu rik'in.

18 Ut kik'ulman naq eb' a'an ke'xye re li rey: K'am chaq, re too-ruuq chixpatz'b'al li na'leb' chiru;

ut li rey kixtaqla naq taak'ame'q chaq chiruheb'.

19 Ut ke'ok chixpatz'b'al li na'leb' re, re naq te'xchap sa' aatin, re naq chi jo'kan taawanq k'a'ru te'x-jit wi'; a'b'anan a'an kixchaq'b'e-heb' chi kaw xch'ool, ut kixxaqab'rib' chiru chixjunil lix patz'omeb', relik chi yaal, sachsookeb' xch'ool chirix; xb'aan naq a'an kixxaqab'rib' chiruheb' sa' chixjunil lix patz'omeb', ut "kixsacheb' xna'leb' sa' chixjunil li raatineb'.

20 Ut kik'ulman naq jun reheb' kixye re: K'a'ru naraj naxye li aatin li tz'iib'anb'il, ut li k'utb'il xb'aaneb' chaq li qayuwa', li naxye:

21 "K'a'jo' xch'ina-usal chaq chiruheb' li tzuul li roq a'an li nak'amok re li chaab'il esilal; li napuktesin resil li tuqtuukilal; li naxk'am chaq li chaab'il esilal chirix li chaab'il; li napuktesin resil li kolb'a-ib'; li nayehok re Sion: Laa Dios na'awa'b'ejin;

22 Eb' laa k'aak'alanel tenamit te'xtaqsi lix yaab' kuxej; chi juna-jinb'il xyaab'eb' xkux te'b'ichanq; xb'aan naq te'ril rik'in ruheb' naq li Qaawa' tixk'am chaq wi'chik Sion;

23 Chinumtaq xsahil eech'ool, chexb'ichanq sa' komonil ex sachenakil na'ajej re Jerusalem; xb'aan naq li Qaawa' kixk'ojob' xch'ool lix tenamit, a'an kixtoj rix Jerusalem;

24 Li Qaawa' xt'usub' lix santil

"tel sa' rilob'aaleb' chixjunil li tenamit, ut chixjunileb' lix maril li ruchich'och' te'ril lix kolb'a-ib' li qaDios?

25 Ut anajwan laj Abinadi kixye reheb': Ma laa'ex "aj tij, ut nekep'ak' xtzolb'al li tenamit a'in, ut xtawb'al ru li musiq'ej re profetil ch'olob'ank, a'ut nekeraj xnawb'al wik'in k'a'ru naraj naxye li k'a'aq re ru a'in?

26 Ninye eere, rahilal chichalq sa' eeb'een xb'aan xpo'b'al ru lix b'e li Qaawa'! Xb'aan naq wi neketaw ru li k'a'aq re ru a'in ink'a' xek'ut; jo'kan naq xepo' ru lix b'e li Qaawa'.

27 Ink'a' xek'e eech'ool "chix-tawb'al xyaalal; jo'kan naq moko wanjenaq ta eena'leb'. Jo'kan ut, k'a'ru nekek'ut chiru li tenamit a'in?

28 Ut eb' a'an ke'xye: Naqak'ut lix chaq'rab' laj Moises.

29 Ut jo'kan wi'chik a'an kixye reheb': Wi nekek'ut lix "chaq'rab' laj Moises k'a' put naq ink'a' nekepaab' laa'ex? K'a'ut naq nekek'e eech'ool chirix li bi'ihomal? K'a'ut naq nekeb'aanu li b'ko'b'eetak yumb'eetak ut nekesachle eemetz'ew rik'ineb' li ixq aj yumb'eet, relik chi yaal, ut nekek'eheb' li tenamit a'in chixb'aanunkil li maak, toj reetal x'aje' naq li Qaawa' kinixtaqla chixch'olob'ankil profetil aatin sa' xb'een li tenamit a'in, relik chi

19a Tz. ut S. 100:5–6.

21a Isa. 52:7–10;

Nahum 1:15.

24a 1 Ne. 22:11.

25a Mos. 11:5.

27a K'UTUL RAQAL:

Tawom ru.

29a K'UTUL RAQAL:

Chaq'rab' re laj

Moises.

b K'UTUL RAQAL:

Muxuk sumsu.

yaal, jun li nimla ra sa' xb'een li tenamit a'in?

30 Ma ink'a' nekenaw naq ninye li yaal? Relik chi yaal, nekenaw naq ninye li yaal; ut tento raj textsotq chiru li Dios.

31 Ut taak'ulmanq naq xb'aaneb' lee maa'usilal teksak'e'q, xb'aan naq xeye naq nekek'ut lix chaq'rab' laj Moises. K'a'ru ut nekenaw chirix lix chaq'rab' laj Moises? "Ma nachal li kolb'a-ib' xb'aan lix chaq'rab' laj Moises? K'a'ru nekeye laa'ex?

32 Ut ke'chaq'ok ut ke'xye naq li kolb'a-ib' xb'aan lix chaq'rab' laj Moises nachal.

33 A'b'an anajwan laj Abinadi kixye reheb': Ninnaw naq wi nekepaab' lix taqlahom li Dios texkole'q; relik chi yaal, wi nekepaab'eb' li taqlahom kixq'axtesi li Qaawa' re laj Moises sa' li tzuul "Sinai, li neke'xye:

34 "Laa'in li Qaawa' laa Dios, li b'x'isink chaq aawe sa' li ch'och' Egipto, sa' rochochil li moosil.

35 "Maajun chik Dios taawanq aawik'in chiwu laa'in.

36 Maayiib' choq' aawe junaq yiib'anb'il jalam-uuch, chi moko xjalam-uuch k'a'ruhaq wan sa' choxa taqe'q, chi moko li k'a'aq re ru wan sa' li ch'och' taq'a.

37 Anajwan laj Abinadi kixye reheb', Ma xeb'aanu chixjunil a'in? Ninye eere, ink'a', moko xeb'aanu ta. Ut ma "xetzoleb' li tenamit a'in

re te'xb'aanu chixjunil li k'a'aq re ru a'in? Ninye eere, ink'a', moko xeb'aanu ta.

CH'OL 13

Laj Abinadi nakole' rix xb'aan xwan-kilal li Dios—A'an naxk'ut li lajeeb' chi Taqlahom—Li kolb'a-ib' ink'a' nachal rik'in lix chaq'rab' laj Moises xjunes—Li Dios xjunes rib' tixtoj rix li maak, ut tixtojob' rix lix tenamit. Wan na 148 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT anajwan chirix naq li rey kirab'i li aatin a'in, kixye reheb' laj tij chiru: Isihomaq li winq a'in, ut kamsihomaq; xb'aan naq k'a'ru re qik'in, xb'aan naq wax ru.

2 Ut ke'xxaqab' rib' chi ub'ej, ut ke'xyal xk'eeb'aleb' li ruq' sa' xb'een; a'b'anan a'an kixxaqab' rib' chiruheb', ut kixye reheb':

3 Mineech'e', xb'aan naq li Dios texxsak' wi nekek'e lee ruq' sa' inb'een, xb'aan naq maji' ninq'axtesi li esil kinixtaqla wi' li Qaawa' chixq'axtesinkil; chi moko kinye eere li k'a'ru "xepatz' naq tinye; jo'kan ut, li Dios ink'a' tixkanab' naq tinsache'q sa' li hoonal a'in.

4 Tento b'an tintz'aqob'resi ru li taqlahom li kinixtaqla wi' li Qaawa'; ut rik'in naq kinye li yaal eere yoo eejosq'il wik'in. Ut jo'kan wi'chik, rik'in naq

31 a Mos. 3:15; 13:27–32;
Alma 25:16.

33 a Exo. 19:9, 16–20;
Mos. 13:5.

34 a Exo. 20:2–4.

b Exo. 12:51;
1 Ne. 17:40;
Mos. 7:19.

35 a Os. 13:4.

K'UTUL RAQAL:

Pak'b'il dios,
xloq'oninkil.
37 a Mos. 13:25–26.
13 3 a Mos. 12:20–24.

kinye li raatin li Dios, xineek'e jo' wax wu.

5 Anajwan kik'ulman chirix naq laj Abinadi kixye li aatin a'in, naq eb' lix winq li rey aj Noe maa-k'a'eb' xch'ool chixk'eeb'al li ruq' sa' xb'een, xb'aan naq kiwan lix Musiq' li Qaawa' sa' xb'een; ut "kilemtz'un li rilob'aal chi q'axal lemtz' ru, jo' chanru rilob'aal chaq laj Moises sa' li tzuul Sinai, naq ki'aatinak rik'in li Qaawa'.

6 Ut a'an ki'aatinak rik'in "wan-kilal ut chi k'eeb'il xwankil xb'aan li Dios; ut kixtikib' wi'chik li raatin, ut kixye:

7 Nekeril naq maak'a' eewankil chinkamsinkil, jo'kan naq toj tinraq ru li esil tinye. Relik chi yaal, ut nink'e reetal naq "nekexxyok' toj sa' lee ch'ool xb'aan naq ninye eere li yaal chirix lee maa'usilal.

8 Relik chi yaal, ut li waatin nekexnujob'resi rik'in xsachik eech'ool ut xnumtajik eek'a'uxl, ut rik'in josq'il.

9 A'b'anan ninraq ru li aatin ninye; ut chirix a'an maak'a' naxye b'ar tinxik, wi taa'uxq naq kolb'ilaqin.

10 A'b'anan a'in tinye eere, li k'a'ru nekeb'aanu we, chirix a'in, taawanq choq' "reetalil ut xmuhil li k'a'aq re ru toj taachalq.

11 Ut anajwan tinye eere li rela'eb' lix "taqlahom li Dios li tz'iib'انب'il; xb'aan naq nink'e reetal naq moko tz'iib'انب'ileb' ta sa' lee ch'ool; nink'e reetal naq xetzol

ut xek'ut li maa'usilal chiru xnim-al lee yu'am.

12 Ut anajwan, jultik eere naq xinye eere: Maayib' choq' aawe junaq yib'انب'il jalam-uuch, chi moko xjalam-uuch li k'a'aq re ru wan sa' choxa taq'e'q, chi moko li wan sa' li ch'och' taq'a, chi moko li wan sa' li ha' rub'el li ch'och'.

13 Ut jo'kan wi'chik: Maakub'si aawib' chiruheb', chi moko tat-k'anjelaq chiruheb'; xb'aan naq laa'in, li Qaawa' laa Dios, jun Dios aj sowen, ut nink'e lix maa'usilaleb' li yuwa'b'ej sa' xb'eneb' li alal k'ajolb'ej toj sa' rox sa' xkaa tasal xyu'ameb' li xik' neke'ilok we;

14 Ut nawuxtaanaheb' ru milatqeb' li neke'rahok we ut neke'xpaab'eb' lin taqlahom.

15 Maapatz' xk'ab'a' li Qaawa' laa Dios chi maak'a' xyaalal; xb'aan naq li Qaawa' moko taaril ta chi maak'a' xmaak li ani tixpatz' xk'ab'a' chi maak'a' xyaalal.

16 Chijultiko'q aawe li "hilob'aal kutan, re xk'uulankil xsantilal.

17 Chiru waqib' kutan tatk'anjelaq, ut taab'aanu chixjunil laa k'anjel;

18 A'ut sa' xwuq li kutan, lix hilob'aal li Qaawa' laa Dios, maajun k'anjel taab'aanu, laa'at, chi moko laa walal, chi moko laa rab'in, laa moos winq, chi moko laa moos ixq, chi moko eb' laa ketomq, chi moko laj jalanil tenamit li okenaq sa' laa wokeb'aal;

19 Xb'aan naq chiru "waqib'

5a Exo. 34:29–35.
6a K'UTUL RAQAL:
Wankilal.
7a 1 Ne. 16:2.

10a Mos. 17:13–19;
Alma 25:10.
11a Exo. 20:1–17.
16a K'UTUL RAQAL:

Hilob'aal kutan.
19a Gen. 1:31.

kutan li Qaawa' kixyiib' li choxa ut li ch'och', ut li palaw, ut chixjunil k'aru chixsaheb' wan; jo'kan naq li Qaawa' kirosob'tesi li hilibaal kutan, ut kixsantob'resi.

20 "Chawoxloq'i laa yuwa' ut laa na', re naq najtaq laa kutan sa' xb'een li ch'och' li naxk'e eere li Qaawa' laa Dios.

21 "Matkamsin.

22 "Matmuxuk sumsu. ^bMat-elq'ak.

23 Maach'olob' "tik'ti' aatin chirix laa was aawiitz'in.

24 "Maara ru rochoch laa was aawiitz'in, maara ru rixaqil laa was aawiitz'in, chi moko lix moos winq, chi moko lix moos ixq, chi moko lix b'oyx, chi moko lix b'uur, chi moko k'aruhaq chik re laa was aawiitz'in.

25 Ut kik'ulman naq chirix naq laj Abinadi kixk'e xraqik li yehom a'in, naq kixye reheb': Ma xetzoleb' li tenamit a'in naq te'xk'e xch'ool chixb'aanunkil chixjunil li k'a'aq re ru a'in, re xpaab'ankileb' li taq-lahom a'in?

26 Ninye eere, ink'a', xb'aan naq wi ta keb'aanu, li Qaawa' ink'a' raj kinixtaqla chi elk ut chixch'olob'ankil jo' profet rahilal chirix li tenamit a'in.

27 Ut anajwan, xeye naq nachal li kolb'a-ib' xb'aan lix "chaq'rab' laj Moises. Ninye eere naq aajel ru naq teepaab' lix chaq'rab' laj Moises toj anajwan; a'b'anan ninye eere, naq taachalq xq'ehil naq ^bink'a' chik taa'ajmanq xpaab'ankil lix chaq'rab' laj Moises.

28 Ut jo'kan ajwi', ninye eere, naq li "kolb'a-ib' moko ka'aj ta wi' xb'aan li ^bchaq'rab' nachal; ut wi ta moko wan ta 'xtojb'al rix li maak, li tixb'aanu li Dios xjunes choq' re lix maakeb' ut lix maa'usilaleb' lix tenamit, te'oso'q raj chi maa-k'a' xjalb'al, us ta wan lix chaq'rab' laj Moises.

29 Ut anajwan ninye eere naq ki'ajman ru naq taawanq jun li chaq'rab' k'eeb'il reheb' li ralaal xk'ajol laj Israel, relik chi yaal, jun li chaq'rab' "q'axal kaw, xb'aan naq a'aneb' jun li tenamit jipeb' xk'a'uxl, ^bseeb'eb' chixb'aanunkil li maa'usilal, ut timileb' chixk'oxlankil li Qaawa' lix Dios.

30 Jo'kan naq kiwan jun li chaq'rab' k'eeb'il reheb', relik chi yaal, jun li "chaq'rab' re b'aanunb'il na'leb' ut re ^bk'ojob'anb'il k'anjel, jun li chaq'rab' li wulaj wulaj tento 'te'xpaab' chi tz'aqal, re

20 a Mar. 7:10.

21 a Mat. 5:21–22;

Tz. ut S. 42:18.

K'UTUL RAQAL:

Kamsink.

22 a K'UTUL RAQAL:

Muxuk sumsu.

b K'UTUL RAQAL:

Elq'ak.

23 a Prov. 24:28.

K'UTUL RAQAL:

Tik'ti'ik.

24 a K'UTUL RAQAL:

Rahok-u.

27 a K'UTUL RAQAL:

Chaq'rab' re laj

Moises.

b 3 Ne. 9:19–20; 15:4–5.

28 a Gal. 2:16.

K'UTUL RAQAL:

Tojok-ix, tojb'il rix,

tojb'al-ix; Kolb'a-ib'.

b Gal. 2:21;

Mos. 3:14–15;

Alma 25:15–16.

c K'UTUL RAQAL:

Xtojb'al rix li maak.

29 a Jos. 1:7–8.

b Alma 46:8.

30 a Exo. 20.

b K'UTUL RAQAL:

K'ojob'anb'il k'anjel.

c Jak. 4:5.

xk'uulankileb' sa' xjultikankil li Dios ut lix teneb'ankileb' chiru.

31 A'ut k'ehomaq reetal, ninye eere, naq chixjunileb' li k'a'aq ru a'in, a'aneb' "reetalil li k'a'aq re ru chalel.

32 Ut anajwan, ma xe'xtaw ru li chaq'rab'? Ninye eere, ink'a', moko chixjunileb' ta ke'tawok xyaalal li chaq'rab'; ut a'in xb'aan xkawileb' li raam; xb'aan naq ink'a' ke'xtaw xyaalal naq moko taaruq ta taakole'q junaq winq, "ka'ajwi' rik'in li tojb'al-ix xb'aan li Dios.

33 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, ma ink'a' kiraatinaheb' laj Moises jo' profet chirix lix k'ulunik li Mesias, ut naq li Dios tixtoj rix lix tenamit? Relik chi yaal, ut "chixjunileb' ajwi' li profet li ke'ye-hok profetel aatin chalen chaq naq kitikla li ruchich'och'—ma ink'a' ke'aatinak chi naab'al malaj chi ka'ch'in chirix li k'a'aq ru a'in?

34 Ma ink'a' ke'xye naq li "Dios ajwi' taakub'eeq sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq, ut tixk'ul sa' xb'een jo' xxaqalil li winq, ut taaxik rik'in xnimal ru wankilal chiru lix b'een li ruchich'och'?

35 Relik chi yaal, ut ma ink'a' ke'xye ajwi' naq tixk'e chi uxmank lix "waklijikeb' li kamenaq chi yo'yo, ut naq a'an xjunes rib' taarahob'tesiiq ut taatawasiiq?

CH'OL 14

Laj Isaias na'aatinak chirix li Mesias—Nayehe' resil lix tz'eqtaanankil ut li rahilal tixk'ul—Naxk'e li raam jo' mayej choq' re li maak ut naxb'aanu ruuchileb' laj q'etol aatin—Chi'ilmanq sa' Isaias 53. Wan na 148 chihab' ma nayo'la li Kristo.

RELIK chi yaal, ma ink'a' ajwi' naxye laj Isaias: Ani xpaab'ank re li esil qayehom, ut ani chi aj-uk'utb'esinb'il xtel li Qaawa'?

2 Xb'aan naq a'an taanimanq chiru jo' jun xq'unil toonal li che', ut jo' jun xe' na'el chaq sa' chaqi ch'och'; moko wan ta xxaqalil chi moko xchaq'al ru; ut naq taqil maajun ch'ina-usil wan re taqara.

3 Xik' ilb'il ut tz'eqtaananb'il xb'aaneb' li winq; jun winq re rahil ch'oolejil, ut k'aynaq rik'in li rahil aamej; ut chanchan naq kiqamuq li qilob'aal chiru; xik' ki'ile', ut ink'a' kiqak'e xwankil.

4 Ch'olch'o naq a'an "x'iiqank re lix ^brahil qach'ool, ut xk'am xrahil li qaam; a'b'anan kiqak'oxla naq rahob'tesinb'il, sak'b'il xb'aan li Dios, ut tawasinb'il.

5 A'b'an kitoche' sa' xk'ab'a' li "q'etok aatin kiqab'aanu laa'o, kitene' sa' xk'ab'a' li qamaa'usilal; li ch'iilank koowan wi' sa' tuqtuukilal kiwan sa' xb'een a'an;

31 a Mos. 16:14;
Alma 25:15.
K'UTUL RAQAL:
Jaljookil ru eetalil.
32 a 2 Ne. 25:23–25.
33 a 1 Ne. 10:5;

Jak. 4:4; 7:11.
34 a Mos. 7:27; 15:1–3.
K'UTUL RAQAL: Dios,
Roxichal li Dios.
35 a Isa. 26:19;
2 Ne. 2:8.

14 4 a Alma 7:11–12.
b Mat. 8:17.
5 a Mos. 15:9;
Alma 11:40.

ut rik'in li rapleek kixk'ul a'an,
^bnokok'irtesiik.

6 Chiqajunil jo' "karneer xqasach li qab'e; xikenaqo, sa' xb'e xb'e li junjung; ut li Qaawa' kixk'e sa' xb'een a'an li qamaa'usilal chiqajunil.

7 Kirahob'tesiik, ut kitawa-siik, a'ut "moko kixte ta xtz'uumal re; k'amb'il sa' li kamsink jo' jun saaj ^bkarneer, ut jo' jun karneer mem chiruheb' li neke'b'esok re, chi jo'kan moko kixte ta xtz'uumal re.

8 Ki'isiik chaq sa' tz'alam ut sa' raqleb' aatin; ut ani taach'olob'anq resil li ralal xk'ajol? Xb'aan naq ki'isiik chaq sa' xch'och'eb' li yo'yo; sa' xk'ab'a' li q'etok aatin re lin tenamit kirahob'tesiik.

9 Ut kixtaw xmuqleb'aal kame-naq rik'ineb' laj maak, ut rik'ineb' li "b'ihom sa' xkamik, xb'aan naq maajun ^bmaa'usilal kixb'aanu chaq, chi moko kiwan junaq b'alaq' sa' xtz'uumal re.

10 A'b'anan kiwulak chiru li Dios xtenb'al; a'an kixrahob'tesi xch'ool; naq taak'e li raam jo' mayej choq' re li maak a'an taaril li "riyajil, tixnajtob'resi ru lix kutan, ut li nasaho' wi' xch'ool li Qaawa' taa'usaaq sa' ruq'.

11 Taaril lix tawajik li raam, ut

tz'aqalaq xch'ool; rik'in xnawom lin moos tiik xch'ool tixtiikob'resiheb' ru naab'al; xb'aan naq a'an "taariqa lix maa'usilaleb'.

12 Jo'kan naq tinjach jun jachal choq' re rochb'eeneb' li xningaleb' ru, ut a'an tixjach ru li k'a'ru maq'b'il rochb'een li kaweb' xmetz'ew, xb'aan naq kixhoy chaq li raam toj reetal naq kikam, ut k'k'eh'e sa' ajl sa' xyanqeb' laj q'etol aatin; ut kixk'am xmaakeb' naab'al, ut "kixb'aanu ruuchileb' laj q'etol aatin.

CH'OL 15

Chan ru naq li Kristo wan choq' Yu-wa'b'ej jo' ajwi' choq' K'ajolb'ej—Tab'aanunq uuchil ut tixk'ameb' li q'etok aatin re lix tenamit—Eb' a'an, ut chixjunileb' li santil profet a'aneb' ralal xk'ajol—A'an naxk'e chi uxmank li wakliik chi yo'yo—Eb' li kok'al neke'xk'ul li yu'am chi june-lik. Wan na 148 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan laj Abinadi kixye reheb': Tinwaj raj naq teetaw xyaal naq li "Dios ajwi' taakub'eeq sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq, ut ^btixtojob' rix lix tenamit.

5 b 1 Pe. 2:24–25.

6 a Mat. 9:36;

2 Ne. 28:14;

Alma 5:37.

7 a Mar. 15:3.

K'UTUL RAQAL:

Jesukristo.

b K'UTUL RAQAL:

Xkarneer li Dios;

Paswa.

9 a Mat. 27:57–60;

Mar. 15:27, 43–46.

K'UTUL RAQAL: Jose

aj Arimatea.

b Jwan 19:4.

10 a Mos. 15:10–13.

11 a Lev. 16:21–22;

1 Pe. 3:18;

Tz. ut S. 19:16–19.

12 a 2 Ne. 2:9;

Mos. 15:8;

Moro. 7:27–28.

15 1 a 1 Tim. 3:16;

Mos. 13:33–34.

K'UTUL RAQAL:

Jesukristo.

b K'UTUL RAQAL:

Tojok-ix, tojb'il rix,

tojb'al-ix.

2 Ut rik'in naq "nawan sa' li tz'ej-walej, Ralal li Dios taayeemanq re; ut rik'in naq xkub'si li tz'ej-walej rub'el rajom li ^bYuwa'b'ej, xb'aan naq a'an li Yuwa'b'ej ut li K'ajolb'ej—

3 Li Yuwa'b'ej, "rik'in naq ^bxsi-haak chaq rik'in xwankil li Dios; ut li K'ajolb'ej, sa' xk'ab'a' li tz'ej-walej; chi jo'kan na'ok choq' Yuwa'b'ej ut K'ajolb'ej—

4 Ut a'aneb' "junaj chi Dios; relik chi yaal, tz'aqal lix ^bJunelik "Yuwa'il li choxa ut li ch'och'.

5 Ut chi jo'kan li tz'ejwalej li k'eeb'il rub'el xwankil li Musiq'ej, malaj li K'ajolb'ej rub'el xwankil li Yuwa'b'ej, rik'in naq a'an junaj chi Dios, "naxnumsi li aaleek, ut moko naxq'axtesi ta rib' chiru li aaleek, naxkanab' b'an rib' chi eetz'uuk, ut chi ^crappleek, ut chi isiik chaq, ut chi ^ctz'eqtaanaak xb'aan lix tenamit.

6 Ut chirix chixjunil a'in, chirix xk'anjelankil k'iila xninqal ru sachb'a-ch'oolej sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq, taak'ame'q, relik chi yaal, "jo' chanru ajwi' kixye laj Isaias, jo' jun li karner mem chiruheb' li neke'b'esok re,

chi jo'kan ^bmoko kixte ta xtz'uumal re.

7 Relik chi yaal, chi jo'kan ajwi' taak'ame'q a'an, "taak'ehe'q chiru krus, ut taakamsiiq, chi k'eeb'il li tz'ejwalej rub'el xwankil ajwi' li kamk, chi sub'b'il rib' li ^brajom li K'ajolb'ej sa' li rajom li Yuwa'b'ej.

8 Ut chi jo'kan li Dios naxtoq lix "b'ak'leb' li kamk, chirix ^bxq'axb'al ru li kamk; ut xk'ehom re li K'ajolb'ej xwankil re "xb'aanunkil ruuchileb' li ralal xk'ajoleb' li winq—

9 Chi ak taqenaq sa' choxa, ut wan li uxtaan chixsa' xch'ool, chi nujenaq rik'in xtoq'ob'ankileb' ru li ralal xk'ajoleb' li winq, chi xaqxo a'an chiruheb' b'ar taachalq wi' li raqb'a-aatin, chi ak xtoqom lix b'ak'leb' li kamk, chi xk'ulum sa' "xb'een lix maa'usilaleb' ut li q'etok aatin reheb', chi ak xtojomeb' rix, ut ak ^bxk'ehom li elajinb'il xb'aan li tiik ruhil na'leb'.

10 Ut anajwan ninye eere, ani taach'olob'anq resil li ralal xk'ajol? K'ehomaq reetal, naq ak k'eeb'il li raam jo' mayej choq' re li maak a'an taarileb' li "riyajil. Ut

2a Mos. 3:5; 7:27;
Alma 7:9-13.

b Isa. 64:8;
Jwan 10:30; 14:8-10;
Mos. 5:7;
Alma 11:38-39;
Eter 3:14.

3a Tz. ut S. 93:4.

b Luk. 1:31-33;
Mos. 3:8-9;
Alma 7:10;
3 Ne. 1:14.

4a Deut. 6:4;
Jwan 17:20-23.

K'UTUL RAQAL: Dios,
Roxichal li Dios.

b Alma 11:39.
c Mos. 3:8; Hel. 14:12;
3 Ne. 9:15; Eter 4:7.

5a Luk. 4:2;
Heb. 4:14-15.

b Jwan 19:1.
c Mar. 8:31; Luk. 17:25.

6a Isa. 53:7.
b Luk. 23:9; Jwan 19:9;
Mos. 14:7.

7a K'UTUL RAQAL:
K'ehok chiru krus.

b Luk. 22:42;
Jwan 6:38;
3 Ne. 11:11.

8a Mos. 16:7;
Alma 22:14.

b Os. 13:14;
1 Kor. 15:55-57.

c 2 Ne. 2:9.
9a Isa. 53; Mos. 14:5-12.

b K'UTUL RAQAL:
Xtojb'al rix li maak.

10a Isa. 53:10;
Mos. 5:7; 27:25;
Moro. 7:19.

anajwan k'a'ru nekeye? Anihaqeb' ut li riyajil a'an?

11 K'ehomaq reetal ninye eere, naq yalaq ani li x'ab'ink re li raatineb' li "profeet, relik chi yaal, chixjunileb' li santil profheet, li ke'yehok profheetil aatin chirix lix k'ulunik li Qaawa'—ninye eere, naq chixjunileb' li xe'ab'ink re li raatineb', ut xe'xpaab' naq li Qaawa' tixtoj rix lix tenamit, ut xe'ilok chi ub'ej toj sa' li kutan a'an re te'isiiq lix maakeb'; ninye eere, naq a'aneb' a'in li riyajil, malaj ut a'aneb' ajeechanihom re li ^brawa'b'ejihom li Dios.

12 Xb'aan naq a'aneb' a'in li "iiganb'ileb' xmaak xb'aan a'an; a'aneb' li ani aj-e kikam wi', re xtojb'aleb' rix chiru li q'etok aatin ke'xb'aanu. Anajwan ut, ma maawa'eb' a'an li riyajil?

13 Relik chi yaal, ut ma maawa'eb' b'i' li profheet, li junjung li xtehok re xtz'uumal re re aatinak jo' profheet, li ink'a' xt'ane' sa' li q'etok aatin, ninye ut chixjunileb' li santil profheet chalen chaq naq kitikla li ruchich'och'? Ninye eere naq a'aneb' li riyajil.

14 Ut a'aneb' a'in li "xe'puktesin resil li tuqtuukilal, li xe'kamok chaq li chaab'il esilal chirix li chaab'il, li xe'puktesin resil li kolb'a-ib', ut ke'xye re Sion, Laa Dios na'awa'b'ejin!

15 Ut aay, k'a'jo' xch'ina-usileb' chaq chiruheb' li tzuul li roqeb'!

16 Ut jo'kan wi'chik, k'a'jo' xch'ina-usil chaq chiruheb' li tzuul li roqeb' a'an li toj yookeb' chixpuktesinkil resil li tuqtuukilal!

17 Ut jo'kan wi'chik, k'a'jo' xch'ina-usal chaq chiruheb' li tzuul li roqeb' li te'xpuktesi moqon resil li tuqtuukilal, relik chi yaal, chalen chaq sa' li kutan a'in toj chi junelik!

18 Ut k'ehomaq reetal, ninye eere, moko chixjunil ta a'in. Xb'aan naq aay, k'a'jo' xch'ina-usal chaq chiruheb' li tzuul li "roq a'an li nak'amok re li chaab'il esilal, a'an laj yuib'ahom re li ^btuqtuukilal, relik chi yaal, li Qaawa', li xtojok rix lix tenamit; relik chi yaal, a'an li kik'ehok li kolb'a-ib' re lix tenamit;

19 Xb'aan naq wi ta moko x'ux ta li tojb'al-ix li kixb'aanu choq' re lix tenamit, li kikawresiman chalen chaq sa' "xk'ojlajik li ruchich'och', ninye eere, wi ta ink'a' x'ux a'in, tento raj naq ^bke'oso' chixjunil li winq.

20 A'b'an k'ehomaq reetal, lix b'ak'leb' li kamk taatoqmanq, ut li K'ajolb'ej na'awa'b'ejin, ut wan xwankil sa' xb'eeneb' li kame-naq; jo'kan ut, a'an naxk'e chi ux-mank lix waklijikeb' li kame-naq chi yo'yo.

11 a Tz. ut S. 84:36–38.

b K'UTUL RAQAL:

Awa'b'ejihom
re choxa malaj
rawa'b'ejihom li
Dios; Kolb'a-ib'.

12 a Mos. 14:12;

Alma 7:13; 11:40–41.

14 a Isa. 52:7; Rom. 10:15;

1 Ne. 13:37;
Mos. 12:21–24.
K'UTUL RAQAL:
Xk'anjeleb' laj
k'amol aatin.

18 a 3 Ne. 20:40;

Tz. ut S. 128:19.

b Jwan 16:33.

K'UTUL RAQAL:

Tuqtuukilal.

19 a Mos. 4:6.

b 2 Ne. 9:6–13.

21 Ut taachalq jun li wakliik chi yo'yo, a'an jun "xb'een wakliik chi yo'yo, relik chi yaal, jun xwaklijikeb' chi yo'yo chixjunileb' li wanjenaqeb', ut li wankeb', ut li toj te'wanq, toj sa' lix waklijik li Kristo chi yo'yo—xb'aan naq jo'-kanaq taayehe'q re.

22 Ut anajwan, lix waklijikeb' chi yo'yo chixjunileb' li profeet, ut chixjunileb' li ke'paab'ank re li raatineb', malaj chixjunileb' li ke'paab'ank reheb' lix taq-lahom li Dios, taachalq sa' li xb'een wakliik chi yo'yo; jo'-kan naq a'aneb' li xb'een wakliik chi yo'yo.

23 Eb' a'an neke'taqsiik chi "wank rik'in li Dios li kitojok rixeb'; chi jo'kan neke'wan xyu'am chi junelik sa' xk'ab'a' li Kristo, li ^bkitoqok re lix b'ak'leb' li kamk.

24 Ut a'aneb' a'in li neke'tz'aqon sa' li xb'een wakliik chi yo'yo; ut a'aneb' a'in li ke'kam chi maji' nachel li Kristo, chi maak'a' xnawomeb', chi moko xjultikaman ta li "kolb'a-ib' chiruheb'. Ut chi jo'-kan li Qaawa' naxk'e chi uxmank lix k'ojlajikeb' wi'chik a'in, ut neke'tz'aqon sa' li xb'een wakliik chi yo'yo, malaj neke'wan xyu'am chi junelik, rik'in naq toj b'ileb' rix xb'aan li Qaawa'.

25 Ut eb' li "kok'al li ka'ch'in

xyu'ameb' wankeb' ajwi' xyu'am chi junelik.

26 A'b'anan k'ehomaq reetal, ut "xuwangex, ut chexsiksotq chiru li Dios, xb'aan naq tento raj tex-xuwaq ut texpiksotq; xb'aan naq li Qaawa' maajun naxtoj rix xkomoneb' li ^bneke'xpo'resi xch'ool rik'in, ut 'neke'kam sa' lix maak; relik chi yaal, chixjunileb' a'an li ke'oso' sa' lix maak chalen chaq naq kitikla li ruchich'och', li ke'xpo'resi xch'ool rik'in li Dios chi k'oxlanb'il, li ke'xnaweb' lix taq-lahom li Dios, ut moko ke'raj ta xpaab'ankil; ^aa'aneb' a'in li "moko neke'tz'aqon ta sa' li xb'een wakliik chi yo'yo.

27 Jo'kan ut, ma ink'a' raj tento texpiksotq? Xb'aan naq li kolb'a-ib' maajun aj-e xkomon a'an nachal; xb'aan naq li Qaawa' maajun xtoj rix xkomon a'an; relik chi yaal, chi moko naru ta li Qaawa' chixtojb'al rix xkomon a'an; xb'aan naq ink'a' naru chixsachb'al xyaalal li raatin; xb'aan naq ink'a' naru chixsachb'al xwankil li k'a'ru "tiik ru, naq wan k'a'ru patz'b'il xb'aan.

28 Ut anajwan ninye eere naq taachalq xq'ehil naq lix kolb'a-ib' li Qaawa' "taach'olob'amanq chiru li junjunq chi tenamit, junkab'al, aatinob'aal ut teepal.

29 Relik chi yaal, at Qaawa',

21 a Alma 40:16–21.

23 a Sal. 24:3–4;

1 Ne. 15:33–36;

Tz. ut S. 76:50–70.

b K'UTUL RAQAL:

Kamk re tz'ejwalej.

24 a 2 Ne. 9:25–26;

Tz. ut S. 137:7.

25 a Tz. ut S. 29:46; 137:10.

K'UTUL RAQAL:

Kolb'a-ib'—Kolb'a-ib' reheb' li kok'al.

26 a Deut. 5:29;

Jak. 6:9.

b 1 Ne. 2:21–24.

c Esek. 18:26;

1 Ne. 15:32–33;

Moro. 10:26.

d Alma 40:19.

e Tz. ut S. 76:81–86.

27 a Alma 34:15–16; 42:1.

28 a K'UTUL RAQAL:

Xk'anjeleb' laj

k'amol aatin.

eb' laa "k'aak'alanel tenamit te'xtaqsi xyaab'eb' lix kux; chi junajinb'il xyaab'eb' xkux te'b'ichanq; xb'aan naq te'ril rik'in ruheb' naq li Qaawa' tixk'am chaq wi'chik Sion.

30 Chinumtaq xsahil eech'ool, chexb'ichanq sa' komonil ex sachenakil na'ajej re Jerusalem; xb'aan naq li Qaawa' kixk'ojob' xch'ool lix tenamit, a'an kixtoj rix Jerusalem.

31 Li Qaawa' xt'usub' lix santitel sa' rilob'aaleb' chixjunil li tenamit, ut chixjunileb' lix maril li ruchich'och' te'ril lix kolb'a-ib' li qaDios.

CH'OL 16

Li Dios naxtojob' rix li winq chiru li sachk ut li t'ane'k li wankeb' wi'—Eb' li neke'rahok re li tz'ejwalej neke'kana chanchan naq moko x'uxman ta li tojb'al-ix—Li Kristo naxk'e chi uxmank jun wakliik chi yo'yo, choq' re li yu'am maak'a' roso'jik, malaj choq' re li sachk maak'a' roso'jik. Wan na 148 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan, kik'ulman naq chirix naq laj Abinadi kixye li aatin a'in kixye' li ruq' ut kixye: Taachalq

xq'ehil naq chixjunileb' te'ril lix "kolb'a-ib' li Qaawa'; naq li junjung chi tenamit, junkab'al, aatinob'aal ut teepal te'ril rik'in ruheb' ut ^bte'xch'olob' chiru li Dios naq tiik ru lix raqb'a-aatin.

2 Toja' ut naq "te'isiiq chaq laj maak, ut taawanq rajb'al naq te'x-q'ich re, ut ^bte'yaab'aq, ut te'ayaynaq, ut te'xk'uxuxi ruch re; ut a'in xb'aan naq ink'a' ke'raj ab'ink chiru lix yaab' xkux li Qaawa'; jo'kan naq li Qaawa' ink'a' naxtojob' rix.

3 Xb'aan naq aj "raholeb' tz'ejwalej ut jo'keb' laj tza, ut ^blaj tza wan xwankil sa' xb'eeneb'; relik chi yaal, li najter aj k'anti' a'an li "kib'alaq'ink re li xb'een qana' qayuwa', ut xb'aan a'an naq ^ake'tane', ut xb'aan a'an naq chixjunileb' li winq ke'ok choq' aj rahol tz'ejwalej, aj atawinel, jo'keb' laj tza, chi ak "neke'xnaw b'ar wan li us ut li ink'a' us, a'ut neke'xk'e rib' rub'el xwankil laj tza.

4 Chi jo'kan chixjunileb' li winq "sachenaqeb' chaq, ut k'ehomaq reetal, ke'kana raj chi sachenaq chi maak'a' roso'jik wi ta li Dios ink'a' kixtoj rix lix tenamit chiru li sachk ut li t'ane'k li wankeb' wi'.

5 A'b'an chijultiko'q eere naq ani nakana sa' li "tz'ejwalejil na'leb' li ak re, ut toj naxik sa' xb'ehil

29a K'UTUL RAQAL:
K'aak'alenk, aj k'aak'alanel tenamit.
16 1a K'UTUL RAQAL:
Kolb'a-ib'.
b Mos. 27:31.
2a Tz. ut S. 63:53–54.
b Mat. 13:41–42;
Luk. 13:28;

Alma 40:13.
3a Gal. 5:16–25;
Mos. 3:19.
K'UTUL RAQAL:
Ruchich'och'il winq.
b 2 Ne. 9:8–9.
K'UTUL RAQAL:
Aj tza.
c Gen. 3:1–13;

Mois. 4:5–19.
d K'UTUL RAQAL:
Xt'anik laj Adan ut li xEva.
e 2 Ne. 2:17–18, 22–26.
4a Alma 42:6–14.
5a Alma 41:11.
K'UTUL RAQAL: Re tz'ejwalej.

li maak ut li po'resink ch'oolej chiru li Dios, a'an nakana sa' li t'ane'k wan wi', ut laj tza wan anchal xwankil sa' xb'een. Jo'kan naq a'an wan chanchan naq maa-jun ^btojb'al-ix ki'uxman, ut wan choq' aj xik' ilonel re li Dios, ut jo'kan ajwi' laj tza aj xik' ilonel re li Dios.

6 Anajwan ut wi ta li Kristo ink'a' kichal sa' li ruchich'och', ut nin'aatinak chirix li k'a'aq re ru toj taachalq "chanchan naq ak chalenaq, ink'a' raj kiru kiwan li tojb'al-ix.

7 Ut wi ta li Kristo ink'a' xwakli chaq sa' xyanqeb' li kamenaq, malaj ink'a' kixtoq lix b'ak'leb' li kamk re naq li muqleb'aal kame-naq moko taawanq ta xq'axom ru, ut re naq maak'a'aq "xmay li kamk, ink'a' raj taaruq taawanq junaq wakliik chi yo'yo.

8 A'b'an wan jun li "wakliik chi yo'yo, jo'kan naq li muqleb'aal kame-naq maak'a' xq'axom ru, ut lix may li ^bkamk sub'b'il rib' rik'in li Kristo.

9 A'an lix "saqen ut lix yu'am li ruchich'och'; relik chi yaal, jun li saqen li maak'a' roso'jik, li maa-jo'q'e naru xq'ojyinob'resinkil; relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' jun li yu'amej li maak'a' roso'jik, re naq

moko taaruq ta chik taawanq li kamk.

10 A' li k'a'ru a'in nakam tixk'e chirix li "ink'a' nakam, ut li k'a'ru a'in naq'a tixk'e chirix li ink'a' naq'a, ut taak'ame'q chi ^bxaqliik chiru lix raqleb'aal aatin li Dios, re "taaraq'q aatin chirix xb'aan a'an, a' yaal jo' chanru lix k'anjeleb', ma useb', malaj ink'a' useb'—

11 Wi useb', re wakliik chi yo'yo sa' li "yu'amej ut sahil ch'oole-jil li maak'a' roso'jik, ut wi ink'a' useb', re wakliik chi yo'yo sa' li ^btojb'a-maak maak'a' roso'jik, chi q'axtesinb'ileb' chiru laj tza, li xk'eheb' rub'el xwankil, a' li tojb'a-maak—

12 Rik'in naq xikenaqeb' jo' chanru lix tz'ejwalejil ajomeb' ut atawomeb' a'an, chi maajun wa ke'xpatz' xk'ab'a' li Qaawa' naq ye'b'il ruq' li "uxtaan chiruheb'; xb'aan naq li ruq' li uxtaan kiye'e' chiruheb', ut ink'a' ke'raj; ke'tije' chaq chirix lix maa'usilaleb', a'b'an ink'a' ke'raj elk rik'in; ut ke'taqlaak chixjalb'al xk'a'uxleb' a'b'an ink'a' ke'raj xjalb'aleb' xk'a'uxl.

13 Ut anajwan, ma ink'a' tento raj tewsiksotq ut teejal eek'a'uxl chirix lee maak, ut taajultiko'q eere naq ka'ajwi' rik'in ut sa' xk'ab'a' li Kristo taaruq textkole'q?

5b K'UTUL RAQAL:
Tojok-ix, tojb'il rix,
tojb'al-ix.
6a Mos. 3:13.
7a Os. 13:14;
Mos. 15:8, 20.
8a Alma 42:15.
K'UTUL RAQAL:
Wakliik chi yo'yo.
b Isa. 25:8;

1 Kor. 15:54–55;
Morm. 7:5.
9a Tz. ut S. 88:5–13.
K'UTUL RAQAL:
Saqen, lix saqen li
Kristo.
10a Alma 40:2.
K'UTUL RAQAL:
Kole'k chiru li kamk.
b K'UTUL RAQAL:

Raqb'a-aatin sa'
roso'jik.
c Alma 41:3–6.
11a K'UTUL RAQAL:
Junelik yu'am, yu'am
chi junelik.
b K'UTUL RAQAL:
Tojb'a-maak.
12a K'UTUL RAQAL:
Uxtaan, uxtaanank.

14 Jo'kan ut, wi nekek'ut lix "chaq'rab' laj Moises, k'utummaq ajwi' naq a'an xmuhil li k'a'aq re ru a'an li toj taachalq—

15 K'utummaq chiruheb' naq li toj-b'al-ix nachal sa' xk'ab'a' li Kristo li Qaawa', a'an tz'aqal li "Junelik Yuwa'b'ej. Amen.

CH'OL 17

Laj Alma naxpaab' ut naxtz'iib'a li raatin laj Abinadi—Laj Abinadi naxk'ul li kamk rik'in xam—Naxye jo' profet naq taachalq li yajel ut li kamk rik'in xam sa' xb'eeneb' li neke'kamsink re. Wan na 148 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT anajwan kik'ulman naq chirix naq kixchoy laj Abinadi xyeeb'al li aatin a'in, naq li rey kixtaqla naq eb' "laj tij te'xchap ut te'xk'e chi kamsiik.

2 A'b'anan kiwan jun sa' xyanqeb', aj "Alma xk'ab'a', a'an ajwi' ralar xk'ajol laj Nefi. Ut a'an saaj winq, ut ^bkixpaab' li aatin kixye chaq laj Abinadi, xb'aan naq naxnaw chirix li maa'usilal kixch'olob' laj Abinadi chirixeb'; jo'kan naq ki'ok chirelajinkil ru chiru li rey naq ink'a' taajosq'o'q rik'in laj Abinadi, naq tixkanab' b'an chi xik sa' tuqtuukilal.

3 A'b'an li rey q'axal wi'chik kijosq'o', ut kixtaqla risinkil chaq laj

Alma sa' xyanqeb', ut kixtaqlaheb' lix moos chirix re te'xkamsi.

4 A'b'anan a'an ki'eelelik chaq chiruheb' ut kixmuq rib', jo'kan naq ink'a' ke'xtaw. Ut a'an chi muqmu chiru k'iila kutan "kix-tz'iib'a chixjunil li aatin kixye chaq laj Abinadi.

5 Ut kik'ulman naq li rey kixtaqla naq eb' lix moos aj kolol rix te'xsuti rix laj Abinadi ut te'xchap; ut ke'xb'ak' ut ke'xtz'ap sa' tz'alam.

6 Ut naq numenaq oxib' kutan, chirix xk'uub'ankil xna'leb' rochb'eeneb' laj tij chiru, kixtaqla naq taak'ame'q wi'chik chiru.

7 Ut kixye re: At Abinadi, qatawom jun aajitb'al, ut aak'ulub' li kamk.

8 Xb'aan naq laa'at xaye naq li "Dios ajwi' taakub'eeq sa' xyanqeb' li ralar xk'ajoleb' li winq; ut anajwan, xb'aan a'in tatke'he'q chi kamk wi ink'a' taawisi chixjunil li aatin katmaa'usilan wi' chiwix laa'in ut lin tenamit.

9 Anajwan laj Abinadi kixye re: Ninnye eere, ink'a' tinwisi li aatin kinye eere chirix li tenamit a'in, xb'aan naq yaal ajwi'; ut re teenaw lix ch'olch'ookil kinkanab' wib' chi t'ane'k sa' lee ruq'.

10 Relik chi yaal, ut tink'ul rahilal toj reetal li kamk, ut ink'a' tinwisi li waatin, ut taawanq chixch'olob'ankil li yaal cherix. Ut wi nikineekamsi teehoy li kik'

14a K'UTUL RAQAL:
Chaq'rab' re laj
Moises.
15a Mos. 3:8; 5:7;
Eter 3:14.

17 1a Mos. 11:1, 5–6.
2a Mos. 23:6, 9–10.
K'UTUL RAQAL:
Alma, li yuwa'b'ej.
b Mos. 26:15.

4a K'UTUL RAQAL:
Loq'laj hu (eb' li).
8a Mos. 13:25, 33–34.

“maak’a’ xmaak, ut a’in ajwi’ taa-wanq chixch’olob’ankil li yaal cherix sa’ roso’jik li kutan.

11 Ut anajwan li rey aj Noe ok raj re chirach’ab’ankil, xb’aan naq naxxuwa ru li raatin; xb’aan naq kixxuwa naq taachalq lix raqb’a-aatin li Dios sa’ xb’een.

12 A b’anan eb’ laj tij ke’xtaqsi xyaab’eb’ xkux chirix, ut ke’ok chixjitb’al, ut ke’xye: A’an xhob’ li rey. Jo’kan naq li rey ki’eek’asiik sa’ josq’il chirix, ut kixq’axtesi re taakamsiiq.

13 Ut kik’ulman naq ke’xk’am ut ke’xb’ak’, ut ke’xk’at xtz’uumal rik’in si’, relik chi yaal, toj reetal naq kikam.

14 Anajwan ut naq ki’ok li raq’ xam chixk’atb’al, kixjap re chiruheb’, ut kixye:

15 K’ehomaq reetal, jo’ chanru ajwi’ xeb’aanu we, chi jo’kan taa-k’ulmanq naq lee riyajil te’xk’e-heb’ naab’al chixk’ulb’al li rahilal nink’ul laa’in, a’an xrahil li “kamk rik’in xam; ut a’in xb’aan naq eb’ a’an neke’xpaab’ lix kolb’a-ib’ li Qaawa’ lix Dios.

16 Ut taak’ulmanq naq textawasiiq rik’in li jar paay chi yajel sa’ xk’ab’a’ lee maa’usilal.

17 Relik chi yaal, ut “texasak’e’q chaq yalaq b’ar, ut tex’alinasiiq ut texjek’iiq chi ka’pak’al, jo’ chanru na’alinasiiq jun ch’uut chi k’iche’ aj xul xb’aaneb’ li josq’ aj xul re k’iche’.

18 Ut sa’ li kutan a’an texyohe’q,

ut texchape’q xb’aan ruq’eb’ li xik’ neke’ilok eere, toja’ ut naq teek’ul, jo’ nink’ul laa’in, xrahil li “kamk rik’in xam.

19 Chi jo’kan li Dios naxk’anjela li “eeqajunk sa’ xb’eeneb’ li neke’sachok re lix tenamit. At Dios, chak’ul li waam.

20 Ut anajwan, chirix naq laj Abinadi kixye li aatin a’in, kit’a-ne’, chirix xk’ulb’al li kamk rik’in xam, relik chi yaal, chirix k’ehe’k chi kamk xb’aan naq ink’a’ kiraj xtz’eqtaanankil xyaalal lix taqlahom li Dios, chirix xtz’apb’al xyaalalil li raatin rik’in xkamik.

CH’OL 18

Laj Alma najultikan aatin sa’ muqmu—Naxch’olob’ li sumwank re li kub’iha’ ut nakub’sin ha’ sa’ li ha’ Mormon—Naxk’uub’ lix Iglees li Kristo ut naxk’ojob’eb’ laj tij—Eb’ a’an neke’k’anjelak re xk’ulb’al li na-k’anjelak reheb’, ut neke’xtzol li tenamit—Laj Alma ut eb’ lix tenamit neke’eelelik chiru li rey aj Noe sa’ li yamyookil ch’och’. Wan na 147–145 chihab’ ma nayo’la li Kristo.

Ut anajwan, kik’ulman naq laj Alma, li ki’eelelik chaq chiruheb’ lix moos li rey aj Noe, “kixjal xk’a’uxl chirix lix maak ut lix maa’usilal, ut xko’o sa’ muqmu sa’ xyanqeb’ li tenamit, ut ki’ok chixk’utb’al li raatin laj Abinadi—

10a Alma 60:13.
15a Mos. 13:9–10;
Alma 25:4–12.

17a Mos. 21:1–5, 13.
18a Mos. 19:18–20.
19a K’UTUL RAQAL:

Eeqajunk.
18 1a Mos. 23:9–10.

2 Relik chi yaal, chirix li k'a'ru toj taachalq, ut chirix ajwi' lix waklijikeb' li kamenaq chi yo'yo, ut lix "tojb'aleb' rix li tenamit, li taak'ehe'q chi uxmanq sa' xk'ab'a' lix ^bwankil, ut li rahilal tixk'ul, ut lix kamik li Kristo, ut lix waklijik chi yo'yo ut lix taqik sa' choxa.

3 Ut jo' k'ihal ke'ajok re rab'inkil li raatin, a'an kixtzoleb'. Ut kixtzoleb' sa' muqmu, re naq ink'a' taanawe'q xb'aan li rey. Ut naab'aleb' li ke'paab'ank re li raatin.

4 Ut kik'ulman naq jo' k'ihaleb' ke'paab'ank re xkoheb' sa' jun li "na'ajej, Mormon xk'ab'a', k'eeb'il xk'ab'a' xb'aan li rey, ut wan sa' xmaril li ch'och' b'ar wi' neke'-wan, chi jo'q'ehaq, malaj sa' tz'aqal xq'ehil, li k'iche' xul.

5 Anajwan, aran Mormon wan jun yo'leb'aal li saqen ruhil ha', ut laj Alma aran nawulak, xb'aan naq aran chixk'atq li ha' wan xpi-mul li kok' xtoonil li che', b'ar wi' naxmuq rib' chi kutan chiruheb' laj sik'onel re li rey.

6 Ut kik'ulman naq jo' k'ihaleb' ke'paab'ank re xkoheb' aran re rab'inkil li raatin.

7 Ut kik'ulman naq chirix k'iila kutan ke'wan naab'al rajlankil, ch'utch'uukeb' sa' li na'ajej Mormon, re rab'inkil li raatin laj Alma.

Relik chi yaal, chixjunileb' ke'wan chi ch'utch'u li neke'paab'ank re li raatin, re rab'inkil. Ut a'an "kix-tzoleb', ut kixjultika chiruheb' li jalok k'a'uxlej, ut li tojb'al-ix, ut xpaab'ankil li Qaawa'.

8 Ut kik'ulman naq a'an kixye reheb': K'ehomaq reetal, wahi' li ha' Mormon (xb'aan naq jo'kan nak'ab'a'in) ut anajwan, jo' ^awan eerajom ok sa' lix ^bkorral li Dios, ut xtenamit a'an texk'ab'a'iiq, ut ^cwan eech'ool chixk'amb'al eeriiq cherib'il eerib' re naq taaseeb'oq;

9 Relik chi yaal, ut wan eech'ool chi yaab'ak rik'ineb' li neke'-yaab'ak; relik chi yaal, ut xk'o-job'ankileb' xch'ool li neke'ajok k'ojob'aak xch'ool, ut xaqliik jo' aj ^ayehol nawom chirix li Dios sa' chixjunil hoonal, ut sa' chixjunil li k'a'aq re ru, ut sa' chixjunil li na'ajej texwanq wi', toj reetal eekamik, re naq taaruq taatoje'q eerix xb'aan li Dios, ut texk'ehe'q sa' ajl eerochb'eneb' li te'tzaqonq sa' li ^bxb'een wakliik chi yo'yo, re taaruq taawanq ^ceeyu'am chi junelik—

10 Anajwan ninye eere, wi a'in li rajom lee ch'ool, k'a' b'i' ru texch'a'ajko'q wi' naq ^ataakub'eeq eeha' sa' lix k'ab'a' li Qaawa', re xk'utb'al xyaalal chiru a'an naq

2a K'UTUL RAQAL:
Tojok-ix, tojb'il rix,
tojb'al-ix.

b K'UTUL RAQAL:
Xtojb'al rix li maak.

4a Alma 5:3.

7a Alma 5:11-13.

8a Tz. ut S. 20:37.

b K'UTUL RAQAL:

Igles li Jesukristo
(lix).

c K'UTUL RAQAL:
Toq'ob'ank-u.

9a K'UTUL RAQAL:

Xk'anjeleb' laj
k'amol aatin;
Ch'olob'ank xyaalal;
Aj yehol nawom;

Xk'utb'al xyaalal.
b Mos. 15:21-26.

c K'UTUL RAQAL:
Junelik yu'am,
yu'am chi junelik.

10a 2 Ne. 31:17.

K'UTUL RAQAL:
Kub'iha', kub'sink
ha'.

okenaqex sa' jun ^bsumwank rik'in a'an, naq texk'anjelaq chiru ut tee-paab' lix taqlahom, re naq a'an tixhoy lix Musiq' chi numtajenaq wi'chik sa' eeb'een?

11 Ut anajwan naq eb' li tenamit ke'rab'i li aatin a'in ke'x-poqpoqi li ruq' xb'aan xsahileb' xch'ool, ut ke'xye: A'in li ratawom li qach'ool.

12 Ut anajwan kik'ulman naq laj Alma kixk'am laj Helam, a'an jun reheb' li xb'een, ut xko'o ut kixxa-qab' rib' sa' li ha', ut kixjap re, ut kixye: At Qaawa', hoy laa Musiq' sa' xb'een laa moos, re naq a'an tix-b'aanu li k'anjel a'in rik'in xsantilal xch'ool.

13 Ut chirix naq kixye li aatin a'in, lix "Musiq' li Qaawa' kiwan sa' xb'een, ut a'an kixye: At Helam, ^bninkub'si aaha', chi 'k'eeb'il inwankil xb'aan li Nimajwal Dios, re xch'olob'ankil xyaalal naq okenaqat sa' jun sumwank naq tatk'anjelaq chiru toj reetal naq kamenaqat jo' chanru li tz'ej-walej li nakam; ut lix Musiq' li Qaawa' chihoymanq sa' aab'een; ut a'an chixk'ehaq aawe li june-lik yu'am, sa' xk'ab'a' li ^dtojb'al-ix xb'aan li Kristo, a'an li kixkaw-resi chaq chalen sa' 'xk'ojlajik li ruchich'och'.

14 Ut chirix naq laj Alma kixye li aatin a'in, sa' wiib'aleb' laj Alma ut laj Helam "ke'muqla sa' ha', ut ke'wakli ut ke'chal chaq sa' li ha' rik'in saho'k sa' xch'ooleb', chi nu-jenaqeb' rik'in li Musiq'ej.

15 Ut jo'kan wi'chik, laj Alma kixk'am jun chik chirix, ut xko'o xkab' sut sa' li ha', ut kixkub'si xha' jo' chanru li xb'een, ka'ajwi' naq a'an ink'a' kixmuq wi'chik rib' sa' li ha'.

16 Ut chi jo'ka'in kixkub'si xha' li junjunq li koxwulaq sa' li na'a-jej Mormon; ut a'aneb' tana' wiib'cient rik'in kaahib' rajlankileb' li aamej; relik chi yaal, ut "ke'kub'e xha' sa' li ha' Mormon, ut ke'nu-jak rik'in li ^brusilal li Dios.

17 Ut a'aneb' lix iglees li Dios ke'-yehe' re, malaj lix "iglees li Kristo, chalen chaq sa' li q'ehil a'an. Ut kik'ulman naq yalaq ani nakub'e xha' rik'in lix wankil li Dios, ut chi k'eeb'il wankilal xb'aan, ki'ok-siman sa' lix iglees.

18 Ut kik'ulman naq laj Alma, chi "k'eeb'il xwankil xb'aan li Dios, kixk'ojob'eb' laj tij; ut jun aj tij choq' re lajetq roxk'aal xkomon li rajlankileb' kixk'ojob' a'an re jul-tikank aatin chiruheb', ut re ^bxtzol-b'aleb' chirix li k'a'aq re ru chirix li rawa'b'eijhom li Dios.

10 *b* K'UTUL RAQAL:
Sumwank.

13 *a* K'UTUL RAQAL:
Santil Musiq'ej.
b 3 Ne. 11:23–26;
Tz. ut S. 20:72–74.
c R. li P. 1:5.

K'UTUL RAQAL:
Tijonelil.

d K'UTUL RAQAL:

Tojok-ix, tojb'il rix,
tojb'al-ix.
e Mois. 4:2; 5:9.

14 *a* K'UTUL RAQAL:
Kub'iha', kub'sink
ha'—Li kub'iha' chi
sub'b'il sa' ha'.

16 *a* Mos. 25:18.

b K'UTUL RAQAL:
Usilal.

17 *a* 3 Ne. 26:21; 27:3–8.
K'UTUL RAQAL:
Iglees li Jesukristo
(lix).

18 *a* K'UTUL RAQAL:
Tijonelil.

b K'UTUL RAQAL:
K'utuk, tzolonel.

19 Ut kixtaqlaheb' naq maa-k'a' chik te'xk'ut, ka'ajwi' li k'a'aq re ru kixk'ut chaq a'an, li yeeb'il chaq rik'in xtz'uumaleb' re li santil profet.

20 Relik chi yaal, kixtaqlaheb' naq maak'a' chik "te'xjultika, ka'ajwi' li jalb'a-k'a'uxlej ut xpaab'ankil li Qaawa', li kixtoj rix lix tenamit.

21 Ut kixtaqlaheb' naq maajun "wech'ok-ib' taawanq li jun rik'in li jun chik; naq te'iloq b'an chi ub'ej chi ^bjunajeb' rilob'aal, chi junajeb' xpaab'aal ut junajeb' xkub'iha', chi kemb'il sa' komonil lix ch'ooleb' rik'in 'junajil ut rik'in rahok li jun choq' re li jun chik.

22 Ut jo'kan kixtaqlaheb' chi jul-tikank aatin. Ut chi jo'kan ke'ok choq' "ralal xk'ajol li Dios.

23 Ut kixtaqlaheb' naq te'roxloq'i li "hilob'aal kutan, ut te'xk'uula xsantilal, ut jo'kan ajwi' naq sa' li junjunq kutan te'b'antioxinq chiru li Qaawa' lix Dios.

24 Ut kixtaqlaheb' ajwi' naq eb' laj tij li kixk'ojob' chaq "te'k'anje-laq rik'in tz'aqaleb' li ruq' re xk'ul-b'al li nak'anjelak reheb'.

25 Ut kiwan jun kutan chiru li junjunq xaman li kijache' ru re te'xch'utub' wi' rib' chixtzolb'al li tenamit, ut "chixloq'oninkil li

Qaawa' lix Dios, ut jo'kan ajwi', chi kok' ajxsa' jo' chanru kiruhan chiruheb', re te'xch'utub' rib'.

26 Ut eb' laj tij moko chiru ta li tenamit naq tento te'xk'ul li k'aru nak'anjelak reheb'; choq' reeqaj b'an lix k'anjeleb' te'xk'ul li "rusilal li Dios, re te'nimanq xmetz'ew sa' li Musiq'ej, chi wan-keb' ^bxnawom chirix li Dios, re naq te'k'utuq rik'in xwankilal li Dios, ut chi k'eeb'il xwankileb' xb'aan.

27 Ut jo'kan wi'chik laj Alma kixtaqla naq eb' li ani wankeb' sa' li iglees te'xk'e xkomon li k'aru reheb', li "junjunq a' yaal k'aru li wan re; wi naab'al wi'chik li k'aru re, tento tixk'e wi'chik chi naab'al, ut li ani yal ka'ch'in li k'aru re, yal ka'ch'in taapatz'manq; ut re li ani maak'a' k'aru re, taak'eemanq.

28 Ut chi jo'kan tento te'xk'e xkomon li k'aru reheb' yal xb'aan x'anchalileb' xch'ool, ut xb'aan lix chaab'il ajomeb' choq' re li Dios, ut reheb' laj tij li neke'ajok tenq'aak, relik chi yaal, ut re li junjunq aamej li maak'a' wan re ut t'ust'u.

29 Ut a'in kixye a'an reheb', rik'in naq taqlanb'il xb'aan li Dios; ut "ke'b'eeek chi tiik chiru li Dios, ut ^bke'k'ehok chirib'ileb' rib', li k'aru

20a Tz. ut S. 15:6;
18:14–16.

21a 3 Ne. 11:28–30.
K'UTUL RAQAL:
Wech'ok-ib'.

b Mat. 6:22;
Tz. ut S. 88:67–68.

c K'UTUL RAQAL:
Junajil.

22a Mos. 5:5–7;

Mois. 6:64–68.

23a Mos. 13:16–19;
Tz. ut S. 59:9–12.

24a Hech. 20:33–
35; Mos. 27:3–5;
Alma 1:26.

25a K'UTUL RAQAL:
Loq'onink.

26a K'UTUL RAQAL:
Usilal.

b K'UTUL RAQAL:
Nawok, xnawom.

27a Hech. 2:44–45;
4 Ne. 1:3.

29a K'UTUL RAQAL: B'eeek
rik'in li Dios.

b K'UTUL RAQAL:
Tenq'ank.

re li yu'am a'in ut re li musiq'ej, a' yaal jo' li taak'anjelaq reheb' ut li ajb'il xb'aaneb'.

30 Ut anajwan kik'ulman naq chixjunil a'in kib'aanuman aran Mormon, relik chi yaal, chire li "ha' Mormon, sa' li k'iche' li wan chixk'atq li ha' Mormon, relik chi yaal, li na'ajej Mormon, li ha' Mormon, li k'iche' Mormon, k'a-jo' xch'ina-usileb' sa' rilob'aaleb' li ke'k'ame' aran chixnawb'al chixrix laj Tojol rixeb'; relik chi yaal, ut q'axal osob'tesinb'ileb', xb'aan naq eb' a'an te'b'ichanq chixnimankil ru chi junelik.

31 Ut kib'aanuman li k'a'aq re ru a'in sa' "xnuv'aal li ch'och', re naq ink'a' taanawe'q xb'aan li rey.

32 A'ut k'ehomaq reetal, kik'ulman naq li rey, chirix xk'eeb'al reetal naq wan k'a'ru yoo chi k'ulmank sa' xyanqeb' li tenamit, kixtaqlaheb' lix moos re xk'aak'alenkileb'. Jo'kan naq sa' li kutan naq ch'utch'uukeb' chirab'inkil li raatin li Qaawa' ke'nawe'k xb'aan li rey.

33 Ut anajwan li rey kixye naq laj Alma yoo chireek'asinkileb' li tenamit re te'xpo'resi xch'ool rik'in; jo'kan naq kixtaqla lix teep aj pleet chixsachb'aleb'.

34 Ut kik'ulman naq "kiyehe' resil re laj Alma ut eb' lix tenamit li Qaawa' naq chalk re li teep aj pleet re li rey; jo'kan naq ke'xchapeb' lix muheb'aal t'ikr ut lix junkab'aleb', ut xkoheb' chiru li yamyookil ch'och'.

35 Ut a'aneb' na kaahib' cient

rik'in lajeeb' roxk'aal rajlankileb' li aamej.

CH'OL 19

Laj Gideon naxsik' xkamsinkil li rey aj Noe—Eb' laj Lamanita neke'ok sa' li ch'och'—Li rey aj Noe naxk'ul li kamk rik'in xam—Laj Limhi nataqlan jo' moosil rey. Wan na 145–121 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq li teep aj pleet re li rey kisutq'i, chirix xsik'b'aleb' lix tenamit li Qaawa' chi ink'a' ke'xtaw.

2 Ut anajwan k'ehomaq reetal, moko k'ihheb' ta lix teepal li rey, xb'aan naq ch'inanb'il li rajlankileb', ut ki'ok chi wank jun li jachok-ib' sa' xyanqeb' rela' li tenamit.

3 Ut li jun raqal li ka'ch'ineb' xk'ihal ke'ok chixyeechi'inkil rahilal sa' xb'een li rey, ut ki'ok chi wank jun li nimla wech'ok-ib' sa' xyanqeb'.

4 Anajwan ut, wan jun li winq sa' xyanqeb', aj Gideon xk'ab'a, ut a'an jun winq kaw rib' ut aj xik' ilonel re li rey, jo'kan naq kixbotz' lix yok'leb' ch'iich', ut kixxaqab' aatin sa' xjosq'il naq tixkamsi li rey.

5 Ut kik'ulman naq kipleetik rik'in li rey, ut naq kiril li rey naq ok re chi numtaak sa' xb'een, ki'eelelik ut xko'o sa' aanil, ut kitaqe' sa' xb'een li

“najt xteramil kab’l li nach’ wan rik’in li santil ochoch.

6 Ut laj Gideon kixtaaqe ut ok re chi tage’k sa’ li najt xteramil kab’l re xkamsinkil li rey, ut li rey kixb’eresi li rilob’aal chixsutam sa’ xjajal li ch’och’ Xemlon, ut k’ehomaq reetal, jun teep aj pleet reheb’ laj Lamanita okenaqeb’ chiru lix nub’aal li ch’och’.

7 Ut anajwan li rey kixjap re rik’in xyot’am li raam, ut kixye: At Gideon, minaakamsi, xb’aan naq chalenaqeb’ laj Lamanita sa’ qab’een, ut tohe’xsach; relik chi yaal, te’xsach lin tenamit.

8 Ut anajwan li rey moko naxk’oxla ta eb’ lix tenamit jo’ chanru naxk’oxla xkolb’al xyu’am a’an, a’b’anan laj Gideon kixkol lix yu’am.

9 Ut li rey kixtaqlaheb’ li tenamit naq te’eeleliq chiruheb’ laj Lamanita, ut a’an ajwi’ xko’o chiruheb’, ut ke’eelelik chiru li yamyookil ch’och’, rik’ineb’ li rixaqil ut li ralal xk’ajoleb’.

10 Ut kik’ulman naq eb’ laj Lamanita ke’xtaaqehab’, ut ke’xta-web’, ut ke’ok chixkamsinkileb’.

11 Anajwan kik’ulman naq li rey kixtaqla reheb’ naq chixjunileb’ li winq te’xkanab’eb’ li rixaqil ut li ralal xk’ajoleb’, ut te’eeleliq chiruheb’ laj Lamanita.

12 Anajwan wankeb’ naab’al li ink’a’ ke’raj xkanab’ankileb’, ke’raj b’an kanaak ut kamk rochb’eenab’. Ut li jun ch’ol chik ke’xkanab’eb’ li rixaqil ut eb’ li ralal xk’ajol, ut ke’eelelik.

13 Ut kik’ulman naq eb’ li ke’kana rik’ineb’ li rixaqil ut li ralal xk’ajol ke’xk’e naq te’xxaqab’ rib’ chi ub’ej lix chaq’al ru rab’ineb’ ut te’xtz’aama chiruheb’ laj Lamanita naq ink’a’ te’xkamsiheb’.

14 Ut kik’ulman naq eb’ laj Lamanita ke’xtoq’ob’aheb’ ru, xb’aan naq q’unob’resinb’ileb’ xch’ool xb’aan xch’ina-usaleb’ li rixqilaleb’.

15 Jo’kan naq eb’ laj Lamanita ke’xkoleb’ xyu’am, ut ke’xchapeb’ choq’ preex ut ke’xk’ameb’ wi’chik sa’ li ch’och’ Nefi, ut ke’xk’e reheb’ naq te’reechani li ch’och’, a’ut ka’ajwi’ wi te’xq’axtesi li rey aj Noe sa’ ruq’eb’ laj Lamanita, ut te’xq’axtesi li k’a’ru reheb’, toj xyijach chixjunil li k’a’ru reheb’, xyijach lix ooreb’, ut lix plaateb’, ut chixjunil li k’a’ru tertto xtz’aq reheb’, ut chi jo’kan te’xtoj li tojleb’ chiru lix reyeb’ laj Lamanita chiru li junjunq chihab’.

16 Anajwan ut kiwan jun reheb’ li ralal li rey sa’ xyanqeb’ li ke’k’ame’ chi preexil, aj “Limhi xk’ab’a’.

17 Ut anajwan laj Limhi kiraj naq ink’a’ taasache’q lix yuwa’; a’b’anan moko muqmu ta chiru laj Limhi lix maa’usilal lix yuwa’, xb’aan naq a’an jun winq tiik xna’leb’.

18 Ut kik’ulman naq laj Gideon kixtaqlaheb’ li winq chiru yamyookil ch’och’ sa’ muqmu, re xsik’b’al li rey ut eb’ li ani wankeb’ rik’in. Ut kik’ulman naq ke’xk’uleb’ chixjunil sa’ li yamyookil

ch'och', ka'ajwi' b'an li rey ut eb' laj tij ink'a'.

19 Anajwan eb' a'an ke'xxaqab' chaq aatin sa' xch'ooleb' naq te'-sutq'iiq sa' li ch'och' Nefi, ut wi kamsinb'ileb' li rixaqil ut eb' li ralal xk'ajol, ut jo'kaneb' ajwi' li ke'kana chaq rochb'ee-neb', naq te'xsik' xk'eeb'al reeqaj lix kamikeb', ut te'kamq ajwi' rochb'eeneb'.

20 Ut li rey kixtaqlaheb' naq ink'a' te'sutq'iiq; ut eb' a'an ke'-josq'o' rik'in li rey, ut ke'xk'e chi rahob'tesiik, toj reetal li "kamk rik'in xam.

21 Ut okeb' raj re chixchapb'aleb' ajwi' laj tij ut chixk'eeb'aleb' chi kamk, ut eb' a'an ke'eelelik chiruheb'.

22 Ut kik'ulman naq okeb' raj re chi sutq'iiq sa' li ch'och' Nefi, ut ke'xk'uleb' lix winq laj Gideon. Ut eb' lix winq laj Gideon ke'xye resil reheb' chixjunil li ke'xk'ul chaq li rixaqileb' ut li ralal xk'ajoleb'; ut naq eb' laj Lamanita ke'xk'e reheb' naq te'reechani li ch'och' rik'in xtojb'al jun li tojleb' chiruheb' laj Lamanita, a' xyijach chixjunil li k'a'ru reheb'.

23 Ut eb' li tenamit ke'xye reheb' li winq re laj Gideon naq ak ke'x-kamsi li rey, ut eb' laj tij chiru, ak ke'eelelik chiruheb' chi najt sa' li yamyookil ch'och'.

24 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'xchoy li aatinak, naq ke'sutq'i sa' li ch'och' Nefi, rik'in saho'k sa' xch'ooleb', xb'aan naq moko

kamsinb'ileb' ta li rixaqil ut eb' li ralal xk'ajol; ut ke'xye re laj Gideon k'a'ru ke'xb'aanu chaq re li rey.

25 Ut kik'ulman naq lix reyebe' laj Lamanita "kixxaqab' li raatin rik'ineb', naq eb' lix tenamit ink'a' te'xkamsiheb'.

26 Ut jo'kan ajwi' laj Limhi, rik'in naq a'an ralal li rey, ut q'axtesinb'il li awa'b'ejihom sa' xb'een "xb'aan li tenamit, ki'ok sa' xaqab'amb'il aatin rik'in lix reyebe' laj Lamanita naq lix tenamit te'xtoj li tojleb' chiru, a'an xyijach chixjunil li k'a'ru reheb'.

27 Ut kik'ulman naq laj Limhi ki'ok chixxaqab'ankil li awa'b'eji-hom ut chixxaqab'ankil li tuqtuukilal sa' xyanq lix tenamit.

28 Ut lix reyebe' laj Lamanita kixk'ojob'eb' laj k'aak'alanel chixsutam li ch'och', re naq tixrameb' rix lix tenamit laj Limhi sa' li ch'och', re naq ink'a' te'elq chiru yamyookil ch'och'; ut kixk'e li k'a'ru nak'anjelak reheb' laj k'aak'alanel rik'in li tojleb' kixk'ul rik'ineb' laj Nefita.

29 Ut anajwan li rey aj Limhi kiwan rajlal sa' tuqtuukilal sa' li rawa'b'ejihom chiru xnumik wiiib' chihab', jo'kan naq eb' laj Lamanita ink'a' ke'xch'i'ch'i'iehb', chi moko ke'xsik' xsachb'aleb'.

CH'OL 20

Junjunq xrab'ineb' laj Lamanita

neke'chape' xb'aaneb' laj tij re laj Noe—Eb' laj Lamanita neke'xtikib' li pleet rik'in laj Limhi ut lix tenamit —Eb' lix teepaleb' laj Lamanita neke'rame' ru ut neke'tuqub'aak xch'ool. Wan na 145–123 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN wan jun li na'ajej aran Xemlon b'ar wi' eb' lix rab'ineb' laj Lamanita neke'xch'utub' rib' chi b'ichank, ut chi xajok, ut chixsaylankil rib'.

2 Ut kik'ulman naq sa' jun kutan wan junjunq rajlankileb' li ch'utch'uukeb' chi b'ichank ut chi xajok.

3 Anajwan ut eb' laj tij re laj Noe, rik'in naq neke'xutaanak chi sutq'iik sa' li tenamit Nefi, relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' neke'xxuwa naq eb' li tenamit te'xkamsiheb', jo'kan naq ink'a' ke'chal xch'ool chi sutq'iik rik'ineb' li rixaqil ut eb' li ralal xk'ajol.

4 Ut chirix wank sa' li yamyookil ch'och', ut chirix xtawb'aleb' lix rab'ineb' laj Lamanita, ke'xkaak'aleheb' sa' muqmu;

5 Ut naq yal junjunq reheb' li ch'utch'uukeb' chi xajok, kole'elq chaq sa' lix muqmuukil na'ajeb' ut ke'xchapeb' ut ke'xk'ameb' sa' li yamyookil ch'och'; relik chi yaal, kaahib' xka'kaal reheb' lix rab'ineb' laj Lamanita ke'xk'am sa' li yamyookil ch'och'.

6 Ut naq ke'xtaw laj Lamanita naq sachenageb' lix rab'ineb', kik'ulman naq ke'josq'o' rik'ineb' lix tenamit laj Limhi, xb'aan naq

neke'xk'oxla naq a'an lix tenamit laj Limhi.

7 Jo'kan naq ke'xtaqlaheb' lix teep aj pleet; relik chi yaal, li rey ajwi' xko'o chiru lix tenamit, ut koxe'taqe'q sa' li ch'och' Nefi re xsachb'aleb' lix tenamit laj Limhi.

8 Ut anajwan laj Limhi kixk'e reetaleb' sa' xb'een chaq li najt xteramil kab'l, ut chixjunil lix kawresihomeb' choq' re li pleet kixk'e reetal; jo'kan naq kixch'utub'eb' lix tenamit, ut ke'royb'eneheb' sa' muqmu sa'eb' li ch'och' ut sa'eb' li k'iche'.

9 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'taqe' chaq laj Lamanita, naq eb' lix tenamit laj Limhi sa'eb' li na'ajej muqmuukeb' wi', ke'ok chaq chi t'ane'k sa' xb'eeneb', ut chixkamsinkileb'.

10 Ut kik'ulman naq kiniman xrahil li pleetik chi numtajenaq, xb'aan naq ke'pleetik chanchan li kaqkojl choq' re lix yohom.

11 Ut kik'ulman naq eb' lix tenamit laj Limhi ke'ok chiralinasinkileb' laj Lamanita chiruheb'; a'ut moko wankeb' ta xk'ihal jo' ta lix yijacheb' laj Lamanita. A'b'anan "ke'pleetik choq' re lix yu'ameb', ut li rixaqileb', ut li ralal xk'ajoleb'; jo'kan naq ke'xyal xq'e, ut chanchan li josq' aj xul ke'pleetik.

12 Ut kik'ulman naq ke'xtaw lix reyeb' laj Lamanita sa' xyanqeb' li rajlankileb' lix kamenaqeb'; a'b'an moko kamenaq ta, toch'enaq chaq ut kanab'anb'il sa' xb'een li ch'och', xb'aan naq

q'axal sa' junpaat ke'eelelik chaq lix tenamit.

13 Ut a'an ke'xk'am ut ke'xlaneb' lix toch'olal, ut ke'xk'am chiru laj Limhi, ut ke'xye: K'e reetal, wahi' lix reyebe' laj Lamanita; a'an, chi ak kixk'ul jun xtoch'olal, kit'ane' sa' xyanqeb' lix kamenaqeb', ut ke'xkanab'; ut k'e reetal, xqak'am chaq chawu; anajwan ut chiqakamsi.

14 A'b'an laj Limhi kixye reheb': Moko teekamsi ta; teek'am chaq b'an re naq taaruuq tinwil. Ut ke'xk'am chaq. Ut laj Limhi kixye re: K'a'ru eerajom naq kexchal chixpleetinkil lin tenamit? K'e reetal, eb' lin tenamit ink'a' ke'xq'et li "xaqab'anb'il aatin kin'ok wi' aawik'in; jo'kan ut, k'a' put ru naq laa'ex teeq'et li xaqab'anb'il aatin kex'ok wi' rik'in lin tenamit?

15 Ut anajwan li rey kixye: Kinq'et li aatin li xaqab'anb'il xb'aan naq eb' laa tenamit ke'xk'am lix rab'ineb' lin tenamit; jo'kan naq sa' injosq'il kink'e naq eb' lin tenamit te'taqe'q chaq chixpleetinkil laa tenamit.

16 Ut anajwan laj Limhi maak'a' kirab'i chaq chirix li na'leb' a'in; jo'kan naq kixye: Laa'in tinsik'oq sa' xyanq lin tenamit ut li ani xb'aanunk re li na'leb' a'in taa'oso'q. Jo'kan naq kixtaqla sik'ok sa' xyanq lix tenamit.

17 Anajwan naq kirab'i laj "Gideon li k'a'aq re ru a'in, rik'in naq a'an xb'eenil aj pleet chiru li rey, a'an xko'o ut kixye re li rey:

Maab'aanu nintz'aama, ut mat-sik'ok sa' xyanq li tenamit a'in, ut maak'e li maak a'in sa' xb'ee-neb' a'an.

18 Xb'aan naq ma ink'a' jultikeb' aawe laj tij re laa yuwa', li ke'xsik' li tenamit a'in xsachb'al? Ut ma ink'a' wankeb' a'an sa' li yamyookil ch'och'? Ut ma maawa'eb' a'an li ke'elq'ank reheb' lix rab'ineb' laj Lamanita?

19 Ut anajwan, k'e reetal, ut ye re li rey resil li k'a'aq re ru a'in, re naq tixye re lix tenamit, re naq te'tuqub'aaq xch'ool chiqix; xb'aan naq k'e reetal, ak yookeb' chixkawresinkil rib' chi chalk sa' qab'een, ut k'e ajwi' reetal naq moko k'ihota laa'o.

20 Ut k'e reetal, chalkeb' re rik'ineb' lix teep li k'i rajlankileb'; ut wi li rey ink'a' tixtuqub'eb' xch'ool chiqix, tento too'oso'q.

21 Xb'aan naq ma ink'a' "xtz'aaqlok ru li raatin laj Abinadi, li kixch'olob' jo' profheet chiqix—ut chixjunil a'in xb'aan naq ink'a' kiqaj ab'ink chiru li raatin li Qaawa', ut elk chaq rik'in li qamaa'usilal?

22 Anajwan ut chiqatuqub' xch'ool li rey, ut taqatz'aqob'resi ru li aatin kiqaxaqab' rik'in; xb'aan naq q'axal us wi'chik naq toowanq chi moosil chiru naq taasachq li qayu'am; jo'kan ut, chiqak'e xraqik li nimla hoyok kik' a'in.

23 Ut anajwan laj Limhi kixye re li rey chixjunil li k'a'aq re ru chirix lix yuwa', ut "eb' laj tij li ke'eelelik

14 a Mos. 19:25–26.
17 a Mos. 19:4–8.

21 a Mos. 12:1–8.
23 a Mos. 19:21, 23.

chaq chiru li yamyookil ch'och', ut kixk'e xmaakeb' a'an naq ke'k'a-me' lix rab'ineb'.

24 Ut kik'ulman naq li rey kituqla xch'ool chirix lix tenamit; ut a'an kixye reheb': Yo'qeb' chixk'ulb'al lin tenamit, chi maak'a' qak'anjeleb'aal re pleet, ut laa'in ninye eere rik'in xaqab'anb'il aatin naq eb' lin tenamit ink'a' te'xkamsi laa tenamit.

25 Ut kik'ulman naq ke'xtaage li rey, ut xkoheb' chi maak'a'eb' xk'anjeleb'aal re pleet, re xk'ulb'aleb' laj Lamanita. Ut kik'ulman naq ke'xk'uleb' laj Lamanita, ut lix reyeb' laj Lamanita kixkub'si rib' chiruheb', ut kitz'aamank chiruheb' choq' re lix tenamit laj Limhi.

26 Ut naq eb' laj Lamanita ke'ril lix tenamit laj Limhi, naq maak'a'eb' xk'anjeleb'aal re pleet, "ke'xtoq'ob'aheb' ru ut ke'tuqub'aak xch'ool chirixeb', ut ke'sutqi' rochb'een lix reyeb' sa' tuqtuukilal sa' xch'och'eb' a'an.

CH'OL 21

Eb' lix tenamit laj Limhi neke'sak'e' ut neke'q'axe' ru xb'aaneb' laj Lamanita—Eb' lix tenamit laj Limhi neke'xk'ul rib' rik'in laj Ammon ut neke'jale' xch'ool—Neke'xye re laj Ammon resil li kaahib' xka'k'aal pelerel chi ch'iich' reheb' laj Jaredita. Wan na 122–121 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq laj Limhi ut eb' lix tenamit ke'sutqi' sa' li tenamit Nefi, ut ke'ok chi wank wi'chik sa' li ch'och' sa' tuqtuukilal.

2 Ut kik'ulman naq chirix k'iila kutan eb' laj Lamanita ke'ok wi'chik chi eek'asiik sa' josq'il rik'ineb' laj Nefita, ut ke'ok chi chalk sa'eb' lix nub'aal li ch'och' li wankeb' sa' xsutam.

3 Anajwan moko ke'chal ta xch'ool chixkamsinkileb', sa' xk'ab'a' li xaqab'anb'il aatin ki'ok wi' chaq lix reyeb' rik'in laj Limhi; a'b'anan ke'xsak'eb' sa' "xk'atqeb' li re, ut ke'xk'anjela li wankilal sa' xb'eeneb'; ut ke'ok chixk'eeb'al li aalal^biiq sa' xb'eeneb', ut chixtiikisinkileb' jo' jun li b'uur mem—

4 Relik chi yaal, chixjunil a'in kib'aanuman re taatz'aqloq ru li raatin li Qaawa'.

5 Ut anajwan ninqeb' chaq lix ch'a'ajkilaleb' laj Nefita, ut maak'a' junaq b'e re te'xkol rib' sa' ruq'eb', xb'aan naq eb' laj Lamanita wankeb' chi sutsu chirixeb'.

6 Ut kik'ulman naq eb' li tenamit ke'ok chixwech'b'al rix li rey xb'aan xch'a'ajkilaleb'; ut ke'ok chirajb'al xik chi pleetik rik'ineb'. Ut k'a'jo' naq ke'xtawasi li rey rik'in lix wech'omeb'; jo'kan naq kixkanab'eb' chixb'aanunkil jo' chanru li ke'raj.

7 Ut ke'xch'utub' wi'chik rib', ut ke'xk'e lix kolb'a-ib' aq'ej chirixeb', ut ke'wulak rik'ineb' laj Lamanita re ralinasinkeleb' chaq sa' lix ch'och'eb'.

8 Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita ke'xq'axeb' ru, ut ke'x-sutq'isiheb' chirix, ut ke'xkamsi naab'al reheb'.

9 Ut anajwan kiwan nimla "rahil ch'oolejil ut yaab'ak sa' xyanqeb' lix tenamit laj Limhi, li xmalka'an kiraho' xch'ool xb'aan lix b'eelom, li alalb'ej ut li rab'inb'ej ke'raho' xch'ool xb'aan lix yuwa', ut eb' li iitz'inb'ej xb'aaneb' li ras.

10 Anajwan q'axal k'ihab' li xmalka'an ke'wan sa' li ch'och', ut kaw ke'yaab'ak wulaj wulaj, xb'aan naq xchal chaq sa' xb'ee-neb' jun nimla xiw chirixeb' laj Lamanita.

11 Ut kik'ulman naq ink'a' ne-ke'xkanab' yaab'ak, ut a'in kiree-k'asiheb' li jun ch'ol chik xtenamit laj Limhi chi josq'ok rik'ineb' laj Lamanita; ut xkoheb' wi'chik chi pleetik, a'b'anan ke'sutq'isiik wi'chik chirix, ut k'a'jo' li sachk ke'xk'ul.

12 Relik chi yaal, xkoheb' wi'chik rox sut, ut jo'kan wi'chik ke'xk'ul; ut eb' li ink'a' ke'kamsiik ke'sutq'i wi'chik sa' li tenamit Nefi.

13 Ut ke'xtuulanob'resi rib' toj sa' li poqs, ut ke'xk'e rib' rub'el li iiq-leb' re li moosil, ut ke'xkanab' rib' chi sak'e'k, ut chi tiikisiik yalaq b'ar, ut chi k'ehe'k li iiq sa' xb'ee-neb', jo' chanru li rajomeb' li xik' neke'ilok reheb'.

14 Ut "ke'xtuulanob'resi rib' toj sa' xchamal li tuulanil ch'oolej; ut

ke'elajin chi anchaleb' xmetz'ew chiru li Dios; relik chi yaal, chiru chixjunil li kutan ke'elajin chiru lix Dios, re naq a'an tixkoleb' sa' lix ch'a'ajkilaleb'.

15 Ut anajwan li Qaawa' "kixb'ay rib' chirab'inkil li relajihomeb' sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb'; a'b'anan li Qaawa' kirab'i li relajihomeb', ut ki'ok chixq'unob'resinkil li raameb' laj Lamanita jo'kan naq ke'ok chixkotzb'al li riiqueb'; a'ut li Qaawa' ink'a' kixk'ulub'a xch'ool chixkolb'aleb' chiru li moosil.

16 Ut kik'ulman naq timil timil ke'ok chi usaak sa' li ch'och', ut ki'ok chi ka'ch'inaq chi tamk chiruheb' li iyaj nak'uxman, ut lix ketomq, ut lix teep chi xul, jo'kan naq ink'a' ke'rahob'tesiik rik'in tz'okaak.

17 Anajwan k'a'jo' xk'ihaleb' li ixq, neke'xq'ax xk'ihaleb' li winq; jo'kan naq li rey aj Limhi kixtaqla naq li junjunq chi winq "tixk'e li taak'anjelaq reheb' li ^bxmalka'an ut eb' lix kok'al, re naq ink'a' te'o-so'q rik'in tz'okaak, ut a'in ke'x-b'aanu xb'aan xnimal xk'ihaleb' li ke'kamsiik chaq.

18 Anajwan eb' lix tenamit laj Limhi ke'kana chi ch'utch'u chi junajeb' ru a' yaal jo' kiru chiruheb', ut ke'xk'aa'ale li riyajeb' nak'uxman, ut lix ketomqeb'.

19 Ut li rey ajwi' ink'a' kixkanab' rib' chi wank chirix lix xaq-xookil tz'akil li tenamit, wi ink'a'

9a Mos. 12:4.
14a Mos. 29:20.
K'UTUL RAQAL:
Tuulan xch'ool.

15a Prov. 15:29;
Mos. 11:23–25;
Tz. ut S. 101:7–9.
17a Mos. 4:16, 26.

b K'UTUL RAQAL:
Xmalka'an.

naxk'am chirix lix moos aj kolol rix, xb'aan naq naxxuwa naq maare chan naq taat'ane'q sa' ruq'eb' laj Lamanita.

20 Ut kixtaqla naq eb' lix tenamit te'xk'aak'ale li ch'och' chixsutam, re naq maare chan naq te'xchapeb' laj tij a'an li ke'eelelik chaq chiru li yamyookil ch'och', li ke'maq'ok chaq reheb' lix "rab'ineb' laj Lamanita, ut ke'xk'e xanimal li sache'k a'in chi chalk sa' xb'eeneb'.

21 Xb'aan naq ke'raj raj xchapp'aleb' re naq taaruuq te'xk'eheb' chixtojb'al rix xmaakeb'; xb'aan naq ke'chal sa' li ch'och' Nefi chi q'eq, ut ke'xk'am li riyajeb' nak'uxman, ut naab'al li k'a'aq re ru reheb' tertio xtz'aq; jo'kan naq ke'royb'eniheb' sa' muqmu.

22 Ut kik'ulman naq maajun chik ch'a'ajkilal ke'wan wi' lix tenamit laj Limhi rik'ineb' laj Lamanita, toj reetal naq kixtaw xq'ehil naq ke'chal laj "Ammon ut eb' lix komon sa' li ch'och'.

23 Ut li rey, naq xikenaq chirix li rokeb'aal li tenamit roch'een lix teep chi moos aj kolol rix, kixtaw laj Ammon ut eb' lix komon; ut kixk'oxla naq a'aneb' laj tij re laj Noe, jo'kan naq kixtaqla naq te'chape'q, ut te'b'ak'e'q, ut te'tz'a-pe'q sa' "tz'alam. Ut wi ta a'aneb' laj tij re laj Noe, kixk'eheb' raj chi kamsiik.

24 A'b'anan naq kixk'e reetal naq maawa'eb', a'aneb' b'an li ras riitz'in ut ke'chal chaq sa'

li ch'och' Tzarahemla, kinujak rik'in sahil ch'oolejil chi numtadenaq xanimal.

25 Anajwan li rey aj Limhi kixtaqla, naq toj maji' nachal laj Ammon, jun "ch'ina ch'uut chi winq re ^bxsik'b'al li ch'och' Tzarahemla; a'ut ink'a' ke'ru chixtawb'al, ut ke'wan chi sachso sa' li yamyookil ch'och'.

26 A'b'anan, ke'xtaw jun li ch'och' kiwan wi' chaq tenamit junxil; relik chi yaal, jun li ch'och' li hirho wi' li chaqi "b'aq; relik chi yaal, jun li ch'och' ke'wan wi' chaq tenamit ut kisachman chaq; ut eb' a'an, xb'aan naq ke'xk'oxla naq a'an li ch'och' Tzarahemla, ke'sutq'i sa' li ch'och' Nefi, ut ke'wulak sa' xnub'aal li ch'och' moko k'iila kutan ta ma nak'ulun laj Ammon.

27 Ut ke'xk'am chaq jun li tz'iib'anb'il esil rik'ineb', a'an jun tz'iib'anb'il esil chirixeb' li tenamit li ke'xtaw wi' xb'aqel; ut tz'iib'anb'il chiru jar perel chi ch'iich'.

28 Ut laj Limhi kinujak wi'chik rik'in sahil ch'oolejil naq kixtzol rik'in xtz'uumal re laj Ammon naq li rey aj Mosiah wan jun "xmaatan k'eeb'il xb'aan li Dios, taaruuq tixk'ut wi' xyaalalil xkomon a'an li tz'iib'anb'il; relik chi yaal, ut kisa-ho' ajwi' xch'ool laj Ammon.

29 A'ut laj Ammon ut eb' li ras riitz'in ke'nujuk rik'in rahil ch'oolejil xb'aan naq q'axal k'iheb' li ras riitz'in li ke'kamsiik chaq;

20 a Mos. 20:5.

22 a Mos. 7:6–13.

23 a Hel. 5:21.

25 a Mos. 8:7.

b Mos. 7:14.

26 a Mos. 8:8.

28 a Omni 1:20–22;

Mos. 28:11–16.

30 Ut jo'kan ajwi' naq li rey aj Noe ut eb' laj tij chiru ke'xk'eheb' chaq li tenamit chixb'aanunkil k'iila maak ut maa'usilal chiru li Dios; ut jo'kan ajwi' ke'raho' xch'ool xb'aan "xkamik laj Abinadi; ut jo'kan ajwi' xb'aan ^bxxikik laj Alma ut eb' li ani xkoheb' chirix, li ke'xk'uub' chaq jun x'iglees li Dios rik'in lix metz'ew ut lix wankil li Dios, ut li paab'aal chirix li aatin li yeeb'il chaq xb'aan laj Abinadi.

31 Relik chi yaal, ke'raho' xch'ool xb'aan xxikikeb', xb'aan naq ink'a' neke'xnaw b'ar ke'eelelik. Anajwan, ke'xjunaji raj rib' rik'ineb' chi saheb' sa' xch'ool, xb'aan naq eb' a'an ke'ok ajwi' sa' jun sumwank rik'in li Dios re k'anjelak chiru, ut xpaab'ankil lix taqlahom.

32 Ut anajwan chirix xk'ulunik laj Ammon, li rey aj Limhi ki'ok ajwi' sa' jun sumwank rik'in li Dios, ut jo'kan ajwi' naab'al reheb' lix tenamit, re k'anjelak chiru ut xpaab'ankil lix taqlahom.

33 Ut kik'ulman naq li rey aj Limhi ut naab'al reheb' lix tenamit ke'raj naq te'kub'eeq xha'; a'b'anan maajun wan sa' li ch'och' li "k'eeb'il xwankil xb'aan li Dios. Ut laj Ammon ink'a' kiraj xb'aanunkil a'in, rik'in naq kixk'oxla rib' naq a'an jun moos li moko k'ulub'ej ta.

34 Jo'kan naq sa' li q'ehil a'an ink'a' ke'xk'uub' rib' choq' iglees, ke'royb'eni b'an lix Musiq' li Qaawa'. Anajwan ke'raj wank jo' chanru

ajwi' laj Alma ut eb' li ras riitz'in, li ke'eelelik chaq sa' li yamyookil ch'och'.

35 Ke'raj naq te'kub'eeq xha' re xk'utb'al ut xch'olob'ankil xyaalal naq wankeb' xch'ool chi k'anjelak chiru li Dios chi anchaleb' xch'ool; a'b'anan ke'xnajtob'resi li kutan; ut moqon "taayeemanq resil lix kub'ikeb' xha'.

36 Ut anajwan chixjunil lix k'oxlahom laj Ammon ut eb' lix tenamit, ut li rey aj Limhi ut eb' lix tenamit, a'an xkolb'al rib'eb' sa' ruq'eb' laj Lamanita ut sa' li moosil.

CH'OL 22

Nak'uub'aman li na'leb' re te'eeleliq li tenamit chiru moosil reheb' laj Lamanita—Neke'kaltesiik laj Lamanita—Eb' li tenamit neke'eelelik, neke'sutqi Tzarahemla, ut neke'ok rub'el xwankil li rey aj Mosiah. Wan na 121–120 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq laj Ammon ut li rey aj Limhi ke'ok chixk'uub'ankil lix na'leb'eb' rochb'een li tenamit chan ru naq te'xkol rib' chiru li moosil; ut ke'xtaqla ajwi' xch'utub'ankileb' chixjunil li tenamit, ut a'in ke'xb'aanu re taaruq te'xk'ul lix yaab' xkuxeb' li tenamit chirix li na'leb' a'an.

2 Ut kik'ulman naq ink'a' neke'xtaw chan ta wi' ru te'xkol rib' chiru li moosil, ka'ajwi' wi

30a Mos. 17:12–20.
b Mos. 18:34–35.

33a K'UTUL RAQAL:
K'eeb'il xwankil.

35a Mos. 25:17–18.

te'xk'am li rixqilal ut lix kok'a-leb', ut lix ketomq ut lix teepeb' chi xul, ut lix muheb'aal t'ikr, ut te'xik chiru li yamyookil ch'och'; xb'aan naq rik'in naq q'axal k'i-heb' laj Lamanita, moko kiruhan ta chiruheb' lix tenamit laj Limhi naq te'xyal ru rik'ineb', ut te'x-k'oxla xkolb'al rib' chiru li moosil rik'in li yok'leb' ch'iich'.

3 Anajwan kik'ulman naq laj Gideon xko'o ut kixaqli chiru li rey, ut kixye re: Anajwan, at rey, toj anajwan kawab'i k'iila sut li waatin naq yooko chixyal-b'al qu rik'ineb' li qas qiitz'in aj Lamanita.

4 Ut anajwan, at rey, wi ink'a' xinaawil jo' moos li maak'a' na'ok wi', malaj ut wi toj anajwan xawab'i li waatin chi yal ta ka'ch'inaq, ut xk'anjelak aawe, chi jo'kan nawaj naq chawab'i li waatin sa' li hoonal a'in, ut laa'in tinwanq choq' aamoos ut tinkol li tenamit a'in chiru li moosil.

5 Ut li rey kixk'e re a'an naq taa'aatinaq. Ut laj Gideon kixye re:

6 K'e reetal li eleb'aal wan chi ixej, sa' li xaqxookil tz'ak li wan chi ixej, sa' li jun raqal re li tenamit li wan chi ixej. Eb' laj Lamanita, malaj ut eb' laj k'aak'alanel reheb' laj Lamanita, chi q'eq neke'wan chi kalajenaq; jo'kan ut, chiqataqla xjek'inkil jun aatin sa' xyanqeb' chixjunil li tenamit a'in, re te'xch'utub'eb' lix ketomq ut lix teepeb' chi xul, re naq te'x-tiikisiheb' sa' li yamyookil ch'och' chi q'eq.

7 Ut laa'in tinxik chi taqlanb'il aab'aan, ut tintoj jun sutaq chik li tojleb' viin reheb' laj Lamanita, ut eb' a'an kalajenaq; ut laa'o toonume'q chiru li muqmuukil eleb'aal sa' xtze lix na'aj lix teepeb' naq kalajenaqeb' ut warjenaqeb'.

8 Chi jo'kan too'elq qochb'eeneb' li qixqilal ut li qakok'al, li qake-tomq ut li qateep chi xul, chiru li yamyookil ch'och'; ut tooxik sa' xsutam li ch'och' Xilom.

9 Ut kik'ulman naq li rey ki'ab'in chiru li raatin laj Gideon.

10 Ut li rey aj Limhi kixtaqla naq eb' lix tenamit te'xch'utub'eb' lix ketomq, ut kixtaqla li tojleb' viin reheb' laj Lamanita; ut jo'kan aj-wi' kixtaqla chik xkomon li viin, re xsihb'al reheb'; ut ke'ruk' chi naab'al li viin li kixtaqla chaq li rey aj Limhi reheb'.

11 Ut kik'ulman naq lix tenamit li rey aj Limhi ke'el chi q'eq chiru li yamyookil ch'och' rik'ineb' lix ketomq ut lix teepeb' chi xul, ut xkoheb' sa' xsutam li ch'och' Xilom sa' li yamyookil ch'och', ut ke'xjal lix b'e sa' xjajal li ch'och' Tzarahemla, chi k'amb'ileb' xb'e xb'aan laj Ammon ut eb' lix komon.

12 Ut ke'xk'am chaq rik'ineb' chixjunil lix oor, ut lix plaat, ut li k'aru reheb' li terto xtz'aq, li ke'ru chixk'amb'al, ut jo'kan aj-wi' li k'aru nak'anjelak reheb', toj sa' li yamyookil ch'och'; ut ke'xchap lix b'e.

13 Ut chirix naq ke'wan k'iila kuttan chiru yamyookil ch'och' ke'wulak sa' li ch'och' Tzarahemla,

ut ke'xjunaji rib' rik'in lix tenamit laj Mosiah, ut ke'xk'e rib' chi taq-laak xb'aan.

14 Ut kik'ulman naq laj Mosiah kixk'uleb' rik'in sahil ch'oolejil; ut kixk'ul ajwi' li "esil tz'iib'an-b'il xb'aaneb', ut jo'kan ajwi' li b'tz'iib'anb'il esil li kitawe' xb'aan xtenamit laj Limhi.

15 Ut anajwan kik'ulman chirix naq ke'xtaw laj Lamanita naq ele-naqeb' chaq lix tenamit laj Limhi sa' li ch'och' chi q'eq, naq ke'xtaqla jun teep aj pleet sa' li yamyookil ch'och' re xtaaqenkileb';

16 Ut chirix naq ke'xtaaqehab' chiru wiib' kutan, ink'a' chik ke'ru chixtaaqenkil reetalil li roqeb'; jo'kan naq ke'wan chi sachso sa' li yamyookil ch'och'.

Jun esilal chirix laj Alma ut lix tenamit li Qaawa', li ke'alinasiiik sa' li yamyookil ch'och' xb'aan lix tenamit li rey aj Noe.

Wan sa'eb' li ch'ol 23 ut 24.

CH'OL 23

Laj Alma naxye naq moko taawanq ta choq' rey—Nak'anjelak jo' taqenaqil aj tij—Li Qaawa' naxq'us lix tenamit, ut eb' laj Lamanita neke'reechani li ch'och' Helam—Laj Amulon, li najolomin reheb' li maa'us aj tij re li rey aj Noe, wan chi taqlank rub'el xwankil li rey aj Lamanita. Wan na 145–121 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN laj Alma, rik'in naq yeeb'il re xb'aan li Qaawa' naq te'chalq li teep aj pleet re li rey aj Noe sa' xb'eeneb', ut chirix xk'ee-b'al chixnaw lix tenamit, jo'kan naq ke'xch'utub'eb' lix ketomq, ut ke'xk'am xkomon li riyaj li nak'uxman, ut ke'el sa' li yamyookil ch'och' chiruheb' li teep aj pleet re li rey aj Noe.

2 Ut li Qaawa' kixk'eheb' xmetz'ew, jo'kan naq eb' lix tenamit li rey aj Noe ink'a' ke'ru chixtabw'aleb' re xsachb'aleb'.

3 Ut ke'eelelik waqxaqib' kuttan xxikikeb' chiru li yamyookil ch'och'.

4 Ut ke'wulak sa' jun li ch'och', relik chi yaal, jun li ch'och' q'axal ch'ina-us ut sa rilb'al, jun li ch'och' wan wi' saq ruhil ha'.

5 Ut ke'xyiib' lix muheb'aal t'ikr, ut ke'ok chixk'anjelankil li ch'och', ut ke'ok chixkab'lankil li kab'l; relik chi yaal, ke'wan xsak'ahil, ut ke'k'anjelak chi numtajenaq.

6 Ut eb' li tenamit ke'raj naq laj Alma taawanq choq' xreyeb', xb'aan naq a'an raab'il xb'aan lix tenamit.

7 A'b'anan a'an kixye reheb': Ke'homaq reetal, moko na'ajman ta naq taawanq jun qarey; xb'aan naq jo'ka'in naxye li Qaawa': Moko taak'ehe'q ta xwankil junaq tz'ejwalej sa' xb'een li jun chik, malaj junaq winq "moko tixk'oxla ta naq taqenaq sa' xb'een li jun chik; jo'kan naq ninye eere naq moko na'ajman ta naq taawanq junaq eerey.

8 A'b'anan, wi ta taaruuq naq junelik te'wanq li tiikil winq choq' eerey, us raj naq taawanq jun lee rey.

9 A'b'an chijultiko'q eere lix "maa'usilal li rey aj Noe ut eb' laj tij chiru; ut laa'in ajwi' ^bkinchape' sa' jun li ra'al, ut kinb'aanu naab'al li k'a'aq re ru yib'ob'aal ru sa' rilob'aal li Qaawa, xb'aan wi' kinnumsi li rahil jalb'a-k'a'uxlej;

10 A'b'anan, chirix "xnumsin-kil li nimla rahilal, li Qaawa' kirab'i lin elajihom, ut a'an kixsume ru lin tij, ut kinixk'e choq' k'an-jeleb'aal sa' li ruq', re xk'amb'al ^beek'ihal chixnawb'al chirix lix yaalil na'leb'.

11 A'b'anan moko ninnima ta inloq'al rik'in a'in, xb'aan naq laa'in moko k'ulub'ejin ta re tinnima inloq'al injunes.

12 Ut anajwan ninye eere, laa'ex xexrahob'tesiik xb'aan li rey aj Noe, ut wanjenaqex chi moosil chiru a'an ut eb' laj tij chiru, ut kexk'ame' sa' li maa'usilal xb'aaneb'; jo'kan naq b'ak'b'ilex chaq' rik'in "xb'ak'leb' li maa'usilal.

13 Ut anajwan, jo' chanru naq xexkole' xb'aan lix wankil li Dios chiru li b'ak'leb' a'in; relik chi yaal, sa' ruq' chaq li rey aj Noe ut eb' lix tenamit, ut chiru ajwi' lix b'ak'leb' li maa'usilal, jo'kan ajwi' nawaj naq "chexaqab' eerib'

chi kaw sa' li ^bach'ab'aak a'in li kex'ach'ab'aak wi', ut naq 'maajun winq teekanab' chi wank choq' rey sa' eeb'een.

14 Ut jo'kan ajwi' maajun teekanab' chi wank choq' aj "tzoloneel malaj aj k'ehol na'leb' cheru, ka'ajwi' wi re li Dios li winq a'an, ut nab'eek sa' lix b'e ut naxpaab' lix taqlahom.

15 Chi jo'kan laj Alma kixtzo-^bleb' lix tenamit, naq li junjunq chi winq "chixra li ras riitz'in jo' naxra rib' xjunes, ut naq maajun ^bwech'ok-ib' chiwang sa' xyanqeb'.

16 Ut anajwan, laj Alma kiwan choq' "taqenaqil aj tij chiruheb', rik'in naq a'an kitikib'ank re lix igleeseb'.

17 Ut kik'ulman naq maajun kixk'ul "wankilal chi jultikank aatin malaj chi k'utuk, ka'ajwi' rik'in a'an, chi k'eeb'il xb'aan li Dios. Jo'kan naq a'an kixk'ojob' chixjunileb' laj tijeb' ut chixjunileb' lix tzoloneleb'; ut maajun neke'k'ojob'aak, ka'ajwi' wi a'aneb' tiikil winq.

18 Jo'kan naq ke'xk'aak'aleheb' lix tenamit, ut "ke'xch'olaniheb' rik'in li k'a'aq re ru re li tiikilal.

19 Ut kik'ulman naq ke'ok chi usaak chi numtajenaq sa' li ch'och'; ut Helam ke'xye re li ch'och'.

20 Ut kik'ulman naq ke'k'ihan

9a Prov. 16:12;

Mos. 11:1–15.

b Mos. 17:1–4.

10a Tz. ut S. 58:4.

b Mos. 18:35.

12a 2 Ne. 28:19–22.

13a Gal. 5:1.

b K'UTUL RAQAL:

Ach'ab'aak.

c Mos. 29:13.

14a Mos. 18:18–22.

15a K'UTUL RAQAL:

Rahok.

b 3 Ne. 11:28–29.

16a Mos. 26:7.

17a K'UTUL RAQAL:

K'eeb'il xwankil;

Tijonelil.

18a 1 Tim. 4:6.

ut ke'usa chi numtajenaq sa' li ch'och' Helam; ut ke'xyiib' jun li tenamit, ut lix tenamit laj Helam ke'xe re.

21 A'b'anan li Qaawa' naxk'oxla naq us "xq'usb'aleb' lix tenamit; relik chi yaal, naxyal rix lix ^bku-yumeb' ut lix paab'aaleb'.

22 A'b'anan—ani "naxkanab' rib' chiru, a'an ^btaawaklesiiq sa' roso'jik li kutan. Relik chi yaal, ut chi jo'kan naq kiwan rik'in li tenamit a'in.

23 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, laa'in tink'ut cheru naq ke'k'a-me' chi moosil, ut maajun kiru chi kolok reheb', ka'ajwi' li Qaawa' lix Dios, relik chi yaal, a'an lix Dios laj Abraham, laj Isaak, ut laj Jakob.

24 Ut kik'ulman naq a'an kixkoleb'; ut kixk'ut xnimal lix wankilal chiruheb', ut nim li saho'k kiwan sa' xch'ooleb'.

25 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, naq wankeb' sa' li ch'och' Helam, relik chi yaal, sa' li tenamit Helam, naq yookeb' chixk'anjelankil li ch'och' sa' xsutam, k'ehomaq reetal, kik'ulman naq jun teep aj pleet reheb' laj Lamanita kiwan sa'eb' lix nub'aal li ch'och'.

26 Anajwan kik'ulman naq eb' lix komon laj Alma ke'eelelik chaq sa'eb' lix ch'och', ut ke'xch'utub' rib' sa' li tenamit Helam; ut k'a'jo' naq ke'xuwak xb'aan xk'utunikeb' chaq laj Lamanita.

27 A'ut laj Alma xko'o ut kixaqli sa' xyanqeb', ut kixye reheb' naq me'xuwak; chijultiko'q b'an reheb' li Qaawa' lix Dios, ut a'an tixkoleb'.

28 Jo'kan naq ke'xch'anab' lix xiweb', ut ke'ok chi elajink chiru li Qaawa' re tixq'unob'resi xch'ooleb' laj Lamanita, re naq eb' a'an te'xkol xyu'ameb' a'an, ut li rixaqileb', ut li ralal xk'ajoleb'.

29 Ut kik'ulman naq li Qaawa' kixq'unob'resi xch'ooleb' laj Lamanita. Ut laj Alma ut eb' li ras riitz'in xkohebe' ut ke'xq'axtesi rib' sa' ruq'eb'; ut eb' laj Lamanita ke'reechani li ch'och' Helam.

30 Anajwan eb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita, li ke'taaqenk chaq reheb' lix tenamit li rey aj Limhi, ke'wan chi sachso sa' li yamyookil ch'och' chiru k'iila kutan.

31 Ut k'ehomaq reetal, ke'xtaweb' laj tij a'an re li rey aj Noe, sa' jun li na'ajej Amulon ke'xe re; ut eb' a'an ak ke'ok chaq chireechaninkil li ch'och' Amulon ut ke'ok chaq chixk'anjelankil li ch'och'.

32 Anajwan li najolomink reheb' laj tij a'an, aj Amulon xk'ab'a'.

33 Ut kik'ulman naq laj Amulon kixtz'aama chiruheb' laj Lamanita; ut jo'kan ajwi' kixtaqlaheb' li rixaqileb', a'aneb' "xrab'ineb' laj Lamanita, re te'xtz'aama chiruheb' li ras riitz'in, naq ink'a' te'xsach lix b'eelomeb'.

21 a Hel. 12:3;
Tz. ut S. 98:21.
K'UTUL RAQAL:
Q'usuk, xq'usb'al.

b K'UTUL RAQAL:
Kuyuk.
22 a K'UTUL RAQAL:
Xkanab'ankil rib'

chiru.
b 1 Ne. 13:37.
33 a Mos. 20:3–5.

34 Ut eb' laj Lamanita "ke'x-toq'ob'aheb' ru laj Amulon ut eb' lix komon, ut ink'a' ke'xsacheb', sa' xk'ab'a'eb' li rixaqil.

35 Ut laj Amulon ut eb' lix komon ke'xjunaji rib' rik'ineb' laj Lamanita, ut yookeb' chi xik sa' li yamyookil ch'och' re xsik'b'al li ch'och' Nefi naq ke'xtaw li ch'och' Helam, li eechaninb'il xb'aan laj Alma ut eb' lix komon.

36 Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita ke'xyeechi'i re laj Alma ut eb' li ras riitz'in, naq wi te'xk'ut chiruheb' li b'e naxik sa' li ch'och' Nefi, naq te'xkanab'eb' chi yo'yo ut chi ach'ab' anb'il.

37 A'b'anan chirix naq laj Alma kixk'ut chiruheb' li b'e naxik sa' li ch'och' Nefi, eb' laj Lamanita ink'a' ke'xb'aanu li ke'xyeechi'i chaq; ke'xxaqab'eb' b'an laj "k'aa-k'alanel chixsutam li ch'och' Helam, sa' xb'een laj Alma ut eb' lix komon.

38 Ut li jun ch'ol chik reheb' xkoheb' sa' li ch'och' Nefi, ut jun jachal reheb' a'an ke'sutq'i sa' li ch'och' Helam, ut ke'xk'am ajwi' chirixeb' li rixaqileb' ut lix kok'aleb' laj k'aak'alanel li ke'kanab'aak chaq sa' li ch'och'.

39 Ut lix reyebe' laj Lamanita kixk'e re laj Amulon naq taawanq choq' rey ut choq' aj taqlanel sa' xb'een lix tenamit li wankeb' sa' li ch'och' Helam; a'b'an moko taawanq ta xwankil chixb'aanunkil k'a'ruhaq li moko naxk'am ta rib' rik'in li naraj lix reyebe' laj Lamanita.

CH'OL 24

Laj Amulon naxrahob'tesi laj Alma ut eb' lix tenamit—Nateneb'aak li kamsiik sa' xb'eeneb' wi te'tijoq—Li Qaawa' naxseeb'ob'resi li riiqueb'—Naxkoleb' chiru li moosil, ut neke'-sutq'i Tzarahemla. Wan na 145–120 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq laj Amulon kixtaw usilal sa' rilob'aal lix reyebe' laj Lamanita; jo'kan ut, lix reyebe' laj Lamanita kixk'e re a'an ut re lix tenamit naq te'xaqab'aaq choq' aj tzolonel sa' xb'een lix tenamit; relik chi yaal, sa' xb'een chixjunil li tenamit li wankeb' sa' li ch'och' Xemlon, ut sa' li ch'och' Xilom, ut sa' li ch'och' Amulon.

2 Xb'aan naq eb' laj Lamanita ak ke'reechani chixjunileb' li ch'och' a'in, jo'kan naq lix reyebe' laj Lamanita kixxaqab'eb' li rey sa' xb'eeneb' chixjunil li ch'och' a'in.

3 Ut anajwan lix reyebe' laj Lamanita aj Laman xk'ab'a', naxk'am lix k'ab'a' lix yuwa', jo'kan naq li rey aj Laman nayeeman re. Ut wan choq' rey sa' xb'een jun tenamit nim xk'ihaleb'.

4 Ut a'an kixxaqab'eb' laj tzolonel xkomoneb' li ras riitz'in laj Amulon sa' li junjunq chi ch'och' li eechaninb'il xb'aan lix tenamit; ut chi jo'kan kitikla xk'utb'al li raatinob'aal laj Nefi sa' xyanqeb' chixjunil lix tenamiteb' laj Lamanita.

5 Ut a'aneb' jun tenamit chaa-b'ileb' chirib'ileb' rib'; a'ut ink'a'

neke'xnaw ru li Dios; chi moko ke'xk'ut lix komoneb' laj Amulon k'aruhaq chiruheb' chirix li Qaawa' lix Dios, chi moko lix chaq'rab' laj Moises; chi moko ke'xk'ut chiruheb' li raatin laj Abinadi;

6 A'ut ke'xk'ut chiruheb' naq te'xtz'iib'a li resileb', ut naq te'tz'iib'aq chirib'ileb' rib'.

7 Ut chi jo'kan eb' laj Lamanita ke'ok chi nimank xb'ihomaleb', ut ke'ok chi yakok chirib'ileb' rib' ut chi nimank xwankileb', ut ke'ok chi wank choq' jun tenamit seeb' ut chaab'il xna'leb'eb', jo' chanru xna'leb' li ruchich'och'; relik chi yaal, jun li tenamit q'axal seeb'eb' xna'leb', ut neke'saho' xch'ool rik'in li jar paay chi maa'usilal ut poqlenk, ka'ajwi' sa' xyanqeb' lix komoneb' a'an ink'a'.

8 Ut anajwan kik'ulman naq laj Amulon ki'ok chixk'anjelankil li "wankilal sa' xb'een laj Alma ut eb' lix komon, ut ki'ok chixrahob'tesinkil, ut chixk'eeb'al naq eb' li ralal xk'ajol te'xrahob'tesi li ralal xk'ajoleb' a'an.

9 Xb'aan naq laj Amulon naxnaw ru laj Alma, naq wanjenaq chaq choq' "jun reheb' laj tij chiru li rey, ut naq a'an li kipaab'an chaq re li raatin laj Abinadi ut ki'alinasiiik chaq chiru li rey, ut chi jo'kan kiwan xjosq'il rik'in; xb'aan naq a'an wan rub'el xwankil li rey aj Laman, a'ut kixk'anjela li wankilal sa' xb'eeneb', ut kixteneb' li ^bk'anjel

sa' xb'eeneb', ut kixk'eheb' laj taqlanel moos sa' xb'eeneb'.

10 Ut kik'ulman naq q'axal nim lix ch'a'ajkilaleb', jo'kan naq ke'ok chi elajink chi anchaleb' xmetz'ew chiru li Dios.

11 Ut laj Amulon kixtaqlaheb' naq te'xkanab' li elajink; ut kixk'eheb' aj k'aak'alanel re te'xk'aa-k'aleheb', re naq ani taatawe'q chixpatz'b'al xk'ab'a' li Dios, a'an taak'ehe'q chi kamk.

12 Ut laj Alma ut eb' lix tenamit ink'a' ke'xtaqsi xyaab'eb' xkux chiru li Qaawa' lix Dios, a'b'an nan "ke'xhoy li raameb' chiru, ut a'an kixnaw lix k'oxlahomeb' xch'ool.

13 Ut kik'ulman naq lix yaab' xkux li Qaawa' kichal rik'ineb' sa' lix ch'a'ajkilaleb', ut kixye: Taq-sihomaq lee jolom ut k'ojk'ooq chi chaab'il eech'ool, xb'aan naq ninnaw li sumwank li xek'uub' chiwu; ut laa'in tin'ok sa' sumwank rik'in lin tenamit, ut teb'in-kol chiru li moosil.

14 Ut jo'kan ajwi' tinkotz li iiq li k'eeb'il sa' xb'een lee tel, re naq ink'a' ajwi' texruuq chireek'ankil cherix, naq toj wankex chi moosil; ut a'in tinb'aanu re naq texruuq chi xaqliik moqon choq' aj ^ayehol nawom chiwix, ut re naq teenaw chi ch'olch'o naq laa'in, li Qaawa' Dios, nawula'aniheb' lin tenamit sa' lix ^bch'a'ajkilaleb'.

15 Ut anajwan kik'ulman naq li

24 ^a 8a Tz. ut S. 121:39.
⁹ a Mos. 17:1–4; 23:9.
^b Mos. 21:3–6.
 12a K'UTUL RAQAL:

Tijok.
 14a K'UTUL RAQAL:
 Aj yehol nawom;
 Xk'utb'al xyaalal.

^b K'UTUL RAQAL:
 Ch'a'ajkilal.

iiq li ke'k'ehe' sa' xb'een laj Alma ut eb' lix komon ke'seeb'ob'resiik; relik chi yaal, li Qaawa' "kixk'e-heb' xmetz'ew re naq moko ch'a'aj ta chiruheb' xk'amb'al li ^briiqeb', ut ke'xq'axtesi rib' chi saheb' sa' xch'ool ut rik'in 'kuyuk chiru chixjunil li rajom li Qaawa'.

16 Ut kik'ulman naq q'axal nim lix paab'aaleb' ut lix kuyumbé', jo'-kan naq lix yaab' xkux li Qaawa' kichal wi'chik rik'ineb', ut kixye: K'ojk'ooq chi chaab'il eech'ool, xb'aan naq sa' li kutan wulaj texinkol chiru li moosil.

17 Ut a'an kixye re laj Alma: Tat-b'eeq chiru li tenamit a'in, ut laa'in tinxik aawochb'een ut tinkol li tenamit a'in chiru li "moosil.

18 Anajwan kik'ulman naq laj Alma ut eb' lix tenamit chi q'ojyin ke'xch'utub'eb' lix ketomq, ut jo'kan ajwi' xkomon li riyajeb' li nak'uxman; relik chi yaal, chiru chixjunil li q'ojyin yookeb' chixch'utub'ankileb' lix ketomq.

19 Ut chiru eq'la li Qaawa' kixk'e chi chalk jun "nimla wara sa' xb'eeneb' laj Lamanita, relik chi yaal, ut chixjunileb' laj taqlanel moos reheb' warjenaqeb' chi tz'aqal.

20 Ut laj Alma ut eb' lix tenamit xkoheb' chiru li yamyookil ch'och'; ut chirix naq ke'b'eech' chiru chixjunil li kutan ke'x-yiib'eb' lix muheb'aal t'ikr sa' jun

li ru taq'a, ut Alma ke'xk'e choq' xk'ab'a' li ru taq'a, xb'aan naq a'an kixk'ameb' xb'e sa' li yamyookil ch'och'.

21 Relik chi yaal, ut sa' li ru taq'a Alma ke'xhoy "xb'antioxihomeb' chiru li Dios, xb'aan naq a'an kiruxtaanaheb' chaq ru, ut kixkotz chaq li riiqeb', ut kixkoleb' chaq sa' li moosil; xb'aan naq ke'wan chaq chi moosil, ut maajun kiru chi kolok reheb', ka'ajwi' li Qaawa' lix Dios.

22 Ut ke'b'antioxin chiru li Dios, relik chi yaal, chixjunileb' li winq ut li ixq reheb', ut chixjunileb' lix kok'al li neke'ru chi aatinak ke'x-taqsi xyaab'eb' xkux re xniman-kil ru lix Dios.

23 Ut anajwan li Qaawa' kixye re laj Alma: Seeb'a aawib', elen laa'at ut li tenamit a'in sa' li ch'och' a'in, xb'aan naq xe'aj ru laj Lamanita ut wankeb' chetaaqenkil; jo'kan ut, elen sa' li ch'och' a'in, ut laa'in tinrameb' ru laj Lamanita sa' li ru taq'a a'in, re naq ink'a' chik te'xik chixtaaqenkil li tenamit a'in.

24 Ut kik'ulman naq ke'el chaq sa' li ru taq'a, ut ke'xchap xb'e sa' li yamyookil ch'och'.

25 Ut chirix naq wanjenaqeb' kab'laju kutan sa' li yamyookil ch'och' ke'wulak sa' li ch'och' Tzarahemla; ut li rey aj Mosiah kixk'uleb' ajwi' rik'in sahil ch'oolejil.

15 a Mat. 11:28–30.

b Alma 31:38; 33:23.

c Tz. ut S. 54:10.

K'UTUL RAQAL:

Kuyuk.

17 a K'UTUL RAQAL:

Preexil.

19 a 1 Sam. 26:12.

21 a K'UTUL RAQAL:

B'antiox, b'antioxink.

CH'OL 25

Eb' li ralal xk'ajol laj Mulek aran Tzarahemla neke'ok choq' aj Nefi-ta—Neke'xtzol chirix lix tenamit laj Alma ut laj Tzeniff—Laj Alma naxkub'si xha' laj Limhi ut chixjunil lix tenamit—Laj Mosiah naxk'e xwan-kil laj Alma re tixk'uub' lix Iglees li Dios. Wan na 120 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT anajwan li rey aj Mosiah kix-taqla naq te'ch'utub'aaq chixjunil li tenamit.

2 Anajwan moko ke'wan ta xk'ihaleb' li ralal xk'ajol laj Nefi, malaj xk'ihaleb' lix komoneb' laj Nefi, jo' chanru xk'ihaleb' lix "tenamit laj Tzarahemla, a'an ralal xk'ajol laj ^bMulek, ut eb' li ke'chal chaq roch-b'een sa' li yamyookil ch'och'.

3 Ut moko wankeb' ta xk'ihal lix tenamit laj Nefi ut lix tenamit laj Tzarahemla jo' ta xk'ihaleb' laj Lamanita; relik chi yaal, moko wan ta jo' ta xyijach lix k'ihaleb'.

4 Ut anajwan chixjunil lix tenamit laj Nefi wankeb' chi ch'utch'u, ut jo'kaneb' ajwi' chixjunil lix tenamit laj Tzarahemla, ut ch'utch'uukeb' sa' ka' ch'uut.

5 Ut kik'ulman naq laj Mosiah kixye, ut kixtaqla xyeeb'al re lix tenamit li esil tz'iib'anb'il xb'aan laj Tzeniff; relik chi yaal, kixye li esil tz'iib'anb'il xb'aan lix tenamit laj Tzeniff, chalen chaq naq ke'el

chaq Tzarahemla toj reetal naq ke'sutqi' wi'chik.

6 Ut kixye ajwi' li aatin tz'iib'an-b'il sa' li resilal laj Alma ut eb' li ras riitz'in, ut chixjunil lix ch'a'aj-kilaleb', chalen naq ke'el chaq Tzarahemla toj reetal naq ke'sut-qi' wi'chik.

7 Ut anajwan, naq laj Mosiah kixk'e xraqik xyeeb'al li aatin sa' li tz'iib'anb'il hu, eb' lix tenamit li ke'kana sa' li ch'och' ke'chal xsachikeb' xch'ool ut k'a'jo'eb' xk'a'uxl.

8 Xb'aan naq moko neke'xnaw ta k'a'ru te'xk'oxla; ut naq ke'ri-aleb' li ani ke'kole' chaq "chi moosil, ke'nujak rik'in sahil ch'oolejil q'axal nim.

9 Ut jo'kan wi'chik, naq ke'x-k'oxlaheb' li ras riitz'in li ke'kam-siik chaq xb'aaneb' laj Lamanita, ke'nujak rik'in rahil ch'oolejil, ut ke'el ajwi' xya'aleb' ru chi naab'al xb'aan xrahileb' xch'ool.

10 Ut jo'kan wi'chik, naq ke'x-k'oxla xnach'il lix chaab'ilal li Dios, ut lix wankil sa' xkolb'al laj Alma ut eb' li ras riitz'in sa' ruq'eb' chaq laj Lamanita ut chiru chaq li moosil, ke'xtaqsi lix yaab'eb' xkux ut ke'b'antioxin chiru li Dios.

11 Ut jo'kan wi'chik, naq ke'x-k'oxlaheb' laj Lamanita, a'aneb' ras riitz'ineb', ut li maak ut tz'aj-nil li wankeb' wi', ke'nujak rik'in "rahilal ut yot'e'k chirix lix chaa-b'ilaleb' li ^braam.

25 *a* Omni 1:13–19.
b Hel. 6:10.
K'UTUL RAQAL:
Mulek.

8 *a* Mos. 22:11–13.
11 *a* Mos. 28:3–4;
Alma 13:27.
b K'UTUL RAQAL:

Aamej—Lix loq'aleb'
li aamej.

12 Ut kik'ulman naq eb' li ralar xk'ajol laj Amulon ut eb' lix komon, li ke'xk'am chaq choq' rixaqileb' lix rab'ineb' laj Lamanita, ke'raho' xch'ool xb'aan xb'aanuhomeb' lix yuwa'eb', ut ink'a' chik ke'raj k'ab'a'iik rik'in lix k'ab'a'eb' lix yuwa'eb'; jo'kan naq ke'xk'ul sa' xb'eeneb' lix k'ab'a' laj Nefi, re naq ralar xk'ajol laj Nefi taayee-manq reheb' ut te'k'ehe'q sa' ajl sa' xyanqeb' li ani aj Nefita neke'yehe' re.

13 Ut anajwan chixjunileb' lix tenamit laj Tzarahemla "k'eeb'ileb' sa' ajl rik'ineb' laj Nefita, ut a'in sa' xk'ab'a' naq maa'ani chik ajenaq'axtesiman xwankilal li rey sa' xb'een, ka'ajeb' wi' li ani ralar xk'ajol laj Nefi.

14 Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq laj Mosiah kiraq'e' chi aatinak ut chixyeeb'al reheb' li tenamit li aatin tz'iib'anb'il, kiraj naq laj Alma taaraatinahe' ajwi' li tenamit.

15 Ut laj Alma kiraatinahe', naq wankeb' chi ch'utch'u sa' xninqal ch'uut, ut xko'o sa' li junjunq ch'uut, ut kixjultika chiruheb' li tenamit li jalb'a-k'a'uxlej, ut xpaab'ankil li Qaawa'.

16 Ut a'an ki'elajin chiruheb' lix tenamit laj Limhi ut eb' li ras riitz'in, chixjunileb' li ke'kole' chaq chiru moosil, naq taajultiko'q reheb' naq a' li Qaawa' li kikolok chaq reheb'.

17 Ut kik'ulman naq chirix naq laj Alma kixk'ut k'iila na'leb'

chiru li tenamit, ut kixk'e xraqik raatinankileb', naq li rey aj Limhi kiraj naq taakub'eeq xha', ut chixjunileb' lix tenamit ke'raj naq te'kub'eeq ajwi' xha'.

18 Jo'kan ut, laj Alma xko'o sa' li ha' ut "kixkub'siheb' xha'; relik chi yaal, kixkub'siheb' xha' jo' chanru ajwi' naq kixb'aanu reheb' lix komon sa' li ^bha' Mormon; relik chi yaal, ut jo' k'ihaleb' li kixkub'siheb' xha' ke'wan xna'aj sa' lix iglees li Dios; ut a'in xb'aan naq neke'xpaab' li raatin laj Alma.

19 Ut kik'ulman naq li rey aj Mosiah kixk'e re laj Alma naq tixxaqab'eb' li iglees chiru chixjunil li ch'och' Tzarahemla; ut kixk'e "xwankil chixk'ojob'ankileb' laj tij ut laj tzolonel sa' xb'een li junjunq chi iglees.

20 Anajwan a'in kib'aanuman xb'aan naq q'axal k'ihab' li tenamit, jo'kan naq moko ke'ru ta chi jolomiik xb'aan jun aj tzolonel; chi moko ke'ru chixjunileb' chirab'inkil li raatin li Dios sa' junaj chi ch'utlajik;

21 Jo'kan naq ke'xch'utub' rib' sa' li junjunq chi ch'uut, a'eb' iglees neke'yehe' re; li junjunq chi iglees wankeb' laj tij ut laj tzolonel reheb'; ut li junjunq chi aj tij naxjultika li aatin jo' chanru naq q'axtesinb'il re rik'in xtz'uumal re laj Alma.

22 Ut chi jo'kan, us ta k'iila iglees wan, chixjunileb' junajeb' chi "iglees, relik chi yaal, a'aneb' lix

iglees li Dios; xb'aan naq maak'a' najultikaman sa' chixjunileb' li iglees, ka'ajwi' li jalb'a-k'a'uxlej ut xpaab'ankil li Dios.

23 Ut anajwan wuqub' li iglees ke'wan sa' li ch'och' Tzarahemla. Ut kik'ulman naq yalaq ani li te'ajoq re xk'ulb'al sa' xb'eeneb' lix "k'ab'a' li Kristo, malaj li Dios, ke'xjunaji rib' rik'ineb' lix iglees li Dios;

24 Ut a'aneb' "xtenamit li Dios neke'yehé' re. Ut li Qaawa' kixhoy lix Musiq' sa' xb'eeneb', ut ke'osob'te-siik, ut ke'usa sa' li ch'och'.

rey aj Benjamin, rik'in naq kok'a'leb' sa' li kutan naq a'an kiraatina lix tenamit, ut ink'a' neke'xpaab' li na'leb' kanab'anb'il chaq xb'aa-neb' lix yuwa'eb'.

2 Ink'a' ke'xpaab' li k'a'ru kiyehe' chaq chirix lix waklijikeb' li kamenaq chi yo'yo, chi moko neke'xpaab' chirix lix k'ulunik li Kristo.

3 Ut anajwan xb'aan xmaak'a'il lix paab'aaleb', ink'a' ke'ru "chix-tawb'al ru li raatin li Dios, ut ke'-kawu li raameb'.

4 Ut ink'a' ke'raj kub'siik xha'; chi moko ke'raj xjunajinkil rib' rik'in li iglees. Ut ke'wan choq' jachb'il ru tenamit chirix lix paa-b'aaleb', ut jo'kan ke'kana chi junelik, sa' li "tz'ejwalejil na'leb' ut li maak wankeb' wi', xb'aan naq ink'a' ke'raj xpatz'b'al xk'ab'a' li Qaawa' lix Dios.

5 Ut anajwan sa' li rawa'b'e-jil laj Mosiah moko ke'wan ta jo'xyijach ta xk'ihal lix tenamit li Dios; a'ut sa' xk'ab'a' li "jachok-ib' sa' xyanqeb' li komon, ke'niman xk'ihaleb'.

6 Xb'aan naq kik'ulman naq ke'x-b'alaq'i naab'al, rik'in li lix sahil aatineb', li wankeb' sa' li iglees, ut ke'xk'eheb' chixb'aaununkil k'iila maak; jo'kan naq ki'aje' ru naq eb' li xe'b'aaununk re li maak, li wankeb' sa' li iglees, "te'tije'q xb'aan li iglees.

CH'OL 26

K'iila komon re li iglees neke'k'ame' xb'e sa' li maak xb'aaneb' li ink'a' neke'paab'an—Nayeechi'iman li junelik yu'am re laj Alma—Eb' li neke'xjal xk'a'uxl ut neke'kub'e xha' neke'xk'ul xkuyb'aleb' xmaak—Eb' li komon re li iglees li xe'maakob', li neke'xjal xk'a'uxl ut neke'xch'olob' lix maak re laj Alma ut re li Qaawa' te'kuye'q xmaak; wi ink'a' neke'xb'aanu, moko te'k'ehe'q ta sa' ajl sa' xyanqeb' li tenamit re li iglees. Wan na 120–100 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN kik'ulman naq ke'wan naab'al reheb' li tasal tenamit li toj yookeb' chi ninqank li ink'a' ke'ru chixtawb'al ru li raatin li

23a K'UTUL RAQAL:
Jesukristo—
Xk'ulb'al lix k'ab'a'
li Jesukristo sa'
qab'een.
24a K'UTUL RAQAL:

Sumwank.
26 3a K'UTUL RAQAL:
Tawom ru.
4a K'UTUL RAQAL:
Ruchich'och'il winq.
5a K'UTUL RAQAL:

Q'etok paab'ank;
Wech'ok-ib'.
6a Alma 5:57–58; 6:3.
K'UTUL RAQAL:
Tijom, xtijb'al.

7 Ut kik'ulman naq ke'k'ame' chiruheb' laj tij, ut ke'q'axtesiih chiruheb' laj tij xb'aaneb' laj tzolone; ut eb' laj tij ke'xk'ameb' chiru laj Alma, a'an li "taqenaqil aj tij.

8 Anajwan li rey aj Mosiah kix'e chaq re laj Alma li wankilal sa' xb'een li iglees.

9 Ut kik'ulman naq laj Alma moko kixnaw ta chirixeb'; a'b'an ke'wan naab'al aj yehol nawom chirixeb'; relik chi yaal, eb' li tenamit ke'xaqli ut ke'xch'olob' xyaalal lix maa'usilaleb' chi naab'al.

10 Anajwan maajun wa chaq xk'ulman xkomon a'in sa' li iglees; jo'kan naq laj Alma kich'a'ajko' sa' xmusiq', ut kixtaqla naq te'k'ame'q chiru li rey.

11 Ut kixye re li rey: K'e reetal, wahi'keb' naab'al li ke'qak'am chawu, li jitb'ileb' xb'aaneb' li ras riitz'in; relik chi yaal, ut tawb'ileb' sa' li jar paay chi maa'usilal. Ut moko neke'xjal ta xk'a'uxl chirixeb' lix maa'usilal; jo'kan naq xe'qak'am chawu, re taaraq aatin chirixeb' jo' chanru lix maakeb'.

12 A'b'an li rey aj Mosiah kixye re laj Alma: K'e reetal, laa'in moko ninraq ta aatin chirixeb'; jo'kan naq "ninq'axtesiheb' sa' aawuq' re taaraqeq' aatin chirixeb'.

13 Ut anajwan kich'a'ajko' wi'chik xmusiq' laj Alma; ut xko'o ut kixpatz' re li Qaawa' k'a'ru tixb'aanu chirix li na'leb' a'in,

xb'aan naq naxxuwa naq tixb'aanu li k'a'ru ink'a' us sa' rilob'aal li Dios.

14 Ut kik'ulman naq chirix naq kixhoy x'anchalil li raam chiru li Dios, kichal lix yaab' xkux li Qaawa' rik'in, ut kixye:

15 Osob'tesinb'ilat laa'at, Alma, ut osob'tesinb'ileb' li ke'kub'e xha' sa' li "ha' Mormon. Laa'at osob'tesinb'ilat xb'aan laa' paab'aal q'axal nim, ka'ajwi' rik'in li raatin lin moos aj Abinadi.

16 Ut osob'tesinb'ileb' a'an xb'aan lix paab'aaleb' q'axal nim, ka'ajwi' rik'in li aatin li xaye reheb'.

17 Ut laa'at osob'tesinb'ilat xb'aan naq xaxaqab' jun li "iglees sa' xyanq li tenamit a'in; ut eb' a'an te'xaqab'aaq, ut te'wanq choq' intenamit.

18 Relik chi yaal, osob'tesinb'il li tenamit a'in li wankeb' xch'ool chixk'amb'al "ink'ab'a; xb'aan naq rik'in lin k'ab'a' naq te'b'oqe'q, ut weheb'.

19 Ut sa' xk'ab'a' naq katpatz'ok we chirix laj q'etol aatin, osob'tesinb'ilat.

20 Laa'at inmoos, ut nin'ok sa' sumwank aawik'in naq taa'wanq "aayu'am chi junelik; ut laa'at tatk'anjelaq chiwu ut tatk'ix sa' lin k'ab'a', ut taach'utub'eb' inkarneer.

21 Ut li ani taa'ab'inq re lix yaab'

7a Mos. 29:42.

12a Tz. ut S. 42:78–93.

15a Mos. 18:30.

b Mos. 17:2.

K'UTUL RAQAL:

Paab'aal.

17a Mos. 25:19–24.

18a Mos. 1:11; 5:8.

K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—

Xk'ulb'al lix k'ab'a'

li Jesukristo sa'

qab'een.

20a K'UTUL RAQAL:

Sik'b'il ru; Xsik'b'al

ru; Junelik yu'am,

yu'am chi junelik.

inkux taawanq choq' "inkarneer, ut a'an taak'ul sa' li iglees, ut a'an, laa'in ajwi' tink'ul.

22 Xb'aan naq k'e reetal, a'in lin iglees; ani "nakub'e xha' taakub'eeq xha' choq' re li jalb'a-k'a'uxlej. Ut ani li nekek'ul tixpaab' lin k'ab'a'; ut a'an ^btinkuy xmaak chi ink'a' ramb'il.

23 Xb'aan naq laa'in li "nink'ul sa' inb'een lix maak li ruchich'och'; xb'aan naq laa'in li ^bkinyo'ob'tesink reheb'; ut laa'in li nink'ehok re li ani napaab'an toj sa' roso'jik, jun li na'ajej sa' lin nim uq'.

24 Xb'aan naq k'e reetal, rik'in lin k'ab'a' naq neke'b'oqe'; ut wi "neke'xnaw wu te'chalq, ut te'wanq junaq xna'aj chi junelik sa' lin nim uq'.

25 Ut taak'ulmanq naq jo'q'e taayaab'asiq li "xkab' trompeet, chirix a'an eb' li maajo'q'e ^bxenawok wu te'chalq ut te'xaqliiq chiwu.

26 Toja' ut naq te'xnaw naq laa'in li Qaawa' lix Dios, naq laa'in aj Tojol rixeb', a'b'an ink'a' ke'raj toje'k rix.

27 Toja' ut naq laa'in tinch'olob' chiruheb' naq maajo'q'e

"keb'innaw ru; ut ^bte'xik sa' li 'xam junelik nakana, li kawresinb'il choq' re laj tza ut eb' lix anjel.

28 Jo'kan naq ninye aawe, naq li ani ink'a' "taa'ab'inq re lix yaab' inkux, a'an ajwi' moko teek'ul ta sa' lin iglees, xb'aan naq a'an moko tink'ul ta sa' roso'jik li kutan.

29 Jo'kan naq ninye aawe: Ayu; ut ani naq'etok aatin chiwu, a'an "taaraq aatin chirix ^ba' yaal jo' chanru li maak kixb'aanu; ut wi 'naxch'olob' lix maak chawu ut chiwu laa'in, ut ^dnaxjal xk'a'uxl sa' x'anchalil xch'ool, a'an "kuyb'ilaq xmaak eeb'aan, ut laa'in ajwi' tinkuy xmaak.

30 Relik chi yaal, ut "jo' k'ihal sut ^bte'xjal xk'a'uxl lin tenamit laa'in tinkuy li q'etok aatin xe'xb'aanu chiwu.

31 Ut laa'ex ajwi' "teekuy eemaak cherib'il eerib'; xb'aan naq chi yaal ninye eere, ani ink'a' naxkuy xmaak li ras rii-tz'in naq naxye naq xjal xk'a'uxl, a'an ajwi' xk'e rib' rub'el tojb'a-maak.

32 Anajwan ninye aawe, Ayu; ut li ani ink'a' tixjal xk'a'uxl chirix lix

21 a K'UTUL RAQAL:
Chaab'il aj llo
Karneer.
22 a 2 Ne. 9:23.
K'UTUL RAQAL:
Kub'iha', kub'sink
ha'.
b K'UTUL RAQAL:
Kuyuk maak;
Risinkil li maak.
23 a K'UTUL RAQAL: Aj
Tojol-ix.
b K'UTUL RAQAL:
Yo'ob'tesink.

24 a Jwan 17:3.
25 a Tz. ut S. 88:99, 109.
b Tz. ut S. 76:81-86.
27 a Mat. 7:21-23.
b Luk. 13:27.
c Tz. ut S. 76:43-44.
28 a 2 Ne. 9:31;
Tz. ut S. 1:14.
29 a K'UTUL RAQAL:
Raqok aatin, raqb'a-
aatin.
b K'UTUL RAQAL:
Teneb'aak,
teneb'anb'il.

c 3 Ne. 1:25.
K'UTUL RAQAL:
Ch'olob'ank maak.
d K'UTUL RAQAL:
Jalok k'a'uxl, jalb'a-
k'a'uxlej.
e K'UTUL RAQAL:
Kuyuk maak.
30 a Moro. 6:8.
b Esek. 33:11, 15-16;
Hech. 3:19-20;
Mos. 29:19-20.
31 a 3 Ne. 13:14-15;
Tz. ut S. 64:9-10.

maak, a'an ajwi' moko taak'ehe'q ta sa' ajl sa' xyanq lin tenamit; ut a'in taab'aanumanq chalen sa' li hoonal a'in.

33 Ut kik'ulman naq chirix naq laj Alma kirab'i li aatin a'in, kix-tz'iib'a re naq taawanq rik'in, ut re naq taaruq chixraqb'al aatin chirix li tenamit re li iglees a'an, jo' chanru lix taqlahom li Dios.

34 Ut kik'ulman naq laj Alma xko'o ut kixraq aatin chirixeb' li ke'tawe' sa' li maa'usilal, jo' chanru li raatin li Qaawa'.

35 Ut eb' li ani ke'jalok xk'a'uxleb' chirixeb' lix maak ut "ke'xch'olob'eb', eb' a'an kixk'e sa' ajl sa' xyanqeb' li tenamit re li iglees;

36 Ut eb' li ink'a' ke'raj xch'olob'ankil lix maak ut xjalb'al xk'a'uxleb' chirix lix maa'usilaleb', eb' a'an moko ke'k'ehe' ta sa' ajl sa' xyanqeb' li tenamit re li iglees, ut "ke'sache' reetalil lix k'ab'a'eb'.

37 Ut kik'ulman naq laj Alma kixtuqub' chixjunil li k'aru na'uxman sa' li iglees; ut ke'ok wi'chik chi wank sa' tuqtuukilal ut chi usaak chi numtajenaq sa' li k'aru na'uxman sa' li iglees, ut ke'b'eech chi tiikeb' xk'a'uxl chiru li Dios; naab'aleb' li ke'xk'ul ut naab'aleb' li ke'xkub'siheb' xha'.

38 Ut anajwan chixjunil li k'a'aq re ru a'in ke'xb'aanu laj Alma ut

eb' li rech aj k'anjel li wankeb' sa' xb'eenil li iglees, ut ke'b'eech chi yalb'ileb' anchal xq'e, ut ke'xk'ut li raatin li Dios sa' chixjunil li k'a'aq re ru, ut ke'xnumsi li k'iila paay chi ch'a'ajkilal, ut ke'rahob'tesiik xb'aaneb' chixjunil li moko ke'wan ta sa' lix iglees li Dios.

39 Ut ke'xtijeb' li ras riitz'in; ut ke'xk'ul ajwi' "xtijb'aleb', li junjung xb'aan li raatin li Dios, jo' chanruheb' lix maak, malaj li maak kixb'aanu chaq, chi taqlanb'ileb' xb'aan li Dios naq ^bte'tijjoq chi ink'a' te'xkanab', ut naq 'te'b'antioxinq sa' chixjunil li k'a'aq re ru.

CH'OL 27

Laj Mosiah naxye naq miwan li rahob'tesink ut chiwangq li juntaq'eetalil —Laj Alma li alalb'ej ut eb' li kaahib' ralar laj Mosiah neke'xsik' xsachb'al li iglees—Jun li anjel naxk'ut rib' ut naxtaqlaheb' chixkanab'ankil lix maa'us aj b'e—Laj Alma namemob'resiik—Chixjunileb' li wingtento te'yo'laaq wi'chik re te'xk'ul li kolb'a-ib'—Laj Alma ut eb' li ralar laj Mosiah neke'xch'olob' li sahil esilal. Wan na 100–92 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq q'axal kiniman li rahob'tesink kik'ehe'

35 a K'UTUL RAQAL:
Ch'olob'ank maak.

36 a Exo. 32:33;
Alma 1:24.

K'UTUL RAQAL:
Xhuhil li yu'amej;
Isiik chaq.

39 a K'UTUL RAQAL:

Tijom, xtijb'al.
b 2 Ne. 32:8–9.

c K'UTUL RAQAL:
B'antiox, b'antioxink.

sa' xb'een li iglees xb'aaneb' li ink'a' neke'paab'an, jo'kan naq sa' li iglees ke'ok chixwech'b'al rix, ut chixyeeb'al resil li na'leb' a'an reheb' lix jolominel; ut eb' a'an ke'xye resil re laj Alma. Ut laj Alma kixch'olob' li na'leb' a'an chiru laj Mosiah, lix reyeb'. Ut laj Mosiah kixk'uub' xna'leb' rik'ineb' laj tij chiru.

2 Ut kik'ulman naq li rey aj Mosiah kixtaqla xjek'inkil jun li aatin chiru chixjunil li ch'och' sa' xsutam, naq maajun taawanq li ink'a' napaab'an, li "taarahob'tesinq re anihaq reheb' li wankeb' sa' lix iglees li Dios.

3 Ut kiwan jun li taqlahom q'axal kaw sa'eb' chixjunil li iglees naq maajun rahob'tesink taawanq sa' xyanqeb', naq taawanq "juntaq'eetalil sa' xyanqeb' chixjunil li winq;

4 Naq maajun q'etq'etil chi moko nimank-ib' che'xkanab' chixpo'b'al li "tuqtuukilal wankeb' wi'; naq li junjunq chi winq^bchixk'oxla li ras riitz'in jo' naxk'oxla rib' a'an, ut che'k'anjelaq rik'in tz'aqal li ruq' re xk'ulb'al li taa'k'anjelaq reheb'.

5 Relik chi yaal, ut chixjunileb' laj tij ut laj tzolonel reheb' tento "te'k'anjelaq rik'in tz'aqaleb' li ruq' re xk'ulb'al li tak'anjelaq reheb', chi yalaq chan ru, ka'ajwi' sa' li yajel malaj sa' li nimla neb'a'il

ink'a'; ut rik'in xb'aanunkil chixjunil li k'a'aq re ru a'in, kinumta li^brusilal li Dios rik'ineb'.

6 Ut ki'ok wi'chik chi wank nimla tuqtuukilal sa' li ch'och'; ut eb' li tenamit k'a'jo' naq ke'ok chi k'ihank, ut ke'ok chixjek'in kil rib' chiru lix b'een li ch'och', relik chi yaal, sa' xnim li saq'e ut sa' xtze, sa' releb' saq'e ut sa' rokeb', ut ke'xkab'la li ninqi tenamit ut k'aleb'aal sa' chixjunil li jar raqal chi ch'och'.

7 Ut li Qaawa' kirula'aniheb' ut kixk'eheb' chi usaak, ut ke'ok choq' jun tenamit nim ut b'ihom.

8 Anajwan eb' li ralal laj Mosiah k'eeb'ileb' sa' ajl sa' xyanqeb' li ink'a' neke'paab'an; ut jo'kan ajwi' jun reheb' li "ralal laj Alma kixk'ehe' sa' ajl sa' xyanqeb', a'an aj Alma xk'ab'a, jo' chanru xyuwa'; a'b'an a'an ki'ok choq' jun winq q'axal aj maak ut aj^bloq'onihom pak'b'il dios. Ut a'an jun winq k'iila aatin nayehok, ut k'a'jo' li sahil aatin kixye re li tenamit; jo'kan naq kixk'ameb' xb'e naab'al li tenamit chixb'aanunkil jo' chanru xmaa'usilal a'an.

9 Ut k'a'jo' naq ki'ok chixramb'al ru li chaab'ilo'k sa' lix iglees li Dios; rik'in "xmaq'b'aleb' xch'ool li tenamit; rik'in xk'eeb'al chi uxmank naab'al li jachok-ib' sa' xyanq li tenamit; rik'in

27 2a K'UTUL RAQAL:
Rahob'tesiik xb'aan
xpaab'aal.
3a Mos. 23:7; 29:32.
4a K'UTUL RAQAL:
Tuqtuukilal.

b K'UTUL RAQAL:
Xk'eeb'al xloq'al.
5a Mos. 18:24, 26.
b K'UTUL RAQAL:
Usilal.
8a K'UTUL RAQAL:

Alma, ralal laj Alma.
b K'UTUL RAQAL:
Pak'b'il dios,
xloq'oninkil.
9a 2 Sam. 15:1-6.

xtenq'ankil laj xik' ilonel re li Dios, re naq tixk'anjela lix wankilal sa' xb'eeneb'.

10 Ut anajwan kik'ulman, naq yoo chi xik yalaq b'ar chixsachb'al lix iglees li Dios, xb'aan naq sa' muqmu naxik yalaq b'ar rochb'eeneb' li ralal laj Mosiah ut naxsik' xsachb'al li iglees, ut xsachb'al xb'eheb' lix tenamit li Qaawa', jo' yeeb'il naq ink'a' taa'uxmanq sa' lix taqlahom li Dios, malaj ut jo'kan ajwi' sa' xtaqlahom li rey—

11 Ut jo' kinye eere, naq yookeb' chi xik yalaq b'ar sa' "xpo'jikeb' xch'ool rik'in li Dios, k'ehomaq reetal, lix ^banjel li Qaawa' 'kixk'ut rib' chiruheb'; ut kikub'e chaq chanchan sa' jun choql; ut ki'aa-tinak chanchan rik'in xyaab' li kaaq, ut xb'aan a'an kichiiq'an li ch'och' li xaqqookeb' wi';

12 Ut k'a'jo' xsachikeb' xch'ool, jo'kan naq ke'tane' chi ch'och', ut moko ke'xtaw ta ru li aatin li kixye reheb'.

13 A'b'anan a'an kixjap wi'chik re, ut kixye: At Alma, waklin ut xaqlin chaq, xb'aan naq k'a'ut naq nakarahob'tesi lix iglees li Dios? Xb'aan naq li Qaawa' kixye: "A'in lin iglees, ut laa'in tinxaqab', ut maak'a' taat'anoq re, ka'ajwi' li q'etok aatin re lin tenamit.

14 Ut jo'kan wi'chik, li anjel kixye: K'e reetal, li Qaawa' xrab'i lix ^atijeb' lix tenamit, ut jo'kan ajwi' lix tij laj Alma lix moos, a'an

laa yuwa'; xb'aan naq a'an xtijok rik'in nimla paab'aal chawix re tat'ameq' chixnawb'al chirix li yaal; jo'kan ut, a'in li ajom kinchali wi', re xq'unb'esinkil aach'ool chirix lix wankil li Dios ut li wankilal k'eeb'il xb'aan a'an, re naq taasumeeq ru lix ^btijeb' lix moos jo' chanru xpaabaaleb'.

15 Ut anajwan k'e reetal, ma naru tab'i' teeye naq maak'a' xwankil li Dios? Xb'aan naq k'ehomaq reetal, ma ink'a' nachiiq'an li ch'och' rik'in xyaab' inkux? Ut ma ink'a' ajwi' nekexru chiwilb'al cheru? Ut laa'in taqlanb'ilin xb'aan li Dios.

16 Anajwan ninye aawe: Ayu, ut chijultiko'q aawe lix preexileb' laa yuwa' sa' li ch'och' Helam, ut sa' li ch'och' Nefi; ut chijultiko'q aawe chanru xnimal ru li k'a'aq re ru kixbaanu choq' reheb'; xb'aan naq ke'wan chi moosil, ut a'an "kixkoleb'. Ut anajwan ninye aawe, at Alma, chap laa b'e, ut maasik' chik xsachb'al li iglees, re naq sumenb'ilaq lix tijeb', ut a'in us ta aajunes taawaj tz'eqmank.

17 Ut anajwan kik'ulman naq a'in roso'jik li aatin kixye li anjel re laj Alma, ut xko'o.

18 Ut anajwan laj Alma ut eb' li wankeb' rik'in ke'tane' wi'chik chi ch'och', xb'aan naq nim xsachikeb' xch'ool; xb'aan naq rik'in tz'aqal xnaq'eb' ru ke'ril chaq jun lix anjel li Qaawa'; ut lix yaab'

11 a K'UTUL RAQAL:
Po'resink ch'oollej.
b K'UTUL RAQAL:
Anjel.

c Hech. 9:1–9;
Alma 8:15.
13 a K'UTUL RAQAL:
Jesukristo—Xjolomil

li Igles.
14 a Alma 10:22.
b Morm. 9:36–37.
16 a Mos. 23:1–4.

xkux chanchan li kaaq, ut kixchiq' li ch'och'; ut ke'xnaw naq maa-k'a' chik wan li maawa' ta xwan-kil li Dios li naru chixchiq'b'al li ch'och' ut xk'eeb'al chi siksoth chanchan naq ok re chixjachb'al rib' sa' xyi.

19 Ut anajwan q'axal nim xsa-chik xch'ool laj Alma jo'kan naq kimemo' re, ut ink'a' kiru chix-teeb'al re; relik chi yaal, ut kiq'u-no' xmetz'ew, toj reetal ink'a' naru chireek'asinkil li ruq'; jo'kan naq kixoke' xb'aaneb' li wankeb' rik'in, ut kik'ame' chi maak'a' xkawilal, toj reetal naq kiyokob'aak chiru lix yuwa'.

20 Ut ke'xnumsi resil chiru lix yuwa' chixjunil li k'aru ke'xk'ul chaq; ut lix yuwa' kisaho' sa' xch'ool, xb'aan naq kixnaw naq a'an lix wankil li Dios.

21 Ut kixtaqla xch'utub'ankil li k'iila tenamit re te'xk'e reetal k'aru kixb'aanu li Qaawa' choq' re li ralal, ut jo'kan ajwi' choq' reheb' li ke'wan rochb'een.

22 Ut kixtaqla naq te'xch'utub' rib' laj tij, ut ke'ok chi kuyuk sa', ut chi tijok chiru li Qaawa' lix Dios naq a'an tixte xtz'uumal re laj Alma, re naq taaruq chi aatinak, ut jo'kan ajwi' naq tixk'ul xmetz'ew li roq ruq'—re naq te'te-heq rilob'aaleb' li tenamit re ril-b'al ut xnawb'al lix chaab'ilal ut lix loq'al li Dios.

23 Ut kik'ulman naq chirix naq

ke'kuyuk sa' ut ke'tijok chiru xnumik wiib' kutan ut wiib' q'oj-yin, li roq ruq' laj Alma kixk'ul xmetz'ew, ut kixaqli ut ki'ok chi-raatinankileb', ut kixye reheb' naq chik'ojob'aaq xch'ooleb' chi chaab'il.

24 Xb'aan naq, chan a'an, laa'in xinjal ink'a'uxl chirixeb' lin maak, ut "tojb'il wix xb'aan li Qaawa'; k'ehomaq reetal naq yo'lajenaqin rik'in li Musiq'ej.

25 Ut li Qaawa' kixye we: Mi-sach aach'ool naq chixjunileb' li winq; relik chi yaal, eb' li winq ut eb' li ixq, chixjunil li tenamit, junkab'al, aatinob'aal, ut teepal, tento "te'yo'laaq wi'chik, relik chi yaal, tento te'yo'laaq rik'in li Dios, ut b'te'jalaq chaq sa' lix 'tz'ejwalejil ut t'anaqil wanjikeb', re te'wanq sa' tiikilal, chi tojb'ileb' rix xb'aan li Dios, chi okenaqeb' choq' ralal ut xrab'in;

26 Ut chi jo'kan neke'ok choq' ak'il yo'ob'tesihom; ut wi ink'a' neke'xb'aanu a'in, "maamin te'-ruuq chireechaninkil lix awa'b'e-jihom li Dios.

27 Ninye eere, wi moko wan ta chi jo'kan, tento te'tz'eqmanq; ut a'in ninnaw, xb'aan naq kinwan choq' re li tz'eqmank.

28 A'b'anan, chirix b'eeek chiru naab'al li rahilal; chirix xyot'b'al inch'ool chi ka'ch'in chik ma nin-kam, li Qaawa' rik'in uxtaan kix-k'oxla naq us inxokb'al chaq sa' li

24a 2 Ne. 2:6–7.
 K'UTUL RAQAL:
 Tojok-ix, tojb'il rix,
 tojb'al-ix.
 25a Rom. 6:3–11;

Mos. 5:7;
 Alma 5:14;
 Mois. 6:59.
 K'UTUL RAQAL:
 Yo'laak wi'chik,

yo'laak rik'in li Dios.
 b Mos. 3:19; 16:3.
 c K'UTUL RAQAL: Re
 tz'ejwalej.
 26a Jwan 3:5.

“k’ate’k li maajo’q’e na’oso’, ut yo’-lajenaqin rik’in li Dios.

29 Li waam tojb’il rix chiru lix k’ahil li yot’e’k ut lix b’ak’leb’ li maa’usilal. Kinwan chaq sa’ li jul q’axal q’ojyin xsa’, a’b’an anajwan nawil lix sachb’a-ch’oolejil saqen li Dios. “Kiyot’e’ li waam rik’in li rahilal chi junelik; a’b’an xokb’ilin, ut moko ra ta chik li waam.

30 Laa’in kintz’eqtaana laj Tojol wix, ut kintz’eqtaana xyaalal li k’aru yeeb’il xb’aaneb’ li qayuwaw’a; a’b’an anajwan, re te’ril chi xb’eenilaj naq a’an taachalq, ut naq jultik re li junjung chi yo’ob’tesihom li b’arwan kixyo’ob’tesi, a’an tixk’utb’esi rib’ chiruheb’ chixjunil.

31 Relik chi yaal, li “junjung chi xb’een aqej taab’ase’q, ut li junjung chi ru’uj aq’ej taach’olob’anq chiru a’an. Relik chi yaal, sa’ ajwi’ li roso’jik kutan, naq chixjunileb’ li winq te’xaqliiq re ^btaaraq’eq aatin chirixeb’ xb’aan a’an, toja’ naq te’xch’olob’ xyaalal naq a’an li Dios; toja’ naq te’xch’olob’ xyaalal, eb’ li ani neke’wan chi ‘maak’a’eb’ xDios sa’ li ruchich’och’, naq li aatin raqb’il, chirix jun li tojb’a-maak li junelik taakanaaq, tiik ru sa’ xb’eeneb’; toja’ ut naq te’siksotq ut te’chenchotq, ut te’xka’ch’inob’resi rib’ naq ilb’ileb’ xb’aan lix naq’ ru a’an, li ^dna’ilok re chixjunil.

32 Ut anajwan kik’ulman naq laj

Alma chalen sa’ li kutan a’an ki’ok chixtzolb’aleb’ li tenamit, ut eb’ li ke’wan rik’in laj Alma sa’ li hoonal naq li anjel kixk’ut rib’ chiruheb’, ut yalaq b’ar neke’xik chiru chixjunil li ch’och’, chixpuktesinkil re chixjunil li tenamit resil li k’a’aq re ru ke’rab’i ut ke’ril chaq, ut chixjultikankil li raatin li Dios sa’ xyi naab’al li rahilal numsinb’il, ut rahob’tesinb’ileb’ chi naab’al xb’aaneb’ li ink’a’ neke’paab’an, ut sak’b’ileb’ xb’aaneb’ naab’al reheb’.

33 A’b’anan us ta ke’xk’ul chixjunil a’in, maak’a’jo’ naq ke’xk’e xk’ojob’ankil xch’ool li iglees, ut ke’xk’ojob’eb’ xpaab’aal, ut ke’xtz’aama chiruheb’ rik’in najtil oyb’enink ut naab’al lix tawasin kil rib’ naq che’xpaab’ lix taqlahom li Dios.

34 Ut kaahib’ reheb’ a’aneb’ “ralal laj Mosiah; ut a’aneb’ laj Ammon, laj Aaron, laj Omner, ut laj Himni xk’ab’a’eb’; a’in xk’ab’a’eb’ li ralal laj Mosiah.

35 Ut eb’ a’an ke’b’EEK chiru chixjunil li ch’och’ Tzarahemla, ut sa’ xyanqeb’ chixjunil li tenamit li wankeb’ rub’el rawa’b’ejil li rey aj Mosiah, ut q’axal k’EEK’ookeb’ xch’ool chixtuqub’ankil chixjunil li ra ke’xb’aanu chaq re li iglees, rik’in xch’olob’ankil chixjunil lix maak, ut xpuktesinkil resil chixjunil li k’a’aq re ru ke’ril chaq, ut xch’olob’ankil xyaalal li profetil

28 a 2 Ne. 9:16.

29 a Mos. 2:38.

31 a Filip. 2:9–11;

Mos. 16:1–2;

Tz. ut S. 88:104.

b K’UTUL RAQAL:

Jesukristo—Aj

Raqol Aatin.

c Alma 41:11.

d K’UTUL RAQAL: Dios,

Roxichal li Dios.

34 a K’UTUL RAQAL:

Ammon, ralal laj

Mosiah.

aatin ut eb' li loq'laj hu chiru chixjunil li ke'ajok re rab'inkileb'.

36 Ut chi jo'kan ke'wan choq' k'anjeleb'aal sa' ruq' li Dios sa' xk'amb'al naab'al chixnawb'al li yaal, relik chi yaal, chixnawb'al chirix laj Tojol rixeb'.

37 Ut q'axal osob'tesinb'ileb' a'an! Xb'aan naq "ke'xpuktesi resil li tuqtuukilal; ke'xpuktesi li b'chaab'il esil chirix li chaab'il; ut ke'xch'olob' chiruheb' li tenamit naq li Qaawa' na'awa'b'ejin.

CH'OL 28

Eb' li ralal laj Mosiah neke'xik chi jultikank aatin chiruheb' laj Lamanita—Rik'in li wiib' chi ilob'aal pek, laj Mosiah naxjaltesi ruheb' li perel ch'iich' reheb' laj Jaredita. Wan na 92 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN kik'ulman naq chirix naq eb' li "ralal laj Mosiah ke'xb'aanu chixjunil li k'a'aq re ru a'in, ke'xk'am b'ab'ay xk'ihal chirixeb' ut ke'sutq'i rik'in xyuwa'eb', a' li rey, ut ke'xtz'aama chiru naq a'an tixk'e reheb' naq te'xik, rochb'eeneb' li sik'b'ileb' ru xb'aaneb', taqe'q sa' li ch'och' b'Nefi re naq te'ruuq chixjultikankil li k'a'aq re ru ke'rab'i, ut re te'ruuq chixk'eeb'al li raatin li

Dios reheb' laj Lamanita, li ras riitz'ineb'—

2 Re naq maare te'xk'ameb' chixnawb'al chirix li Qaawa' lix Dios, ut te'xq'unb'esiheb' xch'ool chirix xmaa'usilaleb' lix yuwa'eb'; ut re naq maare te'xk'irtesi lix "kaqaleb' xch'ool choq' reheb' laj Nefita, re naq eb' a'an te'k'ame'q ajwi' chi saho'k sa' xch'ool rik'in li Qaawa' lix Dios, re naq te'ruuq chi wank sa' xyaalal chirib'ileb' rib', ut re naq maak'a'aq chik li wech'ok-ib' sa' chixjunil li ch'och' li kixk'e chaq reheb' li Qaawa' lix Dios.

3 Anajwan eb' a'an ke'raj raj naq taach'olob'amanq li kolb'a-ib' chiru li junjunq li yo'ob'tesinb'il, xb'aan naq ink'a' ke'ru "chixkuyb'al naq taa'oso'q b'raam ani junaq chi winq; relik chi yaal, yal xk'oxlankil naq junaq aamej tixnumsi li 'rahilal maak'a' roso'jik naxk'eheb' chi siksotk ut chi chenchotk.

4 Ut chi jo'kan lix Musiq' li Qaawa' kik'anjelak sa' xb'eeneb', xb'aan naq a'aneb' chaq laj maak li "q'axal yib'eb' ru. Ut li Qaawa' kixk'oxla sa' li b'ruxtaan maak'a' roso'jik, naq us xkolb'al lix yu'aameb'; a'b'anan ke'xnumsi naab'al xyot'ikeb' li raam sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb', ut naab'al li rahilal ke'xk'ul ut ke'xxuwa chaq naq te'tz'eqe'q chi junelik.

37a Isa. 52:7;
 Mos. 15:14–17.
 K'UTUL RAQAL:
 Jultikank aatin.
 b K'UTUL RAQAL:
 Evangelio.
 28 1a Mos. 27:34.

b Omni 1:12–13;
 Mos. 9:1.
 2a Jak. 7:24.
 3a Alma 13:27;
 3 Ne. 17:14;
 Moiss. 7:41.
 b K'UTUL RAQAL:

Aamej—Lix loq'aleb' li aamej.
 c Jak. 6:10;
 Tz. ut S. 19:10–12.
 4a Mos. 27:10.
 b K'UTUL RAQAL:
 Uxtaan, uxtaanank.

5 Ut kik'ulman naq k'iila kutan ke'xtz'aama chiru lix yuwa' naq te'ruuq chi taqe'k sa' li ch'och' Nefi.

6 Ut li rey aj Mosiah xko'o ut kixpatz' re li Qaawa' ma us naq tixkanab'eb' li ralal chi taqe'k sa' xyanqeb' laj Lamanita re xjultikankil li aatin.

7 Ut li Qaawa' kixye re laj Mosiah: Kanab'eb' chi taqe'k, xb'aan naq naab'aleb' li te'paab'anq re li raatineb', ut te'wanq xyu'am chi junelik; ut laa'in "teb'inkol chaq laa walal sa' ruq'eb' laj Lamanita.

8 Ut kik'ulman naq laj Mosiah kixkanab' naq te'xik ut te'xb'aanu jo' chanru ke'xtz'aama.

9 Ut "ke'xchap xb'e chiru li yam-yookil ch'och' re tox'e'taqe'q chix-jultikankil li aatin sa' xyanqeb' laj Lamanita; ut moqon ^btink'e resil lix b'aanuhomeb'.

10 Anajwan li rey aj Mosiah maa'ani chik wan tixq'axtesi w'i li awa'b'ejihom, xb'aan naq maa-jun reheb' li ralal wan li taak'u-luq ta re li awa'b'ejihom.

11 Jo'kan naq kixchap li tz'iib'anb'il esil li wan chi tz'iib'anb'il chiruheb' li "perel ch'iich' bronce, ut jo'kan ajwi' eb' lix perel ch'iich' laj Nefi, ut chixjunil li k'a'aq re ru kix-k'uula chaq ut kixkol chaq rix jo' chanru lix taqlahom li Dios, chirix naq kixjaltesi chaq ru ut kixtaqla

xtz'iib'ankil li esil li tz'iib'anb'il chiruheb' li ^bperel ch'iich' oor li ke'tawe' xb'aaneb' lix tenamit laj Limhi, li ke'q'axtesiik chaq re xb'aan ruq' laj Limhi;

12 Ut a'in kixb'aanu xb'aan xnim-al xk'a'uxl lix tenamit; xb'aan naq ke'raj chi numtajenaq xnawb'al chirixeb' li tenamit a'an li sachb'i-leb' chaq.

13 Anajwan ut, kixjaltesi ru a'an rik'in li wiib' chi "pek a'an li k'ee-b'ileb' sa' xkab'ichal xmaril jun li k'onk'ookil ch'iich'.

14 Anajwan kikawresiman li k'a'aq re ru a'in chalen chaq sa' xtiklajik, ut kinumsiik chiru li junjunq tasal tenamit, choq' re xk'utb'al xyaalalil li jalanil aatinob'aal;

15 Ut k'uulanb'il ut kolb'il rix xb'aan ruq' li Qaawa', re naq a'an tixk'e chi k'ute'k chiru li junjunq chi yo'ob'tesihom li taa'eechaniq re li ch'och', lix maa'usilal ut lix tz'eqb'eetalil lix tenamit;

16 Ut ani wan rik'in li k'a'aq re ru a'in, aj "ilol na'leb' nayehe' re, jo' chanru sa' najter q'e kutan.

17 Anajwan chirix naq laj Mosiah kixchoy xjaltesinkil ru li tz'iib'anb'il esil a'in, k'ehomaq reetal, naxye resil li tenamit li "ke'sachman, rub'elaj chaq xq'e-hil lix sachikeb' toj naq sa' xkab'-lajik li ^bnimla najt xteramil kab'l, sa' xq'ehil naq li Qaawa' ^ckixsachi

7a Alma 19:22–23.

9a Alma 17:6–9.

b Alma 17–26.

11a K'UTUL RAQAL: Perel ch'iich' bronce.

b K'UTUL RAQAL: Perel ch'iich' oor.

13a K'UTUL RAQAL: Urim ut Tumim.

16a Mos. 8:13–18.

K'UTUL RAQAL: Aj ilol na'leb'.

17a Mos. 8:7–12.

b Eter 1:1–5.

c Gen. 11:6–9.

raatinob'aaleb' li tenamit, ut ke'-jek'iman chi najt chiru lix b'een chixjunil li ruchich'och'; relik chi yaal, ut rub'elaj ajwi' chaq a'an toj naq yo'ob'tesinb'il chaq laj Adan.

18 Anajwan li esil a'in kixk'e chi numtajenaq xrahileb' xch'ool lix tenamit laj Mosiah, relik chi yaal, ke'nujuk rik'in rahil ch'oolejil; a'b'anan kixk'e naab'al li na'leb' reheb', li ke'saho' wi' xch'ool.

19 Ut li esil a'in moqon taatz'iib'a-manq; xb'aan naq k'ehomaq reetal, aajel ru naq chixjunil reheb' li tenamit te'xnaw chirix li k'a'aq re ru tz'iib'amb'il sa' li esil a'in.

20 Ut anajwan, jo' xinye eere, naq chirix naq li rey aj Mosiah kixb'aanu chixjunil li k'a'aq re ru a'in, kixchapeb' li perel ch'iich' "bronce, ut chixjunil li k'a'aq re ru kixk'uula chaq, ut kixq'axtesi re laj Alma, a'an ralal laj Alma; relik chi yaal, chixjunil li tz'iib'amb'il esil, ut jo'kan ajwi' li ^bk'utleb'aal aatin, ut kixq'axtesi re a'an, ut kixtaqla naq tixk'uula ut ^ctixkol rix, ut jo'kan ajwi' tixtz'iib'a jun esil chirix li tenamit, ut taanumsiiq chaq a'an xb'aan li jun tasal tenamit re li jun tasal chik, jo' chanru ajwi' kinumsiik chaq chalen chaq xq'ehil naq ki'el chaq laj Lehi Jerusalen.

CH'OL 29

Laj Mosiah naxyeeci'i naq

che'sik'manq aj raqol aatin sa' xna'aj junaq rey—Eb' li rey li moko tiikeb' ta xch'ool neke'xk'ameb' xb'e lix tenamiteb' re te'maakob'q—Laj Alma li Alalb'ej nasik'e' ru jo' xb'eenil aj raqol aatin xb'aan xyaab' xkux li tenamit—Wan ajwi' choq' taqenaqil aj tij sa' xb'een li Iglees—Neke'kam laj Alma li yuwa'b'ej ut laj Mosiah. Wan na 92–91 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN chirix naq laj Mosiah kixb'aanu a'in kixtaqla chiru chixjunil li ch'och', sa' xyanqeb' chixjunil li tenamit, kiraj xnawb'al li rajomeb' xch'ool chirix ani taa-wanq choq' xreyeb'.

2 Ut kik'ulman naq kichal xyaab' xkux li tenamit, kixye: Naqaj naq laj Aaron laa walal taawanq choq' qarey ut qataqlanel.

3 Anajwan laj Aaron xikenaq chaq sa' li ch'och' Nefi, jo'kan naq li rey ink'a' kiru chixq'axtesinkil li awa'b'ejihom sa' xb'een; chi moko kixk'ul raj laj Aaron li awa'b'ejihom sa' xb'een; chi moko kiwan xch'ool anihaq reheb' li "ralal laj Mosiah chixk'ulb'al sa' xb'eeneb' li awa'b'ejihom.

4 Jo'kan naq li rey aj Mosiah kixtaqla wi'chik sa' xyanq li tenamit; relik chi yaal, jun li tz'iib'amb'il aatin kixtaqla sa' xyanq li tenamit. Ut a'in li aatin kitz'iib'aman, kixye:

5 K'ehomaq reetal, ex intenamit, malaj ex was wiitz'in, xb'aan naq

20a Alma 37:3–10.
b K'UTUL RAQAL: Urim
ut Tumim.

c K'UTUL RAQAL:
Loq'laj hu (eb' li)—
Tento te'k'uulamanq

li loq'laj hu.
29 3a Mos. 27:34.

jo'kan nekexink'oxla, nawaj naq teek'oxla li na'leb' li b'oqb'ilex chixk'oxlankil—xb'aan naq neke-raj naq taawanq junaq "eerey.

6 Anajwan ninch'olob' cheru naq li ani xk'ulub' raj reechanin-kil li awa'b'ejihom ink'a' kiraj, ut moko tixk'ul ta li awa'b'ejihom sa' xb'een.

7 Ut anajwan wi taaxaqab'amanq jalan chik sa' xna'aj, k'ehomaq reetal, ninxuwa naq te'wakliiq li wech'ok-ib' sa' eeyanq. Ut ani nanawok re ma li walal, li tz'aqal raj aj eechanihom re li awa'b'eji-hom, ink'a' tixsutq'isi rib' re taa-josq'o'q ut tixk'am jun raqal li tenamit a'in rik'in, li taatikib'anq raj re li pleet ut li wech'ok-ib' sa' eeyanq, ut rik'in a'an taa'uxq raj xhoyb'al naab'al li kik' ut xpo'b'al ru lix b'e li Qaawa', relik chi yaal, ut a'an tixsach raj raameb' naab'al li tenamit.

8 Anajwan ninye eere, chiwanq qana'leb' ut chiqak'oxla li k'a'aq re ru a'in, xb'aan naq moko xk'u-lub' ta choq' qe xsachb'al li walal, chi moko xk'ulub' choq' qe xsach-b'al jalan chik wi taaxaqab'aaq sa' xna'aj.

9 Ut wi ta li walal tixsutq'isi rib' wi'chik rik'in lix q'etq'etil ut jo'maajo'il na'leb', a'an taarisi raj li k'a'aq re ru kixye, ut taa-raj raj xk'ulb'al li awa'b'ejihom jo' reechanihom, ut chi jo'kan, a'an ut jo'kan ajwi' li tenamit a'in te'k'eh'e'q chixb'aanunkil naab'al li maak.

10 Anajwan ut chiwanq qana'-leb' ut chiqil chi ub'e'j li k'a'aq re ru a'in, ut chiqab'aanu li k'a'ru tixk'am chaq xtutuukilal li tenamit a'in.

11 Jo'kan naq laa'in tinwanq choq' eerey chiru rela' lin kutan; a'ut "chiqaxaqab'eb' laj^braqol aatin, re te'raqoq aatin sa' xb'een li tenamit a'in jo' chanru li qachaq'rab', ut taqak'uub' chi ak'il li na'uxman rik'in li tenamit a'in, xb'aan naq taqaxaqab'eb' li winq chaab'ileb' xna'leb' re te'wanq choq' aj raqol aatin, li te'raqoq aatin sa' xb'een li tenamit a'in jo' chanru lix taq-lahom li Dios.

12 Anajwan q'axal us wi'chik naq junaq winq taaraqe'q aatin chirix xb'aan li Dios chiru naq xb'aan li winq, xb'aan naq lix raqb'a-aatin li Dios junelik tiik ru, a'b'an lix raqb'a-aatin li winq moko junelik ta tiik ru.

13 Jo'kan ut, wi ta taaruuq naq te'wanq "tiikil winq choq' eerey, li te'xaqab'anq raj re lix chaq'rab' li Dios, ut te'raqoq raj aatin sa' xb'een li tenamit a'in jo' chanru lix taqlahom, relik chi yaal, wi ta taaruuq te'wanq choq' eerey li winq li te'b'aanunq jo' chanru ajwi' kixb'aanu laj^bBenjamin in-yuwa' choq' re li tenamit a'in—ninye eere, wi ta junelik taawanq chi jo'kan, taa'ajmanq raj ru naq junelik te'wanq li rey chi taqlank sa' eeb'een.

14 Ut laa'in ajwi' injunes kin-k'anjelak chi anchal li metz'ew

5a 1 Sam. 8:9–19.
11a Mos. 29:25–27.

b Exo. 18:13–24.
13a Mos. 23:8, 13–14.

b R laj M 1:17–18.

ut li seeb'al li wan we, re xk'utb'al cheru lix taqlahom li Dios, ut re xxaqab'ankil li tuqtuukilal chiru li ch'och', re naq maajun pleet chi moko wech'ok-ib' taawanq, maajun elq'ak, chi moko poqlenk, chi moko kamsink, chi moko k'aru-haq paay chi maa'usilal;

15 Ut ani kib'aanunk re li maa'usilal, a'an "kink'e xtojb'a-maak a' yaal jo' li maak li kixb'aanu, jo' chanru li chaq'rab' li k'eeb'il qe xb'aaneb' li qayuwa'.

16 Anajwan ninye eere, naq rik'in naq moko chixjunileb' ta li winq tiikeb' xna'leb', moko na'ajman ta ru naq taawanq junaq rey, malaj eb' li rey chi taqlank sa' eeb'een.

17 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, k'a'jo' li "maa'usilal naxk'e chi b'aanumank jun li ^brey aj maak, relik chi yaal, k'a'jo' xnimal li sache'k!

18 Relik chi yaal, chijultiko'q eere li rey aj Noe, lix "maa'usilal ut lix tz'eqb'eetalil, jo' ajwi' xmaa'usilaleb' ut xtz'eqb'eetalileb' lix tenamit. K'ehomaq reetal jo' nimal li sache'k kichal sa' xb'eeneb'; ut jo'-kan ajwi' sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb' ke'k'ame' chi ^bmoosil.

19 Ut wi ta ink'a' ke'tenq'aak xb'aan laj Yo'obt'esihom reheb' li numtajenaq xna'leb', ut a'in xb'aan naq anchaleb' xch'ool chixjalb'al xk'a'uxleb', ke'kana raj sa' li

moosil toj anajwan, chi maak'a' xjalb'al.

20 A'b'an k'ehomaq reetal, a'an kixkoleb' xb'aan naq "ke'xtuulanob'resi rib' chiru; ut xb'aan naq ^bke'elajin chi anchaleb' xmetz'ew chiru, a'an kixkoleb' chiru li moosil; ut chi jo'kan nak'anjelak li Qaawa' rik'in xwankilal sa' chixjunil k'aru na'ux sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq, ut naxye' ruq' li 'uxtaan reheb' li "neke'xkanab' rib' chiru.

21 Ut k'ehomaq reetal, anajwan ninye eere, ink'a' naru nekerisi jun li rey li nab'aanunk maa'usilal, ka'ajwi' rik'in naab'al li wech'ok-ib', ut xhoyb'al naab'al li kik'.

22 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, wankeb' li "neke'ochb'eenink re sa' xb'aanunkil maa'usilal, ut a'an naxk'ojob'eb' lix moos aj kolol rix chi sutsu chirix, ut naxpeji lix chaq'rab'eb' li ke'awa'b'ejin chaq sa' tiikilal rub'elaj chaq a'an; ut naxyeq'i rub'el roq lix taqlahom li Dios.

23 Ut a'an naxk'uub' chaq'rab', ut naxtaqlaheb' sa' xyanq lix tenamit, relik chi yaal, li chaq'rab' jo' chanru tz'aqal lix "maa'usilal a'an, ut ani ink'a' na'ab'in chiru lix chaq'rab' naxtaqla xsachb'al; ut ani naxpo'resi xch'ool rik'in, tixtaqlaheb' lix teep aj pleet chixpleetinkileb', ut wi naru chiru, tixsacheb'; ut chi jo'kan jun li rey

15 a Alma 1:32–33.
17 a Alma 46:9–10.
b Mos. 23:7–9.
18 a Mos. 11:1–15.
b 1 Sam. 8:10–18; Mos. 12:1–8;

Eter 6:22–23.
20 a Mos. 21:13–15.
b Exo. 2:23–25;
Alma 43:49–50.
c Esek. 33:11, 15–16;
Mos. 26:30.

d K'UTUL RAQAL:
Xkanab'ankil rib' chiru.
22 a 1 Rey. 12:8–14.
23 a K'UTUL RAQAL:
Aj maak.

moko tiik ta naxpo' ru xb'ehil chixjunil li tiikilal.

24 Ut anajwan k'ehomaq reetal ninye eere, moko na'ajman ta naq taachalq xkomon li tz'eqb'eetalil a'in sa' eeb'een.

25 Jo'kan ut, sik'omaq ru rik'in xyaab' xkuxeb' li tenamit a'in, raqoleb' aatin, re taaraqeq aatin cherix jo' chanruheb' li chaq'rab' li k'eeb'il eere xb'aaneb' li qayuwa', li yaal, ut li k'eeb'il reheb' xb'aan ruq' li Qaawa'.

26 Anajwan ink'a' na'ux chi kok' aj xsa' naq lix yaab' xkux li tenamit tixpatz' k'aruhaq li moko naxk'am ta rib' rik'in li k'aru tiik, a'b'anan kok' aj xsa' na'uxman naq lix ka'ch'inaleb' xk'ihal li tenamit te'raj li k'aru moko tiik ta; jo'kan naq a'in teeb'aanu ut teek'e choq' eechaq'rab'—naq teeb'aanu li k'aru b'aanunb'il sa' eeyanq jo' chanru xyaab' xkux li tenamit.

27 Ut "wi taachalq xq'ehil naq lix yaab' xkux li tenamit tixsik' ru li maa'usilal, a'anaq li hoonal naq taachalq lix raqb'a-aatin li Dios sa' eeb'een; relik chi yaal, a'anaq li hoonal naq a'an texrula'ani rik'in nimla sachok jo' chanru naq kirula'ani li ch'och' a'in chi rub'eetal.

28 Ut anajwan wi wankeb' eeraqol aatin, ut ink'a' neke'raqok aatin cherix jo' chanru li chaq'rab' li k'eeb'il, taaruq teek'e chi raqek' aatin sa' xb'eeneb' xb'aan jun aj raqol aatin taqenaq wi'chik xwankil.

29 Wi eb' lee raqol aatin li taqenaqeb' xwankil ink'a' neke'raqok aatin rik'in tiikil raqb'a-aatin, teek'e chi ch'utub'aak ka'ch'in xk'ihaleb' lee raqol aatin li kub'enaqeb' xwankil, ut eb' a'an te'xraq aatin chirix lee raqol aatin li taqenaqeb' xwankil, jo' chanru xyaab' xkux li tenamit.

30 Ut nekexintaqla chixb'aanunkil li k'a'aq re ru a'in rik'in xxuwankil ru li Qaawa'; ut nekexintaqla chixb'aanunkil li k'a'aq re ru a'in, ut naq maajun eerey taawanq, re naq wi li tenamit a'in te'xb'aanu li maak ut maa'usilal, taasumeeq ru sa' xb'een jolomeb' a'an.

31 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, ninye eere, xe'uxman xmaakeb' naab'al li tenamit xb'aan xmaa'usilaleb' lix reyeb'; jo'kan naq neke'sumeek ru lix maa'usilaleb' sa' xb'een xjolomeb' lix reyeb'.

32 Ut anajwan nawaj naq ink'a' chik taawanq li "ink'a' juntaq'eetalil a'in sa' li ch'och' a'in, ut k'a'jo' wi'chik sa' xyanq lin tenamit a'in; nawaj b'an naq li ch'och' a'in taawanq choq' xch'och'il li b'ach'ab'aak, ut li junjung chi winq taaruq chi saho'k sa' xch'ool sa' juntaq'eetalil, rik'in li k'aru xk'ulub' ut li kanab'anb'il chixb'aanunkil, chiru jo' najtil naxk'oxla li Qaawa' naq us naq taawanq qayu'am ut taqeechani li ch'och', relik chi yaal, chiru jo' najtil taakanaaq xkomon li qalal qak'ajol chiru lix b'een li ch'och'.

33 Ut naab'al chik li k'a'aq re ru kixtz'iib'a li rey aj Mosiah reheb', ut kixte chiruheb' chixjunil li yale'k rix ut li rahilal naxk'ul jun li rey tiik xch'ool; relik chi yaal, chixjunil lix tawajik li raam sa' xk'ab'a' lix tenamit, ut jo'kan ajwi' chixjunil li xwech'b'al rix lix rey neke'xb'aanu li tenamit, ut kixch'olob' chixjunil chiruheb'.

34 Ut kixye reheb' naq ink'a' raj tento taawanq li k'a'aq re ru a'in, tento b'an taachalq li iiq sa' xb'eeneb' chixjunil li tenamit, ut naq li junjung chi winq tixk'am li k'a'ru natz'aaq.

35 Ut kixte ajwi' chiruheb' chixjunil li ch'a'ajkilal neke'k'anjelak wi' rik'in naq jun li rey moko tiik ta taataqlanq sa' xb'eeneb';

36 Relik chi yaal, chixjunil lix maa'usilal ut lix tz'eqb'eetalil a'an, ut chixjunileb' li pleet, ut li wech'ok-ib', ut li hoyok kik', ut li elq'ak, ut li poqlenk, ut xb'aanunkil yumb'eetak ko'b'eetak, ut li k'iila paay chi maa'usilal li ink'a' naru rajlankil—ut kixye reheb' naq ink'a' raj te'wanq li k'a'aq re ru a'in, naq yib'eb' ru chi ch'olch' chiru lix taqlahom li Dios.

37 Ut anajwan kik'ulman, chirix naq li rey aj Mosiah kixtaqla li k'a'aq re ru a'in sa' xyanq li tenamit, ke'q'unb'esiik xch'ool naq yaal li raatin.

38 Jo'kan naq ke'xkanab' rajb'al jun li rey, ut q'axal anchaleb' chik xch'ool naq li junjung

chi winq juntaq'eetaq li taaruuq chixb'aanunkil chiru chixjunil li ch'och'; relik chi yaal, ut li junjung chi winq kixye naq wan xch'ool chixsumenkil ru tz'aqal lix maak.

39 Jo'kan ut, kik'ulman naq ke'xch'utub' rib' sa'eb' li jar ch'uut chiru chixjunil li ch'och', re xk'eeb'al xyaab'eb' xkux chirix ani te'wanq choq' xraqol aatin, re raqok aatin chirixeb' jo' chanru li "chaq'rab' li k'eeb'il chaq reheb'; ut numtajenaq xsahileb' xch'ool sa' xk'ab'a' li ^bach'ab'aak li kik'ee-man chaq reheb'.

40 Ut eb' a'an ke'niman xrahomeb' choq' re laj Mosiah; relik chi yaal, q'axal chaab'il wi'chik ke'xk'oxla chiru anihaq chik chi winq; xb'aan naq ink'a' neke'ril jo' aj rahob'tesinel li naxsik' b'ihomo'k, relik chi yaal, xk'ulb'al li tumin a'an li naxpo' ru li aamej; xb'aan naq moko kixpatz'i ta b'ihomal rik'ineb', chi moko kisaho' sa' xch'ool rik'in xhoyb'al li kik'; kixxaqab' b'an li "tuqtuukilal sa' li ch'och', ut kixk'e reheb' lix tenamit naq te'koleq' chiru li jar paay chi moosil; jo'kan naq raab'il xb'aaneb', relik chi yaal, chi numtajenaq, chi maak'a' xb'isb'al.

41 Ut kik'ulman naq ke'xxaqab'eb' laj "raqol aatin chi taqlank sa' xb'eeneb', malaj ut chi raqok aatin chirixeb' jo' chanru li chaq'rab', ut a'in ke'xb'aanu chiru chixjunil li ch'och'.

39a Alma 1:14.
b K'UTUL RAQAL:
Ach'ab'aak.

40a K'UTUL RAQAL: Aj
k'ojob'ahom re li
tuqtuukilal.

41a Mos. 29:11.

42 Ut kik'ulman naq laj Alma kixaqab'aak re taawanq xb'een wa choq' xb'eenil aj raqol aatin, ut a'an ajwi' li taqenaqil aj tij, rik'in naq lix yuwa' kixq'axtesi chaq sa' xb'een li opiis a'in, ut kixk'e chaq xchaq'rab'inkil chirix chixjunil li na'uxman sa' li iglees.

43 Ut anajwan kik'ulman naq laj Alma "kib'eeek sa'eb' lix b'e li Qaa-wa', ut kixpaab' lix taqlahom, ut kiraqok aatin rik'in tiikil raqb'a-aatin; ut kiwan li tuqtuukilal chi rajlal chiru li ch'och'.

44 Ut chi jo'kan kitikla li rawa'b'ejileb' laj raqol aatin chiru chixjunil li ch'och' Tzarahemla, sa' xyanqeb' chixjunil li tenamit laj Nefita yeeb'ileb' re; ut a'

laj Alma li xb'een ut li xb'eenil aj raqol aatin.

45 Ut anajwan kik'ulman naq kikam lix yuwa', naq wiib' ro'k'aal chihab' xyu'am, ut sa' xyu'am kixtz'aqob'resi ru lix taqlahom li Dios.

46 Ut kik'ulman naq kikam ajwi' laj Mosiah, sa' roxlaju xka'k'aal chihab' li rawa'b'ejil, chi ak "oxib' xkaak'al chihab' xyu'am; ut chi jo'kan chi sumub'anb'il, ak oob' cient rik'in b'eleb' chihab' relik chaq laj Lehi aran Jerusalem.

47 Ut chi jo'kan kiraqe' li rawa'b'ejileb' li rey sa' xb'een lix tenamit laj Nefi; ut chi jo'kan kiraqe' lix kutan laj Alma, li kik'ojob'ank re lix igleeseb'.

LIX HU LAJ ALMA

RALAL LAJ ALMA

Resil laj Alma, a'an ralal laj Alma, li xb'een ut xb'eenil aj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi, ut jo'kan ajwi' lix taqenaqil aj tij sa' xb'een li Iglees. Jun esil chirix li rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, ut eb' li pleet ut wech'ok-ib' sa' xyanq li tenamit. Ut jo'kan ajwi' jun esil chirix jun li nimla pleet ke'wan wi' laj Nefita rik'ineb' laj Lamanita, jo' chanru li esil tz'iib'anb'il xb'aan laj Alma, li xb'een ut xb'eenil aj raqol aatin.

CH'OL 1

Laj Nehor naxk'ut li b'alaq'il tzol'leb', naxxaqab' jun li iglees, naxtikib' li tijok chi tojb'il, ut naxkamsi laj Gideon—Nakamsiik laj Nehor

xb'aan xmaak—Najek'iman li tijok chi tojb'il ut li rahob'tesink sa' xyanqeb' li tenamit—Eb' laj tij xjuneseb' rib' neke'xsik' li nak'anjelak reheb', eb' li tenamit neke'rileb' li neb'a', ut na'usa li Iglees.

Wan na 91-88 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN kik'ulman naq sa' li xb'een chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi, chirix chik li kutan a'in, naq ak "xikenaq li rey aj Mosiah sa' li b'e naxik wi' chixjunil li ruchich'och', ut chaab'il li pleet kipleetik wi', rik'in b'eeek chi tiik chiru li Dios, ut maajun kixkanab' chi awa'b'ejink sa' xna'aj, a'b'anan kixxaqab'eb' li ^bchaq'rab', ut k'u-lub'anb'ileb' xb'aaneb' li tenamit; jo'kan naq kiteneb'aak sa' xb'ee-neb' xpaab'ankileb' li chaq'rab' li kixk'uub' chaq.

2 Ut kik'ulman naq sa' li xb'een chihab' rawa'b'ejil laj Alma sa' li raqleb'aal aatin, kik'ame' jun "winq chiru re taaraq'e'q aatin chirix, jun winq nim xxaqam, ut na'no ru xb'aan xnimal xmetz'ew.

3 Ut a'an ak xb'eeni chaq rib' sa' xyanqeb' li tenamit, re xjultikankil chiruheb' li "k'a'ru raatin li Dios naq naxye a'an, ut kaw xch'ool ^bchixwech'b'al rix li iglees; kixch'olob' chiru li tenamit naq li jun-junq chi aj tij ut aj tzolonel tento tixsik' "rahe'k xb'aan li tenamit; ut "moko tento ta raj naq te'k'anjelaq rik'ineb' li ruq', tento raj b'an naq taak'ehe'q li k'a'ru taak'anjelaq reheb' xb'aan li tenamit.

4 Ut kixch'olob' ajwi' chiru li tenamit naq chixjunileb' li winq

te'kole'q sa' li roso'jik kutan, ut naq moko na'aje' ta naq te'xuwag chi moko naq te'siksotq, te'ruuq raj b'an chixtaqsinkil xjolomeb' ut te'-saho'q raj sa' xch'ool; xb'aan naq li Qaawa' kixyo'ob'tesi chaq chixjunileb' li winq, ut jo'kan ajwi' kixtojob' chaq rix chixjunileb' li winq; ut, sa' roso'jik, chixjunileb' li winq te'wanq xyu'am chi junelik.

5 Ut kik'ulman naq k'a'jo' naq kixk'ut li k'a'aq re ru a'in, jo'kan naq naab'al ke'paab'ank re li raatin, maak'a'jo' xk'ihaleb', jo'kan naq ke'ok chixtenq'ankil rik'in li nak'anjelak re, ut chixk'eeb'al tumin re.

6 Ut a'an ki'ok chi taqsiik sa' xq'etq'etil xch'ool, ut chixk'eeb'al aq'ej chirix li q'axal tertio xtzaq, relik chi yaal, ki'ok ajwi' chixxaqab'ankil jun li "iglees jo' chanru lix jultikahom.

7 Ut kik'ulman, naq yoo chi xik re jultikank aatin chiruheb' li neke'paab'ank re li raatin, kixk'ul jun li winq li nawan sa' lix iglees li Dios; relik chi yaal, jun reheb' lix tzoloneleb'; ut ki'ok chixwech'b'al chi kaw, re naq taaruuq tixjalb'e-hieb' li ani wankeb' sa' li iglees; a'b'an li winq kixxaqab' rib' chiru, ut kixtij rik'in li "raatin li Dios.

8 Anajwan laj "Gideon xk'ab'a' li winq; ut a'an li kiwan chaq choq' k'anjeleb'aal sa' ruq' li Dios sa' xkolb'al lix tenamit laj Limhi chiru li moosil.

[ALMA]

1 1a Mos. 29:46.
b Jar. 1:5; Alma 4:16;
Hel. 4:22.
2a Alma 1:15.

3a Esek. 13:3.
b K'UTUL RAQAL: Aj
xik' ilonel re li Kristo.
c Luk. 6:26;
1 Ne. 22:23.

d Mos. 18:24, 26; 27:5.
6a 1 Ne. 14:10.
7a K'UTUL RAQAL:
Raatin li Dios.
8a Mos. 20:17; 22:3.

9 Anajwan, rik'in naq laj Gideon kixxaqab' rib' chiru rik'in li raatin li Dios, kijosq'o' rik'in laj Gideon, ut kixb'otz' lix yok'leb' ch'iich' ut ki'ok chixsak'b'al. Anajwan laj Gideon ak ch'a'ajkilanb'il xb'aan xk'i-hal xchihab', jo'kan naq ink'a' kiru chixkuyb'al lix lob', jo'kan naq "kikamsiik rik'in li yok'leb' ch'iich'.

10 Ut li winq li kikamsink re kichape' xb'aaneb' li wankeb' sa' li iglees, ut kik'ame' chiru laj Alma, re "taaraqeq' aatin chirix jo' chanru li maak li kixb'aanu chaq.

11 Ut kik'ulman naq a'an kixaqli chiru laj Alma ut ki'aatinak re xkolb'al rib' chi k'a'jo' xkawilal xch'ool.

12 A'b'an laj Alma kixye re: K'e reetal, a'in xb'een wa na'oksiik wi' li "tijok chi tojb'il sa' xyanq li tenamit a'in. Ut k'e reetal, moko ka'aj ta wi' wan aamaak rik'in li tijok chi tojb'il, kayal b'an ajwi' aaq'e chixminb'al rik'in li yok'leb' ch'iich'; ut wi ta taamine'q li tijok chi tojb'il sa' xyanq li tenamit a'in, tixk'am raj chaq lix sachlijikeb' chi junajwa.

13 Ut laa'at kahoy xkik'el jun li winq tiik xch'ool, relik chi yaal, jun li winq li xb'aanunk re naab'al li chaab'ilal sa' xyanq li tenamit a'in; ut wi ta taqakol aayu'am, taachalq raj xkik'el sa' qab'een re "reeqajunkil.

14 Jo'kan ut, teneb'انب'il li kamk sa' aab'een, jo' chanru li chaq'rab' li k'eeb'il qe xb'aan laj Mosiah, li kiwan chaq choq' xraqik li qarey, ut k'ulub'انب'il xb'aan li tenamit a'in; jo'kan naq li tenamit a'in tento "te'xpaab' li chaq'rab'.

15 Ut kik'ulman naq ke'xchap; ut aj "Nehor xk'ab'a'; ut ke'xk'am sa' xb'een li tzuul Manti, ut aran kiteneb'aaak xyeeb'al, malaj ut kixye xyaalal, chiru li choxa ut li ch'och', naq li k'a'ru kixk'ut chaq chiru li tenamit moko wan ta sa' xyaalal rik'in li raatin li Dios; ut aran kixk'ul jun li xutaanal ^bkamk.

16 A'b'anan, a'in moko kixk'e ta xraqik lix jek'inkil li tijok chi tojb'il chiru li ch'och'; xb'aan naq ke'wan naab'al li neke'rahok re li jo'maajo'il k'a'aq re ru re li ruchich'och', ut eb' a'an xkoheb' chixjultikankil li b'alaq'il tzol'leb'; ut a'in ke'xb'aanu re "te'bihomo'q ut te'nimaaq ru.

17 A'b'anan moko ke'xkanab' ta rib' chi "tik'ti'ik, wi ta taanawmanq ru, xb'aan xxuwankil li chaq'rab'; xb'aan naq eb' laj tik'ti' neke'xk'ul xtojb'a-maak; jo'kan naq neke'xpak' jultikank aatin jo' chanru lix paab'ahomeb'; anajwan ut li chaq'rab' maajun wankil naru nawan sa' xb'een junaq winq chirix lix ^bpaab'ahom.

18 Ut moko ke'xkanab' ta rib' chi

9a Alma 6:7.

10a Mos. 29:42.

12a 2 Ne. 26:29.

K'UTUL RAQAL: Tijok
chi tojb'il.

13a K'UTUL RAQAL:
Eeqajunk.

14a K'UTUL RAQAL:

Teneb'انب'il kamsiik.

15a Alma 1:2.

b Deut. 13:1–9.

16a K'UTUL RAQAL:

B'ihomal; Jo'maajo',
jo'maajo'il.

17a K'UTUL RAQAL:

Xmaak'a'il li b'alaq';
Tik'ti'ik.

b Alma 30:7–12;

R. li P. 1:11.

“elq’ak, xb’aan xuwankil li chaq’rab’, xb’aan naq nak’ehe’ li tojb’a-maak xb’aan a’an; chi moko ke’xkanab’ rib’ chi maq’ok, chi moko chi kamsink, xb’aan naq li ani ^bnakamsin, a’ li ‘kamk naxk’ul choq’ tojb’a-maak.

19 A’ut kik’ulman naq eb’ li ani ink’a’ neke’wan sa’ lix iglees li Dios ke’ok chixrahob’tesinkileb’ li ani neke’wan sa’ lix iglees li Dios, ut ke’xk’ul chaq lix k’ab’a’ li Kristo sa’ xb’eeneb’.

20 Relik chi yaal, ke’xrahob’tesiheb’, ut ke’xtawasiheb’ rik’in li k’iila paay chi aatin, ut a’in xb’aan xtuulanileb’ xch’ool; xb’aan naq ink’a’ neke’ril rib’ rik’in q’etq’etil, ut xb’aan naq neke’xsihi li raatin li Dios chirib’ileb’ rib’, chi maak’a’ “tumin ut chi maak’a’ xtz’aq.

21 Anajwan wan jun li chaq’rab’ q’axal kaw sa’ xyanqeb’ li ani wankeb’ sa’ li iglees, naq maajun winq li wan sa’ iglees, taawakliiq ut “tixrahob’tesiheb’ li moko neke’wan ta sa’ li iglees, ut naq maajun rahob’tesink taawanq sa’ xyanqeb’ chirib’ileb’ rib’.

22 A’banan, ke’wan naab’al sa’ xyanqeb’ li ke’ok chixq’etq’etinkil rib’, ut chi wech’ok rik’in josq’il rik’ineb’ li xik’ neke’ilok reheb’, toj reetal naq ki’ux li sak’ok-ib’; relik chi yaal, neke’xsak’ rib’ chirib’ileb’ rib’ rik’in xmoch’ol li ruq’eb’.

23 Anajwan kiwan a’in sa’ xkab’ chihab’ rawa’b’ejil laj Alma, ut xb’aan a’an kiwan naab’al li ch’a’ajkilal choq’ re li iglees; relik chi yaal, xb’aan a’an kiwan naab’al li yale’k-ix rik’in li iglees.

24 Xb’aan naq ke’kawu raameb’ naab’al, ut “kisachman reetalil lix k’ab’a’eb’, jo’kan naq moko jultikanb’ileb’ ta chik sa’ xyanq lix tenamit li Dios. Ut jo’kan ajwi’ naab’al ^bke’risi chaq rib’ sa’ xyanqeb’.

25 Anajwan, a’in kiwan choq’ nimla yale’k-ix choq’ reheb’ li xaqxookeb’ chi kaw sa’ li paa-b’aal; a’banan, eb’ a’an ke’wan chi xaqxojunelik ut chi ink’a’ neke’ek’an sa’ xpaab’ankileb’ lix taqlahom li Dios; ut ke’xnumsi rik’in “xkuyumeb’ li rahob’tesink li ki-tuub’aman sa’ xb’eeneb’.

26 Ut naq eb’ laj tij ke’xkanab’ “xk’anjel re xk’eeb’al li raatin li Dios reheb’ li tenamit, eb’ li tenamit ke’xkanab’ ajwi’ xk’anjeleb’ re rab’inkil li raatin li Dios. Ut chirix naq eb’ laj tij ke’xjek’i li raatin li Dios reheb’, chixjunileb’ ke’sutq’i wi’chik sa’ xk’anjeleb’ chi yalb’ileb’ xq’e; ut laj tij moko naxnima ta rib’ chiruheb’ li neke’ab’in re; xb’aan naq laj jultikanel moko chaab’il ta wi’chik chiru laj ab’inel, chi moko chaab’il wi’chik laj tzolanel chiru li natzolak; ut chi jo’kan

18a K’UTUL RAQAL:

Elq’ak.

b K’UTUL RAQAL:

Kamsink.

c K’UTUL RAQAL:

Teneb’anb’il kamsiik.

20a Isa. 55:1–2.

21a K’UTUL RAQAL: Rahob’tesiiik xb’aan xpaab’aal.

24a Exo. 32:33;

Mos. 26:36; Alma 6:3.

K’UTUL RAQAL:

Isiik chaq.

b Alma 46:7.

K’UTUL RAQAL:

Q’etok paab’ank.

25a K’UTUL RAQAL:

Kuyuk.

26a Mos. 18:24, 26;

27:3–5.

juntaq'eeteb' chixjunil, ut chixjunileb' ke'k'anjelak, li junjunq chi winq ^bjo' chanru xkawilal.

27 Ut "ke'xk'e xkomon li k'a'ru reheb', li junjunq chi winq jo' chanru li wan re, reheb' li ^bneb'a', ut li maak'a' wan re, ut li yaj ut li tawasinb'il; ut ink'a' neke'xtiqib' rib' rik'in aq'ej terto xtz'aq, a'ut aj ajeb' li ru ut sa rilb'aleb'.

28 Ut chi jo'kan ke'xtuqub' li na'uxman sa' li iglees; ut chi jo'kan ke'ok wi'chik chi wank rajlal sa' tuqtuukilal, maak'a' naxye anchal li rahob'tesink neke'xk'ul.

29 Ut anajwan, sa' xk'ab'a' lix kawilal li iglees, q'axal ke'ok chi "b'ihomo'k, ut kiwan xnaab'alil chixjunil li k'a'aq re ru li b'arwan ajb'il ru xb'aaneb'—xnaab'alil lix ketomq ut lix teep chi xul, ut li xul nimanb'il xtib'eleb' li jar paay wan, ut jo'kan ajwi' xnaab'alil li iyaj nak'uxman, ut li oor, ut li plaat, ut k'a'aq re ru terto xtz'aq, ut xnaab'alil li ^blemtz' t'ikr ut li q'unal t'ikr b'aqb'il chi chaab'il, ut li k'iila paay chi chaab'il t'ikr li moko utz'u'ujinb'il ta.

30 Ut chi jo'kan, sa' li ^ausaak li wankeb' wi', ink'a' neke'risi li ani ^bt'ust'u, malaj li te'tz'okaaq, malaj li te'chaqiq re, malaj li yajeb', malaj li moko ch'olaninb'ileb' ta; ut

ink'a' ke'xk'e xch'ooleb' chirix li b'ihomal; jo'kan naq aj k'ehoneleb' re chixjunil, jo' tiix jo' saaj, jo' moos jo' li ach'ab'anb'il, jo' winq jo' ixq, maak'a' naxye ma maa'aniheb' sa' li paab'al malaj wankeb' sa' li paab'aal, moko 'tihb'il ta ru anihaq chirix li ani neke'a-jok tenq'aak.

31 Ut chi jo'kan ke'usa ut q'axal wi'chik ke'b'ihomo' chiruheb' li moko wankeb' ta sa' lix igleeseb' a'an.

32 Xb'aan naq eb' li moko neke'wan ta sa' lix iglees neke'xk'e xch'ool rik'in li tuulak, ut rik'in "loq'onink pak'b'il dios malaj li ^bq'emal, ut rik'in "jo'maajo'il aatin, ut rik'in ^dkaqalink ut wech'ij-ib'; tiqtookeb' rik'in aq'ej terto xtz'aq; ^etaqsinb'ileb' sa' xq'etq'etileb' li ru; rik'in rahob'tesink, tik'ti'ik, elq'ak, maq'ok, xb'aanunkil ko'b'eetak yumb'eetak, ut kamsink, ut li k'iila paay chi maa'usilal; a'b'anan kik'anjelaman li chaq'rab' sa' xb'een chixjunileb' li ke'q'etok re, a' yaal li kiru xb'aanunkil.

33 Ut kik'ulman naq rik'in xk'anjelankil li chaq'rab' chi jo'kan sa' xb'eeneb', re tixk'ul li junjunq chi winq a' yaal k'a'ru xb'aanuhom, ke'xch'anab' b'ayaq rib', ut moko ke'xkanab' ta rib' chixb'aanunkil

26 b Mos. 4:27;
Tz. ut S. 10:4.

27 a K'UTUL RAQAL:
Lemoox, k'ehok
lemoox.

b Luk. 18:22;
Mos. 4:26;
Tz. ut S. 42:29–31.

29 a K'UTUL RAQAL:
B'ihomal.

b Alma 4:6.

30 a Jak. 2:17–19.

b K'UTUL RAQAL:
Neb'a'.

c Alma 16:14;
Tz. ut S. 1:35.

32 a K'UTUL RAQAL:
Pak'b'il dios,
xloq'oninkil.

b K'UTUL RAQAL: Aj

q'em, q'emal.

c K'UTUL RAQAL:
Maa'usilank.

d K'UTUL RAQAL:
Kaqalink.

e Jak. 2:13;
Alma 31:25;

Morm. 8:28.

K'UTUL RAQAL:
Q'etq'etil.

junaq maa'usilal wi taanawmanq ru; jo'kan naq kiwan naab'al li tuqtuukilal sa' xyanq lix tenamit laj Nefi toj kixtaw li ro' chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin.

CH'OL 2

Laj Amlici naxsik' wank choq' rey ut natz'eqtaanaak xb'aan xyaab' xkux li tenamit—Eb' li neke'taaqenk re neke'xxaqab' choq' rey—Eb' laj Amlicita neke'xpleetiheb' laj Nefita, ut neke'q'axe' ru—Eb' laj Lamanita ut laj Amlicita neke'xch'utub' rib' chi pleetik ut neke'q'axe' ru—Laj Alma naxkamsi laj Amlici. Wan na 87 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman sa' xtiklajik li ro' chihab' rawa'b'ejileb' ki'ok chi wank jun li wech'ok-ib' sa' xyanq li tenamit; xb'aan naq jun winq, aj Amlici nayeeman re, rik'in naq a'an jun winq q'axal seeb' xb'alaq', relik chi yaal, jun winq nim xna'leb' jo' chanru xna'leb' li ru-chich'och', okenaq sa' xk'anjelil li winq li kikamsink re laj "Gideon rik'in yok'leb' ch'iich', li kitaqqaak xkamsinkil jo' chanru li chaq'rab'—

2 Anajwan laj Amlici a'in, rik'in xseeb'al xb'alaq', kixk'am chaq naab'al li tenamit rik'in; toj reetal naq q'axal ke'ok chi nimank xwan-kil; ut ke'ok chixyalb'aleb' xq'e re te'xxaqab' laj Amlici re taawanq choq' rey sa' xb'een li tenamit.

3 Anajwan rik'in a'in ke'chal xk'a'uxleb' li ani wankeb' sa' li iglees, ut jo'kan ajwi' chixjunileb' li moko ke'k'ame' ta xb'aan li q'unb'esink ch'oolej naxb'aanu laj Amlici; xb'aan naq ke'xnaw naq jo' naxye lix chaq'rab'eb', naq tento taaxaqab'amanq xkomon li na'leb' a'in rik'in "xyaab' xkuxeb' li tenamit.

4 Jo'kan ut, wi ta taaruuq naq laj Amlici taak'uleq' xb'aan xyaab' xkux li tenamit, a'an, xb'aan naq winq aj maak, "tixmaq' raj chiruheb' li k'aru xk'ulub'eb' ut li kanab'anb'ileb' chixb'aanunkil sa' li iglees; xb'aan naq a'an kiraj xsachb'al lix iglees li Dios.

5 Ut kik'ulman naq eb' li tenamit ke'xch'utub'atq rib' chiru chixjunil li ch'och', li junjunq chi winq a' yal k'aru li k'oxlanb'il xb'aan, ma re xk'ulb'al malaj re xtz'eqtaanankil laj Amlici, chi jachjookeb' ru sa' jar molam, ut naab'al li wech'ok kiwan ut li "wech'ok-ib' sachol ch'oolej chirib'ileb' rib'.

6 Ut chi jo'kan ke'xch'utub'eb' rib' re xk'eeb'al xyaab'eb' xkux chirix li na'leb'; ut kik'ojob'aman xyaab'eb' xkux chiruheb' laj raqol aatin.

7 Ut kik'ulman naq kitz'eqtaanaak laj Amlici xb'aan xyaab'eb' xkux li tenamit, jo'kan naq moko kik'ehe' ta jo' rey sa' xb'een li tenamit.

8 Anajwan rik'in a'in k'a'jo' ke'saho' xch'ool li ani moko neke'k'ulub'an ta re; a'b'an laj Amlici

2 1a Alma 1:8.
3a Mos. 29:25-27;

Alma 4:16.
4a Alma 10:19; Hel. 5:2.

5a 3 Ne. 11:29.

kireek'asiheb' li ani neke'k'ulub'an re chi josq'ok rik'ineb' li moko neke'k'ulub'an ta re.

9 Ut kik'ulman naq eb' a'an ke'x-ch'utub' rib', ut ke'xk'ojob' laj Amlici re taawanq choq' xreyeb'.

10 Anajwan, naq kik'ehe' laj Amlici choq' rey sa' xb'eeneb', kixtaqlaheb' naq te'xchap li k'anjeleb'aal re pleet chiruheb' li ras riitz'ineb', ut a'in kixba'anu re taaruq tixk'eheb' rub'el xwankil.

11 Anajwan eb' lix tenamit laj Amlici rik'in ajwi' xk'ab'a' laj Amlici naq nawb'ileb' ru, a'aneb' laj "Amlicita neke'yehe' re; ut li jun ch'ol chik a'aneb' aj ^bNefita nekeyehe' re, malaj lix tenamit li Dios.

12 Jo'kan naq lix tenamiteb' laj Nefita ak neke'xnaw k'a'ru rajomeb' laj Amlicita, ut chi jo'kan ke'xkawresi rib' chixk'ulb'aleb'; relik chi yaal, ke'xkawresi rib' rik'in yok'leb' ch'iich', ut rik'in k'onk'ookil ch'iich' ut rik'in roq tzimaj, ut rik'in tzimaj, ut rik'in pek, ut rik'in jok', ut rik'in li k'iila paay chi "k'anjeleb'aal re pleet, li jar raqal wan.

13 Ut chi jo'kan ke'kawresiman chixk'ulb'aleb' laj Amlicita sa' xq'ehil lix chalikeb'. Ut ke'xaqab'aak laj taqlanel, ut li taqenaqil aj taqlanel, ut xb'eenileb' aj taqlanel, jo' chanru li rajlankileb'.

14 Ut kik'ulman naq laj Amlici kixkawresiheb' lix winq rik'in li k'iila paay chi k'anjeleb'aal re

pleet, li jar raqal wan; ut kixxaqab'eb' ajwi' aj taqlanel ut aj jolominel sa' xb'een lix tenamit, re xk'amb'aleb' xb'e sa' xpleetinkileb' li ras riitz'ineb'.

15 Ut kik'ulman naq ke'k'ulun laj Amlicita sa' xb'een li tzuul Amnihu, li wan sa' releb' saq'e chirix li "nima' Sidon, a' li nanume' chire li ^bch'och' Tzarahemla; ut aran ke'xtikib' xpleetinkileb' laj Nefita.

16 Anajwan laj Alma, rik'in naq a'an "xb'eenil aj raqol aatin ut aj jolominel sa' xb'een lix tenamit laj Nefi, jo'kan naq kitage' rochb'eeneb' lix tenamit; relik chi yaal, rochb'eeneb' laj taqlanel ut eb' li xb'eenil aj taqlanel, relik chi yaal, sa' xjolomileb' lix teep aj pleet, re xpleetinkileb' laj Amlicita.

17 Ut ke'ok chixkamsinkileb' laj Amlicita sa' xb'een li tzuul chirix Sidon sa' releb' saq'e. Ut eb' laj Amlicita ke'xyal rib' chiruheb' laj Nefita rik'in xnimaleb' xmetz'ew, toj reetal naq naab'al reheb' laj Nefita ke't'ane' chiruheb' laj Amlicita.

18 A'banan li Qaawa' kixk'e xmetz'ew li ruq'eb' laj Nefita, jo'kan naq ke'xkamsiheb' laj Amlicita rik'in nimla kamsink, jo'kan naq ke'ok chi eelelik chiruheb'.

19 Ut kik'ulman naq eb' laj Nefita ke'xtaaqehib' laj Amlicita chiru chixjunil li kutan a'an, ut ke'xkamsiheb' rik'in nimla kamsink, jo'kan naq "ke'kamsiik reheb' laj

11 a Alma 3:4.
b Jak. 1:13–14;
Mos. 25:12;

Alma 3:11.
12 a Mos. 10:8; Hel. 1:14.
15 a Alma 3:3.

b Omni 1:13–15.
16 a Mos. 29:42.
19 a Alma 3:1–2, 26; 4:2.

Amlicita kab'laju mil rik'in oob'cient ut kab'laju xka'k'aal li aamej; ut reheb' laj Nefita ke'kamsiik waqib' mil rik'in oob'cient ut wiib' xkaak'al chi aamej.

20 Ut naq laj Alma ink'a' chik kiru chixtaaqenkileb' laj Amlicita, kik'ulman naq kixtaqlaheb' lix tenamit chixyiib'ankil lix muheb'aal t'ikr sa' li ^aru taq'a Gideon, ut li ru taq'a k'eeb'il xk'ab'a' jo' chanru laj Gideon a'an li kikamsiik xb'aan ruq' laj ^bNehor rik'in yok'leb' ch'iich'; ut sa' li ru taq'a a'in eb' laj Nefita ke'xyiib' lix muheb'aal t'ikr re xnumsinkil li q'ojyin.

21 Ut laj Alma kixtaqlaheb' aj muqmuukil k'ehol eetal re xtaaqenkil li rela'eb' laj Amlicita, re tixnaw chirix li na'leb' ke'xk'uub' ut lix muqmuukil ajomeb', re naq taaruq chixkawresinkil rib' chixramb'aleb', re naq tixkol rix lix tenamit re naq ink'a' te'sache'q.

22 Anajwan, eb' li kixtaqla chixk'eeb'al reetal lix teepeb' laj Amlicita, a'aneb' laj Tzeram, laj Amnor, laj Manti, ut laj Limher xk'ab'a'eb'; a'ineb' li xkoheb' rik'in xwinqeb' re xk'eeb'al reetal lix teepaleb' laj Amlicita.

23 Ut kik'ulman naq chi wulajaq chik ke'sutq'i sa' lix teepeb' laj Nefita q'axal sa' aanil, chi q'axal sachsookeb' xch'ool, ut chi k'a'jo' li xiw chapb'ileb' wi', ut ke'xye:

24 K'ehomaq reetal, kiqataaqeheb' lix teepeb' laj ^aAmlicita, ut

k'a'jo' xsachik qach'ool naq sa' li ch'och' Minon, chi taqenaq sa' xb'een li ch'och' Tzarahemla, sa' xb'ehil li ch'och' ^bNefi, kiqil jun teepeb' laj Lamanita k'i rajlankileb', ut k'ehomaq reetal, eb' laj Amlicita ke'xjunaji rib' rik'ineb';

25 Ut chalenaqeb' sa' xb'eeneb' li qas qiitz'in sa' li ch'och' a'an, ut eb' a'an yookeb' chaq chi eelelik chiruheb' rik'in lix ketomqeb', ut li rixaqileb', ut lix kok'aleb', sa' xjajal li qatenamit; ut wi ink'a' naqaseeb'a qib' te'reechani li qatenamit, ut eb' li qayuwa', ut li qixaqil, ut li qakok'al te'kamsiik.

26 Ut kik'ulman naq eb' lix tenamit laj Nefi ke'xk'ameb' lix muheb'aal t'ikr, ut ke'el chaq sa' li ru taq'a Gideon sa' xjajal lix tenamiteb', a'an li tenamit ^aTzarahemla.

27 Ut k'ehomaq reetal, naq yookeb' chixq'axb'al li nima' Sidon, eb' laj Lamanita ut laj Amlicita, chi ^aq'axal k'iheb', ka'ch'in chik ma jo' xk'ihaleb' li samahib' chire li palaw, ke'chal sa' xb'eeneb' chixsachb'aleb'.

28 A'b'anan, eb' laj Nefita ^ak'eeb'ileb' xmetz'ew xb'aan li ruq' li Qaawa', rik'in naq ke'tijok chaq chi anchaleb' xmetz'ew re, naq a'an tixkoleb' sa' ruq'eb' chaq li xik' neke'iloc reheb', jo'kan naq li Qaawa' kirab'i li relajihomeb', ut kixk'eheb' xmetz'ew, ut eb' laj Lamanita ut laj Amlicita ke't'ane' chiruheb'.

20a Alma 6:7.

b Alma 1:7–15; 14:16.

24a Alma 3:4, 13–18.

b 2 Ne. 5:8.

26a Omni 1:14, 18.

27a Jar. 1:6.

28a Deut. 31:6.

29 Ut kik'ulman naq laj Alma kipleetik rik'in laj Amlici rik'in li yok'leb' ch'iich', chi xaqxo chiru; ut chi anchaleb' xmetz'ew ke'xyal xmetz'ew chirib'ileb' rib'.

30 Ut kik'ulman naq laj Alma, rik'in naq a'an jun winq re li Dios, ut eek'asinb'il rik'in nimla "paab'aal, kixjap re chixyeeb'al: At Qaawa', chiwanq aawuxtaan ut chakol inyu'am, re tinwanq choq' k'anjeleb'aal sa' laa wuq' re xkolb'al ut xk'uulankil li tenamit a'in.

31 Anajwan chirix naq laj Alma kixye li aatin a'in kixyal wi'chik ru rik'in laj Amlici, ut kik'ehe' xmetz'ew, jo'kan naq kixkamsi laj Amlici rik'in li yok'leb' ch'iich'.

32 Ut kixyal ajwi' ru rik'in lix reyeb' laj Lamanita; a'b'an lix reyeb' laj Lamanita ki'eelilik chi q'ajel-ix chiru laj Alma, ut a'an kixtaqlahab' lix moos aj kolol rix re xyalb'al ru rik'in laj Alma.

33 A'b'an laj Alma, rochb'eeneb' lix moos aj kolol rix, ke'xpleetiheb' lix moos aj kolol rix li rey aj Lamanita toj reetal naq kixkamsiheb' ut kixsutq'isiheb' chirix.

34 Ut chi jo'kan kixpa ru li ch'och', malaj ut li uul, li wan chire li nima' Sidon sa' rokeb' saq'e, ut kixkut sa' lix ha'il Sidon lix tib'e-
leb' laj Lamanita li ke'kamsiik chaq, re naq te'wanq xb'e lix tenamit chi q'axonk ut chixyalb'al ru rik'ineb' laj Lamanita ut eb' laj Amlicita li wankeb' chire li nima' Sidon sa' rokeb' saq'e.

35 Ut kik'ulman naq chirix naq chixjunileb' ke'xq'ax li nima' Sidon, naq eb' laj Lamanita ut laj Amlicita ke'ok chi eelilik chiruheb', us ta k'a'jo' xk'ihaleb' chi ink'a' kiru xk'eeb'aleb' sa' ajl.

36 Ut ke'eelilik chiruheb' laj Nefita sa' xjyal li yamyookil ch'och' li wan sa' rokeb' saq'e ut sa' xnim li saq'e, aran chirix x nub'aal li ch'och'; ut eb' laj Nefita ke'xtaaqehab' rik'in xmetz'eweb', ut ke'xkamsiheb'.

37 Relik chi yaal, yalaq b'ar ke'k'ule', ut ke'kamsiik ut ke'alinasiiik, toj reetal naq ke'jek'iik sa' xjyal li rokeb' saq'e, ut sa' xnim li saq'e, toj reetal naq ke'wulak sa' li yamyookil ch'och' Hermountz nayeeman re; ut a'an li jun raqal chi yamyookil ch'och' neke'wanje' wi' li k'iche' xul q'axal aj ti'oneleb'.

38 Ut kik'ulman naq ke'kam naab'al sa' li yamyookil ch'och' xb'aan xtoch'olaleb', li ke'k'uxe' xb'aaneb' li xul a'an ut jo'kan ajwi' li so'sol aj rub'el choxa; ut ke'tawe' lix b'aqueleb', ut ke'tuub'aak sa' xb'een li ch'och'.

CH'OL 3

Eb' laj Amlicita ke'xk'e jun eetalil chiruheb' jo' chanru li profetel aatin—Eb' laj Lamanita ke'majewaak xb'aan xpo'jikeb' xch'ool—Eb' li winq xjuneseb' rib' neke'xk'am sa' xb'eeneb' li majewaak—Eb' laj Nefita neke'xq'ax ru jun chik teep chi aj pleet aj

Lamanita. Wan na 87–86 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq eb' laj Nefita li ink'a' "ke'kamsiik xb'aaneb' li k'anjeleb'aal re pleet, chirix xmuqb'aleb' li ke'kamsiik chaq—anajwan moko kik'ehe' ta sa' ajl li rajlankileb' li kamsinb'il, xb'aan xk'ihal li rajlankileb'—chirix naq ke'xchoy xmuqb'aleb' lix kamaaqeb' ke'sutq'i chixjunileb' sa' lix ch'och'eb', ut sa' li rochocheb', ut rik'ineb' li rixaqil, ut eb' lix kok'al.

2 Anajwan ke'kamsiik chaq naab'al li ixq ut li kok'al rik'in yok'leb' ch'iich', ut jo'kan ajwi' naab'al lix ketomqeb' ut lix teepeb' chi xul; ut jo'kan ajwi' naab'al lix ch'och'eb' awb'il wi' li iyaj nak'uxman ke'sache', xb'aan naq yeq'inq'ileb' xb'aaneb' li teep chi winq.

3 Ut anajwan jo' k'ihaleb' laj Lamanita ut laj Amlicita li ke'kamsiik sa' li uul chire li nima' Sidon, ke'kute' sa' "xha'il Sidon; ut k'ehomaq reetal, lix b'aqueleb' wankeb' sa' xchamal li ^bpalaw, ut k'ihab'.

4 Ut kinawe' ru naq jachjookeb' ru laj "Amlicita rik'ineb' laj Nefita, xb'aan naq ^bxexb'on rib' chi kaq sa' xpekemeb', jo' chanru na'ux rik'ineb' laj Lamanita; a'b'anan ink'a' ke'xb'es xjolomeb' jo' chanru eb' laj Lamanita.

5 Anajwan, eb' laj Lamanita

b'esb'ookeb' xjolom; ut "t'ust'uu-keb', ka'ajwi' naq lanb'il li tz'um chixyiitoqeb', ut k'eeb'il ajwi' li kolb'a-ib' aq'ej chirixeb', ut li roq tzimaj, ut lix tzimajeb', ut lix pekeb', ut lix jok'eb', ut jo'kan wi'chik.

6 Ut q'egeb' xtib'eleb' laj Lamanita, jo' chanru li eetalil li kik'e-man sa' xb'eeneb' lix yuwa'eb', a'an jun "majewank sa' xb'eeneb' sa' xk'ab'a' li q'etok aatin ke'xb'aanu ut lix po'jikeb' xch'ool rik'ineb' li riitz'in, a'aneb' laj Nefi, laj Jakob, laj Jose ut laj Sam, a'aneb' tiikil ut santil winqeb'.

7 Ut eb' li ras ke'xsik' xsachb'aleb', jo'kan naq ke'majewaak; ut li Qaawa' Dios kixk'e jun li "eetalil sa' xb'eeneb', relik chi yaal, sa' xb'een laj Laman ut laj Lemuel, ut jo'kan ajwi' sa' xb'eeneb' li ralal laj Ismael, ut eb' li ixq aj Ismaelita.

8 Ut kib'aanuman a'in re naq te'nawe'q ru li riyajileb' chiru riyajileb' li riitz'ineb', re naq chi jo'kan li Qaawa' Dios taaruq chixkolb'aleb' rix lix tenamit, re naq ink'a' "te'xjunaji rib' ut te'xpaab' li ^bna'leb' li moko yaal ta, li taak'amoq raj xsachlijikeb'.

9 Ut kik'ulman naq yalaq ani naxjunaji li riyajil rik'in riyajileb' laj Lamanita, naxk'am li majewank a'an sa' xb'een li riyajil.

10 Jo'kan ut, yalaq ani naxkanab'

3 1a Alma 2:19; 4:2.

3a Alma 2:15.

b Alma 44:22.

4a Alma 2:11.

b Alma 3:13–19.

5a Enos 1:20; Mos. 10:8;

Alma 42:18–21.

6a 2 Ne. 5:21; 26:33.

K'UTUL RAQAL:

Majewank,

xmajewankil.

7a 1 Ne. 12:23.

8a K'UTUL RAQAL:

Sumlaak—Sumlaak

rik'in ani jalan

xpaab'aal.

b Mos. 10:11–18;

Alma 9:16.

rib' chi jalb'ehiik xb'aaneb' laj Lamanita, kik'ab'a'iik rub'el a' jolomej a'an, ut kik'eeman jun li eetalil sa' xb'een.

11 Ut kik'ulman naq yalaq ani ink'a' kiraj xpaab'ankil li "na'leb' kanab'amb'il chaq reheb' laj Lamanita, li ke'xpaab' b'an li tz'iib'amb'il esil a'an li ke'k'ame' chaq sa' li ch'och' Jerusalem, ut jo'kan ajwi' li na'leb' kanab'amb'il chaq xb'aaneb' lix yuwa'eb', li yaal, ut ke'paa-b'an chirixeb' lix taqlahom li Dios ut ke'xpaab'eb', a'aneb' laj Nefita neke'yehe' re, malaj xtenamit laj Nefi, chirix chik a'an—

12 Ut a'aneb' a'an li ke'tz'iib'ank re li esil li tz'aqal "yaal chirix lix tenamiteb', ut jo'kan ajwi' chirix lix tenamiteb' laj Lamanita.

13 Anajwan toosutq'iiq wi'chik rik'ineb' laj Amlicita, xb'aan naq eb' a'an wan ajwi' jun li "eetalil kik'ehe' chiruheb'; relik chi yaal, xjuneseb' rib' ke'xk'e li eetalil chiruheb', relik chi yaal, a'an jun eetalil kaq chiru xpekemeb'.

14 Chi jo'kan natz'aqlok ru li raatin li Dios, xb'aan naq a'in li aatin li kixye re laj Nefi: K'e reetal, eb' laj Lamanita keb'inmajewa, ut tink'e jun li eetalil sa' xb'eeneb' re naq jachb'ilaq ru li riyajileb' aawik'in laa'at ut laa wiyajil, chalen chaq sa' li kutan a'in toj chi junelik, wi ink'a' te'xjal xk'a'uxl chirix lix maa'usilaleb' ut "te'sutq'iiq wik'in re tinwuxtaanaheb' ru.

15 Ut jo'kan wi'chik: Laa'in tink'e jun li eetalil sa' xb'een li naxjunaji li riyajil rik'ineb' laa was, re naq te'majewaaq ajwi'.

16 Ut jo'kan wi'chik: Tink'e jun li eetalil sa' xb'een li ani napleetink aawe ut re laa wiyajil.

17 Ut jo'kan wi'chik, ninye, ani narisi rib' aawik'in moko aawiyajil ta chik taayeemanq re; ut tatwosob'tesi laa'at, ut li ani taayehe'q re naq aawiyajil, anajwan ut chi junelik; ut a'an a'in lix yeechi'ihom li Qaawa' choq' re laj Nefi ut re li riyajil.

18 Anajwan eb' laj Amlicita moko neke'xnaw ta naq yookeb' chixtz'aqob'resinkil ru li raatin li Dios naq ke'ok chixb'onb'al rib' sa' xpekemeb'; a'ut eb' a'an chi k'utk'u "ke'xpo'resi chaq xch'ool rik'in li Dios; jo'kan naq ki'ajman ru naq taat'ane'q li majewank sa' xb'eeneb' a'an.

19 Anajwan nawaj raj naq teeril naq eb' a'an ke'xk'am sa' xb'eeneb' li "majewank; ut jo'kan ajwi' li junjunq chi winq li majewanb'il, xjunes rib' naxk'am li tojb'amaak sa' xb'een.

20 Anajwan kik'ulman naq moko k'iila kutan ta chik chirix li pleet li pleetinb'il sa' li ch'och' Tzarahemla, xb'aaneb' laj Lamanita ut laj Amlicita, kiwan jun chik teep aj pleet reheb' laj Lamanita li kichal sa' xb'eeneb' lix tenamit laj Nefi, sa' li "na'ajej ajwi' a'an b'ar

11 a Alma 17:9–11.

12 a Mos. 1:6;

Eter 4:6–11.

13 a Alma 3:4.

14 a 2 Ne. 30:4–6.

18 a 4 Ne. 1:38.

K'UTUL RAQAL:

Po'resink ch'oolej.

19 a 2 Ne. 5:21–25;

Alma 17:15.

20 a Alma 2:24.

wi' li xb'een teep aj pleet ke'xk'u-
leb' laj Amlicita.

21 Ut kik'ulman naq kiwan jun
teep aj pleet taqlanb'il chiralina-
sinkileb' chaq sa' xch'och'eb'.

22 Anajwan laj Alma rik'in naq
tawasinb'il xb'aan jun li "toch'o-
lal moko kitaqe' ta sa' li ku-
tan a'an chi pleetik rik'ineb' laj
Lamanita;

23 A'b'an kixtaqla jun teep aj
pleet nim xk'ihaleb' re xplee-
tinkileb'; ut koxe'taqe'q ut
ke'xkamsi naab'al reheb' laj La-
manita, ut li jun ch'ol chik re-
heb' ke'ralinasi chirix xnub'aal
lix ch'och'eb'.

24 Toja' ut naq ke'sutq'i wi'chik
ut ke'ok wi'chik chixxaqab'an-
kil li tuqtuukilal sa' li ch'och', ut
ink'a' chik ke'cha'ajkilaak chiru
jarub'aq kutan xb'aaneb' li xik'
neke'ilok reheb'.

25 Anajwan kib'aanuman chix-
junil li k'a'aq re ru a'in, relik chi
yaal, chixjunil li pleet ut li we-
ch'ok-ib' a'in kitikla ut kiraqe' sa'
li ro' chihab' rawa'b'ejileb' laj ra-
qol aatin.

26 Ut sa' jun chihab' ke'taqla-
man li aamej chi mil ut chi lajetq
mil toj sa' li ruchich'och' re june-
lik, re te'xq'ol lix "q'ajkaamunki-
leb' jo' chanru lix k'anjeleb', ma us
malaj ink'a' us, re te'xq'ol li sahil
ch'oolejil re junelik malaj li rahi-
lal re junelik, jo' chanru li musi-
q'ej li ke'xk'e xch'ool chi ab'ink

chiru, ma chaab'il musiq'ej ma-
laj ink'a' us.

27 Xb'aan naq li junjunq chi winq
naxk'ul "xtojb'al rik'in li ani naxk'e
xch'ool chi ^bab'ink chiru, ut a'in jo'
chanru raatin li musiq'ej re pro-
feetil aatin, jo'kan ut, chiwanq jo'
chanru li yaal. Ut chi jo'kan nara-
qe' li ro' chihab' rawa'b'ejileb' laj
raqol aatin.

CH'OL 4

*Laj Alma naxkub'siheb' xha' chi mil
li jalb'ileb' xch'ool—Na'ok li maa'u-
silal sa' li Iglees, ut narame' ru li
chaab'ilo'k sa' li Iglees—Laj Nefi-
hah naxaqab'aak jo' xb'eenil aj ra-
qol aatin—Laj Alma, jo' taqenaqil
aj tij, naxq'axtesi rib' sa' li k'anjel.
Wan na 86–83 chihab' ma nayo'la
li Kristo.*

ANAJWAN kik'ulman sa' xwaq
chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol
aatin sa' xb'een lix tenamit laj
Nefi, maajun wech'ok-ib' chi
moko pleet kiwan sa' li "ch'och'
Tzarahemla;

2 A'ut tawasinb'ileb' li tenamit,
relik chi yaal, tawasinb'ileb' chi
naab'al xb'aan "xsachikeb' li ras
riitz'ineb', ut xb'aan ajwi' xsachi-
keb' lix ketomq ut lix teepeb' chi
xul, ut jo'kan ajwi' xb'aan xsa-
chik lix ch'och'eb' awb'il wi' li iyaj
nak'uxman, li ke'yeq'iik rub'el

22a Alma 2:29–33.

26a K'UTUL RAQAL:
K'anjel.

27a Mos. 2:31–33;

Alma 5:41–42.

b Rom. 6:16;
Hel. 14:29–31.

K'UTUL RAQAL:

4 Ab'ink chiru.

1a Omni 1:12–19.

2a Alma 2:19; 3:1–2, 26.

oqej ut ke'sache' xb'aaneb' laj Lamanita.

3 Ut k'a'jo' xnimal lix ch'a'ajkila-leb', jo'kan naq li junjunq chi aamej kiwan rajb'al naq taayaab'aq; ut ke'xpaab' naq a'an lix raqb'a-aatin li Dios taqlanb'il sa' xb'eeneb' sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb' ut lix tz'eqb'eetalileb'; jo'kan naq ke'ajsiik ru sa' xjultikankil li k'a'ru te-neb'anb'il sa' xb'eeneb'.

4 Ut q'axal wi'chik ke'ok chix-xaqab'ankil li iglees; relik chi yaal, ut naab'al "ke'kub'e xha' sa' xha'il Sidon ut ke'oksiik sa' lix iglees li Dios; relik chi yaal, ke'kub'e xha' xb'aan ruq' laj Alma, li k'ojob'anb'il chaq' jo' ^btaqenaqil aj tij sa' xb'eeneb' li ani wankeb' sa' li iglees, xb'aan ruq' laj Alma lix yuwa'.

5 Ut kik'ulman sa' xwuq chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin wan na oxib' mil rik'in oob' cient chi aamej li ke'xjunaji rib' rik'in lix "iglees li Dios ut ke'kub'e xha'. Ut chi jo'kan kiraqe' li xwuq chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi; ut kiwan rajlal li tuqtuukilal chiru chixjunil li kutan a'an.

6 Ut kik'ulman sa' li xwaqxaq chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, naq eb' li wankeb' sa' li iglees ke'ok chi q'etq'eto'k, xb'aan xnumtajenaqil lix "b'ihomaleb', ut lix ^bchaab'il lemtz' t'ikr, ut lix

q'unal t'ikr b'aqb'il chi chaab'il, ut xb'aan xk'ihaleb' lix ketomq ut lix teepeb' chi xul, ut lix oor ut lix plaat, ut k'iila paay li k'a'ru tertio xtz'aq, li ke'xtaw chaq xb'aan xsak'ahileb'; ut rik'in chixjunil li k'a'aq re ru a'in ke'taqsiik sa' xq'et-q'etileb' li ru, xb'aan naq ke'ok chixk'eeb'al chirixeb' li aq'ej q'a-xal tertio xtz'aq.

7 Ut xb'aan a'in k'a'jo' naq kich'a'ajkilo' laj Alma, relik chi yaal, ut naab'aleb' li ani "k'ojob'anb'ileb' chaq xb'aan laj Alma chi wank choq' aj tzolonel, ut aj tij, ut xb'eenil sa' xb'een li iglees; relik chi yaal, naab'aleb' a'an ke'raho' xch'ool chi naab'al xb'aan li maa'usilal ke'ril naq okenaq chi wank sa' xyanq lix tenamiteb'.

8 Xb'aan naq ke'ril ut ke'xk'e reetal rik'in nimla rahil ch'oolejil naq eb' li wankeb' sa' li iglees ke'ok chi taqsiik sa' "xq'etq'etileb' li ru, ut chixk'eeb'aleb' xch'ool chirix li b'ihomal ut li jo'maajo'il k'a'aq re ru re li ruchich'och', jo'kan naq ke'ok chi wank xb'ach'b'ach'il li jun chiru li jun chik, ut ke'ok chix-rahob'tesinkileb' li ^bink'a' neke'-paab'an jo' chanru li neke'raj ut neke'saho' wi' xch'ool eb' a'an.

9 Ut chi jo'kan, sa' li xwaqxaq chihab' a'in re li rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, kitikla wank xninqal li "wech'ok-ib' sa' xyanqeb' li ani wankeb' sa' li iglees; relik chi yaal,

4a Mos. 18:10–17.

b Mos. 29:42.

5a Mos. 25:18–23;

3 Ne. 26:21.

6a K'UTUL RAQAL:

B'ihomal.

b Alma 1:29.

7a K'UTUL RAQAL:

K'eeb'il xwankil.

8a K'UTUL RAQAL:

Q'etq'etil; Jo'maajo',
jo'maajo'il.

b Alma 1:21.

9a K'UTUL RAQAL:

Wech'ok-ib'.

kiwan li ^bkaqalink, ut li wech'ij-ib', ut li xik' ilok, ut li rahob'tesink, ut li q'etq'etil, toj reetal naq naxq'ax xq'etq'etileb' li moko neke'wan ta sa' lix iglees li Dios.

10 Ut chi jo'kan kiraqe' lix waq-xaq chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin; ut lix maa'usilal li iglees kiwan choq' nimla tichk'ob'aal chiruheb' li moko neke'wan ta sa' li iglees; ut chi jo'kan li iglees ki'ok chi lajk sa' li usaak.

11 Ut kik'ulman sa' xtiklajik li xb'ele chihab', laj Alma kiril lix maa'usilal li iglees, ut kiril ajwi' naq li k'a'ru "na'ile' chi b'aanumank sa' li iglees ki'ok chixk'amb'aleb' li ani ink'a' neke'paab'an sa' li junjunq raqal chi maa'usilal, ut chi jo'kan yoo chixk'amb'al chaq xsachlijik li tenamit.

12 Relik chi yaal, kiril naq ki'oso' chi naab'al li juntaq'eetalil sa' xyanq li tenamit, wankeb' li neke'xtaqsi rib' rik'in xq'etq'etil, ut xik' neke'ril li jun ch'ol chik, ut neke'xb'alq'usi li rilob'aal chiruheb' li "maak'a' k'a'ru reheb' ut li t'ust'uukeb' ut li ani ^bte'tz'okaaq, ut li ani te'chaqiq re, ut eb' li ani yajeb' ut tawasinb'ileb'.

13 Anajwan rik'in a'in k'a'jo' naq kiwan rajb'al li yaab'ak sa' xyanq li tenamit, a'ut wankeb' chik li yookeb' chixkub'sinkil

rib', ut chixk'eeb'al xtenq'ankileb' li neke'ajok tenq'aak xb'aaneb', jo' "xk'eeb'al li k'a'ruheb' re choq' reheb' li neb'a' ut li maak'a'eb' wan re, xk'eeb'al chi tzeekank li te'tz'okaaq, ut xnumsinkil li k'iila paay chi ^bch'a'ajkilal, ^cchoq' re li Kristo, li taachalq jo' chanru li musiq'ej re profetial aatin;

14 Yookeb' ut chi ilok chi ub'ej toj sa' li kutan a'an, ut chi jo'kan "ke'xk'uula li risinkileb' lix maak; ut ke'nujak rik'in nimla ^bsahil ch'oolejil xb'aan lix waklijikeb' li kamenaq chi yo'yo, jo' chanru li rajom ut lix wankilal ut lix kolom li Jesukristo chiru lix b'ak'leb' li kamk.

15 Ut anajwan kik'ulman naq laj Alma, chirix rilb'al xch'a'ajkilaleb' li neke'taaqen re li Dios chi tuulaneb' xch'ool, ut li rahob'tesink li tuub'anb'il sa' xb'eeneb' xb'aaneb' li rela' lix tenamit, ut rik'in rilb'al anchal li "moko wankeb' ta wi' sa' juntaq'eetalil, k'a'jo' naq ki'ok chi raho'k xch'ool; a'b'anan lix Musiq' li Qaawa' ink'a' kixkanab'.

16 Ut kixsik' ru jun winq chaa'b'il xna'leb' li kiwan sa' xyanqeb' li xb'eenil sa' li iglees, ut kixk'e xwankil jo' chanru "xyaab' xkux li tenamit, re taawanq xwankil chixk'uub'ankil li ^bchaq'rab'

9b K'UTUL RAQAL:

Kaqalink.

11a 2 Sam. 12:14;

Alma 39:11.

12a Isa. 3:14;

Jak. 2:17.

b Mos. 4:26.

13a K'UTUL RAQAL:

Lemoox, k'ehok lemoox.

b K'UTUL RAQAL:

Ch'a'ajkilal.

c 2 Kor. 12:10.

14a Mos. 4:12;

Alma 5:26–35.

K'UTUL RAQAL:

Tiikob'resink,

xk'eeb'al xtiikilal.

b K'UTUL RAQAL: Sahil

ch'oolejil.

15a Tz. ut S. 38:27; 49:20.

16a Alma 2:3–7.

b Alma 1:1, 14, 18.

jo' chanru li chaq'rab' li ak k'ee-b'il, ut chixk'eeb'al chi k'anjelak jo' chanru lix maa'usilaleb' ut lix maakeb' li tenamit.

17 Anajwan laj Nefihah xk'ab'a' li winq a'in, ut a'an kixaqab'aak choq' "xb'eenil aj raqol aatin; ut kichunla sa' li raqleb'aal aatin re taaraqoq aatin ut tixjolomi li tenamit.

18 Anajwan laj Alma ink'a' kixk'e re a'an li opiis re wank choq' taqenaqil aj tij sa' xb'een li iglees; kikana b'an xjunes sa' ropiis li taqenaqil aj tij; a'b'an kixq'axtesi li raqleb'aal aatin re laj Nefihah.

19 Ut a'in kixb'aanu re naq taa-ruuq "a'an chi xik sa' xyanq lix tenamit, malaj sa' xyanq lix tenamit laj Nefi, re taaruq chixjultikan-kil li b'raatin li Dios chiruheb', re 'reek'asinkileb' sa' "xjultikankil li k'a'ru teneb'anb'il sa' xb'eeneb', ut re taaruq tixrum, rik'in li raatin li Dios, chixjunil li q'etq'etil ut li b'alaq' ut chixjunil li wech'ok-ib' li wan sa' xyanq lix tenamit, rik'in naq maajun b'e naril tixsutq'isi-heb' wi', ka'ajwi' rik'in xk'amb'al sa' xb'eeneb' li saqen ruhil "yaal chi ch'olob'anb'il.

20 Ut chi jo'kan sa' xtiklajik li xb'ele chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi, laj Alma kixq'axtesi li raqleb'aal aatin chiru laj "Nefihah, ut kixk'e anchal xk'anjel sa'

li b'taqenaqil tijonelil re lix santil k'anjelil li Dios; sa' xch'olob'an-kil xyaalalil li aatin, jo' chanru li musiq'ej re k'utb'esink ut re pro-feetil aatin.

Li aatin kixq'axtesi laj Alma, li Taqenaqil aj Tij jo' chanru lix santil k'anjelil li Dios, reheb' li wankeb' sa'eb' lix tenamiteb' ut lix k'aleb'aaleb' chiru chixjunil li ch'och'.

Wan sa' li ch'ol 5.

CH'OL 5

Re xk'ulb'al li kolb'a-ib', eb' li winq tento te'xjal xk'a'uxl ut te'xpaab' li taqlahom, te'yo'laaq wi'chik, te'xch'a-job'resi li raq' rik'in xkik'el li Kristo, te'wanq chi tuulaneb' xch'ool ut te-risi chirixeb' li q'etq'etil ut li kaqalink, ut te'xb'aanu li k'anjel re tiikilal—Li Chaab'il aj Ilol Karneer naxb'oqeb' lix tenamit—Eb' li neke'b'aanunk re li maa'us aj k'anjel a'aneb' ralal xk'ajol laj tza—Laj Alma naxch'olob' xyaalal naq yaal lix tzol'leb' ut naxtaqlaheb' li winq naq te'xjal xk'a'uxl—Te'tz'iib'a-manq xk'a'b'a'eb' li tiikeb' xch'ool sa' xhuhil li yu'amej. Wan na 83 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN kik'ulman naq laj Alma ki'ok "chixq'axtesinkil li raatin li

17 a Alma 50:37.

19 a Alma 7:1.

b Alma 31:5;

Tz. ut S. 11:21–22.

c Enos 1:23.

d Mos. 1:17;

Hel. 12:3.

e K'UTUL RAQAL:

Xk'utb'al xyaalal;

Xnawom qach'ool;

Yaal ch'olob'anb'il.

20 a Alma 8:12.

b Mos. 29:42;

Alma 5:3, 44, 49.

5 1 a Alma 4:19.

^bDios reheb' li tenamit, xb'een wa sa' li ch'och' Tzarahemla, ut chiri elk chaq aran, chiru chixjunil li ch'och'.

2 Ut a'in li aatin li kixye re li ani wankeb' sa' li iglees li kixaqab'aman sa' li tenamit Tzarahemla, jo' chanru li esil kixtz'iib'a a'an, kixye:

3 Laa'in, aj Alma, rik'in naq "k'ojob'anb'ilin xb'aan inyuwa', aj Alma, re tinwanq choq' ^btaqenaqil aj tij sa' xb'een lix iglees li Dios, rik'in naq a'an kiwan xwankil ut "k'eeb'il xwankilal xb'aan li Dios re xb'aanunkil li k'a'aq ru ru a'in, k'ehomaq reetal, ninye eere naq a'an ki'ok chixxaqab'ankil jun li iglees sa' li "ch'och' li wan sa' xnuv'aal Nefi; relik chi yaal, li ch'och' Mormon li yeeb'il re; relik chi yaal, ut kixkub'siheb' xha' li ras riitz'in sa' li ha' Mormon.

4 Ut k'ehomaq reetal, ninye eere, eb' a'an "ke'kole' chaq sa' ruq'eb' lix tenamit li rey aj Noe, xb'aan li ruxtaan ut lix wankil li Dios.

5 Ut k'ehomaq reetal, chirix a'an, ke'k'ame' chi "moosil xb'aan ruq'eb' laj Lamanita sa' li yamyookil ch'och'; relik chi yaal, ninye eere, ke'wan chi preexil, ut jun sut chik li Qaawa' kixkoleb' chaq chiru li ^bmoosil rik'in xwankilal li raatin; ut laa'o kook'ame' sa' li ch'och' a'in, ut arin koo'ok

chixxaqab'ankil lix iglees li Dios chiru ajwi' anchal li ch'och' a'in.

6 Ut anajwan k'ehomaq reetal, ninye eere, ex was wiitz'in, laa'ex li nekexwan sa' li iglees a'in, ma tz'aqal wanjenaq chi jultik eere lix preexileb' lee yuwa'? Relik chi yaal, ut ma tz'aqal wanjenaq chi jultik eere li ruxtaan ut xnajtil li royb'eni hom choq' reheb'? Ut jo'kan ajwi', ma tz'aqal wanjenaq chi jultik eere naq a'an kixkoleb' li raam chiru xb'alb'a?

7 Kehomaq reetal, a'an kixjal lix ch'ooleb'; relik chi yaal, kirajsiheb' chaq ru sa' jun li nimla wara, ut ke'aj ru choq' re li Dios. K'ehomaq reetal, ke'wan chaq sa' xyi li q'ojyin; a'b'anan ke'kutanob'resiik li raameb' rik'in xsaqenil li aatin li junelik nakana; relik chi yaal, sut-suukeb' chaq xb'aan lix "b'ak'leb' li kamk, ut li ^bb'ak'leb' ch'iich' re xb'alb'a, ut jun li sache'k li junelik nakana kiroyb'eniheb'.

8 Ut anajwan ninpatz' eere, ex was wiitz'in, ma ke'sache'? K'ehomaq reetal, ninye eere, Ink'a, moko ke'sache' ta.

9 Ut ninpatz' wi'chik, ma kittoqe' lix b'ak'leb' li kamk, ut lix b'ak'leb' ch'iich' li xb'alb'a li kitutub'an chaq reheb', ma kihite'? Ninye eere, Yaal, kihite', ut ke'nimobresiik li raam, ut ke'xb'icha li rahok li natojok-ix. Ut ninye eere naq kolb'ileb'.

1 *b* Alma 5:61.
3 *a* K'UTUL RAQAL:
K'ojob'ank.
b Alma 4:4, 18, 20.
c Mos. 18:13;

3 Ne. 11:25.
d Mos. 18:4;
3 Ne. 5:12.
4 a Mos. 23:1-3.
5 a Mos. 23:37-39;

24:8-15.
b Mos. 24:17.
7 a Mos. 15:8.
b Alma 12:11;
Tz. ut S. 138:23.

10 Ut anajwan ninpatz' eere, k'a'ru li na'leb' li "kolb'ileb' wi'? Relik chi yaal, k'a'ru chi na'leb'il ke'ruhan wi' chixyo'onin-kil li kolb'a-ib'? K'a'ru xb'aaununk re naq kihite' chirixeb' lix b'ak'leb' li kamk, relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' lix b'ak'leb' ch'iich' li xb'alb'a?

11 K'ehomaq reetal, naru tinye eere—ma ink'a' kixpaab' lin yuwa' aj Alma li aatin li kiq'axtesiik rik'in xtzu'umal re laj "Abinadi? Ut ma maawa' a'an santil profet? Ma ink'a' kixye li raatin li Dios, ut lin yuwa' aj Alma kixpaab'?

12 Ut jo' chanru lix paab'aal, ki-k'anjelaman jun nimla "jalaak sa' xch'ool. K'ehomaq reetal, ninye eere naq yaal chixjunil a'in.

13 Ut k'ehomaq reetal, a'an "kix-jultika li aatin chiruheb' lee yuwa', ut kik'anjelaman ajwi' jun nimla jalaak sa' xch'ooleb' a'an, ut ke'xtuulanob'resi rib' ut "ke'x-kanab' rib' chiru li tz'aqal ut li 'yo'yookil Dios. Ut k'ehomaq reetal, ke'kana chi tiikeb' chi paab'ank toj sa' "roso'jik; jo'kan naq ke'kole'.

14 Ut anajwan k'ehomaq reetal, ninpatz' eere, ex was wiitz'in sa'

li iglees, ma "xexyo'la chi musiq'ejil rik'in li Dios? Ma xek'ul xjal-am-uuch a'an sa' lee rilob'aal? Ma xeyal li nimla "jalaak a'in sa' lee ch'ool?

15 Ma nekek'anjela li paab'aal chirix li tojb'al-ix xb'aaun li ani "kiyo'ob'tesink eere? Ma nekex'ilo-k chi ub'ej rik'in rilob'aal li paab'aal, ut nekeril li tz'ejwalej a'in li nakam, chi "waklesinb'il sa' li ink'a' nakam, ut li k'a'ru a'in naq'a chi waklesinb'il sa' li ink'a' naq'a, re taaxaqliiq chiru li Dios re "taara-qe'q aatin chirix jo' chanru li k'a'ru b'aaunb'il sa' li tz'ejwalej a'in li nakam?

16 Ninye eere, ma naru neke-k'oxla sa' lee k'a'uxl naq teerab'i lix yaab' xkux li Qaawa' chixyee-b'al eere sa' li kutan a'an: Chalqex wik'in ex "osob'tesinb'il, xb'aaun naq k'ehomaq reetal, lee k'anjel wanjenaq choq' k'anjel re tiikilal chiru lix b'een li ruchich'och'?

17 Malaj ut nekek'oxla sa' ee-k'a'uxl naq texruuq chi tik'ti'ik chiru li Qaawa' sa' li kutan a'an, ut "teeye—At Qaawa', li qak'anjel wanjenaq choq' tiikil k'anjel chiru lix b'een li ruchich'och'—ut naq a'an texkol?

10a K'UTUL RAQAL:
Kolb'a-ib';
K'uub'amb'il na'leb'
re li tojb'al-ix.

11a Mos. 17:1–4.

12a K'UTUL RAQAL:
Jale'k xch'ool, jalb'il
xch'ool.

13a Mos. 18:7.

b K'UTUL RAQAL:
Xkanab'ankil rib'
chiru.

c Morm. 9:28;
Tz. ut S. 20:19.

d K'UTUL RAQAL:
Kuyuk toj sa'
roso'jik.

14a Mos. 27:24–27;
Alma 22:15.

K'UTUL RAQAL:
Yo'laak wi'chik,
yo'laak rik'in li Dios.

b Rom. 8:11–17;
Mos. 5:2; Mois. 6:65.

K'UTUL RAQAL:
Jale'k xch'ool, jalb'il
xch'ool.

15a K'UTUL RAQAL:
Yo'ob'tesink.

b K'UTUL RAQAL:
Wakliik chi yo'yo.

c K'UTUL RAQAL:
Raqb'a-aatin sa'
roso'jik.

16a Mat. 25:31–46.

17a 3 Ne. 14:21–23.

18 Malaj ut chi junpak'al chik, ma naru nekek'oxla eerib' chi k'ame'k chiru lix raqleb'aal aatin li Dios chi nujenaq eeraam rik'in maak ut yot'e'k, chi jultik eere chixjunil li maak wan sa' eeb'een, relik chi yaal, chi "jultik tz'aqal eere chixjunil lee maa'usilal, relik chi yaal, chi jultik eere naq chi nawb'il xetz'eqtaana lix taqlahom li Dios?

19 Ninye eere, ma texruuq chirilb'al li Dios sa' li kutan a'an chi saq ru eech'ool ut ch'ajb'il eeruq'? Ninye eere, ma texruuq chi ilok taqeq, chi k'utk'u "xjalam-uuch li Dios sa' lee rilob'aal?

20 Ninye eere, ma naru nekek'oxla kole'k naq xeq'axtesi eerib' re texwanq "rub'el xwankil laj tza?

21 Ninye eere, teenaw sa' li kutan a'an naq ink'a' texruuq chi "kole'k; xb'aan naq maajun winq naru chi kole'k wi ink'a' b'ch'ajb'il chi saq li raq; relik chi yaal, tento "taasaqob'resiig ru li raq' toj reetal naq ch'ajb'il chixjunil li tz'ajnil chirix, rik'in lix kik'el a'an li yeeb'il resil xb'aaneb' li qayuwa', li taachalq chixtojb'al rix lix tenamit chiruheb' lix maak.

22 Ut anajwan ninpatz' eere, ex was wiitz'in, chan ta wi' ru taareek'a junaq eere, wi texxaqliiq chiru lix raqleb'aal aatin li Dios,

chi tz'ajninb'il eeraq' rik'in "kik', ut rik'in li k'iila paay chi b'tz'ajnil? K'ehomaq reetal, k'aru xyaalal tixch'olob' cherix li k'a'aq re ru a'in?

23 K'ehomaq reetal, ma ink'a' "tixye xyaalal naq laa'ex aj kam-sinel, relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' naq wan eemaak rik'in li k'iila paay chi maa'usilal?

24 K'ehomaq reetal, ex was wiitz'in, ma nekek'oxla tab'i' naq junaq li ani wan chi jo'kan taaruq taawanq xna'aj chi chunlaak sa' li rawa'b'ejihom li Dios, rochb'een laj "Abraham, rochb'een laj Isaak, ut rochb'een laj Jakob, ut jo'kan ajwi' chixjunileb' li santil profeet, li ch'ajob'resinb'ileb' li raq' ut maak'a'eb' xtz'ajnil, saqen ruheb' ut saqeb'?

25 Ninye eere, Ink'a', wi b'an ink'a' teek'e laj Yo'ob'tesihom qe choq' aj tik'ti' chalen chaq sa' xtiklajik, malaj wi ink'a' teek'oxla naq aj tik'ti' chalen chaq sa' xtiklajik, moko taaruq ta teek'oxla naq ani xkomon a'an taaruq taawanq xna'aj sa' li awa'b'ejihom re choxa; eb' a'an te'isiig b'an chaq, xb'aan naq a'aneb' "ralal xk'ajol li rawa'b'ejihom laj tza.

26 Ut anajwan k'ehomaq reetal, ninye eere, ex was wiitz'in, wi xeyal jun "xjalajik eech'ool, ut wi xereek'a xb'ichankil li

18 a Esek. 20:43;
2 Ne. 9:14; Mos. 3:25;
Alma 11:43.
19 a 1 Jn. 3:1–3.
20 a Mos. 2:32.
21 a K'UTUL RAQAL:
Kolb'a-ib'.

b 1 Ne. 12:10;
Alma 13:11–13;
3 Ne. 27:19–20.
c K'UTUL RAQAL: Saq
ru, xsaqal ru.
22 a Isa. 59:3.
b K'UTUL RAQAL: Tz'aj,

tz'ajnil.
23 a Isa. 59:12.
24 a Luk. 13:28.
25 a 2 Ne. 9:9.
26 a K'UTUL RAQAL:
Jale'k xch'ool, jalb'il
xch'ool.

^bb'ich re rahok li natojok ix, ninpatz', 'ma jo'kan nekexru chiree-k'ankil anajwan?

27 Ma xexb'eek rik'in xk'uulankil eerib' chi "maak'a' eejitb'al chiru li Dios? Ma taaruq raj teeye, wi ta b'oqb'ilex chi kamk sa' li hoonal a'in, sa' lee ch'ool, naq tz'aqal ^bxtuulanil eech'ool? Naq ch'ajob'-resinb'il eeraq' ut saqob'resinb'il rik'in lix kik'el li Kristo, li taachalq 'chixtojb'al rix lix tenamit chiru lix maakeb'?

28 K'ehomaq reetal, ma isinb'il cherix li "q'etq'etil? Ninye eere, wi moko isinb'il ta, moko kawresinb'ilex ta chixk'ulb'al li Dios. K'ehomaq reetal naq tento teekawresi eerib' sa' junpaat, xb'aan naq xnach'ok chaq li awa'b'ejhom re choxa, ut ani wan chi jo'kan moko wan ta xyu'am chi junelik.

29 K'ehomaq reetal, ninye, ma wan ani sa' eeyanq li moko isinb'il ta li "kaqalink chirix? Ninye eere naq ani wan chi jo'kan moko kawresinb'il ta; ut nawaj raj naq tixkawresi rib' sa' junpaat, xb'aan naq taanach'oq chaq li hoonal, ut moko naxnaw ta jo'q'e taachalq xq'ehil; xb'aan naq ani wan chi jo'kan moko natawman ta chi maa-k'a' xmaak.

30 Ut ninye wi'chik eere, ma wan junaq sa' eeyanq li "na'eetz'unk re li ras riitz'in, malaj naxtuub'a li rahob'tesink sa' xb'een?

31 Rahilal sa' xb'een xkomon a'an, xb'aan naq moko kawresinb'il ta, ut xnach'ok chaq li kutan naq tento tixjal xk'a'uxl, malaj ut ink'a' taaruq taakoleq'!

32 Relik chi yaal, rahilal ut sa' eeb'een chejunilex aj ^bb'aanuhom maa'usilal; chejal eek'a'uxl, chejal eek'a'uxl, xb'aan naq li Qaawa' Dios kiyehok re!

33 K'ehomaq reetal, a'an naxtaqla xb'oqb'aleb' "chixjunil li winq, xb'aan naq ye'b'il chiruheb' ^bruq' li uxtaan, ut a'an naxye: Jalomaq eek'a'uxl, ut laa'in texink'ul.

34 Relik chi yaal, naxye: "Chalqex wik'in ut teeyal li ^bru li che' re li yu'am; relik chi yaal, teek'ux ut teeruk' lix 'wahil ut lix ha'il li yu'am chi ^dmoko ramb'il ta;

35 Relik chi yaal, chalqex wik'in ut uuchinihomaq k'anjel re tiikilal, ut ink'a' teryok'e'q chaq ut textute'q sa' xam—

36 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, xnach'ok chaq xq'ehil naq ani "moko chaab'il ta li na'uuchin wi', malaj ani moko naxb'aanu

26 b Alma 26:13.

c Mos. 4:12;

Tz. ut S. 20:31–34.

27 a K'UTUL RAQAL:

Tiikob'resink,
xk'eeb'al xtiikilal.

b K'UTUL RAQAL:

Tuulan xch'ool.

c K'UTUL RAQAL:

Tojok-ix, tojb'il rix,
tojb'al-ix.

28 a K'UTUL RAQAL:

Q'etq'etil.

29 a K'UTUL RAQAL:

Kaqalink.

30 a K'UTUL RAQAL:

Maa'usilank.

32 a Sal. 5:5.

33 a Alma 19:36;

3 Ne. 18:25.

b Jak. 6:5;

3 Ne. 9:14.

34 a 2 Ne. 26:24–28;

3 Ne. 9:13–14.

b 1 Ne. 8:11; 15:36.

c K'UTUL RAQAL: Wa

re li yu'am.

d 2 Ne. 9:50–51;

Alma 42:27.

36 a Mat. 3:10; 7:15–20;

3 Ne. 14:19;

Tz. ut S. 97:7.

ta li k'anjel re tiikilal, a'an taa-wanq rajb'al naq taa'ayaynaq ut taayab'aq.

37 Aay, ex aj b'aaunuhom maa'u-silal; ex li eenimob'resihom eerib' sa' li "jo'maajo'il k'a'aq re ru re li ruchich'och', ex li xexyehok naq eenawom xb'ehil li tiikilal a'b'an ^bxesach lee b'e, jo'eb' li 'kar-neer li maak'a' aj ilol reheb', us ta jun aj ilol karneer ^dxb'oqok chaq eere, ut toj yoo cheb'oqb'al, a'b'an laa'ex ink'a' teeraj 'ab'ink chiru lix yaab' xkux!

38 K'ehomaq reetal, ninye eere, naq li chaab'il aj "ilol karneer nekexb'oq; relik chi yal, ut rik'in tz'aqal lix k'ab'a' nekexb'oq, a'an lix k'ab'a' li Kristo; ut wi ink'a' ^btex'ab'inq chiru lix yaab' xkux li 'chaab'il aj ilol karneer, chiru li "k'ab'ajej li b'oqb'ilex wi, k'ehomaq reetal, maawa'ex laa'ex lix karneer li chaab'il aj ilol karneer.

39 Ut anajwan wi maawa'ex lix karneer li chaab'il aj ilol karneer, k'aru chi "korral wankex wi? K'e-homaq reetal, ninye eere, naq ^blaj tza a'an laj ilol eere, ut laa'ex wan-kex sa' xkorral a'an; ut anajwan, ani naru nayehok re naq moko yaal ta a'in? K'ehomaq reetal,

ninye eere, ani nayehok re naq moko yaal ta a'in, a'an 'aj tik'ti' ut ^dralal laj tza.

40 Xb'aan naq ninye eere naq yalaq k'aru "us nachal rik'in li Dios, ut yalaq k'aru ink'a' us nachal rik'in laj tza.

41 Jo'kan ut, wi jun li winq na'uuchin rik'in "chaab'il k'anjel, a'an na'ab'in chiru xyaab' xkux li chaab'il aj ilol karneer, ut nax-taaqe a'an; a'b'an ani na'uuchin rik'in ink'a' us aj k'anjel, a'an na'ok choq' ^bralal laj tza, xb'aan naq na'ab'in chiru xyaab' xkux a'an, ut naxtaaqe.

42 Ut ani nab'aanunk re a'in tento "tixk'ul xtojb'al rik'in a'an; jo'kan ut, choq' ^bxtojb'al nax-k'ul li 'kamk, jo' chanru li k'a'aq re ru re li tiikilal, rik'in naq kama-naq rik'in chixjunil li chaab'il k'anjel.

43 Ut anajwan, ex was wiitz'in, nawaj raj naq chineerab'i, xb'aan naq nin'aatinak rik'in x'anchalil li waam; xb'aan naq k'ehomaq reetal, kexwaatina chi saqen ru re naq ink'a' taaruq tewsachq, malaj ut kin'aatinak jo' chan ru lix taqlahom li Dios.

44 Xb'aan naq b'oqb'ilin chi

37a K'UTUL RAQAL:
Jo'maajo', jo'maajo'il.
b 2 Ne. 12:5; 28:14;
Mos. 14:6.
c Mat. 9:36.
d Prov. 1:24–27;
Isa. 65:12.
e Jer. 26:4–5;
Alma 10:6.
38a K'UTUL RAQAL:
Chaab'il aj ilol
Karneer.
b Lev. 26:14–20;

Tz. ut S. 101:7.
c 3 Ne. 15:24; 18:31.
d Mos. 5:8;
Alma 34:38.
39a Mat. 6:24;
Luk. 16:13.
b Mos. 5:10.
K'UTUL RAQAL:
Aj tza.
c 1 Jn. 2:22.
d 2 Ne. 9:9.
40a Omni 1:25;
Eter 4:12;

Moro. 7:12, 15–17.
41a 3 Ne. 14:16–20.
K'UTUL RAQAL:
K'anjel.
b Mos. 16:3–5;
Alma 11:23.
42a Alma 3:26–27;
Tz. ut S. 29:45.
b Rom. 6:23.
c Hel. 14:16–18.
K'UTUL RAQAL:
Kamk re musiq'ej.

aatinak chi jo'ka'in, jo' chanru lix "santil k'anjelil li Dios, li wan rik'in li Kristo Jesus; relik chi yaal, taqlanb'ilin chi xaqliik, ut chixch'olob'ankil chiru li tenamit a'in xyaalal li k'a'aq re ru yeeb'il chaq xb'aaneb' li qayuwa', chirix li k'a'aq re ru toj taachalq.

45 Ut a'in moko chixjunil ta. Ma nekek'oxla tab'i' naq injunes wib' "ninnaw li k'a'aq re ru a'in? K'ehomaq reetal, ninch'olob' xyaalal cheru naq ninnaw naq li k'a'aq re ru a'in kin'aatinak wi', tz'aqal yaal. Ut chan pe' ru nekek'oxla naq ninnaw chirix lix yaalalil?

46 K'ehomaq reetal, ninye eere naq k'eeb'il "chinnaw xb'aan lix Loq'laj Musiq' li Dios. K'ehomaq reetal, ^bkinkuy insa' ut kintijok k'iila kutan re taaruq tinnaq injunes li k'a'aq re ru a'in. Ut anajwan ninnaw injunes naq yaal; xb'aan naq li Qaawa' Dios xk'utb'esi chiwu xb'aan lix Santil Musiq'; ut a'in li musiq'ej re 'k'utb'esink li wan wik'in.

47 Ut jo'kan ajwi', ninye eere naq xk'utb'esiik chi jo'kan chiwu, naq yaal li aatin yeeb'il chaq xb'aaneb' li qayuwa', jo' chanru ajwi' tz'aqal li musiq'ej re profeetil aatin li wan wik'in, li nachal ajwi' xb'aan xk'utb'esihom lix Musiq' li Dios.

48 Ninye eere, naq ninnaw injunes naq yalaq k'a'ru tynye eere, chirix li k'a'ru toj taachalq, a'an yaal; ut ninye eere, naq ninnaw naq taachalq li Jesukristo, relik chi yaal, li K'ajolb'ej, li Junaj Yo'lajenaq chiru li Yuwa'b'ej, nujenaq chi usilal, chi uxtaan, ut chi yaal. Ut k'ehomaq reetal, a'an a'an li taachalq chirisinkil lix maak li ru chich'och', relik chi yaal, lix maak li junjunq chi winq li xaqxo juneelik chixpaab'ankil lix k'ab'a'.

49 Ut anajwan ninye eere naq a'in li "k'anjelil li b'oqb'ilin wi', relik chi yaal, re xjultikankil chiruheb' li was wiitz'in raarookeb' inb'aan, relik chi yaal, ut li junjunq li wan sa' li ch'och', relik chi yaal, re xjultikankil chiruheb' chixjunil, li tiix jo' ajwi' li saaj, li moos jo' ajwi' li ach'ab'amb'il; relik chi yaal ninye eere, li xe'tix, ut li ak ninqeb', ut li tasal tenamit li toj yookeb' chi nimank; relik chi yaal, re relajinkil chiruheb' naq tento te'xjal xk'a'uxl ut ^bte'yo'laaq wi'chik.

50 Relik chi yaal, jo'ka'in naxye li Musiq'ej: Jalomaq eek'a'uxl, chejunilex xmaril li ruchich'och', xb'aan naq taanach'oq chaq li awa'b'ejihom re choxa; relik chi yaal, li Ralal li Dios taachalq sa' "xloq'al, sa' xkawil xmetz'ew, ut

44a Alma 13:6.

45a K'UTUL RAQAL:
Xk'utb'al xyaalal;
Xnawom qach'ool;
Yaal ch'olob'amb'il.

46a 1 Kor. 2:9–16.

b K'UTUL RAQAL:
Kuyuk sa'.

c K'UTUL RAQAL:

K'utb'esink,
k'utb'esinb'il na'leb'.

49a K'UTUL RAQAL:

B'oqok, b'oqb'il
xb'aan li Dios,
xb'oqb'al; Tijoneli.

b K'UTUL RAQAL:

Yo'laak wi'chik,
yo'laak rik'in li Dios.

50a K'UTUL RAQAL:

Loq'alil; Xkab'
xk'ulunik li
Jesukristo.

xnimal ru, ut xwankilal, ut x'a-wa'b'ejil. Relik chi yaal, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, ninye eere, naq li Musiq'ej naxye: K'e reetal lix loq'al lix ^bRey chixjunil li ruchich'och'; ut jo'kan ajwi' lix Rey li choxa sa' junpaat chik taalemzt'unq sa' xyanqeb' chixjunil li lalal xk'ajoleb' li winq.

51 Ut jo'kan ajwi' li Musiq'ej naxye we, relik chi yaal, na'elajin chiwu rik'in jun nimla xyaab' kuxej, ut naxye: Ayu ut ye re li tenamit a'in—Jalomaq eek'a'uxl, xb'aan naq wi ink'a' nekejal eek'a'uxl, maamin texruuq chireechaninkil li awa'b'ejihom re "choxa.

52 Ut ninye wi'chik eere, li Musiq'ej naxye: K'ehomaq reetal, k'eeb'il li "maal sa' xxe'il li che', jo'kan naq li junjunq xtoonil li che' li moko chaab'il ta na'uuchin ^btaayok'manq chaq ut taakutmanq sa' li xam, relik chi yaal, jun li xam li ink'a' naru na'oso, a'an jun li xam li ink'a' naru xchupb'al. K'ehomaq reetal, ut chijultiko'q eere, li Santil Dios kiyehok re.

53 Ut anajwan ex was wiitz'in raarookex inb'aan, ninye eere, ma nekexru chixramb'al li aatin a'in; relik chi yaal, ma nekexru chixtz'eqb'al li k'a'aq re ru a'in,

ut "chixyeq'inkil li Santil Dios rub'el eeroq; relik chi yaal, ma nekexru chixnimob'resinkil eerib' sa' ^bxq'etq'etil eech'ool; relik chi yaal, ma toj yooqex chixk'eeb'al cherix li 'aq'ej tertio xtz'aq ut chixk'eeb'al eech'ool chirix li jo'maajo'il k'a'aq re ru re li ruchich'och', chirix lee ^bb'ihomal?

54 Relik chi yaal, ma toj yooqex chixk'oxlankil naq li jun eere q'a-xal chaab'il wi'chik chiru li jun chik; relik chi yaal, ma toj yooqex chixrahob'tesinkileb' lee ras eriitz'in, li neke'xtuulanob'resi rib'eb' ut neke'b'eeq jo' chanru lix santil k'anjelil li Dios, li ke'oksiik wi' sa' li iglees a'in, rik'in naq "santob'resinb'ileb' xb'aan li Loq'laj Musiq'ej, ut neke'uuchin rik'in k'anjel li k'ulub'ej choq' re li jalb'a-k'a'uxlej—

55 Relik chi yaal, ut ma toj yooqex chixb'alq'usinkil eerilob'aal chiruheb' li "neb'a', ut li maak'a' wan re, ut chixramb'al chiruheb' li k'a'ru wan eere?

56 Ut re xraqb'al, chejunilex li texkanaaq sa' lee maa'usilal, ninye eere naq a'ineb' li te'yok'e'q chaq ut te'kute'q sa' li xam wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl sa' junpaat.

57 Ut anajwan ninye eere, chejunilex li nekex'ajok re xtaaqenkil

50 *b* Sal. 24;
Mat. 2:2;
Luk. 23:2;
2 Ne. 10:14;
Tz. ut S. 38:21–22;
128:22–23;
Mois. 7:53.
K'UTUL RAQAL:
Jesukristo; Awa'b'ejihom re choxa malaj

rawa'b'ejihom li Dios.
51 *a* K'UTUL RAQAL:
Choxa.
52 *a* Luk. 3:9;
Tz. ut S. 97:7.
b Jak. 5:46; 6:7;
3 Ne. 27:11–12.
53 *a* 1 Ne. 19:7.
b K'UTUL RAQAL:

Q'etq'etil.
c 2 Ne. 28:11–14;
Morm. 8:36–39.
d Sal. 62:10;
Tz. ut S. 56:16–18.
54 *a* K'UTUL RAQAL:
Santob'resink.
55 *a* Sal. 109:15–16;
Jak. 2:17;
Hel. 6:39–40.

lix yaab' xkux li "chaab'il aj ilol karneer, elenqex chaq sa' xyanqeb' laj maak, ut ^bjachb'ilaq eeru, ut meeche' li k'aru tz'aj reheb'; ut k'ehomaq reetal, "taasachmanq reetalil lix k'ab'a'eb' a'an, re naq lix k'ab'a'eb' laj maak moko te'keheq ta sa' ajl sa' xyanq lix k'ab'a'eb' li tiikeb' xch'ool, re naq taatz'aqloq ru li raatin li Dios, li nayehok re: Lix k'ab'a'eb' laj maak moko te'-junajiiq ta rik'in xk'ab'a'eb' lin tenamit;

58 Xb'aan naq lix k'ab'a'eb' li tiikeb' xch'ool te'tz'iib'amanq sa' "xhuhil li yu'amej, ut reheb' a'an tink'e jun eechanihomej sa' lin nim uq'. Ut anajwan, ex was wiitz'in, k'a' ta wi' ru teeye re xwech'b'al rix a'in? Ninye eere, wi nekewech', maak'a' na'ok wi', xb'aan naq li raatin li Dios tento taatz'aqloq ru.

59 Xb'aan naq ani chi aj ilol karneer sa' eeyanq wi wan naab'al lix karneer ink'a' naxk'aak'aleheb', re naq ink'a' te'ok laj xobj' ut te'xk'uxi lix ketomq? Ut k'ehomaq reetal, wi jun aj xobj' na'ok rik'in lix ketomq ma ink'a' naralinasia chaq? Yaal ajwi', ut sa' roso'jik, wi naru chiru, tixsach.

60 Ut anajwan ninye eere naq li chaab'il aj ilol karneer nab'o-qok eere; ut wi tex'ab'inq chiru lix yaab' xkux, a'an texroksi sa'

lix korral, ut laa'ex lix karneer; ut nekexxtaqla naq maajun aj xobj' aj ti'onel teekanab' chi ok sa' eeyanq, re naq ink'a' teksache'q.

61 Ut anajwan laa'in, aj Alma, nekexintaqla rik'in raatin "li xtaqlan we, naq teek'e eech'ool chixb'aanunkil li aatin li kinye eere.

62 Nin'aatinak chetaqlankil li ani wankex sa' li iglees; ut reheb' li ani moko wankeb' ta sa' li iglees, nin'aatinak cheb'oqb'al, ut ninye: Chalqex ut chikub'eeq ee-ha' choq' re li jalb'a-k'auxlej, re naq laa'aqex ajwi' aj yalom ru li "che' re li yu'am.

CH'OL 6

Li Iglees li wan Tzarahemla nach'a-job'resiik ut natuqub'aak—Laj Alma naxik Gideon re jultikank aatin. Wan na 83 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq laj Alma kixk'e xraqik raatinankileb' li ani wankeb' sa' li iglees, li xaqab'amb'il sa' li tenamit Tzarahemla, "kixk'ojob'eb' laj tij ut li ^bxb'eenil, rik'in xk'eeb'al li 'ruq' sa' xb'eeneb' jo' chanru lix k'anjelil li Dios, re xjolominkil ut ^dxk'aa-k'alenkil li iglees.

2 Ut kik'ulman naq eb' li ani moko neke'wan ta sa' li iglees

57 a K'UTUL RAQAL:

Chaab'il aj Ilol
Karneer.

b Esd. 6:21; 9:1;

Neh. 9:2; 2 Tes. 3:6;

Tz. ut S. 133:5, 14.

c Deut. 29:20;

Moro. 6:7;

Tz. ut S. 20:8.

58 a K'UTUL RAQAL:

Xhuhil li yu'amej.

61 a Alma 5:44.

62 a 1 Ne. 8:10; 11:21–23.

6 1 a K'UTUL RAQAL:

K'ojob'ank.

b K'UTUL RAQAL:

Xb'eenil.

c K'UTUL RAQAL:

Uq'ej, xk'eeb'al.

d Tz. ut S. 52:39.

li ke'jalok xk'a'uxl chirixeb' lix maak "ke'kub'e xha' choq' re li jalb'a-k'a'uxlej, ut ke'k'ule' sa' li iglees.

3 Ut kik'ulman ajwi' naq eb' li ani wankeb' sa' li iglees li ink'a' "ke'xjal xk'a'uxl chirix lix maa'u-silaleb' ut ink'a' ke'xtuulanob-resi rib' chiru li Dios—ninye eb' li ani taqsinb'ileb' sa' ^bxq'etq'e-tileb' xch'ool—eb' a'an ke'tz'eq-taanaak, ut "ke'sache' reetalil lix k'ab'a'eb', jo'kan naq lix k'ab'a'eb' moko ke'k'eh'e' ta sa' ajl sa' xyanqeb' xk'ab'a'eb' li tiikeb' xch'ool.

4 Ut chi jo'kan ke'ok chixtub'ankil xk'anjelil li iglees sa' li tenamit Tzarahemla.

5 Anajwan nawaj raj naq teetaw ru naq li raatin li Dios kiwan chi yeechi'nb'il re chixjunileb', jo'kan naq maajun narame' ru chixch'utub'ankil rib' re rab'inkil li raatin li Dios.

6 A'b'anan eb' li ralal xk'ajol li Dios ke'taqlaak naq te'xch'utub'rib' chi kok' aj xsa', ut te'xjunaji rib' sa' "xkuyb'al xsa' ut tijok rik'in nimla metz'ew choq' re xchaab'ilal xch'ooleb' li ink'a' neke'xnaw ru li Dios.

7 Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq laj Alma kixb'aanu li tuqub'aank a'in, ki'el chaq rik'ineb', relik chi yaal, rik'in li iglees li wan sa' li tenamit Tzarahemla, ut xko'o chixjunpak'al li nima'

Sidon sa' releb' saq'e, sa' li "ru taq'a Gideon, ut wan jun li tenamit kab'lanb'il, a'an li tenamit Gideon xk'ab'a', li wan sa' li ru taq'a Gideon yeeb'il re, k'eeb'il xk'ab'a' jo' chanru xk'ab'a' li winq li ^bkamsinb'il xb'aan ruq' laj Nehor rik'in li yok'leb' ch'iich'.

8 Ut laj Alma xko'o ut ki'ok chixch'olob'ankil li raatin li Dios chiru li iglees li xaqab'nb'il sa' li ru taq'a Gideon, jo' chanru naq k'utb'esinb'il li yaal chirix li aatin yeeb'il xb'aaneb' lix yuwa', ut jo' chanru li musiq'ej re profeetil aatin li kiwan rik'in, jo' chanru naq "ch'olob'nb'il xyaalal li Jesukristo, li Ralal li Dios, li taachalq chixtojbal rix lix tenamit chiruheb' lix maak, ut li santil k'anjelil li b'oqb'il wi'. Ut chi jo'kan tz'iib'nb'il. Amen.

Li raatin laj Alma li kixq'axtesi re li tenamit li wan Gideon, jo' chanru li esil kixtz'iib'a a'an.

Wan sa' li ch'ol 7.

CH'OL 7

Taayo'laaq li Kristo rik'in xMaria—A'an tixhit lix b'ak'leb' li kamk ut taariiqqa lix maakeb' li tenamit—Eb' li neke'xjal xk'a'uxl, neke'kub'e xha', ut

2a K'UTUL RAQAL:
Kub'iha', kub'sink
ha'.

3a Mos. 26:6.

b K'UTUL RAQAL:
Q'etq'etil.

c Exo. 32:33;
Mos. 26:36;
Alma 1:24; 5:57–58.

K'UTUL RAQAL:
Isiik chaq.

6a K'UTUL RAQAL:

Kuyuk sa'.

7a Alma 2:20.

b Alma 1:9.

8a Apok. 19:10.

neke'xpaab' li taqlahom te'xk'ul li junelik yu'am—Li tz'ajnil ink'a' naru nareechani lix awa'b'ejihom li Dios—Na'ajman ru li tuulanil, li paab'aal, li yo'onink ut li rahok. Wan na 83 chihab' ma nayo'la li Kristo.

K'EHOMAQ reetal ex was wiitz'in raarookex inb'aan, rik'in naq kanab'anb'ilin chi chalk eerik'in, chi jo'kan tynyal inqe "cheraatinankil rik'in li waatin laa'in; relik chi yaal, rik'in tz'aqal xtz'uumal we, rik'in naq xb'een sut nekexwaatina rik'in raatin lix tz'uumal we, xb'aan naq junelik teneb'anb'ilin chaq chi kanaak sa' li ^braqleb'aal aatin, ut k'a'jo' li k'anjel kiwan sa' inb'een, jo'kan naq moko kinru ta chi chalk eerik'in.

2 Ut ink'a' ajwi' raj kinru chi chalk anajwan sa' li hoonal a'in wi ta ink'a' "xk'eeman li raqleb'aal aatin re jalan chik, re taa'awa'b'e-jinq sa' inna'aj; ut li Qaawa' rik'in nimla uxtaan xk'e naq tinchalq eerik'in.

3 Ut k'ehomaq reetal, xinchal chi k'a'jo' inyo'onihom, ut chi nim wajom naq tintaw raj naq xetuu-lanob'resi eerib' chiru li Dios, ut naq moko xekanab' ta xtz'aaman-kil li rusilal, re naq tintaw raj naq maak'a' eejitb'al chiru, re naq tintaw raj naq moko wankex ta sa' li xuwajel ch'a'ajkilal ke'wan wi' li qas qiitz'in aran Tzarahemla.

4 A'b'anan osob'tesinb'ilaq taxaq xk'ab'a' li Dios, naq xk'e chinnaw, relik chi yaal, xk'e xsahil inch'ool

q'axal nim rik'in xnawb'al naq eb' a'an ak xaqab'anb'ileb' wi'chik sa' xb'ehil lix tiikilal.

5 Ut nawoyb'eni, jo' chanru lix Musiq' li Dios li wan wik'in, naq taawanq ajwi' xsahil inch'ool cherix laa'ex; a'b'anan moko nawaj ta naq lix sahil inch'ool cherix taa-chalq sa' xk'ab'a' li nimla ch'a'ajkilal ut rahil ch'oolejil li wanjenaq wik'in chirixeb' li komon aran Tzarahemla, xb'aan naq k'ehomaq reetal, lix sahil inch'ool chirixeb' a'an kichal chirix nume'k chiru naab'al li ch'a'ajkilal ut rahil ch'oolejil.

6 A'ut k'ehomaq reetal, nawoyb'eni naq laa'ex moko wankex ta chi maak'a' eepaab'aal jo' chanru naq ke'wan lee ras eeriitz'in; nawoyb'eni naq moko taqsinb'ilex ta sa' xq'etq'etil eech'ool; relik chi yaal, nawoyb'eni naq moko xek'e ta eech'ool chirix li b'ihomal ut li jo'maajo'il k'a'aq re ru re li ru-chich'och'; relik chi yaal, nawoyb'eni naq ink'a' nekeloq'oniheb' li "pak'b'il dios; naq nekeloq'oni b'an li ^btz'aqal ut li yo'yookil Dios, ut naq nekex'ilok chi ub'ej re xk'ul-b'al li risinkil lee maak, rik'in jun li paab'aal li junelik nakana, li toj taachalq.

7 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, ninye eere naq wan k'iila k'a'aq re ru toj taachalq, ut k'ehomaq reetal, wan jun li k'a'ru q'axal nim wi'chik xwankil chiru chixjunil—xb'aan naq k'ehomaq reetal, moko najt ta chik "xq'ehil naq laj Tojol-ix

7 1a Alma 4:19.
b Mos. 29:42.

2a Alma 4:16-18.
6a 2 Ne. 9:37; Hel. 6:31.

b Dan. 6:26.
7a Alma 9:26.

yo'yoq ut taachalq sa' xyanq lix tenamit.

8 K'ehomaq reetal, moko ninye ta naq taachalq sa' qayanq sa' xq'ehil lix wanjik sa' xmuheb'aal li taakamq; xb'aan naq k'ehomaq reetal, li Musiq'ej moko xye ta we naq a'in li taak'ulmanq. Anajwan chirix li na'leb' a'in moko ninnaw ta; a'b'anan a'in ninnaw, naq li Qaawa' Dios wan xwankil chixb'aanunkil chixjunil li k'a'aq re ru li wan jo' chanru li raatin.

9 A'ut k'ehomaq reetal, a'in kixye li Musiq'ej we, kixye: Elajin re li tenamit a'in, ut taaye—"Jalomaq eek'a'uxl, ut kawresihomaq lix b'e li Qaawa', ut chexb'eeq chiruheb' li ruq' xb'e, li tiikeb', xb'aan naq k'ehomaq reetal, xnach'ok chaq li awa'bejihom re choxa, ut li Ralal li Dios^btaachalq chiru lix b'een li ruchich'och'.

10 Ut k'ehomaq reetal, a'an "taayo'laaq rik'in lix^bMaria, aran Jerusalem, a'an 'xch'och'eb' li qaxe' qatoon, ut a'anaq^dtuq'ixq, jun li k'uleb'aal loq' ut sik'b'il ru, ut taamuhelaq ut^etaasihaaq xb'aan lix wankil li Santil Musiq'ej, ut taayo'laaq jun lix yum, relik chi yaal, a'anaq li Ralal li Dios.

11 Ut a'an taaxik, ut tixnumsi li

rahilal ut "ch'a'ajkilal ut xyalb'al rix, li jar paay wan, ut a'in re naq taatz'aqloq ru li aatin li naxye, tixk'ul sa' xb'een lix rahileb' ut lix ya-jeleb' lix tenamit.

12 Ut tixk'ul li "kamk sa' xb'een, re naq taaruq tixhit lix b'ak'leb' li kamk li b'ak'b'ookeb' wi' lix tenamit; ut tixk'ul sa' xb'een lix majelal lix kawilaleb', re naq lix sa' xch'ool nujenaqqaq chi uxtaan, jo' chanru li tz'ejwalej, re taaruq tixnaw sa' li tz'ejwalej chanru^bxk'eeb'al xtenq'ankileb' lix tenamit jo' chanru xmajelal lix kawilaleb'.

13 Anajwan li Musiq'ej "nanawok re chixjunil li k'a'aq re ru, a'b'anan li Ralal li Dios naxk'ul rahilal jo' chanru li tz'ejwalej re naq taaruq^btixk'ul sa' xb'een lix maak lix tenamit, re naq taaruq tixsach reetalil li q'etok aatin ke'xb'aanu, jo' chanru li wankilal li nakolok wi'; ut anajwan k'ehomaq reetal, a'in li ch'olob'amb'il xyaalal li wan wik'in.

14 Anajwan ninye eere naq tento teejal eek'a'uxl, ut "texyo'laaq wi'chik; xb'aan naq li Musiq'ej naxye, wi ink'a' nekexyo'la wi'chik moko texruuq ta chireechaninkil li awa'b'ejihom re choxa; jo'kan ut, chalqex ut chikub'eeq eeha' choq' re li jalb'a-k'a'uxlej,

9a Mat. 3:2–4;
Alma 9:25.

b Mos. 3:5; 7:27; 15:1–2.

10a Isa. 7:14;
Luk. 1:27.

b Mos. 3:8.

K'UTUL RAQAL:

Maria, xna' li Jesus.

c 1 Kro. 9:3;
2 Kro. 15:9;

1 Ne. 1:4;

3 Ne. 20:29.

d 1 Ne. 11:13–21.

e Mat. 1:20; Mos. 15:3.

11a Isa. 53:3–5;

Mos. 14:3–5.

12a 2 Ne. 2:8;

Alma 12:24–25.

K'UTUL RAQAL:

K'ehok chiru krus.

b Heb. 2:18; 4:15;

Tz. ut S. 62:1.

13a K'UTUL RAQAL: Dios,
Roxichal li Dios.

b Mos. 15:12.

K'UTUL RAQAL:

Xtojbal rix li maak.

14a K'UTUL RAQAL:

Yo'laak wi'chik,
yo'laak rik'in li Dios.

re taaruuq texch'aje'q chirix lee maak, re taaruuq teepaab' lix Karneer li Dios, li na'isink re lix maak li ruchich'och', li kaw xmetz'ew chi kolok ut chi ch'ajob'resink chirix chixjunil li maa'usilal.

15 Relik chi yaal, ninye eere, chalqex ut mexxuwak, ut kanab'omaq li junjunq chi maak, li "nachal chi yal sa' junpaat sa' eeb'een, li nab'ak'ok eere choq' re li sache'k; relik chi yaal, chalqex ut xikaqex, ut k'utumaq chiru lee Dios naq wan eech'ool chixjalb'al eek'a'uxl chirix lee maak ut chi ok sa' jun sumwank rik'in a'an re xpaab'ankil lix taqlahom, ut k'utumaq xyaalal chiru sa' li kutan a'in rik'in xik sa' xha'il li kub'iha'.

16 Ut ani nab'aanunk re a'in, ut naxpaab' lix taqlahom li Dios chalen chaq a'an, taajultiko'q ajwi' re naq ninye re, relik chi yaal, taajultiko'q re naq xinye re, taawanq xyu'am chi junelik, jo' chanru ch'olob'anb'il xyaalal xb'aan li Loq'laj Musiq'ej, li naxch'olob' li yaal wik'in.

17 Ut anajwan ex was wiitz'in raarookex inb'aan, ma nekepaab' li k'a'aq re ru a'in? K'ehomaq reetal, ninye eere, relik chi yaal, ninnaw naq nekepaab', ut li na'leb' ninnaw wi' naq nekepaab' a'an xb'aan xk'utb'esihom li Musiq'ej li wan wik'in. Ut anajwan sa' xk'ab'a' naq kaw lee paab'aal

chirix a'an, relik chi yaal, chirix li k'a'aq re ru xinye, k'a'jo' xsahil inch'ool.

18 Xb'aan naq jo' xinye eere chalen chaq sa' xtiklajik, naq k'a'jo' li wajom naq moko wankex ta sa' li ch'a'ajkilal jo'eb' lee ras eeritz'in, jo'kan kintaw ajwi', naq xtz'aqlok ru li wajom.

19 Xb'aan naq nink'e reetal naq wankex sa' xb'ehil li tiikilal; nink'e reetal naq wankex sa' li b'e li naxik sa' li rawa'b'eijhom li Dios; relik chi yaal, nink'e reetal naq yookex chixtiikob'resinkil ru lix "b'e.

20 Nink'e reetal naq k'eeb'il chennaw, rik'in naq ch'olob'anb'il xyaalal xb'aan li raatin, naq a'an ink'a' naru chi "b'eeek chiru li yokotzinb'il b'e; chi moko naxjal rib' rik'in li k'a'ru xye; chi moko wan rik'in a'an yal ta xmuhil li elk chaq rik'in li nim re xik sa' li tz'e, malaj rik'in li k'a'ru us re xik sa' li k'a'ru ink'a' us; jo'kan naq lix b'e wan sa' junaj chi sutam, li wan chi junelik.

21 Ut a'an moko wan ta rochoch sa'eb' li "ochoch moko santeb' ta, chi moko naru nak'ule' li tz'ajnil, malaj k'a'ruhaq li moko ch'ajb'il ta, sa' li rawa'b'eijhom li Dios; jo'kan naq ninye eere naq taachalq xq'ehil, relik chi yaal, ut taawanq sa' roso'jik li kutan, naq ani li "tz'aj ru taakanaaq sa' xtz'ajnil ru.

22 Ut anajwan ex was wiitz'in raarookex inb'aan, xinye eere li

15 a 2 Ne. 4:18.
19 a Mat. 3:3.
20 a 1 Ne. 10:19;
Alma 37:12;

Tz. ut S. 3:2.
21 a 1 Kor. 3:16–17;
6:19; Mos. 2:37;
Alma 34:36.

b 1 Ne. 15:33–
35; 2 Ne. 9:16;
Morm. 9:14;
Tz. ut S. 88:35.

k'a'aq re ru a'in re naq taaruug tinwajsi eeru chireek'ankil li te-neb'anb'il sa' eeb'een chiru li Dios, re taaruug texb'eeq chiru chi maa-k'a' eejitb'al, re taaruug texb'eeq jo' chanru lix santil k'anjelil li Dios, li kexk'ule' wi'.

23 Ut anajwan nawaj raj naq "tuulanaq eech'ool, ut kub'enaq q eeratawom ut q'unaq eech'ool; chaab'ilaqex rik'in li tz'aamanb'il; nujenaqex rik'in kuyuk ut najtil oyb'enink; ut chekuyaq eerib' chiru chixjunil li k'a'aq re ru; cheyalaq eeq'e chixpaab'ankil lix taqlahom li Dios rajlal; chepatz'aaq yalaq k'a'aq re ru teeraj, chirix li musiq'ej jo' ajwi' chirix li yu'am a'in; ut junelik cheb'antioxihag chiru li Dios li k'a'aq re ru nekek'ul.

24 Ut ilomaq naq taawanq eerik'in li "paab'aal, li yo'onink, ut li rahok, toja' ut naq junelik taanum-taaq eerik'in li chaab'il k'anjel.

25 Ut li Qaawa' chi'osob'tesinq eere, ut chixk'uula chi maak'a' xtz'ajnil lee raq', re naq laa'ex sa' roso'jik texk'ame'q chi chunlaak rik'in laj Abraham, laj Isaak, ut laj Jakob, ut eb' li santil profheet li wanjenageb' chalen chaq naq kitikla li ruchich'och', chi "maak'a' xtz'ajnil eeraq' jo' chanru ajwi' naq maak'a' xtz'ajnileb' raq' a'an, sa' li awa'b'ejihom re choxa, re ink'a' chik tex'elq chaq.

26 Ut anajwan ex was wiitz'in raarookex inb'aan, xinye li aatin

a'in eere jo' chanru li Musiq'ej li naxch'olob' li yaal wik'in, ut li waam nasaho' chi numtajenaq, sa' xk'ab'a' naq q'axal yalb'il eeq'e ut k'eeb'il eexik chirix li waatin.

27 Ut anajwan, lix "tuqtuukilal li Dios chihilanq sa' lee b'een, ut sa' xb'een lee rochoch ut lee ch'och', ut sa' xb'een lee ketomq ut lee teep chi xul, ut chixjunil li k'a'ru eere, lee rixqilal ut lee kok'al, jo' chanru lee paab'aal ut lee chaab'il k'anjel, chalen sa' li hoonal a'in ut chi junelik. Ut chi jo'kan xin'aatinak. Amen.

CH'OL 8

Laj Alma najultikan aatin ut nakub'-sin ha' aran Melek—Natz'eqtaanaak aran Ammonihah ut na'el chaq—Jun li anjel naxtaqla chi sutq'iik ut chixyaab'asinkil li jalb'a-k'a'uxlej chiruheb' li tenamit—Nak'ule' xb'aan laj Amulek, ut sa' wiib'al neke'jultikan aatin aran Ammonihah. Wan na 82 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT anajwan kik'ulman naq laj Alma kisutq'i chaq sa' li "ch'och' Gideon, chirix xk'utb'al chiruheb' li ani wankeb' Gideon k'iila k'a'aq re ru li ink'a' naru xtz'iib'ankil, chirix xtuqub'ankil xk'anjelil li iglees, jo' chanru kixb'aanu chaq chi junxilaj sa' li ch'och' Tzarahemla, relik chi yaal, kisutq'i sa' tz'aaq li rochoch aran Tzarahemla

re taahilanq chirix li k'anjel li kix-b'aanu chaq.

2 Ut chi jo'kan kiraqe' li xb'ele chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

3 Ut kik'ulman sa' xtiklajik li xlaje chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi, naq laj Alma ki'el chaq aran ut kixchap lix b'e aran sa' li ch'och' Melek, chi junpak'al li "nima' Sidon sa' rokeb' saqe', sa' xjaya li rokeb' saqe' chixk'atq lix nub'aal li yamyookil ch'och'.

4 Ut ki'ok chixtzolb'aleb' li tenamit sa' li ch'och' Melek jo' chanru lix "santil k'anjelil li Dios, li kib'o-qe' wi' chaq, ut ki'ok chixtzolb'aleb' li tenamit chiru chixjunil li ch'och' Melek.

5 Ut kik'ulman naq eb' li tenamit ke'chal chaq rik'in, chiru chixjunil lix nub'aal li ch'och' li wan sa' li jun pak'alil wan wi' li yamyookil ch'och'. Ut ke'kub'e xha' sa' chixjunil li ch'och'.

6 Jo'kan naq chirix xchoyb'al lix k'anjel aran Melek ki'el chaq aran, ut xko'o oxib' kutan xb'eenik chirix li ch'och' Melek sa' xnim li saqe'; ut kiwulak sa' jun li tenamit Ammonihah nayeeman re.

7 Anajwan eb' lix tenamit laj Nefi k'aynaqeb' chixk'eeb'al xk'ab'a' lix ch'och'eb', ut eb' lix tenamit, ut lix k'aleb'aaleb', relik chi yaal, chixjunileb' lix kok' k'aleb'aaleb', jo' chanru xk'ab'a' li ani

xb'een wa ki'eechanink reheb'; ut jo'kan kiwan rik'in li ch'och' Ammonihah.

8 Ut kik'ulman naq chirix naq kiwulak laj Alma sa' li tenamit Ammonihah ki'ok chixjultikan-kil li raatin li Dios chiruheb'.

9 Anajwan laj Satanas k'a'jo' naq kiru chaq "chixchapb'al xch'ooleb' li wankeb' sa' li tenamit Ammonihah; jo'kan naq eb' a'an ink'a' ke'raj ab'ink chiru li raatin laj Alma.

10 A'b'anan laj Alma "kixtawasi rib' chi naab'al sa' li musiq'ej, ut "kixyal xmetz'ew rik'in li Dios chi "tijok rik'in nimla metz'ew, re naq a'an tixhoy lix Musiq' sa' xb'eeneb' li ani wankeb' sa' li tenamit; re ajwi' naq tixkanab' naq taaruq tixkub'siheb' xha' choq' re li jalb'a-k'a'uxlej.

11 A'b'anan eb' a'an ke'xkawob'resi li raameb', ut ke'xye re: K'e reetal, naqanaw naq laa'at aj Alma; ut naqanaw naq laa'at taqenaqil aj tij sa' xb'een li iglees li kaxaqab' sa' naab'al paay re li ch'och', jo' chanru li na'leb' kanab'anb'il eere; ut laa'o moko reho ta laa iglees, ut ink'a' naqapaab' xkomon li na'leb' a'an li maak'a' xyaalal.

12 Ut anajwan naqanaw naq rik'in naq moko reho ta laa iglees, naqanaw naq laa'at maak'a' aawankil sa' qab'een; ut laa'at xaq'axtesi li raqleb'aal aatin chiru

3 a Alma 16:6–7.
4 a Tz. ut S. 107:2–4.
K'UTUL RAQAL:
Tijonelil re

Melkisedek.
9 a 2 Ne. 28:19–22;
Tz. ut S. 10:20.
10 a Alma 17:5.

b Enos 1:1–12.
c 3 Ne. 27:1.
K'UTUL RAQAL:
Tijok.

laj “Nefihah; jo’kan naq maa-wa’at xb’eenil aj raqol aatin sa’ qab’een.

13 Anajwan chirix naq ke’xye a’in li tenamit, ut ke’xwech’ rix chixjunil li raatin, ut ke’xhob’, ut ke’xchuub’a, ut ke’xb’aanu naq taa’isiiq chaq sa’ xtenamiteb’, a’an ki’el chaq aran ut kixchap xb’e sa’ xjayal li tenamit Aaron xk’ab’a’.

14 Ut kik’ulman, naq yoo chi b’eek aran, chi aalob’resinb’il xch’ool rik’in rahil ch’oolejil, ut yoo chi b’eek chiru naab’al li “rahilal ut xyot’bal li raam, xb’aan xmaa’usilaleb’ li ani wankeb’ sa’ li tenamit Ammonihah, naq aalob’resinb’il xch’ool laj Alma chi jo’kan rik’in rahil ch’oolejil, k’e-homaq reetal kik’ulman naq jun lix ^banjel li Qaawa’ kixk’ut rib’ chiru, ut kixye:

15 Osob’tesinb’ilat, at Alma, jo’kan ut, taqsi aajolom ut chisaho’q aach’ool, xb’aan naq k’a’jo’ rajb’al naq taasaho’q aach’ool, xb’aan naq tiikat xatwan chixpaab’ankil lix taqlahom li Dios chalen chaq sa’ li hoonal naq xak’ul xb’een wa jun esil rik’in a’an. K’e reetal, laa’in li “king’axtesi aawe.

16 Ut k’e reetal, taqlanb’ilin re aataqlankil naq tatsutq’iiq sa’ li tenamit Ammonihah, ut tatjultikanq wi’chik aatin chiruheb’ li wankeb’ sa’ li tenamit; relik chi yaal, jultikan chiruheb’. Relik chi yaal, ye

reheb’, wi ink’a’ te’xjal xk’a’uxl, li Qaawa’ Dios “tixsacheb’.

17 Xb’aan naq neke’xtzol sa’ li hoonal a’in chan ru naq taaruuq te’xsach li ach’ab’aak wan wi’ aatenamit, (xb’aan naq jo’kan naxye li Qaawa’) ut rik’in a’an taaq’etmanq li k’uub’anb’il aatin, ut li raqb’a-aatin, ut li taqlahom li kixk’e re lix tenamit.

18 Anajwan kik’ulman naq chirix naq laj Alma kixk’ul li esil rik’in lix anjel li Qaawa’, sa’ junpaat kixsutq’i sa’ li ch’och’ Ammonihah. Ut ki’ok sa’ li tenamit chiru jalan chik li b’e, relik chi yaal, chiru li b’e li wan sa’ xtz’e li saq’e sa’ li tenamit Ammonihah.

19 Ut naq ki’ok sa’ li tenamit yoo xtz’okajik, ut re jun winq kixye: Ma taak’e k’a’ruhaq re jun xtuulani moos li Dios re taawa’aq?

20 Ut li winq kixye re: Laa’in jun aj Nefita, ut ninnaw naq laa’at jun xsantil profet li Dios, xb’aan naq laa’at li winq li kixye we jun li “anjel sa’ jun k’utb’esinb’il matk’: Laa’at taak’ul. Jo’kan ut, yo’o chixwix sa’ wochoch ut tink’e aawe xkomon intzakemq; ut ninnaw naq tatwanq jo’ osob’tesink choq’ we laa’in ut li wochoch.

21 Ut kik’ulman naq li winq kixk’ul a’an sa’ rochoch; ut li winq aj “Amulek xk’ab’a’, ut kixk’am chaq li wa ut li tib’ ut kixk’e chiru laj Alma.

22 Ut kik’ulman naq laj Alma

12a Alma 4:20.

14a K’UTUL RAQAL:
Ch’a’ajkilal.

b Alma 10:7–10, 20.

K’UTUL RAQAL:

Anjel.

15a Mos. 27:11–16.

16a Alma 9:12, 18, 24.

20a Alma 10:7–9.

21a K’UTUL RAQAL:
Amulek.

kixtzeka li wa ut kinujak; ut “kirosob’tesi laj Amulek ut li rochoch, ut kib’antioxin chiru li Dios.

23 Ut chirix naq kiwa’ak ut kinujak kixye re laj Amulek: Laa’in laj Alma, ut laa’in “taqenaqil aj tij sa’ xb’een lix iglees li Dios chiru chixjunil li ch’och’.

24 Ut k’e reetal, b’oqb’ilin chixjultikankil li raatin li Dios sa’ xyanq chixjunil li tenamit a’in, jo’ chanru li musiq’ej re k’utb’e-sink ut profetel aatin; ut kinwan sa’ li ch’och’ a’in ut ink’a’ ke’raj ink’ulb’al, “kine’risi chaq b’an ut ok raj we chixkanab’ankil chiwix li ch’och’ a’in chi junajwa.

25 A’banan k’e reetal, xintaqlaak naq tinsutq’iiq wi’chik ut tin’aa-tinaq jo’ profetel chiru li tenamit a’in, relik chi yaal, ut re tinch’olob’ li yaal chiruheb’ chirix lix maa’usilaleb’.

26 Ut anajwan, Amulek, rik’in naq xak’e intzakemq ut xinaak’ul sa’ laa wochoch, osob’tesinb’ilat, xb’aan naq yoo chaq intz’okajik, xb’aan naq xinkuy insa’ chiru k’iila kutan.

27 Ut laj Alma kikana k’iila kutan rik’in laj Amulek rub’elaj naq ki’ok chi jultikank aatin chiru li tenamit.

28 Ut kik’ulman naq eb’ li tenamit q’axal wi’chik ke’niman sa’ xmaa’usilaleb’.

29 Ut kichal li aatin rik’in laj Alma, ut kixye: Ayu, ut ye ajwi’

re laj Amulek inmoos, ayu ut aatinanqex jo’ profetel chiru li tenamit a’in, ut cheye—“Cheljal eek’a’uxl, xb’aan naq jo’ka’in naxye li Qaawa’, wi ink’a’ teejal eek’a’uxl laa’in tinwula’ani li tenamit a’in sa’ injosq’il; relik chi yaal, moko tinsutq’isi ta xnimal injosq’il.

30 Ut laj Alma xko’o, ut jo’kan ajwi’ laj Amulek, sa’ xyanqeb’ li tenamit, re xch’olob’ankil li raatin li Dios chiruheb’; ut ke’nujak rik’in li Santil Musiq’ej.

31 Ut eb’ a’an wan “wankilal k’eeb’il reheb’, jo’kan naq ink’a’ ke’ru chi tz’ape’k sa’ tz’aptz’ookil jul; chi moko kiru ani chi winq chi kamsink reheb’; a’banan ink’a’ ke’xk’anjela lix ^bwankilaleb’ toj reetal naq ke’b’ak’e’ rik’in b’ak’leb’ ut ke’tz’ape’ sa’ tz’alam.

32 Ut kik’ulman naq xkoheb’ ut ke’ok chi jultikank aatin ut chi aatinak jo’ profetel chiruheb’ li tenamit, jo’ chanru li musiq’ej ut li wankilal li kixk’e chaq li Qaawa’ reheb’.

Raatin laj Alma, ut jo’kan ajwi’ raatin laj Amulek, li kich’olob’aman chiruheb’ li tenamit li wankeb’ sa’ li ch’och’ Ammonihah. Ut jo’kan ajwi’ neke’tz’ape’ sa’ tz’alam, ut neke’kole’ xb’aan lix sachb’a-ch’oolejil wankil li Qaawa’ li kiwan rik’ineb’, jo’

22a Alma 10:11.

23a Alma 5:3, 44, 49;
13:1–20.

24a Alma 8:13.

29a Alma 9:12, 18.

K’UTUL RAQAL:
Jalok k’a’uxl, jalb’a-
k’a’uxlej.

31a 1 Ne. 1:20.

b Alma 14:17–29.

chanru li esil tz'iib'anb'il xb'aan laj Alma.

Natikla sa' li ch'ol 9 toj sa' li ch'ol 14.

CH'OL 9

Laj Alma naxtaqlaheb' li wankeb' Ammonihah chixjalb'aleb' xk'a'uxl—Li Qaawa' taaruxtaana ruheb' laj Lamanita sa' roso'jik li kutan—Wi eb' laj Nefita neke'xtz'eqtaana li saqen, te'sache'q xb'aaneb' laj Lamanita—Li Ralal li Dios chi seeb' taachalq—A'an tixtojob' rix li ani neke'xjal xk'a'uxl, neke'kub'e xha', ut neke'xpaab' lix k'ab'a'. Wan na 82 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT jo'kan wi'chik laa'in, aj Alma, rik'in naq taqlanb'ilin xb'aan li Dios naq tink'am chiwix laj Amulek ut tinxik ut tinjultikanq wi'chik aatin chiru li tenamit a'in, malaj li ani wankeb' sa' li tenamit Ammonihah, kik'ulman, naq kin'ok chi jultikank aatin chiruheb', naq ke'ok chinwech'b'al, ut ke'xye:

2 Anihat laa'at? Ma nakak'oxla tab'i' naq taqapaab' li tixch'olob' "jun chi winq, us ta tixjultika chiqu naq taa'oso'q li ruchich'och'?

3 Anajwan eb' a'an ink'a' ke'x-taw ru li aatin li ke'xye; xb'aan naq moko ke'xnaw ta naq taa'o-so'q ajwi' li ruchich'och'.

4 Ut ke'xye ajwi': Ink'a' taqapaab'

laa waatin wi jo' profheet taach'olob' naq li nimla tenamit a'in taa-sache'q sa' "junaj chi kutan.

5 Anajwan moko neke'xnaw ta naq li Dios naru chixb'aanunkil xkomon li sachb'a-ch'ooolejil k'anjel a'in, xb'aan naq a'aneb' jun tenamit kaweb' raam ut jipeb' xk'a'uxl.

6 Ut ke'xye: "Ani pe' li Dios, li b'maajun chik wankilal naxtaqla sa' xyanq li tenamit a'in, yal jun ajwi' chi winq, re xch'olob'ankil xyaalal chiruheb' xkomon li xninqal ru ut sachb'a-ch'ooolejil na'leb' a'in?

7 Ut ke'xxaqab' chaq rib' re xk'eeb'al li ruq'eb' sa' inb'een, a'b'an k'e-homaq reetal, moko ke'xb'aanu ta. Ut kinxaqli rik'in xkawil inch'ool re ch'olob'ank chiruheb'; relik chi yaal, kinch'olob' li yaal chiruheb' chi kaw inch'ool, ut kinye:

8 K'ehomaq reetal, ex "tasal tenamit aj maakex ut po'b'il eech'ool, chan ru naq xsach sa' eech'ool li na'leb' kanab'anb'il chaq xb'aaneb' lee yuwa'; relik chi yaal, k'a'jo' sa' junpaat naq xsach sa' eech'ool lix taqlahom li Dios.

9 Ma ink'a' jultik eere naq li qayuwa' aj Lehi ki'isiik chaq Jerusalen xb'aan "ruq' li Dios? Ma ink'a' jultik eere naq chixjunileb' ke'b'e-resiik xb'aan a'an chiru li yamyookil ch'och'?

10 Ut ma toja' sa' junpaat xsach sa' eech'ool jo' k'ihal sut kixkolob' li qayuwa' sa' ruq'eb' chaq li

9 2a Deut. 17:6.
4a Alma 16:9–10.
6a Exo. 5:2;

Mos. 11:27;
Mois. 5:16.
b Alma 10:12.

8a Alma 10:17–25.
9a 1 Ne. 2:1–7.

xik' neke'ilok reheb', ut kixkoleb' rix re naq ink'a' te'sache'q, xb'aan ruq'eb' ajwi' li ras riitz'ineb'?

11 Relik chi yaal, ut wi ta moko xb'aan ta lix wankilal li maak'a' xjuntaq'eetankil, ut li ruxtaan, ut xnajtil li royb'enihom choq' qe, ak najter raj chik anajwan naq laa'o koo'isiik raj sa' xb'een li ruchich'och' chi maak'a' xjalb'al, ut maare kook'ehe' raj sa' jun wanjik re "rahilal ut rahil ch'oolejil li maak'a' roso'jik.

12 K'ehomaq reetal, anajwan ninye eere naq a'an nekexxtaqla chixjalb'al eek'a'uxl; ut wi ink'a' nekejal eek'a'uxl, maamin texruuq chireechaninkil li rawa'b'eji-hom li Dios. A'ut k'ehomaq reetal, moko chixjunil ta a'in—kexxtaqla chixjalb'al eek'a'uxl, malaj ut a'an "texxsach chaq chi junajwa chiru lix b'een li ruchich'och'; relik chi yaal, a'an texrula'ani sa' xjosq'il, ut sa' b'xnimal xjosq'il moko tixsutq'isi ta rib'.

13 K'ehomaq reetal, ma ink'a' jultik eere li aatin li kixye re laj Lehi, li naxye naq: "A' yaal jo' chanru nekepaab' lin taqlahom, tex'usaaq sa' li ch'och'? Ut jo'kan wi'chik, yeeb'il naq: A' yaal jo' chanru ink'a' nekepaab' lin taqlahom tex'isiiq chaq chiru li Qaawa'.

14 Anajwan nawaj raj naq chijultiko'q eere, naq a' yaal jo' chanru naq eb' laj Lamanita

ink'a' ke'xpaab' lix taqlahom li Dios, "ke'isiik chaq chiru li Qaawa'. Anajwan naqil naq xk'ute' xyaalalil li raatin li Dios sa' li na'leb' a'in, ut eb' laj Lamanita ke'isiik chaq chiru, chalen chaq naq kitikla li q'etok aatin xb'aaneb' sa' li ch'och'.

15 A'b'anan ninye eere, naq "ka'ch'inaq wi'chik xrahileb' a'an sa' xkutankil li raqb'a-aatin cheru laa'ex, wi nekexkana sa' lee maak, relik chi yaal, ut ka'ch'inaq wi'chik xrahileb' sa' li yu'am a'in cheru laa'ex, wi ink'a' nekejal eek'a'uxl.

16 Xb'aan naq wan naab'al li k'a'ru "yeechi'inb'il reheb' laj Lamanita; xb'aan naq a'an xmaak li b'na'leb' kanab'arb'il chaq xb'aaneb' lix yuwa' li kib'aanunk re naq ke'kana chi 'maak'a' xnawomeb' jo' li wankeb' wi'; jo'kan naq li Qaawa' taaruxtaanaheb' ru ut "tixnajtob'resi ru lix wanjikeb' sa' li ch'och'.

17 Ut sa' junaq q'e kutan "te'k'a-me'q chixpaab'ankil li raatin, ut chixnawb'al naq moko yaal ta li na'leb' kanab'arb'il chaq xb'aaneb' lix yuwa'eb'; ut naab'al reheb' te'kole'q, xb'aan naq li Qaawa' taaruxtaana ru chixjunileb' li b'te'patz'oq re lix k'ab'a'.

18 A'ut k'ehomaq reetal, ninye eere naq wi nekexkana sa' lee maa'usilal, naq moko taanaj-tob'resiiq ta ru lee kutan sa' li

11 a Mos. 16:11.
12 a Alma 8:16;
10:19, 23, 27.
b Alma 8:29.
13 a 2 Ne. 1:20;
Mos. 1:7;

Alma 37:13.
14 a 2 Ne. 5:20–24;
Alma 38:1.
15 a Mat. 11:22, 24.
16 a Alma 17:15.
b Mos. 18:11–17.

c Mos. 3:11.
d Hel. 15:10–12.
17 a Enos 1:13.
b Alma 38:5;
Tz. ut S. 3:8.

ch'och', xb'aan naq te'taq'laaq laj "Lamanita sa' eeb'een; ut wi ink'a' nekejal eek'a'uxl te'chalq sa' jun hoonal li moko teenaw ta, ut tex'ula'aniiq rik'in li ^bsache'k chi junajwa; ut taawanq jo' chanru xnimal 'xjosq'il li Qaawa'.

19 Xb'aan naq a'an ink'a' texxkanab' chi wank eeyu'am sa' lee maa'usilal, re xsachb'al lix tenamit. Ninye eere, Ink'a'; tixkanab' raj b'an naq eb' laj Lamanita "te'xsach chixjunil lix tenamit, xtenamit laj Nefi yeeb'il reheb', wi ta taaruuq naq ^bte't'ane'q sa' li maak ut li q'etok aatin, chirix naq k'eeb'il xnimal li saqen ut xnimal li na'leb' reheb' xb'aan li Qaawa' lix Dios;

20 Relik chi yaal, chirix naq wanjenaqeb' choq' jun tenamit q'axal usilanb'ileb' xb'aan li Qaawa'; relik chi yaal, chirix naq q'axal usilanb'ileb' wi'chik sa' xb'een chixjunil chik li tenamit, li junkab'al, li aatinob'aal, malaj li teepal, chirix naq "k'eeb'ileb' chixnaw chixjunil li k'a'aq re ru, jo' chanru li rajomeb', ut lix paab'aaleb', ut lix tijeb', chirix li k'a'ru wanjenaq, ut li wan, ut li toj taachalq;

21 Chirix ula'aniik xb'aan lix Musiq' li Dios; chirix seraq'ik rik'ineb' li anjel, ut chirix naq aatinanb'ileb' xb'aan xyaab' xkux li Qaawa'; ut chirix wank li musiq'ej re profeetil aatin rik'ineb', ut li musiq'ej

re k'utb'esink, ut jo'kan ajwi' k'iila maatan, li maatan re aatinak rik'in jalanil aatinob'aal, ut li maatan re jultikank aatin, ut li maatan re li Santil Musiq'ej, ut li maatan re "jaltesink ru aatin;

22 Relik chi yaal, ut chirix naq "isinb'ileb' chaq xb'aan li Dios sa' li ch'och' Jerusalem, xb'aan ruq' li Qaawa', chirix kole'k chiru we'ej, ut chiru yajerk, ut chiru li k'iila paay chi yajel, li jar raqal wan, ut chirix naq nimanb'il xkawilaleb' sa' pleet, re naq ink'a' te'sache'q, chirix naq isinb'ileb' chaq chi ^bmoosil li junjunq sut, ut chirix naq k'uulanb'ileb' ut kolb'ileb' rix toj anajwan, ut k'eeb'ileb' chi usaak toj reetal naq b'ihomeb' sa' jar paay li k'a'aq re ru—

23 Ut anajwan k'ehomaq reetal ninye eere, naq wi li tenamit a'in, li ke'k'uluk re xk'ihal li osob'tesink a'in sa' ruq' li Qaawa', te'xq'et aatin chiru li saqen ut li nawom li ak xe'xk'ul, ninye eere naq wi jo'kan taa'uxmanq, naq wi te't'ane'q sa' li q'etok aatin, k'a'jo' naq "ka'ch'inaq wi'chik xrahileb' laj Lamanita chiruheb' a'an.

24 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, lix "yeechi'ihom li Qaawa' wan chi ye'b'il reheb' laj Lamanita, a'b'an nan moko eere ta laa'ex wi nekexq'etok aatin; xb'aan naq ma ink'a' kixyeechi'i li Qaawa' chi ch'olch'o ut kixtaqla xkawilal li raatin, naq

18 a Alma 16:2–3.

b Alma 16:9.

c Alma 8:29.

19 a 1 Ne. 12:15, 19–20;

Alma 45:10–14.

b Alma 24:30.

20 a K'UTUL RAQAL:

K'utb'esink,

k'utb'esinb'il na'leb'.

21 a Omni 1:20;

Mos. 8:13–19;

28:11–17.

22 a 2 Ne. 1:4.

b Mos. 27:16.

23 a Mat. 11:22–24.

24 a 2 Ne. 30:4–6;

Tz. ut S. 3:20.

wi teepo'resi eech'ool rik'in a'an, teksache'q chaq chi junajwa chiru lix b'een li ruchich'och'?

25 Anajwan ut xb'aan a'in, re naq ink'a' teksache'q, li Qaawa' kixtaqla lix anjel chirula'anin-kil naab'al reheb' lix tenamit, ut kixch'olob' chiruheb' naq tento te'xik ut te'xjap re chi anchaleb' xmetz'ew chiru li tenamit a'in, ut te'xye: "Jalomaq eek'a'uxl, xb'aan naq ak taahaye'q chaq li awa'b'e-jihom re choxa;

26 Ut "moko k'iila kutan ta chik naq li Ralal li Dios taachalq sa' xloq'al; ut lix loq'al a'anaq xloq'al li ^bJunaj Yo'lajenaq chiru li Yu-wa'b'ej, nujenaq chi 'usilal, jun-taq'eetalil, ut yaal, nujenaq chi kuyuk, ^duxtaan, ut najtil oyb'e-nink, seeb' ^echirab'inkil lix yaa-b'eb' lix tenamit ut chixsumenkil ru lix tijeb'.

27 Ut k'ehomaq reetal, a'an nachal "chixtojb'aleb' rix li ani ^bte'kub'eeq xha' choq' re li jalb'a-k'a'uxlej, rik'in xpaab'ankil lix k'ab'a'.

28 Jo'kan ut, kawresihomaq lix b'e li Qaawa', xb'aan naq xnach'ok chaq li kutan naq chixjunileb' li winq te'xq'ol jun xq'ajkamunkil lix "k'anjeleb', jo' chanru li wan-jenaqeb' wi—wi tiikeb' naq ke'-wan, ^bte'xq'ol xkolb'aleb' li raam, jo' chanru lix wankil ut lix kolom

li Jesukristo; ut wi ink'a' useb' xe'-wan te'xq'ol li 'tojb'a-maak choq' re li raameb', jo' chanru lix wan-kilal ut lix preexil laj tza.

29 Anajwan k'ehomaq reetal, a'an a'in lix yaab' xkux li anjel, li naxjap re chiru li tenamit.

30 Ut anajwan, ex "was wiitz'in raarookex inb'aan, xb'aan naq was wiitz'inex, ut tento raj naq raarooqex, ut tento raj tex'uuchinq rik'in k'anjel li k'ulub'ej choq' re li jalb'a-k'a'uxlej, rik'in naq q'a-xal kawob'resinb'il eeraam chixrix li raatin li Dios, ut rik'in naq laa'ex jun tenamit ^bsachenaq ut t'anaq.

31 Anajwan kik'ulman naq chixrix naq laa'in, aj Alma, kinye li aatin a'in, k'ehomaq reetal, eb' li tenamit ke'chal xjosq'il wik'in xb'aan naq kinye reheb' naq a'aneb' jun tenamit kaweb' raam ut "jipeb' xk'a'uxl.

32 Ut jo'kan ajwi' sa' xk'ab'a' naq kinye reheb' naq a'aneb' jun tenamit sachenaq ut t'anaq ke'-josq'o' wik'in, ut ke'xsik' xk'eeb'al li ruq' sa' inb'een, re tine'xtz'ap sa' tz'alam.

33 A'b'anan kik'ulman naq li Qaawa' ink'a' kixkanab'eb' naq tine'xchap sa' li hoonal a'an ut tine'xtz'ap sa' tz'alam.

34 Ut kik'ulman naq laj Amulek

25a Alma 7:9;

Hel. 5:32.

26a Alma 7:7.

b K'UTUL RAQAL: Junaj Yo'lajenaq.

c K'UTUL RAQAL: Usilal.

d K'UTUL RAQAL:

Uxtaan, uxtaanank.

e Deut. 26:7.

27a K'UTUL RAQAL:

Tojok-ix, tojb'il rix, tojb'al-ix.

b K'UTUL RAQAL:

Kub'iha', kub'sink ha'.

28a Tz. ut S. 1:10; 6:33.

b Sal. 7:16.

c K'UTUL RAQAL:

Tojb'a-maak.

30a 1 Jn. 4:11.

b Alma 12:22.

31a 2 Ne. 25:28;

Mos. 3:14.

xko'o ut kixxaqab' rib' chi ub'ej, ut ki'ok ajwi' chi jultikank aatin chiruheb'. Ut anajwan moko chixjunil ta li "raatin laj Amulek tz'iib'anb'il, a'b'anan jun raqal li raatin tz'iib'anb'il sa' li hu a'in.

CH'OL 10

Laj Lehi a'an ralal xk'ajol laj Manases—Laj Amulek naxye resil lix taq-lahom li anjel naq a'an tixch'olani laj Alma—Xb'aan xtijeb' li tiikeb' xch'ool neke'kole' xyu'am li tenamit—Eb' laj ch'olob'anel chaq'rab' ut laj raqol aatin li moko tiikeb' ta xch'ool neke'xk'e xk'ojob'ankil lix sachlijik li tenamit. Wan na 82 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN a'in li "aatin kixjultika laj ^bAmulek reheb' li tenamit li wankeb' sa' li ch'och' Ammonihah; kixye:

2 Laa'in laj Amulek; laa'in ralal laj Giddonah, a'an ralal laj Ismael, a'an ralal xk'ajol laj Aminadi; ut a'an ajwi' laj Aminadi a'an li kixk'ut xyaalalil li aatin tz'iib'anb'il chiru lix tz'akil li santil ochoch, li tz'iib'anb'il xb'aan ru'uj ruq' li Dios.

3 Ut laj Aminadi a'an ralal xk'ajol laj Nefi, a'an ralal laj Lehi, li ki'el chaq sa' li ch'och' Jerusalem, a'an ralal xk'ajol laj "Manases, a'an li ralal laj ^bJose li 'kik'ayik toj Egipto xb'aan ruq'eb' li ras.

4 Ut k'ehomaq reetal, laa'in ajwi' jun winq li maaka'ch'in li chaa-b'ilal k'oxlanb'il chiwix sa' xyanqeb' chixjunil li neke'nawok wu; relik chi yaal, ut k'ehomaq reetal, wankeb' naab'al li wech alal ut li "wochb'een, ut jo'kan ajwi' intawom naab'al li b'ihomal rik'in ruq' insak'ahil.

5 A'b'anan chirix chixjunil a'in, moko naab'al ta xinnaw chirix lix b'ehil li Qaawa', ut lix "muqmuukil na'leb' ut lix sachb'a-ch'oolejil wankilal. Ninye naq maajun wa innawom chirix li k'a'aq re ru a'in; a'b'an k'ehomaq reetal, moko yaal ta ninye, xb'aan naq wilom naab'al lix muqmuukil na'leb' ut lix sachb'a-ch'oolejil wankilal; relik chi yaal, naq xe'kole' rix xyu'a-meb' li tenamit a'in.

6 A'b'anan kinkawob'resi li waam, xb'aan naq k'iila sut "kinb'oqe' ut ink'a' kiwaj ^bab'ink; jo'kan naq kinnaw chirix li k'a'aq re ru a'in, a'ut ink'a' kiwaj xnawb'al; jo'kan naq ink'a' kinkanab' xpo'-resinkil inch'ool chiru li Dios, sa' xmaa'usilal inch'ool, toj kix-taw kaahib' xb'e li xwuq po a'in, li wan sa' xlaje chihab' rawa'b'e-jileb' laj raqol aatin.

7 Naq yookin chi b'eeek re rilb'al jun wech alal li q'axal nach' wan wik'in, k'ehomaq reetal, jun lix "anjel li Qaawa' kixk'ut rib' chiwu ut kixye: Amulek, sutq'in sa' laa wochoch, xb'aan naq laa'at taak'e

34 a Alma 10.
10 1 a Alma 9:34.
b Alma 8:21-29.
3 a Gen. 41:51;
1 Kro. 9:3.

b K'UTUL RAQAL: Jose,
ralal laj Jakob.
c Gen. 37:29-36.
4 a Alma 15:16.
5 a K'UTUL RAQAL:

Xmuqmuukil na'leb'
li Dios.
6 a Alma 5:37.
b Tz. ut S. 39:9.
7 a Alma 8:20.

xtzakemq jun lix profeet li Qaawa'; relik chi yaal, jun santil winq, a'an jun xwinq li Dios sik'b'il ru; xb'aan naq a'an ^bxkuy xsa' k'iila kutan xb'aan lix maak li tenamit a'in, ut yoo xtz'okajik, ut laa'at 'taak'ul sa' laa wochoch ut taak'e xtzakemq, ut a'an tatosob'tesi, ut laa wochoch; ut li rosob'tesihom li Qaawa' taakanaaq sa' aab'een laa'at ut laa wochoch.

8 Ut kik'ulman naq kin'ab'in chiru lix yaab' xkux li anjel ut kinsutq'i sa' xjyjal li wochoch. Ut naq yookin chi xik aran "kintaw li winq li kixye wi' li anjel we: Taa-k'ul sa' laa wochoch—ut k'ehomaq reetal naq a'an ajwi' li winq a'in li yoo cheraatinankil chirix li k'a'aq re ru re li Dios.

9 Ut li anjel kixye we naq a'an jun "santil winq; jo'kan naq ninnaw naq a'an santil winq, xb'aan naq yeeb'il xb'aan jun lix anjel li Dios.

10 Ut jo'kan wi'chik, ninnaw naq yaal li k'a'aq re ru kixch'olob' wi' xyaalal, xb'aan naq k'ehomaq reetal ninye eere, naq jo' naq yo'yo li Qaawa', jo'kan ajwi' kixtaqla lix "anjel re xk'eeb'al chi k'utb'esiik li k'a'aq re ru a'in chiwu, ut a'in kixb'aanu naq yoo laj Alma a'in chi ^bhilank sa' wochoch.

11 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an "xrosob'tesi li wochoch, xinrosob'tesi laa'in, ut eb' li ixqilal, ut eb' lin kok'al, ut lin yuwa' ut eb'

li wech alal; relik chi yaal, chixjunileb' li wech alal kirosob'tesi, ut kihilan li rosob'tesihom li Qaawa' sa' qab'een, jo' chanru li aatin li kixye.

12 Ut anajwan, chirix naq laj Amulek kixye li aatin a'in eb' li tenamit ke'ok chi sachk xch'ooleb', rik'in rilb'al naq "moko jun ajwi' ta aj yehol nawom li naxch'olob' xyaalal li k'a'aq re ru jitb'ileb' wi', ut jo'kan ajwi' li k'a'aq re ru taa-chalq, jo' chanru li musiq'ej re profeetil aatin li kiwan rik'ineb'.

13 A'b'anan wan sa' xyanqeb' li ke'k'oxlank re xpatz'inkil li na'leb' reheb', re naq rik'in lix "k'oxlanb'il seeb'aleb' te'ruuq chixch'apb'aleb' sa' li raatineb', re te'xtaw k'aru taa-jitoq reheb', re naq te'ruuq chix-q'axtesinkileb' chiruheb' laj raqol aatin, re te'raqe'q aatin chirixeb' jo' chanru li chaq'rab', re naq te'-kamsiiq malaj te'tz'ape'q sa' tz'al-lam, jo' chanru li maak li te'xk'e chi k'ute'k, malaj chi ch'olob'ank chirixeb'.

14 Anajwan eb' li winq a'an li ke'sik'ok re xsachb'aleb', a'aneb' laj "ch'olob'anel chaq'rab', li tojb'ileb' malaj xaqab'amb'ileb' xb'aan li tenamit re xk'anjelankil li chaq'rab' sa' xhoonal li raqok aatin sa' xb'eeneb', malaj naq te'raqe'q aatin chirix lix maakeb' li tenamit chiruheb' laj raqol aatin.

15 Anajwan eb' laj ch'olob'anel chaq'rab' a'in tzolb'ileb' rik'in

7b Alma 5:46; 6:6.
K'UTUL RAQAL:
Kuyuk sa'.
c Hech. 10:30–35.
8a Alma 8:19–21.

9a K'UTUL RAQAL: Sant.
10a Alma 11:30–31.
b Alma 8:27.
11a Alma 8:22.
12a Alma 9:6.

13a Alma 11:21.
14a Alma 10:24;
11:20–21; 14:18.

chixjunil lix na'leb'eb' ut xseeb'a-leb' li tenamit; ut a'in re xtenq'an-kileb' re te'ruuq chi wank xseeb'al sa' xk'anjeleb'.

16 Ut kik'ulman naq ke'ok chixpatz'inkil li na'leb' re laj Amulek, re naq chi jo'kan taaruq te'xk'e chixjal li raatin, malaj chixsach-b'al rib' sa' li aatin li tixye.

17 Anajwan moko neke'xnaw ta naq laj Amulek kiru chixnawb'al chirix xk'oxlahomeb'. A'b'an naq ke'ok chixpatz'inkil li na'leb' re, kik'ulman naq a'an "kixtz'il rix lix k'oxlahomeb', ut kixye reheb': Ex ^btasal tenamit aj maakex ut po'b'il eech'ool, ex aj ch'olob'anel chaq'rab' ut aj ka'pak'al-u, xb'aan naq yookex chixk'eeb'al lix k'o-job'ankil laj tza; xb'aan naq yookex chixk'ojob'ankil li 'ra'al ut li chapleb' k'aam re xchapb'aleb' lix santil moos li Dios.

18 Yookex chixk'uub'ankil li na'leb' re "xpo'b'al ru xb'eheb' li tiikeb' xch'ool, ut re xk'amb'al chaq xjosq'il li Dios sa' xb'een eejolom, toj reetal naq te'sache'q chi junajwa li tenamit a'in.

19 Relik chi yaal, wan xyaalal naq kixye laj Mosiah, a'an xraqikeb' li qarey, naq ok re chixq'axtesinkil li awa'b'ejihom, ut maajun aj-e kiwan re tixq'axtesi, ut kixk'e naq li tenamit a'in te'wanq chi jolominb'il xb'aan tz'aqal xyaab'eb' xkux a'an—relik chi yaal, wan

xyaalal naq kixye, naq wi taa-wulaq xq'ehil naq lix yaab' xkux li tenamit a'in "tixsik' ru li maa'usilal, malaj ut wi taachalq xq'ehil naq li tenamit a'in te't'ane'q sa' li q'etok aatin, ak xe'q'ano' raj choq' re li sache'k.

20 Ut anajwan ninye eere naq wan xyaalal naq li Qaawa' nax-raq aatin chirix lee maa'usilal; wan xyaalal naq na'elajin chiru li tenamit a'in, rik'in xyaab' xkuxeb' lix "anjel: Jalomaq eek'a'uxl, jalomaq eek'a'uxl, xb'aan naq taanach'oq chaq li awa'b'ejihom re choxa.

21 Relik chi yaal, wan xyaalal naq na'elajin, rik'in xyaab' xkuxeb' lix anjel, naq: "Tinkub'eeq sa' xyanq lin tenamit, rik'in juntaq'eetalil ut tiik ruhil na'leb' sa' wuq'.

22 Relik chi yaal, ninye eere naq wi ta moko xb'aan ta lix "tijeb' li tiikeb' xch'ool, li wankeb' sa' li ch'och' anajwan, naq sa' li kutan ajwi' a'in tex'ula'aniiq raj rik'in li sache'k chi junajwa; a'ut moko taawanq raj rik'in ^bb'uut'iha', jo' ke'xk'ul li tenamit sa' xkutan laj Noe; taawanq b'an rik'in we'ej, ut rik'in yajel, ut li yok'leb' ch'iich'.

23 A' b'an xb'aan "xtijeb' li tiikeb' xch'ool naq kolb'il eeyu'am; anajwan ut, wi teerisi chaq sa' eeyanq li tiikeb' xch'ool, chirix a'an li Qaawa' moko tixram ta li ruq';

17 a Alma 12:3; 18:20, 32;

Tz. ut S. 6:16.

b Mat. 3:7; Alma 9:8.

c Tz. ut S. 10:21–27.

18 a Hech. 13:10.

19 a Mos. 29:27;

Alma 2:3–7; Hel. 5:2.

20 a Alma 8:14–16; 13:22.

21 a Mos. 13:34.

22 a Stgo. 5:16;

Mos. 27:14–16.

b Gen. 8:21;

3 Ne. 22:8–10.

K'UTUL RAQAL:

B'uut'iha' sa' xkutankil laj Noe.

23 a K'UTUL RAQAL:

Tijok.

rik'in b'an xanimal lix josq'il taa-chalq sa' eeb'een; toja' naq tex-sak'éq rik'in we'ej, ut rik'in yajel, ut rik'in li yok'leb' ch'iich', ut taanach'oq chaq li ^bkutan wi ink'a' nekejal eek'a'uxl.

24 Ut anajwan kik'ulman naq eb' li tenamit q'axal wi'chik ke'-josq'o' rik'in laj Amulek, ut ke'x-jap re chixyeeb'al: Li winq a'in naxhob' li qachaqrab' li tiik ru, ut eb' li qach'olob'anel chaqrab' li chaab'ileb' xna'leb', li sik'b'ileb' ru qab'aan.

25 A'b'an laj Amulek kixye' li ruq', ut q'axal kaw wi'chik kixjap re chiruheb' chixyeeb'al: Ex tasal tenamit aj maakex ut po'b'il eech'ool, k'a'ut naq q'axal kiru laj Satanas chixchapb'al eech'ool? K'a'ut naq teeq'axtesi eerib' chiru a'an re taawanq xwankil sa' eeb'een, re "xmutz'ob' resinkil eeru, re naq ink'a' teetaw ru li aatin li yeeb'il, jo' chanru lix yaalalil?

26 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, ma xinch'olob'an re xjibt'al eechaq'rab'? Ink'a' neketaw xyaalal; nekeye naq xin'aatinak re xjibt'al eechaq'rab'; a'b'an moko xinb'aanu ta, xin'aatinak b'an re xxaqab'ankil xwankil lee chaqrab', rik'in wi' jibt'ilex laa'ex.

27 Ut anajwan k'ehomaq reetal, ninye eere, naq natikla xk'eeb'al xk'ojob'ankil lix sachlijik li tenamit a'in xb'aan xmaa'usilaleb' xch'ool lee "ch'olob'anel chaqrab' ut laj raqol aatin eere.

28 Ut anajwan kik'ulman naq

chirix naq laj Amulek kixye li aatin a'in eb' li tenamit ke'xjap re chixjibt'al, ut ke'xye: Anajwan naqanaw naq li winq a'in ralal laj tza, xb'aan naq "xtik'ti'ik chiqu, xb'aan naq x'aatinak re xjibt'al li qachaqrab'. Ut anajwan naxye chik naq moko x'aatinak ta re xjibt'al.

29 Ut jo'kan wi'chik, kixhob'eb' li qach'olob'anel chaqrab' ut eb' laj raqol aatin qe.

30 Ut kik'ulman naq eb' laj ch'olob'anel chaqrab' ke'xk'e sa' xch'oolleb' naq taajultiko'q reheb' li k'a'aq re ru a'in chirix.

31 Ut kiwan jun sa' xyanqeb', aj Tzeesrom xk'ab'a'. Ut a'an li xb'eenil sa' "xjibt'al laj Amulek ut laj Alma, rik'in naq a'an jun reheb' li q'axal seeb' sa' xyanqeb', ut k'a'-jo' li k'anjel naxb'aanu sa' xyanq li tenamit.

32 Ut li rajomeb' laj ch'olob'anel chaqrab' a'in, a'an xk'ulb'al xtumineb'; ut neke'xk'ul xtumineb' a' yaal k'a'ru li tojb'ileb' wi' chi k'anjelak.

CH'OL 11

Nayeeman resil chanru ajlanb'il lix tumineb' laj Nefita—Laj Amulek naxwech' rib' rik'in laj Tzeesrom—Li Kristo ink'a' tixkol li tenamit sa' xmaakeb'—Ka'ajeb' wi' li neke'eechanink re li awa'b'ejihom re choxa neke'kole—Chixjunileb' li winq te'-wakliiq chi ink'a' chik te'kamq—Maa-k'a' chik li kamk chirix li wakliik chi

yo'yo. Wan na 82 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN wan sa' lix chaq'rab' laj Mosiah naq li junjunq chi winq li wan choq' aj raqol aatin chirix li chaq'rab', malaj eb' li xaqab'an-b'ileb' choq' aj raqol aatin, te'x-k'ul xtojb'aleb' jo' xnajtil li kutan ke'k'anjelak wi' re raqok aatin sa' xb'eeneb' li ke'k'ame' chiruheb' re taaraqe'q aatin chirixeb'.

2 Anajwan wi jun li winq wan xk'as rik'in jalan chik, ut ink'a' naraj xtojb'al li k'a'ru tento sa' xb'een, a'an kijite' chiru laj raqol aatin, ut laj raqol aatin kixk'an-jela li wankilal, ut kixtaqlaheb' laj taql re taak'ame'q li winq chiru; ut kixraq aatin chirix li winq jo' chanru li chaq'rab' ut li yaalalil li nak'ute' chirix, ut chi jo'kan namine' ru li winq chixtojb'al k'a'ru xk'as, malaj taamaqe'q chiru li k'a'ru re, malaj taa'isiq chaq sa' xyanqeb' li tenamit jo' aj elq' ut aj maq'onel.

3 Ut laj raqol aatin naxk'ul choq' xtojb'al jo' chanru lix kutan—jun senin oor chiru jun kutan, malaj jun senum plaat, a'an juntaq'eet xtz'aq rik'in jun senin oor; ut a'in jo' chanru li chaq'rab' li k'eeb'il.

4 Anajwan a'ineb' xk'ab'a' li jalan jalanq raqal lix ooreb', ut lix plaateb', jo' chanru xtz'aqeb'. Ut k'eeb'ileb' li k'ab'a'ej xb'aaneb' laj Nefita, xb'aan naq ink'a' neke'ajlan jo' chanru xna'leb'eb' laj

Judio li wankeb' chaq Jerusalen; chi moko neke'b'isok jo' chanru neke'xb'aanu laj Judio; ke'xjal b'an li ajlank ut li b'isok, jo' chanru lix k'a'uxleb' li tenamit ut chanru neke'wan, sa' li junjunq tasal tenamit, toj sa' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, ut "kixaqab'aak chaq xwan-kil a'an xb'aan li rey aj Mosiah.

5 Ut a'an a'in rajlankil—jun senin oor, jun seon oor, jun xum oor, ut jun limnah oor.

6 Jun senum plaat, jun amnor plaat, jun ezrom plaat, ut jun onti plaat.

7 Jun senum plaat juntaq'eet xtz'aq rik'in jun senin oor, ut jun reheb', xtz'aq jun b'iis li cebada, ut jo'kan ajwi' jun b'iis li junjunq paay chi iyaj nak'uxman.

8 Anajwan lix tz'aq jun seon oor, a'an xtz'aq wiib' chi senin.

9 Ut jun xum oor a'an xtz'aq wiib' seon.

10 Ut jun limnah oor a'an xtz'aq chixjunileb'.

11 Ut jun amnor plaat juntaq'eet rik'in wiib' senum.

12 Ut jun ezrom plaat juntaq'eet rik'in kaahib' senum.

13 Ut jun onti juntaq'eet rik'in chixjunileb'.

14 Ut a'in xtz'aq li kok' ajl jo' chanru neke'ajlan—

15 Jun xiblon a'an xyijach jun senum; jo'kan naq jun xiblon choq' re lix ka'jach jun b'iis chi cebada.

16 Ut jun xiblum a'an xyijach jun xiblon.

17 Ut jun Leah a'an xyijach jun xiblum.

18 Ut a'in rajlankileb', jo' chanru neke'ajlan.

19 Anajwan jun antion oor jun-taq'et xtz'aq rik'in oxib' xiblon.

20 Anajwan, a'an junes re te'x-k'ul xtumin, xb'aan naq neke'xk'ul xtojb'aleb' jo' chanru li tojb'ileb' wi' chi k'anjelak, jo'kan ut, neke'-reek'asiheb' li tenamit re taa'uxq li tuub'ank-ib', ut li k'iila paay chi choqink ut maa'usilal, re naq taa-wanq chik li k'anjel te'toje'q wi', re naq te'ruuq "chixk'ulb'al xtumineb' jo' chanru li jitok li nak'ame' chiruheb'; jo'kan naq ke'reek'asiheb' li tenamit re xjibt'al laj Alma ut laj Amulek.

21 Ut laj Tzeesrom a'in ki'ok chixpatz'b'al li na'leb' re laj Amulek, ut kixye: Ma teesume junjunq inpatz'om li tinpatz' eere? Anajwan laj Tzeesrom a'an jun winq li seeb' xna'leb' sa' lix "k'oxlanb'il na'leb' laj tza, re taaruq tixsach li k'aru chaab'il, jo'kan naq a'an kixye re laj Amulek: Ma teesume li na'leb' tinpatz' eere?

22 Ut laj Amulek kixye re: Yaal, wi jo'kan naraj lix "Musiq' li Qaawa', li wan wik'in, xb'aan naq maa-k'a' tinye li moko naxk'am ta rib' rik'in lix Musiq' li Qaawa'. Ut laj Tzeesrom kixye re: K'e reetal, wahi' waqib' onti plaat, ut chixjunil a'in tink'e aawe wi taaye naq maak'a' jun Dios li nataqlan re chixjunil.

23 Anajwan laj Amulek kixye: At "ralal xb'alb'a, k'a'ut naq b'nikinaawaale? Ma nakanaw naq li tiikeb' xch'ool moko neke'xq'axtesi ta rib' chiru xkomon a' aaleek a'in?

24 Ma nakapaab' naq maak'a' jun li Dios? Ninye aawe, ink'a', nakanaw b'an naq wan jun li Dios, a'ut li "tumin a'an q'axal wi'chik nakara chiru a'an.

25 Ut anajwan xinaatik'ti'i chiru li Dios. Laa'at kaye we—K'e reetal li waqib' onti a'in, tertookeb' xtz'aq, tink'e aawe—naq wan sa' aach'ool naq ink'a' taak'e we, ut ka'ajwi' kawaj naq tintz'eqtaana xyaalal li tz'aqal ut li yo'yookil Dios, re taataw rajb'al naq tinaasach. Ut anajwan k'e reetal, taak'ul aaq'ajkamunkil xb'aan li nimla maa'usilal a'in.

26 Ut laj Tzeesrom kixye re: Nakaye naq wan jun tz'aqal ut yo'yookil Dios?

27 Ut laj Amulek kixye: Yaal, wan jun li tz'aqal ut yo'yookil Dios.

28 Ut laj Tzeesrom kixye: Ma wan chik xkomon li Dios chiru li jun?

29 Ut a'an kichaq'ok, Ink'a'.

30 Anajwan laj Tzeesrom kixye wi'chik re: Chan ru naq nakanaw li k'a'aq re ru a'in?

31 Ut a'an kixye: Jun li "anjel kixk'e chinnaw.

32 Ut laj Tzeesrom kixye wi'chik: Ani a'an li taachalq? Ma a'an li Ralal li Dios?

20 a Alma 10:32.

21 a Alma 10:13.

22 a K'UTUL RAQAL:

Santil Musiq'ej.

23 a Alma 5:41.

b K'UTUL RAQAL:

Aaleek, aalenk.

24 a 1 Tim. 6:10; Tito 1:11.

31 a Alma 10:7–10.

33 Ut a'an kixye re: Yaal.

34 Ut laj Tzeesrom kixye wi'chik: Ma tixkol lix tenamit "sa' xmaakeb'? Ut laj Amulek kichaq'ok ut kixye re: Ninye eere naq moko tixb'aanu ta, xb'aan naq a'an ink'a' naru naq tixtz'eqtaana xyaal li raatin.

35 Anajwan laj Tzeesrom kixye re li tenamit: Cheril naq chijultiko'q eere li k'a'aq re ru a'in, xb'aan naq kixye naq jun ajwi' li Dios wan; a'b'an naxye naq taachalq li Ralal li Dios, a'ut naq moko tixkol ta lix tenamit—chanchan raj naq wan xwankil chixtaqlankil li Dios.

36 Anajwan laj Amulek kixye re: K'e reetal naq kattik'ti'ik, xb'aan naq kaye naq kin'aatinak jo' raj wan inwankil chixtaqlankil li Dios rik'in naq kinye naq a'an ink'a' tixkol lix tenamit sa' xmaakeb'.

37 Ut ninye wi'chik eere naq moko naru ta chixkolb'aleb' sa' "xmaakeb'; xb'aan naq ink'a' naru nintz'eqtaana xyaal li raatin, ut a'an kixye naq^b maajun k'a'ru tz'aj naru taa'eechaniq re li 'awa'b'ejihom re choxa; jo'kan ut, chan put ru naq texruuq chi kole'k, wi ink'a' nekereechani li awa'b'ejihom re choxa? Jo'kan naq moko texruuq ta chi kole'k sa' lee maak.

38 Anajwan laj Tzeesrom kixye wi'chik re: Li Ralal li Dios, ma a'an tz'aqal li Junelik Yuwa'b'ej?

39 Ut laj Amulek kixye re: Relik chi yaal, a'an tz'aqal li "Junelik Yuwa'b'ej re choxa ut re ch'och', ut^b chixjunil li k'a'aq re ru wan chi sa'; a'an lix tiklajik ut li roso'jik, li xb'een ut xraqik;

40 Ut a'an taachalq sa' li "ruchich'och' re^b xtojb'al rix lix tenamit; ut 'tixk'ul sa' xb'een li q'etok aatin reheb' li neke'paab'ank re lix k'ab'a'; ut a'aneb' a'in li te'wanq xyu'am chi junelik, ut maa'ani chik aj-e nachal li kolb'a-ib'.

41 Jo'kan naq eb' laj maak neke'kana chanchan naq "maajun tojb'al-ix ki'uxman, ka'ajwi' naq taahite'q xb'ak'leb' li kamk; xb'aan naq k'ehomaq reetal, taachalq li kutan naq^b chixjunileb' te'wakliiq chaq sa' xyanqeb' li kamenaq ut te'xaqliiq chiru li Dios, ut 'taaraqe'q aatin chirixeb' jo' chanru xk'anjeleb'.

42 Anajwan, wan jun li kamk, li kamk re li yu'am a'in nayee-man re, ut lix kamik li Kristo tixhit "xb'ak'leb' li kamk a'in re li yu'am a'in, re naq chixjunileb' te'wakliiq chiru li kamk re li yu'am a'in.

43 Li musiq'ej ut li tz'ejwalej

34 a Hel. 5:10–11.

37 a 1 Kor. 6:9–10.

b 1 Ne. 15:33;

Alma 40:26;

3 Ne. 27:19.

K'UTUL RAQAL:

Moko us ta, maa'us.

c K'UTUL RAQAL:

Awa'b'ejihom

re choxa malaj

rawa'b'ejihom li
Dios.

39 a Isa. 9:6.

b Kol. 1:16;

Mos. 4:2.

40 a K'UTUL RAQAL:

Ruchich'och'.

b Rom. 11:26–27.

c Exo. 34:6–7;

Isa. 53:5; 1 Jn. 2:2;

Mos. 14:5; 15:12;

Tz. ut S. 19:16–19.

41 a Alma 12:18;

Tz. ut S. 88:33.

b Apok. 20:12–13;

Alma 42:23.

c K'UTUL RAQAL:

Raqb'a-aatin sa'
roso'jik.

42 a Alma 12:16.

“te’junajiiq wi’chik chi tz’aqal re ru te’k’utunq; li cha’alej jo’ ajwi’ li b’asalilej te’k’ojob’aaq wi’chik sa’ tz’aqal xxaqalil, jo’ chanru ajwi’ naq wanko sa’ li hoonal a’in; ut took’ame’q chi xaqliik chiru li Dios, chi taqanaw jo’ chanru nonkonawok anajwan, ut ^bjultikaq qe chi kutankil chixjunil li ‘maak wan sa’ qab’een.

44 Anajwan, li k’ojob’aaq wi’chik a’in taachalq re chixjunil, jo’ tiix jo’ saaj, jo’ moos jo’ ach’ab’anb’il, jo’ winq jo’ ixq, jo’ aj maak jo’ li tiik xch’ool; ut moko taasachmanq ta yal ta jun rismal xjolomeb’; chixjunil b’an “taak’ojob’amanq wi’chik sa’ xxaqalil chi tz’aqal re ru, jo’ chanru naq wan anajwan, malaj sa’ li tz’ejwalej, ut taak’ame’q ut taajite’q chiru lix raqleb’aal aatin li Kristo Alalb’ej, ut li Dios ^bYuwa’b’ej, ut li Loq’laj Musiq’ej, a’an ‘junaj chi Junelik Dios, re “taaraq’q aatin chirixeb’ jo’ chanru xk’anjeleb’, ma useb’ malaj ink’a’ useb’.

45 Anajwan, k’ehomaq reetal, kexwaatina chirix lix kamik li tz’ejwalej nakam, ut jo’kan ajwi’ chirix lix “waklijik chi yo’yo li tz’ejwalej nakam. Ninye eere naq li tz’ejwalej a’in li nakam ^bnawaklesiik sa’ jun ‘tz’ejwalej li ink’a’ nakam, malaj chiru li kamk,

a’an chiru li xb’een kamk toj sa’ li yu’amej, re naq ^dink’a’ chik te’ruuq chi kamk; ut te’junajiiq lix musiq’eb’ rik’in lix tib’eleb’, chi maa’jo’q’e chik te’xjach rib’; chi jo’kan li jun xaqalil na’ok choq’ ‘musiq’ejil winq li ink’a’ neke’kam, re naq ink’a’ chik te’ruuq chixk’ulb’al li q’aak.

46 Anajwan, naq kixchoy laj Amulek li aatin a’in eb’ li tenamit ke’ok wi’chik chi sachk xch’ooleb’, ut jo’kan ajwi’ laj Tzeesrom ki’ok chi siksothk. Ut chi jo’kan kiraq’ li raatin laj Amulek, malaj ut a’in chixjunil li xintz’iib’a.

CH’OL 12

Laj Alma naxwech’ rib’ rik’in laj Tzeesrom—Lix muqmuukil na’leb’ li Dios ka’ajwi’ naru xk’eeb’al reheb’ li tiikeb’ chi paab’ank—Eb’ li winq neke’raq’ aatin chirixeb’ xb’aan lix k’oxlahomeb’, lix paab’ahomeb’, li raatineb’ ut lix k’anjeleb’—Eb’ laj maak te’xk’ul jun li musiq’ejil kamk—Li yu’am a’in wan wi’ li kamk a’an re xyalb’al qix—Li k’uub’anb’il na’leb’ re li tojb’al-ix naxk’e chi uxmanik li wakliik chi yo’yo, ut rik’in li paab’aal, jun risinkil li maak—Eb’ li jalb’ileb’ xk’a’uxl neke’ru chixk’ulb’al li uxtaan sa’ xk’ab’a’ li K’ajolb’ej Junaj

43a 2 Ne. 9:13;
Alma 40:23.

b 2 Ne. 9:14; Mos. 3:25;
Alma 5:18.

c K’UTUL RAQAL:
Wank xmaak.

44a Alma 41:12–15.

b K’UTUL RAQAL: Dios,

Roxichal li Dios—Li
Dios Yuwa’b’ej.

c 3 Ne. 11:27, 36.

K’UTUL RAQAL: Dios,
Roxichal li Dios.

d Apok. 20:12–13.

45a Alma 40:23;

Tz. ut S. 88:16.

b K’UTUL RAQAL:
Wakliik chi yo’yo.

c K’UTUL RAQAL:
Kole’k chiru li
kamk.

d Apok. 21:4;

Tz. ut S. 63:49; 88:116.

e 1 Kor. 15:44.

Chirib'il. Wan na 82 chihab' ma na-yo'la li Kristo.

ANAJWAN laj Alma, rik'in rilb'al naq li raatin laj Amulek kixch'a-nab' chaq laj Tzeesrom, xb'aan naq kixk'e reetal naq laj Amulek kixchap chaq sa' lix 'tik'ti'ihom ut lix b'alaq'ihom re raj xsachb'al, ut rik'in rilb'al naq ki'ok chi siksoth xb'aan ^bxnawb'al naq wan xmaak, a'an kixte xtz'uumal re ut ki'ok chiraatinankil, ut chixxaqab'an-kil xwankil li raatin laj Amulek, ut q'axal wi'chik chixch'olob'an-kil li k'a'aq re ru, malaj chixtehinkil wi'chik eb' li loq'laj hu chiru li kixb'aanu chaq laj Amulek.

2 Anajwan li aatin li kixye laj Alma re laj Tzeesrom ki'ab'iik xb'aaneb' li tenamit chixsutameb', xb'aan naq k'i li ch'utch'uukil tenamit, ut jo'ka'in ki'aatinak:

3 Anajwan at Tzeesrom, rik'in naq chapb'ilat sa' laa tik'ti'ihom ut laa b'alaq', xb'aan naq moka ka'aj ta wi' chiruheb' li winq kattik'ti'ik, chiru b'an li Dios kattik'ti'ik; xb'aan naq k'e reetal, a'an naxnaw chixjunil laa ^ak'oxlahom, ut nakawil naq k'eeb'il chiqanaw laa k'oxlahom xb'aan lix Musiq' a'an;

4 Ut nakawil naq laa'o naqanaw naq li na'leb' xak'uub' a'an jun k'uub'anb'il na'leb' q'axal muqmu xb'alaq'il, jo' chanru xmuqmuukil xb'alaq' laj tza, re tik'ti'ik ut xb'alaq'inkil li tenamit a'in,

re tatruuq chixb'oqb'al xjosq'ileb' chiqix, re tohe'xhob' ut tohe'risi chaq—

5 Anajwan a'in jun xk'uub'anb'il na'leb' li ^axik' na'ilok aawe, ut a'an xk'anjela lix wankilal aawik'in. Anajwan nawaj naq chijultiko'q eere naq li k'a'ru ninye aawe laa'at ninye re chixjunileb'.

6 Ut k'ehomaq reetal ninye eere chejunilex naq a'in jun xra'al laj xix' ilonel, li kixk'ojob' a'an re xchapb'al li tenamit a'in, re naq texxk'am chi wank rub'el xwankil a'an, re naq texxsuti rik'in lix ^b'ak'leb' ch'iich', re naq texxb'ak' chaq taq'a sa' li sache'k li junelik taakanaaq, jo' chanru xwankil lix preexil.

7 Anajwan chirix naq laj Alma kixye li aatin a'in, laj Tzeesrom q'axal wi'chik ki'ok chi siksoth, xb'aan naq k'a'jo' wi'chik yoo chixtawb'al xyaalal lix wankilal li Dios; ut kixtaw ajwi' xyaalal naq laj Alma ut laj Amulek wan xnawomeb' chirix, xb'aan naq kixtaw xyaalal naq neke'xnaw lix k'oxlahom ut li rajom xch'ool, xb'aan naq k'eeb'ileb' xwankil re te'xnaw chirix li k'a'aq re ru a'in jo' chanru li musiq'ej re profetil aatin.

8 Ut laj Tzeesrom ki'ok chi patz'ok chiruheb' rik'in yalok q'e, re tixnaw chik chirix li rawa'bejihom li Dios. Ut kixye re laj Alma: K'a'ru xyaalal a'in li kixye laj Amulek chirix lix waklijikeb' li kame-naq chi yo'yo, naq chixjunileb'

12 1a Alma 11:20–38.
b K'UTUL RAQAL:
Reek'ob'aal xch'ool.

3a Jak. 2:5;
Alma 10:17;
Tz. ut S. 6:16.

5a K'UTUL RAQAL:
Aj tza.
6a Alma 5:7–10.

te'wakliiq chaq sa' xyanqeb' li kamenaq, li tiik jo' ajwi' li moko tiik ta, ut k'amb'ileb' chi xaqliik chiru li Dios re taaraqeq' aatin chirixeb' a' yaal jo' chanru lix k'anjeleb'?

9 Ut anajwan laj Alma ki'ok chixch'olob'ankil li k'a'aq re ru a'in chiru, ut kixye: K'eeb'il reheb' naab'al xnawb'al lix ^amuqmuukil na'leb' li Dios; a'b'anan k'eeb'il jun xtaqlankileb' li q'axal teneb'amb'ileb' wi', naq moko te'k'ehoq ta, ^bka'ajwi' jo' chanru li jun raqal li raatin li naxk'e a'an reheb' li ralaal xk'ajoleb' li winq, jo' chanru naq neke'xk'e xxik chi ab'ink ut neke'xyal xq'e chiru.

10 Ut chi jo'kan, ani ^ataakawob' resinq re li raam, a'an naxk'ul li ^bjun raqal li aatin li yal k'ach'in; ut ani ^cink'a' taakawob' resinq re li raam, re a'an ^dnak'eeman li jun raqal li aatin li q'axal nim wi'chik, toj reetal naq k'eeb'il re xnawb'al lix muqmuukil na'leb' li Dios toj reetal tixnaw chi tz'aqal.

11 Ut eb' li ani te'xkawob'resi li raameb', reheb' a'an k'eeb'il xnawb'al li ^ajun raqal li aatin li yal ka'ch'in, toj reetal naq ^bmaak'a' neke'xnaw chirix lix muqmuukil na'leb'; toja' ut naq k'amb'ileb' chi

preexil xb'aan laj tza, ut b'eresinb'ileb' xb'aan rajom xch'ool a'an taq'a sa' li sache'k. Anajwan a'in li naraj naxye lix ^ab'ak'leb' ch'iich' li ^bxb'alb'a.

12 Ut laj Amulek x'aatinak chi saqen ru chirix li ^akamk, ut li wakliik chiru li k'a'ru wan li kamk sa' xb'een toj sa' jun wanjik maak'a' wi' li kamk, ut li k'ame'k chiru lix raqleb'aal aatin li Dios, re ^btaaraqeq' aatin chiqix a' yaal jo' chanru li qak'anjel.

13 Toja' ut naq wi kawob'resinb'il chaq li qaam, relik chi yaal, wi xqakawob'resi li qaam chirix li aatin toj reetal naq moko natawman ta qik'in, rik'in a'an xuwajel li toowanq wi', xb'aan naq rik'in a'an taak'eemanq li maak sa' qab'een.

14 Xb'aan naq li ^aqaatin tixk'e maak sa' qab'een, relik chi yaal, chixjunil li qak'anjel tixk'e maak sa' qab'een; moko tootawe'q ta chi maak'a' qatz'ajnil, ut jo'kan ajwi' li qak'oxlahom tixk'e maak sa' qab'een; ut sa' li qaxuwajel wanjik a'in moko taawanq ta qach'ool chixtaqsinkil li qilob'aal re li qaDios; ut taasaho'q raj qach'ool wi ta taaruuq taqataqlaheb' li pek ut li ^btzuul chi t'ane'k

9a Alma 26:22.

K'UTUL RAQAL:
Xmuqmuukil na'leb'
li Dios.

b Jwan 16:12;
Alma 29:8;
3 Ne. 26:8–11;
Eter 4:7.

10a 2 Ne. 28:27;
Eter 4:8.

b Tz. ut S. 93:39.

c K'UTUL RAQAL:
Tuulan xch'ool.

d 2 Ne. 28:30;
Tz. ut S. 50:24.

11a Mat. 25:29.
b K'UTUL RAQAL:
Q'etok paab'ank.

c Jwan 8:34;
2 Ne. 28:19.

d Prov. 9:18;
2 Ne. 2:29.

K'UTUL RAQAL:
Xb'alb'a.

12a Alma 11:41–45.

b K'UTUL RAQAL:
Raqb'a-aatin sa'
roso'jik.

14a Mat. 12:36;
Stgo. 3:6;
Mos. 4:29–30.

b Os. 10:8;
2 Ne. 26:5.

sa' qab'een re 'qamuqb'al chiru rilob'aal a'an.

15 A'b'anan a'in moko taaruuq ta chi wank; tento too'elq ut too-xaqliiq chiru a'an sa' xloq'alil, ut sa' xwankilal, ut sa' xmetz'ew, xnimal ru, ut rawa'b'ejil, ut taqach'olob' rik'in "qaxutaan li junelik taakanaaq, naq tiik ru chixjunil lix ^braqb'a-aatin, naq a'an tiik xna'leb' sa' chixjunil lix k'anjel, naq aj uxtaanel chiruheb' li ralaral xk'ajoleb' li winq, ut naq a'an wan anchal xwankilal re xkolb'al li junjung chi winq li napaab'ank re lix k'ab'a, ut na'uuchin rik'in li k'aru k'ulub'ej choq' re li jalb'a-k'a'uxlej.

16 Ut anajwan k'e reetal, ninye eere naq chirix a'an nachal jun li "kamk, jun li xkab' kamk, a'an jun li musiq'ejil kamk; chirix a'an ak xq'ehil naq ani nakam sa' xmaak, jo' sa' ^bxkamik li yu'am a'in, 'taakamq ajwi' rik'in jun musiq'ejil kamk; relik chi yaal, taakamq chirix li k'a'aq re ru re tiikilal.

17 Toja' naq ak xq'ehil naq lix rahileb' taawanq chanchan jun "palaw re xam ut chuhil pek, li nataqe' xxamlel chi junelik q'e kutan; toja' ut naq ak xq'ehil naq te'b'ak'e'q taq'a rik'in bak'leb' ch'iich' sa' jun li sache'k li junelik taakanaaq, jo' chanru lix wankil

ut xpreexil laj Satanas, rik'in naq a'an kixk'eheb' rub'el xwankil jo' chanru li rajom xch'ool.

18 Toja' ut naq ninye eere, te'wanq chanchan raj naq maajun "tojbal-ix ki'uxman; xb'aan naq ink'a' naru neke'toje' rix jo' chanru xtiikal ru xna'leb' li Dios; ut ink'a' neke'ru chi ^bkamk, rik'in naq maak'a' chik li q'aak.

19 Anajwan kik'ulman naq chirix naq laj Alma kixk'e xraqik xyeeb'al li aatin a'in, eb' li tenamit q'axal wi'chik ke'ok chi sachk xch'ool;

20 A'b'anan kiwan jun aj Antio-nah, a'an jun xb'eenil aj taqlanel sa' xyanqeb', li kichal ut kixye re: K'aru a'in li kaye, naq li winq taawakliiq chaq sa' xyanqeb' li kamenaq ut taajalmanq re naq li k'aru nakam taawanq chi "maak'a' xkamik, re naq maajo'q'e taaruq taakamq li aamej?

21 K'aru naraj naxye li loq'laj hu, li nayehok re naq li Dios kixk'eheb' li "anjel aj k'aak'alanel ut li lochlookil yok'leb' ch'iich' sa' releb' saq'e sa' li awimq ^bEden, re naq ink'a' te'ok li xb'een qana' qayuwa' ut te'xyal ru li che' re li yu'am, ut te'wanq xyu'am chi junelik? Jo'kan ut naq naqil naq maamin kiru naq te'wanq xyu'am chi junelik.

14 c Job 34:22;
2 Ne. 12:10.

15 a Mos. 3:25.
b 2 Pe. 2:9.

K'UTUL RAQAL: Tiik ruhil na'leb'.

16 a K'UTUL RAQAL:
Kamk re musiq'ej.
b Alma 11:40–45.

c 1 Ne. 15:33;
Alma 40:26.

17 a Apok. 19:20; 21:8;
Mos. 3:27.

18 a Alma 11:41.
b Apok. 21:4;
Alma 11:45;

Tz. ut S. 63:49.

20 a K'UTUL RAQAL:

Kole'k chiru li kamk.

21 a Gen. 3:24;
Alma 42:2;
Mois. 4:31.

K'UTUL RAQAL: Anjel aj k'aak'alanel.

b K'UTUL RAQAL:
Eden.

22 Anajwan laj Alma kixye re: A'in li na'leb' li ok raj we chixch'olob'ankil. Anajwan naqil naq laj Adan "kit'ane' xb'aan xyalb'al li ^bru che' li xyehe' naq ink'a' taa-k'uxmanq, jo' chanru li raatin li Dios; ut chi jo'kan naqil, naq xb'aan xt'anik a'an, chixjunileb' li winq ke'ok choq' jun tenamit 'sachenaq ut t'anaenaq.

23 Ut anajwan k'ehomaq reetal, ninye eere naq wi ta kiru chiru laj Adan naq "tixyal li ru li che' re li yu'am sa' li hoonal a'an, maak'a' raj li kamk, ut kisache' raj xyaalal li aatin, ut li Dios ki'ok raj choq' aj tik'ti', xb'aan naq a'an kixye: ^bWi tat'uxuq, tatkamq chi yaal.

24 Ut naqil naq li "kamk nachal sa' xb'eeneb' li winq; relik chi yaal, li kamk li yeeb'il resil xb'aan laj Amulek, a'an li kamk re li yu'am a'in; a'b'anan kik'ee-man jun k'amok re li ^bwinq taa-ruuq wi' chixjalb'al xk'a'uxl; jo'kan naq li yu'am a'in ki'ok choq' jun yalok-ix; jun kutan re 'xkawresinkil rib' chixk'ulb'al li Dios; jun kutan re xkawresinkil rib' choq' re li wanjik a'an maak'a' roso'jik li yeeb'il resil qab'aan, li wan chirix xwaklijikeb' li kamaq chi yo'yo.

25 Anajwan, wi ta maak'a' li

"k'uub'amb'il na'leb' re li tojb'al-ix, li kik'ojob'aman chalen chaq sa' xk'ojlajik li ruchich'och', moko kiru ta kiwan ^bxwaklijikeb' li kamaq chi yo'yo; a'b'anan kik'ojob'aman jun k'uub'amb'il na'leb' re li tojb'al-ix, li tixk'e chi uxmank lix waklijikeb' chi yo'yo li kamaq, li yeeb'il resil.

26 Ut anajwan k'ehomaq reetal, wi ta kiru naq eb' li xb'een qana' qayuwa' koxe'xyal ru li "che' re li yu'am, ke'wan raj sa' rahilal chi junelik, chi moko wan ta raj chiruheb' jo'q'e te'xkawresi rib'eb'; ut chi jo'kan kisachman raj xwankil li ^bk'uub'amb'il na'leb' re li tojb'al-ix, ut ki'oso' raj xyaalal li raatin li Dios, ut maak'a' raj xwankil.

27 A'b'an k'ehomaq reetal, moko kiwan ta chi jo'kan; "kik'uub'aman b'an choq' reheb' li winq naq tento te'kamq; ut chirix li kamk, tento te'chalq sa' li ^braqb'a-aatin, a'an ajwi' li raqb'a-aatin li xoo'aatinak wi', a'an li roso'jik.

28 Ut chirix naq li Dios kixk'uub' naq te'chalq li k'a'aq re ru a'in sa' xb'eeneb' li winq, k'ehomaq reetal, chirix a'an kiril a'an naq aajel ru naq li winq tixnaw chirix li k'a'aq re ru li kixk'uub' choq' reheb';

22a K'UTUL RAQAL:
Xt'anik laj Adan ut
li xEva.
b Gen. 3:6;
2 Ne. 2:15–19;
Mos. 3:26.
c Mos. 16:4–5.
23a Alma 42:2–9.
b Gen. 2:17.
24a K'UTUL RAQAL:

Kamk re tz'ejwalej.
b 2 Ne. 2:21;
Mois. 5:8–12.
c Alma 34:32–35.
25a K'UTUL RAQAL:
K'uub'amb'il na'leb'
re li tojb'al-ix.
b 2 Ne. 2:8;
Alma 7:12; 42:23.
26a Gen. 2:9;

1 Ne. 15:36;
Alma 32:40.
b Alma 34:8–16;
42:6–28;
Mois. 6:59–62.
27a Job 7:1; Heb. 9:27;
Tz. ut S. 42:48.
b K'UTUL RAQAL:
Raqb'a-aatin sa'
roso'jik.

29 Jo'kan naq kixtaqlaheb' li "anjel re te'aatinaq rik'ineb', li ke'xk'e-heb' li winq chiril lix loq'alil.

30 Ut chalen chaq sa' li hoonal a'an ke'ok chixpatz'b'al lix k'ab'a'; jo'kan naq li Dios "ki'aa-tinak rik'ineb' li winq, ut kixk'e-heb' chixnaw chirix li ^bk'uub'anb'il na'leb' re li tojb'al-ix, li kikawresiman chalen chaq sa' 'xk'ojlajik li ruchich'och'; ut a'in kixk'e chixnaweb' a' yaal jo' chanru lix paa-b'aaleb' ut lix jalb'aleb' xk'a'uxl ut lix santil k'anjeleb'.

31 Jo'kan ut, a'an kixk'e "xtaqlahom reheb' li winq, rik'in naq xb'een wa eb' a'an ke'xq'et li ^bxb'een taqlahom chirix li k'a'aq re ru re li yu'am a'in, ut ke'ok chanchan li Dios, rik'in 'xnawb'al b'ar wan li us ut li ink'a' us, ut ke'xk'ojob'rib' sa' jun li wanjik ke'ru wi' chi "k'anjelak, malaj ut ke'k'ojob'aak sa' jun li wanjik te'k'anjelaq wi' jo' chanru li neke'raj ut li neke'saho' wi' xch'ooleb', ma re xb'aanunkil li ink'a' us, malaj re xb'aanunkil li us—

32 Jo'kan naq li Dios kixk'e xtaqlahom reheb', chirix naq kixk'e "chixnaweb' li k'uub'anb'il na'leb' re li tojb'al-ix, naq moko te'xb'aanu ta li ink'a' us, ut li reeqaj wi te'xb'aanu, a'an

li xkab' ^bkamk, a'an jun li kamk li junelik taakanaaq, chirix li k'a'aq re ru re tiikilal; xb'aan naq sa' xb'een xkomoneb' a'an, li k'uub'anb'il na'leb' re li tojb'al-ix maak'a'aq xwankil, xb'aan naq ink'a' naru xsachb'al xk'an-jel li 'tiik ruhil na'leb', jo' chanru xq'axalil xnimal lix chaab'ilal li Dios.

33 A'b'anan li Dios kixb'oqeb' li winq, sa' xk'ab'a' li Ralal, (a'in ut li k'uub'anb'il na'leb' re li tojb'al-ix li kik'ojob'aman), ut kixye: Wi teejal eek'a'uxl ut ink'a' teekawob'resi eeraam, rik'in a'an tinwuxtaana eeru, rik'in li Walal Junaj Chirib'il;

34 Jo'kan ut, ani li naxjal xk'a'uxl ut ink'a' naxkawob'resi li raam, a'an xk'ulub'aq "uxtaanaak sa' xk'ab'a' li Walal Junaj Chirib'il re ^btaa'isiq lix maak; ut eb' a'in te'ok sa' lin 'hilob'aal.

35 Ut ani li taakawob'resiq re li raam ut taab'aanunq re li maa'usilal, k'ehomaq reetal, ninxaqab'aatin sa' injosq'il naq a'an ink'a' taa'ok sa' lin hilob'aal.

36 Ut anajwan, ex was wiitz'in, k'ehomaq reetal ninye eere, naq wi teekawob'resi lee raam moko tex'ok ta sa' xhilob'aal li Qaawa; jo'kan naq lee maa'usilal naxb'oq

29a Moro. 7:25, 31;
Tz. ut S. 29:42.

30a Moiss. 5:4–5; 6:51.

b K'UTUL RAQAL:

K'uub'anb'il na'leb'
re li tojb'al-ix.

c Mos. 18:13;

Alma 13:3, 5, 7–8.

31a K'UTUL RAQAL:

Xtaqlahom li Dios.

b Gen. 2:16–17;

2 Ne. 2:18–19.

c Gen. 3:22–23;

Moiss. 4:11.

d 2 Ne. 2:16.

K'UTUL RAQAL: Xtaql
ch'oolej.

32a Moiss. 5:4–9.

b K'UTUL RAQAL:

Kamk re musiq'ej.

c Mos. 15:27;

Alma 34:15–16; 42:15.

34a K'UTUL RAQAL:

Uxtaan, uxtaanank.

b K'UTUL RAQAL:

Risinkil li maak.

c K'UTUL RAQAL:

Hilank, hilob'aal.

a'an re naq tixtaqla lix josq'il sa' eeb'een jo' sa' li "xb'een b'oqok josq'il, relik chi yaal, jo' chanru naxye li raatin sa' li xraqikil b'oqok josq'il jo' chanru ajwi' sa' li xb'een, re ^btaasachmanq eeraam chi maak'a' roso'jik; jo'kan ut, jo' chanru naxye li raatin, re taa'uxq li xraqikil kamk, jo' chanru ajwi' li xb'een.

37 Ut anajwan, ex was wiitz'in, rik'in naq naqanaw li k'a'aq re ru a'in, ut yaal, chiqajal li qak'a'uxl, ut miqakawob'resi li qaam, re naq ink'a' "taqab'oq li Qaawa' li qaDios chixk'amb'al lix josq'il sa' qab'een sa' xkab'il lix taqlahom a'in li kixk'e chaq qe; cho'ok b'an sa' lix ^bhilob'aal li Dios, li kawresinb'il jo' chanru naxye li raatin.

CH'OL 13

*Eb' li winq neke'b'oqe' jo' taqenaqil aj tij xb'aan xnumtajenaqil lix paab'aa-
leb' ut lix chaab'il k'anjeleb'—Eb' a'an
tento te'xk'ut li taqlahom—Rik'in tii-
kilal neke'santob'resiik ut neke'ok sa'
xhilob'aal li Qaawa'—Laj Melkisedek
kiwan choq' jun reheb'—Eb' li anjel
yookeb' chixch'olob'ankil li sahil esilal
chiru li ch'och'—Eb' a'an te'xk'utb'esi*

*lix k'ulunik li Kristo. Wan na 82 chi-
hab' ma nayo'la li Kristo.*

Ut jo'kan wi'chik, ex was wiitz'in, tinb'eresi lee k'a'uxl chi ub'ej toj sa' li kutan naq li Qaawa' Dios kixk'e li taqlahom a'in reheb' li ralal xk'ajol, ut nawaj raj naq taajultiko'q eere naq li Qaawa' Dios "kixk'ojob'eb' laj tij, jo' chanru lix santil k'anjelil, a'an jo' chanru xk'anjelil li Ralal, re te'xk'ut li k'a'aq re ru a'in chiruheb' li tenamit.

2 Ut eb' laj tij a'an ke'k'ojob'aak jo' chanru "xk'anjelil li Ralal, ut ki'uxman ^bchi jo'kan re naq eb' li tenamit te'ruuq chixnawb'al chanru taa'uxmanq naq te'ril chi ub'ej li Ralal re te'toje'q rix.

3 Ut jo'ka'in ki'uxman naq ke'k'ojob'aak—chi ak "b'oqb'ileb' ut ^bkawresinb'ileb' chalen chaq sa' 'xk'ojlajik li ruchich'och' jo' chanru lix ^dnawom li Dios chi junxilaj, sa' xk'ab'a' xnumtajenaqil lix paa-b'aaleb' ut lix chaab'il k'anjeleb'; rik'in naq xb'een wa kanab'anb'ileb' ^echixsik'b'al ru li us malaj li ink'a' us; jo'kan ut, rik'in naq ke'xsik' ru li us, ut ke'xk'anjela li ^fpaab'aal q'axal nim, ^gneke'b'oqe' rik'in jun li santil b'oqok,

36a Jak. 1:7–8;
Alma 42:6, 9, 14.

b K'UTUL RAQAL:
Tojb'a-maak.

37a 1 Ne. 17:30;
Jak. 1:8;
Hel. 7:18.

b Alma 13:6–9.

13 1a Abr. 2:9, 11.
2a Tz. ut S. 107:2–4.

b Alma 13:16.

3a Tz. ut S. 127:2.

K'UTUL RAQAL:
Xsik'b'al ru;
K'ojob'ank chi
junxilaj.

b Tz. ut S. 138:55–56.

c Alma 12:25, 30.

K'UTUL RAQAL:
Yu'am naq maji'

nokoyo'la.

d Tz. ut S. 38:2.

e K'UTUL RAQAL: Xtaql
ch'oolej.

f K'UTUL RAQAL:
Paab'aal.

g K'UTUL RAQAL:

B'oqok, b'oqb'il
xb'aan li Dios,
xb'oqb'al; Tijoneli.

relik chi yaal, rik'in li santil b'oqok a'an li kikawresiman rochb'een, ut jo' chanru ajwi', jun xtojb'al rix xkomoneb' a'an, li ak kawresinb'il chaq.

4 Ut chi jo'kan "ke'b'oqe' sa' li santil b'oqok a'in sa' xk'ab'a' lix paab'aaleb', us ta wankeb' chik jalan li ke'ajok re xtz'eqtaanankil lix Musiq' li Dios sa' xk'ab'a' lix kawileb' li raam ut lix mutz'ileb' lix k'a'uxl, a'ut wi ta moko xb'aan ta a'in, juntaq'eet raj xnimal li ^bkiru raj chi k'eemank reheb' jo'eb' li ras riitz'ineb'.

5 Malaj ut, xb'een wa ke'wan "jo' chan ruheb' ajwi' li ras riitz'ineb'; chi jo'kan, rik'in naq li santil b'oqok a'in kawresinb'il chalen chaq sa' xk'ojlajik li ruchich'och' choq' re xkomoneb' li ink'a' te'xkawob'resi li raameb', ut a'an rik'in ut sa' xk'ab'a' lix tojb'al rix li maak xb'aan li K'ajolb'ej Junaj Chirib'il, li kikawresiman—

6 Ut chi jo'kan, rik'in naq b'oqb'ileb' xb'aan li santil b'oqok a'in, ut k'ojob'انب'ileb' sa' li taqenaqil tijonelil sa' lix santil k'anjelil li Dios, re xk'utb'al lix taqlahom a'an chiruheb' li ralal xk'ajoleb' li winq, re naq eb' a'an te'ok ajwi' sa' lix "hilob'aal—

7 Ut li taqenaqil tijonelil a'in wan jo' chanru xk'anjelil li Ralal, ut a'

k'anjelil a'an, wanjenaq chalen chaq sa' xk'ojlajik li ruchich'och'; malaj sa' jalan aatin, wan chi "maak'a' xtiklajik lix kutan chi moko roso'jik lix chihab', kawresinb'il chalen chaq junelik q'e kutan toj anchal li junelik q'e kutan chik, jo' chanru lix ^bnawom a'an chi junxilaj chirix chixjunil li k'a'aq re ru—

8 Anajwan jo'ka'in naq ki'uxman naq "ke'k'ojob'aak—ak b'oqb'ileb' rik'in jun li santil b'oqok, ut k'ojob'انب'ileb' rik'in jun li santil k'ojob'ank, ut xk'ulumeb' sa' xb'eeneb' li taqenaqil tijonelil re li santil k'anjelil, ut a' b'oqok, ut k'ojob'ank, ut taqenaqil tijonelil a'in, wan chi maak'a' xtiklajik chi moko roso'jik—

9 Chi jo'kan neke'ok chi junelik choq' "taqenaqil aj tij, jo' chanru xk'anjelil li K'ajolb'ej, li Junaj Yo'lajenaq chiru li Yuwa'b'ej, li maak'a' xtiklajik lix kutan chi moko wan roso'jik lix chihab', li nujenaq chi ^busilal, juntaq'eetalil, ut yaal. Ut chi jo'kan na'uxman. Amen.

10 Anajwan, jo' kinye chirix li santil k'anjelil, malaj li "taqenaqil tijonelil a'in, ke'wan naab'al li ke'k'ojob'aak ut ke'ok choq' taqenaqil aj tij chiru li Dios; ut a'an sa' xk'ab'a' lix numtajenaqil xpaab'aaleb' ut ^bxjaljookil xk'a'uxleb',

4a Eter 12:10.

b 1 Ne. 17:32–35.

5a 2 Ne. 26:28.

6a Alma 12:37; 16:17.

K'UTUL RAQAL:

Hilank, hilob'aal.

7a Heb. 7:3.

b K'UTUL RAQAL: Dios,

Roxichal li Dios.

8a Tz. ut S. 84:33–42.

K'UTUL RAQAL:

Tijonelil re

Melkisedek.

9a K'UTUL RAQAL:

Taqenaqil aj tij.

b 2 Ne. 2:6.

K'UTUL RAQAL:

Usilal.

10a Tz. ut S. 84:18–22.

b K'UTUL RAQAL:

Jalok k'a'uxl, jalb'a-

k'a'uxlej.

ut lix tiikilaleb' xch'ool chiru li Dios, xb'aan naq ke'xsik' ru xjal-b'al xk'a'uxleb' ut xk'anjelankil li tiikilal, chiru li oso'k;

11 Jo'kan naq ke'b'oqe' jo' chanru li santil k'anjelil a'in, ut "ke'santob'resiik, ut ke'ch'aje' li "raq' chi saq rik'in xkik'el li Karneer.

12 Anajwan eb' a'an, chirix naq "ke'santob'resiik xb'aan li ^bSantil Musiq'ej, chi saqob'resinb'ileb' li raq', rik'in naq "saqeb' ru ut maa-k'a'eb' xtz'ajnil chiru li Dios, ink'a' ke'ru chirilb'al li ^dmaak, ka'ajwi' rik'in "xik' ilok; ut ke'wan naab'al, q'axal k'iheb' ke'wan, li ke'saqob'resiik ru ut ke'ok sa' xhilob'aal li Qaawa' lix Dios.

13 Ut anajwan, ex was wiitz'in, nawaj raj naq teetuulanob'resi eerib' chiru li Dios, ut "tex'uuchinq rik'in li k'ulub'ej choq' re li jalb'a-k'a'uxlej, re texruuq ajwi' chi ok sa' li hilob'aal a'an.

14 Relik chi yaal, tuulanob'resihomaq eerib' jo' chanru eb' li tenamit sa' xkutankil laj "Melkisedek, li kiwan ajwi' choq' taqenaqil aj tij jo' chanru li k'anjelil ajwi' a'in li kin'aatinak wi', li kixk'ul ajwi' chi junelik sa' xb'een li taqenaqil tijonelil.

15 Ut a'an ajwi' laj Melkisedek a'in

li kixtoj wi' laj "Abraham li ^blajetqil; relik chi yaal, li qayuwa' aj Abraham kixtoj choq' lajetqil lix lajetq raqal chixjunil li k'a'ru re.

16 Anajwan eb' li "k'ojob'anb'il k'anjel a'in ke'k'eeman chi jo'ka'in, re naq rik'in a'an, eb' li tenamit te'ruuq chirilb'al chi ub'ej li Ralal li Dios, xb'aan naq a'an jun ^breetalil lix k'anjelil, malaj ut a'an ajwi' lix k'anjelil, a'in ut re naq te'ril a'an chi ub'ej re xk'ulb'al risinkil lix maakeb', re naq te'ruuq chi ok sa' xhilob'aal li Qaawa'.

17 Anajwan laj Melkisedek a'in kiwan choq' rey sa' xb'een li ch'och' Salem; ut eb' lix tenamit ke'niman chaq sa' li maa'usilal ut tz'eqb'eetalil; relik chi yaal, chixjunileb' ke'sach chaq xb'e, ut nujenaqeb' chaq rik'in li k'iila paay chi maa'usilal.

18 A'b'anan laj Melkisedek, chirix xk'anjelankil nimla paab'aal, ut xk'ulb'al ropiis li taqenaqil tijonelil jo' chanru lix "santil k'anjelil li Dios, kixjultika li jalb'a-k'a'uxlej chiru lix tenamit. Ut k'ehomaq reetal, ke'xjal xk'a'uxleb', ut laj Melkisedek kixxaqab' li tuqtuukilal sa' li ch'och' chiru lix kutan; jo'kan naq awa'b'ej re tuqtuukilal kiyeeman re, xb'aan naq a'an chaq

11 a Moiss. 6:59–60.

b 1 Ne. 12:10;
Alma 5:21–27;
3 Ne. 27:19–20.

12 a Rom. 8:1–9.

K'UTUL RAQAL:
Santob'resinek.
b K'UTUL RAQAL:
Santil Musiq'ej.

c K'UTUL RAQAL: Saq ru, xsaqal ru.

d Mos. 5:2;

Alma 19:33.

e Prov. 8:13;
Alma 37:29.

13 a Luk. 3:8.

14 a Tz. ut S. 84:14.
JJS, Gen. 14:25–40.

K'UTUL RAQAL:
Melkisedek.

15 a K'UTUL RAQAL:
Abraham.

b Gen. 14:18–20;

Mal. 3:8–10.

K'UTUL RAQAL:
Lajetqil.

16 a K'UTUL RAQAL:
K'ojob'anb'il k'anjel.

b K'UTUL RAQAL:
Jaljookil ru eetalil.

18 a K'UTUL RAQAL:
Tijonelil re
Melkisedek.

rey aran Salem; ut ki'awa'b'ejin rub'el lix yuwa'.

19 Anajwan, ke'wan ^anaab'al chi junxilaj chiru, ut jo'kan ajwi' ke'wan naab'al moqon, a'b'an ^bmaajun kixq'ax xanimal ru, jo'kan naq a'an li q'axal wi'chik ke'xye resil.

20 Anajwan moko na'aje' ta ru naq tinnumsi li aatin chirix; tz'aqal tana' li k'a'ru ak xinye. K'e-homaq reetal, wankeb' li ^aloq'laj hu cheru; wi ut ^bnekepo' xyaalaleb', a'an taawanq choq' eesachb'al laa'ex.

21 Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq laj Alma kixye li aatin a'in reheb', kixye' li ruq' reheb' ut kixjap re chi kaw xyaab' xkux, ut kixye: A'in xq'ehil re ^ateejal eek'a'uxl, xb'aan naq taanach'oq chaq xkutankil li kolb'a-ib';

22 Relik chi yaal, ut lix yaab' xkux li Qaawa', rik'in ^axtz'uumaleb' re li anjel, naxch'olob' chiruheb' chixjunil li tenamit; relik chi yaal, naxch'olob' re naq taaruq te'xk'ul li sahil esilal re nimla sahil ch'oolejil; relik chi yaal, ut a'an naxyaab'asi li sahil esilal a'in sa' xyanq chixjunil lix tenamit; relik chi yaal, reheb' ajwi' li je-k'inb'ileb' chi najt chiru lix b'een li ch'och'; jo'kan naq chalenaq qik'in laa'o.

23 Ut k'eeb'il chiqanaw chi ^asagen

ru li aatin, re naq tooruuq chix-tawb'al ru, re naq ink'a' naru nokosach; ut a'in xb'aan naq laa'o aj ^bb'ehenel sa' jun jalanil ch'och'; jo'kan ut, q'axal usilamb'ilo chi jo'kan, xb'aan naq laa'o ch'olob'amb'il chiqu li sahil esilal a'in sa' chixjunil li jar raqal re li qawimq.

24 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, eb' li ^aanjel yookeb' chixch'olob'ankil chiruheb' naab'al sa' li kutan a'in sa' li qach'och', a'in ut re taa'uxq xkawresinkil xch'ooleb' li ralal xk'ajoleb' li winq re xk'ulb'al li raatin sa' xkutankil lix k'ulunik sa' lix loq'alil.

25 Ut anajwan ka'ajwi' naqoyb'eni rab'inkil li esilal re sahil ch'oolejil, ch'olob'amb'il chiqu rik'in xtz'uumaleb' re li anjel, chirix lix k'ulunik; xb'aan naq taachalq xkutankil, ^amoko naqanaw ta jo' nach'il. Tinwaj raj chiru li Dios naq sa'aq raj inkutan laa'in; a'b'an us ta nach' malaj najt, rik'in a'an taasaho'q inch'ool.

26 Ut taak'eh'e'q chi nawmanq chiruheb' li ^atiikil ut santil winq, rik'in xtz'uumaleb' re li anjel, sa' xkutankil lix k'ulunik, re naq taatz'aqloq ru li raatineb' li qayuwa', jo' chanru li k'a'ru ke'xye chaq chirix a'an, li kiwan jo' chanru li musiq'ej re profeetil aatin li kiwan rik'ineb'.

27 Ut anajwan, ex was wiitz'in,

19 a Hel. 8:18;
Tz. ut S. 84:6–16;
107:40–55.

b Tz. ut S. 107:1–4.

20 a K'UTUL RAQAL:

Loq'laj hu (eb' li).

b 2 Pe. 3:16; Alma 41:1.

21 a K'UTUL RAQAL:

Jalok k'a'uxl, jalb'a-
k'a'uxlej.

22 a Alma 10:20.

23 a 2 Ne. 25:7–8;

31:3; 32:7;

Jak. 4:13;

Eter 12:39.

b Jak. 7:26.

24 a Alma 10:10; 39:19.

25 a 1 Ne. 10:4;

3 Ne. 1:13.

26 a Amos 3:7;

Luk. 2:8–11.

“nawaj sa’ xchamal inch’ool, re-lik chi yaal, rik’in x’anchalil ink’a’uxl toj ninraho’ rik’in, naq chex’ab’inq taxaq chiru li waatin, ut chetz’eq chaq cherix lee maak, ut ink’a’ teeb’ay xkutankil lix jalb’al eek’a’uxl;

28 Naq teetuulanob’resi b’an eerib’ chiru li Qaawa’, ut teepatz’ lix santil k’ab’a’, ut rajlal yooqex chi “yo’lek ut chi tijok, re naq ink’a’^btex’aaleeq chi numtajenaq chiru li nekexru chixkuyb’al, ut chi jo’kan texb’eresiiq xb’aan li Loq’laj Musiq’ej, ut rik’in a’an tuulanaqex, ‘q’unaq eech’ool, kub’enaqax eeratawom, aj kuyunelaqex, nujenaqax rik’in rahok ut rik’in anchal li najtil oyb’enink;

29 Rik’in “xpaab’ankil li Qaawa’; rik’in xyo’oninkil naq teek’ul li junelik yu’am; chi wank junelik sa’ eech’ool lix^brahom li Dios; re naq texwaklesiiq sa’ roso’jik li kutan ut tex’ok sa’ lix ‘hilob’aal.

30 Ut li Qaawa’ chixk’ehaq eere xjalb’al eek’a’uxl, re naq ink’a’ teek’am chaq xjosq’il sa’ eeb’een, re naq ink’a’ texb’ak’e’q chaq taq’a xb’aan lix b’ak’leb’ ch’iich’ li “xb’al-b’a, re naq ink’a’ teek’ul li xkab’^bkamk.

31 Ut laj Alma kixye k’iila aatin chik chiru li tenamit, li moko tz’iib’anb’il ta sa’ li hu a’in.

CH’OL 14

Laj Alma ut laj Amulek neke’tz’ape’ sa’ tz’alam ut neke’sak’e’—Eb’ laj paab’aanel ut lix loq’laj tz’iib’anb’il huheb’ neke’k’ate’ rik’in xam—Eb’ li kamsinb’il sa’ xk’ab’a’ xpaab’aaleb’ neke’k’ule’ xb’aan li Qaawa’ sa’ li loq’alil—Neke’jache’ lix tz’akil li tz’alam ut neke’rume’—Laj Alma ut laj Amulek neke’kole’, ut neke’-kamsiik li xe’rahob’resink reheb’. Wan na 82–81 chihab’ ma nayo’la li Kristo.

Ut kik’ulman naq chirix naq kixk’e xraqik raatinankileb’ li tenamit, naab’al reheb’ ke’xpaab’ li raatin, ut ke’ok chixjalb’aleb’ xk’a’uxl, ut chixtz’iib’aleb’ rix li “loq’laj hu.

2 A’b’an lix k’ihaleb’ ke’raj sa’ xch’ool xsachb’al laj Alma ut laj Amulek; xb’aan naq yookeb’ xjosq’il rik’in laj Alma, sa’ xk’ab’a’ “xsaqenkil ru li raatin re laj Tzeesrom; ut ke’xye ajwi’ naq laj Amulek^bkixtik’ti’ihheb’ chaq, ut kixhob’ chaq lix chaq’rab’eb’ ut jo’kan ajwi’ eb’ lix ch’olob’anel chaq’rab’ ut eb’ lix raqonel aatin.

3 Ut eb’ a’an ke’chal ajwi’ xjosq’il rik’in laj Alma ut laj Amulek; ut rik’in naq ke’xch’olob’ chaq chi saqen ru xyaalal lix

27^a Mos. 28:3.

28^a K’UTUL RAQAL: Tijok; K’aak’alenk, aj k’a-ak’alenel tenamit.

b 1 Kor. 10:13.

c K’UTUL RAQAL: Tuulan, tuulanil; Kuyuk.

29^a Alma 7:24.

b Tz. ut S. 20:31; 76:116.

K’UTUL RAQAL:

Tz’aqal rahok.

c Tz. ut S. 84:24.

30^a K’UTUL RAQAL:

Tojb’a-maak;

Xb’alb’a.

b K’UTUL RAQAL:

Kamk re musiq’ej.

14 1^a 2 Rey. 22:8–13.

K’UTUL RAQAL:

Loq’laj hu (eb’ li).

2^a Alma 12:3–7.

b Alma 10:27.

maa'usilaleb', ke'xsik' xsachb'aleb' sa' muqmu.

4 A'b'an kik'ulman naq moko ke'xb'aanu ta; ke'xchapeb' b'an ut ke'xb'ak'eb' rik'in kawil k'aam, ut ke'xk'ameb' chiru li xb'eenil aj raqol aatin re li ch'och'.

5 Ut eb' li tenamit xkoheb' ut ke'ch'olob'an aatin re xjibt'aleb'—ke'xye naq ke'xhob' chaq li chaq'rab', ut eb' lix ch'olob'anel chaq'rab' ut eb' laj raqol aatin re li ch'och', ut re ajwi' chixjunileb' li ani wankeb' sa' li ch'och'; ut naq ke'xch'olob' naq jun ajwi' li Dios wan, ut naq a'an tixtaqla li Ralal sa' xyanqeb' li tenamit, a'b'anan moko tixkoleb' ta; ut naab'al chik xkomon li k'a'aq re ru a'in ke'xch'olob' li tenamit re xjibt'al laj Alma ut laj Amulek. Anajwan kib'aanuman a'in chiru li xb'eenil aj raqol aatin re li ch'och'.

6 Ut kik'ulman naq laj Tzeesrom kikana chi sachso xch'ool chirix li aatin yeeb'il; ut a'an kixnaw ajwi' chirix xmutz'ulaleb' lix k'a'uxleb', li kixtikib' chaq a'an sa' xyanqeb' li tenamit rik'in xtik'ti' aj aatin; ut ki'ok chi "tawasiik li raam rik'in b'xnawb'al naq wan li maak sa' xb'een; relik chi yaal, ki'ok chi suitiik xb'aan xrahil li xb'alb'a.

7 Ut kik'ulman naq ki'ok chixjapb'al re chiruheb' li tenamit, ut kixye: K'ehomaq reetal, laa'in "wan inmaak, ut eb' li winq a'in maak'a'eb' xtz'ajnil chiru li Dios. Ut chirix chik a' honal a'an ki'ok

chi aatinak re xkolb'aleb'; a'b'an ke'xhob', ut ke'xye: Ma laa'at ajwi' chapb'ilat xb'aan laj tza? Ut ke'xchuub'a, ut b'ke'risi chaq sa' xyanqeb', ut jo'kan ajwi' chixjunileb' li ke'paab'ank re li aatin li yeeb'il xb'aan laj Alma ut laj Amulek; ut ke'risiheb' chaq ut ke'xtaqlahatq li winq re xkutb'aleb' chi pek.

8 Ut ke'xch'utub'eb' li rixaqileb' ut lix kok'aleb', ut chixjunil ani li ke'paab'ank re malaj ut li ke'tzole' chixpaab'ankil li raatin li Dios ke'xtaqla xkutb'aleb' sa' li xam; ut ke'xk'am ajwi' chaq eb' li tz'uib'anb'il esil reheb' wan wi' eb' li loq'laj hu, ut ke'xkut ajwi' a'an sa' li xam, re naq te'k'atq ut te'oso'q xb'aan li xam.

9 Ut kik'ulman naq ke'xchap laj Alma ut laj Amulek, ut ke'xk'ameb' sa' li na'ajej re li kamsink, re te'ril xsachlijikeb' li ani ke'k'ate' xb'aan li xam.

10 Ut naq kiril laj Amulek lix rahileb' li ixq ut li kok'al li yookeb' chi k'atmank sa' li xam, kiraho' ajwi' a'an; ut kixye re laj Alma: Chan put ru naru naqil li xuwa-jelil na'leb' a'in? Chiqaye' ut li quq', ut chiqak'anjela lix "wankil li Dios li wan qik'in, ut chiqakoleb' chiru li raq' xam.

11 A'b'an laj Alma kixye re: Li Musiq'ej narelaji we naq ink'a' tixye' li wuq'; xb'aan naq k'e reetal naq li Qaawa' naxk'uleb' rik'in a'an, sa' li "loq'alil; ut a'an naxkanab' naq neke'xb'aanu li na'leb'

6a Alma 15:5.
b K'UTUL RAQAL:
Reek'ob'aal xch'ool.

7a Alma 11:21–37.
b Alma 15:1.
10a Alma 8:30–31.

11a K'UTUL RAQAL:
Loq'alil.

a'in, malaj naq eb' li tenamit ne-ke'xb'aanu li na'leb' a'in reheb', jo' chanru xkawileb' li raam, re naq tiikaq ru li ^braqb'a-aatin tixk'an-jela sa' xb'eeneb' sa' xjosq'il; ut lix 'kik'eleb' li ani ^dmaak'a'eb' xmaak taaxaqliiq re xk'utb'al xyaalal lix maakeb', relik chi yaal, ut kaw naq tixjap re chirixeb' sa' roso'-jik li kutan.

12 Anajwan laj Amulek kixye re laj Alma: K'e reetal, maare tohe'x-k'at ajwi' laa'o.

13 Ut laj Alma kixye: Chiwanq jo' chanru li naraj li Qaawa'. A'b'an k'e reetal, maji' naraq'e' li qak'anjel; jo'kan naq ink'a' tohe'xk'at.

14 Anajwan kik'ulman naq chirix naq oso'jenaq xtib'eleb' li ke'-kute' sa' li xam, ut jo'kan ajwi' li tz'iib'anb'il hu li kikute' roch-b'eeneb', li xb'eenil aj raqol aatin kichal ut kixaqli chiru laj Alma ut laj Amulek, naq b'ak'b'ileb'; ut kixsak'eb' chixk'atqeb' li re rik'in ruq', ut kixye reheb': Chirix li k'a'ru xeril, ma teejultika wi'chik re li tenamit a'in, naq te'-kute'q sa' jun li "palaw re xam ut chuhil pek?

15 K'ehomaq reetal, nekeril naq moko kiwan ta eewankil chixkolb'aleb' li ke'kute' sa' li xam; chi moko li Dios kixkoleb' xb'aan naq wankeb' sa' laa paab'aal. Ut laj raqol aatin kixsak'eb' wi'chik chixk'atqeb' li re, ut kixpatz': K'a'pe' ru nekeye laa'ex?

16 Anajwan laj raqol aatin a'in natz'aqon sa' xk'anjelil ut xpaab'aal laj "Nehor, li kikamsink re laj Gideon.

17 Ut kik'ulman naq laj Alma ut laj Amulek maak'a' ke'xchaq'b'e wi'; ut a'an kixsak'eb' wi'chik, ut kixq'axtesiheb' reheb' laj taql re te'tz'ape'q sa' tz'alam.

18 Ut chirix naq tz'apb'ileb' sa' tz'alam chiru oxib' kutan, ke'chal k'iila aj "ch'olob'anel chaq'rab', ut aj raqol aatin, ut aj tij, ut aj tzoloneel, li neke'k'amok re lix na'leb' laj Nehor, ut ke'ok sa' li tz'alam chirilb'aleb', ut ke'patz'ink reheb' chirix k'iila aatin; a'ut maa-k'a' ke'xchaq'b'eheb' wi'.

19 Ut kik'ulman naq kixaqli laj raqol aatin chiruheb', ut kixye: K'a'ut naq ink'a' nekechaq'b'e li raatineb' li tenamit a'in? Ma ink'a' nekenaw naq wan inwankil cheq'axtesinkil sa' li raq' xam? Ut kixtaqlaheb' chi aatinak; a'b'an maak'a' ke'chaq'ok wi'.

20 Ut kik'ulman naq xkoheb' ut ke'xk'amatq lix b'e, a'b'anan wulajaq chik ke'chal wi'chik, ut laj raqol aatin kixsak'eb' ajwi' wi'chik chixk'atqeb' re. Ut ke'chal ajwi' naab'al, ut ke'xsak'eb' ut ke'xye: Ma texxaqliiq wi'chik ut teeraq aatin chirix li tenamit a'in, ut teejit li qachaq'rab'? Wi wan xnimal eewankil k'a'ut naq ink'a' "nekekol eerib'?

21 Ut k'iila aatin ke'xye chi jo'kan

11 b Sal. 37:8–13;
Alma 60:13;
Tz. ut S. 103:3.
K'UTUL RAQAL: Tiik
ruhil na'leb'.

c K'UTUL RAQAL:
Kamsinb'il sa'
xk'ab'a' xpaab'aal.
d Mos. 17:10.
14 a Alma 12:17.

16 a Alma 1:7–15.
18 a Alma 10:14; 11:20.
20 a Mat. 27:39–43.

reheb', ut ke'xk'uxuxi li ruch re chiruheb', ut ke'xchuub'aheb', ut ke'xye: Chan ru too'iloq naq k'ee-b'ilo sa' tojb'a-maak?

22 Ut k'iila k'a'aq re ru xkomon a'in, relik chi yaal, k'iila paay xkomon li k'a'aq re ru a'in ke'xye reheb'; ut chi jo'kan ke'reetz'uheb' chiru k'iila kutan. Ut ke'risi li tza-kemq chiruheb' re te'tz'okaaq, ut li ha' re te'chaqiq re; ut ke'xmaq' chiruheb' li raq'eb' re naq t'us-t'uuqeb; ut chi jo'kan ke'b'ak'e' rik'in kawil k'aam, ut ke'tz'ape' sa' tz'alam.

23 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'xk'ul rahilal chi jo'kan chiru k'iila kutan (ut kiwan sa' lix kab-laju kutan, sa' lix laje po, sa' xlaje chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi) naq li xb'eenil aj raqol aatin sa' xb'een li ch'och' Ammonihah ut naab'al reheb' lix tzolonel ut lix ch'olob'anel chaq'rab' ke'ok sa' li tz'alam li b'ak'b'ookeb' wi' laj Alma ut laj Amulek rik'in k'aam.

24 Ut li xb'eenil aj raqol aatin kixaqli chiruheb', ut kixsak'eb' wi'chik, ut kixye reheb': Wi wan eerik'in lix wankil li Dios, kolomaq eerib' chiru li b'ak'leb' a'in, toja' ut naq laa'o taqapaab' naq li Qaawa' tixsach li tenamit a'in jo' chanru lee raatin.

25 Ut kik'ulman naq chixjunileb' xkoheb' ut ke'xsak'eb', ut ke'xye ajwi' li aatin a'an, toj reetal kiwulak laj ch'otonel; ut chirix naq

kiraatinaheb' laj ch'otonel kiwan lix "wankil li Dios sa' xb'een laj Alma ut laj Amulek, ut eb' a'an ke'wakli ut ke'xaqli chiroq.

26 Ut laj Alma kixjap re chixyee-b'al: Toj jo'qe taqanumsi li ninqi "ch'a'ajkilal a'in, at Qaawa'? At Qaawa', k'e chaq qametz'ew jo' chanru li qapaab'aal li wan rik'in li Kristo, toj reetal tookole'q. Ut ke'xt'up li k'aam li b'ak'b'ookeb' wi'; ut naq ke'ril a'in li tenamit, ke'ok chi eelelik, xb'aan naq chalenaq sa' xb'eeneb' xxiweb' naq te'sache'q.

27 Ut kik'ulman naq q'axal nim xxiweb' jo'kan naq ke't'ane' chi ch'och', ut ink'a' ke'xtaw li okebaal li na'el chirix li "tz'alam; ut li ch'och' kichiq'ok chi kaw, ut eb' lix tz'akil li tz'alam ke'jache' sa' xyi, jo'kan naq ke'rume' chi ch'och'; ut li xb'eenil aj raqol aatin, ut eb' laj ch'olob'anel chaq'rab', ut laj tij, ut laj tzolonel, li ke'sak'ok chaq re laj Alma ut laj Amulek, ke'kamsiik sa' lix t'anik.

28 Ut laj Alma ut laj Amulek ke'el chaq sa' li tz'alam, ut maa-jun ra ke'xk'ul chaq; xb'aan naq li Qaawa' kixk'e chaq wankilal reheb', jo' chanru lix paab'aaleb' li kiwan rik'in li Kristo. Ut tikto ke'el chaq sa' li tz'alam, ut "ke'hite' chirixeb' lix b'ak'leb'eb'; ut rumb'il chi ch'och' lix tz'akil li tz'alam, ut ke'kamsiik li junjunq chi aamej li wankeb' sa' xyanq xtz'akil, ka'aj-wi' laj Alma ut laj Amulek ink'a';

25a Alma 8:31.

26a Stgo. 5:10–11;
Mos. 17:10–20;Tz. ut S. 121:7–8.
27a Hech. 16:26;
Eter 12:13.28a Jak. 4:6;
3 Ne. 28:19–22.

ut eb' a'an tikto koxe'okaq sa' li tenamit.

29 Anajwan eb' li tenamit chirix rab'inkil jun nimla choqink koxe'xmololi rib' sa' aanil re xnawb'al k'a'ut naq kiwan; ut naq ke'ril laj Alma ut laj Amulek chi elk chaq sa' li tz'alam, ut lix xaqxookil tz'akil rumb'il chi ch'och', ke'chal xnimaleb' xxiw, ut ke'eelelik chiru laj Alma ut laj Amulek jo' chanru junaq chib'aat na'eelelik rochb'eeneb' li ral chiru wiib' li kaqkojl; ut chi jo'kan ke'eelelik chiru laj Alma ut laj Amulek.

CH'OL 15

Laj Alma ut laj Amulek neke'xik Sidom ut neke'xxaqab' jun li iglees—Laj Alma naxk'irtesi laj Tzeesrom, li naxjunaji rib' rik'in li Iglees—Naa-b'al neke'kub'e xha', ut na'usa li Iglees—Laj Alma ut laj Amulek neke'xik Tzarahemla. Wan na 81 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT kik'ulman naq laj Alma ut laj Amulek ke'taqlaak chi elk chaq sa' li tenamit a'an, ut ke'el chaq, ut xkoheb' toj sa' li ch'och' Sidom; ut k'ehomaq reetal, aran ke'xtaw chixjunileb' li ani ke'el chaq sa' li ch'och' "Ammonihah, li ^bke'isiik chaq ut ke'kute' chaq chi pek, xb'aan naq ke'xpaab' li raatin laj Alma.

2 Ut ke'xseraq'i reheb' chixjunil

li k'a'ru ki'uxman chaq reheb' li "rixaqil ut lix kok'aleb', ut jo'kan ajwi' chirixeb' a'an, ut chirix li ^bwankilal ke'kole' wi'.

3 Ut jo'kan ajwi' laj Tzeesrom yokyo chi yaj aran Sidom, chi naxamamnak li tiq chirix, li kichal xmaak li nimla rahilal kixnumsi sa' xk'a'uxl sa' xk'ab'a' lix "maa'usilal, xb'aan naq sa' xch'ool a'an naq laj Alma ut laj Amulek maak'a'eb' chik; ut sa' xch'ool naq kamsinb'ileb' xb'aan xmaa'usilal a'an. Ut li nimla maak a'in, ut xk'ihaleb' chik lix maak, kixtawasi lix k'a'uxl toj reetal naq kiniman xrahil chi numtajenaq, chi maak'a' xb'anb'al; jo'kan naq ki'ok chi k'ate'k rik'in jun li tiq naxamamnak.

4 Anajwan, naq kirab'i naq laj Alma ut laj Amulek wankeb' sa' li ch'och' Sidom, ki'ok chi chalk xkawil xch'ool sa' raam; ut tikto kixtaqla jun esil rik'ineb', kiraj naq te'chalq rik'in.

5 Ut kik'ulman naq tikto xkoheb', re ab'ink chiru li esil kixtaqla chaq reheb'; ut koxe'okaq sa' li ochoch rik'in laj Tzeesrom; ut ke'xtaw sa' xb'een lix ch'aat, yaj, q'axal tawajenaq rik'in xxamlel li tiq; ut jo'kan ajwi' numtajenaq xrahil lix k'a'uxl xb'aan xmaa'usilal; ut naq kirileb' kixye' li ruq', ut kixtz'aama chiruheb' naq te'xk'irtesi.

6 Ut kik'ulman naq laj Alma kixye re, sa' xchapb'al li ruq': Ma "nakapaab' lix wankil li Kristo choq' re li kolb'a-ib'?

15 1a Alma 16:2–3, 9, 11.
b Alma 14:7.

2a Alma 14:8–14.
b Alma 14:28.

3a Alma 14:6–7.
6a Mar. 9:23.

7 Ut a'an kichaq'ok ut kixye: Yaal, ninpaab' chixjunil li aatin li xak'ut.

8 Ut laj Alma kixye: Wi naka-paab' li tojb'al-ix xb'aan li Kristo, naru "atk'irtesiiq.

9 Ut a'an kixye: Yaal, ninpaab' jo' chanru laa waatin.

10 Toja' ut naq laj Alma ki'ela-jin chiru li Qaawa', ut kixye: At Qaawa' qaDios, chawuxtaana ru li winq a'in, ut "chak'irtesi jo' chanru lix paab'aal li wan rik'in li Kristo.

11 Ut chirix naq laj Alma kixye li aatin a'in, laj Tzeesrom "kipisk'ok chiroq, ut ki'ok chi b'eek; ut k'a'jo' xsachikeb' xch'ool chixjunileb' li tenamit naq ki'uxman a'in; ut ki-sutiik resil a'in chiru chixjunil li ch'och' Sidom.

12 Ut laj Alma kixkub'si xha' laj Tzeesrom choq' re li Qaawa'; ut chalen chaq sa' li hoonal a'an ki'ok chi jultikank aatin chiru-heb' li tenamit.

13 Ut laj Alma kixxaqab' jun li iglees sa' li ch'och' Sidom, ut kixk'ojob'eb' laj tij ut laj tzolonek sa' li ch'och', re xkub'sinkil xha' choq' re li Qaawa' li ani te'ajoq re kub'eek xha'.

14 Ut kik'ulman naq k'iheb'; xb'aan naq ke'xch'ututi chaq rib' sa' chixjunil li na'ajej chixsutam Sidom, ut ke'kub'e xha'.

15 A'b'anan eb' li tenamit li wan-keb' chaq sa' li ch'och' Ammoni-hah, toj ke'kana eb' a'an choq' jun tenamit kaweb' raam ut jipeb' xk'a'uxl; ut ink'a' ke'xjal xk'a'uxl chirixeb' lix maak, ke'xye b'an naq re laj tza chixjunil lix wankilal laj Alma ut laj Amulek; xb'aan naq eb' a'an neke'k'amok re lix na'-leb' laj "Nehor, ut ink'a' neke'x-paab' xjalb'aleb' xk'a'uxl chirixeb' lix maak.

16 Ut kik'ulman naq laj Alma ut laj Amulek, chirix naq laj Amulek "kixkanab' chixjunil lix oor, ut lix plaat, ut k'a'aq re ru re li terto xtz'aq, li wan sa' li ch'och' Ammonihah, choq' re li raatin li Dios, chi ^btz'eqtaananb'il xb'aa-neb' li ke'ochb'eenink chaq re jun-xil, ut xb'aan ajwi' lix yuwa' ut eb' li rech alal;

17 Jo'kan ut, chirix naq laj Alma kixxaqab' li iglees aran Sidom, chirix rilb'al jun li nimla "ramok-ib', relik chi yaal, chirix rilb'al naq ke'xram rib' li tenamit chirix lix q'etq'etileb' xch'ool, ut ke'ok ^bchix-tuulanob'resinkil rib'eb' chiru li Dios, ut ke'ok chixch'utub'ankil rib'eb' sa'eb' lix santil muheb'aa-leb' re ^cxloq'oninkil li Dios chiru li artal, rik'in ^dyo'lek ut tijok rajlal re naq taaruuq te'koleq chaq chiru laj Satanas, ut chiru li ^ekamk, ut chiru li sache'k—

8a K'UTUL RAQAL:

K'irtesink.

10a Mar. 2:1-12.

11a Hech. 3:1-11.

15a Alma 1:2-15.

16a Luk. 14:33;

Alma 10:4.

b K'UTUL RAQAL:

Rahob'tesiik xb'aan xpaab'aal.

17a Alma 16:21.

b K'UTUL RAQAL:

Tuulan xch'ool.

c K'UTUL RAQAL:

Loq'onink.

d K'UTUL RAQAL: Tijok; K'aak'alenk, aj k'a-ak'alenek tenamit.

e K'UTUL RAQAL:

Kamk re musi'eqej.

18 Anajwan jo' kinye, laj Alma, chirix rilb'al chixjunil li k'a'aq re ru a'in, chi jo'kan kixk'am laj Amulek chirix ut kinume' junpak'al sa' li ch'och' Tzarahemla, ut kiroski sa' rochoch a'an, ut ki-k'anjelak chiru sa' li rahilal yoo chixnumsinkil, ut kixkawob'resi chirix li Qaawa'.

19 Ut chi jo'kan kiraqe' lix laje chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

CH'OL 16

Eb' laj Lamanita neke'xsacheb' li wan-keb' Ammonihah—Laj Tzoram naxjolomiheb' laj Nefita sa' xq'axb'aleb' ru laj Lamanita—Laj Alma ut laj Amulek ut naab'al chik neke'xjultika li aatin—Neke'xk'ut naq li Kristo chirix lix waklijik chi yo'yo tixk'ut rib' chiruheb' laj Nefita. Wan na 81–77 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman sa' lix junlaju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi, sa' oob' xb'e li xkab' po, chirix naq wanjenaq naab'al li tuqtuukilal sa' li ch'och' Tzarahemla, ut chiru jarub'aq chihab' maajun pleet chi moko wech'ok-ib' wanjenaq, toj reetal sa' li ro' kutan sa' li xkab' po chiru li xjunlaju chihab', ki'ab'iman xyaab' li pleet chiru li ch'och'.

2 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, eb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita

ke'ok chaq sa' li jun pak'al wan wi' li yamyookil ch'och', chiru xnub'aal li ch'och', toj sa' li tenamit "Ammonihah, ut ke'ok chixkamsinkileb' li ani wankeb' aran ut chixsachb'al li tenamit.

3 Ut anajwan kik'ulman, chi maji'aq neke'ru laj Nefita chixch'utub'ankil jun teep aj pleet tz'aqal xnimal re ralinaskileb' chaq sa' li ch'och', ak "ke'xsacheb' li ani wankeb' sa' li tenamit Ammonihah, ut jo'kaneb' ajwi' junjunq chixk'atq lix nub'aal Noe, ut jalaneb' chik ke'xk'am chi preexil chiru li yamyookil ch'och'.

4 Anajwan kik'ulman naq eb' laj Nefita ke'raj xtawb'aleb' li ani ke'k'ame' chaq chi preexil chiru li yamyookil ch'och'.

5 Jo'kan ut, li ani xaqab'anb'il chaq choq' xb'eenil aj taqlanel sa' xb'eeneb' li teep aj pleet reheb' laj Nefita (ut aj Tzoram xk'ab'a' a'an, ut wiib'eb' li ralal, aj Lehi ut aj Aha)—anajwan laj Tzoram, ut eb' li wiib' chi ralal, rik'in xnawb'al naq laj Alma a'an taqenaqil aj tij sa' xb'een li iglees, ut rab'ihomeb' resil naq wan rik'in li musiq'ej re profetil aatin, jo'kan naq ke'wulak rik'in, ut ke'raj xnawb'al rik'in a'an b'ar taaraj li Qaawa' naq te-xix chiru li yamyookil ch'och' re xsik'b'aleb' li ras riitz'in, li ke'k'ame' chaq chi preexil xb'aaneb' laj Lamanita.

6 Ut kik'ulman naq laj Alma "kixpatz' re li Qaawa' chirix li na'leb' a'an. Ut laj Alma kisutqi' ut kixye reheb': K'ehomaq reetal,

eb' laj Lamanita te'xq'ax li nima' Sidon sa' li yamyookil ch'och' sa' xtz'e li saq'e, le' taqe'q chirix lix nub'aal li ch'och' Manti. Ut k'ehomaq reetal aran teek'uleb', chirix li nima' Sidon sa' xjajal li releb' saq'e, ut aran li Qaawa' tixq'ax-tesi aawe laa was aawiitz'in li k'amb'ileb' chi preexil xb'aaneb' laj Lamanita.

7 Ut kik'ulman naq laj Tzoram ut eb' li ralal ke'xq'ax li nima' Sidon, rochb'eeneb' lix teep aj pleet, ut ke'b'eeek aran chirix x nub'aal Manti toj sa' li yamyookil ch'och' sa' xtz'e li saq'e, li wan chirix li nima' Sidon sa' xjajal li releb' saq'e.

8 Ut ke'chal sa' xb'eeneb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita, ut ke'jek'iik laj Lamanita ut ke'alinasiiik sa' li yamyookil ch'och'; ut ke'xk'ameb' li ras riitz'in li ke'k'ame' chaq chi preexil xb'aaneb' laj Lamanita, ut maajun aamej kiwan li kisache', reheb' li ke'k'ame' chi preexil. Ut ke'k'ame' chaq xb'aaneb' li ras riitz'in re te'reechani tzaqal lix ch'och'eb'.

9 Ut chi jo'kan kiraqe' li xjunlaju xchihab'eb' laj raqol aatin, chi alinasinb'ileb' chaq laj Lamanita sa' li ch'och', ut eb' li wankeb' aran Ammonihah "ke'sachman; relik chi yaal, li junjunq chi yo'yookil aamej reheb' laj Ammonihahita ^bke'sache', ut jo'kan ajwi' lix nimal ru tenamit, li ke'xye chaq naq li Dios ink'a' naru chixsachb'al, sa' xk'ab'a' x nimal li ru.

10 A'b'an k'ehomaq reetal, chiru "jun kutan kikana chi sachso, ut ke'putz'iik li tib'elej xb'aaneb' li tz'i' ut li k'iche' xul re li yamyookil ch'och'.

11 A'b'anan chirix k'iila kutan ke'tuub'aman lix tib'eleb' chiru lix b'een li ch'och', ut ke'muqe' chi moko cham ta lix muqb'aleb'. Ut anajwan k'a'jo' nim lix chuhil a'an, jo'kan naq eb' li tenamit ink'a' ke'ok chireechanin-kil li ch'och' Ammonihah chiru k'iila chihab'. Ut a'an lix Sachelnaqileb' laj Nehoril kiyeeman re; xb'aan naq a'eb' li ke'k'amok re lix na'leb' laj "Nehor li ke'kam-siik, ut ke'kana chi sachelnaq lix ch'och'eb'.

12 Ut eb' laj Lamanita moko ke'chal ta wi'chik chixpleetinkileb' laj Nefita toj sa' li xkaalaju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi. Ut chi jo'kan chiru oxib' chihab' lix tenamit laj Nefi ke'wan rajlal sa' tuqtuukilal sa' chixjunil li ch'och'.

13 Ut laj Alma ut laj Amulek xkoheb' ut ke'xjultika li jalb'a-k'auxlej reheb' li tenamit sa'eb' lix "santil ochocheb', ut sa'eb' lix santil muheb'aaleb', ut jo'kan ajwi' sa'eb' lix ^bch'utleb'aaleb', li yiib'an-b'ileb' jo' chanru neke'xb'aanu laj Judio.

14 Ut jo' k'ihaleb' li ke'ajok re rab'inkil li raatineb', reheb' a'an ke'xk'e li raatin li Dios,

9 a Alma 8:16; 9:18–24;
Morm. 6:15–22.
b Alma 25:1–2.

10 a Alma 9:4.
11 a Alma 1:15; 24:28–30.
13 a 2 Ne. 5:16.

b Alma 21:4–6, 20.

chi moko “tihb’il ta ru anihag,
chi rajlal.

15 Ut chi jo’kan xkoheb’ laj Alma
ut laj Amulek, ut jo’kaneb’ ajwi’
naab’al chik li ke’sik’e’ chaq ru
choq’ re li k’anjel, re xjultikankil
li aatin chiru chixjunil li ch’och’.
Ut kipukan xxaqab’ankil li ig-
lees chiru chixjunil li ch’och’, sa’
chixjunil li na’ajej chixsutam, sa’
xyanqeb’ chixjunil lix tenamiteb’
laj Nefita.

16 Ut moko kiwan ta “ani terq’u-
sinb’il xwankil sa’ xb’een ani chik
sa’ xyanqeb’; li Qaawa’ kixhoy lix
musiq’ sa’ chixjunil lix b’een li
ch’och’ re xkawresinkil xk’a’ux-
leb’ li ralal xk’ajoleb’ li winq,
malaj re xkawresinkil ^bxch’oo-
leb’ re xk’ulb’al li aatin li taak’ut-
manq sa’ xyanqeb’ sa’ xq’ehil lix
k’ulunik—

17 Re naq moko te’kawuq ta chi-
rix li aatin, re naq moko te’wanq
ta chi maak’a’eb’ xpaab’aal ut te’-
xik sa’ li sache’k; re b’an te’ruuq
chirab’inkil li aatin rik’in sahil
ch’oolejil, ut jo’ jun “ruq’ che’ te’-
jutz’ub’aaq sa’ li tz’aqal ^btoon che’,
re naq te’ruuq chi ok sa’ ‘xhilob’aal
li Qaawa’ lix Dios.

18 Anajwan eb’ “laj tij a’an li
xkoheb’ sa’ xyanqeb’ li tenamit
ke’xjultika naq mi’ux chixjunil li

tik’ti’ik, ut li ^bb’alaaq’ik, ut li ‘kaqa-
link, ut li wech’ij-ib’, ut li xik’ ilok,
ut li hob’ok, ut li elq’ak, li maq’ok,
li poqlenk, li kamsink, li muxuk
sumsu, ut li k’iila paay chi yib’
ru k’a’uxlej, ut ke’xjultika naq in-
k’a’ raj tento taawanq li k’a’aq re
ru a’in—

19 Ut ke’xch’olob’ resil li k’a’aq re
ru tento taachalq sa’ junpaat, re-
lik chi yaal, ke’xch’olob’ resil lix
“k’ulunik li Ralal li Dios, li rahi-
lal tixk’ul ut lix kamik, ut jo’kan
ajwi’ lix waklijikeb’ li kamenaq
chi yo’yo.

20 Ut naab’al reheb’ li tenamit
ke’patz’ok chirix li na’ajej taa-
chalq wi’ li Ralal li Dios, ut ki-
k’ute’ chiruheb’ naq a’an “tixk’ut
rib’ chiruheb’ ^bchirix lix waklijik
chi yo’yo; ut a’in ke’rab’i li tena-
mit rik’in nimla sahil ch’oolejil ut
xsahileb’ li raam.

21 Ut anajwan chirix naq kixa-
qab’aman li iglees chiru chixjunil
li ch’och’—chirix naq “kinumta sa’
xb’een laj tza, ut chirix naq li raa-
tin li Dios kijultikaman chi saq
saq ru sa’ chixjunil li ch’och’, ut
naq li Qaawa’ kixhoy li rosob’tesihom
sa’ xb’eeneb’ li tenamit—chi
jo’kan kiraqe’ li xkaalaju chihab’
rawa’b’ejileb’ laj raqol aatin sa’
xb’een lix tenamit laj Nefi.

14 a Alma 1:30.

16 a Mos. 18:19–29;

4 Ne. 1:3.

b K’UTUL RAQAL:

Yot’b’il ch’oolej.

17 a Jak. 5:24.

b K’UTUL RAQAL:

Awimq re li Qaawa’.

c Alma 12:37; 13:10–13.

18 a Alma 15:13.

b K’UTUL RAQAL:

B’alaaq’ink.

c K’UTUL RAQAL:

Kaqalink.

19 a K’UTUL RAQAL:

Jesukristo—

Profeetil aatin

chirix lix yo’lajik ut

xkamik li Jesukristo.

20 a 2 Ne. 26:9;

3 Ne. 11:7–14.

b 1 Ne. 12:4–6.

21 a Alma 15:17.

Jun esil chirixeb' li ralal laj Mosiah, li ke'kanab'ank re li awa'b'e-jihom li ke'reechani raj, choq' re li raatin li Dios, ut ke'taqe' sa' li ch'och' Nefi re jultikank aatin chiruheb' laj Lamanita; li rahilal ke'xk'ul ut lix kolb'aleb'—jo'chanru li esil tz'iib'انب'il xb'aan laj Alma.

Natikla sa' li ch'ol 17 toj sa' li ch'ol 27.

CH'OL 17

Eb' li ralal laj Mosiah wan rik'ineb' li musiq'ej re profetel aatin ut re k'ut-b'esink—Nek'e'xik sa' li jar paay chi b'e re xch'olob'ankil li aatin chiruheb' laj Lamanita—Laj Ammon naxik sa' li ch'och' Ismael ut na'ok choq' moos chiru li Rey aj Lamoni—Laj Ammon naxkoleb' lix ketomq li rey ut naxkamsiheb' li xik' neke'ilok re sa' li ha' Sebus. Sa' li raqal 1-3 wan na 77 chihab' ma nayo'la li Kristo; sa' li raqal 4 wan na 91-77 chihab'; ut sa'eb' li raqal 5-39 wan na 91 chihab'.

Ut anajwan naq yoo laj Alma chi b'EEK chaq sa' li ch'och' Gideon sa' xjajal lix tz'e li saq'e, aran sa' xjajal li ch'och' Manti, k'ehomaq reetal, kik'ulman naq sachso xch'ool naq "kixk'uleb' li b'ralal laj Mosiah chi b'EEK sa' xjajal li ch'och' Tzarahemla.

2 Anajwan eb' li ralal laj Mosiah a'in ke'wan rik'in laj Alma sa' li hoonal naq li anjel "kixk'ut rib' xb'een wa chiru; jo'kan naq laj Alma kisaho' xch'ool chi numtajenaq chirilb'aleb' li ras riitz'in; ut wan k'a'ru k'a'jo' wi'chik kiniman wi' xsahil xch'ool, a'an naq toj ras riitz'ineb' sa' li Qaawa'; relik chi yaal, ut ke'kawu xmetz'ew sa' xnawb'al li yaal; xb'aan naq a'aneb' winq tz'aqal xnawomeb' ut b'ke'xtz'ileb' rix li loq'laj hu chi yalb'ileb' xq'e, re taaruq te'xnaw li raatin li Dios.

3 A'ut moko ka'aj ta wi' a'in; ke'xk'e rib' ajb'an wi' rik'in naab'al li tijok ut li "kuyuk sa', jo'kan naq kiwan rik'ineb' li musiq'ej re profetel aatin, ut li musiq'ej re k'utb'esink, ut naq b'ke'k'utuk, ke'k'utuk rik'in wankilal, ut chi k'eeb'ileb' xwankil xb'aan li Dios.

4 Ut ke'wan chaq chixk'utb'al li raatin li Dios chiru xnumik kaalaju chihab' sa' xyanqeb' laj Lamanita, ut k'a'jo' naq "ke'usa chaq rik'in b'xk'amb'aleb' naab'al chixnawb'al li yaal; relik chi yaal, rik'in lix wankil li raatineb' naab'al ke'k'ame' chiru lix artal li Dios, re xpatz'b'al lix k'ab'a' ut c'xch'olob'ankil lix maa-keb' chiru.

5 Ut a'in li kik'ulman rik'ineb' sa' xb'eenikeb', xb'aan naq ke'wan

17 1a Alma 27:16.
b Mos. 27:34.
2a Mos. 27:11-17.
b K'UTUL RAQAL:
Loq'laj hu (eb' li).
3a K'UTUL RAQAL:

Kuyuk sa'; Tijok.
b K'UTUL RAQAL:
K'utuk, tzolonel—
K'utuk rik'in li
Musiq'ej.
4a Alma 29:14.

b K'UTUL RAQAL:
Xk'anjeleb' laj
k'amol aatin.
c K'UTUL RAQAL:
Ch'olob'ank maak.

naab'al lix ch'a'ajkilaleb'; k'a'jo' li rahilal ke'xk'ul, sa' tz'ejwalej jo' ajwi' sa' k'auxlej, jo' li tz'okaak, li chaqi-eel ut tawaak, ut jo'kan ajwi' naab'al li "k'anjelak sa' li musiq'ej.

6 Anajwan jo'ka'in lix b'eenikeb': Chirix naq "ke'el chaq rik'in laj Mosiah, lix yuwa'eb', sa' li xb'een xchihab'eb' laj raqol aatin; chirix xyeeb'al naq ^bmoko te'xk'ul ta li awa'b'ejihom li kiraj raj lix yuwa' xq'axtesinkil sa' xb'eeneb', ut a'in ajwi' xna'leb'eb' chaq li tenamit;

7 A'banan ke'el chaq sa' li ch'och' Tzarahemla, ut ke'xchapeb' lix yok'leb' ch'iich', ut lix jutz'juukil che', ut li roq tzimaj, ut lix tzimajeb', ut lix jok'eb'; ut a'in ke'xb'aanu re taaruq te'xtaw li tzakemq choq' reheb' naq wankeb' sa' li yamyookil ch'och'.

8 Ut chi jo'kan ke'el chiru yamyookil ch'och' rochb'een jo' nimal rajlankileb' li ke'xsik' chaq ru, re te'taqe'q sa' li ch'och' Nefi, re xjultikankil li raatin li Dios chiruheb' laj Lamanita.

9 Ut kik'ulman naq ke'b'eeek k'iila kutan sa' li yamyookil ch'och', ut k'a'jo' naq ke'xkuy xsa' ut k'a'jo' naq "ke'tijok re naq li Qaawa' tixk'e reheb' jun raqal lix Musiq' re taaxik chirixeb', ut taakanaaq rik'ineb', re naq taaruq te'wanq choq' ^bk'anjeleb'aal sa' ruq' li Dios re xk'amb'aleb', wi naru chi jo'kan,

li ras riitz'ineb' aj Lamanita chixnawb'al chirix li yaal, chixnawb'al chirix xmaa'usilal li 'na'leb' kanab'anb'il chaq xb'aaneb' lix yuwa'eb', li moko yaal ta.

10 Ut kik'ulman naq li Qaawa' "kirula'aniheb' rik'in lix ^bMusiq', ut kixye reheb': 'Chik'o-job'aaq eech'ool. Ut ke'k'ojob'aak xch'ool.

11 Ut li Qaawa' kixye ajwi' reheb': Ayuqex sa' xyanqeb' laj Lamanita, a'eb' lee ras eeriitz'in, ut xaqab'omaq xwankil li waatin; a'ut aj "kuyunelaqex sa' li najtil oyb'enink ut li ch'a'ajkilal, re naq chaab'ilaq eeb'aanuhom li teek'ut chiruheb' sa' ink'ab'a, ut laa'in texink'e choq' k'anjeleb'aal sa' wuq' choq' re xkolb'al k'iila aamej.

12 Ut kik'ulman naq eb' li ralar laj Mosiah, ut eb' ajwi' li ke'wan rik'ineb', kichal xkawilaleb' xch'ool re te'xik rik'ineb' laj Lamanita ut te'xch'olob' chiruheb' li raatin li Dios.

13 Ut kik'ulman chirix naq ke'wulak sa' xnuv'aal lix ch'och'eb' laj Lamanita, naq "ke'xjach rib' ut ke'el li jun rik'in li jun chik, ut ke'xkanab' rib' chiru li Qaawa' naq te'xk'ul wi'chik rib' sa' xraqik lix ^bq'olomeb', xb'aan naq ke'xk'oxla naq nim li k'anjel li ke'xk'am chaq sa' xb'eeneb'.

14 Ut relik chi yaal naq nim, xb'aan naq ke'xk'am sa' xb'eeneb'

5a Alma 8:10.

6a Mos. 28:1, 5–9.

b Mos. 29:3.

9a Alma 25:17.

K'UTUL RAQAL:
Tijok.

b Mos. 23:10;

Alma 26:3.

c Alma 3:10–12.

10a Tz. ut S. 5:16.

b K'UTUL RAQAL:
Santil Musiq'ej.

c Alma 26:27.

11a Alma 20:29.

K'UTUL RAQAL:

Kuyuk.

13a Alma 21:1.

b Mat. 9:37.

xjultikankil li raatin li Dios chiru jun li tenamit “xulo’jenaqeb’ ut kawujenaqeb’ ut josq’eb’; jun tenamit li neke’saho’ xch’ool rik’in xkamsinkileb’ laj Nefita, ut elq’ak chiruheb’ ut xpoqlenkileb’; ut k’EEK’OOKEB’ xch’ool chirix li b’i-homal, malaj chirix li oor ut li plaat, ut li q’ol tertio xtz’aq; a’ut neke’xsik’ xk’ulb’al li k’a’aq re ru a’in rik’in kamsink ut poqlenk, re naq ink’a’ te’k’anjelaq rik’in ruq’ re xk’ulb’aleb’.

15 Chi jo’kan ke’ok choq’ jun tenamit q’axal aj q’em, ut naab’al reheb’ neke’xloq’oni li pak’b’il dios, ut lix “majewahom li Dios t’anenaq sa’ xb’eeneb’ sa’ xk’ab’a’ li ^bna’leb’ kanab’an-b’il chaq xb’aaneb’ lix yuwa’eb’; a’banan lix yeechi’ihom li Dios ye’b’il reheb’ wi taa’uxq naq te’xjal xk’a’uxleb’.

16 Jo’kan ut, “xb’aan ajwi’ a’in naq eb’ li ralal laj Mosiah ke’x-k’am chaq li k’anjel sa’ xb’eeneb’, re naq maare te’xk’ameb’ sa’ li jalb’a-k’a’uxlej; re naq maare te’xk’ameb’ chixnawb’al chirix li k’uub’anb’il na’leb’ re li tojb’al-ix.

17 Jo’kan naq ke’xjach rib’ chix-junjunqaleb’, ut xkoheb’ sa’ xyanqeb’, li junjunq chi winq xjunes, jo’ chanru li raatin ut xwankil li Dios li k’eeb’il chaq re.

18 Anajwan laj Ammon rik’in naq a’an xb’eenil sa’ xyanqeb’, malaj ut a’an li nak’anjelak chiruheb’,

ut a’an ki’el rik’ineb’ chirix “ro-sob’tesinkileb’ jo’ chanru lix jar tasal chi k’anjel, chirix xk’eeb’al li raatin li Dios reheb’, malaj chirix k’anjelak chiruheb’ rub’elaj lix xikik; ut chi jo’kan ke’xchap lix jar paay chi b’e chiru chixjunil li ch’och’.

19 Ut laj Ammon xko’o sa’ li ch’och’ Ismael, ut k’eeb’il xk’ab’a’ li ch’och’ jo’ chanruheb’ li ralal laj “Ismael, li ke’ok ajwi’ choq’ aj Lamanita.

20 Ut naq yoo laj Ammon chi ok sa’ li ch’och’ Ismael, eb’ laj Lamanita ke’xchap ut ke’xb’ak’, jo’ chanru naq k’aynaqeb’ chix-b’ak’b’al chixjunileb’ laj Nefita li neke’t’ane’ sa’ ruq’eb’, ut chixk’amb’aleb’ chiru li rey; ut chi jo’kan a’ yaal re xch’ool li rey ma tixkamsiheb’, malaj tixk’eheb’ chi preexil, malaj tixtz’apeb’ sa’ tz’alam, malaj ut taarisiheb’ chaq sa’ xch’och’, jo’ chanru li naraj ut li nasaho’ wi’ xch’ool.

21 Ut chi jo’kan laj Ammon kik’ame’ chiru li rey li wan sa’ xb’een li ch’och’ Ismael; ut aj Lamoni xk’ab’a’ a’an; ut a’an ralal xk’ajol laj Ismael.

22 Ut li rey kixpatz’ re laj Ammon ma taaraj wank sa’ li ch’och’ sa’ xyanqeb’ laj Lamanita, malaj sa’ xyanq lix tenamit a’an.

23 Ut laj Ammon kixye re: Yaal, nawaj wank sa’ xyanqeb’ li tenamit a’in chiru jun k’amok; relik

14a Mos. 10:12.

15a Alma 3:6–19;

3 Ne. 2:15–16.

b Alma 9:16–24; 18:5.

16a Mos. 28:1–3.

18a K’UTUL RAQAL:

Osob’tesink,

osob’tesinb’il,

rosob’tesinkil.

19a 1 Ne. 7:4–6.

chi yaal, ut maare toj sa' xkutan-kil inkamik.

24 Ut kik'ulman naq li rey aj Lamoni k'a'jo' naq kisaho' sa' xch'ool rik'in laj Ammon, ut kixtaqla naq te'hite'q lix b'ak'leb', ut kiraj raj naq laj Ammon tixk'am jun reheb' lix rab'in choq' rixaqil.

25 A'b'anan laj Ammon kixye re: Ink'a', tinwanq b'an choq' aamoos. Jo'kan naq laj Ammon ki'ok choq' moos chiru li rey aj Lamoni. Ut kik'ulman naq kik'ehe' sa' xyanqeb' li jun ch'ol chik chi moos re xk'aak'alenkileb' lix ketomq laj Lamoni, jo' chanru xna'leb'eb' laj Lamanita.

26 Ut naq wanjenaq oxib' kutan chi k'anjelak chiru li rey, naq rochb'eeneb' li moos aj Lamanita yookeb' chi xik rik'ineb' lix ketomq sa' xna'aj li ha', a'an li ha' Sebus nayeeman re, ut chixjunileb' laj Lamanita neke'xb'eresi aran lix ketomq, re te'wanq xha'—

27 Jo'kan ut, naq laj Ammon ut eb' lix moos li rey yookeb' chixb'eresinkil lix ketomq sa' xna'aj li ha' a'in, k'ehomaq reetal, junjung reheb' laj Lamanita, li wanjenaqeb' rik'in xketomqeb' sa' li ha', ke'xaqli ut ke'xjek'i lix ketomqeb' laj Ammon ut eb' lix moos li rey, ut ke'xjek'iheb' toj reetal naq ke'eelelik chiru k'iila b'e.

28 Anajwan eb' lix moos li rey ke'ok chi wech'ink, ke'xye: Anajwan li rey toxkamsi, jo' chanru xb'aanu reheb' li qas qii-tz'in xb'aan naq ke'jek'iik lix ketomqeb' xb'aan xmaa'usilaleb' li winq a'in. Ut ke'ok chi yaab'ak

chi numtajenaq, ut ke'xye: K'e-homaq reetal, ak jek'inb'ileb' li qaketomq.

29 Anajwan ke'yaab'ak xb'aan xxiweb' naq te'kamsiiq. Anajwan naq kiril a'in laj Ammon kiniman xch'ool xb'aan xsahil; xb'aan naq laa'in, chan, tink'ut lin wankil reheb' li wech moosil a'in, malaj li wankilal li wan wik'in, rik'in xk'amb'aleb' wi'chik li ketomq a'in choq' re li rey, re naq taaruq tink'ameb' ru xch'oolleb' li wech moosil a'in, re taaruq tink'ameb' chixpaab'ankil li waatin.

30 Anajwan ut, a'in li kixk'oxla laj Ammon, naq kiril lix ch'a'ajkilaleb' li ani ras riitz'in naxyeh'eb' re.

31 Ut kik'ulman naq kixsahob'resiheb' xch'ool rik'in li raatin, ut kixye: Ex was wiitz'in, chiwanq xsahil eech'ool, ut xikaqo chixsik'b'aleb' li ketomq, ut taqach'utub'eb' wi'chik ut taqasutq'isiheb' sa' xna'aj li ha', ut chi jo'kan taqakoleb' rix li ketomq choq' re li rey, ut a'an ink'a' toxkamsi.

32 Ut kik'ulman naq xkoheb' chixsik'b'aleb' li ketomq, ut ke'x-taaqe laj Ammon, ut q'axal sa' aanil naq ke'xseeb'a rib' ut ke'xrameb' lix ketomq li rey, ut ke'xch'utub'eb' wi'chik sa' xna'aj li ha'.

33 Ut eb' a' winq a'an ke'xaqli wi'chik chixjek'inkileb' lix ketomq; a'b'an laj Ammon kixye reheb' li ras riitz'in: Sutumaqeb' rix li ketomq re naq ink'a' te'eeleliq; ut laa'in tinxik ut tynal wu

xk'ulb'aleb' li winq a'in li neke'je-k'ink reheb' li qaketomq.

34 Jo'kan ut, ke'xb'aanu jo'chanru taqlanb'ileb' xb'aan laj Ammon, ut a'an xko'o chixyalb'al ru xk'ulb'aleb' li ani ke'xaqli chire li ha' Sebus; ut maaka'ch'in rajlankileb'.

35 Jo'kan naq ink'a' neke'xxuwa ru laj Ammon, xb'aan naq neke'xk'oxla naq jun reheb' lix winq taaruq chixkamsinkil jo'chanru neke'saho' wi' xch'ool, xb'aan naq moko neke'xnaw ta naq li Qaawa' kixxaqab' chaq li raatin rik'in laj Mosiah naq "tixkoleb' chaq li ralar sa' ruq'eb'; chi moko neke'xnaw k'aruhaq chirix li Qaawa'; jo'kan naq neke'saho' sa' xch'ool rik'in xsachlijikeb' li ras riitz'ineb'; ut xb'aan a'in ke'xaqli chixjek'inkil lix ketomq li rey.

36 A'b'anan laj "Ammon kixxaqab' chaq rib' ut ki'ok chixkutb'aleb' chi pek rik'in xjok'; relik chi yaal, rik'in nimla metz'ew kixkut li pek sa' xyanqeb'; ut chi jo'kan kixkamsi ^bjunjunq reheb', jo'kan naq ke'ok chi sachk xch'ool rik'in xnimal lix metz'ew; a'b'anan ke'chal xjosq'il sa' xk'ab'a'eb' li ras riitz'ineb' li kamsinb'ileb', ut ke'xk'e xch'ool naq taat'ane'q a'an; jo'kan ut, naq ke'ril naq 'ink'a' ke'ru chixkutb'al rik'in xpekeb', ke'chal rik'in tenleb' che' re xkamsinkil.

37 A'b'an k'ehomaq reetal, li junjunq chi winq li nataqsin re xtenleb' che' re xsak'b'al laj Ammon, a'an kixch'oteb' li ruq' rik'in

xyok'leb' ch'iich'; xb'aan naq a'an kixrameb' lix lob' rik'in xsak'b'aleb' li ruq' rik'in xq'esnal lix yok'leb' ch'iich', jo'kan naq ke'ok chi sachk xch'oolleb', ut chi eelelik chiru; relik chi yaal, ut maaka'ch'in rajlankileb', ut kixk'eheb' chi eelelik xb'aan xmetz'ew lix tel.

38 Anajwan waqib' reheb' ke'ta'ne' chiru li jok', a'b'an maajun reheb' kixkamsi rik'in xyok'leb' ch'iich', ka'ajwi' li najolomin reheb'; ut kixch'ot jo' k'ihaleb' li ruq' li ke'taqsiik sa' xb'een, ut maaka'ch'in xk'ihaleb'.

39 Ut chirix naq kiralinasiehb' chi najt, kisutq'i ut ke'xk'e xha'eb' lix ketomq ut ke'xsutq'isiheb' sa' xch'och' li rey, toja' ut naq ke'ok rik'in li rey, ut ke'xk'am li uq'ej li ke'ch'ote' chaq xb'aan xyok'leb' ch'iich' laj Ammon, reheb' li ke'x-sik' chaq xkamsinkil; ut ke'k'ame' chiru li rey re xk'utb'al xyaalalil li k'a'aq re ru ke'xb'aanu chaq.

CH'OL 18

Li rey aj Lamoni naxk'oxla naq laj Ammon a'an li Xnimal ru Musiq'ej —Laj Ammon naxtzol li rey chirix li Yo'ob'tesink, chirix lix b'aanuhom li Dios rik'ineb' li winq, ut chirix li tojb'al-ix li na'ux xb'aan li Kristo—Laj Lamoni napaab'an ut nat'ane' chi ch'och' chanchan naq kame-naq. Wan na 90 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq li rey aj Lamoni kixtaqla naq te'xaqliiq lix moos chi ub'ej ut te'xch'olob' xyaalal chixjunil li k'a'aq re ru ke'ril chirix li na'leb' a'an.

2 Ut chirix naq chixjunileb' ak ke'xch'olob' xyaalal li k'a'aq re ru ke'ril chaq, ut a'an kixtzol chirix lix xaqxookil xch'ool laj Ammon sa' xkolb'al rix lix ketomq, ut jo'kan ajwi' lix nimal ru xmetz'ew sa' xpleetinkileb' li ke'sik'ok chaq xkamsinkil, kisach xch'ool chi numtajenaq, ut kixye: Relik chi yaal naq moko yal winq ta a'in. K'ehomaq reetal, ma maawa' a'in li Xnimal ru Musiq'ej li nataqlan re xninqal li tojb'a-maak sa' xb'een li tenamit a'in, sa' xk'ab'a' li kamsink xe'xb'aanu?

3 Ut eb' a'an ke'xchaq'b'e li rey, ut ke'xye: Ma Xnimal ru Musiq'ej malaj winq a'an ink'a' naqanaw; a'in b'an naqanaw, naq "ink'a' naru nakamsiik xb'aaneb' li xik' neke'ilok re li rey, chi moko neke'ru chixjek'inkileb' lix ketomq li rey naq wan a'an qik'in, xb'aan lix seeb'al ut xnimal lix metz'ew; jo'kan ut, naqanaw naq a'an wan sa' chaab'ilal rik'in li rey. Ut anajwan, at rey, ink'a' naqapaab' naq junaq winq wan ta xnimal li wankilal a'in, xb'aan naq naqanaw naq ink'a' naru nakamsiik.

4 Ut anajwan, naq kirab'i li rey li aatin a'in, kixye reheb': Anajwan ninnaw naq a'an li Xnimal ru Musiq'ej; ut xkub'e sa' li hoonal a'in re xkolb'al rix lee yu'am, re naq

ink'a' "texinkamsi jo' kinb'aanu reheb' lee ras eeriitz'in. Anajwan a'in li Xnimal ru Musiq'ej li ke'aatinak wi' li qayuwa'.

5 Anajwan a'in li na'leb' kanab'anb'il chaq re laj Lamoni, li kixk'ul chaq rik'in lix yuwa', naq wan jun li "Xnimal ru Musiq'ej. Us ta neke'xpaab' naq wan jun li Xnimal ru Musiq'ej, neke'xk'oxla naq chaab'il yalaq k'a'ru li neke'xb'aanu; a'b'anan laj Lamoni q'axal naq ki'ok chi xuwak, rik'in xxiw naq maare anchal ink'a' us xb'aanu sa' xkamsinkileb' lix moos;

6 Xb'aan naq naab'al reheb' kixkamsi xb'aan naq eb' li ras riitz'ineb' ke'xjek'iheb' chaq lix ketomq sa' xna'aj li ha'; ut chi jo'kan, xb'aan naq ke'jek'iik chaq lix ketomqeb' ke'kamsiik.

7 Anajwan a'in xna'leb'eb' laj Lamoni a'an, xaqliik chire li ha' Sebus re xjek'inkileb' lix ketomq li tenamit, re naq chi jo'kan te'xb'eresi sa' xch'och'eb' a'an naab'al li ke'jek'iik chaq, ut chi jo'kan na'ux li maq'ok sa' xyanqeb'.

8 Ut kik'ulman naq li rey aj Lamoni kipatz'ok chiruheb' lix moos, ut kixye: B'ar wan li winq a'in li wan xnimal li wankilal a'in rik'in?

9 Ut eb' a'an ke'xye re: K'e reetal, yoo chixk'eeb'al xtzakemqeb' laa kawaay. Anajwan li rey kixtaqlaheb' chaq lix moos, rub'elaj chaq li hoonal ke'xk'e wi' xha'eb' lix ketomq, naq te'xkawresiheb' lix

kawaay ut lix kareet, ut te'xk'am sa' li ch'och' Nefi; xb'aan naq kixaqab'aak xq'ehil jun li nimla ninqe sa' li ch'och' Nefi, xb'aan xyuwa' laj Lamoni, li wan choq' rey sa' xb'een chixjunil li ch'och'.

10 Anajwan naq kirab'i li rey aj Lamoni naq laj Ammon yoo chixkawresinkileb' lix kawaay ut lix kareet, q'axal wi'chik kisach xch'ool, xb'aan xxaqxookil xch'ool laj Ammon, ut kixye: Relik chi yaal naq moko wanjenaq ta junaq moos sa' xyanqeb' chixjunil inmoos li wanjenaq ta chi xaqxo xch'ool jo' li winq a'in; xb'aan naq a'an najultiko' re chixjunil lin taqlahom re tixk'anjela.

11 Anajwan ninnaw chi yaal naq a'in li Xnimal ru Musiq'ej, ut tintz'aama raj chiru naq taa'ok wik'in, a'b'an maak'a' inch'ool chixb'aanunkil.

12 Ut kik'ulman naq chirix naq laj Ammon kixkawresiheb' li kawaay ut li kareet choq' re li rey ut eb' lix moos, ki'ok rik'in li rey, ut kiril naq jalb'il li rilob'aal li rey, jo'kan naq ok raj re chi sutq'iik chaq chiru.

13 Ut jun reheb' lix moos li rey kixye re: Rabbanah, ut chi k'utb'il xyaalalil li aatin, a'an rey nim xwankil malaj nim ru, xb'aan naq neke'xk'oxla naq wan xnimaleb' xwankil lix reyeb'; ut chi jo'kan kixye re: Rabbanah, li rey naraj naq tatkanaaq.

14 Jo'kan naq laj Ammon kixsutq'isi li rilob'aal rik'in li rey, ut

kixye re: K'a'ru nakawaj naq tinb'aanu choq' aawe, at rey? Ut li rey ink'a' kixchaq'b'e chiru xnumik jun hoonal, jo' chanru neke'rajla li kutan, xb'aan naq ink'a' naxnaw k'a' raj ru tixye re.

15 Ut kik'ulman naq laj Ammon kixye wi'chik re: K'a'ru nakawaj wik'in? A'ut li rey moko kichaq'ok ta chiru.

16 Ut kik'ulman naq laj Ammon, rik'in naq nujenaq rik'in lix Musiq' li Dios, kireek'a chi jo'kan lix "k'oxlahom li rey. Ut kixye re: Ma xb'aan naq xawab'i resil naq kinkoleb' rix laa moos ut laa ketomq, ut kinkamsi wuqub' reheb' li ras riitz'in rik'in li jok' ut li yok'leb' ch'iich', ut kinch'oteb' ruq' jalaneb' chik, re xkolb'al rix laa ketomq ut eb' laa moos; k'e reetal, ma xb'aan a'in lix sachik aach'ool?

17 Ninye aawe, k'a' put ru naq k'a'jo' xnimal xsachik aach'ool? K'e reetal, winqin, ut laa'in laa moos; jo'kan ut, yalaq k'a'ru taa'waj li tiik, a'an tinb'aanu.

18 Anajwan naq li rey kirab'i li aatin a'in, kikana wi'chik chi sachso xch'ool, xb'aan naq kixk'e reetal naq laj Ammon naru "chixtz'ilb'al rix lix k'oxlahom; a'b'anan, li rey aj Lamoni kixte xtz'uumal re, ut kixye re: Anihat laa'at? Ma laa'at li Xnimal ru Musiq'ej a'an, li ^bnanawok re chixjunil li k'a'aq re ru?

19 Laj Ammon kichaq'ok ut kixye re: Maawa'in.

20 Ut li rey kixye: Chan ru nakanaw lix k'oxlahom inch'ool? Naru nakat-aatinak chi kaw aach'ool, ut taaye we chirix li k'a'aq re ru a'in; ut ye ajwi' we k'aru chi wankilal kakamsiheb' ut kach'ot wi' ruq'eb' li was wiitz'in li ke'jek'in chaq re lin ketomq—

21 Ut anajwan, wi taaye we chirix li k'a'aq re ru a'in, yalaq k'aru taawaj tink'e aawe; ut wi ta taa'ajmanq ru, tinkol raj aawix rik'ineb' lin teep aj pleet; a'ban ninnaw naq nim wi'chik aawan-kil chiru chixjunileb' a'an; a'ban yalaq k'aru taawaj wik'in laa'in tink'e aawe.

22 Anajwan laj Ammon rik'in naq chaab'il xna'leb', a'ut maajun ra naraj, kixye re laj Lamoni: Ma tat-ab'inq chiru li waatin, wi ninye aawe k'aru li wankilal ninb'aanu wi' li k'a'aq re ru a'in? A'an ut a'in li k'aru nawaj aawik'in.

23 Ut li rey kichaq'ok chiru, ut kixye: Yaal, tinpaab' chixjunil laa waatin. Ut chi jo'kan kiteneb'aak rik'in xseeb'al li na'leb'.

24 Ut laj Ammon ki'ok chiraat-nankil chi "kaw xch'ool, ut kixye re: Ma nakapaab' naq wan jun li Dios?

25 Ut kichaq'ok, ut kixye re: In-k'a' ninnaw k'aru xyaalal a'an.

26 Toja' ut naq laj Ammon kixye: Ma nakapaab' naq wan jun li Xnimal ru Musiq'ej?

27 Ut kixye, Hehe'.

28 Ut laj Ammon kixye: A'in li Dios. Ut laj Ammon kixye wi'chik re: Ma nakapaab' naq li Xnimal ru Musiq'ej a'in, a'an ajwi' li Dios, ki-yiib'ank re chixjunil li k'a'aq re ru wan sa' choxa ut sa' li ch'och'?

29 Ut a'an kixye: Yaal, ninpaab' naq a'an kixyo'ob'tesi chixjunil li k'a'aq re ru wan sa' li ru-chich'och'; a'ban moko ninnaw ta ru li choxa.

30 Ut laj Ammon kixye re: Li choxa a'an jun li na'ajej b'ar wi' nawan li Dios ut chixjunileb' lix santil anjel.

31 Ut li rey aj Lamoni kixye: Ma taqenaq sa' xb'een li ruchich'och'?

32 Ut laj Ammon kixye: Yaal, ut a'an na'iloc taq'a sa' xb'eeneb' chixjunil li ralal xk'ajoleb' li winq; ut naxnaw chixjunil lix "k'oxlahom ut li rajom li ch'oolej; xb'aan naq rik'in ruq' a'an ke'yo'ob'tesiik chixjunileb' chalen chaq sa' xtiklajik.

33 Ut li rey aj Lamoni kixye: Ninpaab' chixjunil li k'a'aq re ru a'in kaye. Ma taqlanb'ilat chaq rik'in li Dios?

34 Laj Ammon kixye re: Laa'in winqin; ut li "winq sa' xtiklajik kiyo'ob'tesiik jo' chanru xjalamuuch li Dios, ut laa'in b'oqb'illin xb'aan lix Loq'laj Musiq' re b'xk'utb'al li k'a'aq re ru a'in chiru li tenamit a'in, re naq taaruq te'k'ameq chixnawb'al li k'aru tiik ut yaal;

24a Alma 38:12.
32a Amos 4:13;
3 Ne. 28:6;
Tz. ut S. 6:16.

34a Mos. 7:27;
Eter 3:13–16.
b K'UTUL RAQAL:
K'utuk, tzoloneh—

K'utuk rik'in li
Musiq'ej.

35 Ut jun raqal li “Musiq’ej a’an nawan wik’in, li nak’ehok re ^binawom, jo’ ajwi’ li wankilal jo’ chanru lin paab’aal ut li wajom, li wankeb’ rik’in li Dios.

36 Anajwan chirix naq laj Ammon kixye li aatin a’in, kitikla rik’in lix yo’ob’tesinkil chaq li ruchich’och’, jo’ ajwi’ lix yo’ob’tesinkil laj Adan, ut kixye re chixjunil li k’a’aq re ru chirix lix t’anik li winq, ut kixch’olob’ ut “kixk’ojob’ chiru li tz’iib’انب’il esil ut ^beb’ li loq’laj tz’iib’انب’il hu reheb’ li tenamit, li yeeb’il xb’aaneb’ li ‘profeet, chalen chaq sa’ li kutan naq laj Lehi lix yuwa’eb’ ki’el chaq Jerusalem.

37 Ut kixnumsi ajwi’ resil chiruheb’ (xb’aan naq a’an chiru li rey ut chiruheb’ lix moos) chixjunil lix b’eenikeb’ lix yuwa’eb’ sa’ li yamyookil ch’och’, ut chixjunil li rahilal ke’xk’ul rik’in tz’okaak ut chaqi-eel, ut xtawajikeb’, ut xkomon li na’leb’.

38 Ut kixnumsi ajwi’ chiruheb’ chirix lix po’jikeb’ xch’ool laj Laman ut laj Lemuel, ut eb’ li ralar laj Ismael, relik chi yaal, chixjunileb’ lix po’jikeb’ xch’ool kixseraq’i reheb’; ut kixch’olob’ chiruheb’ chixjunil li tz’iib’انب’il esil ut eb’ li loq’laj hu chalen chaq relik laj Lehi aran Jerusalem toj sa’ li kutan wan wi’.

39 A’ut moko ka’aj ta wi’ a’in; xb’aan naq kixch’olob’ chiruheb’

li “k’uub’انب’il na’leb’ re li tojb’al-ix, li kikawresiman chalen chaq sa’ xk’ojlajik li ruchich’och’; ut kixk’e ajwi’ chixnaweb’ chirix lix k’ulunik li Kristo, ut chixjunil lix k’anjel li Qaawa’ kixk’e chixnaweb’.

40 Ut kik’ulman, chirix naq kixye chixjunil li k’a’aq re ru a’in, ut kixch’olob’ chiru li rey, naq li rey kixpaab’ chixjunil li raatin.

41 Ut ki’ok chi elajink chiru li Qaawa’, ut kixye: At Qaawa’, chiwanq aawuxtaan, jo’ chanru xnaab’alil laa “wuxtaan li kawuxtaanaheb’ wi’ ru lix tenamit laj Nefi, chawuxtaana wu, ut ruheb’ lin tenamit.

42 Ut anajwan, chirix naq kixye a’in, kit’ane’ chi ch’och’, chanchan naq kamaanaq.

43 Ut kik’ulman naq eb’ lix moos ke’xtaqsi ut ke’xk’am rik’in li rixaqil, ut ke’xyokob’ sa’ xb’een jun li ch’aat; ut kikana chi yokyo chanchan naq kamaanaq chiru xnummik wiib’ kutan ut wiib’ q’ojyin, ut li rixaqil, ut eb’ li ralar, ut eb’ lix rab’in ke’yaab’ak sa’ xb’een, jo’ chanru neke’xb’aanu laj Lamanita, ut k’a’jo’ ke’raho’ xch’ool rik’in xsachik.

CH’OL 19

Laj Lamoni naxk’ul xsaqenil li yu’am li junelik nakana, ut naril laj Tojola

35 a K’UTUL RAQAL:
Musiq’ank,
musiq’انب’il.
b K’UTUL RAQAL:
Nawok, xnaawom.

36 a Mos. 1:4; Alma 22:12;
37:9.
b K’UTUL RAQAL:
Loq’laj hu (eb’ li).
c Hech. 3:18–21.

39 a K’UTUL RAQAL:
K’uub’انب’il na’leb’
re li tojb’al-ix.
41 a K’UTUL RAQAL:
Uxtaan, uxtaanank.

ix—Eb' li wankeb' sa' rochoch neke'-lukta, ut naab'al reheb' neke'rileb' li anjel—Laj Ammon nakole' rix rik'in sachb'a-ch'oolej—Naxkub'siheb' xha' naab'al ut naxxaqab' jun li iglees sa' xyanqeb'. Wan na 90 chihab' ma na-yo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq chirix wiib' kutan ut wiib' q'ojyin okeb' raj re chixk'amb'al xtib'el ut chixyokob'ankil sa' jun li muqleb'aal, li ke'xyiib' choq' re xmuqb'aleb' lix kamenaq.

2 Anajwan li rixaqil li rey, rik'in naq rab'ihom resil laj Ammon naq na'no ru, jo'kan naq kixtaqla xtz'aamankil chiru naq taachalq rik'in.

3 Ut kik'ulman naq laj Ammon kixb'aanu jo' chanru taqlanb'il, ut ki'ok wan wi' li rixaqil li rey, ut kixpatz' re k'a'ru taaraj naq tixb'aanu.

4 Ut a'an kixye re: Eb' lix moos inb'eelom xe'xk'e chinnaw naq laa'at "xprofeet jun li santil Dios, ut naq wan aawankil chixb'aanunkil k'iila xninqal ru k'anjel sa' lix k'ab'a';

5 Jo'kan ut, wi jo'kan wan, nawaj raj naq tat-ok ut taawil lin b'eelom, xb'aan naq a'an yokob'amb'il sa' xb'een xch'aat chiru xnumik wiib' kutan ut wiib' q'ojyin; ut wankeb' neke'yehok re naq moko kamenaq ta, a'b'anan jalaneb' chik neke'xye naq ak kamenaq ut naq chu chik, ut naq tento raj xk'eeb'al

sa' li muqleb'aal kamenaq; a'b'an choq' we laa'in, moko chu ta.

6 Anajwan, a'in li kiraj laj Ammon, xb'aan naq naxnaw naq li rey aj Lamoni wan rub'el lix wankil li Dios; naxnaw naq li q'ojyin ruhil "tz'apleb' t'ikr li wan wi' chi maa-k'a' xpaab'aal yoo chaq chi isiik sa' xk'a'uxl, ut li ^bsaqen li nasaqenob'-resink re lix k'a'uxl, a'an xsaqenil lix loq'al li Dios, a'an jun sachb'a-ch'oolejil saqen re lix chaab'ilal—relik chi yaal, li saqen a'in k'a'jo' naq kiroksi sahil ch'oolejil sa' li raam, ut oso'jenaq li choql re q'ojyin, ut naq ak lochb'il sa' raam lix saqenil li yu'am li junelik nakana; relik chi yaal, kixnaw naq a'in kinumta chaq sa' xb'een lix xaqaalil re ruchich'och', ut k'amb'il chaq xb'aan li Dios—

7 Jo'kan ut, li k'a'ru kiraj li rixaqil li rey rik'in, a'an tz'aqal li kiraj a'an. Jo'kan naq ki'ok chirilb'al li rey jo' chanru kixtz'aama li rixaqil li rey chiru; ut kiril li rey, ut kixnaw naq moko kamenaq ta.

8 Ut kixye re li rixaqil li rey: Moko kamenaq ta, warjenaq b'an rik'in li Dios, ut sa' li kutan wulaj taawakliiq wi'chik; jo'kan ut, maamuq.

9 Ut laj Ammon kixye re: Ma nakapaab' a'in? Ut a'an kixye re: Maajun xk'utb'al xyaalal xink'ul, ka'ajwi' laa waatin, ut li raatineb' li qamoos; a'b'anan laa'in ninpaab' naq taawanq jo' chanru xaye.

10 Ut laj Ammon kixye re:

19 4a K'UTUL RAQAL:
Profeet.
6a 2 Kor. 4:3-4.

K'UTUL RAQAL:
Tz'apleb' t'ikr.
b K'UTUL RAQAL:

Saqen, lix saqen li
Kristo.

Osob'tesinb'ilat laa'at xb'aan xnumtjenaqil laa paab'aal; ninye aawe, at ixq, moko wanjenaq ta xkomon a' nimla "paab'aal a'in sa' xyanqeb' chixjunil lix tenamit laj Nefita.

11 Ut kik'ulman naq a'an kixk'aa-k'ale lix ch'aat lix b'eelom, chirix a' hoonal a'an toj sa' li hoonal wulajaq chik li kixye chaq laj Ammon naq taawakliiq wi'.

12 Ut kik'ulman naq kiwakli, jo' chanru li raatin laj Ammon; ut naq yoo chi wakliik, kixye' li ruq' re li ixq ut kixye: Osob'tesinb'ilaq ta-xaq xk'ab'a' li Dios, ut osob'tesinb'ilat laa'at.

13 Xb'aan naq jo' naq ch'olch'o naq yo'yookat laa'at, k'e reetal, wilom laj Tojol wix, ut a'an taachalq, ut "taayo'laaq rik'in jun li b'ixq, ut tixtojeb' rix chixjunileb' li winq li neke'paab'ank re lix k'ab'a'. Anajwan, chirix naq kixye li aatin a'in, kireek'a chi numtaak xch'ool, ut kilukta wi'chik rik'in sahil ch'oolejil, ut jo'kan ajwi' li rixaqil kilukta, chi numtjenaq li Musiq'ej rik'in.

14 Anajwan laj Ammon rik'in rilb'al lix Musiq' li Dios chi hoyb'il jo' chanru lix "tij sa' xb'eeneb' laj Lamanita, li ras riitz'ineb', li ke'k'amok chaq re naab'al li rahil ch'oolejil sa' xb'eeneb' laj Nefita, malaj sa' xb'eeneb' chixjunil lix tenamit li Dios xb'aan xmaa'usilaleb', ut li b'na'leb' kanab'amb'il chaq

reheb', a'an kit'ane' chi wiq'wo, ut ki'ok chixhoyb'al li raam rik'in tijok ut b'antioxink chiru li Dios xb'aan li k'a'ru kixb'aanu chaq choq' reheb' li ras riitz'in; ut a'an ajwi' kinumta li 'sahil ch'oolejil sa' xb'een; ut chi jo'kan sa' oxib'al "luktajenaqeb' chi ch'och'.

15 Anajwan, naq ke'ril lix moos li rey naq t'anaqeb', ke'ok ajwi' chi elajink chiru li Dios, xb'aan naq kichal xxuwankil ru li Qaawa' sa' xb'eeneb' ajwi' a'an, xb'aan naq "a'aneb' li ke'xaqli chaq chiru li rey ut ke'xch'olob' chaq chiru xyaalal lix nimal ru xwankil laj Ammon.

16 Ut kik'ulman naq ke'xpatz' xk'ab'a' li Qaawa', rik'in xmetz'eweb', toj reetal naq chixjunileb' t'anaqeb' chi ch'och', ka'ajwi' jun reheb' li ixq aj Lamanita ink'a', li xAbix xk'ab'a', a'an ak naab'al chihab' xjalb'al chaq xch'ool choq' re li Qaawa', xb'aan jun li chaq'al ru k'utb'esinb'il matk' re lix yuwa'—

17 Ut chi jo'kan kijale' chaq xch'ool choq' re li Qaawa', ut maa-jun wa chaq kixk'e chi nawe'k; jo'kan ut, naq kiril naq chixjunileb' lix moos laj Lamoni t'anaqeb' chi ch'och', ut jo'kan ajwi' laj eechal re, a'an rixaqil li rey, ut li rey, ut laj Ammon huphuukeb' chi ch'och', kixnaw naq a'an xwankil li Dios, ut kixk'oxla naq a'in li xk'e rib' chiru, wi tixk'e

10a Luk. 7:9.
K'UTUL RAQAL:
Paab'aal.

13a K'UTUL RAQAL:
Jesukristo—

Profetiil aatin
chirix lix yo'lajik ut
xkamik li Jesukristo.
b 1 Ne. 11:13–21.
14a Tz. ut S. 42:14.

b Mos. 1:5.
c K'UTUL RAQAL: Sahil
ch'oolejil.
d Alma 27:17.
15a Alma 18:1–2.

chixnaweb' li tenamit k'a'ru xk'ulman sa' xyanqeb', naq rik'in rilb'al a'in li k'utk'u, "xb'aan a'an te'x-paab' lix wankil li Dios, jo'kan naq xko'o sa' aanil sa' li junjung chi ochoch, ut kixk'e chixnaweb' li tenamit.

18 Ut ke'ok chixch'utub'ankil rib'aran sa' rochoch li rey. Ut ke'chal jun ch'uut li tenamit, ut sachsookeb' xch'ool naq ke'ril li rey, ut li rixaqil li rey, ut eb' lix moos chi huphu sa' xb'een li ch'och', ut chixjunileb' huphuukeb' aran chanchan naq kamenaqeb'; ut ke'ril ajwi' laj Ammon, ut k'ehomaq reetal, a'an aj Nefita.

19 Ut anajwan eb' li tenamit ke'ok chi wech'ok chirib'ileb' rib'; wankeb' ke'yehok re naq a'an jun nimla maa'usilal li kichal chaq sa' xb'eenb', malaj sa' xb'een li rey ut lix junkab'al, xb'aan naq kixkanab' naq "taakanaaq laj Nefita sa' li ch'och'.

20 A'b'anan jalaneb' chik ke'xch'iilaheb', ut ke'xye: Li rey xk'amok chaq re li maa'usilal a'in sa' xb'een lix junkab'al, xb'aan naq kixkamsiheb' lix moos li ke'jek'iik xketomq sa' li "ha' Sebus.

21 Ut eb' a'an ke'ch'iilaak ajwi' xb'aaneb' li winq a'an li ke'xaqli chaq sa' li ha' Sebus ut "ke'xjek'i chaq li ketomq li reheb' li rey, xb'aan naq yookeb' xjosq'il rik'in laj Ammon xb'aan xnimal rajlan-kil li ras riitz'ineb' li kixkamsi

chaq sa' li ha' Sebus, naq yoo chixkolb'al rix lix ketomq li rey.

22 Anajwan jun reheb', li "kamsinb'il chaq li ras xb'aan xyok'leb' ch'iich' laj Ammon, rik'in naq numtajenaq xjosq'il rik'in laj Ammon, kixb'otz' lix yok'leb' ch'iich' ut xko'o chi ub'ej re taaruq tixk'e chi t'ane'k sa' xb'een laj Ammon, re xkamsinkil; ut naq kixtaqsi li yok'leb' ch'iich' re xsak'b'al, k'ehomaq reetal, kit'ane' a'an chi kamenaq.

23 Anjawan naqil naq ink'a' kiru kikamsiik laj Ammon, xb'aan naq li "Qaawa' kixye chaq re laj Mosiah lix yuwa': Laa'in tinkol xyu'am, ut taa'uxq re jo' chanru laa paa-b'aal—jo'kan naq laj Mosiah ^bkixkanab' sa' ruq' li Qaawa'.

24 Ut kik'ulman naq chirix naq eb' li ch'utch'uukil tenamit ke'ril naq li winq kit'ane' chi kamenaq, li kitaqsink chaq re xyok'leb' ch'iich' re xkamsinkil laj Ammon, kichal li xiw sa' xb'eenb' chixjunil, ut maak'a'eb' xch'ool chixye'b'al li ruq'eb' re xch'e'b'al a'an chi moko ani chik reheb' li ke't'ane' chaq; ut ke'ok wi'chik chi chalk xk'a'uxl chirib'ileb' rib' chirix k'a'ru kichal wi' li nimla wankilal a'in, malaj ut k'a' raj ru xyaalal chixjunil li k'a'aq re ru a'in.

25 Ut kik'ulman naq ke'wan naab'al sa' xyanqeb' li ke'yehok re naq laj Ammon a'an li "Xnimall ru Musiq'ej, ut jalaneb' chik

17 a Mos. 27:14.

19 a Alma 17:22–23.

20 a Alma 17:26; 18:7.

21 a Alma 17:27; 18:3.

22 a Alma 17:38.

23 a Mos. 28:7;

Alma 17:35.

b K'UTUL RAQAL:

Xkanab'ankil rib'
chiru.

25 a Alma 18:2–5.

ke'xye naq taqlanb'il xb'aan li Xnimal ru Musiq'ej;

26 A'b'an jalaneb' chik ke'xch'iilaheb' chixjunil, ut ke'xye naq a'an jun xik'ob'aal xul, li kitaq-laak chaq xb'aaneb' laj Nefita re xrahob'tesinkileb'.

27 Ut wankeb' li ke'yehok re naq laj Ammon taqlanb'il chaq xb'aan li Xnimal ru Musiq'ej re xtawasin-kileb' sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb'; ut naq a'an li Xnimal ru Musiq'ej li junelik kik'aak'alenk chaq reheb' laj Nefita, li junelik kixkoleb' chaq sa' ruq'eb' a'an; ut ke'xye naq a' li Xnimal ru Musiq'ej a'an li kisa-chok chaq re xk'ihaleb' li ras riitz'in aj Lamanita.

28 Ut chi jo'kan q'axal ki'ok chi kawuk li wech'ok-ib' sa' xyanqeb'. Ut naq yookeb' chixwech'b'al rib' chi jo'kan, kichal li "moos ixq li kixb'oqeb' chaq re te'ch'utlaaq li k'iila tenamit, ut naq kiril li wech'ok-ib' li wan sa' xyanq li ch'ut-ch'uukil tenamit kiraho' xch'ool chi numtajenaq, toj reetal naq ki'el xya'al ru.

29 Ut kik'ulman naq xko'o ut kixchap chi ruq' li rixaqil li rey, re naq maare taaruq chixwaklesinkil chaq chi ch'och'; ut naq kixch'e' li ruq', tikto kiwakli ut kixaqli chiroq, ut kixjap re chi kaw xyaab' xkux chixyeeb'al: At usilanb'il Jesus, li katkolok we chiru jun li "xuwajel xb'alb'a! At

usilanb'il Dios, ^bchawuxtaana ru li tenamit a'in!

30 Ut chirix naq kixye a'in, kixchap rib' li ruq', chi nujenaq rik'in sahil ch'oolejil, ut kixye k'iila aatin li moko kitawman ta ru; ut chirix naq kixb'aanu a'in, kixchap chi ruq' li rey, aj Lamoni, ut k'e-homaq reetal naq a'an kiwakli ut kixaqli chiroq.

31 Ut chi tikto a'an, naq kiril li wech'ok-ib' sa' xyanq lix tenamit, xko'o ut ki'ok chixch'iilan-kileb', ut chixk'utb'al chiruheb' li "aatin li kirab'i chaq sa' xtz'uumal re laj Ammon; ut jo' k'ihaleb' li ke'ab'ink re li raatin ke'paa-b'an, ut ke'jale' xch'ool choq' re li Qaawa'.

32 A'b'an ke'wan naab'al sa' xyanqeb' li ink'a' ke'ajok re rab'in-kil li raatin; jo'kan naq ke'xchap lix b'eheb'.

33 Ut naq kiwakli laj Ammon kik'ulman naq a'an ajwi' kik'an-jelak chiruheb', ut jo'kan ajwi' ke'xb'aanu chixjunileb' lix moos laj Lamoni; ut juntaq'eet li na'leb' ke'xch'olob' chixjunileb' chiru li tenamit—naq "ke'jale' li raameb', jo'kan naq ink'a' chik neke'raj xb'aanunkil li ^bmaa'usilal.

34 Ut k'ehomaq reetal, naab'aleb' ke'xch'olob' chiruheb' li tenamit naq rilomeb' chaq li "anjel ut ke'aatinak chaq rik'ineb'; ut chi jo'kan ke'xye chaq reheb' li

28 a Alma 19:16.

29 a 1 Ne. 14:3.

^b K'UTUL RAQAL:

Uxtaan, uxtaanank.

31 a Alma 18:36–39.

33 a K'UTUL RAQAL:

Yo'laak wi'chik,

yo'laak rik'in li Dios.

^b Mos. 5:2;

Alma 13:12.

34 a K'UTUL RAQAL:

Anjel.

k'a'aq re ru chirix li Dios, ut chirix lix tiikilal.

35 Ut kik'ulman naq ke'wan naab'al li ke'paab'ank re li raatineb'; ut jo' k'ihaleb' li ke'paab'ank re "ke'kub'e xha'; ut ke'ok choq' jun tenamit tiik xch'ool, ut ke'xxaqab' jun li iglees sa' xyanqeb'.

36 Ut chi jo'kan kitikla lix k'an-jel li Qaawa' sa' xyanqeb' laj Lamani; chi jo'kan li Qaawa' ki'ok chixhoyb'al lix Musiq' sa' xb'eeneb'; ut naqil naq ye'b'il li ruq' reheb' "chixjunil li tenamit li te'jaloq re xk'a'uyl ut te'xpaab' lix k'ab'a'.

CH'OL 20

Li Qaawa' naxtaqla laj Ammon sa' li na'ajej Middoni re risinkileb' lix komon li wankeb' chi preexil—Laj Ammon ut laj Lamoni neke'xk'ul lix yuwa' laj Lamoni, li wan choq' rey sa' xb'een chixjunil li ch'och'—Laj Ammon naxmin ru li tiixil rey chixkanab'ankil naq te'ach'ab'aaq lix komon. Wan na 90 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq chirix naq ke'xxaqab' jun li iglees sa' li ch'och' a'an, naq li rey aj Lamoni kiraj naq laj Ammon taaxik chirix sa' li ch'och' Nefi, re taaruq chixk'utb'al chiru lix yuwa'.

2 Ut lix yaab' xkux li Qaawa' kichal rik'in laj Ammon, ut kixye:

Laa'at moko tattaqe'q ta sa' li ch'och' Nefi, xb'aan naq k'e reetal, li rey tixsik' risinkil aayu'am; a'b'an tatzik sa' li ch'och' Middoni, xb'aan naq k'e reetal, laj Aaron laa was, ut jo'kaneb' ajwi' laj Muloki ut laj Ammah, wankeb' sa' tz'alam.

3 Anajwan kik'ulman naq chirix naq laj Ammon kirab'i a'in, kixye re laj Lamoni: K'e reetal, li was ut eb' lin komon wankeb' sa' tz'alam aran Middoni, ut xik we re taaruq tinwach'ab'eb'.

4 Anajwan laj Lamoni kixye re laj Ammon: Ninnaw rik'in lix "metz'ew li Qaawa' nakatru chixb'aanunkil chixjunil li k'a'aq re ru. A'ut k'e reetal, laa'in tinxik chawix sa' li ch'och' Middoni; xb'aan naq li rey sa' li ch'och' Middoni, aj Antiomno xk'ab'a', wan sa' chaab'ilal wik'in; jo'kan naq tinxik sa' li ch'och' Middoni, re tinsahob'resi xch'ool li rey sa' li ch'och' a'an, ut a'an taarisihab' chaq sa' ^btz'alam laa komon. Anajwan laj Lamoni kixye re: Ani xyehok aawe naq eb' laa komon wankeb' sa' tz'alam?

5 Ut laj Ammon kixye re: Maa'ani xyehok we, ka'ajwi' li Dios; ut a'an kixye we: Ayu ut ach'ab'eb' laa komon, xb'aan naq wankeb' chi preexil sa' li ch'och' Middoni.

6 Ut naq laj Lamoni kirab'i a'in kixtaqla naq eb' lix moos te'xkawresiheb' lix "kawaay ut lix kareet.

35a K'UTUL RAQAL:
Kub'iha', kub'sink
ha'.

36a 2 Ne. 26:33;
Alma 5:33.
20 4a Alma 26:12.

b Alma 20:28–30.
6a Alma 18:9–10.

7 Ut kixye re laj Ammon: Kim, tinxik chawix taq'a sa' li ch'och' Middoni, ut aran tintz'aamanq chiru li rey re taarisiheb' chaq laa komon sa' tz'alam.

8 Ut naq yookeb' laj Ammon ut laj Lamoni chi b'eeek aran, kik'ulman naq ke'xk'ul lix yuwa' laj Lamoni, li wan choq' rey "sa' xb'een chixjunil li ch'och'.

9 Ut k'ehomaq reetal, lix yuwa' laj Lamoni kixye re: K'a'ut naq ink'a' katchal sa' li "ninq'e sa' li nimla kutan a'an naq kinb'aanu jun li ninq'e choq' reheb' li walal, ut choq' reheb' lin tenamit?

10 Ut kixye ajwi': B'ar xik aawe rik'in laj Nefita a'in, a'an xkomoheb' ralal xk'ajol jun "aj tik'ti'?

11 Ut kik'ulman naq laj Lamoni kixnumsi resil re b'ar taaxik, xb'aan naq kixxuwa xk'eeb'al xjosq'il.

12 Ut kixye ajwi' re k'a'ut naq kikana chaq sa' li rawa'b'ejihom a'an, ut moko xko'o ta rik'in lix yuwa' sa' li ninq'e li kixkawresi chaq.

13 Ut anajwan chirix naq laj Lamoni kixnumsi re resil chixjunil li k'a'aq re ru a'in, k'ehomaq reetal, sachso xch'ool kikana chirilb'al naq lix yuwa' kijosq'o' rik'in, ut kixye: At Lamoni, xik aawe chirach'ab'ankileb' laj Nefita a'in, a'aneb' ralal xk'ajol jun aj tik'ti'. K'e reetal, a'an ki'elq'ak chiruheb' li qayuwa'; ut anajwan eb' li ralal xk'ajol chalenageb' ajwi' sa' qayanq re naq te'ruuq, rik'in

xseeb'aleb' ut xtik'ti'eb', chiqab'alaq'inkil, re naq te'ruuq wi'chik chirelq'ankil chiqu li k'a'ru qe.

14 Anajwan lix yuwa' laj Lamoni kixtaqla a'an naq tixkamsi laj Ammon rik'in li yok'leb' ch'iich'. Ut kixtaqla ajwi' naq ink'a' taaxik sa' li ch'och' Middoni, naq taasutq'iiq b'an chirix a'an sa' li ch'och' "Ismael.

15 A'b'an laj Lamoni kixye re: Ink'a' tinkamsi laj Ammon, chi moko tinsutq'iiq sa' li ch'och' Ismael, xik b'an we sa' li ch'och' Middoni re tinruuq chirach'ab'ankileb' lix komon laj Ammon, xb'aan naq ninnaw naq a'aneb' tiikil winqeb' ut santil profeet chiru li tz'aqal Dios.

16 Anajwan naq kirab'i lix yuwa' li aatin a'in, kijosq'o' rik'in, ut kixbotz' lix yok'leb' ch'iich' re taaruq chixt'انب'al chi ch'och'.

17 A'b'an laj Ammon kixxaqab' rib' chi ub'ej ut kixye re: K'e reetal, moko taakamsi ta laa walal; a'b'anan "us raj wi'chik naq taat'aneq a'an chawu laa'at, xb'aan naq k'e reetal, a'an ^bxjal xk'a'uxl chirix lix maak; a'ut wi ta laa'at tatt'aneq sa' li hoonal a'in, sa' laa josq'il, moko taaruq ta laa waam chi kole'k.

18 Ut jo'kan wi'chik, aajel ru naq moko taab'aanu ta; xb'aan naq wi "taakamsi laa walal, rik'in naq a'an jun winq maak'a' xmaak, taa'elajinq raj chaq chi ch'och' lix kik'el chiru li Qaawa' lix Dios,

8a Alma 22:1.

9a Alma 18:9.

10a Mos. 10:12–17.

14a Alma 17:19.

17a Alma 48:23.

b Alma 19:12–13.

18a K'UTUL RAQAL:
Kamsink.

re taa'eeqajumanq sa' aab'een; ut maare taasachq raj ^baawaam chawu.

19 Anajwan chirix naq laj Ammon kixye li aatin a'in re, a'an kichaq'ok chiru, ut kixye: Ninnaw naq wi ta tinkamsi li walal, tinhoy raj li kik' maak'a' xmaak; xb'aan naq laa'at li katsik'ok re xsachb'al.

20 Ut a'an kixye' li ruq' re xkam-sinkil laj Ammon. A'an laj Ammon kixxaqab' rib' chiru lix lob', ut jo'kan ajwi' kixsak' lix tel jo'kan naq ink'a' kiru chiroksinkil.

21 Anajwan naq kiril li rey naq laj Ammon taaruq chixkamsin-kil, ki'ok chixtz'aamankil chiru laj Ammon naq tixkol lix yu'am.

22 A'an laj Ammon kixtaqsi lix yok'leb' ch'iich', ut kixye re: K'e reetal, tatinsak' wi ink'a' nakak'e we naq te'isiiq chaq lin komon sa' tz'alam.

23 Anajwan li rey, xb'aan xxu-wankil naq taasachq lix yu'am, kixye: Wi taakol inyu'am laa'in tink'e aawe yalaq k'a'ru taapatz', toj xyijach lin awa'b'ejihom.

24 Anajwan naq kiril laj Ammon naq kixb'aanu chaq re li tiixil rey jo' chanru kiraj, kixye re: Wi taak'e naq te'isiiq chaq inkomon sa' tz'alam, ut jo'kan ajwi' naq laj Lamoni taakanaaq rik'in li rawa'b'ejihom, ut naq moko ra ta taawil a'an, naq taakanab' b'an re tixb'aanu jo' chanru li naraj sa' "yalaq k'a'ru naxk'oxla, rik'in a'an tinkol aayu'am; wi b'an ink'a', tatint'an chi ch'och'.

25 Anajwan chirix naq laj Ammon kixye li aatin a'in, li rey ki'ok chi saho'k sa' xch'ool xb'aan xyu'am.

26 Ut naq kiril naq laj Ammon maajun li rajom re xsachb'al, ut naq kiril ajwi' li nimla rahok naxra wi' laj Lamoni li ralal, kischach xch'ool chi numtajenaq, ut kixye: Sa' xk'ab'a' naq ka'ajwi' a'in li kawaj, naq tinwach'ab'eb' laa komon, ut tinkanab' naq li walal aj Lamoni taakanaaq li rawa'b'ejihom rik'in, k'e reetal, tink'e aawe naq li walal taakanaaq li rawa'b'ejihom rik'in, chirix anajwan ut chi junelik, ut ink'a' chik tinwanq chixjolominkil—

27 Ut tink'e ajwi' aawe naq eb' laa komon te'isiiq chaq sa' tz'alam, ut laa'at ut eb' laa komon texruuq chi chalk wik'in, sa' lin awa'b'ejihom; xb'aan naq q'axal nawaj aawilb'al. Xb'aan naq li rey k'a'jo' naq kisach xch'ool rik'in li aatin li kixye chaq, ut rik'in ajwi' li aatin li yeeb'il xb'aan laj Lamoni li ralal, jo'kan naq "kiraj xtzolb'al.

28 Ut kik'ulman naq laj Ammon ut laj Lamoni ke'ok wi'chik chi b'eeek sa' xjajal li ch'och' Middoni. Ut laj Lamoni kixtaw usilal sa' rilib'aal li rey sa' xb'een li ch'och'; jo'kan naq eb' lix komon laj Ammon ke'isiik chaq sa' tz'alam.

29 Ut naq laj Ammon kixk'uleb' kiraho' xch'ool chi numtajenaq, xb'aan naq k'ehomaq reetal naq t'ust'uukeb', ut lix tib'eleb' q'axal tawasinb'il xb'aan b'ak'e'k

rik'in kawil k'aam. Ut ke'xnumsi chaq ajwi' li tz'okaak, li chaqi-eel, ut chixjunil paay chi ch'a'ajkilal; a'b'anan ke'wan "xkuyum sa' chixjunil li rahilal ke'xk'ul.

30 Ut jo' ki'uxman, eb' a'an ke'tz'aq kanaak sa' ruq' jun li tenamit li q'axal wi'chik kawujenaqeb', ut jipeb' wi'chik xk'a'uxleb'; jo'kan naq ink'a' ke'raj ab'ink chiru li raatineb', ut ke'risiheb' chaq, ut ke'xsak'eb' chaq, ut ke'ralinasiheb' sa' li junjunq chi ochoch, ut sa' li junjunq chi na'ajej, toj reetal naq ke'wulak sa' li ch'och' Middoni, ut aran ke'chape' ut ke'tz'ape' sa' tz'alam, ut ke'b'ak'e' rik'in "kawil k'aam, ut ke'tz'ape' sa' tz'alam chiru k'iila kutan, ut ke'ach'ab'aak xb'aan laj Lamoni ut laj Ammon.

Jun esil chirix lix jultikahom laj Aaron, ut laj Muloki, ut eb' lix komon, reheb' laj Lamanita.

Natikla sa' li ch'ol 21 toj sa' li ch'ol 26.

CH'OL 21

Laj Aaron naxtzoleb' laj Amalekita chirix li Kristo ut li xtojb'al rix maak tix'aanu—Laj Aaron ut eb' lix komon neke'tz'ape' sa' tz'alam aran Middoni—Chirix naq ach'ab'ant'ileb', neke'xk'ut li na'leb' sa'eb' li ch'utleb'aal ut naab'aleb' neke'jale' xch'ool—Laj Lamoni naxkanab'eb' li

tenamit sa' li ch'och' Ismael chi paa-b'ank jo' chanru neke'raj. Wan na 90–77 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN naq laj Ammon ut eb' lix komon "ke'xjach rib' sa' x nub'aal lix ch'och'eb' laj Lamanita, k'ehomaq reetal, laj Aaron kixchap xb'e sa' xjajal li ch'och' Jerusalem yeeb'il re xb'aaneb' laj Lamanita, nak'ab'a'in jo' chanru li ch'och' ke'yo'la wi' lix yuwa'eb'; ut wan aran chire lix nub'aal Mormon.

2 Anajwan eb' laj Lamanita ut eb' laj Amalekita ut eb' lix tenamit laj "Amulon ke'xyiib' chaq jun li nimla tenamit, ut a'an Jerusalem yeeb'il re.

3 Anajwan eb' laj Lamanita tz'aqal kawujenaqeb', a'ut eb' laj Amalekita ut eb' laj Amulonita kaweb' wi'chik xjolomeb'; jo'kan naq ke'xtenq'aheb' laj Lamanita re te'xkawob'resi li raameb', re te'nimanq xmetz'eweb' sa' li maa'usilal ut lix tz'eqb'eetalileb'.

4 Ut kik'ulman naq laj Aaron kik'ulun sa' li tenamit Jerusalem, ut ki'ok xb'een wa chi jultikank aatin chiruheb' laj Amalekita. Ut ki'ok chi jultikank chiruheb' sa'eb' lix ch'utleb'aaleb', xb'aan naq ke'xyiib'eb' chaq li ch'utleb'aal jo' chanru lix "k'anjelileb' laj Nehoril; xb'aan naq naab'al reheb' laj Amalekita ut laj Amulonita neke'tz'aqon sa' lix k'anjelileb' laj Nehoril.

5 Jo'kan ut, naq ki'ok laj Aaron sa'

jun reheb' lix ch'utleb'aal re jultikank aatin chiruheb' li tenamit, ut naq yoo chiraatinankileb', k'ehomaq reetal, kiwakli jun aj Amalekita ut ki'ok chixwech'b'al, kixye: K'a'ru a'an li xach'olob'? Ma aawilom junaq li "anjel? K'a'ut naq eb' li anjel ink'a' neke'xk'ut rib' chiqu laa'o? K'e reetal, ma ink'a' tab'i' wan xchaab'ilal li tenamit a'in jo' laa tenamit laa'at?

6 Nakaye ajwi', wi ink'a' naqajal qak'a'uxl too'oso'q. Chan put ru nakanaw laa'at lix k'oxlahom ut li rajom li qach'ool? Chan ru nakanaw naq na'aje' ru naq taqajal qak'a'uxl? Chanru nakanaw naq maawa'o jun tenamit tiik xch'ool? K'e reetal, qayiib'ahomeb' li santtil muheb'aal, ut naqach'utub' qib' re xloq'oninkil li Dios. Naqapaab' naq li Dios tixkol chixjunileb' li winq.

7 Anajwan laj Aaron kixye re: Ma nakapaab' naq li Lalal li Dios taachalq chixtojb'aleb' rix li winq chiruheb' lix maak?

8 Ut li winq kixye re: Laa'o ink'a' naqapaab' naq laa'at nakanaw xkomon li na'leb' a'an. Ink'a' naqapaab' li jo'maajo'il kanab'انب'il na'leb' a'in. Ink'a' naqapaab' naq laa'at nakanaw chirix li "k'a'aq re ru chalel, chi moko naqapaab' naq eb' laa yuwa', chi moko ajwi' naq eb' li qayuwa' laa'o ke'xnaw chirix li k'a'aq re ru ke'aatinak wi', chirix li k'a'ru toj chalel.

9 Anajwan laj Aaron ki'ok chixteeb'aleb' li loq'laj hu chiruheb'

chirix lix k'ulunik li Kristo, ut jo'kan ajwi' chirix lix waklijikeb' li kamenaq chi yo'yo, ut naq "moko taaruq ta taawanq xtojb'aleb' rix li winq wi ta ink'a' xb'aan lix kamik ut li rahilal tixk'ul li Kristo, ut lix ^btojb'al rix li maak xb'aan xkik'el.

10 Ut naq ki'ok chixch'olob'an kil li k'a'aq re ru a'in chiruheb' kik'ulman naq ke'josq'o' rik'in, ut ke'ok chireetz'un kil, ut ink'a' ke'raj rab'inkil li aatin kixye.

11 Jo'kan ut, naq kiril naq ink'a' te'rab'i li raatin, ki'el chaq sa' xch'utleb'aaleb', ut kik'ulun junpak'al sa' jun li k'aleb'aal Ani-Anti xk'ab'a', ut aran kixtaw laj Muloki chixjultikankil li aatin chiruheb', ut jo'kan ajwi' laj Ammah ut eb' lix komon. Ut ke'xwech' rib' rik'in naab'al chirix li aatin.

12 Ut kik'ulman naq ke'ril naq eb' li tenamit te'xkawob'resi li raameb', jo'kan naq ke'el chaq ut xkoheb' sa' li ch'och' Middoni. Ut ke'xjultika li aatin chiruheb' naab'al, ut moko k'iheb' ta li ke'paa'b'ank re li aatin ke'xk'ut.

13 A'b'anan laj Aaron ut junjung reheb' lix komon ke'chape' ut ke'tz'ape' sa' tz'alam, ut li jun ch'ol chik reheb' ke'eelelik chaq sa' li ch'och' Middoni sa'eb' li na'ajej sa' xsutam.

14 Ut eb' li tz'apb'ileb' sa' tz'alam "ke'xnumsi k'iila rahilal, ut ke'ach'ab'aak xb'aan ruq' laj Lamoni ut laj Ammon, ut ke'k'ehe' xtzakemqeb' ut raq'eb'.

15 Ut xkoheb' wi'chik chixch'olob'ankil li aatin, ut chi jo'kan ke'kole' chaq xb'een wa chiru li tz'alam, ut chi jo'kan ke'xk'ul chaq rahilal.

16 Ut xkoheb' a' yaal b'ar b'eresinb'ileb' wi' xb'aan lix "Musiq' li Qaawa', ut ke'xjultika li raatin li Dios sa' li junjunq chi ch'utleb'aal reheb' laj Amalekita, malaj sa' li junjunq chi ch'utlajik reheb' laj Lamanita li ke'ru wi' chi oksiiik.

17 Ut kik'ulman naq li Qaawa' ki'ok chirosob'tesinkileb', jo'kan naq naab'aleb' ke'xk'am chixnawb'al chirix li yaal; relik chi yaal, "ke'xq'unb'esihebe' xch'ool naab'al chirixeb' lix maak, ut chirix li na'leb' kanab'anb'il chaq xb'aaneb' lix yuwa'eb', li moko yaal ta.

18 Ut kik'ulman naq laj Ammon ut laj Lamoni ke'sutqi' chaq sa' li ch'och' Middoni toj sa' li ch'och' Ismael, a'an xch'och'il li reechanihomeb'.

19 Ut li rey aj Lamoni ink'a' kiraj xkanab'ankil naq laj Ammon taak'anjelaq chiru, chi moko naq taawanq choq' xmoos.

20 A'ut kixtaqla naq te'kab'lamang li ch'utleb'aal sa' li ch'och' Ismael; ut kixtaqla naq eb' lix tenamit, malaj li ani awa'b'ejinb'ileb' xb'aan, te'xch'utub' rib'eb'.

21 Ut kisaho' sa' xch'ool chirixeb', ut kixk'ut k'iila na'leb' chiruheb'. Ut kixch'olob' ajwi' chiruheb' naq a'aneb' jun tenamit li taqlanb'ileb' xb'aan a'an, ut naq a'aneb'

jun tenamit ach'ab'anb'il, ut naq ach'ab'anb'ileb' chiru raalal lix taqlahom li rey, lix yuwa', rik'in naq lix yuwa' kixk'e chaq re a'an naq taa'awa'b'ejinq sa' xb'een li tenamit li wankeb' sa' li ch'och' Ismael, ut sa' chixjunil li ch'och' sa' xsutam.

22 Ut kixch'olob' ajwi' chiruheb' naq taaruq te'wanq chi "ach'ab'anb'il re xloq'oninkil li Qaawa' lix Dios jo' chanru li rajomeb', sa' b'araq chi na'ajej wankeb' wi', wi wan sa' li li ch'och' li awa'b'ejinb'il xb'aan li rey aj Lamoni.

23 Ut laj Ammon kijultikan aatin chiru lix tenamit li rey aj Lamoni, ut kik'ulman naq kixk'ut chiruheb' chixjunil li na'leb' chirix li k'a'aq re ru re li tiikilal. Ut wulaj wulaj ki'elajink chiruheb', chi yalb'il anchal xq'e; ut ke'xk'e xxik chirix li raatin, ut anchaleb' xch'ool chirix xpaab'ankileb' lix taqlahom li Dios.

CH'OL 22

Laj Aaron naxtzol lix yuwa' laj Lamoni chirix li Yo'ob'tesink, lix t'anik laj Adan, ut li k'uub'anb'il na'leb' re li tojb'al-ix sa' xk'ab'a' li Kristo —Li rey ut chixjunil lix junkab'al neke'jale' xch'ool—Nach'olob'aman chan ru naq jachb'il ru li ch'och' sa' xyanqeb' laj Nefita ut laj Lamanita. Wan na 90–77 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN, naq laj Ammon yoo chi jo'kan chixtzolb'aleb' lix tenamit laj Lamoni rajlal, toosut-q'iiq rik'in resilal laj Aaron ut eb' lix komon; xb'aan naq chirix naq ki'el chaq sa' li ch'och' Middoni "kib'eresiik xb'aan li Musiq'ej sa' li ch'och' Nefi, toj sa' rochoch li rey li wan sa' xb'een chixjunil li ch'och', ^bka'ajwi' li ch'och' Ismael ink'a'; ut a'an lix yuwa' laj Lamoni.

2 Ut kik'ulman naq ki'ok rik'in a'an sa' rochoch li rey, rochb'een eb' lix komon, ut kixkub'si rib' chiru li rey, ut kixye re: K'e reetal, at rey, laa'o lix komon laj Ammon, li "xawisi chaq sa' tz'alam.

3 Ut anajwan, at rey, wi taakol qayu'am, toowanq choq' aamoos. Ut li rey kixye reheb': Waklinqex, xb'aan naq texinkanab' chi yo'yo, ut ink'a' tinkanab' naq texwanq choq' inmoos; a'b'an tinwelaji naq tineetenq'a; xb'aan naq ch'a'ajkilanb'ilin b'ayaq sa' ink'a'uxl xb'aan xchaab'ilal xch'ool ut xnimal ru li raatin laa wiitz'in aj Ammon; ut nawaj xnawb'al k'a'ru aj-e naq a'an moko xtaqe' ta chaq aran Middoni aawochb'een.

4 Ut laj Aaron kixye re li rey: K'e reetal, lix Musiq' li Qaawa' kixb'oq sa' jalan chik b'e; xikenaq sa' li ch'och' Ismael, re xtzolb'al lix tenamit laj Lamoni.

5 Anajwan li rey kixye reheb': K'a'ru a'in li xeye chirix lix Musiq'

li Qaawa'? K'ehomaq reetal, a'in li k'a'ru ch'a'ajkilanb'ilin wi' sa' lin k'a'uxl.

6 Ut jo'kan ajwi', k'a'ru a'in li kixye laj Ammon—"Wi taajal aak'a'uxl tatkol'e, ut wi ink'a' taajal aak'a'uxl, tattz'eqe'q sa' roso'jik li kutan?

7 Ut laj Aaron kichaq'ok chiru ut kixye re: Ma nakapaab' naq wan jun li Dios? Ut li rey kixye: Ninnaw naq eb' laj Amalekita neke'xye naq wan jun li Dios, ut kink'e reheb' naq te'xkab'laheb' li santil muheb'aal, re te'xch'utub' rib' chixloq'oninkil. Ut wi anajwan nakaye naq wan jun li Dios, k'e reetal, laa'in "tinpaab'.

8 Ut anajwan naq kirab'i a'in laj Aaron, ki'ok chi saho'k xch'ool, ut kixye: K'e reetal, jo' chanru naq ch'olch'o naq yo'yookat, at rey, wan jun li Dios.

9 Ut li rey kixye: Li Dios, ma a'an li "Xnimal ru Musiq'ej a'an li k'kamok chaq reheb' li qayuwa' sa' li ch'och' Jerusalem?

10 Ut laj Aaron kixye re: Yaal, a'an li Xnimal ru Musiq'ej a'an, ut "kixyo'ob'tesi chixjunil li k'a'aq re ru wan sa' choxa jo' ajwi' sa' ch'och'. Ma nakapaab' a'in?

11 Ut a'an kixye: Yaal, ninpaab' naq li Xnimal ru Musiq'ej kixyo'ob'tesi chixjunil li k'a'aq re ru, ut nawaj naq teeye we chirix chixjunil li k'a'aq re ru a'in, ut laa'in "tinpaab' laa waatin.

22 1a Alma 21:16–17.
b Alma 21:21–22.
2a Alma 20:26.
6a Alma 20:17–18.

7a Tz. ut S. 46:13–14.
9a Alma 18:18–28.
10a K'UTUL RAQAL:
Yo'ob'tesink.

11a K'UTUL RAQAL:
Paab'ank,
xpaab'ankil.

12 Ut naq kiril laj Aaron naq li rey tixpaab' li raatin, kik'ulman naq kitikla rik'in lix yo'ob'tesinkil laj Adan, ut "kiril chiru li rey li tz'iib'انب'il sa'eb' li loq'laj hu—chan ru naq li Dios kixyo'ob'tesi li winq jo' chanru xjalām-uuch a'an, ut naq li Dios kixk'e xtaqlahom re, ut naq sa' xk'ab'a' li q'e-tok aatin, kit'ane' li winq.

13 Ut laj Aaron kixch'olob'eb' li loq'laj hu chiru chalen chaq "xyo'ob'tesinkil laj Adan, ut kixk'ut lix t'anik li winq chiru, ut lix wanjikeb' sa' li tzejwalej, ut jo'kan ajwi' li ^bk'uub'انب'il na'leb' re li tojb'al-ix, li kikawresiman 'chalen chaq sa' xk'ojlajik li ruchich'och', sa' xk'ab'a' li Kristo, choq' reheb' chixjunil li ani te'paab'anq re lix k'ab'a'.

14 Ut sa' xk'ab'a' naq ^at'anaeq li winq, moko ^bxk'ulub' ta xjunes rib' naq tixk'ul k'a'ruhaq; a'b'an li rahilal kixk'ul li Kristo ut lix kamik 'naxtoj rix lix maakeb', rik'in li paab'aal ut li jalb'a-k'a'uxlej ut xkomon li na'leb'; ut naq a'an naxtoq xb'ak'leb' li kamk, re naq li ^dmuqleb'aal kamenaq moko taa-wanq ta xq'axom ru, ut re naq lix may li kamk sub'b'ilaq rib' sa' xyo'oninkil li loq'alil; ut laj Aaron kixch'olob' chixjunil li k'a'aq re ru a'in chiru li rey.

15 Ut kik'ulman naq chirix naq laj Aaron kixch'olob' li k'a'aq re ru a'in chiru, li rey kixye: "K'a'ru tinb'aanu re tink'ul li junelik yu'am a'in li kat-aatinak wi? Relik chi yaal, k'a'ru tinb'aanu re taaruuq ^btinyo'laaq rik'in li Dios, chi mich'b'il chaq sa' inch'ool li musiq'ej aj maak a'in, ut tink'ul lix Musiq' a'an, re naq taaruuq tinnujaq rik'in sahil ch'oolejil, re naq ink'a' tintz'eqe'q sa' roso'jik li kutan? K'ehomaq reetal, chan, laa'in tinq'axtesi 'chixjunil li k'a'ru we, relik chi yaal, tinkanab' lin awa'b'ejihom, re tinruuq chixk'ulb'al li nimla sahil ch'oo-lejil a'in.

16 A'b'an laj Aaron kixye re: Wi "nakawaj li na'leb' a'in, wi taa-kub'si aawib' chiru li Dios, relik chi yaal, wi taajal aak'a'uxl chirix chixjunil laa maak, ut taa-kub'si aawib' chiru li Dios, ut taapatz' xk'ab'a' rik'in paab'aal, ut taapaab' naq tatk'uluq, rik'in a'in taak'ul laa ^byo'onihom li ajb'il aab'aan.

17 Ut kik'ulman naq chirix naq laj Aaron kixye li aatin a'in, li rey "kixkub'si rib' chiru li Qaawa', chi wiq'wo; relik chi yaal, toj reetal naq kixhupub' rib' chi ch'och', ut ^bkixjap re chi anchal xmetz'ew chixyeeb'al:

12a 1 Ne. 5:10–18;

Alma 37:9.

13a Gen. 1:26–28.

^b K'UTUL RAQAL:

K'uub'انب'il na'leb'

re li tojb'al-ix.

^c 2 Ne. 9:18.

14a K'UTUL RAQAL:

Xt'anik laj Adan ut li

xEva.

^b 2 Ne. 25:23;

Alma 42:10–25.

^c Alma 34:8–16.

K'UTUL RAQAL:

Xtojb'al rix li maak.

^d Isa. 25:8;

1 Kor. 15:55.

15a Hech. 2:37.

^b Alma 5:14, 49.

^c Mat. 13:44–46;

19:16–22.

16a K'UTUL RAQAL:

Jale'k xch'ool, jalb'il

xch'ool.

^b Eter 12:4.

17a Tz. ut S. 5:24.

^b K'UTUL RAQAL: Tijok.

18 At Dios, laj Aaron xye we naq wan jun li Dios; ut wi wan jun li Dios, ut wi laa'at li Dios, ma taa-k'e taxaq chinnaw aawu, ut laa'in tinq'axtesi chixjunil lin maak re xnawb'al aawu, ut re tinwaklesiiq chaq sa' xyanqeb' li kamenaq, ut tinkole'q sa' roso'jik li kutan. Anajwan ut chirix naq li rey kixye li aatin a'in, kitoche' chanchan naq kamenaq.

19 Ut kik'ulman naq eb' lix moos xkoheb' sa' aanil ut ke'xye re li rixaqil li rey chixjunil li k'aru kixk'ul chaq li rey. Ut a'an ki'ok rik'in li rey; ut naq kiril chi huphu chanchan naq kamenaq, ut jo'kan ajwi' laj Aaron ut eb' lix komon chi xaqxo chanchan naq xmaakeb' a'an naq xt'ane', kichal xjosq'il rik'ineb', ut kixtaqla naq eb' lix moos, malaj eb' lix moos li rey, te'xchapeb' ut te'xkamsiheb'.

20 Anajwan eb' li moos xe-ril chaq k'at naq kit'ane' li rey, jo'kan naq maak'a'eb' xch'ool chixk'eeb'aleb' li ruq' sa' xb'een laj Aaron ut eb' lix komon; ut ke'tz'aaman chiru li rixaqil li rey, ut ke'xye: K'at naq nakataqla naq taqakamsiheb' li winq a'in, naq k'e reetal, li jun reheb' "q'axal kaw wi'chik xmetz'ew chiqu chiqajunil laa'o? Jo'kan naq too-f'ane'q chiruheb'.

21 Anajwan naq kiril li rixaqil li rey lix xiweb' li moos ki'ok ajwi' chi xuwak chi numtajenaq, maare anchal taachalq junaq

maa'usilal sa' xb'een. Ut kixtaqlaheb' lix moos naq te'xik ut te'xb'oqeb' chaq li tenamit, re naq eb' a'an te'xkamsi laj Aaron ut eb' lix komon.

22 Anajwan naq kiril laj Aaron naq k'ee'k'o xch'ool li rixaqil li rey, a'an, rik'in naq naxnaw ajwi' ru xkawileb' raam li tenamit, kixuwak maare anchal taach'ut-laaq jun tuub' chi tenamit, ut taawanq li nimla wech'ok-ib' ut choqink sa' xyanqeb'; jo'kan naq kixye' li ruq' ut kixwaklesi chaq chi ch'och' li rey, ut kixye re: Xaq-lin. Ut a'an qixaqli chiroq, ut kixk'ul xmetz'ew.

23 Ut a'in kib'aanuman chiru li rixaqil li rey ut naab'aleb' li moos. Ut naq ke'ril, k'ajo' naq ke'sach xch'ooleb', ut ke'ok chi xuwak. Ut kixxaqab' rib' li rey chi ub'ej, ut ki'ok chi "k'anjelak chiruheb'. Ut kik'anjelak chiruheb', jo'kan naq chixjunil lix junkab'al 'ke'jale' xch'ool choq' re li Qaawa'.

24 Anajwan kiwan jun tuub' li tenamit chi ch'utch'u xb'aan xtaqlahom li rixaqil li rey, ut kitikla li nimla wech'ink sa' xyanqeb' sa' xk'ab'a' laj Aaron ut eb' lix komon.

25 A'b'an li rey kixxaqab' rib' sa' xyanqeb' ut kik'anjelak chiruheb'. Ut ke'tuqub'aak xch'ooleb' chirix laj Aaron ut eb' li wankeb' rochb'een.

26 Ut naq kiril li rey naq ke'tuqla xch'ool li tenamit, kik'ulman naq

20a Alma 18:1–3.

23a K'UTUL RAQAL:
K'anjelak sa' li

paab'aal; Jultikank
aatin; K'utuk,
tzolonel.

b K'UTUL RAQAL:
Jale'k xch'ool, jalb'il
xch'ool.

kixk'e naq laj Aaron ut eb' lix komon te'xxaqab' rib' sa' xyiheb' li ch'utch'uukil tenamit, ut naq te'x-jultika li aatin chiruheb'.

27 Ut kik'ulman naq li rey kix-taqla "xjek'inkil jun li aatin chiru chixjunil li ch'och', sa' xyanqeb' chixjunil li tenamit li wankeb' sa' chixjunil lix ch'och', li wankeb' sa' chixjunileb' li na'ajeb' sa' xsutam, ut nawulak x nub'aal toj sa' palaw, sa' releb' saq'e ut sa' rokeb', ut jachjo ru rik'in li ch'och' ^bTzarahemla xb'aan jun ch'ina siir li yamyookil ch'och', li naxik chire palaw sa' releb' saq'e toj chire ajwi' palaw sa' rokeb' saq'e, ut hirho chire li palaw, ut lix nub'aal li yamyookil ch'och' li wan chixk'atq li ch'och' Tzarahemla sa' xnim li saq'e, chiru lix nub'aal Manti, chixk'atq xyo'leb'aal li nima' Sidon, ut nachal sa' releb' saq'e ut naxik sa' rokeb' saq'e—ut chi jo'kan jachjookeb' ru laj Lamanita rik'ineb' laj Nefita.

28 Anajwan li jun raqal reheb' laj Lamanita li q'axal "aj q'emeb' neke'wan sa' li yamyookil ch'och', ut neke'wan sa' muheb'aal t'ikr, ut jek'imb'ileb' chiru li yamyookil ch'och' sa' rokeb' saq'e, sa' li ch'och' Nefi; relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' sa' rokeb' saq'e sa' li ch'och' Tzarahemla, sa'eb' li nub'aal chire li palaw, ut sa' rokeb' saq'e sa' li ch'och' Nefi, sa' xna'aj lix b'een reechanihom lix yuwa'eb', ut chi

jo'kan hirhookeb' x nub'aal chire li palaw.

29 Ut jo'kan ajwi' ke'wan naab'al aj Lamanita sa' releb' saq'e chire li palaw, b'ar tiikisinb'ileb' wi' chaq xb'aaneb' laj Nefita. Ut chi jo'kan ka'ch'in chik ma sutsuokeb' laj Nefita xb'aaneb' laj Lamanita; a'ut eb' laj Nefita ke'reechani chaq chixjunil li raqal chi ch'och' sa' xnim li saq'e li wan x nub'aal chire li yamyookil ch'och', sa' xyo'leb'aal li nima' Sidon, chalen sa' releb' saq'e toj sa' rokeb', chixsutam sa' xjayaal li yamyookil ch'och'; sa' xnim li saq'e, toj reetal neke'wulak sa' li ch'och' "Naab'alil neke'xye re.

30 Ut wan x nub'aal rik'in li ch'och' "Sachenaqil neke'xye re, li q'axal wan sa' xjayaal lix nim li saq'e jo'kan naq nawulak sa' li ch'och' li ke'wan wi' chaq tenamit ut kisache' chaq, li ak xoo'aatinak wi' chirix lix ^bb'aqueleb' a'an, li ke'tawe' xb'aan xtenamit laj Tzarahemla, a'an li na'ajeb' ke'wulak wi' chaq xb'een wa.

31 Ut chalen chaq aran ke'wulak taqe'q sa' li yamyookil ch'och' sa' xtz'e li saq'e. Chi jo'kan li ch'och' sa' xjayaal lix nim li saq'e "Sachenaqil yeeb'il re, ut li ch'och' sa' xjayaal lix tz'e, li saq'e Naab'alil yeeb'il re, a'an li yamyookil ch'och' li nujenaq rik'in li k'iila paay chi k'iche' xul, li jar raqal wan, ut jun siir reheb' ke'chal chaq sa' li

27 a Alma 23:1–4.
b Omni 1:13–17.
28 a 2 Ne. 5:22–25.

29 a Alma 52:9; 63:5.
30 a Alma 50:34;
Morm. 4:1–3.

b Mos. 8:7–12; 28:11–19.
c Hel. 6:10.
31 a Hel. 3:5–6.

ch'och' sa' xnim li saq'e re xsik'b'al xtzakemq.

32 Ut anajwan, jun kutan rik'in jun wa'leb' li "b'eeek choq' re jun aj Nefita, sa' xnuub'aal Naab'alil rik'in li ch'och' Sachenaqil, chalen chaq sa' palaw sa' releb' saq'e toj sa' rokeb' saq'e; ut chi jo'kan li ch'och' Nefi ut li ch'och' Tzarahemla ka'ch'in chik ma sutsu rik'in ha', yal jun ch'ina ^bru'uj chi ch'och' naxjunaji li ch'och' sa' xjaya' yal lix nim li saq'e rik'in li ch'och' sa' xjajal lix tz'e.

33 Ut kik'ulman naq eb' laj Nefita ke'ok chaq chi wank sa' li ch'och' Naab'alil, chalen chaq li palaw sa' releb' saq'e toj sa' rokeb', ut chi jo'kan eb' laj Nefita rik'in xchaab'ilaleb' xna'leb', rik'ineb' lix k'aak'aleneleb' ut lix teepeb' aj pleet, ke'xrameb' chaq laj Lamanita sa' xtz'e li saq'e, re naq chi jo'kan maak'a'aq chik reechanihomeb' sa' xnim li saq'e, re naq ink'a' te'numtaaq sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saq'e.

34 Chi jo'kan eb' laj Lamanita moko te'ruuq ta chik chi wank reechanihomeb', ka'ajwi' sa' li ch'och' Nefi, ut sa' li yamyookil ch'och' chixsutam. Anajwan a'in xchaab'ilal xna'leb'eb' laj Nefita—rik'in naq eb' laj Lamanita wankeb' choq' aj xik' ilonel reheb', ink'a' te'ch'ajkilaaq xb'aaneb' chi ka'pak'al, ut jo'kan ajwi' re naq taawanq junaq ch'och' b'ar wi' te'ruuq chi eelelik, jo' chanru li neke'raj.

35 Ut anajwan laa'in, chirix

xyeeb'al a'in, ninsutqi sa' resilal laj Ammon ut laj Aaron, laj Omner ut laj Himni, ut eb' lix komoneb'.

CH'OL 23

Nataqlaman xyeeb'al naq te'ruuq chi loq'onink jo' neke'raj—Eb' laj Lamanita sa' wuqub' chi ch'och' ut tenamit neke'jale' xch'ool—Eb' a'an aj Anti-Nefi-Lehi neke'xk'ul choq' xk'ab'a'eb' ut na'isiman chaq li majewank sa' xb'eeneb'—Eb' laj Amalekita ut laj Amulonita neke'xtz'eqtaana li yaal. Wan na 90–77 chihab' ma nayo'la li Kristo.

K'EHOMAQ reetal, kik'ulman anajwan naq lix reyeb' laj Lamanita kixtaqla "xjek'inkil jun li aatin sa' xyanq chixjunil lix tenamit, naq moko te'xk'e ta ruq' sa' xb'een laj Ammon, chi moko laj Aaron, chi moko laj Omner, chi moko laj Himni, chi moko ani chik reheb' lix komoneb' li te'xik chixjultikankil li raatin li Dios, sa' b'araq chi na'ajej te'wanq wi', sa' jar raqal re lix ch'och'eb'.

2 Relik chi yaal, kixtaqla jun li aatin sa' xyanqeb', naq moko te'xk'e ta li ruq' sa' xb'eeneb' re xb'ak'b'aleb', chi moko re xtz'apb'aleb' sa' tz'alam; chi moko te'xchuub'aheb', chi moko te'xsak'eb', chi moko te'risiheb' chaq sa' xch'utleb'aaleb', chi moko te'xrapleheb'; chi moko te'xkuteb' rik'in pek, re b'an naq te'ruuq chi ok

sa' rochoheb' chi moko ram-b'ileb' ta ru, ut sa' ajwi' lix santil ochoheb', ut sa'eb' lix santil muheb'aaleb'.

3 Ut chi jo'kan te'ruuq chi xik ut chixjultikankil li aatin jo' chanru li rajomeb', xb'aan naq li rey ak kijale' xch'ool choq' re li Qaawa', ut chixjunil lix junkab'al, jo'kan naq kixtaqla xjek'inkil li aatin chiru li ch'och' choq' re lix tenamit, re naq li raatin li Dios moko taawanq ta xramb'al ru, re b'an taaxik chiru chixjunil li ch'och', re naq eb' lix tenamit te'q'unb'e-siiq xch'ool chirix li maa'us aj "na'leb' kanab'anb'il chaq xb'aaneb' lix yuwa'eb', ut re te'q'unb'e-siiq xch'ool naq ras riitz'ineb' rib' chixjunileb', ut naq tento raj naq ink'a' te'kamsinq, chi moko te'poqlenq, chi moko te'elq'aaq, chi moko te'muxuq sumsu, chi moko te'xb'aanu k'a'ruhaq paay chi maa'usilal.

4 Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq li rey kixtaqla xjek'inkil li aatin a'in, naq laj Aaron ut eb' lix komon xkoheb' sa' li junjung chi tenamit, ut sa' li junjung chi ochoch neke'loq'onink wi', ut ke'xxaqab'eb' li iglees, ut ke'xk'o-job'eb' laj tij ut laj tzolonel chiru chixjunil li ch'och' sa' xyanqeb' laj Lamanita, re xjultikankil ut xk'utb'al li raatin li Dios sa' xyanqeb'; ut chi jo'kan k'a'jo' naq ke'ok chi usaak.

5 Ut chi mil ke'k'ame' chixnawb'al chirix li Qaawa'; relik chi yaal, chi mil ke'k'ame' chixpaab'ankil li "na'leb' kanab'anb'il chaq reheb' laj Nefita; ut kik'ute' chiruheb' li ^btz'iib'anb'il esil ut li profettil aatin li numsinb'il chaq toj sa' li kutan a'an.

6 Ut jo' chanru naq ch'olch'o ru naq li Qaawa' yo'yo, jo'kan ajwi' ch'olch'o naq jo' k'ihaleb' li ke'paa-b'an, malaj jo' k'ihaleb' li ke'k'ame' chixnawb'al li yaal, rik'in lix jultikahomeb' laj Ammon ut eb' lix komon, jo' chanru li musiq'ej re k'utb'esink ut re profettil aatin, ut lix wankil li Dios li nak'anjelank re li sachb'a-ch'oolej rik'ineb'—relik chi yaal, ninye eere, jo' naq yo'yo li Qaawa', jo' k'ihaleb' laj Lamanita li ke'paa'ank re lix jultikahomeb', ut ^ake'jale' xch'ool choq' re li Qaawa', ^bmaajo'q'e ke'xjalb'ehi rib'.

7 Xb'aan naq ke'ok choq' jun tenamit tiik xch'ool; ke'xkanab' li k'anjeleb'aal re xpo'jikeb' xch'ool, re ink'a' chik ke'xpleeti li Dios, chi moko anihaq reheb' li ras riitz'ineb'.

8 Anajwan, a'ineb' ^ali ke'jale' xch'ool choq' re li Qaawa':

9 Lix tenamiteb' laj Lamanita li wankeb' sa' li ch'och' Ismael;

10 Ut jo'kan ajwi' xkomoneb' lix tenamiteb' laj Lamanita li wankeb' sa' li ch'och' Middoni;

11 Ut jo'kan ajwi' xkomoneb' lix

3a Alma 26:24.

5a Alma 37:19.

b Alma 63:12.

K'UTUL RAQAL:

Loq'laj hu (eb' li).

6a K'UTUL RAQAL:

Jale'k xch'ool, jalb'il xch'ool.

b Alma 27:27.

8a Alma 26:3, 31.

tenamiteb' laj Lamanita li wankeb' sa' li tenamit Nefi;

12 Ut jo'kan ajwi' xkomoneb' lix tenamiteb' laj Lamanita li wankeb' sa' li ch'och' "Xilom, ut li wankeb' sa' li ch'och' Xemlon, ut sa' li tenamit Lemuel, ut sa' li tenamit Ximnilom.

13 A'ineb' ut xk'ab'a'eb' li tenamit reheb' laj Lamanita li "ke'jale' xch'ool choq' re li Qaawa'; ut a'ineb' li ke'kanab'ank re li k'anjeleb'aal re xpo'jikeb' xch'ool; relik chi yaal, chixjunileb' lix k'anjeleb'aal re pleet; ut aj Lamaniiteb' chixjunileb'.

14 Ut eb' laj Amalekita moko "ke'jale' ta xch'ool, yal jun ajwi'; chi moko anihaq reheb' laj ^bAmulonita; eb' a'an ke'xkawob'resi b'an li raameb', ut jo'kan ajwi' li raameb' laj Lamanita sa' li jar raqal chi ch'och' li wankeb' wi' rochocheb', relik chi yaal, ut chixjunileb' lix k'aleb'aaleb' ut chixjunileb' lix tenamiteb'.

15 Jo'kan ut, ak xqak'e xk'ab'a'eb' chixjunileb' lix tenamiteb' laj Lamanita li ke'xjal wi' xk'a'uxleb' ut ke'kame' chixnawb'al li yaal, ut ke'jale' xch'ool.

16 Anajwan ut kik'ulman naq li rey ut eb' li ke'jale' chaq xch'ool ke'wan rajom naq taawanq junaq xk'ab'a'eb', re naq chi jo'kan jachb'ilaq ru xk'ab'a'eb' rik'ineb' li ras riitz'ineb'; jo'kan naq li rey kixk'uub' xna'leb' rik'in laj

Aaron ut rik'in naab'al reheb' laj tij sa' xyanqeb', chirix li k'ab'a'ej te'xk'ul sa' xb'eeneb', re naq te'nawe'q ru.

17 Ut kik'ulman naq ke'xk'e choq' xk'ab'a'eb', aj "Anti-Nefi-Lehi; ut a'in li k'ab'a'ej yeeb'il reheb', ut moko aj Lamanita ta chik yeeb'il reheb'.

18 Ut ke'ok chi wanq choq' jun tenamit k'a'jo'eb' xsak'ahil; relik chi yaal, ut wankeb' sa' chaab'ilal rik'ineb' laj Nefita; jo'kan naq ke'ok chiraatinankil rib' rik'ineb', ut moko taaqenb'ileb' ta chik xb'aan "xmajewahom li Dios.

CH'OL 24

Eb' laj Lamanita neke'chal sa' xb'een lix tenamit li Dios—Eb' laj Anti-Nefi-Lehi neke'saho' sa' xch'ool rik'in li Kristo ut neke'ula'aniik xb'aaneb' li anjel—Neke'xsik' ru li kamk chiru xkolb'al rib' rik'in pleetik—Wankeb' chik aj Lamanita li neke'jale' xch'ool. Wan na 90–77 chihab' ma nak'ulun li Kristo.

Ut kik'ulman naq eb' laj Amalekita ut eb' laj Amulonita ut eb' laj Lamanita li wankeb' sa' li ch'och' Amulon ut sa' ajwi' li ch'och' Hेलam, ut li wankeb' sa' li ch'och' "Jerusalen, malaj ut, sa' chixjunil li ch'och' sa' xsutam, li moko ke'jale' ta xch'ool ut ink'a' ke'xk'ul chaq

12a Mos. 22:8, 11.

13a Alma 53:10.

14a Alma 24:29.

b Mos. 23:31–39.

17a K'UTUL RAQAL:

Anti-Nefi-Lehi.

18a 1 Ne. 2:23;

2 Ne. 30:5–6;

3 Ne. 2:14–16.

24 1a Alma 21:1.

sa' xb'eeneb' li k'ab'a'ej^b Anti-Nefi-Lehi, ke'eek'asiik xb'aaneb' laj Amalekita ut xb'aaneb' laj Amulonita chi josq'ok rik'ineb' li ras riitz'ineb'.

2 Ut q'axal kiniman lix kaqaleb' xch'ool choq' reheb', jo'kan naq ke'xtikib' xpo'resinkil xch'ool rik'in lix reyebe', jo'kan naq ink'a' chik ke'raj naq taawanq a'an choq' rey; jo'kan naq ke'xchap xk'anjeleb'aal re pleet chiru li tenamit aj Anti-Nefi-Lehi.

3 Anajwan li rey kixq'axtesi li awa'b'ejihom sa' xb'een li ralal, ut aj Anti-Nefi-Lehi kixk'e choq' xk'ab'a' a'an.

4 Ut kikam li rey sa' li chihab' ajwi' a'an naq yookeb' laj Lamanita chixkawresinkil rib' re xpleetinkil lix tenamit li Dios.

5 Anajwan naq laj Ammon ut eb' li ras riitz'in ut chixjunileb' li ke'taqe' chaq rochb'een ke'rileb' laj Lamanita chixkawresinkil rib' re xsachb'aleb' li ras riitz'ineb', xkhehb' sa' li ch'och' Midian, ut aran laj Ammon kixk'uleb' chixjunil lix komon; ut elenaqeb' chaq aran, ke'wulak sa' li ch'och' Ismael re te'xk'uub' xna'leb' sa' "komonil rik'in laj Lamoni ut rik'in ajwi' laj Anti-Nefi-Lehi li ras, chirix k'a'ru te'xb'aanu re xkolb'al rib' chiruheb' laj Lamanita.

6 Anajwan maajun aamej kiwan sa' xyanq chixjunil li tenamit li ke'jale' chaq xch'ool choq' re li Qaawa' li tixchap xk'anjeleb'aal re pleet

chiruheb' li ras riitz'in; relik chi yaal, ink'a' ke'raj yal ta xkawresinkil rib' choq' re li pleet; relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' lix rey kixtaqlaheb' naq moko te'xb'aanu ta.

7 Anajwan, a'in li aatin kixye reheb' li tenamit chirix li na'leb' a'an: Ninb'antioxi chiru lin Dios, ex intenamit raarookex inb'aan, naq li qanimla Dios rik'in xchaab'ilal kixtaqlaheb' li qas qiitz'in a'in aj Nefita qik'in re jultikank aatin chiqu, ut re xq'unb'esinkil li qach'ool chirix li "na'leb' kanab'anb'il chaq xb'aaneb' li qayuwaw' aj maak.

8 Ut k'ehomaq reetal, ninb'antioxi chiru lin nimla Dios naq kixk'e qe jun raqal lix Musiq' re taaq'uno'q li qach'ool, ut xb'aan a'an koo'ok chiraatinankil qib' rik'ineb' li qas qiitz'in a'in aj Nefita.

9 Ut k'ehomaq reetal, ninb'antioxi ajwi' chiru lin Dios, naq rik'in xtikib'ankil raatinankil qib' rik'ineb' xq'unb'esiik li qach'ool chirix li "qamaak, ut li k'iila kamsink kiqab'aanu chaq.

10 Ut ninb'antioxi ajwi' chiru lin Dios, relik chi yaal, lin nimla Dios, naq a'an xk'e qe naq taaruuq taqajal qak'a'uxl chirix li k'a'aq re ru a'in, ut jo'kan ajwi' naq "xkuy qamaak chirix li k'iila maak ut kamsink a'an li kiqab'aanu chaq, ut xrisi sa' qach'ool li^b maak kiwan chaq sa' qab'een, sa' xk'ab'a' lix k'ulub'ejiil li Ralal.

1 b Alma 25:1, 13.
5 a Alma 27:4-13.
7 a Mos. 1:5.

9 a Tz. ut S. 18:44.
10 a Dan. 9:9.
b K'UTUL RAQAL:

Wank xmaak.

11 Ut anajwan k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in, rik'in naq ra chi sa (xb'aan naq laa'o chaq li q'axal sachenaq reheb' chixjunil li winq) naq kooru chixjalb'al qak'a'uxl chirix chixjunil li qamaak ut li k'iila kamsink kilajqab'aanu, ut naq kiru chiqu naq li Dios "kirisirisi chaq a'an sa' li qach'ool, xb'aan naq ra chi sa naq tz'aqal lix jalb'al qak'a'uxl chiru li Dios re naq a'an taarisi li qatz'ajnil—

12 Anajwan, ex was wiitz'in q'axal raarookex inb'aan, rik'in naq li Dios kirisi li qatz'ajnil, ut ak saq saq chik ru li qayok'leb' ch'iich', chi jo'kan miqatz'ajni chik li qayok'leb' ch'iich' rik'in xkik'eleb' li qas qiitz'in.

13 Relik chi yaal, ninye eere, ink'a', chiqak'uula b'an li qayok'leb' ch'iich' re naq moko tz'ajninb'ilaq ta rik'in xkik'eleb' li qas qiitz'in; xb'aan naq maare wi taqatz'ajni wi'chik li qayok'leb' ch'iich' ink'a' chik te'ruuq chi "ch'aje'q chi saq saq ru rik'in xkik'el li Ralal li qanimla Dios, li taahoye'q choq' re xtojb'al rix li qamaak.

14 Ut li nimla Dios kiruxtaana qu, ut kixk'e chiqanaw li k'a'aq re ru a'in re naq ink'a' too'oso'q; relik chi yaal, ut kixk'e chiqanaw li k'a'aq re ru a'in chi junxilaj, xb'aan naq naxra li "qaam jo' chanru ajwi' naxraheb' li qalal qak'ajol, jo'kan ut, rik'in li ruxtaan, a'an nokorula'ani rik'ineb' lix anjel,

re naq li ^bk'uub'انب'il na'leb' re li kolb'a-ib' nawb'ilaq qab'aan laa'o jo' chanru xb'aaneb' li tasal tenamit li toj te'chalq.

15 Aay, k'a'jo' li ruxtaan li qaDios! Anajwan ut k'ehomaq reetal, rik'in naq ra chi sa naq kiqak'ul risinkil li qatz'ajnil chiqix chaq, ut li qayok'leb' ch'iich' saq saq chik ru, chiqamuqeb' re te'kanaaq chi saq saq ru, re xch'olob'ankil xyaalal chiru li qaDios sa' roso'jik li kutan, malaj sa' li kutan naq took'ame'q chi xaqliik chiru a'an re taaraqe'q aatin chiqix, naq ink'a' xqatz'ajni li qayok'leb' ch'iich' rik'in xkik'eleb' li qas qiitz'in chalen chaq naq a'an kixq'axtesi qe li raatin ut koxch'ajb'ilob'resi rik'in.

16 Ut anajwan, ex was wiitz'in, wi eb' li qas qiitz'in te'xsik' qasachb'al, k'ehomaq reetal, taqamuq li qayok'leb' ch'iich', relik chi yaal, taqamuq sa' xchamal li ch'och', re naq te'kanaaq chi saq saq ru, re xch'olob'ankil xyaalal naq maajoq'e kiqoksi, sa' roso'jik li kutan; ut wi eb' li qas qiitz'in tohe'xsach, k'ehomaq reetal, "tooxik rik'in li qaDios ut tookole'q.

17 Anajwan ut kik'ulman naq chirix naq li rey kixk'e xraqik li aatin a'in, ut ch'utch'uukeb' chixjunil li tenamit, ke'xchapeb' lix yok'leb' ch'iich', ut chixjunil li k'anjeleb'aal li neke'oksiman re xhoyb'al xkik'eleb' li winq,

11 a Isa. 53:4–6.

13 a Apok. 1:5.

14 a K'UTUL RAQAL:

Aamej—Lix loq'aleb' li aamej.

b K'UTUL RAQAL:

K'uub'انب'il na'leb' re li tojb'al-ix.

16 a Alma 40:11–15.

ut “ke’xmuqeb’ sa’ xchamal li ch’och’.

18 Ut a’in ke’xb’aanu, xb’aan naq sa’ xch’ooleb’ a’an naxch’olob’ xyaalal chiru li Dios, ut chiruheb’ ajwi’ li winq, naq “maajo’q’e chik te’roksi li k’anjeleb’aal re pleet re xhoyb’al xkik’eleb’ li winq; ut a’in ke’xb’aanu, rik’in xch’olob’ankil ut ^bxk’uub’ankil sumwank rik’in li Dios, naq jo’ ruuchil xhoyb’al xkik’eleb’ li ras riitz’ineb’, ‘te’xq’ax-tesi b’an xyu’ameb’; ut jo’ ruuchil li maq’ok chiru junaq ras riitz’in, te’k’ehoq b’an re; ut jo’ ruuchil xnumsinkil lix kutaneb’ sa’ q’e-mal, te’k’anjelaq b’an chi numta-jenaq rik’ineb’ li ruq’.

19 Ut chi jo’kan naqil, naq jo’q’e ke’k’ame’ laj Lamanita a’in chix-paab’ankil ut chixnawb’al li yaal, “xaqxookeb’ chi kaw, ut te’xk’ul xb’een wa li kamk re naq ink’a’ te’xb’aanu li maak; ut chi jo’kan naqil naq ke’xmuq lix k’anjeleb’aal re tuqtuukilal, malaj ut ke’xmuqeb’ lix k’anjeleb’aal re pleet, choq’ re li tuqtuukilal.

20 Ut kik’ulman naq eb’ li ras riitz’ineb’ aj Lamanita, ke’xkaw-resi rib’ choq’ re pleetik, ut ke’taqe’ sa’ li ch’och’ Nefi choq’ re xsachb’al li rey, ut xk’eeb’al jalan chik sa’ xna’aj, ut jo’kan ajwi’ re xsachb’aleb’ chaq sa’ li ch’och’ li tenamit aj Anti-Nefi-Lehi.

21 Anajwan naq eb’ li tenamit ke’ril naq chalkeb’ re sa’ xb’eeneb’,

xkoheb’ chixk’ulb’aleb’, ut “ke’x-hupub’ rib’ chiruheb’ chi ch’och’, ut ke’ok chixpatz’b’al xk’ab’a’ li Qaawa’; ut chi jo’kan yookeb’ naq ke’ok laj Lamanita chi t’ane’k sa’ xb’eeneb’, ut ke’ok chixkamsinkileb’ rik’in li yok’leb’ ch’iich’.

22 Ut chi jo’kan, chi ma’ani naxyal ru rik’ineb’, ke’xkamsi jun mil rik’in oob’ reheb’; ut naqanaw naq osob’tesinb’ileb’, xb’aan naq xike-naqeb’ chi wank rik’in lix Dios.

23 Anajwan naq ke’ril laj Lamanita naq eb’ li ras riitz’in moko te’eeleliq ta chiru li yok’leb’ ch’iich’, chi moko te’risi rib’ sa’ li nim chi moko sa’ li tz’e, naq te’x-yokob’ b’an rib’ ut “te’oso’q, rik’in xnimankil ru li Dios naq yookeb’ ajwi’ chi oso’k rub’el li yok’leb’ ch’iich’—

24 Anajwan naq ke’ril laj Lamanita a’in, “ke’xkanab’ xkamsinkileb’; ut wankeb’ naab’al li ^bke’niman xch’ool sa’ xk’ab’a’eb’ li ras riitz’in li t’anenaqeb’ rub’el li yok’leb’ ch’iich’, xb’aan naq ke’xjal xk’a’uxl rik’in li k’a’aq re ru ke’xb’aanu chaq.

25 Ut kik’ulman naq ke’xtz’eq lix k’anjeleb’aal re pleet, ut ink’a’ chik ke’xchap, xb’aan naq ke’raho’ xb’aaneb’ li kamsink ke’xb’aanu chaq; ut ke’xkub’si rib’ chanchaneb’ ajwi’ li ras riitz’ineb’, ke’xkanab’ rib’eb’ chiru li ruxtaaneb’ li ani taqsinb’ileb’ lix tel re xkamsinkileb’.

17 a Hel. 15:9.

18 a Alma 53:11.

b K’UTUL RAQAL:

Sumwank.

c K’UTUL RAQAL:

Mayejak.

19 a K’UTUL RAQAL:

Paab’aal.

21 a Alma 27:3.

23 a Alma 26:32.

24 a Alma 25:1.

b K’UTUL RAQAL:

Toq’ob’ank-u.

26 Ut kik'ulman naq li rajlankileb' li ke'xjunaji rib' rik'in lix tenamit li Dios sa' li kutan a'an, kixq'ax ru rajlankileb' li ke'kamsiik, ut tiikeb' xch'ool li ani ke'kamsiik, jo'kan naq moko nawii'an ta qach'ool naq "ke'kole'.

27 Ut maajun winq aj maak kikamsiik sa' xyanqeb'; a'b'an numenaq jun mil li ke'kame' chixnawb'al chirix li yaal; chi jo'kan naqil naq k'iila "paay chan ru naq li Qaawa' nak'anjelak re taa'uxq xkolb'al lix tenamit.

28 Anajwan lix k'ihaleb' lix komoneb' laj Lamanita li ke'kamsink chaq re xnaab'alileb' li ras riitz'in, a'aneb' aj Amalekita ut aj Amulonita, ut lix k'ihaleb' a'an wankeb' jo' chanru "xk'anjelileb' laj ^bNehoril.

29 Anajwan, sa' xyanqeb' li ke'xjunaji rib' rik'in lix tenamit li Qaawa', "maajun wan xkomoneb' laj Amalekita ut laj Amulonita, chi moko ani wan sa' xk'anjelil laj Nehor; a'aneb' b'an tz'aqal ralar xk'a-joleb' laj Laman ut laj Lemuel.

30 Ut chi jo'kan naru naqak'e reetal chi saqen ru, naq chirix naq jun tenamit "kutanob'resinb'il jun sutaq xb'aan lix Musiq' li Dios, ut wanjenaq xnimal ^bxna'leb' chirix li k'a'aq re ru re li tiikilal, ut chirix a'an 'neke'xjalb'ehi rib' sa' li maak ut li q'etok aatin, q'axal wi'chik kaw neke'kana, ut chi jo'kan

"q'axal wi'chik ink'a' us lix wanjikeb' chiru wi maajun wa xnawomeb' chaq li k'a'aq re ru a'in.

 CH'OL 25

Najek'iman li pleetik xb'aaneb' laj Lamanita—Neke'oso' li riyajileb' laj tij re laj Noe jo' chanru kixch'olob' laj Abinadi jo' profheet—Naab'al reheb' laj Lamanita neke'jale' xch'ool ut neke'xjunaji rib' rik'in li tenamit aj Anti-Nefi-Lehi—Neke'xpaab' li Kristo ut neke'xpaab' lix chaq'rab' laj Moises. Wan na 90–77 chihab' ma na-yo'la li Kristo.

Ut k'ehomaq reetal, kik'ulman anajwan naq eb' laj Lamanita a'an q'axal wi'chik ke'chal xjosq'il xb'aan naq ke'xkamsiheb' chaq li ras riitz'ineb', jo'kan naq ke'x-xaqab' aatin naq te'reeqaju sa' xb'eeneb' laj Nefita; ut ink'a' chik ke'xsik' xkamsinkil li tenamit aj "Anti-Nefi-Lehi sa' li kutan a'an.

2 Ke'xk'am b'an lix teepeb' aj pleet ut xkoheb' sa'eb' lix nub'aal li ch'och' Tzarahemla, ut ke'tane' sa' xb'eeneb' li tenamit li wankeb' sa' li ch'och' Ammonihah ut "ke'xsacheb'.

3 Ut chirix a'an ke'wan sa' k'iila pleet rik'ineb' laj Nefita, sa' li ke'alinasiiik wi' ut ke'kamsiik.

4 Ut sa' xyanqeb' laj Lamanita

26 a Apok. 14:13.

27 a Isa. 55:8–9;
Alma 37:6–7.

28 a Alma 21:4.
b Alma 1:15; 2:1, 20.

29 a Alma 23:14.

30 a Mat. 12:45.

b Heb. 10:26;
Alma 47:36.

c 2 Ne. 31:14;
Alma 9:19.

K'UTUL RAQAL:

Q'etok paab'ank.

d 2 Pe. 2:20–21.

25 1 a K'UTUL RAQAL: Anti-Nefi-Lehi.

2 a Alma 8:16; 16:9.

li kamsinb'ileb' wankeb' ka'ch'in chik ma chixjunileb' li "riyajil laj Amulon ut eb' lix komon, a'aneb' chaq laj tij re laj Noe, ut ke'kamsiik xb'aan ruq'eb' laj Nefita;

5 Ut li rela'eb', chirix naq ke'eelelik sa' li yamyookil ch'och' sa' releb' saq'e, ut chirix xmaq'b'al wankilal ut awa'b'ejil sa' xb'ee-neb' laj Lamanita, chirix xk'ee-b'al chi "oso'k rik'in xam naab'al reheb' laj Lamanita xb'aan xpaab'ahomeb'—

6 Xb'aan naq naab'al "reheb', chirix xnumsinkil naab'al li sachk ut k'iila ch'aajkilal, ke'ok chi eek'asiik xch'ool sa' xjultikankil reheb' li ^baatin li ke'xjultika chaq laj Aaron ut eb' lix komon sa' xch'och'eb'; jo'kan naq ke'ok chixkanab'ankil xpaab'ankil li 'na'leb' kanab'anb'il chaq reheb' xb'aaneb' lix yuwa', ut ke'ok chixpaab'ankil li Qaawa', ut naq a'an kixk'e nimla wankilal reheb' laj Nefita; ut chi jo'kan wankeb' naab'al reheb' li ke'jale' xch'ool sa' li yamyookil ch'och'.

7 Ut kik'ulman naq eb' laj taqlanel a'an li rela'eb' ralal xk'ajol laj "Amulon ke'xk'eheb' chi ^bkamsiik, relik chi yaal, chixjunileb' li ke'paab'an re li k'a'aq re ru a'in.

8 Anajwan xb'aan li kamsink a'in naab'al reheb' li ras riitz'in ke'ee'asiik chi josq'ok; ut ki'ok chi wank wech'ok-ib' sa' li yamyookil ch'och'; ut eb' laj Lamanita

ke'ok "chixyoob'aleb' li riyajil laj Amulon ut eb' lix komon ut ke'ok chixkamsinkileb'; ut eb' a'an ke'eelelik chiru li yamyookil ch'och' sa' releb' saq'e.

9 Ut k'ehomaq reetal, neke'yohe' toj sa' li kutan a'in xb'aaneb' laj Lamanita. Chi jo'kan kik'ehe' chi uxman li raatin laj Abinadi, li kixye chirix riyajileb' laj tij li ke'xk'e chixnumsinkil li kamk rik'in xam.

10 Xb'aan naq a'an kixye reheb': Li k'a'ru "teeb'aanu we taawanq choq' reetalil li k'a'aq re ru toj taachalq.

11 Anajwan ut laj Abinadi a'an li xb'een li kik'uluk re li "kamk rik'in xam xb'aan xpaab'ankil li Dios; anajwan a'in xyaalalil li kixye, naq naab'al te'xk'ul li kamk rik'in xam, jo' chanru li kixk'ul a'an.

12 Ut kixye reheb' laj tij re laj Noe naq eb' li riyajil te'xk'eheb' naab'al chi kamsiik, jo' chanru ajwi' li ki'ux re a'an, ut naq eb' a'an te'jek'iiq chi najt ut te'kamsiiq, jo' chanru jun li karneer li maak'a' aj ilol re, na'alinasiiik ut nakamsiik xb'aaneb' li k'iche' xul; anajwan ut k'ehomaq reetal, xk'ute' naq yaal li aatin a'in, xb'aan naq ke'alinasiiik xb'aaneb' laj Lamanita, ut ke'yohe', ut ke'sak'e'.

13 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'ril laj Lamanita naq ink'a' ke'ru chi numtaak sa' xb'eeneb' laj Nefita ke'sutq'i sa' xch'och'eb' a'an; ut

4a Mos. 23:35.

5a Mos. 17:15.

6a A'AN: eb' laj

Lamanita.

b Alma 21:9.

c Alma 26:24.

7a Alma 21:3;

24:1, 28–30.

b K'UTUL RAQAL:

Kamsinb'il sa'

xk'ab'a' xpaab'aal.

8a Mos. 17:18.

10a Mos. 13:10.

11a Mos. 17:13.

naab'al reheb' ke'q'axonk chi wank sa' li ch'och' Ismael ut li ch'och' Nefi, ut ke'xjunaji rib' rik'in lix tenamit li Dios, a'aneb' li tenamit aj "Anti-Nefi-Lehi.

14 Ut eb' a'an "ke'xmuq ajwi' lix k'anjeleb'aal re pleet, jo' chanru ke'xb'aanu chaq li ras riitz'ineb', ut ke'ok choq' jun tenamit tiik xch'ool; ut ke'b'eeek sa' xb'e li Qaawa', ut k'eeek'ookeb' xch'ool chixpaab'ankil lix taqlahom ut lix k'uub'anb'il aatin.

15 Relik chi yaal, ut ke'xpaab' lix chaq'rab' laj Moises; xb'aan naq ki'ajman ru naq toj te'xpaab' lix chaq'rab' laj Moises, xb'aan naq toj maji' natz'aqlok ru chixjunil. A'b'anan, us ta wan lix "chaq'rab' laj Moises, ke'ril chi ub'ej lix k'ulunik li Kristo, ut ke'xk'oxla naq lix chaq'rab' laj Moises a'an jun^b reetalil lix k'ulunik, ut ke'xpaab' naq tento te'xpaab' li 'k'utb'il b'aanuhom a'an toj tixtaw xq'ehil naq a'an taak'utb'esiiq chiruheb'.

16 Anajwan moko ke'xk'oxla ta naq li "kolb'a-ib' nachal xb'aan^b xchaq'rab' laj Moises; a'b'an lix chaq'rab' laj Moises kik'anjelak re xkawob'resinkil lix paab'aaleb' chirix li Kristo; ut chi jo'kan ke'xk'uula jun 'xyo'onihomeb' rik'in li paab'aal, choq' re li kolb'a-ib' re junelik, rik'in xkanab'ankil rib' chiru li musiq'ej re profeetil aatin,

li na'aatinak chirix li k'a'aq re ru a'an li toj taachalq.

17 Ut anajwan k'ehomaq reetal, laj Ammon, ut laj Aaron, ut laj Omner, ut laj Himni, ut eb' lix komon ke'saho' sa' xch'ool chi numtajenaq, xb'aan li usaak li ke'xk'ul chaq sa' xyanqeb' laj Lamanita, rik'in rilb'al naq li Qaawa' kixk'e chaq reheb' jo' chanru lix "tijeb', ut naq kixtz'aqob'resi ru li raatin chiruheb' sa' li junq raqal.

CH'OL 26

Laj Ammon naxnima xloq'al rik'in li Qaawa'—Eb' li tiikeb' chi paab'ank neke'k'eh'e xmetz'ew xb'aan li Qaawa' ut nak'eeman li na'leb' reheb'—Rik'in paab'aal eb' li winq te'ruuq chixk'amb'al chi mil li aamej sa' li jalb'a-k'a'uxlej—Li Dios wan chixjunil li wankilal rik'in, ut naxtaw xyaalal chixjunil li k'a'aq re ru. Wan na 90–77 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan, a'in li raatin laj Ammon reheb' lix komon, li naxye chi jo'ka'in: Ex was wiitz'in ut ex inkomon, k'ehomaq reetal ninye eere, k'a'jo' naq wan rajb'al naq taasaho'q qach'ool; xb'aan naq ma kiru tab'i' kiquak'oxla naq "koo'el chaq sa' li ch'och' Tzarahemla naq li Dios tixk'e chaq qe xninqal li osob'tesink a'in?

13a Alma 23:16–17.

14a Alma 24:15; 26:32.

15a Jak. 4:5; Jar. 1:11.

K'UTUL RAQAL:
Chaq'rab' re laj

Moises.

b Mos. 3:14–15; 16:14.

c Mos. 13:29–32.

16a Mos. 12:31–37;
13:27–33.

b 2 Ne. 11:4.

c 1 Tes. 5:8–9.

17a Alma 17:9.

26 1a Mos. 28:9;
Alma 17:6–11.

2 Ut anajwan, ninpatz', k'a'ru li ninqi osob'tesink kixk'e sa' qab'een? Ma naru nekeye?

3 K'ehomaq reetal, tinchaq'oq choq' eere, xb'aan naq eb' li qas qiitz'in aj Lamanita ke'wan chaq sa' q'o'jyin, relik chi yaal, toj sa' li jul q'axal q'o'jyin xsa', a'b'an k'ehomaq reetal jo' "k'ihaleb' li k'amb'ileb' chirilb'al lix sachb'a-ch'oolejil saqen li Dios! A'in ut li osob'tesink li k'eeb'il sa' qab'een, naq oksinb'ilo choq' b'k'anjeleb'aal sa' ruq' li Dios re xk'eeb'al chi uxmank li nimla k'anjel a'in.

4 K'ehomaq reetal, eb' a'an chi "mil neke'saho' sa' xch'ool, ut k'amb'ileb' sa' xkorral li Dios.

5 K'ehomaq reetal, q'an ru naq kiwan li "awimq, ut osob'tesinb'ilex, xb'aan naq kech'ik lee b'setleb' ch'iich', ut kexq'olok rik'in xnimal lee metzew, relik chi yaal, chiru chixjunil li kutan kexk'anjelak; ut k'ehomaq reetal li rajlankil lee 'q'olom! Ut eb' a'an te'xokeq sa' li xokleb'aal re naq ink'a' te'sachq.

6 Relik chi yaal, moko te'rume'q ta xb'aan li kaq-sut-iq' sa' roso'jik li kutan; relik chi yaal, chi moko t'anlenb'ilaqeb' xb'aaneb' li sut iq'; naq taachalq b'an li "kaq-sut-iq' xokb'ilaqeb' sa' junajil sa' xna'ajeb', re naq ink'a' taaruq taa'ok

li kaq-sut-iq' rik'ineb'; relik chi yaal, chi moko te'tiikisiq' xb'aaneb' li kawil iq' a' yaal b'ar naraj xk'amb'aleb' laj xik' ilonel.

7 K'ehomaq b'an reetal, wan-keb' sa' ruq' li Qaawa' re li "q'o'lom, ut eechaninb'ileb' xb'aan; ut a'an b'tixwaklesihab' sa' roso'jik li kutan.

8 Usilanb'ilaq taxaq xk'ab'a' li qaDios; "choob'ichanq re xniman-kil ru, relik chi yaal, b'choob'antioxinq re lix santil k'ab'a', xb'aan naq a'an naxk'anjela li tiikilal chi junelik.

9 Xb'aan naq wi ta ink'a' xoo-taqe' chaq sa' li ch'och' Tzarahemla, eb' li qas qiitz'in a'in q'axal raarookeb' qab'aan, li q'axal kohe'xra ajwi' laa'o, toj yot'b'ilaqeb' raj rik'in "xik'b'al qilb'al, relik chi yaal, ut ink'a' ajwi' raj ke'xnaw ru li Dios.

10 Ut kik'ulman naq chirix naq laj Ammon kixye li aatin a'in, laj Aaron li ras kixch'iila, ut kixye: At Ammon, ninxuwa naq k'amb'ilat xb'aan xsahil aach'ool chixnimankil aawib'.

11 A'b'an laj Ammon kixye re: Moko "ninnima ta wib' rik'in in-metzew laa'in, chi moko rik'in xchaab'ilal inna'leb'; a'b'anan k'ehomaq reetal, numtajenaq b'xsahil inch'ool, relik chi yal, lin ch'ool

3 a Alma 23:8–13.

b 2 Kor. 4:5;

Mos. 23:10.

4 a Alma 23:5.

5 a Jwan 4:35–37;

Tz. ut S. 4:4.

b Joel 3:13.

c Tz. ut S. 33:7–11;

75:2, 5.

6 a Hel. 5:12;

3 Ne. 14:24–27.

7 a K'UTUL RAQAL:

Q'olok.

b Mos. 23:22;

Alma 36:28

8 a Tz. ut S. 25:12.

b K'UTUL RAQAL:

B'antiox, b'antioxink.

9 a Mos. 28:1–2.

11 a 2 Kor. 7:14.

b Tz. ut S. 18:14–16.

K'UTUL RAQAL: Sahil ch'oolejil.

nujenaq rik'in xsahil, ut taasaho'q inch'ool rik'in inDios.

12 Relik chi yaal, ninnaw naq laa'in maak'a' nin'ok wi'; chirix inmetz'ew, q'unin; jo'kan naq moko injunes ta "tinnima wib'; tinnima b'an wib' rik'in lin Dios, xb'aan naq sa' ^bxmetz'ew a'an tinruuq chixb'aanunkil chixjunil li k'a'aq re ru; relik chi yaal, k'ehomaq reetal, k'iila xninqal ru sachb'a-ch'oolej kiquak'anjela sa' li ch'och' a'in, li taqanima wi' ru lix k'ab'a' chi junelik.

13 K'ehomaq reetal jo' k'ihal chi mil reheb' li qas qitzt'in kirach'ab' chaq chiru xrahil "xb'alb'a; ut k'amb'ileb' ^bchixb'ichankil li rahok li natojok ix, ut a'in xb'aan lix wankilal li raatin li wan qik'in, jo'kan ut, ma ink'a' tab'i' wan nimla ajom naq taasaho'q qach'ool?

14 Relik chi yaal, wan ajom naq taqanima ru chi junelik, xb'aan naq a'an li Dios Q'axal Taqenaq, ut xrach'ab'eb' li qas qitzt'in chiru lix "b'ak'leb' ch'iich' li xb'alb'a.

15 Relik chi yaal, sutsuukeb' chaq rik'in q'ojyin ut sache'k, li junelik wan; a'b'an k'ehomaq reetal, a'an kixk'ameb' sa' lix "saqen li junelik taakanaaq, relik chi yaal, sa' li kolb'a-ib' junelik taakanaaq; ut sutsuukeb' xb'aan xnaab'alil lix rahom li maak'a' xjuntaq'eetankil; relik chi yaal, ut wanjenaq choq' k'anjeleb'aal sa' ruq' a'an re

xb'aanunkil li xnimal ru ut sachb'a-ch'oolejil k'anjel a'in.

16 Jo'kan ut, "chiqanimahaq qaloq'al, relik chi yaal, ^btaqanima qaloq'al rik'in li Qaawa'; relik chi yaal, taasaho'q qach'ool, xb'aan naq numtajenaq xsahil qach'ool; relik chi yaal, taqanima ru li qaDios chi junelik. K'ehomaq reetal, ani tab'i' taaruuq chixnimankil xloq'al rik'in li Qaawa' toj reetal naq ink'a' chik na'ajman? Relik chi yaal, ani tab'i' taaruuq chixyeeb'al chi numtajenaq resil lix nimal ru xwankil, ut resil li 'ruxtaan, ut resil xnajtil li roybenihom choq' reheb' li lalal xk'ajoleb' li winq? K'ehomaq reetal, ninye eere, moko naru ta ninye yal ta jun miin raqal li naweek'a.

17 Ani raj kiru chi k'oxlank re naq li qaDios kiwan ta xnimal ruxtaan re raj qaxokb'al chaq chiru li xuwajelil, li maak' ut li tz'ajnil koowan wi' chaq?

18 K'ehomaq reetal, koxoo'elq toj rik'in josq'il, rik'in xyeechi'in-kil ninqi rahilal re "xsachb'al lix iglees.

19 Jo'kan ut, k'a' put naq ink'a' koxq'axtesi chiru jun li xuwajel sache'k, relik chi yaal, k'a'ut naq ink'a' kixkanab' li yok'leb' ch'iich' re lix raqb'a-aatin chi t'ane'k sa' qab'een, ut chixsachb'al li qayo'onihom chi junelik?

20 Aay, li waam chanchan naq

12a Jer. 9:24;
Alma 29:9.
b Sal. 18:32-40;
Filip. 4:13;
1 Ne. 17:3.
13a K'UTUL RAQAL:

Xb'alb'a.
b Alma 5:26.
14a Alma 12:11.
15a K'UTUL RAQAL:
Saqen, lix saqen li
Kristo.

16a Rom. 15:17;
1 Kor. 1:31.
b 2 Kor. 10:15-18;
Tz. ut S. 76:61.
c Sal. 36:5-6.
18a Mos. 27:8-10.

na'eelelik rik'in xk'oxlankil. K'ehomaq reetal, moko kixk'anjela ta lix raqb'a-aatin sa' qab'een; rik'in b'an xnimal li ruxtaan koxnumsi chixb'een li "jul a'an li junelik taa-wanq re kamk ut rahilal, toj sa' lix kolb'al li qaam.

21 Ut anajwan k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in, k'a'ru chi "ruchich'och'il winq wan li nana-wok re li k'a'aq re ru a'in? Ninye eere, maajun wan li ^bnanawok re li k'a'aq re ru a'in, ka'ajwi' li yot'b'il xch'ool.

22 Relik chi yaal, li ani "naxjal xk'a'uxl ut naxk'anjela li ^bpaab'aal, ut na'uuchin rik'in chaab'il k'anjel ut junelik natijok chi ink'a' naxkanab'—re xkomon a'an k'eeb'il xnawb'al lix 'muqmuukil na'leb' li Dios; relik chi yaal, re xkomon a'an k'eeb'ilaq xk'utb'esinkil li k'a'aq re ru maajun wa k'utb'esinb'il; relik chi yaal, ut k'eeb'ilaq re xkomon a'an xk'amb'al li aamej chi mil sa' li jalb'a-k'a'uxlej, jo' chanru ajwi' xk'ehe' qe laa'o xk'amb'aleb' li qas qiitz'in a'in sa' li jalb'a-k'a'uxlej.

23 Anajwan ma jultik eere, ex was wiitz'in, naq kiqaye reheb' li qas qiitz'in sa' li ch'och' Tzarahemla, xik qe taqe'q sa' li ch'och' Nefi, re jultikank aatin chiruheb' li qas qiitz'in aj Lamanita, ut kohe'xse'e?

24 Xb'aan naq ke'xye qe: Ma

nekek'oxla tab'i' naq texruuq chixk'amb'aleb' laj Lamanita chixnawb'al li yaal? Ma nekek'oxla tab'i' naq texruuq chixq'unb'esinkileb' xch'ool laj Lamanita chirix naq moko yaal ta li "na'leb' kanab'anb'il chaq xb'aaneb' lix yuwa'eb', naq a'aneb' jun tenamit ^bjipeb' tz'aqal xch'ooleb'; li neke'saho' raameb' rik'in xhoyb'al li kik'; li numsinb'ileb' xkutan rik'in li maa'usilal q'axal nim; ut lix b'eheb', a'an xb'ehil aj q'etol aatin chalen chaq sa' xtiklajik? Anajwan ex was wiitz'in, jultik eere naq jo'ka'in chaq li raatineb'.

25 Ut jo'kan ajwi' ke'xye: Chiqachap qak'anjeleb'aal re pleet chiruheb', re taqasacheb' chaq rochb'een lix maa'usilaleb' sa' li ch'och', maare anchal tole'numtaa'q sa' qab'een ut tohe'xsach.

26 A'b'anan k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, koochal sa' li yamyookil ch'och' moko re ta xsachb'aleb' li qas qiitz'in, re b'an naq maare tooruhanaq chixkolb'al junjunq reheb' li raam.

27 Anajwan naq luktajenaq li qach'ool, ut naq ok raj qe chi sutq'iik, k'ehomaq reetal, li Qaawa' "kixk'ojob' qach'ool ut kixye: Ayuqex sa' xyanqeb' lee ras eeriitz'in aj Lamanita, ut numsihomaq rik'in

20 a 2 Ne. 1:13;

Hel. 3:29–30.

21 a K'UTUL RAQAL:

Ruchich'och'il winq.

b 1 Kor. 2:9–16;

Jak. 4:8.

22 a Alma 36:4–5.

K'UTUL RAQAL:

Jalok k'a'uxl, jalb'a-

k'a'uxlej.

b K'UTUL RAQAL:

Paab'aal.

c K'UTUL RAQAL:

Xmuqmuukil na'leb'

li Dios.

24 a Mos. 10:11–17.

b Mos. 13:29.

27 a Alma 17:9–11.

^bkuyuk lee ‘ch’a’ajkilal, ut laa’in texink’e chi usaak.

28 Ut anajwan k’ehomaq reetal, koochal, ut koowulak sa’ xyanqeb’; ut kiwan qakuyum sa’ li rahilal kiqak’ul, ut kiquanumsi li k’iila paay xtoq’ob’al li qu; relik chi yaal, ut koowulak sa’ li junjunq chi ochoch, ut kiquakanab’ qib’ chiru li ruxtaan li ruchich’och’—moko ka’aj ta wi’ chiru ruxtaan li ruchich’och’, chiru ajb’an wi’ li ruxtaan li Dios.

29 Ut koo’ok sa’ rochocheb’ ut kiqatzoleb’, ut kiqatzoleb’ sa’eb’ lix b’e; relik chi yaal, ut kiqatzoleb’ chiruheb’ lix tzuul; ut koo’ok ajwi’ sa’ lix santil ochocheb’ ut lix ch’utleb’aaleb’ ut kiqatzoleb’; ut koo’isiik chaq, ut koo’eetz’uuk, ut koochuub’aak, ut koosak’e’ chixk’atq li qe; ut kookute’ chi pek, ut kook’ame’ ut koob’ak’e’ rik’in kawil k’aam, ut kootz’ape’ sa’ tz’alam; ut rik’in xwankil ut xchaab’ilal xna’leb’ li Dios koo-kole’ wi’chik.

30 Ut kiquanumsi li k’iila paay chi ch’a’ajkilal, ut chixjunil a’in, re naq maare toowanq choq’ k’anjeleb’aal re xkolb’al junaq aamej; ut kiqak’oxla naq numtajenaq “xsahil qach’ool wi taawanq anihaq tooruq tana’ chi k’anjelak re xkolb’al.

31 Anajwan k’ehomaq reetal, naru noko’ilok ut naqil li x’uuchin wi’ li qak’anjel; ut ma ka’ch’in rajlankileb’? Ninye eere, Ink’a’,

“k’iheb’ b’an; relik chi yaal, ut naru naqak’e reetal lix anchalileb’ xch’ool, xb’aan lix rahomeb’ choq’ reheb’ li ras riitz’ineb’ ut choq’ qe ajwi’ laa’o.

32 Xb’aan naq k’ehomaq reetal, q’axal wi’chik te’raj “xmayejankil lix yu’ameb’ chiru risinkil xyu’am li xik’ na’ilok reheb’; ut ^bke’xmuq lix k’anjeleb’aal re pleet sa’ xchamal li ch’och’, xb’aan xrahomeb’ choq’ reheb’ li ras riitz’ineb’.

33 Ut anajwan k’ehomaq reetal ninye eere, ma wanjenaq tab’i’ xkomon xnimal li rahok a’in sa’ chixjunil li ch’och’? K’ehomaq reetal, ninye eere, Ink’a’, moko wanjenaq ta, chi moko sa’ xyanqeb’ ta laj Nefita.

34 Xb’aan naq k’ehomaq reetal, eb’ a’an te’xchap li k’anjeleb’aal re pleet chiruheb’ li ras riitz’ineb’; moko te’xkanab’ ta rib’ chi kamsiik. A’banan k’ehomaq reetal jo’ k’ihaleb’ a’in ke’xq’axtesi xyu’ameb’; ut naqanaw naq xikenaqeb’ rik’in lix Dios, xb’aan lix rahomeb’ ut xb’aan naq xik’ neke’ril li maak.

35 Anajwan ma maak’a’ tab’i’ rajb’al naq taasaho’q qach’ool? Re-lik chi yaal, ninye eere, maajun wa wanjenaqeb’ li winq li wan xnimal rajb’al re te’saho’q xch’ool jo’ laa’o, chalen chaq naq kitikla li ruchich’och’; relik chi yaal, ut numtajenaq xsahil inch’ool, toj reetal ninnima wib’ rik’in lin Dios; xb’aan naq a’an wan rik’in

27b K’UTUL RAQAL:
Kuyuk.
c Alma 20:29–30.

K’UTUL RAQAL:
Ch’a’ajkilal.
30a Tz. ut S. 18:15–16.

31a Alma 23:8–13.
32a Alma 24:20–24.
b Alma 24:15.

chixjunil li “wankilal, chixjunil li chaab’il na’leb’, ut chixjunil li na’leb’ank; a’an ^bnaxtaw xyaalal chixjunil li k’a’aq re ru, ut a’an jun Dios ^caj uxtaan, toj sa’ li kolb’a-ib’, choq’ reheb’ li te’xjal xk’a’uxl ut te’paab’anq re lix k’ab’a’.

36 Anajwan wi nimank-ib’ a’in, tinnima ajwi’ wib’; xb’aan naq a’in lin yu’am ut lin saqen, xsahil lin ch’ool ut lin kolb’al, ut li tojb’il wi’ wix chiru li rahilal li junelik taa-wanq. Relik chi yaal, osob’tesinb’il xk’ab’a’ lin Dios, li xk’oxlank re li tenamit a’in, a’an jun “ruq’ lix toon che’ re Israel, ut sache-naq chaq chiru xtoonol sa’ jun jalanil ch’och’; relik chi yaal, ninye, osob’tesinb’ilaq taxaq xk’ab’a’ lin Dios, li xk’oxlank qe laa’o, aj ^bb’ehenel sa’ jun jalanil ch’och’.

37 Anajwan ex was wiitz’in, naqil naq li Dios naxk’oxla li junjung chi “tenamit, sa’ b’araq chi ch’och’ wankatqeb’ wi’; relik chi yaal, naxk’ehab’ sa’ ajl lix tenamit, ut lix sa’ xch’ool aj uxtaan wan sa’ xb’een chixjunil li ruchich’och’. Anajwan a’in lix sahil inch’ool, ut lin nimla b’antioxihom; relik chi yaal, ut tinb’antioxinq chiru lin Dios chi junelik q’e kutan. Amen.

CH’OL 27

Li Qaawa’ naxtaqla laj Ammon chixk’amb’aleb’ xb’e li tenamit aj Anti-

Nefi-Lehi re xkolb’al rib’eb’—Naq naxk’ul laj Alma, laj Ammon nalukta xmetz’ew xb’aan xsahil xch’ool—Eb’ laj Nefita neke’xk’e li ch’och’ Jerxon re li tenamit aj Anti-Nefi-Lehi—Xtenamit laj Ammon nayehe’ reheb’. Wan na 90–77 chihab’ ma nayo’la li Kristo.

ANAJWAN kik’ulman naq chiri-x naq eb’ laj Lamanita a’an, li xkoheb’ chaq chixpleetinkileb’ laj Nefita, ke’xtaw chirix k’iila xyaalomeb’ ru re xsachb’aleb’, naq maak’a’ neke’xra rik’in xsik’b’al xsachb’aleb’, ke’sutq’i wi’chik sa’ li ch’och’ Nefi.

2 Ut kik’ulman naq eb’ laj Amalekita, sa’ xk’ab’a’ li sachk ke’xk’ul, numtajenageb’ xjosq’il. Ut naq ke’ril naq ink’a’ ke’ru chixsik’b’al reeqaj rik’ineb’ laj Nefita, ke’ok chireek’asinkileb’ li tenamit chi josq’ok rik’in “ras riit-z’ineb’, a’ li tenamit aj ^bAnti-Nefi-Lehi; jo’kan naq ke’ok wi’chik chixsachb’aleb’.

3 Anajwan li tenamit a’in jun “sut chik ink’a’ ke’raj xchapb’al lix k’anjeleb’aal re pleet, ut ke’xkanab’ rib’ chi kamsiik jo’ chanru li rajomeb’ li xik’ neke’ilok reheb’.

4 Anajwan naq laj Ammon ut eb’ lix komon ke’ril li k’anjel a’in re sachok sa’ xyanqeb’ li q’axal raarookeb’ xb’aaneb’, ut sa’ xyanqeb’ li q’axal neke’rahok ajwi’ reheb’ a’an—xb’aan naq k’ulb’ileb’

35 a K’UTUL RAQAL:

Wankilal.

b Tz. ut S. 88:41.

c K’UTUL RAQAL:

Uxtaan, uxtaanank.

36 a Gen. 49:22–26;

Jak. 2:25; 5:25.

b Jak. 7:26.

37 a Hech. 10:34–35;

2 Ne. 26:33.

27 2 a Alma 43:11.

b Alma 25:1.

K’UTUL RAQAL:

Anti-Nefi-Lehi.

3 a Alma 24:21–26.

chanchaneb' li anjel taqlanb'il xb'aan li Dios re xkolb'aleb' chiru li sache'k li junelik taawanq—jo'kan ut, naq laj Ammon ut eb' lix komon ke'ril li nimla k'anjel a'in re sachok, ke'eek'asiik xch'ool rik'in xtoq'ob'ankileb' ru, ut "ke'xye re li rey:

5 Chiqach'utub' xtenamit li Qaawa' a'in, ut chookub'eeq sa' li ch'och' Tzarahemla rik'ineb' li gas qiitz'in aj Nefita, ut cho'eeleliq chaq sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok qe, re naq ink'a' toosache'q.

6 A'b'anan li rey kixye reheb': K'ehomaq reetal, eb' laj Nefita tohe'xsach, xb'aan li k'iila kamsink ut maak kiqab'aanu reheb'.

7 Ut laj Ammon kixye: Laa'in tinxik ut tinpatz'oq chiru li Qaawa', ut wi a'an tixye qe, chexkub'eeq rik'ineb' li gas qiitz'in, ma texxik?

8 Ut li rey kixye re: Yaal, wi li Qaawa' tixye qe ayuqex, tookub'eeq rik'ineb' li gas qiitz'in, ut toowanq choq' loq'b'il moos chiruheb' toj reetal naq taqak'e reheb' reeqaj li k'iila kamsink ut maak kiqab'aanu reheb'.

9 A'b'an laj Ammon kixye re: Moko naxk'am ta rib' rik'in lix chaq'rab'eb' li gas qiitz'in, li kixaqab'aak chaq xb'aan inyuwa', naq te'wanq "loq'b'il moos sa' xyanqeb'; jo'kan ut, chookub'eeq ut chiqakanab' qib' chiru li ruxtaaneb' li gas qiitz'in.

10 A'ut li rey kixye re: Patz'on rik'in li Qaawa', ut wi a'an tixye

qe ayuqex, tooxik; wi ut ink'a', too'oso'q sa' li ch'och'.

11 Ut kik'ulman naq laj Ammon xko'o ut kipatz'ok chiru li Qaawa', ut li Qaawa' kixye re:

12 Isi li tenamit a'in sa' li ch'och' a'in, re naq ink'a' te'oso'q; xb'aan naq laj Satanas k'a'jo' naq xchapom xch'ooleb' laj Amalekita, li neke'eek'asink reheb' laj Lamanita chi josq'ok rik'ineb' li ras riitz'ineb' re xkamsinkileb'; jo'kan ut, ayu chaq sa' li ch'och' a'in, ut osob'tesinb'ileb' li ani wankeb' sa' li jun tasal tenamit a'in, xb'aan naq laa'in teb'inkol rix.

13 Anajwan ut kik'ulman naq laj Ammon xko'o ut kixye re li rey chixjunil li aatin kixye chaq li Qaawa' re.

14 Ut ke'xch'utub' chixjunil lix tenamit, relik chi yaal, chixjunil lix tenamit li Qaawa', ut ke'xch'utub'eb' chixjunil lix ketomq ut lix teepeb' chi xul, ut ke'el chaq sa' li ch'och', ut ke'k'ulun sa' li yamyookil ch'och' li najachok ru li ch'och' Nefi rik'in li ch'och' Tzarahemla, ut ke'wulak chi nach' rik'in xnub'aal li ch'och'.

15 Ut kik'ulman naq laj Ammon kixye reheb': K'ehomaq reetal, laa'in ut eb' lin komon tooxik sa' li ch'och' Tzarahemla, ut laa'ex texkanaaq arin toj toosutq'iiq chaq; ut taqayaleb' rix xch'ool li gas qiitz'in, ma te'raj naq tex'ok sa' xch'och'eb'.

16 Ut naq yoo chi xik laj Ammon sa' li ch'och', kik'ulman naq

rochb'eeneb' lix komon kixk'ul laj Alma, aran sa' li "na'ajej li ak yeeb'il resil; ut k'ehomaq reetal, saheb' xch'ool chixk'ulb'al rib'eb'.

17 Anajwan q'axal nim "xsahil xch'ool laj Ammon jo'kan naq kinujak; relik chi yaal, kisub'e' sa' saho'k ch'oolej xb'aan lix Dios, toj reetal naq ^bkilukta xmetz'ew, ut 'kit'ane' wi'chik chi ch'och'.

18 Ma maawa' ut a'in sahil ch'oolejil chi numtajenaq? K'ehomaq reetal, a'in li sahil ch'oolejil li maa-jun nak'uluk re, ka'ajwi' li nasik'ok re li sahil ch'oolejil chi tz'aqal yot'b'il ut tuulan lix ch'ool.

19 Anajwan ut, nim chi yaal lix sahil xch'ool laj Alma sa' xk'ulb'aleb' li ras riitz'in, ut jo'kan ajwi' xsahileb' xch'ool laj Aaron, laj Omner, ut laj Himni, a'b'anan moko kinumta ta xsahileb' xch'ool a'an sa' xb'een xmetz'eweb'.

20 Anajwan ut kik'ulman naq laj Alma kixb'eresihebb' li ras riitz'in sa' li ch'och' Tzarahemla, toj sa' rochoch a'an. Ut eb' a'an xkoheb' ut ke'xye re li "xb'eenil aj raqol aatin chixjunil li k'a'aq re ru ke'xk'ul chaq sa' li ch'och' Nefi, sa' xyanqeb' li ras riitz'in aj Lamanita.

21 Ut kik'ulman naq li xb'eenil aj raqol aatin kixtaqla xjek'inkil jun li aatin chiru chixjunil li ch'och', kiraj xnawb'al xyaab'eb' xkux li tenamit chirix roksinkil li ras riitz'inebb', a'anebb' li tenamit aj Anti-Nefi-Lehi.

22 Ut kik'ulman naq kichal xyaab'eb' xkux li tenamit, ut

kixye: K'ehomaq reetal, taqaq'axtesi li ch'och' Jerxon, li wan sa' releb' saq'e chire li palaw, li naxlaq'ab' rib' rik'in li ch'och' Naab'alil, li wan sa' xtz'e li saq'e rik'in li ch'och' Naab'alil, ut li ch'och' Jerxon a'in, a'an li ch'och' taqak'e reheb' li qas qiitz'in choq' reechanihomeb'.

23 Ut k'ehomaq reetal, taqak'o-job'eb' li gateep aj pleet sa' xyi li ch'och' Jerxon ut li ch'och' Nefi, re taaruq taqakoleb' rix li qas qiitz'in sa' li ch'och' Jerxon; ut naqab'aanu a'in choq' reheb' li qas qiitz'in, sa' xk'ab'a' lix xiweb' chixchaph'al li k'anjeleb'aal re pleet chiruheb' li ras riitz'inebb' maare anchal te'xb'aanu li maak; ut kichal xnimal xxiweb' a'in xb'aan xrahil li jalb'a-k'a'uxlej ke'nume' wi', sa' xk'ab'a' li k'iila kamsink ke'xb'aanu ut lix xuwajel maa'usilaleb'.

24 Ut anajwan k'ehomaq reetal, a'in taqab'aanu reheb' li qas qiitz'in, re te'ruuq chireechaninkil li ch'och' Jerxon; ut taqak'aak'aleheb' chiruheb' li xik' neke'ilok reheb' rik'inebb' li qateep aj pleet, wi eb' a'an te'xk'e qe jun raqal li k'a'ru reheb', re qatenq'ankil re taaruq taqak'e k'a'ru nak'anjelak reheb' li qateep aj pleet.

25 Anajwan, kik'ulman naq chirix naq laj Ammon kirab'i a'in, kisutqi rik'in li tenamit aj Anti-Nefi-Lehi, ut jo'kan ajwi' laj Alma rochb'een, sa' li yamyookil ch'och', b'ar wi' ke'xyiib' chaq lix

16a Alma 17:1–4.

17a K'UTUL RAQAL: Sahil

ch'oolejil.

b 1 Ne. 1:7.

c Alma 19:14.

20a Alma 4:16–18.

xmuheb'aal t'ikr, ut kixk'e chixna-web' chixjunil li k'a'aq re ru a'in. Ut laj Alma kixseraq'i ajwi' reheb' lix "jalajik chaq xch'ool, rochb'een chaq laj Ammon ut laj Aaron, ut eb' li ras riitz'in.

26 Ut kik'ulman naq rik'in a'an kiwan nimla sahil ch'oolejil sa' xyanqeb'. Ut ke'kub'e sa' li ch'och' Jerxon, ut ke'reechani li ch'och' Jerxon; ut xtenamit laj Ammon kiyehe' reheb' xb'aaneb' laj Nefita, jo'kan naq ke'nawe' ru rik'in li k'ab'ajej a'an chirix chik a'an.

27 Ut ke'wan sa' xyanqeb' lix tenamit laj Nefi, ut ke'k'ehe' ajwi' sa' ajl sa' xyanqeb' li tenamit li wankeb' sa' lix iglees li Dios. Ut na'nookeb' ru xb'aan x'anchalileb' xch'ool chiru li Dios, ut chiruheb' ajwi' li winq; xb'aan naq chi tz'aqal tz'aqal "maak'a'eb' xb'alaq'il, ut xaqxookeb' xk'a'uxl sa' chixjunil li k'a'aq re ru; ut ^bxaqxookeb' chi kaw sa' xpaab'ankil li Kristo, chalen toj sa' roso'jik.

28 Ut k'a'jo' naq xik' ke'ril xhoyb'al xkik'eleb' li ras riitz'in; ut maajun wa kiru xq'unb'esinkileb' xch'ool chixchapb'al li k'anjeleb'aal re pleet chiruheb' li ras riitz'in; ut maajo'q'e ke'ril li kamk rik'in jun raqalaq chi xiw, xb'aan lix yo'onihomeb' ut li royb'enihomeb' chirix li Kristo ut li wakliik chi yo'yo; jo'kan naq li kamk sub'b'il rib' choq' reheb' xb'aan naq q'axb'il ru xb'aan li Kristo.

29 Jo'kan naq eb' a'an xb'een wa te'xnumsi li "kamk q'axal ra

ut xuwajel li kiru chi k'ehe'k sa' xb'eeneb' xb'aaneb' li ras riitz'in- neb', chiru xchapb'al li yok'leb' ch'iich' malaj li k'onk'ookil ch'iich' re xsak'b'aleb'.

30 Ut chi jo'kan a'aneb' jun tenamit anchaleb' xch'ool ut raab'ileb', jun tenamit q'axal usilanb'ileb' xb'aan li Qaawa'.

 CH'OL 28

Eb' laj Lamanita neke'q'axe' ru sa' jun li pleet q'axal ra—Lajetq mil neke'kamsiik—Neke'k'ehe' laj maak chi wank sa' li rahilal maak'a' roso'jik; eb' li tiikeb' xch'ool neke'xk'ul li sahil ch'oolejil maajo'q'e na'oso'. Wan na 77–76 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN ut kik'ulman naq chirix naq ke'xaqab'aman lix tenamit laj Ammon sa' li ch'och' "Jerxon, ut kixaqab'aak ajwi' jun li iglees sa' li ch'och' Jerxon, ut ke'k'ojob'aak li teep aj pleet reheb' laj Nefita sa' xsutam li ch'och' Jerxon, relik chi yaal, sa' chixjunileb' li nub'aal chixsutam li ch'och' Tzarahemla; k'ehomaq reetal, eb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita ke'xtaaqe chaq li ras riitz'in chiru li yamyookil ch'och'.

2 Ut chi jo'kan kiwan jun li pleet q'axal nim; relik chi yaal, maajun wa nawb'il ru xkomon a'an sa' xyanq chixjunil li tenamit sa' li ch'och' chalen chaq sa' li kutan

naq laj Lehi ki'el chaq Jerusalen; relik chi yaal, ut lajetq mil reheb' laj Lamanita ke'kamsiik ut ke'je-k'iik chi najt.

3 Relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' kiwan li kamsiik q'axalnim sa' xyanq lix tenamit laj Nefi; a'b'anan eb' laj Lamanita "ke'alinasiiik ut ke'-jek'iik, ut eb' lix tenamit laj Nefi ke'sutq'i wi'chik sa' xch'och'eb'.

4 Ut anajwan a'in jun kutan kiwan wi' nimla rahil ch'oolejil ut yaab'ak li ki'ab'iman chiru chixjunil li ch'och', sa' xyanqeb' chixjunil lix tenamit laj Nefi—

5 Relik chi yaal, xyaab'eb' li xmalka'an li ke'yaab'ak xb'aan xb'eelomeb', ut jo'kan ajwi' li yuwa'b'ej li ke'yaab'ak xb'aaneb' li ralal, ut li rab'inb'ej xb'aan li as iitz'inb'ej; relik chi yaal, li as iitz'inb'ej xb'aan li yuwa'b'ej; ut chi jo'kan ki'ab'iman xyaab' li rahil ch'oolej sa' xyanqeb' chixjunil, ke'yaab'ak xb'aaneb' li rech alaleb' li ke'kamsiik chaq.

6 Anajwan ut relik chi yaal naq a'in jun rahil ch'oolejil kutan; relik chi yaal, xq'ehil li rahil ch'oolej, ut xq'ehil naab'al li "kuyuk sa' ut tijok.

7 Ut jo'kan naraqe' li ro'laju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi;

8 Ut a'in resilal laj Ammon ut eb' lix komon, lix b'eenikeb' sa' li ch'och' Nefi, li rahilal ke'xk'ul sa' li ch'och', lix rahileb' xch'ool, ut lix ch'a'ajkilaleb', ut lix "sahileb'

xch'ool li maak'a' xtabw'al xyaalal, ut lix k'ulunikeb' ut xkolb'aleb' rix li komon sa' li ch'och' Jerxon. Anajwan ut, li Qaawa', laj Tojol rixeb' chixjunil li winq, chirosob'tesihaq chi junelik li raameb'.

9 Ut a'in resileb' li pleet ut li wech'ok-ib' sa' xyanqeb' laj Nefita, jo' ajwi' li pleet ke'wan wi' laj Nefita rik'ineb' laj Lamanita, ut ak raqenaq li ro'laju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin.

10 Ut chirix li xb'een chihab' toj sa' li ro'laju xk'ehe' chi uxmank lix sachlijikeb' k'iila mil chi yu'amej; relik chi yaal, xk'ehe' chi ilmank li xuwa'jelil hoyok kik'.

11 Ut lix tib'eleb' k'iila mil yokyookeb' chi taq'a sa' li ch'och', ut lix tib'eleb' k'iila mil yookeb' chi "q'aak chi tub'tu chiru lix b'een li ch'och'; relik chi yaal, ut k'iila mil yookeb' chi ^byaab'ak xb'aan xsachikeb' li rech alal, xb'aan naq wan rajom naq te'xxuwa, jo' chanru lix yeechi'ihom li Qaawa', naq k'eeb'ileb' chi wank sa' li rahilal maa-k'a' roso'jik.

12 A'ut k'iila mil chik raheb' xch'ool chi yaal xb'aan xsachikeb' li rech alal, a'b'anan neke'saho' ut neke'nimob'resiik xch'ooleb' rik'in xyo'oninkil, ut neke'xnaw ajwi', jo' chanru lix "yeechi'ihom li Qaawa', naq waklesinb'ileb' chi wank sa' xnim uq' li Dios, sa' jun wanjik re sahil ch'oolejil li maa-jo'q'e na'oso'.

3a Alma 30:1.
6a Alma 30:2.
8a Alma 27:16–19.

11a Alma 16:11.
b Alma 48:23;
Tz. ut S. 42:45–46.

12a Alma 11:41.

13 Ut chi jo'kan naqil chanru xnimal li "moko juntaq'eeeteb' ta wi' li winq xb'aan li maak ut li q'e-tok aatin, ut lix wankilal laj tza, li nachal xb'aan xb'alaq'il li ^bna'leb' li kixk'uub' a'an re xra'alenkil xch'ooleb' li winq.

14 Ut chi jo'kan naqil li nimla b'oqok re naq te'xyal xq'e li winq chi k'anjelak sa'eb' li "rawimq li Qaawa'; ut chi jo'kan naqil xnimall xyaalal naq wan li rahil ch'oolejil, ut jo'kan ajwi' naq wan li sahil ch'oolejil—li rahil ch'oolejil xb'aan li kamk ut li sache'k sa' xyanqeb' li winq, ut li sahil ch'oolejil xb'aan lix ^bsaqen li Kristo choq' re li yu'amej.

CH'OL 29

Laj Alma naraj xyaab'asinkil li jalb'a-k'a'uxlej rik'in x'anchalil xch'ool li anjel—Li Qaawa' naxk'ehob' laj tzolonel choq' reheb' chixjunil li tenamit—Laj Alma naxnima xloq'al rik'in lix k'anjel li Qaawa' ut li usaak ke'xk'ul laj Ammon ut eb' lix komon. Wan na 76 chihab' ma nayo'la li Kristo.

AAY, laa'inaq raj taxaq anjel, ut chiwanq raj taxaq rajom inch'ool, re raj tinxik ut toxin'aatinaq raj rik'in xtrompeet li Dios, rik'in jun xyaab' kuxej li taachiq'oq raj re li ruchich'och', ut tinyaab'asi

raj li jalb'a-k'a'uxlej re li junjunq chi tenamit!

2 Relik chi yaal, tinch'olob' raj chiru li junjunq chi aamej, chanchan rik'in xyaab' li kaaq, li jalb'a-k'a'uxlej ut li k'uub' anb'il na'leb' re li tojb'al-ix, naq tento te'xjal xk'a'uxl ut "te'chalq rik'in li qadios, re naq maak'a'aq chik rahil ch'oolejil chiru chixjunil lix b'een li ch'och'.

3 A'ut k'ehomaq reetal, winqin, ut ninmaakob' rik'in li wajom; xb'aan naq tento raj taatz'aqloq we li k'a'aq re ru xjek'i chaq li Qaawa' choq' we.

4 Tento raj naq sa' li wajom ink'a' tinsach li kawil aatin taqlanb'il xb'aan jun li Dios tiik xna'leb', xb'aan naq ninnaw naq a'an nak'ehok reheb' li winq jo' chanru li "rajomeb', ma choq' re li kamk malaj choq' re li yu'amej; relik chi yaal, ninnaw naq a'an najek'in reheb' li winq, relik chi yaal, naxtaqla choq' reheb' li taqlanb'il aatin li ink'a' naru xjalb'al, jo' chanru li ^brajomeb' xch'ool, a' yaal choq' re li kolb'a-ib' malaj choq' re li sache'k.

5 Relik chi yaal, ninnaw naq li us ut li ink'a' us chalenaqeb' chiru chixjunileb' li winq; ani li moko naxnaw ta b'ar wan li us ut li ink'a' us maak'a' xjitb'al; a'b'anan ani "nanawok re b'ar wan li us ut li ink'a' us, re a'an k'eeb'il jo'

13 a 1 Ne. 17:35.

b 2 Ne. 9:28.

14 a K'UTUL RAQAL:

Awimq re li Qaawa'.

b K'UTUL RAQAL:

Saqen, lix saqen li

Kristo.

29 2 a Omni 1:26;

3 Ne. 21:20.

4 a Sal. 37:4.

b K'UTUL RAQAL: Xtaql
ch'oolej.

5 a 2 Ne. 2:18, 26;

Moro. 7:15–19.

K'UTUL RAQAL:

Tz'ilok-ix, li

maatan re.

chanru li rajom, a' yaal ma naraj li us malaj li ink'a' us, li yu'am malaj li kamk, li sahil ch'oo-le-jil malaj li ^byot'e'k sa' reek'ob'aal xch'ool.

6 Anajwan, rik'in ut naq ninnaw li k'a'aq re ru a'in, k'a'ut naq ink'a' raj tz'aqal chiwu xb'aanunkil li k'anjel li b'oqb'ilin wi'?

7 K'a'ut naq tinwaj wank choq' anjel, re taaruq tin'aati-naq toj sa' chixjunil lix maril li ruchich'och'?

8 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li Qaawa' naxk'e re "chixjunileb' li tenamit, xkomon xtenamit ut ^braatinob'aal, re xk'utb'al li raatin, relik chi yaal, rik'in xchaab'ilal li na'leb', chixjunil li 'naxk'oxla naq us naq te'xk'ul; jo'kan ut, naqil naq li Qaawa' nak'ehok na'leb' rik'in chaab'ilal, jo' chanru li k'a'ru tiik ut yaal.

9 Ninnaw li k'a'ru kinixtaqla wi' li Qaawa', ut ninnima inloq'al rik'in. Moko "ninnima ta inloq'al injunes, ninnima b'an inloq'al rik'in li kinixtaqla wi' li Qaawa'; relik chi yaal, a'in ut inloq'al, naq maare tinwanq choq' k'anjeleb'aal sa' ruq' li Dios re xk'amb'al junaq aamej sa' li jalb'a-k'a'uxlej; a'in ut xsahil inch'ool.

10 Ut k'ehomaq reetal, naq nawil naab'al reheb' li was wiitz'in li yot'b'il chi yaal xch'ooleb', ut li yookeb' chi chalk rik'in li Qaawa' lix Dios, rik'in a'an nanujak li

waam rik'in sahilal; rik'in a'an najultiko' we "k'a'ru xb'aanu li Qaawa' choq' we, relik chi yaal, a'an naq xrab'i intij; relik chi yaal, toja' ut naq najultiko' we li ruq' aj uxtaan li ye'b'il we.

11 Relik chi yaal, ut najultiko' ajwi' we lix preexileb' inyuwa'; xb'aan naq ninnaw chi yaal naq li "Qaawa' kixkoleb' chiru moosil, ut rik'in a'in kixxaqab' lix iglees; relik chi yaal, li Qaawa' Dios, lix Dios laj Abraham, lix Dios laj Isaak, ut lix Dios laj Jakob, kixkoleb' chiru li moosil.

12 Relik chi yaal, junelik wanjenaq chi jultik we lix preexileb' lin yuwa'; ut li Dios ajwi' a'an li "kikolok chaq reheb' sa' ruq'eb' laj Egiptio, kixkoleb' chiru moosil.

13 Relik chi yaal, ut li Dios ajwi' a'an kixxaqab' lix iglees sa' xyanqeb'; relik chi yaal, ut li Dios ajwi' a'an kinixb'oq rik'in jun li santil b'oqok, re xjultikankil li aatin chiru li tenamit a'in, ut kinixk'e chi usaak chi naab'al, sa' li nanumta wi' "xsahil inch'ool.

14 A'b'anan moko ka'aj ta wi' rik'in li usaak xink'ul injunes nasaho' inch'ool, q'axal wi'chik b'an nanumta xsahil inch'ool xb'aan li "usaak ke'xk'ul li was wiitz'in, li xikenaqeb' taqe'k sa' li ch'och' Nefi.

15 K'ehomaq reetal, eb' a'an ke'k'anjelak chi numtajenaq, ut naab'al li ke'uuchin wi'; ut

5 *b* K'UTUL RAQAL:
Reek'ob'aal xch'ool.
8 *a* 2 Ne. 29:12.
b Tz. ut S. 90:11.

c Alma 12:9–11.
9 *a* Alma 26:12.
10 *a* Mos. 27:11–31.
11 *a* Mos. 24:16–21;

Alma 5:3–5.
12 *a* Exo. 14:30–31.
13 *a* Tz. ut S. 18:14–16.
14 *a* Alma 17:1–4.

k'a'jo' xnimallix q'ajkaamunkileb' taawanq!

16 Anajwan, naq nink'oxla li usaak ke'xk'ul li was wiitz'in a'in nak'ame' li waam, jo' rajjachjo ru rik'in li tib'elej naq wan, xb'aan naq q'axal nim xsahil inch'ool.

17 Anajwan ut li Dios chixk'ehaq reheb' li was wiitz'in a'in naq te'chunlaaq sa' li rawa'b'ejihom li Dios; relik chi yaal, ut jo'kaneb' ajwi' chixjunileb' li wankeb' choq' ruuchinihom lix k'anjeleb', re naq ink'a' chik te'elq chaq, re b'an te'ruuq chixnimankil ru a'an chi junelik. Ut li Dios chixk'ehaq taxaq chi uxmanj' jo' chanru li waatin, jo' chanru ajwi' kinye. Amen.

CH'OL 30

Laj Korihor aj xik' ilonel re li Kristo, nareetz'u li Kristo, lix tojb'al rix li maak, ut li musiq'ej re profettil aatin—Naxch'olob' naq maak'a' li Dios, maak'a' xt'anik li winq, maak'a' reeqaj li maak, ut maak'a' li Kristo—Laj Alma naxch'olob' xyaalal naq li Kristo taachalq ut naq chixjunil li k'a'aq re ru naxk'ut naq wan jun li Dios—Laj Korihor naxpatz' jun li eetalil ut nakana chi mem—Laj tza kixk'ut chaq rib' chiru laj Korihor jo' anjel ut kixk'ut chiru k'a'ru tixye—Laj Korihor nayeq'iik ut nakam. Wan na 76–74 chihab' ma nayo'la li Kristo.

K'EHOMAQ reetal, anajwan

kik'ulman naq chirix naq ke'xaqab'aman lix "tenamit laj Ammon sa' li ch'och' Jerxon, relik chi yaal, ut chirix naq ^bke'alinasiiik chaq laj Lamanita sa' li ch'och', ut eb' lix kamenaqeb' ke'muqe' xb'aaneb' li ani wankeb' sa' li ch'och'—

2 Anajwan eb' lix kamenaq moko ke'k'ehe' ta sa' ajl xb'aan xnimallix rajlankileb'; chi moko ke'k'ehe' sa' ajl lix kamenaqeb' laj Nefita—a'b'anan kik'ulman chirix naq ke'xmuqeb' lix kamenaqeb', ut jo'kan ajwi' chirix li kutan re kuyuk sa', ut yaab'ak, (ut kiwan sa' xwaqlaju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi), ki'ok chi wank tuqtuukilal chi rajlal chiru chixjunil li ch'och'.

3 Relik chi yaal, ut eb' li tenamit k'ee'ookeb' xch'ool chixpaab'ankil lix taqlahom li Qaawa'; ut neke'xpaab' chi tz'aqal tz'aqal eb' lix "k'ojob'anb'il k'anjel li Dios, jo' chanru lix chaq'rab' laj Moises; xb'aan naq tzolb'ileb' re ^bte'xpaab' lix chaq'rab' laj Moises toj reetal naq taatz'aqloq ru.

4 Ut chi jo'kan maajun choqink kiwan sa' xyanqeb' li tenamit sa' chixjunil li xwaqlaju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

5 Ut kik'ulman naq sa' xtiklajik li xwuqlaju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, kiwan tuqtuukilal chi rajlal.

6 A'b'anan kik'ulman naq yoo

30 1a Alma 27:25–26.
K'UTUL RAQAL:
Anti-Nefi-Lehi.

b Alma 28:1–3.
3a K'UTUL RAQAL:
Chaq'rab' re laj

Moises.
b 2 Ne. 25:24–27;
Alma 25:15.

chi nach'ok xraqik li xwuqlaju chihab', kichal jun li winq sa' li ch'och' Tzarahemla, ut a'an aj "xik' ilonel re li Kristo, xb'aan naq ki'ok chi jultikank aatin chiru li tenamit re xsachb'al xwankileb' li profetel aatin li yeeb'il chaq xb'aaneb' li profet, chirix lix k'u-lunik li Kristo.

7 Anajwan maajun chaq'rab' kiwan li naramok re li "naxpaab' junaq winq; xb'aan naq tz'aqal moko naxk'am ta rib' rik'in lix taqlahom li Dios naq taawanq junaq chaq'rab' li taa'iloq reheb' li winq chi moko juntaq'eet ta xwankileb'.

8 Xb'aan naq jo'ka'in naxye li loq'laj hu: "Sik'omaq ru sa' li kutan a'in ani chi aj-u tek'anjelaq.

9 Anajwan wi junaq winq naraj k'anjelak chiru li Dios, kanab'anb'il chixb'aanunkil; malaj ut, wi naxpaab' li Dios, kanab'anb'il chi k'anjelak chiru; a'ut wi ink'a' naxpaab', maajun chaq'rab' wan re xk'eeb'al tojb'a-maak sa' xb'een.

10 A'b'an wi nakamsin naxk'ul li "kamk choq' tojb'a-maak; wi ut namaq'ok naxk'ul ajwi' tojb'a-maak; ut wi na'elq'ak naxk'ul ajwi' tojb'a-maak, ut wi naxmux xsumsu naxk'ul ajwi' tojb'a-maak; relik chi yaal, xb'aan chixjunil li maa'usilal a'in neke'xk'ul tojb'a-maak.

11 Xb'aan naq kiwan jun li chaq'rab' naq taaraq'e'q aatin chirixeb'

li winq jo' chanru li maak xb'aa-nuhomeb'. A'b'anan maajun chaq'rab' kiwan chirix lix paab'ahom junaq winq; jo'kan naq ka'ajwi' nak'ehe' tojb'a-maak sa' xb'een junaq winq xb'aan li maak xb'aa-nuhom; jo'kan naq chixjunileb' li winq ke'ile' chi "juntaq'eeteb' xwankil.

12 Ut laj xik' ilonel re li Kristo a'in, aj Korihor xk'ab'a', (ut li chaq'rab' maajun wankilal kiru wi' chi wank sa' xb'een) ki'ok chixjultikankil chiruheb' li tenamit naq maajun Kristo taawanq. Ut jo'ka'in naq kijultikan aatin, kixye:

13 Laa'ex li b'ak'b'ookex taq'a rub'el jun li yo'onihom li maa-k'a' ru ut maak'a' xyaalal, k'a'ut naq nekek'ul choq' iigleb' xkomon li jo'maajo'il na'leb' a'in? K'a'ut naq nekeroyb'eni jun li Kristo? Xb'aan naq maajun winq naru chixnawb'al k'a'ruhaq li toj taachalq.

14 K'ehomaq reetal, li k'a'aq re ru a'in li profetel aatin jo' nekeye, li nekeye naq numsinb'il chaq eere xb'aaneb' li santil profet, k'ehomaq reetal, a'an jo'maajo'il na'leb' kanab'anb'il chaq xb'aaneb' lee yuwa'.

15 Chan ru nekenaw naq yaal? K'ehomaq reetal, ink'a' naru teenaw chirix li k'a'aq re ru ink'a' "nekeril; jo'kan ut, ink'a' naru teenaw naq taawanq junaq li Kristo.

6a K'UTUL RAQAL:
Aj xik' ilonel re li
Kristo.
7a Alma 1:17.

8a Jos. 24:15.
K'UTUL RAQAL: Xtaql
ch'oolej.
10a K'UTUL RAQAL:

Teneb'anb'il
kamsiik.
11a Mos. 29:32.
15a Eter 12:5–6.

16 Nekex'ilok chi ub'ej ut nekeye naq nekeril jun risinkil lee maak. A'ban k'ehomaq reetal, a'an xk'oxlahom jun waxil ru k'a'uxlej; ut lix po'jik eek'a'uxl a'in nachal xb'aan li na'leb' kanab'amb'il chaq xb'aaneb' lee yuwa', li nak'amok eere sa' xpaab'ankil li k'a'aq re ru moko yaal ta.

17 Ut naab'al chik li k'a'aq re ru xkomon a'in kixye reheb'; ut kixye reheb' naq moko taaruug ta taa'uxmanq xtojb'al rix xmaakeb' li winq, naq li junjunq chi winq nak'uluk b'an sa' li yu'am a'in jo' chanru naxb'eresi li tz'ejwalej; jo'kan naq li junjunq chi winq na'usa jo' chanru xseeb'al xk'a'uxl, ut naq li junjunq chi winq nanumta jo' chanru xmetz'ew; ut yalaq k'aru naxb'aanu junaq winq moko maak ta.

18 Ut chi jo'kan kijultikan aatin chiruheb', ut kixjalb'ehi xch'ooleb' naab'al, ut kixk'e chixtaqsiheb' xjolum sa' xmaa'usilaleb'; reliki chi yaal, kixjalb'ehi k'iila ixq, ut winq ajwi', re te'xb'aanu li yumbeetak ko'b'eetak—kixye reheb' naq jo'q'e nakam junaq winq, ak xraqik chaq a'an.

19 Anajwan li winq a'in xko'o ajwi' junpak'al sa' li ch'och' Jerxon, re xjultikankil li k'a'aq re ru a'in sa' xyanqeb' lix tenamit laj Ammon, a'eb' li ke'wan chaq choq' xtenamiteb' laj Lamanita.

20 A'ban k'ehomaq reetal, eb' a'an q'axal wi'chik ke'wan xna'leb' chiru naab'al xkomoneb' laj Nefita; xb'aan naq ke'xchap, ut ke'xb'ak', ut ke'xk'am chiru laj

Ammon, li kiwan choq' taqenaqil aj tij sa' xb'een li tenamit a'an.

21 Ut kik'ulman naq a'an kixtaqla naq taak'ame'q toj chirix li ch'och'. Ut a'an xko'o junpak'al sa' li ch'och' Gideon, ut ki'ok chi jultikank aatin chiruheb' ajwi' a'an; ut arin ink'a' ki'usa chi naab'al, xb'aan naq kichape' ut kib'ak'e', ut kik'ame' chiru li taqenaqil aj tij, ut chiru ajwi' li xb'eenil aj raqol aatin sa' xb'een li ch'och'.

22 Ut kik'ulman naq li taqenaqil aj tij kixye re: K'a'ut naq nakatbeek chixpo'b'al ru lix b'e li Qaawa? K'a'ut naq nakak'ut chiru li tenamit a'in naq maajun Kristo taawanq, re xramb'al li saho'k sa' xch'ooleb'? K'a'ut naq nakat-aatinak re xsachb'al xwankil chixjunil lix profetel aatineb' li santil profet?

23 Anajwan laj Giddonah xk'ab'a' li taqenaqil aj tij. Ut laj Korihor kixye re: Xb'aan naq ink'a' nink'ut li jo'maajo'il na'leb' kanab'amb'il chaq xb'aaneb' lee yuwa', ut xb'aan naq ink'a' nink'ut chiruheb' li tenamit a'in naq te'xb'ak' rib' taq'a rub'el li jo'maajo'il k'ojob'amb'il k'anjel ut b'aanunb'il na'leb', li k'ojob'amb'il chaq xb'aaneb' li najteril aj tij, re xmaq'b'al li wankilal ut li awa'b'ejil sa' xb'eeneb', re te'kanaaq chi maak'a'aqeb' xna'wom, re naq ink'a' te'xtaqsi xjolomeb', re b'an te'kub'siiq jo' chanru laa waatin.

24 Laa'ex nekeye naq li tenamit a'in a'an jun tenamit ach'ab'amb'il. K'ehomaq reetal, laa'in ninye

naq wankeb' sa' moosil. Nekeye naq eb' li najteril profeetil aatin a'an, yaaleb'. K'ehomaq reetal, laa'in ninye naq moko nekenaw ta naq yaaleb'.

25 Nekeye naq li tenamit a'in wankeb' xmaak ut t'anaqeb', xb'aan li q'etok aatin kixb'aanu jun li na'b'ej yuwa'b'ej. K'ehomaq reetal, laa'in ninye naq jun li alal-b'ej moko wan ta xmaak xb'aan lix na' xyuwa'.

26 Ut nekeye naq taachalq li Kristo. A'b'an k'ehomaq reetal, ninye naq ink'a' nekenaw naq taawanq jun li Kristo. Ut nekeye ajwi' naq a'an taakamsiiq sa' xk'ab'a' lix "maak li ruchich'och'—

27 Ut chi jo'kan nekejalb'ehiheb' li tenamit a'in re xtaaqenkil li jo'maajo'il na'leb' kanab'amb'il chaq xb'aaneb' lee yuwa', ut jo' chanru lee rajom laa'ex; ut nekerameb' taq'a, chanchan naq wankeb' chi moosil, re taaruq teenimob'resi eetibel rik'in xk'anjel li ruq'eb', re naq maak'a'aqeb' xch'ool chi ilok taqe'q rik'in xkawileb' xch'ool, ut re naq maak'a'aqeb' xch'ool chixyalb'al xsahil li k'aru xk'ulub'eb', ut li kanab'amb'ileb' chixb'aanunkil.

28 Relik chi yaal, moko wankeb' ta xch'ool chiroksinkil li k'aru reheb', maare anchal te'xrahob'tesi xch'ooleb' laj tij, li neke'kehok iiqleb' sa' xb'eeneb' jo' chanru ratawomeb', ut ke'xk'ameb' chixpaab'ankil, rik'in li na'leb' kanab'amb'il chaq reheb' ut lix

matk'eb' ut lix jo'maajo'il ajomeb' ut lix k'utb'esinb'il matk' ut lix pak'b'il muqmuukiil na'leb', naq eb' a'an, wi ink'a' neke'xb'aanu jo' chanru li raatineb', te'xrahob'tesi xch'ool junaq winq moko nawb'il ta ru, a'an li Dios jo' neke'xye—jun winq maajun wa ilb'il chi moko nawb'il ru, li maajo'q'e wanjenaq ut maajo'q'e taawanq.

29 Anajwan naq li taqenaqil aj tij ut li xb'eenil aj raqol aatin ke'ril lix kawil li raam, relik chi yaal, naq ke'ril naq tixhob' ajwi' li Dios, maajun xsumenkil li raatin ke'xk'e; ke'xtaqla b'an xb'ak'b'al; ut ke'xq'axtesi sa' ruq'eb' laj taql, ut ke'xtaqla sa' li ch'och' Tzarahemla, re taak'ame'q chiru laj Alma, ut li xb'eenil aj raqol aatin li wan choq' aj jolominel sa' xb'een chixjunil li ch'och'.

30 Ut naq kik'ame' chiru laj Alma ut li xb'eenil aj raqol aatin, kik'ulman naq kikana sa' xb'aanunkil jo' li kixb'aanu ajwi' chaq sa' li ch'och' Gideon; relik chi yaal, kikana sa' "xmajewankil li Dios.

31 Ut kiwakli rik'in ninqi "taqenaqil aatin chiru laj Alma, ut kixhob'eb' rix laj tij ut eb' laj tzolonel, kixye naq ke'xjalb'ehiheb' li tenamit re xtaaqenkil li jo'maajo'il na'leb' kanab'amb'il chaq xb'aaneb' lix yuwa'eb', choq' re xnimob'resinkil xtib'eleb' rik'in xk'anjeleb' li tenamit.

32 Anajwan laj Alma kixye re: Laa'at nakanaw naq ink'a' naqanimob'resi qatib'el rik'in

xk'anjeleb' li tenamit a'in; xb'aan naq k'e reetal, laa'in xink'anjelak chalen chaq sa' xtiklajik li rawa'b'ejileb' laj raqol aatin toj anajwan, rik'in tz'aqal wuq' re xk'ulb'al li nak'anjelak we, us ta k'a'jo' naq xinbeeni li ch'och' re xch'olob'ankil li raatin li Dios chiru lin tenamit.

33 Ut us ta k'iila k'anjel kinb'aanu sa' li iglees, maajun wa kink'ul yal ta jun "seninaq choq' reeqaj ink'anjel, chi moko anihag reheb' lin komon, ka'ajwi' sa' li raqleb'aal aatin; ut aran yal xqak'ul jo' chanru li chaq'rab' choq' reeqaj li qakutan.

34 Anajwan ut, wi maak'a' naqak'ul choq' reeqaj li qak'anjel sa' li iglees, k'aru naqara wi' k'anjelak sa' li iglees wi maawa' re xch'olob'ankil li yaal, re taaruq taawanq xsahil qach'ool rik'in "xsahileb' xch'ool li qas qitiz'in?

35 K'a' ut nakaye laa'at naq no-kojultikan aatin chiru li tenamit re xk'ulb'al tumin, naq laa'at ajwi' nakanaw naq maajun tumin naqak'ul? Anajwan ut, ma nakapaab' naq naqab'alaq'i li tenamit a'in, ut xb'aan a'an nasaho' xch'oolleb' chi jo'kan?

36 Ut laj Korihor kichaq'ok chiru, Hehe'.

37 Toja' ut naq laj Alma kixye re: Ma nakapaab' naq wan jun li Dios?

38 Ut a'an kichaq'ok, Ink'a'.

39 Anajwan laj Alma kixye re: Ma taatz'eqtaana wi'chik xyaalal naq wan jun li Dios, ut taatz'eqtaana wi'chik xyaalal li Kristo? Xb'aan naq k'e reetal, ninye aawe, ninnaw naq wan jun li Dios, jo' ajwi' naq taachalq li Kristo.

40 Anajwan ut k'aru wan aawik'in li naxk'ut xyaalal naq maa-jun "Dios wan, malaj naq ink'a' taachalq li Kristo? Ninye aawe, maak'a' wan, ka'ajwi' laa waa-tin xjunes.

41 A'b'an k'e reetal, laa'in wan chixjunil li k'a'aq re ru wik'in re "xch'olob'ankil xyaalal naq yaal li k'a'aq re ru a'in; ut laa'at ajwi' wan aawik'in chixjunil li k'a'aq re ru re xch'olob'ankil chawu naq yaal, ut ma taatz'eqtaana xyaalal? Ma nakapaab' naq yaal li k'a'aq re ru a'in?

42 K'e reetal, ninnaw naq nakatpaab'an, a'b'anan eechaninb'ilat xb'aan jun musiq'ej aj tik'ti, ut xawisi chawix lix Musiq' li Dios re naq maak'a'aq xna'aj aawik'in; laj tza b'an wan xwankil sa' aab'een, ut yalaq b'ar nakatxk'am, ut naxk'anjela li k'oxlanb'il na'leb' re taaruq chixsachb'aleb' li ralal xk'ajol li Dios.

43 Anajwan ut laj Korihor kixye re laj Alma: Wi laa'at taak'ut jun li "eetalil chiwu, re taaq'unb'esi-q in ch'ool naq wan jun li Dios, relik chi yaal, k'ut chiwu naq a'an wan xwankil, toja' ut naq

33 a Alma 11:3.

34 a K'UTUL RAQAL: Sahil ch'oolejil.

40 a Sal. 14:1.

41 a K'UTUL RAQAL:

Aj yehol nawom;
Xk'utb'al xyaalal.

43 a Jak. 7:13–21;

Tz. ut S. 46:8–9.

K'UTUL RAQAL:
Eetalil.

taa'q'unb'esiig inch'ool chirix lix yaalalil laa waatin.

44 A'ut laj Alma kixye re: Ak tz'aqal li eetalil wan chawu; ma taayal rix laa Dios? Ma taaye, K'ut chiwu jun li eetalil, naq ak xak'ul lix ch'olob'ahomeb' "chixjunil laa was aawiitz'in a'in, ut jo'kan ajwi' chixjunileb' li santil profet? Eb' li loq'laj hu k'ojk'ookeb' chawu, relik chi yaal, ut ^bchixjunil li k'a'aq re ru naxk'ut naq wan jun li Dios; relik chi yaal, jo'kan ajwi' li 'ru-chich'och', ut chixjunil li k'a'aq re ru wan chiru lix b'een, relik chi yaal, ut lix "xikik, relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' chixjunileb' li 'kok' t'ort'ookil chahim li neke'b'eech chiru tz'aqal xb'eheb', neke'xk'ut xyaalal naq wan jun aj Yo'ob'tesinel li nataqlan re chixjunil.

45 A'b'anan ma toj nakatxik laa'at, chixjalb'ehinkil xch'ooleb' li tenamit a'in, ut chixch'olob'ankil chiruheb' naq maak'a' jun li Dios? Ut ma toj taatz'eqtaana xyaalal, chiru chixjunileb' laj yehol nawom a'in? Ut a'an kixye: Yaal, tintz'eqtaana xyaalal, wi ink'a' taak'ut chiwu jun li eetalil.

46 Ut anajwan kik'ulman naq laj Alma kixye re: K'e reetal, naraho' inch'ool xb'aan xkawil aawaam, relik chi yaal, naq toj taatz'eqtaana li musiq'ej re li yaal, re taasache'q laa waam.

47 A'b'an k'e reetal, "q'axal us wi'chik naq taasachq laa waam chiru naq sa' aak'ab'a' laa'at te'k'ame'q

k'iila aamej taq'a sa' li sache'k, xb'aan laa tik'ti' ut xb'aan laa sahil aatin; jo'kan ut naq wi taatz'eqtaana wi'chik xyaalal, k'e reetal, li Dios tatxsak', re naq memaqat, re naq maajun wa chik taate xtz'uumal aawe, re naq ink'a' chik taab'alaq'i li tenamit a'in.

48 Anajwan laj Korihor kixye re: Moko ninye ta naq maak'a' jun li Dios, a'b'an ink'a' ninpaab' naq wan jun li Dios; ut ninye ajwi' naq laa'at moko nakanaw ta naq wan jun li Dios; ut wi ink'a' taak'ut jun li eetalil chiwu, ink'a' tinpaab'.

49 Anajwan laj Alma kixye re: A'in tink'e aawe choq' eetalil, naq "tatmemob'resiiq, jo' chanru li waatin, ut ninye, naq sa' xk'ab'a' li Dios, tatmemo'q, re naq ink'a' chik tat-aatinaq.

50 Anajwan chirix naq laj Alma kixye li aatin a'in, kimemo' laj Korihor, jo'kan naq ink'a' kiru chi aatinak, jo' chanru li raatin laj Alma.

51 Ut naq kiril a'in li xb'eenil aj raqol aatin, kixye' li ruq' ut kitz'iib'ak chiru laj Korihor, ut kixye: Ma q'unb'esinb'il chik aach'ool chirix lix wankil li Dios? Ani ajik'in xawaj naq laj Alma tixk'ut lix eetalil? Ma xawaj naq tixrahob'tesi jalaneb' chik, re xk'utb'al jun li eetalil chawu? K'e reetal, a'an xk'ut jun li eetalil chawu; anajwan ut ma toj tatwech'oq?

52 Ut laj Korihor kixye' li ruq' ut

44a Mos. 13:33–34.
b Sal. 19:1;
Tz. ut S. 88:47.

c Job 12:7–10.
d Hel. 12:11–15.
e Moiss. 6:63.

47a 1 Ne. 4:13.
49a 2 Kro. 13:20.

kitz'iib'ak, ut kixye: Ninnaw naq memin, xb'aan naq ink'a' ninru chi aatinak; ut ninnaw naq maa-k'a' chik wan, ka'ajwi' lix wankil li Dios li kiru chixk'amb'al a'in sa' inb'een; relik chi yaal, ut junelik "xinnaw naq wan jun li Dios.

53 A'b'an k'ehomaq reetal, laj tza "kinixb'alaq'i; xb'aan naq a'an ^bkix-k'ut rib' chiwu sa' xxaqalil jun li anjel, ut kixye we: Ayu ut k'ameb' wi'chik li tenamit a'in, xb'aan naq chixjunileb' xe'xsach xb'eheb' re xtaaqenkil jun li Dios moko nawb'il ta ru. Ut kixye we: 'maak'a' jun li Dios; relik chi yaal, ut a'an kixk'ut chiwu li k'a'ru tinye. Ut xink'ut li raatin; ut kink'ut xb'aan naq nasa-hob'resin re li "tz'ejwalejil k'a'ux-lej; ut kink'ut toj reetal naq k'a'jo' kin'usa, toj reetal naq kinpaab' chi yaal naq yaal a'an; ut xb'aan a'in naq kinyal wu rik'in li yaal, toj reetal naq kink'am li nimla majewank a'in sa' inb'een.

54 Anajwan chirix naq kixye a'in, kixtz'aama naq laj Alma taa-tijoq chiru li Dios, re naq taa'isiq li majewank sa' xb'een.

55 A'b'an laj Alma kixye re: Wi ta taa'isiq li majewank a'in sa' aab'een, tat-ok raj wi'chik chix-jalb'ehinkil xch'ooleb' li tenamit a'in, jo'kan naq taa'uxq aawe jo' chanru ajwi' naraj li Qaawa'.

56 Ut kik'ulman naq moko ki'i-siik ta li majewank sa' xb'een laj Korihor; a'an ki'isiik chaq b'an, ut

kib'eek sa' li junjung chi ochoch re xtz'aamankil xtib'el xwa.

57 Anajwan tikto kipuktesiman resil li k'a'ru kixk'ul chaq laj Korihor chiru chixjunil li ch'och'; relik chi yaal, kitaqlaak chi jek'i-mank li aatin xb'aan li xb'eenil aj raqol aatin reheb' chixjunil li tenamit sa' li ch'och', re xch'olob'an-kil chiruheb' li ke'paab'ank chaq re li raatin laj Korihor naq tento te'xjal xk'a'uxl sa' junpaat, maare anchal taachalq ajwi' sa' xb'eeneb' a'an li raqb'a-aatin a'an.

58 Ut kik'ulman naq chixjunileb' ke'q'unb'esiik xch'ool chirix lix maa'usilal laj Korihor; jo'kan naq chixjunileb' ke'jale' wi'chik xch'ool choq' re li Qaawa'; ut rik'in a'an kiraqe' li maa'usilal li wan jo' chanru xna'leb' laj Korihor. Ut laj Korihor xko'o sa' li junjung chi ochoch, re xtz'aamankil tzakemq, re taawanq k'a'ru taa-k'anjelaq re.

59 Ut kik'ulman, naq yoo chi xik sa' xyanq li tenamit, relik chi yaal, sa' xyanq jun tenamit li xjachomeb' chaq rib' rik'ineb' laj Nefita ut aj Tzoramita ke'xye rib', rik'in naq k'amb'ileb' xb'e xb'aan jun li winq aj Tzoram xk'ab'a'—ut naq yoo chi xik sa' xyanqeb', k'ehomaq reetal, ke'alinalak sa' xb'een ut kiyeq'iik, toj reetal naq kamenaq.

60 Ut chi jo'kan naqil xraqik li ani napo'ok re lix b'e li Qaawa'; ut chi jo'kan naqil naq ^alaj tza moko

52a Alma 30:42.

53a Jak. 7:14.

b 2 Kor. 11:14;

2 Ne. 9:9.

c Sal. 10:4.

d K'UTUL RAQAL:

Re tz'ejwalej.

60a K'UTUL RAQAL:

Aj tza.

^btixtenq'a ta li ralal xk'ajol sa' roso'jik li kutan, chi seeb' b'an naxkeloheb' taq'a sa' 'xb'alb'a.

 CH'OL 31

Laj Alma naxjolomi jun k'anjel re xk'amb'al wi'chik eb' laj Tzoramita li ke'q'etok re li paab'aal—Eb' laj Tzoramita neke'xye naq maak'a'aaq li Kristo, neke'xpaab' li na'leb' moko yaal ta chirix li sik'ok-u, ut junaj ru lix tijeb' naq neke'loq'onin—Eb' laj k'amol aatin neke'nujuk rik'in li Loq-laj Musiq'ej—Eb' lix ch'a'ajkilaleb' sub'b'il rib' sa' sahil ch'oolejil chirix li Kristo. Wan na 74 chihab' ma na-yo'la li Kristo.

ANAJWAN kik'ulman naq chirix roso'jik laj Korihor, laj Alma, rik'in naq kirab'i resil naq eb' laj Tzoramita yookeb' chixpo'b'al ru lix b'e li Qaawa', ut naq laj Tzoram, li najolomin reheb', yoo chixk'amb'al xch'ooleb' li tenamit re "te'xkub'si rib' chiru li ^bpak'b'il dios mem, ki'ok wi'chik chi 'ya-jerk xch'ool xb'aan xmaa'usilaleb' li tenamit.

2 Xb'aan naq k'a'jo' "narahob'tesiik xch'ool laj Alma rik'in xnawb'al naq wan maa'usilal sa' xyanq lix tenamit; jo'kan naq numtajenaq xrahil xch'ool xb'aan

xjachikeb' laj Tzoramita rik'ineb' laj Nefita.

3 Anajwan eb' laj Tzoramita ke'xch'utub' chaq rib' sa' jun li ch'och' Antionum xk'ab'a, li wan chirix li ch'och' Tzarahemla sa' releb' saq'e, li moko najt ta xnub'aal rik'in xmaril li palaw, li wan chirix li ch'och' Jerxon sa' xtz'e li saq'e, li wan ajwi' xnub'aal chire li yamyookil ch'och' sa' xtz'e li saq'e, ut a' yamyookil ch'och' a'an nujenaq rik'ineb' laj Lamanita.

4 Anajwan eb' laj Nefita q'axal ke'xxuwa naq eb' laj Tzoramita te'ok chiraatinankil rib' rik'ineb' laj Lamanita, ut naq xb'aan a'an taa'uxq li nimla sachk sa' xyanqeb' laj Nefita.

5 Ut anajwan, rik'in naq li "aatin ^bjultikanb'il k'a'jo' naq 'naxk'ameb' xch'ool li tenamit chixb'aanunkil li k'a'ru tiik—relik chi yaal, k'a'jo' wi'chik xwankil sa' xb'een xk'a'uxleb' li tenamit chiru li yok'leb' ch'iich', malaj k'a'aaq chik ru li na'uxman reheb'—jo'kan naq laj Alma kixk'oxla naq aajel ru naq te'xyal xchaab'ilal li raatin li Dios.

6 Jo'kan naq kixk'am chirix laj Ammon, ut laj Aaron, ut laj Omner; ut laj Himni kixkanab' sa' li iglees aran Tzarahemla; a'b'an eb' a' oxib' a'an kixk'am chirix, ut jo'kan ajwi' laj Amulek ut laj Tzeesrom, li

60b Alma 3:26–27;

5:41–42;

Tz. ut S. 29:45.

c K'UTUL RAQAL:

Xb'alb'a.

31 1a Exo. 20:5; Mos. 13:13.

b 2 Ne. 9:37.

K'UTUL RAQAL:

Pak'b'il dios,

xloq'oninkil.

c Alma 35:15.

2a Mos. 28:3;

3 Ne. 17:14;

Mois. 7:41.

5a Heb. 4:12; Jak. 2:8;

Alma 36:26.

b Enos 1:23; Alma 4:19.

K'UTUL RAQAL:

Jultikank aatin.

c Jar. 1:11–12;

Tz. ut S. 11:2.

wankeb' chaq Melek; ut wiib' reheb' li ralal kixk'am ajwi' chirix.

7 Anajwan li asb'ej reheb' li ralal ink'a' kixk'am chirix, ut a'an aj "Helaman xk'ab'a'; a'ut lix k'ab'a'eb' li kixk'am chirix, a'aneb' laj Xiblon ut laj Korianton; a'in ut xk'ab'a'eb' li ani xkoheb' chirix sa' xyanqeb' laj ^bTzoramita, re xjultikankil li aatin chiruheb'.

8 Anajwan eb' laj Tzoramita "risihomeb' chaq rib' rik'ineb' laj Nefita; jo'kan naq eb' a'an ak jultikanb'il li raatin li Dios chiruheb'.

9 A'b'anan "ke't'ane' chaq sa' li nimla sachk, xb'aan naq moko k'eeb'ileb' ta xch'ool chixpaa-b'ankil lix taqlahom li Dios, ut lix k'uub'anb'il aatin, jo' chanru lix chaq'rab' laj Moises.

10 Chi moko ke'ab'in chiru li na'leb' b'anunb'il sa' li iglees, re kanaak wulaj wulaj sa' li tijok ut tz'aamank chiru li Dios, re naq ink'a' te'ok sa' li aaleek.

11 Relik chi yaal ut, q'axal k'i li na'leb' ke'xpo' wi' ru lix b'e li Qaawa'; jo'kan ut, xb'aan a'in, laj Alma ut eb' lix komon xkoheb' sa' li ch'och' re xjultikankil li aatin chiruheb'.

12 Anajwan, naq wulajenaqeb' sa' li ch'och', k'ehomaq reetal, sachsookeb' xch'ool ke'kana rik'in xtawb'al naq eb' laj Tzoramita ke'xyiib' chaq li ch'utleb'aal, ut neke'xch'utub' rib' sa' jun kutan

chiru li xaman, a'an xkutankil li Qaawa' neke'xye re; ut neke'-loq'onin jo' chanru li maajun wa ilb'il xb'aan laj Alma ut eb' lix komon;

13 Xb'aan naq ke'xkab'la chaq jun li na'ajej sa' xyi lix ch'utleb'aaleb', jun li xaqarib'aal na'ajej, li taqenaq chi najt sa' xb'een li jolomej, ut jun ajwi' li winq naru na'ok sa' xb'eenil.

14 Jo'kan ut, ani naraj "loq'onink tento taaxik ut taaxaqliiq sa' xb'eenil, ut tixtaqsi li ruq' sa' xjajal li choxa, ut tixjap re chi kaw xyaab' xkux, ut tixye:

15 Santil santil Dios; naqapaab' naq laa'at li Dios, ut naqapaab' naq santat, ut wanjenaqat choq' musiq'ej, ut musiq'ejat, ut naq toj musiq'ejaqat chi junelik.

16 At santil Dios, naqapaab' naq kajach qu rik'ineb' li qas qitz'in, ut ink'a' naqapaab' li na'leb' kanab'anb'il chaq reheb' li qas qitz'in, li numsinb'il chaq reheb' xb'aan xka'ch'inal xna'leb'eb' lix yuwa'eb'; naqapaab' b'an naq "xasik' qu re toowanq choq' ^baasantil alal aak'ajol; ut jo'kan ajwi' naq kak'e chiqanaw naq maajun Kristo taawanq.

17 Laa'at b'an juntaq'eetat ewer, anajwan, ut chi junelik, ut "xasik' qu re tookole'q, naq chixjunileb' chiqasutam sik'b'ileb' ru re te'kute'q xb'aan laa josq'il taq'a sa' xb'alb'a; ut li santilal a'in, at

7 a K'UTUL RAQAL:
Helaman, ralal laj
Alma.
b Alma 30:59.

8 a Alma 24:30.
9 a K'UTUL RAQAL:
Q'etok paab'ank.
14 a Mat. 6:1-7.

16 a Alma 38:13-14.
b Isa. 65:3, 5.
17 a K'UTUL RAQAL:
Jo'maajo', jo'maajo'il.

Dios, naqab'antioxi chawu; ut naqab'antioxi ajwi' chawu naq xasik' qu, re naq ink'a' toojalb'e-hiiq chixtaaqaenkil li jo'maajo'il na'leb' kanab'anb'il chaq reheb' li qas qiitz'in, li nab'ak'ok reheb' re te'xpaab' li Kristo, li naxsach-b'esiheb' xch'ool re naq najt te'xik aawik'in, at qaDios.

18 Ut naqab'antioxi wi'chik aawe, at Dios, naq laa'o jun sik'b'il ru ut santil tenamit. Amen.

19 Anajwan kik'ulman naq chirix naq laj Alma ut eb' lix komon ut eb' li ralal ke'rab'iheb' li tij a'in, ke'sach xch'ool chi q'axal numtajenaq.

20 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li junjunq chi winq naxik ut naxq'axtesi li junaj chi tij a'in.

21 Anajwan li na'ajej Rameump-tom yeeb'il re xb'aaneb', ut chi k'ut-b'il xyaalalil li aatin, a'an li santil xaqaarib'aal.

22 Anajwan sa' li xaqaarib'aal a'an neke'xq'axtesi chaq, chixjunjun-qaleb' li winq, li junaj chi tij a'an chiru li Dios, ut neke'xb'antioxi chiru lix Dios naq sik'b'ileb' ru xb'aan, ut naq a'an ink'a' kixjalb'e-hiheb' chixtaaqaenkil li na'leb' kanab'anb'il chaq re li ras riitz'ineb', ut naq moko k'amb'il ta xch'oolleb' re xpaab'ankil li k'a'aq re ru chalel, li maak'a' neke'xnaw chirix.

23 Anajwan, chirix naq chixjunileb' li tenamit ke'b'antioxin chi jo'kan, ke'sutq'i sa' rochoheb', ut "maajun wa chik ke'aatinak chirix

lix Dios toj reetal naq ke'xch'utub' wi'chik rib' wan wi' li santil xaqaarib'aal, re b'antioxink jo' chanru neke'xb'aanu.

24 Anajwan naq laj Alma kiril a'in "kiraho' lix ch'ool; xb'aan naq kiril naq a'aneb' jun tenamit aj maak ut po'b'ileb' xch'ool; relik chi yaal, kiril naq k'eeb'ileb' xch'ool chirix li oor, ut chirix li plaat, ut chirix li k'iila paay chi chaab'il eechej.

25 Relik chi yaal, ut kiril ajwi' naq "taqsinb'ileb' xch'ool sa' xnimob'resinkil rib' chi naab'al, sa' xq'etq'etileb' xch'ool.

26 Ut a'an kixtaqsi xyaab' xkux chiru choxa, ut "kixjap re chixyeeb'al: Aay, jo' najtil chik, at Qaawa, taakanab' naq eb' laa moos te'wanq arin taq'a sa' li tz'ejwalej re rilb'al xkomon li nimla maa'usilal a'in sa' xyanqeb' li ralal xk'a-joleb' li winq?

27 K'e reetal, at Dios, "neke'elajin chawu, a'b'an lix ch'oolleb' sub'b'il rib' sa' xq'etq'etileb'. K'e reetal, at Dios, neke'elajin chawu rik'in xtz'uumaleb' re, a'b'an^bxnimob'resihomeb' rib', toj chi numtajenaq, rik'in li jo'maajo'il k'a'aq re ru re li ruchich'och'.

28 K'e reetal, at inDios, li raq'eb' li tertu xtz'aq, ut lix kok' matq'ab' ut "xk'aamaleb' xkux li ruq'eb', ut lix q'ol oor, ut chixjunil li k'a'aq re ru tertu xtz'aq li utz'u'ujinb'ileb' wi'; ut k'e reetal, k'eeb'ileb' xch'ool chirix a'an, a'ut neke'elajin chawu

23 a Stgo. 1:21–25.

24 a Gen. 6:5–6.

25 a Jak. 2:13;

Alma 1:32.

26 a Moï. 7:41–58.

27 a Isa. 29:13.

b K'UTUL RAQAL:

Q'etq'etil.

28 a Isa. 3:16–24.

ut neke'xye—Naqab'antioxi, at Dios, xb'aan naq laa'o jun tenamit sik'b'il ru aab'aan, naq jalaneb' chik te'oso'q.

29 Relik chi yaal, ut neke'xye naq xak'e chixnaweb' naq maa-jun Kristo taawanq.

30 At Qaawa' Dios, jo' najtil chik taakanab' naq xkomon li maa'usilal ut li q'etok paab'aal a'in taawanq sa' xyanq li tenamit a'in? At Qaawa', chak'ehaq taxaq inmetz'ew, re tinkuy xnumsinkil xmajelal inkawilal. Xb'aan naq nalaj inkawilal, ut a' maa'usilal sa' xyanq li tenamit a'in naxrahob'tesi li waam.

31 At Qaawa', numtjenaq xrahil inch'ool; chak'ojob'aq taxaq li waam "rik'in li Kristo. At Qaawa', chak'ehaq taxaq chiwanq inmetz'ew, re tinnumsi rik'in kuyuk li ch'a'ajkilal a'in li taachalq sa' inb'een, xb'aan xmaa'usilal li tenamit a'in.

32 At Qaawa', chak'ojob'aq taxaq li waam, ut chinaakanab' taxaq chi usaak, ut jo'kaneb' ajwi' li wech aj k'anjel li wankeb' wik'in—relik chi yaal, laj Ammon, ut laj Aaron, ut laj Omner, ut jo'kan ajwi' laj Amulek ut laj Tzeesrom, ut jo'kaneb' ajwi' li "wiib'eb' li walal—relik chi yaal, chixjunileb' a'in chak'ojob'aqeb' taxaq xch'ool, at Qaawa'. Relik chi yaal, chak'ojob'aq taxaq raameb' rik'in li Kristo.

33 Chak'ehaq taxaq reheb' naq che'wanq xmetz'ew, re te'xnumsi li ch'a'ajkilal li taachalq sa' xb'eeneb' xb'aan xmaa'usilal li tenamit a'in.

34 At Qaawa', "chak'ehaq taxaq qe naq cho'usaaq sa' xk'amb'aleb' wi'chik aawik'in rik'in li Kristo.

35 K'e reetal, at Qaawa', nim xloq'al li "raameb', ut naab'al reheb' qas qiitz'ineb'; jo'kan ut, chak'ehaq qe, at Qaawa', wankilal ut xchaab'ilal li na'leb' re taqak'ameb' wi'chik aawik'in a' qas qiitz'in a'in.

36 Anajwan kik'ulman naq chirix naq laj Alma kixye li aatin a'in, naq "kixk'e li ^bruq' sa' xb'eeneb' chixjunil li wankeb' rik'in. Ut k'ehomaq reetal, naq kixk'e li ruq' sa' xb'eeneb', ke'nujak rik'in li Loq'laj Musiq'ej.

37 Ut chirix a'an ke'xjachi rib' li jun rik'in li jun chik, ut "moko ke'xk'oxla ta k'a'ru te'xtzeka, malaj k'a'ru te'ruk', malaj k'a'ru te'xtiqib' wi' rib'.

38 Ut li Qaawa' kixk'e li taak'anjelaq reheb' re naq ink'a' te'tz'okaaq, chi moko te'chaqiq re; relik chi yaal, ut kixk'eheb' ajwi' xmetz'ew, re naq maajun paay chi "ch'a'ajkilal te'xnumsi, ka'ajwi' naq sub'b'il rib' sa' sahil ch'oolejil chirix li Kristo. Ut ki'ux a'in jo' chanru lix tij laj Alma, ut a'in xb'aan naq kitijok rik'in ^bpaab'aal.

31 a Jwan 16:33.

32 a Alma 31:7.

34 a 2 Ne. 26:33.

35 a K'UTUL RAQAL:

Aamej—Lix loq'aleb' li aamej.

36 a 3 Ne. 18:36–37.

b K'UTUL RAQAL: Uq'ej, xk'eeb'al.

37 a Mat. 6:25–34;

3 Ne. 13:25–34.

38 a Mat. 5:10–12;

Mos. 24:13–15;

Alma 33:23.

b K'UTUL RAQAL:

Paab'aal.

CH'OL 32

Laj Alma naxtzoleb' li neb'a' li tuulanob' resinb' ileb' xb'aan xch'a'ajkilaleb'—Li paab'aal, a'an xyo'oninkil li k'a'ru moko ilb'il ta ru, li yaal—Laj Alma naxch'olob' xyaalal naq eb' li anjel neke'k'anjelak chiruheb' li winq, li ixq, ut eb' li kok'al—Laj Alma naxjuntaq'eeta li aatin rik'in jun li iyaj—Tento rawb'al ut xch'olaninkil—Chirix a'an naniman choq' xtoonil li che' li nach'oqe' wi' li ru che' re li yu'am chi junelik. Wan na 74 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT kik'ulman naq xkoheb', ut ke'ok chixjultikankil li raatin li Dios chiruheb' li tenamit, ut ke'ok sa' xch'utleb'aaleb', ut sa' rochoheb'; relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' ke'xjultika li aatin sa' lix b'eheb'.

2 Ut kik'ulman naq chirix naab'al li k'anjel sa' xyanqeb', ke'ok chi usaak sa' xyanqeb' li "ani neb'a' reheb' li tenamit; xb'aan naq k'ehomaq reetal, eb' a'an ke'isiik chaq sa'eb' li ch'utleb'aal xmaak xyibal ru li raq'eb'—

3 Jo'kan naq moko kanab'انب'ileb' ta chi ok sa'eb' lix ch'utleb'aaleb' re xloq'oninkil li Dios, xb'aan naq ilb'ileb' jo' tz'ajnil; jo'kan naq neb'a'eb'; relik chi yaal, ilb'ileb' xb'aaneb' li ras riitz'in jo' li tz'aj natz'eqman; jo'kan naq "neb'a'eb'

jo' chanru li k'a'aq re ru re li ru-chich'och'; ut neb'a'eb' ajwi' sa' xch'ooleb'.

4 Anajwan, naq yoo laj Alma chixtzolb'al ut chiraatinankil li tenamit sa' xb'een li tzuul Onidah, kichal jun nimla ch'uut chi tenamit rik'in, a'aneb' li yooko wi' chi aatinak, wankeb' wi' li "neb'a'eb' sa' xch'ool, xb'aan xneb'a'ileb' jo' chanru li k'a'aq re ru re li ruchich'och'.

5 Ut eb' a'an ke'chal rik'in laj Alma, ut li jun li kiwan choq' xb'eenil sa' xyanqeb' kixye re: K'e reetal, "k'a'ru te'xb'aanu li was wiitz'in a'in, xb'aan naq xik' ilb'ileb' xb'aaneb' chixjunil li winq xmaak xneb'a'ileb', relik chi yaal, ut q'axal wi'chik xb'aaneb' laj tij chiqu; xb'aan naq eb' a'an ^bkohe'risi chaq sa'eb' li qach'utleb'aal li kook'anjelak chi numtajenaq re xkab'lankil rik'in tz'aqal li quq'; ut kohe'risi chaq xb'aan xnumtajenaqil li qaneb'alil, ut maak'a' qana'aj re xloq'oninkil li qaDios; k'e ut reetal, "k'a'ru taqab'aanu?

6 Ut anajwan naq kirab'i a'in laj Alma, kixsutq'isi rib', chi k'eeb'il tz'aqal li rilob'aal re, ut ki'ilok rik'in nimla sahil ch'oolejil, xb'aan naq kixk'e reetal naq "tuulanob'-resinb'ileb' xch'ool chi yaal xb'aan ^bxch'a'ajkilaleb', ut wankeb' chi "kawresinb'il re rab'inkil li aatin.

7 Jo'kan naq maak'a' chik kixye re li jun ch'uut chik chi tenamit;

32 2a K'UTUL RAQAL:
Neb'a'.
3a Alma 34:40.
4a K'UTUL RAQAL:
Neb'a'—Neb'a' sa'

musiq'ej.
5a Prov. 18:23.
b Alma 33:10.
c Hech. 2:37-38.
6a K'UTUL RAQAL:

Tuulan xch'ool.
b K'UTUL RAQAL:
Ch'a'ajkilal.
c Alma 16:16-17;
Tz. ut S. 101:8.

kixye' b'an li ruq', ut kixjap re chiruheb' li kiril, li tz'aqal yot'b'ileb' xch'ool, ut kixye reheb':

8 Nink'e reetal naq "kub'e-naq eech'ool; ut wi jo'kan, osob'tesinb'ilex.

9 K'ehomaq reetal lee komon kixye, K'aru taqab'aanu?—xb'aan naq isinb'ilo chaq sa'eb' li qach'utleb'aal, jo'kan naq ink'a' naru naqaloq'oni li qaDios.

10 K'ehomaq reetal ninye eere, ma nekek'oxla tab'i' naq ink'a' nekexru "chixloq'oninkil li Dios, ka'ajwi' sa'eb' lee ch'utleb'aal?

11 Ut jo'kan ajwi', nawaj xpatz'b'al, ma nekek'oxla tab'i' naq ink'a' naru nekeloq'oni li Dios, ka'ajwi' jun sut chiru li xaman?

12 Ninye eere, us ajwi' naq isinb'ilex chaq sa'eb' lee ch'utleb'aal, re naq tuulanaq eech'ool, ut re teetzol "xchaab'ilal li na'leb'; xb'aan naq tento naq teetzol li chaa-b'il na'leb'; xb'aan naq a' rik'in naq isinb'ilex chaq, naq xik' ilb'ilex xb'aaneb' lee ras eeriitz'in xb'aan xnumtajenaqil ^beeneb'a'il, naq k'amb'ilex sa' li kub'enaqil ch'oolej; xb'aan naq chi minb'il eeru kexk'ame' chi tuulano'k eech'ool.

13 Ut anajwan, rik'in naq minb'il eeru chi tuulano'k eech'ool, osob'tesinb'ilex, xb'aan naq wan naq jun li winq, wi minb'il ru chi tuulano'k xch'ool, naxsik' xjalb'al

xk'a'uxl; ut anajwan relik chi yaal naq ani naxjal xk'a'uxl tixtaw ruxtaanankil ru, ut ani natawok ruxtaanankil ru ut "nakuyuk toj sa' roso'jik, a'an ajwi' taakoleq.

14 Ut anajwan, jo' kinye eere, naq rik'in naq minbil eeru chi tuulano'k eech'ool osob'tesinb'ilex, ma ink'a' nekek'oxla naq q'axal wi'chik osob'tesinb'ileb' li ani chi yaal neke'xtuulanob'resi rib' xb'aan li aatin?

15 Relik chi yaal, li ani chi yaal naxtuulanob'resi rib', ut naxjal xk'a'uxl chirix lix maak, ut nakuyuk toj sa' roso'jik, a'an ajwi' taa'osob'tesiiq—relik chi yaal, q'axal wi'chik osob'tesinb'ilaq chiruheb' li ani minb'ileb' ru chi tuulano'k xch'ooleb' xb'aan xnumtajenaqil lix neb'a'ileb'.

16 Jo'kan ut, osob'tesinb'ileb' li "neke'xtuulanob'resi rib'eb' chi ink'a' minb'ileb' ru chi tuulano'k xch'ooleb'; malaj ut sa' jalan chik aatin, osob'tesinb'il li ani napaa-b'ank re li raatin li Dios, ut nakub'e xha' chi maak'a' xjipil xch'ool, relik chi yaal, chi ink'a' xk'ame' chixnawb'al li aatin, malaj xmine' ajwi' ru chixnawb'al, re taaruuq te'xpaab'.

17 Relik chi yaal, wankeb' naab'al li neke'yehok re: Wi taak'ut chiqu jun "eetalil nachal chaq sa' choxa, chirix a'an taqanaw chi ch'olch'o, toja' ut naq toopaab'anq.

18 Anajwan ninpatz', ma paab'aal

8a Mat. 5:3–5.
10a K'UTUL RAQAL:
Loq'onink.
12a Ekl. 4:13.

b Prov. 16:8.
13a Alma 38:2.
16a K'UTUL RAQAL:
Tuulan xch'ool.

17a K'UTUL RAQAL:
Eetalil.

a'in? K'ehomaq reetal, ninye eere, Ink'a', xb'aan naq wi junaq winq naxnaw k'a'ruhaq, moko na'ajman ta naq "taapaab'anq, xb'aan naq ak naxnaw.

19 Ut anajwan, ma toja' ta chik ink'a' majewanb'il li ani "nana-wok re li rajom li Dios ut ink'a' naxb'aanu, chiru li ani yal na-paab'an, malaj yal wan rajb'al naq taapaab'anq, ut nat'ane' sa' li q'e-tok aatin?

20 Anajwan li na'leb' a'in tento teetz'il rix laa'ex. K'ehomaq reetal ninye eere, naq chi junpak'al wan jo' chanru ajwi' naq wan chi junpak'al chik; ut taawanq choq' re li junjunq chi winq jo' chanru xk'anjel.

21 Ut anajwan jo' xinye chirix li "paab'aal—li paab'aal maawa' xnawb'al chi tz'aqal tz'aqal li k'a'aq re ru; jo'kan ut, wi wan eepaab'aal b'nekeyo'oni k'a'aq re ru li 'moko ilb'il ta ru, li yaal.

22 Ut anajwan k'ehomaq reetal, ninye eere naq nawaj raj naq taajultiko'q eere, naq li Dios naruxtaanaheb' ru chixjunil li neke'paab'ank re li xk'ab'a'; jo'kan naq naraj xb'een wa naq texpaab'anq, relik chi yaal, chirix ajwi' li raatin.

23 Ut anajwan, a'an, rik'ineb' li anjel, naxk'e li raatin reheb' li winq; relik chi yaal, "ink'a' ka'ajwi' reheb' li winq, reheb' ajb'an wi' li ixq. Anajwan moko chixjunil ta

a'in; eb' li ^bkok'al wan li aatin naxk'eeman k'iila sut reheb', li naxsach xna'leb'eb' li nim xna'leb'eb' ut li tzolb'ileb'.

24 Anajwan ut, ex was wii-tz'in raarookex inb'aan, jo' xeraj xnawb'al wik'in k'aru teeb'aanu xb'aan naq tawasinb'ilex ut isinb'ilex chaq—anajwan ink'a' nawaj naq teek'oxla naq nawaj raqok aatin cherix, ka'ajwi' jo' chanru li k'aru yaal—

25 Xb'aan naq moko ninye ta naq chejunilex minb'il eeru chi tuulano'k eech'ool; xb'aan naq ninpaab' chi yaal naq wankeb' sa' eeyanq li te'xtuulanob'resi raj rib', maak'a' naxye chan ru li wankeb' wi'.

26 Anajwan, jo' xinye chirix li paab'aal—naq maawa' xnawb'al chi tz'aqal re ru—jo'kan ajwi' naq wan rik'in li waatin. Moko naru ta teenaw chirix xyaalalil sa' xtik-lajik, chi tz'aqal re ru, jo' chanru ajwi' naq li paab'aal maawa' nawok chi tz'aqal re ru.

27 A'b'anan k'ehomaq reetal, wi taa'ajq eeru ut teewaklesi lee reek'ahom, re ajwi' xyalb'al rix li waatin, ut teek'anjela yal ta jun miin raqal li paab'aal, relik chi yaal, wi yal ta naru cheru "rajb'al paab'aank, kanab'omaq chi k'anjelak eerik'in lee rajom a'in, toj reetal naq nekexpaab'an toj b'ar nekexru chixk'eeb'al xna'aj jun raqal li waatin.

18a Eter 12:12, 18.

19a Jwan 15:22–24.

21a Jwan 20:29; Heb. 11.

b K'UTUL RAQAL:

Yo'onink.

c Eter 12:6.

23a Joel 2:28–29.

b Mat. 11:25;

Luk. 10:21;

3 Ne. 26:14–16;

Tz. ut S. 128:18.

27a Mar. 11:24.

28 Anajwan taqajuntaq'eeta li aatin rik'in jun "iyaj. Anajwan, wi nekek'e xna'aj re taaruuq chi awmank jun li ^biyaj sa' lee ^cch'ool, k'ehomaq reetal, wi a'an jun iyaj li yaal, malaj jun chaab'il iyaj, wi ink'a' neketz'eq xb'aan ^dxmaak'a'il lee paab'aal, re teetz'eqtaana lix Musiq' li Qaawa', k'ehomaq reetal, taa'ok chi siipook sa' lee ch'ool; ut naq nekereek'a li siipook a'in, tex'ok chixyeeb'al sa' lee ch'ool—Tento naq chaab'ilaq li iyaj a'in, malaj ut naq chaab'il li aatin, xb'aan naq na'ok chixnimob'resinkil li waam; relik chi yaal, na'ok chixkutanob'resinkil ^einnawom, relik chi yaal, na'ok chi tamk xsahil choq' we.

29 K'ehomaq ut reetal anajwan, ma ink'a' raj tixnimob'resi a'in lee paab'aal? Ninnye eere, yaal ajwi'; a'b'anan toj maji' naniman toj reetal naq nawb'il chi tz'aqal re ru.

30 A'ut k'ehomaq reetal, naq nasiipo li iyaj, ut namoq, ut na'ok chi nimank, rik'in a'an tento teeye naq chaab'il li iyaj; xb'aan naq k'ehomaq reetal, nasiipo, ut namoq, ut na'ok chi nimank. Anajwan ut, k'ehomaq reetal, ma ink'a' tixnimob'resi a'in lee paab'aal? Yaal, tixnimob'resi lee paab'aal: xb'aan naq teeye, Ninnaw naq a'in jun li chaab'il iyaj, xb'aan naq k'ehomaq reetal, namoq ut na'ok chi nimank.

31 Anajwan ut, k'ehomaq reetal, ma nekenaw chi tz'aqal naq a'in jun li chaab'il iyaj? Ninnye eere, Yaal; xb'aan naq li junjunq chi iyaj na'uuchin a' yal "k'a' chi iyajil.

32 Jo'kan ut, wi jun li iyaj naniman, chaab'il a'an, a'b'an wi ink'a' naniman, k'ehomaq reetal, moko us ta, jo'kan naq natz'eqman.

33 Ut anajwan, k'ehomaq reetal, rik'in naq xeb'aanu li yalok-ix, ut xeraw li iyaj, ut nasiipo ut namoq ut na'ok chi nimank, tento teenaw naq chaab'il li iyaj.

34 Anajwan ut, k'ehomaq reetal, ma tz'aqal re ru "eenawom? Yaal, tz'aqal re ru eenawom sa' li na'leb' a'an, ut moko wan ta chik chi k'anjelak ^beepaab'aal; ut a'in xb'aan naq nekenaw, xb'aan naq nekenaw naq li aatin xnimob'resi lee raam, ut nekenaw ajwi' naq xmoq chaq, naq lee nawom na'ok chi kutanob'resiik, ut lee 'k'a'uxl na'ok chi nimob'resiik.

35 Ma ink'a' ut tz'aqal yaal a'in? Ninnye eere, yaal, xb'aan naq a'an "saqen; ut yalaq k'a'ru saqen, a'an chaab'il, xb'aan naq naru xk'eeb'al reetal, jo'kan naq tento teenaw naq chaab'il; ut anajwan k'ehomaq reetal, chirix naq xeyal xsahil li saqen a'in, ma tz'aqal re ru eenawom?

36 K'ehomaq reetal ninnye eere, Ink'a', chi moko naru nekekanaab' lee paab'aal, xb'aan naq

28a Alma 33:1.
b Luk. 8:11.
c K'UTUL RAQAL:
Ch'ooloj.
d Mat. 17:20.
e K'UTUL RAQAL:

Tawom ru.
31a Gen. 1:11–12.
34a K'UTUL RAQAL:
Nawok, xnawom.
b Eter 3:19.
c K'UTUL RAQAL:

K'a'uxlej.
35a Jwan 3:18–21.
K'UTUL RAQAL:
Saqen, lix saqen li
Kristo.

ka'ajwi' xek'anjela lee paab'aal re rawb'al li iyaj, re teeb'aanu li yalok-ix re xnawb'al ma chaa-b'il li iyaj.

37 Ut k'ehomaq reetal, naq na'ok chi nimank li che', teeye: Chiqach'olani rik'in xnimal li qasak'ahil, re tixchap xxe', re naq taanimanq, ut taa'uuchinq choq' qe. Anajwan ut k'ehomaq reetal, wi nekech'olani rik'in xnimal eesak'ahil tixchap xxe', ut taanimanq, ut taa'uuchinq.

38 A'b'an wi "nekekanab' rilb'al li che', ut ink'a' nekek'oxla xch'olaninkil, k'ehomaq reetal maajun xxe' tixchap; ut naq taachalq xtiqwal li saq'e ut tixk'at, rik'in naq maak'a' xxe' nachaqik, ut nekemich' ut neketz'eq chaq.

39 Anajwan, a'in moko xb'aan ta naq ink'a' chaab'il li iyaj, chi moko xb'aan naq ink'a' raj atawaal ru li ruuchinihom; a'an b'an xb'aan naq moko chaab'il ta lee "ch'och', ut ink'a' teech'olani li che', jo'kan naq ink'a' naru nekek'ul li naruuchini.

40 Ut chi jo'kan, wi ink'a' teech'olani li aatin, rik'in rilb'al chi ub'ej li ruuchinihom rik'in rilob'aal li paab'aal, maajo'q'e texruuq chixch'oqb'al ru li "che' re li yu'am.

41 A'b'an wi teech'olani li aatin, relik chi yaal, teech'olani li che' naq na'ok chi nimank, rik'in lee paab'aal, rik'in xyalb'al anchal eeqe, ut rik'in "kuyuk, ut teeril

chi ub'ej li ruuchinihom, a'an tixchap xxe', ut k'ehomaq reetal, a'anaq jun xtoonali che' li 'taanimanq choq' re li yu'am li june-lik taawanq.

42 Ut sa' xk'ab'a' lix "yalb'al eeqe ut lee paab'aal ut lee kuyum rik'in li aatin sa' xch'olaninkil, re naq taaruuq tixchap xxe' aawik'in, k'ehomaq reetal, moko taanajto'q ta chik naq b'teech'oq li ruuchinihom, li q'axal loq', li ki' w'ichik chiru chixjunil k'a'ru ki', ut li saq w'ichik chiru chixjunil li k'a'ru saq; relik chi yaal, ut saq ru w'ichik chiru chixjunil li k'a'ru saq ru; ut teeyal xsahil li ru che' a'in toj reetal naq texnujaq, re naq ink'a' textz'okaaq, chi moko taa-chaqiq eere.

43 Chirix a'an, ex was wiitz'in, teeq'ol reeqaj lee paab'aal, ut lix yalb'al eeqe, ut lee kuyum, ut xnajtil lee royb'eni hom, naq xeroyb'eni naq li che' taa'uuchinq choq' eere.

CH'OL 33

Laj Tzenos kixk'ut naq eb' li wingtento te'tijoj ut te'loq'oning yalag b'ar wankeb' wi', ut naq isinb'il li raqb'a-aatin sa' xk'ab'a' li K'ajolb'ej—Laj Tzenok kixk'ut naq nak'eeman li uxtaan sa' xk'ab'a' li K'ajolb'ej—Laj Moises sa' li yamyookil ch'och' kixtaqsi jun reetalil li

38a K'UTUL RAQAL:
Q'etok paab'ank.
39a Mat. 13:5.
40a Gen. 2:9;

1 Ne. 15:36.
41a K'UTUL RAQAL:
Kuyuk.
b Alma 33:23;

Tz. ut S. 63:23.
42a K'UTUL RAQAL:
Yalok q'e.
b 1 Ne. 8:10–12.

Ralal li Dios. Wan na 74 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN chirix naq laj Alma kixye li aatin a'in, eb' a'an ke'x-taqla xpatz'b'al re ma tento te'x-paab' "junaj chi Dios, re te'ruuq chixk'ulb'al li ru che' a'in li ki'aatinak wi', malaj ut chan ru naq te'raw li ^biyaj, malaj li aatin li ki'aatinak wi', li kixye naq tento taa'awmanq sa' xch'ooleb', malaj ut chan ru naq te'ok chixk'anje-lankil xpaab'aaleb'.

2 Ut laj Alma kixye reheb': K'e-homaq reetal, laa'ex keye naq "ink'a' nekexru chixloq'oninkil lee Dios xb'aan naq isinb'ilex chaq sa'eb' lee ch'utleb'aal. A'b'anan k'ehomaq reetal, ninye eere, wi nekek'oxla naq ink'a' nekexru chixloq'oninkil li Dios, k'a'jo' nekexsach, ut tento raj teetz'il rixeb' li ^bloq'laj hu; wi nekek'oxla naq neke'xk'ut a'in cheru, ink'a' neketa-web' xyaalal.

3 Ma jultik eere naq eerilom li k'a'ru kixye laj "Tzenos, li profeet najter, chirix li tijok malaj li ^bloq'onink'?

4 Xb'aan naq a'an kixye: Laa'at aj uxtaanat, at Dios, xb'aan naq xawab'i lin tij, naq kinwan ajwi' sa' li yamyookil ch'och'; relik chi yaal, laa'at aj uxtaanat chaq naq kintijok chirixeb' li wankeb' choq' "aj

xik' ilonel chiwu, ut laa'at xasut-q'isiheb' wik'in.

5 Relik chi yaal, at Dios, ut laa'at aj uxtaanat chaq wik'in naq kin'elajin chawu sa' "inch'och'; naq kin'elajin chawu sa' lin tij, ut laa'at kinaawab'i.

6 Ut jo'kan wi'chik, at Dios, naq kinsutq'i sa' wochoch kinaawab'i sa' intij.

7 Ut naq kin'ok sa' "intz'aptz'ookil na'aj, at Qaawa', ut kintijok aawe, kinaawab'i.

8 Relik chi yaal, laa'at nakawux-taanaheb' ru laa walal aak'ajol naq neke'elajin chawu, re te'ab'iiq aab'aan ut moko xb'aaneb' ta li winq, ut taawab'iheb'.

9 Relik chi yaal, at Dios, laa'at kawuxtaana wu, ut kawab'i li welajihom sa' xyanqeb' laa ch'utam.

10 Relik chi yaal, ut kinaawab'i ajwi' naq "isinb'ilin chaq ut xik' ilb'ilin xb'aaneb' li xik' neke'ilok we; relik chi yaal, kawab'i li welajihom, ut katjosq'o' rik'ineb' li xik' ke'ilok we, ut kawula'aniheb' sa' laa josq'il rik'in li sache'k sa' junpaat.

11 Ut kinaawab'i xb'aan inch'a'ajkilal ut x'anchalil inch'ool; ut a' xb'aan laa Walal naq kawuxtaana wu chi jo'kan, jo'kan naq tin'elajinq chawu sa' chixjunil inch'a'ajkilal, xb'aan naq aawik'in wan xsahil inch'ool, xb'aan

33 1a 2 Ne. 31:21;
Mos. 15:2–4.
b Alma 32:28–43.
2a Alma 32:5.
b Alma 37:3–10.
3a K'UTUL RAQAL:

Loq'laj hu (eb' li)—
Eb' li loq'laj hu li
sachenaq; Tzenos.
b K'UTUL RAQAL:
Loq'onink.
4a Mat. 5:44.

5a Alma 34:20–25.
7a Mat. 6:5–6;
Alma 34:26.
10a Alma 32:5.

naq kawisiheb' chaq sa' inb'een laa raqb'a-aatin, sa' xk'ab'a' laa Walal.

12 Ut anajwan laj Alma kixye reheb': Ma nekepaab'eb' li "loq'laj hu a'an li tz'iib'انب' il xb'aaneb' li ke'wan chaq najter?

13 K'ehomaq reetal, wi nekepaab', tento teepaab' li kixye laj "Tzenos; xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an kixye: Laa'at kawisiheb' laa raqb'a-aatin, sa' xk'ab'a' laa Walal.

14 Anajwan k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in, nawaj raj xpatz'b'al ma xeril li tz'iib'انب' il sa'eb' li loq'laj hu? Wi ut eerilom, chan put ru naru naq ink'a' teepaab' li Ralal li Dios?

15 Xb'aan naq "moko tz'iib'انب' il ta naq ka'ajwi' laj Tzenos ki'aatinak chirix li k'a'aq re ru a'in; laj "Tzenok b'an ki'aatinak ajwi' chirix li k'a'aq re ru a'in—

16 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an kixye: Yoo aajosq'il, at Qaa-wa' rik'in li tenamit a'in, xb'aan naq ink'a' te'raj xtawb'al ru laa wuxtaan li kak'e sa' xb'eeneb' sa' xk'ab'a' laa Walal.

17 Ut anajwan, ex was wiitz'in, nekeril naq jun chik profet li kiwan najter kixch'olob' xyaalal li Ralal li Dios, ut rik'in naq eb' li tenamit ink'a' ke'raj xtawb'al ru li raatin "ke'xkamsi chi pek.

18 A'ut k'ehomaq reetal, moko chixjunil ta a'in; moko ka'ajeb' ta wi' a'in li ke'aatinak chirix li Ralal li Dios.

19 K'ehomaq reetal, a'an kixyehe' resil xb'aan laj "Moises; relik chi yaal, ut k'ehomaq reetal naq "kitaqsiik jun 'eetalil sa' li yamyookil ch'och', re naq ani taa'iloq re taawanq xyu'am. Ut naab'al ke'ilok ut ke'wan xyu'am.

20 A'b'an moko k'iheb' ta li ke'tawok xyaalal li k'a'aq re ru a'in, ut a'in xb'aan xkawil li raameb'. A'ut ke'wan naab'al li q'axal kawujenaqeb', jo'kan naq ink'a' ke'raj ilok, jo'kan naq ke'oso'. Ut a'in xyaalalil naq ink'a' ke'ilok, xb'aan naq moko neke'xpaab' ta naq "tixk'irtesiheb'.

21 Aay, ex was wiitz'in, wi ta taaruq texk'irtesiiq yal rik'in xb'eresinkil lee rilob'aal re taaruq texk'irtesiiq, ma ink'a' raj tex'iloq sa' junpaat, malaj ut teeraj raj b'an xkawob'eresinkil lee raam chi maak'a' eepaab'aal, ut texq'emo'q raj, re naq ink'a' raj teeb'eresi lee rilob'aal, re b'an tex'oso'q raj?

22 Wi jo'kan, rahilal taachalq sa' eeb'een; wi b'an ink'a', b'eresihomaq b'i' lee rilob'aal, ut "tikib'omaq xpaab'ankil li Ralal li Dios, naq a'an taachalq chixtojb'al rix lix tenamit, ut naq a'an tixk'ul rahilal ut taakamq re "xtojb'al rix lix

12a K'UTUL RAQAL:
Loq'laj hu (eb' li).

13a Alma 34:7.

15a Jak. 4:4.

b 1 Ne. 19:10;

Alma 34:7.

17a K'UTUL RAQAL:

Kamsinb'il sa'
xk'ab'a' xpaab'aal.

19a Deut. 18:15, 18;

Alma 34:7.

b Jwan 3:14;

Hel. 8:14–15.

c Num. 21:9;

2 Ne. 25:20;

Mos. 3:15.

20a 1 Ne. 17:40–41.

22a Alma 32:27–28.

b Alma 22:14; 34:8–9.

maakeb'; ut naq a'an 'taawakliiq chaq wi'chik sa' xyanqeb' li kame-naq, li tixk'e chi uxmanq li ^dwakliik chi yo'yo, re naq chixjunileb' li winq te'xaqliiq chiru, re taara-qe'q aatin chirixeb' sa' li kutan re roso'jik ut re raqb'a-aatin, a' yaal jo' chanru 'xk'anjeleb'.

23 Ut anajwan, ex was wiitz'in, nawaj naq ^ateeraw li aatin a'in sa' lee ch'ool, ut naq na'ok chi siipook, chi jo'kan teech'olani rik'in lee paab'aal. Ut k'ehomaq reetal, a'an taa'ok choq' jun xtoonali che', li ^btaanimanq eerik'in toj sa' li yu'am li junelik taawanq. Toja' ut naq li Dios chixk'ehaq eere naq seeb'aq lee ^criiq, xb'aan li sahil ch'oolejil chirix li Ralal. Chixjunil ut a'in naru nekeb'aanu wi nekeraj. Amen.

CH'OL 34

Laj Amulek naxch'olob' xyaalal naq li aatin wan rik'in li Kristo choq' re li kolb'a-ib'—Wi ink'a' taa'uxq xtojb'al rix li maak, chixjunileb' li winq tento te'oso'q—Chixjunil lix chaq'rab' laj Moises naxk'ut xyaalal naq mayejanb'ilaq li Ralal li Dios—Li junelikil k'uub'anb'il na'leb' re li tojb'al-ix nachal xb'aan li paab'aal ut li jalb'a-k'a'uxlej—Chextijoj re xk'ulb'al li osob'tesink, re li yu'am a'in ut re li musiq'ej—Li yu'am a'in a'an li kutan tento te'xkawresi wi' rib' li

winq chixk'ulb'al li Dios—Chek'anjela lee kolb'al rik'in eexiw chiru li Dios. Wan na 74 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq laj Alma kixye li aatin a'in reheb', kichunla chi ch'och', ut kiwakli laj ^aAmulek ut ki'ok chixtzolb'aleb', ut kixye:

2 Ex was wiitz'in, nink'oxla naq moko naru ta naq maak'a' xenaw chirix li k'a'aq re ru ak yeeb'il chirix lix k'ulunik li Kristo, li k'utb'il qab'aan naq Ralal li Dios; relik chi yaal, ninnaw naq kik'ute' cheru ^ali na'leb' a'in chi naab'al naq maji' nekejach chaq eerib' sa' qayanq.

3 Ut jo' xepatz' re li was wiitz'in raaro inb'aan naq tixk'e chennaw k'aru tento teeb'aanu, xb'aan lee ch'a'ajkilal; ut a'an ki'aatinak b'ayaq re xkawresinkil lee k'a'uxl; relik chi yaal, ut kirelaji cheru naq wanq eepaab'aal ut eekuyum—

4 Relik chi yaal, naq tz'aqalaq eepaab'aal re ^arawb'al li aatin sa' lee ch'ool, re naq teeyal xtz'ilb'al rix lix chaab'ilal.

5 Ut laa'o xqak'e reetal naq li nimla patz'om li wan sa' eek'a'uxl a'an ma wan li aatin rik'in li Ralal li Dios, malaj ut ma maajun Kristo taawanq.

6 Ut laa'ex xek'e ajwi' reetal naq lin komon xk'ut xyaalal cheru, sa' k'iila na'leb', naq li ^aaatin

22 c K'UTUL RAQAL:
Wakliik chi yo'yo.
d Alma 11:44.
e K'UTUL RAQAL:
K'anjel.

23 a Alma 33:1; 34:4.
b Alma 32:41;
Tz. ut S. 63:23.
c Alma 31:38.
34 1 a Alma 8:21.

2 a Alma 16:13–21.
4 a Alma 33:23.
6 a Jwan 1:1, 14.

wan rik'in li Kristo choq' re li kolb'a-ib'.

7 Lin komon xye resil li raatin laj Tzenos, naq li tojb'al-ix nachal xb'aan li Ralal li Dios, ut resil ajwi' li raatin laj Tzenok; ut jo'kan ajwi' xye resil laj Moises, re xk'utb'al xyaalal naq yaal li k'a'aq re ru a'in.

8 Ut anajwan, k'ehomaq reetal, laa'in "tinch'olob' cheru injunes naq yaal li k'a'aq re ru a'in. K'ehomaq reetal, ninye eere, naq ninnaw naq taachalq li Kristo sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq, re xk'ulb'al sa' xb'een a'an li q'etok aatin re lix tenamit, ut naq a'an b'tixtoj rix lix maak li ruchich'och', xb'aan naq li Qaawa' Dios kiyehok re.

9 Xb'aan naq aajel ru naq taa'uxmanq jun "xtojb'al rix li maak; xb'aan naq jo' chanru xnimal ru li b'na'leb' k'uub'anb'il xb'aan li Junelik Dios, tento taa'uxmanq jun xtojb'al rix li maak, malaj ut chixjunileb' li winq tento te'oso'q chi maak'a' xjalb'al; relik chi yaal, chixjunileb' kawujenaqeb'; relik chi yaal, chixjunileb' 't'ane-naqeb' ut sachenageb', ut tento te'oso'q wi ink'a' taa'uxmanq xtojb'al rix li maak li aajel ru naq taa'uxmanq.

10 Xb'aan naq aajel ru naq

taawanq jun li xnimal ru ut roso'jikil "mayej; relik chi yaal, moko mayej ta re winq, chi moko re xul, chi moko k'aruhaq paay chi xik'anel xul; xb'aan naq maawa'aq winqil mayej; tento b'an naq taawanq li b'mayej chi 'maak'a' roso'jik, ut chi junelik.

11 Anajwan maajun winq wan li naru chixmayejankil xkik'el li taatoje'q wi' rix xmaak jalan chik. Anajwan wi junaq winq nakamsin, k'ehomaq reetal, li qachaq'rab', li "tiik ru, ma taarisi tab'i' xyu'am li riitz'in? Ninye eere, Ink'a'.

12 Li chaq'rab' naxpatz' b'an xyu'am li ani "xkamsin; jo'kan naq maak'a' chik wan, ka'ajwi' jun xtojb'al rix li maak li maak'a' roso'jik, li tz'aqalaq choq' re lix maak li ruchich'och'.

13 Jo'kan naq aajel ru naq taawanq jun xnimal ru ut roso'jikil mayej, ut chirix a'an taawanq, malaj aajel ru naq taawanq "roso'jik li hoyok kik'; toja' naq tz'aqlojenaq ru lix b'chaq'rab' laj Moises, relik chi yaal, taatz'aqloq ru chixjunil, li junjunq xtz'iib'ul ut xtz'uqil, ut maajun raqal sachb'ilaq.

14 Ut k'ehomaq reetal, a'in tz'aqal "xyaalalil li b'chaq'rab', li junjunq raqal naxk'ut xyaalal li

8a K'UTUL RAQAL:
Ch'olob'ank xyaalal.
b K'UTUL RAQAL:
Xtojb'al rix li maak.
9a Alma 33:22.
b Alma 12:22-33;
Mois. 6:62.
c K'UTUL RAQAL:
Xt'anik laj Adan ut li

xEva.
10a Mois. 5:6-7.
b K'UTUL RAQAL:
Mayejak.
c 2 Ne. 9:7.
11a Deut. 24:16;
Mos. 29:25.
12a K'UTUL RAQAL:
Teneb'anb'il

kamsiik; Kamsink.
13a 3 Ne. 9:17, 19-20.
b 3 Ne. 15:5.
14a Alma 30:3.
b K'UTUL RAQAL:
Chaq'rab' re laj
Moises.

xnimal ru ut roso'jikil 'majej a'an; ut li xnimal ru ut roso'jikil majej, a'anaq li Ralal li Dios, relik chi yaal, maak'a' roso'jik ut wan chi junelik.

15 Ut chi jo'kan a'an tixk'am chaq li "kolb'a-ib' reheb' chixjunil li te'-paab'anq re lix k'ab'a'; a'in ut rajb'al li roso'jikil majej a'in, re xk'am-b'al chaq lix sa' ch'oolej aj uxtaan, li nanumta sa' xb'een lix patz'om li tiik ruhil na'leb', ut naxk'e jun b'e reheb' li winq re taaruq te'-wanq xpaab'aal choq' re li jalb'a-k'a'uxlej.

16 Ut chi jo'kan li "uxtaan naru chixk'eeb'al li k'a'ru elajinb'il xb'aan li ^btiik ruhil na'leb', ut naxsutiheb' rix rik'in ruq' li kole'k, a'ut li ani maajun paab'aal naxk'anjela re xjalb'al xk'a'uxl, k'eeb'il sa' xb'een chixjunil li chaq'rab' chirix li k'a'ru elajinb'il xb'aan li ^ctiik ruhil na'leb'; jo'kan naq ka'ajwi' re li ani wan xpaab'aal choq' re li jalb'a-k'a'uxlej na'uxman li xnimal ru ut junelikil ^dk'uubanb'il na'leb' re li tojb'al-ix.

17 Jo'kan ut, li Dios chixk'ehaq taxaq eere laa'ex, ex was wiitz'in, naq chex'ok chixk'anjelankil lee "paab'aal choq' re li jalb'a-k'a'uxlej, re tex'ok ^bchixpatz'b'al lix santil k'ab'a', re naq a'an taaruxtaana eeru;

18 Relik chi yaal, cherelaji ruxtaanankil eeru chiru, xb'aan naq a'an kaw xmetz'ew chi kolok.

19 Relik chi yaal, tuulanob'resihomaq eerib', ut chexkanaaq sa' li tijok chiru a'an.

20 Elajinqex chiru naq wankex sa' lee ch'och', relik chi yaal, sa' xb'een chixjunil lee ketomq.

21 "Elajinqex chiru sa'eb' lee rochoch, relik chi yaal, sa' xb'een chixjunil lee junkab'al, eq'la, wa'leb', ut ewu.

22 Relik chi yaal, elajinqex chiru chirix lix wankilaleb' li xik' neke'ilok eere.

23 Relik chi yaal, "elajinqex chiru chirix ^blaj tza, a'an aj xik' ilonel re chixjunil li ^ctiikilal.

24 Elajinqex chiru sa' xb'een li awb'il sa' lee ch'och', re tex'usaaq rik'in.

25 Elajinqex chirix lix ketomq lee ch'och', re taaruq te'tamq.

26 A'b'anan moko ka'aj ta wi' a'in; tento teehoy lee raam sa' lee "tz'aptz'ookil na'aj, ut sa' lee muqmuukil na'aj, ut sa' lee yamyookil ch'och'.

27 Relik chi yaal, ut naq ink'a' neke'elajin chiru li Qaawa', chiwanq "eech'ool chi ^bnujenaq, ut k'eeb'ilaq junelik chi tijok chiru a'an choq' re lee chaab'ilal, ut re ajwi' xchaab'ilaleb' li ani wankeb' chesutam.

14 c Tz. ut S. 138:35.

15 a K'UTUL RAQAL:
Kolb'a-ib'.

16 a K'UTUL RAQAL:
Uxtaan, uxtaanank.

b K'UTUL RAQAL: Tiik
ruhil na'leb'.

c Alma 12:32.

d K'UTUL RAQAL:

K'uub'anb'il na'leb'
re li tojb'al-ix.

17 a K'UTUL RAQAL:
Paab'aal.

b K'UTUL RAQAL:
Tijok.

21 a Sal. 5:1–3;
3 Ne. 18:21.

23 a 3 Ne. 18:15, 18.

b K'UTUL RAQAL:
Aj tza.

c K'UTUL RAQAL: Tiik
xch'ool, tiikilal.

26 a Mat. 6:5–6.

27 a K'UTUL RAQAL:
Ch'oolej.

b K'UTUL RAQAL:
K'oxlank sa' ch'oolej.

28 Ut anajwan k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in raarookex inb'aaan, ninye eere, meek'oxla naq a'in tz'aqal; xb'aaan naq chirix naq xeb'aanu chixjunil li k'a'aaq re ru a'in, wi neketz'eqtaana li "maak'a' k'aru re, ut li t'ust'u, ut ink'a' nekerula'ani li yaj ut li ch'a'ajkilanb'il, ut ink'a' ^bnekek'e xkomon li k'aru eere wi wan, reheb' li ani te'ajoq ru—Ninye eere, wi maajun reheb' a' k'a'aaq re ru a'in nekeb'aanu, k'ehomaq reetal, 'maak'a' xyaalal lee ^dtij, ut maak'a' na'ok wi' eere, ut chanchanex eb' laj ka'pak'al-u, li neke'tz'eqtaanank re li paab'aal.

29 Jo'kan ut, wi ink'a' najultiko' eere wank jo' aj ^arahonel, chanchanex li tz'aj, li natz'eqe' xb'aaaneb' laj k'uub'anel ch'iich' (xb'aaan naq maak'a' na'ok wi') ut nayeqe' rub'el roqeb' li winq.

30 Ut anajwan, ex was wiitz'in, nawaj raj naq chirix xk'ulb'al xk'ihal li k'utuk xyaalal, rik'in naq eb' li loq'laj tz'iib'amb'il hu neke'xch'olob' xyaalal li k'a'aaq re ru a'in, chexchalq ut ^achex'uuchinq choq' re li jalb'a-k'a'uxlej.

31 Relik chi yaal, nawaj raj naq chexchalq ut naq ink'a' chik teekawob'resi eeraam; xb'aaan naq k'ehomaq reetal, anajwan xq'ehil ut ^axkutankil lee kolb'al; ut

chi jo'kan, wi teejal eek'a'uxl ut ink'a' teekawob'resi lee raam, sa' junpaat taa'uxmanq choq' eere li nimla k'uub'amb'il na'leb' re li tojb'al-ix.

32 Xb'aaan naq k'ehomaq reetal, li yu'am a'in a'an xq'ehil re naq ^ate'xkawresi rib' li winq chixk'ulb'al li Dios; relik chi yaal, k'ehomaq reetal, lix kutankil li yu'am a'in a'an li kutan tento te'xb'aanu wi' li winq xk'anjeleb'.

33 Anajwan ut, jo' xinye eere junxil, rik'in naq xek'ul k'iila k'utuk xyaalal, chi jo'kan, nintz'aama cheru naq ^ameeb'ay xkutankil lix ^bjalb'al eek'a'uxl toj sa' roso'jik; xb'aaan naq chirix xkutankil li yu'am a'in, li k'eeb'il qe re xkawresinkil qib' choq' re li junelik q'e kutan, k'ehomaq reetal, wi ink'a' naqachaab'ilob'resi li qakutan naq wanko sa' li yu'am a'in, chirix a'an nachal li ^cq'ojoyin re ^daak'ab', li maajun k'anjel naru taab'aanumanq wi'.

34 Moko taaruuq ta teeye, naq k'amb'ilex sa' li xuwajel ^ach'a'ajkilal a'an, naq tinjal ink'a'uxl, naq tinsutq'iiq rik'in inDios. Ink'a', moko taaruuq ta teeye a'in; xb'aaan naq li musiq'ej ajwi' a'an li na'eechanink re lee tib'el sa' li hoonal naq nekex'el chaq sa' li yu'am a'in, li musiq'ej ajwi' a'an

28a K'UTUL RAQAL:
Neb'a'.

b K'UTUL RAQAL:
Lemoox, k'ehok
lemoox.

c Moro. 7:6–8.
d Mat. 15:7–8.

29a K'UTUL RAQAL:

Tz'aqal rahok.
30a Mat. 3:8; Alma 13:13.

31a Rom. 13:11–12.

32a 2 Ne. 2:21;
Alma 12:24; 42:4–6.

33a Hel. 13:38;
Tz. ut S. 45:2.

b K'UTUL RAQAL:

Jalok k'a'uxl, jalb'a-
k'a'uxlej.

c Jwan 9:4;
Tz. ut S. 45:17.

d K'UTUL RAQAL:
Q'ojoyin, musiq'ejil;
Kamk re musiq'ej.

34a Alma 40:13–14.

taawanq xwankil chireechanin-kil lee tib'el sa' li junelikil ru-chich'och' a'an.

35 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, wi xeb'ay xkutankil lix jalb'al eek'a'uxl toj sa' li kamk, k'ehomaq reetal, okenaqex ^arub'el xwankil lix musiq' laj tza, ut a'an ^bnekextz'ap choq' reechanihom; jo'kan naq lix Musiq' li Qaawa' risihom rib' eerik'in, ut maak'a' xna'aj eerik'in, ut laj tza wan anchal xwankil sa' eeb'een; ut a'in xwanjikeb' laj maak sa' roso'jik.

36 Ut a'in ninnaw, xb'aan naq li Qaawa' kixye naq a'an moko nawan ta sa'eb' li ^aochoch moko sant ta, sa' xch'oolob' b'an li ^btiikeb' xch'ool nawan; relik chi yaal, ut kixye ajwi' naq eb' li tiikeb' xch'ool te'k'ojlaaq sa' li rawa'b'ejihom, re ink'a' chik te'elq chaq; te'saqob' resiiq b'an li raq'eb' rik'in xkik'el li Karneer.

37 Ut anajwan, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, nawaj naq taajultiko'q eere li k'a'aq re ru a'in, ut naq ^ateesik' xk'an-jelankil eekolb'al rik'in eexiw chiru li Dios, ut naq ink'a' chik teeye naq maak'a'aq xk'ulunik li Kristo;

38 Naq ink'a' chik ^ateewech' rix li Santil Musiq'ej, naq teek'ul b'an,

ut teek'ul sa' eeb'een ^blix k'ab'a' li Kristo; naq teetuulanob'resi eerib' toj sa' li poqs, ut ^cteeloq'oni li Dios, sa' b'araq chi na'ajej wan-kex wi', sa' musiq'ej ut rik'in yaal; ut naq texwanq chi ^db'antioxink wulaj wulaj, xb'aan xk'ihal li ux-taan ut li osob'tesink li naxk'e sa' eeb'een.

39 Relik chi yaal, ut nintz'aama cheru, ex was wiitz'in, naq ^achexyo'leq rik'in tijok junelik, re naq ink'a' texjalb'ehiiq xb'aan li ^baa-leek xb'aan laj tza, re naq a'an ink'a' taanumtaaq sa' eeb'een, re naq moko texwanq ta chi taqlanb'il xb'aan a'an sa' roso'jik li kutan, xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an ^cmaajun chaab'ilal naxk'e choq' eeq'ajkamunkil.

40 Ut anajwan ex was wiitz'in raarookex inb'aan, nawaj xtz'aa-mankil cheru naq chiwanq ^aee-kuyum, ut naq chekuy rik'in chaab'ilal li k'iila paay chi ch'a'aj-kilal; naq ^bmeehob'eb' li neke'isink chaq eere xb'aan xnumtajenaqil eeneb'a'il, maare anchal tex'ok choq' aj maak chanchaneb' a'an;

41 Naq chiwanq b'an eekuyum, ut chenumsi rik'in chaab'ilal li ch'a'ajkilal a'an, rik'in jun eekawil yo'onihom naq sa' junaq kutan texhilanq chiru chixjunil lee ch'a'ajkilal.

35 a 2 Ne. 28:19–23.

b 2 Ne. 9:9.

36 a Mos. 2:37;

Alma 7:21;

Hel. 4:24.

b K'UTUL RAQAL: Tiik xch'ool, tiikilal.

37 a Filip. 2:12.

38 a K'UTUL RAQAL:

Wech'ok-ib'.

b Mos. 5:8;

Alma 5:38.

c K'UTUL RAQAL:

Loq'onink.

d Sal. 69:30;

Tz. ut S. 59:7.

K'UTUL RAQAL:

B'antiox, b'antioxink.

39 a K'UTUL RAQAL: K'a-ak'alenk, aj k'a-ak'alenel tenamit.

b K'UTUL RAQAL:

Aaleek, aalenk.

c Alma 30:60.

40 a K'UTUL RAQAL:

Kuyuk.

b Tz. ut S. 31:9.

CH'OL 35

Lix jultikankil li aatin naxsach xk'anjeleb' laj Tzoramita—Eb' a'an neke-risiheb' chaq li jalb'ileb' xch'ool, li neke'xjunaji rib' rik'in lix tenamit laj Ammon aran Jerxon—Laj Alma naraho' xch'ool xb'aan xmaa'usilaleb' li tenamit. Wan na 74 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN kik'ulman naq chirix naq laj Amulek kixk'e xraqik li aatin a'in, ke'risi rib' rik'in li ch'ut-ch'uukil tenamit ut kole'numeq junpak'al sa' li ch'och' Jerxon.

2 Relik chi yaal, ut li rela' li komon, chirix naq ke'xjultika li aatin chiruheb' laj Tzoramita, kole'numeq ajwi' junpak'al sa' li ch'och' Jerxon.

3 Ut kik'ulman naq chirix naq li jun raqal reheb' laj Tzoramita li na'nookeb' ru ke'xk'uub' xna'leb' sa' komonil chirix li aatin li kijultikaman chaq chiruheb', ke'chal xjosq'il xb'aan li aatin, xb'aan naq naxsach "xk'anjeleb', jo'kan naq ink'a' ke'raj ab'ink chiru li aatin.

4 Ut ke'xtaqla xch'utub'ankil chiru chixjunil li ch'och' chixjunileb' li tenamit, ut ke'xsik' xna'leb'eb' chirix li aatin li kiyeeman chaq.

5 Anajwan eb' lix taqlanel ut laj tij ut lix tzoloneleb' ink'a' ke'xk'e chixnaw li tenamit chirix li rajomeb', jo'kan naq sa' muqmu ke'xtaw xyaalal lix k'oxlahomeb' chixjunil li tenamit.

6 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'xtaw xyaalal lix k'oxlahomeb' chixjunil li tenamit, eb' li neke-wulak chiru li aatin yeeb'il chaq xb'aan laj Alma ut eb' lix komon ke'isiik chaq sa' li ch'och'; ut k'ihheb' a'an, ut kole'numeq ajwi' junpak'al sa' li ch'och' Jerxon.

7 Ut kik'ulman naq laj Alma ut eb' lix komon ke'k'anjelak chiruheb'.

8 Anajwan eb' lix tenamiteb' laj Tzoramita ke'chal xjosq'il rik'in lix tenamit laj Ammon li wankeb' chaq Jerxon, ut li xb'eenil aj taqlanel reheb' laj Tzoramita, rik'in naq a'an jun winq q'axal aj maak, kixtaqla xyeeb'al reheb' lix tenamit laj Ammon naq che'risi chaq sa' xch'och'eb' chixjunileb' li chalenaqeb' chaq rik'ineb' toj sa' xch'och'eb' a'an.

9 Ut k'iila rahilal kixyeechi'i xb'aanunkil reheb'. Anajwan ut eb' lix tenamit laj Ammon ink'a' ke'xxuwa ru li raatineb', jo'kan naq ink'a' ke'risiheb' chaq; ke'xk'uleb' b'an chixjunil li neb'a' reheb' laj Tzoramita li ke'numeq chaq rik'ineb'; ut "ke'xch'olaniheb', ut ke'xk'e raq'eb', ut ke'xk'e li ch'och' reheb' choq' reechanihomeb'; ut ke'k'ehok reheb' jo' chanru li ajb'il xb'aaneb'.

10 Anajwan a'in kireek'asiheb' laj Tzoramita chi josq'o'k rik'in lix tenamit laj Ammon, ut ke'ok chixjunajinkil rib'eb' rik'ineb' laj Lamanita, ut chireek'asinkileb' ajwi' a'an chi josq'o'k rik'ineb'.

11 Ut chi jo'kan eb' laj Tzoramita ut eb' laj Lamanita ke'ok chixkaw-resinkil rib' chi pleetik rik'in lix tenamit laj Ammon, ut rik'ineb' ajwi' laj Nefita.

12 Ut chi jo'kan kiraqe' li xwuqlaju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

13 Ut eb' lix tenamit laj Ammon ke'el chaq sa' li ch'och' Jerxon, ut kole'nume'q junpak'al sa' li ch'och' Melek, ut ke'xk'e na'ajej sa' li ch'och' Jerxon choq' reheb' li teep aj pleet reheb' laj Nefita, re te'ruuq chixyalb'al ru rik'ineb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita ut li teep aj pleet reheb' laj Tzoramita; ut chi jo'kan kitikla jun li pleet ke'wan wi' laj Lamanita rik'ineb' laj Nefita, sa' li xwaq-xaqlaju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin; ut moqon "taak'ehe'q resil lix pleetihomeb'.

14 Ut laj Alma, ut laj Ammon, ut eb' lix komoneb', ut jo'kan ajwi' xkab'ichaleb' li ralal laj Alma ke'sutqi' sa' li ch'och' Tzarahemla, chirix wank choq' k'anjeleb'aal sa' ruq' li Dios re xk'amb'al "naab'al reheb' laj Tzoramita sa' li jalb'a-k'a'uxlej; ut jo' kihaleb' li ke'k'ame' sa' li jalb'a-k'a'uxlej ke'alinasiiik chaq sa' xch'och'eb'; a'ut wan li ch'och' k'eeb'il choq' reechanihomeb' sa' li ch'och' Jerxon, ut ke'xchap li k'anjeleb'aal re pleet re xkolb'al rib'eb', ut li rixaqileb', ut lix kok'aleb', ut lix ch'och'eb'.

15 Anajwan laj Alma, rik'in naq ra xch'ool xb'aan xmaa'usilal lix tenamit; relik chi yaal, xb'aan li pleet, ut li hoyok kik', ut li wech'ok-ib' li kiwan sa' xyanqeb', ut chirix wank chixch'olob'ankil li aatin, malaj chirix xtaqlankil xch'olob'ankil li aatin, sa' xyanqeb' chixjunil li ani wankeb' sa' li junjunq chi tenamit; ut rik'in rilb'al naq li raameb' li tenamit ke'ok chi kawuk, ut naq ke'ok chi "ch'a'ajko'k xch'ooleb' xb'aan xkawil li aatin, kiraho' xch'ool chi numtajenaq.

16 Jo'kan ut, kixtaqla xch'utub'ankileb' li ralal, re tixk'e "xchaq'rab'inkil chixjunjunqaleb', li junjunq xjunes, chirix li k'a'aq re ru re tiikilal. Ut wan qik'in resil lix taqlahom, li kixk'e reheb' jo'chanru li esil kixtz'iib'a a'an.

Lix taqlahom laj Alma re laj Helaman li ralal.

Wan sa'eb' li ch'ol 36 ut 37.

CH'OL 36

Laj Alma naxch'olob' chiru laj Helaman xyaalal lix jalajik chaq xch'ool chirix rilb'al jun li anjel—Kixnumsi xrahil jun aamej sa' tojb'a-maak; kixpatz' xk'ab'a' li Jesus, toja' naq kiyo'la rik'in li Dios—Kinujak li raam rik'in ki'il sahil ch'oolejil—Kirileb'

13a Alma 43:3.
14a Alma 35:6.
15a K'UTUL RAQAL:

Q'etok paab'ank.
16a K'UTUL RAQAL:
Mertoomb,

mertoombil.

li ch'uut chi anjel chixnimankil ru li Dios—Naab'al li jalb'ileb' xch'ool ke'xyal ut ke'ril jo' chanru kixyal ut kiril a'an. Wan na 74 chihab' ma na-yo'la li Kristo.

AT "walal, k'e aaxik chirab'inkil li waatin, xb'aan naq ninxaqab' aatin chawu, naq a' yaal jo' nakapaab' lix taqlahom li Dios tat-usaaq sa' li ch'och'.

2 Nawaj raj naq taab'aanu jo' xin-b'aanu laa'in, ut taajultiko'q aawe xpreexileb' li qayuwa'; xb'aan naq eb' a'an ke'wan chi "moosil, ut maajun kiru chi kolok reheb', ka'ajwi' lix ^bDios laj Abraham, ut lix Dios laj Isaak, ut lix Dios laj Jakob, ut a'an kixkoleb' chi yaal sa' xch'a'ajkilaleb'.

3 Ut anajwan, at walal Helaman, k'e reetal, wankat sa' aasaajil, jo'kan ut naq nintz'aama chawu naq chawab'i li waatin ut chattzoloq wik'in; xb'aan naq ninnaw naq eb' li ani neke'xkanab' rib' chiru li Dios te'kawresiiq sa' li "yale'k rixeb', ut li rahilal neke'xnumsi, ut lix ch'a'ajkilaleb', ut ^bte'waklesiiq sa' roso'jik li kutan.

4 Ut moko nawaj ta naq taak'oxla naq ninnaw "injunes wib'—moko rik'in ta li k'aru re li yu'am a'in, rik'in b'an li k'aru re li musiq'ej,

moko rik'in ta ^bxk'a'uxl li tz'ejwalej, rik'in b'an li Dios.

5 Anajwan, k'e reetal, ninye aawe, wi ta ink'a' "kinyo'la rik'in li Dios ^bink'a' raj kinnaw li k'a'aq re ru a'in; a'b'an li Dios, rik'in xtz'uumal re lix santil anjel, xk'e chinnaw li k'a'aq re ru a'in, moko rik'in ta junaq 'ink'ulub'ejil injunes wib';

6 Xb'aan naq laa'in xinb'eenink wochb'eeneb' li lalal laj Mosiah, re xsik'b'al "xsachb'al lix iglees li Dios; a'b'anan k'e reetal, li Dios kixtaqla lix santil anjel re qaramb'al chire li b'e.

7 Ut k'e reetal, a'an koraatina, chanchan xyaab' li kaaq, ut chixjunil li ch'och' "nachiq'chot rub'el li qoq, ut chiqajunil koo'tane' chi ch'och', xb'aan naq kichal sa' qab'een ^bqaxiw chiru li Qaawa'.

8 A'ut k'e reetal, lix yaab' kuxej kixye we: Waklin. Ut kinwakli, ut kinxaqli, ut kiwil li anjel.

9 Ut a'an kixye we: Wi laa'at aajunes taawaj sache'k, maasik' chik xsachb'al lix iglees li Dios.

10 Ut kik'ulman naq kint'ane' chi ch'och'; ut kiwan chiru xnumik "oxib' kutan ut oxib' q'ojyin naq ink'a' kinru chixteeb'al li we, chi moko kinru chiroksinkil woq wuq'.

36 1a Hel. 5:9–14.
2a Mos. 23:23; 24:17–21.
b Exo. 3:6;
Alma 29:11.
3a Rom. 8:28.
b Mos. 23:21–22.
4a 1 Kor. 2:11;
Alma 5:45–46.

K'UTUL RAQAL:
Nawok, xnawom.
b K'UTUL RAQAL: Re
tz'ejwalej.
5a K'UTUL RAQAL:
Yo'laak wi'chik,
yo'laak rik'in li Dios.
b Alma 26:21–22.

c K'UTUL RAQAL:
K'ulub'ej, k'ulub'ejil.
6a Mos. 27:10.
7a Mos. 27:18.
b K'UTUL RAQAL:
Xuwak—Xxuwankil
li Dios.
10a Mos. 27:19–23.

11 Ut wan chik li k'a'aq re ru kixye li anjel we, li ab'inb'il xb'aaneb' lin komon, a'b'an laa'in ink'a' kiwab'i; xb'aan naq chirix naq kiwab'i li aatin—Wi laa'at taawaj sache'k aajunes, maasik' chik xsachb'al lix iglees li Dios—k'a'jo' naq kintoch'e' xb'aan xnimal inxiw ut xsachik inch'ool, maare anchal tinsache'q, jo'kan naq kint'ane' chi ch'och' ut maak'a' chik kiwab'i.

12 A'ut kinyot'e' rik'in li "rahilal re junelik, xb'aan naq li waam kitawasiik chi q'axal numtajenaq, ut kiyot'e' rik'in chixjunil inmaak.

13 Relik chi yaal, kijultiko' we chixjunil inmaak ut inmaa'usilal, xb'aan wi' "kinrahob'tesiik rik'in xrahil xb'alb'a; relik chi yaal, kiwil naq kinpo'resi chaq inch'ool chiru lin Dios, ut naq moko kinpaab' ta lix santil taqlahom.

14 Relik chi yaal, ut keb'in-kamsi naab'al li ralal xk'ajol, malaj ut kink'ameb' xb'e sa' li sache'k; relik chi yaal ut, q'axal nim chaq inmaa'usilal, jo'kan naq yal xk'oxlankil naq tin'ok chiru lin Dios kixyot' li waam rik'in nimla xiw li ink'a' naru xch'olob'ankil.

15 Aay, kink'oxla, "chin'isiiq taxaq ut chinmaak'a'o'q taxaq, li waam jo' ajwi' lin tib'el, re naq ink'a' tink'ameq chi xaqliik chiru

lin Dios, re taaraqmanq aatin chixwix xb'aan b'inb'aanuhom.

16 Anajwan ut, chiru oxib' kultan ut oxib' q'o'jyin kinyot'e', rik'in xrahil jun li aamej li "k'eeb'il sa' tojb'a-maak.

17 Ut naq yot'b'ilin chi jo'kan xb'aan rahilal, naq "tawasinb'ilin xb'aan xjultikankil xk'ihal inmaak, k'e reetal, kik'ulman naq kijultiko' ajwi' we rab'inkil chaq inyuwa' chi aatinak jo' profet chiruheb' li tenamit chirix xk'ulunik jun li Jesukristo, jun Ralal li Dios, re xtojb'al rix lix maak li ruchich'och'.

18 Anajwan, naq kixchap ink'a'uxl li na'leb' a'in, kinjap we sa' inch'ool: At Jesus, Ralal li Dios, chawuxtaana wu, li wankin sa' "xk'ahil li yot'e'k, ut sutsuukin xb'aan lix b'ak'leb' ch'iich' li kamk li junelik taawanq.

19 Ut anajwan, k'e reetal, naq kink'oxla a'in, ink'a' chik kijultiko' we inrahil; relik chi yaal, moko "tawasinb'ilin ta chik xb'an xjultikankil inmaak.

20 Ut aay, q'axal nim li "sahil ch'oolejil, ut q'axal sachol ch'oolej li saqen kiwil; relik chi yaal, kinujak li waam rik'in sahilal li numtajenaq jo' chanru chaq inrahilal!

21 Relik chi yaal, ninye aawe, at walal, ink'a' naru nawan k'aruhaq q'axal nim ut q'axal k'a jo' ta

12a Tz. ut S. 19:11–15.

13a K'UTUL RAQAL:
Wank xmaak.

15a Apok. 6:15–17;
Alma 12:14.

b Alma 41:3;
Tz. ut S. 1:9–10.

16a K'UTUL RAQAL:

Tojb'a-maak.

17a 2 Kor. 7:10.

18a A'AN: chi q'axal
yot'b'il inch'ool.

b 2 Ne. 9:45; 28:22;
Alma 12:11;

Mois. 7:26.

19a K'UTUL RAQAL:
Wank xmaak.

20a K'UTUL RAQAL: Sahil
ch'oolejil.

inrahilal. Relik chi yaal, ut ninye wi'chik aawe, at walal, naq chi junpak'al chik, moko naru ta nawan k'a'ruhaq q'axal nim ut q'axal ki' jo' ta xsahil inch'ool.

22 Relik chi yaal, anchal naq kiwil, jo' kiril qayuwa' aj "Lehi, li Dios k'ojk'o sa' xb'een xk'ojarib'aal, sutsu xb'aan k'iila ch'uuteb' li anjel maak'a' rajlankileb', wankeb' chi b'ichank ut chixnimankil ru lix Dios, relik chi yaal, ut li waam kirataw wank aran.

23 A'b'an k'e reetal, kichal wi'chik "xmetz'ew li woq wuq', ut kinxaqli chi woq, ut kink'utb'esi chiruheb' li tenamit naq ^byo'lajenaqin chaq rik'in li Dios.

24 Relik chi yaal, ut chirix li hoonal a'an chalen toj anajwan ink'a' kinkanab' k'anjelak, re naq maare tinruuq chixk'amb'aleb' li aamej sa' li jalb'a-k'a'uxlej; re naq taaruq teb'ink'am "chixyalb'al xnumtjenaqil li sahil ch'oolejil li xinyal laa'in; re naq yo'lajenaqaqeb' ajwi' rik'in li Dios, ut ^bte'nujaq rik'in li Santil Musiq'ej.

25 Relik chi yaal, k'e ut reetal, at walal, li Qaawa' naxk'e chi numtjenaq xsahil inch'ool rik'in li ruuchinihom ink'anjel;

26 Xb'aan naq sa' xk'ab'a' li "aatin li kixq'axtesi we, k'e reetal, naab'al li ke'yo'la rik'in li Dios, ut ke'xyal xsahil li kinyal

laa'in, ut ke'ril rik'in ruheb' jo' kiwil laa'in; jo'kan naq neke'xnaw chirix li k'a'aq re ru kin'aa-tinak wi', jo' ninnaw laa'in; ut li nawb'il inb'aan, k'eeb'il xb'aan li Dios.

27 Ut laa'in kinkawresiik sa' li jar paay chi yalok-ix ut chi rahilal xinnumsi, relik chi yaal, ut sa' li k'iila paay chi ch'a'ajkilal; relik chi yaal, li Dios kinixkol chaq chiru tz'alam, ut chiru li b'ak'leb', ut chiru li kamk; relik chi yaal, ut laa'in ninkanab' wib' chiru, ut a'an toj "tinixkol chaq.

28 Ut ninnaw naq a'an "tinixwaklesi sa' roso'jik li kutan, re tinwanq rik'in a'an sa' ^bloq'alil; relik chi yaal, ut laa'in tinnima ru chi junelik q'e kutan, xb'aan naq a'an 'kirisihab' chaq li qayuwa' aran Egipto, ut kixsub'eb' laj "Egipcio sa' li Kaqi Palaw; ut kixb'eresihab' rik'in xwankilal toj sa' li yeechi'inb'il ch'och'; relik chi yaal, ut kixkoleb' chaq chiru moosil ut preexil chi yalaq jo'q'e.

29 Relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' kirisiheb' chaq li qayuwa' sa' li ch'och' Jerusalem; ut jo'kan ajwi' rik'in lix wankilal li junelik nakana kixkoleb' chaq chiru "moosil ut preexil chi yalaq jo'q'e toj chalen sa' li kutan a'in; ut junelik xink'e chi jultik we lix preexileb'; relik chi yaal, ut laa'at ajwi' tento

22a 1 Ne. 1:8.

23a Moiss. 1:10.

b Alma 5:14.

K'UTUL RAQAL:

Yo'laak wi'chik,

yo'laak rik'in li Dios.

24a 1 Ne. 8:12;

Mos. 4:11.

b 2 Ne. 32:5;

3 Ne. 9:20.

K'UTUL RAQAL:

Santil Musiq'ej.

26a Alma 31:5.

27a Sal. 34:17.

28a 3 Ne. 15:1.

b K'UTUL RAQAL:

Loq'alil.

c Exo. 12:51.

d Exo. 14:26–27.

29a Mos. 24:17; 27:16;

Alma 5:5–6.

raj taak'e chi jultik aawe, jo' xin-b'aanu laa'in, lix preexileb'.

30 A'ut k'e reetal, at walal, moko chixjunil ta a'in; xb'aan naq tento taanaw jo' ninnaw laa'in, naq "a' yaal jo' nakapaab' lix taqlahom li Dios tat-usaaq sa' li ch'och'; ut tento ajwi' taanaw, naq a' yaal jo' ink'a' nakapaab' lix taqlahom li Dios, tat-isiiq chaq chiru a'an. A'in ut jo' chanru li raatin.

CH'OL 37

Eb' li perel ch'iich' bronce ut xkomon chik li loq'laj hu k'uulanb'ileb' re xk'amb'aleb' li aamej sa' li kolb'a-ib'—Ke'sache' laj Jaredita xb'aan xmaa'usilaleb'—Tento naq ink'a' taak'ehe'q re li tenamit lix muqmuukil xaqab'amb'il aatineb' ut xsumwankeb'—Sik'omaq eena'leb' rik'in li Qaawa' sa' chixjunil li nekeb'aanu—Jo' chanru naq li Liahona kixk'ameb' xb'e laj Nefita, jo'kan naq li raatin li Kristo naxk'ameb' xb'e li winq sa' li yu'am chi junelik. Wan na 74 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan, at walal Helaman, nakatintaqla naq taak'ameb' li "tz'iib'amb'il hu li ^bk'eeb'ileb' chaq chink'uula;

2 Ut nakatintaqla ajwi' naq taa-tz'iib'a jun esil chirix li tenamit a'in, jo' chanru xinb'aanu laa'in,

chiruheb' lix perel ch'iich' laj Nefi, ut chak'uula xloq'al chixjunil li k'a'aq re ru a'in li xink'uula laa'in, jo' chanru ajwi' naq laa'in xink'uula, xb'aan naq k'uulanb'ileb' choq' re jun "chaab'il ajom.

3 Ut eb' li "perel ch'iich' bronce a'in, li wan wi' li tz'iib'amb'il aatin a'in, li wan wi' resil li loq'laj hu chi tz'iib'amb'il chiru, li wan wi' li resilal lix xe'toonileb' li qanajter yuwa', chalen chaq sa' xtiklajik—

4 K'e reetal, ch'olob'amb'il jo' profeetil aatin xb'aaneb' li qayuwa', naq k'uulanb'ilaqeb' ut numsinb'ilaqeb' chaq xb'aan li jun tasal tenamit re li jun tasal chik, ut naq te'k'uulaaq ut te'koleq rix xb'aan ruq' li Qaawa' toj reetal naq te'xix sa' li junjunq chi tenamit, junkab'al, aatinob'aal ut teepal, re naq te'xnaw chirix li "muqmuukil na'leb' li wan chiruheb'.

5 K'e ut reetal anajwan, wi k'uulanb'ileb' tento te'kanaaq chi lem ru; relik chi yaal, ut te'kanaaq chi lem ru; relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' te'kanaaq chixjunileb' li perel ch'iich' tz'iib'amb'il wi' li santil aatin.

6 Anajwan maare taak'oxla naq "maak'a' inna'leb' rik'in a'in; a'ban k'e reetal ninye aawe, naq rik'in li k'a'ru ^bka'ch'in ut moko nimob'resinb'il ta, nak'ehe' chi

30a 2 Ne. 1:9–11;
Alma 50:19–22.

37 1a Alma 45:2–8.
b Mos. 28:20.
2a Enos 1:13–18;
R laj M 1:6–11;

Alma 37:9–12.
3a 1 Ne. 5:10–19.
K'UTUL RAQAL: Perel
ch'iich' bronce.
4a K'UTUL RAQAL:
Xmuqmuukil na'leb'

li Dios.
6a 1 Kor. 2:14.
b 1 Ne. 16:28–29;
Tz. ut S. 64:33;
123:15–17.

uxmank li xningal ru na'leb'; ut li ch'ina k'anjeleb'aal k'iila sut naxsach xna'leb'eb' li ninqeb' xna'leb'.

7 Ut li Qaawa' Dios nak'anjelak rik'in "k'anjeleb'aal re xk'eeb'al chi uxmank xningal ru li rajom re junelik; ut rik'in li k'anjeleb'aal q'axal^bka'ch'in li Qaawa' naxsach xna'leb'eb' li ninqeb' xna'leb', ut naxk'e chi uxmank lix kolb'aleb' k'iila aamej.

8 Ut anajwan, toj sa' li kutan a'in, a'an xchaab'ilal xna'leb' li Dios naq taakole'q rix li k'a'aq re ru a'in; xb'aan naq k'e reetal, rik'in a'an "xnimob'resiik li najultiko' re li tenamit a'in, relik chi yaal, ut xq'unb'esiheb' xch'ool naab'al chirix xsachsookilal lix b'eheb', ut xk'ameb' chixnawb'al chirix lix Dios, choq' re xkolb'aleb' li raam.

9 Relik chi yaal, ninye aawe, "wi ta ink'a' xb'aan li k'a'aq re ru a'in li wan sa'eb' li tz'iib'amb'il hu a'in, li wank chiruheb' li pe-rel ch'iich' a'in, laj Ammon ut eb' lix komon ink'a' raj ke'ru^bchix-q'unb'esinkileb' xch'ool k'iila mil reheb' laj Lamanita chirix li na'leb' moko yaal ta li kanab'amb'il chaq xb'aaneb' lix yuwa'eb'; relik chi yaal, eb' li tz'iib'amb'il hu a'in ut li 'aatin wan chiruheb' ke'xk'a-meb' sa' li jalb'a-k'a'uxlej; malaj ut ke'xk'ameb' chixnawb'al chirix li

Qaawa' lix Dios, ut chi saho'k sa' xch'ool chirix li Jesukristo, laj Tojol rixeb'.

10 Ut ani nanawok re ma ink'a' te'wanq choq' k'anjeleb'aal re xk'amb'al k'iila mil reheb', relik chi yaal, ut k'iila mil ajwi' reheb' li qas qiitz'in aj Nefita li jipeb' xk'a'uxl, li yookeb' chixkawob're-sinkil li raameb' sa' maak ut sa'eb' li maa'usilal, chixnawb'al chirix laj Tojol rixeb'?

11 Anajwan toj maji' k'eeb'il chinnaw chi tz'aqal a' muqmuukil na'leb' a'in; jo'kan naq maak'a' chik tinye.

12 Ut maare tz'aqalaq wi yal tinye naq kolb'ileb' rix choq' re jun chaab'il ajom, jun ajom nawb'il xb'aan li Dios; xb'aan naq a'an "nak'ehok na'leb' rik'in chaab'ilal sa' xb'een chixjunil lix k'anjel, ut tiik ru lix b'e, ut wan lix b'e sa' ^bjunaj chi sutam li wan chi junelik.

13 Aay, chijultiko'q, chijultiko'q aawe, at walal Helaman, chanru "xkawil lix taqlahom li Dios. Ut a'an kixye: ^bWi teepaab' lin taqlahom 'tex'usaaq sa' li ch'och'— a'b'anan wi ink'a' nekepaab' lix taqlahom tex'isiq chaq chiru a'an.

14 Ut anajwan chijultiko'q aawe, at walal, naq li Dios "xk'e chak'uula li k'a'aq re ru a'in, li ^bloq'eb', li kixk'uula xloq'aleb', ut li toj tixk'uula ajwi' ut tixkol rix

7a Isa. 55:8–9.

b 2 Rey. 5:1–14.

8a 2 Tim. 3:15–17;

Mos. 1:3–5.

9a Mos. 1:5.

b Alma 18:36; 22:12.

c K'UTUL RAQAL:

Evangelio.

12a 2 Ne. 9:28;

Jak. 4:10.

b 1 Ne. 10:19;

Alma 7:20.

13a 2 Ne. 9:41.

b Alma 9:13;

3 Ne. 5:22.

c Mos. 1:7; Alma 50:20.

14a Tz. ut S. 3:5.

b K'UTUL RAQAL: Sant.

choq' re jun 'chaab'il ajom nawb'il xb'aan a'an, re taaruq tixk'utb'esi xwankilal reheb' li tasal tenamit li toj te'chalq.

15 Ut anajwan k'e reetal, ninye aawe rik'in li musiq'ej re profee-til aatin, naq wi nakaq'et lix taq-lahom li Dios, k'e reetal, li k'a'aq re ru a'in li loq' taa'isiq chawu xb'aan xwankil li Dios, ut laa'at tatq'axtesiiq re laj Satanas, re taa-ruuq tatixtz'il jo' xmulel q'olom chiru li iq'.

16 A'b'an wi nakapaab' lix taqlahom li Dios, ut nakab'aanu rik'in li k'a'aq re ru loq' a'in jo' chanru li taqlanb'il aawe xb'aan li Qaa-wa', (xb'aan naq tento tatpatz'oq chiru li Qaawa' chirix chixjunil li k'a'aq re ru li b'arwan tento taa-b'aanu rik'in) k'e reetal, maajun wankilal aj ruchich'och' malaj aj xb'alb'a naru "chixmaq'b'al chaq chawu, xb'aan naq li Dios nim xwankil re xtz'aqob'resinkil ru chixjunil li raatin.

17 Xb'aan naq a'an tixtz'aqob'resi ru chixjunil lix yeechi'ihom li tix-yeechi'i aawe, xb'aan naq kixtz'a-qob'resiheb' ru lix yeechi'ihom li kixyeechi'i reheb' li qayuwa'.

18 Xb'aan naq a'an kixyeechi'i reheb' naq "tixkol rix li k'a'aq re ru a'in choq' re jun lix chaa-b'il ajom, re taaruq tixk'utb'esi xwankilal reheb' li tasal tenamit li toj te'chalq.

19 Ut anajwan k'e reetal, jun li

ajom ak kixtz'aqob'resi ru, a'an naq ke'k'ojob'aak wi'chik "k'iila mil re-heb' laj Lamanita sa' xnawb'al li yaal; ut kixk'utb'esi lix wankilal rik'in, ut jo'kan ajwi' tixk'utb'esi lix wankilal rik'in, chiruheb' li ^btasal tenamit toj te'chalq; jo'kan naq kolb'ilaq rix.

20 Jo'kan naq nakatintaqla, at walal Helaman, naq chayaal aaq'e sa' xtz'aqob'resinkil ru chixjunil li waatin, ut naq chayaal aaq'e sa' xpaab'ankil lix taqlahom li Dios jo' chanru tz'iib'anb'il.

21 Ut anajwan tatwaatina chix-rix li "kaahib' xka'k'aal perel chi ch'iich' a'an, naq taak'uulaheb', re naq li muqmuukil na'leb' ut li k'anjel re q'ojyin, ut lix ^bmuqmuu-kil k'anjeleb' a'an, malaj lix muq-muukil k'anjeleb' li tenamit a'an li ke'sache', taak'utb'esimanq chiru li tenamit a'in; relik chi yaal, chix-junil li kamsink, ut li maq'ok, ut li poqlenk ke'xb'aanu, ut chixju-nil lix maa'usilaleb' ut xtz'eqb'ee-talileb', taaruq taak'utb'esimanq chiru li tenamit a'in; relik chi yaal, ut naq taak'uula li 'k'utleb'aal aatin a'in.

22 Xb'aan naq k'e reetal, li Qaa-wa' kiril naq ki'ok lix tenamit chi k'anjelak sa' q'ojyin, relik chi yaal, chixk'anjelankil li muqmuu-kil kamsink ut tz'eqb'eetalil; jo'-kan naq li Qaawa' kixye, wi ink'a' te'xjal xk'a'uxl te'sache'q chaq sa' xb'een li ruchich'och'.

14 c 1 Ne. 9:3–6.
16 a JS—R 1:59.
18 a Tz. ut S. 5:9.
19 a Alma 23:5.

b Enos 1:13;
Morm. 7:8–10.
21 a Eter 1:1–5.
b K'UTUL RAQAL:

Muqmuukil molam.
c K'UTUL RAQAL: Urim
ut Tumim.

23 Ut li Qaawa' kixye: Tink'uub' choq' re lin moos aj Gatzelem, jun li "pek, li taalemtz'unq chaq sa' li q'ojyin choq' saqen, re tink'e chi k'ute'k chiru lin tenamit li neke'k'anjelak chiwu, re tink'e chi k'ute'k chiruheb' lix k'anjeleb' li ras riitz'in, relik chi yaal, lix muqmuukil k'anjeleb', lix k'anjeleb' re q'ojyin, ut lix maa'usilaleb' ut xtz'eqb'eetalileb'.

24 Ut anajwan, at walal, kik'uub'aman li k'utleb'aal aatin a'in re naq taaruq taatz'aqloq ru li raatin li Dios, li yeeb'il xb'aan, naq kixye:

25 "Tink'am chaq sa' q'ojyin toj chi saqenkil chixjunil lix muqmuukil k'anjeleb' ut lix tz'eqb'eetalileb'; ut wi ink'a' te'xjal xk'a'uxl ^bteb'insach chaq sa' lix b'een li ruchich'och'; ut tink'am chi saqenkil chixjunil lix muqmuukil na'leb'eb' ut xtz'eqb'eetalileb', re chixjunqaleb' li tenamit li te'eechaninq re li ch'och' chirix a'in.

26 Ut anajwan, at walal, naqil naq ink'a' ke'xjal xk'a'uxl; jo'kan naq ke'sache', ut toj anajwan xtz'aqlok ru li raatin li Dios; relik chi yaal, lix muqmuukil tz'eqb'eetalileb' isinb'il chaq sa' li q'ojyin ut k'eeb'il chiqanaw.

27 Ut anajwan, at walal, nakatintaqla naq taak'uula chixjunil lix xaqab'amb'il aatineb', ut lix sumwankeb', ut lix k'ehomeb' rib' sa' aatin sa' lix muqmuukil tz'eqb'eetalileb'; relik chi yaal, ut chixjunil

li "eetalil ut li sachb'a-ch'oolej reheb', taamuq chiru li tenamit a'in re naq ink'a' te'xnaweb', maare anchal te't'ane'q ajwi' sa' q'ojyin ut te'sache'q.

28 Xb'aan naq k'e reetal, wan jun li "majewank sa' xb'een chixjunil li ch'och' a'in, naq taachalq li sache'k sa' xb'een chixjunileb' laj k'anjel a'an re q'ojyin, jo' chanru xwankil li Dios, naq xe'q'ano' chi tz'aqal; jo'kan naq nawaj naq li tenamit a'in ink'a' te'sache'q.

29 Jo'kan naq taamuq li muqmuukil k'uub'amb'il na'leb' a'in chirix lix "xaqab'amb'il aatineb' ut lix sumwankeb' chiru li tenamit a'in, ut ka'ajwi' lix maa'usilaleb' ut li kamsink ke'xb'aanu ut lix tz'eqb'eetalileb' taak'e chixnaweb'; ut taatzoleb' re naq ^bxik' te'ril xkomon li maa'usilal ut tz'eqb'eetalil ut kamsink; ut taak'ut ajwi' chiruheb' naq li tenamit a'in ke'sache' sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb' ut tz'eqb'eetalileb' ut li kamsink ke'xb'aanu.

30 Xb'aan naq k'e reetal, ke'xkamsiheb' chixjunil lix profet li Qaawa' li ke'chal sa' xyanqeb' re xch'olob'ankil chiruheb' chirix xmaa'usilaleb'; ut lix kik'eleb' li ani ke'xkamsi ki'elajin chiru li Qaawa' lix Dios re eeqajunk sa' xb'eeneb' li ke'kamsink chaq reheb'; ut chi jo'kan kichal lix raqb'a-aatin li Dios sa' xb'eeneb' laj k'anjel a'in re q'ojyin ut muqmuukil molam.

23a Mos. 8:13.

25a Tz. ut S. 88:108–110.

b Mos. 21:26.

27a Hel. 6:22.

28a Alma 45:16;

Eter 2:7–12.

29a Hel. 6:25.

b Alma 13:12.

31 Relik chi yaal, ut chimaje-waaq li ch'och' a'in chi junelik q'e kutan choq' reheb' laj k'anjel re q'ojyin ut muqmuukil molam a'an, toj reetal ajwi' li sache'k, wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl chi maji' neke'q'ano' chi tz'aqal.

32 Ut anajwan, at walal, chijultiko'q aawe li aatin li xinye aawe; maakanab' li muqmuukil k'uub'anb'il na'leb' a'an sa' ruq'eb' li tenamit a'in, chatzoleb' b'an naq "xik' te'ril chi junaj wa li maak ut maa'usilal.

33 "Jultika chiruheb' li jalb'a-k'a'uxlej, ut xpaab'ankil li Qaawa' Jesukristo; tzoleb' re te'xtuulanob'resi rib' ut te'wanq chi ^btuulan ut chi kub'enaqeb' xch'ool; k'ut chiruheb' naq che'xxaqab' rib' chiru li junjunq chi 'aaleek xb'aan laj tza, rik'in lix paab'aaleb' chirix li Qaawa' Jesukristo.

34 K'ut chiruheb' naq maajo'q'e te'lub'q rik'in chaab'il k'anjel; tuulanaqeb' b'an ut kub'enaqeb' xch'ool; xb'aan naq a'eb' a'in li te'tawoq re "hilob'aal choq' re li raameb'.

35 Aay, chijultiko'q taxaq aawe, at walal, ut chatzol "chaab'il na'leb' sa' aasaajil; relik chi yaal, tzol sa' aasaajil xpaab'ankil lix taqlahom li Dios.

36 Relik chi yaal, ut ^aelajin chiru li Dios re xk'ulb'al chixjunil li taak'anjelaq aawe; relik chi yaal,

chixjunil li nakab'aanu chiwanq choq' re li Qaawa', ut a' yaal b'ar nakatxik chiwanq rik'in li Qaawa'; relik chi yaal, ut chixjunil li nakak'oxla chib'eresiiq re li Qaawa'; relik chi yaal, ut chiwanq li reek'ahom aach'ool chi k'eeb'il rik'in li Qaawa' chi junelik q'e kutan.

37 "Sik' aana'leb' rik'in li Qaawa' sa' chixjunil li nakab'aanu, ut a'an tatzb'eresi choq' re chaab'ilal; relik chi yaal, naq nakatyokla chi q'eq chatyoklaaq choq' re li Qaawa', re naq a'an tatk'aa-k'ale sa' laa wara; ut naq nakatwakli eq'la chiwanq aach'ool chi nujenaq rik'in ^bb'antioxink chiru li Dios; ut wi nakab'aanu li k'a'aq re ru a'in, tatwaklesiiq sa' roso'jik li kutan.

38 Ut anajwan, at walal, wan k'aruhaq li tinye chirix li k'aru t'ort'ookil ch'iich' yeeb'il re xb'aaneb' li qayuwa', malaj b'eresinel ch'iich'—malaj ut eb' li qayuwa' "Liahona ke'xye re, ut chi k'utb'il xyaalalil li aatin, a'an k'utleb'aal b'e; ut li Qaawa' kikawresink re.

39 Ut k'e reetal, maajun winq naru chi k'anjelank jo' chanru xk'anjelankil a'an li moko nawb'il ta ru. Ut k'e reetal, kikawresiman re xk'utb'al chiruheb' li qayuwa' li b'e tento te'xik wi' sa' li yamyookil ch'och'.

40 Ut kik'anjelak choq' reheb'

32a 2 Ne. 4:31.

33a K'UTUL RAQAL:
Jultikank aatin.

b K'UTUL RAQAL:
Tuulan, tuulanil.

c K'UTUL RAQAL:

Aaleek, aalenk.

34a Sal. 37:4–7;
Mat. 11:28–30.

35a K'UTUL RAQAL:
Chaab'il na'leb'ejil.

36a K'UTUL RAQAL:

Tijok.

37a Jak. 4:10;
Tz. ut S. 3:4.

b Tz. ut S. 46:32.

38a 1 Ne. 16:10; 18:12;
Tz. ut S. 17:1.

jo' chanru "xpaab'aaleb' chirix li Dios; jo'kan ut, wi ke'wan xpaab'aal re xpaab'ankil naq li Dios kiru chixk'eeb'aleb' li kuux a'an chixk'utb'al li b'e tento te'xik wi', k'e reetal, kib'aanuman; jo'kan naq ke'xk'ul li sachb'a-ch'oolej a'in, ut jo'kan ajwi' naab'al chik li sachb'a-ch'oolej li k'anjelanb'il xb'aan xwankil li Dios, wulaj wulaj.

41 A'anan rik'in naq ke'k'anjelman li sachb'a ch'oolej a'in rik'in li "k'anjeleb'aal ka'ch'in, kixk'ut chiruheb' sachb'a-ch'oolejil k'anjel. Eb' a'an ke'q'emo', ut kisach sa' xch'ooleb' xk'anjelankil lix paa'b'aaleb' ut xyalb'aleb' xq'e, toja' ut naq ke'oso' li sachb'a-ch'oolejil k'anjel a'an, ut ink'a' ke'usa sa' xb'eenikeb';

42 Jo'kan naq ke'kana sa' li yam-yookil ch'och', malaj ut ink'a' ke'b'eech' chiru tiikil b'e, ut ke'tawasiik rik'in tz'okaak ut chaqi-eel, xb'aan li q'etok aatin ke'xb'aanu.

43 Ut anajwan, at walal, nawaj raj naq taataw ru naq eb' a' k'a'aq re ru a'in moko wankeb' ta chi maa-k'a' jun xmuhileb'; xb'aan naq jo' chanru naq eb' li qayuwa' moko neke'xyal ta xq'e chixk'eeb'aleb' xxik re li k'utleb'aal b'e a'in (anajwan, re li yu'am a'in li k'a'aq re ru a'in) ink'a' ke'usa; jo'kan ajwi' wan rik'in li k'a'aq re ru re li musiq'ej.

44 Xb'aan naq k'e reetal, moko

ch'a'aj ta xk'eeb'al aaxik rik'in li "raatin li Kristo, li tixk'ut chawu jun li tiikil b'e sa' li sahil ch'oolejil re junelik, jo' chanru naq moko ch'a'aj ta choq' reheb' li qayuwa' xk'eeb'aleb' xxik rik'in li k'utleb'aal b'e a'in, li tixk'ut chiruheb' jun tiikil b'e sa' li yeechi'inb'il ch'och'.

45 Ut anajwan ninye, ma maa-k'a' tab'i' jun li eetalil rik'in a'in? Xb'aan naq jo' chanru naq ch'olch'o ru naq li b'eresinel ch'iich' a'in kixk'ameb' li qayuwa', rik'in xtaaqenkil lix b'ehil, sa' li yeechi'inb'il ch'och', chi jo'kan li raatin li Kristo, wi naqataaqe lix b'ehil, toxk'am chi junpak'al li ru taq'a a'in re rahil ch'oolejil, toj sa' jun li ch'och' yeechi'inb'il li q'axal chaab'ilaq wi'chik.

46 At walal, "miqakanab' xyalb'al qaq'e rik'in naq moko ch'a'aj ta li ^bb'e; xb'aan naq jo'kan kiwan rik'ineb' li qayuwa'; xb'aan naq chi jo'kan kikawresiman choq' reheb', re naq wi te'iloq taaruuq te'wanq chi 'yo'yo; jo'kan ajwi' wan qik'in laa'o. Kawresinb'il li b'e, ut wi noko'iloc naru nokowan chi yo'yo chi junelik q'e kutan.

47 Ut anajwan, at walal, chawil naq taak'uula li k'a'aq re ru loq' a'in, relik chi yaal, chawil naq tatiloq wan wi' li Dios ut taawanq aayu'am. Ayu rik'in li tenamit a'in ut jultika li aatin, ut tiikaq aak'a'uxl. At walal, inwan.

40 a 1 Ne. 16:28.
41 a Alma 37:6–7.
44 a Sal. 119:105;
1 Ne. 11:25;

Hel. 3:29–30.
46 a 1 Ne. 17:40–41.
b Jwan 14:5–6;
2 Ne. 9:41; 31:17–21;

Tz. ut S. 132:22, 25.
c Jwan 11:25;
Hel. 8:15;
3 Ne. 15:9.

Lix taqlahom laj Alma re laj Xiblon li ralar.

Wan sa' li ch'ol 38.

CH'OL 38

Laj Xiblon kirahob'tesiik sa' xk'ab'a' li tiikilal—Li kolb'a-ib' wan rik'in li Kristo, a'an lix yu'am ut lix saqen li ruchich'och'—Ramb'ilaq aab'aan chixjunil laa watawom. Wan na 74 chihab' ma nayo'la li Kristo.

At walal, k'e aaxik chirab'inkil li waatin, xb'aan naq ninye aawe, jo' ajwi' kinye re laj Helaman, naq a' yaal jo' chanru nekepaab' lix taqlahom li Dios tex'usaaq sa' li ch'och'; ut a' yaal jo' chanru ink'a' nekepaab' lix taqlahom li Dios, tex'isiq chaq chiru.

2 Ut anajwan, at walal, nawoy-b'eni naq taawanq xnimal xsahil inch'ool chawix, sa' xk'ab'a' naq ink'a' nakat-eek'an ut tiikat chix-paab'ankil li Dios; xb'aan naq jo' chanru naq sa' laa saajil katikib' ilok wan wi' li Qaawa' laa Dios, chi jo'kan ninyo'oni naq toj "tat-kanaaq sa' xpaab'ankil lix taqlahom; xb'aan naq osob'tesinb'il li ani b'nakuyuk toj sa' roso'jik.

3 Ninye aawe, at walal, naq

maak'a'jo' xsahil inch'ool ak xwee-k'a chawix, xb'aan laa tiikilal chi paab'ank ut lix yalb'al aaq'e, ut laa kuyum ut xnajtil aawoyb'eni hom sa' xyanqeb' lix tenamiteb' laj "Tzoramita.

4 Xb'aan naq ninnaw naq katwan chi b'akb'o; relik chi yaal, ut ninnaw naq laa'at katkutiik chi pek sa' xk'ab'a' li aatin; ut kanumsi chixjunil li k'a'aq re ru a'in rik'in "kuyuk xb'aan naq li Qaawa' kiwan b'aawik'in; ut anajwan laa'at nakanaw naq li Qaawa' katxkol chaq.

5 Ut anajwan at walal Xiblon, nawaj raj naq taajultiko'q aawe, naq a' yaal jo' chanru "nakakanab' aawib' chiru li Dios, chi jo'kan laa'at b'tatkole'q ajwi' chiru lix yalb'al aawix, ut li 'rahilal nakanumsi, ut laa ch'a'ajkilal, ut tatwaklesiiq sa' roso'jik li kutan.

6 Anajwan, at walal, moko nawaj ta naq taak'oxla naq ninnaw injunes wib' li k'a'aq re ru a'in; a'an b'an lix Musiq' li Dios li wan wik'in li nak'ehok chinnaw li k'a'aq re ru a'in; xb'aan naq wi ta ink'a' "kinyo'la rik'in li Dios ink'a' raj kinnaw li k'a'aq re ru a'in.

7 A'ut k'e reetal, li Qaawa' rik'in xnimal li ruxtaan kixtaqla lix "anjel re xch'olob'ankil chiwu naq tento tinkanab' li k'anjel re b'sachok sa'

38 2a Alma 63:1-2.
b 2 Ne. 31:15-20;
3 Ne. 15:9; 27:6, 16-17.
3a Alma 31:7.
4a K'UTUL RAQAL:
Kuyuk.
b Rom. 8:35-39.

5a Alma 36:27.
K'UTUL RAQAL:
Xkanab'ankil rib'
chiru.
b Mat. 11:28-30.
c Tz. ut S. 3:8; 121:7-8.
6a Alma 36:26;

Tz. ut S. 5:16.
K'UTUL RAQAL:
Yo'laak wi'chik,
yo'laak rik'in li Dios.
7a Mos. 27:11-17.
b Alma 26:17-18;
36:6-11.

xyanq lix tenamit; relik chi yaal, ut wilom jun li anjel chi k'utk'u chiru wilob'aal, ut a'an ki'aatinak wik'in, ut lix yaab' xkux chanchan li kaaq, ut kixchiq' chixjunil li ch'och'.

8 Ut kik'ulman naq oxib' kutan ut oxib' q'ojyin kinwan sa' xrahil ut xyot'b'al li waam li q'a-xal k'a; ut maajo'q'e, toj b'an chirix naq kin'elajin chiru li Qaawa' Jesukristo re taaruxtaana wu, naq kink'ul "risinkil inmaak. A'ut k'e reetal, kinjap we chiru ut kintaw tuqtuukilal choq' re li waam.

9 Ut anajwan, at walal, xinye a'in aawe re taaruq taatzol chaab'il na'leb', re naq taatzol wik'in naq "maak'a' chik junaq b'e chi moko chan chik ru naru nakole' wi' li winq, ka'ajwi' rik'in ut sa' xk'ab'a' li Kristo. K'e reetal, a'an lix yu'am ut lix ^bsaqen li ruchich'och'. K'e reetal, a'an li aatin re yaal ut tiikilal.

10 Ut anajwan, jo' chanru naq xat-ok chixk'utb'al li aatin, jo'kan ajwi' nawaj raj naq maakanab' k'utuk; ut nawaj raj naq yalb'ilaq aaq'e ut aakuyumaq aawib' chiru chixjunil li k'a'aq re ru.

11 Chawil aawib' re naq moko taqsinb'ilaqat ta chi q'etq'etil; relik chi yaal, chawil aawib' re ink'a' "taanima aawib' xb'aan xchaab'ilal aana'leb' laa'at, chi moko chirix xnimal aametz'ew.

12 Kawaq aach'ool, a'b'an

minumta xkawil; ut chawil ajwi' aawib' naq ramb'ilaq aab'aan chixjunil aawatawom, re naq tatwanq chi nujenaq rik'in rahok; chawil aawib' re ink'a' tat-ok sa' li q'emal.

13 Mattijok jo' neke'xb'aanu laj Tzoramita, xb'aan naq xawil naq neke'tijok re te'ab'iiq xb'aaneb' li winq, ut re te'nimaaq ru xb'aan xchaab'ilaleb' xna'leb'.

14 Maaye: At Dios, ninb'antioxi aawe naq "chaab'ilo wi'chik chiruheb' li gas qiitz'in; chaye b'an: At Dios, chakuy ^bxmajelal ink'ulub'e-jil, ut che'jultiko'q aawe li was wiitz'in rik'in uxtaanank—relik chi yaal, junelik chach'olob' xmajelal aak'ulub'e-jil chiru li Dios.

15 Ut li Qaawa' chi'osob'tesinq re laa waam, ut chatxk'ul sa' roso'jik li kutan sa' li rawa'b'ejihom, re tatchunlaaq sa' tuqtuukilal. Anajwan ayu, at walal, ut chak'ut li aatin chiru li tenamit a'in. Tiikaq aak'a'uxl. At walal, inwan.

Lix taqlahom laj Alma re laj Korian-ton li ralal.

Natikla sa' li ch'ol 39 toj sa' li ch'ol 42.

CH'OL 39

Li maak re li tz'ejwalej a'an tz'eqb'ee-talil—Sa' xk'ab'a' lix maak laj Korian-ton eb' laj Tzoramita ink'a' ke'xk'ul li

8a K'UTUL RAQAL:
Risinkil li maak.
9a Hel. 5:9.

b Mos. 16:9.
11a K'UTUL RAQAL:
Q'etq'etil.

14a Alma 31:16.
b Luk. 18:10–14.

aatin—Li tojb'al-ix xb'aan li Kristo taak'anjelaq re xkolb'aleb' li ani tiikeb' chaq chi paab'ank chi toj maji' na'uxman a'an. Wan na 74 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan, at walal, wan k'a-ruhaq chik li tinye aawe chiru li kinye re laa was, xb'aan naq k'e reetal, ma ink'a' xawil chanru naq ink'a' na'eek'an laa was, naq tiik chi paab'ank, ut yalb'il xq'e chix-paab'ankil lix taqlahom li Dios? K'e reetal, ma ink'a' xb'aanu chi chaab'il chawu li k'a'ru tento raj taa'uxq?

2 Xb'aan naq laa'at ink'a' xak'e anchal aaxik chirab'inkil li waatinjo' kixb'aanu laa was, sa' xyanqeb' lix tenamiteb' laj "Tzoramita. A'in ut li wan chinye chajitb'al; laa'at kat-ok sa' xnimankil aawib' rik'in aametz'ew ut xchaab'ilal aana'leb'.

3 Ut moko ka'aj ta wi' a'in, at walal. Laa'at kab'aanu li k'a'ru ra choq' we; xb'aan naq laa'at kakanab' li k'anjel, ut xkohat junpak'al sa' li ch'och' Siron sa' xyanq xnub'aaleb' laj Lamanita, chirix lix Isabel, li "ixq aj yumb'et.

4 Relik chi yaal, a'an "kixk'a-meb' xch'ool naab'al; a'b'anan a'in ink'a' narisi laa maak, at walal. Tento raj naq xak'e raj aawib' sa' li k'anjel li kik'ehe' chaq sa' aab'een.

5 Ma ink'a' tab'i' nakanaw, at walal, naq "li k'a'aq re ru a'in tzeq-b'eetal sa' rilob'aal li Qaawa'; relik chi yaal, q'axal wi'chik yib'ob'aal ru chiru chixjunil li maak, ka'ajwi' xhoyb'al li kik' li maak'a' xmaak, malaj xtzeqtaanankil xyaalal li Santil Musiq'ej ink'a'?

6 Xb'aan naq k'e reetal, wi "nakatz'eqtaana xyaalal li Santil Musiq'ej chirix naq wanjenaq xna'aj jun sutaq aawik'in, ut nakanaw naq nakatz'eqtaana xyaalal, k'e reetal, a'in jun li maak li "ink'a' naru xkuyb'al; relik chi yaal, ut ani nakamsin chiru lix saqenil ut lix na'leb' li Dios, ra chi sa naq a'an tixtaw 'xkuyb'al lix maak; relik chi yaal, ninye aawe at walal, ra chi sa naq a'an tixtaw jun xkuyb'al lix maak.

7 Ut anajwan, at walal, nawaj raj chiru li Dios naq ink'a' raj "xak'am sa' aab'een xnimal li maak a'in. Ink'a' raj toj tin'aatinaq chirixeb' laa maak, re xtawasinkil laa waam, wi ta maawa' choq' re aachaab'ilal.

8 A'b'anan k'e reetal, moko tataruq ta chixmuqb'aleb' laa maak chiru li Dios, ut wi ink'a' nakajal aak'a'uxl te'kanaaq a'an chixch'olob'ankil li yaal chawix sa' roso'jik li kutan.

9 Anajwan at walal, nawaj raj naq taajal aak'a'uxl ut taakanab'eb' laa maak, ut ink'a' chik tatxik chirix "ratawom lix naq' aawu, b'charam

39 2a Alma 38:3.
3a K'UTUL RAQAL:
Atawink, atawinel.
4a Prov. 7:6–27.
5a K'UTUL RAQAL: Yib' ruhil na'leb'.

6a Tz. ut S. 76:35–36.
b K'UTUL RAQAL:
Maak ink'a' naru xkuyb'al.
c Tz. ut S. 64:10.
K'UTUL RAQAL:

Kuyuk maak.
7a K'UTUL RAQAL:
Wank xmaak.
9a K'UTUL RAQAL:
Re tze'ejwalej.
b 3 Ne. 12:30.

b'an aawib' sa' chixjunil li k'a'aq re ru a'in; xb'aan naq wi ink'a' nakab'aanu a'in maamin tatruiq chireechaninkil li rawa'b'ejihom li Dios. Aay, chijultiko'q taxaq aawe, ut chak'ul choq' aateneb'ankil, ut charam aawib' sa' li k'a'aq re ru a'in.

10 Ut nakatintaqla naq taak'ul sa' aab'een xsik'b'al aana'leb' rik'ineb' laa was sa' li k'a'ru taab'aanu; xb'aan naq k'e reetal, wankat sa' aasaajil, ut nakawaj ru ch'olaniik xb'aaneb' laa was. Ut k'e aaxik chirix li na'leb' te'xk'e.

11 Maakanab' aawib' chi jalb'e-hiik xb'aan k'a'ruhaq li jo'maajo', malaj li maak'a' ru; maakanab' laj tza chixjalb'ehinkil wi'chik aach'ool chi xik chirixeb' li maa'us aj yumb'eet ixq a'an. K'e reetal, at walal, k'a'jo' li maa'usilal kak'am sa' xb'eeneb' laj "Tzoramita; xb'aan naq eb' a'an naq ke'ril ^baab'aanuhom ink'a' ke'raj xpaab'ankil li waatin.

12 Ut anajwan lix Musiq' li Qaawa' naxye we: "Taqlaheb' laa walal aak'ajol chixb'aanunkil li chaab'il, maare anchal te'xjalb'e-hiheb' xch'ool naab'al li tenamit toj sa' li sache'k; jo'kan naq nakatintaqla, at walal, rik'in xxuwankil ru li Dios, naq taakanab' aamaa'usilal;

13 Naq tatsutq'iiq rik'in li Qaawa' chi anchal aak'a'uxl, aametz'ew,

ut aakawilal; naq maa'ani chik taajalb'ehi xch'ool chixb'aanunkil li maa'usilal; naq tatsutq'iiq b'an rik'ineb', ut "taach'olob' laa majelal ut li k'a'ru ink'a' us xab'aanu.

14 "Maasik' li bi'ihomal, chi moko li jo'maajo'il k'a'aq re ru re li ru-chich'och' a'in; xb'aan naq k'e reetal, moko tatruiq ta chixk'amb'al chawix.

15 Ut anajwan, at walal, nawaj raj xyeeb'al k'a'ruhaq aawe chirix lix k'ulunik li Kristo. K'e reetal, ninye aawe, naq a'an li taachalq chi yaal re risinkil lix maak li ruchich'och'; relik chi yaal, a'an taachalq re xch'olob'ankil li sahil esilal re li kolb'a-ib' chiru lix tenamit.

16 Ut anajwan, at walal, a'in li k'anjel katb'oqe' wi', xch'olob'ankil li sahil esilal a'in chiru li tenamit a'in, re xkawresinkil xk'a'uxleb'; malaj ut re naq taachalq li kolb'a-ib' rik'ineb', re naq eb' a'an te'xkawresi xk'a'uxleb' li "ralal xk'ajol re rab'inkil li aatin sa' xq'ehil lix k'ulunik.

17 Ut anajwan tink'ojob' b'ayaq aak'a'uxl chirix li na'leb' a'in. K'e reetal, sachso aach'ool chirix k'a'ut naq taa'aje'q ru naq taanawmanq li k'a'aq re ru a'in najt chirub'eetal. K'e reetal, ninye aawe, jun aamej sa' li kutan a'in, ma ink'a' tab'i' wan xloq'al chiru li Dios jo'

11 a Alma 35:2–14.

b Rom. 2:21–23; 14:13;
Alma 4:11.

12 a K'UTUL RAQAL:

Xtaqlahom li Dios;

K'utuk, tzolonel.

13 a Mos. 27:34–35.

14 a Mat. 6:25–34;

Jak. 2:18–19;

Tz. ut S. 6:6–7;

68:31–32.

16 a K'UTUL RAQAL:

Junkab'al—Lix

k'anjel li na'b'ej

yuwa'b'ej.

chanru junaq aamej sa' xq'ehil lix k'ulunik?

18 Ma ink'a' aajel ru naq taa-k'ehe'q ajwi' chi nawmank li k'uub'anb'il na'leb' re li tojb'al-ix chiru li tenamit a'in, jo' chan ru chiru ralal xk'ajoleb'?

19 Ma ch'aj tab'i' chiru li Qaa-wa' sa' li kutan a'in xtaqlankil lix anjel re xch'olob'ankil li sahil esilal a'in chiqu laa'o, jo' chanru chiruheb' li qalal qak'ajol, malaj jo' chanru chirix xq'ehil lix k'ulunik?

CH'OL 40

Li Kristo naxk'e chi uxmank xwaklijikeb' chi yo'yo chixjunileb' li winq—Eb' li kamenaq tiikeb' xch'ool neke'xik sa' li hilob'aal na'ajej ut eb'laj maak neke'xik sa' najtil aak'ab' re royb'eninkil xkutankil lix waklijikeb' chi yo'yo—Chixjunil li k'a'aq re ru taak'ojob'aaq wi'chik sa' tz'aqal xxaqalil chi tz'aqal re ru sa' li wakliik chi yo'yo. Wan na 74 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN at walal, wahi' k'a'ruhaq chik li nawaj raj xyeeb'al aawe; xb'aan naq nink'e reetal naq xikenaq aach'ool chi k'oxlak chirix lix waklijikeb' li kamenaq chi yo'yo.

2 K'e reetal, ninye aawe, naq

maajun wakliik chi yo'yo wan—malaj ut, tinye raj, sa' jalan chik aatin, naq li k'a'ru a'in li nakam ink'a' naxk'e chirix li "ink'a' nakam, li k'a'ru a'in li naq'a ink'a' b'naxk'e chirix li ink'a' naq'a—'toj chirix xk'ulunik li Kristo.

3 K'e reetal, a'an naxk'e chi uxmank lix "waklijikeb' li kamenaq chi yo'yo. A'ut k'e reetal, at walal, toj maji' na'ux li wakliik chi yo'yo. Anajwan, ninte chawu jun li muqmuukil na'leb'; a'b'anan wankeb' k'iila b'muqmuukil na'leb' li 'k'uulamb'ileb', re naq maa'ani taana-woq re, ka'ajwi' li Dios xjunes. A'b'an laa'in nink'ut chawu jun li na'leb' li xinpatz'ok chi yalb'il inq'e chiru li Dios re tinnaw—a'an chirix li wakliik chi yo'yo.

4 K'e reetal, wan jun kutan eetanb'il naq chixjunileb' "te'elq chaq sa' xyanqeb' li kamenaq. Anajwan jo'q'e taachalq li kutan a'in maajun nanawok re; a'b'an li Dios naxnaw li kutan li k'eeb'il.

5 Anajwan, ma jun kutan taa-wanq, malaj "xkab' li kutan, malaj rox li kutan, naq eb' li winq te'elq chaq sa' xyanqeb' li kamenaq, maak'a' na'ajman wi', xb'aan naq li Dios b'nanawok re chixjunil li k'a'aq re ru a'in, ut tz'aqalin rik'in xnawb'al naq jo'ka'in taawanq—naq wan jun kutan eetanb'il naq chixjunileb' te'wakliiq chaq sa' xyanqeb' li kamenaq.

40 2a Mos. 16:10–13.
K'UTUL RAQAL:
Kole'k chiru li
kamk.
b 1 Kor. 15:53–54.
c 1 Kor. 15:20.

3a K'UTUL RAQAL:
Wakliik chi yo'yo.
b K'UTUL RAQAL:
Xmuqmuukil na'leb'
li Dios.
c Tz. ut S. 25:4; 124:41.

4a Jwan 5:28–29.
5a Mos. 26:24–25;
Tz. ut S. 43:18; 76:85.
b K'UTUL RAQAL: Dios,
Roxichal li Dios.

6 Anajwan tento ta'uxq naq taawanq xnumik li kutan chirix xkutankil li kamk ut rub'elaj xkutankil li wakliik chi yo'yo.

7 Ut anajwan tinpatz' k'a'ru te'x-k'ul li "raameb' li winq chirix li kutan a'in re kamk, rub'elaj li kutan eetanb'il choq' re li wakliik chi yo'yo?

8 Anajwan ma numenaq jun kutan tana' eetanb'il re te'wakliiq li winq maak'a' na'ajman wi'; xb'aan naq moko jun kamikeb' ta chixjunileb', ut a'in maak'a' na'ajman wi'; chixjunil chanchan naq jun kutan chiru li Dios, ut ka'ajwi' chiruheb' li winq b'isb'il li kutan.

9 Jo'kan naq wan jun hoonal eetanb'il chaq choq' reheb' li winq naq te'wakliiq chaq sa' xyanqeb' li kamenaq; ut wan xnumik li kutan chirix li kamk ut rub'elaj li wakliik chi yo'yo. Ut anajwan, chirix lix numik li kutan a'in, li k'a'ru te'x-k'ul li raameb' li winq, a'an li na'leb' li xinpatz' chi yalb'il inq'e re li Dios re xnawb'al; ut a'in li na'leb' li ak ninnaw wi' chirix.

10 Ut naq taachalq xq'ehil naq te'wakliiq chixjunileb', chirix a'an te'xnaw naq li Dios nanawok re chixjunileb' li "kutan li eetanb'ileb' chaq choq' re li winq.

11 Anajwan, chirix k'a'ru xwanjik li aamej chirix li "kamk ut

rub'elaj li wakliik chi yo'yo—K'e reetal, xk'ehe' chinnaw xb'aan jun li anjel, naq lix musiq'eb' chixjunil li winq, naq elenaqeb' chaq chik sa' li tz'ejwalej a'in li nakam, relik chi yaal, lix musiq'eb' chixjunileb' li winq, us ta useb' malaj ink'a' useb', ^bneke'k'ame' w'ichik rik'in li Dios a'an li kik'e-hok xyu'ameb'.

12 Toja' ut naq taak'ulmanq, naq lix musiq'eb' li tiikeb' xch'ool neke'k'ule' sa' jun wanjik re "sahil ch'oolejil, a'an ^bhilob'aal na'ajej yeeb'il re, jun wanjik re ^chilank, jun wanjik re ^atuqtuukilal, b'ar wi' te'hilanq chiru chixjunil li rahilal ke'xnumsi ut chiru chixjunil li k'auxlej, ut li rahil ch'oolejil.

13 Toja' ut naq taak'ulmanq, naq lix musiq'eb' laj maak, relik chi yaal, li ink'a' useb'—xb'aan naq k'e reetal, eb' a'an maajun raqal, chi moko xb'ayaqil lix Musiq' li Qaawa' neke'xk'ul; xb'aan naq k'e reetal, ke'xsik' ru li ink'a' us aj k'anjel chiru li chaab'il; jo'kan naq lix musiq' laj tza ki'ok rik'ineb', ut kireechani li rochocheb'—ut eb' a'in te'tz'eqe'q sa' li najtil "aak'ab'; taawanq ^byaab'ak, ut ayaynak, ut k'uxuxink ruuch-e, ut a'in xb'aan xmaa'usilaleb' a'an, rik'in naq ke'b'eresiik chi preexil xb'aan li rajom laj tza.

7 a Alma 40:21;
Tz. ut S. 138.
K'UTUL RAQAL:
Aamej.

10 a Hech. 17:26.

11 a Luk. 16:22–26;
1 Pe. 3:18–19; 4:6;
Tz. ut S. 76:71–74;

138.

b Ekl. 12:7;
2 Ne. 9:38.

12 a K'UTUL RAQAL: Sahil
ch'oolejil.

b K'UTUL RAQAL:
Hilob'aal na'ajej.

c K'UTUL RAQAL:

Hilank, hilob'aal.

d Tz. ut S. 45:46.
K'UTUL RAQAL:
Tuqtuukilal.

13 a K'UTUL RAQAL:

Xb'alb'a.
b Mat. 8:12;
Mos. 16:2.

14 A'in ut xwanjik li raameb' "laj maak, relik chi yaal, sa' q'ojyin, ut xik'ob'aal ut ^bxuwajel li wankeb' wi' chiroyb'eninkil xxamlel lix xik'il xjosq'il li Dios sa' xb'ee-neb'; chi jo'kan neke'kana sa' li 'wanjik a'in, ut jo'kaneb' ajwi' li tiikeb' xch'ool sa' li hilob'aal na'ajej, toj sa' xq'ehil lix waklijikeb' chi yo'yo.

15 Anajwan, wankeb' junjung li ke'k'oxlank re naq li wanjik a'in re sahil ch'oolejil ut li wanjik a'in re rahil ch'oolejil re li aamej, rub'elaj chaq li wakliik chi yo'yo, a'an jun xb'een wakliik chi yo'yo. Yaal, nink'oxla naq naru naq wakliik chi yo'yo taayeemanq re a'in, naq nawaklesiik li musiq'ej malaj li aamej ut nak'ehe' sa' sahil malaj sa' rahil ch'oolejil, jo' chanru li aatin li ak yeeb'il.

16 Ut k'e reetal, yeeb'il ajwi', naq wan jun li "xb'een ^bwakliik chi yo'yo, jun xwaklijikeb' chi yo'yo chixjunileb' li wanjenaqeb' malaj li neke'wan, malaj li toj te'wanq, toj sa' xwaklijik li Kristo chi yo'yo sa' xyanqeb' chaq li kamenaq.

17 Anajwan, ink'a' naqak'oxla naq li xb'een wakliik chi yo'yo a'in, li yeeb'il resil chi jo'ka'in, a'anaq ta naq te'wakliiq li aamej ut "te'k'ehe'q sa' sahil malaj sa' rahil ch'oolejil. Ink'a' naru nakak'oxla naq a'in ta li naraj naxye.

18 K'e reetal, ninye aawe naq

ink'a', naraj b'an naxye xjunajinkil wi'chik li aamej rik'in li tz'ejwalej, reheb' li ke'wan chalen chaq xkutankil laj Adan toj reetal sa' "xwaklijik li Kristo chi yo'yo.

19 Anajwan, ma te'junajiiq wi'chik li raameb' ut lix xaqalileb' li ani yeeb'ileb' resil sa' jun xikik, laj maak jo' ajwi' li tiikeb' xch'ool, ink'a' ninye; chitz'aqloq b'an naq tynye naq chixjunileb' neke'el chaq; malaj sa' jalan chik aatin, lix waklijikeb' chi yo'yo nak'ulman "rub'elaj lix waklijikeb' chi yo'yo li ani neke'kam chirix xwaklijik li Kristo chi yo'yo.

20 Anajwan, at walal, moko ninye ta naq lix waklijikeb' chi yo'yo nachal sa' xwaklijik li Kristo chi yo'yo; a'b'an k'e reetal, ninye naq k'oxlanb'il inb'aan, naq li aamej ut li tz'ejwalej najunajiiq wi'chik, reheb' li tiikeb' xch'ool, sa' lix waklijik li Kristo chi yo'yo, ut lix "taqe'jik sa' choxa.

21 A'b'an ma taawanq sa' xwaklijik a'an chi yo'yo malaj chirix chik, moko ninye ta; toj b'an a'in ninye, naq wan jun "xnumik li kutan chirix li kamk ut rub'elaj lix waklijik li tz'ejwalej chi yo'yo, ut jun xwanjik li aamej sa' ^bsahil malaj sa' 'rahil ch'oolejil toj tix-taw li kutan eetanb'il xb'aan li Dios, naq eb' li kamenaq te'elq chaq, ut te'junajiiq wi'chik, li aamej jo' ajwi' li tz'ejwalej, ut

14a Tz. ut S. 138:20.

b Jak. 6:13; Moï. 7:1.

c Alma 34:34.

16a Jak. 4:11;

Mos. 15:21–23.

b K'UTUL RAQAL:

Wakliik chi yo'yo.

17a Tz. ut S. 76:17, 32,
50–51.

18a Mat. 27:52–53.

19a Mos. 15:26.

20a K'UTUL RAQAL:

Xtaqik li Kristo.

21a Luk. 23:39–43.

b K'UTUL RAQAL:
Hilob'aal na'ajej.

c K'UTUL RAQAL:

Xb'alb'a.

^ate'k'ameq chi xaqliik chiru li Dios, ut taaraqeq aatin chirixeb' a' yaal jo' chanru xk'anjeleb'.

22 Relik chi yaal, a'in naxk'e chi uxmanx lix k'ojlajik wi'chik chixjunil li k'a'aq re ru li yeeb'il resil xb'aan xtz'uumaleb' re li profet.

23 Li ^aaamej ^btaak'ojob'aaq wi'chik rik'in li ^ctz'ejwalej, ut li tz'ejwalej rik'in li aamej; relik chi yaal, ut li junjunq chi cha'alej ut b'asalilej taak'ojob'aaq rik'in lix tz'ejwalej, relik chi yaal, moko taasachq ta yal ta jun rismal jolomej; chixjunil b'an li k'a'aq re ru taak'ojob'amanq wi'chik sa' tz'aqal xxaqalil chi tz'aqal re ru.

24 Ut anajwan, at walal, a'in li k'ojob'ank wi'chik li ^ayeeb'il resil xb'aan xtz'uumaleb' re li profet—

25 Toja' ut naq eb' li tiikeb' xch'ool toxel'emtzuunq chaq sa' li rawa'b'ejihom li Dios.

26 A'b'an k'e reetal, jun li xik'ob'aal ^akamk nachal sa' xbee-neb' laj maak; xb'aan naq eb' a'an neke'kam jo' chanru li na'leb' chirix li k'a'aq re ru re tiikilal; xb'aan naq tz'ajeb' ru a'an, ut maajun ^bk'aru tz'aj naru na'eechanink re li rawa'b'ejihom li Dios; neke'isiik chaq b'an, ut k'eeb'ileb' chixyalbal li x'uuchin wi' xk'anjeleb' malaj xb'aanuhomeb', li ink'a' us chaq; ut neke'ruk' xxelil jun li k'a aj sek'.

CH'OL 41

Sa' li wakliik chi yo'yo eb' li winq neke'wakli chixk'ulb'al li sahil ch'ooolejil maak'a' roso'jik malaj li rahil ch'ooolejil maak'a' roso'jik—Li maa'usilal maajun wa kiwan choq' sahil ch'ooolejil—Eb' li tz'ejwalejil winq wankeb' chi maak'a'eb' xDios sa' li ruchich'och'—Li junjunq chi winq sa' li k'ojob'ank wi'chik tixk'ul wi'chik jo' rilob'aal jo' na'leb'il li wanjenaq wi' chaq sa' li yu'aamej. Wan na 74 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan, at walal, wan k'aruhaq li tinye chirix li k'ojob'ank wi'chik li yeeb'il resil; xb'aan naq k'e reetal, wankeb' li ^axe'xpo' xyaalalileb' li loq'laj hu, ut ^bxe'xsach xb'e chi najt xb'aan li na'leb' a'in. Ut nink'e reetal naq xikenaq aach'ool chi k'oxlak ajwi' chirix li na'leb' a'in. K'e ut reetal, tinch'olob' xyaalal chawu.

2 Ninnye aawe, at walal, naq li k'uub'انب'il na'leb' re k'ojob'ank wi'chik, aajel ru rik'in xtiikal ru lix na'leb' li Dios; xb'aan naq aajel ru naq taak'ojob'amanq wi'chik chixjunil li k'a'aq re ru sa' tz'aqal lix na'aj. K'e reetal, aajel ru ut tiik ru, jo' chanru xwankilal ut xwaklijik chi yo'yo li Kristo, naq li raam li winq taak'ojob'aaq wi'chik rik'in xxaqalil, ut naq li junjunq ^axcha'al

21 d Alma 42:23.

23 a A'AN: musiq'ej. Tz. ut

S. 88:15–17;

K'UTUL RAQAL:

Aamej.

b 2 Ne. 9:12–13;

Alma 11:40–45.

c K'UTUL RAQAL:

Junxaqalil.

24 a Isa. 26:19.

26 a 1 Ne. 15:33;

Alma 12:16.

b Alma 11:37.

41 1 a 2 Pe. 1:20; 3:16;

Alma 13:20.

b K'UTUL RAQAL:

Q'etok paab'ank.

2 a Alma 40:23.

li tz'ejwalej taak'ojob'aaq wi'chik sa' xna'aj.

3 Ut aajel ru rik'in ^axtiikal ru lix na'leb' li Dios naq eb' li winq ^bte'raqe'q aatin chirixeb' jo' chanru lix k'anjeleb'; ut wi chaab'il chaq lix k'anjeleb' sa' li yu'am a'in, ut chaab'il chaq li rajomeb' lix ch'ool, naq jo'kan ajwi' eb' a'an, sa' roso'-jik li kutan, ^dte'k'ojob'aaq wi'chik rik'in li k'aru chaab'il.

4 Ut wi ink'a' us lix k'anjeleb', "taak'ojob'aaq wi'chik reheb' choq' maa'usilal. Chi jo'kan, chixjunil li k'a'aq re ru taak'ojob'amanq wi'chik sa' tz'aqal xna'aj, li junjung sa' tz'aqal xxaqalil—li k'aru ^bnakam waklesinb'il chi ink'a' chik nakam, li k'aru 'naq'a chi ink'a' chik naq'a—waklesinb'il sa' li ^djunelik sahil ch'oolejil re taareechani li rawa'b'ejihom li Dios, malaj sa' li rahil ch'oolejil maa'k'a' roso'jik re taareechani li rawa'b'ejihom laj tza, li jun chi junpak'al, ut li jun chik chi junpak'al chik—

5 Li jun waklesinb'il sa' li sahil ch'oolejil, jo' chanru naq rajom li sahil ch'oolejil, malaj li chaab'il; jo' chanru naq rajom li chaab'il; ut li jun chik sa' li maa'usilal jo' chanru naq rajom li maa'usilal; xb'aan naq jo' chanru naq kiraj xb'aanunkil li maa'usilal

chiru chixjunil li kutan, jo'kan ajwi' tixk'ul maa'usilal choq' xq'ajkamunkil naq taachalq li q'ojyin.

6 Ut jo'kan naq wan chi junpak'al chik. Wi xjal xk'a'uxl chirix lix maak, ut xraj li tiikilal toj sa' roso'jikeb' lix kutan, jo'kan ajwi' taaq'ajkamuuq choq' re li tiikilal.

7 ^aA'ineb' li tojb'ileb' rix xb'aan li Qaawa'; relik chi yaal, a'ineb' li isinb'ileb' chaq, li kolb'ileb' chiru li q'ojyin a'an maak'a' roso'jik re aak'ab'; ut chi jo'kan neke'xaqli malaj neke't'ane'; xb'aan naq k'e reetal, a'aneb' ^bxraqoleb' aatin xjuneseb' rib', ma te'xb'aanu li us malaj te'xb'aanu li ink'a' us.

8 Anajwan, "ink'a' naru xjalb'al lix taqlanb'il aatin li Dios; jo'kan naq kawresinb'il li b'e re naq li ani naraj, taaruq chi b'eeek chiru ut taakole'q.

9 Ut anajwan k'e reetal, at walal, maakanab' aawib' "jun sutaq chik chixq'etb'al li raatin laa Dios chirixeb' li jar raqal chi tzol'leb' a'an, li xakanab' wi' aawib' chirix li maakob'k toj anajwan.

10 Maak'oxla, rik'in naq yeeb'il resil li k'ojob'ank wi'chik, naq sa' li maak tatk'ojob'aaq chaq sa' li sahil ch'oolejil. K'e reetal, ninye

3a K'UTUL RAQAL: Tiik ruhil na'leb'.

b K'UTUL RAQAL: Teneb'aak, teneb'anb'il; Raqok aatin, raqb'a-aatin.

c K'UTUL RAQAL: K'anjel.

d Hel. 14:31.

4a Alma 42:28.

b 2 Ne. 9:12–13; Tz. ut S. 138:17.

K'UTUL RAQAL: Wakliik chi yo'yo.

c 1 Kor. 15:51–55.

d K'UTUL RAQAL: Junelik yu'am, yu'am chi junelik.

7a Tz. ut S. 76:50–70.

b 2 Ne. 2:26; Alma 42:27;

Hel. 14:30.

K'UTUL RAQAL:

Xtaql ch'oolej.

8a Tz. ut S. 1:38.

9a Tz. ut S. 42:23–28.

aawe, li ^amaa'usilal maajun wa kiwan choq' sahil ch'oolejil.

11 Ut anajwan, at walal, chixjunileb' li winq li wankeb' jo' chanru li ^aruchich'och', malaj ut tinye, sa' jun ^btz'ejwalejil wanjik, wankeb' sa' xk'ahil li yot'e'k ut sa' xb'ak'leb' li maa'usilal; ut wankeb' chi ^cmaak'a'eb' xDios sa' li ruchich'och', ut xikenaqeb' chi junpak'al chik rik'in chan ru naq wan li Dios; jo'kan naq lix wanjikeb' junpak'al chik wan rik'in chan ru naq wan li sahil ch'oolejil.

12 K'e ut reetal anajwan, ma a'in xyaalalil li aatin k'ojob'ank wi'chik, xk'amb'al k'a'ruhaq ut xk'eeb'al b'ar wi' maak'a' xna'aj, malaj xk'eeb'al sa' jun wanjik li junpak'al chik wan rik'in chan ru li ak re?

13 At walal, moko jo'ka'in ta wan; lix yaalalil b'an li aatin k'ojob'ank wi'chik, a'an xk'amb'al wi'chik li maa'usilal choq' re li maa'usilal, malaj li tz'ejwalejil choq' re li tz'ejwalejil, malaj ajtzahil choq' re li ajtzahil—li chaab'il choq' re li k'a'ru chaab'il, li tiikilal choq' re li k'a'ru tiik, li tiikil na'leb' choq' re li k'a'ru tiik ru; li uxtaan choq' re li k'a'ru aj uxtaan.

14 Jo'kan ut, at walal, chawil aawib' re naq aj uxtaanaqat reheb' laa was aawiitz'in; ^achatk'anje-laq chi tiik aana'leb', ^bchatraqoq

aatin chi tiik, ut chab'aanu rajlal li ^cchaab'il; ut wi nakab'aanu chixjunil li k'a'aq re ru a'in, rik'in a'an taak'ul aaq'ajkamunkil; relik chi yaal, taak'ojob'aaq wi'chik li ^duxtaan aawe; taak'ojob'aaq wi'chik li tiik ruhil na'leb' aawe; taak'ojob'aaq wi'chik aawe jun raqb'a-aatin tiik; ut taaq'ajkamuuq wi'chik aawe li chaab'il.

15 Xb'aan naq li k'a'ru nakataqla taasutq'iiq wi'chik aawe, ut taak'ojob'aaq wi'chik; jo'kan ut, li aatin k'ojob'ank wi'chik q'axal wi'chik naxjit laj maak, ut maamin naxtiikob'resi ru.

CH'OL 42

Li yu'am a'in a'an jun kutan re ya-lok-ix re naq li winq taaruuq chixjalb'al xk'a'uxl ut chi k'anjelak chiru li Dios—Li t'ane'k kixk'am chaq li kamk re li yu'am a'in ut re musiq'ej sa' xb'eeneb' chixjunil li winq—Nachal li tojb'al-ix xb'aan li jalb'a-k'a'uxlej—Li Dios ajwi' naxtoj rix xmaak li ruchich'och'—Li uxtaan nawan choq' reheb' li neke'xjal xk'a'uxl—Chixjunileb' li jun ch'ol chik jitb'i-leb' xb'aan lix tiik ruhil na'leb' li Dios—Nachal li uxtaan xb'aan lix tojb'al rix li maak—Ka'ajeb' wi' li tz'aqal yot'b'ileb' xch'ool neke'kole'. Wan na 74 chihab' ma nayo'la li Kristo

10a Sal. 32:10;
Isa. 57:20–21;
Hel. 13:38.

11a Mos. 3:19.
K'UTUL RAQAL:
Ruchich'och'il winq.

b K'UTUL RAQAL:
Re tz'ejwalej.
c Ef. 2:12.

14a K'UTUL RAQAL: Xma-
ak'a'il li b'alaq'.
b Jwan 7:24;

Tz. ut S. 11:12.
c Tz. ut S. 6:13;
58:27–28.

d K'UTUL RAQAL:
Uxtaan, uxtaanank.

Ut anajwan, at walal, nink'e reetal naq wan chik k'a'ruhaq li naxik wi' aach'ool chi k'oxlak, li ink'a' nakatru chixtawb'al ru—a'an chirix "xtiikal ru lix na'leb' li Dios rik'in xk'eeb'al laj maak chixtoj-b'al lix maak; xb'aan naq nakayal xk'oxlankil naq moko tiik ta naq laj maak taateneb'aaq chi wank sa' rahilal.

2 Anajwan k'e reetal, at walal, tinch'olob' chawu li na'leb' a'in. Xb'aan naq k'e reetal, chirix naq li Qaawa' Dios "kixtaqla li xb'een qana' qayuwa' chi elk chaq sa' li awimq ^bEden, re xk'anjelankil li ch'och' li ke'isiik wi' chaq—relik chi yaal, kirisi li winq, ut kixk'e sa' releb' saq'e sa' li awimq Eden li 'anjel aj k'aak'alanel, ut jun li lochlookil yok'leb' ch'iich' li naxsuti rib' yalaq b'ar, re xk'aak'alankil li ^dche' re li yu'am—

3 Anajwan, naqil naq okenaq li winq jo' chanru li Dios, chi naxnaw li us ut li ink'a' us; ut re naq ink'a' tixye' li ruq', ut tixchap ajwi' ru li che' re li yu'am, ut taawa'aaq ut taawanq chi yo'yo chi junelik, li Qaawa' Dios kixk'e li anjel aj k'aak'alanel ut li lochlookil yok'leb' ch'iich', re naq ink'a' tixyal li ru che'—

4 Ut chi jo'kan naqil, naq kiwan jun kutan k'eeb'il re li winq

re tixjal xk'a'uxl, relik chi yaal, jun kutan re "xyalb'al rix, jun kutan re xjalb'al xk'a'uxl ut k'anjelak chiru li Dios.

5 Xb'aan naq k'e reetal, wi ta laj Adan tikto kixye' li ruq', ut kixyal li ru li che' re li yu'am, kiwan raj chi yo'yo chi junelik, jo' chanru li raatin li Dios, ut maak'aaq raj xnumik li kutan re xjalb'al xk'a'uxl; relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' li raatin li Dios sachsooq raj xyaalal, ut li nimla k'uub'amb'il na'leb' re li kolb'a-ib' kisachman raj xwankil.

6 A'b'an k'e reetal, kiteneb'aak sa' xb'een li winq naq "taakamq—jo'kan ut, jo' chanru naq eb' a'an ke'isiik chaq chiru li che' re li yu'am, jo'kan ajwi' te'isiik chaq sa' xb'een li ch'och'—ut li winq ki'ok chi sachenaq chi junelik, relik chi yaal, ke'ok choq' ^bt'ane-naqil winq.

7 Anajwan ut, nakawil rik'in a'in naq li xb'een qana' qayuwa' "ke'isiik chaq chiru li Qaawa', jo' chanru li yu'am a'in jo' ajwi' chanru li musiq'ej, ut chi jo'kan naqil naq ke'ok chi taqlaak xb'aan xtaaqenkil li ^brajomeb' a'an.

8 Anajwan k'e reetal, moko aajel ta ru naq li winq taakole'q chiru xnumsinkil li kamk re li yu'am a'in, xb'aan naq a'an tixsach raj

42 1a 2 Ne. 26:7;
Mos. 15:26–27.
K'UTUL RAQAL: Tiik
ruhil na'leb'.
2a Gen. 3:23–24;
Mois. 4:28–31.
b K'UTUL RAQAL:
Eden.

c K'UTUL RAQAL: Anjel
aj k'aak'alanel.
d Gen. 2:9.
4a Alma 34:32–33.
6a K'UTUL RAQAL:
Kamk re tz'ejwalej.
b Mos. 16:3–5.
K'UTUL RAQAL:

Xt'anik laj Adan ut
li xEva.
7a 2 Ne. 2:5; 9:6;
Hel. 14:16.
K'UTUL RAQAL:
Kamk re musiq'ej.
b K'UTUL RAQAL: Xtaql
ch'oolej.

li nimla “k’uub’anb’il na’leb’ re sahil ch’oolejil.

9 Jo’kan ut, rik’in naq li aamej maajo’q’e naru nakam, ut li “t’ane’k kixk’am sa’ xb’eeneb’ chixjunil li winq jun li musiq’ejil kamk, xkomon li re li yu’am a’in, malaj ut, ke’isiik chaq chiru li Qaawa’, jo’kan naq ki’aje’ ru naq eb’ li winq te’kole’q chiru xnumsinkil li musiq’ejil kamk a’in.

10 Jo’kan ut, rik’in naq okenaqeb’ choq’ “aj rahol tz’ejwalej, aj atawinel, ut jo’eb’ aj tza, chi ^bakeb’ re chi jo’kan, li wanjik a’in re “yalok-ix ki’ok choq’ jun wanjik re xkawresinkileb’ rib’; ki’ok choq’ jun kawresink-ib’.

11 Ut anajwan chijultiko’q aawe, at walal, wi ta maak’a’ li k’uub’anb’il na’leb’ re li tojb’al-ix, (wi ta tz’eqb’il) naq kamenaqeb’, tikto ke’wan raj li raam sa’ “rahil ch’oolejil, rik’in naq isinb’ileb’ chaq chiru li Dios.

12 Ut anajwan, maajun na’leb’ kiwan taaruq te’kole’q wi’ li winq chiru li t’anaeqil wanjik a’in, li kixk’am chaq li winq sa’ xb’een xb’aan li q’etok chaq’rab’ kixb’aanu chaq a’an;

13 Jo’kan naq jo’ chanru li tiik ruhil na’leb’, ink’a’ raj taaruq

taak’ehe’q chi uxmank li “k’uub’anb’il na’leb’ re li tojb’al-ix, ka’ajwi’ wi eb’ li winq ^bte’xjal xk’a’uxl sa’ li yalok-ix wanjik a’in; relik chi yaal, li kawresink-ib’ wanjik a’in; xb’aan naq wi ta moko jo’kan ta taateneb’aaq, li uxtaan ink’a’ raj taaruq chi k’anjelak chi ink’a’ tixsach xk’anjel li tiik ruhil na’leb’. Anajwan, lix k’anjel li tiik ruhil na’leb’ ink’a’ taaruq taasachmanq; wi ta jo’kan, li Dios ‘tixkanab’ raj wank choq’ Dios.

14 Ut chi jo’kan naqil naq chixjunileb’ li winq ^at’anaqeb’ chaq, ut ke’wan chi chapb’il xb’aan li ^bk’a’ru tiik ru; relik chi yaal, lix tiik ruhil na’leb’ li Dios, li kixteneb’ sa’ xb’eeneb’ chi junajwa naq te’isiq chaq chiru.

15 Ut anajwan, ink’a’ raj taaruq taak’ehe’q chi uxmank li k’uub’anb’il na’leb’ re uxtaan wi ta ink’a’ taa’uxq jun xtojb’al rix li maak; jo’kan naq li Dios ajwi’ “naxtoj rix lix maak li ruchich’och’, re xk’eeb’al chi uxmank li k’uub’anb’il na’leb’ re ^buxtaan, re xk’eeb’al jo’nimal elajinb’il xb’aan li ^ctiik ruhil na’leb’, re naq li Dios a’anaq jun li Dios ^dtz’aqal re ru ut tiik xna’leb’, ut jo’kan ajwi’ jun li Dios aj uxtaan.

8a Alma 34:9;
Mois. 6:62.

9a K’UTUL RAQAL:
Xt’anik laj Adan ut
li xEva.

10a K’UTUL RAQAL: Re
tz’ejwalej.

b K’UTUL RAQAL:
Ruchich’och’il winq.

c K’UTUL RAQAL:
Wank li kamk sa’

xb’een.

11a 2 Ne. 9:7–9.

13a K’UTUL RAQAL:
K’uub’anb’il na’leb’
re li tojb’al-ix.

b K’UTUL RAQAL:
Jalok k’a’uxl, jalb’a-
k’a’uxlej.

c 2 Ne. 2:13–14.

14a Alma 22:13–14.

b 2 Ne. 2:5.

15a 2 Ne. 9:7–10;
Mos. 16:7–8.

K’UTUL RAQAL:
Xtojb’al rix li maak.

b K’UTUL RAQAL:
Uxtaan, uxtaanank.

c K’UTUL RAQAL: Tiik
ruhil na’leb’.

d 3 Ne. 12:48.

16 Anajwan, ink'a' raj taaruug taachalq li jalb'a-k'a'uxlej reheb' li winq wi ta maak'a' jun tojb'a-maak, li wan "chi junelik jo' chanru taawanq xyu'am li aamej, xaqab'amb'il chi junpak'al li k'uub'amb'il na'leb' re sahil ch'oollejil, li wan ajwi' chi junelik jo' chanru xyu'am li aamej.

17 Anajwan, chan raj ru taaruug junaq winq chixjalb'al xk'a'uxl wi ta ink'a' "namaakob'? Chan raj ru taaruug chi maakob'k wi ta maak'a' li ^bchaq'rab'? Chan raj ru taaruug taawanq junaq chaq'rab' wi ta maak'a' jun li tojb'a-maak?

18 Anajwan, wan jun li tojb'a-maak xaqab'amb'il, ut jun li chaq'rab' tiik ru k'eeb'il, li kixk'am xyot'ik li "reek'ob'aal xch'ool li winq.

19 Anajwan, wi ta maajun chaq'rab' k'eeb'il—wi "taakamsinq junaq winq, a'an taakamq—ma tixxuwa raj naq taakamq wi tixb'aanu li kamsink?

20 Ut jo'kan ajwi', wi ta maajun chaq'rab' k'eeb'il chirix li maak, eb' li winq ink'a' raj te'xxuwa maakob'k.

21 Ut wi ta "maajun chaq'rab' k'eeb'il, wi te'maakob'q li winq k'a' raj ru taaruug tixb'aanu li tiik ruhil na'leb', ut jo'kan ajwi' li uxtaan, xb'aan naq maajun xwankileb'

taawanq raj sa' xb'een ani li yo'ob'tesinb'il.

22 A'b'anan, k'eeb'il jun li chaq'rab', ut xaqab'amb'il jun li tojb'a-maak, ut kanab'amb'il jun li "jalb'a-k'a'uxlej; ut a' jalb'a-k'a'uxlej a'an, eechaninb'il xb'aan li uxtaan; wi ut ink'a', li k'a'ru tiik ru nareechani li ani yo'ob'tesinb'il ut naxk'anjela li chaq'rab', ut li chaq'rab' naxk'e li tojb'a-maak; wi ta ink'a' jo'kan, taasachmanq raj xk'anjel li tiik ruhil na'leb', ut li Dios tixkanab' raj wank choq' Dios.

23 A'b'an li Dios moko naxkanab' ta wank choq' Dios, ut li "uxtaan nareechani li yot'b'ileb' xch'ool; ut nachal li uxtaan xb'aan lix ^btojb'al rix li maak, ut lix tojb'al rix li maak naxk'e chi uxmanq lix 'waklijikeb' li kame-naq chi yo'yo; ut lix waklijikeb' li kame-naq chi yo'yo "naxk'ameb' wi'chik li winq chiru li Dios; ut chi jo'kan k'ojob'amb'ileb' wi'chik chi wank chiru, re "taaraqe'q aatin chirixeb' jo' chanru xk'anjel-leb', jo' chanru li chaq'rab' ut li tiik ruhil na'leb'.

24 Xb'aan naq k'e reetal, li tiik ruhil na'leb' naxk'e chi k'anjelak chixjunil li elajinb'il xb'aan, ut jo'kan ajwi' li uxtaan nareechani chixjunil li k'a'ru re; ut chi jo'kan,

16 a Tz. ut S. 19:10–12.

17 a K'UTUL RAQAL:

Maak.

b Rom. 4:15.

18 a K'UTUL RAQAL:

Reek'ob'aal xch'ool.

19 a K'UTUL RAQAL:

Kamsink.

21 a 2 Ne. 9:25–26;

Mos. 3:11.

22 a K'UTUL RAQAL:

Jalok k'a'uxl, jalb'a-k'a'uxlej.

23 a K'UTUL RAQAL:

Uxtaan, uxtaanank.

b K'UTUL RAQAL:

Xtojb'al rix li maak.

c 2 Ne. 2:8; 9:4;

Alma 7:12;

11:41–45; 12:24–25;

Hel. 14:15–18;

Morm. 9:13.

d Alma 40:21–24.

e K'UTUL RAQAL:

Raqb'a-aatin sa'

roso'jik.

maa'ani chik nakole', ka'ajeb' wi' li yot'b'ileb' xch'ool chi yaal.

25 K'a' put ru, ma nakak'oxla naq li uxtaan naru chi elq'ak chiru li "k'a'ru tiik ru? Ninye aawe, Ink'a', maamin taaruq. Wi ta jo'-kan, li Dios tixkanab' raj wank choq' Dios.

26 Ut chi jo'kan li Dios naxk'e chi uxmanx xanimal ru li "rajom re junelik, li kawresinb'il^b chalen chaq sa' xk'ojlajik li ruchich'och'. Ut chi jo'kan nachal lix kolb'aleb' ut lix tojb'aleb' rix li winq, ut jo'-kan ajwi' lix sachlijikeb' ut lix rahileb' xch'ool.

27 Jo'kan ut, at walal, "ani na'ajok re chalk naru chi chalk ut chixyalb'al xha'il li yu'amej chi moko ramb'il ta; ut yalaq ani ink'a' na'ajok re chalk, a'an moko minb'il ta ru chi chalk; a'b'an nan sa' roso'jik li kutan^b taak'o-job'aaq wi'chik re jo' chanru lix 'b'aaunuhom.

28 Wi xrataw xb'aaununkil li "ink'a' us, ut ink'a' xjal xk'a'uxl chiru lix kutan, k'e reetal, taab'aanumanq li ink'a' us re, jo' chanru lix k'ojob'ahom wi'chik li Dios.

29 Ut anajwan, at walal, nawaj naq ink'a' chik taakanab' li k'a'aq re ru a'in chach'a'ajkilankil, ut ka'ajwi' laa maak chakanab' chach'a'ajkilankil, rik'in li ch'a'ajkilank a'an li taakub'sinq aawe sa' li jalb'a-k'a'uxlej.

30 At walal, nawaj naq ink'a' chik taatz'eqtaana xtiikal ru lix na'leb' li Dios. Maak'oxla xk'ulb'al yal ta ka'ch'in xtiikilal aach'ool chirixeb' laa maak, rik'in xtz'eqtaanankil xtiikal ru lix na'leb' li Dios; kanab' b'an laa'at naq lix tiikal ru xna'leb' li Dios, ut li ruxtaan, ut xnajtil li royb'enihome taawanq anchal xwankil sa' laa ch'ool, ut kanab' a'an chakub'sinkil sa' poqs sa' li "tuulanil ch'oolej.

31 Ut anajwan, at walal, b'oqb'ilat xb'aaan li Dios chixjultikankil li aatin chiru li tenamit a'in. Ut anajwan, at walal, k'am laa b'e, jultika li aatin rik'in li yaal ut li tiikal k'a'uxlej, re naq taak'ameb' li aamej sa' li jalb'a-k'a'uxlej, re naq li nimla k'uub'amb'il na'leb' re uxtaan taaruq chireechaninkileb' a'an. Ut li Dios chixk'ehaq taxaq aawe jo' chanru ajwi' li waatin. Amen.

CH'OL 43

Laj Alma ut eb' li ralar neke'xjultika li aatin—Eb' laj Tzoramita ut jalaneb' chik aj Nefita li risihomeb' chaq rib' neke'ok choq' aj Lamanita—Neke'chal laj Lamanita chixpleetinkileb' laj Nefita—Laj Moroni naxk'e li kolb'a-ib' aq'ej chirixeb' laj Nefita—Li Qaawa' naxk'utb'esi chiru laj Alma chanru naq eb' laj

25a K'UTUL RAQAL: Tiik ruhil na'leb'.

26a 2 Ne. 2:14–30; Moiss. 1:39.

b Alma 13:3; 3 Ne. 1:14.

27a Alma 5:34; Hel. 14:30.

K'UTUL RAQAL: Xtaql ch'oolej.

b Alma 41:15. c Isa. 59:18;

Apok. 20:12.

28a Alma 41:2–5.

30a K'UTUL RAQAL: Tuulan xch'ool.

Lamanita te'xk'uub' li pleetik—Eb' laj Nefita neke'xkol rix li rochoheb', li ach'ab'aak wankeb' wi', lix jun-kab'aleb', ut lix paab'aaleb'—Eb' li teep chi aj pleet re laj Moroni ut laj Lehi neke'xsutiheb' rix laj Lamanita. Wan na 74 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq eb' li ralal laj Alma xkoheb' sa' xyanqeb' li tenamit, re xjultikankil li aatin chiruheb'. Ut laj Alma ajwi' ink'a' kiru chi hilank, ut xko'o ajwi' a'an.

2 Anajwan maak'a' chik taqaye chirix lix jultikahomeb', ka'ajwi' naq ke'xjultika li aatin, ut li yaal, jo' chanru li musiq'ej re profeetil aatin ut re k'utb'esink; ut ke'jultikan jo' chanru lix "santil k'anjelil li Dios li b'oqb'ileb' wi'.

3 Ut anajwan ninsutq'i sa' li esil chirixeb' li pleet ke'wan wi' laj Nefita rik'ineb' laj Lamanita, sa' xwaqxaqlaju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin.

4 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, kik'ulman naq eb' laj "Tzoramita ke'ok choq' aj Lamanita; jo'kan naq sa' xtiklajik li xwaqxaqlaju chihab' eb' lix tenamiteb' laj Nefita ke'ril naq chalkeb' re laj Lamanita sa' xb'eeneb', jo'kan naq ke'xkawresi rib' re pleetik; relik chi yaal, ke'xch'utub'eb' lix teep aj pleet sa' li ch'och' Jerxon.

5 Ut kik'ulman naq ke'chal laj Lamanita chi mil; ut ke'kulun

sa' li ch'och' Antionum, a'an xch'och'eb' laj Tzoramita; ut jun winq aj Tzerahemnah xk'ab'a' napolomink reheb'.

6 Ut anajwan, rik'in naq eb' laj Amalekita q'axaleb' wi'chik aj maak ut aj kamsinel sa' xch'ooleb' chiruheb' laj Lamanita xjuneseb' rib', jo'kan ut, laj Tzerahemnah kixxaqab'eb' li xb'eenil aj taqlanel sa' xb'eeneb' laj Lamanita, ut a'aneb' aj Amalekita ut aj Tzoramita chixjunileb'.

7 Anajwan a'in kixb'aanu re taaruq chixk'uulankil lix kaqaleb' xch'ool choq' reheb' laj Nefita, re taaruq tixk'ameb' a'an rub'el xwankil re taa'uxmanq xk'oxlahom.

8 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, lix k'oxlahom, a'an reek'asinkileb' laj Lamanita chi josq'ok rik'ineb' laj Nefita; a'in kixb'aanu re tixmaq' xnimal li wankilal sa' xb'eeneb', ut re ajwi' naq tixk'ul wankilal sa' xb'eeneb' laj Nefita, rik'in xk'am-b'aleb' chi moosil.

9 Ut anajwan lix k'oxlahomeb' laj Nefita a'an xk'uulankil lix ch'och'eb', ut li rochoheb', ut li "rixaqileb', ut li ralal xk'ajoleb', re te'xkoleb' rix chiru ruq'eb' li xik' neke'ilok reheb'; ut jo'kan ajwi' re taaruq te'xk'uula li k'a'ru xk'ulub'eb' ut li kanab'anb'ileb' chixb'aanunkil, relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' li ^bach'ab'aak wankeb' wi', re te'ruuq chixloq'oninkil li Dios jo' chanru li rajomeb'.

10 Xb'aan naq ke'xnaw naq wi te't'ane'q sa' ruq'eb' laj Lamanita, naq ani "taaloq'oning re li Dios sa' b'musiq'ej ut sa' li yaal, li tz'aqal ut li yo'yookil Dios, eb' laj Lamanita te'xsach raj.

11 Relik chi yaal, ut ke'xnaw aj-wi' naq numtajenaq lix kaqaleb' xch'ool laj Lamanita choq' reheb' li "ras riitz'ineb', a'eb' li tenamit aj Anti-Nefi-Lehi, a'aneb' xtenamit laj Ammon yeeb'ileb' re—ut eb' a'an ink'a' ke'raj xchapb'al li k'anjeleb'aal re pleet, relik chi yaal, ke'ok sa' jun sumwank ut ink'a' ajwi' te'xq'et—jo'kan ut, wi te't'ane'q sa' ruq'eb' laj Lamanita te'sache'q raj.

12 Ut eb' laj Nefita ink'a' ke'raj xkanab'ankil naq te'sache'q; jo'kan naq ke'xk'e li ch'och' reheb' choq' reechanihomeb'.

13 Ut eb' lix tenamit laj Ammon ke'xk'e reheb' laj Nefita jun nimla raqal li k'a'ru reheb', re taawanq k'a'ru taak'anjelaq reheb' lix teep aj pleet; ut chi jo'kan kiteneb'aak sa' xb'eeneb' laj Nefita, xjuneseb' rib', chi xaqliik chiruheb' laj Lamanita, a'aneb' chi junajinb'il xkomoneb' laj Laman ut laj Lemuel, ut eb' li ralal laj Ismael, ut chixjunileb' li ke'risi chaq rib' rik'ineb' laj Nefita, a'aneb' laj Amalekita ut laj Tzoramita, ut li "ralal xk'ajoleb' laj tij re laj Noe.

14 Anajwan eb' li alal k'ajolb'ej a'an ka'ch'in chik ma juntaq'ee't xk'ihaleb' rik'ineb' laj Nefita, jo'kan naq eb' laj Nefita kiteneb'aak

sa' xb'eeneb' xyalb'al ru rik'ineb' li ras riitz'in, toj reetal rik'in hoyok kik'.

15 Ut chirix naq ke'xch'utub' rib' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita sa' li ch'och' Antionum, k'ehomaq reetal, eb' li teep aj pleet reheb' laj Nefita kawresinb'ileb' chixk'ulb'aleb' sa' li ch'och' Jerxon.

16 Anajwan, li najolomink reheb' laj Nefita, malaj li winq li xaqab'انب'il choq' xb'eenil aj taqlanel sa' xb'eeneb' laj Nefita—anajwan li xb'eenil aj taqlanel kixk'ul li taqlank sa' xb'een chixjunil li teep aj pleet reheb' laj Nefita—ut aj Moroni xk'ab'a';

17 Ut laj Moroni kixk'ul chixjunil li taqlank, ut li jolomink sa' xb'een lix pleeteb'. Ut yal oob' xka'k'aal chihab' xyu'am naq kixaqab'aak choq' xb'eenil aj taqlanel sa' xb'eeneb' li teep aj pleet reheb' laj Nefita.

18 Ut kik'ulman naq kixk'uleb' laj Lamanita sa' xnuab'aal Jerxon, ut kawresinb'il lix tenamit rik'in yok'leb' ch'iich', ut rik'in k'onk'ookil ch'iich', ut rik'in li k'iila paay chi k'anjeleb'aal re pleet.

19 Ut naq ke'ril li teep aj pleet reheb' laj Lamanita naq eb' lix tenamit laj Nefi, malaj ut naq laj Moroni kixkawresi lix tenamit rik'ineb' li xramb'al ru ch'oolej, ut rik'in ramleb' chiruq'eb', relik chi yaal, ut rik'in ramleb' re xkolb'al xjolomeb', ut jo'kan ajwi' naq tiqtookeb' rik'in pim ruhil t'ikr—

20 Anajwan lix teep aj pleet laj Tzerahemnah moko kawresinb'ileb' ta rik'in k'a'ruhaq xkomon a'an, ka'ajwi' lix yok'leb' ch'iich' wan ut lix k'onk'ookil ch'iich', li roq tzimaj ut lix tzimajeb', lix pekeb' ut lix jok'eb'; ut "t'ust'uukeb', ka'ajwi' jun tz'um lanlo chixyitoqeb'; relik chi yaal, t'ust'uukeb' chixjunil, ka'ajwi' eb' laj Tzoramita ut laj Amalekita ink'a';

21 A'b'anan eb' a'an moko kawresinb'ileb' ta rik'in xramb'al ru choolej, chi moko rik'in ramleb'—jo'kan ut, numtajenaqeb' xxiw chiru li teep aj pleet reheb' laj Nefita sa' xk'ab'a' lix kolb'a-ib' aq'eb', us ta q'axal numtajenaq rajlankileb' chiruheb' laj Nefita.

22 K'ehomaq reetal, kik'ulman anajwan naq maak'a'eb' xch'ool chi chalk sa' xb'eeneb' laj Nefita sa' xnuv'aal Jerxon; jo'kan naq ke'el chaq sa' li ch'och' Antionum chiru li yamyookil ch'och', ut ke'xchap xb'e sa' xsutam li yamyookil ch'och', aran chixk'atq xyo'leb'aal li nima' Sidon, re naq te'ruuq chi chalk sa' li ch'och' Manti ut te'reechani li ch'och'; xb'aan naq ink'a' neke'xk'oxla naq te'xnaw li teep aj pleet re laj Moroni b'ar xkoheb'.

23 A'b'an kik'ulman, naq toja' xikenaqeb' chiru li yamyookil ch'och', laj Moroni kixtaqlaheb' laj muqmuukil k'ehol eetal sa' li yamyookil ch'och' re rilb'al lix teep'eb'; ut laj Moroni jo'kan ajwi', rik'in naq naxnaw chirix lix profettil aatin laj Alma, kixtaqla junjunq li winq rik'in, re xtz'aamankil chiru

naq tixpatz' re li Qaawa' "b'ar te'xik li teep aj pleet reheb' laj Nefita re xkolb'al rib'eb' chiruheb' laj Lamanita.

24 Ut kik'ulman naq li raatin li Qaawa' kichal rik'in laj Alma, ut laj Alma kixye reheb' laj k'amol esil re laj Moroni, naq eb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita yookeb' chi b'eeek sa' xsutam li yamyookil ch'och', re te'ruuq chi ok junpak'al sa' li ch'och' Manti, re naq te'xtikib' xpleetinkil li jun raqal re li tenamit li q'uneb' xmetz'ew. Ut xkoheb' laj taql a'an, ut ke'xq'axtesi li esil re laj Moroni.

25 Anajwan laj Moroni, chirix xkanab'ankil jun raqal lix teep aj pleet sa' li ch'och' Jerxon, maare anchal taachalq jun raqal reheb' laj Lamanita sa' li ch'och' ut te'reechani li tenamit, kixk'am li jun raqal chik re lix teep aj pleet ut kib'eeek chi junpak'al sa' li ch'och' Manti.

26 Ut kixtaqla naq chixjunileb' li ani wankeb' sa' li jun raqal chi ch'och' a'an te'xch'utub' rib' chixpleetinkileb' laj Lamanita, re "xkolb'al rix lix ch'och'eb' ut lix tenamit, li k'a'ru xk'ulub'eb' ut ach'ab'aak wankeb' wi'; jo'kan naq kawresinb'ileb' choq' re li hoonal te'chalq wi' laj Lamanita.

27 Ut kik'ulman naq laj Moroni kixtaqla naq lix teep aj pleet taa-wanq chi muqmu sa' li ru taq'a li wan chixk'atq lix maril li nima' Sidon, li wan junpak'al li nima' Sidon sa' rokeb' saq'e sa' li yamyookil ch'och'.

28 Ut laj Moroni kixk'ojob'eb' laj muqmuukil k'ehol eetal chixsutam, re taaruq tixnaw jo'q'e taachalq lix teepaleb' laj Lamanita.

29 Ut anajwan, rik'in naq laj Moroni kixnaw lix k'oxlahomeb' laj Lamanita, naq lix k'oxlahomeb' a'an xsachb'aleb' li ras riitz'in, malaj xk'eeb'aleb' rub'el xwankileb' a'an, ut xk'amb'aleb' chi moosil re te'ruuq chixxaqab'ankil jun li awa'b'ejihom choq' reheb' sa' xb'een chixjunil li ch'och';

30 Ut rik'in ajwi' naq naxnaw naq li rajomeb' laj Nefita a'an ka'ajwi' xkolb'al rix lix ch'och'eb', ut li "ach'ab'aak wankeb' wi', ut lix igleeseb', jo'kan naq kixk'oxla naq moko maak ta naq tixkoleb' rix rik'in k'oxlanb'il pleet; jo'kan ut, rik'ineb' laj muqmuukil k'ehol eetal kixtaw k'a'ru li b'e te'xk'am laj Lamanita.

31 Jo'kan naq kixjach ru lix teep aj pleet, ut jun raqal kixk'am aran sa' li ru taq'a, ut kixmuqeb' sa' releb' saq'e, chixk'atq li tzuul Rip-lah sa' xtz'e li saq'e;

32 Ut li jun ch'ol chik kixmuq sa' li ru taq'a sa' rokeb' saq'e, chi junpak'al li nima' Sidon sa' rokeb' saq'e, ut chi jo'kan toj taq'a sa' xnuv'aal li ch'och' Manti.

33 Ut chi jo'kan, chirix xk'ojob'ankil lix teep aj pleet jo'chanru li rajom, ak kawresinb'il chixk'ulb'aleb'.

34 Ut kik'ulman naq ke'taqe' laj Lamanita chixk'atq li tzuul sa' xnim li saq'e, b'ar muqmu

wi' jun raqal li teep aj pleet re laj Moroni.

35 Ut naq eb' laj Lamanita ak numenaqeb' chiru li tzuul Rip-lah, ut ke'chal sa' li ru taq'a, ut ke'ok chixq'axb'al li nima' Sidon, li teep aj pleet li muqmu chixk'atq li tzuul sa' xtz'e li saq'e, li jolominb'il xb'aan jun winq aj "Lehi xk'ab'a', ut a'an kixb'eresi lix teep aj pleet chi ub'ej ut kixsuteb' rix laj Lamanita sa' releb' saq'e, chirixeb'.

36 Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita, naq ke'rileb' laj Nefita chi chalk chirixeb', ke'xsutq'isi rib' ut ke'ok chixyalb'al ru rik'in lix teep aj pleet laj Lehi.

37 Ut kitikla li k'anjel re kam-sink chi ka'pak'al, a'b'anan xuwajel wi'chik kiwan sa' xb'eeneb' laj Lamanita, xb'aan naq k'utk'u lix "t'usameb' chiru lix kawil tenomeb' laj Nefita rik'ineb' lix yok'leb' ch'iich' ut lix k'onk'ookil ch'iich'eb', li nak'amok chaq li kamk ka'ch'in chik ma rik'in li junjung chi lob'.

38 Ut chi junpak'al chik, yalaq jo'q'e nat'ane' jun li winq sa' xyanqeb' laj Nefita, xb'aaneb' lix yok'leb' ch'iich' ut xsachik xkik'eleb', xb'aan naq ramb'ileb' ru chiru xcha'al lix xaqalileb' li q'axal q'un ru, malaj ut li jar xcha'al li tz'ejwalej li q'axal q'un ru ramb'il ru chiru xlob'eb' laj Lamanita, xb'aan lix "ramb'al ru ch'ooolejeb', ut lix ramleb' chiruq'eb', ut lix ramb'al xjolomeb'; ut chi jo'kan

30a Alma 46:12, 35.
35a Alma 49:16.

37a Alma 3:5.
38a Alma 44:8–9.

eb' laj Nefita ke'xb'aanu li k'an-jel re kamsink sa' xyanqeb' laj Lamanita.

39 Ut kik'ulman naq ke'chal xxiweb' laj Lamanita, sa' xk'ab'a' li nimla sache'k sa' xyanqeb', toj reetal naq ke'ok chi eelelik sa' xjajal li nima' Sidon.

40 Ut ke'taaqeeq xb'aan laj Lehi ut eb' lix winq; ut ke'tiikisiik xb'aan laj Lehi sa' xha'il Sidon, ut ke'xq'ax lix ha'il Sidon. Ut laj Lehi kixxaqab'eb' lix teep aj pleet chire li nima' Sidon re naq ink'a' te'q'axoq.

41 Ut kik'ulman naq laj Moroni ut lix teep aj pleet ke'xk'uleb' laj Lamanita sa' li ru taq'a, chi junpak'al li nima' Sidon, ut ke'ok chi t'ane'k sa' xb'eeneb' ut chixkamsinkileb'.

42 Ut eb' laj Lamanita ke'eelelik wi'chik chiruheb', sa' xjajal li ch'och' Manti; ut ke'k'ule' wi'chik xb'aaneb' li teep aj pleet re laj Moroni.

43 Ut sa' a'in li wankeb' wi', eb' laj Lamanita ke'pleetik chi numtadenaq; relik chi yaal, maajun wa nawb'ileb' chaq laj Lamanita chi pleetik rik'in xkomon xnumtadenaqil lix metz'eweb' ut xkawileb' xch'ool, ink'a', chalen chaq sa' xtiklajik.

44 Ut k'eeb'ileb' xch'ool xb'aaneb' laj "Tzoramita ut eb' laj Amalekita, a'aneb' li xb'eenil aj taqlanel ut aj jolominel reheb',

ut xb'aan laj Tzerahemnah, a'an li xb'eenil aj taqlanel reheb', malaj li xb'eenil aj jolominel ut li nataqlan reheb'; relik chi yaal, ke'pleetik chanchan josq' aj xul, ut naab'al reheb' laj Nefita ke'kamsiik xb'aan ruq'eb'; relik chi yaal, xb'aan naq ke'xjacheb' sa' xyi naab'al lix ramb'al xjolomeb', ut ke'xk'ob' naab'al lix ramb'al ru xch'ooleb', ut ke'xch'ot naab'al li ruq'eb'; ut chi jo'kan ke'sak'ok laj Lamanita sa' xnimaleb' xjosq'il.

45 A'b'anan, eb' laj Nefita q'axal chaab'il wi'chik li na'leb' musiq'انب'ileb' wi', xb'aan naq moko yookeb' ta chi "pleetik choq' re li reyil chi moko li wankilal; yookeb' b'an chi pleetik choq' re li rochocheb' ut li ^bach'ab'aak wankeb' wi', li rixaqileb' ut lix kok'aleb', ut chixjunil k'aru reheb'; relik chi yaal, li k'anjel neke'loq'onink wi', ut lix igleeseb'.

46 Ut yookeb' chixb'aanunkil li k'aru neke'reek'a naq "teneb'انب'ileb' wi' chiru lix Dios; xb'aan naq li Qaawa' kixye chaq reheb', ut reheb' ajwi' lix yuwa'eb', naq: ^bWi maak'a' eemaak rik'in li 'xb'een rahob'tesink, chi moko rik'in li xkab', moko teekanab' ta eerib' chi kamsiik xb'aan ruq'eb' li xik' neke'ilok eere.

47 Ut jo'kan wi'chik, li Qaawa' kixye naq: "Teekol rix lee junkab'al toj reetal rik'in hoyok kik'.

44 a Alma 43:6.

45 a Alma 44:5.

b K'UTUL RAQAL:
Ach'ab'aak.

46 a K'UTUL RAQAL:

Xteneb'ankil.

b Alma 48:14;
Tz. ut S. 98:33–36.

c 3 Ne. 3:21;

Tz. ut S. 98:23–24.

47 a Tz. ut S. 134:11.

Jo'kan ut, xb'aan li ajom a'in naq eb' laj Nefita yookeb' chixyalb'aleb' ru rik'ineb' laj Lamanita, re xkolb'al rib'eb', ut lix junkab'aleb', ut lix ch'och'eb', lix tenamiteb', ut li k'a'ru xk'ulub'eb', ut lix paab'aaleb'.

48 Ut naq ke'ril lix winq laj Moroni lix nimaleb' xxik' ut lix josq'ileb' laj Lamanita, kik'ulman naq okeb' raj re chi ka'ch'ino'k xch'ool ut chi eelelik chiruheb'. Ut laj Moroni, naq kixk'e reetal li yookeb' chixk'oxlankil, kix-taqla xk'eeb'aleb' xch'ool rik'in li k'oxlahom a'in—relik chi yaal, rik'in xk'oxlankil lix ch'och'eb', ut li ach'ab'aak wankeb' wi', relik chi yaal, li rach'ab'ankileb' chiru moosil.

49 Ut kik'ulman naq ke'sutq'i sa' xb'eeneb' laj Lamanita, ut "ke'x-jap re chi junajeb' xyaab' xkux chiru li Qaawa' lix Dios, choq' re li ach'ab'aak wankeb' wi' ut lix kolb'aleb' chiru moosil.

50 Ut ke'ok chixxaqab'ankil rib' chiruheb' laj Lamanita rik'in wankilal, ut sa' li hoonal ajwi' a'an naq ke'x-jap re chiru li Qaawa' choq' re li rach'ab'ankileb', ke'ok laj Lamanita chi eelelik chiruheb', ut ke'eelelik toj sa' xha'il li Sidon.

51 Anajwan, eb' laj Lamanita q'axal k'iheb' wi'chik, relik chi yaal, numenaq wiib' sut xk'iha-leb' chiru rajlankileb' laj Nefita, a'b'anan ke'tiikisiik, jo'kan naq ch'utub'انب'ileb' sa' jun molam sa' li ru taq'a, sa' xb'een li uul chire li nima' Sidon.

52 Jo'kan naq eb' li teep aj pleet re laj Moroni ke'xsutiheb' rix, relik chi yaal, sa' xka'pak'al li nima', xb'aan naq k'ehomaq reetal, sa' xjayaal li releb' saqe wankeb' lix winq laj Lehi.

53 Jo'kan ut, naq laj Tzerahemnah kirileb' lix winq laj Lehi chire li nima' Sidon sa' releb' saqe, ut eb' li teep aj pleet re laj Moroni chirix li nima' Sidon sa' rokeb' saqe, naq sutsuukeb' rix xb'aaneb' laj Nefita, ke'chape' rik'in nimla xiw.

54 Anajwan laj Moroni, naq kiril xnimaleb' xxiw, kixtaqlaheb' lix winq naq te'xkanab' xhojb'al xkik'eleb'.

CH'OL 44

Laj Moroni naxtaqlaheb' laj Lamanita chixk'uub'ankil jun sumtwank re tuq-tuukilal malaj chi sache'k—Laj Tzerahemnah naxtz'eqtaana li yeechi'imb'il, ut natikla wi'chik li pleet—Eb' li teep aj pleet re laj Moroni neke'xq'axeb' ru laj Lamanita. Wan na 74–73 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq ke'xkanab', ut ke'risi rib' jun yokb' rik'ineb'. Ut laj Moroni kixye re laj Tzerahemnah: K'e reetal, at Tzerahemna, naq "ink'a' naqaj wank choq' winq aj hoyol kik'. Nekenaw naq wan-kex sa' quq', a'b'anan ink'a' naqaj eekamsinkil.

2 K'e reetal, ink'a' xoochal che-pleetinkil re taaruq taqahoy

eekik'el re xk'ulb'al wankilal; chi moko naqaj xk'amb'al ani ju-naq sa' li iiqleb' re moosil. A'b-anan a'an ajwi' li na'leb' xexchal wi' chiqapleetinkil, relik chi yaal, ut yoo eejosq'il qik'in xb'aan li qapaab'aal.

3 A'b'an anajwan, nekek'e reetal naq li Qaawa' wan qik'in; ut nekek'e reetal naq a'an xexxq'ax-tesi sa' quq'. Anajwan ut tinwaj raj naq teetaw xyaalal naq xb'aanuman a'in qe xb'aan li qapaa-b'aal, ut xb'aan naq naqapaab' li Kristo. Ut anajwan nekeril naq ink'a' naru nekesach li qapaa-b'aal a'in.

4 Anajwan nekek'e reetal naq a'in lix tz'aqal paab'aal li Dios; relik chi yaal, nekek'e reetal naq li Dios toxtenq'a, ut toxk'uula, ut tixkol qix, chiru jo' najtil tiiko chixpaab'ankil a'an, ut li k'aru paab'amb'il qab'aan, ut li paa-b'aal wanko wi', ut maajun wa tixkanab' li Qaawa' naq toosacheq, ka'ajwi' wi' toot'aneq sa' li q'etok aatin ut taqatz'eqtaana li qapaab'aal.

5 Ut anajwan, at Tzerahemnah, nekexintaqla, rik'in lix k'ab'a' li Dios a'an li numtajenaq xwankil, li xk'e xmetzew li quq' re kiqataw qawankil sa' eeb'een, sa' xk'ab'a' li k'aru paab'amb'il qab'aan, sa' xk'ab'a' li paab'aal wanko wi', sa' xk'ab'a' li "k'anjel nokoloq'onink wi', ut sa' xk'ab'a' li qa-iglees, ut sa' xk'ab'a' li santil tenq'ank li teneb'amb'il sa' qab'een choq' reheb'

li qixaqil ut li qalal qak'ajol, sa' xk'ab'a' li ^bach'ab'aak li b'ak'b'ilo wi' rik'in li qach'och' ut li qatenamit, relik chi yaal, sa' xk'ab'a' ajwi' xxaqab'ankil xwankil lix santil aatin li Dios, li nachal wi' chixjunil lix sahil li qach'ool; ut sa' xk'ab'a' chixjunil li q'axal raaro qab'aan—

6 Relik chi yaal, ut moko chixjunil ta a'in, nekexintaqla sa' xk'ab'a' chixjunil lee rajom naq texkanaaq chi yo'yo, naq teeq'ax-tesi lee k'anjeleb'aal re pleet qe, ut laa'o ink'a' taqasik' lee kik'el, taqakol b'an lee yu'am, wi' teek'am lee b'e ut ink'a' chik texchalq chiqapleetinkil.

7 Ut anajwan, wi' ink'a' nekeb'aanu a'in, k'e reetal, wankex sa' quq', ut tintaqlaheb' lin winq naq te't'aneq sa' eeb'een, ut te'x-sak' eetib'el rik'in xtoch'olal li kamk, re naq oso'jenaq texkanaaq; toja' ut naq taqil ani taawanq xwankil sa' xb'een li tenamit a'in; relik chi yaal, taqil ani taak'ameq chi moosil.

8 Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq laj Tzerahemna kirab'i li aatin a'in kichal ut kixq'axtesi lix yok'leb' ch'iich' ut lix k'onk'ookil ch'iich', ut roq xtzi-maj sa' ruq' laj Moroni, ut kixye re: K'e reetal, wahi' li qak'anjeleb'aal re pleet; taqaq'axtesi eere, a'b'an ink'a' taqakanab' qib' chi ok sa' jun "xaqab'amb'il aatin eerik'in, li naqanaw naq taqaq'et, ut jo'kaneb' ajwi' li qalal qak'ajol;

a'b'an k'ulumaq li qak'anjeleb'aal re pleet, ut kanab'omaq naq taa-ruuq too'elq chiru yamyookil ch'och'; wi ut ink'a', taakanaaq li qayok'leb' ch'iich' qik'in, ut too'o-so'q malaj ut toonumtaaq.

9 K'ehomaq reetal, laa'o moko reho ta lee paab'aal; ink'a' naqapaab' naq a'an li Dios li xkolok chaq eere sa' quq; naqapaab' b'an naq a'an xseeb'al eek'a'uxl li xkolok eere chiru li qayok'leb' ch'iich'. K'e reetal, a'an lee "ramok ch'oolej ut lee ramleb' li xkolok eere.

10 Ut anajwan chirix naq laj Tzerahemnah kixk'e xraqik xyeeb'al li aatin a'in, laj Moroni kixq'ajsi li yok'leb' ch'iich' ut eb' li k'anjeleb'aal re pleet li kixk'ul chaq, re laj Tzerahemnah, ut kixye: K'e reetal, taqachoy li pleetik.

11 Anajwan ink'a' naru nawisi li aatin li kinye; jo'kan ut, jo' naq yo'yo li Qaawa', moko texxik ta, ka'ajwi' wi nekex'elk rik'in jun xaqab'anb'il aatin naq ink'a' textsutq'iiq wi'chik chiqapleetinkil. Anajwan, jo' wanekex sa' quq, taqahoy lee kik'el chi ch'och', malaj ut teek'ulub'a li na'leb' li kinyeechi'i.

12 Ut anajwan chirix naq kixye laj Moroni li aatin a'in, laj Tzerahemnah kixk'ul lix yok'leb' ch'iich', ut kijosq'o' rik'in laj Moroni, ut kichal sa' aanil re tixkamsi laj Moroni; a'b'an naq kixtaqsi lix yok'leb' ch'iich', k'ehomaq reetal, jun reheb' laj pleet re laj Moroni kixsak' li ch'iich' chi ch'och', ut kitoqe' chixk'atq xchapleb'; ut

kixsak' ajwi' laj Tzerahemnah jo'kan naq kixch'ot xtz'uumal xjolom, li kit'ane' chi ch'och'. Ut laj Tzerahemnah kirisi rib' chiruheb' toj sa' xyiheb' laj pleet.

13 Ut kik'ulman naq laj pleet li xaqxochi nach', li kich'otok chaq xtz'uumal xjolom laj Tzerahemnah, kixwaklesi chaq chi ch'och' lix tz'uumal jolomej chirismal, ut kixk'ojob' sa' ru'uj lix yok'leb' ch'iich', ut kixye' chiruheb', ut kixye reheb' chi kaw xyaab' xkux:

14 Jo' chanru ajwi' naq lix tz'uumal jolomej a'in xt'ane' chi ch'och', a'an xtz'uumal xjolom laj taqlahom eere, jo'kan ajwi' text'ane'q chi ch'och' laa'ex wi ink'a' nekeq'axtesi lee k'anjeleb'aal re pleet ut nekexxik rik'in jun sumwank re tuqtuukilal.

15 Anajwan ke'wan naab'al, naq ke'rab'i li aatin a'in ut ke'ril lix tz'uumal jolomej li wan sa' li yok'leb' ch'iich', li ke'chape' xb'aaan xxiw, ut ke'chal naab'al ut ke'xkut lix k'anjeleb'aal re pleet chiroq laj Moroni, ut ke'ok sa' jun "sumwank re tuqtuukilal. Ut jo' k'i-haleb' li ke'ok sa' jun sumwank ke'xkanab' chi elk chiru li yamyookil ch'och'.

16 Anajwan kik'ulman naq laj Tzerahemnah kichal xjosq'il chi numtajenaq, ut kireek'asiheb' li jun siir chik reheb' laj pleet chi josq'ok, re naq q'axal kaw wi'chik te'xyal ru rik'ineb' laj Nefita.

17 Ut anajwan laj Moroni kijosq'o', xb'aaan xjpileb' xch'ool laj

Lamanita; jo'kan naq kixtaqla lix tenamit naq te't'ane'q sa' xb'eeneb' ut te'xkamsiheb'. Ut kik'ulman naq ke'ok chixkamsinkileb'; relik chi yaal, ut eb' laj Lamanita ke'x'yal ru rik'ineb' lix yok'leb' ch'iich' ut xnimaleb' xmetz'ew.

18 A'b'an k'ehomaq reetal, k'utk'u lix t'usulal xtz'uumaleb' ut xtehelal ru lix jolomeb', chiru xq'esnaleb' lix yok'leb' ch'iich' laj Nefita; relik chi yaal, k'ehomaq reetal, ke'k'ob'e' ut ke'sak'e', relik chi yaal, ut q'axal sa' junpaat ke't'ane' chiruheb' lix yok'leb' ch'iich' laj Nefita; ut ke'ok chi mesuuk chaq, jo' chanru ajwi' li profee'til aatin kixye chaq laj pleet re laj Moroni.

19 Anajwan laj Tzerahemnah, naq kiril naq okeb' re chi sache'k chixjunileb', kixjap re chi kaw re laj Moroni, ut kixye naq taa'ok sa' sumwank rik'ineb' rochb'een ajwi' lix tenamit, wi te'xkol xyu'ameb' li jun ch'ol chik, naq "maajun wa chik te'chalq chi pleetik rik'ineb'.

20 Ut kik'ulman naq laj Moroni kixtaqla naq taaraqeq' wi'chik li k'anjel re kamsink sa' xyanqeb' li tenamit. Ut kixchapeb' li k'anjeleb'aal re pleet reheb' laj Lamanita; ut chirix naq ke'ok sa' jun "sumwank re tuqtuukilal rik'in, ke'kanab'aak chi elk chiru li yam-yookil ch'och'.

21 Anajwan moko ke'k'ehe' ta sa' ajl rajlankileb' lix kamenaqeb', xmaak xnimal li rajlankileb'; relik chi yaal, q'axal nim rajlankileb' lix

kamenaqeb', reheb' laj Nefita jo' ajwi' reheb' laj Lamanita.

22 Ut kik'ulman naq ke'xkut lix kamenaqeb' sa' xha'il Sidon, ut k'amb'ileb' ut muqb'ileb' sa' xchamal li palaw.

23 Ut eb' li teep aj pleet reheb' laj Nefita, malaj re laj Moroni, ke'sutq'i ut ke'chal sa' rochocheb' ut xch'och'eb'.

24 Ut chi jo'kan kiraqeb' lix waq-xaqlaju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi. Ut chi jo'kan kiraqeb' lix tz'iib'amb'il esil laj Alma, li kitz'iib'aman chiruheb' lix perel ch'iich' laj Nefi.

Li esilal chirix lix tenamit laj Nefi, ut lix pleeteb' ut li jachok-ib' sa' xyanqeb', sa' xkutankil laj Helaman, jo' chanru lix tz'iib'amb'il esil laj Helaman, li kixtz'iib'a sa' lix kutan a'an.

Natikla sa' li ch'ol 45 toj sa' li ch'ol 62.

CH'OL 45

Laj Helaman naxpaab' li raatin laj Alma—Laj Alma naxch'olob' jo' profet lix sachlijikeb' laj Nefita—Narosob'tesi ut naxmajewa li ch'och'—Laj Alma maare kixoke' xb'aan li Musiq'ej, jo' chanru ajwi' laj Moises—Naniman li jachok-ib' sa' li Iglees. Wan na 73 chihab' ma nayo'la li Kristo.

K'EHOMAQ reetal, anajwan

kik'ulman naq lix tenamit laj Nefi ke'wan chi numtajenaq xsahileb' xch'ool, xb'aan naq li Qaawa' kix-koleb' chaq wi'chik sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok reheb'; jo'kan naq ke'b'antioxin chiru li Qaawa' lix Dios; relik chi yaal, ut "ke'kuyuk sa' chi naab'al ut ke'tijok chi naab'al, ut ke'xloq'oni li Dios chi q'axal nim xsahileb' xch'ool.

2 Ut kik'ulman sa' xb'elelaju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi, naq laj Alma kichal rik'in laj Helaman li ralal ut kixye re: Ma nakapaab' li aatin li kinye aawe chirix li "tz'iib'amb'il esil a'an li k'uulanb'il?

3 Ut laj Helaman kixye re: Yaal, ninpaab'.

4 Ut laj Alma kixye wi'chik: Ma nakapaab' li Jesukristo, li taachalq?

5 Ut a'an kixye: Yaal, ninpaab' chixjunil li aatin li kaye.

6 Ut laj Alma kixye wi'chik re: Ma "taapaab' lin taqlahom?

7 Ut a'an kixye: Yaal, tinpaab' laa taqlahom chi anchal inch'ool.

8 Toja' naq laj Alma kixye re: Osob'tesinb'ilat laa'at, ut li Qaawa' "tatixk'e chi usaak sa' li ch'och' a'in.

9 A'ut k'e reetal, wan k'a'ruhaq li "tinch'olob' aawe jo' profheet;

a'b'anan li k'a'ru ninch'olob' aawe jo' profheet moko taak'e ta chi nawmank; relik chi yaal, li k'a'ru ninch'olob' aawe jo' profheet moko taak'eheq ta chi nawmank, toj reetal ajwi' naq taatz'aqloq ru li profheetil aatin; jo'kan ut, chatz'iib'a li aatin li tinye.

10 Ut a'in li aatin: K'e reetal, k'eeb'il reetal inb'aan naq li tenamit ajwi' a'in, eb' laj Nefita, jo' chanru li musiq'ej re k'utb'esink li wan wik'in, "kaahib' cient chihab' chik chirix xq'ehil naq li Jesukristo tixk'utb'esi rib' chiruheb', te'lajq chi b'maak'a'aqeb' xpaab'aal.

11 Relik chi yaal, toja' ut naq te'ril li pleet ut li yajel, li we'ej ut li hoyok kik', toj reetal ajwi' naq te'kanaaq lix tenamit laj Nefi chi "oso'jenaq—

12 Relik chi yaal, ut a'in xb'aan naq te'lajq chi maak'a'aqeb' xpaab'aal ut te'taneq sa' li k'anjel re q'ojoyin, ut li "yib' ru k'a'uxlej, ut li k'iila paay chi maa'usilal; relik chi yaal, ninye aawe, naq rik'in naq neke'maakob' chiru xnimal li saqen ut li na'leb', relik chi yaal, ninye aawe, naq chirix li kutan a'an, moko taanumeq ta chixjunil lix kaa tasal tenamit chi majjaq taachalq li nimla maa'usilal a'in.

13 Ut naq taachalq li xnimal ru kutan a'an, k'e reetal, sa' junpaat

45 1a K'UTUL RAQAL:
Kuyuk sa'.
2a Alma 37:1–5; 50:38.
6a K'UTUL RAQAL:
Xtaqlahom li Dios;
Ab'ink chiru.
8a 1 Ne. 4:14;
Alma 48:15–16, 25.

9a K'UTUL RAQAL:
Profheetil aatin,
aatinak jo' profheet.
10a 1 Ne. 12:10–15;
Hel. 13:9;
Morm. 8:6–7.
b K'UTUL RAQAL:
Q'etok paab'ank;

Xmaak'a'il li
paab'aal.
11a Jar. 1:10;
Morm. 8:2–3, 6–7.
12a K'UTUL RAQAL:
Rahink-u.

taachalq xq'ehil naq eb' li k'eeb'ileb' anajwan, malaj li riyajileb' li ani k'eeb'ileb' anajwan sa' ajl sa' xyanq lix tenamit laj Nefi, "moko te'k'eh'e'q ta chik sa' ajl sa' xyanq lix tenamit laj Nefi.

14 Ani b'an li taakanaaq, ut moko sachb'il ta sa' li xnimal ru ut xuwajel kutan a'an, "taak'eh'e'q sa' ajl sa' xyanqeb' laj Lamanita, ut te'ok chanchaneb' a'an, chixjunil, ka'ajwi' junjunq ink'a', xtzolom li Qaawa' yeeb'ilaqeb' re; ut eb' a'an te'taaqeeq xb'aaneb' laj Lamanita b'toj reetal naq te'kanaaq chi oso'jenaq. Ut anajwan, sa' xk'ab'a' li maa'usilal taatz'aqloq ru li profeetil aatin a'in.

15 Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq laj Alma kixye li k'a'aq re ru a'in re laj Helaman, kiro-sob'tesi, ut jo'kaneb' ajwi' li ralal li jun ch'ol chik, ut kiro-sob'tesi ajwi' li ruchich'och' choq' "reheb' li tiikeb' xch'ool.

16 Ut a'an kixye: Jo'ka'in naxye li Qaawa' Dios—"Majewanb'ilaq li ch'och', relik chi yaal, li ch'och' a'in, choq' re li junjunq chi tenamit, junkab'al, aatinob'aal ut teepal, choq' re li sache'k, li neke'b'aanunk re li maa'usilal, naq xe'q'ano' chi tz'aqal; ut jo' chanru kinye jo'kan taawanq; xb'aan naq a'in lix majewahom ut li b'rosob'tesihom li Dios sa' xb'een li ch'och', xb'aan naq li Qaawa' ink'a' naru

nari li maak rik'in 'yal ta jun miin raqal xkuyum.

17 Ut anajwan, chirix naq laj Alma kixye li aatin a'in kiro-sob'tesi li "iglees, relik chi yaal, chixjunileb' li te'kanaaq chi xaqxo chi kaw sa' li paab'aal chirix li hoonal a'an.

18 Ut chirix naq laj Alma kixb'aanu a'in ki'el chaq sa' li ch'och' Tzarahemla, chanchan naq taa-xik raj sa' li ch'och' Melek. Ut kik'ulman naq maajun wa chik ki'ab'iman resil; chirix xkamik ut xmuqlajik maak'a' naqanaw.

19 K'ehomaq reetal, a'in naqanaw, naq a'an jun li winq tiik xch'ool; ut kisutiik resil sa' li iglees naq kixoke' xb'aan li Musiq'ej, malaj ut naq "kimuqe' xb'aan ruq' li Qaawa', jo' chanru laj Moises. A'b'anan k'ehomaq reetal, li loq'laj hu naxye naq li Qaawa' kixk'ul laj Moises choq' re, ut naqak'oxla naq kixk'ul ajwi' laj Alma sa' li musiq'ej, choq' re; jo'kan ut, xb'aan a'in maak'a' naqanaw chirix xkamik ut xmuqlajik.

20 Ut anajwan kik'ulman sa' xtiklajik lix b'elelaju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi, naq laj Helaman xko'o sa' xyanqeb' li tenamit chixjultikankil li aatin chiruheb'.

21 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, xb'aaneb' li pleet ke'wan wi' chaq

13a Hel. 3:16.

14a Moro. 9:24.

b Moro. 1:1–3.

15a Alma 46:10; 62:40.

16a 2 Ne. 1:7;

Alma 37:31;

Eter 2:8–12.

b Tz. ut S. 130:21.

c Tz. ut S. 1:31.

17a K'UTUL RAQAL:

Iglees li Jesukristo

(lix).

19a K'UTUL RAQAL:

Jaltesinb'il

junxaqalil.

rik'ineb' laj Lamanita, ut li k'iila kok' jachok-ib' ut choqink li ke'-wan chaq sa' xyanqeb' li tenamit, ki'ok chi ajmank ru naq taach'olob'amanq li "raatin li Dios sa' xyanqeb', relik chi yaal, ut naq taa'uxq jun li tuqub'ank chiru chixjunil li iglees.

22 Jo'kan naq laj Helaman ut eb' lix komon xkoheb' chixxaqab'ankil wi'chik li iglees sa' chixjunil li ch'och', relik chi yaal, sa' li junjung chi tenamit chiru chixjunil li ch'och' li eechaninb'il xb'aan lix tenamit laj Nefi. Ut kik'ulman naq ke'xxaqab'eb' laj tij ut laj tzolonel chiru chixjunil li ch'och', sa' xb'een chixjunileb' li iglees.

23 Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq laj Helaman ut eb' lix komon ke'xxaqab'eb' aj tij ut aj tzolonel sa' xb'een chixjunileb' li iglees, kiwakli jun "jachok-ib' sa' xyanqeb', ut ink'a' ke'raj xk'eeb'aaleb' xxik rik'in li raatin laj Helaman ut eb' lix komon.

24 Ke'q'etq'eto' b'an, chi taqsinb'ileb' sa' xch'ooleb', xb'aan "xb'ihomaleb' li numtajenaq xnimal; jo'kan naq ke'b'ihomo' jo' b'neke'ril rib', ut ink'a' ke'raj xk'eeb'al xxik chirab'inkil li raatineb', re te'b'eeq chi tiik chiru li Dios.

CH'OL 46

Laj Amalikiah naxk'uub' xna'leb' re taa'ok choq' rey—Laj Moroni

naxtaqsi li eetalil re ach'ab'aak—Naxwaklesiheb' xch'ool li tenamit re xkolb'al rix lix paab'aaleb'—Eb' li tz'aqal neke'paab'an, aj Kristiano nayehe' reheb'—Taak'uulamanq jun re-la' laj Jose—Laj Amalikiah ut eb' laj isihom rib' neke'eelelik sa' li ch'och' Nefi—Neke'k'ehe' chi kamk li ink'a' te'ajoq re xwaklesinkil li na'leb' re ach'ab'aak. Wan na 73–72 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT kik'ulman naq jo' k'ihaleb' ink'a' ke'raj ab'ink chiru li raatin laj Helaman ut eb' lix komon ke'ch'utla re xpleetinkileb' li ras riitz'in.

2 Ut anajwan k'ehomaq reetal, numtajenaqeb' xjosq'il, jo'kan naq k'ee'k'ookeb' xch'ool chixkamsinkileb'.

3 Anajwan li najolomin reheb' li yookeb' xjosq'il rik'ineb' li ras riitz'in a'an jun li winq nim ut kaw rib'; ut aj Amalikiah xk'ab'a'.

4 Ut laj Amalikiah kirataw wank choq' rey, ut eb' li tenamit a'an li yookeb' ajwi' xjosq'il ke'raj naq a'an taawanq choq' xreyeb'; ut a'aneb' xk'ihaleb' a'an laj "raqol aatin re li ch'och' li kub'enaqeb' xwankil, ut yookeb' chixsik'b'al wankilal.

5 Ut k'amb'ileb' xb'aan lix sahil aatin laj Amalikiah, naq wi te'xtenq'a a'an, ut te'xxaqab' re taawanq choq' rey, a'an tixk'eheb' choq' aj taqlanel sa' xb'een li tenamit.

6 Chi jo'kan ke'jalb'ehiik xb'aan

laj Amalikiah re xjachb'al rib'eb', us ta ke'jultikan chaq aatin laj Helaman ut eb' lix komon, relik chi yaal, us ta q'axal k'eeb'ileb' xch'ool chixk'aak'alenkil li iglees, xb'aan naq wankeb' choq' taqenaqil aj tij sa' xb'een li iglees.

7 Ut wankeb' naab'al sa' li iglees li ke'paab'ank re lix sahil aatin laj Amalikiah, jo'kan naq ke'risi rib' rik'in ajwi' li iglees; ut chi jo'kan q'axal ch'aj ut xiwxiw li yoo chaq chi uxman sa' lix tenamit laj Nefi, us ta q'axal nim li "numtaak ke'xq'axeb' wi' ru laj Lamanita, ut li nimla saho'k kiwan chaq sa' xch'ooleb' xb'aan naq ke'kole' chaq xb'aan ruq' li Qaawa'.

8 Chi jo'kan naqil chan ru "xseeb'al naq eb' li ralal xk'ajol li winq neke'sach sa' xch'ool li Qaawa' lix Dios, relik chi yaal, chan ru naq seeb'eb' chixb'aanunkil li maa'usilal, ut chi jalb'ehiik xb'aan li maa'us.

9 Relik chi yaal, ut naqil ajwi' li nimla "maa'usilal jun li winq q'axal aj maak naru naxk'e chi uxman sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq.

10 Relik chi yaal, naqil naq laj Amalikiah, rik'in naq a'an jun winq seeb' xk'oxlahom ut jun winq re k'iila sahil aatin, naq kixjalb'ehiheb' xch'ool naab'al li tenamit re xb'aanunkil li maa'usilal; relik chi yaal, ut re xsik'b'al xsachb'al lix iglees li Dios, ut xsachb'al xk'ojob'ankil li "ach'ab'aak li kixk'e

chaq li Dios reheb'; malaj ut a'an li osob'tesink kixtaqla chaq li Dios chiru lix b'een li ch'och', choq' reheb' li ^btiikeb' xch'ool.

11 Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq laj Moroni, li kiwan choq' "xb'eenil aj taqlanel reheb' li teep aj pleet reheb' laj Nefita, kirab'i resil li jachok-ib' a'in, kijosq'o' rik'in laj Amalikiah.

12 Ut kik'ulman naq kixpej lix b'aatal; ut kixchap jun pejel, ut kixtz'iib'a chiru—"Re xjultikan-kil qe li qaDios, li qapaab'aal, ut li ach'ab'aak wanko wi', ut li qatuqtuukilal, li qixaqil, ut li qakok'al—ut kixb'ak' sa' ru'uj jun li b'arb'ookil che'.

13 Ut kixb'ak' lix ramb'al xjolom chirix, ut lix ramb'al ru xch'ool, ut eb' lix ramleb', ut kixb'at lix kolb'a-ib' aq' chirix xyiitoq; ut kixchap li b'arb'ookil che', wan wi' chi ru'uj lix pejb'il b'aatal, (ut a'an li eetalil re ach'ab'aak kixye re) ut kixkub'si rib' chi ch'och', ut kiti-jok chi anchal xmetz'ew chiru li Dios re taakanaaq rosob'tesihom li ach'ab'aak sa' xb'eeneb' li ras riitz'in, chiru jo' najtil taakanaaq jun ch'uutaqeb' li Kristiano chireechaninkil li ch'och'—

14 Xb'aan naq jo'ka'in naq chixjunileb' li tz'aqal neke'paab'ank re li Kristo, li neke'wan sa' lix iglees li Dios, neke'yehe' re xb'aaneb' li moko wankeb' ta sa' li iglees.

15 Ut eb' li neke'wan sa' li iglees tiikeb' chi paab'ank; relik

7 a Alma 44:19–20.
8 a Hel. 12:2, 4–5.
9 a Mos. 29:17–18.

10 a 2 Ne. 1:7;
Mos. 29:32.
b 2 Ne. 1:7.

11 a Alma 43:16–17.
12 a Neh. 4:14;
Alma 44:5.

chi yaal, chixjunileb' li tz'aqal neke'paab'ank re li Kristo ke'x-k'ul sa' xb'eeneb', chi saheb' sa' xch'ool, lix "k'ab'a' li Kristo, malaj ut aj^bKristiano jo' yeeb'ileb' re, sa' xk'ab'a' naq neke'xpaab' li Kristo li taak'ulunq.

16 Ut chi jo'kan, sa' li kutan a'in, laj Moroni kixtz'aama rik'in tijok naq lix na'leb'eb' laj Kristiano, ut li ach'ab'aak wan wi' li ch'och', taa'usilaaq.

17 Ut kik'ulman naq chirix naq kixhoy li raam chiru li Dios, kix-k'ab'a'i chixjunil li ch'och' li wan chirix li ch'och' "Sachenaqil sa' xtz'e li saq'e, relik chi yaal, malaj ut chixjunil li ch'och', sa' xnim li saq'e jo' ajwi' sa' xtz'e—Jun sik'b'il ru ch'och', ut li ch'och' re ach'ab'aak.

18 Ut kixye: Relik chi yaal naq li Dios ink'a' tixkanab' naq laa'o, li xik' ilb'ilo xb'aan naq xqak'ul sa' qab'een lix k'ab'a' li Kristo, too-yeq'iiq ut toosache'q, toj reetal naq taqak'am chaq sa' qab'een rik'in li q'etok aatin naqab'aanu.

19 Ut chirix naq laj Moroni kixye li aatin a'in, xko'o sa' xyanqeb' li tenamit, yoo chireek'asinkil sa' iq' li jun pejel re li "raq', re naq chixjunil te'ril li tz'iib'anb'il aatin li kixtz'iib'a chaq chiru lix pejelil, ut yoo chixjapb'al re chi kaw xyaab' xkux, chixyeeb'al:

20 K'ehomaq reetal, ani te'xa-qab'anq re li eetalil a'in sa' xb'een

li ch'och', che'chalq rik'in lix me-tz'ew li Qaawa', ut che'ok sa' jun sumwank naq te'xxaqab' xwankil li k'aru xk'ulub'eb', ut li paab'aal wankeb' wi', re naq li Qaawa' Dios taarosob'tesiheb'.

21 Ut kik'ulman naq chirix naq laj Moroni kixch'olob' li aatin a'in, k'ehomaq reetal, eb' li tenamit ke'ch'utla sa' aanil, chi b'atb'o lix kolb'a-ib' aq' chirix xyiitoqeb', ut ke'xpej li raq'eb' choq' reetalil, malaj choq' sumwank, naq ink'a' te'xtz'eqtaana li Qaawa' lix Dios; malaj ut, sa' jalan chik aatin, wi te'xq'et lix taqlahom li Dios, malaj te'tane'q sa' li q'etok aatin, ut "te'xutaanaq xk'ulb'al sa' xb'ee-neb' lix k'ab'a' li Kristo, li Qaawa' tixpejeb' jo' chanru ajwi' ke'xpej chaq li raq'eb'.

22 Anajwan a'in li sumwank li ke'xk'uub', ut ke'xkut li raq' chiroq laj Moroni, ut ke'xye: Noko'ok sa' sumwank rik'in li qaDios, naq toosache'q, jo' chanruheb' li qas qiitz'in sa' li ch'och' sa' xjaya-lyal lix nim li saq'e, wi toot'ane'q sa' li q'etok aatin; relik chi yaal, a'an naru toxkut chiroqeb' li xik' neke'ilok qe, jo' chanru ajwi' naq xqakut li qaq' chawoq re te'yeq'iiq rub'el oqej, wi toot'ane'q sa' li q'e-tok aatin.

23 Laj Moroni kixye reheb': K'ehomaq reetal, laa'o jun rela' li riyajil laj Jakob; relik chi yaal, laa'o jun rela' li "riyajil laj^bJose, li kipejiik

15 a Mos. 5:7–9;
b Hech. 11:26;
1 Pe. 4:16.

17 a Alma 22:30–31.

19 a K'UTUL RAQAL:
Eetalil taqsinb'il.

21 a 1 Ne. 8:25–28;
Morm. 8:38.

23 a Gen. 49:22–26;
1 Ne. 5:14–15.

b K'UTUL RAQAL: Jose,
ralal laj Jakob.

‘xb’aatal xb’aaneb’ li ras sa’ k’iila jachal; relik chi yaal, ut anajwan k’ehomaq reetal, chijultiko’q qe naq taqapaab’ lix taqlahom li Dios, malaj ut taapejiiq li qaq’ xb’aaneb’ li qas qiitz’in, ut tootz’ape’q sa’ tz’alam, malaj ut took’ayiiq, malaj ut tookamsiiq.

24 Relik chi yaal, chiqakol rix li ach’ab’aak wanko wi’ jo’ ^arela’ laj Jose; relik chi yaal, chijultiko’q qe li raatin laj Jakob, rub’elaj chaq xkamik, xb’aan naq k’ehomaq reetal, a’an kiril naq jun raqal li rela’ lix b’aatal laj Jose kikole’ rix ut ink’a’ kiq’a. Ut kixye—Jo’ chanru naq li jun raqal a’in re li raq’ li walal kikole’ rix, jo’kan ajwi’ jun ^brela’ li riyajil li walal taakole’q rix xb’aan ruq’ li Dios, ut taak’ame’q rik’in a’an, a’ut li jun ch’ol chik li riyajil laj Jose taa’oso’q, jo’ chanru li rela’ li raq’.

25 Anajwan k’ehomaq reetal, narahó’ li waam xb’aan a’in; a’b’anan li waam nasaho’ rik’in li walal, xb’aan li jun raqal re li riyajil li taak’ame’q rik’in li Dios.

26 Anajwan k’ehomaq reetal, a’in raatin chaq laj Jakob.

27 Anajwan ut, ani nanawok re ma maawa’ li rela’ li riyajil laj Jose, li taa’oso’q jo’ li raq’, eb’ li ani ke’risi rib’ qik’in? Relik chi yaal, ut laa’aqo ajwi’ laa’o wi moko xaq-xooko ta chi kaw sa’ xpaab’ankil li Kristo.

28 Ut anajwan kik’ulman naq chirix naq laj Moroni kixye li aatin a’in xko’o, ut kixtaqla ajwi’

xyeeb’al sa’ chixjunil li jar raqal re li ch’och’ ke’wan wi’ li jachokib’, ut kixch’utub’eb’ chixjunil li tenamit li ke’ajok re xk’uulankil li ach’ab’aak wankeb’ wi’, re te’xxaqab’ rib’ chiru laj Amalikiah ut eb’ li ke’risi chaq rib’, a’aneb’ aj Amalikiahita nayee-man reheb’.

29 Ut kik’ulman, naq kiril laj Amalikiah naq eb’ lix tenamit laj Moroni k’iheeb’ wi’chik chiruheeb’ laj Amalikiahita—ut kiril ajwi’ naq eb’ lix tenamit wiiib’eb’ xch’ool chirix lix tiikal ru li na’leb’ ke’ok wi’ chaq—jo’kan ut, rik’in naq naxxuwa naq ink’a’ taaq’axoq-u sa’ li na’leb’ a’an, kixk’am chirix li ani re lix tenamit ke’ajok re xik, ut xko’o sa’ li ch’och’ Nefi.

30 Anajwan laj Moroni kixk’oxla naq moko na’ajman ta naq eb’ laj Lamanita te’xk’ul chik xmetz’eweb’; jo’kan naq kixk’oxla xramb’al ru lix tenamit laj Amalikiah, malaj xk’amb’aleb’ chaq wi’chik, ut xk’eeb’al chi kamk laj Amalikiah; relik chi yaal, xb’aan naq kixnaw naq a’an taareek’asiheb’ laj Lamanita chi josq’ok rik’ineb’, ut tixk’eheb’ chi chalk re xpleetinkileb’; ut a’in kixnaw naq tixb’aanu laj Amalikiah re taaruq tixtaw li k’a’ru naraj.

31 Jo’kan naq laj Moroni kixk’oxla naq aajel ru naq tixk’ameb’ lix teep aj pleet, li ke’xch’utub’ chaq rib’, ut ke’xchap xk’anjeleb’aal re pleet, ut ke’ok sa’ jun sumwank re xk’uulankil li tuqtuukilal—ut

kik'ulman naq kixk'am lix teep aj pleet chirix, ut koxb'eeq rik'ineb' lix muheb'aal t'ikr chiru li yamyookil ch'och', re xramb'al xb'e laj Amalikiah sa' li yamyookil ch'och'.

32 Ut kik'ulman naq kixb'aanu jo' chanru li kiraj, ut koxb'eeq chiru li yamyookil ch'och', ut kixrameb' li teep aj pleet re laj Amalikiah.

33 Ut kik'ulman naq laj Amalikiah k'ieelelik rochb'een junjung reheb' lix winq, ut li jun ch'ol chik ke'q'axtesiik sa' ruq' laj Moroni ut ke'k'ame' wi'chik sa' li ch'och' Tzarahemla.

34 Anajwan, laj Moroni, rik'in naq a'an jun winq "xaqab' anb'il xb'aaneb' li xb'eenil aj raqol aatin ut lix yaab' xkux li tenamit, jo'kan naq kiwan xwankil jo' chanru naraj rik'in li teep aj pleet reheb' laj Nefita, re tixxaqab'eb' xwankil ut tixk'anjela li wankilal sa' xb'eeneb'.

35 Ut kik'ulman naq yalaq ani reheb' laj Amalikiahita li ink'a' kiraj ok sa' jun sumwank naq tixxaqab' li na'leb' chirix li ach'ab'aak, re te'xxaqab' jun xjolomil tenamit li ach'ab' anb'il, kixk'eheb' chi kamsiik, ut moko k'iheb' ta li ke'tz'eqtaanank re li sumwank re ach'ab'aak.

36 Ut kik'ulman ajwi', naq kixtaqla xtaqsinkil li eetalil re ach'ab'aak sa' xb'een li junjung chi najt xteramil kab'l li wan sa' chixjunil li ch'och', li eechaninb'il

xb'aaneb' laj Nefita; ut chi jo'kan laj Moroni kixxaqab' li xaqxookil eetalil re ach'ab'aak sa' xyanqeb' laj Nefita.

37 Ut ke'ok chi wank wi'chik sa' tuqtuukilal sa' li ch'och'; ut chi jo'kan ke'xk'uula li tuqtuukilal sa' li ch'och' toj ka'ch'in chik ma naraqe' li xb'elelaju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin.

38 Ut laj Helaman ut eb' li "taqenaqil aj tij ke'xk'uula ajwi' xtusam li iglees; relik chi yaal, chiru ajwi' xnumik kaahib' chihab' naab'al li tuqtuukilal ut saho'k ch'oolej ke'wan wi' sa' li iglees.

39 Ut kik'ulman naq ke'wan naab'al li ke'kam, chi kaweb' xch'ool "chixpaab'ankil naq tojb'il rix li raameb' xb'aan li Qaawa' Jesukristo; chi jo'kan ke'el chaq sa' li ruchich'och' rik'in saho'k sa' xch'ooleb'.

40 Ut ke'wan naab'al li ke'kam rik'in li tiq, li nawan chi kok' aj xsa' sa' li ch'och' chiru jarub'aq kutan chiru li chihab'—a'b'an nan ink'a' chi naab'al rik'in li tiq, xb'aan xchaab'ilal xwankileb' li k'iila "q'een ut xe' kixkawresi li Dios re risinkil li neke'chal wi' li yajel, li neke'chal sa' xb'eeneb' li winq xb'aan li nak'ulman rik'in xjalanik li kutan—

41 A'b'an ke'wan naab'al li ke'kam xb'aan tiixilal; ut eb' li ke'kam sa' xpaab'ankil li Kristo "saheb' sa' xch'ool rik'in a'an, jo' tento taqak'oxla.

34a Alma 43:16.
38a Alma 46:6.

39a Moro. 7:3, 41.
40a Tz. ut S. 89:10.

41a Apok. 14:13.

CH'OL 47

Laj Amalikiah rik'in b'alaq', kam-sink, ut muqmuukil na'leb' na'ok choq' xreyeb' laj Lamanita—Eb' laj isihom rib' aj Nefita q'axal wi'chik aj maakeb' ut josq'eb' chiruheb' laj Lamanita. Wan na 72 chihab' ma na-yo'la li Kristo.

ANAJWAN toosutq'iiq sa' li qatz'iib'anb'il esil rik'in laj Amalikiah ut eb' li "ke'eelelik chaq chirix chiru li yamyookil ch'och'; xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an kixk'am chirix li ani xkoheb' rochb'een, ut kitaq'e' sa' li b'ch'och' Nefi sa' xyanqeb' laj Lamanita, ut kireek'asiheb' laj Lamanita chi josq'ok rik'in lix tenamit laj Nefi, jo'kan naq lix reyeb' laj Lamanita kixtaqla xjek'in-kil jun li aatin chiru chixjunil li ch'och', sa' xyanqeb' chixjunil lix tenamit, naq te'xch'utub' wi'chik rib' re te'xik chi pleetik rik'ineb' laj Nefita.

2 Ut kik'ulman naq chirix naq kijek'iman li aatin sa' xyanqeb' ke'xuwak chi numtajenaq; relik chi yaal, neke'xxuwa xb'aanunkil li ink'a' nawulak chiru li rey, ut ke'xxuwa ajwi' xik chi pleetik rik'ineb' laj Nefita, maare anchal te'sache'q xyu'ameb'. Ut kik'ulman naq ink'a' ke'raj, malaj ut lix k'ihaleb' ink'a' ke'raj ab'ink chiru lix taqlahom li rey.

3 Ut anajwan kik'ulman naq li rey kijosq'o' xb'aan naq ink'a' ke'ab'in chiru; jo'kan naq kixk'e laj

Amalikiah chi taqlank sa' xb'een li jun raqal re lix teep aj pleet li neke'ab'in chiru xtaqlahom, ut kixtaqla naq taaxik ut tixmineb' ru chi pleetik.

4 Anajwan k'ehomaq reetal, a'in li kiraj laj Amalikiah; xb'aan naq a'an jun winq k'a'jo' xseeb'al chixb'aanunkil sa' muqmu li ink'a' us, ut chi jo'kan kixk'uub' jun na'leb' sa' xch'ool re risinkil chaq lix reyeb' laj Lamanita sa' xk'ojarib'aal.

5 Ut anajwan ak kiruhan chi taqlank sa' xb'een li jun raqal reheb' laj Lamanita li neke'k'ulub'ank re li rey; ut kixsik' k'ulub'aak xb'aa-neb' li ink'a' neke'ab'in chiru; jo'kan naq xko'o chi uhb'ej sa' li na'ajej "Onidah nayeeman re, xb'aan naq ke'eelelik aran chixjunileb' laj Lamanita; xb'aan naq ke'xk'e reetal naq chalk re li teep aj pleet, ut sa' xch'ooleb' a'an naq chalkeb' re chixsachb'aleb', jo'kan naq ke'eelelik aran Onidah, sa' li na'ajej wan wi' li k'anjeleb'aal re pleet.

6 Ut ke'xxaqab' chaq jun winq re taawanq choq' rey ut choq' aj jolominel sa' xb'eeneb', ut xaqxookeb' xk'a'uxl chi k'ee'ookeb' tz'aqal xch'ool naq ink'a' te'mine'q ru chi xik chixpleetinkileb' laj Nefita.

7 Ut kik'ulman naq ak ke'xch'utub' rib' sa' xb'een li tzuul Antipas xk'ab'a', re xkawresinkil rib' chi pleetik.

8 Anajwan moko rajom ta laj Amalikiah xpleetinkileb' jo'

chanru lix taqlahom li rey; k'ehomaq b'an reetal, li rajom, a'an k'ulub'aak xb'aaneb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita, re naq taaruq tixk'ojob' rib' sa' xjolomileb', ut taarisi chaq li rey sa' xk'ojarib'aal ut taareechani li awa'b'eijhom.

9 Ut k'ehomaq reetal, kik'ulman naq kixtaqla naq lix teep aj pleet te'xyiib'eb' lix muheb'aal t'ikr sa' li ru taq'a li nach' wan rik'in li tzuul Antipas.

10 Ut naq ki'ok q'ojyin kik'ulman naq kixtaqlaheb' taql sa' muqmu sa' li tzuul Antipas, re xtz'aamankil naq laj jolominel reheb' li wankeb' sa' xb'een li tzuul, aj Lehonti xk'ab'a', naq taakub'eeq chiroq li tzuul, xb'aan naq kiraj aatinak rik'in.

11 Ut naq kixk'ul laj Lehonti li aatin, kik'ulman naq moko kichal ta xch'ool kub'eeq chiroq li tzuul. Ut kik'ulman naq laj Amalikiah kixtaqla wi'chik xkab' sut, kixtz'aama chiru naq taakub'eeq chaq. Ut kik'ulman naq laj Lehonti ink'a' kiraj; ut kixtaqla wi'chik rox sut.

12 Ut naq laj Amalikiah kiril naq ink'a' kiru chixkub'sinkil chaq laj Lehonti chixb'een li tzuul, kik'ulman naq kitaqe' chiru li tzuul, ka'ch'in chik ma sa' xna'aj lix teep laj Lehonti; ut kixtaqla wi'chik xkaa sut li raatin re laj Lehonti, kixtz'aama naq chikub'eeq chaq, ut naq te'chalq lix moos aj kolol rix rochb'een.

13 Ut kik'ulman naq chirix naq

kikub'e chaq laj Lehonti rochb'eeneb' lix moos aj kolol rix rik'in laj Amalikiah, naq laj Amalikiah kixtz'aama chiru naq taakub'eeq chaq chiru q'ojyin rochb'een lix teep aj pleet, ut tixsutiheb' rix li winq a'an b'ar k'ojk'ookeb' wi', li k'eeb'il chaq a'an chixtaqlankil xb'aan li rey, ut naq a'an tixq'axtesieheb' sa' ruq' laj Lehonti, wi a'an tixk'e a'an (laj Amalikiah) choq' xkab'il aj jolominel sa' xb'een chixjunil li teep aj pleet.

14 Ut kik'ulman naq kikub'e chaq laj Lehonti rochb'eeneb' lix winq ut kixsutiheb' rix lix winq laj Amalikiah, jo'kan naq chi maji' neke'aj ru naq nasaqew li kuttan, ak sutsuukeb' rix xb'aaneb' li teep aj pleet re laj Lehonti.

15 Ut naq ke'ril naq sutsuukeb' rix, kik'ulman naq ke'relaji ru laj Amalikiah naq tixkanab'eb' chixjunajinkil rib' rik'ineb' li ras riitz'ineb', re naq ink'a' te'sache'q. Anajwan, a'in tz'aqal li k'aru kiraj laj Amalikiah.

16 Ut kik'ulman naq kixq'axtesieheb' lix winq, ut "kixq'et li k'aru taqlanb'il xb'aan li rey. Anajwan a'in li k'aru kiraj laj Amalikiah, re taaruq tixb'aanu li k'aru xk'oxlahom re risinkil chaq li rey sa' xk'ojarib'aal.

17 Anajwan li na'leb' sa' xyanqeb' laj Lamanita, wi nakamsiik lix b'eenil aj jolominel, a'an naq taaxaqab'aaq li xkab'il aj jolominel re taawanq choq' xb'eenil aj jolominel.

18 Ut kik'ulman naq laj

Amalikiah kixtaqla naq jun reheb' lix moos tixk'e li b'an nakamsin chi timil re laj Lehonti, jo'kan naq kikam.

19 Anajwan, naq kamenaq chik laj Lehonti, eb' laj Lamanita ke'x-xaqab' laj Amalikiah re taawanq choq' aj jolominel ut choq' xb'eenil aj taqlanel sa' xb'eeneb'.

20 Ut kik'ulman naq laj Amalikiah kib'EEK rochb'een lix teep aj pleet (xb'aan naq ak kixtaw li rajom) sa' li ch'och' Nefi, sa' li tenamit Nefi, a'an li xb'eenil tenamit.

21 Ut kol'elq li rey chixk'ulb'al rochb'eeneb' lix moos aj kolol rix, xb'aan naq sa' xch'ool a'an naq laj Amalikiah kixtz'aqob'resi ru li taqlanb'il xb'aan, ut naq laj Amalikiah kixch'utub' chaq xnimal li teep aj pleet a'an re xik chi pleetik rik'ineb' laj Nefita.

22 A'b'anan k'ehomaq reetal, naq yoo chi chalk li rey chixk'ulb'al, laj Amalikiah kixtaqla naq te'xik lix moos chixk'ulb'al li rey. Ut xkoheb' ut ke'xkub'si rib' chiru li rey, chanchan naq te'roxloq'i xb'aan xnimal ru.

23 Ut kik'ulman naq li rey kixye' li ruq' re xwaklesinkileb', jo'chanru xna'leb'eb' laj Lamanita, choq' reetalil li tuqtuukilal, ut a' na'leb' a'an ke'xk'ul chaq rik'ineb' laj Nefita.

24 Ut kik'ulman naq chirix naq kixwaklesi chaq chi ch'och' li xb'een, k'ehomaq reetal kixk'ob' li rey toj sa' raam, ut a'an kit'ane' chi ch'och'.

25 Anajwan ke'eelelik lix moos aj kolol rix li rey, ut eb' lix moos laj Amalikiah ke'xjap re chixyeeb'al:

26 K'ehomaq reetal, eb' lix moos li rey ke'xk'ob' chi raam, ut a'an t'anaaq ut eb' a'an ke'eelelik; k'ehomaq reetal, ilomaq chaq.

27 Ut kik'ulman naq laj Amalikiah kixtaqlaheb' lix teep aj pleet naq choxe'b'eeq ut che'ril li k'a'ru kixk'ul chaq li rey; ut naq chalenaqeb' sa' li na'ajej, ut ke'xtaw li rey tz'eqtz'o sa' xkik'el, laj Amalikiah kixpak' xjosq'il, ut kixye: Ani kirahok re li rey, chixik ut chixtaaqqeheb' lix moos aj kolol rix, re te'kamsiiq.

28 Ut kik'ulman naq chixjunileb' li ke'rahok re li rey, naq ke'rab'i li aatin a'an, xkoheb' ut ke'xtaaqqeheb' lix moos li rey.

29 Anajwan naq eb' lix moos li rey ke'ril jun teep aj pleet chixtaaqqenkileb', ke'chal wi'chik xxiweb', ut ke'eelelik chiru yamyookil ch'och', ut ke'q'axon sa' li ch'och' Tzarahemla ut ke'xjunaji rib' rik'in "xtenamit laj Ammon.

30 Ut li teep aj pleet li kitaaqenk reheb' kisutq'i, chirix xtaaqqenkileb' chi ink'a' neke'xtaweb'; ut chi jo'kan laj Amalikiah, rik'in lix b'alaq', kixk'am xch'ooleb' li tenamit.

31 Ut kik'ulman naq wulajaq chik a'an ki'ok sa' li tenamit Nefi rochb'eeneb' lix teep aj pleet, ut kireechani li tenamit.

32 Anajwan ut kik'ulman naq

li rixaqil li rey, naq kirab'i naq kamsinb'il li rey—xb'aan naq laj Amalikiah kixtaqlaheb' aj taql re li rixaqil li rey, chixyeeb'al resil re naq kikamsiik li rey xb'aaneb' lix moos aj kolol rix, naq a'an kixtaaqeheb' chaq rik'in lix teep aj pleet, a'b'anan maak'a' ki'ok wi', ut ak ke'ru chaq chi eelelik—

33 Jo'kan ut, chirix naq li rixaqil li rey kixk'ul li esil a'in kixtaqla xtz'aamankil re laj Amalikiah naq tixkol xyu'ameb' li ani wankeb' sa' li tenamit, ut kixtz'aama ajwi' re naq chichalq rik'in; ut kixtz'aama ajwi' naq tixk'ameb' laj yehol nawom rochb'een re te'xch'olob' xna-womeb' chirix lix kamik li rey.

34 Ut kik'ulman naq laj Amalikiah kixk'am chirix li moos ajwi' a'an li kikamsink chaq re li rey, ut chixjunileb' li ke'wan chaq rochb'een, ut ko'x'okaq rik'in li rixaqil li rey, toj sa' li na'ajej chunchu wi' a'an; ut chixjunileb' ke'xch'olob' resil chiru, naq li rey kamsinb'il xb'aaneb' lix moos a'an; ut ke'xye ajwi': Ke'eelelik; ma ink'a' ut naxch'olob' a'in xyaalal lix maakeb'? Ut chi jo'kan ke'xk'ojob' xch'ool li rixaqil li rey chirix xkamik li rey.

35 Ut kik'ulman naq laj Amalikiah kixsik' k'ulub'aak xb'aan li rixaqil li rey, ut kixk'am a'an choq' rixaqil; ut chi jo'kan rik'in xb'alaq', ut chi tenq'anb'il xb'aaneb' lix moos li seeb'eb' chi b'alaq'ink, kixtaw li awa'b'ejihom; relik chi yaal, kik'ulub'aak choq'

rey chiru chixjunil li ch'och', sa' xyanqeb' chixjunil lix tenamiteb' laj Lamanita, a'aneb' chi junajinb'il "eb' laj Lamanita ut laj Lemuelita ut laj Ismaelita, ut chixjunileb' li risihomeb' chaq rib' rik'ineb' laj Nefita, chalen chaq rawa'b'ejil laj Nefi toj sa' li kutan a'an.

36 Anajwan eb' a'in li "ke'risi chaq rib', ak tzolb'ileb' ut xk'ulumeb' li na'leb' jo' chanru ajwi' eb' laj Nefita; relik chi yaal, tzolb'ileb' chi juntaq'eet sa' b'xnawb'al chirix li Qaawa', a'b'anan nasach qach'ool chixseraq'inkil, moko najt ta chik chirix risinkil chaq rib', q'axal wi'chik kawujenaqeb' ut 'moko yot'b'il ta xch'ooleb' ke'kana, ut q'axal wi'chik xulo'jenaqeb', aj maakeb' ut josq'eb' chiruheb' laj Lamanita—ke'ruk' chaq lix na'leb'eb' laj Lamanita; ke'xq'axtesi rib' sa' li q'emal, ut li k'ila paay chi yib' ru k'a'uxlej; relik chi yaal, kisach chi junajwa sa' xch'ooleb' li Qaawa' lix Dios.

CH'OL 48

Laj Amalikiah nareek'asi xjosq'ileb' laj Lamanita rik'ineb' laj Nefita—Laj Moroni naxkawresi lix tenamit re xkolb'al lix na'leb'eb' laj Kristiano—Nasaho' sa' xch'ool rik'in li ach'ab'aak ut li wank sa' xyaalalil, ut a'an jun xnimil ru winq re li Dios. Wan na 72 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq, sa'

junpaat chirix naq laj Amalikiah kixtaw li awa'b'ejihom, ki'ok chixk'eeb'aleb' xch'ool laj Lamanita re xik' te'ril lix tenamit laj Nefi; relik chi yaal, kixxaqab'eb' li winq re te'raatinaheb' laj Lamanita sa' xb'een chaq lix najt xteramil kab'leb', re xik' te'rileb' laj Nefita.

2 Ut chi jo'kan kixk'eheb' xch'ool re xik' te'rileb' laj Nefita, jo'kan naq sa' nach'ok chaq xraqik li xb'elelaju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, chirix xtabw'al lix k'oxlahom toj sa' li kutan a'an, relik chi yaal, chirix k'ehe'k choq' rey sa' xb'eeneb' laj Lamanita, kixsik' awa'b'ejink sa' xb'een chixjunil li ch'och', relik chi yaal, ut chixjunileb' li ani wankeb' sa' li ch'och', eb' laj Nefita jo'eb' ajwi' laj Lamanita.

3 Jo'kan naq ak kixtaw lix k'oxlahom, xb'aan naq kixkawob'resi li raameb' laj Lamanita ut kixmutz'ob'resi lix k'a'uxleb', ut ki-reek'asiheb' chi josq'ok, jo'kan naq kixch'utub' jun teep nim rajlankil re te'xik chixpleetinkileb' laj Nefita.

4 Xb'aan naq a'an, sa' xk'ab'a' xnimajlankileb' lix tenamit, k'ee'k'o xch'ool chi numtaak sa' xb'eeneb' laj Nefita ut chixk'am-b'aleb' chi moosil.

5 Ut chi jo'kan kixxaqab' xkomo-neb' laj Tzoramita choq' "xb'eenil aj taqlanel, rik'in naq eb' a'an q'axal wi'chik neke'xnaw ru lix kawileb' xmetz'ew laj Nefita, ut li na'ajej neke'xkol wi' rib', ut li jar

raqal q'un ru re lix tenamiteb'; jo'kan naq kixxaqab'eb' chi wank choq' xb'eenileb' aj taqlanel sa' xb'eeneb' lix teep aj pleet.

6 Ut kik'ulman naq ke'xk'am lix teep, ut xkoheb' chi ub'ej sa' xjajal li ch'och' Tzarahemla sa' li yamyookil ch'och'.

7 Anajwan kik'ulman, naq yoo chaq laj Amalikiah chixtabw'al chi jo'kan li wankilal rik'in b'alaq' ut tik'ti, naq laj Moroni chi junpak'al chik, kiwan "chixkawresinkil xk'a'uxleb' li tenamit re naq tiikaqeb' chixpaab'ankil li Qaawa' lix Dios.

8 Relik chi yaal, kiwan chaq chixk'eeb'al xkawilaleb' li teep aj pleet reheb' laj Nefita, ut chixkab'lankil li kok' kawil na'ajej, malaj li na'ajej te'xkol wi' rib'; chixtuub'ankil li uul ch'och' chi sutsu chirix re te'wanq lix teep aj pleet sa' xyanqeb', ut chixyiib'ankil ajwi' li xaqxookil tz'ak rik'in pek re xsutinkileb' rix, chi sutsu chixrixe' lix tenamit ut lix nub'aal lix ch'och'eb', relik chi yaal, chi sutsu tz'aqal chirix li ch'och'.

9 Ut sa'eb' li kawresinb'il na'ajej li q'axal q'unek' ru kixk'e xk'ihal rajlankileb' li winq; ut chi jo'kan kixk'e xkawilal ut kixnima xmetz'ew li ch'och' li eechaninb'il xb'aaneb' laj Nefita.

10 Ut chi jo'kan kiwan chixkawresinkil rib' re "xxaqab'ankil li ach'ab'aak wankeb' wi', lix ch'och'eb', li rixaqileb', ut lix kok'aleb', ut lix tuqtuukilaleb', ut re naq te'wanq xyu'am choq' re li Qaawa'

lix Dios, ut re te'xk'uula xwan-kil lix na'lebeb' laj Kristiano jo' li yeeb'il re xb'aaneb' li xik' neke'ilok reheb'.

11 Ut laj Moroni a'an jun winq kaw rib' ut nim xmetz'ew; a'an jun winq tz'aqal re ru "x nawom; relik chi yaal, jun winq li moko nasaho' ta xch'ool rik'in hoyok kik'; jun winq li nasaho' li raam rik'in li xyaalalil ut li ach'ab'aak wan wi' lix ch'och', ut eb' li ras riit-z'in, chiru li moosil ut li loq'b'il preexil;

12 Relik chi yaal, jun winq li naniman xch'ool rik'in b'antioxink chiru lix Dios, xb'aan li k'iila usilal ut osob'tesink li naxq'axtesi sa' xb'een lix tenamit; jun winq li nak'anjelak chi numtajenaq choq' re "xchaab'ilal ut xkolb'aleb' rix lix tenamit.

13 Relik chi yaal, a'an ut jun winq li xaqxo chi kaw sa' xpaab'ankil li Kristo, ut "kixye chaq rik'in xaqab'anb'il aatin naq tixkol rix lix tenamit, ut li k'aru xk'ulub', ut lix ch'och', ut li napaab'an wi', toj reetal ajwi' xsachik xkik'el a'an.

14 Anajwan eb' laj Nefita tzolb'ileb' naq te'xkol rib' chiruheb' li xik' neke'ilok reheb', toj reetal ajwi' xhojb'al li kik' wi jo'-kan taa'ajmanq ru; relik chi yaal, ut tzolb'ileb' naq "maajo'q'e te'xb'aanu li rahob'tesink, relik chi yaal, ut maajo'q'e te'xtaqsi li yok'leb' ch'iich', ka'ajwi' chiru jun li

xik' na'ilok reheb', ka'ajwi' re naq te'xkol xyu'ameb'.

15 Ut a'in lix paab'aaleb', naq rik'in xb'aanunkil chi jo'kan li Dios tixk'eheb' chi usaak sa' li ch'och', malaj sa' jalan chik aatin, wi tiikeb' xch'ool chixpaab'ankil lix taqlahom li Dios naq a'an tixk'eheb' chi usaak sa' li ch'och'; relik chi yaal, tixye reheb' naq te'eeleliq, malaj naq te'xkawresi rib' choq' re li pleet, jo' chanru li xuwajel ru li te'wanq wi';

16 Ut jo'kan ajwi', naq li Dios tixk'e chixnaweb' b'ar te'xik re xkolb'al rib'eb' chiruheb' li xik' neke'ilok reheb', ut sa' xb'aanunkil chi jo'kan, li Qaawa' tixkoleb' chaq; a'in ut lix paab'aal laj Moroni, ut lix ch'ool kixnima xloq'al rik'in; "moko rik'in ta li hoyok kik', rik'in b'an xb'aanunkil li chaab'il, ut xkolb'al rix lix tenamit, relik chi yaal, rik'in xpaab'ankil lix taqlahom li Dios, relik chi yaal, rik'in xxaqab'ankil rib' chiru li maa'usilal.

17 Relik chi yaal, ninye chi tz'aqal yaal eere, wi ta chixjunileb' li winq wanjenaqeb', ut ke'wan, ut junelik te'wanq, jo' chanchan laj Moroni, k'ehomaq reetal, kichiq'man raj chi junajwa tz'aqal lix wankilal xb'alb'a; relik chi yaal, "laj tza maajo'q'e raj taawanq xwankil sa' xb'een xch'ooleb' li ralal xk'ajoleb' li winq.

18 K'ehomaq reetal, a'an jun

11 a K'UTUL RAQAL:
Tawom ru.

12 a K'UTUL RAQAL:
Tenq'ank.

13 a Alma 46:20–22.

14 a Alma 43:46–47;
3 Ne. 3:20–21;
Morm. 3:10–11;

Tz. ut S. 98:16.

16 a Alma 55:19.
17 a 1 Ne. 22:26;
3 Ne. 6:15.

winq chanchan laj Ammon, rala laj Mosiah, relik chi yaal, ut jo'eb' ajwi' li jun ch'ol chik rala laj Mosiah, relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' laj Alma ut eb' li rala, xb'aan naq a'aneb' chixjunileb' winq re li Dios.

19 Anajwan k'ehomaq reetal, laj Helaman ut eb' lix komon moko ke'ka'ch'ino' ta chiru laj Moroni sa' xtenq'ankil li tenamit; xb'aan naq eb' a'an ke'xjultika li raatin li Dios, ut ke'xkub'si xha' choq' re li jalb'a-k'a'uxlej chixjunileb' li winq li ani ke'ajok re ab'ink chiru raatineb'.

20 Ut chi jo'kan neke'xik, ut eb' li tenamit "ke'xtuulanob'resi rib' xb'aan li raatineb', jo'kan naq k'a'jo' "ke'usilaak xb'aan li Qaawa', ut chi jo'kan moko ke'wan ta li pleet ut li wech'ok-ib' sa' xyanqeb' a'an, relik chi yaal, chiru ajwi' xnumik kaahib' chihab'.

21 A'b'anan, jo' ak kinye, naq yoo chi nach'ok xraqik li xb'ele-laju chihab', relik chi yaal, us ta ke'wan sa' tuqtuukilal chirib'ileb' rib', ke'mine' ru chi ink'a' neke'raj, chixpleetinkileb' li ras riitz'in, a'eb' laj Lamanita.

22 Relik chi yaal ut, moko kiraq' ta xpleeteb' chiru xnumik k'iila chihab' rik'ineb' laj Lamanita, us ta k'a'jo' naq ink'a' ke'raj.

23 Anajwan, "raheb' xch'ool chixchaph'al li k'anjeleb'aal re pleet chiruheb' laj Lamanita, xb'aan naq ink'a' neke'saho' xch'ooleb'

rik'in xhoyb'al li kik'; relik chi yaal, ut moko ka'aj ta wi' a'in—raheb' xch'ool naq xb'aaneb' a'an q'axal k'iheb' li ras riitz'in te'isiq chaq sa' li ruchich'och' a'in toj sa' jun li ruchich'och' re junelik, chi moko kawresinb'ileb' ta chixk'ulb'al lix Dios.

24 A'b'anan, ink'a' kiru ke'xkanab' chi isiik lix yu'ameb', re te'kamsiiq "rixaqileb' ut rala xk'ajoleb' xb'aan xyib'al ru lix kaqaleb' xch'ool li ani ke'wan chaq junxil choq' ras riitz'ineb', relik chi yaal, ut li "ke'risi chaq rib' sa' lix igleeseb', ut ke'el chaq rik'ineb' ut xkoheb' chaq chixsachb'aleb', rik'in xjunajinkil rib' rik'ineb' laj Lamanita.

25 Relik chi yaal, ink'a' ke'ru chixkuyb'al naq eb' li ras riitz'ineb' te'sahoq' xch'ool xb'aan xhoyb'al xkik'eleb' laj Nefita, naq toj wan ani taapaab'anq re lix taqlahom li Dios, xb'aan naq lix yeechi'ihom li Qaawa' a'an naq wi te'xpaab' lix taqlahom te'usaaq sa' li ch'och'.

CH'OL 49

Eb' laj Lamanita aj pleetinel ink'a' neke'ru chireechaninkileb' li kawresinb'il tenamit Ammonihah ut Noe—Laj Amalikiah naxmajewa li Dios ut naxxaqab' aatin naq taaruk' xkik'el laj Moroni—Laj Helaman ut eb' lix komon toj neke'xk'e xkawilal

li Iglees. Wan na 72 chihab' ma na-yo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq sa' xjunlaju po lix b'elelaju chihab', sa' lajeeb' xb'e li po, eb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita ke'ile' chi nach'ok rik'in li ch'och' Ammonihah.

2 Ut k'ehomaq reetal, ak yib'an-b'il chi ak'il li tenamit, ut laj Moroni kixk'ojob' jun teep aj pleet chire xnuv'aal li tenamit, ut eb' a'an ke'xtuub' chaq li ch'och' chi sutsu chirix re xramb'al chiruheb' lix tzimajeb' ut lix pekeb' laj Lamanita; xb'aan naq k'ehomaq reetal, eb' a'an neke'pleetik rik'in pek ut rik'in tzimaj.

3 K'ehomaq reetal, xinye naq ki-yiib'aman chaq chi ak'il li tenamit "Ammonihah. Ninye eere, relik chi yaal, naq jun raqal kiyiib'aman chaq chi ak'il; ut rik'in naq eb' laj Lamanita ak jun sut ke'xsach, xmaak xmaa'usilaleb' li tenamit, ke'xk'oxla naq moko taach'a'ajko'q ta chiruheb' xchapb'al wi'chik.

4 A'b'an k'ehomaq reetal, k'a'jo' naq kisach rajomeb'; xb'aan naq k'ehomaq reetal, eb' laj Nefita ke'xtuub' chaq jun uul li ch'och' chi sutsu chirixeb', li q'axal najt xteram jo'kan naq eb' laj Lamanita ink'a' neke'ru chixkutb'aleb' rik'in xpekeb' ut xtzimajeb' re te'rahob'tesinq, chi moko ke'ru chi chalk sa' xb'eeneb', ka'ajwi' sa' xna'aj li rokeb'aaleb'.

5 Anajwan sa' li hoonal a'an

eb' li xb'eeneb' aj taqlanel reheb' laj Lamanita ke'sach xch'ool chi numtajenaq, xb'aan xchaab'ilal xna'leb'eb' laj Nefita sa' xkawresinkil li na'ajej te'xkol wi' rib'.

6 Anajwan eb' li neke'jolomink reheb' laj Lamanita ke'xk'oxla, xb'aan xnimal li rajlankileb', relik chi yaal, ke'xk'oxla naq k'eeb'ilaq reheb' chalk sa' xb'eeneb' jo' chanru ke'xb'aanu chaq junxil; relik chi yaal, ut ke'xkawresi ajwi' chaq rib' rik'in li ramleb', ut li xramb'al ru ch'oolej; ut ke'xkawresi ajwi' rib' rik'in aq'ej tz'um okenaq, relik chi yaal, li aq'ej q'axal pim re xtz'apb'al ru xt'ust'uukilaleb'.

7 Ut rik'in naq kawresinb'ileb' chi jo'kan ke'xk'oxla naq moko taach'a'ajko'q ta chiruheb' numtaak sa' xb'eeneb' ut xk'eeb'aleb' li ras riitz'in rub'el riiqleb' li moosil, malaj xkamsinkileb' ut xsachlenkileb' a' yaal jo' neke'raj.

8 A'b'an k'ehomaq reetal, q'axal xsachikeb' xch'ool, rik'in naq "kawresinb'ileb' chixk'ulb'aleb', jo' chanru li maajun wa ilb'il chaq sa' xyanqeb' li ralal xk'ajol laj Lehi. Anajwan kawresinb'ileb' chiruheb' laj Lamanita, re pleetik jo' chanru li tzolb'ileb' wi' chaq xb'aan laj Moroni.

9 Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita, malaj ut eb' laj Amalikiahita, ke'sach xch'ool chi numtajenaq chirix chan ru naq ke'xkawresi rib' choq' re li pleet.

10 Anajwan, wi ta kichal chaq

li rey aj Amalikiah sa' li "ch'och' Nefi, sa' xjolomil lix teep aj pleet, maare raj kixk'eheb' laj Lamanita chixpleetinkileb' laj Nefita sa' li tenamit Ammonihah; xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an maa-k'a' naxk'oxla chirix xkik'eleb' lix tenamit.

11 A'b'an k'ehomaq reetal, laj Amalikiah moko kichal ta roch-b'eeneb' chi pleetik. Ut k'ehomaq reetal, li xb'eenileb' lix taqlaneleb' moko ke'chal ta xch'ool chixpleetinkileb' laj Nefita sa' li tenamit Ammonihah, xb'aan naq laj Moroni kixjal chaq xtub'ankil li k'a'ru na'uxman sa' xyanqeb' laj Nefita, jo'kan naq eb' laj Lamanita ke'sach rajomeb' rik'in li na'ajej neke'xkol wi' rib', ut ink'a' ke'ru chi chalk sa' xb'eeneb'.

12 Jo'kan naq ke'xsutq'isi rib' chiru li yamyookil ch'och', ut ke'x-k'am lix teep chirix ut ke'b'eeke sa' xjajal li ch'och' Noe, neke'x-k'oxla naq a'an xkab'il li na'ajej li chaab'il re te'chalq sa' xb'eeneb' laj Nefita.

13 Xb'aan naq moko neke'xnaw ta naq laj Moroni kixk'e chaq xkawilal, malaj kixyiib' chaq li "kawil na'ajej te'xkol wi' rib', sa' li junjung chi tenamit sa' chixjunil li ch'och' sa' xsutam; jo'kan ut, koxe'b'eeq sa' xjajal li ch'och' Noe chi xaqxookeb' xch'ool; relik chi yaal, li xb'eenileb' lix taqlaneleb' ke'chal chi ub'ej ut ke'ok sa' jun xaqab'anb'il aatin naq

te'xsacheb' li ani wankeb' sa' li tenamit a'an.

14 A'b'anan k'ehomaq reetal, sachsookeb' xch'ool ke'kana, naq li tenamit Noe, li q'unil ru na'ajej chaq junxil, anajwan chik, sa' xk'ab'a' laj Moroni, ak kaw chik, relik chi yaal, naxq'ax xkawil li tenamit Ammonihah.

15 Ut anajwan k'ehomaq reetal, a'in xchaab'ilal xna'leb' laj Moroni; xb'aan naq a'an kixk'oxla naq te'xuwaq sa' li tenamit Ammonihah; ut jo' li tenamit Noe a'an chaq li jun raqal q'axal q'un ru re li ch'och' junxil, chi jo'kan aran toxeb'eeq re pleetik; ut chi jo'kan kiwan, jo'chanru kiraj.

16 Ut k'ehomaq reetal, laj Moroni kixxaqab' chaq laj Lehi re taawanq choq' xb'eenil aj taqlanel sa' xb'eeneb' li winq sa' li tenamit a'an, ut a'an ajwi' laj "Lehi a'an li kipleetik rik'ineb' laj Lamanita sa' li ru taq'a chirix li nima' Sidon sa' releb' saqe.

17 Ut anajwan k'ehomaq reetal, naq ke'xtaw laj Lamanita naq laj Lehi nataqlan sa' xb'een li tenamit, kik'ulman naq jun sut chik ke'sach rajom, xb'aan naq neke'x-xuwa ru laj Lehi chi numtajenaq, a'b'anan eb' lix b'eenileb' lix taqlanel ak ke'xye chaq rik'in xaqab'anb'il aatin naq te'xpleeti li tenamit, jo'kan naq ke'xnumsi chi ub'ej lix teep.

18 Anajwan k'ehomaq reetal, eb' laj Lamanita maajun chik b'e ke'ru wi' chi ok sa'eb' li kawil

na'ajej neke'xkol wi' rib', ka'aj-wi' chiru li okeb'aal, xb'aan xnim-al xteram li tub'tuukil ch'och' li tuub'anb'il chaq, ut xchamal lix jukulal li ch'och' li kijukman chaq chirix, ka'ajwi' sa' li okeb'aal ink'a'.

19 Ut chi jo'kan kawresinb'ileb' laj Nefita chixsachb'al chixjunil li ani taayaloq taqsink re te'ok sa' li kawil na'ajej sa' jalan chik b'e, rik'in xkutb'al li pek ut li tzimaj sa' xb'eeneb'.

20 Chi jo'kan kawresinb'ileb'; relik chi yaal, jun ch'oleb' lix winqeb' li q'axal kaweb' rib', rik'in lix yok'leb' ch'iich' ut lix jok'eb', re xt'anb'al chixjunileb' li ani te'xyal ok sa' li na'ajej neke'xkol wi' rib', chiru xna'aj li okeb'aal; ut chi jo'kan kawresinb'ileb' chixkolb'al rib' chiruheb' laj Lamanita.

21 Ut kik'ulman naq eb' laj taq-lanel reheb' laj Lamanita ke'x-numsi chi ub'ej lix teep aj pleet chiru xna'aj li okeb'aal, ut ke'ok chixyalb'al ru rik'ineb' laj Nefita, re te'ok sa' li na'ajej neke'xkol wi' rib'; a'b'an k'ehomaq reetal, ke'sut-q'isiik chirix junjunq sut, jo'kan naq ke'kamsiik rik'in jun kamsiik q'axal nim.

22 Anajwan naq ke'xtaw naq ink'a' ke'ru chixtawb'al xwankil sa' xb'eeneb' laj Nefita chiru li okeb'aal, ke'ok chixb'ekb'al chaq lix uul ch'och' re taaruq te'xtaw jun okeb'aal choq' re lix teepaleb' aj pleet, re naq te'ruuq chi pleetik sa' juntaq'eetalil; a'b'anan k'ehomaq reetal, sa' xyalb'al a'in ke't'anliik

xb'aan li pek ut li tzimaj li kiku-te' reheb', ut ruuchil xb'ut'b'al lix jukulal li ch'och' rik'in xb'ekb'al chaq li uul ch'och', kib'ut'e' ka'ch'inaq rik'in lix tib'eleb' li kama-naq ut li toch'enaqeb'.

23 Chi jo'kan eb' laj Nefita ke'wan anchal xwankileb' sa' xb'ee-neb' li xik' neke'ilok reheb'; ut chi jo'kan ke'xyal xq'e laj Lamanita chixsachb'aleb' laj Nefita toj reetal naq kamsinb'il chixjunileb' li xb'eenil xtaqlaneleb'; relik chi yaal, ut numenaq jun mil reheb' laj Lamanita ke'kamsiik; naq chi junpak'al chik, maajun aamej kiwan sa' xyanqeb' laj Nefita li kikamsiik.

24 Wan na lajeeb' roxk'aal li ke'toch'e', li ke'wan chi k'utk'u chiru xtzimajeb' laj Lamanita chiru li okeb'aal, a'b'an tz'aptz'ookeb' ru xb'aaneb' lix ramleb', ut lix ramb'al ru xch'ooleb', ut lix ramb'al xjolomeb', jo'kan naq lix toch'olaleb' chiru roqeb' ke'wan, ut naab'al reheb' q'axal ra.

25 Ut naq ke'ril laj Lamanita naq kamsinb'ileb' chixjunil lix b'eenil xtaqlaneleb', kik'ulman naq ke'eelelik chiru li yamyookil ch'och'. Ut kik'ulman naq ke'sutq'i sa' li ch'och' Nefi, re xyeeb'al resil re lix reyeb', aj Amalikiah, a'an aj Nefita naq kiyo'la chaq, chirix li nimla sachk ke'xk'ul.

26 Ut kik'ulman naq a'an kijosq'o' chi numtajenaq rik'in lix tenamit, xb'aan naq ink'a' kixtaw chaq li kiraj sa' xb'eeneb' laj Nefita; ink'a' kixk'eheb' rub'el riiqleb' li moosil.

27 Relik chi yaal, kichal xjosq'il chi numtajenaq, ut "kixmajewa li Dios, ut jo'kan ajwi' laj Moroni, kixye rik'in^b xaqab'amb'il aatin naq taaruk' xkik'el, ut a'in xb'aan naq laj Moroni kixpaab' lix taqlahom li Dios sa' xkawresinkil rib' choq' re xkolb'al rix lix tenamit.

28 Ut kik'ulman, naq chi junpak'al chik, eb' lix tenamit laj Nefi "ke'b'antioxink chiru li Qaawa' lix Dios, xb'aan lix wankil maak'a' xjuntaq'eetankil sa' xkolb'aleb' chaq sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok reheb'.

29 Ut chi jo'kan kiraqe' li xb'e-lelaju chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'eeneb' lix tenamit laj Nefi.

30 Relik chi yaal, ut kiwan rajlal li tuqtuukilal sa' xyanqeb', ut li usaak q'axal nim sa' li iglees xb'aan xk'eeb'aleb' xxik ut xyalb'aleb' xq'e chirix li raatin li Dios, li kich'olob'aak chiruheb' xb'aan laj Helaman, ut laj Xiblon, ut laj Korianton, ut laj Ammon ut eb' lix komon, relik chi yaal, ut xb'aaneb' chixjunil li k'ojob'amb'ileb' rik'in lix "santil k'anjelil li Dios, li kub'sinb'ileb' xha' choq' re li jalb'a-k'a'uxlej, ut taqlanb'ileb' chi jultikank aatin sa' xyanqeb' li tenamit.

CH'OL 50

Laj Moroni naxk'e xkawilal lix

ch'och'eb' laj Nefita—Neke'xyiib' naab'al li ak' tenamit—Li pleet ut li sache'k nachal sa' xb'eeneb' laj Nefita sa' xkutankil lix maa'usilaleb' ut lix tz'eqb'eetalileb'—Laj Morianton ut eb' li xe'risi rib' rochb'een neke'q'axe' ru xb'aan laj Teankum—Nakam laj Nefihah, ut laj Pahoran li ralal nakana sa' li raqleb'aal aatin. Wan na 72–67 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT anajwan kik'ulman naq laj Moroni ink'a' kixkanab' kawresink choq' re li pleet, malaj re xkolb'al rix lix tenamit chiruheb' laj Lamanita; xb'aan naq kixtaqla naq eb' lix teep aj pleet te'tik-laaq sa' xtiklajik lix junmay chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, naq te'xtikib' b'ekok re xtuub'ankil li ch'och' sa' xsutam chixjunileb' li tenamit, chiru chixjunil li ch'och' li eechaninb'il xb'aaneb' laj Nefita.

2 Ut sa' xb'eeneb' li tub'tuukil ch'och' a'in kixtaqla naq chiwanq li pech'b'il che', relik chi yaal, xk'anjelankil li pech'b'il che', k'ab'lanb'il jo' xxaqam jun winq, sa' xsutameb' li tenamit.

3 Ut kixtaqla naq sa' xb'een lix k'anjelankil li pech'b'il che' a'in, te'kab'laaq chi tustu li jutz'juukil che' sa' xb'eeneb' li pech'b'il che' sa' xsutam, ut kaweb' ut najteb' xteram.

4 Ut kixtaqla xkab'lankil li najt xteramil kab'l chi taqenaq sa'

27 a K'UTUL RAQAL:
Xmajewankil li
Dios.

b Hech. 23:12.
28 a K'UTUL RAQAL:
B'antiox, b'antioxink.

30 a Alma 43:2.

xb'eeneb' li k'anjelanb'il jutz'-juukil che' a'an, ut kixtaqla xyiib'ankil li kolb'a-ib' na'ajej sa' xb'eeneb' li najt xteramil kab'l a'an, re naq lix pekeb' ut lix tzi-majeb' laj Lamanita ink'a' te'ruuq chixrahob'tesinkileb'.

5 Ut ke'kawresiik re naq te'ruuq chixkutb'al chaq li pek sa' xb'een, jo' chanru rajomeb' ut xmetz'e-web', ut te'xkamsi li ani taayaloq nach'ok rik'in lix xaqxookil tz'ak li tenamit.

6 Chi jo'kan laj Moroni kixkawresi li kawil na'ajej royb'eninkil xk'ulunikeb' li xik' neke'ilok reheb', chixsutam li junjunq chi tenamit sa' chixjunil li ch'och'.

7 Ut kik'ulman naq laj Moroni kixtaqla naq eb' lix teep aj pleet te'xik sa' li yamyookil ch'och' sa' releb' saq'e; relik chi yaal, ut xkheh' ut ke'ralinasi chaq chixjunileb' laj Lamanita li wankeb' sa' li yamyookil ch'och' sa' releb' saq'e toj sa' tz'aqal xch'och'eb', li wan chirix li ch'och' Tzarahemla sa' xtz'e li saq'e.

8 Ut li ch'och' Nefi helho xtiikal chalen li palaw sa' releb' saq'e toj sa' li wan sa' rokeb'.

9 Ut kik'ulman naq chirix naq laj Moroni kiralinasiheb' chaq chixjunileb' laj Lamanita sa' li yamyookil ch'och' sa' releb' saq'e, li wan chirix li ch'och' wan wi' tz'aqal li reechanihomeb' sa' xjajal lix nim li saq'e, kixtaqla naq eb' li ani wankeb' sa' li ch'och' Tzarahemla ut sa' li ch'och' sa' xsutam te'xik sa' li yamyookil ch'och' sa' releb'

saq'e, toj sa'eb' li nub'aal chire li palaw, ut te'reechani li ch'och'.

10 Ut kixk'ojob'eb' ajwi' li teep aj pleet sa' xtz'e li saq'e, sa' x nub'aaleb' li reechanihomeb', ut kixtaqlaheb' chixkab'lankil li "kawresinb'il na'ajej, re te'xkol rix lix teep aj pleet ut lix tenamit sa' ruq'eb' chaq li xik neke'ilok reheb'.

11 Ut chi jo'kan kirisi chaq chixjunil lix kawilaleb' laj Lamanita sa' li yamyookil ch'och' sa' releb' saq'e, relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' sa' rokeb' saq'e, ut kixk'e xkawilal li nub'aal li naxjacheb' ru laj Nefita rik'ineb' laj Lamanita, jachjo wi' ru li ch'och' Tzarahemla rik'in li ch'och' Nefi, li natikla sa' li palaw sa' rokeb' saq'e, ut nanume' chire xyo'leb'aal li nima' Sidon—ut eb' laj Nefita ke'reechani chixjunil li ch'och' sa' xjajal lix nim li saq'e, relik chi yaal, chixjunil li ch'och' li wan chirix li ch'och' Naab'alil sa' xjajal lix nim li saq'e, jo' chanru li neke'saho' wi' xch'ool.

12 Chi jo'kan laj Moroni, rik'ineb' lix teep aj pleet, li ke'tam wulaj wulaj xb'aan xkawileb' xch'ool naq te'koleq sa' xk'ab'a' lix k'anjel a'an, kixsik' risinkil chaq xmetz'e-web' ut xwankileb' laj Lamanita sa'eb' li ch'och' li eechaninb'il xb'aaneb' a'an, re naq maak'a'aqeb' xwankil sa' xb'een li ch'och' eechaninb'il xb'aaneb'.

13 Ut kik'ulman naq eb' laj Nefita ke'xtikib' xk'eeb'al xk'ojob'ankil jun li tenamit, ut Moroni ke'xk'e choq' xk'ab'a' li tenamit; ut wan chire li palaw sa' releb' saq'e, ut

wan sa' xtz'e li saq'e chixk'atq xnuv'aal li reechanihomeb' laj Lamanita.

14 Ut ke'xtikib' ajwi' xk'eeb'al xk'obj'ankil jun li tenamit sa' xyi li tenamit Moroni ut li tenamit Aaron, li naxjunaji rib' rik'in xnuv'aaleb' li ch'och' Aaron ut Moroni; ut Nefihah ke'xk'e choq' xk'ab'a' li tenamit, malaj li ch'och'.

15 Ut ke'xtikib' sa' li chihab' ajwi' a'an xkab'lankil k'iila tenamit sa' xnim li saq'e, ut jun jalan ru xyiib'ankil, Lehi ke'xk'ab'a'in, li wan sa' xnim li saq'e sa'eb' li nub'aal chire palaw.

16 Ut chi jo'kan kiraqe' li xjunmay chihab'.

17 Ut sa' li usaak a'in ke'tawman lix tenamit laj Nefi sa' xtiklajik li xb'een xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

18 Ut ke'usa chi numtajenaq, ut q'axal ke'b'ihomo'; relik chi yaal, ut ke'k'ihan ut ke'kawu xmetz'ew sa' li ch'och'.

19 Ut chi jo'kan naqil chan ru ruxtaanal ut xtiikal ru chixjunil lix b'aanuhom li Qaawa', re xtz'aqob'resinkil ru chixjunil li raatin reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq; relik chi yaal, naru naqak'e reetal naq tz'aqlojenaq xyaalalil chixjunil li raatin, sa' li kutan ajwi' a'in, li kixye re laj Lehi, naq kixye:

20 Osob'tesinb'ilat laa'at ut eb' laa walal aak'ajol; ut eb' a'an te'osob'tesiiq; a' yaal jo' chanru te'xpaab' lin taqlahom te'usaaq sa' li ch'och'. A'b'anan chijultiko'q aawe,

a' yaal jo' chanru ink'a' neke'xpaab' lin taqlahom "te'isiiq chaq chiru li Qaawa'.

21 Ut naqil naq li yeechi'ihom a'in tz'aqlojenaq xyaalalil chiru lix tenamit laj Nefi; xb'aan naq a'an ajwi' li ch'i'lank-ib' ut li wech'ok-ib' sa' xyanqeb', relik chi yaal, li kamsink, ut li poqlenk, li loq'onink pak'b'il dios, li yumb'eetak ko'b'eetak, ut li tz'eqb'eetalil, li kiwan sa' xyanqeb' chirib'ileb' rib', li kik'amok chaq sa' xb'eeneb' lix pleeteb' ut lix sachlijikeb'.

22 Ut eb' li tiikeb' chixpaab'ankil lix taqlahom li Qaawa' ke'kole' sa' chixjunil hoonal, a'b'an k'iila mil reheb' li ras riitz'in aj maak ke'k'ehe' chi moosil, malaj chi oso'k xb'aan yok'leb' ch'iich', malaj chi lajk chi maak'a'eb' xpaa'b'aal, ut chixjunajinkil rib' rik'ineb' laj Lamanita.

23 A'b'an k'ehomaq reetal, maa-jun chik xq'ehil wanjenaq xnimall li "sahil ch'ooolejil sa' xyanqeb' lix tenamit laj Nefi, chalen chaq xkutan tankil laj Nefi, jo' li kiwan sa' xkutan tankil laj Moroni, relik chi yaal, sa' li kutan ajwi' a'in, sa' li xb'een xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin.

24 Ut kik'ulman naq li xkab' xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin kiraqe' ajwi' sa' tuqtuukilal; relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' li rox xka'k'aal chihab'.

25 Ut kik'ulman naq sa' xtiklajik li xkaa xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, kiwan raj tuqtuukilal sa' xyanq lix tenamit laj

Nefi wi ta ink'a' xb'aan jun li "wech'ok-ib' li kik'ulman sa' xyanqeb' chirix li ch'och' Lehi, ut li ch'och' Morianton, li naxjunaji rib' rik'in xnub'aal Nefi, ut xkab'ichaleb' wankeb' sa'eb' li nub'aal chire li palaw.

26 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, eb' li tenamit aj eechanihom re li ch'och' Morianton ke'xye naq reheb' a'an jun raqal li ch'och' Lehi; jo'kan naq ki'ok chi wank jun tiqwal wech'ok-ib' sa' xyanqeb', jo'kan naq eb' li ani wankeb' Morianton ke'xchap xk'anjeleb'aal re pleet chiruheb' li ras riitz'in, ut k'eeek'ookeb' xch'ool naq rik'in yok'leb' ch'iich' te'xkamsiheb'.

27 A'b'an k'ehomaq reetal, eb' li tenamit aj eechanihom re li ch'och' Lehi ke'eelelik sa' xteep laj Moroni, ut ke'xtz'aama chiru naq tixtenq'aheb'; xb'aan naq k'ehomaq reetal, moko reheb' ta li maak.

28 Ut naq eb' li wankeb' Morianton, li k'amb'ileb' xb'e xb'aan jun li winq aj Morianton xk'ab'a, ke'xk'e reetal naq eb' li wankeb' Lehi ke'eelelik rik'in xteep laj Moroni, kichal xxiweb' chi numtajenaq, maare anchal taachalq lix teep aj pleet laj Moroni sa' xb'eeneb' ut tixsacheb'.

29 Jo'kan naq laj Morianton kixk'e sa' xch'ooleb' naq te'eeleliq sa' li ch'och' li wan sa' xjajal lix nim li saq'e, li nujenaq rik'in ninqi helam chi ha', ut te'reechani li ch'och' li wan sa' xnim li saq'e.

30 Ut k'ehomaq reetal, ke'xk'e raj chi uxmank li k'uub'anb'il na'leb' a'in (ut rik'in a'an ki'ux raj raho'k ch'oolej) a'ut k'ehomaq reetal, laj Morianton, rik'in naq a'an jun winq numtajenaq xjosq'il, chi jo'kan kijosq'o' rik'in jun reheb' lix moos xqa'al, ut kichal sa' xb'een, ut kixsak' chi naab'al.

31 Ut kik'ulman naq a'an ki'eelelik, ut kiwulak junpak'al sa' xteep laj Moroni, ut kixye re laj Moroni chixjunil li k'a'aq re ru chirix li na'leb' a'an, ut chirix ajwi' lix k'oxlahomeb' naq te'eeleliq sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saq'e.

32 Anajwan k'ehomaq reetal, eb' li tenamit li wankeb' sa' li ch'och' Naab'alil, malaj ut laj Moroni, kixk'oxla naq eb' a'an te'ab'inq chiru li raatin laj Morianton ut te'xjunaji rib' rik'in lix tenamit, ut chi jo'kan a'an taareechaniheb' li jar raqal chi ch'och' a'an, li tixk'e raj xk'ojob'ankil li ninqi ch'a'ajkilal sa' xyanqeb' lix tenamit laj Nefi, relik chi yaal, ut a' ch'a'ajkilal a'an taak'amoq raj re xsachik li "ach'ab'aak li wankeb' wi'.

33 Jo'kan naq laj Moroni kixtaqla jun teep aj pleet, rochb'een li nak'anjelak reheb', re xramb'al lix tenamit laj Morianton, re xramb'al li reelelikeb' sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saq'e.

34 Ut kik'ulman naq ink'a' ke'xrameb' ru toj reetal naq ke'nach'ok chaq rik'in xmaril li ch'och' "Sachenaqil; ut aran ke'xrameb' ru,

chixk'atq lix ka'ch'inal ru na'ajej li nanume' chixk'atq li palaw toj sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saq'e, relik chi yaal, chixk'atq li palaw, sa' rokeb'aal saq'e ut sa' releb'aal.

35 Ut kik'ulman naq li teep aj pleet li taqlanb'il chaq xb'aan laj Moroni, li jolominb'il xb'aan jun winq aj Teankum xk'ab'a, kixk'ul lix tenamit laj Morianton, ut k'a'-jo' xjipileb' xch'ool lix tenamit laj Morianton (xb'aan naq k'eeb'ileb' xch'ool xb'aan lix maa'usilal ut lix sahil aatin) jo'kan naq kitikla jun li pleet chirib'ileb' rib', b'ar wi' laj Teankum kixkamsi laj Morianton ut kixq'ax ru lix teep aj pleet, ut kixk'ameb' choq' preex, ut kisutq'i sa' xna'aj lix teep laj Moroni. Ut chi jo'kan kiraq'e li xkaa xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

36 Ut chi jo'kan ke'k'ame' chaq wi'chik lix tenamit laj Morianton. Ut chirix naq ke'xxaqab' aatin naq te'xk'uula li tuqtuukilal, ke'k'ojob'aak wi'chik sa' li ch'och' Morianton, ut ki'ux xjunajinkileb' rib' rik'ineb' li wankeb' Lehi; ut eb' a'an ke'k'ojob'aak ajwi' wi'chik sa' xch'och'eb'.

37 Ut kik'ulman naq sa' li chihab' ajwi' a'an naq kik'ojob'aak wi'chik li tuqtuukilal sa' xb'een xtenamit laj Nefi, naq laj Nefihah, li kiwan jo' xkab'il li xb'eenil aj raqol aatin, kikam, chirix wank sa' li raqleb'aal aatin rik'in tz'aqal tiikilal chiru li Dios.

38 A'b'anan a'an ink'a' kiraj

reechaninkil chaq rik'in laj Alma li tz'iib'انب'il esil ut li k'a'aq chik re ru li q'axal k'eeb'ileb' xloq'al xb'aan laj Alma ut eb' lix yuwa'; jo'kan naq laj Alma kixq'axtesi re laj Helaman, li ralal.

39 K'ehomaq reetal, kik'ulman naq li ralal laj Nefihah kixaqab'aak re taawanq sa' li raqleb'aal aatin, sa' xna'aj lix yuwa'; relik chi yaal, kixaqab'aak jo' xb'eenil aj raqol aatin ut jo' aj jolominel sa' xb'een li tenamit, rik'in jun xaqab'انب'il aatin ut jun loq'laj k'ojob'انب'il k'anjel re taaraqoq aatin chi tiik, ut tixk'uula li tuqtuukilal ut li ach'ab'aak wankeb' wi' li tenamit, ut tixk'e reheb' li k'a'ru loq'kanab'انب'ileb' chixb'aanunkil, a'an naq te'xloq'oni li Qaawa' lix Dios; relik chi yaal, re tixtenq'a ut tixxaqab' xwankil lix na'leb' li Dios chiru chixjunil lix kutan, ut re tixk'ameb' laj maak sa' li raqb'a-aatin a' yaal jo' chanru li maak ke'xb'aanu.

40 Anajwan k'ehomaq reetal, aj Pahoran xk'ab'a' a'an. Ut laj Pahoran kiwan sa' xk'ojarib'aal lix yuwa', ut kixtikib' rawa'b'ejil sa' xraqik li xkaa xka'k'aal chihab', sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

CH'OL 51

Eb' li rey aj winq neke'xsik' xjalb'al li chaq'rab' ut xxaqab'ankil jun li rey —Laj Pahoran ut eb' li ach'ab'انب'il winq neke'xaqab'aak xwankil xb'aan xyaab' xkux li tenamit—Laj Moroni naxmineb' ru li rey aj winq chixkolb'al

rix lix tenamit malaj ut te'k'ehe'q chi kamk—Laj Amalikiah ut eb' laj Lamanita neke'reechani k'iila kawresin-b'il tenamit—Laj Teankum naxram ru li rokikeb' laj Lamanita ut naxkamsi laj Amalikiah sa' xmuheb'aal t'ikr. Wan na 67–66 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman sa' xtiklajik li ro' xka'kaal chihab' rawa'b'e-jileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi, chirix naq ke'xxaqab' xtutuukilal li ani wankeb' Lehi rik'ineb' li wankeb' Morianton chirix lix ch'och'eb', ut chirix naq ke'xtikib' li ro' xkak'al chihab' sa' tuqtuukilal;

2 A'b'anan moko najt ta naq ke'xk'uula tz'aqal li tuqtuukilal sa' li ch'och', xb'aan naq ki'ok chi wank jun wech'ok-ib' sa' xyanqeb' li tenamit chirix laj Pahoran, li xb'eenil aj raqol aatin; xb'aan naq k'ehomaq reetal, wan jun raqal reheb' li tenamit li ke'ajok re naq taajalmanq junjunq raqal sa' li chaq'rab'.

3 A'b'an k'ehomaq reetal, laj Pahoran ink'a' kixjal chi moko kixkanab' chi jalmank li chaq'rab'; jo'kan naq ink'a' ki'ab'in chiruheb' li ke'xtaqla chaq xyaab'eb' xkux rochb'een lix tz'iib'ab'il tz'aamahomeb' chirix xjalb'al li chaq'rab'.

4 Jo'kan ut, eb' li ke'ajok re naq taajalmanq li chaq'rab' ke'josq'o' rik'in, ut ke'raj naq moko taawanq ta chik jo' xb'eenil aj raqol aatin sa' xb'een li ch'och'; jo'kan naq kiwakli jun tiqwal wech'ok-ib' chirix

li na'leb' a'an, a'ut moko toj ta reetal li hoyok kik'.

5 Ut kik'ulman naq eb' li ke'ajok re naq taa'isimanq chaq laj Pahoran sa' li raqleb'aal aatin, rey aj winq kiyeh'e' reheb', xb'aan naq ke'raj naq taajalmanq li chaq'rab' choq' re naq taasache'q lix jolomil tenamit li ach'ab'ab'il, ut taaxaqab'aaq jun rey sa' xb'een li ch'och'.

6 Ut eb' li ke'ajok re naq taakanaaq laj Pahoran jo' xb'eenil aj raqol aatin sa' xb'een li ch'och' ke'xk'ul choq' xk'ab'ab'eb' ach'ab'ab'il winq; ut chi jo'kan jachjookeb' ru, xb'aan naq eb' li ach'ab'ab'il winq ke'xxaqab' chaq aatin, malaj ut ke'ok chaq sa' sumwank naq te'xk'uula xwankil li k'aru xk'ulub'eb' ut li kanab'ab'ileb' chixb'aanunkil chirix xpaab'aa-leb', rik'in jun xjolomil tenamit li ach'ab'ab'il.

7 Ut kik'ulman naq li na'leb' a'in li ke'xwech' wi' rib' kituqub'aak rik'in xyaab' xkux li tenamit. Ut kik'ulman naq a'eb' li ach'ab'ab'il winq li ke'k'ulub'aak xb'aan xyaab' xkux li tenamit, ut laj Pahoran kikana sa' li raqleb'aal aatin, ut rik'in a'an kiwan nimla saho'k ch'oolej sa' xyanqeb' lix komon laj Pahoran ut naab'al ajwi' reheb' laj rahol re li ach'ab'aak, li ke'ch'anab'ank ajwi' reheb' li rey aj winq, jo'kan naq maak'a'eb' xch'ool chi wech'ok; kiteneb'aak b'an sa' xb'eeneb' xxaqab'ankil li na'leb' chirix li ach'ab'aak.

8 Anajwan eb' li ke'ajok re li rey

a'aneb' li "taqenaqeb' xwankil naq ke'yo'la, ut ke'raj wank choq' rey; ut xaqab'anb'ileb' xwankil xb'aa-neb' li neke'sik'ok wankilal, ut xk'ulb'al xwankileb' sa' xb'een li tenamit.

9 A'b'anan k'ehomaq reetal, ch'a'aj naq sa' li kutan a'an ke'-wan xkomon a' wech'ok-ib' a'an sa' xyanq lix tenamit laj Nefi; xb'aa naq k'ehomaq reetal, laj Amalikhiah ak kireek'asi wi'chik xch'oo-leb' lix tenamiteb' laj Lamanita re xpleetinkil lix tenamiteb' laj Nefita, ut yoo chaq chixch'utub'an-kileb' laj pleet sa' jar raqal re lix ch'och', ut chixk'eeb'al reheb' li k'anjeleb'aal re pleet, ut chixkaw-resinkileb' choq' re li pleet chi yal-b'il anchal xq'e; xb'aa naq a'an "kixxaqab' chaq aatin naq taaruk' xkik'el laj Moroni.

10 A'b'an k'ehomaq reetal, toj taqil naq maak'a' rajb'al li k'a'ru kixyeechi'i; a'b'anan kixkawresi rib' ut eb' lix teep aj pleet re te'chalq chixpleetinkileb' laj Nefita.

11 Anajwan moko kiwan ta xnimaleb' lix teep aj pleet jo' li ke'-wan chaq junxil, xb'aa li k'iila mil li ke'kamsiik chaq xb'aa ruq'eb' laj Nefita; a'ut us ta k'a'jo' xnimal xsachikeb', laj Amalikhiah kixch'utub' jun teep aj pleet sachol ch'oolej xnimal, jo'kan naq moko naxxewa ta kub'eeek sa' li ch'och' Tzarahemla.

12 Relik chi yaal, laj Amalikhiah ajwi' kikub'e sa' xjolomileb' laj Lamanita. Ut kiwan sa' ro' xka'k'aal

chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin; ut kiwan sa' li kutan ajwi' a'an naq xe'ok chaq chixtuqub'ankil li na'leb' chirix li wech'ok-ib' ke'wan wi' chirix laj Pahoran, li xb'eenil aj raqol aatin.

13 Ut naq eb' li winq a'an rey aj winq neke'yehe' re, ke'rab'i naq chalkeb' re laj Lamanita chixpleetinkileb', kik'ulman naq ke'chal xsahileb' xch'ool; ut ink'a' ke'raj xchapb'al li k'anjeleb'aal re pleet, xb'aa naq q'axaleb' xjosq'il rik'in li xb'eenil aj raqol aatin, ut rik'ineb' ajwi' "laj rahol re li ach'ab'aak, jo'kan naq ink'a' ke'raj xchapb'al xk'anjeleb'aal re pleet re xkolb'al xtenamiteb'.

14 Ut naq kiril a'in laj Moroni, ut kiril ajwi' naq chalkeb' re laj Lamanita sa' xnu'b'aal li ch'och', kik'ulman naq kichal xjosq'il chi numtajenaq xb'aa xjipileb' xch'ool li tenamit a'an li kik'anjelak chaq chi k'a'jo' xyalb'al xq'e chixkolb'aleb' rix; relik chi yaal, kijosq'o' chi numtajenaq, ut kinujak li raam rik'in josq'il chirixeb'.

15 Ut kik'ulman naq kixtaqla jun tz'ib'anb'il tz'aamahom, rochb'een xyaab' xkux li tenamit, re laj jolominel re li ch'och', kixtz'aama naq taaril li tz'ib'anb'il, ut tixk'e xwankil a'an (laj Moroni) re tixmineb' ru a'an li ke'risi chaq rib' chixkolb'al rix lix tenamiteb', malaj tixk'eheb' chi kamk.

16 Xb'aa naq li kiraj a'an xb'een wa, a'an xk'eeb'al xraqik li

wech'ok-ib' ut jachok-ib' a'an sa' xyanq li tenamit; xb'aan naq k'e-homaq reetal, toj aran, a'in li kik'amok chaq re chixjunil lix sachlijikeb'. Ut kik'ulman naq kik'eeman re, jo' chanru xyaab' xkux li tenamit.

17 Ut kik'ulman naq laj Moroni kixtaqla naq lix teep aj pleet te'xik chixpleetinkileb' li rey aj winq a'an, re xt'anb'al lix q'etq'etileb' ut xtaqenaqil lix wankileb', ut xkub'sinkileb' chi ch'och', malaj ut te'xchap li k'anjeleb'aal re pleet ut te'xxaqab' li na'leb' chirix li ach'ab'aak.

18 Ut kik'ulman naq ke'b'eek li teep aj pleet re xpleetinkileb'; ut ke'xt'an chaq lix q'etq'etileb' ut lix taqenaqil wankileb', jo'kan naq a'yaal jo' ke'xtaqsi xk'anjeleb'aal re pleet, re xpleetinkileb' lix winq laj Moroni, ke'yok'e' chaq ut ke'kub'siik chi ch'och'.

19 Ut kik'ulman naq ke'wan kaahib' mil xkomoneb' a'an "li ke'risi chaq rib' li ke'tanje' chaq rik'in yok'leb' ch'iich'; ut eb' laj jolominel reheb' li ink'a' ke'kamsiik sa' pleet ke'chape' ut ke'tz'ape' sa' tz'alam, xb'aan naq moko kitz'aqlok ta hoonal re raqok aatin chirixeb' sa' li kutan a'an.

20 Ut li rela'eb' laj isihom rib' a'an, re naq ink'a' te'sak'e'q chi ch'och' rik'in li yok'leb' ch'iich', ke'xq'axtesi rib' chiru li eetalil re ach'ab'aak, ut kiteneb'aak sa' xb'eeneb' xtaqsinkil li "eetalil re ach'ab'aak sa' xb'eeneb' lix najt

xteramil kab'leb', ut sa' xtenamiteb', ut xchapb'al li k'anjeleb'aal re pleet re xkolb'al lix tenamit.

21 Ut chi jo'kan laj Moroni kixk'e xraqikeb' li rey aj winq a'an, jo'kan naq maajun wan li k'ab'a'inb'il jo' rey aj winq; ut chi jo'kan kixk'e xraqik lix jipileb' xch'ool ut xq'etq'etileb' li ani ke'xye rib' naq aj taqenaqil kik'eleb'; ke'kub'siik b'an chixtuulanob' resinkil rib' chanchan lix komoneb', ut chi pleetik rik'in xkawileb' xch'ool re te'ach'ab'aaq chiru moosil.

22 K'ehomaq reetal, naq chi jo'kan yoo laj "Moroni chixkub'sinkil xwankil li pleet ut li wech'ok-ib' sa' xyanq tz'aqal lix tenamit, ut chixk'eeb'aleb' rub'el xwankil li tuqtuukilal ut li sahil wank, ut chixtusub'ankil li na'leb' re xkawresinkil li pleetik rik'ineb' laj Lamanita, k'ehomaq reetal, kik'ulman naq eb' laj Lamanita ak okenaqeb' sa' li ch'och' Moroni, li wan sa'eb' li nub'aal chire li palaw.

23 Ut kik'ulman naq eb' laj Nefita moko tz'aqal ta xkawileb' xmetz'ew sa' li tenamit Moroni, jo'kan naq laj Amalikiah kiralinasiheb' chaq, ut naab'aleb' kixkamsi. Ut kik'ulman naq laj Amalikiah kireechani li tenamit, relik chi yaal, kireechani chixjunil lix kawresinb'il na'ajeb'.

24 Ut eb' li ke'eelelik chaq sa' li tenamit Moroni ke'chal sa' li tenamit Nefihah, ut jo'kaneb' ajwi' li wankeb' sa' li tenamit Lehi

ke'xch'utub' rib', ut ke'xkawresi rib', ut kawresinb'ileb' chixk'ul-b'aleb' laj Lamanita sa' pleet.

25 A'b'anan kik'ulman naq laj Amalikiah ink'a' kixkanab'eb' laj Lamanita chi xik chixpleetinkil li tenamit Nefihah; kixk'uulaheb' b'an taq'a chire li palaw, ut kixkanab'eb' li winq sa' li junjunq chi tenamit re xk'uulankil xwankil sa' xb'een ut re xkolb'aleb' rix.

26 Ut chi jo'kan kixb'aanu, ut ki-reechani k'iila tenamit, li tenamit Nefihah, ut li tenamit Lehi, ut li tenamit Morianton, ut li tenamit Omner, ut li tenamit Gid, ut li tenamit Mulek, li wankeb' chixjunil sa'eb' li nub'aal sa' releb' saqe chire li palaw.

27 Ut chi jo'kan eb' laj Lamanita ke'reechani, rik'in xseeb'al xb'alaq' laj Amalikiah, xk'ihaleb' li tenamit a'an, rik'in lix teepeb' li maak'a' rajlankileb'; ut chixjunileb' li tenamit a'an k'eeb'ileb' xkawilal chi chaab'il jo' chanruheb' li "na'ajej kawresinb'il xb'aan laj Moroni; ut ke'wan chixjunil choq' kawil na'ajej choq' reheb' laj Lamanita.

28 Ut kik'ulman naq ke'b'eek toj sa' x nub'aal li ch'och' Naab'alil, ut ke'ralinasiheb' laj Nefita chiruheb' ut naab'al ke'xkamsi.

29 A'b'an kik'ulman naq ke'k'u-le' xb'aan laj Teankum, li "kikamsink chaq re laj Morianton ut kixram chaq lix tenamit naq k'ieelelik a'an.

30 Ut kik'ulman naq kixram ajwi' laj Amalikiah, naq yoo chi

b'eek rochb'een lix teep aj pleet k'i rajlankileb', re taareechani li ch'och' Naab'alil, ut jo'kan ajwi' li ch'och' sa' xjaya lix nim li saqe.

31 A'b'an k'ehomaq reetal, a'an kixk'ul xsachik li rajom naq kiramé ru xb'aan laj Teankum ut eb' lix winq, xb'aan naq a'aneb' xningal ru aj pleet, xb'aan naq li junjunq chi winq re laj Teankum naxq'axeb' ru laj Lamanita sa' xmetz'eweb' ut sa' xseeb'aleb' chi pleetik, jo'kan naq ke'xtaw xwan-kil sa' xb'eeneb' laj Lamanita.

32 Ut kik'ulman naq ke'xch'i'leheb', ut chi jo'kan ke'xkamsiheb' toj reetal naq kiqujyino'. Ut kik'ulman naq laj Teankum ut eb' lix winq ke'xyiib' lix muheb'aal t'ikr sa' x nub'aal li ch'och' Naab'alil; ut laj Amalikiah kixyiib'eb' lix muheb'aal t'ikr sa'eb' li nub'aal sa' samahib' chire li palaw, ut chi jo'ka'in ke'tiikisiik chaq.

33 Ut kik'ulman naq chirix naq ki'ok q'ojyin, laj Teankum rochb'een lix moos ke'xmuqb'e rib' ut xkoheb' chi q'eq, ut ke'ok sa' xteep laj Amalikiah; ut k'ehomaq reetal, li wara xnumta chaq sa' xb'eeneb' sa' xk'ab'a' xnimal xtawajikeb', a'an xb'aan xtawasinkil rib'eb' ut xb'aan xtiqwal li kutan.

34 Ut kik'ulman naq laj Teankum ki'ok chi muqb'eb'il sa' xmuheb'aal t'ikr li rey, ut kixk'ob' sa' raam rik'in jutz'juukil che'; ut jun kamik naq kixkamsi li rey, jo'kan naq ink'a' kirajsiheb' ru lix moos.

35 Ut kisutq'i wi'chik sa' muqmu

rik'in tz'aqal lix teep, ut k'ehomaq reetal, warjenaqeb' lix winq, ut kirajsiheb' ru ut kixye reheb' chixjunil li k'a'aq re ru kixb'aanu chaq.

36 Ut kixtaqla naq eb' lix teep aj pleet yo'on wanqeb', xb'aan naq maare anchal te'ajq ru laj Lamanita ut te'chalq sa' xb'eeneb'.

37 Ut chi jo'kan naraqé' li ro' xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi; ut chi jo'kan naraqé' lix kutan laj Amalikiah.

CH'OL 52

Laj Ammoron naxk'ul xna'aj laj Amalikiah jo' xreyeb' laj Lamanita—Laj Moroni, laj Teankum, ut laj Lehi neke'xb'eresiheb' laj Nefita sa' jun li pleet neke'xq'ax wi' ruheb' laj Lamanita—Na'eechaniik wi'chik li tenamit Mulek, ut nakamsiik laj Jakob aj Tzoramita. Wan na 66–64 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan, kik'ulman sa' li xwaq xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi, k'ehomaq reetal, naq ke'aj ru laj Lamanita sa' li xb'een eq'la chiru li xb'een po, k'ehomaq reetal, ke'xtaw naq kamenaq laj Amalikiah sa' xmuheb'aal t'ikr; ut ke'ril ajwi' naq laj Teankum ak kawresinb'il chixpleetinkileb' sa' li kutan a'an.

2 Ut anajwan, naq ke'ril a'in laj Lamanita ke'chal xxiweb', ut

ke'xkanab' rajomeb' naq te'b'eeq sa' li ch'och' sa' xjayal lix nim li saq'e, ut ke'xsutq'isi rib' rochb'een chixjunil lix teepeb' aj pleet sa' li tenamit Melek, ut ke'xsik' xkolb'al rib'eb' sa' lix kawresinb'il na'ajeb'.

3 Ut kik'ulman naq li riitz'in laj Amalikiah kixaqab'aak choq' rey sa' xb'een li tenamit; ut a'an aj Ammoron xk'ab'a; chi jo'kan li rey aj Ammoron, riitz'in li rey aj Amalikiah, kixaqab'aak re taa'awa'b'e-jinq sa' xna'aj.

4 Ut kik'ulman naq kixtaqla naq eb' lix tenamit te'xk'uula xwankileb' sa' xb'eeneb' li tenamit a'an, li ke'reechani chaq rik'in xhoyb'al li kik'; xb'aan naq maajun tenamit ke'reechani chaq chi ink'a' kisach naab'al xkik'eleb'.

5 Ut anajwan, laj Teankum kiril naq eb' laj Lamanita k'ee'ookeb' xch'ool chixk'uulankil xwankil sa' xb'eeneb' li tenamit a'an li ke'reechani chaq, ut li jar raqal chi ch'och' a'an li ke'ru chireechaninkil; ut xb'aan naq kiril ajwi' naq q'axal k'iheb' rajlankil, laj Teankum kixk'oxla naq moko aajel ta ru naq tixyal xpleetinkileb' sa' lix kawil na'ajeb'.

6 Kixk'uulaheb' b'an lix winq chixsutam, chanchan naq yoo chixkawresinkil rib' chi pleetik; relik chi yaal, ut yaal ajwi' naq yoo chixkawresinkil rib' re xkolb'al rib' chiruheb', rik'in "xtuub'ankil li xaqxookil tz'ak chixsutam, ut xkawresinkileb' li kolb'a-ib' na'ajeb'.

7 Ut kik'ulman naq kiwan chi jo'kan chixkawresinkil rib' choq' re li pleet toj reetal naq laj Moroni kixtaqla jun nimla ch'uut chi winq re xk'eeb'al xkawilal lix teep aj pleet.

8 Ut laj Moroni kixk'e ajwi' xtaqlankil naq tixk'uulaheb' chixjunil li preex li te't'ane'q sa' ruq'; xb'aan naq jo'eb' laj Lamanita ak ke'xchap k'iila preex, naq a'an tixk'uula chixjunileb' laj preex xkomoneb' laj Lamanita, choq' reeqajeb' li ani ke'xchap chaq laj Lamanita.

9 Ut kixk'e ajwi' xtaqlankil naq tixk'e xkawilal li ch'och' Naab'alil, ut tixkol rix lix "ka'ch'inal ru na'ajej li naxik sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saq'e, maare anchal eb' laj Lamanita te'xtaw li na'ajej a'an ut te'wanq xwankil chixrahob'tesinkileb' chaq chi ka'pak'al.

10 Ut laj Moroni kixtaqla ajwi' xtz'aamankil chiru naq xaqxooq xch'ool sa' xk'uulankil xwankil sa' xb'een li jun raqal chi ch'och' a'an, ut naq chi yalaq chan ru tixsik' chan ru xrahob'tesinkileb' laj Lamanita sa' li jun raqal a'an, a' yaal jo' chanru taaruuq chiru, re naq maare rik'in k'oxlanb'il pleet malaj jalan chik chan ru naq taareechani wi'chik eb' li tenamit a'an li ke'maq'e' chaq sa' ruq'eb'; ut naq tixk'e xkawilal ut tixnima xmetz'eweb' li tenamit sa' xsutam, li ink'a' ke't'ane' chaq sa' ruq'eb' laj Lamanita.

11 Ut kixye ajwi' re: Tink'ulung raj aawik'in, a'b'anan k'e reetal,

chalenageb' laj Lamanita sa' qab'een sa'eb' lix nub'aal li ch'och' chixk'atq li palaw sa' rokeb' saq'e, ut k'e reetal, xik we chixpleetinkileb', jo'kan naq ink'a' ninru chi k'ulunk aawik'in.

12 Anajwan, li rey (aj Ammoron) ak ki'el chaq sa' li ch'och' Tzarahemla, ut ak kixk'e chixnaw li rixaqil li rey chirix xkamik li ras, ut kixch'utub' chaq jun nimla teep chi winq, ut koxb'eeq chixpleetinkileb' laj Nefita sa'eb' li nub'aal chixk'atq li palaw sa' rokeb' saq'e.

13 Ut chi jo'kan yoo chixyalb'al xq'e chixrahob'tesinkileb' laj Nefita, ut chixjalb'ehinkil jun raqal reheb' lix teep sa' li jun raqal chi ch'och' a'an, ut kixtaqlaheb' ajwi' li ani kixkanab' chaq chireechaninkileb' li tenamit li ak kixchap chaq, naq jo'kan ajwi' te'xrahob'tesiheb' laj Nefita sa'eb' li nub'aal chixk'atq li palaw sa' releb' saq'e, ut te'reechani xch'och'eb' a' yaal jo' chanru kiru chiruheb', jo' chanru xwankileb' lix teep aj pleet.

14 Ut chi jo'kan xiwxiw li ke'wan wi' laj Nefita sa' xraqik li xwaq xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

15 A'b'anan, kik'ulman sa' xwuq xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, naq laj Teankum, chi taqlanb'il xb'aan laj Moroni— a'an li kixaqab'ank chaq reheb' li teep aj pleet re xkolb'al rix lix nub'aal li ch'och' sa' xtz'e li saq'e ut sa' rokeb' saq'e, ut kixtikib'

chaq xb'eenik sa' xjaya! li ch'och' Naab'alil, re taaru!q tixtenq'a laj Teankum, rik'ineb' lix winq, sa' reechaninkil wi'chik li tenamit li ke'sach chaq chiruheb'—

16 Ut kik'ulman naq laj Teankum kixk'ul xtaqlankil naq tixpleeti li tenamit Mulek, ut taareechani wi'chik wi taaru!q.

17 Ut kik'ulman naq laj Teankum kixkawresi rib' chixpleetinkil li tenamit Mulek, ut koxb'eeq rochb'een lix teep aj pleet re xpleetinkileb' laj Lamanita; a'b'anan kiril naq moko taaruhanq ta naq taanumtaaq sa' xb'eeneb' naq wankeb' sa' lix kawresinb'il na'ajeb'; jo'kan naq kixkanab' li rajom, ut kisutq'i wi'chik sa' li tenamit Naab'alil re roybeninkil xchalik laj Moroni, re taaru!q tixk'ul xkomon xmetz'ew lix teep aj pleet.

18 Ut kik'ulman naq laj Moroni kiwulak rochb'een lix teep aj pleet sa' li ch'och' Naab'alil, naq yoo chi nach'ok xraqik li xwuq xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

19 Ut sa' xtiklajik li xwaqxaqib' xka'k'aal chihab', laj Moroni ut laj Teankum ut naab'al reheb' li xb'eenil aj taqlanel reheb' ke'ch'utla re xk'uub'ankil xna'leb' chirix li pleet—k'a'ru te'xb'aanu re te'elq chaq laj Lamanita chixpleetinkileb'; malaj chan tana' ru naq te'ruuq chixq'unb'esinkileb' xch'ool chi elk chaq sa' xkawil na'ajeb', re taaru!q te'xtaw xwankil sa' xb'eeneb' ut te'xchap wi'chik li tenamit Mulek.

20 Ut kik'ulman naq ke'xtaqlahebb' aj taql rik'in li teep aj pleet reheb' laj Lamanita, li yoo chixkolb'al rix li tenamit Mulek, rik'in li najolomin reheb', a'an laj Jakob xk'ab'a', ut ke'xtz'aama chiru naq taa'elq rochb'eeneb' lix teep aj pleet re xkulb'aleb' sa' li helhoo-kil ch'och' sa' xyiheb' li wiib' chi tenamit. A'b'an k'ehomaq reetal, laj Jakob, a'an aj Tzoramita, ut ink'a' kiraj elk rik'in lix teep aj pleet re xkulb'aleb' sa' li helhoo-kil ch'och'.

21 Ut kik'ulman naq laj Moroni, rik'in naq maak'a' xyo'onihom xk'ulb'aleb' sa' juntaq'eetalil, chi jo'kan kixk'e xch'ool chirix jun k'uub'anb'il na'leb' re taaru!q tixb'alaq'ihab' laj Lamanita chi elk chaq sa' lix kawil na'ajeb'.

22 Jo'kan naq kixtaqla naq laj Teankum tixk'am chirix jun ch'ina ch'uut chi winq ut te'b'eeq taq'a chixk'atq xmaril li palaw; ut laj Moroni ut lix teep aj pleet, chi q'eq, ke'b'eeq sa' li yamyookil ch'och', chirix li tenamit Mulek sa' rokeb' saq'e; ut chi jo'kan wulajaq chik, naq eb' laj k'aak'alanel xkomoneb' laj Lamanita ke'xk'e reetal laj Teankum, xkoheb' sa' aanil ut ke'xye re laj Jakob, li najolomin reheb'.

23 Ut kik'ulman naq koxe'b'eeq li teepeb' aj pleet reheb' laj Lamanita re xpleetinkil laj Teankum, ut ke'xk'oxla xb'aan rajlankileb' numtaak sa' xb'een laj Teankum, xb'aan naq moko k'i ta rajlankil a'an. Ut naq laj Teankum kirileb' li teepeb' aj pleet reheb' laj Lamanita

chi chalk sa' xb'een, ki'ok chi q'ajk taq'a chire li palaw, sa' xjayal lix nim li saq'e.

24 Ut naq ke'ril laj Lamanita naq ki'ok chi eelelik, kik'ulman naq ke'chal xkawileb' xch'ool ut ke'xtaaqe rik'in xmetz'eweb'. Ut naq laj Teankum yoo chi jo'kan chixnajtob'resinkileb' laj Lamanita, li yookeb' chixtaaqaenkil chi maak'a' xyaalal, k'ehomaq reetal, laj Moroni kixtaqla naq jun raqal lix teep aj pleet li wan rik'in tox-e'b'eeq ut te'ok sa' li tenamit, ut te'reechani.

25 Ut chi jo'kan ke'xb'aanu, ut ke'xkamsi chixjunileb' li kanab'anb'ileb' chixkolb'al rix li tenamit; relik chi yaal, chixjunileb' li ink'a' ke'raj xq'axtesinkil xk'anjeleb'aal re pleet.

26 Ut chi jo'kan laj Moroni kireechani li tenamit Mulek rik'in jun raqal lix teep aj pleet, naq yoo chi b'eeq rik'in li jun ch'ol chik re xk'ulb'aleb' laj Lamanita naq te'sutq'iiq chaq sa' xtaaqaenkil laj Teankum.

27 Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita ke'xtaaqe laj Teankum toj reetal naq ke'nach'ok chaq rik'in li tenamit Naab'alil, toja' ut naq ke'k'ule' xb'aan laj Lehi ut jun ch'ina teep aj pleet, li kikanab'aak chaq chixkolb'al rix li tenamit Naab'alil.

28 Anajwan ut k'ehomaq reetal, naq eb' lix b'eenileb' aj taqlanel reheb' laj Lamanita ke'ril laj Lehi rochb'een lix teep aj pleet chi chalk sa' xb'eeneb', ke'eelelik chi

k'a'jo' xsachikeb' xna'leb', maare anchal ink'a' te'xtaw li tenamit Mulek chi maji' neke'tawe' xb'aan laj Lehi, xb'aan naq tawajenaqeb' xb'aan xb'eenikeb', ut hiltensinb'ileb' lix winq laj Lehi.

29 Anajwan moko neke'xnaw ta laj Lamanita naq laj Moroni wan chirixeb' rochb'een lix teep aj pleet, ut ka'ajwi' laj Lehi ut eb' lix winq neke'xxuwa.

30 Anajwan laj Lehi moko kiraj ta xtawb'aleb' toj reetal naq te'k'ule'q xb'aan laj Moroni ut lix teep aj pleet.

31 Ut kik'ulman naq moko najt ta ke'xsutq'isi rib' laj Lamanita naq ke'kana chi sutsuukeb' rix xb'aaneb' laj Nefita, xb'aaneb' lix winq laj Moroni chi junpak'al, ut lix winq laj Lehi chi junpak'al chik, chixjunileb' hiltensinb'ileb' ut tz'aqaleb' xmetz'ew; a'b'an eb' laj Lamanita tawajenaqeb' xb'aan xnajtil xb'eenikeb'.

32 Ut laj Moroni kixtaqlaheb' lix winq naq te't'ane'q sa' xb'eeneb' toj reetal naq te'xq'axtesi xk'anjeleb'aal re pleet.

33 Ut kik'ulman naq laj Jakob, rik'in naq a'an najolomink reheb', ut a'an ajwi' aj "Tzoramita, ut ink'a' naru xkub'sinkil xch'ool, kixk'a-meb' xb'e laj Lamanita chi pleetik chi numtajenaqeb' xjosq'il rik'in laj Moroni.

34 Rik'in naq laj Moroni wan sa' li b'e te'b'eeq wi', chi jo'kan laj Jakob k'ee'k'o xch'ool chixkamsinkileb' ut chixpaab'al xb'e toj sa' li tenamit Mulek. A'b'an k'ehomaq

reetal, laj Moroni ut eb' lix winq kaweb' wi'chik xmetz'ew, jo'kan naq ink'a' ke'xkanab' rib' chi tiiki-siik xb'aaneb' laj Lamanita.

35 Ut kik'ulman naq ke'pleetik chi ka'pak'al chi numtajenaqeb' xjosq'il, ut ke'kamsiik naab'al chi ka'pak'al; relik chi yaal, ut kitoch'e' laj Moroni ut kikamsiik laj Jakob.

36 Ut laj Lehi kixtiikisiheb' chirix chi k'a'jo' xjosq'il rik'ineb' lix kawil winq, jo'kan naq eb' laj Lamanita li wankeb' chi ixex ke'x-q'axtesi xk'anjeleb'aal re pleet, ut li jun ch'ol chik, rik'in naq sachsookeb' xna'leb' chi us, ink'a' neke'xnaw ma te'xik malaj te'sak'oq.

37 Anajwan laj Moroni naq kiril xsachikeb' xna'leb', a'an kixye reheb': Wi teek'am chaq lee k'anjeleb'aal re pleet ut teeq'axtesi, k'ehomaq reetal, taqakanab' xhoyb'al eekik'el.

38 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'rab'i laj Lamanita li aatin a'in, eb' li xb'eenil aj taqlanel reheb', chixjunileb' li ink'a' ke'kamsiik chaq, ke'chal ut ke'xkut xk'anjeleb'aal re pleet chiroq laj Moroni, ut ke'xtaqlaheb' ajwi' lix winq naq te'xb'aanu chi jo'kan.

39 A'b'anan k'ehomaq reetal, ke'wan naab'al li ink'a' ke'raj, ut eb' li ink'a' ke'ajok re xq'axtesinkileb' lix yok'leb' ch'iich' ke'chape' ut ke'b'ak'e', ut ke'isiik chaq xk'anjeleb'aal re pleet, ut ke'mine' ru chi b'EEK rochb'eeneb' li ras riitz'in toj sa' li ch'och' Naab'alil.

40 Anajwan ut lix k'ihaleb' li

preex li ke'chape' kixq'ax xk'ihaleb' li ke'kamsiik, relik chi yaal, kixq'ax xk'ihaleb' li ke'kamsiik chi ka'pak'al.

CH'OL 53

Neke'oksiman li preex aj Lamanita re xk'eeb'al xkawilal li tenamit Naab'alil —Xb'aan li jachok-ib' sa' xyanqeb' laj Nefita kiwan li q'axok-u xb'aaneb' laj Lamanita—Laj Helaman na'ok chixjolominkil li wiib' mil saaj alalb'ej re lix tenamit laj Ammon. Wan na 64–63 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq ke'xxaqab'eb' laj k'aak'alanel sa' xb'eeneb' li preex xkomoneb' laj Lamanita, ut ke'xmineb' ru chi xik ut chixmuqb'aleb' lix kamenaq, relik chi yaal, ut lix kamenaqeb' ajwi' laj Nefita li ke'kamsiik chaq; ut laj Moroni kixxaqab'eb' li winq re xk'aak'alenkileb' naq te'xb'aanu xk'anjeleb'.

2 Ut laj Moroni xko'o sa' li tenamit Mulek rochb'een laj Lehi, ut kixk'ul xwankil sa' xb'een li tenamit ut kixk'e re laj Lehi. Anajwan k'ehomaq reetal, laj Lehi a'in, a'an jun winq li wanjenaq rik'in laj Moroni sa' xk'ihaleb' li pleetik kiwan wi'; ut a'an jun winq "chanchan laj Moroni, ut ke'saho' sa' xch'ool chirib'ileb' rib' naq kolb'ileb' rix, relik chi yaal, ut raab'ileb' chirib'ileb' rib', ut raab'ileb' ajwi' xb'aaneb' chixjunil lix tenamit laj Nefi.

3 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'xchoy laj Lamanita xmuqb'aleb' lix kamenaq jo' ajwi' xkamenaqeb' laj Nefita, ke'teneb'aak wi'chik chi b'eeek sa' li ch'och' Naab'alil, ut laj Teankum, chi taqlanb'il xb'aan laj Moroni, kixtaqla naq te'ok chi k'anjelak re xb'ekb'al jun xjukulal li ch'och' chi sutsu chirix li ch'och', malaj chirix li tenamit, Naab'alil.

4 Ut kixtaqla naq te'xyiib' jun "ramok maqab'ej rik'in pech'b'il che' chiru li junpak'al xjukulal li ch'och' li wan chi sa'; ut ke'x-tuub' li ch'och' li ke'xb'ek chaq sa' li jukulal chiru li ramok maqab'ej pech'b'il che' okenaq; ut chi jo'kan ke'xk'eheb' chi k'anjelak laj Lamanita toj reetal naq ke'xsutirix li tenamit Naab'alil rik'in jun kawil xaqxookil tz'ak sa' xsutam, pech'b'il che' ut ch'och' okenaq, q'axal najt xteram.

5 Ut li tenamit a'in ki'ok choq' jun na'ajej q'axal kaw junelik chik chirix a'an; ut sa' li tenamit a'in ke'xk'aak'aleheb' li preex xkomo-neb' laj Lamanita; relik chi yaal, sa' xyanq jun li xaqxookil tz'ak li ke'xk'eheb' chaq chixyiib'ankil rik'in tz'aqaleb' li ruq'. Anajwan aajel ru choq' re laj Moroni xk'eeb'aleb' laj Lamanita chi k'anjelak, xb'aan naq moko ch'a'aj ta xk'aa-k'alenkileb' naq wankeb' sa' xk'anjel; ut kiraj chixjunil lix kawilal lix teep naq taaxik chixpleetinkileb' laj Lamanita.

6 Ut kik'ulman naq laj Moroni chi jo'kan kixq'ax ru jun reheb' li

teep aj pleet q'axal nim reheb' laj Lamanita, ut kireechani li tenamit Mulek, a'an jun reheb' li na'ajej q'axal kaw eechaninb'il xb'aaneb' laj Lamanita sa' xch'och' laj Nefi; ut chi jo'kan kixyiib' ajwi' jun li kawil na'ajej re xk'uulankileb' lix preex.

7 Ut kik'ulman naq ink'a' chik kixyal xpleetinkileb' laj Lamanita sa' li chihab' a'an; kiroksiheb' b'an lix winq sa' xkawresinkil rib' choq' re li pleet, relik chi yaal, sa' xyiib'ankil li kawresinb'il na'ajej re xkolb'al rib' chiruheb' laj Lamanita; relik chi yaal, ut re ajwi' xkolb'aleb' li rixqilaleb' ut lix kok'aleb' chiru we'ej ut ch'a'ajkilal, ut xk'eeb'al li tzakemq choq' reheb' lix teep aj pleet.

8 Anajwan ut, kik'ulman naq eb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita, sa' li palaw sa' rokeb' saq'e, sa' xtze li saq'e, naq maa'ani chaq laj Moroni sa' xk'ab'a' junaq raaxiik' sa' xyanqeb' laj Nefita, xb'aan wi' ke'wan li jachok-ib' sa' xyanqeb', ke'ru b'ayaq chi numtaak sa' xb'eeneb' laj Nefita, relik chi yaal, toj reetal naq ke'reechani junjunq reheb' lix tenamit sa' li jun raqal chi ch'och' a'an.

9 Ut chi jo'kan sa' xk'ab'a' li maa'usilal sa' xyanqeb' xjuneseb' rib', relik chi yaal, sa' xk'ab'a' li jachok-ib' ut li raaxiik' sa' xyanqeb' xjuneseb' rib', q'axal xiwxix li ke'k'ehe' wi'.

10 Anajwan ut k'ehomaq reetal, wan k'a'ruhaq chinye chirix lix "tenamit laj Ammon, li aj

Lamaniiteb' chaq sa' xtiklajik; a'b'an sa' xk'ab'a' laj Ammon ut eb' lix komon, malaj ut sa' xk'ab'a' lix wankil ut li raatin li Dios, ^bke'-jale' chaq xch'ool choq' re li Qaa-wa'; ut ke'k'ame' chaq taq'a sa' li ch'och' Tzarahemla, ut chirix chik a'an junelik kolb'ileb' rix xb'aaneb' laj Nefita.

11 Ut sa' xk'ab'a' lix xaqab'anb'il aatineb' ke'rame' ru chixchapb'al li k'anjeleb'aal re pleet chiruheb' li ras riitz'ineb'; xb'aan naq okenaqeb' chaq sa' jun xaqab'anb'il aatin naq "maajo'q'e chik te'hoyoq kik'; ut jo' chanru lix xaqab'anb'il aatineb', ke'oso' raj, relik chi yaal, ke'xkanab' raj rib' chi t'ane'k sa' ruq'eb' li ras riitz'ineb', wi ta ink'a' ke'toq'ob'aak ru ut q'axal ke'rahe' xb'aan laj Ammon ut eb' lix komon.

12 Ut xb'aan a'in naq ke'k'ame' chaq taq'a sa' li ch'och' Tzarahemla; ut junelik "ke'kole' rix xb'aaneb' laj Nefita.

13 A'b'anan kik'ulman, naq ke'ril li xuwajel ru, ut xk'ihal li ch'a'ajkilal ut li rahilal ke'xnumsi laj Nefita choq' reheb', naq ke'EEK'asiik rik'in xtoq'ob'ankileb' ru, ut "ke'-raj xchapb'al xk'anjeleb'aal re pleet re xkolb'al lix tenamiteb'.

14 A'b'an k'ehomaq reetal, naq okeb' raj re chixchapb'al lix k'anjeleb'aal re pleet, ke'q'unb'esiik xch'ool xb'aan li raatin laj Helaman ut eb' lix komon, xb'aan naq okeb' raj re "chixq'etb'al li

^bxaqab'anb'il aatin li ke'ok wi' chaq.

15 Ut laj Helaman kixxuwa maare anchal rik'in xb'aanunkil chi jo'kan te'sachq chiruheb' li raameb'; jo'kan naq chixjunileb' li ke'ok chaq sa' li sumwank a'in, ki'aje' ru chiruheb' rilb'aleb' li ras riitz'in chi b'EEK chiru xch'a'ajkilaleb', sa' li xiwxiw li ke'wan wi' sa' li kutan a'an.

16 A'ut k'ehomaq reetal, kik'ulman naq ke'wan naab'al li ralaleb', li moko okenaqeb' ta sa' sumwank naq ink'a' te'xchap xk'anjeleb'aal re pleet re xkolb'al rib'eb' chiruheb' li xik' neke'ilok reheb'; jo'kan naq eb' a'an ke'xch'utub' rib' sa' li kutan a'an, jo' k'ihaleb' li ke'ru chixchapb'al li k'anjeleb'aal re pleet, ut aj Nefita ke'xye rib'.

17 Ut eb' a'an ke'ok sa' jun sumwank naq te'pleetiQ re xkolb'al li ach'ab'aak wankeb' wi' laj Nefita; relik chi yaal, re xkolb'al rix li ch'och' toj reetal te'xq'axtesi xyu'a-meb'; relik chi yaal, ke'ok sa' sumwank naq maajo'q'e te'xq'axtesi li "ach'ab'aak wankeb' wi'; te'pleetiQ b'an chi yalaq chan ru re xkolb'aleb' laj Nefita ut xkolb'al rib'eb' chiru moosil.

18 K'ehomaq reetal anajwan, wankeb' wiib' mil li saaj winq a'an, li ke'ok sa' li sumwank a'in ut ke'xchap xk'anjeleb'aal re pleet re xkolb'al lix tenamit.

19 Anajwan ut k'ehomaq reetal, jo' toj aran maajun wa ke'wan

10 b Alma 23:8–13.
11 a Alma 24:17–19.
12 a Alma 27:23.

13 a Alma 56:7.
14 a Num. 30:2.
b K'UTUL RAQAL:

Xaqab'anb'il aatin.
17 a Alma 56:47. K'UTUL
RAQAL: Ach'ab'aak.

choq' ch'a'ajkilal chiruheb' laj Nefita, anajwan sa' li kutan a'in ke'ok choq' aj tenq'anel chi naa-b'al, xb'aan naq ke'xchap xk'anjeleb'aal re pleet, ut ke'raj naq laj Helaman taawanq choq' xjolomineleb'.

20 Ut saaj winqeb' chixjunileb', ut numtajenaq xsak'ahileb' sa' "xkawileb' xch'ool, jo' ajwi' sa' xmetz'e-web' ut sa' xb'aanunkil li k'a'aq re ru; a'ut k'ehomaq reetal, moko chixjunil ta a'in—a'aneb' winq li b'xaqxookeb' xch'ool sa' chixjunil li hoonal sa' yalaq k'a'ru li k'eeb'il chixb'aanuheb'.

21 Relik chi yaal, a'aneb' winq re yaal ut re tiikal k'a'uxlej, xb'aan naq tzolb'ileb' chixpaab'ankil lix taqlahom li Dios, ut chi "b'eeek chi tiik chiru.

22 Ut anajwan kik'ulman naq laj Helaman kib'eeek sa' xjolomileb' lix "wiib' mil chi saaj aj pleet, re xtenq'ankileb' li tenamit sa' xnuub'aal li ch'och' sa' xtze' li saqe' chixk'atq li palaw sa' rokeb' saqe'.

23 Ut chi jo'kan kiraqe' li xwaq-xaqib' xka'k'aal chihab' rawa'b'e-jileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

CH'OL 54

Laj Ammoron ut laj Moroni neke'raatina rib' chirix xq'ajsinkil li preex chirib'ileb' rib'—Laj Moroni narelaji naq te'risi rib' laj Lamanita

ut te'xraq pleetik ut kamsink—Laj Ammoron narelaji naq eb' laj Nefita te'xkanab' xk'anjeleb'aal re pleet ut te'xk'e rib' rub'el xwankileb' laj Lamanita. Wan na 63 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman sa' xtiklajik li xb'ele xka'k'aal xchihab'eb' laj raqol aatin, naq laj "Ammoron kixtaqla xtz'aamankil re laj Moroni naq taa'uxq xq'ajsinkil li preex chirib'ileb' rib'.

2 Ut kik'ulman naq laj Moroni kireek'a chi saho'k xch'ool chi numtajenaq rik'in li tz'aamahom a'in, xb'aan naq a'an naraj li k'a'aq re ru k'eeb'il choq' reheb' li preex aj Lamanita re naq taak'anjelaq choq' re xtenamit a'an; ut kiraj ajwi' tz'aqal lix tenamit re xk'eeb'al xkawilal lix teep aj pleet.

3 Anajwan eb' laj Lamanita ke'xchap chaq k'iila ixq ut kok'al, ut maajun ixq chi moko kok'al wan sa' xyanqeb' chixjunil lix preex laj Moroni, malaj eb' li preex li kixchap chaq laj Moroni; jo'kan naq laj Moroni kixk'oxla jun li na'leb' re xk'ulb'al rik'ineb' laj Lamanita jo' k'ihal li preex xkomoneb' laj Nefita li taaruq chiru.

4 Jo'kan naq kixtz'iib'a jun li hu, ut kixtaqla sa' ruq' lix moos laj Ammoron, li kixk'am ajwi' chaq jun li hu rik'in laj Moroni. Anajwan a'in li aatin kixtz'iib'a re laj Ammoron, kixye:

5 K'e reetal, at Ammoron,

20 a K'UTUL RAQAL: Kaw
xch'ool, xkawil
xch'ool.

b K'UTUL RAQAL:
Anchalil xch'ool.
21 a K'UTUL RAQAL: B'eeek

rik'in li Dios.
22 a Alma 56:3–5.
54 1 a Alma 52:3.

xintz'iib'a aawe ka'ch'inaq chirix li pleet a'in li kat-ok wi' rik'in lin tenamit, malaj ut li ki'ok wi' laa "was rik'ineb', ut li toj k'ee-k'o aach'ool chixpleetinkil chirix lix kamik.

6 K'e reetal, nawaj raj xyeeb'al ka'ch'inaq aawe chirix lix "raqb'a-aatin li Dios, ut li yok'leb' ch'iich' re lix nimajwal josq'il, li taqsin-b'il sa' eeb'een wi ink'a' nekejal eek'a'uxl ut nekerisiheb' lee teep aj pleet toj sa'eb' lee ch'och' laa'ex, malaj li ch'och' wan wi' eereechanihom, a'an li ch'och' Nefi.

7 Relik chi yaal, tinye raj aawe li na'leb' a'in wi ta taaruuq tab'inq chiru; relik chi yaal, tinye raj aawe chirix li xuwajel "xb'alb'a li oyb'en wan chixk'ulb'al xkomo-neb' aj ^bkamsinel jo' laa'at ut laa was, wi ink'a' nekejal eek'a'uxl ut nekerisi lee na'leb' aj kamsinel, ut nekexsutq'i sa' tz'aqal eech'och' rochb'een lee teep aj pleet.

8 A'b'anan jo' ketz'eqtaana jun sut li k'a'aq re ru a'in, ut kepleeti lix tenamit li Qaawa', chi jo'kan naru nink'oxla naq toj teeb'aanu wi'chik.

9 Ut anajwan k'ehomaq reetal, kawresinb'ilo chek'ulb'al; relik chi yaal, ut wi ink'a' nekerisi lee k'oxlahom, k'ehomaq reetal, teek'am chaq sa' eeb'een lix josq'il li Dios a'an li ketz'eqtaana, toj reetal ajwi' naq teksache'q chi junajwa.

10 A'b'anan, jo' naq yo'yo li

Qaawa', te'chalq li qateep aj pleet sa' eeb'een wi ink'a' nekerisi eeb'rib', ut sa' junpaat tex'ula'aniiq rik'in li kamk, xb'aan naq laa'o taqak'uulaheb' li qatenamit ut li qach'och'; relik chi yaal, ut taqa-k'uula xwankil li qapaab'aal ut lix na'leb' li qaDios.

11 A'b'an k'e reetal, nak'utun chiwu naq nakatwaatina chirix li k'a'aq re ru a'in chi maak'a' xyaalal, malaj ut nak'utun chiwu naq laa'at "ralalat xb'alb'a; jo'kan naq tinchoy lin hu rik'in xyeeb'al aawe naq moko tinq'ajsiheb' ta li preex, ka'ajwi' b'an wi nanawman naq laa'at taaq'axtesi jun winq rochb'een li rixaqil ut eb' lix kok'al, choq' reeqaj jun preex; wi ut taa'uxmanq a'in naq teeb'aanu, laa'in tinq'ajsinq.

12 Ut k'e reetal, wi ink'a' teeb'aanu a'in, laa'in tinalq sa' eeb'een wochb'eeneb' intep aj pleet; relik chi yaal, tink'e ajwi' k'anjeleb'aal re pleet reheb' li lixqilal ut li kok'al, ut tinalq sa' eeb'een, ut texintaage toj sa' ajwi' lee ch'och' laa'ex, a'an xch'och'il li "xb'een qeechanihom; relik chi yaal, ut taa-wanq li kik' choq' reeqaj li kik', relik chi yaal, li yu'am reeqaj li yu'am, ut laa'in texinpleeti toj reetal naq teksache'q chaq sa' xb'een li ruchich'och'.

13 K'e reetal, wankin sa' in-josq'il, ut jo'kan ajwi' intenamit; laa'ex kesik' qakamsinkil, ut laa'o

5a Alma 48:1.
6a K'UTUL RAQAL:
Tiik ruhil na'leb'.
7a K'UTUL RAQAL:

Xb'alb'a.
b Alma 47:18, 22–24.
K'UTUL RAQAL:
Kamsink.

11a Jwan 8:42–44.
12a 2 Ne. 5:5–8.

yal xqasik' xkolb'al qib'. A'b'an k'e reetal, wi nekesik' chik qasachb'al, laa'o taqasik' eesachb'al laa'ex; relik chi yaal, ut taqasik' li qach'och', lix ch'och'il li xb'een qeechanihom.

14 Anajwan ninchoy lin hu. Laa'in aj Moroni; laa'in jun aj jolominel reheb' lix tenamiteb' laj Nefita.

15 Anajwan kik'ulman naq laj Ammoron, naq kixk'ul li hu a'in, kijosq'o', ut kixtz'iib'a jun chik li hu rik'in laj Moroni, ut a'in li aatin kixtz'iib'a, kixye:

16 Laa'in aj Ammoron, xreyeb' laj Lamanita; laa'in riitz'in laj Amalikhah li "kamsinb'il eeb'aan. K'e reetal, laa'in tin'eeqaju lix kik'el sa' eeb'een, relik chi yaal, ut tinchalq sa' eeb'een wochb'een inteeppleet, xb'aan naq ink'a' ninxuwa li rahilal nekeyeechi'i.

17 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, eb' lee yuwa' ke'xb'aanu li ink'a' us reheb' li ras riitz'in, jo'kan naq ke'relqa' chiruheb' li "wankilal re jolomink tenamit naq ak reheb' raj tz'aqal a'an.

18 Anajwan ut k'ehomaq reetal, wi teekanab' lee k'anjeleb'aal re pleet, ut teekanab' eerib' chi jolomiik xb'aan li ani tz'aqal re raj li jolomink tenamit, chirix a'an tintaqla naq eb' lin tenamit te'xkanab' lix k'anjeleb'aal re pleet ut moko te'wanq ta chik chi pleetik.

19 K'e reetal, kayeechi'i k'iila rahilal choq' we laa'in ut re

intenamit; a'b'anan k'e reetal, ink'a' naqaxuwa ru li rahilal nakayeechi'i.

20 A'b'anan, tinkanab' chi uxk li q'ajsink preex chiqib'il qib' jo' chanru aatz'aamahom, chi sa sa' inch'ool, re taaruuq tink'uula intzakemq choq' reheb' lin winq aj pleet, ut laa'o taqapleeti jun li pleet li taawanq chi junelik, toj reetal te'k'ehe'q laj Nefita rub'el qawankil, malaj te'oso'q chi junelik.

21 Chirix ut li Dios a'an li nakaye naq xqatz'eqtaana, k'e reetal, ink'a' naqanaw ru xkomon a' winq a'an, chi moko nekenaw laa'ex; a'b'anan wi na'ux naq wan a' winq a'an, ink'a' naqanaw ma ink'a' koxyo'ob'tesi ta laa'o jo' chanru laa'ex.

22 Ut wi na'ux naq wan jun aj tza ut jun xb'alb'a, k'e reetal, ma ink'a' tatxtaqla aran re tatwanq rik'in li was li kekamsi, li xak'e chi k'oxlamank naq xikenaq sa' xkomon a' na'ajej a'an? A'b'an k'e reetal, maak'a' na'ok wi' a' k'a'aq re ru a'in.

23 Laa'in laj Ammoron, ut ralal xk'ajolin laj "Tzoram, li kimine' ru ut ki'isiik chaq Jerusalem xb'aaneb' lee yuwa'.

24 K'e ut reetal anajwan, laa'in jun aj Lamanita kaw xch'ool; k'e reetal, xpleetiman li pleet a'in re reeqajunkil li ink'a' us xe'xk'ul, ut re xk'uulankil ut xtawb'al lix k'u-lub'eb' sa' xjolomil li tenamit; ut ninchoy lin hu rik'in laj Moroni.

CH'OL 55

Laj Moroni naxye naq ink'a' tixq'aj-siheb' li preex—Eb' laj k'aak'alenel aj Lamanita neke'q'unb'esiik xch'ool chi kalaak, ut neke'ach'ab'aak li preex aj Nefita—Nachape' li tenamit Gid chi maak'a' hoyok kik'. Wan na 63–62 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN kik'ulman naq chirix naq laj Moroni kixk'ul li hu a'in q'axal wi'chik kijosq'o', xb'aan naq kixnaw naq laj Ammoron tz'aqal re ru xnawom chirix "xb'alaq'; relik chi yaal, kixnaw naq laj Ammoron naxnaw naq moko tiik ta ru li na'leb' ki'ok wi' chaq sa' pleet rik'in lix tenamit laj Nefi.

2 Ut a'an kixye: K'ehomaq reetal, ink'a' tinq'ajsi li preex chiqib'il qib' rik'in laj Ammoron, ka'ajwi' wi a'an taarisi li rajom, jo' kinye sa' inhu; xb'aan naq ink'a' tinkanab' re a'an naq tixtaw chik xwankil chiru li ak xk'ul.

3 K'ehomaq reetal, ninnaw li na'ajej b'ar wi' neke'xk'aak'ale laj Lamanita lin tenamit li ke'xk'am chi preexil; ut jo' laj Ammoron ink'a' tixk'e we li xinye sa' inhu, k'ehomaq reetal, tink'e re a'an jo' chanru li waatin; relik chi yaal, tinsik' xkamikeb' toj reetal naq te'xtz'aama tuqtuukilal.

4 Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq kixye laj Moroni li aatin a'in, kixtaqla sik'ok sa' xyanqeb' lix winq, re naq maare tixtaw ju-naq winq ralal xk'ajol laj Laman sa' xyanqeb'.

5 Ut kik'ulman naq ke'xtaw jun, aj Laman xk'ab'a'; ut a'an "jun reheb' lix moos li rey li kikamsiik chaq xb'aan laj Amalikiah.

6 Anajwan laj Moroni kixtaqla naq laj Laman ut junjunq rajlankileb' lix winq te'xik rik'ineb' laj k'aak'alenel li wankeb' sa' xb'ee-neb' laj Nefita.

7 Anajwan eb' laj Nefita k'aak'alenb'ileb' sa' li tenamit Gid; jo'kan naq laj Moroni kixsik' ru laj Laman ut kixtaqla naq te'xik junjunq rajlankileb' li winq chirix.

8 Ut naq ki'ewu laj Laman xko'o rik'ineb' laj k'aak'alenel li wankeb' sa' xb'eeneb' laj Nefita; ut k'ehomaq reetal, ke'ril chi chalk ut ke'xb'oq; a'b'an a'an kixye reheb': Mexxuwak; k'ehomaq reetal, laa'in aj Lamanita. K'ehomaq reetal, laa'o xoo'eelelik chaq rik'ineb' laj Nefita, ut warjenaqeb'; ut k'ehomaq reetal naq xqamaq' xkomon lix viin ut xqak'am chaq qik'in.

9 Anajwan naq eb' laj Lamanita ke'rab'i li aatin a'in ke'xk'ul rik'in sahil ch'ooolejil, ut ke'xye re: K'e chaq qe xkomon lee viin, re taaruq too'uk'aq; sa sa' qach'ool naq xek'am chi jo'kan li viin eerik'in, xb'aan naq lub'luuko.

10 A'b'an laj Laman kixye reheb': Chiqak'uula xkomon li qaviin toj reetal naq tooxik chixk'ulb'aleb' laj Nefita sa' pleet. A'b'an li yehom a'in yal kixnima ratawomeb' chiruk'b'al xkomon li viin;

11 Xb'aan naq lub'luuko, chankeb'; jo'kan ut chiqak'ul xkomon

li viin, ut moqon taqak'ul viin chi jek'inb'il qe, li tixk'e qametz'ew chi xik re xpleetinkileb' laj Nefita.

12 Ut laj Laman kixye reheb': Naru nekeb'aanu jo' chanru nekeraj.

13 Ut kik'ulman naq ke'ruk' xkomon li viin chi moko ramb'il ta; ut chaab'il xsahil choq' reheb', jo'kan naq q'axal wi'chik ke'ruk'; ut kaw, rik'in naq ak k'uub'anb'il xkawil.

14 Ut kik'ulman naq ke'uk'ak ut ke'xsahila xch'ooleb', ut moqon ak kalajenaqeb' chixjunileb'.

15 Ut anajwan naq ke'ril laj Laman ut eb' lix winq naq kalajenaqeb' chixjunileb', ut naq cham xwarjikeb', ke'sutqi rik'in laj Moroni ut ke'xye re chixjunil li k'a'aq re ru kik'ulman chaq.

16 Anajwan ut kiwan a'in jo' chanru k'uub'anb'il xb'aan laj Moroni. Ut laj Moroni ak kixkawresiheb' lix winq rik'in k'anjeleb'aal re pleet; ut xko'o sa' li tenamit Gid, naq cham xwarjikeb' laj Lamanita ut kalajenaqeb', ut kixkuteb' li k'anjeleb'aal re pleet rik'ineb' li preex, jo'kan naq chixjunileb' wankeb' chik xk'anjeleb'aal re pleet;

17 Relik chi yaal, jo'kaneb' ajwi' li rixqilaleb', ut chixjunil xkomoneb' lix kok'aleb', jo' k'ihal li ke'ru chiroksinkil k'anjeleb'aal re pleet, naq laj Moroni kixchoy xk'eeb'al k'anjeleb'aal re pleet re chixjunileb' li preex a'an; ut chixjunil li k'a'aq re ru a'an kib'aanuman chi q'axal ch'anch'o.

18 A'b'anan wi ta ke'rajsiheb' ru laj Lamanita, k'ehomaq reetal naq kalajenaqeb' ut eb' laj Nefita ke'ru raj chixkamsinkileb'.

19 A'b'an k'ehomaq reetal, moko a'in ta li kiraj laj Moroni; a'an ink'a' nasaho' xch'ool rik'in kamsink chi moko "hoyok kik'; kishaho' b'an xch'ool rik'in xkolb'al lix tenamit chiru li sache'k; ut xb'aan a'in, re naq ink'a' tixk'ul sa' xb'een li moko tiik ta, ink'a' kiraj t'ane'k sa' xb'ee-neb' laj Lamanita ut xsachb'aleb' sa' xkalajikeb'.

20 A'b'an ak kixk'ul chaq li naraj; xb'aan naq kixk'e li k'anjeleb'aal re pleet reheb' li preex a'an xkomoneb' laj Nefita li wankeb' sa' xyanq xtz'akil li tenamit; ut kixk'eheb' xwankil chireechaninkil li jar na'ajej a'an li wankeb' sa' xyanq li xaqxookil tz'ak.

21 Toja' ut naq kixtaqlaheb' li winq li wankeb' rik'in naq te'najto'q jun yokb' rik'ineb', ut te'xsutub' rix li teep aj pleet reheb' laj Lamanita.

22 Anajwan k'ehomaq reetal, kib'aanuman a'in chi q'eq, ut chi jo'kan naq ke'aj ru laj Lamanita eq'la ke'xk'e reetal naq sutsuukeb' xb'aaneb' laj Nefita chirix, ut naq eb' lix preex wankeb' xk'anjeleb'aal re pleet chi sa'.

23 Ut chi jo'kan ke'ril naq eb' laj Nefita wankeb' xwankil sa' xb'ee-neb'; ut sa' li wankeb' wi' ke'xtaw naq moko aajel ta ru naq te'xpleetiheb' laj Nefita; jo'kan naq eb' li xb'eenil aj taqlanel reheb' ke're-laji lix k'anjeleb'aaleb' re pleet,

ut ke'xk'am chaq ut ke'xkut chiroqeb' laj Nefita, ut ke'xtz'aama uxtaan.

24 Anajwan k'ehomaq reetal, a'in li rajom laj Moroni. A'an kixchapeb' choq' preex re pleet, ut kireechani li tenamit, ut kixtaqla rach'ab'ankil chixjunileb' li preex, li ani aj Nefita; ut eb' a'an ke'xjunaji rib' rik'in lix teep aj pleet laj Moroni, ut k'a'jo' naq ke'xk'e xkawilal lix teep aj pleet.

25 Ut kik'ulman naq kixtaqlaheb' laj Lamanita li kixchap chaq choq' preex, naq te'xtikib' jun "k'anjel re xk'eeb'al xkawilaleb' li kawresinb'il na'ajej sa' xsutam li tenamit Gid.

26 Ut kik'ulman naq chirix naq kixk'e xkawilal li tenamit Gid, jo' chanru li rajom, kixtaqla naq te'k'ame'q lix preex sa' li tenamit Naab'alil; ut kixk'aak'ale li tenamit a'an rik'in jun teep q'axal kaw.

27 Ut kik'ulman naq eb' a'an, us ta k'a'jo' xk'ihal li b'alaq'ik ke'xyal laj Lamanita, ke'xk'uula ut ke'xkol rix chixjunil li preex li ke'xchap chaq, ut ke'xk'uula ajwi' chixjunil li ch'och' ut li wankilal li ke'xchap wi' chaq chik.

28 Ut kik'ulman naq eb' laj Nefita ke'ok wi'chik chi q'axok-u, ut chixk'ulb'al wi'chik li k'a'ru xk'ulub'eb' ut li kanab'anb'ileb' chixb'aaununkil.

29 K'iila sut ke'xyal laj Lamanita xsutinkileb' rix chi q'eq, a'b'an sa' xyalb'al a'in k'iila preex ke'chape' reheb'.

30 Ut k'iila sut ke'xyal xk'eeb'al lix viin reheb' laj Nefita, re te'ruuq chixsachb'aleb' rik'in li b'an re kamsink malaj rik'in li kalaak.

31 A'b'an k'ehomaq reetal, eb' laj Nefita moko timileb' ta "chixk'oxlankil li Qaawa' lix Dios sa' xq'ehil lix ch'a'ajkilaleb'. Moko kiru ta naq ke'chape' sa' xra'aleb'; relik chi yaal, ink'a' ke'xkanab' rib' chixyalb'al lix viin, ka'ajwi' wi xexk'e xb'een wa re junjunq reheb' li preex aj Lamanita.

32 Ut chi jo'kan ke'ril rib' naq maajun b'an re kamsink taak'ee-manq sa' xyanqeb'; xb'aan naq wi lix viin tixkamsi jun aj Lamanita, tixkamsi ajwi' jun aj Nefita; ut chi jo'kan ke'xyal rix chixjunil li ruk'a li nakaltesin.

33 Ut anajwan kik'ulman naq ki'aje' ru naq laj Moroni tixkawresi rib' re xpleetinkil li tenamit Morianton; xb'aan naq k'ehomaq reetal, eb' laj Lamanita, rik'in xk'anjeleb', ke'xk'e xkawilal li tenamit Morianton toj reetal naq q'axal kawil na'ajej a'an.

34 Ut junelik yookeb' chixk'amb'al chaq li ak' teep sa' li tenamit a'an, jo' ajwi' chi ak'il li k'a'ru nak'anjelak reheb'.

35 Ut chi jo'kan kiraqe' li xb'ele xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

CH'OL 56

Laj Helaman naxtaqla jun li hu re

laj Moroni, re xyeeb'al resil li pleet rik'ineb' laj Lamanita—Laj Antipus ut laj Helaman neke'xq'axeb' ru laj Lamanita sa' jun nimla pleet—Eb' li wiib' mil saaj ralal laj Helaman neke'pleetik rik'in sachb'a-ch'ooolejil wankilal, ut maajun reheb' nakam-siik. Raqal 1, wan na 62 chihab' ma nayo'la li Kristo; raqal 2-19, wan na 66 chihab' ma nayo'la li Kristo, ut raqal 20-57, wan na 65-64 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT anajwan kik'ulman sa' xtik-lajik li xlaje xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, sa' wiib' xb'e li xb'een po, laj Moroni kixk'ul jun li hu taqlanb'il xb'aan laj Helaman, li naxye resil li yoo chi uxmank rik'ineb' li tenamit sa' li jun raqal chi ch'och' a'an.

2 A'in ut li aatin kixtz'uib'a, kixye: At was wiitz'in q'axal raaro inb'aan, Moroni, jo' sa' li Qaawa' jo' ajwi' sa' xrahil li qapleetihom; k'e reetal, at inraarookil komon, wan k'a'ruhaq li tinye aawe chirix li qapleetihom sa' li jun raqal chi ch'och' a'in.

3 K'e reetal, "wiib' mil xkomo-neb' li ralaleb' li winq a'an li kixk'am chaq laj Ammon sa' li ch'och' Nefi—Anajwan ak aanawom naq a'ineb' ralal xk'ajol laj Laman, li asb'ej reheb' li ralal li qayuwa' aj Lehi;

4 Anajwan moko na'ajman ta naq tinnumsi resil aawe chirix chixjunil li na'leb' kanab' anb'il chaq reheb' ut xmaak'a'il chaq lix paab'aaleb', xb'aan naq laa'at

nakanaw chirix chixjunil li k'a'aq re ru a'in—

5 Jo'kan naq tz'aqalin rik'in naq tinye aawe naq wiib' mil reheb' li saaj winq a'in ke'xchap xk'an-jeleb'aal re pleet, ut ke'raj raj naq laa'in tinwanq choq' aj jolominel reheb'; ut koochal chixkolb'al rix li qatenamit.

6 Anajwan ut laa'at nakanaw ajwi' chirix li "sumwank li ke'xk'uub' lix yuwa'eb', naq ink'a' te'xchap xk'anjeleb'aal re pleet chiruheb' li ras riitz'ineb' re hoyok kik'.

7 A'ut sa' li xwaq xka'k'aal chihab', naq ke'ril li qach'a'ajkilal ut li rahilal kiqanumsi choq' reheb', okeb' raj re "chixq'etb'al li sumwank li ke'xk'uub' chaq ut chixchaph'al xk'anjeleb'aal re pleet re qakolb'al.

8 A'b'anan laa'in ink'a' kinkanab'eb' naq te'xq'et li sumwank a'in li ke'xk'uub' chaq, rik'in naq xink'oxla naq li Dios tixk'e qametz'ew, jo'kan naq ink'a' chik taqak'ul rahilal xb'aan xtz'aqob'-resinkil ru li aatin ke'xxaqab' chaq a'an.

9 A'ut k'e reetal, a'in jun li na'leb' naru nawan wi' xnimal xsahil qach'ool. Xb'aan naq k'e reetal, sa' li xwaq xka'k'aal chihab', laa'in, aj Helaman, kinb'eek sa' xjolomileb' li wiib' mil chi saaj winq a'in sa' li tenamit Judea, re xtenq'ankil laj Antipus, li kaxaqab' chaq choq' aj jolominel sa' xb'eeneb' li ani wankeb' sa' li jun raqal chi ch'och' a'an.

10 Ut kinjunaji lin wiib' mil chi alal, (xb'aan naq k'ulub'ejeb' naq alalb'ej taayeemanq reheb') rik'in lix teep aj pleet laj Antipus, ut rik'in li metzew a'an laj Antipus kisaho' sa' xch'ool chi numtaje-naq; xb'aan naq k'e reetal, lix teep aj pleet a'an ak k'osb'il ru xb'aaneb' laj Lamanita, xb'aan naq lix teepeb' a'an ak ke'xkamsi chaq li qawinq chi q'axal nim rajlankileb', xb'aan li wan wi' rajom naq taaraho'q qach'ool.

11 A'b'anan naru naqak'ojob' qach'ool rik'in li na'leb' a'in, naq xe'kam sa' xkolb'al rix xna'leb' lix tenamiteb' ut lix Dios, relik chi yaal, ut "saheb' xch'ool.

12 Ut eb' laj Lamanita ke'xchap ajwi' naab'al li preex, ut xb'eenileb' aj taqlanel chixjunileb', xb'aan naq maajun chik ke'xkanab' chi yo'yo. Ut naqak'oxla naq wankeb' anajwan sa' li hoonal a'in sa' li ch'och' Nefi, wi ut moko kamsinb'ileb' ta.

13 Ut anajwan a'ineb' li tenamit li ke'ruhan laj Lamanita chireechaninkil rik'in xhojb'al xkik'eleb' xk'ihaleb' li qawinq kaweb' xch'ool:

14 Li ch'och' Manti, malaj li tenamit Manti, ut li tenamit Tzeesrom, ut li tenamit Kumeni, ut li tenamit Antiparah.

15 A'ineb' ut li tenamit li eechaninb'il xb'aaneb' naq kinwulak sa' li tenamit Judea; ut kintaw laj Antipus ut eb' lix winq chixtawasin-kil rib' chi anchaleb' xmetzew re xk'eeb'al xkawilal li tenamit.

16 Relik chi yaal, ut tawajenaqeb' a'an sa' tz'ejwalej jo' ajwi' sa' musiq'ej, xb'aan naq ke'pleetik chaq chi kaweb' xch'ool chi kutan, ut ke'xtawasi rib' chi q'eq re xk'uulankil xwankil sa' xb'eeneb' lix tenamiteb'; ut chi jo'kan ke'xnumsi chaq li ninqi ch'a'ajkilal, li jar paay wan.

17 Ut anajwan k'eeek'ookeb' xch'ool chi q'axok-u sa' li na'ajej a'in malaj chi kamk; jo'kan naq taake' tana' reetal naq li ch'ina teep li kink'am chiwix, relik chi yaal, eb' lin alalb'ej a'an, ke'xk'e xnimal xyo'onihomeb' ut naab'al xsahileb' xch'ool.

18 Ut anajwan kik'ulman, naq ke'ril laj Lamanita naq laj Antipus kixk'ul chik xmetzew lix teep aj pleet, ke'mine' ru xb'aan xtaqlahom laj Ammoron naq ink'a' te'chalq sa' xb'een li tenamit Judea, malaj sa' qab'een laa'o, re qapleetinkil.

19 Ut chi jo'kan koo'usilaak xb'aan li Qaawa'; xb'aan naq wi ta ke'chal sa' qab'een sa' xq'unal qametz'ew a'in maare raj ke'xsach li qach'ina teep aj pleet; a'b'an chi jo'kan kookole'.

20 Ke'taqlaak xb'aan laj Ammoron naq te'xk'uula xwankil sa' xb'eeneb' li tenamit a'an li ak ke'xchap chaq. Ut chi jo'kan kiraqe' li xwaq xka'k'aal chihab'. Ut sa' xtiklajik li xwuq xka'k'aal chihab' ak kiqakawresi li qatenamit ut laa'o ajwi', re xkolb'al qib'.

21 Anajwan kiqaj raj naq te'chalq laj Lamanita sa' qab'een; xb'aan

naq moko kiqaj ta chalk sa' xb'eeneb' a'an chixpleetinkileb' sa' xkawil na'ajeb'.

22 Ut kik'ulman naq kiquak'ojob'eb' laj muqmuukil k'ehol eetal chiqasutam, re xk'aak'alenkil lix xikikeb' laj Lamanita, re naq ink'a' te'numeq chiqix chi q'ojyin chi moko chi kutan re xpleetinkileb' li qatenamit jun ch'ol chik li wankeb' sa' xjajal lix nim li saqe.

23 Xb'aan naq kiquanaw naq sa'eb' li tenamit a'an moko tz'aqaleb' ta xmetz'ew chixk'ulb'aleb'; jo'kan naq kiqaj raj, wi te'numeq chiqix, chalk sa' xb'eeneb' chirixeb', ut chi jo'kan taqapleetiheb' chirix sa' li hoonal ajwi' naq te'pleetiiq chi uhbej. Kiquak'oxla naq tooruug chi numtaak sa' xb'eeneb'; a'ban k'e reetal, moko kiquak'ul ta li qajom a'in.

24 Moko ke'chal ta xch'ool chi numek chiqix rik'in chixjunil lix teep ajpleet, chi moko ke'chal xch'ool rik'in jun raqal, maare anchal moko tz'aqalageb' ta xmetz'ew ut te't'aneq.

25 Chi moko ke'chal xch'ool chi beek taqa' re xpleetinkil li tenamit Tzarahemla, chi moko ke'chal xch'ool chixq'axb'al xyoleb'aal li ha' Sidon, toj junpak'al sa' li tenamit Nefihah.

26 Ut chi jo'kan, rik'ineb' lix teep, k'ee'ookeb' xch'ool chixk'uulankil xwankil sa' xb'eeneb' li tenamit a'an li ak xe'xchap chaq.

27 Ut anajwan kik'ulman sa' li xkab' po re li chihab' a'an, k'ame' chaq qe naab'al li k'aru

nak'anjelak qe, taqlanb'il xb'aan xyuwa'eb' lin wiib' mil chi alal a'an.

28 Ut jo'kan ajwi' ke'taqlaak chaq qe wiib' mil chi winq sa' li ch'och' Tzarahemla. Ut chi jo'kan koowan chi kawresinb'il rik'in lajeeb' mil chi winq, ut li k'aru nak'anjelak reheb', ut reheb' ajwi' li rixaqileb' ut li ralal xk'ajoleb'.

29 Ut eb' laj Lamanita, rik'in rilb'al chi jo'kan chi nimank li qateep wulaj wulaj, ut chi wulak li k'aru nak'anjelak re qatenq'ankil, eb' a'an ke'ok chi xuwak, ut chi elk, re naq wi taaruug te'xk'e xraqik xk'ulb'al li k'aru nak'anjelak qe ut xkomon li qametz'ew.

30 Anajwan naq kiquil naq eb' laj Lamanita ke'ok chi chalk xk'auxl chi jo'kan, kiquaj raj xk'anjelankil jun li k'oxlanb'il pleet sa' xb'eeneb', jo'kan naq laj Antipus kixtaqla naq laa'in toxinbeeq wochbeeneb' lin saaj alal sa' xjajal jun li tenamit junpak'al, chanchan naq yooko chixk'amb'al k'aru taak'anjelaq re li tenamit chi junpak'al.

31 Ut tento toob'eeq chi nach' rik'in li tenamit Antiparah, chanchan naq tooxik sa' li tenamit chi junpak'al, sa'eb' li nub'aal chire palaw.

32 Ut kik'ulman naq koxoob'eeq, chanchan rik'in li k'aru nak'anjelak qe, re tooxik sa' li tenamit a'an.

33 Ut kik'ulman naq laj Antipus koxbeeq rik'in jun raqal lix teep ajpleet, ut kixkanab' li rela' re xk'uulankil xwankil sa' xb'een

li tenamit. A'b'an moko najt ta kib'eeek toj reetal naq ak xikenaqin rik'in lin ch'ina teep aj pleet, ut xinnach'ok rik'in li tenamit Antiparah.

34 Ut anajwan, sa' li tenamit Antiparah k'ojob'anb'il li jun teep aj pleet q'axal kaw xmetz'ew reheb' laj Lamanita; relik chi yaal, a'aneb' li q'axal nim rajlankileb'.

35 Ut kik'ulman naq chirix naq kiyeh'e' resil reheb' xb'aaneb' lix muqmuukil k'ehol eetal, ke'el chaq rik'in xteep aj pleet ut ke'b'eeek re qapleetinkil.

36 Ut kik'ulman naq koo'eelelik chiruheb', sa' xjayaal lix nim li saq'e. Ut chi jo'kan kootaaqeeek xb'aan li jun teep aj pleet q'axal nim xmetz'ew reheb' laj Lamanita;

37 Relik chi yaal, toj reetal naq najt ka'ch'in ke'wulak, jo'kan ut, naq ke'ril lix teep aj pleet laj Antipus chixtaaqaenkileb' rik'ineb' xmetz'ew, moko ke'xjal ta xb'e chixnim chi moko chixtz'e; tiik b'an naq ke'xk'am xb'e chiqix; ut jo' kiquak'oxla, rajomeb' a'an naq tohe'xkamsi naq toj maji' neke'tawe' xb'aan laj Antipus, ut a'in re naq ink'a' te'sutiiq rix xb'aan li qatenamit.

38 Ut anajwan laj Antipus, naq kiril li xiwxiw wanko wi', kixseeb'a xb'eenik lix teep aj pleet. A'b'an k'e reetal, ak q'ojyin, jo'kan naq ink'a' kohe'xtaw, chi moko ke'tawe' xb'aan laj Antipus, jo'kan naq koxooxaqliiq chiru li q'ojyin.

39 Ut kik'ulman naq chi toj maji' naq nasaqew eq'la, k'e reetal, eb'

laj Lamanita yookeb' chiqataaqenkil. Anajwan moko tz'aqal ta qametz'ew chixpleetinkileb'; relik chi yaal, ink'a' kiwaj xkanab'ankil naq eb' lin kok' alal te't'ane'q sa' ruq'eb'; jo'kan naq kiquatikib' wi'chik qab'eenik, ut kiquachap qab'e chiru li yamyookil ch'och'.

40 Anajwan eb' a'an moko ke'ch'al ta xch'ool chixjalb'al xb'e chixnim chi moko chixtz'e maare anchal te'sutiiq rix, chi moko laa'in kiwaj xjalb'al inb'e chixnim chi moko chixtz'e maare anchal tine'xtaw, ut ink'a' raj tooruuq chixxaqab'ankil qib' chiruheb', tookamsiiq raj b'an, ut eb' a'an te'ruuq raj chi eelelik; ut chi jo'kan koo'eelelik chiru chixjunil li kuttan a'an chiru li yamyookil ch'och', toj reetal naq kiqu'ojyino'.

41 Ut kik'ulman naq jun sut chik, naq kikutano' eq'la ke'qileb' laj Lamanita sa' qab'een, ut koo'eelelik chiruheb'.

42 A'b'an kik'ulman naq moko najt ta kohe'xtaaqee naq ke'xaqli; ut kiwan chi eq'la sa' rox xb'e li xwuq po.

43 Ut anajwan, ma tawb'ileb' ta chaq xb'aan laj Antipus moko kiquanaw ta, a'b'an laa'in kinye reheb' inwinq: K'ehomaq reetal, moko naqanaw ta ma ink'a' ke'xaqli re ajwi' naq toochalq sa' xb'eeneb', re naq tohe'xchap sa' xra'aleb';

44 Jo'kan ut k'a'ru nekeye, ex walal, ma texxik chixpleetinkileb'?

45 Ut anajwan ninye aawe, at was wiitz'in Moroni raaro inb'aan,

naq maajun wa wilom xkomon xnimal li “kawil ch’oolej, ink’a’, chi moko sa’ xyanqeb’ chixjunileb’ laj Nefita.

46 Xb’aan naq jo’ chanru naq walal junelik xinye reheb’ (xb’aan naq tz’aqal saajeb’ chixjunileb’) jo’kan ajwi’ ke’xye we: Yuwa’, k’e reetal naq li qaDios wan qik’in, ut ink’a’ tixkanab’ naq toot’a-ne’q; xikaqo ut; ink’a’ raj taqakamsiheb’ li qas qiitz’in wi ta tohe’xkanab’ sa’ xyaalal; jo’kan ut chooxikaq, maare anchal te’numtaaqaq sa’ xb’een li teep aj pleet re laj Antipus.

47 Anajwan maajun wa ke’pleetik chaq, a’ut ink’a’ neke’xuwa ru li kamk; ut q’axal wi’chik ke’xk’oxla li “ach’ab’aak wankeb’ wi’ lix yuwa’eb’ chiru xyu’a-meb’ a’an; relik chi yaal, ke’tzole’ chaq xb’aaneb’ lix ^bna’, naq wi ink’a’ neke’wiib’an xch’ool, li Dios tixkoleb’.

48 Ut ke’xnumsi chiwu li raatineb’ lix na’eb’, ke’xye: Moko nawiib’an ta qach’ool naq ke’xnaw li qana’.

49 Ut kik’ulman naq kinsutq’i wochb’een lin wiib’ mil re xpleetinkileb’ laj Lamanita a’in li ke’taaqenk chaq qe. K’e ut reetal anajwan, eb’ lix teep aj pleet laj Antipus ke’xtaweb’ chaq, ut ak kitikla jun li xuwajel pleet.

50 Lix teep aj teep laj Antipus rik’in naq tawajenaqeb’, xb’aan xnajtil xb’eenikeb’ sa’ xka’ch’inal xnumik li kutan, okeb’ raj re chi

t’ane’k sa’ ruq’eb’ laj Lamanita, ut wi ta ink’a’ kinsutq’i wochb’een inwiib’ mil, ke’xtaw raj li rajomeb’.

51 Xb’aan naq laj Antipus t’anenaq chaq xb’aan li yok’leb’ ch’iich’, ut naab’al reheb’ lix jolominel, xmaak xtawajikeb’, a’an xmaak xseeb’al lix b’eenikeb’—jo’kan naq eb’ lix winq laj Antipus, rik’in naq sachsookeb’ xna’leb’ xb’aan xt’anikeb’ li neke’jolomink reheb’, ke’ok chi eelelik chiruheb’ laj Lamanita.

52 Ut kik’ulman naq eb’ laj Lamanita ke’chal xkawileb’ xch’ool, ut ke’ok chixtaaqaenkileb’; ut chi jo’kan yookeb’ laj Lamanita chixtaaqaenkileb’ rik’in xnimaleb’ xmetz’ew naq kichal laj Helaman chirixeb’ rochb’een lix wiib’ mil, ut ki’ok chixkamsinkileb’ chi numtajenaq, jo’kan naq ke’xaqli chixjunil li teep aj pleet reheb’ laj Lamanita ut ke’sutq’i sa’ xb’een laj Helaman.

53 Anajwan, naq ke’ril lix tenamit laj Antipus naq eb’ laj Lamanita ke’xsutq’isi rib’, ke’xch’utub’eb’ lix winq ut ke’chal wi’chik chirixeb’ laj Lamanita.

54 Ut anajwan kik’ulman naq laa’o, xtenamit laj Nefi, lix tenamit laj Antipus, ut laa’in wochb’een inwiib’ mil, kiqasutiheb’ rix laj Lamanita, ut kiqakamsiheb’; relik chi yaal, jo’kan naq ke’mine’ ru chixq’axtesinkil xk’anjeleb’aal re pleet ut xq’axtesinkil ajwi’ rib’eb’ jo’ preex re pleet.

55 Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq ke'xq'axtesi rib'eb' chiqu, k'e reetal, kink'eheb' sa' ajl li saaj winq li ke'pleetik woch-b'een, kinxuwa naq maare naab'al reheb' ke'kamsiik.

56 A'b'an k'e reetal, k'a'jo' xsa-hil inch'ool naq "maajun aamej reheb' t'anaaq chi ch'och'; relik chi yaal, ut ke'pleetik chaq chanchan rik'in xmetz'ew li Dios; relik chi yaal, maajun wa nawb'il naq ke'pleetik li winq rik'in xkomon li sachb'a-ch'ooolejil metz'ew a'in; ut maak'a'jo' xnimal lix wankilaleb' naq ke'chal sa' xb'eeneb' laj Lamanita, jo'kan naq ke'xxeb'esiheb'; ut xb'aan a'in naq eb' laj Lamanita ke'xq'axtesi rib' choq' preex re pleet.

57 Ut jo' maak'a' qana'aj choq' reheb' li qapreex, re taaruq taqak'aak'aleheb' ut taqak'uulaheb' chi jachjo ru rik'ineb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita, chi jo'kan kiqataqlaheb' sa' li ch'och' Tzarahemla, ut jun raqal reheb' li winq a'an li moko kamsinb'ileb' ta re laj Antipus rochb'eeneb'; ut li jun ch'ol chik kink'am chiwix ut kinjunajiheb' rik'ineb' lin saaj winq aj "Ammonita; ut kiqachap li qab'e chi sutq'iik sa' li tenamit Judea.

CH'OL 57

Laj Helaman naxye resil naq kichape' li tenamit Antiparah, ut li tenamit Kumeni kixq'axtesi rib' ut moqon

kikole' rix—Eb' lix saaj winq aj Ammonita neke'pleetik chi kaweb' xch'ool; chixjunileb' neke'toch'e', a'b'an maajun nakamsiik—Laj Gid naxye resil naq ke'kamsiik ut ke'eelelik li preex aj Lamanita. Wan na 63 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq kink'ul jun li hu taqlanb'il xb'aan laj Ammoron, li rey, li nayehok naq wi tinq'axtesiheb' li preex re pleet li kiqachap chaq naq a'an tixq'axtesi qe li tenamit Antiparah.

2 A'b'anan laa'in kintaqla jun li hu rik'in li rey, naq ch'olch'o chiqu naq tz'aqal li qateep re xchapb'al li tenamit Antiparah rik'in qamet'ew; ut wi ta taqaq'axtesi li preex choq' reeqaj li tenamit a'an maak'a'aq raj qana'leb' jo' kika-k'oxla, ut naq ka'ajwi' taqaq'axtesiheb' li qapreex choq' reeqajeb' laj preex.

3 Ut laj Ammoron kixtz'eq-taana inhu, xb'aan naq ink'a' kiraj xq'axtesinkil li preex chiqib'il qib', jo'kan naq koo'ok chixkaw-resinkil qib' re xpleetinkil li tenamit Antiparah.

4 A'b'an eb' li wankeb' Antiparah ke'xkanab' li tenamit, ut ke'eelelik sa'eb' li jun ch'ol chik xtenamiteb', li eechaninb'il xb'aaneb', re xk'eeb'al xkawileb'; ut chi jo'kan li tenamit Antiparah kit'ane' sa' quq'.

5 Ut chi jo'kan kiraqe' li xwaq-xaq xka'kaal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin.

6 Ut kik'ulman naq sa' xtiklajik

li xb'ele xka'k'aal chihab', kiquak'ul jun taqlijik li k'a'ru nak'anjelak qe, jo' ajwi' xtiqb'al ru li qateep aj pleet, chalenaq chaq sa' li ch'och' Tzarahemla, ut sa' li ch'och' chixsutam, waqib' mil rajlankileb', jo' ajwi' oxk'aal reheb' li "ralaleb' laj Ammonita li ke'chal chixjuna-jinkil rib' rik'in ras riitz'ineb', lin ch'ina teep wiib' mil xk'ihaleb'. Ut anajwan k'e reetal, kawo chaq, relik chi yaal, tz'aqal ajwi' chaq li k'a'aq re ru nak'anjelak qe, li taqlanb'il chaq qe.

7 Ut kik'ulman naq li qajom, a'an ok sa' pleet rik'in li teep aj pleet li k'ojob'anb'il chixkolb'al rix li tenamit Kumeni.

8 Ut anajwan k'e reetal, tink'ut chawu naq chi seeb' kiquataw li qajom; relik chi yaal, rik'in li qakawil teep, malaj rik'in jun raqal li qakawil teep, kiquasuti rix chi q'eq li tenamit Kumeni, ka'ch'in chik ma taawulaq rik'ineb' jun taqlajik li k'a'ru nak'anjelak reheb'.

9 Ut kik'ulman naq kiquak'ojob' li qateep chi sutsu chirix li tenamit chiru k'iila q'ojyin, a'ut koowar sa' xb'eeneb' li qayok'leb' ch'iich', ut kiquaxaqab'eb' laj k'aak'alanel, re naq eb' laj Lamanita ink'a' te'ruuq chi chalk sa' qab'een chi q'eq ut chiqakamsinkil, li ke'xyal k'iila sut; a'b'an jo' k'ihal sut ke'xyal a'in kihoye' xkik'eleb'.

10 Moqon kiwulak li k'a'ru taqlanb'il reheb', ut okeb' raj re sa' li tenamit chi q'eq. Ut maawa'o aj Lamanita naq ke'ril; laa'o b'an aj

Nefita, jo'kan naq kiquachapeb', rochb'een li k'a'ru reheb' li taqlanb'il chaq.

11 Ut eb' laj Lamanita, us ta ramb'il chi jo'kan chiruheb' li k'a'ru nak'anjelak reheb', toj k'ee-k'ookeb' xch'ool chixk'uulankil xwankil sa' xb'een li tenamit, jo'kan naq ki'aje' ru naq taqak'am li k'a'aq re ru a'an li taqlanb'il chaq reheb' ut taqataqla aran Judea, ut eb' li qapreex sa' li ch'och' Tzarahemla.

12 Ut kik'ulman naq moko numenaq ta naab'al kutan naq eb' laj Lamanita ke'ok chi sachk xyo'oni-homeb' naq te'tenq'aaq; jo'kan naq ke'xq'axtesi li tenamit sa' quq', ut chi jo'kan kiquak'ul li k'a'ru k'oxlanb'il qab'aan rik'in xk'ulb'al li tenamit Kumeni.

13 A'b'anan kik'ulman naq q'a-xal k'ihheb' li qapreex, jo'kan naq us ta q'axal nim li qajlankil, ki'aje' ru chiqu roksinkil chixjunil li qateep re xk'uulankileb', malaj xk'eeb'aleb' chi kamk.

14 Xb'aan naq k'e reetal, eb' a'an neke'eelelik chaq chi k'ihheb' rajlankil, ut neke'pleetik rik'in pek, ut rik'in tenleb' che', malaj ya-laq k'a'aq re ru naru neke'xk'e sa' ruq'eb', jo'kan naq kiquakamsi numenaq wiib' mil reheb' chirix naq ke'xq'axtesi rib' choq' preex re pleet.

15 Jo'kan naq ki'aje' ru chiqu naq taqak'e xraqik xyu'ameb', malaj naq taqak'aak'aleheb', chi wank sa' quq' li yok'leb' ch'iich', toj taq'a sa' li ch'och' Tzarahemla; ut jo'kan

ajwi', li k'a'ru qe, yal tz'aqal choq' re li qatenamit laa'o, us ta wan li k'a'ru kiqamaq' chaq chiruheb' laj Lamanita.

16 Anajwan ut, sa' li ch'a'ajki-lal a'an li koowan wi', q'axal chik naq ki'ajman ru xk'uub'ankil qana'leb' chirixeb' li preex re pleet a'in; a'b'anan kiqak'e qach'ool chixtaqlankileb' aran taq'a sa' li ch'och' Tzarahemla; jo'kan naq kiqasik' ru jun raqal reheb' li qawinq, ut kiqak'eheb' xwankil sa' xb'eeneb' li qapreex re te'xik taq'a sa' li ch'och' Tzarahemla.

17 A'ut kik'ulman naq wulajaq chik a'an ke'sutq'i chaq. Anajwan ut k'e reetal, ink'a' kiqapatz' reheb' chirixeb' li preex, xb'aan naq k'e reetal, eb' laj Lamanita chalenaqeb' sa' qab'een, ut tz'aqal li hoonal ke'sutq'i wi' eb' a'an, re qakolb'al chiru t'ane'k sa' ruq'eb'. Xb'aan naq k'e reetal, laj Ammoron kixtaqla chaq re xtenq'ankileb' jun ak' taqlajik li k'a'ru nak'anjelak reheb', jo' ajwi' jun teep chi winq nim rajlankileb'.

18 Ut kik'ulman naq eb' li winq a'an li kiqataqla chaq rik'ineb' li preex ke'wulak sa' tz'aqal hoonal re xramb'aleb' ru, naq okeb' raj re chi numtaak sa' qab'een.

19 A'ut k'e reetal, lin ch'ina teep wiib' mil ut oxk'aal rajlankileb' ke'pleetik chi q'axal anchaleb' xch'ool; relik chi yaal, ke'xaqli chi kaw chiruheb' laj Lamanita, ut ke'xk'e li kamk sa' xb'eeneb' chixjunil li ani ke'pleetink reheb'.

20 Ut naq li jun ch'ol chik re li qateep aj pleet okeb' raj re chi tiikisiik xb'aaneb' laj Lamanita, k'e reetal, eb' li wiib' mil rik'in oxk'aal a'an xaqxookeb' chi kaw ut ink'a' neke'eek'an xch'ool.

21 Relik chi yaal, ut eb' a'an ke'xpaab' ut ke'xk'e xch'ool chixb'aanunkil chi tz'aqal re ru li junjung chi aatin taqlanb'il; relik chi yaal, ut jo' chanru ajwi' lix paab'aaleb' ki'ux reheb'; ut kijultiko' we li aatin ke'xye we naq eb' lix "na' ke'xtzoleb' wi'.

22 Ut anajwan k'e reetal, b'antiox reheb' li walal a'in, ut eb' li winq a'an li ke'sik'e' chaq ru re xk'amb'aleb' li preex, naq ki'ux li nimla q'axok-u a'in, xb'aan naq a'aneb' li ke'q'axok ruheb' laj Lamanita, jo'kan naq ke'sutq'isiik wi'chik chixrix toj sa' li tenamit Manti.

23 Ut kikana sa' quq' li qatenamit Kumeni, ut moko chiqajunilo ta koosache' rik'in yok'leb' ch'iich'; a'b'anan naab'al li sachk kiqak'ul chaq.

24 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'eelelik chaq laj Lamanita, tikto kintaqla naq eb' lin winq li toche'naqeb' te'isiiq chaq sa' xyanqeb' li kamaq, ut kintaqla naq te'lane'q xtoch'olaleb'.

25 Ut kik'ulman naq ke'wan wiib' cient, sa' xyanqeb' lin wiib' mil rik'in oxk'aal, li ke'lukta xb'aan xljajik xkik'eleb'; a'b'anan, jo' chanru xchaab'ilal li Dios, k'a'jo' xsachik qach'ool, ut xsahileb' ajwi' xch'ool chixjunil li qateep aj pleet, chirilb'al naq "maajun aamej

kiwan sa' xyanqeb' li ki'oso'; relik chi yaal, chi moko wan ta ju-naq aamej sa' xyanqeb' li ink'a' ta kixk'ul k'iila toch'olal.

26 Ut anajwan, sachb'a-ch'oo-lej choq' re chixjunil li qateep aj pleet naq ke'kole' rix, relik chi yaal, naq ke'kole' xyu'ameb' us ta wan jun mil reheb' li qas qiitz'in li ke'kamsiik. Ut tiik ru naq naqaye naq a'an xb'aan lix sachb'a-ch'oolejil "wankil li Dios, xb'aan xnumtajenaqil lix ^bpaab'aaleb' chirix li k'a'ru tzolb'ileb' chaq chixpaab'ankil—a'an naq wan jun li Dios tiik xna'leb', ut li ani ink'a' neke'wiib'an xch'ool, naq eb' a'an te'kole'q rix xb'aan lix sachb'a-ch'oolejil wankilal a'an.

27 Anajwan a'in lix paab'aaleb' a'in li kin'aatinak wi'; saajeb', ut xaqxookeb' xk'a'uxl, ut neke'xkanab' rib' chiru li Dios junelik.

28 Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq kiquileb' chi jo'kan li qawinq li toch'oleb', ut kiquamueb' li qakamenaq jo' ajwi' xkamenaqeb' laj Lamanita, li k'iehb' chaq, k'e reetal, kiquapatz' re laj Gid chirixeb' li preex li ke'xtikib' chaq xik taq'a sa' li ch'och' Tzarahemla rochb'eeneb'.

29 Anajwan laj Gid a'an li xb'eenil aj taqlanel sa' xb'een li jun ch'uut li kixaqab'aak re xk'aak'alenkileb' chi xik taq'a sa' li ch'och'.

30 Ut anajwan, a'in li aatin kixye laj Gid we: K'e reetal, koo'ok chi xik taq'a sa' li ch'och' Tzarahemla qochb'een li qapreex. Ut

kik'ulman naq kiquak'uleb' laj muqmuukil k'ehol eetal reheb' li qateep aj pleet, li taqlanb'ileb' chaq chixk'aak'alenkil xteepeb' laj Lamanita.

31 Ut eb' a'an ke'xjap re chiqu chixyeeb'al—K'ehomaq reetal, eb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita yookeb' chi b'eeek sa' xjajal li tenamit Kumeni, ut k'ehomaq reetal, eb' a'an te'chalq sa' xb'eeneb', relik chi yaal, ut te'xsacheb' qatenamit.

32 Ut kik'ulman naq eb' li qapreex ke'rab'i xjapomeb' re, ut rik'in a'an ke'chal xkawileb' xch'ool, ut ke'wakli chiqapleetinkil.

33 Ut kik'ulman naq sa' xk'ab'a' lix waklijikeb' kiquak'e chi chalk li qayok'leb' ch'iich' sa' xb'eeneb'. Ut kik'ulman naq sa' jun molam ke'alinal chiru qayok'leb' ch'iich', sa' li ke'kamsiik wi' lix k'ihaleb'; ut li jun ch'ol chik reheb' ke'xpa xb'e ut ke'eelelik chiqu.

34 Ut k'e reetal, chirix naq ke'eelelik ut ink'a' kooru chixtawb'aleb', kiquachap qab'e chi seeb'anb'il qib' sa' xjajal li tenamit Kumeni; ut k'e reetal, tz'aqal li hoonal koowulak wi' re taqatenq'ahab' li qas qiitz'in chixkolb'al rix li tenamit.

35 Ut k'e reetal, jun sut chik kolb'ilo chaq sa' ruq'eb' li xik' neke'iloq qe. Ut osob'tesinb'il xk'ab'a' li qaDios, xb'aan naq k'e reetal, a'an li xkolok chaq qe; relik chi yaal, li xb'aanunk re li nimla na'leb' a'in choq' qe.

36 Anajwan kik'ulman naq chiri naq laa'in, aj Helaman, kiwab'i li aatin a'in re laj Gid, kinnujak rik'in xsahil inch'ool chi numtadenaq, xb'aan xchaab'ilal li Dios rik'in xkolb'al qix, re naq ink'a' koo'oso' chiqajunil; relik chi yaal, ut nawoyb'eni naq li raameb' li kamsinb'ileb' ak "okenaqeb' sa' xhilob'aal lix Dios.

CH'OL 58

Laj Helaman, laj Gid, ut laj Teomner neke'xchap li tenamit Manti rik'in k'oxlanb'il pleet—Eb' laj Lamanita neke'risi rib'—Eb' li ralaal lix tenamit laj Ammon neke'kole' rix rik'in naq neke'xxaqab' rib' chi kaw sa' xkolb'al rix li ach'ab'aak wankeb' wi' ut lix paab'aaleb'. Wan na 63–62 chihab' ma nayo'la li Kristo.

K'E ut reetal, anajwan kik'ulman naq li qajom chirix a'in, a'an reechaninkil li tenamit Manti; a'b'an k'e reetal, maak'a' kiruhan wi' chiqu xk'amb'aleb' chi elk sa' li tenamit rik'ineb' li qakok' ch'uut. Xb'aan naq k'e reetal, kijultiko' reheb' li k'a'ru ak kiqab'aanu chaq; jo'kan naq ink'a' kooru "chixb'alaq'inkileb' chi elk chaq sa'eb' lix kawil na'ajeb'.

2 Ut maak'a'jo' naq neke'xq'ax rajlankil li qateep aj pleet, jo'kan naq moko kiwan ta qach'ool chi xik ut chixpleetinkileb' sa' lix kawil na'ajeb'.

3 Relik chi yaal, kiwan ut chi

aajel ru chiqu naq taqoksiheb' li qawinq sa' xk'uulankil qawankil sa' xb'eeneb' li jar raqal chi ch'och' kiqachap wi' chaq chik, wan wi' qeechanihom; jo'kan naq ki'aje' ru naq too'oyb'ening, re taaruq taqak'ul chaq xkomon chik qakawilal sa' li ch'och' Tzarahemla, ut jo'kan ajwi' chi ak'il li k'a'ru taa'k'anjelaq qe.

4 Ut kik'ulman naq rik'in a'in kintaqla aj taql rik'in laj jolominel re li qach'och', re xk'eeb'al chixnaw chirix li yoo chi uxman rik'in li qatenamit. Ut kik'ulman naq kiqoyb'eni xk'ulb'al chaq li nak'anjelak qe ut xkawilal li qateep sa' li ch'och' Tzarahemla.

5 A'b'an k'e reetal, b'ab'ay ajwi' kiqara wi' rik'in a'in; xb'aan naq eb' laj Lamanita yookeb' ajwi' chixk'ulb'al nimla kawilal chi wulaj wulaj, ut naab'al ajwi' li k'a'ru nak'anjelak reheb'; ut jo'ka'in li koowan wi' sa' li kutan a'an.

6 Ut eb' laj Lamanita yookeb' chaq chi elk re qapleetinkil chi yalaq jo'qe, ut k'ee'ookeb' xch'ool rik'in k'oxlanb'il pleet chiqasachb'al; a'b'anan moko kooru ta chi elk re xpleetinkileb', sa' xk'ab'a' li na'ajej neke'xkol wi' rib' ut lix kawil na'ajeb'.

7 Ut kik'ulman naq koo'oyb'enin sa' li ch'a'ajkilal a'in koowan wi', chiru xnumik k'iila po, toj reetal ajwi' naq oso'k qe xb'aan xmaak'a'il li tzakemq.

8 A'b'anan kik'ulman naq kiquak'ul li tzakemq, ut k'amb'il qe chi

k'aak'alenb'il xb'aan jun teep chi aj pleet wan wi' wiib' mil chi winq re qatenq'ankil; ut ka'ajwi' a'in li qatenq'ankil kiqak'ul, re xkolb'al qib' ut li qatenamit chiru t'ane'k sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok qe, relik chi yaal, re xyalb'al qu rik'ineb' laj xik' ilonel li ink'a' naru rajlankileb'.

9 Ut anajwan lix yaalalil li qach'a'ajkilal a'in, malaj lix yaalalil k'a'ut naq ink'a' ke'xtaqla chik xkawilal li teep qe, moko nawb'il ta qab'aan; jo'kan naq kiraho' qach'ool ut koonujak ajwi' rik'in xiw, maare anchal taachalq lix raqb'a-aatin li Dios sa' xb'een li qach'och', toj taanumtaaq sa' qab'een ut toosache'q chi junajwa.

10 Jo'kan naq qiqahoy li qaam chi tijok chiru li Dios, re naq a'an tixk'e qametz'ew ut toxkol chaq sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok qe, relik chi yaal, ut tixk'e ajwi' qametz'ew re taqak'uulaheb' li qatenamit, ut li qach'och', ut li eechaninb'il qab'aan, re xtenq'ankil li qatenamit.

11 Relik chi yaal, ut kik'ulman naq li Qaawa' li qaDios korula'ani rik'in xk'eeb'al chiqanaw naq a'an toxkol; relik chi yaal, jo'kan naq kixye tuqtuukilal re li qaam, ut kixk'e nimla paab'aal qe, ut kixk'e chiqayo'oni naq sa' xk'ab'a' a'an tookole'q.

12 Ut kichal xkawil qach'ool rik'in li ch'ina teep li kitaqlaak chaq qe, ut xaqxo li qana'leb' naq taqaq'axeb' ru li xik' neke'ilok

qe, ut "taqak'uula qawankil sa' xb'een li qach'och', ut li eechaninb'il qab'aan, ut li qixaqil, ut li qakok'al, ut li na'leb' li ^bach'ab'anb'ilo wi'.

13 Ut chi jo'kan xookoho rik'in x'anchalil qametz'ew chixpleetinkileb' laj Lamanita, li wankeb' sa' li tenamit Manti; ut kiqayiyib' li qamuheb'aal t'ikr sa' li junpak'al wan wi' li yamyookil ch'och', li nach' wan rik'in li tenamit.

14 Ut kik'ulman naq wulajaq chik a'an, naq ke'ril laj Lamanita naq wanko sa'eb' li nub'aal chire li yamyookil ch'och' li nach' wan rik'in li tenamit, naq ke'xtaqlaheb' lix muqmuukil k'ehol eetal chiqasutam, re taaruq te'xk'e reetal rajlankil ut xkawil xmetz'ew li qateep aj pleet.

15 Kik'ulman ut, naq ke'ril naq moko kaw ta qametz'ew, jo'chanru li qajlankil, ut rik'in naq neke'xxuwa naq maare taqaram xtenq'ankileb' wi ink'a' te'elq chiqapleetinkil ut tohe'xkamsi, ut rik'in ajwi' naq sa' xch'ooleb' a'an moko taach'a'ajko'q ta chiruheb' qasachb'al rik'in xk'i-hal xteepeb', jo'kan naq ke'ok chixkawresinkil rib' chi elk re qapleetinkil.

16 Ut naq kiqil naq yookeb' chixkawresinkil rib' chi elk sa' qab'een, k'e reetal, kintaqla naq laj Gid, rochb'een jun ch'ina teep chi winq, tixmuq rib' sa' li yamyookil ch'och', ut jo'kan ajwi' naq laj Teomner ut jun ch'ina teep chi

winq te'xmuq ajwi' rib' sa' li yamyookil ch'och'.

17 Anajwan laj Gid ut eb' lix winq wankeb' sa' li nim ut li jun ch'ol chik sa' li tz'e; ut naq ak ke'xmuq rib' chi jo'kan, k'e reetal, laa'in kinkana, wochb'een li jun ch'ol chik re lin teep aj pleet, sa' li na'ajej ajwi' a'an b'ar wi' kiqayib' xb'een wa li qamuheb'aal t'ikr roy-b'eninkil li hoonal naq te'elq chaq laj Lamanita chi pleetik.

18 Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita ke'chal chaq chiqapleetinkil rik'in lix teepeb' aj pleet li k'i rajlankil. Ut chirix naq ke'chal ut okeb' raj re chi t'ane'k sa' qab'een rik'in yok'leb' ch'iich', kintaqla naq eb' lin winq, li ani wankeb' wik'in, te'xsutq'isi rib' chiru li yamyookil ch'och'.

19 Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita kohe'xtaaqe chi k'a'jo' xseeb'al xxikikeb', xb'aan naq numtajenaq rajomeb' chiqatawb'al re te'ruuq chiqakamsinkil; jo'kan naq kohe'xtaaqe sa' li yamyookil ch'och'; ut laa'o koonume' sa' xyiheb' laj Gid ut laj Teomner, jo'kan naq eb' a'an moko ke'tawe' ta xb'aaneb' laj Lamanita.

20 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'nume' laj Lamanita, malaj ut chirix naq kinume' li teep aj pleet, laj Gid ut laj Teomner ke'wakli chaq sa'eb' li na'ajej muqmuukeb' wi', ut ke'xrameb' laj muqmuukil k'ehol eetal reheb' laj Lamanita re naq ink'a' te'sutq'iiq sa' li tenamit.

21 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'xrameb' chaq, ke'alinalak sa' li

tenamit ut ke't'ane' sa' xb'eeneb' laj k'aak'alanel li ke'kana chaq re xk'aak'alenkil li tenamit, jo'kan naq ke'xsacheb' ut ke'reechani li tenamit.

22 Anajwan kib'aanuman a'in xb'aan naq eb' laj Lamanita ke'xkanab' naq chixjunil lix teep aj pleet te'k'ame'q sa' li yamyookil ch'och', ka'ajwi' junjunq chi aj k'aak'alanel ink'a'.

23 Ut ki'k'ulman naq laj Gid ut laj Teomner chi jo'ka'in ke'reechani lix kawil na'ajeb'. Ut kik'ulman naq kiqachap qab'e, chirix b'eek chi najt sa' li yamyookil ch'och', sa' xjajal li ch'och' Tzarahemla.

24 Ut naq ke'ril laj Lamanita naq yookeb' chi b'eek sa' xjajal li ch'och' Tzarahemla, ke'chal xxiw chi numtajenaq, maare anchal wan jun li na'leb' k'uub'anb'il re xk'amb'aleb' xb'e sa' li sache'k; jo'kan naq ke'ok wi'chik chixsutq'isinkil rib' chiru li yamyookil ch'och', reliq chi yaal, chiru ajwi' li b'e ke'chal wi' chaq.

25 Ut k'e reetal, ak q'ojyin chik ut ke'xyiib' xmuheb'aal t'ikr, xb'aan naq eb' li xb'eenil aj taqlanel reheb' laj Lamanita ke'xk'oxla naq lub'jenaqeb' laj Nefita xb'aan xb'eenikeb'; ut rik'in naq neke'xk'oxla naq ke'ralinasi chaq chixjunil lix teep aj pleet, rik'in a'an maak'a' ke'xk'oxla chirix li tenamit Manti.

26 Anajwan kik'ulman naq chirix naq kiq'ojyino', kintaqla naq eb' lin winq moko te'warq ta, naq te'b'eeq b'an chi ub'ej chiru

jalan chik b'e sa' xjayal li ch'och' Manti.

27 Ut xb'aan li qab'eenik a'in chiru q'ojyin, wulajaq chik ak numenaqo chirixeb' laj Lamanita, jo'kan naq koowulak xb'een wa chiruheb' sa' li tenamit Manti.

28 Ut chi jo'kan kik'ulman, naq rik'in li k'oxlanb'il pleet a'in kiqeechani li tenamit Manti chi maa'k'a' li hoyok kik'.

29 Ut naq ke'wulak li teep aj pleet reheb' laj Lamanita chi nach' rik'in li tenamit, ut ke'ril naq kawresinb'ilo chixk'ulb'aleb', kik'ulman naq ke'sach xch'ool chi numtajenaq ut ke'chape' rik'in nimla xiw, jo'kan naq ke'eelelik chiru yamyookil ch'och'.

30 Relik chi yaal, ut kik'ulman naq eb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita ke'eelelik chaq sa' chixjunil li jun raqal chi ch'och' a'in. A'b'anan k'e reetal, ke'xk'am rik'ineb' naab'al li ixq ut li kok'al chixrix li ch'och'.

31 Ut chixjunileb' "li tenamit a'an li ke'chape' chaq xb'aaneb' laj Lamanita, chixjunileb' sa' li kutan a'in eechaninb'ileb' qab'aan; ut eb' li qayuwa' ut li qixqilal ut li qakok'al yookeb' chi sutq'iik sa' rochoheb', ka'ajwi' li ani ke'chape' choq' preex ut ke'k'ame' xb'aaneb' laj Lamanita ink'a'.

32 A'ut k'e reetal, ka'ch'in li qateep aj pleet re xk'uulankil qawan'kil sa' xb'een xk'ihal li tenamit ut xnimal li qeechanihom a'in.

33 A'b'anan k'e reetal, naqakanab' qib' chiru li qaDios li

koxkanab' chi q'axok-u sa' xb'ee'neb' li ch'och' a'an, jo'kan naq ak xqeechaniheb' li tenamit ut li ch'och' a'an, li ak qe chaq junxil.

34 Anajwan ink'a' naqanaw xyaalal k'a'ut naq lix jolomil li tenamit ink'a' naxtaqla chik xkomon qakawilal, chi moko neke'xnaw li winq a'an li ke'chal qik'in k'a'ut naq moko kiqak'ul ta chik li qakawilal.

35 K'e reetal, ink'a' naqanaw ma maare ink'a' chaab'il xex'el laa'ex, ut xepatz' xkawileb' li teep sa' li jun raqal chi ch'och' a'an; wi ut jo'kan, moko naqaj ta xwech'b'al rix.

36 Wi ut ink'a' jo'kan, k'e reetal, naqaxuwa naq wan junaq "jachokib' sa' xjolomil li tenamit, xb'aan wi' ink'a' neke'xtaqla chik li winq re qatenq'ankil; xb'aan naq naqanaw naq numenaqeb' wi'chik rajlankileb' chiru li ani ke'xtaqla chaq.

37 A'b'an k'e reetal, maak'a' na'ajman wi' a'in—naqakanab' qib' chiru naq li Dios "toxkol, us ta q'uneb' xmetz'ew li qateep aj pleet; relik chi yaal, ut toxkol chaq sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok qe.

38 K'e reetal, a'in li xb'ele xka'k'aal chihab', ak yoo chi nach'ok xraqik, ut laa'o ak qeechanihomeb' li qach'och', ut eb' laj Lamanita ke'eelelik sa' li ch'och' Nefi.

39 Ut eb' li alalb'ej a'an re lix tenamit laj Ammon, li kin'aatinak wi' chi q'axal chaab'il, wankeb' wik'in sa' li tenamit Manti; ut li

Qaawa' kixtenq'aheb', relik chi yaal, ut kixkoleb' chiru t'ane'k xb'aan li yok'leb' ch'iich', jo'kan naq ink'a' xkamsiman yal ta "jun chi aamej.

40 A'b'an k'e reetal, na'b'al li toch'olal ke'xk'ul; a'b'anan neke'xxaqab' rib' chi kaw sa' li "ach'ab'aak li kirach'ab'eb' wi' li Dios; ut tz'aqal k'ee'k'ookeb' xch'ool chixk'oxlankil li Qaawa' lix Dios chi wulaj wulaj; relik chi yaal, tz'aqal k'ee'k'ookeb' xch'ool chixpaab'ankil lix k'uub'anb'il aatin, ut lix raqb'a-aatin, ut lix taqlahom chi rajlal; ut kaw xpaab'aaleb' sa' li profetel aatin chirix li k'a'ru toj taachalq.

41 Ut anajwan, at was wiitz'in Moroni raarookat inb'aan, li Qaawa' qaDios, li kixtoj qix ut kixk'e li qach'ab'ankil, chatxk'uula taxaq junelik chiru; relik chi yaal, ut chi'usilanq taxaq re li tenamit a'in, toj reetal naq laa'at tat-usaaq sa' reechaninkil chixjunil li ke'xmaq' chaq chiqu laj Lamanita, li kiwan chaq re qatenq'ankil. Ut anajwan, k'e reetal, ninchoy inhu. Laa'in aj Helaman, ralal laj Alma.

CH'OL 59

Laj Moroni naxpatz' re laj Pahoran naq tixk'e xkawilal lix teep laj Helaman—Eb' laj Lamanita neke'xchap li tenamit Nefihah—Laj Moroni naxpatz' rik'in xjolomil li tenamit. Wana 62 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN kik'ulman sa' xlaje xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' chaq laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi, chirix naq laj Moroni kixk'ul ut ki'ilok ru lix "hu laj Helaman, kichal xsahil xch'ool chi numtajenaq xb'aan xkawilal, relik chi yaal, xb'aan li usaak q'axal nim kixk'ul chaq laj Helaman, sa' xchab'aleb' li ch'och' a'an li ke'sache' chaq.

2 Relik chi yaal, ut kixk'e chi nawmank re chixjunil lix tenamit, sa' chixjunil li ch'och' sa' xsutam sa' li jun raqal a'an li wan wi', re te'saho'q ajwi' xch'ool.

3 Ut kik'ulman naq tikto kixtaqla jun li "hu rik'in laj ^bPahoran, ut kixtz'aama naq tixtaqla xch'utub'ankileb' li winq re xk'eeb'al xkawilal laj Helaman, malaj eb' lix teep aj pleet laj Helaman, re naq moko taach'a'ajko'q ta chiru xk'uulankil xwankil sa' xb'een li jun raqal li ch'och' a'an li ki'usilaak chixk'ulb'al wi'chik rik'in nimla sachb'a-ch'oolej.

4 Ut kik'ulman naq chirix naq laj Moroni kixtaqla li hu a'in sa' li ch'och' Tzarahemla, ki'ok wi'chik chixk'uub'ankil jun na'leb' re taaruuq chixk'ulb'al li jun ch'ol chik chi eechanihom ut tenamit li ke'xmaq' chaq laj Lamanita chiruheb'.

5 Ut naq yoo laj Moroni chi jo'kan chixkawresinkil rib' chi xik sa' xb'eeneb' laj Lamanita re xpleetinkileb', k'ehomaq reetal, kik'ulman naq eb' li wankeb' aran

Nefihah, li ke'ch'utub'aak chaq sa' li tenamit Moroni ut li tenamit Lehi ut li tenamit Morianton, ke'pleetiik xb'aaneb' laj Lamanita.

6 Relik chi yaal, eb' ajwi' li ke'mine' chaq ru chi eelelik chaq sa' li ch'och' Manti, ut sa' li ch'och' sa' xsutam, ke'nume' chaq junpak'al ut ke'xjunaji rib' rik'ineb' laj Lamanita sa' li jun raqal chi ch'och' a'in.

7 Ut chi jo'kan rik'in naq numtadenaq rajlankileb', relik chi yaal, ut yookeb' chixk'ulb'al xkawilaleb' chi wulaj wulaj, chi taqlanb'il xb'aan laj Ammoron, ke'chal sa' xb'eeneb' li wankeb' chaq Nefihah, ut ke'ok chixkamsinkileb' rik'in jun li kamsink q'axal nim.

8 Ut k'a'jo' xk'ihaleb' lix teepeb' aj pleet, jo'kan naq ki'aje' chiru li jun ch'ol chik reheb' li wankeb' chaq Nefihah naq te'eeleliq chiruheb'; ut ke'chal ajwi' ut ke'xjunaji rib' rik'in lix teep aj pleet laj Moroni.

9 Ut anajwan, jo' laj Moroni kixk'oxla naq te'wanq winq te'taqlamanq sa' li tenamit Nefihah, re xtenq'ankileb' li wankeb' aran chixk'uulankil xwankil sa' xb'een li tenamit a'an, ut jo' naxnaw naq q'axal wi'chik naru xkolb'al li tenamit re ink'a' taat'ane'q sa' ruq'eb' laj Lamanita, chiru xmaq'b'al wi'chik chiruheb', a'an kixk'oxla naq moko taach'a'ajko'q ta chiruheb' xk'uulankil xwankil sa' xb'een li tenamit a'an.

10 Jo'kan naq kixk'uula chixjunil lix teep re xk'uulankil xwankil sa'

xb'eeneb' li jar na'ajej a'an li kixchap wi' chaq chik.

11 Ut anajwan, naq kiril laj Moroni naq chapb'il li tenamit Nefihah kiraho' xch'ool chi numtadenaq, ut ki'ok chi wiib'ank xch'ool, xmaak xmaa'usilaleb' li tenamit, ma ink'a' ajwi' tana' te't'ane'q sa' ruq'eb' li ras riitz'ineb'.

12 Anajwan jo'ka'in kiwan rik'ineb' chixjunil lix b'eenil aj taqlanel. Ke'wiib'an xch'ool, ut ke'sach ajwi' xch'ool xmaak xmaa'usilaleb' li tenamit, ut a'in xb'aan naq ke'ru laj Lamanita chi numtaak sa' xb'eeneb'.

13 Ut kik'ulman naq laj Moroni kichal xjosq'il rik'in xjolomil li tenamit, xb'aan naq "ink'a' neke'xk'oxla li ach'ab'aak wan wi' lix tenamiteb'.

CH'OL 60

Laj Moroni naxwech' laj Pahoran chirix naq lix jolomil tenamit ink'a' naxtenq'ahab' li teep aj pleet—Li Qaawa' naxkanab' chi kamsiik li tiikeb' xch'ool—Eb' laj Nefita tento te'roksi chixjunil lix wankileb' ut li k'a'ru reheb' re xkolb'al rib' chiruheb' li xik' neke'iloc reheb'—Laj Moroni naxyeechi'i xpleetinkil xjolomil li tenamit wi ink'a' te'xtaqla xtenq'ankil lix teep aj pleet. Wan na 62 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT kik'ulman naq kitz'iib'ak wi'chik rik'in laj jolominel re li

ch'och', a'an laj Pahoran, ut a'in li aatin kixtz'iib'a, kixye: K'ehomaq reetal, ninb'eresi lin hu re laj Pahoran, sa' li tenamit Tzarahemla, li wan choq' "xb'eenil aj raqol aatin ut aj jolominel sa' xb'een li ch'och', ut reheb' ajwi' chixjunil li sik'bibleb' ru xb'aan li tenamit a'in re xjolominkil ut xb'eresinkil li na'uxman sa' li pleet a'in.

2 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, wan k'aruhaq li tinye reheb' re xjibt'aleb'; xb'aan naq k'ehomaq reetal, laa'ex ajwi' nekenaw naq xaqab'anb'ilex re xch'utub'ankileb' li winq, ut xkawresinkileb' rik'in yok'leb' ch'iich', ut rik'in k'onk'ookil ch'iich', ut li k'iila paay chi k'anjeleb'aal re pleet, li jar raqal wan, ut xtaqlankileb' sa' xb'eeneb' laj Lamanita, sa' b'araq chi na'ajej te'ok wi' sa' li qach'och'.

3 Anajwan ut k'ehomaq reetal, ninye eere naq laa'in, ut jo'kan ajwi' eb' lin winq, ut jo'kan ajwi' laj Helaman ut eb' lix winq, kiquak'ul rahilal chi numtajenaq nim xrahil; relik chi yaal, li tz'okaak, chaqieel ut tawaak, ut li k'iila paay chi ch'a'ajkilal, li jar raqal wan.

4 A'b'an k'ehomaq reetal, wi ta ka'ajwi' a'in li rahilal kiquanumsi ink'a' raj taqawech'i rix, chi moko raj toowech'oq.

5 A'b'an k'ehomaq reetal, yo'on li kamsiik wanjenaq sa' xyanq li qatenamit; relik chi yaal, mileb' li ke't'ane' xb'aan li yok'leb' ch'iich', ut jalan wi' raj ke'xk'ul wi ta laa'ex ketaqla reheb' li qateep

aj pleet tz'aqal xmetz'eweb' ut li k'a'ru kitenq'an raj reheb'. Relik chi yaal, maak'a'jo' naq kekanab' qak'oxlankil.

6 Anajwan ut k'ehomaq reetal, taqaj raj xnawb'al xyaalalil li kanab'ank a'in q'axal nim; relik chi yaal, naqaj xnawb'al xyaalalil naq wankex chi maak'a' nekek'oxla.

7 Ma naru tab'i' nekek'oxla chunlaak sa' xb'een lee k'ojarib'aal chi warjenaq eek'a'uxl, naq eb' li xik' neke'ilok eere yookeb' chixjek'in-kil li k'anjel re kamsink chesutam? Relik chi yaal, naq yookeb' chixkamsinkil k'iila mil reheb' lee ras eeriitz'in—

8 Relik chi yaal, eb' ajwi' li ke'ilok eere re xkolb'aleb' rix, relik chi yaal, kexxk'eheb' b'ar wi' kexru raj chixk'eeb'al xtenq'ankileb'; relik chi yaal, kexru raj chixtaqlankil li teep aj pleet reheb', re raj xk'eeb'aleb' xkawilal, ut xkolb'al raj k'iila mil reheb' chiru t'ane'k xb'aan li yok'leb' ch'iich'.

9 A'ut k'ehomaq reetal, moko chixjunil ta a'in—keram chiruheb' li k'a'ru eere li kik'anjelak raj reheb', jo'kan naq k'iheb' li ke'pleetik ut ke'hoye' xkik'el lix yu'ameb' xb'aan x'anchalil li rajomeb' choq' re lix chaab'ilal li tenamit a'in; relik chi yaal, ut a'in ke'xb'aanu naq "oso'keb' re xb'aan tz'okaak, rik'in naq k'a'jo' naq kekanab' xk'oxlankileb'.

10 Ut anajwan, ex was wii-tz'in raarookex inb'aan—xb'aan naq raarookex naq tento raj texwanq; relik chi yaal, ut tento raj

kereek'asi eerib' chi yalb'il wi-chik eeq'e choq' re lix chaab'ilal ut li ach'ab'aak wan wi' li tenamit a'in; a'b'an k'ehomaq reetal, kekanab' xk'oxlankileb', jo'kan naq lix kik'eleb' k'iila mil te'chalq sa' xb'een eejolom re taa'eeqajumanq; relik chi yaal, xb'aan naq nawb'il chiru li Dios chixjunil li relajihomeb', ut li rahilal ke'xk'ul—

11 K'ehomaq reetal, ma naru tab'i' nekek'oxla naq texruuq chi chunlaak sa' xb'eeneb' lee k'ojarib'aal, ut xb'aan xnumtajenaqil xchaab'ilal li Dios maak'a' teeb'aanu ut texkol raj? K'ehomaq reetal, wi xek'oxla a'in maak'a' xyaalal lee k'oxlahom.

12 Ma "nekek'oxla tab'i' naq, rik'in naq k'a'jo' xk'ihaleb' lee ras eeriitz'in li xe'kamsiik, a'an xmaak xmaa'usilaleb'? Ninye eere, wi xek'oxla a'in maak'a' xyaalal lee k'oxlahom; xb'aan naq ninye eere, wankeb' naab'al li ke'tane' rik'in li yok'leb' ch'iich', ut k'ehomaq reetal, a'an wan choq' eejitb'al;

13 Xb'aan naq li Qaawa' naxkanab' chi kamsiik li "tiik xch'ool re naq taaruq chi chalk lix tiik ruhil na'leb' ut lix raqb'a-aatin sa' xb'eeneb' laj maak; jo'kan ut, maak'a' xyaalal naq teek'oxla naq sachenageb' li tiikeb' xch'ool rik'in naq kamsinb'ileb'; k'ehomaq b'an reetal, eb' a'an neke'ok sa' lix hilob'aal li Qaawa' lix Dios.

14 Anajwan ut k'ehomaq reetal, ninye eere, ninxuwa chi

numtajenaq naq taachalq lix raqb'a-aatin li Dios sa' xb'een li tenamit a'in, xb'aan xnumtajik lix q'emaleb', relik chi yaal, lix q'emaleb' lix jolomil li qatenamit, rik'in naq numtajenaq naq ke'xkanab' xk'oxlankileb' li ras riitz'ineb', relik chi yaal, eb' ajwi' li ke'kamsiik.

15 Xb'aan naq wi ta ink'a' kiwan li "maa'usilal li kitikla xb'een wa sa' qajolomil, kooru raj chixramb'aleb' li xik' neke'ilok qe re naq maajun wankilal raj ke'xtaw sa' qab'een.

16 Relik chi yaal, wi ta ink'a' kiwan li "pleet li kitikla sa' qayanq laa'o; relik chi yaal, wi ta ink'a' ke'wan li ^brey aj winq a'an, li ke'tikib'ank re xnimal li hoyok kik' sa' qayanq; relik chi yaal, sa' li kutan yooko wi' chi wech'ink chiqib'il qib', wi ta kiqajunaji b'an li qamezt'ew jo' kiqab'aanu chaq junxil; relik chi yaal, wi ta ink'a' raj ke'rataw li rey aj winq a'an wankilal ut awa'b'ejil sa' qab'een; wi ta ke'wan b'an chi xaqxookeb' xch'ool sa' li na'leb' chirix li ach'ab'aak wanko wi', ut qe'xjunaji raj rib' qik'in, ut xkoheb' raj chixpleetinkileb' li xik' neke'ilok qe, ut ink'a' b'an ke'xchap xyok'leb' ch'iich' chiqu, li kiwan wi' xnimal li hoyok kik' sa' qayanq laa'o; relik chi yaal, wi ta koowulak chixpleetinkileb' rik'in xmetz'ew li Qaawa', kiqajek'iheb' raj li xik' neke'ilok qe, xb'aan naq kib'aanuman raj, jo' chanru xtz'aqlojik ru li raatin a'an.

17 A'b'an k'ehomaq reetal, anajwan yookeb' laj Lamanita chi chalk sa' qab'een, chireechaninkileb' li qach'och', ut yookeb' chixkamsinkil li qatenamit rik'in li yok'leb' ch'iich', relik chi yaal, li qixqilal ut li qakok'al, ut yookeb' ajwi' chixk'amb'aleb' choq' preex, ut chixk'eeb'aleb' chixnumsinkil li k'iila paay chi ch'a'ajkilal, ut a'in xb'aan xnimal lix maa'usilaleb' li ani yookeb' chixsik'bal wankilal ut awa'b'eijil, relik chi yaal, a'aneb' ajwi' li rey aj winq a'an.

18 A'ut k'a'ut naq naab'al tinye chirix li na'leb' a'in? Xb'aan naq ink'a' naqanaw ma ink'a' yookex ajwi' laa'ex chixsik'bal li wankilal. Ink'a' naqanaw ma maawa'ex laa'ex aj pleetinel re lee tenamit.

19 Malaj ut ma xekanab' qak'oxlankil xmaak naq wanke sa' xyi li qatenamit ut sutsuukex xb'aan li wank sa' xyaalalil, xb'aan wi' ink'a' nekekanab' chi taqlaak li tzakemq qe, ut winq ajwi' re xk'eeb'al xkawilaleb' li qateep aj pleet?

20 Ma xsach sa' eech'ool lix taqlahom li Qaawa' lee Dios? Relik chi yaal, ma xsach sa' eech'ool lix preexileb' li qayuwa'? Ma xsach sa' eech'ool li k'iila sut kookole' wi' chaq sa' ruq'eb' li xik' neke'iloq qe?

21 Malaj ut ma nekek'oxla naq li Dios toj toxkol, naq chunchuuko sa' xb'een qak'ojariab'al ut ink'a' nokok'anjelak rik'in li k'a'ru xk'e chaq li Qaawa' choq' qe?

22 Relik chi yaal, ma texchunlaaq sa' q'emalil naq sutsuukex

xb'aaneb' li mil, relik chi yaal, ut li lajetq mil li wankeb' ajwi' sa' q'emalil, naq wankeb' k'iila mil sa' lee sutam sa' xnuv'aal li ch'och' li yookeb' chi t'ane'k xb'aan li yok'leb' ch'iich', relik chi yaal, toch'enaqeb' ut yoo chi elk xkik'eleb'?

23 Ma nekek'oxla tab'i' naq li Dios texril chi maak'a' eemaak naq nekexchunla ut nekeril li k'a'aq re ru a'in? K'ehomaq reetal, ninye eere ink'a'. Anajwan nawaj raj naq chijultiko'q eere naq li Dios kixye naq tento xb'een wa taach'ajob'resimanq "xsa' li k'uleb'aal, ut chirix a'an taach'ajob'resiq ajwirix li k'uleb'aal.

24 Ut anajwan, wi ink'a' nekejal eek'a'uxl chirix li k'a'ru xeb'aanu, ut ink'a' nekex'ok chi wakliik ut chixyalb'al eeqe, ut ink'a' neketaqtaqla tzakemq ut eb' li winq qik'in, ut rik'in ajwi' laj Helaman, re taaruq chixtenq'ankil li jar raqal re qach'och' li kixk'ul wi'chik, re ajwi' taaruq taqachap wi'chik li rela' li qeechanihom sa' li na'ajej a'in, k'ehomaq reetal, taa'ajmanq ru naq ink'a' chik taqayal qu rik'ineb' laj Lamanita toj reetal naq xqach'ajob'resi xb'een wa lix sa' li qak'uleb'aal, relik chi yaal, a'an xjolomil li qatenamit.

25 Ut wi ink'a' nekek'e li ninye sa' inhu, ut ink'a' nekex'el chaq ut nekek'ut chiwu tz'aqal "xmu-siq' li ach'ab'aaq, ut ink'a' nekeyal eeqe chixnimankil xmetz'ew ut xk'eeb'al xkawileb' li qateep aj pleet, ut chixk'eeb'al reheb' tzakemq re xtenq'ankileb', k'ehomaq

reetal, tinkanab' jun raqal reheb' lin ach'ab'anb'il winq re xk'uulan-kil qawankil sa' xb'een li jun raqal a'in re li qach'och', ut tinkanab' lix metz'ew ut li rosob'tesihom li Dios sa' xb'eeneb', re naq maajun chik chi wankilal taaruq chi k'anjelak sa' xb'eeneb'—

26 Ut a'in xb'aan xnumtajenaqil xpaab'aaleb', ut lix kuyumeb' sa' li rahilal neke'xnumsi—

27 Ut tinalq eerik'in, ut wi wan ani sa' eeyanq li narahok re li ach'ab'aak, relik chi yaal, wi wan yal ta jun miin raqal li ach'ab'aak li toj nakana, k'ehomaq reetal, tinwaklesi li pleetinkib' sa' eeyanq, toj reetal ajwi' naq eb' li te'ajoj re xmaq'b'al li wankilal ut li awa'b'ejil te'kanaaq chi oso'jenaq.

28 Relik chi yaal, k'ehomaq reetal, ink'a' ninxuwa lee wankilal chi moko lee awa'b'ejil; a'an b'an lin "Dios li ninxuwa; ut xb'aan xtaqlahom a'an naq ninchap inyok'leb' ch'iich' re xkolb'al rix lix na'leb' intenamit, ut xb'aan lee maa'usilal laa'ex naq kiqanumsi xanimal li sachk a'in.

29 K'ehomaq reetal, xtaq xq'e-hil, relik chi yaal, xnach'ok chaq li hoonal anajwan, naq wi ink'a' nekewaklesi eerib' re xkolb'al rix lee tenamit ut lee kok'al, li "yok'leb' ch'iich' re li raqb'a-aatin wan chi taqsinb'il sa' eeb'een; relik chi yaal, ut taat'ane'q sa' eeb'een ut texrula'ani toj reetal naq tetsache'q chi junajwa.

30 K'ehomaq reetal, nawoyb'eni

inteng'ankil eeb'aan; ut wi ink'a' nekexk'anjelak re qatenq'ankil, k'ehomaq reetal, chalk we eerik'in, sa' ajwi' li ch'och' Tzarahemla, ut texinsak' rik'in li yok'leb' ch'iich', re naq ink'a' chik taaruq taawanq eewankil chixramb'al lix k'iijik li tenamit a'in sa' li na'leb' chirix li ach'ab'aak wanko wi'.

31 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li Qaawa' ink'a' tixkanab' naq taawanq eeyu'am ut taanimanq eemetz'ew sa' lee maa'usilal re xsachb'al lix tenamit tiik xch'ool.

32 K'ehomaq reetal, ma naru tab'i' neke'oxla naq li Qaawa' tixkol eeyu'am laa'ex ut taachalq rik'in raqb'a-aatin sa' xb'eeneb' laj Lamanita, naq a'an xna'leb'eb' lix yuwa'eb' li xk'ehok re xkaqal lix ch'ooleb' a'an, relik chi yaal, ut nimanb'il a'an xb'aaneb' li xe'risi chaq rib' qik'in, a'b'an lee maa'usilal laa'ex nachal xb'aan naq nekera xk'ulb'al eeloq'alil ut li jo'maajo'il k'a'aq re ru re li ruchich'och'?

33 Nekenaw naq nekeq'et lix taqlahom li Dios, ut nekenaw naq nekeyeq'i rub'el eeroq. K'ehomaq reetal, li Qaawa' naxye we: Wi eb' li kexaqab' choq' eejolominel ink'a' neke'xjal xk'a'uxl chirix xmaakeb' ut xmaa'usilaleb', tetsix chixpleetinkileb'.

34 Ut anajwan k'ehomaq reetal, laa'in, aj Moroni, elajinb'ilin, jo'chanru li sumwank li kink'uub' re xpaab'ankil lix taqlahom lin Dios; jo'kan naq nawaj raj naq texwanq chi letzlo rik'in li raatin

li Dios, ut teeseeb'a eerib' chixtaq-lankil we xkomon li k'a'ru eere ut lee winq, ut jo'kan ajwi' re laj Helaman.

35 Ut k'ehomaq reetal, wi ink'a' nekeb'aanu a'in tinseeb'a wib' chi chalk eerik'in, xb'aan naq k'ehomaq reetal, li Dios ink'a' tixkanab' naq too'osoq rik'in tz'okaak; jo'kan naq tixk'e qe xkomon lee tza-kemq, us ta tento taawanq rik'in li yok'leb' ch'iich'. Anajwan ilomaq naq teetz'aqob'resi ru li raatin li Dios.

36 K'ehomaq reetal, laa'in aj Moroni, lix b'eenil aj taqlanel eere. "Moko ninsik' ta li wankilal, ninsik' b'an xt'anb'al. Moko ninsik' ta nimob'resiik wu xb'aan li ruchich'och', lix loq'al b'an inDios ninsik', ut li ach'ab'aak ut li chaab'ilal re lin tenamit. Ut jo'ka'in ninchoy inhu.

CH'OL 61

Laj Pahoran naxye re laj Moroni resil li pleetink-ib' ut li po'resink ch'oo-lejil rik'in xjolomil li tenamit—Eb' li rey aj winq neke'xchap Tzarahemla ut neke'wan sa' aatin rik'ineb' laj Lamanita—Laj Pahoran naxtz'aama xtenq'ankil re xpleetinkileb' laj po'resinel ch'oolej. Wan na 62 chihab' ma nayo'la li Kristo.

K'EHOMAQ reetal, kik'ulman anajwan naq moko najt ta chik chirix naq laj Moroni kixtaqla lix

hu rik'in li xb'eenil aj jolominel, kixk'ul jun xhu laj "Pahoran, li xb'eenil aj jolominel. A'in ut li aatin kixk'ul:

2 Laa'in, aj Pahoran, xb'eenilin aj jolominel re li ch'och' a'in, nintaqla li aatin a'in re laj Moroni, li xb'eenil aj taqlanel sa' xb'een li teep aj pleet. K'e reetal, ninye aawe, at Moroni, naq moko nasa-ho' ta inch'ool rik'in xnimal "aach'a'ajkilal, relik chi yaal, naraho' inch'ool rik'in.

3 A'b'an k'e reetal, wankeb' li neke'saho' xch'ool rik'in lee ch'a'ajkilal, relik chi yaal, toj reetal naq ke'wakli sa' po'resink ch'oolej wik'in laa'in, jo' ajwi' xkomoneb' lin tenamit li "ach'ab'anb'il winqeb', relik chi yaal, ut q'axal k'ihheb' li ke'wakli chaq.

4 Ut a'aneb' li ke'sik'ok chaq xmaq'b'al chiwu li raqleb'aal aatin li ke'tikib'ank re li nimla maa'usilal a'in; xb'aan naq maak'a'jo' li sahil aatin ke'roksi, ut ke'xjalb'ehi xch'ooleb' naab'al li tenamit, xb'aan wi' taachalq rahil ch'a'ajkilal sa' qayanq; ut ke'xram li k'a'ru kiqataqla raj, ut ke'xka'ch'inob'resiheb' xch'ool li qa-ach'ab'anb'il winq, re naq ink'a' ke'chal eerik'in.

5 Ut k'e reetal, kine'ralinasi chaq chiruheb', ut kin'eelelik sa' li ch'och' Gideon, wochb'een jo' k'ihaleb' li winq li kinru chixk'amb'al chiwix.

6 Ut k'e reetal, kintaqla xjek'in-kil jun aatin chiru li jun raqal chi

36a Tz. ut S. 121:39–42.

61 1a Alma 50:39–40.

2a Alma 60:3–9.

3a Alma 51:6–7.

ch'och' a'in, ut k'e reetal, wulaj wulaj yookeb' chixmolankil rib' qik'in, chixchap'al xk'anjeleb'aal re pleet, re xkolb'al lix tenamiteb' ut li "ach'ab'aak wankeb' wi', ut re reeqajunkil li ra kiquak'ul.

7 Ut chalenaqeb' qik'in, jo'kan naq eb' li xe'wakli sa' po'resink ch'oolej qik'in wankeb' chi ram-b'il, jo'kan naq nokohe'xxuwa ut maak'a'eb' xch'ool chi elk re qapleetinkil.

8 Eb' a'an ak reechanihomeb' li ch'och', malaj li tenamit, Tzarahemla; ke'xxaqab' jun rey sa' xb'eeneb', ut a'an xtz'iib'ak re lix reye'b' laj Lamanita, sa' li ki'ok wi' sa' aatin rik'in; ut sa' li sum-aatin a'an, xye naq a'an tix'kuula xwankil sa' xb'een li tenamit Tzarahemla, ut rik'in li k'uulank wankil a'an, naxk'oxla naq te'ruuq laj Lamanita chi numtaak sa' xb'een rela' li ch'och', ut a'an taak'ojob'aaq choq' rey sa' xb'een li tenamit a'in naq te'numtaaq laj Lamanita sa' xb'eeneb'.

9 Ut anajwan, sa' laa hu kinaajit, a'b'an maak'a' naxye a'an; moko yoo ta injosq'il, nasaho' b'an inch'ool rik'in xnimal ru aach'ool. Laa'in, aj Pahoran, moko ninsik' ta wankilal, ka'ajwi' re kanaak sa' inraqleb'aal aatin re naq tinruuq chixk'uulankil li k'aru xk'ulub'eb' ut li ach'ab'aak wankeb' wi' lin tenamit. Li waam xaqxo chi kaw sa' li ach'ab'aak a'an li "korach'ab' wi' li Dios.

10 Anajwan ut k'e reetal, taqaram li maa'usilal toj reetal ajwi' li hoyok kik'. Ink'a' raj taqahoy xkik'eleb' laj Lamanita wi ta te'kanaaq sa' tz'aqal xch'och'eb' a'an.

11 Ink'a' raj taqahoy xkik'eleb' li qas qiitz'in wi ta ink'a' te'wakliiq sa' po'resink ch'oolej ut te'xtaqsi li yok'leb' ch'iich' chiqu.

12 Taqak'e raj qib' rub'el li iiqleb' re moosil wi ta jo'kan ajb'il ru rik'in xtiikal ru lix na'leb' li Dios, malaj ut wi ta a'an toxtaqala chixb'aanunkil chi jo'kan.

13 A'b'an k'e reetal, moko no-koxtaqala ta naq taqak'e qib' rub'el xwankil li xik' neke'ilok qe, naq "taqakanab' b'an qib' chiru a'an, ut a'an toxkol.

14 Jo'kan ut, at was wiitz'in Moroni raarookat inb'aan, chiqaram li ink'a' us, ut k'aruhaq li ink'a' us li moko naru ta chiqu xramb'al rik'in li qaatin, relik chi yaal, jo' li po'resink ch'oolej ut li jachokib', "chiqaram rik'in li qayok'leb' ch'iich', re taaruq taakanaaq qik'in li ach'ab'aak wanko wi', re taaruq taasaho'q qach'ool sa' li nimla usilal naq wan li qa-iglees, ut sa' lix na'leb' laj Tojol qix ut li qaDios.

15 Jo'kan ut, seeb'a aawib' chi chalk wik'in aawochb'een junjung reheb' laa winq, ut kanab' li jun ch'ol chik chi taqlanb'il xb'aan laj Lehi ut laj Teankum; k'e reheb' a'an wankilal re xb'eresinkil

li pleet sa' li jun raqal chi ch'och' a'an, jo' chanru lix "Musiq' li Dios, a'an ajwi' li musiq'ej re ach'ab'aak li wank rik'ineb'.

16 K'e reetal, kintaqla reheb' b'ayaq li k'aru taak'anjelaq reheb', re naq ink'a' te'oso'q toj reetal naq texruuq chi chalk wik'in.

17 Ch'utub' jo' nimal xkawil li teep li naru chawu sa' laa b'eenik toj arin, ut taqaseeb'a qib' chi xik chixpleetinkileb' li ke'risi chaq rib', rik'in lix metz'ew li qaDios jo' chanru li paab'aal li wan qik'in.

18 Ut laa'o taqeechani li tenamit Tzarahemla, re taqataw chik li tzakemq re xtaqlankil re laj Lehi ut laj Teankum; relik chi yaal, tooxik chixpleetinkileb' rik'in xmetz'ew li Qaawa', ut taqak'e xraqik li nimla maa'usilal a'in.

19 Ut anajwan, at Moroni, nasaho' inch'ool rik'in xk'ulb'al aahu, xb'aan naq kiwan ka'ch'inaq ink'a'uxl chirix k'aru tento taqab'aanu, ma tiik ta choq' qe xik chixpleetinkileb' li gas qiitz'in.

20 A'b'an laa'at xaye, wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl li Qaawa' katxtaqla naq tatxik chixpleetinkileb'.

21 Chawil naq "taak'e xkawileb' laj Lehi ut laj Teankum sa' li Qaawa'; ye reheb' naq me'xuwak, xb'aan naq li Dios tixkoleb', relik chi yaal, ut jo'kaneb' ajwi' chixjunileb' li neke'xxaqab' rib' chi kaw sa' li ach'ab'aak a'an li kirach'ab'eb' wi' li Dios. Ut anajwan ninchoy

lin hu rik'in li was wiitz'in raaro inb'aan, aj Moroni.

 CH'OL 62

Nab'EEK laj Moroni re xtenq'ankil laj Pahoran sa' li ch'och' Gideon—Eb' li rey aj winq li ink'a' neke'raj xkolb'al lix tenamiteb' neke'k'ehe'k chi kamk—Laj Pahoran rochb'een laj Moroni neke'xchap wi'chik Nefihah—Naab'al reheb' laj Lamanita neke'xjunaji rib' rik'in lix tenamit laj Ammon—Laj Teankum naxkamsi laj Ammoran ut nakamsiik ajwi'—Eb' laj Lamanita neke'alinasiiik chaq sa' li ch'och', ut naxaqab'aman li tuqtuukilal—Laj Helaman nasutq'i sa' xk'anjel li paab'aal ut naxwaklesi li Iglees. Wan na 62–57 chihab' ma nayo'la li Kristo.

ANAJWAN ut kik'ulman naq chirix naq kixk'ul laj Moroni li hu a'in kichal xkawil xch'ool, ut kinujak rik'in sahil ch'oolejil q'axal nim xb'aan naq xaqxo xch'ool laj Pahoran, naq maawa' jun "aj pleetinel re li ach'ab'aak wan wi' ut lix chaab'ilal lix tenamit.

2 A'b'an kiraho' ajwi' xch'ool chi numtajenaq xb'aan xmaa'usilaleb' li ani ke'alinasink chaq re laj Pahoran sa' li raqleb'aal aatin; relik ut chi yaal, xb'aaneb' li ke'po'resink chaq xch'ool chirix lix tenamiteb' jo' ajwi' chirix lix Dios.

3 Ut kik'ulman naq laj Moroni kixk'am chirix ka'ch'in xk'ihaleb'

li winq, jo' chanru rajom laj Pahoran, ut kixk'e laj Lehi ut laj Teankum chi taqlank sa' xb'een rela' lix teep aj pleet, ut kixchap xb'e sa' xjaya' li ch'och' Gideon.

4 Ut kixtaqsi li "xaqxookil eetalil re ^bach'ab'aak sa' yalaq b'ar chi na'ajej ki'ok wi', ut kixk'ul jo' nimal li teep kiru sa' chixjunil lix b'eenik toj sa' li ch'och' Gideon.

5 Ut kik'ulman naq mileb' li ke'xmola rib' rik'in li eetalil kixtaqsi, ut ke'xchap xyok'leb' ch'iich' re xkolb'al rix li ach'ab'aak wankeb' wi', re naq ink'a' te'ok chi moosil.

6 Ut chi jo'kan, chirix naq laj Moroni kixch'utub' jo' k'ihal li winq kiru chiru sa' chixjunil lix b'eenik, kiwulak sa' li ch'och' Gideon, ut naq kixjunaji lix teep rik'in xteep laj Pahoran, q'axal kaweb' ke'kana, jo'kan naq kaweb' wi'chik chiruheb' lix winq laj Pajus, a'an "xreyeb' laj isihom rib' a'an li ke'alinasink chaq reheb' li ^bach'ab'anb'il winq sa' li ch'och' Tzarahemla ut ke'reechani chaq li ch'och'.

7 Ut kik'ulman naq laj Moroni ut laj Pahoran xkoheb' taq'a rochb'eeneb' lix teep aj pleet sa' li ch'och' Tzarahemla, ut xkoheb' chixpleetinkil li tenamit, ut ke'xk'ul rib' rik'ineb' lix winq laj Pajus, jo'kan naq ke'ok sa' pleet.

8 Ut k'ehomaq reetal, kikamsiik laj Pajus, ut eb' lix winq

ke'chape' jo' preex, ut laj Pahoran kik'ojob'aak wi'chik sa' xraqleb'aal aatin.

9 Ut eb' lix winq laj Pajus ke'tz'ile' rix sa' raqleb' aatin, jo' chanru li chaq'rab', ut jo'kaneb' ajwi' li rey aj winq a'an li ke'chape' chaq ut ke'tz'ape' chaq sa' tz'alam, ut kitaqlaman "xkamsinkileb' jo' chanru li chaq'rab'; relik chi yaal, eb' li winq a'an re laj Pajus ut li rey aj winq a'an, li ani ink'a' ke'ajok re xchapb'al li k'anjeleb'aal re pleet sa' xkolb'al rix lix tenamiteb', li ke'pleetink b'an re, ke'k'eh' chi kamk.

10 Ut chi jo'kan kiwan chi aajel ru naq taapaab'amanq li chaq'rab' a'in chi tz'aqal tz'aqal re xkolb'al rix lix tenamiteb'; relik chi yaal, ut ani natawe' chixtz'eqtaanankil li ach'ab'aak wan wi', sa' junpaat nataqlaman xkamsinkil jo' chanru li chaq'rab'.

11 Ut chi jo'kan kiraqe' li xlaje xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi; ut laj Moroni ut laj Pahoran ak ke'xk'ojob' wi'chik li tuqtuukilal sa' li ch'och' Tzarahemla, sa' xyanq lix tenamiteb' a'an, chirix xk'eeb'al li kamk sa' xb'een chixjunileb' li moko xaqxookeb' ta chixpaab'ankil li na'leb' chirix li ach'a'b'aak.

12 Ut kik'ulman naq sa' xtiklajik li xjunlaju xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa'

4a Alma 46:12–13, 36.
K'UTUL RAQAL: Eetalil taqsinb'il.
b K'UTUL RAQAL:

Ach'ab'aak.
6a Alma 61:4–8.
b Alma 51:5–7.
9a K'UTUL RAQAL:

Teneb'anb'il
kamsiik.

xb'een lix tenamit laj Nefi, laj Moroni tikto kixtaqla naq taataqlamanq li k'a'aq re ru taak'anjelaq, ut jo'kan ajwi' taataqlamanq re laj Helaman jun teep aj pleet waqib' mil chi winq xnimal, re xtenq'ankil sa' xkolb'al rix li jun raqal chi ch'och' a'an.

13 Ut kixtaqla ajwi' naq jun teep aj pleet waqib' mil chi winq xnimal, rochb'een tz'aqal li tzakemq, te'taq'laaq rik'in lix teep aj pleet laj Lehi ut laj Teankum. Ut kik'ulman naq kib'aanuman a'in re xk'eeb'al xkawil li ch'och' chiruheb' laj Lamanita.

14 Ut kik'ulman naq laj Moroni ut laj Pahoran, chirix xkanab'ankil jun nimla ch'uut chi winq sa' li ch'och' Tzarahemla, ke'xchap xb'eheb' rochb'een jun nimla ch'uut chi winq sa' xjajal li ch'och' Nefihah, chi k'ee'ookeb' xch'ool chi numtaak sa' xb'eeneb' laj Lamanita sa' li tenamit a'an.

15 Ut naq yookeb' chi b'eeek sa' xjajal li ch'och', kik'ulman naq ke'xchap jun nimla ch'uut chi winq xkomoneb' laj Lamanita, ut ke'xkamsi naab'al reheb', ut ke'xchap li k'aru k'amb'il xb'aaneb' ut lix k'anjeleb'aal re pleet.

16 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'xchapeb', ke'xteneb'eb' chi ok sa' jun sumwank naq moko te'xchap ta chik li k'anjeleb'aal re pleet chiruheb' laj Nefita.

17 Ut chirix naq ke'ok sa' li sumwank a'in ke'xtaq'laheb' chi wank rik'in lix tenamit laj Ammon, ut a'aneb' na kaahib' mil rajlankileb' li ink'a' ke'kamsiik.

18 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'xtaq'laheb' aran ke'xchap wi'chik xb'e sa' xjajal li ch'och' Nefihah. Ut kik'ulman naq chirix naq ke'wulak sa' li ch'och' Nefihah, ke'xyiib' xmuheb'aal t'ikr sa' li helhookil ch'och' aran Nefihah, li nach' wan rik'in li tenamit Nefihah.

19 Anajwan laj Moroni kiraj naq eb' laj Lamanita te'chalq chixpleetinkileb', chiru li helhookil ch'och'; a'b'an eb' laj Lamanita, rik'in naq ak neke'xnaw chirix lix kawileb' xch'ool q'axal nim, ut neke'ril xnimal li rajlankileb', jo'kan naq moko ke'wan ta xch'ool chi elk re xpleetinkileb', jo'kan naq ink'a' ke'chal chi pleetik sa' li kutan a'an.

20 Ut naq ki'ok q'o'jyin, laj Moroni xko'o chiru raak'ab'il li q'o'jyin, ut kiwulak sa' xb'een li xaqxookil tz'ak re xk'eeb'al reetal sa' muqmu k'aru raqal re li tenamit k'o'jk'ookeb' wi' laj Lamanita rik'in lix teep aj pleet.

21 Ut kik'ulman naq wankeb' sa' releb' saq'e, chixk'atq li okeb'aal, ut warjenaqeb' chixjunileb'. Anajwan ut kisutq'i laj Moroni rik'in lix teep aj pleet, ut kixtaqla naq te'xseeb'a rib' chixk'uub'ankil li kawil k'aam ut li eeb', re te'kub'siiq chaq sa' xb'een li xaqxookil tz'ak sa' xjunpak'alil li tz'ak.

22 Ut kik'ulman naq laj Moroni kixtaqla naq eb' lix winq toxeb'eeq ut te'taqe'q sa' xb'een li xaqxookil tz'ak, ut te'xkub'si rib' sa' li jun raqal a'an re li tenamit; relik

chi yaal, sa' rokeb' saq'e, b'ar wi' moko k'ojk'ookeb' ta laj Lamanita rik'ineb' lix teep aj pleet.

23 Ut kik'ulman naq chixjunileb' ke'xkub'si rib' sa' li tenamit chi q'eq, rik'ineb' lix kawil k'aam ut lix eeb'; chi jo'kan, naq kisaqew chixjunileb' wankeb' sa' xyanq xtz'akil li tenamit.

24 Anajwan ut, naq ke'aj ru laj Lamanita ut ke'ril naq wankeb' lix teep aj pleet laj Moroni sa' xyanq li xaqxookil tz'ak, ke'chal xxiw chi numtajenaq, jo'kan naq ke'eelelik chiru li okeb'aal.

25 Ut anajwan naq kiril laj Moroni naq yookeb' chi eelelik chiru, kixtaqla naq toxeb'eeq lix winq chixpleetinkileb', ut ke'xkamsi naab'al ut naab'al chik ke'xsutirix, ut ke'xchapeb' choq' preex, ut li jun ch'ol chik reheb' ke'eelelik sa' li ch'och' Moroni, li wan sa'eb' li nub'aal chire li palaw.

26 Chi jo'kan laj Moroni ut laj Pahoran ke'reechani li tenamit Nefihah chi maajun aamej kisach; ut wankeb' naab'al reheb' laj Lamanita li ke'kamsiik.

27 Anajwan kik'ulman naq naab'al reheb' laj Lamanita li preexeb' ke'raj xjunajinkil rib' rik'in lix "tenamit laj Ammon ut wank choq' ach'ab'anb'il tenamit.

28 Ut kik'ulman naq jo' k'ihal li ke'raj, reheb' a'an kik'eeman jo' chanru li rajomeb'.

29 Chi jo'kan, chixjunileb' li preex xkomoneb' laj Lamanita ke'xjunaji rib' rik'in lix tenamit laj Ammon, ut ke'ok chi k'anjelak

chi numtajenaq, re xk'anjelankil li ch'och', re xk'iresinkil li k'iila paay chi iyaj nak'uxman, ut li ketomq ut teep chi xul, li jar paay wan; ut chi jo'kan ki'isiik chaq jun li nimla iiq sa' xb'eeneb' laj Nefita; relik chi yaal, kik'ulman naq ke'isiik chaq sa' xb'eeneb' chixjunil li preex xkomoneb' laj Lamanita.

30 Anajwan kik'ulman naq laj Moroni, chirix naq kireechani li tenamit Nefihah, chirix xchapb'al k'iila preex, li kika'ch'inob'resink re lix teep' aj pleet laj Lamanita chi numtajenaq, ut chirix xk'ulb'al wi'chik naab'al xkomoneb' laj Nefita li ke'chape' chaq choq' preex, li kixk'e xkawilal lix teep aj pleet laj Moroni chi numtajenaq, jo'kan naq laj Moroni ki'el chaq sa' li ch'och' Nefihah toj sa' li ch'och' Lehi.

31 Ut naq ke'ril laj Lamanita naq chalk re laj Moroni sa' xb'eeneb', kik'ulman naq ke'xuwak wi'chik ut ke'eelelik chiru lix teep aj pleet laj Moroni.

32 Ut kik'ulman naq laj Moroni ut lix teep aj pleet ke'xtaaqeh'eb' sa' li junjunq chi tenamit, toj reetal naq ke'k'ule' xb'aan laj Lehi ut laj Teankum; ut ke'eelelik laj Lamanita chiru laj Lehi ut laj Teankum, toj taq'a sa'eb' li nub'aal chixk'atq li palaw, toj reetal naq ke'wulak sa' li ch'och' Moroni.

33 Ut ch'utub'anb'ileb' chixjunileb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita, jo'kan naq wankeb' sa' junaj chi molam sa' li ch'och' Moroni. Anajwan laj Ammoron,

xreyeb' laj Lamanita, wan ajwi' rik'ineb'.

34 Ut kik'ulman naq laj Moroni ut laj Lehi ut laj Teankum ke'x-k'ojob' rib' rochb'eeneb' lix teep aj pleet chixsutam lix nub'aal li ch'och' Moroni, jo'kan naq eb' laj Lamanita sutsuukeb' rix sa'eb' li nub'aal chire li yamyookil ch'och' sa' xtz'e li saq'e, ut sa'eb' li nub'aal chire li yamyookil ch'och' sa' re-leb' saq'e.

35 Ut chi jo'kan ke'xk'ojob' lix teepeb' chiru q'ojyin. Xb'aan naq k'ehomaq reetal, eb' laj Nefita ut jo'kaneb' ajwi' laj Lamanita lub-luukeb' xb'aan xnajtil li b'eeq; jo'kan naq maajun pleetik ke'x-k'oxla xb'aanunkil chi q'eq, ka'aj b'an wi' laj Teankum; xb'aan naq a'an numtajenaq xjosq'il rik'in laj Ammoron, jo'kan naq jo' nax-k'oxla a'an, "xmaak laj Ammoron, ut laj Amalikiah li ras, naq ke'-wan chaq sa' li pleet a'in li nim ut najt kiwan chaq rik'ineb' laj Lamanita, ut xb'aan a'an wanjenaq chaq xnimal li pleetik ut li hoyok kik', relik chi yaal, ut xnimal li we'ej.

36 Ut kik'ulman naq laj Teankum sa' xjosq'il xko'o b'ar k'ojk'ookeb' wi' xteepeb' laj Lamanita, ut kixkub'si rib' chirix lix xaqxookil tz'ak li tenamit. Ut xko'o rik'in jun k'aam, sa' li junjunq chi na'ajej, toj reetal naq kixtaw li rey, ut "kixkut rik'in jun li jutz'juukil che', li kik'ob'ok re chixk'atq li raam. A'b'an k'ehomaq reetal, li rey kirajsiheb' ru lix moos chi maji'

nakam, jo'kan naq ke'xtaaq laj Teankum, ut ke'xkamsi.

37 Anajwan naq ke'xnaw laj Lehi ut laj Moroni naq kame-naq laj Teankum, kik'ulman naq ke'raho' xch'ool chi numtajenaq; xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an chaq jun winq li kipleetik chaq chi kaw xch'ool choq' re lix tenamit, relik chi yaal, li tz'aqal naxra li ach'ab'aak, ut kixnumsi chaq xnaab'alil li ch'a'ajkilal li numtajenaq xrahil. A'b'an k'ehomaq reetal, ak kamenaq, ut xikenaq sa' li b'e naxik wi' chixjunil li ruchich'och'.

38 Anajwan kik'ulman naq laj Moroni koxb'eeq sa' li kutan jun chik, ut kichal sa' xb'eeneb' laj Lamanita, jo'kan kaq ke'xkamsiheb' rik'in nimla kamsink; ut ke'ralinasiheb' chaq sa' li ch'och'; ut eb' a'an ke'eelelik, jo'kan naq ink'a' chik ke'sutq'i chixpleetinkileb' laj Nefita sa' li kutan a'an.

39 Ut chi jo'kan kiraq'e' li xjun-laju xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi; ut chi jo'kan wanjenaq chaq li pleet, ut li hoyok kik', ut li we'ej, ut li ch'a'ajkilal sa' xyanqeb', chiru xnumik k'iila chihab'.

40 Ut wanjenaq li kamsink, ut li wech'ok-ib', ut li jachok-ib', ut li k'iila paay chi maa'usilal sa' xyanq lix tenamit laj Nefi; a'b'anan choq' reheb' "li tiikeb' xch'ool, relik chi yaal, xb'aan xtijeb' li tiikeb' xch'ool, ke'kole' xyu'am.

41 A'b'an k'ehomaq reetal, rik'in

naq q'axal nim xnajtil li pleet ke'-wan wi' laj Nefita ut laj Lamanita naab'al ke'kana chi kawujenaq, xb'aan naq q'axal nim xnajtil li pleet; ut naab'al li ke'q'uno' raameb' xb'aaneb' "xch'a'ajkilal, jo'-kan naq ke'xtuulanob'resi rib' chiru li Dios, toj sa' xchamal li tuulanil ch'oolej.

42 Ut kik'ulman naq chirix naq laj Moroni kixk'e chaq xkawil li jar raqal chi ch'och' a'an li k'utk'u chiruheb' laj Lamanita, toj reetal naq tz'aqal xkawileb', kisutq'i sa' li tenamit Tzarahemla, ut jo'kan ajwi' laj Helaman kisutq'i sa' xna'aj li reechanihom; ut kikana wi'chik li tuqtuukilal chi xaqab'anb'il sa' xyanq lix tenamit laj Nefi.

43 Ut laj Moroni kixq'axtesi li taqlank sa' xb'eeneb' lix teep aj pleet, sa' ruq' li ralar, aj Moroni-hah xk'ab'a'; ut kisutq'i sa' tz'aqal li rochoch re tixnumsi rela' lix kultan sa' tuqtuukilal.

44 Ut laj Pahoran kisutq'i sa' xraqleb'aal aatin; ut laj Helaman kixk'ul wi'chik sa' xb'een xjultikankil li raatin li Dios chiru li tenamit; xb'aan naq xmaak xk'ihaleb' li pleet ut li wech'ok-ib' ki'ajman chik ru naq taa'uxq wi'chik li tuqub'ank sa' li iglees.

45 Jo'kan ut, xko'o laj Helaman ut eb' lix komon, ut ke'xch'olob' li raatin li Dios rik'in nimla wankilal toj reetal naq naab'al li tenamit "ke'q'unb'esiik xch'ool chirix lix maa'usilaleb', ut rik'in a'an ke'xjal xk'a'uxl chirix lix maakeb' ut

ke'kub'e xha' choq' re li Qaawa' lix Dios.

46 Ut kik'ulman naq ke'xxaqab' wi'chik lix iglees li Dios, chiru chixjunil li ch'och'.

47 Relik chi yaal, ut ki'ux li tuqub'ank chirix li chaq'rab'. Ut ke'sik'e' ru lix "raqol aatin, ut li xb'eenileb' aj raqol aatin reheb'.

48 Ut ke'ok wi'chik lix tenamit laj Nefi chi "usaak sa' li ch'och', ut ke'ok chi k'ihank ut chi kawuk wi'chik xmetz'eweb' chi numtjenaq sa' li ch'och'. Ut ke'ok chi b'ihomo'k chi numtjenaq.

49 A'b'anan rik'in xb'ihomaleb', ut xnimaleb' xmetz'ew, ut li usaak ke'xk'ul, moko ke'xtaqsi ta rib' sa' xq'etq'etileb' li ru; chi moko timileb' chixk'oxlankil li Qaawa' lix Dios; ke'xtuulanob'resi b'an rib' chi numtjenaq chiru.

50 Relik chi yaal, kijultiko' reheb' chanru xnimal ru li k'a'aq re ru kixb'aanu chaq li Qaawa' choq' reheb', naq kixkoleb' chaq chiru li kamk, ut chiru li b'ak'leb', ut chiru tz'alam, ut chiru li k'iila paay chi ch'a'ajkilal, ut kixkoleb' chaq sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok reheb'.

51 Ut ke'tijok chiru li Qaawa' lix Dios chi rajlal, jo'kan naq li Qaawa' kirosob'tesiheb', jo' chanru li raatin, jo'kan naq ke'kawu xmetz'ew ut ke'usa sa' li ch'och'.

52 Ut kik'ulman naq kib'aanuman chixjunil li k'a'aq re ru a'in. Ut kikam laj Helaman, sa' ro'laju xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj

raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

CH'OL 63

Laj Xiblon ut moqon laj Helaman nareechani li santil tz'iib'anb'il esil —Naab'aleb' aj Nefita neke'xik sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saq'e—Laj Hagot naxyiib'eb' li ninqi jukub', li neke'xik chiru li palaw sa' rokeb' saq'e—Laj Moronihah naxq'axeb' ru laj Lamanita sa' pleet. Wan na 56–52 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman sa' xtiklajik li xwaqlaju xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi, naq laj "Xiblon kireechani li ^bk'a'aq re ru loq' li q'axtesinb'il chaq re laj Helaman xb'aan laj Alma.

2 Ut a'an jun winq tiik xna'leb', ut nab'eeek chi tiik chiru li Dios; ut kixk'e xch'ool chixb'aanunkil li chaab'il rajlal, re xpaab'ankil lix taqlahom li Qaawa' lix Dios; ut jo'kan ajwi' kixb'aanu li riitz'in.

3 Ut kik'ulman naq kikam ajwi' laj Moroni. Ut chi jo'kan kiraqe' li xwaqlaju xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin.

4 Ut kik'ulman naq sa' li xwuqlaju xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, kiwan jun nimla ch'uut chi winq, oob' mil rik'in kaahib' cient ajwi' rajlan-kileb', rochb'eeneb' li rixaqil ut ralal xk'ajoleb', li ke'el chaq sa'

li ch'och' Tzarahemla toj sa' li ch'och' li wan sa' "xjajal lix nim li saq'e.

5 Ut kik'ulman naq laj Hagot, rik'in naq a'an jun winq q'axal k'ee'ko xk'a'uxl chirix li na'leb', jo'kan naq xko'o ut kixyiib' jun li jukub' numtajenaq nim choq' re, sa' xnub'aal li ch'och' Naab'alil, chixk'atq li ch'och' Sachenaqil, ut kixtaqla chiru li palaw li wan sa' rokeb' saq'e, chixk'atq li "ru'uj chi ch'och' ka'ch'in ru li naxik sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saq'e.

6 Ut k'ehomaq reetal, wankeb' naab'al xkomoneb' laj Nefita li ke'ok chi sa' ut xkoheb', chi wan rik'ineb' naab'al li taak'anjelaq reheb', jo' ajwi' naab'al li ixq ut li kok'al; ut ke'xchap xb'e sa' xjajal lix nim li saq'e. Ut chi jo'kan kiraqe' li xwuqlaju xka'k'aal chihab'.

7 Ut sa' li xwaqxaqlaju xka'k'aal chihab', li winq a'in kixyiib' jalaneb' chik li jukub'. Ut kisutqi' ajwi' li xb'een jukub', ut naab'al chik li tenamit ke'ok chi sa', ut ke'xk'am ajwi' naab'al li taak'anjelaq reheb', ut xkoheb' wi'chik re te'xik sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saq'e.

8 Ut kik'ulman naq maajo'qe chik ke'ab'iman resil. Ut naqak'oxla naq ke'ok chi ha' sa' xchamal li palaw. Ut kik'ulman naq jun chik jukub' xko'o ajwi', ut b'ar xko'o a'an ink'a' naqanaw.

9 Ut kik'ulman naq ke'wan naab'al li tenamit li xkoheb' sa' li

ch'och' sa' "xjajal lix nim li saq'e. Ut chi jo'kan kiraqe' li xwaqxaq-laju xka'k'aal chihab'.

10 Ut kik'ulman sa' li xb'eelajaju xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, kikam ajwi' laj Xiblon, ut laj Korianton ak xikenaq sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saq'e sa' jun jukub', re xk'amb'al li k'aru taak'anjelaq reheb' li tenamit li ak xkoheb' chaq sa' li ch'och' a'an.

11 Jo'kan naq ki'aje' ru chiru laj Xiblon naq tixq'axtesi li k'a'aq re ru a'an li loq', rub'elaj xkamik, re li "ralal laj Helaman, a'an aj Helaman xk'ab'a, k'ab'a'ineb'il jo' chanru xk'ab'a' lix yuwa'.

12 K'ehomaq reetal anajwan, chixjunil li k'aru "tz'iib'anb'il li eechaninb'il xb'aan laj Helaman kitz'iib'aman ut kitaqlaman sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq chiru chixjunil li ch'och', ka'aj b'an wi' naq ink'a' kitaqlaman li jar raqal kixtaqla laj Alma naq b'in-k'a' taaxik.

13 A'b'anan kiteneb'aman

xk'uulankil xloq'al li k'a'aq re ru a'an, ut "kinumsiik chaq xb'aan li jun tasal tenamit re li jun tasal chik; jo'kan naq sa' li chihab' a'in, kiq'axtesiman re laj Helaman, rub'elaj xkamik laj Xiblon.

14 Ut kik'ulman ajwi' sa' li chihab' a'in naq wankeb' junjung li ke'risi chaq rib' li xikenaqeb' rik'ineb' laj Lamanita, ut eb' a'an ke'eek'asiik wi'chik xjosq'il chirixeb' laj Nefita.

15 Ut jo'kan ajwi' sa' li chihab' ajwi' a'in ke'kub'e chaq rochb'een jun teep aj pleet nim rajlankileb' re xpleetinkil lix tenamit laj "Moronihah, malaj re xpleetinkil lix teep aj pleet laj Moronihah, sa' li ke'q'axe' wi' ru ut ke'sutq'isiik wi'chik chirix sa' tz'aqal lix ch'och'eb', ut naab'al li sachk ke'xk'ul.

16 Ut chi jo'kan kiraqe' li xb'eelajaju xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

17 Ut chi jo'kan kiraqe' resil laj Alma, ut laj Helaman li ralal, jo' ajwi' laj Xiblon, a'an li ralal.

LIX HU LAJ HELAMAN

Jun esilal chirixeb' laj Nefita. Lix pleeteb', ut li wech'ok-ib', ut li jachok-ib' sa' xyanqeb'. Ut jo'kan ajwi' li profetil aatin re naab'al li santil profet, rub'elaj xk'ulunik li Kristo, jo' chanru li esil kixtz'iib'a laj Helaman, a'an ralal laj Helaman, ut jo' chanru ajwi' li esil ke'xtz'iib'a li ralal, toj reetal lix k'ulunik li Kristo. Ut jo'kan ajwi' neke'jale' xch'ool

9a Hel. 3:11–12.

11a Chi'ilmanq li
aatin sa' xtiklajik lix

hu laj Helaman.

12a Alma 18:36.

b Alma 37:27–32.

13a Alma 37:4.

15a Alma 62:43.

naab'al reheb' laj Lamanita. Jun esil chirix lix jalajikeb' xch'ool. Jun esil chirix lix tiikilaleb' laj Lamanita, ut lix maa'usilaleb' ut xtz'eqb'eetalileb' laj Nefita, jo' chanru li esil tz'iib'anb'il xb'aan laj Helaman ut eb' li ralal, toj sa' xk'ulunik li Kristo, a'an lix hu laj Helaman yeeb'il re, ut xkomon chik li aatin.

CH'OL 1

Na'ok laj Pahoran alalb'ej choq' xb'eenil aj raqol aatin, ut nakamsiik xb'aan laj Kixkumen—Laj Pakumeni na'ok sa' li raqleb'aal aatin—Laj Koriantumr naxjolomiheb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita, naxchap Tzarahemla, ut naxkamsi laj Pakumeni—Laj Moronihah naxq'axeb' ru laj Lamanita ut naxchap wi'chik Tzarahemla, ut nakamsiik laj Koriantumr. Wan na 52-50 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT anajwan k'ehomaq reetal, kik'ulman sa' xtiklajik li xka'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi, ki'ok chi wank jun li nimla ch'a'ajkilal sa' xyanq lix tenamiteb' laj Nefita.

2 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, ak kikam laj "Pahoran, ut xike-naq sa' li b'e naxik wi' chixjunil li ruchich'och'; jo'kan naq ki'ok chi wank jun li nimla wech'ok-ib' chirix ani taak'uluq re li raqleb'aal aatin sa' xyanqeb' li as iitz'ineb'ej, li ralaleb' laj Pahoran.

3 Anajwan a'ineb' xk'ab'a' li ke'x-yal ru re xk'ulb'al li raqleb'aal aatin, ut xb'aan wi' ke'xwech' rib' li tenamit: laj Pahoran, laj Paanji, ut laj Pakumeni.

4 Anajwan maawa'eb' a'in chixjunileb' li ralal laj Pahoran (xb'aan naq k'iehb'), a'b'an a'ineb' li ke'x-yal ru re xk'ulb'al li raqleb'aal aatin; jo'kan naq ke'kana li tenamit chi jachjo ru sa' oxib' jachal.

5 A'b'anan kik'ulman naq laj Pahoran kixaqab'aak xb'aan "xyaab' xkux li tenamit re taawanq choq' xb'eenil aj raqol aatin ut aj jolominel sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

6 Ut kik'ulman naq laj Pakumeni, naq kiril naq ink'a' kiru chixtawb'al li raqleb'aal aatin, a'an kixjunaji rib' rik'in xyaab' xkux li tenamit.

7 A'b'an k'ehomaq reetal, laj Paanji, ut li jun raqal chi tenamit li ke'ajok re naq taawanq a'an choq' xjolomineleb', kichal xjosq'il chi numtajenaq; jo'kan naq ok raj re chixq'unb'esinkil xch'ooleb' li winq a'an chi wakliik sa' po'resink ch'oolej rik'ineb' li ras riitz'ineb'.

8 Ut naq ok raj re chixb'aanunkil a'in, k'ehomaq reetal, kik'ulman naq kichape', ut kiraqe' aatin chirix jo' chanru xyaab' xkux li tenamit, ut kiteneb'aak li kamk sa' xb'een; xb'aan naq kixwaklesi chaq rib' sa' li po'resink ch'oolej, ut kixsik' xsachb'al li "ach'ab'aak wankeb' wi' li tenamit.

9 Anajwan naq eb' li winq a'an li ke'ajok re naq taawanq choq' xjolomineleb' ke'ril naq teneb'anb'il li kamk sa' xb'een, chi jo'kan ke'josq'o', ut k'ehomaq reetal, ke'x-taqla jun aj Kixkumen xk'ab'a', toj sa' lix raqleb'aal aatin laj Pahoran, ut kixkamsi laj Pahoran naq chunchu sa' xb'een li raqleb'aal aatin.

10 Ut a'an kitaaqeek xb'aaneb' lix moos laj Pahoran; a'b'an k'ehomaq reetal, q'axal sa' junpaat reelelik chaq laj Kixkumen, jo'kan naq maajun winq kiru chixtawb'al.

11 Ut a'an xko'o rik'ineb' li ke'taqlan chaq re, ut ke'ok chixjunileb' sa' jun sumwank, relik chi yaal, ke'xxaqab' aatin sa' xk'ab'a' laj Yib'ahom reheb' li maak'a' roso'jik, naq maajun winq taayehe'q re xb'aaneb' naq laj Kixkumen kixkamsink chaq re laj Pahoran.

12 Jo'kan naq laj Kixkumen moko kinawe' ta ru sa' xyanq lix tenamit laj Nefi, xb'aan naq jaljo ru rilob'aal sa' li kutan naq kixkamsi laj Pahoran. Ut laj Kixkumen ut lix molam, li ke'ok sa' sumwank rochb'een, ke'xjek'i rib' sa' xyanq li tenamit, jo'kan naq moko chixjunil ta ke'ru ta chi tawe'k; a'ut jo' k'ihaleb' li ke'tawe' kiteneb'aak li "kamk sa' xb'eeneb'.

13 Ut anajwan k'ehomaq reetal, kixaqab'aak laj Pakumeni, jo'chanru xyaab'eb' xkux li tenamit, re taawanq choq' aj raqol aatin ut aj jolominel sa' xb'een

li tenamit, re taa'awa'b'ejinq sa' xna'aj laj Pahoran li ras; ut kiwan jo'chanru xk'ulub'. Ut chixjunil a'in kib'aanuman sa' xka'kaal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, ut kiwan xraqik a'an.

14 Ut kik'ulman sa' li xb'een roxkaal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, naq eb' laj Lamanita ke'xch'utub' chaq jun teep chi winq maak'a' rajlankileb', ut ke'xkawresiheb' rik'in yok'leb' ch'iich', ut rik'in k'onk'ookil ch'iich', ut rik'in tzimaj, ut rik'in roq tzimaj, ut rik'in xramb'al jolomej, ut rik'in xramb'al ru ch'oolej, ut rik'in li k'iila paay chi ramleb', li jar raqal wan.

15 Ut ke'kub'e chaq wi'chik re te'ruuq chi ok sa' pleet rik'ineb' laj Nefita. Ut jolominb'ileb' xb'aan jun winq aj Koriantumr xk'ab'a', ut a'an ralal xk'ajol laj Tzarahemla; ut risihom chaq rib' sa' xyanqeb' laj Nefita; ut a'an jun winq nim ut kaw xmetz'ew.

16 Jo'kan naq lix reyeb' laj Lamanita, aj Tubalot xk'ab'a', ralal laj "Ammoron, kixk'oxla naq laj Koriantumr, rik'in naq a'an jun winq kaw xmetz'ew, taaruuq chi xaqliik chiruheb' laj Nefita, rik'in xnimal xmetz'ew ut rik'in ajwi' xnimal xna'leb', jo'kan naq rik'in xtaqlankil aran, a'an tixtaw xwan-kil sa' xb'eeneb' laj Nefita—

17 Jo'kan naq kireek'asiheb' chi josq'o'k, ut kixch'utub'eb' lix teep aj pleet, ut kixxaqab' laj Koriantumr re taawanq choq'

xjolomineleb', ut kixtaqla naq te'b'eeq taq'a sa' li ch'och' Tzarahemla re xpleetinkileb' laj Nefita.

18 Ut kik'ulman naq sa' xk'ab'a' xnimal li wech'ok-ib' ut xnimal li ch'ajkilal sa' xjolomil li tenamit, naq moko tz'aqaleb' ta laj k'aak'al-enel ke'xkanab' sa' li ch'och' Tzarahemla; xb'aan naq sa' xch'oolleb' a'an naq eb' laj Lamanita maak'a'aqeb' xch'ool chi ok sa' xyi li ch'och' re xpleetinkil li xnimal ru tenamit Tzarahemla.

19 A'b'anan kik'ulman naq laj Koriantumr koxb'eeq sa' xjolomil lix k'iila teep, ut kichal sa' xb'eeneb' li wankeb' sa' li tenamit a'an, ut q'axal nim xseeb'al lix b'eenikeb', jo'kan naq moko tz'aqal ta li hoonal choq' reheb' laj Nefita re xch'utub'ankileb' lix teep aj pleet.

20 Jo'kan naq laj Koriantumr kixt'aneb' laj k'aak'al-enel chire rokeb'aal li tenamit, ut koxo'b'eeq sa' li tenamit rochb'een chixjunil lix teep aj pleet, ut ke'xkamsi chixjunqaleb' li ke'pleetink reheb', jo'kan naq ke'reechani chixjunil li tenamit.

21 Ut kik'ulman naq laj Pakumeni, li kiwan choq' xb'eenil aj raqol aatin, ki'eelelik chiru laj Koriantumr, toj chire xtz'akil li tenamit. Ut kik'ulman naq laj Koriantumr koxsak' chiru li xaq-xookil tz'ak, jo'kan naq kikam. Ut chi jo'kan kiraqe' xkutan laj Pakumeni.

22 Anajwan ut, naq kiril laj Koriantumr naq ak xreechanihom li

tenamit Tzarahemla, ut kiril naq ke'eelelik chaq laj Nefita chiru-heb', ut kamsinb'ileb', ut chapb'ileb', ut tz'apb'ileb' sa' tz'alam, ut naq ak xreechani li na'ajej q'axal kaw sa' chixjunil li ch'och', kichal xkawil xch'ool, jo'kan naq xik raj re chixpleetinkil chixjunil li ch'och'.

23 Anajwan ut moko kikana ta sa' li ch'och' Tzarahemla; koxb'eeq b'an rochb'een jun nimla teep aj pleet, toj sa' xjajal li tenamit Naab'alil; xb'aan naq k'eeek'o xch'ool chi xik ut chixteeb'al xb'erik'in yok'leb' ch'iich', re taaruuq chireechaninkil li jar raqal chi ch'och' sa' xnim li saq'e.

24 Ut xb'aan naq kixk'oxla naq lix nimaleb' xmetz'ew wan sa' xyi li ch'och', chi jo'kan koxb'eeq, ut ink'a' kixk'e xhoonaleb' re te'xch'utub' rib', ka'ajwi' sa'eb' li kok' ch'uut; ut chi jo'ka'in ke't'ane' sa' xb'eeneb' ut ke'xt'aneb' chi ch'och'.

25 A'b'an k'ehomaq reetal, lix b'eenik laj Koriantumr chiru xyi li ch'och' kixk'e re laj Moronihah nimla wankilal sa' xb'eeneb', us ta k'a'jo' xnimal rajlankileb' laj Nefita li ke'kamsiik.

26 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, laj Moronihah kixk'oxla naq eb' laj Lamanita maak'a'aqeb' xch'ool chi chalk sa' xyi li ch'och', naq te'xpleeti b'an eb' li tenamit chixsutam sa'eb' li nub'aal jo' ke'xb'aanu chaq junxil; jo'kan naq laj Moronihah kixtaqla naq eb' lix kawil teep aj pleet te'xk'uula xwan-kil sa' xb'een li jar raqal a'an chi

ch'och' li wankeb' chixsutam sa'eb' li nub'aal.

27 A'ban k'ehomaq reetal, eb' laj Lamanita moko ke'xuwak ta jo' chanru li rajom; ke'ok b'an sa' xyi li ch'och', ut ke'xchap li jolomil tenamit, a'an li tenamit Tzarahemla, ut yookeb' chi b'eeek chiruheb' li jolomil raqal re li ch'och', ut chixkamsinkileb' li tenamit rik'in nimla kamsink, li winq jo' ajwi' li ixq ut kok'al, ut yookeb' chireechaninkil k'iila tenamit ut k'iila kawil na'ajej.

28 A'ut naq laj Moronihah kixk'e reetal a'in, tikto kixtaqla laj Lehi rochb'een jun teep aj pleet chirix xsutameb' re xramb'aleb' naq maji' neke'wulak sa' li ch'och' Naab'alil.

29 Ut jo'kan kixb'aanu, ut kixrameb' chi maji' neke'wulak sa' li ch'och' Naab'alil, ut ki'ok sa' pleet rik'ineb', jo'kan naq eb' a'an ke'ok chixsutq'isinkil rib' sa' xjayal li ch'och' Tzarahemla.

30 Ut kik'ulman naq laj Moronihah kixrameb' ru sa' xsutq'i-jikeb', ut ki'ok sa' pleet rik'ineb', jo'kan naq ki'ok choq' jun pleet nahoyman wi' li kik' chi numtadenaq; relik chi yaal, ke'kamsiik naab'al, ut sa' xyanq rajlankileb' li kamenaq kitawman ajwi' laj "Koriantumr.

31 Ut anajwan, k'ehomaq reetal, maab'ar ke'ru laj Lamanita chixsutq'isinkil rib', moko sa' xnim ta li saq'e chi moko sa' xtz'e, chi moko sa' releb' li saq'e chi moko

sa' rokeb'aal, xb'aan naq sutsuukeb' rix yalaq b'ar xb'aaneb' laj Nefita.

32 Ut chi jo'kan laj Koriantumr kixtiikisiheb' laj Lamanita sa' xyiheb' laj Nefita; jo'kan naq wankeb' rub'el xwankileb' laj Nefita, ut a'an ajwi' kikamsiik, ut eb' laj Lamanita ke'xq'axtesi rib' sa' ruq'eb' laj Nefita.

33 Ut kik'ulman naq laj Moronihah kireechani wi'chik li tenamit Tzarahemla, ut kixkanab' naq eb' laj Lamanita li ke'chape' chaq choq' preex te'elq chaq sa' li ch'och' sa' tuqtuukilal.

34 Ut chi jo'kan kiraqe' li xb'een roxk'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin.

CH'OL 2

Laj Helaman, ralal laj Helaman, na'ok choq' xb'eenil aj raqol aatin—Laj Gadianton naxjolomi lix molam laj Kixkumen—Lix moos laj Helaman naxkamsi laj Kixkumen, ut neke'eelelik lix molam laj Gadianton sa' li yamyookil ch'och'. Wan na 50–49 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman sa' li xkab' roxk'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, chirix naq laj Moronihah kixxaqab' wi'chik li tuqtuukilal reheb' laj Nefita rik'ineb' laj Lamanita, k'ehomaq reetal naq maa-jun kiwan re taa'ok sa' li raqleb'aal aatin; jo'kan naq ki'ok wi'chik chi

wank wech'ok-ib' sa' xyanq li tenamit chirix ani taa'ok sa' li raqleb'aal aatin.

2 Ut kik'ulman naq laj Helaman, a'an ralal laj Helaman, kixaqab'aak re taa'ok sa' li raqleb'aal aatin, xb'aan xyaab' xkux li tenamit.

3 A'b'an k'ehomaq reetal, laj "Kixkumen, li kikamsink chaq re laj Pahoran, ki'ok chiroyb'eninkil xsachb'al ajwi' laj Helaman; ut xaqab'anb'il xwankil xb'aan lix molam, li ke'ok chaq sa' jun sumwank naq maa'ani taanawoq re lix maa'usilal.

4 Xb'aan naq kiwan jun aj "Gadianton, li q'axal seeb' xna'leb' rik'in k'iila aatin, ut rik'in ajwi' xk'anjel, re xk'anjelankil li muqmuukil k'anjel re kamsink ut re maq'ok; jo'kan naq a'an ki'ok choq' aj jolominel re lix molam laj Kixkumen.

5 Jo'kan naq kixq'unb'esiheb' xch'ool, jo' ajwi' laj Kixkumen, naq wi te'xk'ojob' a'an sa' li raqleb'aal aatin, a'an tixk'e reheb' li wankeb' sa' lix molam naq te'keemanq sa' wankilal ut sa' awa'b'e-jil sa' xyanq li tenamit; jo'kan naq laj Kixkumen kixsik' xsachb'al laj Helaman.

6 Ut naq yoo chi xik sa' xjayal li raqleb'aal aatin re xsachb'al laj Helaman, k'ehomaq reetal, kik'ulman naq jun reheb' lix moos laj Helaman, rik'in naq a'an wanjenaq chaq aran chi q'eq, ut kixtaw chaq xnawom, chi jalb'il ru li rilob'aal,

chirix li k'uub'anb'il na'leb' li k'o-job'anb'il xb'aan li molam a'in re xsachb'al laj Helaman—

7 Ut kik'ulman naq kixk'ul laj Kixkumen, ut kixk'ut jun eetalil chiru; jo'kan naq laj Kixkumen kixk'e chixnaw k'a'ru li rajom, ut kiraj naq tixb'eresi a'an sa' li raqleb'aal aatin re taaruuq tixkamsi laj Helaman.

8 Ut chirix naq lix moos laj Helaman kixnaw chixjunil lix ch'ool laj Kixkumen, ut chan ru naq li rajom a'an kamsink, ut naq a'an rajomeb' chixjunil li wankeb' sa' lix molam kamsink, ut maq'ok, ut xk'ulb'al xwankileb' (a'an ut a'in lix "muqmuukil k'uub'anb'il na'leb'eb', ut lix molameb') lix moos laj Helaman kixye re laj Kixkumen: Yo'o aran sa' li raqleb'aal aatin.

9 Anajwan kisaho' xch'ool laj Kixkumen chi numtajenaq rik'in a'in, xb'aan naq kixk'oxla naq tixtaw lix k'oxlahom; a'b'an k'ehomaq reetal, lix moos laj Helaman, naq yookeb' chi xik sa' li raqleb'aal aatin, kixk'ob' laj Kixkumen toj chi raam, jo'kan naq kit'ane' chi kamaq chi ink'a' na'aaanak. Ut a'an xko'o sa' aanil ut kixye re laj Helaman chixjunil li k'a'aq re ru kiril chaq, ut kirab'i chaq, ut kixb'aanu chaq.

10 Ut kik'ulman naq laj Helaman koxtaqla xchapb'al li jun molam a'an chi aj maq'onel ut muqmuukil aj kamsinel, re naq

taataqlamanq xkamsinkileb' jo' chanru li chaq'rab'.

11 A'b'an k'ehomaq reetal, naq kixtaw laj Gadianton naq ink'a' kisutq'i laj Kixkumen, kixuwak maare anchal taasache'q; jo'kan naq kixtaqla naq lix molam te-xix chirix. Ut ke'eelelik chaq sa' li ch'och', chiru jun muqmuukil b'e, sa' li yamyookil ch'och'; ut chi jo'kan, naq laj Helaman kixtaqla xchapb'aleb' maab'ar ke'ru chi tawmank.

12 Ut moqon taayeemanq chik resil laj Gadianton a'in. Ut chi jo'kan kiraqe' li xkab' roxk'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

13 Ut k'ehomaq reetal, sa' xraqik li hu a'in teeril naq laj "Gadianton a'in kiwan choq' xsachikeb', relik chi yaal, ka'ch'in chik ma xb'aan a'an kisache' chixjunil lix tenamit laj Nefi.

14 K'ehomaq reetal, moko ninye ta xraqik lix hu laj Helaman, ninye b'an xraqik lix hu laj Nefi, li xwisi wi' chaq chixjunil li esilal xintz'iib'a.

CH'OL 3

Naab'al reheb' laj Nefita neke'q'axon sa' li ch'och' sa' xjayal lix nim li saqe'—Neke'xyiib' li kab'l rik'in chun ut neke'xtz'iib'a k'iila tz'iib'anb'il esil—Neke'xjal xch'ool chi lajetq mil ut neke'kub'e xha'—Li raatin li Dios naxk'ameb' li winq sa' li kolb'a-

ib'—Laj Nefi ralar laj Helaman na'ok sa' li raqleb'aal aatin. Wan na 49–39 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman sa' li rox roxk'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, maajun wech'ok-ib' kiwan sa' xyanq lix tenamit laj Nefi, ka'ajwi' b'ayaq li q'etq'etil li kiwan sa' li iglees, li kitikib'ank re b'ayaq li jachok-ib' sa' xyanq li tenamit, ut kituqub'aman li na'leb' a'in li ki'uxman naq yoo chi raqe'k li rox roxk'aal chihab'.

2 Ut maajun wech'ok-ib' kiwan sa' xyanq li tenamit sa' li xkaa roxk'aal chihab', chi moko kiwan naab'al li wech'ok-ib' sa' li ro' roxk'aal chihab'.

3 Ut kik'ulman sa' li xwaq roxk'aal, relik chi yaal, kiwan naab'al li wech'ok-ib' ut k'iila jachok-ib'; sa' li ke'wan wi' q'axal nim xk'ihaleb' li ke'el chaq sa' li ch'och' Tzarahemla, ut xkoheb' sa' li ch'och' "sa' xjayal lix nim li saqe' re reechaninkil li ch'och'.

4 Ut ke'b'eeek chi q'axal nim xnajtil, jo'kan naq ke'wulak wan wi' "ninqi ha' ut naab'al li nima'.

5 Relik chi yaal, ut ke'xjek'i ajwi' rib' sa' li jar raqal chi ch'och', sa'eb' li jar raqal b'ar wi' moko kicana ta chi sache'naq ut chi maa'k'a' xche'il, xb'aan xk'ihaleb' li ke'wan chaq aran, li junxil ke'eechanink chaq re li ch'och'.

6 Anajwan maajun raqal re li ch'och' sache'naq, ka'ajwi' naq maak'a' xche'il; a'b'an xb'aan

xnimal lix "sachlijikeb' li tenamit li ke'wan chaq junxil sa' li ch'och', b'sachenaq nayeeman re.

7 Ut yal b'ab'ay li che' wan chiru lix b'een li ch'och', a'b'anan rik'in a'an eb' li tenamit li xkoheb' aran ke'niman xseeb'al chi numtajenaq rik'in xk'anjelankil li chun, jo'kan naq ke'xyiib' li kab'l rik'in chun, sa' li ke'wan wi' rochoch.

8 Ut kik'ulman naq ke'k'ihan ut ke'jek'iman, ut ke'el chaq sa' li ch'och' sa' xjajal lix tz'e li saqe' toj sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saqe', ut ke'jek'iman toj reetal naq ke'ok chixnujob' resinkil chixjunil li ch'och', chalen sa' li palaw sa' xtz'e li saqe' toj sa' li palaw sa' xnim, chalen sa' li palaw sa' "rokeb' saqe' toj sa' li palaw sa' releb'aal.

9 Ut eb' li ani ke'wan sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saqe' ke'wan rochoch sa' muheb'aal t'ikr, ut sa' ochoch chun, ut ke'xkanab' jar xtoonali che' li namoq chaq chiru lix b'een li ch'och' naq taanimanq, re naq chirix xnumil li kutan taawanq xche'eb' re xyiib'ankil lix kab'leb', relik chi yaal, lix tenamiteb', ut lix santil ochocheb', ut lix ch'utleb'aaleb', ut lix santil muheb'aaleb', ut li k'iila paay lix kab'leb'.

10 Ut kik'ulman naq rik'in naq li che' q'axal ink'a' natawman sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saqe', ke'xtaqla naab'al chi "k'am'bil chiru ha'.

11 Ut chi jo'kan ke'xtenq'ahab' li

tenamit sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saqe' re te'ruuq chixyiib'ankil naab'al li tenamit, rik'in che' ut rik'in ajwi' chun.

12 Ut kik'ulman naq ke'wan naab'al reheb' lix "tenamit laj Ammon, aj Lamaniiteb' jo' ke'yo'la, li xkoheb' ajwi' sa' li ch'och' a'in.

13 Anajwan ut wan naab'al li esil tz'iib'amb'il chirix lix b'aanuhomeb' li tenamit a'in, xb'aan naab'al reheb' li tenamit a'in, li ch'olch'o ru ut q'axal nim ru, chirixeb' a'an.

14 A'ut k'ehomaq reetal, yal ta jun miin raqal lix b'aanuhomeb' li tenamit a'in, relik chi yaal, li esilal chirixeb' laj Lamanita ut chirixeb' laj Nefita, ut lix pleeteb', ut li wech'ok-ib', ut li jachok-ib' reheb', ut lix jultikahomeb', ut lix profettil aatineb', ut lix xikikeb' chiru ha', ut li yiib'ank jukub' xb'aaneb', ut li yiib'ank "santil ochoch ut ch'utleb'aal xb'aaneb', ut lix santil muheb'aaleb', ut lix tiikilaleb', ut lix maa'usilaleb', ut li kamsink, ut li maq'ok, ut li poqlenk xb'aaneb', ut li k'iila paay chi tz'eqb'eetalil ut ko'b'eetak yumb'eetak, ink'a' naru nak'ehe' xna'aj sa' li k'anjel a'in.

15 A'b'an k'ehomaq reetal, wan k'iila hu ut k'iila tz'iib'amb'il esil, li junjunq paay wan, ut lix k'ihaleb' a'an tz'iib'amb'il xb'aaneb' laj Nefita.

16 Ut "numsinb'ileb' chaq xb'aan li jun tasal tenamit re li jun tasal

6a Mos. 21:25-27.

b Alma 22:31.

8a Alma 22:27, 32.

10a Alma 63:5-8.

12a Alma 27:21-26.

14a 2 Ne. 5:16; Jak. 1:17;

3 Ne. 11:1.

16a 1 Ne. 5:16-19;

Alma 37:4.

chik xb'aaneb' laj Nefita, toj reetal ajwi' naq eb' a'an ke't'ane' sa' li q'etok aatin ut ke'kamsiik, ke'-poqleek, ut ke'yohe', ut ke'alina-siik, ut ke'kana chi kamsinb'il, ut ke'jek'iik chiru lix b'een li ch'och', ut ke'junajjik rik'ineb' laj Lamanita toj reetal naq^bmoko aj Nefita ta chik yeeb'il reheb', okenaqeb' b'an chi aj maakeb', ut xulo'jenaqeb', ut josq'eb', relik chi yaal, okenaqeb' choq' aj Lamanita.

17 Ut anajwan ninsutq'i wi'-chik sa' li esil ninye; jo'kan ut, li k'aru kinye kik'ulman chirix naq wanjenaq xnimal li wech'ok-ib', ut li choqink, ut li pleet, ut li jachok-ib', sa' xyanq lix tenamit laj Nefi.

18 Kiraqe' li xwaq roxk'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin,

19 Ut kik'ulman naq toj kiwan nimla wech'ok-ib' sa' li ch'och', relik chi yaal, sa' ajwi' li xwuq roxk'aal chihab', ut jo'kan ajwi' sa' li xwaqxaq roxk'aal.

20 A'b'anan laj Helaman kiwan sa' li raqleb'aal aatin rik'in tiik ruhil na'leb' ut juntaq'etalil; relik chi yaal, k'ee'k'o xch'ool chixpaa-b'ankil lix k'uub'انب'il aatin, ut lix raqb'a-aatin, ut lix taqlahom li Dios, ut kixb'aanu junelik li k'aru tiik sa' rilob'aal li Dios; ut kib'ee'k jo' chanru xb'e lix yuwa', jo'kan naq ki'usa sa' li ch'och'.

21 Ut kik'ulman naq ke'wan wiib' li ralal. Li asb'ej aj "Nefi

kixk'e choq' xk'ab'a', ut li iitz'in-b'ej aj ^bLehi choq' xk'ab'a'. Ut ke'ok chi nimank choq' re li Qaawa'.

22 Ut kik'ulman naq ki'ok chi ch'anaak li pleet ut li wech'ok-ib', chi b'ab'ay sa' xyanq lix tenamiteb' laj Nefita, naq yoo chi nach'ok xraqik li xwaqxaq roxk'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

23 Ut kik'ulman sa' li xb'ele roxk'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, kixaqab'aak li tuqtuukilal chi rajlal sa' li ch'och' chixjunil, ka'aj b'an wi' naq wankeb' li muqmuukil molam kixxaqab' chaq laj "Gadian-ton aj elq' sa'eb' li jar raqal chi ch'och' wan wi' xk'ihal li tenamit, ut sa' li kutan a'an moko nawb'ileb' ta xb'aaneb' li wankeb' sa' xjolomil li tenamit, jo'kan naq ink'a' ke'sache' chaq sa' li ch'och'.

24 Ut kik'ulman naq sa' li chihab' ajwi' a'an kiwan li usaak chi numtajenaq sa' li iglees, jo'kan naq wankeb' li ke'xjunaji rib' chi mil rik'in li iglees, ut ke'kub'e xha' choq' re li jalb'a-k'auxlej.

25 Ut k'a'jo' xnimal li usaak sa' li iglees, ut k'a'jo' xk'ihal li osob'te-sink li kihoye' sa' xb'een li tenamit, jo'kan naq eb' ajwi' li taqenaqil aj tij ut laj tzolonel ke'sach xch'ooleb' chi numtajenaq.

26 Ut kik'ulman naq ki'usa lix k'anjel li Qaawa', toj reetal naq ki'ux xkub'sinkileb' xha' ut

16b Alma 45:12-14.

21a K'UTUL RAQAL: Nefi, ralal laj Helaman.

b K'UTUL RAQAL: Lehi, aj k'amol aatin aj Nefita.

23a Hel. 2:4.

xjunajinkil rik'in lix iglees li Dios k'iila aamej, relik chi yaal, chi la-jetq mil.

27 Chi jo'kan naru naqil naq li Qaawa' naruxtaana ru chixjunil li ani, rik'in x'anchalil xch'ool, taa-patz'oq re lix santil k'ab'a'.

28 Relik chi yaal, chi jo'kan naqil naq li "rokeb'aal li choxa teeto chiru ^bchixjunil, chiruheb' ajwi' li ani te'paab'anq re lix k'ab'a' li Jesukristo, a'an li Ralal li Dios.

29 Relik chi yaal, naqil naq yalaq ani na'ajok re naru chixchap'al rib' chiru li "raatin li Dios, li ^byo'yo ut nim xwankil, li tixjach sa' xyi chixjunil lix seeb'al xb'alaq' ut lix ra'al ut lix k'oxlanb'il na'leb' laj tza, ut tixb'eresi li winq re li Kristo sa' jun li laatz' ut "ka'ch'in ruhil b'e chiru li ^djul a'an maak'a' roso'jik re rahilal, li k'uub'anb'il re xsub'b'aleb' laj maak—

30 Ut tixk'am li raameb', relik chi yaal, li aamej li ink'a' nakam, toj sa' "xnim uq' li Dios sa' li awa'b'e-jihom re choxa, re taachunlaaq rik'in laj Abraham, ut laj Isaak, ut rik'in laj Jakob, ut rik'in chixjunileb' li qasantil yuwa', re ink'a' chik taa'elq chaq.

31 Ut sa' li chihab' a'in kiwan rajlal li saho'k ch'oolej sa' li ch'och' Tzarahemla, ut sa'eb' chixjunil li na'ajej chixsutam, sa' chixjunil

ajwi' li ch'och' eechaninb'il xb'aa-neb' laj Nefita.

32 Ut kik'ulman naq kiwan tuq-tuukilal ut sahil ch'oolejil chi num-tajenaq sa' rela' li xb'ele roxk'aal chihab'; relik chi yaal, ut kiwan rajlal li tuqtuukilal ut nimla sahil ch'oolejil sa' li xlaje roxk'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin.

33 Ut sa' li xjunlaju roxk'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin kiwan ajwi' li tuqtuukilal, ka'ajwi' b'an naq li q'etq'etil kixtikib' ok sa' li iglees—ink'a' sa' lix iglees li Dios, sa' xch'ooleb' b'an li ani neke'xye rib' naq wankeb' sa' lix iglees li Dios—

34 Ut eb' a'an ke'taqsiik sa' li "q'etq'etil, toj reetal naq ke'xrahob'tesi naab'al li ras riitz'ineb'. Anajwan a'in jun nimla maa'usilal, ut xb'aan a'an li jun raqal re li tenamit li tuulaneb' xch'ool ke'xk'ul nimla rahob'tesiik, ut ke'b'eek chiru naab'al li ch'a'ajkilal.

35 A'b'anan "ke'kuyuk sa' ut ^bke'tijok chi kok' aj xsa', ut k'a'jo' wi'chik ke'kawu xmetz'ew sa' "xtuulanileb', ut k'a'jo' wi'chik ke'kana chi ink'a' neke'EEK'an sa' xpaab'ankil li Kristo, toj reetal naq kinujak raameb' rik'in sahil ch'oolejil ut k'ojobaak ch'oolej, relik chi yaal, toj reetal ajwi' naq ^dke'saqob'resiik ru ut "ke'santob'resiik

28 a 2 Ne. 31:9, 17.

b Hech. 10:28;
Rom. 2:10–11.

29 a K'UTUL RAQAL:
Raatin li Dios.

b Heb. 4:12;
Tz. ut S. 11:2.

c 2 Ne. 9:41; 33:9.

d 1 Ne. 15:28–30.

30 a Mat. 25:33–34.

34 a K'UTUL RAQAL:
Q'etq'etil.

35 a K'UTUL RAQAL:
Kuyuk sa'.

b K'UTUL RAQAL:
Tijok.

c K'UTUL RAQAL:

Tuulan xch'ool.

d K'UTUL RAQAL: Saq
ru, xsaqal ru.

e K'UTUL RAQAL:
Santob'resinek.

xch'ooleb', ut kichal li santob'resiik a'an xb'aan ^fxq'axtesinkil xch'ooleb' chiru li Dios.

36 Ut kik'ulman naq kiraqe' ajwi' li xkab'laju roxk'aal chihab' sa' tuqtuukilal, ka'ajwi' b'an naq kiwan li q'etq'etil numtajenaq nim li ki'ok chaq sa' xch'ooleb' li tenamit, ut a'an xb'aan "xb'ihomaleb' li numtajenaq nim, ut li usaak ke'xk'ul chaq sa' li ch'och'; ut kiniman a'in rik'ineb' wulaj wulaj.

37 Ut kik'ulman sa' li roxlaju roxk'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, kikam laj Helaman, ut laj Nefi li ralal asb'ej ki'ok chi awa'b'ejink sa' xna'aj. Ut kik'ulman naq kiwan sa' li raqleb'aal aatin rik'in tiik ruhil na'leb' ut juntaq'eetalil; relik chi yaal, a'an kixpaab' lix taqlahom li Dios, ut kib'eeek sa' xb'e lix yuwa'.

CH'OL 4

Eb' laj Nefita li risihomeb' chaq rib' neke'xjunaji rib' rik'ineb' laj Lamanita ut neke'xchap li ch'och' Tzarahemla—Neke'q'axe' ru laj Nefita xb'aan xmaa'usilaleb'—Nalaj ru li Iglees, ut eb' li tenamit neke'q'uno' xmetz'ew jo'eb' laj Lamanita. Wan na 38–30 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT kik'ulman sa' li xkaalaju roxk'aal chihab' ke'wan k'iila jachokib' sa' li iglees, ut kiwan ajwi' jun "wech'ok-ib' sa' xyanq li tenamit,

jo'kan naq kiwan naab'al li ho-yok kik'.

2 Ut li jun raqal aj po'resihom ch'oolej ke'kamsiik ut ke'alinasiiik chaq sa' li ch'och', ut xkoheb' rik'in lix reyebe' laj Lamanita.

3 Ut kik'ulman naq ke'xyal xq'e chireek'asinkileb' laj Lamanita sa' pleet rik'ineb' laj Nefita, a'b'an k'ehomaq reetal, eb' laj Lamanita q'axaleb' xxiw, jo'kan naq ink'a' ke'raj ab'ink chiru raatineb' a'an li ke'risi chaq rib'.

4 A'b'an kik'ulman sa' li waqlaju roxk'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, wankeb' li "ke'risi chaq rib' rik'ineb' laj Nefita li ke'taqe' rik'ineb' laj Lamanita, ut eb' a'an rochb'een li jun ch'ol chik ke'ru chireek'asinkileb' chi josq'o'k rik'ineb' laj Nefita, ut chiru chixjunil li chihab' a'an yoo-keb' chixkawresinkil rib' choq' re li pleet.

5 Ut sa' li xwuqlaju roxk'aal chihab' ke'kub'e sa' xb'eneb' laj Nefita re pleetik, ut ke'xtikib' li k'anjel re kamsink; relik chi yaal, jo'kan naq sa' li xwaqxaqlaju roxk'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin ke'ru chireechaninkil li ch'och' Tzarahemla, relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' chixjunil li ch'och', toj sa' li ch'och' li nach' wan rik'in li ch'och' Naab'alil.

6 Ut eb' laj Nefita ut eb' li teep aj pleet re laj Moronihah ke'tiikisiik toj sa' li ch'och' Naab'alil.

7 Ut aran ke'xk'e kawilal re xpleetinkileb' laj Lamanita, chalen

sa' li palaw sa' rokeb' saq'e, toj sa' li wan sa' releb'aal, a'an jun kultan li b'ee'k choq' re jun aj Nefita, chiru li nub'aal li ke'xk'e wi' xkawil ut ke'xk'ojob'eb' wi' lix teep aj pleet re xkolb'al rix lix ch'och'eb' sa' xnim li saq'e.

8 Ut chi jo'kan eb' a'an li ke'risi chaq rib' rik'ineb' laj Nefita, chi tenq'anb'il xb'aan jun teep aj pleet reheb' laj Lamanita li nim rajlan-kil, ke'xchap chaq chixjunil li reechanihomeb' laj Nefita li wan sa' li ch'och' sa' xjajal lix tz'e li saq'e. Ut kib'aanuman chixjunil a'in sa' li xwaqxaqlaju roxkaal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin.

9 Ut kik'ulman sa' li roxkaal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, laj Moronihah rochb'een lix teep aj pleet kiru chixchapb'al k'iila raqal re li ch'och'; relik chi yaal, ke'xchap wi'chik k'iila tenamit li ke't'ane' chaq sa' ruq'eb' laj Lamanita.

10 Ut kik'ulman sa' li xjun xkaak'al chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin ke'ru chixk'ulb'al wi'chik xyijach ajwi' li reechanihomeb' chaq.

11 Anajwan li nimla sachk a'in reheb' laj Nefita, ut li nimla kamsink li kiwan sa' xyanqeb', ink'a' raj kik'ulman wi ta ink'a' xb'aan lix maa'usilaleb' ut lix tz'eqb'eetalileb' li kiwan sa' xyanqeb'; relik chi yaal, ut kiwan ajwi' sa' xyanqeb' li ke'xye rib' naq wankeb' sa' lix gleees li Dios.

12 Ut kiwan xb'aan "xq'etq'etileb' xch'ool, xb'aan xnumtajenaqil lix ^bb'ihomaleb', relik chi yaal, a'an xb'aan naq neke'xrahob'tesi li 'neb'a, ink'a' neke'xk'e lix tzakemq reheb' li te'tz'okaaq, ink'a' neke'xk'e li raq' reheb' li t'ust'uukeb', ut neke'xsak' li ras riitz'in tuulaneb' xch'ool sa' xk'atqeb' li re, neke'xk'e chi eetz'uuk li k'aru loq', neke'xtz'eqtaana xyaalal li musiq'ej re profetel aatin ut re k'utb'esink, neke'kamsin, neke'poqlen, neke'tik'ti'ik, neke'elq'ak, neke'xb'aanu li muxuk sumsu, neke'wakli sa' ninqi wech'ok-ib', ut neke'xik aran sa' li ch'och' Nefi, sa' xyanqeb' laj Lamanita—

13 Ut xb'aan a'in, lix nimal lix maa'usilaleb', ut lix "nimahomeb' rib' chirix tz'aqal xmetz'eweb', ke'kanab'aak yal rik'in tz'aqal lix metz'eweb', jo'kan naq ink'a' ke'usa; ke'tawasiik ut ke'sak'e' b'an, ut ke'alinasiiik xb'aaneb' laj Lamanita, toj reetal naq kisach reechanihomeb' sa' ka'ch'in chik ma chixjunil lix ch'och'eb'.

14 A'b'an k'ehomaq reetal, laj Moronihah kixjultika k'iila aatin chiru li tenamit xb'aan lix maa'usilaleb', ut jo'kan ajwi' laj "Nefi ut laj Lehi, a'aneb' ralal laj Helaman, ke'xjultika k'iila aatin re li tenamit, relik chi yaal, ut ke'xch'olob' jo' profet k'iila aatin chiruheb' chirix lix maa'usilaleb', ut k'aru taa-chalq sa' xb'eeneb' wi ink'a' te'xjal xk'a'uxl chirixeb' lix maak.

12a Abd. 1:3-4;
Tz. ut S. 101:42.
b 1 Tim. 6:17;

2 Ne. 9:42.
c Tz. ut S. 42:30-31.
13a K'UTUL RAQAL:

Q'etq'etil.
14a Hel. 3:21.

15 Ut kik'ulman naq eb' a'an ke'xjal xk'a'uxl, ut a' yaal jo' ke'xjal xk'a'uxl ke'ok chi usaak.

16 Naq kiril ut laj Moroni naq ke'xjal xk'a'uxl kichal xch'ool xb'eresinkileb' sa' li junjunq chi na'ajej, ut sa' li junjunq chi tenamit, toj reetal ajwi' naq ke'xk'ul wi'chik xyijach li reechanihomeb' ut xyijach chixjunil lix ch'och'eb'.

17 Ut chi jo'kan kiraqe' li jun xkaak'al chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin.

18 Ut kik'ulman sa' li xkab' xkaak'al chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, naq laj Moronihah maajun chik reechanihomeb' kiru chixtawb'al rik'ineb' laj Lamanita.

19 Jo'kan naq ke'xkanab' lix k'oxlahomeb' naq te'xtaw rela' lix ch'och'eb', xb'aan naq q'axal k'ihab' laj Lamanita jo'kan naq ink'a' kiru chiruheb' laj Nefita xtawb'al chik xwankil sa' xb'eeneb'; jo'kan naq laj Moronihah kiroksi chixjunileb' lix teep aj pleet re xk'uulankil xwankil sa' xb'een li jar raqal a'an li ak kixchaj chaq.

20 Ut kik'ulman, xb'aan xnimal rajlankileb' laj Lamanita, kiwan xnimaleb' xxiw laj Nefita, maare anchal te'numtaaqa sa' xb'eeneb', ut te'yeq'iiq, ut te'kamsiiq, ut te'sache'q.

21 Relik chi yaal, ki'ok chi jultiko'k reheb' lix profeetil aatin laj

Alma, ut jo'kan ajwi' raatin laj Mosiah, ut ke'ril naq ke'wan chaq choq' jun tenamit jip xk'a'uxl, ut naq ke'xk'ul chi yal jo'maajo' lix taqlahom li Dios;

22 Ut naq ke'xjal chaq ut ke'x-yeq'i chaq rub'el roqeb' lix "chaq-rab' laj Mosiah, malaj ut li k'a'ru kixtaqla li Qaawa' chixk'e re li tenamit; ut ke'ril naq po'jenaq ru lix chaq'rab'eb', ut naq okenaqeb' choq' jun tenamit aj maak, jo'kan naq aj maakeb' chanchaneb' ajwi' laj Lamanita.

23 Ut xb'aan lix maa'usilaleb' ki'ok chaq chi "lajk li iglees, ut ke'ok chixkanab'ankil xpaab'ankil li musiq'ej re profeetil aatin ut li musiq'ej re k'utb'esink, ut kiwan lix raqb'a-aatin li Dios chi k'utku sa' rilob'aaleb'.

24 Ut ke'ril naq ke'kana chi "q'u-neb' xmetz'ew, chanchan li ras riitz'ineb' aj Lamanita, ut naq lix Musiq' li Qaawa' ink'a' chik naxkoleb' rix; relik chi yaal, isinb'il chaq rik'ineb' xb'aan naq lix "Musiq' li Qaawa' moko nawan ta sa'eb' li "ochoch moko sant ta—

25 Jo'kan naq li Qaawa' kixkanab' xkolb'aleb' rix rik'in lix wankilal li sachol ch'oolej ut maak'a' xjuntaq'eetankil, xb'aan naq eb' a'an ke't'ane' sa' jun wanjik chi "maak'a'eb' xpaab'aal ut chi xuwajel xmaa'usilaleb'; ut ke'ril naq eb' laj Lamanita numtaje-naq wi'chik xk'ihal li rajlankileb'

22a Alma 1:1.
23a K'UTUL RAQAL:
Q'etok paab'ank.
24a Mos. 1:13.

b K'UTUL RAQAL:
Santil Musiq'ej.
c Mos. 2:37;
Alma 7:21; 34:36.

25a K'UTUL RAQAL:
Xmaak'a'il li
paab'aal.

chiruheb' a'an, ut wi ink'a' b'neke'-jilok rik'in li Qaawa' lix Dios, tento te'oso'q chi maak'a' xjalb'al.

26 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, ke'ril naq lix metz'eweb' laj Lamanita juntaq'eet chik xnimal, li junjunq ajwi' chi winq, rik'in xmetz'eweb' a'an. Ut chi jo'kan ke't'ane' sa' li nimla q'etok aatin a'in, relik chi yaal, chi jo'kan ke'q'uno' xmetz'ew, xb'aan li q'etok aatin ke'xb'aanu, chiru xnumik "moko naab'al ta chihab'.

CH'OL 5

Laj Nefi ut laj Lehi neke'xk'e rib' chi jultikank aatin—Xb'aan lix k'ab'a'eb', na'aje' chiruheb' xb'aanunkil sa' xyu'ameb' jo' chanru lix najter yuwa'eb'—Li Kristo naxtojob' rix li neke'xjal xk'a'uxl—Laj Nefi ut laj Lehi neke'xjal xch'ool naab'al ut neke'k'eh'e' sa' tz'alam, ut li xam naxsutiheb' rix—Jun choql re q'o'jyin naxmoy oxib' cient chi winq—Nachi'iq'an li ch'och', ut jun xyaab' kuxej naxtaqlaheb' li winq chixjalb'aleb' xk'a'uxl—Laj Nefi ut laj Lehi neke'aatinak rik'ineb' li anjel, ut neke'sutiik rix li ch'utch'uukil tenamit rik'in xam. Wan na 30 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq sa' li chihab' ajwi' a'in, k'ehomaq reetal, laj "Nefi kixq'axtesi li raqleb'aal aatin chiru jun winq aj Cetzoram xk'ab'a'.

2 Xb'aan naq jo' naxaqab'aman lix chaq'rab'eb' ut xjolomil lix tenamiteb' xb'aan "xyaab' xkux li tenamit, ut eb' li b'neke'xsik' ru li ink'a' us k'iheb' wi'chik chiruheb' li neke'xsik' ru li us, jo'kan naq yookeb' chaq chi q'ano'k choq' re li sache'k, xb'aan naq kikana li chaq'rab' chi po'jenaq ru.

3 Relik chi yaal, ut moko chixjunil ta a'in; a'aneb' jun tenamit jiiip xk'a'uxl, jo'kan naq ink'a' kiru xjolominkileb' rik'in li chaq'rab' chi moko rik'in tiik ruhil na'leb', ka'ajwi' choq' re xsachlijikeb'.

4 Ut kik'ulman naq kikana laj Nefi chi tawajenaq xb'aan xmaa'usilaleb'; ut "kixq'axtesi li raqleb'aal aatin, ut kixk'ul sa' xb'een xjultikankil li raatin li Dios chiru chixjunil rela' lix kutan, ut jo'kan ajwi' aj Lehi li riitz'in, chiru chixjunil rela' lix kutan a'an;

5 Xb'aan naq kijultiko' reheb' li aatin kixye laj Helaman lix yuwa' reheb'. A'in ut li aatin li kixye:

6 K'ehomaq reetal, ex walal, nawaj raj naq chijultiko'q eere xpaab'ankil lix taqlahom li Dios; ut nawaj raj naq teech'olob' chiru li tenamit li aatin a'in. K'ehomaq reetal, xink'e eere xk'ab'a'eb' li xb'een "qayuwa' li ke'el chaq sa' li ch'och' Jerusalem; ut a'in kinb'aanu re naq jo'q'e teek'oxla lee k'ab'a' teek'oxlaheb' a'an; ut naq nekek'oxlaheb' a'an, teek'oxla lix k'anjeleb'; ut naq nekek'oxla lix k'anjeleb' taaruq teenaw chanru

25 b Jak. 6:5.
26 a Alma 46:8;
Hel. 12:3–4.

5 1 a Hel. 3:37.
2 a Mos. 29:25–27.
b Alma 10:19.

4 a Alma 4:15–20.
6 a 1 Ne. 1:1, 5.

naq yeeb'il, ut tz'iib'anb'il ajwi',
naq ^bchaab'ileb' chaq.

7 Jo'kan ut, ex walal, nawaj raj
naq cheb'aanu li k'aru chaab'il, re
naq taaruq taayeemanq cherix
laa'ex, ut taatz'iib'amanq ajwi', jo'
chanru yeeb'il ut tz'iib'anb'il chi-
rixeb' a'an.

8 Ut anajwan ex walal, k'eho-
maq reetal wan k'aruhaq chik li
nawaj raj eerik'in, ut li wajom a'an
naq ink'a' teeb'aanu li k'aaq re ru
a'in re taaruq teenima eerib', re
b'an taaruq teeb'aanu li k'aaq
re ru a'in re xtamresinkil choq'
eere jun "b'ihomal sa' choxa, re-
lik chi yaal, li taawanq chi june-
lik, ut li ink'a' nalaj chaq; relik chi
yaal, re taawanq eerik'in li ^bloq'laj
maatan a'an, a' li junelik yu'am,
li naru naqak'oxla naq k'eeb'il re-
heb' li qayuw'a'.

9 Aay, chijultiko'q, chijultiko'q
eere, ex walal, li "aatin kixye li
rey aj Benjamin re lix tenamit; re-
lik chi yaal, chijultiko'q eere naq
maajun chik b'e wan chi moko
chan chik ru taaruq taakole'q
wi' li winq, ka'ajwi' chi ^btojb'il rix
xmaak xb'aan xkik'el li Jesukristo,
li taachalq; relik chi yaal, chijul-
tiko'q eere naq a'an taachalq re
'xtojb'al rix li ^druchich'och'.

10 Ut chijultiko'q ajwi' eere li
"aatin kixye laj Amulek re laj

Tzeesrom, sa' li tenamit Ammoni-
hah; xb'aan naq a'an kixye re naq
li Qaawa' taak'ulunq chi yaal re
xtojb'al rix lix tenamit, a'b'an naq
ink'a' taachalq re xtojb'aleb' rix sa'
lix maakeb'; re b'an xtojb'aleb' rix
chiru chaq lix maakeb'.

11 Ut a'an wan xwankil k'eeb'il
re xb'aan li Yuwa'b'ej re xtojb'a-
leb' rix chiru lix maakeb', xb'aan
li jalb'a-k'a'uxlej; jo'kan naq "kix-
taqlaheb' lix anjel re xch'olob'an-
kil resil li na'leb' nachal wi' li
jalb'a-k'a'uxlej, li nak'amok rik'in
xwankil laj Tojol-ix, re te'kole'q li
raameb'.

12 Ut anajwan, ex walal, chijul-
tiko'q, chijultiko'q eere naq a' sa'
xb'een lix "saqoonaq laj Tojol qix,
a'an li Kristo, li Ralal li Dios, naq
tento teek'e ^beeek'ojob'ankil; re naq
jo'q'e tixtaqla laj tza lix kawil iq',
relik chi yaal, lix tzimaj sa' li sut
iq', relik chi yaal, naq chixjunil
lix saqb'ach ut lix kawil 'kaq-sut-
iq' taatenoaq sa' eeb'een, maak'a'aaq
xwankil chekelonkil taq'a sa' li
jul re rahilal ut rahil ch'oolejil li
maak'a' roso'jik, sa' xk'ab'a' li sa-
qoonaq li kab'lanb'ilex wi', a'an
jun k'ojleb'aal ch'olch'o ru, jun
k'ojleb'aal b'ar wi' wi' te'kab'laq
li winq sa' xb'een ink'a' taaruq
te't'ane'q.

13 Ut kik'ulman naq a'in li aatin

6b 2 Ne. 33.

8a 3 Ne. 13:19-21.

b Tz. ut S. 14:7.

9a Mos. 2:9.

b Mos. 3:17-18.

K'UTUL RAQAL:

Xtojb'al rix li maak.

c K'UTUL RAQAL:

Tojok-ix, tojb'il rix,
tojb'al-ix.

d K'UTUL RAQAL:

Ruchich'och'—Eb'

li ink'a' neke'ab'in

chiru li taqlahom.

10a Alma 11:34.

11a Alma 13:24-25.

12a Mat. 7:24-27;

Tz. ut S. 6:34;

Mois. 7:53.

K'UTUL RAQAL: Pek,

xnimal ru pek sa'

xxuk; Saqoonaq.

b Isa. 28:16; Jak. 4:16.

c 3 Ne. 14:25, 27.

“kixk’ut laj Helaman chiruheb’ li ralar; relik chi yaal, kixk’ut k’iila k’a’aq re ru chiruheb’ li moko tz’iib’anb’il ta, ut jo’kan ajwi’ k’iila k’a’aq re ru li tz’iib’anb’il.

14 Ut kijultiko’ reheb’ li raatin; jo’kan ut naq xkoheb’, rik’in xpaab’ankil lix taqlahom li Dios, re xk’utb’al li raatin li Dios sa’ xyanq chixjunil lix tenamit laj Nefi, ut ke’tikla chaq sa’ li tenamit Naab’alil;

15 Ut chirix aran sa’ li tenamit Gid, chirix li tenamit Gid sa’ li tenamit Mulek;

16 Ut jo’kan sa’ li junjunq chi tenamit, toj reetal naq xikenaqeb’ chaq sa’ xyanq chixjunil lix tenamit laj Nefi li wankeb’ sa’ li ch’och’ sa’ xjajal lix tz’e li saqe; ut chirix aran sa’ li ch’och’ Tzarahemla, sa’ xyanqeb’ laj Lamanita.

17 Ut kik’ulman naq ke’jultikan aatin rik’in nimla wankilal, jo’kan naq ke’xsacheb’ xna’leb’ naab’al xkomoneb’ a’an li “ke’risi chaq rib’ li ke’el chaq rik’ineb’ laj Nefita, jo’kan naq eb’ a’an ke’chal chi ub’ej ut ke’xch’olob’ xmaakeb’ ut ke’kub’e xha’ choq’ re li jalb’a-k’a’uxlej, ut tikto ke’sutqi rik’ineb’ laj Nefita re xyalb’aleb’ xqe chixtuqub’ankil choq’ reheb’ li ink’a’ us li ke’xb’aanu chaq.

18 Ut kik’ulman naq laj Nefi ut laj Lehi ke’jultikan aatin chiruheb’ laj Lamanita chi k’a’jo’ xnimallix wankileb’ ut li wankilal

k’eeb’il chaq reheb’, xb’aan naq wankeb’ xwankil ut k’eeb’il xwankilaleb’ re te’ruuq chi “aatinak, ut k’eeb’il ajwi’ reheb’ k’a’ru li te’xye—

19 Jo’kan naq k’a’jo’ xsachikeb’ xch’ool laj Lamanita naq ke’aatinak, toj reetal naq “ke’q’unb’esiik xch’ool, jo’kan naq ke’wan waqxaqib’ mil xkomoneb’ laj Lamanita li wankeb’ sa’ li ch’och’ Tzarahemla ut sa’ xsutam li ke’kub’e xha’ choq’ re li jalb’a-k’a’uxlej, ut ke’q’unb’esiik xch’ool chirix xmaa’usilal li na’leb’ kanab’anb’il chaq xb’aaneb’ lix yuwa’.

20 Ut kik’ulman naq laj Nefi ut laj Lehi ke’el chaq aran re te’xik sa’ li ch’och’ Nefi.

21 Ut kik’ulman naq ke’chape’ xb’aan jun teep aj pleet reheb’ laj Lamanita ut ke’tz’ape’ sa’ “tz’alam; relik chi yaal, sa’ ajwi’ li tz’alam a’an b’ar wi’ ke’tz’ape’ chaq laj Ammon ut eb’ lix komon xb’aaneb’ lix moos laj Limhi.

22 Ut chirix naq tz’apb’ileb’ chaq k’iila kutan sa’ tz’alam chi maak’a’ li tzakemq, k’ehomaq reetal, koxe’okaq sa’ tz’alam re xchapb’aleb’ re taaruq te’xkamsiheb’.

23 Ut kik’ulman naq laj Nefi ut laj Lehi ke’sute’ rix chanchan xb’aan “xam, jo’kan naq moko ke’chal ta xch’ool xk’eeb’al li ruq’ sa’ xb’eeneb’ xb’aan xxiw naq maare anchal te’k’ate’q. A’b’an laj Nefi ut laj Lehi moko ke’k’ate’ ta; ut

13a Mos. 1:4.
17a Hel. 4:4.
18a Tz. ut S. 100:5–8.
K’UTUL RAQAL:

Profetii aatin,
aatinak jo’ profet.
19a K’UTUL RAQAL:
Jale’k xch’ool, jalb’il

xch’ool; Xk’anjeleb’
laj k’amol aatin.
21a Mos. 7:6–7; 21:23.
23a Exo. 3:2.

chanchan naq xaqxookeb' sa' xyi li xam ut moko ke'k'ate' ta.

24 Ut naq ke'ril naq sutsuukeb' rix xb'aan jun "xaqal li xam, ut naq ink'a' naxk'ateb', ke'chal xka-wileb' xch'ool.

25 Xb'aan naq ke'ril naq eb' laj Lamanita maak'a'eb' xch'ool chix-k'eeb'al li ruq' sa' xb'eeneb'; chi moko wankeb' xch'ool chi nach'ok rik'ineb'; xaqxookeb' b'an chanchan naq ke'memo' chaq xb'aan xsachikeb' xch'ool.

26 Ut kik'ulman naq laj Nefi ut laj Lehi ke'xxaqab' rib' chi ub'ej ut ke'ok chiraatinankileb', ut ke'xye: Mexxuwak, xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an li Dios li xk'utuk cheru li sachb'a-ch'oollejil na'leb' a'in, sa' li kixk'ut wi'cheru naq ink'a' nekexru chix-k'eeb'al eeruq' sa' qab'een re qakamsinkil.

27 Ut k'ehomaq reetal, chirix naq ke'xye li aatin a'in, li ch'och' kichiiq'an chi numtajenaq, ut ke'chiq'ok xtz'akil li tz'alam chanchan naq okeb' re chi uq'e'k chi ch'och'; a'b'an k'ehomaq reetal, ink'a' ke't'ane'. Ut k'ehomaq reetal, eb' li wankeb' sa' li tz'alam a'aneb' laj Lamanita ut laj Nefita li risihomeb' chaq rib'.

28 Ut kik'ulman naq ke'moye' xb'aan jun choql re "q'ojyin, ut kichal anchal jun xik'ob'aal xiw sa' xb'eeneb'.

29 Ut kik'ulman naq kichal jun "xyaab' kuxej chanchan sa' xb'een

chaq li choql re q'ojyin, li kixye: Chejal eek'a'uxl, chejal eek'a'uxl, ut meesik' chik xsachb'aleb' inmoos li keb'intaqla eere re xch'olob'ankil li chaab'il esilal.

30 Ut kik'ulman, naq ke'rab'i lix yaab' kuxej a'in, ut k'ehomaq reetal naq maawa' xyaab' li kaaq, chi moko xyaab' li nimla kawil eek'ank; k'ehomaq b'an reetal, a'an jun "q'unil xyaab' kuxej tz'aqal xq'unil xyaab', chanchan naq sa' hasb' na'ab'iman, ut ki'ok toj sa' xyi li aamej—

31 Ut us ta q'un li xyaab' kuxej, k'ehomaq reetal, kichiiq'an li ch'och' chi numtajenaq, ut ke'chiq'och' wi'chik xtz'akil li tz'alam, chanchan naq ok re chi uq'e'k chi ch'och'; ut k'ehomaq reetal, li choql re q'ojyin, li kimoyok reheb', ink'a' ki'isiik—

32 Ut k'ehomaq reetal, kichal wi'chik lix yaab' kuxej, ut kixye: Chejal eek'a'uxl, chejal eek'a'uxl, xb'aan naq taanach'oq chaq li awa'b'ejihom re choxa; ut meesik' chik xsachb'aleb' inmoos. Ut kik'ulman naq kichiiq'an wi'chik li ch'och', ut ke'chiq'och' li tz'ak.

33 Ut jo'kan ajwi' rox sut kichal lix yaab' kuxej, ut kixye reheb' sachb'a-ch'oollejil aatin li ink'a' naru nayehe' xb'aan winq; ut ke'chiq'och' wi'chik li tz'ak, ut kichiiq'an li ch'och' chanchan naq ok re chixjachb'al rib' sa' xyi.

34 Ut kik'ulman naq ink'a' ke'ru

24a Exo. 14:24;
1 Ne. 1:6;
Tz. ut S. 29:12;

JS—R 1:16.
28a Exo. 14:20.
29a 3 Ne. 11:3–14.

30a 1 Rey. 19:12;
Tz. ut S. 85:6.

laj Lamanita chi eelelik xb'aan li choql re q'ojyin li kimoyok reheb'; relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' ink'a' ke'ru chi eek'ank xb'aan li xiw li kichal sa' xb'eeneb'.

35 Anajwan kiwan jun sa' xyanqeb', aj Nefita naq kiyo'la chaq, li kiwan chaq junxil sa' lix iglees li Dios, a'b'an kirisi chaq rib' rik'ineb'.

36 Ut kik'ulman naq a'an kixsutq'isi rib', ut k'ehomaq reetal, kiril chiru li choql re q'ojyin li rilob'aal laj Nefi ut laj Lehi; ut k'ehomaq reetal, "ke'lemtz'un ru chi numtajenaq, chanchan rilob'aaleb' li anjel. Ut kiril naq ke'xtaqsi rilob'aaleb' sa' choxa, ut wankeb' chi chanchan naq yookeb' chi aatinak malaj chixtaqsinkil xyaa'b'eb' xkux chiru junaq li ani ilb'il xb'aaneb'.

37 Ut kik'ulman naq li winq a'in kixjap re chiru li ch'utch'uukil tenamit, naq te'xsutq'isi rib' ut te'iloq. Ut k'ehomaq reetal, kik'ehe' wankil reheb' re te'xsutq'isi rib' ut te'iloq, ut ke'xk'e reetal li rilob'aal laj Nefi ut laj Lehi.

38 Ut ke'xye re li winq: K'e reetal, k'a'ru xyaalalil chixjunil li k'a'aq re ru a'in, ut ani aj-ik'in neke'aatinak li winq a'in?

39 Anajwan aj Aminadab xk'ab'a' li winq. Ut laj Aminadab kixye reheb: Neke'aatinak rik'ineb' lix anjel li Dios.

40 Ut kik'ulman naq eb' laj

Lamanita ke'xye re: "K'a'ru taqab'aanu, re taa'isiq chaq li choql re q'ojyin li namoyok qu?"

41 Ut laj Aminadab kixye reheb: Tento "teejal eek'a'uxl, ut tex'elajinq chiru lix yaab' kuxej, toj reetal naq taawanq^beepaab'aal chirix li Kristo, li kik'ute' xyaalal cheru xb'aan laj Alma, ut laj Amulek, ut laj Tzeesrom; ut naq teeb'aanu a'in, taa'isiq chaq li choql re q'ojyin li namoyok eeru.

42 Ut kik'ulman naq chixjunileb' ke'ok chi elajink chiru lix yaab' xkux a'an li kichiq'ok chaq re li ch'och'; relik chi yaal, ke'elajin toj reetal naq ki'isiik chaq li choql re q'ojyin.

43 Ut naq ke'xb'eresi li rilob'aal chixsutameb', ut ke'ril naq isinb'il li choql re q'ojyin li kimoyok chaq ruheb', k'ehomaq reetal, kik'ulman naq ke'ril naq "sutub'anb'ileb', relik chi yaal, li junjung chi aamej, xb'aan jun xaqaq li xam.

44 Ut laj Nefi ut laj Lehi wankeb' sa' xyiheb'; relik chi yaal, sutsuukeb'; relik chi yaal, wankeb' chanchan sa' xyi jun xam naxamnak, a'b'an moko ke'rahob'tesiik ta xb'aan, chi moko kixk'at xtz'akil li tz'alam; ut ke'nujuk rik'in li "sahil ch'oolejil a'an li ink'a' naru xyeeb'al, ut li nujenaq chi loq'alil.

45 Ut k'ehomaq reetal, lix "Loq'laj Musiq' li Dios kikub'e chaq sa' choxa, ut ki'ok sa' xch'ooleb', ut ke'nujuk chanchan rik'in xam, ut

36 a Exo. 34:29–35;

Hech. 6:15.

40 a Hech. 2:37–39.

41 a K'UTUL RAQAL:

Jalok k'a'uxl, jalb'a-k'a'uxlej.

b K'UTUL RAQAL:

Paab'aal.

43 a 3 Ne. 17:24; 19:14.

44 a K'UTUL RAQAL: Sahil ch'oolejil.

45 a 3 Ne. 9:20; Eter 12:14.

ke'ru ^bchixyeeb'al sachb'a-ch'oo-lejlil aatin.

46 Ut kik'ulman naq kichal jun xyaab' kuxej rik'ineb', relik chi yaal, jun sahil xyaab' kuxej, chanchan jun hasb', ut kixye:

47 ^aTuqtuukilal, tuqtuukilal chiwanaq eerik'in, xb'aan eepaab'aal chirix li Q'axal Raaro inb'aan, li kiwan chalen chaq sa' xk'ojlajik li ruchich'och'.

48 Ut anajwan, naq ke'rab'i a'in ke'xb'eresi li rilob'aal taqe'q chanchan naq te'ril b'ar kichal wi' lix yaab' kuxej, ut k'ehomaq reetal, ke'ril chi tehliik li "choxa; ut ke'kub'e chaq li anjel sa' choxa ut ke'k'anjelak chiruheb'.

49 Ut ke'wan tana' oxib' cient chi aamej li ke'ilok ut ke'ab'ink re li k'a'aq re ru a'in, ut kiyehe' reheb' naq te'xik ut misach xch'ooleb', chi moko taawiib'anq xch'ooleb'.

50 Ut kik'ulman naq xkoheb', ut ke'k'anjelak chiru li tenamit, ut chiru chixjunil li na'ajej sa' xsutam ke'xch'olob' chixjunil li k'a'aq re ru ke'rab'i ut ke'ril chaq, jo'kan naq lix k'ihaleb' laj Lamanita ke'q'unb'esiik xch'ool xb'aaneb', xb'aan xnimal li rilomeb' li ke'xk'ul chaq.

51 Ut jo' k'ihaleb' li "ke'q'unb'esiik xch'ool ke'xkanab' xk'anjeleb'aal re pleet, jo' ajwi' lix kaqaleb' xch'ool ut li na'leb' kanab'anb'il chaq xb'aan lix yuwa'eb'.

52 Ut kik'ulman naq ke'xq'axtesi

reheb' laj Nefita li ch'och' kiwan wi' chaq reechanihomeb'.

CH'OL 6

Eb' laj Lamanita li tiikeb' xch'ool neke'jultikan aatin chiruheb' laj Nefita aj maak—Xkab'ichaleb' li tenamit neke'usa sa' xq'ehil li tuqtuukilal ut li naab'alil—Laj Lucifer, laj yoob'ahom re li maak, nareek'asiheb' xch'ool laj maak ut xch'ooleb' laj elq' xkomon laj Gadianton re xb'aanunkil li kamsink ut li maa'usilal—Eb' laj elq' neke'reechani xjolomil xtenamiteb' laj Nefita. Wan na 29–23 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq chirix naq kiraqe' li xkab' xkaak'al chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, ak kik'ulman chixjunil li k'a'aq re ru a'in, ut eb' laj Lamanita ke'ok, lix k'ihaleb', choq' jun tenamit tiik xch'ool, jo'kan naq lix "tiikilaleb' naxq'ax xtiikilaleb' laj Nefita, xb'aan naq xaqxookeb' chi kaw ut ink'a' neke'eek'an sa' li paab'aal.

2 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, wankeb' naab'al reheb' laj Nefita li ke'ok chaq chi "kawujenaqeb' ut chi moko yot'b'il ta xch'ooleb', ut chi q'axaleb' aj maak, toj reetal naq ke'xtz'eqtaana li raatin li Dios ut chixjunil li jultikank ut li profeetil ch'olob'ank li nachal sa' xyanqeb'.

45b K'UTUL RAQAL:
Maatan naxk'e li
Musiq'ej (eb' li).

47a K'UTUL RAQAL:
Tuqtuukilal.
48a 1 Ne. 1:8.

51a Alma 31:5.
6 1a Hel. 13:1.
2a Rom. 1:28–32.

3 A'b'anan eb' li wankeb' sa' li iglees ke'wan xnimal xsahileb' xch'ool xb'aan xjalajikeb' xch'ool laj Lamanita; relik chi yaal, xb'aan lix iglees li Dios, li kixaqab'aman chaq sa' xyanqeb'. Ut "ke'wan sa' komonil chirib'ileb' rib', ut ke'sa-ho' sa' xch'ool chirib'ileb' rib', ut kiwan xnimal xsahileb' xch'ool.

4 Ut kik'ulman naq naab'al reheb' laj Lamanita koxe'kub'eeq sa' li ch'och' Tzarahemla, ut ke'xch'olob' chiru lix tenamiteb' laj Nefita chan ru naq ki'ux "xjalajikeb' xch'ool, ut ke'relaji chiruheb' naq chiwanaq xpaab'aaleb' ut che'xjal xk'a'uxl.

5 Relik chi yaal, ut naab'al reheb' ke'jultikan aatin rik'in wan-kilal, ut chi k'eeb'ileb' xwankil chi numtajenaq xnimal, toj reetal naq ke'kub'siik naab'al sa' xchamal li tuulanil ch'oolejil, re te'wanq choq' tuulanil aj taaqenel re li Dios ut li Karneer.

6 Ut kik'ulman naq naab'al reheb' laj Lamanita xkoheb' sa' li "ch'och' sa' xjajal lix nim li saq'e; ut jo'kan ajwi' laj Nefi ut laj Lehi xkoheb' sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saq'e, re jultikank aatin chiruheb' li tenamit. Ut chi jo'kan kiraq' li rox xkaak'al chihab'.

7 Ut k'ehomaq reetal, kiwan tuqtuukilal sa' chixjunil li ch'och', jo'kan naq eb' laj Nefita neke'xik sa' b'araq re li ch'och' li te'raj, us ta sa' xyanqeb' laj Nefita malaj laj Lamanita.

8 Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita neke'xik ajwi' a' yaal b'ar ke'raj, ma sa' xyanqeb' laj Lamanita malaj sa' xyanqeb' laj Nefita; ut chi jo'kan ke'ru chiraatinankil rib' chi moko ramb'il ta, re loq'ok malaj re k'ayink, ut re k'uluk tumin, jo' chanru li neke'raj.

9 Ut kik'ulman naq ke'b'ihomo' chi numtajenaq, eb' laj Lamanita jo'keb' ajwi' laj Nefita; ut kitam chi numtajenaq chiruheb' li oor, ut li plaat, ut li k'iila paay chi ch'iich' tertto xtz'aq, jo' sa' li ch'och' sa' xtz'e li saq'e jo' sa' li ch'och' sa' xnim.

10 Anajwan li ch'och' sa' xtz'e li saq'e Lehi nayeeman re, ut li ch'och' sa' xnim "Mulek nayeeman re, jo' chanru xk'ab'a' li ralal laj Sedekias; xb'aan naq li Qaawa' kixk'am laj Mulek sa' li ch'och' sa' xnim li saq'e, ut laj Lehi sa' li ch'och' sa' xtz'e.

11 Ut k'ehomaq reetal, kiwan li k'iila paay chi oor sa' xkab'ichal li ch'och' a'in, jo' ajwi' chi plaat, ut li pek ch'iich' xsa' tertto xtz'aq, li jar raqal wan; ut ke'wan ajwi' aj k'anjelenel aj tz'ilol na'leb', li neke'k'anjelank re li k'iila paay chi pek ch'iich' xsa' ut neke'xsaqob'resi ru; ut chi jo'kan ke'b'ihomo'.

12 Ke'raw xnaab'alil li iyaj nak'uxman, jo' sa' xnim li saq'e jo' sa' xtz'e; ut ke'tam chi numtajenaq, sa' xnim li saq'e jo' ajwi' sa' xtz'e. Ut ke'k'ihan ut ke'kawu xmetz'ew

3a K'UTUL RAQAL: Sa' komonil.
4a K'UTUL RAQAL:

Jale'k xch'ool, jalb'il xch'ool.
6a Alma 63:4–9;

Hel. 3:11–12.
10a Mos. 25:2–4;
Hel. 8:21.

chi numtajenaq sa' li ch'och'. Ut ke'xk'iresi k'iila ketomq ut teep chi xul, relik chi yaal, k'iila xul nimanb'ileb' xtib'el.

13 K'ehomaq reetal, li rixqilaleb' ke'kanjelak ut ke'b'aqok k'aam, ut ke'xyiib' li k'iila paay chi t'ikr, li q'unal t'ikr b'aqb'il chi chaa-b'il ut li junjung paay chi t'ikr, re xtz'apb'aleb' lix t'ust'uukilal. Ut li xkaa xkaak'al chihab' kinume' sa' tuqtuukilal.

14 Ut sa' li ro' xkaak'al chihab' kiwan ajwi' xnimal xsahileb' xch'ool ut xtuqtuukilaleb', relik chi yaal, naab'al li jultikank aatin ut li k'iila profetel aatin chirix li k'a'ru toj taachalq. Ut chi jo'kan kinume' li ro' xkaak'al chihab'.

15 Ut kik'ulman naq sa' li xwaq xkaak'al chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, k'ehomaq reetal, kikamsiik laj "Cetzoram xb'aan jun li uq'ej moko nawb'il ta ru, naq chunchu sa' li raqleb'aal aatin. Ut kik'ulman naq sa' li chihab' ajwi' a'an, naq li ralal, li kixaqab'aak xb'aan li tenamit sa' xna'aj, kikamsiik ajwi'. Ut chi jo'kan kiraqe' li xwaq xkaak'al chihab'.

16 Ut sa' xtiklajik li xwuq xkaa-k'al chihab' eb' li tenamit ke'ok wi'chik chi nimank xmaa'usilaleb' chi numtajenaq.

17 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li Qaawa' k'a'jo' xnajtil naq kirosob'tesiheb' rik'in li b'ihomal re ruchich'och', jo'kan naq ink'a' ke'ek'asiik chaq sa' li josq'il, sa' li pleet, chi moko sa' li hoyok kik'; jo'kan naq ke'ok chixk'eeb'aleb'

xch'ool chirix lix b'ihomaleb'; relik chi yaal, ke'ok chixsik'b'al xk'ul-b'al xtumineb' re te'wanq chi taq-sinb'il li jun sa' xb'een li jun chik; jo'kan naq ke'ok chixb'aanunkil li "muqmuukil kamsink, ut chi maq'ok ut chi poqlenk, re naq te'x-k'ul xtumineb'.

18 Anajwan ut k'ehomaq reetal, eb' laj kamsinel ut laj poqlenel a'in, a'aneb' jun molam li k'uub'amb'il chaq xb'aan laj Kixkumen ut laj "Gadianton. Anajwan ut kik'ulman naq naab'al ke'wan, sa' xyanqeb' ajwi' laj Nefita, sa' xmolam laj Gadianton. A'b'an k'ehomaq reetal, k'iheb' wi'chik sa' xyanqeb' li jun raqal reheb' laj Lamanita li q'axal aj maakeb'. Ut a'aneb' aj elq' ut aj kamsinel re laj Gadianton nayehe' reheb'.

19 Ut a'aneb' li ke'kamsink re li xb'eenil aj raqol aatin aj Cetzoram, ut li ralal, naq sa' raqleb'aal aatin wankeb'; ut k'ehomaq reetal, moko ke'tawman ta.

20 Ut anajwan, naq ke'xtaw laj Lamanita naq wankeb' laj elq' sa' xyanqeb', kik'ulman naq ke'raho' xch'ool chi numtajenaq; ut ke'roksi jo' k'ihal li kiru chiruheb' re xsachb'aleb' chaq sa' xb'een li ruchich'och'.

21 A'b'an k'ehomaq reetal, laj Satanas kireek'asiheb' xch'ool lix k'ihaleb' laj Nefita, jo'kan naq ke'xjunaji rib' rik'ineb' li molam a'an chi aj elq', ut ke'ok sa' lix sumwankeb' ut lix xaqab'amb'il aatineb', re te'xkol rib' ut te'xk'uula rib' chirib'ileb' rib' sa' jo' k'ihal li

ch'a'ajkilal te'k'ojob'aaq wi, re naq moko te'xk'ul ta rahilal xb'aan li kamsink, ut li poqlenk, ut li elq'ak neke'xb'aanu.

22 Ut kik'ulman naq kiwan rik'ineb' li eetalil, relik chi yaal, li "muqmuukil eetalil, ut lix muqmuukil aatineb'; ut a'in re te'xnaw ru jun lix komoneb' li okenaq chaq sa' li sumwank, re naq k'a'ruhaq chi maa'usilal tixb'aanu lix komon, ink'a' taarahob'tesiiq xb'aan xkomon, chi moko xb'aaneb' li wankeb' sa' lix molam, li ke'k'uluk chaq re li sumwank a'in.

23 Ut chi jo'kan te'ruuq chi kamsink, ut chi poqlenk, ut chi elq'ak, ut chixb'aanunkil li yumb'eetak ko'b'eetak ut li k'iila paay chi maa'usilal, li moko naxk'am ta rib'rik'in xchaq'rab' lix tenamiteb', jo'ajwi' xchaq'rab' lix Dios.

24 Ut yalaq ani reheb' li wankeb' sa' xmolameb', li taak'utb'esinq chiru li ruchich'och' chirix lix "maa'usilaleb' ut lix tz'eqb'eetalileb', taaraqeq aatin chirix, moko jo' ta xchaq'rab' lix tenamiteb'; jo'chanru b'an xchaq'rab' lix maa'usilaleb' a'an, li keeb'il chaq xb'aan laj Gadianton ut laj Kixkumen.

25 Anajwan k'ehomaq reetal, a'an li muqmuukil "xaqab'anb'il aatin ut sumwank a'in li kixtaqla laj Alma re li ralal naq moko taa-xik ta sa' li ruchich'och', maare anchal xb'aan a'an te'k'ameq li tenamit taq'a sa' li sache'k.

26 Anajwan k'ehomaq reetal, li "muqmuukil xaqab'anb'il aatin ut sumwank a'an moko kiwulak ta rik'in laj Gadianton xb'aaneb' li hu li ke'q'axtesiman re laj Helaman; k'ehomaq b'an reetal, kik'ehe' sa' xch'ool laj Gadianton xb'aan ^bli winq ajwi' a'an li kiq'unb'esink xch'ooleb' li xb'een qana' qayuwa' re te'xk'ux li ru che' li xyehe' naq ink'a' taak'uxmanq—

27 Relik chi yaal, li winq ajwi' a'an li kixk'uub' xna'leb' rik'in laj "Kain, naq wi a'an tixkamsi laj Abel li riitz'in, moko taanawe'q ta xb'aan li ruchich'och'. Ut kixk'uub' xna'leb' rik'in laj Kain ut rik'ineb' li neke'taaqenq re chalen chaq sa' li kutan a'an.

28 Ut a'an ajwi' li winq a'an li kixk'e sa' xch'ooleb' li tenamit "xyiib'ankil jun li kab'l najt tz'aqal xteram re te'wulaq sa' choxa. Ut a'an ajwi' li winq a'an li kijal-b'ehink reheb' li tenamit li ke'el chaq sa' li najt xteramil kab'l toj sa' li ch'och' a'in, li kixjek'i li k'an-jel re q'ojyin ut li tz'eqb'eetalil chiru chixjunil lix b'een li ch'och', toj reetal naq kixkeloheb' li tenamit taq'a sa' jun li ^bsache'k chi junajwa, ut sa' jun xb'alb'a li junelik nakana.

29 Relik chi yaal, a'an ajwi' li winq a'an li kixk'e sa' xch'ool laj "Gadianton naq toj tixk'e chi ux-mank li k'anjel re q'ojyin, ut re

22a K'UTUL RAQAL:
Muqmuukil molam.

24a K'UTUL RAQAL:
Aj maak.

25a Alma 37:27–32.
26a Moiss. 5:29, 49–52.
b 3 Ne. 6:28;
Moiss. 4:6–12.

27a Moiss. 5:18–33.
28a Gen. 11:1–4; Eter 1:3.
b Eter 8:9, 15–25.
29a Hel. 2:4–13.

muqmuukil kamsink; ut a'an xk'e-hom chaq chi k'utmank chalen chaq sa' xtiklajik li winq toj sa' ajwi' li kutan a'in.

30 Ut k'ehomaq reetal, a'an ajwi' "laj yoob'ahom re chixjunil li maak. Ut k'ehomaq reetal, a'an naxk'e chi uxmank lix k'anjel re q'ojyin ut muqmuukil kamsink, ut naxnumsi lix k'oxlanb'il k'anjeleb', ut lix xaqab'amb'il aatineb', ut lix sumwankeb', ut lix k'uub'amb'il na'leb'eb' re xuwajel maa'usilal, chiru li junjunq tasal tenamit a' yaal jo' chanru naru chixchapb'aleb' xch'ool li ralal xk'ajoleb' li winq.

31 Anajwan ut k'ehomaq reetal, k'ajo' naq kixchap chaq xch'ooleb' laj Nefita; relik chi yaal, jo'kan naq ke'ok chi numtajenaq choq' aj maak; relik chi yaal, lix k'ihaleb' ke'el chaq sa' xb'ehil li tiikilal, ut "ke'xyeq'i rub'el roqeb' lix taqlahom li Dios, ut ke'ok sa' tz'aqal xb'eheb' a'an, ut ke'xyiib' choq' reheb' li pak'b'il dios rik'in lix oor ut lix plaat.

32 Ut kik'ulman naq "moko k'iila chihab' ta xnumik naq kichal chixjunil li maa'usilal a'in sa' xb'eeneb', jo'kan naq lix k'ihal a'an kichal sa' xb'eeneb' sa' li xwuq xkaak'al chihab' rawa'b'e-jileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

33 Ut ke'niman sa' xmaa'usilaleb' sa' li xwaqxaq xkaak'al chihab' ajwi', sa' li ke'raho' wi' xch'ool

ut ke'yaab'ak chi naab'al li tiikeb' xch'ool.

34 Ut chi jo'kan naqil naq eb' laj Nefita ke'ok chi lajk chi maa-k'a'eb' xpaab'aal, ut chi nimank sa' li maa'usilal ut li tz'eqb'ee-talil, naq eb' laj Lamanita ke'ok chi nimank chi numtajenaq sa' li na'leb' chirix lix Dios; relik chi yaal, ke'ok chixpaab'ankil lix k'uub'amb'il aatin ut lix taqlahom, ut chi b'EEK chiru sa' li yaal ut li tiikilal.

35 Ut chi jo'kan naqil naq lix Musiq' li Qaawa' ki'ok "chirisin-kil chaq rib' rik'ineb' laj Nefita, xb'aan xmaa'usilaleb' ut xkawil li raameb'.

36 Ut chi jo'kan naqil naq li Qaawa' ki'ok chixhoyb'al lix Musiq' sa' xb'eeneb' laj Lamanita, xb'aan xq'unaleb' xch'ool ut x'anchalileb' xch'ool chixpaab'ankil li raatin.

37 Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita ke'xsik'iheb' li jun molam chi aj elq' re laj Gadianton; ut ke'xjultika li raatin li Dios sa' xyanq li jun raqal li q'axaleb' aj maak sa' xyanqeb', jo'kan naq li jun molam chi aj elq' a'in kisache' chaq chi junajwa sa' xyanqeb' laj Lamanita.

38 Ut kik'ulman naq chi junpak'al chik, naq eb' laj Nefita ke'xwaklesiheb' ut ke'xtenq'ahab', ut kitikla rik'in li jun raqal q'axaleb' aj maak, toj reetal naq ke'tam chiru chixjunil lix ch'och'eb'

30 a Alma 5:39–42;
Moro. 7:12, 17;
Mois. 4:4.

31 a 1 Ne. 19:7.
32 a Alma 46:8.
35 a Mos. 2:36;

Tz. ut S. 121:37.

laj Nefita, ut ke'xq'unb'esiheb' xch'ool lix k'ihaleb' li tiikeb' xch'ool, toj reetal naq ke'xkub'si rib' chixpaab'ankil lix k'anjeleb' ut chi tz'aqonk sa' xmaq'omeb', ut chixjunajinkil rib' rik'ineb' sa' lix muqmuukil kamsihomeb' ut molameb'.

39 Ut chi jo'kan eb' a'an ke'xtaw chik xjuneseb' li taqlank sa' xjolo-mil li tenamit, jo'kan naq ke'xyeq'i rub'el roq ut ke'xsak' ut ke'xpeji ut ke'xb'alq'usi li rilob'aal chiruheb' li "neb'a' ut li q'un xch'ool, ut li tuulanil aj taaqehom re li Dios.

40 Ut chi jo'kan naqil naq xuwajel li ke'wan wi', ut yookeb' chi "q'ano'k choq' re jun li sache'k li junelik taakanaaq.

41 Ut kik'ulman naq chi jo'kan kiraqe' li xwaqxaq xkaak'al chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

LIX PROFEETIL AATIN LAJ NEFI, RALAL LAJ HELAMAN—Li Dios naxyeechi'i re lix tenamit laj Nefi naq taarula'aniheb' sa' xjosq'il, re te'sache'q chi junajwa wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl chirix lix maa'usilaleb'. Li Dios naxsak' lix tenamit laj Nefi rik'in yajel; neke'xjal xk'a'uxl ut neke'sutq'i rik'in a'an. Laj Samuel, aj Lamanita, na'aatinak jo' profheet chiruheb' laj Nefita.

Wan sa' li ch'ol 7 toj sa' li ch'ol 16.

CH'OL 7

Laj Nefi natz'eqtaanaak sa' xnim li saqe' ut nasutq'i Tzarahemla—Nati-jok sa' xnajt xteramil kab'l sa' rawimq ut naxye reheb' li tenamit naq che'xjal xk'a'uxl malaj ut te'osoq. Wan na 23–21 chihab' ma nayo'la li Kristo.

K'EHOMAQ reetal, kik'ulman anajwan sa' li xb'ele xkaak'al chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamiteb' laj Nefita, naq laj Nefi, ralal laj Helaman, "kisutq'i chaq sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saqe' toj sa' li ch'och' Tzarahemla.

2 Xb'aan naq ak xikenaq sa' xyanqeb' li ani wankeb' sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saqe', ut kixjultika li raatin li Dios chiruheb', ut kixch'olob' jo' profheet k'iila na'leb' reheb';

3 Ut ke'xtz'eqtaana chixjunil li raatin, jo'kan naq ink'a' kiru chi kanaak sa' xyanqeb'; kisutq'i b'an sa' xch'och'il lix yo'lajik.

4 Ut rik'in rilb'al li tenamit sa' li xuwajel maa'usilal wankeb' wi', ut eb' laj elq' a'an re laj Gadian-ton chi chunlaak sa'eb' li raqleb'aal aatin—ut ak ke'xmaq' chaq li wankilal ut awa'b'ejil sa' xb'een li ch'och'; ut ke'xkanab' lix taqlahom li Dios, ut maajun chaab'ilal wankeb' wi' chiru a'an; ut maajun tiik ruhil na'leb' neke'xb'aanu choq' reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq;

5 Neke'xk'e maak sa' xb'een li

tiikeb' xch'ool xb'aan xtiikilaleb' xch'ool, ink'a' neke'xk'e tojb'a-maak sa' xb'eeneb' li wankeb' xmaak ut li wankeb' xmaa'usilal, xb'aan xtumineb', ut jo'kan ajwi' ke'kanab'aak sa' xna'ajeb' sa' xjolomil li tenamit, re te'taqlanq ut te'xb'aanu jo' chanru li rajo-meb' xch'ool, re naq taaruuq te'xk'ul li tumin ut te'nimaaq xloq'al xb'aan li "ruchich'och', ut jo'kan ajwi', re naq ink'a' taach'a'ajko'q chiruheb' xb'aanunkil li muxuk sumsu, ut elq'ak, ut kamsink, ut xb'aanunkil jo' chanru neke'raj sa' xch'ool—

6 Anajwan kichal li nimla maa'usilal a'in sa' xb'eeneb' laj Nefita, chiru xnumik moko naab'al ta chihab'; ut naq qiril a'an laj Nefi, kiniman xch'ool sa' li raam xb'aan xrahil, ut kixjap re chixyeeb'al sa' xyot'ik li raam:

7 Aay, kiwan taxaq raj inkutan sa' li kutan naq inyuwa' aj Nefi kichal chaq xb'een wa sa' li ch'och' Jerusalen, re kiru raj kisaho' inch'ool wochb'een a'an sa' li yeechi'imb'il ch'och'; aran chaab'ileb' chaq xch'ool lix tenamit chi taqlaak, xaqxookeb' chaq chi kaw sa' xpaab'ankil lix taqlahom li Dios, ut timileb' chi k'ame'k chixb'aanunkil maa'usilal; ut seeb'eb' chaq chi ab'ink chiru li raatin li Qaawa'—

8 Relik chi yaal, wi ta kiru raj kiwan inkutan sa' li kutan a'an, kiwan raj xsahil li waam rik'in xtiikilaleb' li was wiitz'in.

9 K'e b'an reetal, k'eeb'il we naq

a'in lin kutan, ut naq taanujaq li waam rik'in rahilal xb'aan a'in, lix maa'usilaleb' li was wiitz'in.

10 Ut k'ehomaq reetal, kik'ulman anajwan naq kiwan sa' xb'een jun najt xteramil kab'l li kiwan sa' rawimq laj Nefi, li wan chixk'atq li nimb'e li naxik sa' li xb'eenil k'ayil, li wan sa' li tenamit Tzarahemla; jo'kan ut, laj Nefi kixkub'si rib' naq wan sa' xb'een li najt xteramil kab'l li wan sa' li rawimq, ut a' kab'l a'an nach' wan rik'in rokeb'aal li awimq b'ar nanume' wi' li nimb'e.

11 Ut kik'ulman naq wankeb' junjunq li winq li yookeb' chi nume'k ut ke'ril laj Nefi naq yoo chixhoyb'al li raam chiru li Dios sa' xb'een chaq li najt xteramil kab'l; ut xkoheb' sa' aanil ut ke'xye re li tenamit li k'aru ke'ril chaq, ut ke'xch'utub' rib' li tenamit chi tub'tu re te'xnaw k'a'ut naq x'uxman xnimal li raho'k ch'oolej xb'aan xmaa'usilaleb' li tenamit.

12 Ut anajwan, naq kiwakli laj Nefi kiril li tub'tuukil tenamit li ke'xch'utub' chaq rib'.

13 Ut kik'ulman naq kixte xtz'uumal re ut kixye reheb': K'ehomaq reetal, "k'a'ut naq xech'utub' eerib'? Ma re tinye eere chirix lee maa'usilal?

14 Relik chi yaal, xb'aan naq xintaqe' sa' xb'een innajt xteramil kab'l re tinhoy li waam chiru inDios, xb'aan xnumtajenaqil xrahil inch'ool, li wan xb'aan eemaa'usilal!

15 Ut sa' xk'ab'a' lix rahil inch'ool ut li yaab'ak ninb'aanu xech'utub' eerib', ut sachso eech'ool; relik chi yaal, ut aajel ru naq taasachq eech'ool xb'aan naq q'axtesinb'ilex toj reetal naq laj tza k'a'jo' naq xru chixchap'al eech'ool.

16 Relik chi yaal, chan tab'i' ru kiru kekanab' chi q'unb'esiik eech'ool xb'aan li nasik'ok re xtz'eqb'al eeraam taq'a sa' li rahilal li junelik nakana, ut li rahil ch'oo-lejlil li maak'a' roso'jik?

17 Aay chejal eek'a'uxl, chejal eek'a'uxl! "K'a'ut naq texkamq? Sutq'inqex, sutq'inqex rik'in lee Dios. K'a'ut naq a'an kexxkanab' eejunes?

18 A'an xb'aan naq kekawob-resi eeraam; relik chi yaal, ink'a' tex'ab'inq chiru xyaab' xkux li "chaab'il aj ilol karneer; relik chi yaal, ^bkeb'oq chaq xjosq'il sa' eeb'een.

19 Ut k'ehomaq reetal, ruuchil "eech'utub'ankil, wi ink'a' nekejal eek'a'uxl, k'ehomaq reetal, a'an texxjek'i b'an chi najt re texwanq choq' xtzakemqeb' li tz'i' ut li k'i-che' xul.

20 Aay, chan put ru kiru chi sachk sa' eech'ool lee Dios sa' li kutan ajwi' naq kexxkol?

21 A'b'anan k'ehomaq reetal, a'an re xk'ulb'al tumin, re taanimaq eeru xb'aaneb' li winq, relik chi yaal, ut re teek'ul li oor ut li plaat.

Ut xek'e eech'ool chirix li b'ihomal ut li jo'maajo'il k'a'aq re ru re li "ruchich'och' a'in, ut re xk'ulb'al a'an nekexkamsink, ut nekex-poglenk, ut nekech'olob' ^btik'ti' aatin chirix lee ras eeriitz'in, ut nekeb'aanu li k'iila paay chi maa'usilal.

22 Ut xb'aan a'in rahilal taachalq sa' eeb'een wi ink'a' nekejal eek'a'uxl. Xb'aan naq wi ink'a' nekejal eek'a'uxl, k'ehomaq reetal, li nimla tenamit a'in, ut jo'kan ajwi' chixjunileb' li ninqi tenamit li wankeb' sa' xsutam, li wankeb' sa' li ch'och' eechaninb'il qab'aan, te'maq'e'q chaq re naq maak'a'aq eena'aj chi sa'; xb'aan naq k'ehomaq reetal, li Qaawa' ink'a' tixk'e chaq "eemetz'ew, jo' xb'aanu chaq junxil, re xaqliik chiruheb' li xik' neke'ilok eere.

23 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, jo'ka'in naxye li Qaawa': Ink'a' tink'ut xkomon inmetz'ew reheb' laj maak, li jun chi naab'al chiru li jun chik, ka'ajwi' reheb' li ani neke'xjal xk'a'uxl chirixeb' lix maak, ut neke'ab'in chiru li waatin. Anajwan ut, nawaj raj naq teek'e reetal, ex was wiitz'in, naq "usaq wi'chik choq' reheb' laj Lamanita cheru laa'ex wi ink'a' nekejal eek'a'uxl.

24 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, tiik wi'chik xch'ooleb' a'an cheru laa'ex, xb'aan naq moko

17 a Esek. 18:23, 31–32.

18 a Esek. 34:12;

Jwan 10:14–16;

Alma 5:38–41, 57–60.

K'UTUL RAQAL:

Chaab'il aj Ilol

Karneer.

b Jak. 1:8;

Alma 12:36–37.

19 a 3 Ne. 10:4–7.

21 a K'UTUL RAQAL:

Ruchich'och'il

na'leb'.

b Exo. 20:16;

Mat. 15:19–20.

22 a Mos. 7:29.

23 a Hel. 15:11–15.

xe'maakob' ta chiru li nimla na'-leb' a'an xek'ul laa'ex; jo'kan naq li Qaawa' taaruxtaanaheb' ru; relik chi yaal, "tixnajtob'resi ru xkutaneb' ut tixtamresi riyajileb', us ta laa'ex^b textsache'q chi junajwa wi ink'a' nekejal eek'a'uxl.

25 Relik chi yaal, rahilal chichalq sa' eeb'een xb'aan li nimla tz'eqb'eetalil a'an li chalenaq sa' eeyanq; ut laa'ex xejunaji eerib' rik'in, relik chi yaal, rik'in li "muqmuukil molam a'an, li kixaqab'aak xb'aan laj Gadianton!

26 Relik chi yaal, "rahilal taa-chalq sa' eeb'een xb'aan li q'etq'e-til a'an li kekanab' chi ok sa' lee ch'ool, li nataqsink eere chi numenaq sa' xb'een li k'a'ru chaab'il, xb'aan xnumtajenaqil lix nimal^b eeb'ihomal!

27 Relik chi yaal, rahilal chichalq sa' eeb'een xb'aan lee maa'usilal ut tz'eqb'eetalil!

28 Ut wi ink'a' nekejal eek'a'uxl tex'oso'q; relik chi yaal, taa-maq'e'q ajwi' lee ch'och' cheru, ut textsache'q chaq chixb'een li ruchich'och'.

29 K'ehomaq reetal anajwan, moko ninye ta naq taawanq li k'a'aq re ru a'in yal injunes wib', xb'aan naq moko injunes ta wib' naq "ninnaw li k'a'aq re ru a'in; k'ehomaq b'an reetal, ninnaw naq yaal li k'a'aq re ru a'in xb'aan naq li Qaawa' Dios xk'e chin-naw, jo'kan naq ninch'olob' naq te'wanq.

CH'OL 8

Eb' laj raqol aatin li po'jenaqeb' xch'ool neke'xsik' reek'asinkileb' xch'ool li tenamit chirix laj Nepi—Laj Abraham, laj Moises, laj Tzenos, laj Tzenok, laj Etzias, laj Isaias, laj Jeremias, laj Lehi, ut laj Nepi ke'xch'olob' xyaalal li Kristo—Chi musiq'anb'il laj Nepi naxye resil xkamik li xb'eenil aj raqol aatin. Wan na 23–21 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq laj Nepi kixye li aatin a'in, k'ehomaq reetal, wankeb' li winq xkomoneb' laj raqol aatin, li ke'-wan ajwi' sa' li muqmuukil molam re laj Gadianton, ut eb' a'an ke'josq'o', ut ke'xjap re chixjib'al, ke'xye re li tenamit: K'a'ut naq ink'a' nekechap li winq a'in ut nekek'am chaq, re taak'ehe'q tojb'a-maak sa' xb'een jo' chanru li maak xb'aanu?

2 K'a'ut naq nakawil li winq a'in, ut nakawab'i chixhob'b'al li tenamit a'in ut li qachaq'rab'?

3 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, laj Nepi kiraatinaheb' chaq chirix xpo'jenaqil ru lix chaq'rab'eb'; relik chi yaal, k'iila aatin kixye laj Nepi li ink'a' naru xtz'iib'an-kil, ut maak'a' kixye li moko naxk'am ta rib' rik'in lix taqlahom li Dios.

4 Ut eb' laj raqol aatin a'an ke'-josq'o' rik'in xb'aan naq "kiraatinaheb' chi saqen ru chirix lix

24a Alma 9:16;
Tz. ut S. 5:33.
b Alma 9:19.

25a Hel. 3:23.
26a Isa. 5:8–25.
b Jak. 2:13.

29a Alma 5:45–46.
8 4a 1 Ne. 16:2–3.

muqmuukil k'anjel re q'ojoyin; a'b'anan moko ke'chal ta xch'ool chixk'eeb'al li ruq' sa' xb'een, xb'aan naq neke'xxuwaheb' ru li tenamit, maare anchal te'xjap re chixjib'aleb'.

5 Jo'kan naq ke'xjap re chiruheb' li tenamit, ut ke'xye: K'a'ut naq nekekanab' li winq a'in chiqahob'b'al? Xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an naxk'e chi wank tojb'a-maak sa' xb'een chixjunil li tenamit a'in, naq toj reetal te'sache'q; relik chi yaal, ut jo'kan ajwi' naq te'maq'e'q chiqu li qaninqi tenamit a'in, re naq maak'a'aq qana'aj chi sa'.

6 Ut anajwan naqanaw naq maamin taaruq taa'uxmanq a'in, xb'aan naq k'ehomaq reetal, kaw qametz'ew, ut ninqeb' li qatena-mit, jo'kan naq eb' li xik' neke'iloq qe maajun xwankileb' taaruq chi wanq sa' qab'een.

7 Ut kik'ulman naq chi jo'kan ke'reek'asiheb' li tenamit chi josq'ok rik'in laj Nefi, ut ke'xwaklesi li wech'ok-ib' sa' xyanqeb'; xb'aan naq wankeb' li ke'xjap re chixyeeb'al: Kanab'omaq li winq a'in, xb'aan naq chaab'il winq, ut li k'a'aq re ru kixye taak'ulmanq chi yaal wi ink'a' naqajal qak'a'uxl;

8 Relik chi yaal, k'ehomaq reetal, chixjunil li raqb'a-aatin taachalq sa' qab'een li kixch'olob' a'an chiqix, xb'aan naq naqanaw naq yaal ajwi' li kixch'olob' chiqu chirixeb' li qamaa'usilal. Ut k'ehomaq reetal naq k'iheb' a'an, ut a'an "naxnaw

ajwi' li k'a'ru taachalq sa' qab'een jo' chanru naq naxnaw chirix li qamaa'usilal.

9 Relik chi yaal, k'ehomaq ut reetal, wi ta moko profheet ta a'an, moko kiru raj chi ch'olob'ank chirix li k'a'aq re ru a'an.

10 Ut kik'ulman naq eb' li ani ke'ajok re xsachb'al laj Nefi ke'rame' ru xb'aan xxiweb', jo'kan naq ink'a' ke'xk'e li ruq' sa' xb'een; jo'kan naq a'an ki'ok wi'chik chiraatinankileb', naq kiril naq kixtaw usilal sa' rilob'aal junjung, jo'kan naq li jun ch'ol chik ke'xuwak.

11 Jo'kan naq ki'eek'asiik chiraatinankileb' wi'chik, ut kixye: K'ehomaq reetal, ex was wiitz'in, ma ink'a' eerilom chi tz'iib'anb'il naq li Dios kixk'e wankilal re jun winq, a'an laj Moises, re taasak'oq chiru lix ha'il li Kaqi "Palaw, ut kixjach rib' chi ka'pak'al, jo'kan naq eb' laj Israelita, a'aneb' qayuwa', ke'nume' sa' xyi chiru chaqi b'e, ut kitz'ape' li ha' sa' xb'eeneb' li teep aj pleet reheb' laj Egiptio ut kixsub'eb'?

12 Anajwan ut k'ehomaq reetal, wi li Dios kixk'e re li winq a'in xkomon li wankilal a'an, k'a' put naq nekexwech'ok cherib'il eerib', ut nekeye naq naq maajun wankilal xk'e we re tinnaw chirix li raqb'a-aatin li taachalq sa' eeb'een wi ink'a' nekejal eek'a'uxl?

13 A'b'anan, k'ehomaq reetal, ink'a' ka'ajwi' neketz'eqtaana xyaal li waatin laa'in, neketz'eqtaana

ajwi' xyaalal chixjunil li aatin yeeb'il xb'aaneb' li qayuwa', ut jo'kan ajwi' li aatin yeeb'il xb'aan li winq a'in, aj Moises, li kik'ehe' xnimall li wankilal a'in re, relik chi yaal, li aatin li kixye chirix lix k'ulunil li Mesias.

14 Relik chi yaal, ma ink'a' kixch'olob' xyaalal naq taachalq li Ralal li Dios? Ut jo' chanru naq "kixtaqsi li k'anti' bronse sa' li yamyookil ch'och', jo'kan ajwi' taataqsiq a'an li taak'ulunq.

15 Ut jo' k'ihal li te'iloq re li k'anti' a'an te'wanq chi "yo'yo, jo'kan ajwi' jo' k'ihal li te'iloq re li Ralal li Dios rik'in paab'aal, chi tuulaneb' xmusiq', te'wanq chi ^byo'yo, sa' li yu'am ajwi' a'an li wan chi junelik.

16 Anajwan ut k'ehomaq reetal, laj Moises moko xjunes ta kixch'olob' xyaalal li k'a'aq re ru a'in; jo'kaneb' aj b'an wi' "chixjunileb' li santil profheet, rub'elaj chaq xkutan a'an toj sa' xkutan laj Abraham.

17 Relik chi yaal, k'ehomaq ut reetal, laj "Abraham kiril chirix lix k'ulunil, ut kinujak rik'in sahil ch'oolejil ut kisaho' xch'ool.

18 Relik chi yaal, ut k'ehomaq reetal ninye eere, naq laj "Abraham moko xjunes ta kixnaw

chirix li k'a'aq re ru a'in; ke'wan b'an naab'al rub'elaj chaq xkutan laj Abraham li ke'b'oqe' xb'aan lix ^bk'anjelil li Dios; relik chi yaal, jo' chanru ajwi' lix k'anjelil li Ralal; ut a'in re naq taak'utmanq chiru li tenamit, k'iila mil chihab' rub'el xk'ulunil, naq taachalq ajwi' li tojb'al-ix choq' reheb'.

19 Ut anajwan nawaj raj naq teenaw, naq chalen ajwi' chaq xkutan laj Abraham wanjenaqeb' k'iila profheet li ke'xch'olob' xyaalal li k'a'aq re ru a'in; relik chi yaal, li profheet aj "Tzenos kich'olob'an xyaalal chi kaw xch'ool, ut xb'aan a'an kikamsiik.

20 Ut k'ehomaq reetal, jo'kan ajwi' laj "Tzenok, ut jo'kan ajwi' laj Etzias, ut jo'kan ajwi' laj ^bIsaias, ut laj "Jeremias, (a'an laj Jeremias li profheet ajwi' a'an li kixch'olob' xyaalal chirix lix sachlijik "Jerusalen) anajwan ut naqanaw naq kisache' Jerusalen jo' chanru raatin laj Jeremias. Chan put ru naq ink'a' taachalq li Ralal li Dios, jo' chanru lix profheetil aatin?

21 Ut anajwan ma teeye naq ink'a' kisache' "Jerusalen? Ma teeye naq ink'a' ke'kamsiik li ^bralal laj Sedekias, ka'aj b'an wi' laj "Mulek ink'a'? Relik chi yaal, ut ma ink'a'

14a Num. 21:6–9; 2 Ne. 25:20; Alma 33:19–22.
K'UTUL RAQAL:
Jesukristo—Eb' li eetalil malaj li jaljookil ru aatin chirix li Kristo.
15a 1 Ne. 17:41; Alma 37:45–47; 3 Ne. 15:9.
b Jwan 11:25.

16a Jak. 4:4–5; 7:11.
17a Gen. 22:8–14; Jwan 8:56.
18a Alma 13:19; Tz. ut S. 84:6–16; 136:37.
b K'UTUL RAQAL:
Tijoneli re Melkisedek.
19a Alma 34:7.
20a 1 Ne. 19:10; 3 Ne. 10:15–16.

K'UTUL RAQAL:
Loq' laj hu (eb' li)—Eb' li loq' laj hu li sachenaq.
b Isa. 53.
c 1 Ne. 5:13; 7:14.
d Jer. 26:18; 1 Ne. 1:4.
21a 2 Ne. 6:8; Omni 1:15.
b 2 Rey. 25:7; Jer. 39:6; 52:10.
c Esek. 17:22–23; Hel. 6:10.

nekeril naq li riyajil laj Sedekias wan qik'in, ut naq ke'alinasiiik chaq sa' li ch'och' Jerusalem? A'ut k'ehomaq reetal, moko chixjunil ta a'in—

22 Li qayuwa' aj Lehi ki'alinasiiik chaq Jerusalem xb'aan naq kixch'olob' xyaalal chirix li k'a'aq re ru a'in. Laj Nefi kixch'olob' ajwi' xyaalal li k'a'aq re ru a'in, ut jo'kaneb' ajwi' ka'ch'in chik ma chixjunileb' li qayuwa', toj sa' li kutan ajwi' a'in; relik chi yaal, ke'xch'olob' xyaalal chirix lix "k'ulunik li Kristo, ut ke'ilok chi ub'ej, ut ke'sahó' sa' xch'ool rik'in lix kutan li toj taachalq.

23 Ut k'ehomaq reetal, a'an li Dios, ut a'an wan rik'ineb', ut kixk'utb'esi rib' chiruheb', jo'kan naq ke'toje' rix xb'aan, ut eb' a'an ke'xk'e xloq'al, xb'aan li k'a'ru toj taachalq.

24 Anajwan ut, rik'in naq nekenaw li k'a'aq re ru a'in ut ink'a' naru nekeye naq moko yaal ta, ka'ajwi' wi textik'ti'iq, chi jo'kan rik'in a'in kexmaakob, xb'aan naq ketz'eqtaana chixjunil li k'a'aq re ru a'in, us ta k'iila na'leb' kek'ul re xk'utb'al xyaalal; relik chi yaal, kek'ul ajwi' "chixjunil li k'a'aq re ru, li k'a'aq re ru wan sa' choxa, jo' ajwi' chixjunil li k'a'aq re ru wan sa' ruchich'och', re xk'utb'al naq yaal.

25 A'b'an k'ehomaq reetal,

xetz'eqtaana li yaal, ut "xepo'resi eech'ool chiru lee santil Dios; ut sa' li kutan ajwi' a'in, ruuchil xtamresinkil choq' eere li ^bb'ihomal sa' choxa, b'ar wi' maak'a' napo'ok, ut b'ar wi' maak'a' naru chi ok li tz'aj ru, yookex b'an chixtuub'ankil choq' eere li josq'il choq' re xkutan kil li 'raqb'a-aatin.

26 Relik chi yaal, sa' li hoonal ajwi' a'in yookex chi q'ano'k xb'aan li kamsink ut li "ko'b'eetak yumb'eetak ut li maa'usilal nekeb'aanu, choq' re li sache'k li junelik taakanaaq; relik chi yaal, ut wi ink'a' nekejal eek'a'uxl taachalq chi seeb' sa' eeb'een.

27 Relik chi yaal, k'ehomaq reetal anajwan ak wan chire lee rokeb'aal; relik chi yaal, choxex'okaq sa' li raqleb'aal aatin, ut tz'ilomaq rix; ut k'ehomaq reetal, kamsinb'il lee raqol aatin, ut "yokyo sa' xkik'el; ut kamsinb'il ^bxb'aan li riitz'in, li naxsik' chunlaak sa' li raqleb'aal aatin.

28 Ut k'ehomaq reetal, xkab'ichaleb' wankeb' sa' lee muqmuukil molam, ut "laj yoob'ahom re, a'an laj Gadianton ut li maa'us, li nasik'ok re xsachb'al li raameb' li winq.

CH'OL 9

Eb' laj taql neke'xtaw li xb'eenil aj

22a K'UTUL RAQAL:
Jesukristo—
Profeetil aatin
chirix lix yo'lajik ut
xkamik li Jesukristo.
24a Alma 30:44;

Mois. 6:63.
25a Mos. 2:36–38; 3:12.
b Hel. 5:8;
3 Ne. 13:19–21.
c Tz. ut S. 10:20–23;
121:23–25.

26a K'UTUL RAQAL:
Yumb'eetak
ko'b'eetak.
27a Hel. 9:3, 15.
b Hel. 9:6, 26–38.
28a Hel. 6:26–30.

raqol aatin chi kamenaq sa' li raqleb'aal aatin—Neke'k'ehe' sa' tz'alam ut moqon neke'ach'ab'aak—Chi musiq'anb'il laj Nefi naxk'ut xyaalal naq laj Seantum kikamsink—Wankeb' li neke'k'ulub'an re laj Nefi jo' profheet. Wan na 23-21 chihab' ma nayo'la li Kristo.

K'EHOMAQ reetal, kik'ulman anajwan naq chirix naq laj Nefi kixye li aatin a'in, junjung li winq li wankeb' sa' xyanqeb' xkoheb' sa' aanil sa' li raqleb'aal aatin; relik chi yaal, oob'eb' ajwi' li xkoheb', ut ke'xye chirib'ileb' rib' naq yookeb' chi xik:

2 K'ehomaq reetal, anajwan taqanaw chi ch'olch'o ma profheet li winq a'in ut ma li Dios xtaqlank re chixxch'olob'ankil chiqu jo' profheet xkomon li sachb'ach'oolejil na'leb' a'in. K'ehomaq reetal, ink'a' naqapaab' naq xb'aanu; relik chi yaal, ink'a' naqapaab' naq a'an profheet; a'b'anan, wi yaal li k'aru a'in kixye chirix li xb'eenil aj raqol aatin, naq kamenaq, rik'in a'an taqapaab' naq yaal li jun ch'ol chik chi aatin kixye.

3 Ut kik'ulman naq ke'alinal rik'in xmetz'eweb', ut ke'ok sa' li raqleb'aal aatin, ut k'ehomaq reetal, li xb'eenil aj raqol aatin t'anaaq sa' ch'och', ut "yokyo sa' xkik'el.

4 Ut anajwan k'ehomaq reetal, naq ke'ril a'in, sachsookeb' xch'ool chi numtajenaq, jo'kan naq ke't'ane' chi ch'och', xb'aan

naq ink'a' ke'xpaab' chaq li aatin kixye chaq laj Nefi chirix li xb'eenil aj raqol aatin.

5 A'b'an anajwan, naq ke'ilok ke'paab'an, ut kichal li xiw sa' xb'eeneb' maare anchal chixjunil li raqb'a-aatin li kixye laj Nefi taachalq sa' xb'een li tenamit; jo'kan naq ke'chenchot, ut ke't'ane' chi ch'och'.

6 Anajwan, sa' junpaat naq kikamsiik laj raqol aatin—ut k'ob'b'il xb'aan li riitz'in chi jalb'il li raq' sa' muqmu, ut a'an ki'eelelik, ut eb' li moos ke'alinal ut ke'xye re li tenamit, ut ke'xjek'i resil li kamsink sa' xyanqeb';

7 Ut k'ehomaq reetal, eb' li tenamit ke'xch'utub' rib' sa' xna'aj li raqleb'aal aatin—ut k'ehomaq reetal, sachsookeb' xch'ool ke'kana chirilb'al li oob' chi winq li t'anaaqeb' chi ch'och'.

8 Ut anajwan k'ehomaq reetal, eb' li tenamit maak'a' neke'xnaw chirix li ch'uut chi tenamit li ke'xch'utub' chaq rib' sa' li "rawimq laj Nefi; jo'kan naq ke'xye chirib'ileb' rib': A'ineb' li winq li ke'kamsin re laj raqol aatin, ut li Dios kixsak'eb' re naq ink'a' ke'ru chi eelelik chiqu.

9 Ut kik'ulman naq ke'xchapeb', ut ke'xb'ak'eb' ut ke'xtz'apeb' sa' tz'alam. Ut kitaqlaman xjek'in kil jun li aatin naq kamsinb'il laj raqol aatin, ut naq eb' laj kamsin nel chapb'ileb' ut tz'apb'ileb' sa' tz'alam.

10 Ut kik'ulman naq wulajaq chik a'an, eb' li tenamit ke'xch'utub' rib'

re yaab'ak ut "kuyuk sa', sa' xmuq-lajik li nimla xb'eenil aj raqol aatin li kikamsiik chaq.

11 Ut chi jo'kan ajwi' eb' laj raqol aatin li ke'wan chaq sa' li rawimq laj Nefi, ut ke'rab'i li raatin, ke'ch'utla ajwi' sa' li muquk.

12 Ut kik'ulman naq ke'patz'ok sa' xyanqeb' li tenamit, ut ke'xye: B'ar wankeb' li oob' li ke'taqlaak chi patz'ok chirix li xb'eenil aj raqol aatin, chirix ma kamenaq? Ut eb' a'an ke'chaq'ok ut ke'xye: chirix li oob' li keye naq ketaqla, ink'a' naqanaw, a'b'an wankeb' oob' li ke'b'aanunk re li kamsink, li kiqatz'ap sa' tz'alam.

13 Ut kik'ulman naq eb' laj raqol aatin ke'raj naq te'k'ame'q chaq, ut ke'k'ame' chaq, ut k'ehomaq reetal, a'aneb' li oob' li ke'taqlaak chaq, ut k'ehomaq reetal, eb' laj raqol aatin ke'xpatz' reheb' chirix li na'leb' a'an, ut ke'xye reheb' chixjunil li ke'xb'aanu chaq, ut ke'xye:

14 Koo'alinalak ut koowulak sa' xna'aj li raqleb'aal aatin, ut naq kiqil chixjunil li k'a'aq re ru jo' chanru kixch'olob' chaq laj Nefi, kisach qach'ool jo'kan naq koo't'ane' chi ch'och'; ut naq koo'usa rik'in xsachik qach'ool, k'ehomaq reetal, kohe'xtz'ap sa' tz'alam.

15 Anajwan, chirix xkamik li winq a'in, ink'a' naqanaw ani xb'aanunk re, ut ka'ajwi' a'in naqanaw, koo'alinalak ut koochal jo' chanru keraj, ut k'ehomaq reetal naq ak kamenaq chaq, jo' chanru li raatin laj Nefi.

16 Ut anajwan kik'ulman naq eb' laj raqol aatin ke'xch'olob' li na'leb' chiru li tenamit, ut ke'xjap re chixjib'al laj Nefi, ut ke'xye: K'ehomaq reetal, naqanaw naq laj Nefi a'in kixk'uub' tana' xna'leb' rik'in junaq chik re xkamsinkil laj raqol aatin, re naq chirix a'an taaruq tixch'olob' chiqu laa'o, re naq tixjal qach'ool rik'in lix paab'aal a'an, re naq tixtaqsi rib' jo' xnimal ru winq, sik'b'il ru xb'aan li Dios, ut jun profet.

17 Ut anajwan k'ehomaq reetal, laa'o taqatz'il rix li winq a'in, ut a'an tixch'olob' xmaak ut tixk'e chiqanaw li tz'aqal aj kamsihom re laj raqol aatin.

18 Ut kik'ulman naq li oob' ke'ach'ab'aak chaq sa' xkutankil li muquk. A'b'anan eb' a'an ke'xch'iilaheb' laj raqol aatin sa' li aatin ke'xye chaq chirix laj Nefi, ut ke'wech'ok rik'ineb' chixjunjungaleb', toj reetal naq ke'xsach xna'leb'eb'.

19 A'b'anan ke'xtaqla naq laj Nefi taachape'q ut taab'ak'e'q ut taak'ame'q chiru li ch'utch'uukil tenamit, ut ke'ok chixpatz'inkil li na'leb' re, chi jalan jalanq chaq re ru, re te'xchap sa' aatin, re taaruq te'xjit re taakamsiiq—

20 Ut ke'xye re: Xak'uub' aana'leb' rik'in jalan chik; ani li winq li xb'aanunk re li kamsink a'in? Anajwan ye qe, ut ch'olob' laa maak, ut ke'xye, K'e reetal, wahi' li tumin, ut jo'kan ajwi' tatqakanab' chi yo'yo wi taaye qe, ut taach'olob' li na'leb' xat-ok wi' rik'in.

21 A'b'an laj Nefi kixye reheb': Ex "jip, ex li moko xek'ul ta reetalil li sumwank sa' eech'ool, ex mutz', ut ex tenamit ^bjip eek'a'uxl, ma nekenaw jo' najtil chik li Qaawa' lee Dios tixkanab' naq toj texb'eeq sa' lee b'e a'in re maak?

22 Aay, tento raj tex'ayaynaq ut "texyaab'aq, xb'aan li nimla sache'k li na'oyb'enink eere sa' li kutan a'in, wi ink'a' nekejal eek'a'uxl.

23 K'ehomaq reetal nekeye naq xink'uub' inna'leb' rik'in jun winq re naq a'an tixkamsi laj Seetzorom, xb'eenil qaraqol aatin. A'b'an k'ehomaq reetal, ninye eere naq a'in xb'aan naq kinch'olob' cheru re taaruq teenaw chirix li na'leb' a'in; relik chi yaal, re xk'utb'al aj-wi' xyaalal cheru, naq kinnaw chirix li maa'usilal ut tz'eqb'eetalil li wan sa' eeyanq.

24 Ut xb'aan naq kinb'aanu a'in, nekeye naq xink'uub' inna'leb' rik'in jun winq naq tixb'aanu li na'leb' a'in; relik chi yaal, rik'in naq kink'ut cheru li eetalil a'in, yoo eejosq'il wik'in, ut teeraj xsachb'al inyu'am.

25 Ut anajwan k'ehomaq reetal, tink'ut jun chik eetalil cheru, ut ilomaq ma rik'in li na'leb' a'in teesik' insachb'al.

26 K'ehomaq reetal, ninye eere: Ayuqex sa' rochoch laj Seantum, a'an "riitz'in laj Seetzorom, ut yehomaq re—

27 Laj Nefi, li naxb'aanu rib' jo' profet, li naxyeechi'i jo' profet

xnimal li rahilal chirix li tenamit a'in, ma xk'uub' xna'leb' aawik'in, sa' li xakamsi wi' laj Seetzorom, a'an laa was?

28 Ut k'ehomaq reetal, a'an tixye eere, Ink'a'.

29 Ut laa'ex teeye re: Ma xakamsi laa was?

30 Ut a'an taaxaqliiq rik'in xiw, ut moko tixnaw ta k'aru xyeeb'al. Ut k'ehomaq reetal, tixye eere naq ink'a'; ut tixb'aanu rib' chanchan naq sachso xch'ool; a'b'anan tixch'olob' cheru naq maak'a' xmaak.

31 A'b'an k'ehomaq reetal, teetz'il rix, ut teetaw kik' chiru xmaril lix b'aatal.

32 Ut naq xeril a'in, teeye: B'ar xchal li kik' a'in? Ma ink'a' naqanaw naq a'an xkik'el laa was?

33 Toja' ut naq taasiksotq, ut taasaqpetz'q li rilob'aal, chanchan naq xchal li kamk sa' xb'een.

34 Toja' ut naq teeye: Xb'aan li xiw a'in ut li saqpetz' a'in xchal sa' laa wilob'aal, k'e reetal, naqanaw naq wan aamaak.

35 Toja' ut naq taachalq wi'chik xnimal xxiw sa' xb'een; toja' ut naq tixch'olob' lix maak cheru, ut moko tixye ta chik naq ink'a' xb'aanu li kamsink a'in.

36 Toja' ut naq tixye eere naq laa'in, aj Nefi, maak'a' kinnaw chirix li na'leb', ka'ajwi' wi k'eeb'il we xb'aan xwankil li Dios. Toja' ut naq teenaw naq laa'in jun winq maak'a'eb' xb'alaq', ut naq taqlanb'ilin eere xb'aan li Dios.

37 Ut kik'ulman naq xkoheb' ut ke'xb'aanu jo' chanru ajwi' kixye laj Nefi reheb'. Ut k'ehomaq reetal naq yaal li aatin kixye chaq; xb'aan naq jo' chanru li aatin, kixye naq ink'a' kixb'aanu, ut jo' chanru ajwi' li aatin, kixch'olob' xmaak.

38 Ut kik'ame' chixk'utb'al xyaalal naq a'an ajwi' laj b'aanuhom re li kamsink, jo'kan naq li oob' ke'ach'ab'aak, ut jo'kan ajwi' laj Nefi.

39 Ut wankeb' junjung reheb' laj Nefita li ke'paab'ank re li raatin laj Nefi, ut wankeb' ajwi' junjung li ke'paab'an xb'aan li ke'xch'olob' xyaalal li oob', xb'aan naq eb' a'an ke'jale' chaq xch'ool naq wankeb' sa' tz'alam.

40 Ut anajwan wankeb' junjung sa' xyanq li tenamit, li ke'yehok re naq laj Nefi a'an profheet.

41 Ut ke'wan jalan chik li ke'yehok re: K'ehomaq reetal, a'an jun dios, xb'aan naq wi ta maawa' jun dios ink'a' raj taaruq chixnawb'al chirix chixjunil li k'a'aq re ru. Xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an xye qe lix k'oxlahom li qach'ool, ut kixye k'a'aq re ru qe, ut kixk'e ajwi' chiqanaw ani tz'aqal aj kamsihom re li xb'eenil qaraqol aatin.

CH'OL 10

Li Qaawa' naxk'e re laj Nefi li wankilal re tz'apok—Nak'ehe' xwankil chi

bak'ok ut chi hitok sa' ruchich'och' ut sa' choxa—Naxtaqlaheb' li tenamit chixjalb'al xk'a'uxl malaj te'osoq—Li Musiq'ej naxk'am a'an sa' li junjung tuub' chi tenamit. Wan na 21–20 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut kik'ulman naq kiwakli jun jachok-ib' sa' xyanq li tenamit, jo'kan naq ke'xjach rib' chi ka'pak'al ut ke'xk'amatq xb'eheb', ut ke'xkanab' laj Nefi xjunes, naq wan chi xaqxo sa' xyiheb'.

2 Ut kik'ulman naq laj Nefi kixchap xb'e sa' xjajal li rochoch a'an, yoo chaq "chixtz'ilb'al rix sa' xch'ool li k'a'aq re ru kixk'ut chaq li Qaawa' chiru.

3 Ut kik'ulman, naq yoo chi jo'kan chi k'oxlank sa' xch'ool—ut k'a'jo' xtaawajik xch'ool xb'aan xmaa'usilal lix tenamiteb' laj Nefita, lix muqmuukil k'anjel re q'ojyin, ut lix kamsihomeb', ut lix poqlehomeb', ut li k'iila paay chi maa'usilal—ut naq yoo chi jo'kan chixtz'ilb'al rix sa' xch'ool, k'ehomaq reetal, kik'ulman naq kichal jun xyaab' kuxej rik'in, ut kixye:

4 Osob'tesinb'ilat, at Nefi, xb'aan li k'a'aq re ru xab'aanu, xb'aan naq ink'ehom reetal chan ru naq "ink'a' xatlub' sa' xch'olob'ankil li aatin, li kink'e aawe, chiru li tenamit a'in. Ut ink'a' kaxuwaheb' ru, ut ink'a' kasik' b'aayu'am aajunes, kasik' b'an li 'wajom, ut xpaab'ankil intaqlahom.

5 Ut anajwan, xb'aan naq

10 2a K'UTUL RAQAL:
K'oxlank sa' ch'oollej.
4a K'UTUL RAQAL:

Yalok q'e.
b K'UTUL RAQAL:
Mayejak.

c 3 Ne. 11:11.

kab'aanu a'in chi ink'a' nakat-lub' rik'in, k'e reetal, laa'in tat-wosob'tesi chi junelik; ut tink'e xnimal aametz'ew rik'in aatin ut rik'in b'aanuhom, rik'in paab'aal ut rik'in k'anjel; relik chi yaal, jo'-kan naq "chixjunil li k'a'aq re ru taab'aanumanq aawe jo' chanru laa^bwaatin, xb'aan naq laa'at 'ink'a' taapatz' li moko naxk'am ta rib' rik'in li rajom inch'ool.

6 K'e reetal, laa'at aj Nefi, ut laa'in li Dios. K'e reetal, ninch'olob' chawu chiru rilob'aaleb' lin anjel, naq laa'at taawanq aawan-kil sa' xb'een li tenamit a'in, ut taasak' li ch'och' rik'in "we'ej, ut rik'in yajel, ut rik'in sachok, jo' chanru xmaa'usilaleb' li tenamit a'in.

7 K'e reetal, nink'e wankilal aawe, naq yalaq k'a'ru "taatz'ap sa' ruchich'och' tz'aptz'ooq sa' choxa, ut yalaq k'a'ru taahit sa' ruchich'och' hitb'ilaq sa' choxa; ut chi jo'kan taawanq aawankil sa' xyanq li tenamit a'in.

8 Ut chi jo'kan, wi taaye re li santil ochoch a'in naq jachb'ilaq sa' xyi, taab'aanumanq.

9 Ut wi taaye re li "tzuul a'in, Chat-ug'e'q, ut chatkanaaq chi helho, taab'aanumanq.

10 Ut k'e reetal, wi taaye naq li Dios tixsak' li tenamit a'in, taak'ulmanq.

11 Ut anajwan k'e reetal, nakat-intaqla, naq tatxik ut taach'olob'

chiru li tenamit a'in, naq jo'ka'in naxye li Qaawa' Dios, li Nimajwal: Wi ink'a' nekejal eek'a'uxl, teksak'e'q, toj reetal ajwi' li "sache'k.

12 Ut k'ehomaq reetal, kik'ulman anajwan naq chirix naq li Qaawa' kixye li aatin a'in re laj Nefi, a'an kixaqli ut moko xko'o ta sa' rochoch a'an; kisutq'i b'an rik'ineb' li jar tuub' chi tenamit li jek'in-b'ileb' chiru lix b'een li ch'och', ut ki'ok chixch'olob'ankil chiruheb' li raatin li Qaawa' li kiyeh'e' chaq re, chirix lix sachlijikeb' wi ink'a' te'xjal xk'a'uxl.

13 Anajwan k'ehomaq reetal, us ta nimla sachb'a-ch'oolej a'an li kixb'aanu chaq laj Nefi naq kixye reheb' chirix xkamik li xb'eenil aj raqol aatin, ke'xkawob'resi li raameb' ut ink'a' ke'ab'in chiru li raatin li Qaawa'.

14 Jo'kan naq laj Nefi kixch'olob' chiruheb' li raatin li Qaawa', ut kixye: Wi ink'a' nekejal eek'a'uxl, jo'ka'in naxye li Qaawa', teksak'e'q toj reetal ajwi' li sache'k.

15 Ut kik'ulman naq chirix naq laj Nefi kixch'olob' li aatin chiruheb', k'ehomaq reetal, toj ke'xkawob'resi li raameb' ut ink'a' ke'raj ab'ink chiru li raatin; jo'-kan naq ke'xhob', ut ke'xsik' xk'eeb'al li ruq' sa' xb'een re te'xtz'ap sa' tz'alam.

16 A'b'an k'ehomaq reetal, kiwan lix wankil li Dios rik'in, ut ink'a'

5a 3 Ne. 18:20;
Tz. ut S. 88:63–65.
b Enos 1:12.
c 2 Ne. 4:35;
Tz. ut S. 46:30.

6a Hel. 11:4–18.
7a Mat. 16:19.
K'UTUL RAQAL:
Tz'apok, xtz'apb'al.
9a Mat. 17:20; Jak. 4:6;

Morm. 8:24;
Eter 12:30.
11a Hel. 5:2.

ke'ru chixchapb'al re xtz'apb'al sa' tz'alam, xb'aan naq kik'ame' xb'aan li Musiq'ej ut ki'isiik chaq sa' xyiheb'.

17 Ut kik'ulman naq chi jo'kan xko'o sa' li Musiq'ej, sa' li junjung ch'uut chi tenamit, chixch'olob'an-kil li raatin li Dios, toj reetal naq kixch'olob' ajwi' chiruheb' chixjunil, malaj kixtaqla chaq sa' xyanqeb' chixjunil li tenamit.

18 Ut kik'ulman naq ink'a' ke'raj ab'ink chiru li raatin; ut ki'ok chi wank li wech'ok-ib', jo'kan naq ke'wan chi jachjookeb' rib' ut ke'ok chixkamsinkil rib' chirib'ileb' rib' rik'in li yok'leb' ch'iich'.

19 Ut chi jo'kan kiraqe' li xjunlaju xkaak'al chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

CH'OL 11

Laj Nefi naxq'unb'esi xch'ool li Qaawa' re tixk'e li we'ej ruuchil li pleet—Naab'al li tenamit neke'oso'—Neke'xjal xk'a'uxl, ut Laj Nefi naxtzaama li hab' chiru li Qaawa'—Laj Nefi ut laj Lehi neke'xk'ul k'iila na'leb' chi k'utb'esinb'il—Eb' laj elq' re laj Gadianton neke'xk'ojob' rib' sa' li ch'och'. Wan na 26–6 chihab' ma nayo'la li Kristo.

UT anajwan kik'ulman naq sa' li xkab'laju xkaak'al chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, naq ke'niman li wech'ok-ib', jo'kan naq ke'wan li pleet chiru chixjunil li

ch'och' sa' xyanq chixjunil lix tenamit laj Nefi.

2 Ut a'an li "muqmuukil molam a'in chi aj elq' li ke'b'aanunk re li k'anjel a'in re sachok ut maa'usilal. Ut kikana li pleet a'in chiru chixjunil li chihab' a'an, ut sa' li roxlaju xkaak'al chihab' kikana ajwi'.

3 Ut kik'ulman naq sa' li chihab' a'in laj Nefi ki'elajin chiru li Qaawa', ut kixye:

4 At Qaawa', maakanab' naq li tenamit a'in taasache'q rik'in yok'leb' ch'iich'; chiwanq b'an at Qaawa', jun "we'ej sa' li ch'och', re reek'asinkileb' xch'ool chixjultikankil li Qaawa' lix Dios, ut maare te'xjal xk'a'uxl ut te'sutq'iiq aawik'in.

5 Ut jo'kan kib'aanuman, jo'chanru li raatin laj Nefi. Ut kiwan jun nimla we'ej sa' xb'een li ch'och', sa' xyanq chixjunil lix tenamit laj Nefi. Ut chi jo'kan sa' li xkaalaju xkaak'al chihab' toj yoo li we'ej, ut kiraqe' li k'anjel re sachok rik'in li yok'leb' ch'iich', a'b'an kirahó' rik'in we'ej.

6 Ut li k'anjel a'in re sachok toj kiwan ajwi' sa' li ro'laju xkaak'al chihab'. Xb'aan naq kisak'e' li ch'och' jo'kan naq kichaqik, ut ink'a' kiruuchini li iyaj nak'uxman sa' xq'ehil li iyaj; ut chixjunil li ch'och' kisak'e', sa' xyanqeb' ajwi' laj Lamanita jo' ajwi' sa' xyanqeb' laj Nefita, jo'kan naq ke'sak'e' toj reetal naq ke'kam chi mil sa'eb' li jar raqal chi ch'och' li q'axaleb' aj maak.

7 Ut kik'ulman naq eb' li tenamit ke'ril naq oso'keb' re xb'aan we'ej, ut ki'ok chi "jultiko'k reheb' li Qaawa' lix Dios; ut ki'ok chi jultiko'k reheb' li raatin laj Nefi.

8 Ut eb' li tenamit ke'ok chi tz'aamank chiru xb'eenileb' lix raqol aatin ut lix jolomineleb', naq te'xye re laj Nefi: K'e reetal, naqanaw naq laa'at jun winq re li Dios, ut chi jo'kan chat-elajinq chiru li Qaawa' li qaDios naq tixsutq'isi chaq sa' qab'een li we'ej a'in, re naq ink'a' taatz'aqloq ru chixjunil li "aatin kaye chirix qasachlijik.

9 Ut kik'ulman naq eb' laj raqol aatin ke'xye re laj Nefi, jo' chanru li aatin li tz'aamanb'il. Ut naq kiril laj Nefi naq eb' li tenamit ke'xjal chaq xk'a'uxleb' ut ke'xtuulanob'resi rib' rik'in q'es ruhil t'ikr, ki'kulman naq ki'elajin wi'chik chiru li Qaawa', ut kixye:

10 At Qaawa', k'e reetal, li tenamit a'in xjal xk'a'uxl; ut ke'xmesu sa' xyanqeb' li jun molam re aj Gadianton jo'kan naq oso'jenaqeb' a'an, ut ke'xmuq sa' ch'och' lix muqmuukil k'uub'anb'il na'leb'eb'.

11 Anajwan, at Qaawa', xb'aan a'in lix tuulanileb' xch'ool ma taasutq'isi chaq taxaq laa josq'il, ut taakanab' chi ch'anaak aajosq'il rik'in lix sachlijikeb' li winq a'an aj maak li ak kasach.

12 At Qaawa', ma taasutq'isi chaq taxaq aajosq'il, relik chi yaal, laa nimla josq'il, ut taak'e taxaq xraqik li we'ej a'in sa' li ch'och'.

13 At Qaawa', ma tat-ab'inq taxaq chiqu, ut taak'e chi b'aanumank jo' chanru li waatin, ut chaataqla li "hab' chiru lix b'een li ch'och', re naq a'an taaruuchini li ruuchinihom, ut li iyaj nak'uxman sa' xq'ehil li iyaj.

14 At Qaawa', kat-ab'in chiru li "waatin naq kinye, Chiwanq we'ej, re naq taa'osoq li rahob'tesiik xb'aan li yok'leb' ch'iich'; ut ninnaw naq tat-ab'inq, sa' li kutan ajwi' a'in, chiru li waatin, xb'aan naq laa'at kaye naq: Wi eb' li tenamit a'in te'xjal xk'a'uxl tinkoleb' xyu'am.

15 Relik chi yaal, at Qaawa', ut nakawil naq ke'xjal xk'a'uxl, xb'aan li we'ej ut li yajel ut li sache'k li xchal reheb'.

16 Ut anajwan, at Qaawa', ma taasutq'isi chaq aajosq'il, ut taayal wi'chik ma te'k'anjelaq chawu? Ut wi jo'kan, at Qaawa', taaruuq taawosob'tesihebb' jo' chanru laa waatin li kaye.

17 Ut kik'ulman naq sa' li xwaqlaju xkaak'al chihab' li Qaawa' kixsutq'isi chaq lix josq'il sa' xb'een li tenamit, ut kixk'e chi t'ane'k li "hab' sa' xb'een li ch'och', jo'kan naq kiruuchini li ruuchinihom sa' xq'ehil li uuchink. Ut kik'ulman naq kiruuchini li iyaj nak'uxman sa' xq'ehil li iyaj.

18 Ut k'ehomaq reetal, eb' li tenamit ke'saho' xch'ool ut ke'xnima xloq'al li Dios, ut kinujak chixjunil lix b'een li ch'och' rik'in saho'k ch'oolej; ut ink'a' chik

ke'xsik' xsachb'al laj Nefi; ke'x-k'oxla b'an jo' "nimla profheet, ut jun winq re li Dios, li wan xnim-mal xwankil ut wankilal k'eeb'il re xb'aan li Dios.

19 Ut k'ehomaq reetal, laj Lehi, li riitz'in, moko q'axb'il ta ru xb'aan a'an chi yal ta "jun miin raqal chirix li k'a'aq re ru re li tiikilal.

20 Ut chi jo'kan kik'ulman naq lix tenamit laj Nefi ke'ok wi'chik chi usaak sa' li ch'och', ut chix-kab'lankil lix sacheanaqil na'ajeb', ut ke'ok chi k'ihank ut chi jek'i-mank, toj reetal naq ke'xnujob'-resi chixjunil lix b'een li ch'och', sa' xjaya lix nim li saq'e jo' ajwi' sa' xjaya lix tz'e, chalen sa' li pa-law sa' rokeb' saq'e toj sa' li pa-law sa' releb'.

21 Ut kik'ulman naq li xwaqlaju xkaak'al chihab' kiraqe' sa' tuqtuukilal. Ut li xwuqlaju xkaak'al chihab' kitikla sa' tuqtuukilal; ut li "iglees kijek'iman chiru xb'een chixjunil li ch'och', ut lix k'ihaleb' li tenamit, laj Nefita jo'eb' ajwi' laj Lamanita, ke'wan sa' li iglees, ut numtajenaq nim li tuqtuukilal ke'wan wi' sa' li ch'och', ut chi jo'kan kiraqe' li xwuqlaju xkaak'al chihab'.

22 Ut ke'wan ajwi' sa' tuqtuukilal sa' li xwaqxaqlaju xkaak'al chihab', ka'ajwi' naq kiwan jun-junq li wech'ok-ib' chirixeb' li jar raqal chi tzol'leb' li kik'ojob'aak chaq xb'aaneb' li profheet.

23 Ut sa' li xb'elelaju xkaak'al

chihab' ki'ok chi wank naab'al li wech'ij-ib'. A'b'anan kik'ulman naq laj Nefi ut laj Lehi, ut naab'al reheb' lix komon li neke'xnaw chirix li jar raqal chi tzol'leb' li tz'a-qal yaaleb', xb'aan naq k'iila na'leb' "nak'utb'esiik chiruheb' chi wulaj wulaj, jo'kan naq ke'jultikan aatin chiruheb' li tenamit, ut chi jo'kan ke'xk'e xraqik lix wech'ihomeb' sa' li chihab' ajwi' a'an.

24 Ut kik'ulman naq sa' li xkaak'al chihab' rawa'b'ejileb' laj ra-qol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi, wan junjunq rajlankileb' li ke'risi chaq rib' rik'in lix tenamit laj Nefi, li jarub'aq chihab' chaq xq'axonikeb' rik'ineb' laj Lamanita, ut ke'xk'ul sa' xb'ee-neb' xk'ab'a'eb' laj Lamanita, ut jo'kan ajwi' junjunq rajlankileb' li tz'aqal ralal xk'ajoleb' laj Lamanita, li eek'asinb'ileb' chi josq'ok xb'aaneb', malaj xb'aaneb' a'an li ke'risi chaq rib', jo'kan naq ke'x-tikib' jun li pleet rik'ineb' li ras riitz'in.

25 Ut ke'xb'aanu li kamsink ut li poqlenk, toja' ut naq neke'xsutq'isi rib' sa'eb' li tzuul, ut sa' li yamyookil ch'och' ut li muqmuukil na'a-jej, ut ke'xmuq rib' re naq ink'a' ke'ru chi tawe'k, ut wulaj wulaj neke'xk'ul xtiqb'al ru li rajlankileb', a' yaal jo' chanru wankeb' li neke'risi chaq rib' ut neke'xik rik'ineb'.

26 Ut chi jo'kan chirix xnumik li kutan, relik chi yaal, chirix

18a Hel. 10:5–11.

19a Hel. 5:36–44.

21a K'UTUL RAQAL:

Iglees li Jesukristo
(lix).

23a Alma 26:22;

Tz. ut S. 107:19.

xnumik moko naab'al ta chihab', ke'ok choq' jun molam chi aj elq' numtajenaq nim, ut ke'xsik' chaq chixjunil lix muqmuukil k'uub'an-b'il na'leb' laj Gadianton, ut chi jo'kan ke'ok choq' aj elq' re laj Gadianton.

27 Anajwan k'ehomaq reetal, eb' laj elq' a'in k'a'jo' li po'ok ke'x-b'aanu, relik chi yaal, nimla sachok sa' xyanq lix tenamit laj Nefi, ut sa' xyanq ajwi' lix tenamiteb' laj Lamanita.

28 Ut kik'ulman naq ki'ajman ru naq taak'ehe'q xraqik li k'anjel a'in re sachok; jo'kan naq ke'xtaqla jun teep chi winq aj pleet kaweb' xmetz'ew sa' li yamyookil ch'och' ut sa' xb'eeneb' li tzuul re xsik'in-kil li molam a'in chi aj elq', ut re xsachb'aleb'.

29 A'b'an k'ehomaq reetal, kik'ulman naq sa' li chihab' ajwi' a'an ke'sutq'isiik wi'chik chirix, toj sa' xch'och'eb' a'an. Ut chi jo'kan kiraqe' li xkaak'al chihab' rawa'b'e-jileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

30 Ut kik'ulman naq sa' xtiklajik li xb'een ro'k'aal chihab' xkoheb' wi'chik chixpleetinkil li molam a'in chi aj elq', ut ke'xsach naab'al; ut ke'ula'aniik ajwi' rik'in naab'al li sache'k.

31 Ut jun sut chik ke'mine' ru chi elk chaq sa' li yamyookil ch'och' ut sa'eb' li tzuul toj sa' xch'och'eb' a'an, xb'aan naq numtajenaq nim rajlankileb' laj elq' a'an li neke'-wanje' sa'eb' li tzuul ut sa' li yamyookil ch'och'.

32 Ut kik'ulman naq chi jo'kan kiraqe' li jun chihab' a'in. Ut eb' laj elq' toj ke'tam ut ke'niman xmetz'ew, jo'kan naq ke'xnima rib' chiru anchal li teepeb' aj pleet reheb' laj Nefita, ut reheb' ajwi' laj Lamanita, ut xb'aaneb' a'an kichal nimla xiw sa' xb'een chixjunil li tenamit chiru chixjunil lix b'een li ch'och'.

33 Relik chi yaal, xb'aan naq ke'rula'ani k'iila raqal re li ch'och', ut ke'xb'aanu nimla sachok reheb'; relik chi yaal, ke'xkamsi naab'al, ut wankeb' chik li ke'xk'am chi preexil sa' li yamyookil ch'och', relik chi yaal, ut q'axal wi'chik li rixqilaleb' ut lix kok'aleb'.

34 Anajwan li nimla rahilal a'in, li kichal sa' xb'eeneb' li tenamit xb'aan xmaa'usilaleb', kireek'asihab' wi'chik xch'ool chixjultikan-kil li Qaawa' lix Dios.

35 Ut chi jo'kan kiraqe' li xb'een ro'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin.

36 Ut sa' li xkab' ro'k'aal chihab' ke'ok wi'chik chi "sachk sa' xch'ooleb' li Qaawa' lix Dios. Ut sa' li rox ro'k'aal chihab' ke'ok chi kawuk sa' li maa'usilal. Ut sa' li xkaa ro'k'aal chihab' ink'a' ke'xtuqub' li b'e wankeb' wi'.

37 Ut kik'ulman naq sa' li ro' ro'k'aal chihab' k'a'jo' wi'chik naq ke'ok chi nimank sa' xq'etq'etileb', ut xmaa'usilaleb', ut chi jo'kan yookeb' wi'chik chi q'ano'k choq' re li sache'k.

38 Ut chi jo'kan kiraqe' li ro' ro'k'aal chihab'.

CH'OL 12

Eb' li winq chi seeb' neke'eek'a-siik, maak'a'eb' xna'leb' ut seeb'eb' chixb'aanunkil li maa'usilal—Li Qaawa' naxq'useb' lix tenamit—Lix maak'a'il li winq nak'utman chi junpak'al lix wankil li Dios—Sa' xkutankil li raqb'a-aatin, eb' li winq te'xk'ul li yu'am li junelik taakanaaq, malaj li tojb'a-maak li junelik taakanaaq. Wan na 6 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut chi jo'kan naru naqak'e reetal chanru xmajelaleb', ut chanru ajwi' na'eek'asiman xch'ooleb' li ralal xk'ajoleb' li winq; relik chi yaal, naru naqil naq li Qaawa' rik'in xnimal lix chaab'ilal maak'a' roso'jik narosob'tesiheb' ut "naxk'e chi usaak li ani ^bneke'xkanab' rib' chiru.

2 Relik chi yaal, ut naru naqil sa' li kutan ajwi' naq naxk'e chi usaak lix tenamit, relik chi yaal, rik'in xtamikeb' lix ch'och', lix ketomqeb' ut lix teepeb' chi xul, ut rik'in oor, ut rik'in plaat, ut rik'in k'iila paay li k'aru tertotxt'aq, li junjunq paay ut xyiib'ankil wan; rik'in xkolb'aleb' xyu'am, ut xkolb'aleb' chaq sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok reheb'; rik'in xq'unob-resinkil xch'ooleb' li xik' neke'ilok reheb', re naq ink'a' te'ok sa' pleet

rik'ineb'; relik ut chi yaal, rik'in xb'aanunkil chixjunil li k'a'aq re ru choq' re xchaab'ilal ut xsahil xch'ool lix tenamit; relik chi yaal, a'an ajwi' li kutan naq "neke'xkawob'resi li raameb', ut neke'sach sa' xch'ool li Qaawa' lix Dios, ut ^bneke'xyeq'i li Santil Dios rub'el roqeb'—relik chi yaal, ut a'in xb'aan xmaak'a'il xch'a'ajkilaleb', ut li usaak chi numtajenaq nim li neke'xk'ul.

3 Ut chi jo'kan naqil naq wi li Qaawa' ink'a' "naxq'useb' lix tenamit rik'in k'iila ch'a'ajkilal, relik chi yaal, wi ink'a' narula'aniheb' rik'in kamk ut rik'in nimla xiw, ut rik'in we'ej ut rik'in li k'iila paay chi yajel, a'an ink'a' ^btaajultikoq' reheb'.

4 Aay, k'a'jo' xmajelal xna'leb'eb', ut k'a'jo' xjo'maajo'ileb', ut k'a'jo' xmaa'usilaleb', ut rajtzahileb', ut k'a'jo' "xseeb'aleb' li ralal xk'ajoleb' li winq chixb'aanunkil li maa'usilal, ut k'a'jo' naq timileb' chixb'aanunkil li chaab'il; relik chi yaal, k'a'jo' xseeb'aleb' chi ab'ink chiru raatin li maa'us, ut chixk'eeb'aleb' ^bxch'ool chirix li jo'maajo'il k'a'aq re ru re li ruchich'och'!

5 Relik chi yaal, k'a'jo' xseeb'aleb' chi taqsiik sa' li "q'etq'etel; relik chi yaal, k'a'jo' xseeb'aleb' chixnimankil rib' xjunes, ut chixb'aanunkil k'iila paay li k'aru

12 1a 2 Kro. 26:5;
Sal. 1:2-3.
b Sal. 36:7-8;
2 Ne. 22:2;
Mos. 4:6.
K'UTUL RAQAL:
Xkanab'ankil rib'

chiru.
2a K'UTUL RAQAL:
Q'etok paab'ank.
b Alma 5:53;
3 Ne. 28:35.
3a Mos. 23:21;
Tz. ut S. 98:21; 101:8.

b Amos 4:6-11.
4a Exo. 32:8.
b Mat. 15:19;
Heb. 3:12.
5a Prov. 29:23.
K'UTUL RAQAL:
Q'etq'etil.

maa'usilal, ut k'a'jo' naq timileb' chi jultiko'k reheb' li Qaawa' lix Dios, ut chixk'eeb'aleb' xxik chirab'inkil li na'leb' naxk'e, relik chi yaal, k'a'jo' naq timileb' chi ^bb'eeek sa' xb'ehil li chaab'il na'leb'!

6 K'ehomaq reetal, ink'a' neke'raj naq li Qaawa' lix Dios, li "kiyo'ob'tesink chaq reheb', ^btaataqlanq ut taa'awa'b'ejinq sa' xb'eeneb'; us ta nim xchaab'ilal ut ruxtaan choq' reheb', neke'xk'ul chi yal jo'maajo' li na'leb' naxk'e, ut ink'a' neke'raj naq taawanq a'an chi k'amok b'e chiruheb'.

7 Aay, k'a'jo' "xmaak'a'ileb' li ralaal xk'ajoleb' li winq; relik chi yaal, moko wankeb' ta xwankil yal ta jo' lix poqsil li ch'och'.

8 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, lix poqsil li ch'och' nanume' chi junpak'al ut chi junpak'al chik, re xjachb'al rib' sa' xyi, naq taqlanb'il xb'aan li qanimla Dios li junelik nawan.

9 Relik chi yaal, k'ehomaq reetal naq rik'in xyaab' xkux a'an, li tzuul ut li b'ool neke'chiq'chot ut "neke'hiikan.

10 Ut rik'in "xwankil lix yaab' xkux neke'kana chi jorb'il, ut neke'ch'anaak ru, relik chi yaal, chanchan ajwi' jun ru taq'a.

11 Relik chi yaal, rik'in xwankil lix yaab' xkux nachiq'ok "chixjunil li ch'och';

12 Relik chi yaal, rik'in xwankil lix yaab' xkux, nachiiq'an li k'o-job'anb'il wi', toj tz'aqal sa' xyi.

13 Relik chi yaal, wi ut a'an tixye re li ruchich'och'—Chatnume'q—nanumsiik.

14 Relik chi yaal, wi a'an tixye re li "ruchich'och'—^bTatsutq'iiq chawix, re 'taanajto'q ru li kutan chiru k'iila hoonal—nab'aanuman;

15 Ut chi jo'kan, jo' chanru li raatin li ruchich'och' nasutq'i chirix, ut chiru li winq chanchan naq ink'a' nab'eeek li saq'e; relik chi yaal, ut k'ehomaq reetal, jo'kan wan; xb'aan naq ch'olch'o naq a'an li ruchich'och' li nab'eeek, ut ink'a' li saq'e.

16 Ut k'ehomaq ajwi' reetal, wi a'an tixye re "xha'il li nimla chamal ha'—^bchatchaqiq—nab'aanuman.

17 K'ehomaq reetal, wi a'an naxye re li tzuul a'in—Chattaq-siiq, ut "chatnume'q ut chatt'a-ne'q sa' xb'een li tenamit a'an re taamuqmanq—k'ehomaq reetal nab'aanuman.

18 Ut k'ehomaq reetal, wi jun li winq "tixmuq jun b'ihomal sa' li ch'och', ut li Qaawa' tixye—^bChimajewaaq a'an, xb'aan xmaa'usilal li xmuquk chaq re—k'ehomaq reetal, namajewaaq.

19 Ut wi li Qaawa' tixye—Chamajewaaq, re naq maajun winq

5 *b* K'UTUL RAQAL: B'eeek rik'in li Dios.

6 *a* Isa. 45:9;
Tz. ut S. 58:30;
Mois. 7:32–33.

b Tz. ut S. 60:4.
7 *a* Isa. 40:15, 17;

Mos. 4:19;
Mois. 1:10.

9 *a* 3 Ne. 22:10.
10 *a* 1 Ne. 17:46.
11 *a* Morm. 5:23; Eter 4:9.
14 *a* Jos. 10:12–14.
b Isa. 38:7–8.

c 2 Rey. 20:8–11.

16 *a* Mat. 8:27.
b Isa. 44:27; 51:10.
17 *a* 3 Ne. 8:10.
18 *a* Morm. 1:18;
Eter 14:1.
b Hel. 13:17.

taatawoq aawe chalen chaq sa' li kutan a'in toj chi junelik—k'ehomaq reetal, maajun winq nak'uluk re chalen chaq sa' li kutan a'in toj chi junelik.

20 Ut k'ehomaq reetal, wi li Qaawa' tixye re jun li winq—Xb'aan laa maa'usilal, tatmajewaaq chi junelik—taab'aanumanq.

21 Ut wi li Qaawa' tixye—Xb'aan aamaa'usilal tat-isiiq chaq chiwu—tixk'e chi uxmank chi jo'kan.

22 Ut rahilal sa' xb'een li ani aj-e tixye a'in, xb'aan naq taa'uxmanq re li taa'ajoq re xb'aanunkil li maa'usilal, ut ink'a' naru nakole' a'an; jo'kan ut, xb'aan a'in, re naq taaruuq te'kole'q li winq, xch'olob'aman li jalb'a-k'a'uxlej.

23 Jo'kan ut, osob'tesinb'ileb' li te'xjal xk'a'uxl ut te'ab'inq chiru xyaab' xkux li Qaawa' lix Dios; xb'aan naq a'aneb' a'in li "te'kole'q.

24 Ut li Dios chixk'ehaq, sa' xnimal lix xtz'aqalil ru, naq te'kame'q li winq sa' li jalb'a-k'a'uxlej ut li chaab'il k'anjel, re naq taaruuq te'k'ojob'aaq wi'chik sa' li usilal choq' reeqaj li "usilal, jo' chanru xk'anjeleb'.

25 Ut nawaj raj naq chixjunileb' li winq te'ruuq chi kole'k. A'b'anan naqil chi tz'iib'انب'il naq sa' li xnimal ru ut roso'jikil kutan te'wanq ani li te'isiiq chaq, relik chi yaal, li te'tz'eqe'q chaq chiru li Qaawa';

26 Relik chi yaal, li te'k'eh'e'q sa' jun wanjik re rahilal maak'a' roso'jik, re xtz'aqob'resinkil ru li aatin li naxye: Eb' li ke'b'aanunk re li us te'wanq lix "yu'am li junelik taakanaaq; ut eb' li ke'b'aanunk re li ink'a' us te'wanq lix ^btojb'a-maak li junelik taakanaaq. Ut jo'kan naq wan. Amen.

Lix profetel aatin laj Samuel, aj Lamanita, reheb' laj Nefita.

Natikla sa' li ch'ol 13 toj sa' li ch'ol 15.

CH'OL 13

Laj Samuel aj Lamanita naxch'olob' jo' profet lix sachlijikeb' laj Nefita wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl—Neke'-majewaaq, rochb'een xb'ihomaleb'—Neke'xtz'eqtaana ut neke'xkutiheb' chi pek li profet, neke'sutiik xb'aaneb' li maa'us aj musiq'ej, ut neke'xsik' xsahileb' xch'ool rik'in xb'aanunkil maa'usilal. Wan na 6 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman sa' li xwaq ro'kaal chihab', eb' laj Nefita toj ke'kana sa' li maa'usilal, relik chi yaal, sa' nimla maa'usilal, a'ut eb' laj "Lamanita ke'xk'e x'anchalil xch'ool chixpaab'ankil lix taqlahom li Dios, jo' chanru lix chaq'rab' laj Moises.

23a K'UTUL RAQAL:
Kolb'a-ib'.

24a K'UTUL RAQAL:
Usilal.

26a Mat. 25:46;
Jwan 5:28–29;
Rom. 6:13.
b K'UTUL RAQAL:

Tojb'a-maak.
13 1a Hel. 15:4–5.

2 Ut kik'ulman naq sa' li chihab' a'in kiwan jun aj Samuel, aj Lamanita, kik'ulun sa' li ch'och' Tzarahemla, ut ki'ok chi jultikank aatin chiruheb' li tenamit. Ut kik'ulman naq kixjultika, chiru k'iila kutan, li jalb'a-k'auxlej chiruheb' li tenamit, ut eb' a'an ke'risi chaq, ut ok raj re chi sutq'iik sa' xch'och' a'an.

3 A'ut k'ehomaq reetal, lix yaab' xkux li Qaawa' kichal rik'in, naq taasutq'iiq wi'chik, ut tixch'olob' jo' profheet chiruheb' li tenamit jo' k'ihal li k'aru taa'ok sa' "xch'ool.

4 Ut kik'ulman naq ink'a' ke'xkanab' naq taa'ok sa' li tenamit, jo' kan naq xko'o ut kitaq' sa' xb'een lix xaqxookil tz'ak, ut kixye' li ruq' ut kixjap re chi kaw xyaab' xkux, ut kixch'olob' jo' profheet chiru li tenamit jo' k'ihal li k'aru kixk'e li Qaawa' sa' xch'ool.

5 Ut kixye reheb: K'ehomaq reetal, laa'in, aj Samuel, jun aj Lamanita, ninye li raatin li Qaawa' li naxk'e sa' inch'ool; ut k'ehomaq reetal, xk'e sa' inch'ool naq tinye re li tenamit a'in naq li yok'leb' ch'iich' re li raqb'a-aatin wan chi taqsinb'il sa' xb'een li tenamit a'in; ut moko taanume'q ta kaahib' cient chihab' chi ink'a' taat'ane'q li "yok'leb' ch'iich' re li raqb'a-aatin sa' xb'een li tenamit a'in.

6 Relik chi yaal, li nimla "sache'k na'oybenink re li tenamit a'in, ut

taachalq chi yaal sa' xb'een li tenamit a'in, ut maak'a' naru chixkolbal li tenamit a'in, ka'ajwi' li jalb'a-k'auxlej ut xpaab'ankil li Qaawa' Jesukristo, li taachalq chi yaal sa' li ruchich'och', ut tixk'ul k'iila rahilal ut taakamsiiq choq' re lix tenamit.

7 Ut k'ehomaq reetal, jun "x'anjel li Qaawa' kixch'olob' chiwu, ut kixk'am^b sahil esilal sa' waam. Ut k'ehomaq reetal, kintaqlaak eerik'in re xch'olob'ankil ajwi' cheru laa'ex, re texruuq chixk'ulbal li sahil esilal; a'b'anan ink'a' keraj ink'ulbal.

8 Jo'kan ut, jo'ka'in naxye li Qaawa': Xb'aan xkawil raameb' lix tenamiteb' laj Nefita, wi ink'a' neke'xjal xk'auxl laa'in tinwisi chaq li waatin sa' xyanqeb', ut "tinwisi chaq lin Musiq' rik'ineb', ut moko tinkuyeb' ta chik, ut tinsutq'isi xch'ooleb' li ras riitz'ineb' re naq xik' te'rileb'.

9 Ut moko taanume'q ta "kaahib' cient chihab' chi maji' nink'eheb' chi sak'e'k; relik chi yaal, tinwula'aniheb' rik'in li yok'leb' ch'iich' ut rik'in we'ej ut rik'in yajel.

10 Relik chi yaal, tinwula'aniheb' sa' xnimal injosq'il, ut te'wanq xkomoneb' li "xkaa tasal tenamit li toj te'wanq chi yo'yo, sa' xyanqeb' li xik' neke'lok eere, re te'ril eesachlijik chi junajwa; ut taachalq a'in chi yaal wi ink'a' nekejal eek'a'uxl, chan li Qaawa'; ut

3a Tz. ut S. 100:5.

5a Alma 60:29;

3 Ne. 2:19.

6a Alma 45:10-14;

Hel. 15:17.

7a Alma 13:26.

b Isa. 52:7.

8a Hel. 6:35.

9a Alma 45:10-12.

10a 1 Ne. 12:12;

2 Ne. 26:9;

3 Ne. 27:32.

eb' li wankeb' sa' li xkaa tasal tenamit te'rula'ani eesachlijik.

11 A'b'anan wi nekejal eek'a'uxl ut "nekexsutq'i rik'in li Qaawa' lee Dios laa'in tinwisi chaq lin josq'il, chan li Qaawa'; relik chi yaal, jo'ka'in naxye li Qaawa', osob'tesinb'ileb' li te'xjal xk'a'uxl ut te'sutq'iiq wik'in, a'b'an rahilal sa' xb'een li ani ink'a' naxjal xk'a'uxl.

12 Relik chi yaal, "rahilal sa' xb'een li nimla tenamit a'in Tzarahemla; xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an xb'aaneb' li tiikeb' xch'ool naq kolb'il; relik chi yaal, rahilal sa' xb'een li nimla tenamit a'in, xb'aan naq nink'e reetal, chan li Qaawa', naq wankeb' naab'al, relik chi yaal, lix k'ihal li nimla tenamit a'in, li te'xkawob'resi li raam chiwix, chan li Qaawa'.

13 A'b'an osob'tesinb'ileb' li te'xjal xk'a'uxl, xb'aan naq eb' a'an teb'inkol xyu'am. A'ut k'ehomaq reetal, wi ta maawa' xb'aaneb' li tiikeb' xch'ool li wankeb' sa' li nimla tenamit a'in, k'ehomaq reetal, tintaqla raj li "xam chi kub'eek chaq sa' choxa ut chixsachb'al.

14 A'b'an k'ehomaq reetal, choq' reheb' li tiikeb' xch'ool naq nakuyma. A'ut k'ehomaq reetal, taachalq xkutankil, chan li Qaawa', naq jo'q'e teerisi chaq li tiikeb' xch'ool sa' eeyanq, toja' ut naq texq'ano'q choq' re li sache'k; relik chi yaal, rahilal chichalq sa' xb'een li nimla tenamit a'in, xb'aan

li maa'usilal ut li tz'eqb'eetalil li wan chixsa'.

15 Relik chi yaal, ut rahilal chichalq sa' xb'een li tenamit Gideon, xb'aan li maa'usilal ut li tz'eqb'eetalil li wan chi sa'.

16 Relik chi yaal, ut rahilal chichalq sa' xb'eeneb' chixjunil li tenamit li wankeb' sa' li ch'och' sa' xsutam, li eechaninb'il xb'aaneb' laj Nefita, xb'aan li maa'usilal ut li tz'eqb'eetalil li wankeb' chi sa'.

17 Ut k'ehomaq reetal, taachalq jun li "majewank sa' xb'een li ch'och', chan li Qaawa' reheb' li teepal, sa' xk'ab'a'eb' li ani wankeb' sa' xb'een li ch'och', relik chi yaal, xb'aan lix maa'usilaleb' ut lix tz'eqb'eetalileb'.

18 Ut taak'ulmanq, chan li Qaawa' reheb' li Teepal, relik chi yaal, li qanimla ut yaalil Dios, naq ani "namuq re li b'ihomal sa' li ch'och' moko tixtaw ta chik, xb'aan xnimal xmajewankil li ch'och', ka'ajwi' wi a'an jun winq tiik xch'ool ut naxmuq choq' re li Qaawa'.

19 Xb'aan naq nawaj, chan li Qaawa', naq te'xmuq xb'ihomaleb' choq' we; ut che'majewaaq li ani ink'a' te'xmuq xb'ihomal choq' we; xb'aan naq maajun naxmuq xb'ihomal choq' we, ka'ajwi' li tiik xch'ool; ut ani ink'a' naxmuq xb'ihomal choq' we, majewanb'il a'an, ut jo'kan ajwi' li b'ihomal, ut maajun taak'uluq re li b'ihomal xb'aan xmajewankil li ch'och'.

11 a 3 Ne. 10:5–7.
12 a 3 Ne. 8:8, 24; 9:3.
13 a Gen. 19:24;

2 Rey. 1:9–16;
3 Ne. 9:11.
17 a Hel. 12:18.

18 a Morm. 1:18;
Eter 14:1.

20 Ut taachalq xkutankil naq te'xmuq xb'ihomaleb', xb'aan naq xe'xk'e xch'ool chirix xb'ihomal; ut xb'aan naq ke'xk'e xch'ool chirix xb'ihomal, ut te'xmuq lix b'ihomal naq te'eeleliq chaq chiruheb' li xik' neke'ilok reheb'; rik'in naq ink'a' te'xmuq choq' we, che'majewaaq eb' a'an rochb'een ajwi' xb'ihomaleb'; ut sa' li kutan a'an te'sak'e'q, chan li Qaawa'.

21 K'ehomaq reetal ex li wan-kex sa' li nimla tenamit a'in, ut "chex'ab'inq chiru li waatin; relik chi yaal, chex'ab'inq chiru li aatin li naxye li Qaawa'; xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an naxye naq majewanb'ilex xb'aan eeb'ihomal, ut jo'kan ajwi' majewanb'il eeb'ihomal xb'aan naq xek'e eech'ool chirix, ut ink'a' xex'ab'in chiru li raatin li kixk'e chaq eere.

22 Ink'a' najultiko' eere li Qaawa' lee Dios sa' li k'a'aq re ru kexrosob'tesi wi', a'b'an junelik najultiko' eere lee "b'ihomal, moko re ta xb'antioxinkil chiru li Qaawa' lee Dios; relik chi yaal, moko nimob'resinb'il ta eech'ool chiru li Qaawa', naniman b'an rik'in nimla b'q'etq'etil, sa' xnimankil eerib', ut sa' nimla terq'usink-ib', 'kaqalink, wech'ij-ib', xik' ilok, rahob'tesink, ut kamsink, ut li k'iila paay chi maa'usilal.

23 Xb'aan a'in naq li Qaawa' Dios

kixtaqla naq taachalq jun li majewank sa' xb'een li ch'och', ut sa' xb'een ajwi' eeb'ihomal, ut a'in xb'aan eemaa'usilal.

24 Relik chi yaal, rahilal sa' xb'een li tenamit a'in, xb'aan li kutan a'in li ak xk'ulun, naq "nekerisiheb' chaq li profheet, ut nekereetz'uheb', ut nekekutiheb' chi pek, ut nekekamsiheb', ut nekeba'anu li k'iila paay chi maa'usilal reheb', jo' chanru ajwi' ke'xb'aanu aj najter kutan.

25 Ut anajwan naq nekex'aatinak, nekeye: Wi ta kiwan qakutan sa' xkutankileb' "qayuwa' najter, ink'a' raj kiqakamsiheb' li profheet; ink'a' raj kiqakutiheb' chi pek, ut kiqisiheb' chaq.

26 K'ehomaq reetal, laa'ex nekeq'ax xmaa'usilaleb' a'an; xb'aan naq jo' naq yo'yo li Qaawa', wi taachalq jun "profheet sa' eeyanq ut naxch'olob' cheru li raatin li Qaawa', li naxk'ut xyaalal lee maak ut lee maa'usilal, b'nekexjosq'o' rik'in, ut nekerisi chaq ut nekesik' k'iila paay chi na'leb' re xsachb'al; relik chi yaal, teeye naq a'an 'profheet aj b'alaq', ut naq a'an aj maak, ut re laj tza, xb'aan naq "naxch'olob' xyaalal naq ink'a' us eeb'aanuhom.

27 A'b'an k'ehomaq reetal, wi taachalq jun winq sa' eeyanq ut tixye: B'aanuhomaq a'in, ut maa'k'a' maa'usilal; b'aanuhomaq a'an

21 a K'UTUL RAQAL:
Ab'ink.

22 a Luk. 12:34.
K'UTUL RAQAL:
B'ihomal;
Ruchich'och'il
na'leb'.

b K'UTUL RAQAL:
Q'etq'etil.

c K'UTUL RAQAL:
Kaqaalink.
24 a 2 Kro. 36:15–16;
1 Ne. 1:20.
25 a Hech. 7:51.

26 a 2 Kro. 18:7;
Luk. 16:31.
b Isa. 30:9–10.
c Mat. 13:57.
d Gal. 4:16.

ut ink'a' teek'ul rahilal; relik chi yaal, tixye: B'ehinqex jo' chanru xq'etq'etil eech'ool laa'ex, relik chi yaal, b'ehinqex jo' chanru xq'et-q'etil eeru, ut b'aanuhomaq jo' k'ihal narataw eech'ool—ut wi taachalq jun winq sa' eeyanq ut tixye a'in, teek'ul a'an, ut teeye naq a'an "profeet.

28 Relik chi yaal, teetaqsi a'an, ut teek'e re a'an xkomon li k'a'ru eere; teek'e re xkomon lee oor, ut lee plaat, ut teetihib' rik'in aq'ej tertu xtz'aq; ut rik'in naq naxye "sahil aatin eere, ut naxye naq chaab'il chixjunil, moko teetaw ta maak rik'in.

29 Ex tasal tenamit aj maakex ut po'b'il eech'ool; ex tenamit kawujenaqex ut jip eek'a'uxl, toj jo'qe nekek'oxla naq li Qaawa' texxkuy? Relik chi yaal, jo' najtil chik teekanab' eerib' chi b'eresiik xb'aaneb' laj k'amol b'e "jipeb' ut b'mutz'eb'? Relik chi yaal, jo' najtil chik 'teesik' ru li q'ojyin chiru li "saqen?

30 Relik chi yaal, k'ehomaq reetal, ak lochlo xjosq'il li Qaawa' cherix; k'ehomaq reetal, a'an xmajewa li ch'och' xb'aan eemaa'usilal.

31 Ut k'ehomaq reetal, taachalq xkutankil naq tixmajewa eeb'ihomal, re naq "yolyol taakanaaq, re naq ink'a' texruuq chixchap'al; ut sa' xkutankil eeneb'a'il ink'a' texruuq chixk'uulankil.

32 Ut sa' xkutankil eeneb'a'il

tex'elajinq chiru li Qaawa', ut maak'a' taa'ok wi' naq tex'elajinq, xb'aan naq ak chalenaq xsachb'al eeru sa' eeb'een, ut ak ch'olch'o ru eesachlijik; toja' ut naq tex-yaab'aq ut tex'ayaynaq sa' li kutan a'an, chan li Qaawa' reheb' li Teepal. Toja' ut naq taaraho'q eech'ool, ut teeye:

33 Aay, "kinjal taxaq raj ink'a'uxl, ut ink'a' raj taxaq kinkamsiheb' li profheet, ut "kinkutiheb' chi pek, ut kiwisiheb' chaq. Relik chi yaal, sa' li kutan a'an teeye: Aay, kijultiko' taxaq raj chiqu li Qaawa' qaDios sa' li kutan naq kixk'e qab'ihomal, toja' ut naq ink'a' raj kikana chi yolyol ut kisache' chiqu; xb'aan naq k'ehomaq reetal, li qab'ihomal xikenaq chaq qik'in.

34 K'ehomaq reetal, naqak'e jun k'anjeleb'aal arin ut wulajaq chik maak'a'; ut k'ehomaq reetal, li qayok'leb' ch'iich' maq'b'il chiqu sa' li kutan xqasik' wi' choq' re li pleet.

35 Relik chi yaal, xqamuq qab'ihomal ut xyole' chaq sa' quq', xb'aan xmajewankil li ch'och'.

36 Aay, kiqajal taxaq raj qak'a'uxl sa' li kutan naq kichal li raatin li Qaawa' qik'in, xb'aan naq k'ehomaq reetal, majewanb'il li ch'och', ut chixjunil li k'a'aq re ru yolyol xkana, ut ink'a' naru naqachap.

37 K'ehomaq reetal, sutsuuko xb'aaneb' li maa'us aj musiq'ej, relik chi yaal, sutsuuko xb'aaneb' lix

27 a Mik. 2:11.
K'UTUL RAQAL: Tijok
chi tojb'il.
28 a 2 Tim. 4:3–4.

29 a 2 Ne. 28:9.
b Mat. 15:14.
c Jwan 3:19.
d Job 24:13.

31 a Morm. 1:17–18.
33 a Morm. 2:10–15.
b Mat. 23:37.

anjel a'an li kisik'ok re xsachb'al li qaam. K'ehomaq reetal, nim li qamaa'usilal. At Qaawa', ma ink'a' tatruiq chirisinkil chaq laa josq'il sa' qab'een? A'inaq ut eeraatin sa' li kutan a'an.

38 A'b'anan k'ehomaq reetal, ak numenaq "xkutankil lix yalb'al eerix; ^bxeb'ay xkutankil eekolb'al toj reetal naq chi junajwa ink'a' chik naru, ut ak ch'olch'o ru eesachlijik; relik chi yaal, xb'aan naq xesik' chiru chixjunil lix kutan eeyu'am li k'a'ru ink'a' kexru chix-tawb'al, ut xesik' 'xsahil eech'ool rik'in xb'aanunkil maa'usilal, ut a' na'leb' a'an maamin naxk'am rib' rik'in li tiikilal li wan rik'in li qanimitla Jolomil re junelik.

39 Ex tenamit re li ch'och', cherab'ihag taxaq li waatin! Ut nintz'aama naq chi'isiiq chaq lix josq'il li Qaawa' sa' eeb'een, ut naq teejal eek'a'uxl ut texkoleq.

CH'OL 14

Laj Samuel naxye chi rub'elaj resil li saqeno'k chiru q'ojyin ut jun ak' chahim sa' xyo'lajik li Kristo—Li Kristo naxtojob' chaq rix li winq chiru li kamk re li yu'am a'in ut re musiq'ej —Jo' reetalil xkamik taawanq li aak'ab' chiru oxib' kutan, xjachb'aleb' li pek, ut li ninqi sache'k sa' li tzuul taq'a. Wan na 6 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq laj "Samuel, aj Lamanita, kixch'olob' jo' profet k'a'jo' xk'ihal chik li na'leb' li ink'a' naru natz'iib'aman.

2 Ut k'ehomaq reetal, kixye reheb': K'ehomaq reetal, nink'e jun eetalil eere; xb'aan naq taachalq oob' chihab' chik, ut k'ehomaq reetal, chirix a'an taachalq li Ralal li Dios re xtojb'al rix chixjunileb' li te'paab'anq re lix k'ab'a'.

3 Ut k'ehomaq reetal, a'in tink'e eere choq' "eetalil sa' xkutankil lix k'ulunik; xb'aan naq k'ehomaq reetal, te'wanq ninqi saqen chiru choxa, jo'kan naq sa' li q'ojyin rub'el xchalik maak'a'aq li q'ojyin, jo'kan naq chiru li winq chanchanaq jo' kutan.

4 Jo'kan naq taawanq jun kutan ut jun q'ojyin ut jun kutan chik, chanchan jo' jun kutan ajwi' chi maak'a' li q'ojyin; ut a'in taawanq cheru choq' eetalil; xb'aan naq teenaw chirix relik li saq'e ut chirix ajwi' rokiq; jo'kan naq te'xnaw chi ch'olch'o naq te'wanq wiib' kutan ut jun qojyin; a'b'anan ink'a' taaq'ojyino'q ru li q'ojyin; ut a'anaq li q'ojyin rub'elaj "xyo'lajik.

5 Ut k'ehomaq reetal, taawakliiq jun ak' "chahim, maajun wa eerilom xkomon a'an; ut a'in ajwi' taawanq choq' eetalil cheru.

6 Ut k'ehomaq reetal, moko chixjunil ta a'in, te'wanq k'iila eetalil ut sachb'a-ch'oolej sa' choxa.

7 Ut taak'ulmanq naq sachsooq

38 a Morm. 2:15.
b Alma 34:33–34.
c Alma 41:10–11.

14 1 a Hel. 13:2.

3 a 3 Ne. 1:15.
4 a K'UTUL RAQAL:
Jesukristo—
Profetii aatin

chirix lix yo'lajik ut
xkamik li Jesukristo.
5 a Mat. 2:1–2; 3 Ne. 1:21.

eech'ool chejunilex, ut taanum-taaq eek'a'uxl, jo'kan naq "text'a-neq chi ch'och'.

8 Ut taak'ulmanq naq ani "taapaab'anq re li Ralal li Dios, a'an taawanq xyu'am li junelik taakanaaq.

9 Ut k'ehomaq reetal, jo'ka'in naq kinixtaqla li Qaawa', xb'aan lix anjel, naq tinchalq ut tinye li na'leb' a'in eere; relik chi yaal, kixtaqla naq tinch'olob' jo' profeet li na'leb' a'in cheru; relik chi yaal, kixye we: Jap aawe chixyeeb'al re li tenamit a'in, jalomaq eek'a'uxl ut kawresihomaq xb'e li Qaawa'.

10 Ut anajwan, rik'in naq laa'in aj Lamanita, ut kinye eere li aatin kinixtaqla wi' li Qaawa', ut rik'in naq kaw a'an cherix, yoo eejosq'il wik'in ut nekesik' insachb'al, ut "xineerisi chaq sa' eeyanq.

11 Ut teerab'i li waatin, xb'aan naq a'in rajb'al naq kintaq'e' sa' xb'een xtz'akil li tenamit a'in, re teerab'i ut teenaw chirix lix raqb'a-aatin li Dios li na'oyb'enink eere xb'aan eemaa'usilal, ut re ajwi' teenaw chirix k'a'ru na'ajman re xjalb'al eek'a'uxl;

12 Ut re ajwi' teenaw chirix lix k'ulunik li Jesukristo, li Ralal li Dios, lix "Yuwa'il li choxa ut li ch'och', laj Yo'ob'tesihom re

chixjunil li k'a'aq re ru chalen chaq sa' xtiklajik; ut re teenaw chirix li reetalil lix k'ulunik, reetal naq texruuq chi paab'ank re lix k'ab'a'.

13 Ut wi "nekexpaab'ank re lix k'ab'a', teejal eek'a'uxl chirix chixjunil eemaak, re naq chi jo'kan teek'ul risinkil xb'aan lix ^bk'ulub'e'jil a'an.

14 Ut k'ehomaq wi'chik reetal, jun chik eetalil nink'e eere, relik chi yaal, reetalil lix kamik.

15 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, tento taakamq chi yaal re taachalq li "kolb'a-ib'; relik chi yaal, aajel ru chiru, ut na'ajman ru naq taakamq, re xk'eeb'al chi uxmank lix ^bwaklijikeb' li kamenaq chi yo'yo, re naq chi jo'kan taaruuq te'k'a-me'q li winq chiru li Qaawa'.

16 Relik chi yaal, k'ehomaq reetal, li kamk a'in naxk'e chi uxmank li wakliik chi yo'yo, ut "naxtoj rix chixjunileb' li winq chiru li xb'een kamk—li kamk a'an re musiq'ej; xb'aan naq chixjunileb' li winq, rik'in naq xb'aan ^bxt'anik laj Adan 'isinb'ileb' chaq chiru li Qaawa', k'eeb'ileb' jo' ^dkamenaq, chirix li k'a'ru re li yu'am a'in jo' ajwi' li k'a'ru re musiq'ej.

17 A'b'an k'ehomaq reetal, lix waklijik li Kristo chi yo'yo "naxtojob' rix li winq, relik chi yaal,

7a 3 Ne. 1:16–17.

8a Jwan 3:16.

10a Hel. 13:2.

12a Mos. 3:8; 3 Ne. 9:15;

Eter 4:7.

K'UTUL RAQAL:

Jesukristo.

13a Hech. 16:30–31.

b Tz. ut S. 19:16–20.

15a K'UTUL RAQAL:

Kolonel.

b Alma 42:23.

K'UTUL RAQAL:

Wakliik chi yo'yo.

16a K'UTUL RAQAL:

K'uub'anb'il na'leb'

re li tojb'al-ix.

b K'UTUL RAQAL:

Xt'anik laj Adan ut li xEva.

c Alma 42:6–9.

d K'UTUL RAQAL:

Kamk re musiq'ej.

17a K'UTUL RAQAL:

Tojok-ix, tojb'il rix,

tojb'al-ix.

chixjunileb' li winq, ut naxk'ameb' wi'chik chiru li Qaawa'.

18 Relik chi yaal, ut naxk'e chi uxmank li k'a'ru na'ajman re jalok k'a'uxlej, re naq ani naxjal xk'a'uxl, a'an ink'a' taayok'e'q chaq ut taakute'q sa' xam; ani b'an moko naxjal ta xk'a'uxl nayok'e' chaq ut nakute' sa' xam; ut nachal wi'chik sa' xb'eeneb' jun musiq'e'jil kamk, relik chi yaal, jun li xkab' kamk, xb'an naq isinb'ileb' chaq wi'chik jo' chanru li k'a'aq re ru re li tiikilal.

19 Jo'kan ut, jalomaq eek'a'uxl, jalomaq eek'a'uxl, maare anchal rik'in xnawb'al li k'a'aq re ru a'in ut ink'a' xb'aanunkil teekanab' eerib' chi chalk rub'el li tojb'a-maak, ut texk'ame'q taq'a toj sa' li xkab' kamk a'in.

20 A'b'an k'ehomaq reetal, jo' kinye eere chirix jun chik "eetalil, jun reetalil lix kamik, k'ehomaq reetal, sa' li kutan a'an naq tixnumsi li kamk, li saqe' b'taaq'oj-yino'q ut ink'a' taaraj xk'eeb'al xsaqenil cheru; ut jo'kan ajwi' li po ut eb' li chahim; ut maajun saqen taawanq chiru lix b'een li ch'och' a'in, chalen chaq sa' li hoonal naq tixk'ul li kamk, chiru xnumik 'oxib' kutan, toj sa' li hoonal naq taawakliiq wi' chaq chik sa' xyanqeb' li kamenaq.

21 Relik chi yaal, sa' li kutan naq tixq'axtesi xmusiq', taawanq li "kaa'q ut raq' kaaq chiru xnumik

k'iila hoonal, ut li ch'och' taahii-kanq ut taachiq'chotq, ut li pek li wankeb' sa' xb'een li ch'och' a'in, li wankeb' sa' xb'een li ch'och' jo' ajwi' rub'el, li nekenaw naq kaw rib', malaj lix nimal a'an jun xaqa-lil naq wan, a'an b'taajore'q;

22 Relik chi yaal; te'jache'q sa' xyi, ut junelik moqon "te'tawe'q chi buq'ul ut chi itz'il, ut chi jorol chiru lix b'een chixjunil li ch'och'; relik chi yaal, sa' xb'een li ch'och' jo' ajwi' rub'el.

23 Ut k'ehomaq reetal, te'wanq ninqi kaq-sut-iq', ut te'wanq k'iila tzuul li te'kanaaq chi kub'sinb'il, chanchan li ru taq'a, ut te'wanq k'iila na'ajej li ru taq'a nayeeman re anajwan li te'ok choq' tzuul, li ninqeb' xteram.

24 Ut naab'al li ninqi b'e te'uq'-je'q, ut naab'al li "tenamit te'kanaaq chi sache'naq.

25 Ut te'tehliiq k'iila "muqleb'aal kamenaq, ut te'xq'axtesi naab'al lix kamenaqeb'; ut naab'al reheb' laj santil paab'anel te'xk'ut rib' chiru naab'al.

26 Ut k'ehomaq reetal, jo'ka'in kinraatina li "anjel, xb'aan naq kixye we naq te'wanq li kaaq ut raq' li kaaq chiru xnumik k'iila hoonal.

27 Ut kixye we naq chiru jo' najtil taawanq li kaaq ut li raq' kaaq, ut li kaq-sut-iq', naq te'wanq li k'a'aq re ru a'in, ut naq li "aak'ab' tixtz'ap xb'een chixjunil li ch'och' chiru xnumik oxib' kutan.

20 a 3 Ne. 8:5–25.

b Luk. 23:44.

c Mos. 3:10.

21 a 3 Ne. 8:6.

b 3 Ne. 10:9.

22 a 3 Ne. 8:18.

24 a 3 Ne. 9:3–12.

25 a Mat. 27:50–54;

3 Ne. 23:9–11.

26 a Alma 13:26.

27 a 1 Ne. 19:10;

3 Ne. 8:3.

28 Ut li anjel kixye we naq wankeb' naab'al li te'ril k'a'aq re ru li nim wi'chik chiru a'in, re naq te'xpaab' naq li "eetalil ut li sachb'a-ch'oolej a'in te'k'ulmanq chiru chixjunil lix b'een li ch'och' a'in, re naq maak'a'aq rajb'al naq wanq xmaak'a'il li paa-b'aal sa' xyanqeb' li lalal xk'ajoleb' li winq—

29 Ut a'in re naq ani taapaab'anq taaruq chi kole'k, ut naq ani ink'a' naraj paab'ank, jun li "raqb'a-aatin tiik ru taaruq chi chalk sa' xb'eeneb', ut jo'kan ajwi' wi k'eeb'ileb' sa' tojb'a-maak, neke'xk'am xjunes sa' xb'eeneb' li tojb'a-maak neke'xk'ul.

30 Anajwan ut chijultiko'q eere, chijultiko'q eere, ex was wiitz'in, naq ani na'oso', na'oso' choq' re a'an xjunes; ut ani nab'aanunk re maa'usilal, choq' re a'an xjunes naxb'aanu; xb'aan naq k'ehomaq reetal, "ach'ab'anb'ilex; kanab'anb'ilex chixb'aanunkil eejunes li nekeraj; xb'aan naq k'ehomaq reetal, li Dios xk'e^beenawom eere, ut kexxk'e chi ach'ab'anb'il.

31 Kixk'e eere naq "teenaw ru li us ut li ink'a' us, ut kixk'e eere naq^bteesik' ru li yu'amej malaj li kamk; ut naru teeb'aanu li us ut 'texk'ojob'aaq wi'chik rik'in li k'a'ru us, malaj teek'ul li k'a'ru us chi k'ojob'anb'il wi'chik eere; malaj ut naru teeb'aanu li ink'a' us,

ut teek'ul li k'a'ru ink'a' us chi k'ojob'anb'il wi'chik eere.

CH'OL 15

Li Qaawa' naxq'useb' laj Nefita xb'aan naq naxraheb'—Eb' laj Lamanita li jalb'ileb' xch'ool ink'a' neke'ek'an ut xaqxookeb' junelik sa' li paab'aal—Li Qaawa' taaruxtaanaheb' ru laj Lamanita sa' roso'jik li kutan. Wan na 6 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, k'ehomaq reetal, ninch'olob' cheru naq wi ink'a' nekejal eek'a'uxl, te'kanab'aaq eerochoch chi "sachenaq choq' eere.

2 Relik chi yaal, wi ink'a' nekejal eek'a'uxl, eb' lee rixqilal k'a'jo' naq taawanq rajb'al naq te'yaa-b'aaq sa' li kutan naq te'tu'resinq; xb'aan naq teeyal eelelik ut maa-k'a'aq li na'ajej teekol wi' eerib'; relik chi yaal, ut rahilal sa' xb'eeneb' li te'wanq "sa' yu'am, xb'aan naq te'aalo'q ut ink'a' te'ruuq chi eelelik; jo'kan naq te'yeq'iiq ut te'kanab'aaq chi oso'k.

3 Relik chi yaal, rahilal sa' xb'een li tenamit a'in, lix tenamit laj Nefi yeeb'il reheb', wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl, naq te'ril chixjunil li eetalil ut li sachb'a-ch'oolej

28 a 1 Ne. 12:4–5.
29 a K'UTUL RAQAL:
Raqb'a-aatin sa' roso'jik.
30 a 2 Ne. 2:26–29;
Mois. 6:56.

K'UTUL RAQAL: Xtaql ch'oolej.
b K'UTUL RAQAL:
Nawok, xnawom.
31 a Moro. 7:16.
b 2 Ne. 2:28–29;

Alma 3:26–27.
c Alma 41:3–5.
15 1 a Mat. 23:37–38.
2 a Mat. 24:19.

li taak'utmanq chiruheb'; xb'aan naq k'ehomaq reetal, eb' a'an wanjenaqeb' choq' jun tenamit sik'b'il ru xb'aan li Qaawa'; relik chi yaal, lix tenamit laj Nefi a'an kixra, ut jo'kan ajwi' "kixq'useb'; relik chi yaal, sa' xkutankil lix maa'usilaleb' kixq'useb' xb'aan naq naxraheb'.

4 A'b'an k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in, eb' laj Lamanita xik' kiril xb'aan naq ink'a' us chaq xb'aanuhomeb' rajlal, ut a'in xb'aan xmaa'usilal li "na'leb' kanab'amb'il chaq xb'aaneb' lix yuwa'. A'b'an k'ehomaq reetal, chalenaq li kolb'a-ib' rik'ineb' a'an xb'aan xjultikahomeb' laj Nefita; ut choq' re a'in li Qaawa' "kixnajtob'resi ru lix kutaneb'.

5 Ut nawaj raj naq teek'e reetal naq lix "k'ihaleb' a'an wankeb' sa' xb'ehil li k'aru teneb'amb'il sa' xb'eeneb', ut neke'b'eeek chi tiikeb' xk'a'uxl chiru li Dios, ut k'eeek'ookeb' xch'ool chixpaab'ankil lix taqlahom ut lix k'uub'amb'il aatin ut lix raqb'a-aatin jo' chanru lix chaq'rab' laj Moises.

6 Relik chi yaal, ninye eere, naq lix k'ihaleb' a'an yookeb' chixb'aanunkil a'in, ut yookeb' chixyalb'aleb' xq'e chi ink'a' neke'lub', re te'ruuq chixk'amb'al li rela'eb' li ras riitz'in chixnawb'al li yaal; jo'kan naq wankeb' naab'al li neke'ok sa' rajlankileb' wulaj wulaj.

7 Ut k'ehomaq reetal, laa'ex nekenaw eejunes, xb'aan naq ak eerilom, naq jo' k'ihal reheb' neke'k'ame' chixnawb'al li yaal, ut chixnawb'al chirix li ink'a' us ut tz'eqb'eetal aj na'leb' kanab'amb'il chaq xb'aaneb' lix yuwa', ut neke'b'eresiik chixpaab'ankileb' li loq'laj tz'iib'amb'il hu, relik chi yaal, lix profeetil aatineb' chixjunil li santil profeet, li tz'iib'amb'il, li naxb'eresiheb' re xpaab'ankil li Qaawa', ut re li jalb'a-k'a'uxlej, ut a' paab'aal ut jalb'a-k'a'uxlej a'an naxk'am reheb' jun "xjalajikeb' li raam—

8 Jo'kan naq jo' k'ihaleb' ke'chal sa' a'in, laa'ex nekenaw eejunes naq "ink'a' neke'eeek'an ut xaqxookeb' junelik sa' li paab'aal, ut sa' li k'aru ke'ach'ab'aak wi'.

9 Ut nekenaw ajwi' naq "xe'xmuq lix k'anjeleb'aal re pleet, ut neke'xxuwa xxokb'al, maare anchal chan ru naq te'maakobq; relik chi yaal, naru nekeril naq neke'xuwa maakob'k—xb'aan naq k'ehomaq reetal, te'xkanab' rib' naq te'yeq'e'q ut te'kamsiiq xb'aaneb' li xik' neke'ilok reheb', ut ink'a' te'xtaqsi xyok'leb' ch'iich' chiruheb', ut a'in xb'aan xpaab'aaleb' chirix li Kristo.

10 Ut anajwan, rik'in naq xaqxookeb' junelik naq neke'xpaab' li k'aru paab'amb'il xb'aaneb', xb'aan naq sa' xk'ab'a' lix kawilaleb' chirix naq kutanob'resinb'ileb' jun

3a Prov. 3:12;
Heb. 12:5–11;
Tz. ut S. 95:1.

4a K'UTUL RAQAL:
Na'leb' kanab'amb'il.

b Alma 9:16.

5a Hel. 13:1.

7a K'UTUL RAQAL:
Jale'k xch'ool, jalb'il
xch'ool.

8a Alma 23:6; 27:27;
3 Ne. 6:14.

9a Alma 24:17–19.

sutaq, k'ehomaq reetal, li Qaawa' taarosob'tesiheb' ut tixnajtob'resi ru xkutaneb', us ta ke'wan xmaa'usilal—

11 Relik chi yaal, us ta maare te'lajq chi maak'a'aqeb' xpaab'aal, li Qaawa' "tixnajtob'resi ru xkutaneb', toj reetal naq tixtaw li kutan yeeb'il xb'aaneb' li qayuwa', ut xb'aan ajwi' li profet aj ^bTzenos, ut naab'al chik li profet, chirix naq 'te'k'ojob'aaq wi'chik li gas qiitz'in, a'eb' laj Lamanita, re xnawb'al wi'chik li yaal—

12 Relik chi yaal, ninye eere, naq sa' li roso'jikil kutan lix "yeechi'ihom li Qaawa' wan chi ye'b'il reheb' li gas qiitz'in, eb' laj Lamanita; ut us ta wan k'iila ch'a'ajkilal te'xk'ul, us ta ^bte'tiikisiiq chi ka'pak'al chiru lix b'een li ruchich'och', ut te'yohe'q, ut te'sak'e'q ut te'jek'iiq chi najt, chi maak'a'aqeb' xna'aj re xkolb'al rib', li Qaawa' 'taaruxtaanaheb' ru.

13 Ut a'in jo' chanru li profet til aatin, naq "te'k'ame'q wi'chik rik'in li na'leb' li tz'aqal yaal, a'an li na'leb' chirix laj Tojol rixeb', ut lix nimal ru ut tz'aqal aj ^bilol reheb', ut te'k'ehe'q sa' ajl sa' xyanqeb' lix karneer.

14 Jo'kan naq ninye eere, "usaq wi'chik choq' reheb' a'an cheru laa'ex wi ink'a' nekejal eek'a'uxl.

15 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, "wi ta xk'utman chiruheb' a'an li

xningal ru k'anjel li xk'ute' cheru laa'ex, relik chi yaal, chiruheb' li ke'laj chi maak'a'eb' xpaab'aal xb'aan li na'leb' kanab'anb'il chaq xb'aaneb' lix yuwa', naru nekeril eejunes naq maajun wa raj chik ke'laj chi maak'a'eb' xpaab'aal.

16 Jo'kan ut, chan li Qaawa': ink'a' teb'insach chi junajwa; tink'e b'an naq sa' li kutan k'oxlanb'il inb'aan te'sutq'iiq wi'chik wik'in, chan li Qaawa'.

17 Ut anajwan k'ehomaq reetal, chan li Qaawa', chirix lix tenamiteb' laj Nefita: Wi ink'a' te'xjal xk'a'uxl ut te'xk'e xch'ool chixb'aanunkil li wajom, laa'in "teb'insach chi junajwa, chan li Qaawa', xb'aan xmaak'a'il lix paab'aaleb', us ta kinb'aanu k'iila xningal ru k'anjel sa' xyanqeb'; ut jo' chanru naq ch'olch'o ru naq li Qaawa' yo'yo, taa'uxmanq li k'a'aq re ru a'in, chan li Qaawa'.

CH'OL 16

Eb' laj Nefita li neke'paab'ank re laj Samuel neke'kub'siik xha' xb'aan laj Nefi—Laj Samuel ink'a' naru nakamsiik rik'in xtzimajeb' ut xpekeb' laj Nefita li moko jalb'ileb' ta xk'a'uxl—Wankeb' li neke'xkarwob'resi raameb', ut wankeb' chik jalan li neke'ilok reheb' li anjel—Eb' li ink'a' neke'paab'an neke'xye naq maak'a' xyaalal xpaab'ankil li Kristo ut lix k'ulunik

11 a Alma 9:16.
 b Hel. 8:19.
 c 2 Ne. 30:5–8.
 12 a Enos 1:12–13.
 b Morm. 5:15.

c 1 Ne. 13:31;
 2 Ne. 10:18–19;
 Jak. 3:5–6.
 13 a 3 Ne. 16:12.
 b K'UTUL RAQAL:

Chaab'il aj Ilol
 Karneer.
 14 a Hel. 7:23.
 15 a Mat. 11:20–23.
 17 a Hel. 13:6–10.

aran Jerusalem. Wan na 6-1 chihab' ma nayo'la li Kristo.

Ut anajwan, kik'ulman naq ke'-wan naab'al li ke'ab'ink re li raatin laj Samuel, aj Lamanita, li kixye chaq chixb'een xtz'akil li tenamit. Ut jo' k'ihal ke'paab'ank re li raatin, koxe'xsik' laj Nefi; ut naq koxe'xtaw ke'xch'olob' lix maakeb' chiru ut ink'a' ke'xmuq, ut ke'xtz'aama naq che'kub'siiq xha' choq' re li Qaawa'.

2 A'b'anan jo' k'ihaleb' li ke'-wan li ink'a' neke'paab'ank re li raatin laj Samuel ke'josq'o' rik'in; ut ke'xkut rik'in pek sa' xb'een li xaqxookil tz'ak, ut jo'kan ajwi' naab'al ke'xkut rik'in tzimaj naq xaqxo sa' xb'een li tz'ak; a'b'an lix Musiq' li Qaawa' kiwan rik'in, jo'kan naq ink'a' ke'ru chixketb'al rik'in xpekeb', chi moko rik'in xtzimajeb'.

3 Anajwan naq ke'ril naq ink'a' neke'ru chixketb'al, wankeb' chik naab'al li ke'paab'ank re li raatin, jo'kan naq xkoheb' rik'in laj Nefi re te'kub'siiq xha'.

4 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, laj Nefi yoo chaq chi kub'sink ha', ut chi aatinak jo' profheet, ut chi jultikank aatin, chixyaab'asinkil li jalb'a-k'a'uxlej chiruheb' li tenamit, chixk'utb'al li eetalil ut sachb'a-ch'oolej, chixk'anjelankil "sachb'a-ch'oolejil k'anjel sa' xyanq li tenamit, re te'xnaw naq li Kristo tento ^btaachalq chi seeb'—

5 Yoo chixyeeb'al reheb' chixrix li k'a'aq re ru tento taachalq

chi seeb', re te'xnaw ut taajulti-ko'q reheb' sa' li kutan taachalq wi' naq k'eeb'il chixnaweb' chi junxilaj, re naq te'ruuq chi paa-b'ank; jo'kan naq jo' k'ihaleb' li ke'paab'ank re li raatin laj Samuel, koxe'wulaq rik'in re te'kub'siiq xha', xb'aan naq ke'chal chi jalb'ileb' xk'a'uxl, ut ke'xch'olob' lix maakeb'.

6 A'b'anan lix k'ihaleb' ink'a' ke'xpaab' li raatin laj Samuel, jo'kan ut, naq ke'ril naq ink'a' ke'ru chixketb'al rik'in xpekeb' ut xtzimajeb', ke'xjap re chiruheb' lix b'eenileb' aj pleet, chixyeeb'al: Chapomaq li winq a'in ut b'ak'omaq, xb'aan naq k'ehomaq reetal, wan aj tza rik'in; ut xb'aan xwan-kil laj tza li wan rik'in ink'a' naru naqaket rik'in qapek ut qatzimaj; jo'kan ut chapomaq ut b'ak'omaq, ut chi'isiiq chaq.

7 Ut naq xkoheb' chixk'eeb'al ruq'eb' sa' xb'een, k'ehomaq reetal, a'an kixkut chaq rib' sa' xb'een li xaqxookil tz'ak, ut ki'eelelik chaq sa' xch'och'eb', relik chi yaal, toj sa' xch'och' a'an, ut ki'ok chi jultikank aatin ut chi aatinak jo' profheet sa' xyanq lix tenamit a'an.

8 Ut k'ehomaq reetal, maajun wa chik ki'ab'iman resil sa' xyanqeb' laj Nefita; ut jo'ka'in li ki'uxman sa' xyanq li tenamit.

9 Ut chi jo'kan kiraqe' li xwaq ro'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

10 Ut chi jo'kan kiraqe' ajwi' li xwuq ro'k'aal chihab' rawa'b'ejileb'

laj raqol aatin, ut lix k'ihaleb' li tenamit toj wankeb' chaq sa' xq'et-q'etileb' ut xmaa'usilaleb', ut lix ka'ch'inaleb' xk'ihal neke'b'eek chi tiikeb' wi'chik xk'a'uxl chiru li Dios.

11 Ut a'in ajwi' li yoo chi k'ulmank sa' li xwaqxaq ro'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin.

12 Ut ka'ch'in xjalik li k'a'ru yoo chi uxmank sa' xyanq li tenamit, ka'ajwi' naq eb' li tenamit ke'ok chi nimank xkawileb' sa' li maa'usilal, ut q'axal wi'chik chixb'aanunkil li k'a'ru moko naxk'am ta rib' rik'in lix taqlahom li Dios, sa' li xb'ele ro'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin.

13 A'b'anan kik'ulman sa' li xlaje ro'k'aal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin, ke'wan "ninqi eetalil k'eeb'il reheb' li tenamit, ut sachb'a-ch'oolej; ut li raatineb' li profeet ^bke'ok chi tz'aqlok ru.

14 Ut eb' li "anjel ke'xk'ut rib' chiruheb' li winq, li winq chaab'ileb' xna'leb', ut ke'xch'olob' chiruheb' sahil esilal re nimla sahil ch'oolejil; chi jo'kan sa' li chihab' a'in ke'ok chi tz'aqlok ru li loq'laj hu.

15 A'b'anan, eb' li tenamit ke'ok chixkawob' resinkil li raameb', ka'ajwi' li jun raqal q'axal aj paa-b'anel ink'a', xkomoneb' laj Nefita jo' ajwi' xkomoneb' laj Lamanita, ut ke'xtikib' wank chi chapcho chiru tz'aqal lix metz'eweb' ut "tz'aqal lix na'leb'eb', ut ke'xye:

16 Wan tana' k'a'aq re ru ke'x-q'ehi chi us, sa' xyanq naab'al; a'b'an k'ehomaq reetal, naqanaw naq ink'a' taaruq taak'ulmanq chixjunil li xningal ru ut sachb'a-ch'oolejil k'anjel a'in, li yeeb'il resil.

17 Ut ke'ok chi na'leb'ank ut chi wech'ok chirib'ileb' rib', ut ke'xye:

18 Naq "maak'a' xyaalal naq taa-chalq jun winq jo' li Kristo; wi ta jo'kan, ut a'an Ralal li Dios, xYuwail li choxa ut ch'och', jo' chanru yeeb'il, k'a'ut naq ink'a' tixk'ut rib' chiqu laa'o jo' chiruheb' li te'wanq Jerusalem?

19 Relik chi yaal, k'a'ut naq ink'a' tixk'ut rib' sa' li ch'och' a'in jo' ajwi' sa' li ch'och' Jerusalem?

20 A'b'an k'ehomaq reetal, naqanaw naq a'in jun maa'us aj "na'leb', li kanab'انب'il chaq qe xb'aaneb' li qayuwa', re xk'eeb'al chiqapaab' junaq xnimal ru ut sachb'a-ch'oolejil na'leb' li taak'ulmanq, a'b'an moko sa' qayanq ta laa'o; sa' b'an jun ch'och' jwal najt, jun ch'och' moko nawb'il ta qab'aan; jo'kan naq te'ruuq chiqakanab'ankil chi maak'a' qanawom, xb'aan naq moko naru ta ^bnaqil rik'in tz'aqal li qu naq yaal.

21 Ut eb' a'an, rik'in lix b'alaq' ut lix muqmuukil seeb'al li maa'us, te'xk'anjela junaq nimla muqmuukil na'leb' li ink'a' taaruq taqataw ru, li taaramoq qawaklijik, re toowanq choq' moos

13 a 3 Ne. 1:4.
b Hel. 14:3–7.
14 a Alma 13:26.

15 a Isa. 5:21.
18 a Alma 30:12–13.
20 a K'UTUL RAQAL:

Na'leb' kanab'انب'il.
b Eter 12:5–6, 19.

chiru li raatineb', ut choq' moos chiruheb' ajwi' a'an, xb'aan naq a'aneb' li naqachap wi' qib' re te'xk'ut chiqu li aatin; ut chi jo'kan tohe'xkanab' chi maak'a' qanawom, wi naqaq'axtesi qib' chiruheb', chiru chixjunil xkutan li qayu'am.

22 Ut naab'al chik li k'a'aq re ru ke'xk'oxla li tenamit sa' xch'ooleb', li maak'a' xyaalal ut "jo'maajo"; ut k'a'jo' naq ke'wan xk'a'uxleb', xb'aan naq laj Satanas kireek'a-siheb' chixb'aanunkil li maa'usilal rajlal; relik chi yaal, a'an yoo chaq chi xik re xpuktesinkil li yoob'amb'il aatin ut li wech'ok-ib' chiru chixjunil lix b'een li ch'och', re taaruq chixkawob'resinkil

li raameb' li tenamit chirix li k'aru chaab'il ut chirix li k'aru taachalq.

23 Ut us ta ke'k'anjelaman li eetalil ut li sachb'a-ch'oolej sa' xyanq lix tenamit li Qaawa', ut k'iila sachb'a-ch'oolejil k'anjel ke'xb'aanu, laj Satanas k'a'jo' naq kiru chixchap'al xch'ooleb' li tenamit chiru chixjunil lix b'een li ch'och'.

24 Ut chi jo'kan kiraqe' li xlaje ro'kaal chihab' rawa'b'ejileb' laj raqol aatin sa' xb'een lix tenamit laj Nefi.

25 Ut chi jo'kan kiraqe' lix hu laj Helaman, jo' chanru li esil tz'iib'amb'il xb'aan laj Helaman ut eb' li ralal.

ROX NEFI LIX HU LAJ NEFI

RALAL LAJ NEFI, A'AN RALAL CHAQ LAJ HELAMAN

Ut laj Helaman ralal chaq laj Helaman, a'an ralal chaq laj Alma, a'an ralal chaq laj Alma, a'an ralal xk'ajol laj Nefi, a'an ralal laj Lehi, li ki'el chaq Jerusalem sa' li xb'een chihab' rawa'b'ejil laj Sedekias, li rey sa' xb'een Juda.

CH'OL 1

Laj Nefi, ralal laj Helaman, na'el chaq sa' li ch'och', ut laj Nefi li ralal naxk'am li tz'iib'amb'il esil—Us ta neke'tam li eetalil ut sachb'a-ch'oolej, eb' laj maak'neke'xk'uub' xna'leb' re

xkamsinkileb' li tiikeb' xch'ool—Nawulak li q'ojoyin nayo'la wi' li Kristo—Nak'ute' li eetalil, ut nawakli junak' chahim—Naniman li tik'ti'ik ut li b'alaq'ik, ut eb' laj elq' re laj Gadian-ton neke'xkamsi naab'al. Wan na 1–4 chihab' xyo'lajik li Kristo.

ANAJWAN kik'ulman naq ak numenaq lix junlaju ro'k'aal chihab' ut ak "waqib' cient chihab' relik chaq laj Lehi Jerusalem, ut kiwan sa' li chihab' kiwan wi' laj Lajoneus choq' xb'eenil aj raqol aatin ut aj jolominel sa' xb'een li ch'och'.

2 Ut laj Nefi, ralal laj Helaman, ak ki'el chaq sa' li ch'och' Tzarahemla, ut kixk'e xchaq'rab'inkil laj "Nefi li ralal, a'an ralal asb'ej, chirixeb' li ^bperel ch'iich' bronze, ut chixjunil li tz'iib'anb'il esil li k'uulanb'il, ut chixjunil li k'a'aq re ru a'an li k'uulanb'ileb' chaq xloq'al chalen chaq relik laj Lehi Jerusalem.

3 Toja' naq ki'el chaq sa' li ch'och', ut toj "b'ar xko'o maajun winq nanawok re; ut laj Nefi li ralal kixk'am li tz'iib'anb'il esil sa' xna'aj a'an, relik chi yaal, li esil tz'iib'anb'il chirix li tenamit a'in.

4 Ut kik'ulman naq sa' xtiklajik li xkab'laju ro'k'aal chihab', k'ehomaq reetal, k'a'jo' wi'chik numtajenaq naq ki'ok chi tz'aqlok ru lix profetel aatineb' li profet, xb'aan naq k'a'jo' wi'chik xnimal li eetalil ut k'a'jo' wi'chik xnimal li sachb'ach'oolej ki'ok chi k'anjelamank sa' xyanq li tenamit.

5 A'b'anan ke'wan junjunq li ke'ok chi yehok re naq ak numenaq li kutan re taatz'aqlaq ru li aatin, li "yeeb'il xb'aan laj Samuel, aj Lamanita.

6 Ut ke'ok chi saho'k xch'ool sa' xb'eeneb' li ras riitz'in, ut ke'xye: K'ehomaq reetal, ak numenaq li kutan, ut moko tz'aqlajenaq ta ru li raatin laj Samuel; jo'kan naq maa-k'a' xyaalal lix sahil eech'ool ut lee paab'aal chirix li na'leb' a'in.

7 Ut kik'ulman naq ke'xwaklesi nimla choqink chiru li ch'och'; ut eb' li ani neke'paab'an k'a'jo' naq ke'ok chi raho'k xch'ool, maare anchal chan ru naq ink'a' taak'ulmanq li k'a'aq re ru yeeb'il chaq.

8 A'b'an k'ehomaq reetal, xaq-xookeb' junelik chiroyb'eninkil li jun kutan ut jun q'ojyin ut jun kutan chik li te'wanq jo' jun kutan ajwi' chanchan naq maak'a' q'ojyin, re taaruq te'xnaw naq moko kiwan ta chi maak'a' xyaalal lix paab'aaleb'.

9 Anajwan kik'ulman naq kiwan jun kutan xaqab'anb'il xb'aaneb' li ink'a' neke'paab'an, naq chixjunileb' li neke'paab'ank re li na'leb' a'an "te'k'ehe'q chi kamk wi ink'a' taak'ulmanq li eetalil, li k'k'ehe' chaq xb'aan laj Samuel li profet.

10 Anajwan naq laj Nefi, ralal laj Nefi, kiril li maa'usilal a'in re lix tenamit, kik'ulman naq kiraho' xch'ool chi numtajenaq.

11 Ut kik'ulman naq xko'o ut kixkub'si rib' chi ch'och', ut ki'elajin chi anchal xmetz'ew chiru li Dios choq' re lix tenamit, relik chi yaal, eb' li okeb' re chi sachmanq

[3 NEFI]

1 1a 2 Ne. 25:19.
2a K'UTUL RAQAL: Nefi,
ralal laj Nefi, ralal laj

Helaman.
b Alma 37:3–5.
3a 3 Ne. 2:9.
5a Hel. 14:2–4.

9a K'UTUL RAQAL:
Kamsinb'il sa'
xk'ab'a' xpaab'aal.

sa' xk'ab'a' lix paab'aaleb' chirix li na'leb' kanab'amb'il chaq xb'aa-neb' lix yuwa'.

12 Ut kik'ulman naq chiru "chixjunil li kutan a'an ki'elajin chi an-chal xmetz'ew chiru li Qaawa'; ut k'ehomaq reetal, kichal lix yaab' xkux li Qaawa' rik'in, ut kixye:

13 Taqsi aajolom ut chiwanq xsa-hil aach'ool, xb'aan naq k'e reetal, xwulak li hoonal, ut sa' li q'ojoyin a'in taak'eemanq li eetalil, ut sa' li kutan "wulaj ninchal sa' li ru-chich'och', re xk'utb'al chiru li ruchich'och' naq tintz'aqob'resi ru chixjunil li xintaqla chi ^byee-mank rik'in xtz'uumaleb' re lin santil profheet.

14 K'e reetal, "ninchal rik'ineb' li we, re ^bxtz'aqob'resinkil ru chixjunil li k'a'aq re ru kink'e chixnaweb' li ralal xk'ajoleb' li winq chalen chaq sa' 'xk'ojlajik li ruchich'och', ut re xb'aanunkil li rajom "li Yu-wa'b'ej jo' ajwi' li K'ajolb'ej—re li Yuwa'b'ej sa' ink'ab'a' laa'in, ut re li K'ajolb'ej, sa' xk'ab'a' intib'el. Ut k'e reetal, xwulak li hoonal, ut sa' li q'ojoyin a'in taak'eemanq li eetalil.

15 Ut kik'ulman naq kitz'aqlok ru li aatin li kichal rik'in laj Nefi, jo' chanru ajwi' naq yeeb'il chaq; xb'aan naq k'ehomaq reetal, sa' ro-kik li saqe "moko kiwan ta aak'ab'; ut eb' li tenamit ke'ok chi sachk xch'ool xb'aan naq maajun aak'ab' kiwan naq ki'ok q'ojoyin.

16 Ut ke'wan naab'al li ink'a' ke'paab'ank chaq re li raatineb' li profheet, li "ke't'ane' chi ch'och' ut ke'ok chanchan naq kamena-qeb', xb'aan naq ke'xnaw naq ki-sache' xwankil li nimla ^bna'leb' ke'xk'uub' chaq re xsachb'aleb' li ke'paab'ank chaq re li raatineb' li profheet; xb'aan naq ak k'utk'u li eetalil li kik'eeman chaq.

17 Ut ke'ok chixnawb'al naq li Ralal li Dios tento taak'utunq sa' junpaat; relik chi yaal ut, chixjunileb' li tenamit sa' xb'een chixjunil li ch'och' chalen sa' rokeb' li saqe toj sa' releb', sa' li ch'och' sa' xnim li saqe jo' ajwi' sa' li ch'och' sa' xtz'e, q'axal numtajenaq xsa-chikeb' xch'ool jo'kan naq ke't'ane' chi ch'och'.

18 Xb'aan naq ke'xnaw naq eb' li profheet ke'xch'olob' chaq xyaa-lal li k'a'aq re ru a'in chiru k'iila chihab', ut naq li eetalil li k'ee-b'il chaq ak k'utk'u; ut ke'ok chi xuwak xb'aan xmaa'usilaleb' ut xmaak'a'il lix paab'aaleb'.

19 Ut kik'ulman naq maajun aak'ab' kiwan chiru chixjunil li q'ojoyin a'an; kutan b'an kiwan chanchan naq wa'leb'. Ut kik'ulman naq ki'el wi'chik li saqe eq'la, jo' chanru tz'aqal xk'anjel; ut ke'xnaw naq a'an li kutan "taayo'laaq wi' li Qaawa', xb'aan li eetalil li ki-ke'eeman chaq.

20 Ut ak kik'ulman chaq chixjunil, relik chi yaal, chixjunil li

12a Enos 1:4; Alma 5:46.

13a Luk. 2:10–11.

b K'UTUL RAQAL:
Jesukristo—
Profheetil aatin

chirix lix yo'lajik ut
xkamik li Jesukristo.

14a Jwan 1:11.

b Mat. 5:17–18.

c Alma 42:26.

d Tz. ut S. 93:3–4.

15a Hel. 14:3.

16a Hel. 14:7.

b 3 Ne. 1:9.

19a Luk. 2:1–7.

k'a'aq re ru, li junjung raqal, jo' chanru raatineb' li profheet.

21 Ut kik'ulman ajwi' naq kik'utun jun ak' "chahim, jo' chanru li aatin.

22 Ut kik'ulman naq chirix chik li kutan a'in ki'ok chi wank li tik'ti' taqlanb'il sa' xyanq li tenamit xb'aan laj Satanas, re xkawob're-sinkil li raameb', re naq ink'a' te'x-paab' li eetalil ut li sachb'a-ch'oolej a'an li ke'ril chaq; a'b'an us ta ki'ux li tik'ti'ik ut b'alaq'ik a'in, lix k'iha-leb' li tenamit ke'paab'an ut ke'jale' xch'ool choq' re li Qaawa'.

23 Ut kik'ulman naq laj Nefi xko'o sa' xyanq li tenamit, ut jo'-kan ajwi' naab'al chik, ut ke'kub'-sink ha' choq' re li jalb'a-k'a'uxlej, sa' li kiwan wi' jun nimla "risin-kil li maak. Ut chi jo'kan eb' li tenamit ke'ok wi'chik chi wank sa' tuqtuukilal sa' li ch'och'.

24 Ut maak'a' li wech'ok-ib' kiwan, ka'ajwi' naq ke'wan junjung li ke'ok chi jultikank aatin, ut ke'xyal xq'e chixk'utb'al rik'ineb' li loq'laj hu naq ink'a' chik "na'ajman ru xpaab'ankil lix chaq'rab' laj Moises. Anajwan sa' li na'leb' a'in ke'sach, xb'aan naq ink'a' ne-ke'xtaweb' ru li loq'laj hu.

25 A'b'anan kik'ulman naq sa' junpaat ke'jale' xch'ool, ut ke'q'un-b'esiik xch'ool chirix li sachk wankeb' wi', xb'aan naq kik'e-he' che'xnaw naq maji' "tz'aqlोजनाq ru li chaq'rab', ut naq tento

taatz'aqloq ru li junjung raqal; relik chi yaal, kichal li aatin rik'ineb' naq tento taatz'aqloq ru, relik chi yaal, naq moko taanume'q ta junaq xtz'iib'ul chi moko junaq xtz'uqil toj taatz'aqloq ru chixjunil; jo'kan naq sa' li chihab' ajwi' a'in, ke'k'ame' a'an chixnawb'al chirix li sachk wankeb' wi', ut b'ke'xch'olob' lix majelaleb'.

26 Ut chi jo'kan kinume' li xkab'-laju ro'k'aal chihab', ut kixk'am sahil esilal reheb' li tenamit xb'aan li eetalil li ke'k'ulman, jo' chanru li yeeb'il sa' lix profheetil aatineb' chixjunileb' li santil profheet.

27 Ut kik'ulman naq kinume' ajwi' li roxlaju ro'k'aal chihab' sa' tuqtuukilal, ka'aj b'an wi' naq ke'wan "laj elq' re laj Gadianton, li ke'wan sa'eb' li tzuul, li ke'pu-kan sa' li ch'och'; xb'aan naq k'a'jo' xmetz'ew lix kawresinb'il na'ajeb' ut lix muqmuukil na'ajeb', jo'-kan naq eb' li tenamit ink'a' ke'ru chi numtaak sa' xb'eeneb'; jo'kan naq ke'xkamsi naab'al, ut k'a'jo' li nimla kamsink ke'xb'aanu sa' xyanq li tenamit.

28 Ut kik'ulman naq sa' li xkaalaju ro'k'aal chihab' ke'ok chi k'i-hank chi k'a'jo' xnimal, xb'aan naq ke'wan naab'al li risihomeb' chaq rib' rik'ineb' laj Nefita li ke'eelelik rik'ineb', ut rik'in a'an k'a'jo' naq ke'raho' xch'ool laj Nefita li ke'-kana sa' li ch'och'.

29 Ut kiwan ajwi' rajb'al naq

21 a Mat. 2:1–2;
Hel. 14:5.

23 a K'UTUL RAQAL:
Risinkil li maak.

24 a Alma 34:13.

25 a Mat. 5:17–18.

b Mos. 26:29.

27 a K'UTUL RAQAL:

Gadianton
(eb' laj elq' re laj
Gadianton).

k'a'jo' naq ke'raho' xch'ooleb' laj Lamanita, xb'aan naq k'ehomaq reetal, ke'wan naab'al reheb' li rala' xk'ajol li ke'ok chi nimank ut chi k'ihank xchihab', jo'kan naq ke'xsik' chik xyu'am, ut ke'jalb'ehiik xb'aan junjunq xkomoneb' laj "Tzoramita, xb'aan lix tik'ti'eb' ut lix sahil aatineb', re te'xjunaji rib' rik'ineb' laj elq' a'an re laj Gadianton.

30 Ut chi jo'kan ke'tawasiik ajwi' laj Lamanita, ut ke'ok chi ka'ch'ino'k chirix xpaab'aaleb' ut xtiikilaleb', xb'aan xmaa'usilaleb' li tasal tenamit li yookeb' chi nimank.

CH'OL 2

Naniman li maa'usilal ut li tz'eq-b'eetalil sa' xyanq li tenamit—Eb' laj Nefita ut laj Lamanita neke'xjunaji rib' re xkolb'al rib' chiruheb' laj elq' re laj Gadianton—Eb' laj Lamanita li jalb'ileb' xch'ool neke'saqo' xtib'el, ut aj Nefita chik nayeeman reheb'. Wan na 5–16 chihab' xyo'lajik li Kristo.

Ut kik'ulman naq chi jo'kan kinume' ajwi' li ro'laju ro'kaal chihab', ut eb' li tenamit ke'ok chi sach sa' xch'ooleb' li eetalil ut li sachb'a-ch'oolej a'an li ke'rab'i chaq, ut timil timil chik ink'a' neke'sach xch'ool rik'in junaq eetalil malaj sachb'a-ch'oolej li nachal chaq sa' choxa, jo'kan naq ke'ok chi kawuk

sa' raameb', ut chi mutz'o'k sa' xk'a'uxleb', ut tiik ink'a' chik neke'xpaab' chixjunil li k'a'ru ke'rab'i ut ke'ril chaq—

2 Ut ke'xk'oxla junaq jo'maajo'il na'leb' sa' xch'ooleb', naq k'anjelanb'il xb'aaneb' li winq ut xb'aan xwankil laj tza, re xjalb'ehinkil ut "xb'alaq'inkil xch'ooleb' li tenamit; ut chi jo'kan laj Satanas kireechani wi'chik xch'ooleb' li tenamit, jo'kan naq kixmutz'ob'resiheb' li ru ut kixjalb'ehiheb' re xpaab'ankil naq li tzol'leb' re li Kristo a'an jun na'leb' maak'a' xyaalal ut jo'maajo'.

3 Ut kik'ulman naq eb' li tenamit ke'ok chi kawuk sa' li maa'usilal ut li tz'eqb'eetalil, ut ink'a' neke'xpaab' naq taawanq chik li eetalil chi moko li sachb'a-ch'oolej k'eeb'il, ut laj Satanas "kixbeeni rib' chixjalb'ehinkil xch'ooleb' li tenamit, yoo chiraalenkileb' ut chixk'eeb'al chixb'aanuheb' nimla maa'usilal sa' li ch'och'.

4 Ut chi jo'kan kinume' li xwaqlaju ro'kaal chihab'; ut jo'kan ajwi' li xwuqlaju ro'kaal chihab', ut jo'kan ajwi' li xwaqxaqlaju ro'kaal chihab', ut jo'kan ajwi' li xb'elelaju ro'kaal chihab'.

5 Ut jo'kan ajwi' ak numenaq chaq jun cient chihab' chalen chaq xkutankil laj "Mosiah, li kiwan choq' rey sa' xb'een lix tenamiteb' laj Nefita.

6 Ut ak numenaq chaq waqib' cient rik'in b'eleb' chihab' relik chaq laj Lehi Jerusalem.

29a Alma 30:59.

2 2a K'UTUL RAQAL:

B'alaq'ink.

3a Tz. ut S. 10:27.

5a Mos. 29:46–47.

7 Ut ak numenaq b'eleb' chihab' xkutankil naq kik'eeman li eetalil, li yeeb'il xb'aaneb' li profeet, naq taachalq li Kristo sa' ruchich'och'.

8 Anajwan eb' laj Nefita ke'ok chirajlankil xkutaneb' chalen chaq sa' li kutan naq kik'eeman li eetalil, malaj chalen chaq sa' xchalik li Kristo; jo'kan ut, ak numenaq chaq b'eleb' chihab'.

9 Ut laj Nefi, a'an xyuwa' laj Nefi, li kiwan xwankil sa' xb'eeneb' li tz'iib'amb'il esil, "ink'a' kisutqi' sa' li ch'och' Tzarahemla, ut maab'ar kiru chi tawmank sa' chixjunil li ch'och'.

10 Ut kik'ulman naq eb' li tenamit toj ke'kana sa' li maa'usilal, us ta kiwan li jultikanb'il na'leb' ut profeetil ch'olob'ank li kitaq-laak sa' xyanqeb'; ut chi jo'kan kinume' ajwi' li xlaje chihab'; ut li xjunlaju chihab' kinume' ajwi' sa' maa'usilal.

11 Ut kik'ulman naq sa' li roxlaju chihab' ke'ok chi wank li pleet ut li wech'ok-ib' chiru chixjunil li ch'och'; xb'aan naq eb' laj elq' re laj Gadianton k'a'jo' naq ke'naab'alo' chaq, ut k'a'jo' xk'ihaleb' li ani ke'xkamsi, ut k'a'jo' xk'ihaleb' li tenamit ke'xkanab' chi sachso, ut k'a'jo' li kamk ut li kamsink-ib' ke'xjek'i chiru li ch'och', jo'kan naq ki'aje' ru naq chixjunileb' li tenamit, xkomoneb' laj Nefita jo' ajwi' laj Lamanita, te'xchap li k'anjeleb'aal re pleet chiruheb'.

12 Jo'kan ut, chixjunileb' laj Lamanita li ke'jale' chaq xch'ool choq' re li Qaawa, ke'xjunaji rib' rik'ineb' li ras riitz'in aj Nefita, ut ke'mine' ru, re xkolb'al rix lix yu'ameb' ut rixqilaleb' ut xkok'aleb', chixchap'al li k'anjeleb'aal re pleet chiruheb' laj elq' a'an re laj Gadianton, relik chi yaal, re ajwi' xk'uulankil li k'a'ru xk'ulub'eb', ut li k'a'ru kanab'amb'ileb' chixb'aanunkil chirix lix iglee-seb' ut li loq'onink neke'xb'aanu, ut li "ach'ab'aak ut lix b'yaalalil li wankeb' wi'.

13 Ut kik'ulman naq chi maji'aq naraq' li roxlaju chihab' a'in, ak chalk re li sache'k chi junajwa sa' xb'eeneb' laj Nefita xb'aan li pleet a'in, li kiniman chaq xrahil chi numtajenaq.

14 Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita a'an li ke'xjunaji chaq rib' rik'ineb' laj Nefita ke'k'ehe' sa' ajl sa' xyanqeb' laj Nefita;

15 Ut lix "majewankileb' ki'isiik chaq sa' xb'eeneb', ut b'kisaqo' xtib'eleb' chanchaneb' laj Nefita;

16 Ut eb' lix saaj winq ut lix rab'ineb' ke'ok chi numtaak xchaq'aleb' ru, ut ke'k'ehe' sa' ajl sa' xyanqeb' laj Nefita, ut aj Nefita ke'xk'ab'a'in. Ut chi jo'kan kiraq' li roxlaju chihab'.

17 Ut kik'ulman sa' xtiklajik li xkaalaju chihab', li pleet ke'wan wi' lix tenamit laj Nefi rik'ineb' laj elq' toj kiwan ut kiniman xrahil chi numtajenaq; a'b'anan eb' lix

tenamit laj Nefi ke'usa ka'ch'in sa' xb'eeneb' laj elq', jo'kan naq ke'ra-linasiheb' chaq sa' xch'och'eb' toj sa'eb' li tzuul ut sa'eb' lix muq-muukil na'ajeb'.

18 Ut chi jo'kan kiraqe' li xkaa-laju chihab'. Ut sa' li ro'laju chihab' ke'chal chixpleetinkil lix tenamit laj Nefi, ut sa' xk'ab'a' lix maa'usilal lix tenamit laj Nefi, ut xk'ihal li wech'ok-ib' ut jachok-ib' reheb', eb' laj elq' re laj Gadianton ke'ru chixtawb'al k'iila usaak sa' xb'eeneb'.

19 Ut chi jo'kan kiraqe' li ro'laju chihab', ut chi jo'kan k'iila ch'a'ajkilal ke'wan wi' li tenamit, ut li "yok'leb' ch'iich' re li sache'k kiwan chi taqsinb'il sa' xb'eeneb', jo'kan naq okeb' raj re chi t'anliik xb'aan, ut a'in xb'aan xmaa'usilaleb'.

CH'OL 3

Laj Giddianhi, laj jolominel reheb' laj Gadianton, narelaji naq laj Lajoneus ut eb' laj Nefita te'xq'axtesi rib', jo' ajwi' xch'och'eb'—Laj Lajoneus naxxaqab' laj Gidgiddoni jo' xb'eeneb' laj taqlanel reheb' li teep aj pleet—Eb' laj Nefita neke'xch'utub' rib' sa' Tzarahemla ut Naab'alil re xkolb'al rib'eb'. Wan na 16–18 chihab' xyo'lajik li Kristo.

UT anajwan kik'ulman naq sa' li xwaqlaju chihab' xk'ulunik chaq li Kristo, laj Lajoneus, laj jolominel re li ch'och', kixk'ul jun li hu

taqlanb'il xb'aan laj b'eresinel ut laj jolominel re li ch'uut a'in chi aj elq', ut a'an a'in li aatin tz'iib'anb'il, kixye:

2 At Lajoneus, q'axal taqenaq aawankil ut xb'eeneb' laj jolominel re li ch'och', k'e reetal, nintz'iib'a li hu a'in aawik'in, ut ninnima aawu chi numtajenaq xb'aan aaxaqxookilal, ut xxaqxookilal aatenamit, sa' xk'uulankil li k'a'ru nekek'oxla naq eek'ulub' ut li ach'ab'aak wan-kex wi'; relik chi yaal, nekexaqab' eerib' chi us, chanchan naq ten-q'anb'ilex xb'aan ruq' junaq dios, sa' xkolb'al rix li ach'ab'aak wan-kex wi', ut li k'a'ru eere, ut lee ch'och', malaj li k'a'ru nekeye re chi jo'kan.

3 Ut a'an jun toq'ob'aal li ru naq nawil, at Lajoneus q'axal taqenaq aawankil, naq k'a'jo' xmaak'a'il ut xjo'maajo'il eena'leb' naq nekek'oxla naq texruuq chi xaqliik chiru xk'ihaleb' li winq kaweb' xch'ool li taqlanb'ileb' inb'aan, li wankeb' anajwan sa' li kutan a'in chi xaqxo rik'in xk'anjeleb'aal re pleet, ut neke'royb'eni chi anchaleb' xk'a'uxl rab'inkil li aatin—Kub'enqex sa' xb'eeneb' laj Nefita ut sachomaqeb'.

4 Ut laa'in, rik'in naq ninnaw naq ink'a' naru xkub'sinkileb' xch'ool, ut ak xinyaleb' rix sa' xch'och'il li pleet, ut ninnaw chirix li xik' nekexrileb' wi' chi junajwa xb'aan li k'iila ra keb'aanu reheb', jo'kan naq wi te'kub'eeq sa' eeb'een texrula'aniheb' raj rik'in li sache'k chi junajwa.

5 Jo'kan naq xintz'iib'a li hu a'in, ut nink'e xtz'apb'al rik'in tz'aqal wuq', xb'aan naq nink'oxla eechaa-b'ilal, xb'aan eexaqxookilal chirix li k'a'ru nekepaab' naq chaab'il, ut xb'aan xkawilal eemusiq' sa' xch'och'il li pleet.

6 Jo'kan naq nintz'iib'ak aawe, ut nawaj naq teeq'axtesi re lin tenamit a'in, eb' lee tenamit, ut lee ch'och', ut li k'a'ru eere, re naq ink'a' texrula'aniheb' rik'in li yok'leb' ch'iich' ut taachalq li sache'k sa' eeb'een.

7 Malaj sa' jalan chik aatin, q'axtesihomaq eerib' chiqu, ut junajihomaq eerib' qik'in ut nawomaq li "qamuqmuukil k'anjel, ut okanqex choq' qakomon re naq juntaq'ee-taqex qik'in—moko qamoos ta, qakomon b'an ut qeech aj eechanihom re chixjunil li k'a'ru qe.

8 Ut k'e reetal, "ninxaqab' li waatin chawu, wi teeb'aanu a'in, rik'in jun xaqab' anb'il aatin, ink'a' texsache'q; a'b'an wi ink'a' teeb'aanu a'in, ninye aawe rik'in xaqab' anb'il aatin naq sa' li po jun chik tintaqla naq lin teep aj pleet te'chalq sa' eeb'een, ut ink'a' te'xsutq'isi li ruq' ut ink'a' te'xkol li yu'amej, texxkamsiheb' b'an, ut te'xkanab' chi t'ane'k li yok'leb' ch'iich' sa' eeb'een toj reetal ajwi' naq texkanaaq chi oso'jenaq.

9 Ut k'e reetal, laa'in aj Giddianhi, ut laa'in aj jolominel re li "muqmuukil molam a'in re laj

Gadianton, ut a' molam ut lix k'an-jel ninnaw naq ^bchaab'il, ut 'najter chaq xyiib'ankil, ut numsinb'il chaq qe laa'o.

10 Ut nintz'iib'a li hu aawik'in laa'at, Lajoneus, ut ninyo'oni naq teeq'axtesi lee ch'och' ut li k'a'ru eere, chi maak'a'aq hoyok kik', re naq eb' lin tenamit a'in te'xk'ul wi'chik li k'a'ru xk'ulub'eb' ut li jolomink tenamit, a'aneb' li ke'risi chaq rib' eerik'in xb'aan eemaa'usilal sa' xramb'al chiruheb' li k'a'ru xk'ulub'eb' raj chirix xjolominkil li tenamit, ut wi ink'a' nekeb'aanu a'in, laa'in tin'eeqaju li ra ke'xk'ul. Laa'in aj Giddianhi.

11 Ut anajwan, naq kixk'ul laj Lajoneus li hu a'in kik'ulman naq kisach xch'ool chi numtaje-naq, xb'aan xkawil xch'ool laj Giddianhi naq kirelaji reechaninkil lix ch'och'eb' laj Nefita, ut naq kixyeechi'i rahilal re li tenamit ut reeqajunkil lix rahileb' li ani maajun ra ke'xk'ul, ka'aj b'an wi' naq "ra ke'xb'aanu rib' naq ke'risi chaq rib' ut xkoheb' rik'ineb' li ink'a' us ut tz'eqb'eetal aj elq' a'an.

12 Anajwan k'ehomaq reetal, laj Lajoneus a'in, aj jolominel, a'an jun tiikil winq, ut ink'a' naru naxeb'esiik xb'aan li k'a'ru elajjnb'il ut li rahilal yeechi'ineb'il xb'aan jun "aj elq'; jo'kan naq ink'a' ki'ab'in chiru lix hu laj Giddianhi, aj jolominel reheb' laj elq';

3 7a Hel. 6:22–26.

8a Eter 8:13–14.

9a K'UTUL RAQAL:

Muqmuukil molam.

b Alma 30:53.

c Hel. 6:26–30;

Mois. 5:29, 49–52.

11a Hel. 14:30.

12a Alma 54:5–11;

3 Ne. 4:7–10.

kixtaqla b'an naq eb' lix tenamit te'elajinq chiru li Qaawa' re te'k'ehe'q xmetz'ew royb'eninkil li kutan naq te'kub'eeq chaq laj elq' chixpleetinkileb'.

13 Relik chi yaal, kixtaqla xje-k'inkil jun aatin sa' xyanq chixjunileb' li tenamit, naq te'xch'utub' li rixqilaleb', ut lix kok'aleb', lix ketomq ut lix teepeb' chi xul, ut chixjunil li k'aru reheb', ka'ajwi' lix ch'och'eb' ink'a', sa' junaj chi na'ajej.

14 Ut kixtaqla xkab'lankileb' li kawresinb'il na'ajej chixsutameb', ut naq q'axal nimaq xkawilaleb'. Ut kixtaqla naq eb' li teep aj pleet, reheb' laj Nefita ut reheb' ajwi' laj Lamanita, malaj chixjunileb' li k'eeb'ileb' sa' ajl sa' xyanqeb' laj Nefita, te'k'ehe'q choq' aj k'aak'alanel chixsutam re xk'aak'alenkileb', ut re xkolb'aleb' rix chiruheb' laj elq' chi kutan ut chi q'eq.

15 Relik chi yaal, kixye reheb': Jo' naq yo'yo li Qaawa', wi ink'a' nekejal eek'a'uxl chirix chixjunil lee maa'usilal, ut nekex'elajin chiru li Qaawa', maamin texkole'q chaq sa' ruq'eb' laj elq' a'an re laj Gadianton.

16 Ut k'a'jo' xnimal ru ut xsachb'a-ch'ooolejil li raatin ut lix profeetil yehom laj Lajoneus, jo'kan naq xb'aan a'an kichal li xiw sa' xb'eeneb' chixjunil li tenamit, ut ke'xyal xq'e chi anchaleb' xmetz'ew chixb'aanunkil jo' chanru li raatin laj Lajoneus.

17 Ut kik'ulman naq laj Lajoneus

kixxaqab'eb' li xb'eenil aj taqlanel sa' xb'eeneb' chixjunil li teep aj pleet reheb' laj Nefita, re xtaqlankileb' sa' li kutan naq te'kub'eeq chaq laj elq' sa' li yamyookil ch'och' re xpleetinkileb'.

18 Anajwan li xb'eenil sa' xyanqeb' li xb'eenileb' aj taqlanel, ut li nimla aj taqlahom re chixjunil li teep aj pleet reheb' laj Nefita kixxaqab'aman, ut a'an aj "Gidgid-doni xk'ab'a'.

19 Anajwan a'in jun na'leb' k'aynaqeb' wi' chixjunileb' laj Nefita, naq te'xxaqab' choq' xb'eenil aj taqlanel (ka'ajwi' sa' xkutankil lix maa'usilaleb' ink'a') junaq li ani wan rik'in li musiq'ej re k'utb'esink ut re ajwi' "profeetil aatin, jo'kan naq laj Gidgid-doni a'in, a'an xnimal ru profeet sa' xyanqeb', ut jo'kan ajwi' li xb'eenil aj raqol aatin.

20 Anajwan eb' li tenamit ke'xye re laj Gidgid-doni: Tijon chiru li Qaawa', ut yo'qeb' sa'eb' li tzuul ut sa' li yamyookil ch'och', re toot'ane'q sa' xb'eeneb' laj elq' ut taqasacheb' sa' xch'och'eb' a'an.

21 A'b'an laj Gidgid-doni kixye reheb': "Mixkanab' li Qaawa' chi jo'kan, xb'aan naq wi toxootaqe'q chixpleetinkileb' li Qaawa' ^btoxq'axtesi sa' ruq'eb'; jo'kan naq taqakawresi qib' sa' xyi li qach'och', ut taqach'utub' chixjunil li qateep aj pleet, ut ink'a' tooxik chixpleetinkileb', taqoyb'eni b'an naq te'chalq chiqapleetinkil; jo'kan ut, jo' naq yo'yo li Qaawa',

wi naqab'aanu a'in, a'an tixq'ax-tesiheb' sa' quq'.

22 Ut kik'ulman sa' li xwuqlaju chihab', naq yoo chi nach'ok xraqik li chihab', ak xikenaq lix jek'inb'il aatin laj Lajoneus chiru chixjunil lix b'een li ch'och', ut ke'xk'am lix kawaay ut lix kareet, ut lix wakax, ut lix ketomq ut lix teepeb' chi xul, ut li riyaj nak'uxman, ut chixjunil li k'a'ru reheb', ut koxe'b'eeq chi mil ut chi lajetq mil, toj reetal naq xikenaqeb' chixjunil sa' li na'ajej li xaqab'anb'il b'ar te'xch'utub' wi' rib', choq' re xkolb'aleb' rib' chiruheb' li xik' neke'ilok reheb'.

23 Ut li ch'och' li kixaqab'aman a'an li ch'och' Tzarahemla, ut li ch'och' li wan sa' xyi li ch'och' Tzarahemla ut li ch'och' Naab'alil, relik chi yaal, toj sa' li nub'aal li wan sa' xyi li ch'och' Naab'alil ut li ch'och' Sachenaqil.

24 Ut ke'wan k'iila mil laj Nefita yeeb'ileb' re, li ke'xch'utub' rib' sa' li ch'och' a'in. Anajwan laj Lajoneus kixtaqla naq te'xch'utub' rib' sa' li ch'och' sa' xjajal lix tz'e li saq'e, xb'aan li nimla majewank li kiwan sa' xb'een li "ch'och' sa' xjajal lix nim li saq'e.

25 Ut ke'xkawresi rib' re xk'ulb'aleb' li xik' neke'ilok reheb', ut ke'wan sa' junaj chi ch'och', ut sa' junaj chi ch'utam, ut ke'xxuwaru li aatin yeeb'il chaq xb'aan laj Lajoneus, jo'kan naq ke'xjal xk'a'uxl chirix chixjunil lix maa-keb'; ut ke'xtaqsi lix tijeb' chiru

li Qaawa' lix Dios, re naq a'an "tixkoleb' sa' li kutan naq te'kub'eeq chaq li xik' neke'ilok reheb' chixpleetinkileb'.

26 Ut raheb' xch'ool chi numtaje-naq xb'aaneb' li xik' neke'ilok reheb'. Ut laj Gidgiddoni kixtaqla naq te'xyiib' li "k'anjeleb'aal re pleet, li jar paay wan, ut naq kawaqeb' rib' rik'in kolb'a-ib' aq'ej, ut rik'in ramleb', ut rik'in ramokib', jo' chanru k'eeb'ileb' xna'leb' xb'aan a'an.

CH'OL 4

Eb' li teep aj pleet reheb' laj Nefita neke'xq'axe' ru laj elq' re laj Gadianton—Nakamsiik laj Giddianhi, ut laj Tzemnaridah, li nataqlan sa' xna'aj, nakamsiik chi t'uyt'u—Eb' laj Nefita neke'xnima ru li Qaawa' xb'aan li q'axok-u ke'xb'aanu. Wan na 19–22 chihab' xyo'lajik li Kristo.

Ut naq yoo chi nach'ok chaq xraqik li xwaqxaqlaju chihab', kik'ulman naq eb' li teep a'an aj pleet reheb' laj elq' ak ke'xkawresi rib' choq' re li pleet, ut ke'ok chi kub'eeq chaq ut chi elk chaq sa'eb' li b'ool, ut sa'eb' li tzuul, ut sa' li yamyookil ch'och', ut lix kawil na'ajej, ut lix muqmuukil na'ajej, ut chireechaninkileb' li jar siir chi ch'och', li wankeb' sa' li ch'och' sa' xtze' li saq'e ut li wankeb' sa' li ch'och' sa' xnim, ut ke'ok chireechaninkil chixjunileb' li ch'och' li

“kanab’anb’il xb’aaneb’ laj Nefita, ut eb’ li tenamit li ke’kanab’aak chaq chi yamyo.

2 Ab’an k’ehomaq reetal, maak’a’ li k’iche’ xul, chi moko yoleb’aal xul sa’eb’ li ch’och’ li kanab’anb’il xb’aaneb’ laj Nefita, ut maak’a’ li xul re te’xyo laj elq’, ka’ajwi’ sa’ li yamyookil ch’och’.

3 Ut eb’ laj elq’ ink’a’ ke’ru chi wank, ka’ajwi’ sa’ li yamyookil ch’och’, xb’aan naq maak’a’ li tza-kemq, xb’aan naq eb’ laj Nefita ke’xkanab’ li ch’och’ chi sachso, ut ke’xch’utub’ chaq chixjunil lix ketomq ut lix teep chi xul ut chixjunil li k’a’ru reheb’, ut ke’wan sa’ junaj chi ch’utam.

4 Jo’kan ut, moko kiru ta chiruheb’ laj elq’ poqlenk ut xtawb’al xtzakemq, ka’ajwi’ wi te’xpleetihab’ laj Nefita chi k’utk’u, ut rik’in naq eb’ laj Nefita wankeb’ sa’ junaj chi ch’utam, ut k’a’jo’ xnimal rajlankileb’, ut ke’xk’uula choq’ reheb’ li tzakemq, ut li kawaay ut wakax, ut li jar paay chi ketomq wan, re te’wanq xyu’am chiru xnumik wuqub’ chihab’, ut chiru a’ chihab’ a’an ke’xyo’oni xsachb’aleb’ chaq laj elq’ chiru lix b’een li ch’och’; chi jo’kan ut kinume’ li xwaqxaqlaju chihab’.

5 Ut kik’ulman naq sa’ li xb’elelaju chihab’ laj Giddianhi kixtaw naq aajel ru naq taaxik chixpleetinkileb’ laj Nefita, xb’aan naq maak’a’ chan ru naq te’kanaaq chi yo’yo, ka’ajwi’ rik’in poqlenk ut elq’ak ut kamsink.

6 Ut moko neke’chal ta xch’ool xjek’inkil rib’ chiru lix b’een li ch’och’ re te’ruuq chirawb’al li iyaj nak’uxman, maare anchal te’chalq laj Nefita sa’ xb’eeneb’ ut te’xkamsiheb’; jo’kan naq laj Giddianhi kixk’e xtaqlankileb’ lix teep aj pleet naq sa’ li chihab’ a’in toxetaqeq chixpleetinkileb’ laj Nefita.

7 Ut kik’ulman naq kole’taqeq chi pleetik; ut kiwan sa’ li xwaq po, ut k’ehomaq reetal, nim ut xuwajel li kutan naq ke’taqeq chaq chi pleetik; ut tiqtookeb’ jo’ chanru eb’ laj elq’; ut lanb’il lix yiitoqeb’ rik’in xtz’uumal karneer, ut b’onb’ileb’ rik’in kik’, ut joob’il xjolomeb’, ut wan xramb’al jolomeb’; ut nim ut xuwajel neke’k’utun li teep aj pleet re laj Giddianhi, xb’aan lix kolb’a-ib’ aq’ej, ut xb’aan naq b’onb’ileb’ rik’in kik’.

8 Ut kik’ulman naq eb’ li teep aj pleet reheb’ laj Nefita, naq ke’ril chanru neke’k’utun li teep aj pleet re laj Giddianhi, ke’tane’ chi ch’och’ chixjunileb’, ut ke’xtaqsi relajihomeb’ chiru li Qaawa’ lix Dios, re naq a’an tixkoleb’ xyu’am ut tixkoleb’ chaq sa’ ruq’eb’ li xik’ neke’ilok reheb’.

9 Ut naq ke’ril a’in li jar teep aj pleet re laj Giddianhi, ke’ok chixjapb’al re chi kaw xyaab’eb’ xkux, xb’aan xsahileb’ xch’ool, xb’aan naq ke’xk’oxla naq eb’ laj Nefita ke’tane’ chaq rik’in xiw xb’aan xnimaleb’ xxiw chiruheb’ lix teep eb’ aj pleet.

10 A'b'an sa' li na'leb' a'in ke'-sach li rajomeb', xb'aan naq eb' laj Nefita ink'a' neke'xxuwaheb'; "neke'xxuwa b'an lix Dios ut ke'x-tz'aama chiru a'an naq tixkoleb' rix; jo'kan ut, naq eb' li teep aj pleet re laj Giddianhi ke'chal sa' xb'eeneb' sa' aanil, ak kawresin-b'ileb' chixk'ulb'aleb'; relik chi yaal, rik'in xmetz'ew li Qaawa' ke'xk'uleb'.

11 Ut kitikla li pleet sa' li xwaq po a'in; ut nim ut xuwapel li pleet ki'uxman, relik chi yaal, nim ut xuwapel li kamsink ki'uxman, jo'-kan naq maajun wa chaq nawb'il xkomon li nimla kamsink sa' xyanqeb' chixjunil lix tenamit laj Lehi chalen chaq naq ki'el chaq Jerusalen.

12 Ut us ta "kixyeechi'i chaq rahilal ut kixxaqab' chaq aatin laj Giddianhi, k'ehomaq reetal, eb' laj Nefita ke'xq'axeb' ru, jo'kan naq ke'eelelik chaq chiruheb'.

13 Ut kik'ulman naq laj "Gidgid-doni kixtaqlaheb' lix teep aj pleet naq te'xtaaqehab' toj sa' xnuv'aal li yamyookil ch'och', ut naq moko te'xkol ta xyu'am li ani te't'ane'q sa' ruq'eb' chiru li b'e, ut chi jo'-kan ke'xtaaqehab' ut ke'xkamsiheb', toj sa' xnuv'aal li yamyookil ch'och', toj reetal ajwi' naq ke'x-tz'aqob'resi ru lix taqlahom laj Gidgid-doni.

14 Ut kik'ulman naq laj Giddianhi, li kixxaqab' chaq rib' ut kipleetik chaq rik'in kawil ch'oo-lej, kitaaqueek naq ki'eelelik, ut

rik'in naq lub'lu xb'aan xnimal li pleetik kixb'aanu, kitawe' ut kiksamsiik. Ut jo'ka'in roso'jik laj Giddianhi laj elq'.

15 Ut kik'ulman naq eb' li teep aj pleet reheb' laj Nefita ke'sutq'i wi'chik sa' li na'ajej neke'xkol wi'rib'. Ut kik'ulman naq kinume' li xb'elelaju chihab' a'in, ut eb' laj elq' ink'a' chik ke'chal chi pleetik, chi moko ke'chal sa' li xjunmay chihab'.

16 Ut sa' li xjun xka'k'aal chihab' ink'a' kole'taqe'q chi pleetik, a'ut ke'taqe' chi sutsu chirixeb' re xramb'al xsutam lix tenamit laj Nefi; xb'aan naq ke'xk'oxla naq wi te'xram chiru lix tenamit laj Nefi lix ch'och'eb', ut te'xtz'apeb' chi sutsu chirixeb', ut wi te'xrameb' chi elk chaq, naq taaruq te'xk'e chixq'axtesihab' rib' jo' chanru li neke'raj.

17 Anajwan ke'xxaqab' chaq jun chik aj jolominel choq' reheb', a'an aj Tzemnarihah xk'ab'a; jo'-kan naq a'an laj Tzemnarihah li kixtaqla naq taa'uxq xramb'aleb' chi sutsu.

18 A'b'anan k'ehomaq reetal, ke'xk'ul xkawilal laj Nefita rik'in a'in, xb'aan naq moko kiru ta chiruheb' laj elq' xramb'aleb' chiru xk'ihal li chihab' taa'ajmanq re xrahob'tesinkileb' laj Nefita, xb'aan xk'ihal li k'a'ru nak'anjelak reheb' li ke'xk'uula chaq,

19 Ut xb'aan naq moko k'i ta li taak'anjelaq reheb' laj elq'; xb'aan naq k'ehomaq reetal, eb' a'an

maak'a' wan reheb', ka'ajwi' li tib' re te'wanq chi yo'yo, ut neke'xtaw li tib' a'an sa' li yamyookil ch'och'.

20 Ut kik'ulman naq ki'ok chi lajk li "yoleb'aal xul sa' li yamyookil ch'och', jo'kan naq eb' laj elq' okeb' re chi kamk xb'aan xtz'okajikeb'.

21 Ut eb' laj Nefita rajlal yookeb' chi elk chi kutan ut chi q'eq, ut chi t'ane'k sa' xb'eeneb' lix teepeb' aj pleet, ut chixsachb'aleb' chi mil ut chi lajjetq mil.

22 Ut chi jo'kan ki'ok choq' rajom lix tenamit laj Tzemnarilah risinkil rib' sa' li na'leb' ke'xk'oxla chaq, xb'aan li nimla sache'k li kichal sa' xb'eeneb' chi q'eq ut chi kutan.

23 Ut kik'ulman naq laj Tzemnarilah kixtaqla reheb' lix tenamit naq te'risi chaq rib' sa' xramb'al rix li tenamit, ut te'b'eeq toj sa' li jar raqal re li ch'och' sa' xjajal lix nim li saqe' li q'axal najt wan.

24 Ut anajwan, laj Gidgiddoni, rik'in naq naxnaw lix k'oxlahomeb', ut naxnaw chirix xq'unaleb' xmetz'ew xb'aan naq maak'a'eb' xtzakemq, ut xb'aan li nimla kamsiik li ki'ux chaq sa' xyanqeb', jo'kan naq kixtaqlaheb' lix teep aj pleet chiru q'ojyin, ut kixram li b'e te'sutq'iiq wi', ut kixk'ojob' lix teep aj pleet sa' li b'e te'sutq'iiq wi'.

25 Ut a'in ke'xb'aanu chiru q'ojyin, ut ke'wulak sa' xb'eenikeb' toj chirixeb' laj elq', jo'kan naq

wulajaq chik, naq eb' laj elq' ke'xtikib' xb'eenikeb', ke'k'ule' xb'aaneb' li teep aj pleet reheb' laj Nefita, chiruheb' jo' ajwi' chirixeb'.

26 Ut eb' laj elq' sa' xtz'e li saqe' ke'rame' ajwi' chiruheb' chixjunil li na'ajej neke'xkol wi' rib'. Ut chixjunil li k'a'aq re ru a'in kib'aanuman chi taqlanb'il xb'aan laj Gidgiddoni.

27 Ut ke'wan k'iila mil li ke'xq'axtesi rib' choq' preex chiruheb' laj Nefita, ut li rela' ke'kamsiik.

28 Ut laj jolominel reheb', aj Tzemnarilah, kichape' ut kit'uyub'aak chaq sa' jun xtoonah li che', relik chi yaal, kit'uyub'aak chaq sa' xb'een a'an toj reetal naq kamaq. Ut chirix naq ke'xt'uyub' toj reetal naq kamaq ke'xt'an li che' chi ch'och', ut ke'xjap re chi kaw xyaab'eb' xkux, ut ke'xye:

29 Li Qaawa' chixkolaq rix lix tenamit sa' tiikilal ut sa' santil ch'oolejil, re naq te'xk'e chi t'anliik chi ch'och' chixjunil li te'sik'oq re xkamsinkileb' xb'aan li wankilal ut li muqmuukil molam, jo' chanru ajwi' naq kit'anliik chi ch'och' li winq a'in.

30 Ut ke'saho' xch'ool ut ke'xjap wi'chik re chi junajeb' xyaab' xkux chixyeeb'al: "Lix Dios laj Abraham, ut lix Dios laj Isaak, ut lix Dios laj Jakob chixkolaq rix li tenamit a'in sa' tiikilal, chiru jo' najtil^b te'xpatz' xk'ab'a' lix Dios re xkolb'aleb' rix.

31 Ut kik'ulman naq ke'xjap re sa' jun japoikeb' re, re b'ichank ut "xnimankil ru li Dios xb'aan xnimal li k'a'ru kixb'aanu chaq choq' reheb', naq kixkoleb' chiru t'ane'k sa' ruq'eb' li xik' neke'ilo'k reheb'.

32 Relik chi yaal, ke'xjap re chixyeeb'al: "Hosanna re li Dios Q'axal Taqenaq. Ut ke'xjap re chixyeeb'al: Oso'besinb'ilaq taxaq xk'ab'a' li Qaawa' Dios ^bNimajwal, li Dios Q'axal Taqenaq.

33 Ut ke'niman xch'ool xb'aan xsahil, toj reetal naq kib'ut'un xk'ihal xya'aleb' ru, xb'aan xnimal lix chaab'ilal li Dios naq kixkoleb' chaq sa' ruq'eb' li xik' neke'ilo'k reheb'; ut ke'xnaw naq a' xb'aan naq jalb'ileb' xk'a'uxl ut tuulaneb' xch'ool naq ke'kole' chaq chiru jun li sache'k li junelik taakanaaq.

CH'OL 5

Eb' laj Nefita neke'xjal xk'a'uxl ut neke'xkanab' lix maakeb'—Laj Mormon naxtz'iib'a li esilal chirix lix tenamit ut naxch'olob' reheb' li aatin li junelik taakanaaq—Te'ch'utub'aaq laj Israel chirix naq jek'inb'ileb' chaq najter. Wan na 22–26 chihab' xyo'-lajik li Kristo.

UT anajwan k'ehomaq reetal, maajun yo'yookil aamej kiwan

sa' xyanq chixjunil lix tenamiteb' laj Nefita li nawii'b'an xch'ool chi yal ta ka'ch'in chirix li raatineb' chixjunil li santil profet li ke'aa-tinak chaq, xb'aan naq neke'xnaw naq tento taa'uxq naq taatz'aqloq ru chixjunil.

2 Ut neke'xnaw naq tento naq ki'uxman naq chalenaq li Kristo, xb'aan li k'iila eetalil li k'eeb'il chaq, jo' chanru raatineb' li profet; ut rik'in li k'a'aq re ru ak ki-k'ulman, neke'xnaw naq tento taa'uxq naq chixjunil li k'a'aq re ru taak'ulmanq, jo' chanru li k'a'ru yeeb'il chaq.

3 Jo'kan naq ke'xkanab' chixjunil lix maakeb', ut lix tz'eqb'eetalileb', ut li yumb'eetak ko'b'eetak ke'xb'aanu, ut ke'k'anjelak chiru li Dios chi yalb'ileb' anchal xq'e chi kutan ut chi q'eq.

4 Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq ke'xchap chixjunileb' laj elq' choq' preex, jo'kan naq maa-jun ki'eelelik li moko kamsinb'il ta, ke'xtz'ap lix preexeb' sa' tz'al-lam, ut ke'xtaqla xjultikankil li raatin li Dios chiruheb'; ut jo' k'ihaleb' ke'raj xjalb'al xk'a'uxl chirix lix maakeb', ut ok sa' jun sum-wank naq ink'a' chik te'kamsinq, ke'k'ehe' chi "ach'ab'aak.

5 A'b'an jo' k'ihaleb' ink'a' ke'ok sa' jun li sumwank, ut li toj ke'wan a' muqmuukil kam-sink a'an sa' xch'ooleb', relik chi yaal, jo' k'ihaleb' li neke'tawe'

31 a Alma 26:8.

K'UTUL RAQAL:

B'antiox, b'antioxink.

32 a K'UTUL RAQAL:

Hosanna.

b 1 Ne. 1:14.

K'UTUL RAQAL: Dios,

Roxichal li Dios.

5 4a K'UTUL RAQAL:

Ach'ab'aak.

chixyeechi'inkil rahilal sa' xb'ee-
neb' li ras riitz'ineb', ke'jite' ut
ke'k'ehe' chixtojb'al xmaak jo'
chanru li chaq'rab'.

6 Ut chi jo'kan ke'xk'e xraqik
chixjunil li ink'a' us, ut li muq-
muukil, ut li tz'eqb'eetal molam
a'an, sa' li kiwan wi' chaq xnimal
li maa'usilal, ut xk'ihal li kamsink
li kib'aanuman chaq.

7 Ut chi jo'kan kinume' chaq li
"xkab' xka'k'aal chihab', ut jo'kan
ajwi' li rox xka'k'aal, ut li xkaa
xka'k'aal, ut li ro' xka'k'aal; ut
chi jo'kan ak kinume' chaq oob'
xka'k'aal chihab'.

8 Ut wan k'iila k'a'aq re ru li
kik'ulman, li nim ru ut sachol
ch'oolej raj sa' rilob'aal junjunq;
a'b'anan, moko naru ta xtz'iib'an-
kil chixjunil sa' li hu a'in; relik
chi yaal, sa' li hu a'in moko naru
ta na'ok yal ta jun "miin raqal li
k'a'ru kib'aanuman sa' xyanq xk'i-
hal li tenamit a'in chiru xnumik
oob' xka'k'aal chihab'.

9 A'b'an k'ehomaq reetal, wan-
keb' li "tz'iib'anb'il esil wan wi'
chixjunil lix b'aanuhom li tenamit
a'in; ut jun esilal li k'osb'il wi'chik
xnimal, a'b'an yaal ajwi', kik'ehe'
xb'aan laj Nefi.

10 Jo'kan naq intz'iib'ahom re-
sil li k'a'aq re ru a'in, jo' chanru li
esil kixtz'iib'a laj Nefi, li tz'iib'an-
b'il chiru perel ch'iich', a'aneb'
lix perel ch'iich' laj Nefi yeeb'il
chaq re.

11 Ut k'ehomaq reetal, nintz'iib'a

li esil chiruheb' perel ch'iich' li
kinyiib' rik'in tz'aqal wuq'.

12 Ut k'ehomaq reetal, laa'in aj
"Mormon ink'ab'a', k'ab'a'inb'ilin
jo' chanru li ^bch'och' Mormon, li
ch'och' b'ar wi' laj Alma kixxaqab'
li iglees sa' xyanq li tenamit; relik
chi yaal, li xb'een li iglees li kixa-
qab'aman sa' xyanqeb' chirix naq
ke'q'etok aatin.

13 K'ehomaq reetal, laa'in jun
xtzolom li Jesukristo, li Ralal li
Dios. B'oqb'ilin xb'aan a'an re
xch'olob'ankil li raatin sa' yanq lix
tenamit, re naq taaruq te'wanq
xyu'am li junelik taakanaaq.

14 Ut okenaq chi aajel ru naq
laa'in, jo' chanru li rajom li Dios—
re naq lix tijeb' li ani ak xikena-
qeb' junxil, a'aneb' santil win-
qeb', te'tz'aqloq ru jo' chanru
lix paab'aaleb'—tintz'iib'a jun
"esil chirix li k'a'aq re ru a'in li
xb'aanuman;

15 Relik chi yaal, jun ch'ina
tz'iib'anb'il esil chirix li k'a'ru
xk'ulman chirix li relik chaq laj
Lehi Jerusalem toj reetal li kutan
ajwi' a'in.

16 Jo'kan naq nintz'iib'a lin esil
rik'in li esilal k'eeb'il xb'aaneb' li
ke'wan xb'een wa chiwu, toj sa'
xtiklajik inkutan;

17 Ut chirix a'an nintz'iib'a "resil
li k'a'aq re ru wilom rik'in tz'aqal
li wilob'aal.

18 Ut ninnaw naq li esil nin-
tz'iib'a a'an jun tz'iib'anb'il esil
li tiik ru ut yaal; a'b'anan wan

7 a 3 Ne. 2:8.
8 a 3 Ne. 26:6–12.
9 a Hel. 3:13–15.

12 a Morm. 1:1–5.
b Mos. 18:4; Alma 5:3.
14 a Enos 1:13–18;

Tz. ut S. 3:19–20.
17 a Morm. 1:1.

k'iila k'a'aq re ru li ink'a' nokoru "chixtz'iib'ankil, jo' chanru li qaatinob'aal.

19 Ut anajwan nink'e xraqik inyehom, li chiwix laa'in, ut nin'ok wi'chik chixk'eeb'al lin esil chirix li k'aru wanjenaq chaq junxil chiwu.

20 Laa'in laj Mormon, ut laa'in tz'aqal ralal xk'ajol laj Lehi. Wan rajb'al naq tinwosob'tesi ru lin Dios ut lin Kolonel li Jesukristo, naq a'an kixk'ameb' chaq li qayuwa' sa' li ch'och' Jerusalen (ut "maajun kinawok re, ka'ajwi' a'an ut eb' li ani kixk'am chaq sa' li ch'och' a'an) ut naq kixk'e we laa'in, ut re intenamit xnimall' li na'leb' choq' re lix kolb'al li qaam.

21 Relik chi yaal naq a'an kiro-sob'tesi lix "junkab'al laj Jakob, ut "kiruxtaana ru li riyajil laj Jose.

22 Ut "a' yaal jo' chanru naq eb' li ralal xk'ajol laj Lehi ke'xpaab' lix taqlahom, a'an kiro-sob'tesih'eb' ut kixk'eheb' chi usaak jo' chanru li raatin.

23 Relik chi yaal, ut ch'olch'o naq a'an tixk'am wi'chik jun "rela' li riyajil laj Jose b'chixnawb'al chirix li Qaawa' lix Dios.

24 Ut jo' chanru naq ch'olch'o ru naq yo'yo li Qaawa', a'an "tixch'utub'eb' chaq sa' xkaajachalil li ruchich'och' chixjunil li rela' li riyajil laj Jakob, li jek'inb'ileb'

chi najt chiru chixjunil lix b'een li ruchich'och'.

25 Ut jo' chanru naq a'an ki'ok sa' sumwank rik'in chixjunil lix junkab'al laj Jakob, chi jo'kan li sumwank li ki'ok wi' sa' sumwank rik'in lix junkab'al laj Jakob taatz'aqloq ru sa' li kutan k'oxlanb'il xb'aan, choq' re "xk'ojob'ankil wi'chik chixjunil lix junkab'al laj Jakob chixnawb'al chirix li sumwank li ki'ok wi' sa' sumwank rik'ineb'.

26 Toja' ut naq "te'xnaw ru laj Tojol rixeb', a'an li Jesukristo, li Ralal li Dios; toja' ut naq te'ch'utub'aaq chaq sa' xkaajachalil li ruchich'och' toj sa' xch'och'eb' a'an, li jek'inb'ileb' wi' chaq; relik chi yaal, jo' naq yo'yo li Qaawa', jo'kan taawanq. Amen.

CH'OL 6

Eb' laj Nefita neke'usa—Nawakli li q'etq'etil, li b'ihomal, ut xjachb'al ru xwankileb' li tenamit—Narahob'tesiiik li iglees xb'aan li jachok-ib'—Laj Satanas naxb'eresih'eb' li tenamit chixpo'resinkileb' xch'ool chi k'utk'u—K'iila profheet neke'xyaab'asi li jalb'a-k'a'uxlej ut neke'kamsiiik—Eb' laj kamsihom reheb' neke'xk'uub' xna'leb' re xchaph'al xjolomil li tenamit. Wan na 26–30 chihab' xyo'laj li Kristo.

18 a Eter 12:25.

20 a 1 Ne. 4:36.

21 a K'UTUL RAQAL:

Israel.

b Gen. 32:28.

c Deut. 33:13–17.

22 a 2 Ne. 1:20.

23 a Alma 46:24.

b 2 Ne. 3:12.

24 a K'UTUL RAQAL:

Israel—Lix

ch'utub'ankil Israel.

25 a 3 Ne. 16:5.

26 a 2 Ne. 30:5–8;

3 Ne. 20:29–34.

Ut anajwan kik'ulman naq eb' lix tenamiteb' laj Nefita ke'sut-q'i chixjunileb' sa' tz'aqal lix ch'och'eb' sa' li xwaq xka'k'aal chihab', li junjunq chi winq roch-b'een lix junkab'al, lix ketomq ut lix teep chi xul, lix kawaay ut lix wakax, ut chixjunil li k'a'aq re ru li b'arwan eechaninb'il xb'aaneb'.

2 Ut kik'ulman naq moko ke'x-tzeka ta chixjunil li k'aru k'uulanb'il xb'aaneb'; jo'kan naq ke'xk'am rik'ineb' chixjunil li moko k'uxb'il ta xb'aaneb', re li jar paay chi iyaj nak'uxman, ut lix oor, ut lix plaat, ut chixjunil li k'aru tertotxz'aq reheb', ut ke'sutq'i sa' tz'aqal lix ch'och'eb' ut li reechanihomeb', sa' xnim li saqe' jo' ajwi' sa' xtz'e, sa' li ch'och' sa' xjyal lix nim li saqe' jo' ajwi' sa' li ch'och' sa' xjyal lix tz'e.

3 Ut reheb' laj elq' a'an li ke'ok chaq sa' jun sumwank naq te'xk'uula li tuqtuukilal wan wi' li ch'och', li ke'raj kanaak choq' aj Lamanita, ke'xk'e li ch'och', jo' chanru rajlankileb', re taaruq taawanq reheb', rik'in xk'anjeleb', k'aru te'wanq wi' chi yo'yo; ut chi jo'kan ke'xxaqab' li tuqtuukilal sa' chixjunil li ch'och'.

4 Ut ke'ok wi'chik chi usaak ut chi nimank ru; ut kinume' li xwaq ut xwuq xka'k'aal chihab', ut kiwan nimla tustuukilal sa' li ch'och'; ut ke'xk'uub' chaq xchaq-rab'eb' jo' chanru li juntaqeetalil ut li tiik ruhil na'leb'.

5 Anajwan ut maak'a' kiwan sa' chixjunil li ch'och' te'rame'q wi' ru li tenamit chi usaak rajlal, ka'aj b'an wi' wi te'tane'q sa' li q'etok aatin.

6 Anajwan ut a'an laj Gidgidoni, ut laj raqol aatin aj Lajoneus, ut eb' li ke'xaqab'aak chaq choq' aj jolominel, li ke'xaqab'ank re li nimla tuqtuukilal a'in sa' li ch'och'.

7 Ut kik'ulman naq ke'wan naab'al li tenamit li ke'yii'aman chi ak'il, ut ke'wan naab'al li najter tenamit li ke'tuqub'aak wi'chik.

8 Ut ke'wan naab'al li nimb'e li ke'tach'ab'aak, ut naab'al li b'e li ke'yii'ab'aak, li neke'xik sa' li junjunq chi tenamit, ut sa' li junjunq chi ch'och', ut sa' li junjunq chi na'ajej.

9 Ut chi jo'kan kinume' li xwaq-xaq xka'k'aal chihab', ut li tenamit ke'wan rajlal sa' tuqtuukilal.

10 A'b'an kik'ulman sa' li xb'ele xka'k'aal chihab' ke'ok chi wank junjunq li wech'ok-ib' sa' xyanq li tenamit; ut wankeb' li ke'taqsiik toj sa' li "q'etq'etil ut li nimank-ib' xb'aan xb'ihomaleb' li numtajenaq nim; relik chi yaal, toj reetal ki'ux li nimla rahob'tesink.

11 Xb'aan naq ke'wan naab'al aj k'ay sa' li ch'och', ut naab'al aj ch'olob'anel chaq'rab', ut naab'al xtaql li poopol.

12 Ut eb' li tenamit ke'ok chi ile'k chi jalan jalanq xwankileb', jo' chanru "xb'ihomaleb' ut li tzole'k ke'ru chixk'ulb'al; relik chi yaal,

wankeb' li maak'a' xnawomeb' xb'aan xneb'a'ileb', ut wankeb' li k'a'jo' li tzole'k ke'xk'ul xb'aan xb'ihomaleb'.

13 Wankeb' li taqsinb'ileb' sa' li q'etq'etil, ut wankeb' chik li num-tajenaq xtuulanileb'; wankeb' li neke'sutq'isink re li hob'ok choq' reeqaj li hob'ok, ut wankeb' chik li ke'k'uluk re li hob'ok ut li "rahob'tesink ut li k'iila paay chi ch'a'ajkilal, ut ink'a' neke'xsutq'isi li ^bhob'ok, tuulaneb' b'an ut yot'b'ileb' xch'ool chiru li Dios.

14 Ut chi jo'kan kiwan xnimal xsachik li juntaq'eetalil sa' chixjunil li ch'och', jo'kan naq li iglees ki'ok chi jache'k ru; relik chi yaal, toj reetal naq sa' li xlaje xka'k'aal chihab' ak jachb'il rib' li iglees sa' chixjunil li ch'och', ka'ajwi' sa' xyanq junjunq reheb' laj Lamanita ink'a', li jalb'ileb' xch'ool choq' re li tz'aqal paab'aal; ut eb' a'an ink'a' ke'raj elk chaq rik'in, xb'aan naq kaweb' rib', xaqxookeb' june-lik, ut ink'a' naru reek'asinkileb', k'ee'k'ookeb' xch'ool chi "yalb'il anchaleb' xq'e chixpaab'ankil lix taqlahom li Qaawa'.

15 Anajwan li kichal wi' li maa'usilal a'in re li tenamit, a'an a'in—laj Satanas kiwan xnimal xwankil, choq' re reek'asinkileb' li tenamit chixb'aanunkil li k'iila paay chi maa'usilal, ut re xnimankileb' sa' li q'etq'etil, re

raalenkileb' chixsik'b'al li wan-kilal, ut li awa'b'ejil, ut li b'ihomal, ut li jo'maajo'il k'a'aq re ru re li ruchich'och'.

16 Ut chi jo'kan laj Satanas kixjalb'ehi xch'ooleb' li tenamit chixb'aanunkil li k'iila paay chi maa'usilal, jo'kan naq yal chiru junjunq chihab' ke'xyal li tuqtuukilal.

17 Ut chi jo'kan, sa' xtiklajik li xlaje xka'k'aal chihab'—ut ak q'axtesinb'il rib' li tenamit chiru xnumik naab'al kutan re te'k'a-me'q xb'aan li "aaleek xb'aan laj tza toj b'araq kiraj a'an xk'am-b'aleb', ut re te'xb'aanu k'a'ruhaq chi maa'usilal li kiraj a'an naq te'xb'aanu—ut chi jo'kan sa' xtiklajik a'in, li xlaje xka'k'aal chihab', ak xuwajel li maa'usilal wan-keb' wi'.

18 Anajwan ink'a' ke'maakob' "chi maak'a' xnawomeb', xb'aan naq ak ke'xnaw li rajom li Dios chirixeb', xb'aan naq ak k'utb'il chiruheb'; jo'kan naq ^bke'xpo'-resi xch'ool chiru li Dios chi aj-b'il xb'aaneb'.

19 Anajwan ut kiwan sa' xkutan laj Lajoneus, ralal laj Lajoneus, xb'aan naq laj Lajoneus kiwan sa' xk'ojarib'aal lix yuwa' ut kixjolomi li tenamit sa' li chihab' a'an.

20 Ut ke'ok chi wank winq "musiq'انب'ileb' chaq sa' choxa ut

13a K'UTUL RAQAL:
Rahob'tesiik xb'aan
xpaab'aal.
b Mat. 5:39;
4 Ne. 1:34;
Tz. ut S. 98:23–25.

14a K'UTUL RAQAL:
Yalok q'e.
17a K'UTUL RAQAL:
Aaleek, aalenk.
18a Mos. 3:11.
b K'UTUL RAQAL:

Po'resink ch'oolej.
20a K'UTUL RAQAL:
Musiq'ank,
musiq'انب'il;
Profeet.

taqlanb'ileb', li ke'xaqli sa' xyanqeb' li tenamit sa' chixjunil li ch'och', ut ke'xjultika ut ke'xch'olob' xyaalal chi kaweb' xch'ool chirix lix maak ut lix maa'usilal li tenamit, ut ke'xch'olob' xyaalal chiruheb' chirix li tojb'al-ix tixb'aanu li Qaawa' choq' re lix tenamit, malaj sa' jalan chik aatin, lix waklijik li Kristo chi yo'yo, ut ke'xch'olob' xyaalal chi kaweb' xch'ool chirix lix ^bkamik a'an ut li rahilal tixk'ul.

21 Anajwan wankeb' naab'al li tenamit li ke'josq'o' chi numtajenaq xb'aaneb' li ke'xch'olob' xyaalal li k'a'aq re ru a'in; ut li xb'eenileb' li ke'chal xjosq'il a'aneb' li xb'eenileb' aj raqol aatin, ut eb' li "ke'wan chaq choq' taqenaqil aj tij ut aj ch'olob'anel chaq'rab'; relik chi yaal, chixjunileb' li wankeb' choq' aj ch'olob'anel chaq'rab' yookeb' xjosq'il rik'ineb' li ke'xch'olob' xyaalal li k'a'aq re ru a'in.

22 Anajwan maajun aj ch'olob'anel chaq'rab', chi moko aj raqol aatin chi moko taqenaqil aj tij wan li kiru chi wank xwankil re xteneb'ankil li kamk sa' xb'een anihaq, ka'ajwi' wi laj jolominel re li ch'och' kixk'e xk'ab'a' chiru xhuhil li teneb'anb'il kamk.

23 Anajwan wankeb' naab'al li ke'xch'olob' xyaalal li k'a'aq re ru chirix li Kristo, ut ke'xch'olob' xyaalal chi kaweb' xch'ool, li

ke'k'ame' ut ke'k'ehe' chi kamk sa' muqmu xb'aaneb' laj raqol aatin, re naq moko nawb'ilaq ta xkamik xb'aan laj jolominel re li ch'och' toj chirix xkamikeb'.

24 Anajwan k'ehomaq reetal, a'in moko naxk'am ta rib' rik'in xchaq'rab'il li tenamit, naq taak'ehe'q chi kamk ani junaq chi winq, ka'ajwi' wi wan wankilal k'eeb'il reheb' xb'aan laj jolominel re li ch'och'—

25 Jo'kan naq kiwulak resil jun raaxiik' sa' li ch'och' Tzarahemla, rik'in laj jolominel re li ch'och', chirixeb' laj raqol aatin a'in li ke'teneb'ank chaq re li kamk sa' xb'eeneb' li profet a'in re li Qaawa', moko jo' ta chanru li chaq'rab'.

26 Anajwan kik'ulman naq eb' a'an ke'chape' ut ke'k'ame' chiru laj raqol aatin, re taaraqmanq aatin chirixeb' xb'aan li maak ke'xb'aanu chaq, jo' chanru li "chaq'rab' li k'eeb'il chaq xb'aa-neb' li tenamit.

27 Anajwan kik'ulman naq eb' laj raqol aatin a'an ke'wan naab'al li neke'ochb'eenink reheb' ut li rech alaleb'; ut li rela'eb' a'an, relik chi yaal, ka'ch'in chik ma chixjunileb' laj ch'olob'anel chaq'rab' ut li taqenaqil aj tij, ke'xch'utub' rib' ut ke'xjunaji rib' rik'in li rech alaleb' laj raqol aatin a'in, li te'raqeq' aatin chirixeb' jo' chanru li chaq'rab'.

28 Ut ke'ok sa' jun "sumwank

20b K'UTUL RAQAL:
Xtojb'al rix li maak;
K'ehok chiru krus.
21a Tz. ut S. 121:36–37.

K'UTUL RAQAL:
Q'etok paab'ank.
26a Mos. 29:25;
Alma 1:14.

28a K'UTUL RAQAL:
Muqmuukil molam.

chirib'ileb' rib', relik chi yaal, sa' ajwi' li sumwank a'an li kik'e-he' xb'aaneb' li ke'wan chaq najter, ut li sumwank a'an k'eeb'il ut k'anjelanb'il xb'aan ^blaj tza, re molk'ank re xpleetinkil chixjunil li tiikilal.

29 Jo'kan naq ke'xmolk'a rib' chixpleetinkil lix tenamit li Qaa-wa', ut ke'ok sa' jun sumwank re xsachb'aleb', ut re xkolb'aleb' li ani ke'b'aanunk chaq re li kamsink, chiru xchaleb' li raqb'a-aatin li ok re chi k'anjelamank jo' chanru li chaq'rab'.

30 Ut chi nawb'il ke'xtz'eqtaana lix chaq'rab' ut lix k'ulub'eb' lix tenamiteb', ut ke'ok sa' sumwank chirib'ileb' rib' naq te'xsach laj jolominel, ut naq te'xxaqab' jun li "rey sa' xb'een li ch'och', re naq li ch'och' moko taawanq ta chik chi ach'ab'anb'il, taawanq b'an rub'el xwankileb' li rey.

CH'OL 7

Nakamsiik li xb'eenil aj raqol aatin, nasache' xjolomil li tenamit, ut neke'xjach rib' li tenamit sa' junjunq teepal—Laj Jakob, jun aj xik' ilonel re li Kristo, na'ok choq' rey sa' xb'een jun muqmuukil molam—Laj Nefi naxjultika li jalb'a-k'a'uxlej ut xpaab'ankil li Kristo—Eb' li anjel neke'k'anjelak chiru wulaj wulaj, ut a'an naxwaklesi li riitz'in chiru li kamk—Naa-b'al neke'xjal xk'a'uxl ut neke'kub'e

xha'. Wan na 30–33 chihab' xyo'la-jik li Kristo.

ANAJWAN k'ehomaq reetal, tink'ut cheru naq ink'a' ke'xxaqab' jun li rey sa' xb'een li ch'och'; a'b'anan sa' li chihab' ajwi' a'in, relik chi yaal, li xlaje xka'k'aal chihab', ke'sachok sa' li raqleb'aal aatin; relik chi yaal, ke'xkamsi li xb'eenil aj raqol aatin re li ch'och'.

2 Ut eb' li tenamit ke'kana chi jachjo ru chirib'ileb' rib'; ut ke'xjach rib' chirib'ileb' rib' sa' junjunq teepal, li junjunq chi winq jo' chanru lix junkab'al ut li rech alal ut li rochb'een; ut chi jo'kan ke'xsach lix jolomil tenamit re li ch'och'.

3 Ut li junjunq chi teep kixxaqab' jun xb'eenil malaj aj jolominel reheb'; ut chi jo'kan ke'ok choq' teep ut aj jolominel teep.

4 Anajwan ut, maajun winq wan sa' xyanqeb' li moko wan ta naab'al lix junkab'al ut xk'ihal li rech alal ut li rochb'een; jo'kan naq ke'kana chi q'axal nim lix teepeb'.

5 Anajwan kib'aanuman chixjunil a'in, ut toj maak'a' li pleet sa' xyanqeb'; ut chixjunil li maa'usilal a'in kichal chaq sa' xb'eeneb' li tenamit xb'aan naq "ke'xq'axtesi rib' chiru xwankil laj Satanas.

6 Ut kisachman li na'leb' tuqub'anb'il wi' xjolomil li tenamit, sa' xk'ab'a' li "muqmuukil molam reheb' li rochb'eeneb' ut li rech

alaleb' li ke'kamsink chaq reheb' li profheet.

7 Ut xb'aaneb' a'an kiwan nimla wech'ok-ib' sa' li ch'och', jo'kan naq ka'ch'in chik ma chixjunil li jun raqal tiik xch'ool re li tenamit ke'-kana chi aj maakeb'; relik chi yaal, yal junjunq li tiikil winq ke'wan sa' xyanqeb'.

8 Ut chi jo'kan moko numenaq ta waqib' chihab' chalen naq lix k'ihaleb' li tenamit ke'xkanab' chaq wi'chik xtiikilaleb', jo' nasutqi' li tz'i' rik'in "xxa'aw, malaj li xan aaq chixb'aqlenkil rib' sa' li sulul.

9 Anajwan li muqmuukil molam a'in, li kixk'am chaq xnimal li maa'usilal a'in sa' xb'een li tenamit, ke'xch'utub' rib' chi pleetik, ut ke'xk'ojob' sa' xjolomil jun winq aj Jakob ke'xye re;

10 Ut xreyeb' ke'xye re, jo'kan naq ki'ok choq' rey sa' xb'een li maa'us aj molam a'in, ut a'an jun reheb' li q'axal nawb'il ru li kixk'e chaq xyaab' xkux chixjitb'aleb' li profheet li ke'xch'olob' chaq xyaalal li Jesus.

11 Ut kik'ulman naq moko kiwan ta xkawileb' sa' xk'ihaleb' jo' chanru li jar teep reheb' li tenamit, li ke'wan chi junajinb'il, ka'aj b'an wi' naq eb' lix jolomineleb' ke'xxaqab' lix chaq'rab'eb', li junjunq jo' chanru xteepal; a'b'anan wankeb' choq' xik' ilonel; us ta maawa'eb' jun tenamit tiik xch'ool, wankeb' sa' junajil sa' xik' rilb'aleb' li ke'ok chaq sa' jun

sumwank re xsachb'al xjolomil li tenamit.

12 Jo'kan naq laj Jakob, naq kiril naq k'ihab' wi'chik li xik' neke'ilo- lok reheb' chiruheb' a'an, rik'in naq a'an li rey sa' xb'een li molam, jo'kan naq kixtaqlaheb' lix tenamit naq te'eeleliq toj sa' li jun raqal re li ch'och' li q'axal sa' xnim li saq'e wan, ut aran te'xwaklesi jun "awa'b'ejihom choq' reheb', toj reetal naq te'xjunaji rib' rik'ineb' li ani ke'risi chaq rib' (xb'aan naq kixsahob'resi xch'oolob' re naq te'-wanq naab'al li te'risi chaq rib') ut te'nimanq tz'aqal xmetz'ew re te'ruuq chixyalb'al ru rik'ineb' li jar teep re li tenamit; ut jo'kan ke'xb'aanu.

13 Ut q'axal sa' junpaat xb'eenikeb', jo'kan naq ink'a' kiru xramb'al toj reetal naq ink'a' chik neke'tawe' xb'aaneb' li tenamit. Ut chi jo'kan kiraqe' li xlaje xka'kaal chihab', ut jo'ka'in li ki'uxman sa' xtenamit laj Nefi.

14 Ut kik'ulman sa' li xjunlaju xka'kaal chihab', naq jachjookeb' ru sa' li jar teepal, li junjunq chi winq jo' chanru lix junkab'al, li rech alal ut li rochb'een; a'b'anan ak ke'ok sa' aatin naq ink'a' te'ok sa' pleet chirib'ileb' rib', a'b'an moko wankeb' ta sa' junajil chirix lix chaq'rab'eb', ut li na'leb' chirix xjolominkil li tenamit, xb'aan naq kixaqab'aak a'in jo' chanru xk'a'uxleb' li ani ke'wan choq' xb'eenileb' ut choq' aj jolominel reheb'. A'b'anan ke'xxaqab'

li chaq'rab' q'axal kaw naq li jun teepal ink'a' tixb'aanu junaq ra re li jun chik, jo'kan naq ke'wan ka'ch'inaq sa' tuqtuukilal sa' li ch'och'; a'b'anan jalb'ehinb'il chaq xch'oolleb' rik'in li Qaawa' lix Dios, ut ke'xkutiheb' chi pek li profeet ut ke'risiheb' chaq sa' xyanqeb'.

15 Ut kik'ulman naq laj "Nefi—rik'in naq ula'aninb'il chaq xb'aaneb' li anjel ut xb'aan ajwi' xyaab' xkux li Qaawa', jo'kan ut, rik'in naq xrileb' chaq li anjel ut rilom rik'in xnaq' ru, ut rik'in naq wan wankilal k'eeb'il re, re tixnaw chirix lix k'anjel li Kristo, ut rik'in ajwi' naq rilom rik'in xnaq' ru naq sa' junpaat ke'el chaq sa' li tiikilal ut ke'sutq'i sa' xmaa'usilaleb' ut xtz'eqb'eetalileb';

16 Jo'kan ut, rik'in naq ra xch'ool xb'aan xkawileb' li raam ut xmutz'ileb' lix k'a'uxl—a'an xko'o sa' xyanqeb' sa' li chihab' ajwi' a'an, ut ki'ok chixch'olob'ankil chi kaw xch'ool, xyaalal li jalb'a-k'a'uxlej ut li risinkil li maak xb'aan xpaab'ankil li Qaawa' Jesukristo.

17 Ut ki'ila na'leb' kixtzoleb' wi'; ut ink'a' naru xtz'iib'ankil chixjunil, ut moko tz'aqalaq ta jun raqal, jo'kan naq moko tz'iib'انب'il ta sa' li hu a'in. Ut laj Nefi kik'anjelak rik'in "wankilal ut chi k'eeb'il xnimalk' xwankil.

18 Ut kik'ulman naq ke'josq'o'

rik'in, xb'aan naq nim wi'chik xwankil chiruheb' a'an, xb'aan naq "moko kiru ta naq ink'a' te'xpaab' li raatin, xb'aan naq k'a'jo' xnimalk' xpaab'aal chirix li Jesukristo, jo'kan naq wulaj wulaj neke'k'anjelak li anjel chiru.

19 Ut sa' lix k'ab'a' li Kristo a'an kirisiheb' chaq laj tza ut li "tz'aj aj musiq'ej; ut li riitz'in ajwi' kixwaklesi chaq sa' xyanqeb' li kame-naq, chirix naq kikutiik chaq chi pek ut kixk'ul li kamk sa' ruq'eb' li tenamit.

20 Ut eb' li tenamit ke'ril, ut ke'xk'e reetal, ut ke'josq'o' rik'in xb'aan xwankilal; ut kixb'aanu ajwi' "naab'al chik li sachb'a-ch'oollej, sa' rilob'aaleb' li tenamit, sa' lix k'ab'a' li Jesus.

21 Ut kik'ulman naq kinume' li xjunlaju xka'kaal chihab', ut yal junjunq ke'wan li ke'jale' xch'ool choq' re li Qaawa'; a'b'anan jo' ki'ihal ke'jale' xch'ool ke'reetali chi yaal chiru li tenamit naq ula'aninb'ileb' xb'aan lix wankil ut lix Musiq' li Dios, li kiwan rik'in li Jesukristo, li paab'انب'il xb'aaneb'.

22 Ut jo' ki'haleb' li ke'isiik chaq aj tza rik'ineb', ut ke'k'ir-tesiik chiru xyajeleb' ut xmajelal lix kawilaleb', ke'xk'utb'esi chi yaal chiru li tenamit naq kik'anjelak chaq lix Musiq' li Dios sa' xb'eeneb', ut naq ke'k'ir-tesiik chaq, ut ke'xk'ut ajwi' li

15 a 3 Ne. 1:2.
17 a K'UTUL RAQAL:
Wankilal.
18 a 2 Ne. 33:1;

Alma 4:19.
19 a K'UTUL RAQAL:
Musiq'ej, xmusiq'—
Eb' li maa'us aj

musiq'ej.
20 a 3 Ne. 8:1.

eetalil ut ke'xb'aanu junjung li sachb'a-ch'oolej sa' xyanqeb' li tenamit.

23 Chi jo'kan kinume' ajwi' li xkab'laju xka'k'aal chihab'. Ut laj Nefi ki'elajin chiruheb' li tenamit sa' xtiklajik li roxlaju xka'k'aal chihab', ut kixjultika chiruheb' li jalb'a-k'a'uxlej ut li risinkil li maak.

24 Anajwan nawaj raj naq taajultiko'q ajwi' eere, naq maajun k'ame' sa' li jalb'a-k'a'uxlej li ink'a' "kikub'e xha' rik'in ha'.

25 Chi jo'kan, ke'wan li winq k'o-job'انب'ileb' xb'aan laj Nefi choq' re li k'anjel a'in, re naq jo' k'ihal li ani te'wulaq rik'ineb', te'kub'eeq xha' rik'in ha', ut a'in re xk'utb'al ut xch'olob'ankil xyaalal chiru li Dios, ut chiru ajwi' li tenamit, naq xe'xjal xk'a'uxl ut xe'xk'ul "risinkil lix maakeb'.

26 Ut ke'wan naab'al sa' xtiklajik li chihab' a'an li ke'kub'e xha' choq' re li jalb'a-k'a'uxlej, ut chi jo'kan kinume' xnimal li chihab' a'an.

CH'OL 8

Li kaq-sut-iq', li hiik, li k'atok, li sut iq', ut li sache'k sa' li ch'och' naxk'ut xyaalal lix kamik li Kristo chiru krus—Naab'al neke'sache'—Li nimla aak'ab' naxnujob'resi li ch'och' chiru oxib' kutan—Eb' li neke'kana

neke'ayaynak chirix li k'a'ru xe'x-k'ul. Wan na 33–34 chihab' xyo'la-jik li Kristo.

ANAJWAN ut kik'ulman naq jo'chanru li esil tz'iib'anb'il qab'aan, ut naqanaw naq yaal li qatz'iib'anb'il esil, xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'an tiikil winq li kitz'iib'ank re li esil—xb'aan naq a'an kixb'aanu chi yaal k'iila "sachb'a-ch'oolej sa' lix "k'ab'a' li Jesus, ut maajun winq wan li kiru chixb'aanunkil junaq sachb'a-ch'oolej sa' lix k'ab'a' li Jesus, ka'ajwi' wi ch'ajob'resinb'il chi tz'aqal tz'aqal chirix lix maa'usilal—

2 Anajwan ut kik'ulman, wi maajun sachk kixb'aanu li winq a'in sa' rajlankil qakutan, ak numenaq chaq li "roxlaju xka'k'aal chihab';

3 Ut eb' li tenamit ke'ok chixsik'b'al rik'in xnimal x'anchalileb' xk'a'uxl li eetalil li kik'ehe' chaq xb'aan li profeet aj Samuel, laj Lamanita, relik chi yaal, li kutan taawanq wi' "aak'ab' chiru xnumik oxib' kutan chiru lix b'een li ch'och'.

4 Ut ki'ok chi wank nimla wiiib'ank ch'oolej ut wech'ok-ib' sa' xyanqeb' li tenamit, us ta k'eeb'il chaq xk'ihal li "eetalil.

5 Ut kik'ulman sa' li xkaalaju xka'k'aal chihab', sa' li xb'een po, sa' kaahib' xb'e li po, kiwakli jun li nimla hab', li maajun wa chaq

24a K'UTUL RAQAL:
Kub'iha', kub'sink
ha'.

25a Tz. ut S. 20:37.

K'UTUL RAQAL:

8 Risinkil li maak.
1a 3 Ne. 7:19–20;
Morm. 9:18–19.
b Hech. 3:6; Jak. 4:6.
2a 3 Ne. 2:8.

3a 1 Ne. 19:10;
Hel. 14:20, 27;
3 Ne. 10:9.

4a K'UTUL RAQAL:
K'ehok chiru krus.

nawb'il xkomon a'an sa' chixjunil li ch'och'.

6 Ut kiwan ajwi' jun li nimla xuwajel kaq-sut-iq', ut kiwan li xuwajel "kaa, jo'kan naq^bkixchiq'le chixjunil li ch'och' chanchan naq ok re chixjachb'al rib' sa' xyi.

7 Ut kiwan raq' kaaq q'axal kaw, xkomon li maajun wa nawb'il chaq sa' chixjunil li ch'och'.

8 Ut "kixchap xxamlel li tenamit Tzarahemla.

9 Ut li tenamit Moroni kisub'e' sa' xchamal li palaw, ut li ani wankeb' chi sa' ke'ok chi ha'.

10 Ut kik'ame' li ch'och' sa' xb'een li tenamit Moronihah, jo'kan naq sa' xna'aj li tenamit kikana jun nimla tzuul.

11 Ut kiwan jun li nimla xuwajel sachok sa' li ch'och' sa' xjajal lix tz'e li saq'e.

12 A'b'anan k'ehomaq reetal, kiwan jun li sachok q'axal wi'chik nim ut xuwajel sa' li ch'och' sa' xjajal lix nim li saq'e; xb'aan naq k'ehomaq reetal, chixjunil lix b'een li ch'och' kijalman ru, xb'aan li kaq-sut-iq' ut li sut iq', ut li kaaq ut li raq' kaaq, ut li hiikank q'axal nim re chixjunil li ch'och'.

13 Ut ke'jore' li "ninqi b'e, ut eb' li tach'tookil b'e ke'po'e', ut naab'al li helhookil na'ajej ke'b'uqu-xo' ru.

14 Ut "ke'sub'e' naab'al li tenamit ninq ut nawb'ileb' ru, ut naab'al ke'k'ate', ut naab'al ke'chiq'leek toj reetal naq t'anb'ileb' chi ch'och' li

ka'b'l reheb', ut li ani wankeb' chi sa' ke'kamsiik, ut ke'kana li na'ajej chi sache naq.

15 Ut wankeb' junjunq li tenamit li ke'kana; a'b'an numtajenaq nim li sachok ki'uxman chi sa', ut wankeb' naab'al li ke'wan chaq chi sa' li ke'kamsiik.

16 Ut wankeb' junjunq li ke'k'ame' sa' li sut iq'; ut toj b'ar xkoheb' maajun winq nanawok re, ka'ajwi' naq ke'k'ame'.

17 Ut chi jo'kan lix b'een chixjunil li ch'och' kijalaxiik ru, xb'aaneb' li kaq-sut-iq', ut li kaaq, ut li raq' kaaq, ut li hiikank re li ch'och'.

18 Ut k'ehomaq reetal, li "pek ke'jache' sa' xyi; ke'joriik sa' lix b'een chixjunil li ch'och', jo'kan naq ke'tawe' chi jorol, ut chi jachal ut chi itz'il chiru chixjunil lix b'een li ch'och'.

19 Ut kik'ulman naq chirix naq kiraqe' li kaaq, ut li raq' kaaq, ut li kawil hab', ut li kaq-sut-iq', ut li hiikank re li ch'och'—xb'aan naq k'ehomaq reetal, kikana a'an chiru tana' xnumik "oxib' hoonal; ut wankeb' li ke'yehok re naq najt wi'chik kikana; a'b'anan chixjunil li ninqi xuwajel k'a'aq re ru kib'aanuman chiru tana' xnumik oxib' hoonal—toja' ut naq k'ehomaq reetal, kiwan q'ojoyin chiru lix b'een li ch'och'.

20 Ut kik'ulman naq kiwan chamal aak'ab' chiru chixjunil lix b'een li ch'och', jo'kan naq eb' li ani wankeb' aran li ink'a' ke'tane'

6a 1 Ne. 19:11;
Hel. 14:21.
b Mat. 27:45, 50–51.

8a 4 Ne. 1:7–8.
13a Hel. 14:24;
3 Ne. 6:8.

14a 1 Ne. 12:4.
18a Hel. 14:21–22.
19a Luk. 23:44.

chaq ke'ru "chireek'ankil ^bxb'ook li aak'ab';

21 Ut maajun saqen kiru chi wank, xb'aan li aak'ab', chi moko li xam, chi moko lochb'il chaj; chi moko kiru chi lochmank xam rik'in lix chaab'il si'eb' li q'axal chaqi, jo'kan naq maajunaq saqen kiru chi wank;

22 Ut moko kiwan ta k'a'ruhaq chi saqen na'ilman, chi moko xam, chi moko li nalememnak, chi moko li saq'e, chi moko li po, chi moko eb' li chahim, xb'aan naq q'axal nim li aak'ab'il choql li kiwan chiru lix b'een li ch'och'.

23 Ut kik'ulman naq kikana chiru xnumik "oxib' kutan, naq maajun saqen ki'ilman; ut kiwan nimla raho'k ch'oolej ut ayaynak ut yaab'ak rajlal sa' xyanqeb' li tenamit; relik chi yaal, nim lix tz'u-yileb' li tenamit, xb'aan li aak'ab' ut li nimla sachok li kichal chaq sa' xb'eeneb'.

24 Ut sa' jun li na'ajej ke'ab'iik chixjapb'al re, ut chixyeeb'al: Aay, kiqajal taxaq raj qak'a'uxl rub'elaj chaq li nimla xuwajel kutan a'in, toja' ut naq ke'kole' raj xyu'ameb' li qas qitiz'in, ut ink'a' raj ke'k'ate' sa' li nimla tenamit "Tzarahemla.

25 Ut sa' jun chik na'ajej ke'ab'iik chixjapb'al re ut chi yaab'ak, ut chixyeeb'al: Aay, kiqajal raj taxaq qak'a'uxl rub'elaj chaq li nimla xuwajel kutan a'in, ut ink'a' taxaq raj kiquakamsiheb' ut kiquakutiheb' chi

pek li profeet, chi moko raj kiquasiheb' chaq; toja' ut naq eb' li qana' ut li qachaq'al ru rab'in, ut eb' li qakok'al ke'kole' raj xyu'ameb', ut ink'a' raj ke'muqe' sa' li nimla tenamit Moronihah. Ut chi jo'kan nim ut xuwajel li ayaynak re li tenamit.

CH'OL 9

Sa' li aak'ab', lix yaab' xkux li Kristo naxch'olob' xyaalal lix sachlijikeb' naab'al li winq ut li tenamit xb'aan xmaa'usilaleb'—A'an naxch'olob' aj-wi' lix diosilal, naxye naq tz'aqlोजना ru lix chaq'rab' laj Moises, ut naxb'o-qeb' li winq chi chalk rik'in a'an ut chi kole'k. Wan na 34 chihab' xyo-lajik li Kristo.

UT kik'ulman naq kiwan jun "xyaab' kuxej ki'ab'iman sa' xyanqeb' chixjunil li wankeb' sa' li ch'och', chiru chixjunil lix b'een li ch'och' a'in, ut kixyaab'asi:

2 Rahilal, rahilal, rahilal sa' xb'een li tenamit a'in; "rahilal sa' xb'een li ani wankeb' sa' chixjunil li ch'och' wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl; xb'aan naq ^bnase'ek laj tza, ut eb' lix anjel neke'saho' sa' xch'ool xb'aaneb' li ani kamsinb'il reheb' lix chaq'al ru alal ut rab'in lin tenamit; ut a'an xb'aan xmaa'usilaleb' ut xtzeqbeetalileb' naq t'anaqeb'!

3 K'ehomaq reetal, li nimla

20a Exo. 10:21–22.
b 1 Ne. 12:5; 19:11.
23a 1 Ne. 19:10.

24a Hel. 13:12.
9 1a 1 Ne. 19:11;
3 Ne. 11:10.

2a Mat. 11:20–21.
b Moiss. 7:26.

tenamit Tzarahemla kink'at rik'in xam, ut li ani wankeb' chi sa'.

4 Ut k'ehomaq reetal, li nimla tenamit Moroni kink'e chi sub'e'k sa' xchamal li palaw, ut li ani wankeb' chi sa', chi ok chi ha'.

5 Ut k'ehomaq reetal, li nimla tenamit Moronihah kinmuq rub'el ch'och', ut li ani wankeb' chi sa', re xmuqb'al chaq lix maa'usilaleb' ut lix tz'eqb'eetalileb' chiru wilob'aal, re naq lix kik'eleb' li profeet ut eb' laj santil paab'anel ink'a' chik taachalq wik'in re xjitb'aleb'.

6 Ut k'ehomaq reetal, li tenamit Gilgal kink'e chi sub'e'k, ut li ani wankeb' chi sa' chi muqe'k sa' xchamal li ch'och';

7 Relik chi yaal, ut li tenamit Onihah ut li ani wankeb' chi sa', ut li tenamit Mokum ut li ani wankeb' chi sa', ut li tenamit Jerusalem ut li ani wankeb' chi sa'; ut kink'e li "ha' chi taqe'k sa' xna'ajeb' a'an, re xmuqb'al chaq lix maa'usilaleb' ut lix tz'eqb'eetalileb' chiru wilob'aal, re naq lix kik'eleb' li profeet ut eb' laj santil paab'anel ink'a' chik taataqe'q wik'in re xjitb'aleb'.

8 Ut k'ehomaq reetal, li tenamit Gadiandi, ut li tenamit Gadiomnah, ut li tenamit Jakob, ut li tenamit Gimgimno, chixjunileb' a'in kink'e chi sub'e'k, ut kink'e "tzuul ut taq'a sa' xna'ajeb' a'an, ut eb' li wankeb' chi sa' kinmuq chaq sa' xchamal li ch'och', re xmuqb'al chaq lix maa'usilaleb' ut lix

tz'eqb'eetalileb' chiru wilob'aal, re naq lix kik'eleb' li profeet ut eb' laj santil paab'anel ink'a' chik taataqe'q wik'in re xjitb'aleb'.

9 Ut k'ehomaq reetal, li nimla tenamit Jakobugat, wankeb' wi' lix tenamit li rey aj Jakob, kink'e chi k'ate'k rik'in xam xb'aan lix maakeb' ut lix maa'usilaleb', li naq'axok re anchal lix maa'usilal chixjunil li ch'och', xb'aan lix "muqmuukil kamsihomeb' ut molameb'; xb'aan naq a'aneb' a'an li ke'sachok chaq re lix tuqtuukilal intenamit ut lix jolomil tenamit re li ch'och'; jo'kan naq kink'eh'eb' chi k'ate'k, re ^bxsachb'aleb' chaq chiru li wilob'aal, re naq lix kik'eleb' li profeet ut eb' laj santil paab'anel ink'a' chik taataqe'q wik'in re xjitb'aleb'.

10 Ut k'ehomaq reetal, li tenamit Laman, ut li tenamit Jox, ut li tenamit Gad, ut li tenamit Kixkumen, kink'e chi k'ate'k rik'in xam, ut li ani wankeb' chi sa', xb'aan xmaa'usilaleb' sa' risinkileb' chaq li profeet, ut xkutinkil chi pek li ani keb'intaqla chixch'olob'ankil chiruheb' chirix lix maa'usilaleb' ut xtz'eqb'eetalileb'.

11 Ut rik'in naq ke'risiheb' chaq chixjunil, jo'kan naq maajun tiik xch'ool kiwan sa' xyanqeb', kintaqla chi kub'eek "xam re xsachb'aleb', re naq lix maa'usilaleb' ut lix tz'eqb'eetalileb' taamuqe'q chaq chiru wilob'aal, re naq lix kik'eleb' li profeet ut eb' laj santil paab'anel li kintaqla sa' xyanqeb' ink'a'

7a Esek. 26:19.
8a 1 Ne. 19:11.

9a Hel. 6:17–18, 21.
b Mos. 12:8.

11a 2 Rey. 1:9–16;
Hel. 13:13.

taayab'aq chaq we ^bchi ch'och' re xjitb'aleb'.

12 Ut "k'iila ninqi sachok kin-k'e chi chalk sa' xb'een li ch'och' a'in, ut sa' xb'een li tenamit a'in, xb'aan xmaa'usilaleb' ut xtz'eqb'eetalileb'.

13 Aay, chejunilex laa'ex li li "kol-b'il eeyu'am xb'aan naq tiik wi-chik eech'ool chiruheb' a'an, ma ink'a' anajwan textsutq'iiq wik'in, ut teejal eek'a'uxl chirix lee maak, ut taajale'q eech'ool re taaruuq ^btexink'irtesi?

14 Relik chi yaal, ninye chi yaal eere, wi "texchalq wik'in taawanq ^beeyu'am chi junelik. K'ehomaq reetal, ye'b'il li 'wuuq' aj uxtaan eere, ut ani taa'ajoq re chalq, a'an tink'ul, ut osob'tesinb'ileb' li ne-ke'chal wik'in.

15 K'ehomaq reetal, laa'in li Jesu-kristo, li Ralal li Dios. Laa'in "kin-yo'ob'tesi li choxa ut li ch'och', ut chixjunil li k'a'aq re ru wan chi sa'. Laa'in kinwan rik'in li Yuwa'b'ej chalen chaq sa' xtiklajik. ^bLaa'in wankin rik'in li Yuwa'b'ej, ut li Yuwa'b'ej wik'in laa'in, ut wik'in laa'in li Yuwa'b'ej kixnima xloq'al lix k'ab'a'.

16 Kinchal rik'ineb' li we, ut eb'

li we "moko kine'xk'ul ta. Ut eb' li loq'laj hu chirix lin k'ulunik ak tz'aqlojenaqeb' ru.

17 Ut jo' k'ihal li ke'k'uluk we, "kink'e reheb' a'an naq te'ok chaq choq' ralal li Dios; ut jo'kan ajwi' tink'e re jo' k'ihal li te'paab'anq re lin k'ab'a', xb'aan naq k'ehomaq reetal, inb'aan laa'in nachal li ^btojb'al-ix, ut wik'in laa'in tz'aqlojenaq ru lix 'chaq'rab' laj Moises.

18 Laa'in lix "saqen ut lix yu'am li ruchich'och'. Laa'in li ^bAlfa ut li Omega, lix tiklajik ut li roso'jik.

19 Ut "moko teeq'axtesi ta chik chiwu li hoyb'il kik'; relik chi yaal, taak'ehe'q xraqik lee mayej ut lee k'atb'il mayej, xb'aan naq maajun reheb' lee mayej ut lee k'atb'il mayej tink'ulub'a.

20 Ut teeq'axtesi choq' "mayej we jun yot'b'il ch'oolej ut jun tuulanil musiq'ej. Ut ani nachal wik'in chi yot'b'il xch'ool ut tuulan xmusiq', a'an ^btinkub'si xha' rik'in xam ut rik'in li Santil Musiq'ej, jo' chanru ajwi' naq eb' laj Lamanita, xb'aan xpaab'aaleb' chiwix sa' xkutankil lix jalajikeb' xch'ool, ke'kub'e xha' rik'in xam ut rik'in li Santil Musiq'ej, ut moko ke'xnaw ta.

11 *b* Gen. 4:10.

12 *a* 3 Ne. 8:8–10, 14.

13 *a* 3 Ne. 10:12.

b Jer. 3:22;

3 Ne. 18:32.

14 *a* 2 Ne. 26:24–28;

Alma 5:33–36.

b Jwan 3:16.

c Alma 19:36.

15 *a* Jwan 1:1–3;

Kol. 1:16;

Hel. 14:12;

Eter 4:7;

Tz. ut S. 14:9.

b Jwan 17:20–22;

3 Ne. 11:27; 19:23, 29.

16 *a* Jwan 1:11;

Tz. ut S. 6:21.

17 *a* Jwan 1:12.

K'UTUL RAQAL:

Winq—Winq, naru

chi wank jo' lix

Choxahil Yuwa'; Ra-

lal ut xrab'in li Dios.

b K'UTUL RAQAL:

Tojok-ix, tojb'il rix,

tojb'al-ix.

c 3 Ne. 12:19, 46–47;

15:2–9.

18 *a* K'UTUL RAQAL:

Saqen, lix saqen li

Kristo.

b Apok. 1:8.

K'UTUL RAQAL: Alfa

ut Omega.

19 *a* Alma 34:13.

20 *a* 3 Ne. 12:19;

Tz. ut S. 20:37.

b 2 Ne. 31:13–14.

21 K'ehomaq reetal, kinchal sa' li ruchich'och' re xk'amb'al chaq li tojb'al-ix sa' li ruchich'och', re xkolb'al li ruchich'och' chiru li maak.

22 Jo'kan ut, ani ^anaxjal xk'a'uxl ut nachal wik'in chanchan jun ch'ina ^bal, a'an tink'ul, xb'aan naq re xkomon a'an li rawa'b'eijhom li Dios. K'ehomaq reetal, choq' re xkomon a'an ^ckinq'axtesi inyu'am, ut kink'ul wi'chik; jo'kan ut, jalomaq eek'a'uxl, ut chalqex wik'in ex xmaril li ruchich'och', ut chexkole'q.

CH'OL 10

Li ch'och' wan chi ch'anch'o chiru k'iila hoonal—Lix yaab' xkux li Kristo naxyeechi'i xch'utub'ankil lix tenamit jo' jun xan kaxlan naxch'utub'eb' lix kok' kaxlan—Li jun raqal tiik xch'ool re li tenamit xe'kole' xyu'am. Wan na 34–35 chihab' xyo'lajik li Kristo.

ANAJWAN ut k'ehomaq reetal, ki-k'ulman naq chixjunileb' li wankeb' sa' li ch'och' ke'rab'i li yehom a'in, ut ke'xk'e reetal. Ut chirix li yehom a'in kiwan li ch'anch'ookilal sa' li ch'och' chiru xnumik k'iila hoonal;

2 Xb'aan naq k'a'jo' xnimal xsachikeb' xch'ool li tenamit, jo'kan naq ke'xkanab' yaab'ak ut ayaynak

xb'aan xsachikeb' li rech alaleb' li ke'kamsiik chaq; jo'kan naq kiwan li ch'anch'ookilal sa' chixjunil li ch'och' chiru xnumik k'iila hoonal.

3 Ut kik'ulman naq kichal wi'chik jun xyaab' kuxej rik'ineb' li tenamit, ut chixjunileb' li tenamit ke'ab'in, ut ke'xk'e reetal, ut kixye:

4 Aay, laa'ex li kexwan sa'eb' li ^aningi tenamit a'in li ke't'ane', li ralaal xk'ajol laj Jakob, relik chi yaal, li wankeb' sa' lix junkab'al laj Israel, k'a'jo' naq kok' aj xsa' kexinch'utub' jo' jun xan kaxlan naxch'utub'eb' lix kok' kaxlan rub'el xxik', ut ^bkexinch'olani.

5 Ut jo'kan wi'chik, k'a'jo' naq kok' aj xsa' kexinch'utub' rajjo' jun xan kaxlan naxch'utub'eb' lix kok' kaxlan rub'el xxik', relik chi yaal, ex tenamit re lix junkab'al laj Israel, li kext'ane'; relik chi yaal, ex tenamit re lix junkab'al laj Israel, laa'ex li nekexwan chaq Jerusalen, jo' ajwi' laa'ex li t'anaqex; relik chi yaal, ^ak'a'jo' naq kok' aj xsa' kexinch'utub' rajjo' jun xan kaxlan naxch'utub'eb' lix kok' kaxlan, ut ink'a' keraj.

6 Ex xjunkab'al laj Israel li ^akin-kol eeyu'am, k'a'jo' naq kok' aj xsa' texinch'utub' jo' jun xan kaxlan naxch'utub'eb' lix kok' kaxlan rub'el xxik', wi teejal eek'a'uxl ut ^btexsutq'iiq wik'in chi anchal li rajjom ^ceech'ool.

22a K'UTUL RAQAL:

Jalok k'a'uxl,
jalb'a-k'a'uxlej.

b Mar. 10:15; Mos. 3:19;
3 Ne. 11:37–38.

c Jwan 10:15–18.

10 4a 3 Ne. 8:14.

b 1 Ne. 17:3.

5a Mat. 23:37;

Tz. ut S. 43:24–25.

6a 3 Ne. 9:13.

b 1 Sam. 7:3;

Hel. 13:11;

3 Ne. 24:7.

c Esek. 36:26.

7 Wi b'an ink'a', ex xjunkab'al laj Israel, lix na'ajeb' eerochoch te'kanaaq chi sacheñaq toj reetal naq tixtaw xq'ehil xtz'aqob'-resinkil ru li "sumwank rik'ineb' lee yuwa'.

8 Anajwan ut kik'ulman naq chirix naq ke'rab'i li tenamit li aatin a'in, k'ehomaq reetal, ke'ok wi'chik chi yaab'ak ut chi ayaynak xb'aan xsachikeb' li rech alaleb' ut li rochb'eeneb'.

9 Ut kik'ulman naq chi jo'kan ke'nume' li oxib' chi kutan. Ut kiwan chi eq'la, ut li "aak'ab' ki'oso' chaq chixb'een li ch'och', ut li ch'och' kixkanab' chiq'chotk, ut li pek kixkanab' jache'k, ut kiraqe' li xuwajel aakanak, ut ki'oso' chixjunil li kawil eek'ank.

10 Ut li ch'och' kixjunaji wi'chik rib', jo'kan naq kikana chi xaqxo; ut ki'oso' li raho'k ch'oolej, ut li yaab'ak, ut li ayaynak reheb' li tenamit li ke'kole' chaq xyu'am; ut lix rahileb' xch'ool kixsutq'isi rib' choq' sahil ch'oolejil, ut lix yaab'ahomeb' choq' xnimankil ru ut b'antioxink chiru li Qaawa' Jesukristo, laj Tojoleb' rix.

11 Ut toj aran "kitz'aqlok ru li loq'laj hu li yeeb'il chaq xb'aaneb' li profheet.

12 Ut a'an li "jun raqal tiik wi'chik xch'ool re li tenamit li ke'kole', ut a'aneb' li ke'kuluk chaq reheb' li profheet ut ink'a' ke'xkutiheb' chi pek; ut a'aneb' li moko ke'xhoy

ta xkik'eleb' laj santil paab'anel, li ke'kole' xyu'am—

13 Ut eb' a'an ke'kole' xyu'am ut ink'a' ke'sub'e' ut ke'muqe' sa' li ch'och'; ut ink'a' ke'ok chi ha' sa' xchamal li palaw; ut ink'a' ke'k'ate' xb'aan xam, chi moko ki'uqe' sa' xb'eeneb' re ke'kamsiik chi tenb'il; ut ink'a' ke'k'ame' sa' li sut iq'; chi moko kinumta chaq sa' xb'eeneb' lix b'ook li sib' ut li aak'ab'.

14 Anajwan ut, ani na'ilok ru li aatin, chixtawaq ru; ani wan rik'in li loq'laj hu, "chixtz'ilaqeb' rix, ut chirilaq ut chixk'ehaq reetal chixjunil li kamk a'in ut li sache'k xb'aan xam, ut xb'aan sib', ut xb'aan kaq-sut-iq', ut xb'aan sut iq', ut xb'aan^bxtehelal li ch'och' re xk'ulb'aleb', ut chixjunil li k'a'aq re ru a'in, ma ink'a' tab'i' wan chixtz'aqob' resinkil ru lix profheetil aatineb' naab'al li santil profheet.

15 K'ehomaq reetal, ninye eere, Yaal, naab'al ke'xch'olob' xyaalal li k'a'aq re ru a'in sa' xk'ulunik li Kristo, ut "ke'kamsiik xb'aan naq ke'xch'olob' xyaalal li k'a'aq re ru a'in.

16 Relik chi yaal, li profheet aj "Tzenos kixch'olob' xyaalal li k'a'aq re ru a'in, ut jo'kan ajwi' laj Tzenok ki'aatinak chirix li k'a'aq re ru a'in, xb'aan naq ke'xch'olob' tz'aqal xyaalal chiqix laa'o, li wanko choq' rela' li riyajileb'.

7a K'UTUL RAQAL:

Sumwank.

9a 3 Ne. 8:19.

11a Hech. 3:18–20.

12a 2 Ne. 26:8; 3 Ne. 9:13.

14a K'UTUL RAQAL:

Loq'laj hu (eb' li)—

Xnimal xloq'aleb' li

loq'laj hu.

b 1 Ne. 19:11;

2 Ne. 26:5.

15a K'UTUL RAQAL:

Kamsinb'il sa'

xk'ab'a' xpaab'aal.

16a Hel. 8:19–20.

17 K'ehomaq reetal, li qayuwa' aj Jakob kixch'olob' ajwi' chirix jun "rela' li riyajil laj Jose. Ut k'ehomaq reetal, ma maawa'o tab'i' jun rela' li riyajil laj Jose? Ut li k'a'aq re ru a'in li naxch'olob' xyaalal chiqix, ma ink'a' tab'i' tz'iib'anb'il chiruheb' li perel ch'iich' bronce li kixk'am chaq Jerusalem laj Lehi li qayuwa'?

18 Ut kik'ulman naq sa' xraqik li xkaalaju xka'k'aal chihab', k'ehomaq reetal, tink'ut cheru naq eb' lix tenamit laj Nefi li ke'kole' xyu'am, ut jo'kan ajwi' eb' laj Lamanita jo' yeeb'il chaq reheb', li ke'kole' chaq xyu'am, ke'wan ninqi usilal li kik'ute' chiruheb', ut ninqi osob'tesink li kihoye' sa' xbeen xjolomeb', jo'kan naq moko najt ta chirix "xtaqik li Kristo sa' choxa, a'an kixk'utb'esi rib' chi yaal chiruheb'—

19 "Ut kixk'ut lix tib'el chiruheb', ut kik'anjelak chiruheb'; ut chirix a'in taak'eemanq resilal lix k'anjel. Jo'kan naq toj arin nink'e xraqik lin yehom.

Li Jesukristo kixk'ut rib' chiru lix tenamit laj Nefi, naq ch'utch'uu-keb' li k'iila tenamit sa' li ch'och' Naab'alil, ut kik'anjelak chiruheb'; ut jo'ka'in naq kixk'ut rib' chiruheb'.

Natikla sa' li ch'ol 11 toj sa' li ch'ol 26.

CH'OL 11

Li Yuwa'b'ej naxch'olob' xyaalal li Ralal raaro xb'aan—Li Kristo naxk'ut rib' ut naxch'olob' xyaalal lix tojb'al rix li maak xb'aan—Eb' li tenamit neke'xch'e' xk'ob'olal li ruq' ut li roq ut xk'atq lix sa'—Neke'xjap re chixyeeb'al Hosanna—A'an naxch'olob' chan ru taa'uxmanq ut taab'aanumanq li kub'iha'—Li musiq'ej re wech'ok-ib' a'an re laj tza—Li tzol'leb' re li Kristo a'an naq eb' li winq te'paa-b'anq ut te'kub'eeq xha', ut te'xk'ul li Santil Musiq'ej. Wan na 34 chihab' xyo'lajik li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq kiwan chi ch'utch'u jun nimla ch'uuut chi tenamit, xkomoneb' lix tenamit laj Nefi, sa' xsutam li santil ochoch li wan sa' li ch'och' Naab'alil; ut yookeb' chi sachk xch'ool ut chi k'oxlak chirib'ileb' rib', ut chixk'utb'al chirib'ileb' rib' lix "nimal ru ut sachb'a-ch'ooolejil jalaak li kik'ulman chaq.

2 Ut yookeb' ajwi' chi aatinak chirix li Jesukristo a'in, li kik'ehe' chaq li "eetalil chirix xkamik.

3 Ut naq yookeb' chi aatinak chi jo'kan chirib'ileb' rib', kik'ulman naq ke'rab'i jun "xyaab' kuxej chanchan naq sa' choxa nachal chaq; ut ke'xb'eresi li rilob'aal chixsutameb', xb'aan naq ink'a' ke'xtaw ru lix yaab' kuxej li ke'rab'i chaq; ut moko josq' ta lix yaab' kuxej, chi moko kaw na'aatinak; a'b'anan ut,

17a 2 Ne. 3:4–5;
Alma 46:24;
3 Ne. 5:23–24.

18a Hech. 1:9–11.
19a 3 Ne. 11:12–15.
11 1a 3 Ne. 8:11–14.

2a Hel. 14:20–27.
3a Deut. 4:33–36;
Hel. 5:29–33.

us ta ka'ch'in lix ^byaab' kuxej a'an, ki'ok toj sa' xchamaleb' xch'ool li ke'ab'ink chaq re, jo'kan naq maa-jun raqal lix xaqalileb' li ink'a' kix-k'e chi chenchotk; relik chi yaal, ki'ok toj tz'aqal sa' raameb', ut kix-k'e chi xamnak lix ch'ooleb'.

4 Ut kik'ulman naq jun sut chik ke'rab'i lix yaab' kuxej, ut moko ke'xtaw ta ru.

5 Ut jo'kan wi'chik rox sut ke'rab'i lix yaab' kuxej, ut ke'xte xxi-keb' chirab'inkil; ut b'eresinb'il li rilob'aaleb' sa' xjyal lix yaab', ut ke'lok chi tiik sa' choxa, b'ar natchal wi' lix yaab'.

6 Ut k'ehomaq reetal, li rox sut ke'xtaw ru lix yaab' kuxej li ke'rab'i, ut kixye reheb':

7 K'ehomaq reetal li "Walal raaro inb'aan, ^bli nasaho' wi' chi tz'aqal inch'ool, li xinnima wi' xloq'al ink'ab'a—cherab'ihaq a'an.

8 Ut kik'ulman naq sa' xtawb'al ru, ke'xb'eresi wi'chik li rilob'aal taqeq sa' xjyal li choxa; ut k'ehomaq reetal, "ke'ril jun Winq chi kub'eek chaq sa' choxa; ut jutju sa' jun saqi b'aatal; ut kikub'e chaq ut kixaqli sa' xyiheb'; ut b'eresinb'il li rilob'aaleb' chixjunil li ch'utch'uukil tenamit b'ar wi' wan a'an, ut moko ke'chal ta xch'ool chixteeb'al xtz'uumaleb' re, li jun re li jun chik, ut moko neke'xnaw ta k'aru xyaalalil, xb'aan naq sa' xch'ooleb'

a'an naq a'an jun anjel li kixk'ut rib' chiruheb'.

9 Ut kik'ulman naq a'an kixye' li ruq' ut kiraatina li tenamit, ut kixye:

10 K'ehomaq reetal, laa'in li Jesukristo, li ke'xch'olob' chaq xyaalal li profeet naq taachalq sa' li ruchich'och'.

11 Ut k'ehomaq reetal, laa'in lix "saqen ut lix yu'am li ruchich'och', ut kin'uk'ak chire li k'ahil ^bsek' a'an li kixk'e chaq we li Yuwa'b'ej, ut kinnima xloq'al li Yuwa'b'ej rik'in 'xk'ulb'al sa' inb'een lix maak li ruchich'och', sa' li kinnumsi wi' li "rajom li Yuwa'b'ej sa' chixjunil li k'aaq re ru chalen chaq sa' xtiklajik.

12 Ut kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixye li aatin a'in, chixjunil li ch'utch'uukil tenamit ke'tane' chi ch'och'; xb'aan naq kijultiko' reheb' naq ch'olob'anb'il jo' "profeetil aatin sa' xyanqeb' naq li Kristo tixk'ut rib' chiruheb' chirix xtaqik sa' choxa.

13 Ut kik'ulman naq li Qaawa' kiraatinaheb' ut kixye:

14 Waklinqex ut chalqex wik'in, re taaruq "teech'ik eeruq' sa' xk'atq insa', ut jo'kan ajwi' re taaruq ^bteech'e' xk'ob'olal li klawx sa' wuq' ut sa' woq, re taaruq teenaw naq laa'in lix 'Dios laj Israel, ut lix Dios chixjunil li

3b 1 Rey. 19:11–13;

Tz. ut S. 85:6.

7a Mat. 3:17; 17:5;

JS—R 1:17.

b 3 Ne. 9:15.

8a 1 Ne. 12:6;

2 Ne. 26:1.

11a K'UTUL RAQAL:

Saqen, lix saqen li

Kristo.

b Mat. 26:39, 42.

c Jwan 1:29;

Tz. ut S. 19:18–19.

d Mar. 14:36; Jwan 6:38;

Tz. ut S. 19:2.

12a Alma 16:20.

14a Jwan 20:27.

b Luk. 24:36–39;

Tz. ut S. 129:2.

c Isa. 45:3;

3 Ne. 15:5.

⁴ruchich'och', ut kinkamsiik choq' re lix maak li ruchich'och'.

15 Ut kik'ulman naq li ch'ut-ch'uukil tenamit xkoheb' chi ub'ej, ut ke'xch'ik li ruq' sa' xk'atq xsa', ut ke'xch'e' xk'ob'olal li klawx sa' ruq' ut sa' roq, ut a'in ke'xb'aanu, ut xko'o li jun-junq, toj reetal naq chixjunileb' ak xkoheb' chi ub'ej, ut ke'ilok rik'in xnaq'eb' ru ut ke'ch'e'ok rik'in ruq'eb', ut ke'xnaw chi ch'olch'o ut ke'xch'olob' xyaalal, naq ^aa'an ajwi' a'an, li tz'ii'b'amb'il resil chirix xb'aaneb' li profeet, li taachalq.

16 Ut chirix naq chixjunileb' ak xikenaqeb' chi ub'ej ut ke'xk'e' reetal xjuneseb', ke'xjap re sa' juna-jil, ut ke'xye:

17 Hosanna! Osob'tesinb'ilaq ta-xaq xk'ab'a' li Dios Q'axal Taqenaq! Ut ke't'ane' chiroq li Jesus, ut ^ake'xloq'oni.

18 Ut kik'ulman naq a'an kiraa-tina laj ^aNefi (xb'aan naq wan laj Nefi sa' xyanqeb' li ch'utch'uukil tenamit) ut kixtaqla naq taachalq chi ub'ej.

19 Ut laj Nefi kiwakli ut xko'o chi ub'ej, ut kixkub'si rib' chiru li Qaawa' ut kixtz'ub' li roq.

20 Ut li Qaawa' kixtaqla re naq

taawakliiq. Ut kiwakli ut kixaqli chiru.

21 Ut li Qaawa' kixye re: Nink'e aawe ^awankilal re ^btaakub'si xha' li tenamit a'in chirix naq taqena-qin wi'chik sa' choxa.

22 Ut jo'kan wi'chik li Qaawa' kixb'oqeb' ^ajalan, ut kixye ajwi' reheb' chi jo'kan; ut kixk'e' reheb' wankilal re kub'sink ha'. Ut kixye reheb': Jo'ka'in naq texkub'sinq ha', ut maajun ^bwech'ink-ib' taawanq sa' eeyanq.

23 Chi yaal ninye eere, naq ani naxjal xk'a'uxl chirix lix maak xb'aan lee ^araatin, ut ^bnaraj kub'eek xha' sa' lin k'ab'a', jo'ka'in naq teekub'siheb' xha'—K'ehomaq reetal, texkub'eeq ut ^ctexxaqliiq sa' li ha', ut sa' lin k'ab'a' teekub'siheb' xha'.

24 Ut anajwan k'ehomaq reetal, a'in li aatin li teeye, teeb'oqeb' lix k'ab'a', ut teeye:

25 Chi k'eeb'il chaq ^ainwankil xb'aan li Jesukristo, ninkub'si aaha' sa' lix k'ab'a' li ^bYuwa'b'ej, ut li K'ajolb'ej, ut li Santil Musiq'ej. Amen.

26 Toja' ut naq ^ateesub'eb' sa' li ha', ut tex'elq chaq wi'chik sa' li ha'.

27 Ut chi jo'ka'in texkub'sinq ha' sa' lin k'ab'a'; xb'aan naq k'ehomaq

14d 1 Ne. 11:6.

15a K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—Kixk'ut rib' li Kristo chirix xkamik.

17a K'UTUL RAQAL:

Loq'onink.

18a 3 Ne. 1:2, 10.

21a K'UTUL RAQAL:

Wankilal.

b K'UTUL RAQAL:

Kub'iha', kub'sink ha'.

22a 1 Ne. 12:7; 3 Ne. 12:1.

b 3 Ne. 18:34.

23a 3 Ne. 12:2.

b K'UTUL RAQAL:

Kub'iha', kub'sink

ha'—Li na'ajman re

xk'ulb'al li kub'iha'.

c 3 Ne. 19:10–13.

25a Mos. 18:13;

Tz. ut S. 20:73.

K'UTUL RAQAL:

Kub'iha', kub'sink ha'—Chi k'eeb'il tz'aqal li wankilal.

b K'UTUL RAQAL: Dios, Roxichal li Dios.

26a K'UTUL RAQAL:

Kub'iha', kub'sink

ha'—Li kub'iha' chi

sub'b'il sa' ha'.

reetal, chi yaal ninye eere, naq li Yuwa'b'ej, ut li K'ajolb'ej, ut li Santil Musiq'ej, "junajeb' wi"; ut laa'in wankin rik'in li Yuwa'b'ej, ut li Yuwa'b'ej wik'in laa'in, ut li Yuwa'b'ej ut laa'in junajo.

28 Ut jo' chanru kexintaqla, jo'-kan ajwi' texkub'sinq ha'. Ut maa-jun "wech'ink-ib' taawanq sa' eeyanq, jo' wanjenaq junxil; chi moko taawanq li wech'ink-ib' sa' eeyanq chirix li jar raqal re lin tzol'leb', jo' wanjenaq junxil.

29 Xb'aan naq chi yaal, chi yaal, ninye eere, ani wan rik'in li musiq'ej re "wech'ok-ib', a'an moko we ta, re b'an ^blaj tza, a'an xyuwa'il chixjunil li wech'ok-ib', ut a'an nareek'asiheb' xch'ool li winq re te'wech'oq rik'in josq'il chirib'ileb' rib'.

30 K'ehomaq reetal, moko a'in ta lin tzol'leb', reek'asinkil xch'oolleb' li winq rik'in josq'il chirib'ileb' rib'; a'in b'an lin tzol'leb', naq taak'ehe'q xraqik xkomon li k'a'aq re ru a'an.

31 K'ehomaq reetal, chi yaal, chi yaal, ninye eere, laa'in tinch'olob' cheru lin "tzol'leb'.

32 A'in ut lin "tzol'leb', ut a'an li tzol'leb' li kixk'e li Yuwa'b'ej we, ut ^bninch'olob' xyaalal li Yuwa'b'ej,

ut li Yuwa'b'ej naxch'olob' inyaa-lal laa'in, ut li "Santil Musiq'ej naxch'olob' xyaalal li Yuwa'b'ej ut laa'in, ut laa'in ninch'olob' xyaalal naq li Yuwa'b'ej naxtaqlaheb' chixjunil li winq, yalaq b'ar, chix-jalb'aleb' xk'a'uxl ut chinpaab'ankil laa'in.

33 Ut ani napaab'ank we, ut "nakub'e xha', a'an ajwi' ^btaakole'q; ut a'aneb' a'an li "te'eechaninq re li rawa'b'eijhom li Dios.

34 Ut ani ink'a' napaab'ank we, ut ink'a' nakub'e xha', taak'ehe'q sa' tojb'a-maak.

35 Chi yaal, chi yaal, ninye eere, naq a'in lin tzol'leb', ut ninch'olob' xyaalal a'an chi chalenaq rik'in li Yuwa'b'ej; ut ani "napaab'ank we naxpaab' ajwi' li Yuwa'b'ej; ut re a'an li Yuwa'b'ej tixch'olob' inyaa-lal laa'in, xb'aan naq taarula'ani a'an rik'in ^bxam ut rik'in li "Santil Musiq'ej.

36 Ut chi jo'kan li Yuwa'b'ej tixch'olob' inyaalal laa'in, ut li Santil Musiq'ej tixch'olob' xyaalal chiru chirix li Yuwa'b'ej ut laa'in; xb'aan naq li Yuwa'b'ej, ut laa'in, ut li Santil Musiq'ej, junajo.

37 Ut ninye wi'chik eere, tento teejal eek'a'uxl, ut "tex'ok chanchan jun ch'ina al, ut taakub'eeq

27a Jwan 17:20–
22; 3 Ne. 28:10;
Morm. 7:7;
Tz. ut S. 20:28.

28a 1 Kor. 1:10;
Ef. 4:11–14;
Tz. ut S. 38:27.

29a 2 Tim. 2:23–24;
Mos. 23:15.
K'UTUL RAQAL:
Wech'ok-ib'.

b JJS, Ef. 4:26;
Mos. 2:32–33.

31a 2 Ne. 31:2–21.

32a K'UTUL RAQAL:
Tzol'leb' re li Kristo.

b 1 Jn. 5:7.

c 3 Ne. 28:11; Eter 5:4.

33a Mar. 16:16.

K'UTUL RAQAL:
Kub'iha', kub'sink
ha'—Aajel ru.

b K'UTUL RAQAL:
Kolb'a-ib'.

c K'UTUL RAQAL:
Choxahil loq'alil.

35a Eter 4:12.

b 3 Ne. 9:20; 12:2.

c K'UTUL RAQAL:
Santil Musiq'ej.

37a Mar. 10:15;
Luk. 18:17; Mos. 3:19;
3 Ne. 9:22.

eeha' sa' lin k'ab'a', malaj ut maamin texruuq chixk'ulb'al li k'a'aq re ru a'in.

38 Ut ninye wi'chik eere, tento teejal eek'a'uxl, ut taakub'eeq eeha' sa' lin k'ab'a', ut tex'ok chanchan jun ch'ina al, malaj ut maamin texruuq chireechaninkil li rawa'b'e-jihom li Dios.

39 Chi yaal, chi yaal, ninye eere, naq a'in lin tzol'leb', ut ani "nakab'lak sa' xb'een a'in nakab'lak sa' xb'een insaqoonaq, ut li ^brokeb'aal xb'alb'a ink'a' taanumtaaq sa' xb'eeneb' a'an.

40 Ut ani taach'olob'anq re chik li tiqb'il ru, malaj li k'osb'il ru chiru a'in, ut tixxaqab' choq' intzol'leb', a'an rik'in li ink'a' us nachal chaq, ut moko kab'lanb'il ta sa' xb'een insaqoonaq; nakab'lak b'an sa' xb'een jun "k'ojleb'aal re samahib', ut li rokeb'aal xb'alb'a teeto chixk'ulb'al xkomon a'an naq taachalq li b'uut'iha' ut naxpik'a rib' li iq' chiruheb'.

41 Jo'kan ut, ayuqex rik'in li tenamit a'in, ut ch'olob'omaq li aatin kinye, toj sa' xmaril li ruchich'och'.

li aatin chanchan li aatin jultikanb'il chiru li tzuul—Naxye ani osob'tesinb'il—Li k'a'ru naxk'ut naxq'ax xwankil ut naxk'ul xna'aj lix chaq'rab' laj Moises—Eb' li winq taqlanb'ileb' re naq tz'aqalaqeb' re ru jo' chanru naq a'an ut lix Yuwa' tz'aqaleb' re ru—Chi'ilmanq sa' Mateo 5. Wan na 34 chihab' xyo'lajik li Kristo.

Ut kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixye li aatin a'in re laj Nefi, ut reheb' li ke'b'oqe' chaq, (anajwan, "kab'laju rajlankileb' li ke'b'oqe' ut ke'xk'ul wankilal ut ke'kehe' xwankil chi kub'sink ha') ut ke'homaq reetal, a'an kixye' li ruq' reheb' li ch'utch'uukil tenamit, ut kixjap re chiruheb' chixyeeb'al: ^bOsob'tesinb'ilex wi teek'e eexik rik'in li raatineb' li kab'laju a'in li "keb'insik' chaq ru sa' eeyanq re te'k'anjelaq cheru, ut re te'wanq choq' eemoos; ut reheb' a'an kink'e wankilal re te'xkub'si eeha' rik'in ha'; ut chirix naq kub'sinb'il eeha' rik'in ha', k'ehomaq reetal, laa'in tinkub'si eeha' rik'in xam ut rik'in li Santil Musiq'ej; jo'kan ut, osob'tesinb'ilex wi nikinee-paab' laa'in ut taakub'eeq eeha', chirix naq xineeril ut xenaw naq wankin.

2 Ut jo'kan wi'chik, q'axal osob'tesinb'ileb' wi'chik li ani "te'paab'anq re lee raatin rik'in naq teech'olob'

CH'OL 12

Li Jesus naxb'oq ut naxk'e xtaqlankil li Kab'laju—Naxye reheb' laj Nefita

<p>39a Mat. 7:24–29; Hel. 5:12. K'UTUL RAQAL: Saqoonaq. b 3 Ne. 18:12–13. 40a 3 Ne. 14:24–27. 12 1a 3 Ne. 13:25.</p>	<p>b K'UTUL RAQAL: Osob'tesink, osob'tesinb'il, rosob'tesinkil. c K'UTUL RAQAL: B'oqok, b'oqb'il xb'aan li Dios,</p>	<p>xb'oqb'al. 2a Tz. ut S. 46:13–14. K'UTUL RAQAL: Paab'ank, xpaab'ankil.</p>
--	--	---

xyaalal naq xineeril, ut naq xenaw naq wankin. Relik chi yaal, osob'tesinb'ileb' li ani te'paab'anq re lee raatin, ut ^bte'xkub'si rib' sa' xchamal li tuulanil ch'oolej, ut te'kub'eeq xha', xb'aan naq eb' a'an te'ula'aniiq 'rik'in xam ut rik'in li Santil Musiq'ej, ut te'xk'ul risinkil lix maakeb'.

3 Relik chi yaal, osob'tesinb'ileb' li "neke'a'eb' sa' musiq'ej li ^bneke'chal wik'in, xb'aan naq reheb' a'an li awa'b'ejihom re choxa.

4 Ut jo'kan wi'chik, osob'tesinb'ileb' chixjunil li neke'yaab'ak, xb'aan naq eb' a'an te'k'ojob'aaq xch'ool.

5 Ut osob'tesinb'ileb' li ^atuulan, xb'aan naq eb' a'an te'eechaninq re li ^bruchich'och'.

6 Ut osob'tesinb'ileb' chixjunil li ^aneke'tz'okaak ut ^bneke'chaqik re chirix 'tiikilal, xb'aan naq eb' a'an te'nujob'resiiq rik'in li Santil Musiq'ej.

7 Ut osob'tesinb'ileb' li ^aneke'ux-taanank, xb'aan naq eb' a'an te'ux-taanaaq ru.

8 Ut osob'tesinb'ileb' chixjunil li ^asaqeb' ru xch'ool, xb'aan naq eb' a'an ^bte'ril ru li Dios.

9 Ut osob'tesinb'il chixjunil li ^aneke'k'ojob'ank re li tuqtuukilal,

xb'aan naq eb' a'an ^bralal xk'ajol li Dios te'yeh'e'q re.

10 Ut osob'tesinb'ileb' chixjunil li ^aneke'rahob'tesiik xb'aan ink'ab'a' laa'in, xb'aan naq reheb' a'an li awa'b'ejihom re choxa.

11 Ut osob'tesinb'ilex naq eb' li winq texxhob'eb' ut texxrahob'tesiheb', ut te'xye li k'iila paay chi maa'us aj aatin cherix chi tik'ti', choq' we laa'in;

12 Xb'aan naq taawanq xnimal xsahil eech'ool ut taasaho'q eeraam chi numtajenaq, xb'aan naq nimaq ^aeeq'ajkamunkil sa' choxa; xb'aan naq jo'ka'in ajwi' ke'xrahob'tesi li profet li ke'wan chaq xb'een wa cheru.

13 Chi yaal, chi yaal, ninye eere, nekexink'e chi wank choq' ^aratz'amil li ruchich'och'; a'b'anan wi li atz'am taasachq xsahil, k'a' ta wi' ru taa'atz'amiiq wi' li ruchich'och'? Maak'a' chik taa'ok wi' li atz'am, ka'aj chik re tz'eqe'k ut yeq'e'q rub'el roqeb' li winq.

14 Chi yaal, chi yaal, ninye eere, nekexink'e chi wank choq' xsaqenil li teepal a'in. Jun tenamit k'ojk'o sa' xb'een jun li tzuul moko naru ta xmuqb'al.

15 K'ehomaq reetal, ma

2b Eter 4:13–15.
c 3 Ne. 11:35; 19:13.
3a Tz. ut S. 56:17–18.
K'UTUL RAQAL:
Tuulan xch'ool.
b Mat. 11:28–30.
5a Rom. 12:16;
Mos. 3:19.
K'UTUL RAQAL:
Tuulan, tuulanil.
b K'UTUL RAQAL:

Ruchich'och'.
6a 2 Ne. 9:51; Enos 1:4.
b Jer. 29:13.
c Prov. 21:21.
7a K'UTUL RAQAL:
Uxtaan, uxtaanank.
8a K'UTUL RAQAL: Saq
ru, xsaqal ru.
b Tz. ut S. 93:1.
9a K'UTUL RAQAL: Aj
k'ojob'ahom re li

tuqtuukilal.
b K'UTUL RAQAL: Ralal
ut xrab'in li Dios.
10a Tz. ut S. 122:5–9.
K'UTUL RAQAL:
Rahob'tesiik xb'aan
xpaab'aal.
12a Eter 12:4.
13a Tz. ut S. 101:39–40.
K'UTUL RAQAL:
Atz'am.

neke'xloch tab'i' li winq jun "xam ut neke'xk'e rub'el chakach? Ink'a', sa' xna'aj li xam b'an, ut naxk'e xsaqenkil chixjunileb' li wankeb' sa' li kab'l;

16 Chi jo'kan ut chekanab' chi lemtz'unk lee "saqen chiru li tenamit a'in, re te'ruuq chirilb'al eechaab'il k'anjel ut te'xnima xloq'al lee Yuwa' li wan sa' choxa.

17 Meek'oxla naq chalenaqin chixsachb'al li chaq'rab' malaj eb' li profet. Moko chalenaqin ta chi sachok; re b'an tz'aqob're-sink ru;

18 Xb'aan naq chi yaal ninye eere, moko xnume' ta yal ta jun xtz'iib'ul chi moko junaq xtz'uqil sa' li "chaq'rab'; wik'in b'an laa'in xtz'aqlok ru chixjunil.

19 Ut k'ehomaq reetal, xink'e eere li chaq'rab' ut lix taqlahom lin Yuwa', re tineepaab', ut re teejal eek'a'uxl chirix lee maak, ut texchalq wik'in chi "yot'b'il eech'ool ut chi tuulan eemusiq'. K'ehomaq reetal, wan cheru li taqlahom, ut tz'aqlojenaq ru li ^bchaq'rab'.

20 Jo'kan ut, chalqex wik'in ut chechkole'q; xb'aan naq chi yaal ninye eere, naq wi ink'a' nekepaab' lin taqlahom, li kexintaqla wi' sa' li hoonal a'in, maamin tex'ok sa' li awa'b'ejihom re choxa.

21 Eerab'ihom resil naq yeeb'il xb'aaneb' li ke'wan chaq najter, ut tz'iib'anb'il ajwi' cheru, naq

"matkamsin, ut ani nakamsin tento tixxuwa ru lix raqb'a-aatin li Dios.

22 A'b'an laa'in ninye eere, naq ani wan xjosq'il rik'in ras riitz'in tento tixxuwa ru lix raqb'a-aatin. Ut ani nayehok re li ras riitz'in, jip, tento tixxuwa ru li ch'uut aj raqol aatin; ut ani taayehoq, Maak'a' aana'leb', tento tixxuwa ru xxamlel xb'alb'a.

23 Jo'kan ut, wi texchalq wik'in, malaj ut teeraj chalk wik'in, ut taa-jultiko'q aawe naq laa was aawii-tz'in wan k'a'ruhaq nach'a'ajko' wi' aawik'in—

24 K'am aab'e rik'in laa was aawii-tz'in, ut xb'een wa "chak'am wi'chik aawib' sa' usilal rik'in laa was aawii-tz'in, toja' ut naq chat-chalq wik'in chi anchal rajom aach'ool, ut laa'in tatink'ul.

25 K'e aawib' sa' usilal sa' junpaat rik'in li xik' na'ilok aawe naq wankat sa' b'e rik'in, maare anchal jo'q'ehaq tatxchap, ut tat-tz'ape'q sa' tz'alam.

26 Chi yaal, chi yaal, ninye aawe, maamin tat-elq chaq aran toj reetal naq xatoj rix li junjunq senin. Ut naq wankex sa' tz'alam, ma naru tab'i' neketoj yal ta junaq li "senin? Chi yaal, chi yaal, ninye eere, Ink'a'.

27 K'ehomaq reetal, tz'iib'anb'il xb'aaneb' li ke'wan chaq najter, naq "matmuxuk sumsu;

15 a Luk. 8:16.

16 a 3 Ne. 18:24.

18 a K'UTUL RAQAL:

Chaq'rab' re laj

Moises.

19 a 3 Ne. 9:20.

K'UTUL RAQAL:

Yot'b'il ch'ooloj.

b 3 Ne. 9:17.

21 a Exo. 20:13;

Mos. 13:21;

Tz. ut S. 42:18.

24 a K'UTUL RAQAL:

Kuyuk maak.

26 a Alma 11:3.

27 a 2 Ne. 9:36;

Tz. ut S. 59:6.

28 A'b'an laa'in ninye eere, naq ani na'ilok re jun li ixq, re "xrahinkil ru, ak xmux xsumlajik sa' xch'ool.

29 K'ehomaq reetal, nink'e jun eetaqlankil, naq maajun reheb' li k'a'aq re ru a'in teekanab' chi ok sa' lee "ch'ool;

30 Xb'aan naq q'axal us wi'chik naq teetz'eqtaana choq' eere li k'a'aq re ru a'in, ut rik'in a'an teepaqo lee "krus, chiru naq texkuteq' sa' xb'alb'a.

31 Tz'iib'anb'il chaq, naq ani tixjach rib' rik'in rixaqil, chixk'ehaq xhuhil li "jachok-ib' re.

32 Chi yaal, chi yaal, ninye eere, naq ani "tixjach rib' rik'in rixaqil, wi maawa' xb'aan ^byumb'eetak, naxk'e a'an 'chixmuxb'al xsumlajik; ut ani nasumla rik'in li ixq li xjachom rib' namuxuk sumsu.

33 Ut jo'kan wi'chik tz'iib'anb'il, maaxaqab' li aatin sa' b'alaq'; taab'aanu b'an chiru li Qaawa' li "aatin kaxaqab';

34 A'b'an chi yaal, chi yaal, ninye eere, "meexaqab' aatin chi yalaq chanru; moko sa' xk'ab'a' ta choxa, xb'aan naq a'an xk'ojarib'aal li Dios;

35 Chi moko sa' xk'ab'a' li ru-chich'och', xb'aan naq a'an xxaqleb'aal li roq;

36 Chi moko taaxaqab' aatin sa' xk'ab'a' laa jolom, xb'aan naq ink'a' naru nakaq'eqob'resi nakasaqob'resi junaq rismal;

37 Jo'ka'inaq b'an eeyehom, Hehe', hehe', Ink'a', ink'a'; xb'aan naq li k'a'ruhaq nachal rik'in li naq'axok re a'in, ink'a' us.

38 Ut k'ehomaq reetal, tz'iib'anb'il, jun "xsa' uhej choq' reeqaj lix sa' uhej, ut jun ruch ehej choq' reeqaj li ruuch ehej;

39 A'b'an laa'in ninye eere, naq "meeyal eeru rik'in li ink'a' us; ani b'an taasak'oq re xk'atq aawe sa' laa nim, ^bsutq'isi chiru li wan chi junpak'al;

40 Ut wi ani junaq chi winq taa-jitoq aawe chiru li chaq'rab' ut tixk'am laa waq, kanab' chixk'amb'al ajwi' aab'aatal;

41 Ut ani taaminoq aawu chi xik jun hiil, wiib' hiilaq tatkik chirix.

42 "K'e re li ani taapatz'oq aawe, ut ani taato'ning raj aawik'in, maasutq'isi chaq aawib' chiru.

43 Ut k'ehomaq reetal, tz'iib'anb'il ajwi', naq taara laa was aawii-tz'in ut xik' taawil li xik' na'ilok aawe.

44 A'b'an k'ehomaq reetal laa'in ninye eere, chera li "xik' neke'ilok eere, cherosob'tesi li neke'majewank eere, cheb'aanu li us reheb'

28a Tz. ut S. 42:23.

K'UTUL RAQAL:
Rahink-u.

29a Hech. 8:22.

30a Mat. 10:38; 16:24;

Luk. 9:23.

31a K'UTUL RAQAL:

Jachok ib'.

32a Mar. 10:11–12.

b K'UTUL RAQAL:

Yumb'eetak
ko'b'eetak.

c K'UTUL RAQAL:

Muxuk sumsu.

33a K'UTUL RAQAL:

Xaqab'anb'il aatin.

34a K'UTUL RAQAL: Yib'

ruhil aatin.

38a Lev. 24:20.

39a 3 Ne. 6:13; 4 Ne. 1:34;
Tz. ut S. 98:23–32.

b K'UTUL RAQAL:

Kuyuk.

42a Jak. 2:17–19;

Mos. 4:22–26.

44a Prov. 24:17;

Alma 48:23.

li xik' neke'ilok eere, ut ^bchexti-
joq choq' reheb' li neke'b'aanunk
maa'usilal eere ut neke'rahob'te-
sink eere;

45 Re naq laa'aqex ralal xk'ajol
lee Yuwa' li wan sa' choxa; xb'aan
naq a'an naxk'e lix saq'e chi wak-
liik sa' xb'een li ink'a' useb' ut sa'
xb'eeneb' li chaab'il.

46 Jo'kan ut, li k'a'aq re ru a'an li
kiwan chaq najter, li kiwan rub'el
li chaq'rab', wik'in laa'in tz'aqlo-
jenaq ru chixjunil.

47 "Oso'jenaq li k'a'aq re ru re
najter, ut ak'ob'resinb'il chixjunil
li k'a'aq re ru.

48 Jo'kan ut, nawaj raj naq "tz'a-
qalaq eere eeru, jo' chanru ajwi'
naq laa'in, malaj jo' lee Yuwa' li
wan sa' choxa tz'aqal re ru.

CH'OL 13

*Li Jesus naxk'ut lix tij li Qaawa' chi-
ruheb' laj Nefita—Tento te'xtamresi
li b'ihomal sa' choxa—Eb' li Kab'laju
sa' xk'anjeleb' taqlanb'ileb' naq me'x-
k'oxla li k'a'aq re ru re li yu'am a'in—
Chi'ilmanq sa' Mateo 6. Wan na 34
chihab' xyo'lajik li Kristo.*

CHI yaal, chi yaal, ninye eere naq
nawaj raj naq teek'e "lemoox re-
heb' li neb'a'; a'b'anan cheril ee-
rib' naq ink'a' texk'ehoq lemoox
chiruheb' li winq re tex'ile'q xb'aa-
neb'; wi ink'a' jo'kan maak'a'aq

eeq'ajkamunkil rik'in lee Yuwa'
li wan sa' choxa.

2 Jo'kan ut, naq nekek'e lemoox
meeyaab'asi jun trompeet cheru,
jo' neke'xb'aanu laj ka'pak'al-u
sa'eb' li ch'utleb'aal ut sa'eb' li b'e,
re naq "te'k'eh'e'q xloq'al xb'aaneb'
li winq. Chi yaal ninye eere, ak
wan xq'ajkamunkileb'.

3 A'b'an naq nakatk'ehok lemoox
mixnaw laa tz'e uq' k'a'ru nax-
b'aanu laa nim uq';

4 Re naq laa lemoox sa' muqmu
taak'eh'e'q; ut laa Yuwa' li na'ilok
chaq sa' muqmu, a'an ajwi' tatz-
q'ajkamu chi k'utk'u.

5 Ut naq "nakattijok ink'a' taa-
b'aanu jo' eb' laj ka'pak'al-u, xb'aan
naq eb' a'an neke'xra li tijok chi
xaqxo sa'eb' li ch'utleb'aal ut sa'
xxuk li b'e, re te'ile'q xb'aaneb' li
winq. Chi yaal ninye eere, ak wan
xq'ajkamunkileb'.

6 Laa'at b'an naq nakattijok,
okan sa' laa tz'aptz'ookil na'aj,
ut naq xatz'ap li okeb'aal, tijon
chiru laa Yuwa' li wan chaq sa'
muqmu; ut laa Yuwa', li na'ilok
chaq sa' muqmu, tatzq'ajkamu
chi k'utk'u.

7 A'ut naq nakattijok, maanumsi
jar sut li aatin chi maak'a' xyaa-
lal, jo'eb' li maak'a'eb' xnewom
chirix li Dios, xb'aan naq neke'x-
k'oxla naq te'ab'iiq xb'aan xk'ihal
li aatinak.

8 Mexwan ut jo' chanruheb' a'an,
xb'aan naq lee Yuwa' "naxnaw

44 b Hech. 7:59–60.

47 a 3 Ne. 15:2, 7;
Tz. ut S. 22:1.

48 a Mat. 5:48;
3 Ne. 27:27.

K'UTUL RAQAL:
Tz'aqal re ru.

13 1 a K'UTUL RAQAL:
Lemoox, k'ehok
lemoox.

2 a Tz. ut S. 121:34–35.

5 a K'UTUL RAQAL: Tijok.

8 a Tz. ut S. 84:83.

k'a'ru li nekeraj ru chi maji' ne-kexpatz'ok re.

9 "Jo'ka'in ut ^bchextijoj: At 'qa-Yuwa' li wankat sa' choxa, loq'o-ninb'ilaq taxaq aak'ab'a'.

10 Chib'aanumanq laa wajom sa' ruchich'och' jo' na'ux sa' choxa.

11 Ut chakuyeb' li qak'as, jo' laa'o naqakuyeb' li wankeb' xk'as qik'in.

12 Ut ^amohaab'eresi sa' li aaleek; chohaakol b'an chiru li ink'a' us.

13 Xb'aan naq aawe li awa'b'e-jihom, ut li wankilal, ut li loq'al, chi junelik. Amen.

14 Xb'aan naq wi ^anekekuyeb' xmaak li winq lee choxahil Yuwa' tixkuy ajwi' eemaak laa'ex;

15 Wi b'an ink'a' nekekuyeb' xmaak li winq, jo'kan ajwi' lee Yuwa' moko tixkuy ta eemaak laa'ex.

16 Jo'kan ajwi', naq ^anekekuy eesa' mexwan jo'eb' laj ka'pak'al-u, li raheb' rilob'aal, xb'aan naq neke'xjal ru li rilob'aal re naq kuyb'ileb' xsa' naq te'k'utunq chiruheb' li winq. Chi yaal ninye eere, ak wan xq'ajkamunkileb'.

17 A'b'an laa'at, naq naka-kuy aasa', yul aajolom, ut ch'aj aawilob'aal;

18 Re naq ink'a' taak'utunq chiruheb' li winq naq kuyb'il aasa', chiru b'an laa Yuwa' li wan chaq sa' ^amuqmu; ut laa Yuwa', li na'ilok

chaq sa' muqmu, tatxq'ajkamu chi k'utk'u.

19 Meetamresi choq' eere b'ihomal sa' li ruchich'och', b'ar wi' li max ut q'ol napo'ok, ut eb' laj elq' neke'weqok ut neke'elq'ak;

20 Chetamresi b'an choq' eere ^ab'ihomal sa' choxa, b'ar wi' ink'a' napo'ok li max chi moko li q'ol, ut b'ar wi' ink'a' neke'weqok laj elq', chi moko neke'elq'ak.

21 Xb'aan naq b'ar wan eeb'ihomal, aran ajwi' wanq eech'ool.

22 Lix ^asagenil li tz'ejwalej a'an lix sa' uhej; wi ut junaj ru lix sa' aawu, chixjunil aaxaqalil nujenaq qaq chi saqen.

23 Wi b'an ink'a' us lix sa' aawu, chixjunil aaxaqalil nujenaq qaq chi q'ojyin. Wi ut li saqen li wan aawik'in q'ojyin ru, k'a'jo' xnimal li q'ojyin a'an!

24 Maajun winq naru chi ^kanjelak chiru wiib' ajeechal re; xb'aan naq xik' taaril li jun ut tixra li jun chik, malaj ut tixchap rib' chiru li jun ut tixtz'eqtaana li jun chik. Ink'a' naru nekexk'anjelak chiru li Dios ut li Tumin.

25 Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixye li aatin a'in kirileb' li kab'laju li kixsik' chaq ru, ut kixye reheb': Chijulti-koq eere li aatin kinye. Xb'aan naq k'ehomaq reetal, laa'ex li xinsik' ru chi ^kanjelak chiru li tenamit

9a Mat. 6:9–13.

b K'UTUL RAQAL:

Tijok.

c K'UTUL RAQAL: Dios, Roxichal li Dios—Li Dios Yuwa'b'ej.

12a JJS, Mat. 6:14.

14a Mos. 26:30–31;

Tz. ut S. 64:9.

K'UTUL RAQAL:

Kuyuk maak.

16a Isa. 58:5–7.

K'UTUL RAQAL:

Kuyuk sa'.

18a Tz. ut S. 38:7.

20a Hel. 5:8; 8:25.

22a Tz. ut S. 88:67.

24a 1 Sam. 7:3.

25a K'UTUL RAQAL:

K'anjelak sa' li paab'aal.

a'in. Jo'kan naq ninye eere, ^bmexk'oxlak chirix eeyu'am, k'aru teetzeka, malaj k'aru teeruk'; chi moko eetib'el, k'aru teetiqib' wi' eerib'. Ma ink'a' tab'i' loq' wi'chik li yu'amej chiru li tzakemq, ut li tz'ejwalej chiru li aq'ej?

26 K'ehomaq reetal li xik'anel xul rub'el choxa, xb'aan naq ink'a' neke'aw, chi moko neke'q'olok chi moko neke'ch'utub'an sa' xokleb'aal, a'b'an lee choxahil Yuwa' naxk'eheb' chi tzekank. Ma ink'a' tab'i' q'axal wi'chik loq'ex chiruheb' a'an?

27 Ani tab'i' eere rik'in k'oxlak naru chixtiqb'al ru jun teramaq chik lix xaqam?

28 Ut k'a'ut naq nekexk'oxlak chirix li aq'ej? K'oxlahomaq li utz'u'uj chiru ch'och', chan ru naq neke'niman; ink'a' neke'k'anjelak, chi moko neke'b'aqok k'aam;

29 A'ut ninye eere, naq laj Salomon ajwi', rik'in chixjunil lix loq'al, moko kiwan ta chi tiqto jo' jun reheb' a'in.

30 Jo'kan ut, wi li Dios naxtiqib' chi jo'kan lix pimul li ch'och', li wan anajwan, ut wulaj natz'eqe' sa' li k'atleb'aal, jo'kan ajwi' texxtiqib' laa'ex, wi moko ch'inanb'il ta eepaab'aal.

31 Jo'kan ut mexk'oxlak, ut meeye, K'aru taqatzeka? malaj, K'aru taqak' malaj K'aru taqatiqib' wi' qib'?

32 Xb'aan naq lee choxahil Yuwa' naxnaw naq nekeraj ru chixjunil li k'a'aq re ru a'in.

33 Chesik' b'an xb'een wa li "ra-wa'b'ejihom li Dios ut lix tiikilal, ut chixjunil li k'a'aq re ru a'in taa-k'eheq choq' xtz'aqob' eere.

34 Mexk'oxlak ut chirix li kutan wulaj, xb'aan naq li kutan wulaj xjunes rib' tixk'oxla li k'a'aq re ru re. Tz'aqal choq' re li junjunq chi kutan li ink'a' us wan chi sa'.

CH'OL 14

Li Jesus naxtaqla: Mexraqok aatin; chextz'aamanq chiru li Dios; k'ehomaqeb' reetal li profet aj b'alaq'—Naxyeechi'i li kolb'a-ib' reheb' li te'b'aanunq re li rajom li Yuwa'b'ej. Chi'ilmanq sa' Mateo 7. Wan na 34 chihab' xyo'lajik li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixye li aatin a'in kixsutq'isi wi'chik li rilob'aal rik'in li ch'utch'uukil tenamit, ut kixte wi'chik xtz'uumal re chiruheb', ut kixye: Chi yaal, chi yaal, ninye eere, "mexraqok aatin re naq ink'a' taaraqe'q aatin cherix.

2 "Xb'aan naq rik'in li raqb'a-aatin nekexraqok wi' aatin, taaraqe'q aatin cherix; ut rik'in li b'isleb' nekexb'isok wi', taab'ise'q wi'chik choq' eere.

3 Ut k'a' naq nakak'e reetal li mul wan sa' xsa' ru laa was aawiitz'in, a'ut ink'a' nakak'oxla li tz'amb'a wan sa' xsa' aawu laa'at?

4 Malaj ut chanru tab'i' taaye re laa was aawiitz'in: Wisihaq wan

25 b Alma 31:37–38;
Tz. ut S. 84:79–85.

33 a Luk. 12:31.
14 1 a JJS, Mat. 7:1–2;

Jwan 7:24.
2 a Morm. 8:19.

li mul sa' xsa' aawu—ut k'e ree-
tal wan jun tz'amb'a sa' xsa' aawu
laa'at?

5 At aj ka'pak'al-u, isi chaq xb'een
wa li "tz'amb'a sa' xsa' aawu; to-
ja' ut naq saqen ru naq tat-iloq re
risinkil li mul wan sa' xsa' ru laa
was aawiitz'in.

6 Meek'e li k'a'ru "sant reheb'
li tz'i', chi moko chekut lee saqi
lemtz' q'ol chiruheb' li aaq,
maare anchal te'xyeq'i rub'el ro-
qeb', ut te'xsutq'isi wi'chik rib' ut
text'upihab'.

7 "Chextz'aamanq, ut taak'ee-
manq eere; chexsik'oq, ut texta-
woq; chextoch'oq, ut taateemanq
cheru.

8 Xb'aan naq yalaq ani natz'aa-
man, nak'uluk; ut li ani nasik'ok,
natawok; ut chiru ani natoch'ok,
taateemanq.

9 Malaj ut ani chi winq wan eere,
wi li ralal tixtz'aama xkaxlan wa,
li tixk'e junaq pek re?

10 Malaj wi tixtz'aama junaq kar,
ma tixk'e tab'i' junaq k'anti' re?

11 Wi ut laa'ex, li ink'a' usex, ne-
kenaw xk'eeb'al chaab'il maatan
reheb' lee ralal eek'ajol, ma in-
k'a' toja' chik lee Yuwa' li wan sa'
choxa tixk'e k'a'aq re ru chaab'il
reheb' li neke'tz'aaman chiru?

12 Jo'kan ut, chixjunil li k'a'aq
re ru li b'arwan teeraj naq

te'xb'aanu li winq eere, jo'kan aj-
wi' "cheb'aanu laa'ex reheb' a'an,
xb'aan naq a'in li chaq'rab' ut eb'
li profheet.

13 Chex'okaq sa' li "okeb'aal laa-
tz', xb'aan naq^b nim ru li okeb'aal,
ut helho ru li b'e li naxik sa' li sa-
che'k, ut naab'aleb' wan li ne-
ke'ok chiru;

14 Xb'aan naq laatz' li "okeb'aal,
ut^b ka'ch'in ru li b'e, li naxik sa' li
yu'amej, ut "moko k'iheb' ta li ne-
ke'tawok re.

15 Cheril eerib' chiruheb' li "b'a-
laq'il profheet, li neke'chal eerik'in
sa' raq' li karneer, a'b'an sa' xch'oo-
leb', a'aneb' xobj' aj ti'onel.

16 Teenaweb' ru rik'in li ne-
ke'uuchin wi'. Ma neke'xxok tab'i'
li winq li uva chiru k'ix, malaj li
higo chiru li tun k'ix?

17 Chi jo'kan, chixjunil li chaab'il
che' chaab'il li naruuchini; a'b'an
jun che' moko chaab'il ta ink'a' us
li naruuchini.

18 Jun chaab'il che' ink'a' naru
naruuchini li ink'a' us, chi moko
junaq che' moko chaab'il ta taa-
ruuchini li chaab'il.

19 Chixjunil lix toonal li che'
li "moko naruuchini ta li chaa-
b'il, nayok'e' chaq, ut nakute' sa'
xam.

20 Jo'kan ut, rik'in li "neke'uu-
chin wi' teenaweb' ru.

5a Jwan 8:3–11.

6a K'UTUL RAQAL: Sant.

7a 3 Ne. 27:29.

K'UTUL RAQAL:

Tijok.

12a K'UTUL RAQAL:

Toq'ob'ank-u.

13a Luk. 13:24;

3 Ne. 27:33.

b Tz. ut S. 132:25.

14a 2 Ne. 9:41;

31:9, 17–18;

Tz. ut S. 22:1–4.

b 1 Ne. 8:20.

c 1 Ne. 14:12.

15a Jer. 23:21–32;

2 Ne. 28:9, 12, 15.

19a Mat. 3:10;

Alma 5:36–41;

Tz. ut S. 97:7.

20a Luk. 6:43–45;

Moro. 7:5.

21 Moko chixjunil ta li naxye we, Qaawa', Qaawa', taa'ok sa' li awa'b'eijhom re choxa; li nab'aa-nunk b'an re li rajom lin Yuwa' li wan sa' choxa.

22 Naab'al "te'xye we sa' li kutan a'an: Qaawa', Qaawa', ma ink'a' xoo'aatinak jo' profheet sa' laa k'ab'a', ut sa' laa k'ab'a' xqisihheb' chaq laj tza, ut sa' laa k'ab'a' xqab'aanu k'iila sachb'a-ch'oolle-jil k'anjel?

23 Toja' ut naq tinch'olob' laa'in chiruheb': Maajo'q'e "kinnaw eeru; b'elenqex chaq wik'in, ex li nekex-k'anjelan maa'usilal.

24 Jo'kan ut, ani na'ab'in re lin yehom a'in ut naxb'aanu, tinjuntaq'eeta rik'in jun winq chaab'il xna'leb', li kikab'lank re li rochoch sa' xb'een jun "saqoonaq—

25 Ut kikub'e li "hab', ut kichal b'uut'iha', ut ki'apun li iq', ut kixpik'a rib' chiru li ochoch a'an; ut b'ink'a' kit'ane' xb'aan naq k'ojob'anb'il sa' xb'een jun saqoonaq.

26 Ut chixjunil li na'ab'ink re lin yehom a'in ut moko naxb'aanu ta, taajuntaq'eetaaq rik'in jun winq maak'a' xna'leb', li kikab'lank re li rochoch sa' xb'een "samahib'—

27 Ut kikub'e li hab', ut kichal b'uut'iha', ut ki'apun li iq', ut kixpik'a rib' chiru li ochoch a'an, ut kit'ane', ut nim lix t'anik a'an.

CH'OL 15

Li Jesus naxye resil naq lix chaq'rab' laj Moises xtz'aqlok ru rik'in a'an—Eb' laj Nefita a'aneb' li karneer jun ch'ol chik li ki'aatinak wi' aran Jerusalem—Xb'aan li maa'usilal, eb' lix tenamit li Qaawa' aran Jerusalem ink'a' neke'xnaw chirix li karneer aj Israel li jek'inb'ileb'. Wan na 34 chihab' xyo'lajik li Kristo.

UT anajwan kik'ulman naq chirix naq kixchoy li Jesus li yehom a'in kixb'eresi li rilob'aal chixsutam wankeb' wi' li ch'utch'uukil tenamit, ut kixye reheb': K'ehomaq reetal, xerab'i li k'a'aq re ru kink'ut naq maji' nintaq'e' rik'in inYuwa'; jo'kan ut, ani najultiko' re lin yehom a'in ut "naxb'aanu, a'an b'tinwaklesi sa' roso'jik li kutan.

2 Ut kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixye li aatin a'in, kixk'e reetal naq wan junjunq sa' xyanqeb' li sachsookeb' xch'ool, ut ke'xpatz' rib' sa' xch'ool k'a'ru taaraj chirix lix "chaq'rab' laj Moises; xb'aan naq ink'a' neke'xtaw ru li yehom naq oso'jenaq li k'a'aq re ru re najter, ut naq chixjunil li k'a'aq re ru ak'ob'resinb'il.

3 Ut kixye reheb': Misach eech'ool naq xinye eere naq x'oso' li k'a'aq re ru re najter, ut naq chixjunil li k'a'aq re ru ak'ob'resinb'il.

4 K'ehomaq reetal, ninye eere

22a Alma 5:17.

23a Mos. 5:13; 26:24–27.

b Luk. 13:27.

24a K'UTUL RAQAL:

Saqoonaq.

25a Alma 26:6;

Hel. 5:12.

b Prov. 12:7.

26a 3 Ne. 11:40.

15 1a Stgo. 1:22.

b 1 Ne. 13:37;

Tz. ut S. 5:35.

2a K'UTUL RAQAL:

Chaq'rab' re laj

Moises.

naq tz'aqlojenaq ru li ^achaq'rab' li kik'eeman re laj Moises.

5 K'ehomaq reetal, ^alaa'in li kin-k'ehok re li chaq'rab', ut laa'in li kin'ok sa' sumwank rik'in intenamit Israel; jo'kan ut, wik'in laa'in tz'aqlojenaq ru li chaq'rab', xb'aan naq kinchal re ^bxtz'aqob'-resinkil ru li chaq'rab', jo'kan naq wan xraqik.

6 K'ehomaq reetal, ^amoko ninsacheb' ta li profeet, xb'aan naq jo' k'ihaleb' li moko ke'tz'aqlok ta ru wik'in, chi yaal ninye eere, te'tz'aqloq ru chixjunil.

7 Ut rik'in naq kinye eere naq x'oso' li ka'aq re ru re najter, moko ninsach ta li k'a'ru yeeb'il chirix li k'a'aq re ru toj taachalq.

8 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li ^asumwank li kink'uub' rik'in lin tenamit maji' natz'aqlok ru chixjunil; a'b'an li chaq'rab' li kik'ehe' re laj Moises wik'in laa'in wan xraqik.

9 K'ehomaq reetal, laa'in li ^achaq'rab', ut li ^bsaqen. Chex'iloq wan-kin wi' laa'in, ut chexkuyuuq toj sa' roso'jik, ut ^ctaawanq eeyu'am; xb'aan naq re li ani ^dnakuyuk toj sa' roso'jik tink'e li junelik yu'am.

10 K'ehomaq reetal, xink'e eere

li ^ataqlahom; jo'kan ut, chepaab' intaqlahom. A'in ut li chaq'rab' ut eb' li profeet, xb'aan naq chi yaal eb' a'an ^bke'xch'olob' inyaalal laa'in.

11 Anajwan ut kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixye li aatin a'in, kixye reheb' li kab'laju a'an li kixsik' chaq ru:

12 Laa'ex intzolom; ut laa'ex jun saqen chiru li tenamit a'in, a'aneb' jun rela' lix junkab'al laj ^aJose.

13 Ut k'ehomaq reetal, a'in lix ^ach'och'il eereechanihom, ut li Yuwa'b'ej kixk'e eere.

14 Ut maajun wa kixk'e li Yuwa'b'ej intaqlankil naq ^atinye reheb' lee ras eeriitz'in aran Jerusalem.

15 Chi moko junaq sut kixk'e li Yuwa'b'ej intaqlankil naq tinye reheb' chirix ^axkomoneb' chik xteepal lix junkab'al laj Israel, li kixk'ameb' chaq xb'e li Yuwa'b'ej chi elk sa' li ch'och'.

16 Ka'ajwi' a'in kinixtaqla li Yuwa'b'ej naq tinye reheb':

17 Naq wankeb' chik inkarneer moko xkomoneb' ta a' korral a'in; eb' a'an tento ajwi' teb'ink'am chaq, ut te'rab'i xyaab' inkux, ut jun korral naq taawanq, ut junaq ^aaj ilol karneer.

4a Mos. 13:27–31;
3 Ne. 9:17–20.

5a 1 Kor. 10:1–4;
3 Ne. 11:14.
K'UTUL RAQAL:
Jehova.

b Alma 34:13.

6a 3 Ne. 23:1–5.

8a 3 Ne. 5:24–26.

9a 2 Ne. 26:1.

b K'UTUL RAQAL:

Saqen, lix saqen li
Kristo.

c Jwan 11:25;

Tz. ut S. 84:44.

d K'UTUL RAQAL:

Kuyuk toj sa'
roso'jik.

10a 3 Ne. 12:20.

b Mos. 13:33.

12a K'UTUL RAQAL: Jose,
ralal laj Jakob.

13a 1 Ne. 18:22–23.

14a 3 Ne. 5:20.

15a 3 Ne. 16:1–4.

K'UTUL RAQAL:
Israel—Li lajeeb'
xteepal laj Israel li
sachenaqeb'.

17a K'UTUL RAQAL:

Chaab'il aj Ilol
Karneer.

18 Anajwan ut, xb'aan xjipilal xk'a'uxleb' ut xmaak'a'il lix paa-b'aaleb' "ink'a' ke'xtaw ru li waatin; jo'kan naq kintaqlaak naq maak'a' chik tinye reheb' xb'aan li Yuwa'b'ej chirix li na'leb' a'in.

19 A'b'anan chi yaal ninye eere, naq li Yuwa'b'ej kinixtaqla, ut ninye eere laa'ex, naq kijache' chaq eeru sa' xyanqeb' sa' xk'ab'a' lix maa'usilaleb'; jo'kan naq a'an xb'aan xmaa'usilaleb' naq moko neke'xnaw ta cherix.

20 Ut chi yaal, ninye wi'chik eere naq li jun ch'ol chik chi teep kixjach ru li Yuwa'b'ej rik'ineb'; ut a'an xb'aan xmaa'usilaleb' naq moko neke'xnaw ta chirixeb'.

21 Ut chi yaal ninye eere, naq laa'ex li kinye wi': "Wankeb' chik inkarneer moko xkomoneb' ta a' korral a'in; eb' a'an tento ajwi' teb'ink'am chaq, ut te'rab'i xyaab' inkux, ut jun korral naq taawanq, ut junaq aj ilol karneer.

22 Ut ink'a' ke'xtaw ru li kinye, xb'aan naq ke'xk'oxla naq a'aneb' laj "Gentil; xb'aan naq moko ke'xtaw ta ru naq eb' laj Gentil b'te'jale'q xch'ool xb'aan li aatin te'xjultika a'an.

23 Ut ink'a' ke'xtaw ru inyehom naq kinye naq te'rab'i xyaab' inkux; ut ink'a' ke'xtaw ru inyehom naq eb' laj "Gentil maajun wa te'rab'i xyaab' inkux—naq ink'a'

tink'utb'esi wib' chiruheb', ka'ajwi' rik'in li b'Santil Musiq'ej.

24 A'b'an k'ehomaq reetal, laa'ex kerab'i "xyaab' inkux, jo'ajwi' kineeril; ut laa'ex inkarneer, ut k'eeb'ilex sa' ajl sa' xyanqeb' li b'k'eeb'ileb' we xb'aan li Yuwa'b'ej.

CH'OL 16

Li Jesus taarula'ani jalaneb' chik xkomoneb' li karneer sache'naq re laj Israel—Sa' roso'jik li kutan taaxik li evangelio rik'ineb' laj Gentil ut moqon rik'in lix junkab'al laj Israel—Eb' lix tenamit li Qaawa' te'ril rik'in ruheb' naq tixk'am chaq wi'chik Sion. Wan na 34 chihab' xyo'lajik li Kristo.

Ut chi yaal, chi yaal, ninye eere naq wankeb' chik "jalan inkarneer, li moko reheb' ta li ch'och' a'in, chi moko re li ch'och' Jerusalem, chi moko jar raqal chik chi ch'och' sa' xsutam li wanjenaqin wi' chi k'anjelak.

2 Xb'aan naq eb' li nin'aatinak wi' a'aneb' li toj maji' neke'ab'ink re lix yaab' inkux; chi moko kink'utb'esi wib' jun sutaq chiruheb'.

3 A'b'an xink'ul jun xtaqlahom li Yuwa'b'ej naq tinxik "rik'ineb',

18a Tz. ut S. 10:59.

21a Jwan 10:14–16.

22a K'UTUL RAQAL:

Gentil, eb' laj.

b Hech. 10:34–48.

23a Mat. 15:24.

b 1 Ne. 10:11.

K'UTUL RAQAL:

Santil Musiq'ej.

24a Alma 5:38;

3 Ne. 16:1–5.

b Jwan 6:37;

Tz. ut S. 27:14.

16 1a 3 Ne. 15:15.

K'UTUL RAQAL:

Israel—Li lajeeb'

xteepal laj Israel li sache'naqeb'.

3a 3 Ne. 17:4.

ut naq te'rab'i xyaab' inkux, ut te'k'ehe'q sa' ajl sa' xyanqeb' inkarneer, re naq jun korral naq taawanq ut junaq aj ilol karneer; jo'kan naq ninxik chixk'utb'al wib' chiruheb'.

4 Ut nekexintaqla naq teetz'iib'a li "yehom a'in chirix naq ak xikenaqin, re naq wi taa'uxq naq eb' lin tenamit li wankeb' Jerusalem, eb' li ke'ilok we ut ke'wan wik'in sa' ink'anjel, ink'a' te'patz'oq re li Yuwa'b'ej sa' lin k'ab'a' re te'ruuq chixk'ulb'al xnowomeb' cherix rik'in li Santil Musiq'ej, ut jo'kan ajwi' chirix li jun ch'ool chik li teep li moko nawb'ileb' ta xb'aaneb', naq li yehom a'in teetz'iib'a, taak'uulamanq ut taak'utb'esimanq chiruheb' laj^bGentil, re naq rik'in lix tz'aqlojikeb' ru laj Gentil, li rela' li riyajileb' a'an, li jek'inb'ilaqeb' chaq chiru lix b'een li ch'och' xb'aan xmaak'a'il lix paab'aaleb', te'ruuq chi oksiiik, malaj ut taa'ruuq te'k'ame'q 'chixnawb'al chixwix laa'in, laj Tojol rixeb'.

5 Toja' ut naq "teb'inch'utub' chaq sa' xkaajachalil li ruchich'och'; toja' ut naq tintz'aqob'resi ru li^bsumwank li kixk'uub' li Yuwa'b'ej choq' re chixjunileb' li wankeb' sa' lix 'junkab'al laj Israel.

6 Ut osob'tesinb'ileb' laj "Gentil, xb'aan xpaab'aaleb' chixwix,

rik'in ut sa' xk'ab'a' li^bSantil Musiq'ej, li naxch'olob' xyaalal chiruheb' chixwix laa'in ut chirix li Yuwa'b'ej.

7 K'ehomaq reetal, xb'aan lix paab'aaleb' chixwix, chan li Yuwa'b'ej, ut xb'aan xmaak'a'il eepaab'aal laa'ex, ex xjunkab'al laj Israel, sa' "roso'jik li kutan taachalq li yaal rik'ineb' laj Gentil, re naq lix tz'aqalil li k'a'aq re ru a'in taak'ehe'q chi nawmank chiruheb'.

8 A'b'anan rahilal, chan li Yuwa'b'ej, sa' xb'eeneb' laj Gentil li ink'a' neke'paab'an—xb'aan naq us ta ak ke'chal chiru lix b'een li ch'och' a'in, ut "ke'xjek'ih'eb' lin tenamit li wankeb' sa' lix junkab'al laj Israel; ut eb' lin tenamit li wankeb' sa' lix junkab'al laj Israel^bke'isiik chaq sa' xyanqeb', ut ke'yeq'iik rub'el oqej xb'aaneb';

9 Ut xb'aan li ruxtaan li Yuwa'b'ej choq' reheb' laj Gentil, ut jo'kan ajwi' lix raqb'a-aatin li Yuwa'b'ej sa' xb'een lin tenamit li wankeb' sa' lix junkab'al laj Israel, chi yaal, chi yaal, ninye eere, naq chirix chixjunil a'in, ut akaq xink'e chi sak'e'k lin tenamit li wankeb' sa' lix junkab'al laj Israel, ut chi tawasiik, ut chi "kamsiik, ut chi isiik chaq sa' xyanqeb', ut chi xix' ile'k xb'aaneb', ut chi wank

4a K'UTUL RAQAL:
Loq'laj hu (eb' li).

b 1 Ne. 10:14;

3 Ne. 21:6.

c Esek. 20:42-44;

3 Ne. 20:13.

5a K'UTUL RAQAL:

Israel—Lix
ch'utub'ankil Israel.

b 3 Ne. 5:24-26.

c 1 Ne. 22:9;

3 Ne. 21:26-29.

6a 1 Ne. 13:30-42;

2 Ne. 30:3.

b 2 Ne. 32:5;

3 Ne. 11:32, 35-36.

K'UTUL RAQAL:
Santil Musiq'ej.

7a K'UTUL RAQAL:

Xk'ojob'ankil
wi'chik li evangelio.

8a 1 Ne. 13:14;

Morm. 5:9, 15.

b 3 Ne. 20:27-29.

9a Amos 9:1-4.

choq' hasb' ut jo'maajo'il aatin sa' xyanqeb'—

10 Ut jo'ka'in kixtaqla li Yuwa'b'ej naq tinye eere: Sa' li kutan naq eb' laj Gentil te'maakob'q chiru lin evangelio, ut te'xtz'eqtaana lix tz'aqalil lin evangelio, ut "te'-taqsiiq sa' xq'etq'etileb' xch'ool sa' xb'een chixjunileb' li tenamit, ut sa' xb'eeneb' chixjunil li wankeb' anchal sa' ruchich'och', ut te'nujaq rik'in li k'iila paay chi tik'ti'ik, ut b'alaq', ut jo'maajo'il b'aanuhom, ut li k'iila paay chi ka'pak'alil, ut kamsink, ut ^btijok chi tojb'il, ut yumb'eetak ko'b'eetak, ut chi muqmuukil tz'eqb'eetalil; ut wi te'xb'aanu chixjunil li k'a'aq re ru a'in, ut te'xtz'eqtaana lix tz'aqalil lin evangelio, k'ehomaq reetal, chan li Yuwa'b'ej, laa'in tink'am chaq lix tz'aqalil lin evangelio sa' xyanqeb'.

11 Toja' ut naq "taajultiko'q we lin sumwank li kink'uub' choq' re lin tenamit, ex xjunkab'al laj Israel, ut tink'am lin evangelio rik'ineb' a'an.

12 Toja' ut naq tink'ut cheru, ex xjunkab'al laj Israel, naq eb' laj Gentil moko te'wanq ta xwan-kil sa' eeb'een; taajultiko'q b'an we lin sumwank choq' eere, ex xjunkab'al laj Israel, ut texk'a-me'q "chixnawb'al lix tz'aqalil lin evangelio.

13 A'b'anan wi eb' laj Gentil te'x-jal xk'a'uxl ut te'sutq'iiq wik'in, chan li Yuwa'b'ej, k'ehomaq reetal, "te'k'eh'e'q sa' ajl sa' xyanq lin tenamit, ex xjunkab'al laj Israel.

14 Ut ink'a' tinkanab' lin tenamit, li wankeb' sa' lix junkab'al laj Israel, chi nume'k sa' xyanqeb' ut chixyeq'inkileb', chan li Yuwa'b'ej.

15 Wi b'an ink'a' te'sutq'iiq wik'in, ut ink'a' te'ab'inq chiru xyaab' inkux, laa'in tinkanab'eb', relik chi yaal, tinkanab'eb' lin tenamit, ex xjunkab'al laj Israel, naq te'nume'q sa' xyanqeb', ut "te'xyeq'iheb', ut eb' a'an te'wanq chanchan li atz'am li xsach xsahil, li maak'a' chik na'ok wi, ka'aj chik re tz'eqe'k, ut yeqe'k rub'el roqeb' intenamit, ex xjunkab'al laj Israel.

16 Chi yaal, chi yaal, ninye eere, jo'ka'in kinixtaqla li Yuwa'b'ej—naq tink'e re li tenamit a'in li ch'och' a'in choq' reechanihomeb'.

17 Toja' ut naq taatz'aqloq ru li "raatin li profeet aj Isaias, li naxye:

18 "Eb' laa ^bk'aak'alanel tenamit te'xtaqsi lix yaab' kuxej; chi junajinb'il xyaab'eb' xkux te'b'ichanq, xb'aan naq te'ril rik'in ruheb' naq li Qaawa' tixk'am chaq wi'chik Sion.

10 a Morm. 8:35–41.

b 2 Ne. 26:29.

11 a 3 Ne. 21:1–11;
Morm. 5:20.

12 a Hel. 15:12–13.

13 a Gal. 3:7, 29;

1 Ne. 15:13–17;

2 Ne. 10:18;

3 Ne. 30:2;

Abr. 2:9–11.

15 a Mik. 5:8–15;

3 Ne. 20:16–19;

21:12–21;

Tz. ut S. 87:5.

17 a 3 Ne. 20:11–12.

18 a Isa. 52:8–10.

b Esek. 33:1–7.

K'UTUL RAQAL:

K'aak'alenk, aj

k'aak'alanel tenamit.

19 Chinumtaq xsahil eech'ool, chexb'ichanq sa' komonil ex sachenanqil na'ajej re Jerusalem; xb'aan naq li Qaawa' kixk'ojob' xch'ool lix tenamit, a'an kixtoj rix Jerusalem.

20 Li Qaawa' xt'usub' lix san-til tel sa' rilob'aaleb' chixjunil li tenamit; ut chixjunileb' lix maril li ruchich'och' te'ril lix kolb'a-ib' li Dios.

CH'OL 17

Li Jesus naxb'eresi lix tenamit chix-tz'ilb'al rix sa' xch'ooleb' li raatin ut chi tijok re xtawb'al ru—Naxk'irte-siheb' lix yajeb'—Natijok chirixeb' li tenamit, rik'in aatin li ink'a' naru xtz'iib'ankil—Eb' li anjel neke'k'an-jelak chiru lix kok'aleb', ut li xam naxsutiheb' rix. Wan na 34 chihab' xyo'lajik li Kristo.

K'EHOMAQ reetal, anajwan kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixye li aatin a'in ki'ilok wi'chik chixsutam wan wi' li ch'utch'uukil tenamit, ut kixye reheb': K'ehomaq reetal, ak xwulak "inhoonal.

2 Nink'e reetal naq q'un eemetz'ew, naq ink'a' nekexru "chix-tawb'al ru chixjunil li waatin li taqlanb'ilin xb'aan li Yuwa'b'ej chixyeeb'al eere sa' li kutan a'in.

3 Jo'kan ut, ayuqex sa' lee

rochoch, ut "tz'ilomaq rix sa' ee-ch'ool li k'a'aq re ru kinye, ut tz'aamanqex chiru li Yuwa'b'ej, sa' lin k'ab'a', re texruuq chixtawb'al ru, ut ^bkawresihomaq eek'a'uxl choq' re li kutan 'wulaj, ut ninchal wi'chik eerik'in.

4 A'ut anajwan "ninxik rik'in li Yuwa'b'ej, ut jo'kan ajwi' ^bchix-k'utb'al wib' chiruheb' lix 'teepal laj Israel li sachenageb', xb'aan naq moko sachenageb' ta chiru li Yuwa'b'ej, xb'aan naq a'an naxnaw b'ar kixk'ameb'.

5 Ut kik'ulman naq chirix naq ki'aatinak chi jo'kan li Jesus, kixb'eresi wi'chik li rilob'aal chixsutam wan wi' li ch'utch'uukil tenamit, ut kixk'e reetal naq yoo-keb' xya'al ru, ut ke'xka'ya chanchan naq te'xtz'aama raj chiru naq taakanaaq chik junpaataq rik'ineb'.

6 Ut a'an kixye reheb': K'ehomaq reetal, nujenaq xsa' inch'ool rik'in "xtoq'ob'ankil eeru.

7 Ma wan ani yaj sa' eeyanq? K'amomaqeb' chaq. Ma wan ani yeeq roq, malaj mutz', malaj toch'ol roq, malaj po'b'il xxaqalil, malaj saqlep rix, malaj chaqi xtib'el, malaj tz'ap xik, malaj ani tawasinb'il chi yalaq chan ru? K'amomaqeb' chaq, ut teb'ink'irtesi, xb'aan naq nintoq'ob'a eeru; nujenaq chi ux-taan xsa' inch'ool.

8 Xb'aan naq nink'e reetal naq

17 1a AAN: naq taasutq'iiq rik'in li Yuwa'b'ej.
Chi'ilmanq li raqal 4.
2a Jwan 16:12;
Tz. ut S. 78:17–18.

3a K'UTUL RAQAL:
K'oxlank sa' ch'oolej.
b Tz. ut S. 132:3.
c 3 Ne. 19:2.
4a 3 Ne. 18:39.
b 3 Ne. 16:1–3.

c K'UTUL RAQAL:
Israel—Li lajeeb'
xteepal laj Israel li sachenageb'.
6a K'UTUL RAQAL:
Toq'ob'ank-u.

nekeraj naq tink'ut cheru li k'aru kinb'aanu reheb' lee ras eerii-tz'in aran Jerusalem, xb'aan naq nawil naq "tz'aqal^b eepaab'aal re texink'irtesi.

9 Ut kik'ulman naq chirix naq ki'aatinak chi jo'kan, chixjunil li ch'utch'uukil tenamit sa' juna-jil xkoheb' rochb'eeneb' lix yaj ut lix tawasinb'ileb', ut lix yeeq roq, ut lix mutz'eb', ut lix memeb', ut rochb'een chixjunileb' lix tawasinb'ileb' chi yalaq chan ru; ut a'an "kixk'irtesi chixjunjunqaleb' naq ke'k'ame' rik'in.

10 Ut chixjunileb', li ani k'irtesinb'ileb' ut li ani kaweb' rib', ke'x-kub'si rib' chiroq, ut ke'xloq'oni, ut jo' k'ihaleb' li ke'ru chi chalk xb'aan xnaab'alileb' "ke'xtz'ub' li roq, jo'kan naq ke'ratisi li roq rik'in xya'aleb' ru.

11 Ut kik'ulman naq kixtaqla naq te'k'ameq chaq lix "kok'aleb'.

12 Jo'kan naq ke'xk'ameb' chaq lix kok'aleb', ut ke'xk'ojob'eb' sa' li ch'och' chixsutam, ut li Jesus kixaqli sa' xyi; ut eb' li ch'utch'uukil tenamit ke'xkanab' xna'aj toj reetal naq ke'k'ame' chaq chixjunil rik'in.

13 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'k'ame' chaq chixjunil, ut li Jesus xaqxo sa' xyi, a'an kixtaqla li ch'utch'uukil tenamit naq "te'wi-q'laaq chi ch'och'.

14 Ut kik'ulman naq chirix naq

ke'wiq'la chi ch'och', li Jesus ki'aa-kanak sa' xch'ool, ut kixye: At in-Yuwa, "tawasinb'il ink'a'uxl xb'aan xmaa'usilaleb' li ani wankeb' sa' lix junkab'al laj Israel.

15 Ut chirix naq kixye li aatin a'in, kiwiq'la ajwi' a'an chi ch'och'; ut k'ehomaq reetal, kitijok chiru li Yuwa'b'ej, ut li k'aru kitijok wi' ink'a' naru natz'iib'aman, ut eb' li ch'utch'uukil tenamit li ke'ab'ink re, ke'xch'olob' xyaalal.

16 Ut jo'ka'in neke'xch'olob' xyaalal: "Maajun wa rilom chaq xnaq' uhej, chi moko rab'ihom chaq xikej, xkomon xnimal ru ut xsachb'a-ch'ooolejil li na'leb' kiquil ut kiqab'i li Jesus chixyeeb'al re li Yuwa'b'ej;

17 Ut maajun "ru'uj aq'ej naru chixyeeb'al, chi moko naru natz'iib'aak xb'aan junaq chi winq, chi moko naru lix ch'ooleb' li winq chixk'oxlankil xkomon xnimal ru ut xsachb'a-ch'ooolejil li na'leb' kiquil jo' ajwi' kiqab'i li Jesus chixyeeb'al; ut maajun naru chixk'oxlankil li sahilal li kinujak wi' li qaam sa' li hoonal naq kiqab'i a'an chi tijok choq' qe chiru li Yuwa'b'ej.

18 Ut kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixk'e xraqik tijok chiru li Yuwa'b'ej, kiwakli; a'b'anan k'a'jo' xnimal "xsahileb' xch'ool li ch'utch'uukil tenamit jo'kan naq ke'lukta xb'aan.

8a 2 Ne. 27:23;

Eter 12:12.

b Luk. 18:42.

9a Mos. 3:5;

3 Ne. 26:15.

10a Luk. 7:38.

11a Mat. 19:13–14;

3 Ne. 26:14, 16.

13a Luk. 22:41;

Hech. 20:36.

14a Moï. 7:41.

16a Isa. 64:4;

1 Kor. 2:9;

Tz. ut S. 76:10,

114–119.

17a 2 Kor. 12:4.

18a K'UTUL RAQAL: Sahil ch'ooolejil.

19 Ut kik'ulman naq li Jesus kiraatinaheb', ut kixye reheb' naq te'wakliiq.

20 Ut ke'wakli chaq chi ch'och', ut a'an kixye reheb': Osob'tesinb'ilex xb'aan eepaab'aal. Anajwan ut k'ehomaq reetal, nujenaq xsa-hil inch'ool.

21 Ut chirix naq kixye li aatin a'in, "kiyaab'ak, ut eb' li ch'utch'uukil tenamit ke'xch'olob' xyaalal, ut kixk'uleb' lix kok'al chixjunjunqaleb', ut^bkirosob'tesihheb', ut kitijok chiru li Yuwa'b'ej choq' reheb'.

22 Ut chirix naq kixb'aanu a'in kiyaab'ak wi'chik;

23 Ut kiraatina li ch'utch'uukil tenamit, ut kixye reheb': K'ehomaq reetal lee kok'al.

24 Ut naq ke'ilok re xk'eeb'al reetal ke'xb'eresi li rilob'aal sa' xjajal li choxa, ut ke'ril chi tehliik li choxa, ut ke'rileb' li anjel chi kub'eeq chaq sa' choxa chanchan sa' xyi xam; ut ke'kub'e chaq ut "ke'xsutiheb' rix li kok'al a'an, ut sutsuukeb' rix rik'in xam; ut eb' li anjel ke'k'anjelak chiruheb'.

25 Ut eb' li ch'utch'uukil tenamit ke'ilok ut ke'ab'in ut ke'xch'olob' xyaalal, ut neke'xnaw naq yaal li ke'xch'olob', xb'aan naq chixjunileb' ke'ilok ut ke'ab'in, li junjunq chi winq xjunes rib'; ut wankeb' na wiib' mil rik'in oob' cient rajlankileb'; ut wankeb' winq, ixq, ut kok'al.

CH'OL 18

Li Jesus naxtikib' li loq'laj wa'ak sa' xyanqeb' laj Nefita—Neke'taqlaak chi tijok junelik sa' lix k'ab'a'—Eb' li neke'wa'ok re xtib'el ut neke'uk'ak re xkik'el chi moko k'ulub'ejeb' ta, k'eeb'ileb' sa' tojb'a-maak—Nak'eeman wankilal reheb' li tzolom re te'xk'e li Santil Musiq'ej. Wan na 34 chihab' xyo'lajik li Kristo.

UT kik'ulman naq li Jesus kixtaqlaheb' lix tzolom naq te'xk'am chaq li "kaxlan wa ut li viin rik'in.

2 Ut naq xikenageb' chixk'amb'al chaq li kaxlan wa ut viin, kixtaqla li ch'utch'uukil tenamit naq te'xchunub' rib' chi ch'och'.

3 Ut naq ke'k'ulun li tzolom rik'in li "kaxlan wa ut li viin, kixchap xkomon li kaxlan wa ut kixjachi ut kirosob'tesi; ut kixk'e reheb' li tzolom ut kixtaqla naq te'wa'aq.

4 Ut chirix naq ke'wa'ak ut ke'nujuk, kixtaqla naq te'xk'e reheb' li ch'utch'uukil tenamit.

5 Ut chirix naq li ch'utch'uukil tenamit ke'wa'ak ut ke'nujuk, kixye reheb' li tzolom: K'ehomaq reetal, taawanq jun li taak'ojob'aaq sa' eeyanq, ut re a'an tink'e wankilal re "tixjachi li kaxlan wa ut taarob'sob'tesi ut tixk'e reheb' li wankeb' sa' lin iglees, reheb' chixjunil li te'paab'anq ut te'kub'eeq xha' sa' lin k'ab'a'.

6 Ut a'in junelik teek'e eech'ool

21 a Jwan 11:35.
b Mar. 10:14–16.
24 a Hel. 5:23–24, 43–45.

18 1 a Mat. 26:26–28.
3 a K'UTUL RAQAL:
Loq'laj wa'ak.

5 a Moro. 4.

chixb'aanunkil, jo' chanru ajwi' kinb'aanu laa'in, jo' chanru ajwi' naq kinjachi li kaxlan wa ut kiwosob'tesi ut kink'e eere.

7 Ut a'in teeb'aanu re "xjultikankil intib'el, li kink'ut cheru. Ut taawanq a'an re xch'olob'ankil xyaalal chiru li Yuwa'b'ej naq junelik ninjultiko' eere. Ut wi junelik ninjultiko' eere, taawanq in-Musiq' eerik'in.

8 Ut kik'ulman naq chirix naq kixye li aatin a'in, kixtaqlaheb'lix tzolom naq te'xchap xkomon li viin sa' li sek' ut te'uk'aq chire, ut naq te'xk'e ajwi' re li ch'utch'uukil tenamit re taaruq te'uk'aq chire.

9 Ut kik'ulman naq ke'xb'aanu chi jo'kan, ut ke'uk'ak chire ut ke'nujak, ut ke'xk'e ajwi' re li ch'utch'uukil tenamit, ut eb' a'an ke'uk'ak, ut ke'nujak.

10 Ut chirix naq ke'xb'aanu a'in li tzolom, li Jesus kixye reheb': Osob'tesinb'ilex xb'aan a'in li keb'aanu, xb'aan naq a'an xtz'a-qob'resinkil ru intaqlahom, ut a'in naxk'ut xyaalal chiru li Yuwa'b'ej naq wan eech'ool chixb'aanunkil li k'a'ru kexintaqla wi'.

11 Ut a'in junelik teeb'aanu reheb' li neke'xjal xk'a'uxl ut neke'kub'e xha' sa' lin k'ab'a'; ut teeb'aanu re xjultikankil lin kikk'el, li kihoye' choq' eere, re naq teek'ut xyaalal chiru li Yuwa'b'ej

naq junelik ninjultiko' eere. Ut wi junelik ninjultiko' eere, taawanq inmusiq' eerik'in.

12 Ut nink'e jun taqlahom eere naq teeb'aanu li k'a'aq re ru a'in. Ut wi junelik teeb'aanu li k'a'aq re ru a'in osob'tesinb'ilex, xb'aan naq kab'lanb'ilex sa' xb'een "insaqqonaq.

13 A'b'an ani sa' eeyanq taa-b'aanunq re li tiqb'il ru malaj li k'osb'il ru chiru a'in, moko kab'lanb'ileb' ta sa' xb'een insaqqonaq; kab'lanb'ileb' b'an sa' xb'een jun k'ojleb'aal re samahib'; ut naq nakub'e li hab', ut nachal li b'uut'iha', ut na'apun li iq', ut nax-pik'a rib' chiruheb', "te't'ane'q, ut li b'rokeb'aal xb'alb'a teeto wan chixk'ulb'aleb'.

14 Jo'kan ut osob'tesinb'ilex wi nekepaab' intaqlahom, li kinxtaqla li Yuwa'b'ej naq tink'e eere.

15 Chi yaal, chi yaal, ninye eere, junelik tento texyo'leq ut "textijojq, re naq ink'a' tex'aaleeq xb'aan laj tza, ut texk'ame'q chi preexil xb'aan a'an.

16 Ut jo' chanru kintijok laa'in sa' eeyanq, jo'kan ajwi' textijojq laa'ex sa' lin iglees, sa' xyanq lin tenamit li neke'xjal xk'a'uxl ut neke'kub'e xha' sa' lin k'ab'a'. K'ehomaq reetal, laa'in li "saqen; laa'in b'xinb'aanu cheru li tento taa'uxq.

7a Moro. 4:3.

12a K'UTUL RAQAL:
Saqqonaq.

13a K'UTUL RAQAL:
Q'etok paab'ank.
b 3 Ne. 11:39.

15a Alma 34:17–27.

K'UTUL RAQAL:
Tijok.

16a K'UTUL RAQAL:
Saqen, lix saqen li
Kristo.

b K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—Li
Jesukristo kixk'ut li
tento taa'uxq.

17 Ut kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixye li aatin a'in reheb' lix tzolom, kixsutq'isi li rilob'aal rik'in li ch'utch'uukil tenamit ut kixye reheb':

18 K'ehomaq reetal, chi yaal, chi yaal, ninye eere, tento texyo'leq ut textijoj junelik, maare anchal tex'ok sa' li aaleek; xb'aan naq laj "Satanas taaraj eerechaninkil, re texxt'il jo' li trigo.

19 Jo'kan naq junelik tento textijoj chiru li Yuwa'b'ej sa' lin k'ab'a';

20 Ut "yalaq k'a'ru teetz'aama chiru li Yuwa'b'ej sa' lin k'ab'a', li us, rik'in xpaab'ankil naq tek'uluq, k'ehomaq reetal, taak'ee-manq eere.

21 "Tijonqex sa' lee junkab'al chiru li Yuwa'b'ej, junelik sa' lin k'ab'a', re naq eb' lee rixaqil ut lee kok'al te'ruuq chi osob'tesiik.

22 Ut k'ehomaq reetal, teech'utub' eerib' chi kok' aj xsa'; ut maa-jun winq teeram chi chalk eerik'in naq nekech'utub' eerib'; kanab'omaq b'an naq che'chalq eerik'in ut meerameb' ru;

23 "Textijoj b'an chirixeb', ut ink'a' teerisiheb' chaq; ut wi taa'uxq naq te'chalq eerik'in chi kok' aj xsa', textijoj chirixeb' chiru li Yuwa'b'ej, sa' lin k'ab'a'.

24 Jo'kan ut, taqsihomaq lee

"saqen re taaruuq taalemtz'unq chiru li ruchich'och'. K'ehomaq reetal, laa'in li b'saqen li teetaqsi—li k'a'ru kineeril chixb'aanunkil. K'ehomaq reetal, nekeril naq kintijok chiru li Yuwa'b'ej, ut chejunilex kex'ilok re.

25 Ut nekeril naq kintaqla naq "maajun eere taa'elq; kintaqla b'an naq texchalq wik'in, re texruuq chi b'ch'e'ok ut chi ilok; jo'kan ajwi' teeb'aanu re li ruchich'och'; ut ani naq'etok re li taqlahom a'in naxkanab' rib' chi b'eresiik sa' li aaleek.

26 Anajwan ut kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixye li aatin a'in, kixb'eresi wi'chik li rilob'aal wankeb' wi' li tzolom li kixsik' chaq ru, ut kixye reheb':

27 K'ehomaq reetal, chi yaal, chi yaal, ninye eere, nink'e jun chik taqlahom eere, toja' ut naq tento tinxik rik'in lin "Yuwa', re tinruuq chixtz'aqob'resinkil ru b'jalaneb' chik taqlahom li kixk'e chaq we.

28 Anajwan ut k'ehomaq reetal, a'in li taqlahom li nink'e eere, naq ink'a' teekanab' anihaq chi "tz'aqonk chi na'no sa' lin tib'el ut lin kik'el chi b'moko k'ulub'ej ta, naq nekek'anjela;

29 Xb'aan naq ani nawa'ok ut na'uk'ak re lin tib'el ut lin "kik'el chi b'moko k'ulub'ej ta naxwa'

18 a Luk. 22:31;

2 Ne. 2:17–18;

Tz. ut S. 10:22–27.

20 a Mat. 21:22; Hel. 10:5;

Moro. 7:26;

Tz. ut S. 88:63–65.

21 a Alma 34:21.

23 a 3 Ne. 18:30.

24 a Mat. 5:16.

b Mos. 16:9.

25 a Alma 5:33.

b 3 Ne. 11:14–17.

27 a K'UTUL RAQAL: Dios,

Roxichal li Dios—Li

Dios Yuwa'b'ej.

b 3 Ne. 16:1–3.

28 a 1 Kor. 11:27–30.

b Morm. 9:29.

29 a K'UTUL RAQAL: Kik';

Loq'laj wa'ak.

b Tz. ut S. 46:4.

ut naruk' tojb'a-maak choq' re li raam; jo'kan naq wi nekenaw naq junaq winq moko k'ulub'ej ta re xwa'b'al ut ruk'b'al lin tib'el ut lin kik'el, ink'a' teekanab' chixk'ulb'al.

30 A'b'anan ink'a' "teerisi chaq sa' eeyanq; texk'anjelaq b'an chiru, ut textijoq chirix chiru li Yuwa'b'ej sa' lin k'ab'a'; ut wi taa'uxq naq tixjal xk'a'uxl ut taakub'eeq xha' sa' lin k'ab'a', rik'in a'an teek'ul, ut teejek'i re a'an xkomon lin tib'el ut lin kik'el.

31 Wi b'an ink'a' naxjal xk'a'uxl moko taak'ehe'q ta sa' ajl sa' xyanq lin tenamit, re naq ink'a' taaruq chixsachb'al lin tenamit, xb'aan naq k'ehomaq reetal, laa'in nekeb'innaw ru "inkarneer, ut k'eeb'ileb' sa' ajl.

32 A'b'anan moko teerisi ta chaq sa'eb' lee ch'utleb'aal, malaj sa'eb' lee na'aj re loq'onink, xb'aan naq toj texk'anjelaq chiru xkomoneb' a'an; xb'aan naq moko nekenaw ta ma ink'a' te'sutq'iiq ut te'xjal xk'a'uxl, ut te'chalq wik'in chi anchal rajomeb' xch'ool, ut laa'in "teb'ink'irtesi; ut laa'aqex k'anjeleb'aal re xk'amb'al li kolb'a-ib' rik'ineb'.

33 Jo'kan ut, paab'omaq li yehom a'in li kexintaqla wi' re naq ink'a' tex'ok rub'el "tojb'a-maak;

xb'aan naq rahilal sa' xb'een li ani k'eeb'il sa' tojb'a-maak xb'aan li Yuwa'b'ej.

34 Ut nink'e eere li taqlahom a'in xb'aan li wech'ink-ib' li wanjenaq sa' eeyanq. Ut osob'tesinb'ilex wi "maak'a'eb' li wech'ink-ib' sa' eeyanq.

35 Ut anajwan ninxik rik'in li Yuwa'b'ej, xb'aan naq aajel ru naq tinxik rik'in li Yuwa'b'ej "choq' eere laa'ex.

36 Ut kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixk'e xraqik li yehom a'in, kixch'e'eb' rik'in "ruq' li ^btzolom li kixsik'eb' chaq ru, chixjunjunqaleb', toj reetal naq ak xch'e'eb' chixjunil, ut kiraatinaheb' naq yoo chixch'e'b'aleb'.

37 Ut li ch'utch'uukil tenamit moko ke'rab'i ta li aatin li kixye, jo'kan naq ink'a' ke'xch'olob' xyaalal; a'b'anan eb' li tzolom ke'xch'olob' xyaalal naq kixk'e "wankilal reheb' re xk'eeb'al li ^bSantil Musiq'ej. Ut laa'in tink'ut cheru moqon naq yaal a'in li ke'xch'olob'.

38 Ut kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixch'e'eb' chixjunil, kichal jun "choql ut kixmoyeb' ru li ch'utch'uukil tenamit jo'kan naq ink'a' ke'ru chirilb'al li Jesus.

39 Ut naq moyb'ileb' ru ki'el chaq rik'ineb', ut kitaq' sa' choxa. Ut

30 a Tz. ut S. 46:3.

31 a Jwan 10:14;

Alma 5:38;

3 Ne. 15:24.

32 a 3 Ne. 9:13–14;

Tz. ut S. 112:13.

33 a K'UTUL RAQAL:

Rub'el tojb'a-maak.

34 a 3 Ne. 11:28–30.

35 a 1 Jn. 2:1;

2 Ne. 2:9;

Moro. 7:27–28;

Tz. ut S. 29:5.

36 a K'UTUL RAQAL: Uq'ej,
xk'eeb'al.

b 1 Ne. 12:7;

3 Ne. 19:4.

37 a K'UTUL RAQAL:

Wankilal.

b K'UTUL RAQAL:

Maatan re li Santil

Musiq'ej.

38 a Exo. 19:9, 16.

eb' li tzolom ke'ril ut ke'xch'olob' xyaalal naq a'an kitaqe' wi'chik sa' choxa.

CH'OL 19

Eb' li kab'laju tzolom neke'k'anjelak chiru li tenamit ut neke'tijok re xk'ul-b'al li Santil Musiq'ej—Eb' li tzolom neke'kub'e xha' ut neke'xk'ul li Santil Musiq'ej ut xk'anjeleb' li anjel—Li Jesus natijok rik'in aatin li ink'a' naru xtz'iib'ankil—Naxye xyaalal li paa-b'aal numtajenaq nim reheb' laj Nefita a'in. Wan na 34 chihab' xyo'lajik li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq chirix naq li Jesus kitaqe' sa' choxa, ke'xjek'i rib' li ch'utch'uukil tenamit, ut li junjunq chi winq kixk'am rixaqil ut xkok'al chirix ut kisutq'i sa' tz'aqal rochoch.

2 Ut kijek'iman resil sa' junpaat sa' xyanqeb' li tenamit, naq maji' naq'ojyino', naq eb' li ch'utch'uukil tenamit ke'ril chaq li Jesus, ut naq a'an kik'anjelak chaq chiruheb', ut naq tixk'ut ajwi' rib' wulajaq chik chiru li ch'utch'uukil tenamit.

3 Relik chi yaal, ut chiru ajwi' chixjunil li q'ojyin kijek'iman resil chirix li Jesus, ut jo' chanru ke'xtaqla resil reheb' li tenamit, jo'kan naq ke'wan naab'al, relik chi yaal, numtajenaq xk'ihal rajlankileb', ke'k'anjelak chi numtajenaq chiru chixjunil li q'ojyin a'an, re naq wulajaq chik taaruq te'wanq sa' li na'ajej b'ar wi' li Jesus

tixk'utb'esi rib' chiru li ch'utch'uukil tenamit.

4 Ut kik'ulman naq wulajaq chik, naq ak ch'utub'anb'il li k'iila tenamit, k'ehomaq reetal, laj Nefi ut li riitz'in li kixwaklesi chaq sa' xyanqeb' li kamenaq, laj Timoteo xk'ab'a', ut jo'kan ajwi' li ralal, laj Jonas xk'ab'a', ut jo'kan ajwi' laj Matoni, ut laj Matonihah, li riitz'in, ut laj Kumen, ut laj Kumenonhi, ut laj Jeremias, ut laj Xemnon, ut laj Jonas, ut laj Sedekias, ut laj Isaias—anajwan a'ineb' lix k'ab'a'eb' li tzolom li kixsik' chaq ru li Jesus—ut kik'ulman naq eb' a'an xkoheb' ut ke'xaqli sa' xyi li ch'utch'uukil tenamit.

5 Ut k'ehomaq reetal, k'a'jo' xnimall li ch'utch'uukil tenamit, jo'kan naq ke'xtaqla xjachb'aleb' sa' kab'laju ch'uut.

6 Ut eb' li ka'blaju ke'xtzol li ch'utch'uukil tenamit, ut k'ehomaq reetal, ke'xtaqla naq eb' li ch'utch'uukil tenamit te'wiq'laaq sa' xb'een li ch'och', ut naq te'tijoq chiru li Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a' li Jesus.

7 Ut eb' li tzolom ke'tijok ajwi' chiru li Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a' li Jesus. Ut kik'ulman naq ke'wakli ut ke'k'anjelak chiru li tenamit.

8 Ut chirix naq ke'xk'ut chiruheb' li aatin ajwi' a'an li kixye chaq li Jesus—chi maajun xjalb'al ru li aatin kixye chaq li Jesus—k'ehomaq reetal, ke'wiq'la wi'chik ut ke'tijok chiru li Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a' li Jesus.

9 Ut ke'tijok re xk'ulb'al li k'a'ru

k'a'jo' ajb'il xb'aaneb', ut ke'raj naq li "Santil Musiq'ej taak'eemanq reheb'.

10 Ut chirix naq ke'tijok chi jo'kan, ke'kub'e chire li ha', ut eb' li ch'utch'uukil tenamit ke'xtaaqehab'.

11 Ut kik'ulman naq laj Nefi kikub'e "sa' li ha' ut kikub'e xha'.

12 Ut kitaq' chaq sa' li ha', ut ki'ok chi kub'sink ha'. Ut kixkub'siheb' xha' chixjunileb' li kixsik'eb' chaq ru li Jesus.

13 Ut kik'ulman naq chirix naq "ke'kub'e xha' chixjunileb' ut ke'taq' chaq sa' li ha', kikub'e li Santil Musiq'ej sa' xb'eeneb', ut ke'nujuk rik'in li ^bSantil Musiq'ej ut rik'in xam.

14 Ut k'ehomaq reetal, "ke'sute' rix chanchan xb'aan xam; ut kikub'e chaq sa' choxa, ut eb' li ch'utch'uukil tenamit ke'ril, ut ke'xch'olob' xyaalal; ut eb' li anjel ke'kub'e chaq sa' choxa ut ke'k'anjelak chiruheb'.

15 Ut naq yookeb' li anjel chi k'anjelak chiruheb' li tzolom, k'ehomaq reetal, kik'ulman naq li Jesus kichal ut kixaqli sa' xyanqeb' ut kik'anjelak chiruheb'.

16 Ut kik'ulman naq a'an kiraa-tina li ch'utch'uukil tenamit, ut kixtaqla naq te'wiq'laaq wi'chik chi ch'och', ut jo'kan ajwi' naq te'wiq'laaq lix tzolom chi ch'och'.

17 Ut kik'ulman naq chirix naq

ke'wiq'la chixjunileb' chi ch'och', a'an kixtaqlaheb' lix tzolom naq te'tijok.

18 Ut k'ehomaq reetal, eb' a'an ke'ok chi tijok, ut ke'tijok chiru li Jesus, ke'xye naq a'an lix Qaawa' ut lix Dios.

19 Ut kik'ulman naq li Jesus ki'el chaq sa' xyanqeb', ut kixnajtob'resi rib' ka'ch'in rik'ineb', ut kixkub'si rib' chi ch'och', ut kixye:

20 At inYuwa', ninb'antioxi aawe naq xak'e li Santil Musiq'ej reheb' a'in li keb'insik' ru; ut a'an xb'aan xpaab'aaleb' chiwix naq keb'insik' chaq ru sa' xyanqil li ruchich'och'.

21 At inYuwa', nintz'aama chawu naq taak'e li Santil Musiq'ej reheb' chixjunil li te'paab'anq re li raatineb'.

22 At inYuwa', kak'e reheb' li Santil Musiq'ej xb'aan naq nikine'xpaab'; ut nakawil naq nikine'xpaab' xb'aan naq nakawab'ihab', ut neke'tijok chiwu; ut neke'tijok chiwu xb'aan naq wan-kin rik'ineb'.

23 Ut anajwan at inYuwa', nintjok chawu chirixeb', ut chirix ajwi' chixjunileb' li te'paab'anq re li raatineb', re naq eb' a'an taaruuq tine'xpaab', re naq tinwanq laa'in rik'ineb' a'an "jo' chanru naq laa'at, at inYuwa', wankat wik'in, re naq ^bjunajaqo.

24 Ut kik'ulman naq chirix naq

19 *a* 3 Ne. 9:20.

11 *a* 3 Ne. 11:23.

13 *a* K'UTUL RAQAL:

Kub'iha', kub'sink ha'.

b 3 Ne. 12:2;

Morm. 7:10.

K'UTUL RAQAL:

Maatan re li Santil Musiq'ej.

14 *a* Hel. 5:23–24, 43–45;

3 Ne. 17:24.

23 *a* 3 Ne. 9:15.

b Jwan 17:21–23.

K'UTUL RAQAL:

Junajil.

li Jesus kitijok chi jo'kan chiru li Yuwa'b'ej, kichal rik'ineb' lix tzolom, ut k'ehomaq reetal, toj ke'wan chi tijok chiru chi ink'a' neke'xkanab'; ut ink'a' "ke'xtamresi k'iila aatin, xb'aan naq kik'eeman reheb' k'aru^bte'tijok wi', ut ke'nujuk rik'in x'anchalil li rajomeb'.

25 Ut kik'ulman naq li Jesus kirosob'tesiheb' naq yookeb' chi tijok chiru; ut sa xse' li "rilob'aal naq kirileb', ut lix saqenil li rilob'aal kilemtz'un chiruheb', ut k'ehomaq reetal, eb' a'an ke'wan^bxsaqalil ru jo' chanru li rilob'aal ut jo'kan ajwi' li raq' li Jesus; ut k'ehomaq reetal, lix saqalil ru kixq'ax ru chixjunil li saqalil; relik chi yaal, ink'a' ajwi' kiru kiwan k'aruhaq sa' xb'een li ruchich'och' li k'a'jo' xsaqal jo' chanru xsaqalil a'an.

26 Ut li Jesus kixye reheb': Toj tijonqex; a'ut eb' a'an ink'a' ke'xkanab' tijok.

27 Ut ki'el wi'chik rik'ineb', ut kixnajtob'resi rib' ka'ch'in ut kixkub'si rib' chi ch'och'; ut kitijok wi'chik chiru li Yuwa'b'ej, ut kixye:

28 At inYuwa', ninb'antioxi aawe naq "xasaqob'resiheb' ru li ani keb'insik' ru, xb'aan xpaab'aaleb', ut nintijok chirixeb', ut chirixeb' ajwi' li te'paab'anq re li raatineb', re naq te'saqob'resiiq ru wik'in, xb'aan xpaab'ankil li raatineb', jo'

chanru naq saqob'resinb'ileb' ru a'an wik'in.

29 At inYuwa', moko nintijok ta choq' re li ruchich'och', choq' reheb' b'an li ani "sa' li ruchich'och' kak'e chaq we, xb'aan xpaab'aaleb', re naq saqob'resinb'ilaqeb' ru wik'in, re naq tinwanq sa'eb' a'an jo' chanru naq laa'at, at inYuwa', wankat wik'in, re naq junajaqo, re naq taaruq taanimaq inloq'al rik'ineb'.

30 Ut chirix naq li Jesus kixye li aatin a'in kichal wi'chik rik'ineb' lix tzolom; ut k'ehomaq reetal naq anchaleb' xch'ool chi tijok chiru, chi ink'a' neke'xkanab'; ut a'an kirileb' wi'chik chi sa xse'; ut k'ehomaq reetal naq "saqeb' ru a'an, chanchan ajwi' li Jesus.

31 Ut kik'ulman naq a'an kixnajtob'resi wi'chik rib' ka'ch'in, ut kitijok chiru li Yuwa'b'ej;

32 Ut li ru'uj aq'ej ink'a' naru chixyeeb'al li aatin kitijok wi', chi moko naru "natz'iib'aak xb'aan winq li aatin kitijok wi'.

33 Ut eb' li ch'utch'uukil tenamit ke'rab'i, ut neke'xch'olob' xyaalal; ut ke'tehe' xch'ooleb' ut ke'xtaw ru sa' xch'ooleb' li aatin kitijok wi'.

34 A'b'anan k'a'jo' xnimal ru ut xsachb'a-ch'oolejil li aatin kitijok wi', jo'kan naq ink'a' naru natz'iib'aman, chi moko naru "nayehe' xb'aan li winq.

24 a Mat. 6:7.

b Tz. ut S. 46:30.

25 a Num. 6:23–27.

b K'UTUL RAQAL:

Jaltesiiik ru—

Jaltesinb'il ru winq.

28 a Moro. 7:48;

Tz. ut S. 50:28–29;

88:74–75.

K'UTUL RAQAL: Saq

ru, xsaqal ru.

29 a Jwan 17:6.

30 a Mat. 17:2.

32 a Tz. ut S. 76:116.

34 a 2 Kor. 12:4;

3 Ne. 17:17.

35 Ut kik'ulman naq chirix naq li Jesus kiraqé' chi tijok, kichal wi'chik rik'ineb' lix tzolom, ut kixye reheb': Maajun wa wilom jo' xnimall' li "paab'aal a'in sa' xyanqeb' chixjunileb' laj Judio; jo'kan naq ink'a' kiru kink'ut chiruheb' xnimall' li sachb'a-ch'oolej a'in, xb'aan^bxmaak'a'il lix paab'aaleb'.

36 Chi yaal ninye eere, maajun reheb' wan li kiril xningal ru li k'a'aq re ru keril laa'ex, chi moko ke'rab'i xningal ru li k'a'aq re ru kerab'i laa'ex.

CH'OL 20

Li Jesus naxk'e li wa ut viin rik'in sachb'a-ch'oolej, ut naxk'e wi'chik li loq'laj wa'ak reheb' li tenamit—Li rela' laj Jakob te'k'ame'q chixnawb'al chirix li Qaawa' lix Dios ut te'reechani li ch'och' America—Li Jesus a'an li profet chanchan laj Moises, ut eb' laj Nefita a'aneb' ralar xk'ajoleb' li profet—Jalaneb' chik li ralar xk'ajol li Qaawa' te'ch'utub'aaq Jerusalem. Wan na 34 chihab' xyo'la-jik li Kristo.

Ut kik'ulman naq kixtaqla li ch'utch'uukil tenamit naq te'xkanab' tijok, ut jo'kaneb' ajwi' lix tzolom. Ut kixtaqlaheb' naq ink'a' te'xkanab' "tijok sa' xch'ooleb'.

2 Ut kixtaqlaheb' naq te'wakliiq

ut te'xaqliiq chiroqeb'. Ut ke'wakli ut ke'xaqli chiroqeb'.

3 Ut kik'ulman naq kixjachi wi'chik kaxlan wa ut kirosob'tesi, ut kixk'e reheb' li tzolom re te'wa'aq.

4 Ut chirix naq ke'wa'ak kixtaqlaheb' naq te'xjachi li kaxlan wa, ut te'xk'e re li ch'utch'uukil tenamit.

5 Ut chirix naq ke'xk'e re li ch'utch'uukil tenamit kixk'e ajwi' viin reheb' re te'uk'aq, ut kixtaqlaheb' naq te'xk'e re li ch'utch'uukil tenamit.

6 Anajwan, maajun "kaxlan wa, chi moko li viin, kik'ame' chaq xb'aaneb' li tzolom, chi moko xb'aaneb' li ch'utch'uukil tenamit;

7 A'b'an "kixk'e chi yaal reheb' li kaxlan wa re te'xwa', ut jo'kan ajwi' li viin re te'ruk'.

8 Ut kixye reheb': Ani "nawa'ok re li kaxlan wa a'in, naxwa' xkomon intib'el choq' re li raam; ut ani na'uk'ak re li viin a'in, naruk' xkomon inkik'el choq' re li raam; ut li raam maajo'q'e taatz'okaq chi moko taachaqqiq re; taa-nujaq b'an.

9 Anajwan, chirix naq li ch'utch'uukil tenamit ke'wa'ak ut ke'uk'ak chixjunileb', k'ehomaq reetal, ke'nujak rik'in li Musiq'ej, ut ke'xjap re chi junajeb' xyaab' xkux, ut ke'xk'e xloq'al li Jesus, li ke'ril ut ke'rab'i chaq.

35a K'UTUL RAQAL:
Paab'aal.
b Mat. 13:58.
K'UTUL RAQAL: Xmaak'a'il li paab'aal.

20 1a 2 Ne. 32:9;
Mos. 24:12.
6a Mat. 14:19–21.
7a Jwan 6:9–14.

8a Jwan 6:50–58;
3 Ne. 18:7.
K'UTUL RAQAL:
Loq'laj wa'ak.

10 Ut kik'ulman naq chirix naq chixjunileb' ke'xk'e chaq xloq'al li Jesus, a'an kixye reheb': K'e-homaq reetal, anajwan ninchoy li taqlahom kinixtaqla wi' li Yuwa'b'ej chirix li tenamit a'in, a'aneb' jun rela' lix junkab'al laj Israel.

11 Jultik eere naq kexwaatina, ut kinye naq jo'q'e taatz'aqloq ru li "raatin laj ^bIsaias—k'ehomaq reetal, wan chi tz'iib'anb'il, ut k'utk'u cheru, jo'kan ut, tz'ilomaq rix—

12 Ut chi yaal, chi yaal, ninye eere, naq jo'q'e taatz'aqloq ru, toja' naq wanq xtz'aqob' resinkil ru li "sumwank kixk'uub' li Yuwa'b'ej choq' re lix tenamit, ex xjunkab'al laj Israel.

13 Toja' ut naq eb' li "rela', li ^bjek'inb'ilaqeb' chaq chi najt chiru lix b'een li ch'och', 'te'ch'utub'aaq chaq sa' releb'aal li saq'e ut sa' roqeb'aal, ut sa' xtz'e li saq'e ut sa' xnim; ut te'k'ame'q ^dchixnawb'al chirix li Qaawa' lix Dios, li kitojok rixeb'.

14 Ut li Yuwa'b'ej kinixtaqla naq tink'e eere li "ch'och' a'in, choq' eereechanihom.

15 Ut ninye eere, naq wi eb' laj Gentil ink'a' "neke'xjal xk'a'uxl chirix li osob'tesink te'xk'ul, chirix naq ke'xjek'i lin tenamit—

16 Chirix a'an laa'ex, li wankex

choq' jun rela' lix junkab'al laj Jakob, texsik sa' xyanqeb'; ut texwanq sa' xyiheb' a'an, li k'ihaqeb'; ut texwanq sa' xyanqeb' chanchan jo' jun kaqkojl sa' xyanqeb' lix xulel k'iche', ut jo' jun saaj "kaqkojl sa' xyanqeb' li teep chi karneer—a'an, wi nanume' sa' xyi ^bnayeq'ok ut napejink, ut maajun naru chi kolok.

17 Taqsinb'ilaq laa wuq' sa' xb'eeneb' laj xik' ilonel, ut te'isiiq chaq chixjunileb' li xik' neke'i-lok aawe.

18 Ut laa'in "tinch'utub'eb' lin tenamit jo' chanru naq junaq winq naxch'utub'eb' li ruuchinihom li trigo sa' li tenleb'aal.

19 Xb'aan naq laa'in tinyiib' lin tenamit li ki'ok wi' sa' sumwank li Yuwa'b'ej, relik chi yaal, tinyiib' choq' ch'iich' laa "xukub', ut choq' q'an ch'iich' bronce tinyiib' rixi'ij aawoq. Ut laa'at taajuk'i k'iila tenamit; ut laa'in tinwosob'tesi li reechanihomeb' choq' re li Qaawa', ut li k'aru reheb' choq' re li Qaawa' re chixjunil li ruchich'och'. K'ehomaq ut reetal, laa'in li ninb'aanunk re.

20 Ut taak'ulmanq, chan li Yuwa'b'ej, naq li "yok'leb' ch'iich' re lin raqb'a-aatin taqsinb'ilaq sa' xb'eeneb' sa' li kutan a'an, ut wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl, taat'ane'q

11 a 3 Ne. 16:17–20;
23:1–3.

b 2 Ne. 25:1–5;
Morm. 8:23.

12 a 3 Ne. 15:7–8.

13 a 3 Ne. 16:11–12; 21:2–7.

b K'UTUL RAQAL:

Israel—Lix jek'inkil

Israel.

c K'UTUL RAQAL:

Israel—Lix

ch'utub'ankil Israel.

d 3 Ne. 16:4–5.

14 a K'UTUL RAQAL:

Yeechi'imb'il ch'och'.

15 a 3 Ne. 16:10–14.

16 a Morm. 5:24;

Tz. ut S. 19:27.

b Mik. 5:8–9;

3 Ne. 16:14–15; 21:12.

18 a Mik. 4:12.

19 a Mik. 4:13.

20 a 3 Ne. 29:4.

sa' xb'eeneb', chan li Yuwa'b'ej, relik chi yaal, sa' xb'eeneb' ajwi' chixjunil li jar tenamit reheb' laj Gentil.

21 Ut taak'ulmanq naq laa'in tinxaqab'eb' lin "tenamit, ex xjunkab'al laj Israel.

22 Ut k'ehomaq reetal, li tenamit a'in teb'inxaqab' sa' li ch'och' a'in, choq' re xtz'aqob'resinkil ru li "sumwank li kink'uub' rik'in laj Jakob eeyuwa'; ut a'anaq jun^bAk' Jerusalen. Ut lix wankilal li choxa taawanq sa' xyanq li tenamit a'in; relik chi yaal, 'laa'in ajwi' tinwanq sa' eeyanq.

23 K'ehomaq reetal, laa'in li ki'aatinak wi' laj Moises, naq kixye: "Jun profet li Qaawa' lee Dios tixwaklesi choq' eere xkomon eeras eeriitz'in, chanchanin laa'in; a'an teerab'i sa' chixjunil li k'a'aq re ru li b'arwan tixye eere. Ut taak'ulmanq naq li junjunq chi aamej li ink'a' taa'ab'inq re li profet a'an taa'isiq chaq sa' xyanq li tenamit.

24 Chi yaal ninye eere, relik chi yaal, ut "chixjunileb' li profet chalen chaq laj Samuel ut eb' li ke'chal moqon, jo' k'ihaleb' ke'aatinak, ke'xch'olob' xyaalal chiwix.

25 Ut k'ehomaq reetal, laa'ex ralaral xk'ajol li profet; ut laa'ex xkomonex lix junkab'al laj Israel; ut

laa'ex wankex sa' li "sumwank li kixk'uub' li Yuwa'b'ej rik'ineb' lee yuwa' naq kixye re laj Abraham: Ut^brik'ineb' laa wiyajil te'osob'tesiiq chixjunileb' li junkab'al re li ruchich'och'.

26 Li Yuwa'b'ej ak kinixwaklesi choq' eere xb'een wa, ut kinixtaqla chaq re eerosob'tesinkil, rik'in "xsutq'isinkil chaq li junjunq eere sa' xmaa'usilal; ut a'in xb'aan naq laa'ex ralaral xk'ajol li sumwank—

27 Ut chirix naq kex'osob'tesiiq, chirix a'an naxtz'aqob'resi ru li Yuwa'b'ej li sumwank li kixk'uub' rik'in laj Abraham, naq kixye: "Rik'ineb' laa wiyajil te'osob'tesiiq chixjunil li junkab'al re li ruchich'och'—toj reetal naq sa' ink'ab'a' laa'in taahoymanq li Santil Musiq'ej sa' xb'eeneb' laj Gentil, ut a' osob'tesink a'in sa' xb'eeneb' laj^bGentil tixnimob'resiheb' xmetz'ew sa' xb'een chixjunil, toj reetal taajek'imanq intenamit, ex xjunkab'al laj Israel.

28 Ut eb' a'an te'wanq choq' "rapleb' chiru li ani wankeb' sa' li ch'och' a'in. A'b'anan, naq akaq xe'xk'ul xtz'aqalil lin evangelio, chirix a'an wi te'xkawob'resi li raam chiwix, tinsutq'isi lix maa'usilaleb' sa' xb'een xjolomeb' a'an, chan li Yuwa'b'ej.

21 a 3 Ne. 16:8–15.

22 a Gen. 49:22–26;

Tz. ut S. 57:2–3.

b Isa. 2:2–5;

3 Ne. 21:23–24;

Eter 13:1–12;

Tz. ut S. 84:2–4.

K'UTUL RAQAL: AK'

Jerusalen.

c Isa. 59:20–21;

Mal. 3:1;

3 Ne. 24:1.

23 a Deut. 18:15–19;

Hech. 3:22–23;

1 Ne. 22:20–21.

24 a Hech. 3:24–26;

1 Ne. 10:5; Jak. 7:11.

25 a K'UTUL RAQAL:

Sumwank re laj

Abraham.

b Gen. 12:1–3; 22:18.

26 a Prov. 16:6.

27 a Gal. 3:8;

2 Ne. 29:14;

Abr. 2:9.

b 3 Ne. 16:6–7.

28 a 3 Ne. 16:8–9.

29 Ut ^ataajultiko'q we li sumwank li kink'uub' rik'in lin tenamit; ut kin'ok sa' sumwank rik'ineb' naq ^bteb'inch'utub' chaq sa' li kutan k'oxlanb'il inb'aan, naq tink'e wi'chik reheb' lix ^cch'och'il lix yuwa'eb' choq' reechanihomeb', a'an li ch'och' ^dJerusalen, a'an li yeechi'inb'il ch'och' choq' reheb' chi junelik, chan li Yuwa'b'ej.

30 Ut taak'ulmanq naq taachalq xq'ehil, naq lix tz'aqalil lin evangelio taajultikamanq chiruheb';

31 Ut ^ate'paab'anq we, naq laa'in li Jesukristo, li Ralal li Dios, ut te'tijoq chiru li Yuwa'b'ej sa' lin k'ab'a'.

32 Toja' naq eb' lix ^kaak'alenel tenamit te'xtaqsi lix yaab'eb' kux, ut chi junajinb'il xyaab'eb' xkux te'b'ichanq; xb'aan naq te'ril rik'in ruheb'.

33 Toja' naq li Yuwa'b'ej tixch'utub'eb' wi'chik, ut tixk'e reheb' Jerusalen choq' xch'och'il li reechanihomeb'.

34 Toja' naq te'numtaaq xsahileb' xch'ool—^aChexb'ichanq sa' komonil, ex sachenaqil na'ajej re Jerusalen; xb'aan naq li Yuwa'b'ej kixk'ojob' xch'ool lix tenamit, a'an kixtoj rix Jerusalen.

35 Li Yuwa'b'ej xt'usub' lix santil tel sa' rilob'aaleb' chixjunil li tenamit, ut chixjunileb' lix maril li

ruchich'och' te'ril lix kolb'a-ib' li Yuwa'b'ej; ut li Yuwa'b'ej ut laa'in junajo.

36 Toja' ut naq taak'ehe'q chi uxmanq li k'aru tz'iib' anb'il: ^aAjen, ajen wi'chik, ut k'e chawix laa metz'ew, at Sion; k'e chawix laa chaq'al ru aq, at Jerusalen, li santil tenamit, xb'aan naq chalen anajwan ink'a' chik te'chalq aawik'in li ink'a' xe'k'uluk re reetalil li sumwank, chi moko li ani tz'aj.

37 Chiq'chiq'i chaq li poqs chawix; waklin, chunlan, at Jerusalen; isi chaq li bak'leb' wan chakux, at xrab'in Sion li wankat chi preexil.

38 Xb'aan naq jo'ka'in naxye li Qaawa': Xek'ayi eerib' chi maajo' nimal eetz'aq, ut taatoje'q eerix chi maak'a' li tumin.

39 Chi yaal, chi yaal, ninye eere, naq eb' lin tenamit te'xnaw ru ink'ab'a'; relik chi yaal, sa' li kutan a'an te'xnaw naq laa'in li nin'aatinak.

40 Toja' ut naq te'xye: ^aK'a'jo' xch'ina-usal chaq chiruheb' li tzuul li roq a'an li nak'amok re li chaab'il esilal reheb', li ^bnapuktesin resil li tuqtuukilal; li naxk'am chaq li chaab'il esilal reheb' chixrix li chaab'il; li napuktesin resil li kolb'a-ib'; li nayehok re Sion: Laa Dios na'awa'b'ejin!

29 a Isa. 44:21;

3 Ne. 16:11–12.

b K'UTUL RAQAL:

Israel—Lix ch'utub'ankil Israel.

c Amos 9:14–15.

d K'UTUL RAQAL:

Jerusalen.

31 a 3 Ne. 5:21–26;

21:26–29.

32 a Isa. 52:8;

3 Ne. 16:18–20.

K'UTUL RAQAL:

K'aak'alenk, aj k'aak'alanel tenamit.

34 a Isa. 52:9.

36 a Isa. 52:1–3;

Tz. ut S. 113:7–10.

K'UTUL RAQAL: Sion.

40 a Isa. 52:7;

Nahum 1:15;

Mos. 15:13–18;

Tz. ut S. 128:19.

b Mar. 13:10;

1 Ne. 13:37.

41 Toja' ut naq taayab'asiq jun aatin: "Elenqex, elenqex, chex'elq chaq aran, meeche' li k'a'ru ^btz'aj; elenqex chaq sa' xyi a'an; 'ch'ajb'ilaqex li nekek'amok re lix k'u-leb'aal li Qaawa'.

42 Xb'aan naq "ink'a' tex'elq chaq sa' aanil, chi moko texxik aj eelel; xb'aan naq li Qaawa' taaxik cheru, ut lix Dios laj Israel a'anaq aj k'aa-k'alanel cherix.

43 K'ehomaq reetal, taak'anjelaq inmoos rik'in xchaab'ilal xna'leb'; taqsinb'ilaq xloq'al ut nimanb'ilaq ru ut q'axal taqenaqaq.

44 Jo' naab'al ke'sach xch'ool aawik'in—k'a'jo' naq po'b'il li rilob'aal, q'axal wi'chik chiru anihaq chi winq, ut lix xaqalil q'axal wi'chik chiruheb' li ralaleb' li winq—

45 Chi jo'kan a'an "tixrachle xk'i-haleb' li tenamit; eb' li rey te'xtz'ap xtz'uumaleb' re chiru, xb'aan naq li k'a'ru moko yeeb'il ta reheb' te-ril; ut li k'a'ru moko rab'ihomeb' ta te'xk'oxla.

46 Chi yaal, chi yaal, ninye eere, chixjunil li k'a'aq re ru a'in taachalq chi yaal, jo' chanru aj-wi' naq kixtaqla we li Yuwa'b'ej. Toja' naq taatz'aqloq ru li sumwank li ki'ok wi' li Yuwa'b'ej sa' sumwank rik'in lix tenamit; toja' ut naq eb' lin tenamit te'wanq wi'chik rochoch "Jerusalem, ut a'an taawanq choq' xch'och'il li reechanihomeb'.

CH'OL 21

Te'ch'utub'aaq laj Israel naq taak'ut-mang lix Hu laj Mormon—Eb' laj Gentil te'xaqab'aaq jo' ach'ab'amb'il tenamit sa' li ch'och' America—Te'-kole'q wi te'paab'anq ut te'ab'inq chiru li taqlanb'il; wi ut ink'a', te'isiq chaq ut te'sache'q—Eb' laj Israel te'xyiib' li Ak' Jerusalem, ut te'sutq'iiq li teep sache'naq. Wan na 34 chihab' xyo'-lajik li Kristo.

Ut chi yaal ninye eere, nink'e eere jun eetalil, re taaruq teenaw lix "q'ehil naq ok re chi k'ulmank li k'a'aq re ru a'in—naq laa'in teb'in-ch'utub' chaq sa' xnajtil xjek'in-kileb', lin tenamit, ex xjunkab'al laj Israel, ut tinxaqab' wi'chik lin Sion sa' xyanqeb';

2 Ut k'ehomaq reetal, a'in li k'a'ru tink'e eere choq' eetalil—xb'aan naq chi yaal ninye eere naq jo'q'e li k'a'aq re ru a'in li ninch'olob' cheru, ut li toj tinch'olob' cheru moqon injunes, ut rik'in lix wan-kil li Santil Musiq'ej li taak'ehe'q eere xb'aan li Yuwa'b'ej, naq taa-k'ehe'q a'in chi nawmanq chiruheb' laj Gentil re taaruq te'xnaw chirix li tenamit a'in, a'aneb' jun rela' lix junkab'al laj Jakob, ut chirix lin tenamit a'in li jek'inb'ilaq xb'aaneb';

3 Chi yaal, chi yaal, ninye eere, naq "li k'a'aq re ru a'in taak'ehe'q chi nawmanq chiruheb' xb'aan

41 a Isa. 52:11–15.

b K'UTUL RAQAL:

Ch'ajob'resinb'il

ut moko

ch'ajob'resinb'il ta.

c Tz. ut S. 133:5.

42 a 3 Ne. 21:29.

45 a Isa. 52:15.

46 a Eter 13:5, 11.

21 1 a K'UTUL RAQAL:

Roso'jik li kutan,

roso'jikil kutan.

3 a Eter 4:17;

JS—R 1:34–36.

li Yuwa'b'ej, ut taachalq xb'aan li Yuwa'b'ej rik'ineb' chaq a'an, toj eere laa'ex;

4 Xb'aan naq a'an xchaab'ilal xna'leb' li Yuwa'b'ej naq eb' a'an te'xaqab'aaq sa' li ch'och' a'in, ut te'k'ojob'aaq jo' "ach'ab'amb'il tenamit xb'aan xwankilal li Yuwa'b'ej, re naq li k'a'aq re ru a'in taachalq rik'ineb' chaq a'an, toj rik'in jun rela' lee riyajil, re naq taaruq taatz'aqloq ru lix ^bsumwank li Yuwa'b'ej li ki'ok wi' sa' sumwank rik'in lix tenamit, ex xjunkab'al laj Israel;

5 Jo'kan ut, naq li k'anjel a'in ut li k'anjel li toj taak'anjelamanq sa' eeyanq moqon, taachalq "rik'ineb' chaq laj Gentil, toj rik'ineb' lee ^briyajil li te'lajq chi maak'a'aqeb' xpaab'aal xb'aan li maa'usilal;

6 Xb'aan naq chi jo'kan na'ajman ru choq' re li Yuwa'b'ej naq taachalq chaq rik'ineb' laj "Gentil, re naq a'an tixk'ut chaq lix wankil chiruheb' laj Gentil, choq' re li ajom a'in, naq eb' laj Gentil, wi ink'a' neke'xkawob'resi li raameb', naq taaruq te'xjal xk'a'uxl ut te'ch'alq wik'in ut te'kub'eeq xha' sa' lin k'ab'a' ut te'xnaw li jar raqal re lin tzol'leb' li tz'aqal yaal, re naq ^bte'k'ehe'q sa' ajl sa' xyanq intenamit, ex xjunkab'al laj Israel;

7 Ut naq taak'ulmanq li k'a'aq

re ru a'in naq eb' lee "riyajil te'ok chixnawb'al li k'a'aq re ru a'in—taawanq choq' eetalil chiruheb', re taaruq te'xnaw naq ak xtikla lix k'anjel li Yuwa'b'ej re xtz'aqob're-sinkil ru li sumwank li kixk'uub' choq' reheb' li ani wankeb' sa' lix junkab'al laj Israel.

8 Ut naq taachalq li kutan a'an, taak'ulmanq naq eb' li rey te'xtz'ap xtz'uumaleb' re; xb'aan naq li k'a'ru moko yeeb'il ta reheb' te'r'il; ut li k'a'ru moko rab'ihomeb' ta te'xk'oxla.

9 Xb'aan naq sa' li kutan a'an, choq' we laa'in li Yuwa'b'ej tixk'anjela jun k'anjel, a'anaq jun xnimal ru ut "sachb'a-ch'oolejil k'anjel sa' xyanqeb'; ut te'wanq sa' xyanqeb' li ani ink'a' te'paab'anq re, us ta jun li winq taach'olob'anq re chiruheb'.

10 A'b'an k'ehomaq reetal, lix yu'am lin moos taawanq sa' wuq; jo'kan naq ink'a' te'xrahob'tesi, us ta "taapo'e'q li rilob'aal sa' xk'ab'a'eb' a'an. A'b'anan laa'in tink'irtesi, xb'aan naq tink'ut chiruheb' naq nim wi'chik ^bxchaab'ilal inna'leb' chiru lix seeb'al xb'alaq' laj tza.

11 Jo'kan naq taak'ulmanq naq yalaq ani ink'a' taapaab'anq re li waatin laa'in, li Jesukristo, li tixk'e li Yuwa'b'ej chixk'ut "a'an

4a 1 Ne. 13:17–19;
Tz. ut S. 101:77–80.
b Morm. 5:20.
K'UTUL RAQAL:
Sumwank re laj
Abraham.
5a 3 Ne. 26:8.
b 2 Ne. 30:4–5;
Morm. 5:15;

Tz. ut S. 3:18–19.
6a 1 Ne. 10:14;
Jak. 5:54;
3 Ne. 16:4–7.
b Gal. 3:7, 29;
3 Ne. 16:13;
Abr. 2:9–11.
7a 3 Ne. 5:21–26.
9a Isa. 29:13;

Hech. 13:41;
1 Ne. 22:8.
K'UTUL RAQAL:
Xk'ojob'ankil wi'chik
li evangelio.
10a Tz. ut S. 135:1–3.
b Tz. ut S. 10:43.
11a 2 Ne. 3:6–15;
Morm. 8:16, 25.

chiruheb' laj Gentil, ut tixk'e xwankil a'an re tixk'e chi k'ute'k chiruheb' laj Gentil (taab'aanumanq jo' chanru ajwi' li kixye laj Moises) eb' a'an ^bte'isiiq chaq sa' xyanqeb' lin tenamit li okenaqeb' sa' li sumwank.

12 Ut eb' lin tenamit li wankeb' choq' jun rela' laj Jakob te'wanq sa' xyanqeb' laj Gentil, relik chi yaal, sa' xyiheb' chanchan jo' jun "kaqkojl sa' xyanqeb' lix xulel k'iche', jo' jun saaj kaqkojl sa' xyanqeb' li teep chi karneer—a'an, wi nanume' sa' xyi ^bnayeq'ok ut napejink, ut maajun naru chi kolok.

13 Taqsinb'ilaq li ruq'eb' sa' xb'eeneb' laj xik' ilonel reheb', ut chixjunileb' li xik' neke'ilok reheb' te'isiiq chaq.

14 Relik chi yaal, rahilal chiwanq sa' xb'eeneb' laj Gentil wi ink'a' "neke'xjal xk'a'uxl, xb'aan naq taak'ulmanq sa' li kutan a'an, chan li Yuwa'b'ej, naq tinwisiheb' chaq laa kawaay sa' aayanq, ut tinsacheb' laa kareet;

15 Ut tinwisiheb' chaq li jar tenamit re laa ch'och', ut tinjuk'eb' chaq chixjunil laa kawil na'aj;

16 Ut tinwisi chaq li tuulak sa' laa ch'och', ut maak'a'aqeb' chik aj q'e aawik'in;

17 Laa ^ayib'amb'il jalam-uuch tinwisi ajwi' chaq, ut laa xaqxookil jalam-uuch chaq sa' aayanq,

ut ink'a' chik taaloq'oni lix yiib'ahom aawuq';

18 Ut tinmich'eb' chaq xtoonaleb' li loq'oninb'il che' sa' aayanq; chi jo'kan tinsacheb' laa tenamit.

19 Ut taak'ulmanq naq chixjunil li "tik'ti'ik, ut li b'alaq'ik, ut li kaqalink, ut li wech'ij-ib', ut li tijok chi tojb'il, ut li yumb'eetak ko'b'eetak, taak'ehe'q chaq xraqik.

20 Xb'aan naq taak'ulmanq, chan li Yuwa'b'ej, naq sa' li kutan a'an yalaq ani ink'a' te'xjal xk'a'uxl ut te'chalq rik'in li Walal raaro inb'aan, eb' a'an te'wisi chaq sa' xyanq intenamit, ex xjunkab'al laj Israel.

21 Ut laa'in tink'anjela li eeqajunk ut xnimal li josq'il sa' xb'eeneb', jo' chanru sa' xb'eeneb' li maak'a'eb' xnawom chirix li Dios, xkomon li ink'a' rab'ihomeb' chaq.

22 A'b'an wi te'xjal xk'a'uxl ut te'ab'inq chiru li waatin, ut ink'a' te'xkawob'resi li raameb', laa'in "tinxaqab' lin iglees sa' xyanqeb', ut te'ok sa' li sumwank ut ^bte'k'ehe'q sa' ajl sa' xyanq a'in li rela' laj Jakob, li kink'e wi' li ch'och' a'in choq' reechanihomeb';

23 Ut eb' a'an te'xtenq'a lin tenamit, li rela' laj Jakob, ut jo'kan ajwi' jo' k'ihal xkomoneb' lix junkab'al laj Israel li te'chalq, re te'ruuq chixkab'lankil jun tenamit,

11 *b* Tz. ut S. 1:14.

12 *a* Mik. 5:8–15;

3 Ne. 20:16.

b 3 Ne. 16:13–15.

14 *a* 2 Ne. 10:18; 33:9.

17 *a* Exo. 20:3–4;

Mos. 13:12–13;

Tz. ut S. 1:16.

K'UTUL RAQAL:

Pak'b'il dios,

xloq'oninkil.

19 *a* 3 Ne. 30:2.

22 *a* K'UTUL RAQAL:

K'ojlajik.

b 2 Ne. 10:18–19;

3 Ne. 16:13.

a'anaq li "Ak' Jerusalem taayee-manq re.

24 Toja' ut naq te'xtenq'a lin tenamit re te'ruuq chi ch'utub'aak, li wankeb' chaq chi jek'inb'il chiru chixjunil lix b'een li ch'och', toj sa' li Ak' Jerusalem.

25 Toja' ut naq lix "wankilal li choxa taakub'eeq sa' xyanqeb', ut ^blaa'in ajwi' tinwanq sa' xyi.

26 Toja' ut naq lix k'anjel li Yuwa'b'ej taatiklaaq sa' li kutan a'an; naq taajultikamanq ajwi' li evangelio a'in sa' xyanq li rela' li tenamit a'in. Chi yaal ninye eere, sa' li kutan a'an lix k'anjel li Yuwa'b'ej "taatiklaaq sa' xyanqeb' chixjunil li jek'inb'ileb' re lin tenamit; relik chi yaal, li jar teepal li ^bsachenaqeb', li kixk'ameb' chaq xb'e li Yuwa'b'ej chi elk Jerusalem.

27 Relik chi yaal, taatiklaaq li k'anjel sa' xyanqeb' chixjunil li "jek'inb'ileb' re lin tenamit, rik'in li Yuwa'b'ej, re xkawresinkil li b'e te'ruuq wi' chi chalk wik'in, re te'ruuq chi patz'ok chiru li Yuwa'b'ej sa' lin k'ab'a'.

28 Relik chi yaal, toja' ut naq taatiklaaq li k'anjel, rik'in li Yuwa'b'ej, sa' xyanqeb' chixjunil li jar tenamit, re xkawresinkil li b'e te'ruuq wi' chi "ch'utub'aak lix tenamit sa' xch'och'il li reechanihomeb'.

29 Ut te'elq chaq sa' chixjunileb'

li tenamit; ut ink'a' te'elq chaq sa' "aanil, chi moko te'xik aj eelel, xb'aan naq laa'in tinxik chiruheb', chan li Yuwa'b'ej, ut laa'inaq aj k'aak'alenel chirixeb'.

CH'OL 22

Sa' roso'jik li kutan taaxaqab'aaq Sion ut eb' li roqechal, ut taach'utub'aaq Israel rik'in uxtaan ut q'unal ch'oolej —Eb' a'an te'q'axoq-u—Chi'ilmanq sa' Isaias 54. Wan na 34 chihab' xyo'-lajik li Kristo.

TOJA' ut naq taak'ulmanq li k'aru tz'iib'انب'il: B'ichan, at xma'al ixq, laa'at li ink'a' kat-alan; jap aawe chi "b'ichank, ut kawaq xyaab' aakux, laa'at li ink'a' katraho' rik'in alank; xb'aan naq k'ihab' wi'chik xkok'al li ink'a' ki'alan chiruheb' lix kok'al li sumsuukil ixaqilb'ej, chan li Qaawa'.

2 Nimob'resi xna'aj laa muheb'aal t'ikr, ut che'xk'e chi hele'k xt'ikrul laa muheb'aal; maakotz aametz'ew, tiq roq laa k'aamal ut k'e xkawub' laa "woqechal;

3 Xb'aan naq tattamq'iiq sa' li nim uq' ut sa' li tz'e, ut eb' laa wi-yajil te'reechaniheb' laj "Gentil, ut sa'eb' li tenamit neke'k'irirnak te'xk'e chi tamk li ochoch.

23 a 3 Ne. 20:22;
Eter 13:1–12.
K'UTUL RAQAL: Ak'
Jerusalem.

25 a 1 Ne. 13:37.
b Isa. 2:2–4; 3 Ne. 24:1.

26 a 1 Ne. 14:17;
3 Ne. 21:6–7.

b K'UTUL RAQAL:
Israel—Li lajeeb'
xteepal laj Israel li
sachenaqeb'.

27 a 3 Ne. 16:4–5.

28 a K'UTUL RAQAL:
Israel—Lix
ch'utub'ankil Israel.

29 a Isa. 52:12;
3 Ne. 20:42.

22 1 a K'UTUL RAQAL:
B'ichank.

2 a K'UTUL RAQAL:
Oqech, roqechal.

3 a K'UTUL RAQAL:
Gentil, eb' laj.

4 Matxuwak, xb'aan naq ink'a' tatxutaanaq; chi moko taasache'q aana'leb', xb'aan naq moko taa-k'ute'q ta "aaxutaan; xb'aan naq taasachq sa' aach'ool lix xutaanal aasaajil, ut moko jultikaq ta aawe laa tz'eqtaanankil sa' aasaajil, ut moko taajultiko'q ta chik aawe lix tz'eqtaanankil aaxmalka'anil.

5 Xb'aan naq laj yiih'ahom aawe, laa b'eelom, li Qaawa' reheb' li Teepal xk'ab'a'; ut laj Tojol aawix, lix Santil Dios laj Israel—li Dios re chixjunil li ruchich'och' tixk'ab'a'in.

6 Xb'aan naq li Qaawa' katx-b'oq chaq jo' jun ixq kanab'an-b'il xjunes ut rahob'tesinb'il sa' xmusiq', ut jun ixaqilb'ej sa' saajil, naq katz'eqtaanaak chaq, chan laa Dios.

7 Chiru ch'ina junpaat katinkanab' aajunes, a'b'an rik'in nimla uxtaan tatinch'utub'.

8 Rik'in b'ayaq li josq'il kinmuq chawu li wilob'aal chiru junpaat, a'b'an rik'in chaab'ilal ch'oolej li junelik taakanaaq "tinwuxtaana aawu, chan li Qaawa' laj Tojol aawix.

9 Xb'aan "a'in, b'xha'il laj Noe choq' we, xb'aan naq jo' chanru kinxaqab' aatin naq lix ha'il laj Noe maajun wa chik taanume'q sa' xb'een li ch'och', chi jo'kan kinxaqab' aatin naq ink'a' tinjosq'o'q aawik'in.

10 Xb'aan naq te'elq chaq li "tzuul, ut li b'ool te'isiq' chaq, a'b'an lix chaab'ilal inch'ool moko b'taa'elq ta aawik'in, chi moko taa'isiq' chaq li sumwank re lin tuqtuukilal, chan li Qaawa' li na'uxtaanank aawu.

11 At tawasinb'il, qujlenb'il xb'aan kaq-sut-iq', ut moko k'o-job'anb'il ta aach'ool! K'e reetal, tink'ojob' "aapekal rik'in chaq'al ru b'onol, ut tink'e laa k'ojleb'aal rik'in raxi lemtz' q'ol.

12 Ut tinyiib' rilob'aal laa wochoch rik'in saq ruhil q'ol pek, ut laa wokeb'aal rik'in kaqi lemtz' pek, ut chixjunil laa nub'aal rik'in sahil lemtz' pek.

13 Ut "chixjunileb' laa kok'al te'tzole'q chirix li Qaawa'; ut nimaq lix tuqtuukilaleb' laa kok'al.

14 Sa' "tiikilal tatxaqab'aaq; najt tatwanq rik'in li rahob'tesink xb'aan naq ink'a' tatxuwaaq, ut rik'in li nimla xiw xb'aan naq ink'a' taanach'oq aawik'in.

15 K'e reetal, te'xch'utub' rib' chi yaal chapleetinkil, moko sa' ink'ab'a' ta laa'in; yalaq ani tixch'utub' rib' chapleetinkil taat'ane'q sa' aak'ab'a'.

16 K'e reetal, laa'in kinyo'ob'te-sink re laj tenonel ch'iich' li na'apusink re li ru xam, ut nayiib'ank re jun k'anjeleb'aal choq' re xk'an-jel; ut kinyiib' laj sachonel re taasach'oq.

4a 2 Ne. 6:7, 13.

8a K'UTUL RAQAL:

Uxtaan, uxtaanank.

9a Isa. 54:9.

b K'UTUL RAQAL:

B'uut'iha' sa'

xkutankil laj Noe.

10a Isa. 40:4.

b Sal. 94:14;

Tz. ut S. 35:25.

11a Apok. 21:18–21.

13a Jer. 31:33–34.

14a K'UTUL RAQAL: Tiik xch'ool, tiikilal.

17 Maajun k'anjeleb'aal li yiyb'an-b'il re aapleetinkil taa'usaaq, ut li junjunq chi ru'uj aq'ej li taahob'oq chawix sa' li raqleb'aal aatin, laa'at taak'e sa' tojb'a-maak. A'in li reechanihomeb' lix moos li Qaawa', ut we laa'in lix tiikilaleb' xch'ool, chan li Qaawa'.

CH'OL 23

Li Jesus naxxaqab' xwankil li raatin laj Isaias—Naxtaqlaheb' li tenamit chixtz'ilb'aleb' rix li profheet—Li raatin laj Samuel aj Lamanita chirix li wakliik chi yo'yo na'oksiik sa' lix tz'iib'amb'il esileb'. Wan na 34 chihab' xyo'lajik li Kristo.

UT anajwan, k'ehomaq reetal, ninye eere naq tento raj "teetz'il rix li k'a'aq re ru a'in. Relik chi yaal, jun intaqlahom nink'e eere naq teetz'il rix li k'a'aq re ru a'in chi yalb'il eeqe, xb'aan naq nim ru li raatin laj^bIsaias.

2 Xb'aan naq a'an ki'aatinak chi yaal chirix xyaalalil chixjunil li k'a'aq re ru chirix lin tenamit li wankeb' sa' lix junkab'al laj Israel; jo'kan ut, tento naq taa'aatinaq ajwi' reheb' laj Gentil.

3 Ut chixjunil li k'a'aq re ru li kixye, kiwan ut toj "taawanq, jo' chanru ajwi' li aatin li kixye.

4 Jo'kan ut k'ehomaq eexik chirix li waatin; tz'iib'ahomaq li k'a'aq re

ru kinye eere; ut jo' chanru xq'e-hil ut rajom li Yuwa'b'ej taaxik reheb' laj Gentil.

5 Ut yalaq ani taa'ab'inq chiru li waatin ut tixjal xk'a'uxl ut taakub'eeq xha', a'an ajwi' taakoleq. Tz'ilomaqeb' rix li "profeet, xb'aan naq naab'al wankeb' li neke'ch'olob'an xyaalal li k'a'aq re ru a'in.

6 Anajwan ut kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixye li aatin a'in kixye wi'chik reheb', chirix naq kixch'olob' chiruheb' chixjunil li loq'laj hu li ak ke'xk'ul, kixye reheb': K'ehomaq reetal, wan chik li loq'laj hu nawaj raj naq teetz'iib'a, li maak'a' eerik'in.

7 Ut kik'ulman naq kixye re laj Nefi: K'am chaq li esil li ketz'iib'a.

8 Ut chirix naq laj Nefi kixk'am chaq li tz'iib'amb'il esil, ut kixk'o-job' chiru, kixb'eresi li rilob'aal chirilb'al ut kixye:

9 Chi yaal ninye eere, kintaqla lin moos aj "Samuel, laj Lamanita, naq tixch'olob' xyaalal chiru li tenamit a'in, naq sa' li kutan a'an naq li Yuwa'b'ej tixnima xloq'al lix k'ab'a' wik'in, naq te'wanq^bnaab'al laj "santil paab'anel li "te'wakliiq chaq sa' xyanqeb' li kamenaq, ut te'xk'ut rib' chiru naab'al, ut te'k'anjelaq chiruheb'. Ut kixye reheb': Ma ink'a' jo'kan kiwan?

10 Ut eb' lix tzolom ke'chaq'ok chiru ut ke'xye: Yaal, Qaawa', laj

23 1a K'UTUL RAQAL:
Loq'laj hu (eb' li).
b 2 Ne. 25:1–5;
Morm. 8:23.
K'UTUL RAQAL:

Isaias.
3a 3 Ne. 20:11–12.
5a Luk. 24:25–27.
9a Hel. 13:2.
b Hel. 14:25.

c K'UTUL RAQAL:
Santil paab'anel (aj).
d Mat. 27:52–53.
K'UTUL RAQAL:
Wakliik chi yo'yo.

Samuel kixch'olob' jo' profeet jo' chanru laa waatin, ut kitz'aqlok ru chixjunil.

11 Ut li Jesus kixye reheb': Chan b'i' ru naq ink'a' xetz'iib'a li na'leb' a'in, naq naab'aleb' aj santil paab'anel ke'wakli ut ke'xk'ut rib' chiru naab'al ut ke'k'anjelak chiruheb'?

12 Ut kik'ulman naq kijultiko' re laj Nefi naq moko kitz'iib'aman ta li na'leb' a'in.

13 Ut kik'ulman naq li Jesus kix-taqla naq taatz'iib'amanq; jo'kan naq kitz'iib'aman jo' chanru naq kixtaqla.

14 Anajwan ut kik'ulman naq chirix naq li Jesus "kixch'olob' chaq chixjunileb' li loq'laj hu sa' junajil, li ke'xtz'iib'a chaq, kixtaq-laheb' naq te'xk'ut li k'a'aq re ru kixch'olob' chaq a'an chiruheb'.

CH'OL 24

Laj k'amol esil re li Qaawa' tixkaw-resi li b'e choq' re li Xkab' Xk'ulunik—Li Kristo taak'ojlaaq chi raqok aatin—Taqlanb'il Israel chixtojb'al li lajetqil ut li mayej—Natz'iib'aman jun xhuhil li jultikaak—Chi'ilmanq sa' Malakias 3. Wan na 34 chihab' xyo'lajik li Kristo.

UT kik'ulman naq kixtaqlaheb' naq te'xtz'iib'a li aatin li kixk'e

chaq li Yuwa'b'ej re laj Malakias, li tixye reheb'. Ut kik'ulman naq chirix naq kitz'iib'aman kixch'olob' li aatin. A'in ut li aatin li kixye reheb'; kixye: Jo'ka'in naxye li Yuwa'b'ej re laj Malakias—K'ehomaq reetal, tintaqla lin "k'amol esil, ut a'an tixkawresi li b'e chiwu, ut li Qaawa' li nekesik' taachalq chi jun xaqaamil sa' xsantil ochoch, a'an ajwi' aj k'amol resil li sumwank, li nasaho' wi' eech'ool; k'ehomaq reetal, taachalq a'an, chan li Qaawa' reheb' li Teepal.

2 A'b'anan ani taaruq "chixkuyb'al xkutankil lix k'ulunik, ut ani taawanq chi xaqxo naq taak'utunq chaq? Xb'aan naq a'an chanchan lix ^bxam laj k'uub'anel ch'iich', ut chanchan xxab'on laj puch'unel.

3 Ut a'an taak'ojlaaq jo' aj k'uub'ahom ut aj saqob'resihom ru li plaat; ut tixsaqob'resiheb' ru li "ralal laj Levi, ut taarisi chaq xtz'ajni-leb', chanchan oor ut plaat, re naq taaruq ^bte'xq'axtesi re li Qaawa' jun mayej sa' tiikilal.

4 Toja' naq lix mayejahom Juda ut Jerusalem taawanq xchaq'al ru chiru li Qaawa', jo' sa' najter kutan, ut jo' sa'eb' li chihab' junxil.

5 Ut laa'in tinnach'oq eerik'in re raqok aatin; ut seeb'aqin chixk'ut-b'al xyaalal li maak chirixeb' laj tuul, ut chirixeb' laj muxul sumsu, ut chirixeb' laj xaqab'anel aatin

14a Luk. 24:44–46.
24 1a Tz. ut S. 45:9.
2a 3 Ne. 25:1.
b Sak. 13:9;
Tz. ut S. 128:24.

K'UTUL RAQAL:
Ruchich'och'—
Xch'ajob'resinkil
li ruchich'och';
Xkab' xk'ulunik li

Jesukristo.
3a Deut. 10:8;
Tz. ut S. 84:31–34.
b Tz. ut S. 13:1.

sa' tik'ti', ut chirixeb' li neke'ra-hob'tesink re li moos sa' xtojb'al, li xmalka'an ut li "maak'a' xyuwa', ut li neke'tz'eqtaanank re laj jalanil tenamit, ut ink'a' neke'xuwa wu, chan li Qaawa' reheb' li Teepal.

6 Xb'aan naq laa'in li Qaawa', ink'a' ninjal wib'; jo'kan naq laa'ex ralalex laj Jakob moko k'atb'ilex ta.

7 Chalen ajwi' xkutankileb' lee yuwa' "elenaqex chaq rik'in ink'ojob'amb'il k'anjel, ut moko xepaab' ta. ^bSutq'inqex wik'in, ut laa'in tinsutq'iiq eerik'in, chan li Qaawa' reheb' li Teepal. A'b'an laa'ex nekeye: K'a' put ru toosutq'iiq wi'?

8 Ma taa'elq'aq junaq winq chiru li Dios? A'ut laa'ex kex'elq'ak chiwu. A'b'anan laa'ex nekeye: K'a' put ru koo'elq'ak wi' chawu? Rik'in "lajetqil ut ^bmayej.

9 Majewanb'ilex rik'in jun majewank, xb'aan naq kex'elq'ak chiwu, chixjunil li tenamit a'in.

10 K'amomaq chaq chixjunil li "lajetqil sa' li k'uuleb'aal kab'l, re taawanq tzakemq sa' wochoch, ut yalomaq wix anajwan rik'in a'in, chan li Qaawa' reheb' li Teepal, ma ink'a' tinte cheru rilob'aal choxa, ut tinhoy choq' eere jun ^bosob'tesink toj reetal naq moko tz'aqalaq ta li na'ajej re xk'ulb'al.

11 Ut tinch'iila laj k'uxunel choq' eere, re naq ink'a' tixsach ruuchinihom lee ch'och', chi moko lix toonal eeche' taat'ane'q li ru chi maji' nachal xq'ehil sa' li awimq, chan li Qaawa' reheb' li Teepal.

12 Ut chixjunileb' li tenamit osob'tesinb'il te'xye eere, xb'aan naq laa'aqex jun ch'och' sa rilb'al, chan li Qaawa' reheb' li Teepal.

13 Kaw naq wanjenaq eeraatin chiwix, chan li Qaawa'. A'ut laa'ex nekeye: K'a'ru xqayye chawix?

14 Laa'ex xeye: Maak'a' xyaalal k'anjelak chiru li Dios, ut k'a'ru naqara wi' naq xqapaab' lix k'ojob'amb'il k'anjel ut naq xoob'eek chi ra qach'ool chiru li Qaawa' reheb' li Teepal?

15 Ut anajwan saheb' xch'ool naqayye reheb' laj q'etq'et; relik chi yaal, eb' li neke'k'anjelank re maa'usilal neke'waklesiik; relik chi yaal, eb' li neke'yalok rix li Dios neke'kole' ajwi'.

16 Toja' naq eb' li ke'xuwank re li Dios "ke'aatinak chi kok' aj xsa' chirib'ileb' rib', ut li Qaawa' kixk'e xxik ut ki'ab'in; ut kitz'iib'aman chiru a'an jun ^bxhuhil li jultikaak choq' reheb' li neke'xuwank re li Dios, ut neke'k'oxlank re lix k'ab'a'.

17 Ut wehaqeb' a'an, chan li Qaawa' reheb' li Teepal, sa' li kutan

5a Stgo. 1:27.

7a K'UTUL RAQAL:

Q'etok paab'ank.

b Hel. 13:11;

3 Ne. 10:6;

Moro. 9:22.

8a K'UTUL RAQAL:

Lajetqil.

b K'UTUL RAQAL:

Q'axtesink mayej.

10a Tz. ut S. 64:23;

119:1-7.

b K'UTUL RAQAL:

Osob'tesink,

osob'tesinb'il,

rosob'tesinkil.

16a Moro. 6:5.

b Tz. ut S. 85:9;

Mois. 6:5.

K'UTUL RAQAL:

Xhuhil li jultikaak.

a'an naq "tintusub'eb' lin q'ol; ut tinkol xyu'ameb' jo' chanru naq junaq winq naxkol xyu'am tz'aqal li lalal li nak'anjelak chiru.

18 Toja' ut naq textsutq'iiq ut "teetz'il rix ani tiik xch'ool ut ani aj maak, ani li nak'anjelak chiru li Dios, ut ani li ink'a' nak'anjelak chiru.

CH'OL 25

Sa' li xkab' xk'ulunik, eb' laj q'etq'et ut laj maak te'k'ateq chanchan roq waj—Laj Elias taasutq'iiq rub'elaj li xnimal ru ut xuwajel kutan a'an—Chi'ilmanq sa' Malakias 4. Wan na 34 chihab' xyo'lajik li Kristo.

XBAAN naq k'ehomaq reetal, chalk re li kutan li "taak'atoq jo' k'atleb'aal; ut chixjunileb' laj ^bq'etq'et, relik chi yaal, ut chixjunileb' li neke'b'aanunk re li maa'usilal, te'wanq choq' roq waj; ut li kutan li taachalq tixk'ateb', chan li Qaawa' reheb' li Teepal, jo'kan naq moko tixkanab' ta choq' reheb' xxe'il chi moko ruq'il.

2 A'b'an choq' eere li nekexxuwank re lin k'ab'a', taawakliiq li "K'ajolb'ej re Tiikilal chi wank li

k'irtesink sa' xxik'; ut laa'ex texxik ut ^btexnimanq jo' 'kok' wakax sa' xhilob'aaleb'.

3 Ut laa'ex "teeyeq'iheb' laj maak; xb'aan naq a'anaqeb' cha rub'el eeroq sa' li kutan naq tinb'aanu a'in, chan li Qaawa' reheb' li Teepal.

4 Chijultiko'q eere lix chaq'rab' laj Moises, inmoos, li kintaqla wi' aran "Horeb choq' reheb' chixjunil laj Israel, rochb'eeneb' li k'uub'انب'il aatin ut li raqb'a-aatin.

5 K'ehomaq reetal, tintaqla eere laj "Elias li profheet rub'elaj xchalik li xnimal ru ut xuwajel ^bxkutan li Qaawa';

6 Ut a'an "tixsutq'isi lix ch'ooleb' li yuwa'b'ej rik'ineb' li alal k'ajolb'ej, ut lix ch'ooleb' li alal k'ajolb'ej rik'ineb' lix yuwa'eb', maare anchal tink'ulunq ut tinsak' li ruchich'och' rik'in jun li majewank.

CH'OL 26

Li Jesus naxch'olob' chixjunil li k'a'aq re ru chalen chaq xtiklajik toj sa' roso'jik—Eb' li k'uula'al ut li kok'al neke'xye li sachb'a-ch'oolejil aatin li ink'a' naru natz'iib'aman—Eb' li

17a Tz. ut S. 101:3.
18a K'UTUL RAQAL:
Tz'ilok-ix, li maatan re.
25 1a Isa. 24:6; 1 Ne. 22:15;
3 Ne. 24:2;
Tz. ut S. 29:9;
64:23–24; 133:64;
JS—R 1:37.
K'UTUL RAQAL:
Ruchich'och'—

Xch'ajob'resinkil li ruchich'och'.
b 2 Ne. 20:33.
K'UTUL RAQAL:
Q'etq'etil.
2a Eter 9:22.
b Tz. ut S. 45:58.
c Amos 6:4;
1 Ne. 22:24.
3a 3 Ne. 21:12.
4a Exo. 3:1–6.

5a 2 Rey. 2:1–2;
Tz. ut S. 2:1;
110:13–16; 128:17–18.
K'UTUL RAQAL: Elias;
Kolb'a-ib' choq' reheb' li kamenaq;
Tz'apok, xtz'apb'al.
b K'UTUL RAQAL:
Xkab' xk'ulunik li Jesukristo.
6a Tz. ut S. 2:2.

wankeb' sa' lix Iglees li Kristo wan chixjunil li k'a'aq re ru sa' komonil sa' xyanqeb'. Wan na 34 chihab' xyo'la-jik li Kristo.

Ut anajwan kik'ulman naq chiri naq li Kristo kixye li k'a'aq re ru a'in, kixch'olob' a'an chiru li ch'utch'uukil tenamit, ut kixch'olob' chixjunil li k'a'aq re ru chiruheb', li nim jo' ajwi' li ka'ch'in.

2 Ut kixye: "Li loq'laj hu a'in, li moko kiwan ta eerik'in, li Yuwa'b'ej kixtaqla naq tink'e eere, xb'aan naq xchaab'ilal xna'leb' a'an naq taak'ehe'q reheb' li tasal tenamit li toj te'wanq.

3 Ut kixch'olob' chixjunil li k'a'aq re ru, chalen ajwi' chaq sa' xtiklajik, toj sa' li kutan naq taachalq a'an sa' "xloq'al—relik chi yaal, chixjunil li k'a'aq re ru li taachalq chiru lix b'een li ch'och', toj reetal ajwi' naq taaha'ob'resiik li b'k'a'ru yiyib'anb'il wi', chi k'a'jo' xtiqwal, ut li ruchich'och' 'taab'olob'aaq chanchan jun b'otb'ookil hu, ut li choxa ut li ruchich'och' te'oso'q;

4 Toj reetal ajwi' sa' li "xanimal ru ut roso'jikil kutan, naq chixjunileb' li teepal, ut chixjunileb' li

junkab'al, ut chixjunileb' li tenamit ut aatinob'aal^b te'xaqliiq chiru li Dios, re taaraqmanq aatin chirixeb' xb'aan lix k'anjeleb', ma useb' malaj ink'a' useb'—

5 Wi useb', re "wakliik chi yo'yo sa' li yu'am li junelik nakana, ut wi ink'a' useb', re wakliik chi yo'yo sa' li tojb'a-maak, chi ka'pak'al xxikikeb', li jun chi junpak'al ut li jun chik chi junpak'al chik, jo' chanru li uxtaan, ut li^bxtiikal ru na'leb', ut li santilal li wan rik'in li Kristo, li kiwan 'naq toj maji' natikla li ruchich'och'.

6 Anajwan ut ink'a' naru natz'iib'aman sa' li hu a'in yal ta jun "miin raqal li k'a'aq re ru kixk'ut li Jesus chi yaal chiru li tenamit;

7 A'ut k'ehomaq reetal, sa'eb' lix "perel ch'iich' laj Nefi wan xk'ihal li k'a'aq re ru kixk'ut chiruheb' li tenamit.

8 Ut li k'a'aq re ru a'in kintz'iib'a, a'an xka'ch'inal li k'a'aq re ru kixk'ut chiruheb' li tenamit; ut kintz'iib'a choq' re li ajom naq taaruq chi k'ame'k wi'chik re li tenamit a'in, chi chalenaq chaq "rik'ineb' laj Gentil, jo' chanru li aatin kixye li Jesus.

26 2a AAN: Malakias, eb' li ch'ol 3 ut 4, li tz'iib'anb'il sa'eb' li ch'ol 24 ut 25 re 3 Ne.

3a K'UTUL RAQAL: Jesukristo—Xloq'alil li Jesukristo.

b Amos 9:13; 2 Pe. 3:10, 12; Morm. 9:2.

K'UTUL RAQAL: Ruchich'och'—Xch'ajob'resinkil

li ruchich'och'; Ruchich'och'—Rosoj'ik li ruchich'och'.

c Morm. 5:23.

4a Hel. 12:25; 3 Ne. 28:31.

b Mos. 16:10–11. K'UTUL RAQAL: Raq'b'a-aatin sa' roso'jik.

5a Dan. 12:2; Jwan 5:29.

b K'UTUL RAQAL: Tiik ruhil na'leb'.

c Eter 3:14.

K'UTUL RAQAL: Jesukristo—Xwanjik li Kristo rub'elaj li yu'am a'in.

6a Jwan 21:25; 3 Ne. 5:8.

7a K'UTUL RAQAL: Perel ch'iich'.

8a 3 Ne. 21:5–6.

9 Ut chirix naq ke'xk'ul a'in, li aajel ru naq te'xk'ul xb'een wa, re xyalb'al rix xpaab'aaleb', ut wi taa'uxq naq te'xpaab' li k'a'aq re ru a'in, rik'in a'an li "k'a'aq re ru q'axal nim wi'chik ru taak'utb'e-simanq chiruheb'.

10 Ut wi taa'uxq naq ink'a' te'xpaab' li k'a'aq re ru a'in, rik'in a'an li k'a'aq re ru xnimal ru "taarameq chiruheb', choq' xjibt'aleb'.

11 K'ehomaq reetal, ok raj we chixtz'iib'ankil, chixjunil li b'arwan tz'iib'anb'il chiruheb' lix pelerel ch'iich' laj Nefi, a'b'an li Qaawa' kixye naq ink'a', ut kixye: "Tynal rix xpaab'aaleb' intenamit.

12 Jo'kan naq laa'in, aj Mormon, nintz'iib'a li k'a'aq re ru taqlanb'ilin wi' xb'aan li Qaawa'. Anajwan ut laa'in, aj Mormon, nink'e xraqik inyehom, ut nin'ok wi'chik chixtz'iib'ankil li k'a'aq re ru taqlanb'ilin wi'.

13 Jo'kan ut, nawaj raj naq teek'e reetal naq li Qaawa' chi yaal kixtzoleb' li tenamit, chiru xnumik oxib' kutan; ut chirix a'an "kixk'ut rib' chiruheb' chi kok' aj xsa', ut kixjachi li ^bkaxlan wa chi kok' aj xsa', ut kirosob'tesi, ut kixk'e reheb'.

14 Ut kik'ulman naq a'an kixtzoleb' ut kik'anjelak chiruheb' lix "kok'aleb' li ch'utch'uukil tenamit li yeeb'il wi' resil, ut ^bkirach'ab' ru'ujeb' li raq', ut eb' a'an

ke'xye reheb' lix xyuwa'eb' xnimall ru ut sachb'a-ch'ooolejil na'leb', li naxq'ax ajwi' xnimal ru li kixk'utb'esi chaq a'an chiru li tenamit; ut kirach'ab' ru'uj raq'eb' re te'ruuq chi aatinak.

15 Ut kik'ulman naq chirix naq ak kitage' sa' choxa—li xkab' sut naq kixk'ut rib' chiruheb', ut ak xko'o chaq rik'in lix Yuwa', chirix "xk'irtesinkil chixjunileb' lix yaj, ut lix yeeq roq, ut xteeb'al rilob'aaleb' lix mutz' ut risinkil xtz'apb'al xxikeb' lix tz'ap xikeb', ut chirix ajwi' xb'aanunkil li k'iila paay chi k'irtesink sa' xyanqeb', ut xwaklesinkil jun winq sa' xyanqeb' chaq li kamenaq, ut chirix xk'utb'al chaq lix wankil chiruheb', ut chirix naq kitage' rik'in li Yuwa'b'ej—

16 K'ehomaq reetal, kik'ulman wulajaq chik naq li k'iila tenamit ke'xch'utub' rib', ut ke'ril ut ke'rab'i ajwi' li kok'al a'in; relik chi yaal, eb' li "k'uula'al ke'xte ajwi' xtz'uumaleb' re ut ke'xye sachb'a-ch'ooolejil aatin; ut kitaqlaman naq moko taatz'iib'amanq ta li k'a'aq re ru ke'xye, re naq maajun winq taatz'iib'anq re.

17 Ut kik'ulman naq eb' li "tzolom li kixsik'eb' chaq ru li Jesus, chirix li hoonal a'an ke'ok chi ^bkub'sink ha' ut chixtzolb'al jo' k'ihal li ke'chal rik'ineb'; ut jo' k'ihal eb' li ke'kub'e xha' sa' lix k'ab'a'

9a Eter 4:4–10.
10a Alma 12:9–11.
11a Eter 12:6.
13a Jwan 21:14.
b 3 Ne. 20:3–9.
K'UTUL RAQAL:

Loq'laj wa'ak.
14a 3 Ne. 17:11–12.
b Alma 32:23;
3 Ne. 26:16.
15a 3 Ne. 17:9.
K'UTUL RAQAL:

K'irtesink;
Sachb'a-ch'ooolej.
16a Mat. 11:25.
17a 3 Ne. 19:4–13.
b 4 Ne. 1:1.

li Jesus ke'nujak rik'in li Santil Musiq'ej.

18 Ut naab'al reheb' ke'ril ut ke'-rab'i k'a'aq re ru ink'a' naru xyee-b'al, li "moko naru ta tz'iib'ankil xb'aan li chaq'rab'.

19 Ut ke'xk'ut li na'leb', ut ke'k'an-jelak chiruheb' lix komon chirib'ileb' rib'; ut kiwan "chixjunil li k'a'aq re ru reheb' b'sa' komonil sa' xyanqeb', ut li junjunq chi winq naxb'aanu li k'a'ru tiik, li jun re li jun chik.

20 Ut kik'ulman naq ke'xb'aanu chixjunil li k'a'aq re ru jo' chanru ajwi' naq kixtaqlaheb' li Jesus.

21 Ut eb' li ke'kub'e xha' sa' lix k'ab'a' li Jesus, lix "iglees li Kristo ke'yehe' re.

CH'OL 27

Li Jesus naxtaqlaheb' naq te'xk'ab'a'i li Iglees rik'in lix k'ab'a' a'an—Lix k'an-jel taqlanb'il wi' ut lix mayej aj to-jol-ix, a'an lix evangelio—Eb' li winq taqlanb'ileb' chixjalb'aleb' xk'a'uxl ut chi kub'eek xha' re te'ruuq chi santob'resiik xb'aan li Santil Musiq'ej—Tento te'wanq jo' chanru ajwi' li Jesus. Wan na 34–35 chihab' xyo-lajik li Kristo.

KIK'ULMAN ut, naq eb' lix tzolom

li Jesus yookeb' chi b'eek ut yoo-keb' chixjultikankil li k'a'aq re ru ke'rab'i chaq jo' ajwi' li ke'ril, ut yookeb' chi kub'sink ha' sa' lix k'ab'a' li Jesus, kik'ulman naq eb' li tzolom ke'ch'utla ut wankeb' "sa' junajil chi tijok ut chi b'kuyuk sa' rik'in nimla metz'ew.

2 Ut li Jesus "kixk'ut wi'chik rib' chiruheb', xb'aan naq yookeb' chi tijok chiru li Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a'; ut kichal li Jesus ut kixaqli sa' xyiheb', ut kixye reheb': K'a'ru teeraj naq tink'e eere?

3 Ut eb' a'an ke'xye re: Qaawa', naqaj naq taaye qe li k'ab'a'ej ta-qak'e chi k'ab'a'iik wi' li iglees a'in, xb'aan naq wan li wech'ink-ib' sa' xyanq li tenamit chirix li na'leb' a'in.

4 Ut li Qaawa' kixye reheb': Chi yaal, chi yaal, ninye eere, k'a'ut naq te'aatinaq ut te'wech'oq li tenamit xb'aan li na'leb' a'in?

5 Ma ink'a' xe'rileb' ru li loq'laj hu, li nak'ehe' re naq tento teek'ul sa' eeb'een lix "k'ab'a' li Kristo, a'an ink'ab'a' laa'in? Xb'aan naq rik'in li k'ab'a'ej a'in texb'oqe'q sa' roso'-jik li kutan;

6 Ut ani nak'uluk re lin k'ab'a' sa' xb'een, ut "nakuyuk toj sa' roso'-jik, a'an ajwi' taakole'q sa' roso'-jik li kutan.

7 Jo'kan ut, yalaq k'a'ru

18 a 3 Ne. 26:11.

19 a 4 Ne. 1:3.

b K'UTUL RAQAL:

Q'axtesink, chaq'rab'
re q'axtesink-ib'.

21 a Mos. 18:17.

K'UTUL RAQAL:

Iglees li Jesukristo

(lix).

27 1 a Tz. ut S. 29:6.

b Alma 6:6.

K'UTUL RAQAL:

Kuyuk sa'.

2 a 3 Ne. 26:13.

K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—Kixk'ut

rib' li Kristo chirix
xkamik.

5 a K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—

Xk'ulb'al lix k'ab'a'

li Jesukristo sa'

qab'een.

6 a 3 Ne. 15:9.

nekebaanu, teebaanu sa' lin k'aba'; jo'kan naq teeke'chi k'aba'iik li iglees sa' lin k'aba'; ut teepatz' xk'aba' li Yuwa'bej sa' lin k'aba' re naq a'an taarosob'tesi li iglees choq' we.

8 Ut chan pe' ru naq a'anaq "lin iglees wi ink'a' k'aba' inb'il sa' lin k'aba'? Xbaan naq wi jun iglees k'aba' inb'il sa' lix k'aba' laj Moises a'anaq x'iglees laj Moises; malaj ut wi k'aba' inb'il rik'in xk'aba' jun winq, a'anaq x'iglees jun winq; wi ban k'aba' inb'il sa' lin k'aba', rik'in a'an a'anaq lin iglees, wi naux naq kab'lanb'ileb' sa' xbeen lin evangelio.

9 Chi yaal ninye eere, naq kab'lanb'ilex sa' xbeen lin evangelio, jo'kan naq teeke'chi k'aba'iik ya-laq k'aru nekek'e chi k'aba'iik, sa' lin k'aba'; jo'kan naq wi nekepatz' xk'aba' li Yuwa'bej, choq' re li iglees, wi a'anaq sa' lin k'aba' li Yuwa'bej texrab'i.

10 Ut wi naux naq li iglees kab'lanb'il sa' xbeen lin evangelio, rik'in a'an li Yuwa'bej tixk'e chi k'ute'k tz'aqal lix k'anjel a'an chi sa'.

11 A'banan wi moko kab'lanb'il ta sa' xbeen lin evangelio, ut kab'lanb'il ban sa' xbeen xk'anjeleb' li winq, malaj sa' xbeen xk'anjel laj tza, chi yaal ninye eere,

nekesaho' xchool sa' xk'anjeleb' chiru jarub'aq kutan, ut timil timil taachalq roso'jik, ut eb' a'an "nekeyoke' chaq ut neke'kute' sa' li xam, bar wi' maak'a' li sutqiik chaq.

12 Xbaan naq lix k'anjeleb' "neke'taaqenk reheb', xbaan naq a'an sa' xk'aba' lix k'anjeleb' naq nekeyoke' chaq; jo'kan ut, chijultikoq eere li k'aaq re ru kinye eere.

13 Kehomaq reetal, kink'e eere lin "evangelio, ut ain li evangelio kink'e eere—naq kinchal sa' li ruchich'och' re xbaanunkil li brajom lin Yuwa', xbaan naq lin Yuwa' kinixtaqla chaq.

14 Ut lin Yuwa' kinixtaqla chaq re "tintaqsiiq chiru li krus, ut chirix naq kintaqsiik chiru li krus, re tinjilosiheb' chaq chixjunil li winq wik'in, re naq jo' chanru kintaqsiik xbaaneb' li winq jo'kan ajwi' te'taqsiiq li winq xbaan li Yuwa'bej, re te'xaqliiq chiwu, re taaraqeq aatin chirixeb' xbaan lix k'anjeleb', ma useb' malaj ink'a' useb'—

15 Ut choq' re li ajom ain "kintaqsiik; jo'kan ut, jo' chanru lix wankilal li Yuwa'bej tinjilosiheb' chaq chixjunil li winq wik'in, re taaraqeq aatin chirixeb' jo' chanru lix k'anjeleb'.

16 Ut taak'ulmanq, naq ani

8a Tz. ut S. 115:4.

b K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—Xjolo-
mil li Iglees.

11a Alma 5:52.

12a Apok. 14:13;

Tz. ut S. 59:2.

13a Tz. ut S. 76:40–42.

K'UTUL RAQAL:

Evangelio.

b Jwan 6:38–39.

14a 1 Ne. 11:32–33;

Mois. 7:55.

b Jwan 6:44; 2 Ne. 9:5;

Tz. ut S. 27:18.

c K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—Aj

Raqol Aatin.

15a K'UTUL RAQAL:

Xtojb'al rix li maak.

“naxjal xk’a’uxl ut ^bnakub’e xha’ sa’ lin k’ab’a’ taanujob’resiiq, ut wi ‘nakuyuk toj sa’ roso’jik, k’ehomaq reetal, a’an tinwil chi maak’a’ xmaak chiru lin Yuwa’ sa’ li kutan a’an naq tinxaqliiq chi raqok aatin chirix li ruchich’och’.

17 Ut ani ink’a’ nakuyuk toj sa’ roso’jik, a’an ajwi’ li nayok’e’ chaq ut nakute’ sa’ li xam, b’ar wi ink’a’ chik neke’ru chi sut-q’iik chaq, xb’aan lix “raqb’a-aatin li Yuwa’b’ej.

18 Ut a’in li aatin li kixk’e reheb’ li ralal xk’ajoleb’ li winq. Ut xb’aan a’in naq a’an naxtz’aqob’resi ru chixjunil li aatin li kixk’e, ut ink’a’ natik’ti’ik, naxtz’aqob’resi b’an ru chixjunil li raatin.

19 Ut “maajun k’a’ru tz’aj naru chi ok sa’ li rawa’b’ejihom; jo’kan naq maak’a’ naru chi ok sa’ ^bxhilibaal, ka’ajeb’ wi’ li ani ‘ke’xch’aj li raq’eb’ sa’ inkik’el, xb’aan lix paab’aaleb’, ut lix xjalb’aleb’ xk’a’uxl chirix chixjunil lix maa-keb’, ut lix tiikilaleb’ chi paab’ank toj sa’ roso’jik.

20 Anajwan a’in li taqlahom: “Chejal eek’a’uxl, chejunilex xmaril li ruchich’och’, ut chalqex wik’in ut ^bchikub’eeq eeha’ sa’ lin k’ab’a’, re naq texruuq chi

‘santob’resiik rik’in xk’ulb’al li Santil Musiq’ej, re naq texxaqliiq chi ^dmaak’a’ eetz’ajnil chiwu sa’ roso’jik li kutan.

21 Chi yaal, chi yaal, ninye eere, a’in lin evangelio, ut nekenaw li k’a’aq re ru tento teeb’aanu sa’ lin iglees, xb’aan naq li k’anjel kineeril chixb’aanunkil, a’an teeb’aanu ajwi’ laa’ex; xb’aan naq li k’a’ru kineeril chixb’aanunkil, a’an ajwi’ li teeb’aanu.

22 Jo’kan ut, wi nekeb’aanu li k’a’aq re ru a’in, osob’tesinb’ilex, xb’aan naq texwaklesiiq sa’ roso’jik li kutan.

23 Tz’iib’ahomaq li k’a’aq re ru keril ut kerab’i, ka’ajwi’ li k’a’ru “xyehe’ naq moko taatz’iib’amanq ta ink’a’.

24 Tz’iib’ahomaq lix k’anjeleb’ li tenamit a’in, li toj taawanq, jo’chanru tz’iib’anb’il chaq, chirix li k’a’ru ak wanjenaq.

25 Xb’aan naq k’ehomaq reetal, rik’in li k’a’ru wan sa’eb’ li hu li tz’iib’anb’il, ut li toj taatz’iib’amanq, “taaraqe’q aatin chirix li tenamit a’in, xb’aan naq rik’in a’an te’nawe’q lix ^bk’anjeleb’ xb’aaneb’ li winq.

26 Ut k’ehomaq reetal, “tz’iib’anb’il chixjunil li k’a’aq re ru xb’aan

16a K’UTUL RAQAL:
Jalok k’a’uxl, jalb’a-
k’a’uxlej.
b K’UTUL RAQAL:
Kub’iha’, kub’sink
ha’.
c 1 Ne. 13:37.
K’UTUL RAQAL:
Kuyuk toj sa’
roso’jik.
17a K’UTUL RAQAL: Tiik

ruhil na’leb’.
19a Alma 11:37.
b Tz. ut S. 84:24.
K’UTUL RAQAL:
Hilank, hilob’aal.
c Apok. 1:5; 7:14;
Alma 5:21, 27;
13:11–13.
20a Eter 4:18.
b K’UTUL RAQAL:
Kub’iha’, kub’sink

ha’—Aajel ru.
c K’UTUL RAQAL:
Santob’resink.
d Tz. ut S. 4:2.
23a 3 Ne. 26:16.
25a 2 Ne. 33:10–15;
R laj M 1:11.
b 1 Ne. 15:32–33.
26a 3 Ne. 24:16.
K’UTUL RAQAL:
Xhuhil li yu’amej.

li Yuwa'b'ej, jo'kan naq rik'in li k'aru wan sa'eb' li hu li te'tz'iib'amanq, taaraqeq' aatin chirix li ruchich'och'.

27 Ut chenaw naq "laa'aqex aj raqol aatin sa' xb'een li tenamit a'in, jo' chanru li raqb'a-aatin li tink'e eere, li tiikaq ru. Jo'kan ut, ^bk'a' chi winqil tento naq texwanq laa'ex? Chi yaal ninye eere, jo' ^cchanru ajwi' laa'in.

28 Ut anajwan "xik we rik'in li Yuwa'b'ej. Ut chi yaal ninye eere, yalaq k'aru teepatz' chiru li Yuwa'b'ej sa' lin k'ab'a' taak'eemanq eere.

29 Jo'kan ut, "chextz'aamanq, ut texk'uluq; chextoch'oq, ut taatehe'q cheru; xb'aan naq ani natz'aaman, nak'uluk, ut chiru ani natocho'ok, taatehe'q.

30 Anajwan ut, k'ehomaq reetal, nim xsahil inch'ool, toj reetal naq numtajenaq, eeb'aan laa'ex, jo' ajwi' li tasal tenamit a'in; relik chi yaal, ut nasaho' ajwi' xch'ool li Yuwa'b'ej, ut jo'kaneb' ajwi' chixjunileb' li santil anjel, eeb'aan laa'ex ut li tasal tenamit a'in, xb'aan naq "maajun reheb' sacheanaq.

31 K'ehomaq reetal, nawaj raj naq teetaw xyaalal, xb'aan naq eb' li ninye, a'aneb' li "yo'yookeb' sa' ^bli tasal tenamit a'in; ut maajun reheb' sacheanaq; ut rik'ineb' a'an wan xtz'aqalil ^cxsahil inch'ool.

32 A'b'anan k'ehomaq reetal, nachal xrahil inch'ool xb'aan li "xkaa tasal chirix li tasal tenamit a'in, xb'aan naq k'amb'ileb' chi pree-xil xb'aan a'an jo' chanru ajwi' chaq li alalb'ej re li sachk, xb'aan naq eb' a'an tine'xk'ayi re xk'ulb'al li plaat ut li oor, ut li k'aru napo'e' xb'aaneb' li ^bmax, ut neke'ru wi' laj elq' chi weqok ut chirelq'ankil. Ut sa' li kutan a'an tinwula'aniheb', rik'in xsutq'isin-kil lix k'anjeleb' sa' xb'een tzaqal xjolomeb'.

33 Ut kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixchoy li yehom a'in, kixye reheb' lix tzolom: Chex'o-kaq sa' li "okeb'aal laatz', xb'aan naq laatz' li okeb'aal, ut ka'ch'in ru li b'e li naxik sa' li yu'amej, ut moko naab'al ta li neke'tawok re; a'b'an nim ru li okeb'aal, ut helho ru li b'e li naxik sa' li kamk, ut naab'aleb' wan li neke'b'eeek chiru, toj reetal naq nachal li q'ojoyin, sa' li maajun winq naru wi' chi k'anjelak.

CH'OL 28

B'eleb' reheb' li kab'laju neke'raj ut nayeechi'iman reheb' jun reechanihomeb' sa' li rawa'b'ejihom li Kristo naq neke'kam—Li Oxib' aj Nefita neke'raj ut nak'eeman reheb' wankilal

27 a 1 Ne. 12:9–10;
Morm. 3:19.

b K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—Li
Jesukristo kixk'ut li
tento taa'uxq.

c Mat. 5:48;
3 Ne. 12:48.

28 a Jwan 20:17.

29 a Mat. 7:7;
3 Ne. 14:7.

30 a Jwan 17:12.

31 a 3 Ne. 9:11–13; 10:12.

b 3 Ne. 28:23.

c K'UTUL RAQAL: Sahil
ch'oolejil.

32 a 2 Ne. 26:9–10;

Alma 45:10, 12.

b Mat. 6:19–21;

3 Ne. 13:19–21.

33 a Mat. 7:13–14;

3 Ne. 14:13–14;

Tz. ut S. 22:1–4.

sa' xb'een li kamk re te'kanaaq sa' li ruchich'och' toj reetal naq taachalq wi'chik li Jesus—Eb' a'an neke'jalte-siik ru ut neke'ril li k'a'ru ink'a' naru xyeeb'al jo' chanru li chaq'rab', ut yoo-keb' anajwan chi k'anjelak sa' xyan-qeb' li winq. Wan na 34-35 chihab' xyo'lajik li Kristo.

Ut kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixye li aatin a'in, kiraatinaheb' lix tzolom, chixjunjunqaleb', ut kixye reheb'; K'a'ru li nekeraj wik'in, chirix naq ak xikenaqin rik'in li Yuwa'b'ej?

2 Ut ke'aatinak chixjunileb', ka'ajwi' oxib' ink'a', ut ke'xye: Naqaj naq chirix naq wanjenaq qayu'am jo' xchihab' li winq, naq li qak'anjel, li kohab'oq wi', taaruuq taawanq xraqik, re naq chi seeb' tooruq chi chalk aawik'in sa' laa awa'b'ejihom.

3 Ut a'an kixye reheb': Osob'te-sinb'ilex xb'aan naq xeraj li na'leb' a'in wik'in; jo'kan ut, chirix naq kab'laju xkaak'al chihab' eeyu'am texchalq wik'in sa' lin awa'b'ejihom; ut wik'in teetaw "hilob'aal.

4 Ut chirix naq kiraatinaheb', kixsutq'isi li rilob'aal re li oxib', ut kixye reheb': K'a'ru nekeraj laa'ex naq tinb'aanu eere, naq ak xikenaqin rik'in li Yuwa'b'ej?

5 Ut eb' a'an ke'raho' xch'ool

sa' raam, xb'aan naq moko ke'ch'al ta xch'ool xyeeb'al re li k'a'ru neke'raj.

6 Ut a'an kixye reheb': K'ehomaq reetal, "ninnaw eek'oxlahom, ut laa'ex xeraj li k'a'ru kiraj wik'in laj ^bJwan, li raaro inb'aan, li kiwan wochb'een sa' ink'anjel, rub'elaj naq kintaqsiik xb'aaneb' laj Judio.

7 Jo'kan ut, q'axal wi'chik osob'te-sinb'ilex, xb'aan naq "maajo'q'e teeyal li ^bkamk; texwanq b'an chi yo'yo re rilb'al chixjunil lix b'aanuhom li Yuwa'b'ej reheb' li ralaal xk'ajoleb' li winq, toj reetal ajwi' naq taatz'aqloq ru chixjunil li k'a'aq re ru jo' chanru li rajom li Yuwa'b'ej, naq tink'ulunq sa' inloq'al rik'in lix "wankilal li choxa.

8 Ut maajo'q'e teenumsi xrahil li kamk; a'b'an naq tink'ulunq sa' inloq'al texjalaaq sa' jun mutz'uk-u, taa'isiq chaq li "kamk sa' eeb'een re naq ^bink'a' chik texkamq; toja' ut naq tex'osob'tesiiq sa' li rawa'b'ejihom lin Yuwa'.

9 Ut jo'kan wi'chik, moko taawanq ta eerahil naq wankex sa' li tz'ejwalej, chi moko xrahil eech'ool, ka'ajwi' sa' xk'ab'a' lix maak li ruchich'och'; ut chixjunil a'in tinb'aanu xb'aan li k'a'ru keraj wik'in, xb'aan naq keraj naq "teek'am chaq li raameb'

28 3a K'UTUL RAQAL:
Hilank, hilob'aal.
6a Amos 4:13;
Alma 18:32.
b Jwan 21:21-23;
Tz. ut S. 7:1-4.
7a 4 Ne. 1:14;

Morm. 8:10-11;
Eter 12:17.
b K'UTUL RAQAL:
Jaltesinb'il
junxaqalil.
c 3 Ne. 20:22.
8a 3 Ne. 28:36-40.

K'UTUL RAQAL:
Wank li kamk sa'
xb'een.
b K'UTUL RAQAL:
Kole'k chiru li
kamk.
9a Filip. 1:23-24;

li winq wik'in, naq toj xaqxo li ruchich'och'.

10 Ut xb'aan a'in taawanq "xtz'a-qalil xsahil eech'ool; ut texk'ojlaaq sa' li rawa'b'ejjhom lin Yuwa'; relik chi yaal, tz'aqalaq xsahil eech'ool, jo' chanru ajwi' naq li Yuwa'b'ej xk'e xtz'aqalil xsahil inch'ool laa'in; ut texwanq jo' chanru ajwi' laa'in, ut laa'in wankin jo' chanru ajwi' li Yuwa'b'ej, ut li Yuwa'b'ej ut laa'in ^bjunajo;

11 Ut li "Santil Musiq'ej naxch'olob' xyaalal li Yuwa'b'ej ut laa'in; ut li Yuwa'b'ej naxk'e li Santil Musiq'ej reheb' li ralal xk'ajoleb' li winq, sa' ink'ab'a' laa'in.

12 Ut kik'ulman naq chirix naq li Jesus kixye li aatin a'in, kixch'e' li junjunq reheb' rik'in ru'uj ruq', ka'ajwi' li oxib' li toj te'kanaaq ink'a', toja' ut naq ki'el chaq.

13 Ut k'ehomaq reetal, kiteeliik li choxa, ut eb' a'an "ke'xoke' sa' choxa, ut ke'ril ut ke'rab'i k'a'aq re ru li ink'a' naru chi yeemank.

14 Ut "kiyehe' reheb' naq ink'a' te'xye; chi moko kik'eeman wankilal reheb' re te'xye li k'a'aq re ru ke'ril ut ke'rab'i;

15 Ut ma wankeb' ta sa' li tz'ejwalej malaj elenaqeb' ta sa' li tz'ejwalej, ink'a' ke'ru chixyeeb'al; xb'aan naq sa' xch'ooleb' a'an chanchan naq "jaltesinb'ileb' ru, jo'kan naq ke'jale' chaq sa' li xaqalil a'in re li tz'ejwalej toj sa' jun

wanjik maak'a' wi' li kamk, re naq ke'ru chirilb'al li k'a'aq re ru re li Dios.

16 A'ut kik'ulman naq ke'k'anjelak wi'chik chiru xb'een li ch'och'; a'b'anan ink'a' ke'xk'ut li k'a'aq re ru ke'rab'i ut ke'ril chaq, xb'aan li taqlahom li kik'eeman chaq reheb' sa' choxa.

17 Anajwan ut, ma wan ta li kamk sa' xb'eeneb' malaj ink'a', chirix xkutankil lix jaltesinkileb' ru, moko ninnaw ta;

18 A'in b'an li ninnaw, jo' chanru li tz'iib'انب'il esil li k'eeb'il chaq—xkoheb' chiru xb'een li ch'och', ut ke'k'anjelak chiru chixjunil li tenamit, ut ke'xjunaji rik'in li iglees jo' k'ihaleb' li ke'paab'ank re lix jultikahomeb'; ut ke'xkub'siheb' xha', ut jo' k'ihaleb' li ke'kub'e xha' ke'xk'ul li Santil Musiq'ej.

19 Ut ke'tz'ape' sa' tz'alam xb'aaneb' li moko neke'wan ta sa' li iglees. Ut eb' li "tz'alam ink'a' ke'ru chixtz'apb'aleb', xb'aan naq ke'jache' sa' xyi.

20 Ut ke'kute' sa' rub'el ch'och'; a'b'an ke'xsak' li ch'och' rik'in li raatin li Dios, jo'kan naq rik'in lix "wankil a'an ke'kole' chaq sa' xchamal li ch'och'; ut chi jo'kan ink'a' ke'ru chixb'ekb'al li jul li taa-tz'aqloq re xmuqb'aleb'.

21 Ut oxib' sut ke'kute' sa' jun "k'atleb'aal ut maajun ra ke'xk'ul.

Tz. ut S. 7:5–6.

10a Tz. ut S. 84:36–38.

b Jwan 17:20–23.

11a 2 Ne. 31:17–21;

3 Ne. 11:32.

13a 2 Kor. 12:2–4.

14a Tz. ut S. 76:114–116.

15a Moiss. 1:11.

K'UTUL RAQAL:

Jaltesiiik ru.

19a Hech. 16:26;

Alma 14:26–28.

20a Morm. 8:24.

21a Dan. 3:22–27;

4 Ne. 1:32.

22 Ut wiib' sut ke'kute' sa' "ro-
choch li k'iche' xul; ut k'ehomaq
reetal, ke'batz'un rik'ineb' li xul jo'
jun ch'ina al rik'in jun karneer toj
natu'uk, ut maajun ra ke'xk'ul.

23 Ut kik'ulman naq chi jo'kan
xkoheb' sa' xyanqeb' chixjunil lix
tenamit laj Nefi, ut ke'xjultika lix
"evangelio li Kristo chiru chix-
junileb' li wankeb' sa' xb'een li
ch'och'; ut eb' a'an ke'jale' xch'ool
choq' re li Qaawa', ut ke'junajjik
rik'in lix iglees li Kristo, ut chi
jo'kan ke'osob'tesiik li ani wan-
keb' sa' ^bli tasal tenamit a'an, jo'
chanru li raatin li Jesus.

24 Anajwan ut laa'in, aj Mor-
mon, nink'e xraqik aatinak chi-
rix li k'aaq re ru a'in chiru jun
k'amok.

25 K'ehomaq reetal, ok raj we
chixtz'iib'ankil "xk'ab'a'eb' li maa-
jo'q'e te'xyal li kamk, a'b'an li Qaa-
wa' kixye naq ink'a'; jo'kan naq
moko nintz'iib'a ta, xb'aan naq
muqmu chiru li ruchich'och'.

26 A'b'anan k'ehomaq reetal,
wilomeb' ru, ut eb' a'an ke'k'an-
jelak chiwu.

27 Ut k'ehomaq reetal, te'wanq
sa' xyanqeb' laj Gentil, ut eb' laj
Gentil moko te'xnaweb' ta ru.

28 Te'wanq ajwi' sa' xyanqeb' laj
Judio, ut eb' laj Judio moko te'x-
naweb' ta ru.

29 Ut naq li Qaawa' tixk'oxla
rik'in xchaab'ilal xna'leb' naq

us, taak'ulmanq naq te'k'anje-
laq chiru chixjunileb' lix "teepal
laj Israel li jek'inb'ileb', ut chiru
chixjunileb' li tenamit, junkab'al,
aatinob'aal ut teepal, ut sa'eb'
chaq a'an te'xk'am k'iila aamej
choq' re li Jesus, re naq taaruq
taatz'aqloq ru li rajomeb' a'an, ut
jo'kan ajwi' xb'aan lix wankil li
Dios re xq'unb'esinkil ch'oolej li
wan rik'ineb'.

30 Ut wankeb' jo'eb' lix "an-
jel li Dios, ut wi te'tijoj chiru li
Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a' li Jesus
neke'ru chixk'utb'al rib' chiru
yalaq ani chi winq neke'xk'oxla
wi' naq us.

31 Jo'kan ut, xnimal ru ut sach-
b'a-ch'oolejil k'anjel taak'anje-
lamanq sa' xb'aaneb', rub'elaj li
"nimla ut chael kutan naq chix-
junileb' li tenamit tento te'xaqliiq
chi yaal chiru lix raqleb'aal aatin
li Kristo;

32 Relik chi yaal, sa' xyanqeb'
ajwi' laj Gentil taawanq jun "xni-
mal ru ut sachb'a-ch'oolejil k'anjel
li taak'anjelamanq sa' xb'aaneb',
rub'elaj li kutan a'an re raqb'a-
aatin.

33 Ut wi ta wan eerik'in chix-
junileb' li loq'laj hu li wan wi'
resil chixjunil lix sachb'a-ch'oo-
lejil k'anjel li Kristo, teenaw raj,
jo' chanru li raatin li Kristo, naq
li k'aaq re ru a'in tento taachalq
chi yaal.

22a Dan. 6:16–23;

4 Ne. 1:33.

23a K'UTUL RAQAL:

Evangelio.

b 3 Ne. 27:30–31.

25a 3 Ne. 19:4.

29a K'UTUL RAQAL:

Israel—Lix jek'inkil

Israel; Israel—Li

lajeeb' xteepal laj

Israel li sachanaqeb'.

30a K'UTUL RAQAL:

Anjel.

31a Hel. 12:25;

3 Ne. 26:4–5.

32a 2 Ne. 25:17.

34 Ut rahilal chichalq sa' xb'een li ani "ink'a' taa'ab'inq chiru li raatin li Jesus, jo' ajwi' ^beb' li kixsik'eb' ru ut kixtaqla sa' xyanqeb'; xb'aan naq yalaq ani ink'a' nak'uluk re li raatin li Jesus ut li raatineb' li ani kixtaqla, moko naxk'ul ta a'an; ut chi jo'kan a'an ink'a' tixk'uleb' sa' roso'jik li kutan.

35 Ut us raj wi'chik choq' reheb' wi ta ink'a' raj xe'yo'la. Xb'aan naq ma nekek'oxla tab'i' naq naru nekesach lix raqb'a-aatin jun Dios rahob'tesinb'il, li "yeq'inb'il rub'el roqeb' li winq, re naq rik'in a'an taachalq li kolb'a-ib'?

36 Ut anajwan k'ehomaq reetal, jo' kinye chirixeb' li kixsik'eb' ru li Qaawa', relik chi yaal, oxib' ajwi' li ke'xoke' toj sa' choxa, naq ink'a' kinnaw ma ch'ajb'il chirixeb' li kamk wan sa' xb'eeneb', re naq ink'a' te'kamq—

37 A'an k'ehomaq reetal, chirix naq kintz'iib'an, kinpatz' re li Qaawa', ut a'an xk'utb'esi chiwu naq aajel ru naq kiwan jun jalaak k'anjelamb'il sa' xtib'eleb'; wi ut ink'a', tento raj naq te'xyal li kamk;

38 Jo'kan ut, re naq ink'a' te'xyal li kamk kik'anjelaman jun "jalaak sa' xtib'eleb', re naq ink'a' te'xk'ul li rahilal chi moko li rahil ch'oo-lejil, ka'ajwi' sa' xk'ab'a' lix maak li ruchich'och'.

39 Anajwan li jalaak a'in moko juntaq'eet ta rik'in li taak'ulmanq

sa' roso'jik li kutan, a'b'an kiwan jun jalaak k'anjelamb'il sa' xb'eeneb', jo'kan naq laj Satanas ink'a' kiru chi wank xwankil sa' xb'eeneb', re naq ink'a' kiru "chiraa-lenkileb'; ut ^bke'santob'resiik sa' li tz'ejwalej, re naq ^csanteb', ut re naq eb' lix wankilal li ruchich'och' ink'a' te'ruuq chixchapb'aleb'.

40 Ut sa' li wanjik a'in tento te'kanaaq toj sa' xkutankil li raqb'a-aatin re li Kristo; ut sa' li kutan a'an wan jun jalaak nim wi'chik te'xk'ul, ut te'k'uleq sa' li rawa'b'ejihom li Yuwa'b'ej re naq ink'a' chik te'elq chaq, re b'an te'wanq chi junelik rik'in li Dios sa' choxa.

 CH'OL 29

Lix k'utunik lix Hu laj Mormon a'an reetalil naq li Qaawa' xtikib' xch'utub'ankil laj Israel ut xtz'aqob'resinkil ru lix sumwank—Eb' li neke'tz'eqtaanank re lix k'utb'esinb'il na'leb' ut lix maatan sa' roso'jik li kutan te'majewaaq. Wan na 34–35 chihab' xyo'lajik li Kristo.

ANAJWAN ut k'ehomaq reetal, ninye eere naq jo'q'e tixk'oxla li Qaawa' rik'in xchaab'ilal xna'leb' naq us naq li yehom a'in "taawu-laq rik'ineb' laj Gentil jo' chanru li raatin, rik'in a'an naru teenaw

34a Eter 4:8–12.
 b K'UTUL RAQAL:
 Profeet.
 35a Hel. 12:2.
 38a K'UTUL RAQAL:

Jaltesinb'il
 junxaqalil.
 39a K'UTUL RAQAL:
 Aaleek, aalenk.
 b K'UTUL RAQAL:

Santob'resink.
 c K'UTUL RAQAL:
 Santilal.
 29 1a 2 Ne. 30:3–8.

naq li ^bsumwank li kixk'uub' li Yuwa'b'ej rik'ineb' li ralar xk'ajol laj Israel, chirix xk'ojob'ankileb' wi'chik sa' xch'och'il li reechanihomeb', ak xtikla xtz'aqob're-sinkil ru.

2 Ut naru teenaw naq li raatin li Qaawa', li yeeb'il xb'aaneb' li santil profet, taatz'aqloq ru chixjunil, ut moko na'aje' ta ru naq teeye naq li Qaawa' ^anaxb'ay lix k'ulunik rik'ineb' li ralar xk'ajol laj Israel.

3 Ut moko na'aje' ta ru naq teek'oxla sa' eech'ool naq maa-k'a' xyaalal li aatin kiyeeman chaq, xb'aan naq k'ehomaq reetal, li Qaawa' taajultiko'q re lix sumwank li kixk'uub' choq' re lix tenamit re lix junkab'al laj Israel.

4 Ut naq teeril li yehom a'in chi k'utmank sa' eeyanq, rik'in a'an moko na'aje' ta chik naq teetz'eq cherix lix b'aanuhom li Qaawa', xb'aan naq li ^ayok'leb' ch'iich' re lix ^braqb'a-aatin wan sa' xnim uq', ut k'ehomaq reetal, sa' li kutan a'an, wi neketz'eq cherix lix b'aanuhom, tixk'e re textawe'q sa' junpaat xb'aan.

5 ^aRahilal sa' xb'een li ani ^bnatz'eqok chirix lix b'aanuhom li Qaawa', relik chi yaal, rahilal sa' xb'een li ani ^ctaatz'eqtaananq re xyaalal li Kristo ut lix k'anjel!

6 Relik chi yaal, ^arahilal sa' xb'een li ani natz'eqtaanank re xyaalal lix k'utb'esihom li Qaawa', ut li taayehoq re naq li Qaawa' ink'a' chik nak'anjelak rik'in li k'utb'esinb'il na'leb', chi moko rik'in profetil aatin, chi moko rik'ineb' li ^bmaatan, chi moko rik'ineb' li jallanil aatinob'aal, chi moko rik'ineb' li k'irtesink, chi moko rik'in xwankil li Santil Musiq'ej!

7 Relik chi yaal, rahilal ut sa' xb'een li ani taayehoq re sa' li kutan a'an, re xk'ulb'al ^axtumin, naq ^bmaajun sachb'a-ch'oolej naru nawan chi k'anjelanb'il xb'aan li Jesukristo, xb'aan naq ani nab'aa-nunk re a'in taawanq chanchan li ^calalb'ej re li sachk, li moko kiwan ta ruxtaanankil ru, jo' chanru li raatin li Kristo!

8 Relik chi yaal, ut moko na'aje' ta chik ru naq ^atexhasb'aq, chi moko naq ^bteetz'eq cherix, chi moko naq teeb'atz'unleheb' laj ^cJudio, chi moko yalaq ani chik xkomon li rela' lix junkab'al laj Israel; xb'aan naq k'ehomaq reetal, li Qaawa' najultiko' re lix sumwank choq' reheb', ut tixb'aanu reheb' jo' chanru li k'a'ru kixxagab' wi' aatin.

9 Jo'kan naq moko na'aje' ta ru naq teek'oxla naq texruuq chixsutq'isinkil lix nim uq' li Qaawa'

1 b Morm. 5:14, 20.

2 a Luk. 12:45-48.

4 a 3 Ne. 20:20.

b K'UTUL RAQAL: Tiik ruhil na'leb'.

5 a 2 Ne. 28:15-16.

b Morm. 8:17;
Eter 4:8-10.

c Mat. 10:32-33.

6 a Morm. 9:7-11, 15.

b K'UTUL RAQAL:
Maatan naxk'e li
Musiq'ej (eb' li).

7 a K'UTUL RAQAL: Tijok
chi tojb'il.

b 2 Ne. 28:4-6;

Morm. 9:15-26.

c K'UTUL RAQAL:
Alalb'ej re li sachk
(eb' li).

8 a 1 Ne. 19:14.

b 2 Ne. 29:4-5.

c K'UTUL RAQAL:
Judio, eb' laj Judio.

sa' lix tz'e, re naq a'an ink'a' tix-k'anjela li raqb'a-aatin choq' re xtz'aqob'resinkil ru li sumwank li kixk'uub' choq' re lix junkab'al laj Israel.

CH'OL 30

Eb' laj Gentil sa' roso'jik li kutan taqlanb'ileb' chixjalb'aleb' xk'a'uxl, chi chalk rik'in li Kristo, ut chi k'e-he'k sa' ajl rik'in lix junkab'al laj Israel. Wan na 34–35 chihab' xyo'la-jik li Kristo.

K'EHOMAQ eexik, ex aj Gentil, ut cherab'i li raatin li Jesukristo, Ralal li yo'yookil Dios, li "kinix-taqla naq tinye cherix, xb'aan naq

k'ehomaq reetal, kinixtaqla naq tintz'iib'aq, ut tinye:

2 Sutq'inqex chaq, chejunilex aj "Gentil, chiru lee maa'us aj b'e, ut ^bjalomaq eek'a'uxl chirix lee ink'a' us aj b'aaunuhom, chirix eetik'ti'om ut eeb'alaq'ihom, ut chirix li yum-b'eetak ko'b'eetak, ut chirix lee muqmuukil tz'eqb'eetalil, ut li loq'onink pak'b'il dios, ut li kam-sink, ut li tijok chi tojb'il, ut lee ka-qalihom, ut li wech'ij-ib', ut chirix chixjunil lee maa'usilal ut tz'eq-b'eetalil, ut chalqex wik'in laa'in, ut chikub'eeq eeha' sa' lin k'ab'a, re naq taaruuq teek'ul risinkil ee-maak, ut texnujaq rik'in li Santil Musiq'ej, re naq taaruuq 'texk'e-he'q sa' ajl rik'in intenamit li wan-keb' sa' lix junkab'al laj Israel.

XKAA NEFI
LIX HU LAJ NEFI

A'AN RALAL CHAQ LAJ NEFI—JUN REHEB' LIX TZOLOM LI JESUKRISTO

Jun esilal chirix lix tenamit laj Nefi, jo' chanru li esil kixtz'iib'a.

Eb' laj Nefita ut eb' laj Lamanita ne-ke'jale' xch'ool chixjunileb' choq' re li Qaawa'—Wan chixjunil li k'a'aq re ru reheb' sa' komonil sa' xyan-qeb', neke'xk'anjela li sachb'a-ch'oo-lej, ut neke'usa sa' li ch'och'—Chirix wiib' cient chihab' chik, neke'wakli li

jachok-ib', li maa'usilal, li b'alaq'il ig-lees, ut li rahob'tesink—Chirix oxib' cient chihab', aj maakeb' chik laj Nefita jo'keb' ajwi' laj Lamanita—Laj Ammaron naxmuqeb' li loq'laj tz'iib'anb'il esil. Wan na 35–321 chihab' xyo'lajik li Kristo.

30 1 a 3 Ne. 5:12–13.
2 a K'UTUL RAQAL:
Gentil, eb' laj.
b K'UTUL RAQAL:

Jalok k'a'uxl, jalb'a-
k'a'uxlej.
c Gal. 3:27–29;
2 Ne. 10:18–19;

3 Ne. 16:10–13;
21:22–25;
Abr. 2:10.

UT kik'ulman naq kinume' li xkaalaju xka'k'aal chihab', ut jo'kan ajwi' li ro'laju xka'k'aal, ut k'ehomaq reetal, eb' lix tzolom li Jesus ke'xk'uub' chaq jun lix iglees li Kristo sa' chixjunileb' li ch'och' sa' xsutam. Ut jo' k'ihaleb' li ke'wulak rik'ineb', ut ke'xjal xk'a'uxl chi yaal chirix xmaakeb', ke'kub'e xha' sa' lix k'ab'a' li Jesus; ut ke'xk'ul ajwi' li Santil Musiq'ej.

2 Ut kik'ulman sa' li xwaqlaju xka'k'aal chihab', chixjunileb' li tenamit ak ke'jalman xch'ool choq' re li Qaawa', chiru chixjunil lix b'een li ch'och', eb' laj Nefita jo'eb' ajwi' laj Lamanita, ut moko ke'wan ta li wech'ok-ib' ut li jachok-ib' sa' xyanqeb', ut li junjunq chi winq kixb'aanu li k'a'ru tiik chirib'ileb' rib'.

3 Ut kiwan "chixjunil li k'a'aq re ru reheb' sa' komonil sa' xyanqeb', jo'kan naq maak'a' ani b'ihom ut neb'a', sa' moosil ut chi ach'ab'anb'il; chixjunileb' b'an ke'ach'ab'aak, ut ke'tz'aqon sa' li choxahil maatan.

4 Ut kik'ulman naq kinume' ajwi' li xwuqlaju xka'k'aal chihab', ut toj kikana li tuqtuukilal sa' li ch'och'.

5 Ut ke'wan li xninqal ru ut sachb'a-ch'oolejil k'anjel k'anjelamb'il xb'aaneb' lix tzolom li Jesus, jo'kan naq "ke'xk'irtesiheb' li yaj, ut ke'xwaklesiheb' li kamenaq, ut ke'xk'e chi b'eeek li yeeq roq, ut

chixk'ulb'al rilob'aal li mutz', ut chi ab'ink li tz'ap xik; ut li k'iila paay chi ^bsachb'a-ch'oolej ke'xk'anjela sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq; ut maak'a' chik li ke'xk'anjela wi' li sachb'a-ch'oolej, ka'ajwi' sa' lix k'ab'a' li Jesus.

6 Ut chi jo'kan kinume' li xwaq-xaqlaju xka'k'aal chihab', ut jo'kan ajwi' li xb'elelaju xka'k'aal, ut li xb'een roxk'aal, ut li xkab' roxk'aal, relik chi yaal, toj reetal ajwi' naq numenaq b'eleb' roxk'aal chihab', ut jo'kan ajwi' li xjunlaju roxk'aal, ut li xkab'laju roxk'aal; relik chi yaal, toj reetal ajwi' naq kinume' b'elelaju roxk'aal chihab'.

7 Ut li Qaawa' kixk'eheb' chi usaak chi numtajenaq sa' li ch'och'; relik chi yaal, jo'kan naq ke'xkab'laheb' wi'chik li tenamit b'ar wi' ke'wan chaq chi k'atb'il li tenamit.

8 Relik chi yaal, li nimla tenamit ajwi' a'an "Tzarahemla ke'xk'e wi'chik chi kab'lamank.

9 A'b'an ke'wan k'iila tenamit li "ke'sub'e' chaq, ut kitaqe' li ha' sa' xna'ajeb' a'an, jo'kan naq in-k'a' ke'ru chi ak'ob'resiik li tenamit a'in.

10 Ut anajwan, k'ehomaq reetal, kik'ulman naq ke'kawu xmetz'ew lix tenamit laj Nefi, ut q'axal sa' junpaat ke'k'ihan, ut ke'ok choq' jun tenamit q'axal "chaq'aleb' ru ut sa rilb'aleb'.

11 Ut ke'sumla ut ke'k'ehe' chi

[4 NEFI]

1 3a Hech. 4:32;

3 Ne. 26:19.

K'UTUL RAQAL:

Q'axtesink, chaq'rab'

re q'axtesink-ib'.

5a K'UTUL RAQAL:

K'irtesink.

b Jwan 14:12.

K'UTUL RAQAL:

Sachb'a-ch'oolej.

8a 3 Ne. 8:8.

9a 3 Ne. 9:4, 7.

10a Morm. 9:6.

sumlaak, ut ke'osob'tesiik jo' chanru lix k'ihal li yeechi'ihom li kixk'e chaq li Qaawa' choq' reheb'.

12 Ut moko ke'b'eek ta chik chirix li "b'aanunb'il na'leb' ut li k'o-job'anb'il k'anjel re lix ^bchaq'rab' laj Moises; ke'b'eek b'an chirix li taqlahom li ke'xk'ul chaq rik'in lix Qaawa' ut lix Dios, ut ke'-kana sa' li "kuyuk sa' ut li tijok, ut sa' xch'utub'ankil rib' chi kok' aj xsa' re te'tijoq ut te'rab'i li raatin li Qaawa'.

13 Ut kik'ulman naq moko kiwan ta li wech'ok-ib' sa' xyanq chixjunil li tenamit, sa' chixjunil li ch'och'; a'ut ke'wan xninqual ru sachb'a-ch'oolej k'anjelanb'il sa' xyanqeb' lix tzolom li Jesus.

14 Ut kik'ulman naq kinume' li xjunlaju xkaak'al chihab', ut jo'kan ajwi' li xkab'laju xkaak'al, relik chi yaal ut, toj reetal naq numenaq b'elelaju xkaak'al chihab'; relik chi yaal, kinume' ajwi' jun cient chihab', ut eb' lix tzolom li Jesus, li kixsik'eb' chaq ru, ak xikenaqeb' chixjunil sa' lix "hilob'aal li Dios, ka'ajwi' naq ke'wan li ^boxib' li toj te'kanaaq; ut ke'wan chik li "tzolom "k'ojob'anb'il sa' xna'ajeb' a'an; ut jo'kan ajwi' naab'al re li tasal tenamit a'an ak xe'kam.

15 Ut kik'ulman naq "maak'a' li wech'ok-ib' sa' li ch'och', xb'aan lix rahom li Dios li kiwan sa' xch'ooleb' li tenamit.

16 Ut "maak'a' li kaqalink, chi moko li wech'ij-ib', chi moko li choqink, chi moko li ko'b'eetak yumb'eetak, chi moko li tik'ti'ik, chi moko li kamsink, chi moko k'a'ruhaq paay chi ^byib' ru k'a'uxlej; ut relik chi yaal naq moko kiru ta kiwan junaq tenamit li "sa wi'-chik xch'ool sa' xyanq chixjunileb' li tenamit li yo'ob'tesinb'ileb' xb'aan ruq' li Dios.

17 Maak'a'eb' aj elq', chi moko aj kamsinel, chi moko ke'wan aj Lamanita, chi moko k'a'ruhaq paay chik chi aj -ita; "junajeb' b'an naq ke'wan, ralal xk'ajoleb' li Kristo, ut aj eechanihomeb' re li rawa'b'e-jihom li Dios.

18 Ut k'a'jo' naq osob'tesinb'ileb'! Xb'aan naq li Qaawa' kirosob'tesiheb' sa' chixjunil lix b'aanuhomeb'; relik chi yaal, ke'osob'tesiik ajwi' ut ke'k'ehe' chi usaak toj reetal naq numenaq jun cient rik'in lajeeb' chihab'; ut li xb'een tasal tenamit chirix li Kristo ak kamenaqeb' chik, ut maajun wech'ok-ib' kiwan sa' chixjunil li ch'och'.

19 Ut kik'ulman naq laj Nefi, a'an li kitz'iib'ank re li esil a'in sa'

12a 2 Ne. 25:30;
3 Ne. 15:2–8.
b K'UTUL RAQAL:
Chaq'rab' re laj
Moises.
c Moro. 6:5;
Tz. ut S. 88:76–77.
14a K'UTUL RAQAL:
Hilob'aal na'ajej.
b 3 Ne. 28:3–9.

K'UTUL RAQAL:
Jaltesinb'il
junxaqalil.
c K'UTUL RAQAL:
Tzolom.
d K'UTUL RAQAL:
K'ojob'ank.
15a K'UTUL RAQAL:
Tuqtuukilal.
16a K'UTUL RAQAL:

Junajil.
b K'UTUL RAQAL:
Rahink-u.
c Mos. 2:41;
Alma 50:23.
K'UTUL RAQAL: Sahil
ch'oolejil.
17a Jwan 17:21.
K'UTUL RAQAL: Sion.

roso'jik (ut kixtz'iib'a chiruheb' lix "perel ch'iich' laj Nefi) kikam, ut laj Amos li rala kixtz'iib'a sa' xna'aj; ut kixtz'iib'a ajwi' chiruheb' lix perel ch'iich' laj Nefi.

20 Ut kixk'am chiru kaahib' ro'kaal chihab', ut toj kiwan tuqtuukilal sa' li ch'och', ka'ajwi' naq kiwan jun ch'ina raqal re li tenamit li ke'risi chaq rib' rik'in li iglees, ut ke'xk'ul sa' xb'eeneb' li k'ab'a'ej aj Lamanita; jo'kan naq ke'ok wi'chik chi wank aj Lamanita sa' li ch'och'.

21 Ut kik'ulman naq kikam ajwi' laj Amos, (ut ak jun cient rik'in kaalaju ro'kaal chihab' xk'ulunik chaq li Kristo) ut laj Amos li rala kixtz'iib'a li esil sa' xna'aj; ut a'an kixtz'iib'a ajwi' chiruheb' lix perel ch'iich' laj Nefi; ut kitz'iib'a-man ajwi' sa' lix hu laj Nefi, a'an li hu a'in.

22 Ut kik'ulman naq ak numenaq wiib' cient chihab'; ut li xkab'tasal tenamit ak xe'kam, ka'ajwi' junjunq ink'a'.

23 Ut anajwan laa'in, aj Mormon, nawaj raj naq teenaw naq xe'k'ihan chaq li tenamit, jo'kan naq ke'wan chi jek'imb'il chiru chixjunil lix b'een li ch'och', ut naq ke'b'ihomo' chaq chi numtaje-naq, xb'aan li usaak ke'xk'ul rik'in li Kristo.

24 Ut anajwan, sa' li xkab' cient

rik'in jun chihab' a'in, ke'ok chi wank sa' xyanqeb' li ani taqsin-b'ileb' sa' li "q'etq'etil, jo' xtiqib'an-kil rib' rik'in aq'ej tertto xtza'q, ut li k'iila paay chi chaab'il saqi lemtz' q'ol, ut xkomon li k'a'aq re ru chaq'al ru re li ruchich'och'.

25 Ut chirix chik a'an li k'a'ru wan reheb' ut li nak'anjelak reheb' moko kiwan ta chik "sa' komonil sa' xyanqeb'.

26 Ut ke'ok chixjachinkil rib' sa' li tastookil jachal; ut ke'ok chixwaklesinkil choq' reheb' li junjunq chi "iglees re xk'ulb'al^bxtumineb', ut ke'ok chixtz'eqtaanankil lix tz'aqal iglees li Kristo.

27 Ut kik'ulman naq chirix naq numenaq wiib' cient rik'in lajeeb' chihab' ke'wan k'iila iglees sa' li ch'och'; relik chi yaal, ke'wan k'iila iglees li neke'xye rib' naq neke'xnaw ru li Kristo, a'b'an "ke'xtz'eqtaana xyaalal lix k'ihal lix evangelio, jo'kan naq ke'xk'ul li k'iila paay chi maa'usilal, ut ke'xk'e li k'a'ru loq' re li ani^bramb'il chiru xb'aan naq moko k'ulub'ej ta.

28 Ut li "iglees a'in kik'ihan chi numtajenaq xb'aan li maa'usilal, ut xb'aan xwankil laj Satanas, li kiru chixchapb'al xch'ooleb'.

29 Ut jo'kan wi'chik, kiwan jun chik iglees li natz'eqtaanan xyaalal li Kristo, ut eb' a'an "ke'xrahob'tesi

19a K'UTUL RAQAL: Perel ch'iich'.

24a K'UTUL RAQAL: Q'etq'etil.

25a 4 Ne. 1:3.

26a 1 Ne. 22:23;
2 Ne. 28:3;

Morm. 8:32–38.

b Tz. ut S. 10:56.

K'UTUL RAQAL: Tijok chi tojb'il.

27a K'UTUL RAQAL: Q'etok paab'ank.
b 3 Ne. 18:28–29.

28a K'UTUL RAQAL:

Aj tza—Lix iglees laj tza.

29a K'UTUL RAQAL: Rahob'tesiik xb'aan xpaab'aal.

lix tz'aqal iglees li Kristo, xb'aan xtuulanileb' xch'ool ut xb'aan naq neke'xpaab' li Kristo, ut xik' ke'ile' xb'aaneb', xb'aan li k'iila sachb'a-ch'oolej li nak'anjelaman sa' xyanqeb'.

30 Jo'kan naq ke'xk'anjela li wankilal ut li awa'b'ejil sa' xb'ee-neb' lix tzolom li Kristo li ke'kana rik'ineb', ut ke'xtz'apeb' sa' "tz'alam; a'b'anan rik'in lix wankil li raatin li Dios, li kiwan rik'ineb', ke'jache' li tz'alam sa' xyi, ut eb' a'an xkoheb' ut ke'xb'aanu xningal ru sachb'a-ch'oolej sa' xyanqeb'.

31 A'b'anan ut, us ta ke'b'aanuman chixjunil li sachb'a-ch'oolej a'in, eb' li tenamit ke'xkawob'resi li raam, ut ke'xsik' xkamsinkileb', jo' chanru ajwi' naq eb' laj Judio aran Jerusalem ke'xsik' chaq xkamsinkil li Jesus, jo' chanru li raatin.

32 Ut ke'xkuteb' sa'eb' li "k'atleb'aal re ^bxam, ut ke'el chaq chi maajun ra ke'xk'ul.

33 Ut ke'xkuteb' ajwi' sa' "rochocheb' li k'iche' xul, ut ke'batz'un rik'ineb' li k'iche' xul jo' chanru jun ch'ina al rik'in jun ral karneer; ut ke'el chaq sa' xyanqeb', chi maajun ra ke'xk'ul.

34 A'b'anan eb' li tenamit ke'xkawob'resi li raameb', xb'aan naq ke'b'eresiik' xb'aaneb' naab'al laj tij ut li b'alaq'il profheet, naq te'xwaklesi k'iila iglees, ut te'xb'aanu li

k'iila paay chi maa'usilal. Ut "ke'x-sak'eb' lix tenamit li Jesus; a'b'an eb' lix tenamit li Jesus ink'a' ke'sak'ok wi'chik. Ut chi jo'kan ke'laj chi maak'a'eb' xpaab'aal ut sa' li maa'usilal, chiru li junjunq chihab', toj reetal naq numenaq ajwi' wiib' cient rik'in lajeeb' xka'kaal chihab'.

35 Ut anajwan kik'ulman sa' li chihab' a'in, relik chi yaal, sa' li xkab' cient rik'in junlaju xka'kaal chihab', kiwan jun nimla jachok sa' xyanqeb' li tenamit.

36 Ut kik'ulman naq sa' li chihab' a'in kiwakli jun tenamit, a'aneb' aj Nefita neke'yehe' re, ut a'aneb' li tz'aqal neke'paab'ank re li Kristo; ut sa' xyanqeb' wankeb' li yeeb'ileb' re xb'aaneb' laj Lamanita—eb' laj Jakobita, ut laj Josefita, ut laj Tzoramita;

37 Jo'kan naq li tz'aqal neke'paab'ank re li Kristo, ut li tz'aqal neke'loq'onink re li Kristo, (ut sa' xyanqeb' a'an wankeb' "oxib'al lix tzolom li Jesus li te'kanaaq) aj Nefita yeeb'ileb' re, ut aj Jakobita, ut aj Josefita, ut aj Tzoramita.

38 Ut kik'ulman naq eb' li ke'tz'eqtaanank re li evangelio, a'aneb' aj Lamanita yeeb'ileb' re, ut aj Lemuelita, ut aj Ismaelita; ut ink'a' ke'laj chi maak'a'eb' xpaab'aal; "ke'xpo'resi b'an xch'ool chirix lix evangelio li Kristo chi k'oxlanb'il; ut ke'xk'ut chiruheb' lix kok'al naq ink'a' te'paab'anq,

30 a 3 Ne. 28:19–20.

32 a 3 Ne. 28:21.

b Dan. 3:26–27.

33 a 3 Ne. 28:22.

34 a 3 Ne. 12:39;

Tz. ut S. 98:23–27.

37 a 3 Ne. 28:6–7;

Morm. 8:10–11.

38 a K'UTUL RAQAL:

Po'resink ch'oolej.

jo' chanru naq eb' lix yuwa', chalen chaq sa' xtiklajik, ke'laj chaq.

39 Ut a'an xb'aan xmaa'usilaleb' ut xtz'eqb'eetalileb' lix yuwa'eb', jo' chanru ajwi' naq kiwan chaq sa' xtiklajik. Ut ke'tzole' re naq "xik' te'ril li rala' xk'ajol li Dios, jo' chanru ajwi' naq eb' laj Lamanita ke'tzole' re naq xik' te'rileb' laj Nefita chalen chaq xtiklajik.

40 Ut kik'ulman naq ak kinume' wiib' cient rik'in kaahib' roxk'aal chihab', ut jo'ka'in li ki'uxman sa' xyanq li tenamit. Ut li jun raqal reheb' li tenamit li q'axaleb' aj maak ke'kawu xmetz'ew, ut q'a-xal wi'chik ke'k'ihan chiru lix tenamit li Dios.

41 Ut ink'a' ke'xkanab' xwaklesinkileb' li iglees choq' reheb', ut rutz'u'ujinkil rik'in k'iila paay li k'a'aq re ru tertio xtz'aq. Ut chi jo'kan kinume' wiib' cient rik'in lajeeb' roxk'aal chihab', jo' ajwi' wiib' cient rik'in oxk'aal chihab'.

42 Ut kik'ulman naq li jun raqal aj maak re li tenamit ke'ok wi'chik chixwaklesinkil li muqmuukil xaqab'anb'il aatin ut "molam re laj Gadianton.

43 Ut jo'kan ajwi' eb' li ani xtenamit laj Nefi yeeb'ileb' re, ke'ok chi q'etq'eto'k sa' xch'ooleb', xb'aan xq'axalil lix b'ihomaleb', ut chi ok sa' li jo'maajo'il na'leb' jo'eb' li ras riitz'ineb', laj Lamanita.

44 Ut chirix sa' li kutan a'in eb' li tzolom ke'ok chi raho'k xch'ool sa' xk'ab'a' lix "maak li ruchich'och'.

45 Ut kik'ulman naq chirix naq numenaq oxib' cient chihab', eb' lix tenamit laj Nefi jo' ajwi' eb' laj Lamanita q'axaleb' aj maak ke'kana, li jun jo' li jun chik.

46 Ut kik'ulman naq eb' laj elq' re laj Gadianton ke'jek'iman chiru chixjunil lix b'een li ch'och'; ut maajun kiwan li tiik xch'ool, ka'ajeb' wi' lix tzolom li Jesus. Ut li oor ut li plaat ke'xtamresi chi naab'al sa' k'uuleb'aal, ut ke'xyak li k'iila paay chi yakom.

47 Ut kik'ulman naq chirix naq numenaq oxib' cient rik'in oob' chihab' (ut eb' li tenamit toj ke'kana sa' li maa'usilal) kikam laj Amos; ut li riitz'in, aj Ammaron, kixtz'iib'a li esil sa' xna'aj.

48 Ut kik'ulman naq chirix naq numenaq oxib' cient rik'in junmay chihab', laj Ammaron, chi elajinb'il xb'aan li Santil Musiq'ej, kixmuq li "tz'iib'anb'il esil li wan xloq'al—relik chi yaal, chixjunileb' ajwi' li loq'-laj tz'iib'anb'il esil li ke'numsi-man chaq chiru li junjunq tasal tenamit, li wankeb' xloq'al—toj reetal ajwi' li rox cient rik'in junmay chihab' xk'ulunik chaq li Kristo.

49 Ut kixmuq chaq choq' re li Qaawa', re naq "taachalq wi'chik rik'in li rela' lix junkab'al laj Jakob, jo' chanru lix profeetil aatin ut lix yeechi'ihom li Qaawa'. Ut jo'ka'in xraqik li esil kixtz'iib'a laj Ammaron.

39a Mos. 10:17.

42a K'UTUL RAQAL:

Muqmuukil molam.

44a 3 Ne. 28:9.

48a Hel. 3:13, 15–16.

49a Enos 1:13.

LIX HU LAJ MORMON

CH'OL 1

Laj Ammaron naxk'e xna'leb' laj Mormon chirixeb' li loq'laj tz'iib'an-b'il esil—Natikla li pleet reheb' laj Nefita rik'ineb' laj Lamanita—Nek'e'isiik li Oxib' aj Nefita—Nanumta li maa'usilal, xkanab'ankil li paa-b'ank, li tuulak, ut xk'anjeleb' laj tuul. Wan na 321–326 chihab' xyo'lajik li Kristo.

ANAJWAN ut laa'in, aj "Mormon, nintz'iib'a jun^b esil chirix li k'a'aq re ru wilom jo' ajwi' li wab'ihom, ut lix Hu laj Mormon ninye re.

2 Ut sa' xq'ehil tana' naq laj "Ammaron kixmuqeb' chaq li tz'iib'an-b'il esil choq' re li Qaawa', kichal wik'in, (ut laa'in lajeeb' chihab' tana' inyu'am, ut ki'ok chi wank ka'ch'inaq^b innawom jo' chanru xnawomeb' intenamit) ut laj Ammaron kixye we: Nink'e reetal naq laa'at jun saaj al tiik xk'a'uxl, ut seeb'at chi k'ehok eetal;

3 Jo'kan ut, naq wan tana' kaahib' xka'k'aal chihab' aayu'am, nawaj raj naq taajultiko'q aawe li k'a'aq re ru kawil chirix li tenamit a'in; ut naq taawanq aachihab' chi jo'kan, ayu sa' li ch'och' Antum, sa' jun li tzuul "Xim tixk'ab'a'in; ut aran xink'ojob' choq' re li Qaawa' chixjunil li loq'laj tz'iib'ahom chirix li tenamit a'in.

4 Ut k'e reetal, taak'ameb' lix^a "perel ch'iich' laj Nefi choq' aawe, ut li jun ch'ol chik taakanab' sa' li na'ajej wan wi'; ut taatz'iib'a chiruheb' lix perel ch'iich' laj Nefi chixjunil li k'a'aq re ru kawil chirix li tenamit a'in.

5 Ut laa'in, aj Mormon, rik'in naq ralal xk'ajolin laj "Nefi, (ut aj Mormon xk'ab'a' inyuwa') kijul-tiko' we li k'a'aq re ru kinixtaqla wi' laj Ammaron.

6 Ut naq junlaju chihab' inyu'am, kik'ulman naq kink'ame' xb'aan inyuwa' sa' li ch'och' sa' xjayal lix tz'e li saq'e, toj sa' li ch'och' Tzarahemla.

7 Chixjunil li xb'een li ch'och' ak nujenaq rik'in kab'l, ut eb' li tenamit ke'k'ihan rajlankileb', ka'ch'in chik ma chanchan jo' li samahib' re palaw.

8 Ut kik'ulman sa' li chihab' a'an naq ki'ok chi wank jun pleet ke'wan wi' laj Nefita, li junajinb'ileb' wi' laj Nefita ut laj Jakobita ut laj Josefita ut laj Tzoramita; ut li pleet a'in reheb' laj Nefita, kiwan rik'ineb' laj Lamanita, ut laj Lemuelita, ut laj Ismaelita.

9 Anajwan eb' laj Lamanita ut laj Lemuelita ut laj Ismaelita, aj Lamanita ke'yehe' re, ut li wiib' chi teep a'aneb' laj Nefita ut laj Lamanita.

10 Ut kik'ulman naq li pleet kixtikib' wank sa' xyanqeb' sa'

[MORMON]

1 1a K'UTUL RAQAL:
Mormon, profheet aj
Nefita.

b 3 Ne. 5:11–18.
2a 4 Ne. 1:47–49.
b Mos. 1:3–5.
3a Eter 9:3.

4a R laj M 1:1, 11.
K'UTUL RAQAL: Perel
ch'iich'.
5a 3 Ne. 5:12, 20.

xnub'aal Tzarahemla, chire xha'il Sidon.

11 Ut kik'ulman naq eb' laj Nefita ak ke'xch'utub' chaq jun teep chi winq nim xk'ihaleb', toj reetal ke'xq'ax lajeeb' xka'k'aal chi mil rajlankileb'. Ut kik'ulman naq sa' li chihab' ajwi' a'an ke'wan sa' junjunq li pleet, sa'eb' wi' laj Nefita ke'xq'axeb' ru laj Lamanita ut ke'xkamsi naab'al reheb'.

12 Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita ke'risi lix k'oxlahomeb', ut kiwan li tuqtuukilal k'ojob'anb'il sa' li ch'och'; ut kicana li tuqtuukilal chiru xnumik tana' kaahib' chihab', jo'kan naq maak'a' li ho-yok kik'.

13 A'b'anan kinumta li maa'usilal chiru li xb'een chixjunil li ch'och', jo'kan naq li Qaawa' kirisiheb' chaq lix "tzolom li raarookeb' xb'aan, ut kiraqe' li k'anjel re sach-b'a-ch'oolej ut re k'irtesink, xb'aan xmaa'usilaleb' li tenamit.

14 Ut maak'a' li "maatan k'eeb'il xb'aan li Qaawa', ut li ^bSantil Musiq'ej moko nachal ta sa' xb'een anihaq, xb'aan xmaa'usilaleb' ut 'xmaak'a'il lix paab'aaleb'.

15 Ut laa'in ak o'laju chihab' inyu'am, ut tiik ka'ch'inaq ink'a'uxl, jo'kan naq kin'ula'aniik xb'aan li Qaawa', ut kinyal xsahil ut kinaw ru lix chaab'ilal li Jesus.

16 Ut kinyal inq'e chi jultikank aatin chiru li tenamit a'in, a'b'an kitz'ape' xtz'uumal we,

ut kintaqlaak naq ink'a' tinjultikanq chiruheb'; xb'aan naq k'ehomaq reetal, eb' a'an "ke'xpo'resi xch'ool chiru lix Dios chi k'oxlanb'il; ut ^bke'isiik chaq li raarookil tzolom sa' li ch'och' xb'aan xmaa'usilaleb'.

17 A'b'an laa'in kinkana sa' xyanqeb', a'b'anan taqlanb'ilin naq ink'a' tinjultikanq aatin chiruheb', xb'aan xkawileb' li raam; ut sa' xk'ab'a' lix kawileb' li raam "kimajewaak li ch'och' choq' reheb'.

18 Ut eb' laj elq' a'in re laj Gadianton, li ke'wan sa' xyanqeb' laj Lamanita, ke'pukan sa' li ch'och', jo'kan naq eb' li ani wankeb' aran ke'ok chixmuqb'al lix "b'ihomaleb' sa' li ch'och'; ut ke'kana chi yolyol, xb'aan naq li Qaawa' kixmajewa li ch'och', jo'kan naq ink'a' ke'ru chixchapb'al, chi moko chixk'ulb'al wi'chik.

19 Ut kik'ulman naq kiwan li tuulak, ut xk'anjeleb' laj tuul, ut li eek'; ut lix wankil li maa'us k'anjelaman chiru chixjunil li xb'een li ch'och', toj reetal kitz'aqlok ru chixjunil li raatin laj Abinadi, ut jo'kan ajwi' laj Samuel aj Lamanita.

CH'OL 2

Laj Mormon naxjolomiheb' li teep aj pleet reheb' laj Nefita—Nanumta

13a 3 Ne. 28:2, 12.

14a Moro. 10:8–18, 24.

b K'UTUL RAQAL:

Santil Musiq'ej.

c K'UTUL RAQAL:

Xmaak'a'il li

paab'aal.

16a K'UTUL RAQAL:

Po'resink ch'oolej.

b Morm. 8:10.

17a 2 Ne. 1:7;

Alma 45:10–14, 16.

18a Hel. 13:18–20;

Eter 14:1–2.

li kik' ut li kamsink-ib' chiru li ch'och'—Eb' laj Nefita neke'raho' xch'ool ut neke'yaab'ak rik'in lix rahileb' xch'ool li ani k'eeb'ileb' sa' tojb'a-maak—Ak numenaq xkutankil li usilal—Laj Mormon naxk'uleb' lix perel ch'iich' laj Nefi—Toj nawan li pleet. Wan na 327–350 chihab' xyo'-lajik li Kristo.

Ut kik'ulman sa' li chihab' ajwi' a'an, ki'ok chi wank jun li pleet, reheb' laj Nefita rik'ineb' laj Lamanita. Ut us ta saajin, nim chaq inxaqam; jo'kan naq eb' lix tenamit laj Nefi kine'xxaqab' re tinwanq choq' aj jolominel reheb', malaj aj jolominel re lix teepeb' aj pleet.

2 Jo'kan ut, kik'ulman naq sa' inwaqlaju chihab' xkohin sa' xjolomil jun teep aj pleet reheb' laj Nefita, chixpleetinkileb' laj Lamanita; jo'kan naq ak numenaq oxib' cient rik'in waqib' xka'k'aal chihab'.

3 Ut kik'ulman naq sa' li rox cient rik'in wuqub' xka'k'aal chihab' ke'chal laj Lamanita sa' qab'een chi numtajenaq xnim xwankileb', jo'kan naq ke'xeb'esi lin teep aj pleet; jo'kan naq ink'a' ke'raj pleetik, ut ke'ok chixsutq'isinkil rib' sa' xjayal li ch'och' sa' xnim li saq'e.

4 Ut kik'ulman naq koowulak sa' li tenamit Angola, ut kiquechani li tenamit, ut kiquakawresi qib' re xkolb'al qib' chiruheb' laj Lamanita. Ut kik'ulman naq kiquak'e xkawilal li tenamit rik'in xnim qametz'ew; a'b'an us ta wan

xk'ihal qakawresinb'il na'aj, ke'chal laj Lamanita sa' qab'een ut kohe'ralinasi chaq sa' li tenamit.

5 Ut kohe'ralinasi ajwi' chaq sa' li ch'och' David.

6 Ut koxoob'eeq ut koowulak sa' li ch'och' Josue, li wan sa'eb' li nub'aal sa' rokeb' saq'e chire li palaw.

7 Ut kik'ulman naq kiquach'utub' li qatenamit a' yaal sa' junpaat jo' li kiru, re taaruq te'qajunaji sa' junaj chi teep.

8 A'ut k'ehomaq reetal, nujenaq li ch'och' rik'ineb' laj elq' ut laj Lamanita; ut us ta taqsinb'il li nimla sache'k sa' xb'een intenamit, ink'a' ke'xjal xk'a'uxleb' chirix lix maa'us aj b'aanuhomeb'; jo'kan naq kiwan kik' ut kamsink-ib' chi jek'inb'il chiru chixjunil lix b'een li ch'och', xb'aaneb' laj Nefita ut xb'aaneb' ajwi' laj Lamanita; ut tz'aqal jun b'alqu'ujik naq kiwan chiru chixjunil li xb'een li ch'och'.

9 Ut anajwan, eb' laj Lamanita ke'wan jun xreyeb', ut aj Aaron xk'ab'a; ut a'an kichal sa' qab'een rik'in jun teep aj pleet, kaahib' roxk'aal chi mil xk'ihaleb'. Ut k'ehomaq reetal, laa'in kinxaqab' wib' chiru rik'in wiib' roxk'aal chi mil. Ut kik'ulman naq kinq'ax ru rik'in inteep aj pleet, jo'kan naq ki'eelelik chiwu. Ut k'ehomaq reetal, kib'aanuman chixjunil a'in, ut ak numenaq oxib' cient rik'in lajeeb' xka'k'aal chihab'.

10 Ut kik'ulman naq eb' laj Nefita ke'ok chixjalb'al xk'a'uxl chirix lix maa'usilaleb', ut ke'ok chi yaab'ak jo' chanru ajwi' li profettil

aatin li kixch'olob' chaq laj Samuel li profeet, xb'aan naq maa-jun winq naru chixk'uulankil li k'a'ru re, xb'aaneb' laj elq', ut laj poqlenel, ut laj kamsinel, ut lix k'anjeleb' laj eek', ut li tuulak li wan sa' li ch'och'.

11 Chi jo'kan ki'ok chi wank li raho'k ch'oolej ut li yaab'ak sa' chixjunil li ch'och' xb'aan li k'a'aq re ru a'in, ut q'axal wi'chik sa' xyanq lix tenamit laj Nefi.

12 Ut naq laa'in, aj Mormon, kiwil li yaab'ak ut li raho'k ch'oolej, ut lix rahileb' li raam chiru li Qaawa', kik'ulman naq ki'ok chi saho'k inch'ool sa' waam, rik'in naq kinnaw ru li ruxtaan ut xnajtil li royb'enihom li Qaawa', jo'kan naq kink'oxla naq a'an taa-ruxtaanaheb' ru re naq te'wanq wi'chik choq' jun tenamit tiik xch'ool.

13 A'b'anan k'ehomaq reetal, maak'a' xyaalal lix sahil inch'ool a'in, xb'aan naq li "raho'k ch'oolej xb'aaneb' maawa' re xjalb'aleb' xk'a'uxl, xb'aan xchaab'ilal li Dios; a'an b'an li raho'k ch'oolej reheb' li ^bk'eeb'ileb' sa' tojb'a-maak, xb'aan naq li Qaawa' moko june-lik ta tixkanab'eb' chi 'saho'k sa' xch'ool rik'in li maak.

14 Ut ink'a' ke'chal rik'in li Jesus chi yot'b'ileb' "xch'ool ut tuulaneb' xmusiq'; ^bke'xmajewa b'an li Dios, ut ke'rataw kamk. A'b'anan

ke'xyal ru rik'in li yok'leb' ch'iich' re xkolb'al xyu'ameb'.

15 Ut kik'ulman naq kichal wi'chik xrahil inch'ool, ut kiwil naq ak "numenaq ^bxkutankil li 'usilal rik'ineb', re li yu'am a'in ut re ajwi' li musiq'ej; xb'aan naq kiwil k'iila mil reheb' chi yok'e'k chaq chi k'utk'u xpo'jikeb' xch'ool chiru lix Dios, ut ke'tuub'aman chanchan k'ot chiru lix b'een li ch'och'. Ut chi jo'kan ak numenaq oxib' cient rik'in kaahib' roxk'aal chihab'.

16 Ut kik'ulman naq sa' li roxcient rik'in oob' roxk'aal chihab', eb' laj Nefita ke'ok chi eelelik chiruheb' laj Lamanita; ut ke'taaqeeq toj reetal naq ke'wulak toj sa' li ch'och' Jaxon, ut toj aran ke'ru chi xaqab'aak sa' reelelikeb'.

17 Ut anajwan, li tenamit Jaxon nach' wan rik'in li "ch'och' kixk'ojob' wi' chaq laj Ammaron li tz'iib'anb'il esil choq' re li Qaawa', re naq ink'a' te'sachmanq. Ut k'ehomaq reetal, laa'in ak xkohin jo' chanru li raatin laj Ammaron, ut kink'am chaq eb' lix perel ch'iich' laj Nefi, ut kintz'iib'a jun esil jo' chanru li raatin laj Ammaron.

18 Ut chiruheb' lix perel ch'iich' laj Nefi kink'e chi tz'aqal li esilal chirix chixjunil li maa'usilal ut tz'eqb'eetalil; a'b'an chiruheb' li "perel ch'iich' a'in moko kiwaj ta

2 13a 2 Kor. 7:10;
Alma 42:29.
b K'UTUL RAQAL:
Tojb'a-maak.
c Alma 41:10.
14a K'UTUL RAQAL:

Yot'b'il ch'oolej.
b K'UTUL RAQAL:
Xmajewankil li
Dios.
15a Jer. 8:20;
Tz. ut S. 56:16.

b Hel. 13:38.
c K'UTUL RAQAL:
Usilal.
17a Morm. 1:1–4.
18a K'UTUL RAQAL: Perel
ch'iich'.

xk'eeb'al chi tz'aqal li esilal chirix lix maa'usilaleb' ut lix tz'eqb'eetalileb', xb'aan naq k'ehomaq reetal, wanjenaq anchal li maa'usilal ut li tz'eqb'eetalil chi k'utk'u rajlal chiru li wilob'aal chalen chaq naq tz'aqal inchihab' re xk'eeb'al reetal lix na'leb'eb' li winq.

19 Ut rahilal sa' inb'een xb'aan lix maa'usilaleb'; xb'aan naq wanjenaq chi nujenaq inch'ool rik'in rahil ch'oolejil xb'aan xmaa'usilaleb', chiru chixjunil lin kutan; a'b'anan ninnaw naq "tinwaklesiiq sa' roso'jik li kutan.

20 Ut kik'ulman naq sa' li chihab' a'in, eb' lix tenamit laj Nefi jun sut chik ke'taaqeeq ut ke'alinasiiq chaq. Ut kik'ulman naq koo'alinasiiq toj reetal naq koo-wulak sa' xjyal lix nim li saqe sa' li ch'och' Xem yeeb'il re.

21 Ut kik'ulman naq kiquak'e xkawilal li tenamit Xem, ut kiquach'utub'eb' li qatenamit a' yaal jo' kiru chiqu, re naq maare taaruq taqakoleb' chiru li sache'k.

22 Ut kik'ulman naq sa' li rox cient rik'in waqib' roxk'aal chihab' ke'ok wi'chik chi chalk sa' qabeen.

23 Ut kik'ulman naq laa'in kiwaatina lin tenamit, ut kinwaklesihab' xch'ool rik'in x'anchalil inmetz'ew, re te'xaqliiq chi kaweb' xch'ool chiruheb' laj Lamanita ut "te'pleeti q re xkolb'al li rixaqileb', ut lix kok'aleb', ut lix kab'leb', ut li rochoheb'.

24 Ut rik'in li waatin ke'waklesiiq b'ayaq xmetz'ew, jo'kan naq

ink'a' ke'eelelik chiruheb' laj Lamanita; ke'xxaqab' b'an rib' chiruheb' rik'in kawil ch'oolejil.

25 Ut kik'ulman naq rik'in jun teep aj pleet lajeeb' xka'k'aal chi mil rajlankileb', kiqayal qu rik'in jun teep aj pleet lajeeb' roxk'aal chi mil rajlankileb'. Ut kik'ulman naq kooxaqli chiruheb' chi q'axal ink'a' koo'ee'kan, jo'kan naq ke'eelelik chaq chiqu.

26 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'eelelik chaq kiquataaqeheb' rik'in qateep aj pleet, ut kiquak'uleb' wi'chik, ut kiquaq'axeb' ru; a'b'anan maak'a' lix metz'ew li Qaawa' qik'in; relik chi yaal, kanab'anb'ilo qajunes, jo'kan naq lix Musiq' li Qaawa' moko kikana ta qik'in, jo'kan naq q'un qametz'ew kookana chanchaneb' li qas qiitz'in.

27 Ut kiraho' inch'ool xb'aan li nimla rahilal a'in re lin tenamit, xb'aan lix maa'usilaleb' ut lix tz'eqb'eetalileb'. A'b'an k'ehomaq reetal, xookoho chixpleetinkileb' laj Lamanita ut eb' laj elq' re laj Gadianton, toj reetal naq kiqueechani wi'chik lix ch'och'il li qeechanihom.

28 Ut ak kinume' li rox cient rik'in b'eleb' roxk'aal chihab'. Ut sa' li rox cient rik'in lajeeb' roxk'aal chihab' kiquak'e qib' sa' aatin rik'ineb' laj Lamanita ut eb' laj elq' re laj Gadianton, li ke'kana wi' chi jachjo ru lix ch'och'il li qeechanihom.

29 Ut eb' laj Lamanita ke'xk'e qe li ch'och' sa' xjyal lix nim li saqe,

toj sa' li "ka'ch'in ruhil na'ajej li n-
nume' sa' li ch'och' sa' xjajal lix
tz'e li saq'e. Ut kiquak'e reheb' laj
Lamanita chixjunil li ch'och' sa'
xjajal lix tz'e li saq'e.

CH'OL 3

*Laj Mormon naxyaab'asi li jal-
b'a-k'a'uxlej chiruheb' laj Nefita—
Neke'xk'ul jun nimla q'axok-u, ut
neke'xnima rib' xb'aan tz'aqal lix me-
tz'eweb'—Laj Mormon naxye naq
ink'a' chik tixjolomiheb', ut maak'a'
xpaab'aal naq natijok chirixeb'—Lix
Hu laj Mormon naxb'oqeb' li kab'laju
xteepal laj Israel re te'xpaab' li evan-
gelio. Wan na 360-362 chihab' xyo'-
lajik li Kristo.*

Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita
ink'a' ke'chal wi'chik chi pleetik
toj reetal naq ak numenaq lajeeb'
chihab' chik. Ut k'ehomaq ree-
tal, laa'in kink'e chi k'anjelak lin
tenamit, eb' laj Nefita, sa' xkaw-
resinkil lix ch'och'eb' ut lix k'anje-
leb'aal re pleet choq' re xkutankil
li pleetik.

2 Ut kik'ulman naq li Qaawa'
kixye we: Elajin chiru li tenamit
a'in—Jalomaq eek'a'uxl, ut chal-
qex wik'in, ut chikub'eeq eeha', ut
waklesihomaq wi'chik lin iglees,
ut taakole'q eeyu'am.

3 Ut kin'elajin reheb' li tenamit
a'in, a'b'an maak'a' ki'ok wi'; ut
ink'a' ke'xtaw xyaalal naq a'an
li Qaawa' li kikulok chaq xyu'a-
meb', ut kixk'e reheb' naq te'ruuq

chixjalb'al xk'a'uxleb'. Ut k'ehomaq
reetal, ke'xkawob'resi li raameb'
chiru li Qaawa' lix Dios.

4 Ut kik'ulman naq chirix naq ki-
nume' li xlaje chihab' a'in, ut chi
junajinb'il, a'an oxib' cient rik'in
oxk'aal chihab' xk'ulunik chaq
li Kristo, lix reyeb' laj Lamanita
kixtaqla jun li hu wik'in, li kix-
k'e chinnaw naq yookeb' chix-
kawresinkil rib' re chalk wi'chik
chiqapleetinkil.

5 Ut kik'ulman naq kintaqla naq
eb' lin tenamit te'xch'utub' rib' sa'
li ch'och' Sachenaqil, sa' jun tena-
mit li wan sa' xnuab'aal, chixk'atq
li ka'ch'in ruhil na'ajej li nanu-
me' toj sa' li ch'och' sa' xjajal lix
tz'e li saq'e.

6 Ut aran kiquak'ojob' li qateep
aj pleet, re taaruuq taqarameb' li
teep aj pleet reheb' laj Lamanita,
re naq maajun li qach'och' te'ree-
chani; jo'kan naq kiquakawresi
qib' chiruheb' rik'in x'anchalil li
qakawilal.

7 Ut kik'ulman naq sa' li rox
cient rik'in jun xkaak'al chihab'
ke'kub'e laj Lamanita sa' li tena-
mit Sachenaqil re qapleetinkil; ut
kik'ulman naq sa' li chihab' a'an
kiquaq'axeb' ru, jo'kan naq ke'sutqi
wi'chik sa' xch'och'eb' a'an.

8 Ut sa' li rox cient rik'in wiib'
xkaak'al chihab' ke'kub'e wi'chik
chi pleetik. Ut kiquaq'axeb' wi'chik
ru, ut naab'al rajlankileb' kiqua-
kamsi, ut ke'kute' sa' palaw lix
kamenaqeb'.

9 Anajwan ut, xb'aan li nimla
na'leb' a'in ke'xb'aanu lin tenamit,

eb' laj Nefita, ke'ok "chixniman-kil rib'eb' xb'aan tz'aqal lix me-tz'eweb', ut ke'ok chixxaqab'ankil aatin chiru choxa naq te'reeqaju lix kik'eleb' li ras riitz'ineb' li ke'-kamsiik chaq xb'aaneb' li xik' ne-ke'ilok reheb'.

10 Ut ke'xxaqab' aatin sa' lix k'ab'a' li choxa, ut sa' lix k'ab'a' ajwi' lix k'ojarib'aal li Dios, naq "toxe'taqe'q chixpleetinkileb' li xik' neke'ilok reheb', ut te'xsacheb' chaq chiru lix b'een li ch'och'.

11 Ut kik'ulman naq laa'in, aj Mormon, chi junajwa kinye naq chirix li kutan a'an ink'a' chik tinwanq choq' aj taqla-nel ut aj jolominel re li tenamit a'in, xb'aan xmaa'usilaleb' ut xtz'eqb'eetalileb'.

12 K'ehomaq reetal, ak kin-jolomiheb' chaq, us ta ke'wan xmaa'usilaleb', kinb'eresiheb' chaq k'iila sut sa' li pleet, ut kin-raheb' chaq, jo' chanru lix "ra-hom li Dios li kiwan wik'in, chi anchal inch'ool; ut kihoye' chaq li waam rik'in tijok chiru lin Dios chiru chixjunil li kutan choq' re-heb'; a'b'anan kiwan chi ^bmaa-k'a' inpaab'aal, xb'aan xkawileb' li raam.

13 Ut oxib' sut keb'inkol chaq sa' ruq'eb' li xik' neke'ilok reheb', ut ink'a' ke'xjal xk'a'uxl chirix lix maakeb'.

14 Ut chirix naq ke'xxaqab' aa-tin sa' xk'ab'a' chixjunil li ^ayeeb'il

naq ink'a' taaxaqab'aaq wi' aatin xb'aan li Qaawa' ut qaKolonel Je-sukristo, naq toxet'ataq' rik'ineb' li xik' neke'ilok reheb' chi pleetik, ut te'reeqaju lix kik'eleb' li ras riit-z'ineb', k'ehomaq reetal, lix yaab' xkux li Qaawa' kichal wik'in, ut kixye:

15 We laa'in li "eeqajunk, ut laa'in ^bting'ajkaamunq; ut rik'in naq eb' li tenamit a'in ink'a' ke'xjal xk'a'uxl chirix naq kinkoleb', k'e reetal, eb' a'an te'isiiq chaq chiru li xb'een li ch'och'.

16 Ut kik'ulman naq chi junajwa kinye naq ink'a' toxintaqe'q chix-pleetinkileb' li xik' neke'ilok we; ut kinb'aanu ajwi' jo' chanru kin-ixtaqla chaq li Qaawa'; ut kinwan jo' aj yehol nawom chi maa-k'a' ninb'aanu, re xk'utb'esinkil chiru li ruchich'och' li k'a'aq re ru kiwil ut kiwab'i, jo' chanru lix k'utb'esihom li Musiq'ej li kich'olob'an xyaalal li k'a'aq re ru taachalq.

17 Jo'kan ut nintz'iib'ak "eere laa'ex, aj Gentil, ut eere ajwi' laa'ex, xjunkab'al laj Israel, naq taatik-laaq li k'anjel, ut okaq eere chix-kawresinkil eerib' chi sutq'iik sa' xch'och'il eereechanihom;

18 Relik chi yaal, k'ehomaq ree-tal, nintz'iib'ak re chixjunileb' lix maril li ruchich'och'; relik chi yaal, eere laa'ex, kab'laju xteepal laj Israel, li "taaraqe'q aatin che-rix jo' chanru eek'anjel xb'aaneb'

3 9a 2 Ne. 4:34.
10a 3 Ne. 3:20–21;
Morm. 4:4.
12a K'UTUL RAQAL:
Rahok.

b Morm. 5:2.
14a 3 Ne. 12:34–37.
15a K'UTUL RAQAL:
Eeqajunk.
b Tz. ut S. 82:23.

17a 2 Ne. 30:3–8;
3 Ne. 29:1.
18a Mat. 19:28;
Luk. 22:29–30;
Tz. ut S. 29:12.

li kab'laju li kixsik' ru li Jesus chi wank choq' xtzolom sa' li ch'och' Jerusalen.

19 Ut nintz'iib'ak ajwi' re li rela' li tenamit a'in, li te'raqe'q aatin chirixeb' xb'aaneb' li "kab'laju li kixsik' ru li Jesus sa' li ch'och' a'in; ut eb' a'an te'raqe'q aatin chirix xb'aaneb' li kab'laju chik li kixsik' ru li Jesus sa' li ch'och' Jerusalen.

20 Ut li k'a'aq re ru a'in naxk'ut-b'esi li Musiq'ej we; jo'kan naq nintz'iib'a eere chejunilex. Ut a'in li ajom nintz'iib'ak wi' eere, re naq teenaw naq tento texxaqliiq chejunilex chiru lix "raqleb'aal aatin li Kristo; relik chi yaal, li junjung chi aamej li wan sa' chixjunil li ^bjunkab'al chi winq re laj Adan; ut tento texxaqliiq ut taaraqmanq aatin cherix xb'aan lee k'anjel, ma us malaj ink'a' us;

21 Ut jo'kan ajwi' re taaruq "tee-paab' lix evangelio li Jesukristo, li taawanq sa' eeyanq; ut jo'kan ajwi' re naq eb' laj ^bJudio, lix tenamit li Qaawa' re li sumwank, te'wanq chik aj 'yehol nawom xkomon li ani ke'ril ut ke'rab'i, naq li Jesus, li ke'xkamsi, a'an ^atz'aqal li Kristo ut tz'aqal li Dios.

22 Ut nawaj raj naq tinruuq chix-q'unb'esinkil eech'ool "chejunilex xmaril li ruchich'och' re naq tee-jal eek'a'uxl ut teekawresi eerib' chi xaqliik chiru lix raqleb'aal aatin li Kristo.

CH'OL 4

Toj kiwan li pleet ut li kamsink-ib'—Eb' laj maak neke'xk'e xtojb'a-leb' xmaak laj maak—Q'axal wi'chik nanumta li maa'usilal chiru li wan-jenaq chaq sa' chixjunil Israel—Eb' li ixq ut li kok'al neke'mayejaak chiruheb' li pak'b'il dios—Eb' laj Lamanita neke'ok chixsachlinkileb' laj Nefita chiruheb'. Wan na 363–375 chihab' xyo'lajik li Kristo.

UT anajwan kik'ulman naq sa' li rox cient rik'in oxib' xkaak'al chihab' eb' laj Nefita rik'ineb' lix teep aj pleet koxe'taqe'q chaq sa' li ch'och' Sachenaqil, re xpleetin-kileb' laj Lamanita.

2 Ut kik'ulman naq eb' li teep aj pleet reheb' laj Nefita ke'sutq'isiik wi'chik chirix, toj sa' li ch'och' Sachenaqil. Ut naq toj lub'luukeb', jun ak' teep aj pleet reheb' laj Lamanita kichal sa' xb'eeneb', ut ke'-wan sa' jun rahil pleet rik'ineb', toj reetal naq eb' laj Lamanita ke'-reechani li tenamit Sachenaqil, ut ke'xkamsi naab'al reheb' laj Nefita, ut ke'xchap naab'al li preex.

3 Ut li jun ch'ol chik ke'eelelik ut ke'xjunaji rib' rik'ineb' li wan-keb' sa' li tenamit Teankum. Anajwan li tenamit Teankum wan sa' li nub'aal chire li palaw, ut nach' ajwi' wan rik'in li tenamit Sachenaqil.

4 Ut a'an ^axb'aan naq eb' li teep

19 a 1 Ne. 12:9–10.

20 a K'UTUL RAQAL:
Raqb'a-aatin sa'
roso'jik.

b Tz. ut S. 27:11.

21 a Tz. ut S. 3:20.

b K'UTUL RAQAL:
Judio, eb' laj Judio.
c 2 Ne. 25:18.

d 2 Ne. 26:12;

Mos. 7:27.

22 a Alma 29:1.

4 4 a Morm. 3:10.

aj pleet reheb' laj Nefita ke'taqe' rik'ineb' laj Lamanita naq ke'ok chi sak'e'k; xb'aan naq wi ta ink'a' xb'aan a'an, eb' laj Lamanita maa-jun xwankilal kiru raj chi wank sa' xb'eeneb'.

5 A'b'an k'ehomaq reetal, lix raqb'a-aatin li Dios tixtaweb' laj maak; ut xb'aaneb' laj maak naq "nak'eeman li tojb'a-maak sa' xb'eeneb' laj maak; xb'aan naq a'aneb' laj maak li neke'ek'asink xch'ooleb' li lalal xk'ajoleb' li winq re hoyok kik'.

6 Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita ke'xkawresi rib' chi chalk sa' xb'een li tenamit Teankum.

7 Ut kik'ulman sa' li rox cient rik'in kaahib' xkaak'al chihab' eb' laj Lamanita ke'chal sa' xb'een li tenamit Teankum, re te'ruuq chireechaninkil ajwi' li tenamit Teankum.

8 Ut kik'ulman naq ke'rame' ru ut ke'tiikisiik chirixeb' xb'aaneb' laj Nefita. Ut naq ke'ril laj Nefita naq ke'xtiikisiheb' chaq laj Lamanita ke'xnima wi'chik rib' xb'aan tz'aqal lix metz'eweb'; ut xkoheb' rik'in xnimaleb' xmetz'ew, ut ke'reechani wi'chik li tenamit Sachenaqil.

9 Anajwan ut kib'aanuman chaq chixjunil li k'a'aaq re ru a'in, ut wankeb' li ke'kamsiik chaq chi mil chi ka'pak'al, reheb' laj Nefita jo' ajwi' reheb' laj Lamanita.

10 Ut kik'ulman naq ak kinume' li rox cient rik'in waqib' xkaak'al chihab', ut eb' laj Lamanita ke'chal

wi'chik sa' xb'eeneb' laj Nefita chi pleetik; a'ut eb' laj Nefita ink'a' ke'xjal xk'a'uxleb' chirix li ink'a' us ke'xb'aanu chaq; ke'kana b'an sa' xmaa'usilaleb' chi rajlal.

11 Ut moko naru ta li ru'uj aq'ej chixch'olob'ankil, chi moko li winq chixtz'iib'ankil chi tz'aqal, resilal li xik'ob'aal kik' ut kam-sink-ib' li kik'utun, li kiwan sa' xyanqeb' li tenamit, eb' laj Nefita jo'keb' ajwi' laj Lamanita; ut li junjunq chi aamej kikawu, jo'kan naq ke'saho' xch'ool rik'in hoyok kik' chi rajlal.

12 Ut maajun wa wanjenaq chaq jo' xnimal li "maa'usilal a'in sa' xyanqeb' chixjunil li lalal xk'ajol laj Lehi, chi moko ajwi' sa' xyanqeb' chixjunil lix junkab'al laj Israel, jo' chanru li raatin li Qaa-wa', jo' li kiwan sa' xyanq li tenamit a'in.

13 Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita ke'reechani li tenamit Sachenaqil, ut a'in xb'aan naq li "rajlankileb' naxq'ax rajlankileb' laj Nefita.

14 Ut koxe'b'eeq ajwi' chixplee-tinkil li tenamit Teankum, ut ke'ralinasiehb' chaq li wankeb' chi sa', ut ke'xchap k'iila preex, li ixq jo' ajwi' li kok'al, ut ke'xq'axtesiehb' choq' mayej chiruheb' lix "pak'b'il dioseb'.

15 Ut kik'ulman naq sa' li rox cient rik'in wuqub' xkaak'al chihab', yookeb' xjosq'il laj Nefita xb'aan naq eb' laj Lamanita ke'xmajeja chaq rixqilaleb' ut

xkok'aleb', jo'kan naq xkoheb' chixpleetinkileb' laj Lamanita chi numtajenaq nim xjosq'ileb', jo'kan naq ke'xq'axeb' wi'chik ru laj Lamanita, ut ke'ralinasiheb' chaq sa' lix ch'och'eb'.

16 Ut eb' laj Lamanita ink'a' ke'chal wi'chik sa' xb'eeneb' laj Nefita toj sa' li rox cient rik'in o'laju xkaak'al chihab'.

17 Ut sa' li chihab' a'an ke'kub'e sa' xb'eeneb' laj Nefita chi anchaleb' xwankil; ut moko ke'k'eh'e' ta sa' ajl xb'aan xk'ihal li rajlankileb'.

18 Ut "chalen sa' li kutan a'an eb' laj Nefita maajun chik wankilal ke'xtaw sa' xb'eeneb' laj Lamanita; ke'ok b'an chi sachliik chaq xb'aaneb' chanchan ajwi' li k'ajob' chiru li saq'e.

19 Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita ke'kub'e sa' xb'een li tenamit Sachenaqil; ut kiwan jun li pleet numtajenaq xrahil li kipleetiman sa' li ch'och' Sachenaqil, li ke'q'axe' wi' ru laj Nefita xb'aaneb'.

20 Ut eb' a'an ke'eelelik wi'chik chiruheb', ut ke'wulak sa' li tenamit Boaz; ut aran ke'xxaqab' rib' chiruheb' laj Lamanita chi numtajenaq xkawileb' xch'ool, jo'kan naq eb' laj Lamanita ink'a' ke'xq'axeb' ru toj reetal naq ke'chal wi'chik xkab' sut.

21 Ut naq ke'chal xkab' sut, eb' laj Nefita ke'alinasiiik chaq ut ke'kamsiik rik'in jun li kamsiik numtajenaq nim; li rixqilaleb' ut

lix kok'aleb' ke'mayejaak wi'chik chiruheb' li pak'b'il dios.

22 Ut kik'ulman naq eb' laj Nefita ke'eelelik wi'chik chiruheb', ut ke'xk'am chirixeb' chixjunileb' li wankeb' aran, sa'eb' li tenamit jo' ajwi' li k'aleb'aal.

23 Ut anajwan laa'in, aj Mormon, rik'in rilb'al naq eb' laj Lamanita okeb' re chi numtaak sa' xb'een li ch'och', jo'kan ut, xkohin sa' li tzuul "Xim, ut kink'am chixjunileb' li tz'iib'anb'il esil li kixmuq chaq laj Ammaron choq' re li Qaawa'.

CH'OL 5

Laj Mormon naxjolomiheb' wi'chik laj Nefita sa'eb' li pleet wan wi' li kik' ut kamsink-ib'—Lix Hu laj Mormon taak'utmanq re xq'unb'esinkil xch'ool chixjunileb' laj Israel naq li Jesus a'an li Kristo—Xb'aan xmaak'a'ileb' lix paab'aal, eb' laj Lamanita te'jek'imanq, ut li Musiq'ej tixkanab' xyalb'al xq'e rik'ineb'—Te'xk'ul li evangelio rik'ineb' laj Gentil sa' roso'jikeb' li kutan. Wan na 375–384 chihab' xyo'lajik li Kristo.

Ut kik'ulman naq laa'in xkohin sa' xyanqeb' laj Nefita, ut kinjal ink'a'uxl chirix li "aatin kinxaqab' chaq naq ink'a' chik tintenq'ahab'; ut ke'xk'e wi'chik we xtaqlankil lix teepeb' aj pleet, xb'aan naq kine'ril jo' raj naq taaruq teb'inkol chiru chaq lix ch'a'ajkilaleb'.

2 A'b'an k'ehomaq reetal, "maa-k'a' inyo'onihom, xb'aan naq kin-naw lix raqb'a-aatin li Qaawa' li taachalq sa' xb'eeneb'; xb'aan naq ink'a' ke'xjal xk'a'uxl chirix lix maa'usilaleb'; ke'xyal ru b'an re xkolb'al lix yu'ameb' chi ink'a' ne-ke'xpatz' xk'ab'a' li ani kiyo'ob'te-sink chaq reheb'.

3 Ut kik'ulman naq eb' laj Lamanita ke'chal sa' qab'een chirix naq koo'eelelik toj sa' li tenamit Jordan; a'b'an k'ehomaq reetal, ke'sutq'isiik chirixeb', jo'kan naq ink'a' ke'xchap li tenamit sa' li kutan a'an.

4 Ut kik'ulman naq ke'chal wi-chik sa' qab'een, ut kiqak'uula li qawankil sa' xb'een li tenamit. Ut wankeb' ajwi' chik li tenamit li k'uulanb'il wankilal sa' xb'eeneb' xb'aaneb' laj Nefita, ut rik'in li kawil na'ajej a'an, ramb'ileb' ru re naq ink'a' ke'ru chi nume'k sa' li ch'och' li wan chiqu, re xsachb'al li ani wankeb' sa' li qach'och'.

5 A'b'anan kik'ulman naq yalaq b'ar chi ch'och' li ak koonume' wi', ut ink'a' ke'ch'utub'aak li ani wankeb' chi sa', ke'sache' xb'aaneb' laj Lamanita, ut ke'k'ate' lix tenamiteb', ut lix k'aleb'aaleb', ut lix ninqi tenamiteb' rik'in xam; ut chi jo'kan kinume' chaq oxib' cient rik'in b'elelaju xkaak'al chihab'.

6 Ut kik'ulman naq sa' li rox cient rik'in kaak'al chihab' ke'chal wi'chik laj Lamanita sa' qab'een re pleetik, ut kiqaxaqab' qib' chi kaw qach'ool chiruheb', a'b'anan

maak'a' ki'ok wi' chixjunil, xb'aan naq q'axal k'i rajlankileb' jo'kan naq ke'xyeq'i lix tenamiteb' laj Nefita rub'eleb' li roq.

7 Ut kik'ulman naq koo'eelelik wi'chik, ut eb' li ani seeb' wi'chik reelelikeb' chiruheb' laj Lamanita ke'kole', ut eb' li ink'a' ke'q'axok reheb' laj Lamanita sa' reelelikeb' ke'mesuuk chaq ut ke'sache'.

8 Ut anajwan k'ehomaq reetal, laa'in, aj Moroni, ink'a' nawaj xta-wasinkil li raameb' li winq rik'in xk'utb'al sa' rilob'aaleb' xkomon li xik'ob'aal kik' ut kamsink-ib' li kik'ojob'aak chiru li wilob'aal; a'b'an laa'in, rik'in naq ninnaw naq tento taak'eheq chi nawmanq chi yaal li k'a'aq re ru a'in, ut naq chixjunil li k'a'ru muqmu tento "taak'utb'esimanq sa' xb'eeneb' chaq li kab'l—

9 Ut jo'kan ajwi' naq tento "taa-k'eheq chi nawmank li k'a'aq re ru a'in chiru li rela' li tenamit a'in, ut chiruheb' ajwi' laj Gentil, li yeeb'il xb'aan li Qaawa' naq ^bte'jek'inq re li tenamit a'in, ut li tenamit a'in te'ileq jo' maak'a'eb' ru sa' xyanqeb'—jo'kan naq nintz'iib'a jun 'ch'ina k'osb'il esil, ut moko wan ta inch'ool xk'eeb'al chi tz'aqal resilal li k'a'aq re ru kiwil, xb'aan li taqlahom kink'ul, ut jo'kan ajwi' re naq ink'a' taanumtaaq xrahil eech'ool xb'aan xmaa'usilal li tenamit a'in.

10 Anajwan ut k'ehomaq reetal, a'in ninye reheb' li riyajileb', ut

2a Morm. 3:12.
8a Luk. 12:2–3;
2 Ne. 27:11;

Tz. ut S. 1:3.
9a 4 Ne. 1:49.
b 3 Ne. 16:8.

c Morm. 1:1.

reheb' ajwi' laj Gentil li te'k'oxlanq re lix junkab'al laj Israel, li neke'x-k'e reetal ut neke'xnaw b'ar nachal wi' chaq li rosob'tesinkileb'.

11 Xb'aan naq ninnaw naq eb' a'in te'raho'q xch'ool xb'aan xnimall li rahilal kixk'ul lix junkab'al laj Israel; relik chi yaal, te'raho'q xch'ool xb'aan xsachlijik li tenamit a'in; te'raho'q xch'ool naq li tenamit a'in ink'a' ke'xjal xk'a'uxl re ke'ru raj chi q'aluuk sa' ruq' li Jesus.

12 Anajwan li "k'a'aaq re ru a'in tz'iib'anb'il choq' re li ^brela' lix junkab'al laj Jakob; ut tz'iib'anb'il chi jo'ka'in, xb'aan naq nawb'il xb'aan li Dios naq li maa'usilal ink'a' taa-k'utuq re chiruheb'; ut ^ctaamuqe'q choq' re li Qaawa' re naq taak'utmanq chaq sa' li kutan k'oxlanb'il xb'aan a'an.

13 Ut a'in li taqlahom li kink'ul; ut k'ehomaq reetal, taak'utmanq chaq jo' chanru lix taqlahom li Qaawa', naq tixk'oxla a'an naq us, rik'in xchaab'ilal xna'leb'.

14 Ut k'ehomaq reetal, taaxik rik'ineb' lix komoneb' laj "Judio li ink'a' neke'paab'an; ut choq' re li ajom a'in taaxik—re taaruq ^bte'q'unb'esiiq xch'ool naq li Jesus a'an li Kristo, li Ralal li yo'yookil Dios; re naq li Yuwa'b'ej taaruq tixk'e chi uxmaank, rik'in li

q'axal Raaro xb'aan, lix nimal ru ut junelikil rajom, sa' xk'ojob'an-kileb' wi'chik laj Judio, malaj chixjunil lix junkab'al laj Israel, sa' xch'och'il li reechanihomeb', li kixk'e reheb' li Qaawa' lix Dios, choq' re xtz'aqob'resinkil ru lix ^csumwank;

15 Ut jo'kan ajwi' re naq li riyajil "li tenamit a'in q'axal chik naq te'xpaab' lix evangelio, li ^btaaxik rik'ineb' chi chalenaq chaq rik'ineb' laj Gentil; xb'aan naq li tenamit a'in ^cte'jek'imanq, ut ^dte'ok choq' jun tenamit q'ojyin ru, ut tz'aj ru, ut yib'ob'aal ru, chi numtajenaq wi'chik chiru li yeeb'il naq wanjenaq chaq jun sutaq sa' qayanaq; relik chi yaal, chiru li wanjenaq ajwi' chaq sa' xyanqeb' laj Lamanita, ut a'in xb'aan naq maa-k'a'eb' xpaab'aal ut neke'loq'onin pak'b'il dios.

16 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, lix Musiq' li Qaawa' ak xkanab' "xyalbal xq'e rik'ineb' lix yuwa'eb'; ut wankeb' chi maak'a'eb' xKristo ut xDios sa' li ruchich'och', ut k'amb'ileb' jo' ^bxmulel q'olom chiru li iq'.

17 Ke'wan chaq jun sut choq' jun tenamit sa rilb'al, ut kiwan li Kristo choq' aj "ilol karneer chiruheb'; relik chi yaal, ke'b'eresiik xb'aan ajwi' li Dios Yuwa'b'ej.

12a Enos 1:16;
Hel. 15:11–13.
K'UTUL RAQAL: Hu
laj Mormon (lix).
b Tz. ut S. 3:16–20.
c Morm. 8:4, 13–14;
Moro. 10:1–2.
14a 2 Ne. 29:13; 30:7–8.

K'UTUL RAQAL:
Judio, eb' laj Judio.
b 2 Ne. 25:16–17.
c 3 Ne. 29:1–3.
15a 3 Ne. 21:3–7, 24–26.
b 1 Ne. 13:20–29, 38;
Morm. 7:8–9.
c 1 Ne. 10:12–14;

3 Ne. 16:8.
d 2 Ne. 26:33.
16a Gen. 6:3;
Eter 2:15.
b Sal. 1:4.
17a K'UTUL RAQAL:
Chaab'il aj Ilol
Karneer.

18 A'b'an anajwan k'ehomaq reetal, "b'eresinb'ileb' yalaq b'ar xb'aan laj Satanas, jo' chanru nak'ame' lix mulel q'olom chiru li iq', malaj jo' chanru naqujleek jun jukub' chiru x'oolam li palaw, chi maak'a' xk'amleb' xt'ikr chi moko xaqleb', malaj chi maak'a' k'aru taab'eresiiq wi', ut jo' chanru naq wan a'an, jo'kan ajwi' wankeb'.

19 Ut k'ehomaq reetal, li Qaawa' kixk'uula li rosob'tesinkileb' a'an, li ke'ru raj chixk'ulb'al sa' li ch'och', choq' reheb' laj "Gentil li te'eechaning re li ch'och'.

20 A'ut k'ehomaq reetal, taa-k'ulmanq naq te'alinasiiq ut te'jek'iiq xb'aaneb' laj Gentil; ut chirix naq alinasinb'ileb' ut jek'inb'ileb' xb'aaneb' laj Gentil, k'ehomaq reetal, chirix a'an li Qaawa' "taajultiko'q re li b'sumwank li kixk'uub' choq' re laj Abraham ut choq' re chixjunil lix junkab'al laj Israel.

21 Ut jo'kan ajwi', li Qaawa' taajultiko'q re lix "tijeb' li tiikeb' xch'ool, li ke'taqsiik chaq re a'an choq' reheb'.

22 Ut chirix a'an, ex aj Gentil, chan tab'i' ru naru texxaqliiq chiru lix wankil li Dios, wi ink'a' nekejal eek'a'uxl ut nekex'el chaq sa' lee maa'us aj b'e?

23 Ma ink'a' tab'i' nekenaw naq wankex sa' ruq' li Dios? Ma ink'a' tab'i' nekenaw naq a'an wan

chixjunil xwankilal, ut rik'in xnimal ru lix "taqlahom b'taab'olob'aaq li ruchich'och' chanchan jun b'otb'ookil hu?

24 Jo'kan ut, jalomaq eek'a'uxl, ut tuulanob'resihomaq eerib' chiru, maare anchal taachalq a'an rik'in raqb'a-aatin sa' eeb'een—maare anchal jun rela' li riyajil laj Jakob taaxik sa' eeyanq jo' jun "kaqkojl, ut texxpeji, ut maajun wan re kolok.

CH'OL 6

Eb' laj Nefita neke'ch'utla sa' li ch'och' Kumorah choq' re roso'jikeb' li pleet—Laj Mormon naxmuq li loq' laj tz'iib'anb'il esil sa' li tzuul Kumorah—Eb' laj Lamanita neke'q'axok-u, ut nasachman li tenamit aj Nefita—Neke'kamsiik chi cient mil rik'in li yok'leb' ch'iich'. Wan na 385 chihab' xyo'lajik li Kristo.

ANAJWAN ut ninchoy lin tz'iib'anb'il esil chirix lix "sachlijik lin tenamit, eb' laj Nefita. Ut kik'ulman naq koxoob'eeq chiruheb' laj Lamanita.

2 Ut laa'in, aj Mormon, kintz'iib'a jun li hu rik'in lix reye'b' laj Lamanita, ut kintz'aama chiru naq tixkanab' naq taqach'utub' li qatenamit sa' li "ch'och' Kumorah, chixk'atq jun li tzuul

18a 2 Ne. 28:21.

19a 3 Ne. 20:27–28.

20a 3 Ne. 16:8–12.

b K'UTUL RAQAL:

Sumwank re laj Abraham.

21a Enos 1:12–18;

Morm. 9:36–37.

23a Hel. 12:8–17.

b 3 Ne. 26:3.

24a Mik. 5:8;

3 Ne. 20:15–16.

6 1a 1 Ne. 12:19;

Jar. 1:10;

Alma 45:9–14;

Hel. 13:5–11.

2a Eter 9:3.

Kumorah xk'ab'a', ut aran taaruuq taqapleetiheb'.

3 Ut kik'ulman naq lix reye'b' laj Lamanita kixk'e we li k'aru kintz'aama.

4 Ut kik'ulman naq koxoob'eeq toj sa' li ch'och' Kumorah, ut kiqayib' li qamuheb'aal t'ikr sa' xsutam li tzuul Kumorah; ut kiwan sa' jun li ch'och' wan wi' xk'ihal li ha', li nima', ut li yo'leb'aal ha'; ut arin kiqayo'oni xtawb'al qawankil sa' xb'eeneb' laj Lamanita.

5 Ut naq ak numenaq oxib' cient rik'in kaahib' ro'k'aal chihab', ak kiqach'utub' chaq chixjunil li rela' li qatenamit sa' li ch'och' Kumorah.

6 Ut kik'ulman naq chirix naq kiqach'utub' chixjunil li qatenamit sa' junajil toj sa' li ch'och' Kumorah, k'ehomaq reetal, laa'in, aj Mormon, kin'ok chi tixk; ut rik'in naq kinnaw naq ka'aj chik li jun yalok-u a'in taawanq wi' intenamit, ut ak taqlanb'ilin xb'aan li Qaawa' naq ink'a' tinkanab'eb' li tz'iib'انب'il esil li numsinb'ileb' chaq xb'aaneb' li qayuwa', li loq'eb', chi t'ane'k sa' ruq'eb' laj Lamanita, (xb'aan naq eb' laj Lamanita te'xsacheb' raj) jo'kan naq kintz'iib'a "li esil a'in, chi isinb'il chaq sa'eb' lix perel ch'iich' laj Nefi, ut^bkinmuq chaq sa' li tzuul Kumorah chixjunil li tz'iib'انب'il esil li k'eeb'il chink'uula xb'aan ruq' li Qaawa', ka'aj b'an wi' ink'a'

kinmuq chaq 'li junjunq perel ch'iich' a'in li nink'e re laj^aMoroni li walal.

7 Ut kik'ulman naq lin tenamit, rochb'eeneb' li rixaqileb' ut lix kok'aleb', ke'rileb' anajwan li "teep aj pleet reheb' laj Lamanita chi jilok chaq; ut rik'in li rahil xiw chiru li kamk li naxnujob'resi raameb' chixjunileb' laj maak, ke'royb'eni xk'ulb'aleb'.

8 Ut kik'ulman naq ke'chal chiqapleetinkil, ut li junjunq chi aamej kinujak rik'in nimla xiw xb'aan xnimal li rajlankileb'.

9 Ut kik'ulman naq ke't'ane' sa' xb'een intenamit rik'in li yok'leb' ch'iich', ut rik'in li roq tzimaj, ut rik'in li tzimaj, ut rik'in li maal, ut rik'in li jar paay chi k'anjeleb'aal re pleet.

10 Ut kik'ulman naq ke'yok'e' chaq lin winq, relik chi yaal, eb' ajwi' li lajeeb' mil li ke'wan wik'in, ut laa'in kint'ane' chi tochenaq sa' xyiheb'; ut ke'nume' sa' inb'een, jo'kan naq ink'a' ke'xk'e xraqik inyu'am.

11 Ut chirix naq ke'nume' chaq ut ke'xyok' chaq "chixjunileb' lin tenamit, ka'ajwi' kaahib' xka'k'aal kookana, (ut sa' xyanqeb' wan li walal aj Moroni) ut laa'o li kookana chi yo'yo naq kamsinb'il li qatenamit, wulajaq chik kiqil sa' xb'een chaq li tzuul Kumorah, chirix naq ke'sutq'i laj Lamanita sa' xk'o'jleb'aal lix teepeb', li lajeeb' mil re lin tenamit li ke'yok'e'

6a K'UTUL RAQAL: Perel
ch'iich'.
b Eter 15:11.

c R laj M 1:2.
d Morm. 8:1.
7a 1 Ne. 12:15.

11a 1 Ne. 12:19–20;
Hel. 15:17.

chaq, li ke'b'eresiik chaq chi ub'ej inb'aan laa'in.

12 Ut kiqil ajwi' li lajeeb' mil re lin tenamit li b'eresinb'ileb' chaq xb'aan li walal aj Moroni.

13 Ut k'ehomaq reetal, li lajeeb' mil re laj Gidgiddonah ke't'ane' chaq, ut a'an ajwi' sa' xyanq.

14 Ut laj Lamah kit'ane' chaq rochb'een lix lajeeb' mil; ut laj Gilgal kit'ane' chaq rochb'een lix lajeeb' mil; ut laj Limhah kit'ane' chaq rochb'een lix lajeeb' mil; ut laj Jeneum kit'ane' chaq rochb'een lix lajeeb' mil; ut laj Kumenihah, ut laj Moronihah, ut laj Antionum, ut laj Xiblom, ut laj Xem, ut laj Jox, ke't'ane' chaq, li junjunq rochb'een lix lajeeb' mil.

15 Ut kik'ulman naq ke'wan lajeeb' chik li ke't'ane' xb'aan li yok'leb' ch'iich, li junjunq rochb'een lix lajeeb' mil; relik chi yaal, "chixjunil ajwi' lin tenamit ke't'ane' chaq, ka'ajwi' li kaahib' xka'k'aal li ke'wan wik'in ink'a', ut jo'kan ajwi' junjunq li ke'eelelik toj sa'eb' li ch'och' sa' xtz'e li saq'e, ut junjunq li ke'el ut xkoheb' rik'ineb' laj Lamanita; ut lix tib'eleb' a'an, ut lix b'aqeleb', ut lix kik'eleb' wan chiru li xb'een li ch'och', kanab'anb'il xb'aan ruq'eb' li ke'kamsink chaq reheb' re te'q'aaq sa' xb'een li ch'och', ut re te'poqso'q ut te'sut-q'iiq sa' li ch'och' li ki'alan chaq reheb'.

16 Ut kixjach rib' li waam rik'in yot'e'k, xb'aaneb' li kamsinb'il re lin tenamit, ut kinjap we chixyeeb'al:

17 Aay, ex chaq'al eeru, chan put ru kexru chi elk chaq sa' xb'ehil li Qaawa! Aay, ex chaq'al eeru, chan put ru kexru chixtz'eqtaanankil li Jesus a'an, li kixaqli chi teeto xtel re eek'ulb'al!

18 K'ehomaq reetal, wi ta ink'a' keb'aanu a'in, ink'a' raj kext'ane'. A'b'an k'ehomaq reetal, ak t'ane-naqex, ut ninyaab'ak chirix lee sachik.

19 Aay, ex chaq'al ru alalb'ej ut rab'inb'ej, ex yuwa'b'ej ut na'b'ej, ex b'eelomej ut ixaqilb'ej, ex chaq'al eeru, chan put ru naq kexru chi t'ane'k!

20 A'b'an k'ehomaq reetal, oso'-jenaqex, ut lix rahil inch'ool ink'a' naru chesutq'isinkil.

21 Ut chi seeb' taachalq li kutan naq li k'a'ru eere li nakam tento tixk'e chirix li ink'a' nakam, ut li tz'ejwalej a'in li yoo chi oso'k sa' li q'aak tento taawanq choq' "tz'ejwalej li ink'a' naq'a; toja' ut naq tento texxaqliiq chiru lix raqleb'aal aatin li Kristo, re taaraq'e'q aatin cherix jo' chanru eek'anjel; ut wi na'ux naq tiik eech'ool, rik'in a'an osob'tesinb'ilex eerochb'eeneb' lee yuwa' li xikenaqeb' chaq cheru.

22 Aay, kejal taxaq raj eek'a'uxl chi maji' nachal li nimla sachok a'in sa' eeb'een. A'b'an k'ehomaq reetal, ak xikenaqex, ut li Yuwa'b'ej, relik chi yaal, li Junelik Yuwa'b'ej re choxa nanawok re lee wanjik; ut naxb'aanu eere jo' chanru lix "tiik ruhil na'leb' ut li b'ruxtaan.

CH'OL 7

Laj Mormon naxb'oqeb' laj Lamanita sa' roso'jikeb' li kutan chixpaab'ankil li Kristo, chixk'ulb'al lix evangelio, ut chi kole'k—Chixjunileb' li neke'paab'ank re li Santil Hu te'xpaab' ajwi' lix Hu laj Mormon. Wan na 385 chihab' xyo'lajik li Kristo.

ANAJWAN ut k'ehomaq reetal, tinwaj raj aatinak ka'ch'inaq reheb' li "rela' li tenamit a'in li kolb'ileb' xyu'am, wi taa'uxq naq li Dios tixk'e reheb' li waatin, re te'xnaw chirix li k'a'aq re ru reheb' lix yuwa'eb'; relik chi yaal, nekexwaatina laa'ex, ex rela' lix junkab'al laj Israel; ut a'in li aatin ninye:

2 Chenawaq naq laa'ex xkomonex lix "junkab'al laj Israel.

3 Chenawaq naq tento texchalq sa' li jalb'a-k'a'uxlej, malaj ut moko texruuq ta chi kole'k.

4 Chenawaq naq tento teekanaab' lee k'anjeleb'aal re pleet, ut ink'a' chik taasaho'q eech'ool rik'in xhoyb'al li kik', ut ink'a' chik teechap, ka'ajwi' naq li Dios texxtaqla.

5 Chenawaq naq tento texk'ame'q "chixnawb'al chirixeb' lee

yuwa', ut teejal eek'a'uxl chirix chixjunil lee maak ut maa'usilal, ut ^bteepaab' li Jesukristo, naq a'an li Ralal li Dios, ut naq kikamsiik xb'aaneb' laj Judio, ut xb'aan xwankil li Yuwa'b'ej kiwakli wi'chik, ut chi jo'kan kixtaw 'xq'axb'al ru li muqleb'aal kamenaq; ut jo'kan ajwi' rik'in a'an sub'b'il rib' lix may li kamk.

6 Ut a'an naxk'e chi uxmark lix "waklijikeb' li kamenaq chi yo'yo, li xb'aan ajwi' tento taawaklesiiq li winq chi xaqliik chiru lix ^braqleb'aal aatin.

7 Ut a'an kixk'e chi uxmark lix "tojb'al rix li ruchich'och', xb'aan wi' ani natawman ^bchi maak'a' xmaak chiru a'an sa' xkutankil li raqb'a-aatin, k'eeb'il re 'wank chiru li Dios sa' li rawa'b'ejihom, re naq tixb'icha li nimank-u chi ink'a' naxkanab', rochb'eeneb' li "teep chi aj b'ichanel taqe'q, chiru li Yuwa'b'ej, ut chiru li K'ajolb'ej, ut chiru li Santil Musiq'ej, a'aneb' 'junaj chi Dios, sa' jun wanjik re ^fsahil ch'oolejil li maak'a' roso'jik.

8 Jo'kan ut chejal eek'a'uxl, ut chikub'eeq eeha' sa' lix k'ab'a' li Jesus, ut chechap eerib' chiru lix "evangelio li Kristo, li taak'ojob'amanq

7 1a Hel. 15:11–13.

2a Alma 10:3.

5a 2 Ne. 3:12.

b K'UTUL RAQAL:

Paab'ank,
xpaab'ankil;
Paab'aal.

c Isa. 25:8;

Mos. 16:7–8.

6a K'UTUL RAQAL:

Wakliik chi yo'yo.

b K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—Aj
Raql Aatin; Raqb'a-
aatin sa' roso'jik.

7a K'UTUL RAQAL:

Tojok-ix, tojb'il rix,
tojb'al-ix.

b K'UTUL RAQAL:

Tiikob'resink,
xk'eeb'al xtiikilal.

c 1 Ne. 10:21;

Tz. ut S. 76:62;

Mois. 6:57.

d Mos. 2:28.

e Tz. ut S. 20:28.

K'UTUL RAQAL: Dios,
Roxichal li Dios.

f K'UTUL RAQAL: Sahil
ch'oolejil.

8a K'UTUL RAQAL:
Evangelio.

cheru, moko ka'aj ta wi' sa' li ^btz'iib'amb'il esil a'in, jo'kan aj b'an wi' sa' li tz'iib'amb'il esil li taawu-laq rik'ineb' laj Gentil chi "challenga chaq rik'ineb' laj Judio, ut a' tz'iib'amb'il esil a'an, taachalq rik'ineb' chaq laj Gentil ^dchoq' eere laa'ex.

9 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, ^atz'iib'amb'il a'in re naq texruuq ^bchixpaab'ankil a'an; ut wi nekepaab' a'an, teepaab' ajwi' a'in; ut wi nekepaab' a'in, teenaw chirixeb' lee yuwa', ut jo'kan ajwi' li sachb'a-ch'ooolejil k'anjel li kik'anjelaman chaq rik'in lix wankil li Dios sa' xyanqeb'.

10 Ut teenaw ajwi' naq laa'ex jun rela' li riyajil laj Jakob; jo'kan naq k'eeb'ilex sa' ajl sa' xyanqeb' li tenamit re li xb'een sumwank; ut wi taa'uxq naq teepaab' li Kristo, ut taakub'eeq eeha', xb'een wa rik'in ha', ut chirix a'an rik'in xam ut rik'in li Santil Musiq'ej, rik'in xb'aanunkil lix ^ab'aanuhom li qaKolonel, jo' chanru li k'a'ru koxtaqla wi', usaq choq' eere sa' xkutankil li raqb'a-aatin. Amen.

CH'OL 8

Eb' laj Lamanita neke'xsik'eb' ut neke'xsacheb' laj Nefita—Lix Hu laj Mormon taak'utmanq xb'aan lix wankil li Dios—Nach'olob'aman naq

taawanq rahilal sa' xb'eeneb' li te'yeechi'inq re li josq'il ut wech'ij-ib' chirix lix k'anjel li Qaawa'—Li tz'iib'amb'il esil reheb' laj Nefita taak'utmanq sa' jun kutan re maa'usilal, po'e'k, ut q'e-tok paab'ank. Wan na 400–421 chihab' xyo'lajik li Kristo.

K'EHOMAQ reetal, laa'in, aj ^aMoroni, ninchoy li ^besil kixtz'iib'a lin yuwa', aj Mormon. K'ehomaq reetal, moko naab'al ta li k'a'ru wan re tintz'iib'a, ut a'an li k'a'ru taqlanb'ilin wi' xb'aan inyuwa'.

2 Anajwan ut, kik'ulman naq chirix li ^animla xuwajel pleet aran Kumorah, k'ehomaq reetal, eb' laj Nefita li ke'eelelik chaq sa' li ch'och' sa' xjajal lix tz'e li saq'e ke'yohe' xb'aaneb' laj ^bLamanita, toj reetal naq ke'sache' chixjunileb'.

3 Ut jo'kan ajwi' lin yuwa' kiksamsiik xb'aaneb', ut laa'in ajwi' ^ainjunes ninkana re tztz'iib'ankil li rahil ch'ooolejil esil chirix lix sachlijik lin tenamit. A'b'anan k'ehomaq reetal, oso'jenaqeb', ut nintz'aqob'resi ru lix taqlahom lin yuwa'. Ut moko ninnaw ta matine'xkamsi laa'in.

4 Jo'kan naq tintz'iib'aq ut tinmuq chaq li tz'iib'amb'il esil sa' li ch'och'; ut b'ar tinxik laa'in maa'k'a' ajb'il wi'.

5 K'ehomaq reetal, lin yuwa' kixtz'iib'a ^ali esil a'in, ut kixtz'iib'a k'a'ru rajb'al. Ut k'ehomaq reetal,

8b K'UTUL RAQAL:

Santil Hu.

c 2 Ne. 29:4–13.

d 1 Ne. 13:38.

9a K'UTUL RAQAL: Hu laj Mormon (lix).

b 1 Ne. 13:38–41.

10a 2 Ne. 31:5–9.

8 1a K'UTUL RAQAL: Moroni, lalal laj Mormon.

b K'UTUL RAQAL: Perel

ch'iich'.

2a Morm. 6:2–15.

b Tz. ut S. 3:18.

3a Moro. 9:22.

5a Morm. 2:17–18.

tintz'iib'a ajwi' raj wi ta wan li na'ajej chiruheb' li ^bperel ch'iich', a'b'an maak'a', ut li pek ch'iich' xsa' maak'a' we, xb'aan naq injunes wankin. Lin yuwa' kamsinb'il sa' pleet, ut chixjunileb' li wech alal, ut maak'a' ani wochb'een chi moko b'ar tinxik; ut toj jo' najtil chik tixkanab' li Qaawa' naq taawanq inyu'am moko ninnaw ta.

6 K'ehomaq reetal, ak numenaq chik "kaahib' cient chihab' xk'ulunik chaq li Qaawa' ut qaKolonel.

7 Ut k'ehomaq reetal, eb' laj Lamanita ke'xyoheb' chaq lin tenamit, eb' laj Nefita, sa' li junjung chi tenamit ut sa' li junjung chi na'ajej, toj reetal ajwi' naq maak'a'eb' chik, ut nim chaq "xt'anikeb'; relik chi yaal, nim ut sachol ch'oolej lix sachlijik lin tenamit, eb' laj Nefita.

8 Ut k'ehomaq reetal, a' li ruq' li Qaawa' li xb'aanunk re. Ut k'ehomaq ajwi' reetal, eb' laj Lamanita wankeb' "chixpleetinkil rib' chirib'ileb' rib'; ut chixjunil li xb'een li ch'och' a'in, a'an jun suutil li kamsink ut li hoyok kik' li ink'a' na'oso'; ut maajun nanawok re xraqik li pleetik.

9 Anajwan ut k'ehomaq reetal, maak'a' chik ninye chirixeb', xb'aan naq maajun chik wan, ka'ajeb' wi' laj Lamanita ut eb' "laj elq' li neke'wan chiru lix b'een li ch'och'.

10 Ut maajuneb' wan li neke'nanawok ru li tz'aqal Dios, ka'ajeb' wi' lix "tzolom li Jesus, li ke'kana sa' li ch'och' toj reetal naq kinumta xnimal lix maa'usilaleb' li tenamit, jo'kan naq li Qaawa' ink'a' kixkanab'eb' chi ^bkanaak rik'ineb' li tenamit; ut ma wankeb' ta chiru lix b'een li ch'och' maajun winq nanawok re.

11 A'b'anan k'ehomaq reetal, lin "yuwa' ut laa'in qilomeb', ut eb' a'an ke'k'anjelak chiqu.

12 Ut yalaq ani nak'uluk re li tz'iib'انب'il esil a'in, ut ink'a' naxtz'eqtaana xloq'al xb'aan li k'a'ru moko tz'aqal ta re ru chi sa', a'an ajwi' tixk'ul li "k'a'aq re ru q'axal nim wi'chik chiru a'in. K'ehomaq reetal, laa'in laj Moroni; ut wi ta taaruq, tink'e raj chenaw chixjunil li k'a'aq re ru.

13 K'ehomaq reetal, nink'e xraqik aatinak chirix li tenamit a'in. Laa'in ralal laj Mormon, ut lin yuwa' a'an chaq "ralal xk'ajol laj Nefi.

14 Ut laa'in ajwi' li "ninmuquk chaq re li tz'iib'انب'il esil a'in choq' re li Qaawa'; eb' li perel ch'iich' wan wi' maak'a'eb' xtz'aq, xb'aan lix taqlahom li Qaawa'. Xb'aan naq a'an kixye chi yaal naq maajun taak'uluq reheb' ^bre xk'ulb'al xtumin; a'b'anan li esil tz'iib'انب'il chiruheb' maajo' nimal xtz'aq; ut ani taak'amoq re chi saqenkil, li Qaawa' taarosob'tesi.

5 b Morm. 6:6.
6 a Alma 45:10.
7 a 1 Ne. 12:2–3.
8 a 1 Ne. 12:20–23.
9 a Morm. 2:8.

10 a 3 Ne. 28:7;
Eter 12:17.
K'UTUL RAQAL: Oxib'
chi tzolom aj Nefita.
b Morm. 1:16.

11 a 3 Ne. 28:24–26.
12 a 3 Ne. 26:6–11.
13 a 3 Ne. 5:20.
14 a Moro. 10:1–2.
b JS—R 1:46.

15 Xb'aan naq maajun naru chi wank xwankil re xk'amb'al chi saqenkil, ka'ajwi' wi k'eeb'il re xb'aan li Dios; xb'aan naq li Dios naraj naq taab'aanumanq chi "junaj ru lix sa' li ru sa' lix loq'al a'an, malaj sa' lix chaab'ilal lix tenamit li Qaawa' re li sumwank, li wanjenageb' najter ut jek'inb'ileb' chiru k'iila chihab'.

16 Ut osob'tesinb'ilaq taxaq li "ani taak'amoq chi saqenkil li na'leb' a'in; xb'aan naq ^btaak'ameq chaq sa' q'ojyin toj chi saqenkil, jo' chanru li raatin li Dios; relik chi yaal, taak'ameq chaq sa' li ch'och', ut taalemtz'unq chaq sa' li q'ojyin, ut taak'eheq chi nawmank chiruheb' li tenamit; ut taab'aanumanq rik'in lix wankil li Dios.

17 Ut wi wan li "majelal, a'an xmajelal jun li winq. A'b'an k'ehomaq reetal, maajun majelal naqanaw; a'ut li Dios nanawok re chixjunil li k'a'aq re ru; jo'kan ut, ani ^bnaxtz'eqtaana xloq'al, chixk'ehaq reetal maare anchal taa'ajmanq naq tixxuwa ru xxamlel li xb'alb'a.

18 Ut ani nayehok re: K'utummaq chiwu, malaj ut textsak'e'q—chixk'ehaq reetal maare anchal tixtaqla li k'aru yeeb'il xb'aan li Qaawa' naq ink'a' taab'aanumanq.

19 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li ani "naraqok aatin chi junpaatil,

taaraqeq wi'chik aatin chirix chi junpaatil; xb'aan naq jo' chanru lix k'anjel, jo'kanaq lix tojb'al; jo'kan ut, ani nasak'ok taasak'e'q wi'chik, xb'aan li Qaawa'.

20 K'ehomaq reetal k'aru naxye li loq'laj hu—moko taasak'oq ta li winq, chi moko taaraqoq aatin; xb'aan naq we laa'in li raqok aatin, chan li Qaawa', ut we ajwi' li eeqajunk, ut laa'in tinq'ajkaamunq.

21 Ut ani taayeechi'inq re li josq'il ut ut wech'ij-ib' chirix lix k'anjel li Qaawa', ut chirix lix tenamit li Qaawa' re li sumwank, li xkomoneb' lix junkab'al laj Israel, ut te'xye: Taqasach lix k'anjel li Qaawa', ut li Qaawa' ink'a' taajultiko'q re lix sumwank li kixk'uub' choq' re lix junkab'al laj Israel—a'an ajwi' tento tixxuwa ru li yok'e'k chaq ut kute'k sa' li xam;

22 Xb'aan naq lix junelikil "ajom li Qaawa' taatololnaq chi ub'e'j, toj reetal naq taatz'aqlaq ru chixjunil lix yeechi'ihom.

23 Tz'ilomaq rix lix profeetil aatin laj "Isaias. K'ehomaq reetal, ink'a' naru nintz'iib'a. Relik chi yaal, ninye eere, naq eb' laj santil paab'anel li ke'nume' xb'een wa chiwu, li ke'eechanink re li ch'och' a'in, ^bte'elajinq; relik chi yaal, chalen ajwi' chaq sa' poqs te'elajinq chiru li Qaawa'; ut jo' chanru naq yo'yo li Qaawa' a'an

15 a Tz. ut S. 4:5.

16 a 2 Ne. 3:6–7, 11, 13–14.

b Isa. 29:18;

2 Ne. 27:29.

17 a Morm. 9:31, 33;

Eter 12:23–28.

b 3 Ne. 29:5;

Eter 4:8.

19 a JJS, Mat. 7:1–2;

3 Ne. 14:1–2;

Moro. 7:14.

22 a Tz. ut S. 3:3.

23 a 3 Ne. 20:11; 23:1.

b Isa. 29:4;

2 Ne. 3:19–20; 26:16.

taajultiko'q re li sumwank li kix-k'uub' rik'ineb'.

24 Ut a'an naxnaw ru lix "tijeb', naq ke'tz'aaman choq' reheb' li ras riitz'ineb'. Ut a'an naxnaw lix paa-b'aaleb', xb'aan naq sa' lix k'ab'a' a'an, ke'ru chixjalb'al xna'ajeb' li ^btzuul; ut sa' lix k'ab'a' a'an, ke'ru chixk'eeb'al chi chiq'ok li ch'och'; ut rik'in lix wankil li raatin ke'x-k'e chi uqe'k li "tz'alam chi ch'och'; relik chi yaal, li k'atleb'aal xam ink'a' ajwi' kiru chixrahob'tesinkileb', chi moko eb' li k'iche' xul, chi moko li k'anti' wankeb' xmay, xb'aan xwankil li raatin.

25 Ut k'ehomaq reetal, "ke'tijok ajwi' choq' re li ani tixkanab' li Qaawa' chixk'eeb'al chi k'ute'k li k'a'aq re ru a'in.

26 Ut maa'ani na'aje' naq tixye naq ink'a' taachalq, xb'aan naq taachalq chi yaal, xb'aan naq li Qaawa' xyehok re; xb'aan naq "sa' ch'och' taachalq chaq, xb'aan li ruq' li Qaawa', ut maajun naru chi ramok re; ut taachalq sa' jun kutan naq yeeb'ilaq naq oso'-jenaqeb' li ^bsachb'a-ch'oolej; ut taachalq chanchan naq taa'aatinaq junaq 'sa' xyanqeb' chaq li kamenaq.

27 Ut taachalq sa' jun kutan naq lix "kik'eleb' laj santil paab'anel

taayaab'aq chiru li Qaawa', xb'aa-neb' li ^bmuqmuukil molam ut li k'anjel re q'ojoyin.

28 Relik chi yaal, taachalq sa' jun kutan naq tz'eqtaananb'ilaq xyaalal lix wankil li Dios, ut eb' li "iglees muxb'ilaqeb' ut taqsin-b'ilaqeb' sa' xq'etq'etileb' xch'ool; relik chi yaal, sa' jun kutan naq eb' li neke'jolomink reheb' li iglees, ut eb' laj tzolonel, te'taqeq sa' xq'etq'etileb' xch'ool, toj reetal ajwi' naq te'xkaqaliheb' li neke'-wan sa'eb' lix iglees.

29 Relik chi yaal, taachalq sa' jun kutan naq "taa'ab'imanq resileb' li xam, ut li kaq-sut-iq', ut ^bxb'ook li sib' sa'eb' li jalanil ch'och';

30 Ut taa'ab'imanq ajwi' resil li "pleet, li esil chirix li pleet, ut li hiik sa' b'araq chi na'ajej.

31 Relik chi yaal, taachalq sa' jun kutan taawanq wi' ninqi tz'aj-nink chiru lix b'een li ch'och'; taawanq li kamsink, ut poqlenk, ut tik'ti'ik, ut b'alaq'ik, ut yumb'ee-tak ko'b'eetak, ut li k'iila paay chi tz'eqb'eetalil; naq te'wanq naab'al li te'yehoq re: B'aanu a'in, malaj b'aanu a'an, "maak'a' naxye, xb'aan naq li Qaawa' ^btixwaklesi xkomon a'an sa' roso'jik li kutan. A'b'an rahilal sa' xb'een xkomon a'an, xb'aan naq wankeb' sa'

24a Enos 1:12–18;
Morm. 9:36;
Tz. ut S. 10:46.
b Jak. 4:6;
Hel. 10:9.
c Alma 14:27–29.
25a Morm. 5:21.
26a Isa. 29:4;
2 Ne. 33:13.
b Morm. 9:15–26;

Moro. 7:27–29, 33–37.
c 2 Ne. 26:15–16;
Morm. 9:30;
Moro. 10:27.
27a Eter 8:22–24;
Tz. ut S. 87:6–7.
b K'UTUL RAQAL:
Muqmuukil molam.
28a 2 Tim. 3:1–7;
1 Ne. 14:9–10;

2 Ne. 28:3–32;
Tz. ut S. 33:4.
29a Joel 2:28–32;
2 Ne. 27:2–3.
b 1 Ne. 19:11;
Tz. ut S. 45:39–42.
30a Mat. 24:6;
1 Ne. 14:15–17.
31a 2 Ne. 28:21–22.
b 2 Ne. 28:8.

‘xk’ahil li yot’e’k ut sa’ xb’ak’leb’ li maa’usilal.

32 Relik chi yaal, taachalq sa’ jun kutan naq te’wanq li iglees waklesinb’ileb’ li te’yehoq re: Chalqex wik’in, ut xb’aan eetumin taakuymanq eemaak.

33 Aay, ex tenamit aj maakex ut po’b’il eech’ool ut jip eek’a’uxl, k’a’ut naq xewaklesiheb’ li iglees choq’ eere re xk’ulb’al “eetumin? K’a’ut naq ^bxejal ru lix santil aatin li Dios, re taaruq teek’am chaq li ‘tojba’-maak sa’ xb’een eeraam? K’ehomaq reetal, chex’iloq wan wi’ lix k’utb’esihom li Dios; xb’aan naq k’ehomaq reetal, taachalq xq’ehil sa’ li kutan a’an naq chixjunil li k’a’aq re ru a’in tento taatz’aqloq ru.

34 K’ehomaq reetal, li Qaawa’ xk’ut chiwu li xnimal ru ut sachb’a-ch’oolejil na’leb’ chirix li k’aru tento taachalq sa’ junpaat, sa’ li kutan a’an naq taak’utmanq li k’a’aq re ru a’in sa’ eeyanq.

35 K’ehomaq reetal, nekexwaa-tina chanchan naq wankex chiwu, a’ut maa’anihex. A’b’anan k’ehomaq reetal, li Jesukristo kexxk’ut chiwu, ut ninnaw ru lee b’aanuhom.

36 Ut ninnaw naq “nekexb’EEK sa’ xq’etq’etil eech’ool; ut maajun wan, yal junjunq ajwi’ li ink’a’ ^bneke’xtaqsi rib’ sa’ xq’etq’etileb’ xch’ool, toj sa’ xtiqib’ankil rib’

rik’in li ‘a’qej q’axal chaab’il, toj sa’ li kaqalink, ut li wech’ij-ib’, ut li xik’ ilok, ut li rahob’tesink, ut li k’iila paay chi maa’usilal; ut eb’ lee iglees, relik chi yaal, li junjunq reheb’, tz’ajninb’ileb’ xb’aan xq’etq’etil eech’ool.

37 Xb’aan naq k’ehomaq reetal, nekera li “tumin, ut li k’a’ru eere, ut lee chaab’il aq’ej, ut li rutz’u’ujinkil lee iglees, chi k’a’jo’ wi’chik chiru naq nekera li neb’a’ ut li ani maak’a’ wan re, li yaj ut li tawasinb’il.

38 Aay, ex aj tz’ajninel, ex aj ka’pak’al-u, ex aj tzolonel, li nekek’ayi eerib’ choq’ re li k’a’ru taamo’ob’resinq, k’a’ut naq xetz’ajni lix santil iglees li Dios? K’a’ut naq “nekexxutaanak chixk’ulb’al sa’ eeb’een lix k’ab’a’ li Kristo? K’a’ut naq ink’a’ nekek’oxla naq nim wi’chik xloq’al li sahil ch’oolejil maak’a’ roso’jik chiru li ^brahil ch’oolejil a’an li maajo’q’e nakam—ma re naq ‘taanimaaq eeru xb’aan li ruchich’och’?

39 K’a’ut naq nekerutz’u’uji eerib’ rik’in li k’aru maak’a’ xyu’am, a’ut nekekanab’ li te’tz’okaaq, ut li maak’a’eb’ wan re, ut li t’ust’u, ut li yaj ut li tawasinb’il chi nume’k cheru, ut ink’a’ nekek’eheb’ reetal?

40 Relik chi yaal, k’a’ut naq nekewaklesi lee “muqmuukil

31 c Alma 41:11.

33 a K’UTUL RAQAL: Tijok
chi tojb’il.

b 1 Ne. 13:26–29.

c K’UTUL RAQAL:
Tojba’-maak.

36 a K’UTUL RAQAL: B’EEK
rik’in li Dios.

b Jak. 2:13.

c Alma 5:53.

37 a 2 Ne. 28:9–16.

38 a Rom. 1:16; 2 Tim. 1:8;

1 Ne. 8:25–28;

Alma 46:21.

b Mos. 3:25.

c 1 Ne. 13:9.

40 a K’UTUL RAQAL:

Muqmuukil molam.

tz'eqb'eetalil re xk'ulb'al eetumin, ut nekekanab' naq te'yaab'aq li xmalka'an chiru li Qaawa', ut eb' ajwi' li maak'a'eb' xna' xyuwa' chi yaab'ak chiru li Qaawa', ut jo'kan ajwi' lix kik'el lix yuwa'eb' ut lix b'eelomeb' chi elajink chiru li Qaawa' chalen chaq chi ch'och', re reeqajunkil sa' xb'een eejolom?

41 K'ehomaq reetal, li yok'leb' ch'iich' re eeqajunk taqsinb'il sa' eeb'een, ut chi seeb' taachalq xkutankil naq a'an "taareeqaju lix kik'eleb' laj santil paab'anel sa' eeb'een, xb'aan naq ink'a' chik tixkuy rab'inkil li relajihomeb'.

CH'OL 9

Laj Moroni naxb'oqeb' li ink'a' neke'paab'ank re li Kristo re te'xjal xk'a'uxl —Naxch'olob' xyaalal jun Dios re sachb'a-ch'oolej, li nak'ehok k'utb'esinb'il na'leb' ut naxhoy li maatan ut eetalil sa' xb'eeneb' li xaqxookeb' chi paab'ank—Neke'oso' li sachb'a-ch'oolej xb'aan xmaak'a'il li paab'aal—Eb' li eetalil neke'taaqenk reheb' li tiikeb' chi paab'ank—Na'elajiman chiruheb' li winq naq che'wanq xchaab'ilaleb' xna'leb' ut che'xpaab' li taqlahom. Wan na 401–421 chihab' xyo'lajik li Kristo.

UT anajwan, nin'aatinak ajwi' chirixeb' li ink'a' neke'paab'ank re li Kristo.

2 K'ehomaq reetal, ma texpaa-b'anq sa' xkutankil lee rula'a-ninkil—k'ehomaq reetal, naq taak'ulunq li Qaawa', relik chi yaal, li "nimla kutan ajwi' a'an naq taab'otob'aaq li ^bruchich'och' chanchan jun b'otb'ookil hu, ut "taaha'ob'resiiq li k'a'ru yuib'an-b'il wi' chi k'a'jo' xtiqwal, relik chi yaal, sa' li nimla kutan a'an naq texk'ameq chi xaqliik chiru lix Karneer li Dios—toja' ut ma teeye naq maak'a' li Dios?

3 Toja' ut ma toj teetz'eqtaana xyaalal li Kristo, malaj ut ma taaruuq teeril lix Karneer li Dios? Ma nekek'oxla tab'i' naq taawanq eerochoch rik'in a'an, naq nawb'il cheru naq wan eemaak? Ma nekek'oxla tab'i' naq taaruuq raj taasaho'q eech'ool chi wank rik'in li santil Winq a'an, naq yot'b'il eeraam chixnawb'al naq wan eemaak xb'aan naq junelik xeq'et lix chaq'rab'?

4 K'ehomaq reetal, ninye eere naq q'axal wi'chik raj eerahilal chi wank rik'in jun li Dios sant ut tiik xna'leb', chi nawb'il cheru lee tz'ajnil chiru a'an, chiru naq texwanq rik'ineb' li "aamej li k'eeb'ileb' chixtojb'al xmaak sa' ^bxb'alb'a.

5 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, naq texk'ameq chirilb'al lee "t'ust'uukilal chiru li Dios, ut jo'kan ajwi' lix loq'al li Dios, ut lix santilal li Jesukristo, a'in tixloch sa'

41 a 1 Ne. 22:14.
9 2a Mal. 4:5; 3 Ne. 28:31.
b Morm. 5:23;
Tz. ut S. 63:20–21.
K'UTUL RAQAL:

Ruchich'och'—
Roso'jik li
ruchich'och'.
c Amos 9:13;
3 Ne. 26:3.

4a K'UTUL RAQAL:
Tojb'a-maak.
b K'UTUL RAQAL:
Xb'alb'a.
5a 2 Ne. 9:14.

eeb'een xxamlel jun li xam li ink'a' naru xchupb'al.

6 Jo'kan ut, laa'ex li "ink'a' nekexpaab'an, ^bsutq'ingex rik'in li Qaawa'; elajihomaq chi anchal eemetz'ew chiru li Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a' li Jesus, re naq maare textawe'q chi maak'a'aq eetz'ajnil, 'saqaq eeru, chaq'alaq eeru ut saqaqex, chi ch'ajob'resinb'ilaqex xb'aan lix kik'el li ^dKarneer, sa' li xnimal ru ut roso'jikil kutan a'an.

7 Ut jo'kan wi'chik, nekexwaatina laa'ex li "nekextz'eqtaanank xyaalal lix k'utb'esihom li Dios, ut nekeye naq oso'jenaq chik, naq maak'a' k'a'ru k'utb'esinb'il, chi moko profetel aatin, chi moko li maatan, chi moko li k'irtesink, chi moko li aatinak rik'in jalan aatinob'aal, ut ^bxk'utb'al xyaalalil li jalanil aatinob'aal;

8 K'ehomaq reetal ninye eere, aninatz'eqtaanan xyaalal li k'a'aq ru ru a'in moko naxnaw ta lix ^aevangelio li Kristo; relik chi yaal, moko xril ta ruheb' li loq'laj hu; wi ut xril ru, moko ^bnaxtaw ta ru.

9 Xb'aan naq ma ink'a' tab'i' naqil chi tz'iib'anb'il naq li Dios "juntaq'et ewer, anajwan, ut chi junelik, ut rik'in a'an maak'a' li elk

sa' xna'aj, chi moko yal ta xmuhil lix jalb'al rib'?

10 Anajwan ut, wi xek'oxla choq' eere junaq dios li na'el sa' xna'aj, ut li wan wi' xmuhil naq tixjal rib', rik'in a'an xek'oxla choq' eere junaq dios li maawa' jun Dios re sachb'a-ch'oolej.

11 A'b'an k'ehomaq reetal, laa'in tink'ut cheru jun Dios re sachb'a-ch'oolej, a'an ajwi' lix Dios laj Abraham, ut lix Dios laj Isaak, ut lix Dios laj Jakob; ut a'an ajwi' li "Dios a'an li kiyo'ob'tesink re li choxa ut li ch'och', ut chixjunil li k'a'aq re ru wan chi sa'.

12 K'ehomaq reetal, a'an kixyo'ob'tesi laj ^aAdan, ut sa' xk'ab'a' laj Adan kichal lix ^bt'anik li winq. Ut xb'aan lix t'anik li winq kichal li Jesukristo, a'an ajwi' li Yuwa'b'ej ut li K'ajolb'ej, ut xb'aan li Jesukristo kichal lix ^ctojb'al rix li winq.

13 Ut xb'aan lix tojb'al rix li winq, li kichal xb'aan li Jesukristo, neke'k'ame' wi'chik chiru li Qaawa'; relik chi yaal, a'in li neke'toje' wi' rix chixjunileb' li winq, xb'aan naq lix kamik li Kristo naxk'e chi uxmank li ^awakliik chi yo'yo, li naxk'e chi uxmank jun xtojb'aleb' chaq rix chiru jun ^bwark li maak'a' roso'jik, ut chiru li wark

6a K'UTUL RAQAL: Xmaak'a'il li paab'aal.

b Esek. 18:23, 32;
Tz. ut S. 98:47.

c K'UTUL RAQAL: Saqru, xsaqal ru.

d K'UTUL RAQAL: Xkarneer li Dios.

7a 3 Ne. 29:6–7.

b 1 Kor. 12:7–10;
R. li P. 1:7.

8a K'UTUL RAQAL: Evangelio.

b Mat. 22:29.

9a Heb. 13:8;
1 Ne. 10:18–19;

Alma 7:20;

Moro. 8:18;

Tz. ut S. 20:12.

11a Gen. 1:1; Mos. 4:2;

Tz. ut S. 76:20–24.

K'UTUL RAQAL:

Jesukristo.

12a Mos. 3:26.

b K'UTUL RAQAL:

Xt'anik laj Adan ut li xEva.

c K'UTUL RAQAL:

Tojok-ix, tojb'il rix, tojb'al-ix.

13a Hel. 14:15–18.

b Tz. ut S. 43:18.

a'an chixjunileb' li winq te'ajsiiq chaq ru xb'aan lix wankil li Dios, naq taayaab'asiq li trompeet; ut te'elq chaq, li kok' jo' ajwi' li ninq, ut chixjunileb' te'xaqliiq chiru lix raqleb'aal aatin, chi tojb'ileb' rix ut chi hitb'il chirixeb' li junelik 'b'ak'leb' a'in re kamk, a'an li kamk re li yu'am a'in.

14 Toja' ut naq nachal lix "raqb'a-aatin li Santil Dios sa' xb'eeneb'; toja' ut naq nachal xkutankil naq li ani ^btz'aj ru, toj tz'ajaq ajwi' ru; ut li ani tiik xch'ool, toj tiikaq ajwi' xch'ool; ut li ani sa xch'ool, toj sahaq ajwi' xch'ool; ut li ani moko sa ta xch'ool, toj moko sahaq ta ajwi' xch'ool.

15 Ut anajwan, chejunilex laa'ex li xek'oxla choq' eere junaq dios li "maajun sachb'a-ch'oolej naru chixb'aanunkil, tinpatz' raj eere, ma ak numenaq chixjunil li k'a'aq re ru a'in, li kin'aatinak wi'? Ma ak xchal li roso'jik? K'ehomaq reetal, ninye eere, Ink'a', ut li Dios moko xkanab' ta wank choq' jun Dios re sachb'a-ch'oolej.

16 K'ehomaq reetal, ma ink'a' sachb'a-ch'oolejil sa' qilob'aal chixjunil li k'a'aq re ru "xk'anjela li Dios? Relik chi yaal, ani ut naru chixtawb'al xyaalal lix sachb'a-ch'oolejil k'anjel li Dios?

17 Ani tab'i' taayehoq re naq

moko sachb'a-ch'oolej ta naq rik'in li "raatin kiwan li choxa ut li ch'och', ut rik'in xwankil li raatin ^bkiyo'ob'tesiman li winq rik'in chaq 'xpoqsil li ch'och'; ut rik'in xwankil li raatin ke'k'anjelaman li sachb'a-ch'oolej?

18 Ut ani tab'i' taayehoq re naq li Jesukristo ink'a' kixb'aanu k'iila ninqi "sachb'a-ch'oolej? Ut ke'wan k'iila ninqi sachb'a-ch'oolej k'anjelamb'il xb'aan ruq'eb' li apostol.

19 Ut wi ke'k'anjelaman li "sachb'a-ch'oolej sa' li kutan a'an, k'a'ut naq li Dios xkanab' wank choq' jun Dios re sachb'a-ch'oolej, wi a'an ink'a' ajwi' naxjal rib'? Ut k'ehomaq reetal, ninye eere naq moko naxjal ta rib'; wi ta jo'kan tixkanab' raj wank choq' Dios; ut a'an moko naxkanab' ta wank choq' Dios, ut a'an jun Dios re sachb'a-ch'oolej.

20 Ut li rajb'al k'a'ut naq naxkanab' xb'aanunkil li "sachb'a-ch'oolej sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq, a'an xb'aan naq neke'laj chi maak'a'eb' xpaab'aal, ut neke'el chaq sa' li tiikil b'e, ut moko neke'xnaw ta ru li Dios li tento raj ^bte'xkanab' wi' rib' chiru.

21 K'ehomaq reetal, ninye eere naq ani napaab'ank re li Kristo, chi maak'a' k'a'ru nawii'an wi' xch'ool, "yalaq k'a'ru tixtz'aama

13 c Tz. ut S. 138:16.

14 a K'UTUL RAQAL:
Raqb'a-aatin sa'
roso'jik.

b Alma 7:21;

Tz. ut S. 88:35.

15 a Moro. 7:35–37;

Tz. ut S. 35:8.

K'UTUL RAQAL:

Sachb'a-ch'oolej.

16 a Sal. 40:5;

Tz. ut S. 76:114;

Mois. 1:3–5.

17 a Jak. 4:9.

b K'UTUL RAQAL:

Yo'ob'tesink.

c Gen. 2:7; Mos. 2:25.

18 a Jwan 6:14.

19 a Tz. ut S. 63:7–10.

20 a Jue. 6:11–13;

Eter 12:12–18;

Moro. 7:35–37.

b K'UTUL RAQAL:

Xkanab'ankil rib'
chiru.

21 a Mat. 21:22;

3 Ne. 18:20.

chiru li Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a' li Kristo, a'an taak'eemanq re; ut yeechi'nb'il a'in re chixjunil, toj sa' xmaril ajwi' li ruchich'och'.

22 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, jo'ka'in kixye li Jesukristo, li Ralal li Dios, reheb' lix tzolom li te'kanaaq, relik chi yaal, ut reheb' ajwi' chixjunileb' lix tzolom, chi ab'nb'il xb'aaneb' li ch'utch'uu-kil tenamit: "Ayuqex sa' chixjunil li ruchich'och', ut chejultika li evangelio chiru li junjunq li yo'ob'tesinb'il;

23 Ut li ani napaab'an ut nakub'e xha' taakole'q, a'b'an li ani ink'a' napaab'an "taak'ehe'q sa' tojb'a-maak;

24 Ut eb' li "eetalil a'in te'taaqenq reheb' li neke'paab'an—sa' lin k'ab'a' te'risiheb' chaq ^blaj tza; te'aatinaq rik'in ak' aatinob'aal; te'xchapeb' li k'anti'; ut wi te'ruk' k'aruhaq li nakamsin moko tixrahob'tesiheb' ta; te'xk'e li 'ruq' sa' xb'eeneb' li yaj ut te'k'iraaq;

25 Ut ani taapaab'anq re lin k'ab'a', chi maak'a' li nawii'b'an wi' xch'ool, re a'an "tinxaqab' xyaalal chixjunil li waatin, toj sa' xmaril ajwi' li ruchich'och'.

26 Ut anajwan, k'ehomaq reetal,

ani naru chixyalb'al ru rik'in lix k'anjel li Qaawa'? "Ani naru chix-tz'eqtaanankil xyaalal lix yehom? Ani taataqe'q chixpleetinkil lix nimajwal wankil li Qaawa'? Ani xik' taaril lix k'anjel li Qaawa'? Ani xik' taarileb' li ralal xk'ajol li Kristo? K'ehomaq reetal, chejunilex li ^bxik' nekex'ilok re lix k'anjel li Qaawa', xb'aan naq taasachq eech'ool ut tex'oso'q.

27 Jo'kan ut, mixik' ex'ilok, ut misach eech'ool; chex'ab'inq b'an chiru li raatin li Qaawa', ut chepatz'aq chiru li Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a' li Jesus yalaq k'a'aq re ru teeraj ru. Miwiib'an eech'ool, aj paab'anelaqex b'an, ut chetiqib'aq jo' sa' najter kutan, ut "chalqex rik'in li Qaawa' chi anchal ^beech'ool, ut 'chek'anjela lee kolb'al rik'in eexiw ut rik'in sik'sotk chiru a'an.

28 "Chaab'ilaq eena'leb' sa' xkuktankil lix yalb'al eerix; isihomaq chaq cherix chixjunil li tz'ajnil; mexpatz'oq re taaruq teesachi rik'in ^beeratawom; chexpatz'oq b'an rik'in xaqxookilal li ink'a' na'eek'an, naq maajun aaleek teeq'axtesi wi' eerib', naq texk'anjelaq b'an chiru li tz'aqal ut li 'yo'yookil Dios.

22a Mar. 16:15–16.
K'UTUL RAQAL:
Xk'anjeleb' laj
k'amol aatin.

23a K'UTUL RAQAL:
Tojb'a-maak.

24a Mar. 16:17–18.
K'UTUL RAQAL:
Eetalil.

b Hech. 16:16–18.

c K'UTUL RAQAL:

Rosob'tesinkileb'
li yaj.

25a K'UTUL RAQAL:
K'utb'esink,
k'utb'esinb'il na'leb';
Xk'utb'al xyaalal;
Xnawom qach'ool;
Yaal ch'olob'anb'il.

26a 3 Ne. 29:4–7.

b Prov. 13:13.

27a Moro. 10:30–32.

b Jos. 22:5;
Tz. ut S. 64:22, 34.

K'UTUL RAQAL:
Ch'ooolej.

c Filip. 2:12.

28a Jak. 6:12.

b K'UTUL RAQAL:
Rahink-u.

c Alma 5:13.

29 Cheril naq ink'a' chikub'eeq eeha' chi "moko k'ulub'ejex ta; cheril naq moko teek'ul ta li loq'laj wa'ak re li Kristo chi ^bmoko k'ulub'ejex ta; cheril b'an naq teeb'aanu chixjunil li k'a'aq re ru chi ^ck'ulub'ej, ut cheb'aanu sa' lix k'ab'a' li Jesukristo, li Ralal li yo'yookil Dios; ut wi nekeb'aanu a'in, ut nekexkuyuk toj sa' roso'-jik, maamin tex'isiq chaq.

30 K'ehomaq reetal, nekexwaa-tina chanchan naq "nin'aatinak chaq sa' xyanqeb' li kamenaq, xb'aan naq ninnaw naq taawanq eerik'in li waatin.

31 Mineejit rik'in li k'a'ru "moko tz'aqal ta re ru wik'in, chi moko lin yuwa', xb'aan li moko tz'aqal ta re ru rik'in a'an, chi moko eb' li ani ke'tz'iib'ak chaq xb'een wa chiru; cheb'antioxi b'an chiru li Dios naq xk'e chi k'utb'esimank cheru li k'a'ru moko tz'aqal ta re ru qik'in laa'o, re taaruq textzole'q re naq chaab'ilaq wi'chik ee-na'leb' chiqu laa'o.

32 Anajwan ut k'ehomaq reetal, xqatz'iib'a li esil a'in jo' chanru li qanawom, rik'in li tz'iib' li k'ab'a'imb'il sa' qayanq li "jaljookil ru Egipcio, li numsinb'il chaq qe ut jalb'il ru qab'aan, jo' chanru li aatin noko'aatinak wi'.

33 Ut wi ta tz'aqal xnimaleb' li qaperel ch'iich' kootz'iib'ak raj sa'

Hebreo; a'b'an li Hebreo jalb'il ajwi' ru qab'aan; ut wi ta kooru chi tz'iib'ak sa' Hebreo, k'ehomaq reetal, maak'a'aq raj eerik'in k'a'ru moko tz'aqal ta re ru sa' li esil xqatz'iib'a.

34 A'b'an li Qaawa' nanawok re li k'a'aq re ru kiqatz'iib'a, ut jo'kan ajwi' naq maajun chik tenamit nanawok re li qaatinob'aal; ut rik'in naq maajun chik tenamit nanawok re li qaatinob'aal, chi jo'kan a'an kixkawresi li "k'anjeleb'aal re taak'utmanq xyaalalil.

35 Ut tz'iib'amb'il li k'a'aq re ru a'in re naq taaruq taqisi chaq chiru li qaq' lix kik'eleb' li gas qii-tz'in, li ke'laj chaq chi "maak'a'eb' xpaab'aal.

36 Ut k'ehomaq reetal, li k'a'aq re ru a'in li "kiqaj chirixeb' li gas qii-tz'in, relik chi yaal, naq te'k'o-job'aaq wi'chik chixnawb'al chirix li Kristo, a'an jo' chanru lix tijeb' chixjunileb' laj santil paab'anel li wanjenaqeb' sa' li ch'och'.

37 Ut li Qaawa' Jesukristo chixkanab' naq te'sumeeq ru lix tijeb' jo' chanru xpaab'aaleb'; ut chijultiko'q taxaq re li Dios Yuwa'b'ej li sumwank li kixk'uub' rik'in lix junkab'al laj Israel; ut chirosob'tesiheb' chi junelik, xb'aan xpaab'ankil lix k'ab'a' li Jesukristo. Amen.

29a K'UTUL RAQAL:

Kub'iha', kub'sink ha'—Li na'ajman re xk'ulb'al li kub'iha'.

b 1 Kor. 11:27–30;

3 Ne. 18:28–32.

c K'UTUL RAQAL:

K'ulub'ej, k'ulub'ejil.

30a Morm. 8:26;

Moro. 10:27.

31a Morm. 8:17;

Eter 12:22–28, 35.

32a 1 Ne. 1:2;

Mos. 1:4.

34a Mos. 8:13–18;

Eter 3:23, 28;

Tz. ut S. 17:1.

35a 2 Ne. 26:15.

36a Morm. 8:24–26;

Tz. ut S. 10:46–49.

LIX HU LAJ ETER

Lix tz'iib'amb'il esileb' laj Jaredita, isinb'il chaq sa' li kaahib' xka'k'aal perel chi ch'iich' tawb'il xb'aan lix tenamit laj Limhi sa' xkutankil li rey aj Mosiah.

CH'OL 1

Laj Moroni naxk'os ru lix tz'iib'a-hom laj Eter—Nach'olob'aman resilal lix xe'toonil laj Eter—Ink'a' nasache' raatinob'aaleb' laj Jaredita sa' li najt xteramil kab'l re Babel—Li Qaawa' naxyeechi'i xk'amb'aaleb' xb'e toj sa' jun li sik'b'il ru ch'och', ut xyiib'ankileb' choq' nimla tenamit.

UT anajwan laa'in, aj ^aMoroni, nin'ok chixk'eeb'al jun esilal chirixeb' a'an li ke'wan chaq najter, li ke'sache' chaq xb'aan ^bruq' li Qaawa' chiru lix b'een li ch'och' a'in sa' xnim li saq'e.

2 Ut nawisi chaq li esil nink'e sa' li ^akaahib' xka'k'aal perel chi ch'iich' oor li ke'tawe' xb'aan lix tenamit laj Limhi, a'an lix Hu laj Eter xk'ab'a'.

3 Ut jo' nink'oxla naq li xb'een raqal re li tz'iib'amb'il esil a'in, li na'aatinak chirix lix yo'ob'tesin-kil li ruchich'och', ut chirix ajwi' laj Adan, ut jun esilal chalen chaq sa' li kutan a'an toj sa' li ^anajt xteramil kab'l, ut jo' k'ihal li k'a'aq re ru kik'ulman sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq toj sa' li kutan

a'an, ak natawman sa' xyanqeb' laj Judio—

4 Chi jo'kan moko nintz'iib'a ta li k'a'aq re ru kik'ulman chalen chaq sa' xkutankil laj ^aAdan toj sa' li kutan a'an; a'ut natawman chiruheb' li perel ch'iich'; ut ani natawok re, a'an ajwi' taak'ehe'q xwankil re taaruuq tixk'ul li esilal chi tz'aqal.

5 A'b'an k'ehomaq reetal, ink'a' nink'e li esilal chi tz'aqal; jun raqal b'an li esilal nink'e, chalen chaq sa' li najt xteramil kab'l toj reetal naq ke'sache'.

6 Ut jo'ka'in naq nink'e li esilal. Li kitz'iib'ank re li esil a'in, a'an laj ^aEter, ut a'an chaq ralal xk'ajol laj Korianor.

7 Laj Korianor ralal chaq laj Moron.

8 Ut laj Moron ralal chaq laj Etem.

9 Ut laj Etem ralal chaq laj Ahah.

10 Ut laj Ahah ralal chaq laj Set.

11 Ut laj Set ralal chaq laj Xiblon.

12 Ut laj Xiblon ralal chaq laj Kom.

13 Ut laj Kom ralal chaq laj Korianum.

[ETER]

1 1a K'UTUL RAQAL:
Moroni, ralal laj
Mormon.
b Morm. 5:23;
Tz. ut S. 87:6-7.

2a Alma 37:21;

Eter 15:33.

3a Omni 1:22;

Mos. 28:17;

Hel. 6:28.

4a A'AN: eb' li chihab'

yeeb'il resil sa'

Genesis, eb' li ch'ol
1-10.

6a Eter 12:2; 15:34.

14 Ut laj Koriantum ralal chaq laj Amnigaddah.

15 Ut laj Amnigaddah ralal chaq laj Aaron.

16 Ut laj Aaron ralal xk'ajol chaq laj Het, a'an ralal chaq laj Heartom.

17 Ut laj Heartom ralal chaq laj Lib.

18 Ut laj Lib ralal chaq laj Kix.

19 Ut laj Kix ralal chaq laj Korom.

20 Ut laj Korom ralal chaq laj Levi.

21 Ut laj Levi ralal chaq laj Kim.

22 Ut laj Kim ralal chaq laj Morianton.

23 Ut laj Morianton ralal xk'ajol chaq laj Riplakix.

24 Ut laj Riplakix ralal chaq laj Xez.

25 Ut laj Xez ralal chaq laj Het.

26 Ut laj Het ralal chaq laj Kom.

27 Ut laj Kom ralal chaq laj Koriantum.

28 Ut laj Koriantum ralal chaq laj Emer.

29 Ut laj Emer ralal chaq laj Omer.

30 Ut laj Omer ralal chaq laj Xuul.

31 Ut laj Xuul ralal chaq laj Kib.

32 Ut laj Kib ralal chaq laj Orihah, a'an ralal chaq laj Jared;

33 Ut laj "Jared a'an kichal chaq rochb'een li ras ut eb' lix junkab'al, rochb'een junjunq chik ut lix junkab'aleb' a'an, sa' li najt xteramil

kab'l, sa' li kutan naq li Qaawa' ^bkixsach raatinob'aaleb' li tenamit, ut kixxaqab' aatin sa' xjosq'il naq te'jek'imanq chiru chixjunil li 'xb'een li ch'och'; ut jo' chanru li raatin li Qaawa' ke'jek'iman li tenamit.

34 Ut li "ras laj Jared, rik'in naq a'an jun winq nim ut kaw xmetz'ew, ut jun li winq q'axal usilamb'il xb'aan li Qaawa', laj Jared, li riitz'in, kixye re: Elajin chiru li Qaawa', re naq ink'a' tixsach qana'leb' ut ink'a' raj taaruq taqataw ru li qaatin.

35 Ut kik'ulman naq li ras laj Jared ki'elajin chiru li Qaawa', ut li Qaawa' kixtoq'ob'a ru laj Jared; jo'kan naq ink'a' kixsach li raatinob'aal laj Jared, ut laj Jared ut li ras ink'a' ke'sache' xna'leb'.

36 Toja' naq laj Jared kixye re li ras: Elajin chiru li Qaawa', ut maare taa'uxq naq tixsutq'isi chaq lix josq'il sa' xb'eeneb' li neke'ochb'eenink qe, re naq ink'a' tixsach raatinob'aaleb'.

37 Ut kik'ulman naq li ras laj Jared ki'elajin chiru li Qaawa', ut li Qaawa' kixtoq'ob'aheb' ru li ke'ochb'eenink reheb' ut jo'kan ajwi' lix junkab'aleb', jo'kan naq ink'a' ke'sache' xna'leb'.

38 Ut kik'ulman naq laj Jared kiraatina wi'chik li ras, ut kixye: Ayu ut patz' re li Qaawa' ma toorisi chaq sa' li ch'och', ut wi toorisi chaq sa' li ch'och', elajin chiru b'ar tooxik. Ut ani nanawok re ma ink'a' toxk'am li Qaawa' sa' jun

li ch'och' li "sik'b'il ru sa' xb'een chixjunil li ch'och'? Ut wi taa'uxq chi jo'kan, tiikaqo chixpaab'an-kil li Qaawa, re taaruuq taqak'ul choq' qeechanihom.

39 Ut kik'ulman naq li ras laj Jared ki'elajin chiru li Qaawa' jo' chanru li k'aru yeeb'il chaq xb'aan xtz'uumal re laj Jared.

40 Ut kik'ulman naq li Qaawa' kirab'i li ras laj Jared, ut kixtoq'ob'aru, ut kixye re:

41 Ayu ut ch'utub'eb' laa ketomq, li telom jo' ajwi' li ixqi xul, re li jar paay wan; ut jo'kan ajwi' xkomon li riyajil li ch'och' li jar paay wan; ut eb' laa "junkab'al; ut jo'kan ajwi' laj Jared laa wiitz'in ut lix junkab'al, ut jo'kaneb' ajwi' li ^bneke'ochb'eenink aawe ut lix junkab'aleb', ut li neke'ochb'eenink re laj Jared ut lix junkab'aleb'.

42 Ut naq ak xab'aanu a'in "tat-kub'eeq sa' xjolomileb' sa' li ru taq'a li wan sa' xjyal lix nim li saq'e. Ut aran tatink'ul, ut ^btinxik chawu sa' jun ch'och' li 'sik'b'il ru sa' xb'een chixjunileb' li ch'och' sa' li ruchich'och'.

43 Ut aran tatwosob'tesi laa'at ut laa wiyajil, ut tinwaklesi choq' we sa' xyanqeb' chaq laa wiyajil, ut li riyajil laa wiitz'in, ut eb' li te-xik chawix, jun nimla tenamit. Ut maajun chik nimaq wi'chik ru chiru li tenamit li tinwaklesi chaq choq' we sa' xyanq laa wiyajil, chiru chixjunil li xb'een li ch'och'. Ut chi jo'kan tinb'aanu

aawe xb'aan naq chiru li k'iila kultan a'in kat-elajin chiwu.

CH'OL 2

Eb' laj Jaredita neke'xkawresi rib' choq' re lix b'eenikeb' sa' jun li ch'och' yeechi'inb'il—A'an jun li sik'b'il ru ch'och' b'ar wi' eb' li wing tento te'k'anjelaq chiru li Kristo, malaj ut te'mesuuq chaq aran—Li Qaawa' naraatina li ras laj Jared chiru oxib' hoonal—Eb' laj Jaredita neke'xyiib'eb' li k'amonel jukub'—Li Qaawa' naxpatz' re li ras laj Jared chanru naxk'oxla a'an naq taak'ehe'q li saqen sa'eb' li k'amonel jukub'.

Ut kik'ulman naq laj Jared ut li ras, ut eb' lix junkab'al, ut jo'kaneb' ajwi' li neke'ochb'eenink re laj Jared ut li ras ut lix junkab'aleb' a'an, ke'kub'e sa' li ru taq'a li wan sa' xjyal lix nim li saq'e (ut lix k'ab'a' li ru taq'a a'an "Nimrod, k'ab'a'inb'il jo' chanru li xnimal ru aj yo) rochb'een lix ketomq li ke'xch'utub' chaq, li teelom ut ixqi xul, li jar paay wan.

2 Ut ke'xk'e ajwi' li ra'al ut ke'xchap li xik'anel xul rub'el choxa; ut ke'xkawresi ajwi' jun k'uuleb'aal, sa' li ke'xk'am wi' chirixeb' xkaril li ha'.

3 Ut ke'xk'am ajwi' chirix li deseret, ut chi k'utb'il xyaalalil li aatin, a'an saq k'aw; ut chi jo'kan

38a K'UTUL RAQAL:
Yeechi'inb'il ch'och'.
41a Eter 6:20.

b Eter 6:16.
42a 1 Ne. 2:1–2;
Abr. 2:3.

b Tz. ut S. 84:88.
c 1 Ne. 13:30.
2 1a Gen. 10:8.

ke'xk'am chirixeb' chi tzoqol li saq k'aw, ut jar paay li k'aru wan chiru li xb'een li ch'och', ut li jar paay chi iyaj wan.

4 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'kub'e sa' li ru taqa Nimrod, li Qaawa' kikub'e chaq ut ki'aa'inak rik'in li ras laj Jared, ut kiwan sa' jun "choql, ut li ras laj Jared in-k'a' kiril ru.

5 Ut kik'ulman naq li Qaawa' kixtaqlaheb' naq te'xik chiru li yamyookil ch'och', relik chi yaal, sa' li jun raqal a'an b'ar wi' maajun wa wanjenaq chaq li winq. Ut kik'ulman naq li Qaawa' xko'o chiruheb', ut kiraatinaheb' naq xaqxos sa' jun "choql, ut kixk'eheb' xna'leb' b'ar te'b'eeq wi'.

6 Ut kik'ulman naq ke'b'eeq chiru li yamyookil ch'och', ut ke'xyiib'eb' li k'amonel jukub', sa' li ke'xq'ax wi' k'iila ha', ut b'eresinb'ileb' rajlal xb'aan li ruq' li Qaawa'.

7 Ut li Qaawa' ink'a' kixkanab' naq te'xaqliiq chirix li palaw sa' li yamyookil ch'och'; kiraj b'an naq te'wulaq toj sa' li "ch'och' ajwi' li yeechi'imb'il, a'an li sik'b'il ru sa' xb'eeneb' chixjunil chik li ch'och', li kixk'uula chaq li Qaawa' choq' re jun tenamit tiik xch'ool.

8 Ut a'an sa' xjosq'il kixxaqab' chaq aatin re li ras laj Jared, naq ani te'eechaninq re li ch'och' a'in li yeechi'imb'il, chalen chaq sa' li kuttan a'an ut chi junelik, "te'k'anjelaq

chiru a'an, li tz'aqal ut junaj chi Dios, malaj ut ^bte'mesuuq chaq naq taachalq xtz'aqalil lix josq'il sa' xb'eeneb'.

9 Anajwan ut, naru naqil li aatin taqlanb'il xb'aan li Dios chirix li ch'och' a'in, naq a'an jun ch'och' li yeechi'imb'il; ut yalaq k'aru chi tenamit li te'eechaninq re, te'k'anjelaq chiru li Dios, malaj ut te'mesuuq chaq naq taachalq xtz'aqalil lix josq'il sa' xb'eeneb'. Ut lix tz'aqalil lix josq'il nachal sa' xb'eeneb' naq q'ano'jenaqeb' sa' li maa'usilal.

10 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, a'in jun ch'och' li sik'b'il ru sa' xb'een chixjunileb' chik li ch'och'; jo'kan naq ani na'eechanink re, taak'anjelaq chiru li Dios, malaj ut taamesuuq chaq; xb'aan naq a'an li aatin li junelik taakanaaq, taqlanb'il xb'aan li Dios. Ut moko na'ux ta toj reetal naq "natz'aqlok li maa'usilal sa' xyanqeb' li ralal xk'ajol li ch'och', naq ^bmesunb'ileb' chaq.

11 Ut a'in nachal eerik'in laa'ex, ex aj "Gentil, re taaruq teenaw li aatin taqlanb'il xb'aan li Dios—re taaruq teejal eek'a'uxl, ut ink'a' texkanaaq sa' lee maa'usilal toj reetal naq taachalq xtz'aqalil ru, re naq ink'a' teek'am chaq xtz'aqalil lix josq'il li Dios sa' eeb'een jo' chanru ke'xb'aanu chaq junxil li ani xe'wan chiru li ch'och'.

12 K'ehomaq reetal, a'in jun li

4a Num. 11:25;
Tz. ut S. 34:7–9;
JS—R 1:68.
5a Exo. 13:21–22.
7a 1 Ne. 4:14.

K'UTUL RAQAL:
Yeechi'imb'il ch'och'.
8a Eter 13:2.
b Jar. 1:3, 10;
Alma 37:28;

Eter 9:20.
10a 2 Ne. 28:16.
b 1 Ne. 17:37–38.
11a 2 Ne. 28:32.

ch'och' sik'b'il ru, ut yalaq k'a'ru chi tenamit li taa'eechaninq re, taawanq chi "ach'ab'anb'il chiru moosil, ut chiru preexil, ut chiru chixjunil chik li tenamit rub'el choxa, wi yal ta ^bte'k'anjelaq chiru li Dios re li ch'och', a'an li Jesukristo, li k'utb'esisnb'il rik'in li k'a'aq re ru kiqatz'iib'a.

13 Ut anajwan nin'ok wi'chik rik'in li esil nintz'iib'a; xb'aan naq k'ehomaq reetal, kik'ulman naq li Qaawa' kixk'am laj Jared ut eb' li ras riitz'in toj sa' li nimla palaw a'an li najachok ruheb' li ch'och'. Ut naq ke'wulak sa' li palaw ke'xyiib'eb' lix muheb'aal t'ikr; ut Moriankumer ke'xk'e choq' xk'ab'a' li na'ajej; ut ke'wan sa' muheb'aal t'ikr, ut ke'wan sa'eb' li muheb'aal t'ikr chire li palaw chiru xnumik kaahib' chihab'.

14 Ut kik'ulman sa' xraqik kaa-hib' chihab' naq li Qaawa' kichal wi'chik rik'in li ras laj Jared, ut kixaqli sa' jun choql ut kiraatina. Ut chiru xnumik oxib' hoonal li Qaawa' kiraatina li ras laj Jared, ut "kixq'us rik'in naq ink'a' ki-jultiko' re ^bxpatz'b'al xk'ab'a' li Qaawa'.

15 Ut li ras laj Jared kixjal xk'a'uxl chirix li ink'a' us kixb'aanu chaq, ut kixpatz' xk'ab'a' li Dios choq' reheb' li ras riitz'in li wankeb' rik'in. Ut li Qaawa' kixye re: tinkuy aamaak laa'at ut eb' laa was aawiitz'in; a'b'an ink'a' chik

tatmaakob'q, xb'aan naq taajulti-ko'q eere naq lin "Musiq' moko junelik ta ^btixyal xq'e rik'ineb' li winq; jo'kan ut, wi texmaakob'q toj reetal naq xexq'ano' chi tz'a-qal, tex'isiq chaq chiru li Qaawa'. Ut a'in ink'oxlahom chirix li ch'och' li nink'e eere choq' eeree-chanihom; xb'aan naq a'anaq jun ch'och' 'sik'b'il ru sa' xb'een chixjunil chik li ch'och'.

16 Ut li Qaawa' kixye: Ayu chi k'anjelak ut chatyiib'anq, jo' chanru xyiib'ankileb' li k'amonel jukub' li ak keyiib' chaq. Ut kik'ulman naq li ras laj Jared xko'o chi k'anjelak, ut jo'kaneb' ajwi' lix komon, ut ke'xyiib' li k'amonel jukub' jo' chanru xyiib'ankileb' li ak ke'xyiib' chaq, jo' chanru li "na'leb' k'eeb'il xb'aan li Qaawa'. Ut kok'eb', ut seeb'eb' sa' xb'een li ha', chanchan xseeb'al chiru li ha' junaq xul napurik.

17 Ut yiiib'anb'ileb' re naq q'axal "tz'aptz'ookeb', jo'kan naq ke'x-tz'ap ru li ha' chanchan jun sek'; ut wankeb' li ru'uj ka'pak'al; ut lix b'een tz'aptz'o ru chanchan junaq sek'; ut lix nimal chanchan xnimal jun xtoonali che'; ut li rokeb'aal, naq tz'apb'il li re, nakana chi tz'aptz'o chanchan junaq sek'.

18 Ut kik'ulman naq li ras laj Jared ki'elajin chiru li Qaawa', ut kixye: At Qaawa', kinb'aanu li k'anjel li kinaataqla wi', ut

12a K'UTUL RAQAL:

Ach'ab'aak.

b Isa. 60:12.

14a K'UTUL RAQAL:

Q'usuk, xq'usb'al.

b K'UTUL RAQAL:

Tijok.

15a Eter 15:19.

b Gen. 6:3;

2 Ne. 26:11;

Morm. 5:16.

c Eter 9:20.

16a 1 Ne. 17:50–51.

17a Eter 6:7.

keb'inyiib' li k'amonel jukub' jo' chanru kinaab'eresi.

19 K'e ut reetal, at Qaawa', sa'eb' a'an maak'a' li saqen; k'a'ru jayal toob'eresinq? Ut jo'kan ajwi' too'oso'q, xb'aan naq sa'eb' a'an maak'a' k'a'ru toomusiqaq wi', ka'ajwi' li iq' li wan chixsa', jo'kan naq too'oso'q.

20 Ut li Qaawa' kixye re li ras laj Jared: K'e reetal, taayiiib' jun li jul sa' xb'een, ut jo'kan ajwi' rub'el; ut naq tatraho'q xb'aan xlajik li iq' taate li jul ut taak'ul li iq'. Ut wi' taa'uxq naq taa'ok li ha' sa' aab'een, k'e reetal, teetz'ap ru li jul, re naq ink'a' tex'oso'q sa' li b'uut'iha'.

21 Ut kik'ulman naq li ras laj Jared kixb'aanu chi jo'kan, jo'chanru ajwi' kixtaqla chaq li Qaawa'.

22 Ut ki'elajin wi'chik chiru li Qaawa', kixye: At Qaawa', k'e reetal, xinb'aanu jo'chanru ajwi' kinaataqla; ut xinkawresiheb' li jukub' choq' re lin tenamit, ut k'e reetal naq maajun saqen wan chixsa'eb'. K'e reetal, at Qaawa', ma tohaakanab' chixq'axb'al li nimla ha' a'in sa' q'ojyin?

23 Ut li Qaawa' kixye re li ras laj Jared: K'a'ru teeraj naq tinb'aanu re taawanq li saqen sa'eb' lee jukub'? Xb'aan naq k'e reetal, ink'a' naru taawanq li ilob'aal, xb'aan naq taajore'q raj; chi moko teek'am li xam cherix, xb'aan naq ink'a' texxik rik'in xsaqenil li xam.

24 Xb'aan naq k'e reetal, texwanq chanchan junaq nimla kar sa' xyi

li palaw; xb'aan naq li tzuulil b'oolam te'pujk'uq cheru. A'b'anan laa'in texintaqsi chaq wi'chik sa' xchamal li palaw; xb'aan naq li "iq' elenaq chaq sa' we, ut jo'kan ajwi' li ^bhab' ut li b'uut'iha' kintaqla chaq.

25 Ut k'e reetal, nekexinkawresi chiru li k'a'aq re ru a'in; xb'aan naq moko texruuq ta chixq'axb'al ru li nimla chamal ha' a'in, ka'ajwi' wi' nekexinkawresi chiru li x'oolam li palaw, ut li iq' li xikenaq, ut li b'uut'iha' li taachalq. Jo'kan ut, k'a'ru teeraj naq tinkawresi choq' eere re taawanq eesaqen naq sub'b'ilex chaq sa' xchamal li palaw?

CH'OL 3

Li ras laj Jared naril li ru'uj ruq' li Qaawa' naq naxch'e' waqlaju chi pek—Li Kristo naxk'ut xxaqalil lix musiq' chiru li ras laj Jared—Eb' li tz'aqal re ru xnawomeb' moko naru ta neke'tz'ape' ru xb'aan li tz'apleb' t'ikr—K'eeb'il li k'utleb'aal aatin re xk'amb'al chi saqenkil li tz'iib'anb'il esil reheb' laj Jaredita.

Ut kik'ulman naq li ras laj Jared (anajwan li jukub' li ke'kawresiman, waqxaqib' rajlankileb') xko'o sa' li tzuul, a' li tzuul Xelem ke'xye re, xb'aan xteram q'axal nim, ut kixha'resi chaq sa' jun li pek waqlaju chi kok' pek; ut saqeb' ut lemmeb' ru, chanchan saq ruhil lem; ut kixk'am sa' ruq' toj sa' xb'een

li tzuul, ut ki'elajin wi'chik chiru li Qaawa', ut kixye:

2 At Qaawa', kaye naq tento naq sutsuuqo xb'aan li b'uut'iha'. K'e reetal anajwan, at Qaawa', ut mat-josq'o' rik'in laa moos xb'aan xq'un-al lix metz'ew chawu; xb'aan naq naqanaw naq laa'at santat ut nakatwan chaq sa' choxa, ut naq laa'o moko k'ulub'ejo ta chawu; xb'aan li ^at'ane'k, ^bak qe naq ink'a' us xookana chi junajwa; a'b'anan, at Qaawa', kak'e qe jun aataqlahom naq tento taqapatz' aak'ab'a', re naq aawik'in taaruq taqak'ul jo' chanru li qajom.

3 K'e reetal, at Qaawa', kohasak' xb'aan qamaa'usilal, ut kohatii-kisi chaq, ut chiru xk'ihal li chihab' a'in koowan sa' li yamyookil ch'och'; a'b'anan ^akawuxtaana qu. At Qaawa', chinaawil taxaq rik'in xtoq'ob'ankil wu, ut chasutq'isi taxaq laa josq'il sa' xb'een chaq li tenamit a'in, ut maakanab' naq te-xik chiru xjosq'il li chamal ha' a'in sa' q'ojyin; chak'ehaq b'an reetal li k'a'aq re ru a'in kinha'resi chaq sa' li pek.

4 Ut ninnaw, at Qaawa', naq wan anchal ^aaawankilal, ut nakatru chixb'aanunkil jo' k'ihal li nakawaj choq' re xchaab'ilal li winq; jo'kan ut ch'e'eb' taxaq li pek a'in, at Qaawa', rik'in li ru'uj aawuq', ut kawresiheb' re te'ruuq chi lemtz'unk chaq sa' q'ojyin; ut

te'lemtz'unq choq' qe sa'eb' li ju-kub' li kiquakawresi, re naq taa-wanq qasaqen naq taqaq'ax ru li palaw.

5 K'e reetal, at Qaawa', nakatru chixb'aanunkil a'in. Naqanaw naq nakatru chixk'utb'al xnimal ru li wankilal, li ^achanchan yal ka'ch'in chiru xk'a'uxleb' li winq.

6 Ut kik'ulman naq chirix naq li ras laj Jared kixye li aatin a'in, k'e-homaq reetal, li ^aQaawa' kixye' li ru'uj ruq' ut kixch'e' chixjunqjun-qaleb' li pek rik'in li ru'uj ruq'. Ut ki'isiik chaq li ^btz'apleb' t'ikr chiru rilob'aal li ras laj Jared, ut kiril li ru'uj ruq' li Qaawa', ut chanchan ru'uj ruq' junaq winq, chanchan tib'elej ut kik'elej; ut li ras laj Jared kit'ane' chiru li Qaawa', xb'aan naq kikete' xb'aan xiw.

7 Ut li Qaawa' kiril naq li ras laj Jared t'anaq chaq chi ch'och'; ut li Qaawa' kixye re: Waklin, k'a'ut naq xatt'ane'?

8 Ut a'an kixye re li Qaawa': Ki-wil li ru'uj ruq' li Qaawa', ut kin-xuwak maare anchal tinixsak'; xb'aan naq moko kinnaw ta naq li Qaawa' wan xtib'el ut xkik'el.

9 Ut li Qaawa' kixye re: Xb'aan aapaab'aal naq kawil naq tink'ul sa' inb'een ^atib'elej ut kik'elej; ut maajun wa kichal junaq winq chiwu rik'in xq'axalil lix paab'aal jo' laa'at; xb'aan naq wi ta ink'a' jo'kan moko katru ta raj chirilb'al

3 2a K'UTUL RAQAL:
Xt'anik laj Adan ut
li xEva.
b Mos. 3:19.
3a Eter 1:34-43.
4a K'UTUL RAQAL:

Wankilal.
5a Isa. 55:8-9;
1 Ne. 16:29.
6a K'UTUL RAQAL:
Jesukristo.
b Eter 12:19, 21.

9a K'UTUL RAQAL:
Tz'ejwalej;
Jesukristo; Wank li
kamk sa' xb'een.

li ru'uj wuq'. Ma wan chik k'a'ru xawil?

10 Ut kichaq'ok: Ink'a', Qaawa', k'ut aawib' chiwu.

11 Ut li Qaawa' kixye re: Ma nakaapaab' li aatin li tinye?

12 Ut kichaq'ok: Yaal, Qaawa', ninnaw naq nakaye li yaal, xb'aan naq laa'at jun Dios re yaal, ut "in-k'a' nakatru chi tik'ti'ik.

13 Ut chirix naq kixye li aatin a'in, k'ehomaq reetal, li Qaawa' "kixk'ut rib' chiru, ut kixye: ^bRik'in naq nakanaw li k'a'aq re ru a'in tojb'il aawix chiru li t'ane'k; jo'kan naq k'amb'ilat wi'chik chiwu; jo'kan naq 'nink'ut wib' chawu.

14 K'e reetal, laa'in li kikawresiman chalen chaq sa' xk'ojlajik li ruchich'och' re "xtojb'al rix lin tenamit. K'e reetal, laa'in li Jesukristo. Laa'in li ^bYuwa'b'ej ut li K'ajolb'ej. Wik'in laa'in te'wanq 'xyu'am chixjunileb' li winq, ut a'anaq chi junelik, eb' ajwi' a'an li te'paab'anq re lin k'ab'a'; ut te'ok a'an choq' ^awalal ut inrab'in.

15 Ut maajun wa xink'ut wib' chiru li winq li kinyo'ob'tesi, xb'aan naq maajun wa "kinixpaab' junaq winq jo' laa'at. Ma nakawil naq yo'ob'tesinb'ilat jo' chanru ^binjalām-uuch laa'in? Relik chi yaal, chixjunileb' li winq ke'yo'ob'tesiik ajwi' sa'

xtiklajik jo' chanru injalam-uuch laa'in.

16 K'e reetal, li xaqalil a'in, li nakawil anajwan, a'an xxaqalil "in-musiq'; ut li winq kinyo'ob'tesi jo' chanru xxaqalil inmusiq'; ut jo' chanru ajwi' naq nink'utun chawu sa' li musiq'ej tink'utunq chiru lin tenamit sa' li tz'ejwalej.

17 Anajwan ut, jo' laa'in, aj Moroni, kinye naq moko taaruuq ta tink'e chi tz'aqal jun esilal chirix li k'a'aq re ru a'in li tz'iib'anb'il, chi jo'kan tz'aqalin rik'in xyeeb'al naq li Jesus kixk'ut rib' chiru li winq a'in sa' li musiq'ej, jo' chanru ut chi juntaq'eet rik'in ajwi' li xaqalil li "kixk'ut wi' rib' chiruheb' laj Nefita.

18 Ut kik'anjelak chiru a'an jo' chanru ajwi' kik'anjelak chiruheb' laj Nefita, ut chixjunil a'in, re naq taaruuq tixnaw li winq a'in naq a'an li Dios, xb'aan xk'i-hal lix ninqal ru k'anjel kixk'ut chaq li Qaawa' chiru.

19 Ut sa' xk'ab'a' lix nawom li winq a'in ink'a' kiru xramb'al rilb'al chirix li "tz'apleb' t'ikr; ut kiril li ru'uj ruq' li Jesus, ut naq kiril, kit'ane' xb'aan xxiw, xb'aan naq kixnaw naq a'an li ru'uj ruq' li Qaawa'; ut moko xpaabaal ta chik li kiwan, xb'aan naq kixnaw, chi maajun xwiib'al xch'ool.

12a Heb. 6:18.

13a Tz. ut S. 67:10–11.

b Enos 1:6–8.

c K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—Xwanjik li Kristo rub'elaj li yu'am a'in.

14a K'UTUL RAQAL:

Tojok-ix, tojb'il rix,

tojb'al-ix; Aj Tojol-ix.

b Mos. 15:1–4.

c Mos. 16:9.

d K'UTUL RAQAL: Ralal ut xrab'in li Dios.

15a K'UTUL RAQAL:

Paab'ank,

xpaab'ankil.

b Gen. 1:26–27;

Mos. 7:27;

Tz. ut S. 20:17–18.

16a K'UTUL RAQAL:

Musiq'ej, xmusiq'.

17a 3 Ne. 11:8–10.

19a K'UTUL RAQAL:

Tz'apleb' t'ikr.

20 Jo'kan ut, rik'in naq tz'aqal re ru xnawom chirix li Dios, ink'a' kiru kiwan chi "tz'apb'il ru xb'aan li tz'apleb' t'ikr; jo'kan naq kiril li Jesus, ut a'an kik'anjelak chiru.

21 Ut kik'ulman naq li Qaawa' kixye re li ras laj Jared: K'e reetal, li k'a'aq re ru a'in kawil ut kawab'i ink'a' taakanab' chi xik sa' li ruchich'och', toj reetal naq "tix-taw xq'ehil naq tinnima xloq'al ink'ab'a' sa' li tz'ejwalej; jo'kan ut, taak'uula li k'a'aq re ru kaa-wil ut kaawab'i, ut maajun winq taak'ut chiru.

22 Ut k'e reetal, naq tatchalq wik'in, taatz'iib'a ut taak'e xtz'apb'al, re naq maajun taaruq chixk'utb'al xyaalalil; xb'aan naq taatz'iib'a sa' jun aatinob'aal re naq ink'a' taaruq chi ilmank ru.

23 Ut k'e reetal, li "wiib' chi pek a'in tink'e aawe, ut a'an taak'e ajwi' xtz'apb'al, rochb'een li k'a'ru taatz'iib'a.

24 Xb'aan naq k'e reetal, li aatinob'aal taatz'iib'a kinsach xyaalal; jo'kan naq sa' li kutan k'oxlanb'il inb'aan tink'e li pek a'in chixnimob'resinkil sa' rilob'aaleb' li winq li k'a'aq re ru a'in taatz'iib'a.

25 Ut chirix naq li Qaawa' kixye li aatin a'in, kixk'ut chiru li ras laj Jared "chixjunileb' li ani wankeb' sa' li ruchich'och', li wanjenaqeb', ut jo'kan ajwi' chixjunileb' li te'wanq; ut moko kixrameb'

ta chiru rilob'aal, toj sa' xmaril li ruchich'och'.

26 Xb'aan naq kixye chaq re sa' junxilaj kutan, naq "wi a'an b'taa-paab'anq re, naq taaruq chixk'utb'al 'chixjunil li k'a'aq re ru chiru—taak'utmanq chiru; jo'kan naq li Qaawa' maak'a' kiru chixmuqb'al chiru, xb'aan naq kixnaw naq li Qaawa' naru chixk'utb'al chixjunil li k'a'aq re ru chiru.

27 Ut li Qaawa' kixye re: Tz'iib'a li k'a'aq re ru a'in ut "k'e xtz'apb'al; ut sa' li kutan k'oxlanb'il inb'aan tink'ut chiruheb' li ralal xk'ajoleb' li winq.

28 Ut kik'ulman naq li Qaawa' kixtaqla naq tixk'e chaq xtz'apb'al li wiib' chi "pek li kixk'ul chaq, ut ink'a' tixk'ut, toj reetal naq li Qaawa' tixk'ut chiruheb' li ralal xk'ajoleb' li winq.

CH'OL 4

Laj Moroni nataqlaak chixk'eeb'al xtz'apb'al lix tz'iib'ahom li ras laj Jared—Ink'a' taak'utb'esimanq toj reetal naq eb' li winq te'wanq xpaab'aal chanchan ajwi' li ras laj Jared—Li Kristo naxtaqlaheb' li winq chixpaab'ankil li raatin ut raatineb' lix tzolom—Taqlanb'ileb' li winq naq te'xjal xk'a'uxl, te'xpaab' li ewangelio, ut te'kole'q.

Ut li Qaawa' kixtaqla li ras laj

20a Eter 12:19–21.

21a Eter 4:1.

23a K'UTUL RAQAL: Urim
ut Tumim.

25a Moï. 1:8.

26a Eter 3:11–13.

b K'UTUL RAQAL:
Paab'ank,

xpaab'ankil.

c Eter 4:4.

27a 2 Ne. 27:6–8.

28a Tz. ut S. 17:1.

Jared chi kub'EEK chaq chixb'een li tzuul chiru chaq li Qaawa', ut "chixtz'iib'ankil li k'a'aaq re ru kiril chaq; ut kitaqlaman naq ink'a' taachalq a'an rik'ineb' li ralal xk'ajoleb' li winq^btoj chirix naq taataqsiiq a'an chiru li krus; ut xb'aan li ajom a'in li rey aj Mosiah kixk'uula, re naq ink'a' taachalq rik'in li ruchich'och' toj chirix naq li Kristo tixk'ut rib' chiru lix tenamit.

2 Ut chirix naq li Kristo kixk'ut rib' chi yaal chiru lix tenamit, kixtaqla naq taak'utb'esimanq.

3 Ut anajwan, chirix a'an, xe'laj chixjunileb' chi maak'a'eb' xpaab'aal; ut maajun chik wan, ka'ajeb' wi' laj Lamanita, ut eb' a'an ke'xtz'eqtaana lix evangelio li Kristo; jo'kan naq taqlanb'ilin naq "tinmuq chaq wi'chik sa' li ch'och'.

4 K'ehomaq reetal, kintz'iib'a chiruheb' li perel ch'iich' a'in tz'aqal li k'a'aaq re ru kiril li ras laj Jared; ut maajo'q'e k'utb'esinb'il chaq k'a'aaq re ru li nim wi'chik ru chiru li k'aru kik'utb'esiman chiru li ras laj Jared.

5 Jo'kan naq li Qaawa' kinixtaqla chixtz'iib'ankil; ut kintz'iib'a. Ut kixtaqla naq "tink'e xtz'apb'al; ut kixtaqla ajwi' naq tink'e xtz'apb'al lix^bjaltésinkil ru; jo'kan naq kink'e

xtz'apb'al li k'utleb'aal aatin, jo'chanru lix taqlahom li Qaawa'.

6 Xb'aan naq li Qaawa' kixye we: Moko taaxik ta rik'ineb' laj Gentil toj sa' li kutan naq te'xjal xk'a'uxl chirix lix maa'usilaleb', ut te'kanaaq chi ch'ajb'ileb' chiru li Qaawa'.

7 Ut sa' li kutan a'an naq te'xk'anjela li paab'aal chiwix, chan li Qaawa', jo'chanru ajwi' kixb'aanu li ras laj Jared, re naq te'ruuq chi "santob'resiik wik'in, chirix a'an tink'utb'esi chiruheb' li k'a'aaq re ru kiril li ras laj Jared, toj reetal taateeliq chiruheb' chixjunil lin k'utb'esihom, chan li Jesukristo, li Ralal li Dios, lix^bYuwa'il li choxa ut li ch'och', ut chixjunil li k'a'aaq re ru wan chi sa'.

8 Ut ani "taawech'oq re li raatin li Dios, chimajewaaq a'an, ut ani^btaatz'eqtaananaq xyaalal li k'a'aaq re ru a'in, chimajewaaq a'an; xb'aan naq chiruheb' a'an 'moko tink'ut ta k'a'aaq re ru nim wi'chik ru, chan li Jesukristo; xb'aan naq laa'in li nin'aatinak.

9 Ut chi taqlanb'il inb'aan natehe' ut "natz'ape' ru li choxa; ut chi taqlanb'il inb'aan taachiiq'anq li^bruchich'och'; ut chi taqlanb'il inb'aan li ani wankeb' chi sa' te'oso'q, chanchan ajwi' rik'in xam.

4 1a Eter 12:24.
K'UTUL RAQAL:
Loq'laj hu (eb' li).
b Eter 3:21.
3a Morm. 8:14.
5a Eter 5:1.
b Tz. ut S. 17:1;
JS—R 1:52.

K'UTUL RAQAL: Urim
ut Tumim.
7a K'UTUL RAQAL:
Santob'resink.
b Mos. 3:8.
8a 3 Ne. 29:5-6;
Morm. 8:17.
b 2 Ne. 27:14; 28:29-30.

c Alma 12:10-11;
3 Ne. 26:9-10.
9a 1 Rey. 8:35;
Tz. ut S. 77:8.
b Hel. 12:8-18;
Morm. 5:23.

10 Ut ani ink'a' napaab'ank re li waatin ink'a' naxpaab'eb' lin tzolom; ut wi na'ux naq moko laa'in ta nin'aatinak, tz'ilomaq rix laa'ex; xb'aan naq teenaw naq laa'in li nin'aatinak, sa' "roso'jik li kutan.

11 A'b'an li ani "napaab'ank re li k'a'aq re ru kinye, a'an tinwula'ani rik'in lix k'utb'esihom inMusiq', ut a'an tixnaw ut tixch'olob' xyaalal. Xb'aan naq sa' xk'ab'a' lin Musiq' b'tixnaw naq 'yaal li k'a'aq re ru a'in, xb'aan naq naxq'unb'esi xch'ool'eb' li winq chixb'aanunkil li chaab'il.

12 Ut yalaq k'a'ru naxq'unb'esihob' xch'ool li winq chixb'aanunkil li chaab'il, a'an we laa'in; xb'aan naq "maajun chik aj-ik'in nachal chaq li chaab'il, ka'ajwi' wik'in laa'in. Laa'in ajwi' li ninb'eresink reheb' li winq rik'in chixjunil li chaab'il; li ani b'ink'a' taapaab'anq re li waatin ink'a' tinixpaab' laa'in—naq wankin; ut li ani ink'a' taapaab'anq we, ink'a' tixpaab' li Yuwa'b'ej li kitaqlank chaq we. Xb'aan naq k'ehomaq reetal, laa'in li Yuwa'b'ej, laa'in li 'saqen, ut li "yu'am, ut li yaal re li ruchich'och'.

13 "Chalqex wik'in, ex aj Gentil, ut tink'ut cheru li k'a'aq re ru nim wi'chik ru, li muqmu chaq

xnawb'al xb'aan xmaak'a'il li paab'aal.

14 Chalqex wik'in, ex xjunkab'al laj Israel, ut "taak'utb'esimanq cheru jo' xningal ru li k'a'aq re ru kixk'uula li Yuwa'b'ej choq'eere, chalen chaq sa' xk'ojlajik li ruchich'och', ut moko chalenaq ta eerik'in, xb'aan xmaak'a'il li paab'aal.

15 K'ehomaq reetal, naq teepej li tz'apleb' t'ikr a'an re xmaak'a'il eepaab'aal, li naxk'e chexkanaaq sa' xxuwejelij li maa'usilal li wankek wi', ut sa' xkawil eeraam, ut xmutz'il eek'a'uxl, chirix a'an li xningal ru ut sachb'a-ch'ool'ejil na'leb' li "muqmu cheru chalen chaq sa' xk'ojlajik li ruchich'och'—relik chi yaal, naq teepatz' xk'ab'a' li Yuwa'b'ej sa' lin k'ab'a', chi yot'b'il eech'ool ut tuulan eemusiq', chirix a'an teenaw naq li Yuwa'b'ej xjultiko' re li sumwank li kixk'uub' choq' reheb' lee yuwa', ex xjunkab'al laj Israel.

16 Toja' ut naq eb' lin "k'utb'esihom li kintaqla xtz'iib'ankil xb'aan inmoos aj Jwan, te'tehliiq sa' rilib'aaleb' chixjunil li tenamit. Chijultiko'q eere, naq teeril li k'a'aq re ru a'in, teenaw naq xnach'ok chaq li kutan naq taak'utb'esimanq chitz'aqal yaal.

17 Jo'kan ut, "naq teek'ul li

10 a 2 Ne. 33:10–15.

11 a Tz. ut S. 5:16.

b K'UTUL RAQAL:

Xk'utb'al xyaalal;
Xnawom qach'ool;
Yaal ch'olob'anb'il.

c Eter 5:3–4;

Moro. 10:4–5.

12 a Alma 5:40;

Moro. 7:16–17.

b 3 Ne. 28:34.

c K'UTUL RAQAL:

Saqen, lix saqen li
Kristo.

d Jwan 8:12;

Alma 38:9.

13 a 3 Ne. 12:2–3.

14 a Tz. ut S. 121:26–29.

15 a 2 Ne. 27:10.

16 a Apok. 1:1;

1 Ne. 14:18–27.

17 a 3 Ne. 21:1–9, 28.

tz'iib'anb'il esil a'in teenaw naq lix k'anjel li Yuwa'b'ej ak xtikla chiru chixjunil lix b'een li ch'och'.

18 Jo'kan ut, "jalomaq eek'a'uxl chejunilex xmaril li ruchich'och', ut chalqex wik'in, ut chepaab' lin evangelio, ut ^bchikub'eeq ee-ha' sa' lin k'ab'a'; xb'aan naq ani napaab'an ut nakub'e xha' taakole'q; a'b'an ani moko napaab'an ta taak'ehe'q sa' tojb'a-maak; ut eb' li 'eetalil te'taaqenq reheb' li neke'-paab'ank re lin k'ab'a'.

19 Ut osob'tesinb'il li ani natawe' chi "tiik chixpaab'ankil lin k'ab'a' sa' roso'jik li kutan, xb'aan naq a'an taawaklesiiq chi wank sa' li awa'b'ejihom kawresinb'il choq' re chalen chaq sa' ^bxk'oj-lajik li ruchich'och'. Ut k'ehomaq reetal, laa'in li kinyehok re. Amen.

CH'OL 5

Oxib' chi aj yehol nawom, jo' ajwi' li k'anjel a'in, taawanq chixch'olob'ankil li yaal chirix lix Hu laj Mormon.

ANAJWAN ut laa'in, aj Moroni, kintz'iib'a li aatin li taqlanb'ilin

wi', jo' chanru naq jultik we; ut kinye eere li k'a'aq re ru "kink'e xtz'apb'al; jo'kan ut, meeche' re taaruq teejaltesi ru; xb'aan naq a'an taqlanb'il naq ink'a' teeb'aanu, ka'ajwi' wi moqon a'anaq xchaa-b'ilal xna'leb' li Dios.

2 Ut k'ehomaq reetal, taaruq naq taak'eemanq eere naq teek'uteb' li perel ch'iich' chiruheb' "li te'tenq'anq chixk'eeb'al chi k'ut-mank li k'anjel a'in;

3 Ut chiruheb' "oxib' te'k'utmanq rik'in lix wankil li Dios; jo'kan naq ^bte'xnaw chi ch'olch'o naq 'yaal li k'a'aq re ru a'in.

4 Ut sa' xtz'uumaleb' re oxib' chi aj "yehol nawom taaxaqab'amanq xwankil li k'a'aq re ru a'in, ut li yaal ch'olob'anb'il xb'aan li oxib', ut li k'anjel a'in, li taak'utmanq wi' lix wankil li Dios ut jo'kan ajwi' li raatin, li ch'olob'anb'il xyaalal xb'aan li Yuwa'b'ej, ut li K'ajolb'ej, ut li Santil Musiq'ej—ut chixjunil a'in taawanq chixch'olob'ankil li yaal chirix li ruchich'och' sa' roso'jik li kutan.

5 Ut wi taa'uxq naq te'xjal xk'a'uxl ut "te'chalq rik'in li Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a' li Jesus, te'k'ule'q sa' li rawa'b'ejihom li Dios.

18a 3 Ne. 27:20;
Moro. 7:34.
b Jwan 3:3–5.
K'UTUL RAQAL:
Kub'iha', kub'sink
ha'—Aajel ru.
c K'UTUL RAQAL:
Maatan naxk'e li
Musiq'ej (eb' li).
19a Mos. 2:41;
Tz. ut S. 6:13.
K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—
Xk'ulb'al lix k'ab'a'
li Jesukristo sa'
qab'een.
b 2 Ne. 9:18.
5 1a 2 Ne. 27:7–8, 21;
Eter 4:4–7.
2a 2 Ne. 27:12–14;
Tz. ut S. 5:9–15.
3a 2 Ne. 11:3; 27:12.
b Tz. ut S. 5:25.
c Eter 4:11.

4a Chi'ilmanq
Tz. ut S. 17, lix
tiklajik jo' ajwi' eb' li
raqal 1–3; chi'ilmanq
ajwi' Lix Ch'olob'a-
homeb' li Oxib' chi
aj Yehol Nawom,
sa'eb' li jar perel sa'
xtiklajik lix Hu laj
Mormon.
5a Morm. 9:27;
Moro. 10:30–32.

6 Ut anajwan, wi moko k'eeb'il ta inwankil choq' re li k'a'aq re ru a'in, tz'ilomaq rix laa'ex; xb'aan naq teenaw naq k'eeb'il inwankil naq tineeril, ut tooxaqliiq chiru li Dios sa' roso'jik li kutan. Amen.

CH'OL 6

Eb' li k'amonel jukub' aj Jaredita neke'tiikisiik xb'aan li iq' toj sa' li yeechi'inb'il ch'och'—Eb' li tenamit neke'xnima li Qaawa' xb'aan xchaab'ilal—Laj Orihah naxaqab'aak choq'rey sa' xb'eeneb'—Neke'kam laj Jared ut li ras.

UT anajwan laa'in, aj Moroni, nin'ok wi'chik chixtz'iib'ankil resil laj Jared ut li ras.

2 Xb'aan naq kik'ulman chirix naq li Qaawa' kixkawresiheb' li "pek li kixk'am li ras laj Jared chiru li tzuul, li ras laj Jared kikub'e chaq chiru li tzuul, ut kixk'eheb' li pek sa'eb' li jukub' li kawresinb'ileb', jun sa' xka'pak'alil li ru'uj; ut k'ehomaq reetal, ke'xk'e xsaqenileb' li jukub'.

3 Ut chi jo'kan li Qaawa' kixk'eheb' li pek chi lemtz'un'k sa' q'o'jyin, re xk'eeb'al li saqen reheb' li winq, li ixq, ut li kok'al, re naq ink'a' te'xq'ax ru li ninqi ha' sa' q'o'jyin.

4 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'xkawresi li k'iila paay chi tzakemq, re naq rik'in a'an taaruq taawanq k'a'ru te'xtzeka chiru li

ha', ut tzakemq ajwi' choq' reheb' lix ketomq ut lix teep chi xul; ut li k'a'ruhaq chi ketomq ut chi xulil ut chi xul napurik li te'xk'am chirixeb'—ut kik'ulman naq chirix naq ke'xb'aanu chixjunil li k'a'aq re ru a'in, ke'ok sa'eb' lix jukub', malajeb' lix k'amonel jukub', ut ke'ok chi b'eeek chiru palaw, ut ke'xk'e rib' sa' ruq' li Qaawa' lix Dios.

5 Ut kik'ulman naq li Qaawa' Dios kixk'e jun "iq' numtajenaq xkawil chi apunk chiru lix b'een li ha', sa' xjajal li yeechi'inb'il ch'och'; ut chi jo'kan ke'qujleek chiru xb'oolam li palaw chiru li iq'.

6 Ut kik'ulman naq k'iila sut ke'sub'e' sa' xchamal li palaw, xb'aan li tzuulil b'oolam li neke'pujuna sa' xb'eeneb', ut jo'kan ajwi' li nimla xuwajel kaq-sut-iq' li kiwan xb'aan xnimal li iq'.

7 Ut naq ke'sub'e' sa' li chamal ha' kik'ulman naq maajun ha' wan li kiru chi rahob'tesink reheb', rik'in naq "tz'aptz'o ru lix jukub'eb' chanchan jun sek', ut tz'aptz'ookeb' ajwi' ru chanchan lix ^bjukub' kab'l laj Noe; jo'kan ut, naq sutsuukeb' xb'aan xk'i-hal li ha' ke'elajin chiru li Qaawa', ut a'an kixk'ameb' wi'chik sa' xb'een li ha'.

8 Ut kik'ulman naq li iq' maajun wa kixkanab' apunk sa' xjajal li yeechi'inb'il ch'och' naq wankeb' chiru li ha'; ut chi jo'kan ke'tiiki-siik chiru li iq'.

6 2a Eter 3:3–6.
5a Eter 2:24–25.

7a Eter 2:17.
b Gen. 6:14;

Mois. 7:43.

9 Ut “ke’b’ichan re xnimankil ru li Qaawa’; relik chi yaal, li ras laj Jared kib’ichan re xnimankil ru li Qaawa’, ut ^bkib’antioxink ut kixnima ru li Qaawa’ chiru chixjunil li kutan; ut naq ki’ok q’ojyin, ink’a’ ke’xkanab’ xnimankil ru li Qaawa’.

10 Ut chi jo’kan ke’tiikisiik; ut maajun josq’ aj xul re palaw kiru chi toqok reheb’, chi moko nimla kar li kiru chi rahob’tesink reheb’; ut kiwan xsaqenileb’ rajlal; sa’ xb’een li ha’ jo’ ajwi’ rub’el li ha’.

11 Ut chi jo’kan ke’tiikisiik, oxib’cient rik’in kaahib’ rox’kaal kutan chiru li ha’.

12 Ut ke’wulak sa’ xmaril li yeechi’inb’il ch’och’. Ut chirix naq ke’xk’e li roq sa’ xb’een xmaril li yeechi’inb’il ch’och’ ke’xkub’si rib’eb’ chiru lix b’een li ch’och’, ut ke’xtuulanob’resi rib’eb’ chiru li Qaawa’, ut ke’el xya’aleb’ ru xb’aan xsahileb’ xch’ool chiru li Qaawa’, xb’aan xk’ihal lix q’unil uxtaan sa’ xb’eeneb’.

13 Ut kik’ulman naq xkoheb’ chiru lix b’een li ch’och’, ut ke’ok chixk’anjelankil li ch’och’.

14 Ut laj Jared kaahib’ ralar ke’wan; ut a’aneb’ laj Jakom, laj Gilgah, ut laj Mahah, ut laj Orihah ke’xk’ab’a’in.

15 Ut li ras laj Jared ke’yo’la ajwi’ ralar ut xrab’in.

16 Ut eb’ li “ke’ochb’eenink re laj

Jared ut li ras a’aneb’ tana’ wiib’ xka’k’aal chi aamej rajlankileb’; ut ke’yo’la ajwi’ ralar ut xrab’ineb’ chi maji’ neke’wulak sa’ li yeechi’inb’il ch’och’, jo’kan naq ke’ok chi naab’alo’k.

17 Ut ke’tzole’ re “te’b’eeq chi tuulan chiru li Qaawa’; ut ^bke’tzole’ ajwi’ chaq taqe’q.

18 Ut kik’ulman naq ke’ok chi je-k’imank chiru lix b’een li ch’och’, ut chi k’ihank ut chixk’anjelankil li ch’och’, ut ke’kawu xmetz’eweb’ sa’ li ch’och’.

19 Ut li ras laj Jared ki’ok chi tixk, ut kiril naq chi seeb’ tento taakub’eeq sa’ li muqleb’aal kamenaq; jo’kan naq kixye re laj Jared: Chiqach’utub’ li qatenamit re taaruq te’qak’e sa’ ajl, re naq taqanaw reheb’ k’a’ru te’raj qik’in naq maji’ nokokub’e sa’ li qamuqleb’aal.

20 Ut chi jo’kan ke’ch’utub’aak li tenamit. Ut li rajlankileb’ li ralar ut lix rab’in li ras laj Jared, a’an wiib’ xka’k’aal chi aamej, ut li rajlankileb’ li ralar ut xrab’in laj Jared, a’an kab’laju, ut kaahib’ li ralar ke’wan.

21 Ut kik’ulman naq ke’xk’eheb’ sa’ ajl lix tenamiteb’; ut chirix naq ke’xk’eheb’ sa’ ajl, ke’xpatz’ reheb’ k’a’ru li te’raj naq te’xb’aanu chi maji’ neke’kub’e sa’ xmuqleb’aaleb’.

22 Ut kik’ulman naq eb’ li tenamit ke’xtz’aama chiruheb’ naq

9a K’UTUL RAQAL:
B’ichank.
b 1 Kro. 16:7–
9; Alma 37:37;

Tz. ut S. 46:32.
16a Eter 1:41.
17a K’UTUL RAQAL: B’eeek
rik’in li Dios.

b K’UTUL RAQAL:
K’utb’esink,
k’utb’esinb’il na’leb’.

“te’xyul jun reheb’ li ralar re taa-wanq choq’ rey sa’ xb’eeneb’.

23 Anajwan ut k’ehomaq reetal, kiwan a’in choq’ rahil ch’oolejil chiruheb’. Ut li ras laj Jared kixye reheb’: Ch’olch’o naq li na’leb’ a’in “taak’amoq sa’ li preexil.

24 A’b’an laj Jared kixye re li ras: Kanab’eb’ re taaruq taa-wanq junaq xreyeb’. Jo’kan ut naq kixye reheb’: Sik’omaq chaq ru sa’ xyanqeb’ li qalal junaq rey, li ani teeraj.

25 Ut kik’ulman naq ke’xsik’ ru li xb’een li kiyo’la chaq chiru li ras laj Jared; ut aj Pagag xk’ab’a’. Ut kik’ulman naq a’an ink’a’ ki-raj, ut kixye naq moko taawanq ta choq’ xreyeb’. Ut eb’ li tenamit ke’raj naq lix yuwa’ tixmin ru, a’b’an lix yuwa’ ink’a’ ki-raj, ut kixtaqlaheb’ naq maajun winq te’xmin ru chi wank choq’ xreyeb’.

26 Ut kik’ulman naq ke’xsik’ ru chixjunileb’ li riitz’in laj Pagag, ut eb’ a’an ink’a’ ke’raj.

27 Ut kik’ulman naq ink’a’ ajwi’ ke’raj li ralar laj Jared, chixjunileb’, ka’ajwi’ li jun; ut laj Orihah kiyule’ chi wank choq’ rey sa’ xb’eeneb’ li tenamit.

28 Ut ki’ok chi awa’b’ejink, ut eb’ li tenamit ke’ok chi usaak, ut ke’b’ihomo’ chi numtajenaq.

29 Ut kik’ulman naq kikum laj Jared, ut jo’kan ajwi’ li ras.

30 Ut kik’ulman naq laj Orihah kib’EEK chi tuulan chiru li Qaawa’, ut kijultiko’ re xnimal

ru li k’a’aq re ru kixb’aanu chaq li Qaawa’ choq’ re lix yuwa’, ut kixtzoleb’ ajwi’ lix tenamit chirix xnimal li k’a’aq re ru kixb’aanu chaq li Qaawa’ choq’ reheb’ lix yuwa’eb’.

CH’OL 7

Na’awa’b’ejin laj Orihah sa’ tiikilal—Sa’ xyi li chapok wankilal ut li wech’ij-ib’, neke’xaqab’aman chi ka’pak’al lix awa’b’ejihom laj Xuul ut laj Kohor—Eb’ li profet neke’jitok chirix li maa’usilal ut li loq’onink pak’b’il dios sa’ xyanq li tenamit, ut eb’ a’an neke’xjal xk’a’uxl.

Ut kik’ulman naq laj Orihah kixk’anjela li raqb’a-aatin sa’ xb’een li ch’och’ sa’ tiikilal chixjunil lix kutan, ut numtajenaq xk’ihal lix kutan a’an.

2 Ut ke’yo’la ralar ut xrab’in; relik chi yaal, junlaju xka’k’aal ke’yo’la chiru, ut sa’ xyanqeb’ a’an wankeb’ oxib’ xka’k’aal li ralar.

3 Ut kik’ulman naq kiyo’la ajwi’ laj Kib choq’ ralar sa’ xtiixilal. Ut kik’ulman naq laj Kib ki’awa’b’ejin sa’ xna’aj, ut laj Kib kiyo’la laj Korihor choq’ ralar.

4 Ut naq kab’laju xka’k’aal chihab’ xyu’am laj Korihor, kixpo’resi xch’ool rik’in lix yuwa’, ut kiqu’axon junpak’al ut kiwan sa’ li ch’och’ Nehor, ut ke’yo’la ralar ut xrab’in, ut numtajenaq xchaq’a-leb’ ru ke’kana, jo’kan naq laj

Korihor kixk'am naab'al li tenamit rik'in.

5 Ut chirix naq kixch'utub' jun teep aj pleet kitaqe' toj sa' li ch'och' Moron b'ar wan wi' li rey, ut kixk'am chi preexil, ut chi jo'kan kik'ehe' chi uxman k lix "yehom li ras laj Jared naq te'k'ame'q chi preexil.

6 Anajwan li ch'och' Moron, b'ar kiwan wi' li rey, nach' wan rik'in li ch'och' Sachenaqil yeeb'il re xb'aaneb' laj Nefita.

7 Ut kik'ulman naq laj Kib kiwan sa' preexil, ut lix tenamit, rub'el xwankil laj Korihor li ralal, toj reetal naq q'axal kitix; a'b'an laj Kib kiyo'la laj Xuul choq' ralal sa' xtiixilal, naq toj wan chi preexil.

8 Ut kik'ulman naq laj Xuul kijosq'o' rik'in li ras; ut laj Xuul kikawu xmetz'ew, ut nim xmetz'ew kikana jo' chanru xmetz'eweb' li winq, ut nim ajwi' xmetz'ew chi raqok aatin.

9 Jo'kan naq kiwulak sa' li tzuul Efrain, b'ar wi' kixha'resi chaq xpekali tzuul, ut kixyiib' yok'leb' ch'iich' rik'in kawil ch'iich' choq' reheb' li kixk'am chaq rik'in; ut chirix naq kixkawresiheb' chaq rik'in yok'leb' ch'iich' kisutqi sa' li tenamit Nehor, ut kixpleeti laj Korihor li ras, ut rik'in a'an kixtaw li awa'b'ejihom ut kixk'e wi'chik re laj Kib lix yuwa'.

10 Ut anajwan sa' xk'ab'a' li k'aru kixbaanu chaq laj Xuul, lix yuwa' kixk'e li awa'b'ejihom sa' xb'een, jo'kan naq a'an

ki'ok chi awa'b'ejink sa' xna'aj lix yuwa'.

11 Ut kik'ulman naq a'an kixk'anjela li raqb'a-aatin sa' tiikilal, ut kixjek'i li rawa'b'ejihom chiru chixjunil li xb'een li ch'och', xb'aan naq ke'niman chaq xk'ihal li tenamit chi numtajenaq.

12 Ut kik'ulman naq laj Xuul ke'yo'la ajwi' naab'al li ralal ut xrab'in.

13 Ut laj Korihor kixjal xk'auxl chiru xk'ihal li ink'a' us kixb'aanu chaq; jo'kan naq laj Xuul kixk'e re a'an wankilal sa' li rawa'b'ejihom.

14 Ut kik'ulman naq laj Korihor ke'yo'la naab'al li ralal ut xrab'in. Ut sa' xyanqeb' li ralal laj Korihor kiwan jun aj Noe xk'ab'a'.

15 Ut kik'ulman naq laj Noe kixpo'resi xch'ool chiru laj Xuul, li rey, ut chiru ajwi' laj Korihor lix yuwa', ut kixk'am laj Kohor li riitz'in rik'in, jo' ajwi' chixjunileb' li ras ut riitz'in ut naab'al reheb' li tenamit.

16 Ut kixpleeti laj Xuul, li rey, sa' li kixk'ul wi' xch'och'il li xb'een reechanihomeb'; ut ki'ok choq' rey sa' xb'een li jun raqal chi ch'och' a'an.

17 Ut kik'ulman naq kixpleeti wi'chik laj Xuul, a'an li rey, ut kixchap laj Xuul, li rey, ut kixk'am chi preexil aran Moron.

18 Ut naq ok re chixk'eeb'al chi kamsiik, kik'ulman naq eb' li ralal laj Xuul ke'ok xmuqb'esin kil rib' sa' rochoch laj Noe chi q'eq ut ke'xkamsi, ut ke'xt'an

rokeb'aal li tz'alam ut ke'risi chaq lix yuwa', ut ke'xk'ojob' sa' xb'een lix k'ojarib'aal sa' tz'aqal li rawa'b'ejihom.

19 Jo'kan naq eb' li ralal laj Noe ke'xwaklesi li rawa'b'ejihom sa' xna'aj; a'b'anan ink'a' chik ke'xtaw wankilal sa' xb'een laj Xuul li rey, ut eb' li tenamit li ke'wan rub'el rawa'b'ejiil laj Xuul li rey ke'usa chi numtajenaq ut ke'niman xmetz'ew.

20 Ut kiwan chi jachjo ru li ch'och'; ut wiib' li awa'b'ejihom ke'wan, li rawa'b'ejihom laj Xuul, ut li rawa'b'ejihom laj Kohor, ralal laj Noe.

21 Ut laj Kohor, ralal laj Noe, kixtaqla naq eb' lix tenamit te'xpleeti laj Xuule, sa' wi' laj Xuule kixq'axeb' ru ut kixkamsi laj Kohor.

22 Anajwan ut laj Kohor kiwan jun ralal aj Nimrod xk'ab'a'; ut laj Nimrod kixq'axtesi lix awa'b'ejihom laj Kohor re laj Xuul, ut kixtaw usilal sa' rilob'aal laj Xuul, jo'kan naq laj Xuul kixk'e ninqi usilal sa' xb'een, ut a'an kixb'aanu sa' li rawa'b'ejihom laj Xuul jo'chanru li naraj.

23 Ut jo'kan ajwi' sa' li rawa'b'ejiil laj Xuul ke'chal li profeet sa' xyanqeb' li tenamit, li taqlanb'ileb' chaq xb'aan li Qaawa', ke'xch'olob' jo' profeet naq lix maa'usilaleb' ut li "loq'onink pak'b'il dios xb'aaneb' li tenamit yoo chixk'amb'al chaq jun majewank sa' xb'een li ch'och', ut te'sache'q wi ink'a' te'xjal xk'a'uxl.

24 Ut kik'ulman naq eb' li tenamit ke'xhob'eb' li profeet, ut ke'reetz'uheb'. Ut kik'ulman naq li rey aj Xuul kixk'anjela li raqb'a-aatin sa' xb'eeneb' chixjunil li ke'hob'ok reheb' li profeet.

25 Ut kixk'anjela jun li chaq'rab' chiru chixjunil li ch'och', li kik'ehok wankilal reheb' li profeet re te'xik yalaq b'ar te'raj; ut xb'aan a'in eb' li tenamit ke'k'ame' sa' li jalb'a-k'a'uxlej.

26 Ut sa' xk'ab'a' naq eb' li tenamit ke'xjal xk'a'uxl chirix lix maa'usilaleb' ut li loq'onink pak'b'il dios, li Qaawa' kixkoleb' xyu'am, ut ke'ok wi'chik chi usaak sa' li ch'och'. Ut kik'ulman naq laj Xuul ke'yo'la ralal ut xrab'in sa' xtiixilal.

27 Ut maak'a' chik li pleet sa' xkutankil laj Xuul, ut a'an kijultiko' re xninqal li k'a'aq re ru kixb'aanu chaq li Qaawa' choq' reheb' lix yuwa' sa' xk'amb'aleb' chaq "chiru li nimla chamal ha' toj sa' li yeechi'inb'il ch'och'; jo'kan naq kixk'anjela li raqb'a-aatin sa' tiikilal chixjunil lix kutan.

CH'OL 8

Wan li pleetink-ib' ut li wech'ok-ib' chirix li awa'b'ejihom—Laj Akix naxk'uub' jun li muqmuukil molam li teneb'anb'il xb'aan xaqab'anb'il aatin, re xkamsinkil li rey—Eb' li muqmuukil molam a'aneb' re laj tza ut neke'xk'am chaq xsachlijikeb'

li tenamit—Neke'tije' laj Gentil li te'-wanq sa' roso'jik li kutan, naq eb' li muqmuukil molam te'xsik' xsachb'al li ach'ab'aak sa' chixjunil li ch'och', li tenamit, ut li na'ajej.

Ut kik'ulman naq kiyo'la laj Omer choq' ralal, ut laj Omer ki'awa'b'e-jin sa' xna'aj. Ut laj Omer kiyo'la laj Jared choq' ralal, ut laj Jared ke'yo'la ralal ut xrab'in.

2 Ut laj Jared kixpo'resi xch'ool rik'in lix yuwa', ut kichal ut kiwan sa' li ch'och' Het. Ut kik'ulman naq kixsahob'resiheb' xch'ool naab'al, xb'aan xseeb'al li raatin, toj reetal naq kixtaw xyijach li awa'b'eijhom.

3 Ut chirix naq kixtaw xyijach li awa'b'eijhom, kixpleeti lix yuwa', ut kixk'am lix yuwa' chi preexil, ut kixk'e chi k'anjelak sa' preexil.

4 Ut anajwan, sa' xkutankil li rawa'b'eijl laj Omer, a'an kiwan chi preexil chiru xyijach lix kutan. Ut kik'ulman naq ke'yo'la ralal ut xrab'in, ut sa' xyanqeb' kiwan laj Esrom ut laj Koriantumr;

5 Ut eb' a'an numtajenaqeb' xjosq'il xb'aan lix b'aanuhom laj Jared li raseb', jo'kan naq ke'xwaklesi jun teep aj pleet ut ke'xpleeti laj Jared. Ut kik'ulman naq ke'xpleeti chi q'eq.

6 Ut kik'ulman naq chirix naq ke'xkamsi li teep aj pleet re laj Jared, okeb' raj re chixkamsin-kil ajwi' a'an; ut a'an kixtz'aama chiruheb' naq ink'a' te'xkamsi, ut a'an tixq'axtesi li awa'b'eijhom re

lix yuwa'. Ut kik'ulman naq ke'xkanab' chi kole'k xyu'am.

7 Anajwan ut, laj Jared numtaje-naq xrahil xch'ool xb'aan naq kixsach chiru li awa'b'eijhom, xb'aan naq a'an kixk'e chaq xch'ool chirix li awa'b'eijhom ut chirix nimaak xloq'al xb'aan li ruchich'och'.

8 Anajwan lix rab'in laj Jared xtawom xseeb'al chi numtajenaq, ut naq kiril xrahil xch'ool lix yuwa', kixk'oxla xk'uub'ankil jun na'leb' li taaruuq wi' chixk'ulb'al wi'chik li awa'b'eijhom choq' re lix yuwa'.

9 Anajwan lix rab'in laj Jared numtajenaq xchaq'al ru. Ut kik'ulman naq ki'aatinak rik'in lix yuwa', ut kixye re: K'a'ru aj-e naq k'a'jo' xrahil xch'ool inyuwa'? Ma ink'a' rilom li tz'iib'amb'il esil ke'xk'am chaq li qayuwa' chiru li nimla chamal ha? K'e reetal, ma ink'a' wan resil chirixeb' li ke'wan najter, naq eb' a'an rik'in lix "muqmuukil k'uub'amb'il na'leb'eb' ke'xtaweb' li awa'b'eijhom ut xnimaleb' lix loq'al?

10 Anajwan ut, chi jo'kan chixtaqla lin yuwa' xb'oqb'al chaq laj Akix, ralal laj Kimnor; ut k'e reetal, ch'ina-usin, ut laa'in "tinxajoq chiru, ut tinwulaq chiru, jo'kan naq tinraj choq' rixaqil; jo'kan ut wi tixtz'aama chawu naq tinaak'e choq' rixaqil, rik'in a'an taaye: Tink'e aawe wi taak'am chaq we lix jolom lin yuwa', li rey.

11 Ut anajwan laj Omer wan sa' chaab'ilal rik'in laj Akix; jo'kan ut,

chirix naq laj Jared kixtaqla xb'oq-b'al chaq laj Akix, lix rab'in laj Jared kixajok chiru re naq kiwulak chiru, jo'kan naq kiraj choq' rixaqil. Ut kik'ulman naq a'an kixye re laj Jared: K'e we choq' wixaqil.

12 Ut laj Jared kixye re: Tink'e aawe, wi taak'am chaq we lix jolom lin yuwa, li rey.

13 Ut kik'ulman naq laj Akix kixch'utub' sa' rochoch laj Jared chixjunileb' li rech alal, ut kixye reheb': Ma teexaqab' aatin chiwu naq xaqxooq eech'ool chiwu sa' li k'a'ru tinwaj eerik'in?

14 Ut kik'ulman naq chixjunileb' "ke'xxaqab' aatin chiru, sa' xk'ab'a' li Dios re choxa, ut sa' xk'ab'a' ajwi' li choxa, ut jo'kan ajwi' sa' xk'ab'a' li ruchich'och', ut sa' xk'ab'a' lix jolomeb', naq ani tixjal xb'e rik'in li tenq'ank kiraj laj Akix tixsach xjolom; ut ani taayehoq re anihaq jo' k'ihal tixk'eheb' chixnaw laj Akix, a'an taasachq xyu'am.

15 Ut kik'ulman naq chi jo'kan ke'xk'e rib' sa' aatin rik'in laj Akix. Ut laj Akix kixk'anjela reheb' li "xaqab' anb'il aatin li k'eeb'il chaq xb'aaneb' li ke'wan chaq najter, li ke'sik'ok ajwi' chaq re li wankilal, a'an li numsinb'il chaq chalen chaq laj ^bKain, li kiwan choq' aj kamsinel chalen chaq xtiklajik.

16 Ut a'an kik'uulaman xb'aan xwankil laj tza, re xk'anjelankil li xaqab' anb'il aatin a'in reheb' li tenamit, re te'kanaaq sa' q'ojoyin,

re xtenq'ankileb' li ani ke'sik'ok re li wankilal chixtawb'al wankilal ut chi kamsink, ut chi poqlenk, ut chi tik'ti'ik, ut chixb'aanunkil li k'iila paay chi maa'usilal ut ko'b'eetak yumb'eetak.

17 Ut a'an lix rab'in laj Jared li kike'ehok sa' xch'ool a'an xsik'b'al li k'a'aq re ru a'in re najter; ut laj Jared kixk'e sa' xch'ool laj Akix; jo'kan naq laj Akix kixk'anjela a'an reheb' li rech alal ut li neke'ochb'eennink re, ut rik'in lix sahil yeechi'ihom kixjalb'ehiheb' chixb'aanunkil jo' k'ihal li k'a'ru kiraj.

18 Ut kik'ulman naq kixk'uub' jun muqmuukil "molam, jo'eb' ajwi' li ke'wan chaq najter; ut a' molam a'an q'axal wi'chik xtz'eqb'eetalil ut xmaa'usilal chiru chixjunil, sa' rilob'aal li Dios;

19 Xb'aan naq li Qaawa' moko nak'anjelak ta sa' muqmuukil molam, chi moko naraj naq li winq taahoyoq kik'; sa' chixjunil b'an li k'a'aq re ru kixye naq mi'uxman a'an, chalen chaq xtiklajik li winq.

20 Ut anajwan laa'in, aj Moroni, moko nintz'iib'a ta chan ru lix xaqab' anb'il aatin ut molameb', xb'aan naq k'eeb'il chinnaw naq wan a'an sa' xyanqeb' chixjunileb' li tenamit, ut wan sa' xyanqeb' laj Lamanita.

21 Ut a'an xk'amok chaq "xsachlijik li tenamit a'in li yookin wi' chi aatinak anajwan, ut xsachlijik ajwi' lix tenamit laj Nefi.

14a K'UTUL RAQAL:
Xmajewankil li Dios.

15a K'UTUL RAQAL:

Xaqab'anb'il aatin.
b Gen. 4:7–8;
Mois. 5:28–30.

18a K'UTUL RAQAL:
Muqmuukil molam.

21 a Hel. 6:28.

22 Ut yalaq k'a'ru chi tenamit li taaxaqab'anq re xkomon li muqmuukil molam a'in, re xtawb'al wankilal ut tumin, toj reetal naq jek'inb'ilaq chiru li tenamit a'an, k'ehomaq reetal, te'sache'q; xb'aan naq li Qaawa' moko tixkanab' ta naq lix "kik'eleb' lix santil paab'anel, li hoyb'ilaq xb'aaneb', taa'elajinq chaq chi ch'och' junelik chiru a'an re ^btaa'eeqajumanq sa' xb'eeneb', chi ink'a' ajwi' tixk'e reeqaj.

23 Jo'kan ut, ex aj Gentil, a'an xchaab'ilal xna'leb' li Dios naq li k'a'aq re ru a'in taak'uteq cheru, re naq xb'aan a'an taaruq teejal eek'a'uxl chirix lee maak, ut ink'a' teekanab' naq te'nume'q sa' eeb'een li molam a'in aj kamsinel, li waklesinb'ileb' re xtawb'al "wankilal ut tumin—ut li k'anjel, relik chi yaal, li k'anjel ajwi' re sachok taachalq sa' eeb'een, relik chi yaal, li yok'leb' ch'iich' re lix raqb'a-aatin li Junelik Dios taat'ane'q ajwi' sa' eeb'een, re taaq'axe'q eeru ut teksache'q wi nekekanab' chi wank li k'a'aq re ru a'in.

24 Jo'kan ut, li Qaawa' nekexx-taqla, naq teeril li k'a'aq re ru a'in chi chalk sa' eeyanq, naq taa'ajq eeru chireek'ankil xxuwejelij li wankex wi', xb'aan li muqmuukil molam a'in li taawanq sa' eeyanq; malaj ut rahilal chiwanq

sa' xb'een a'an, xb'aan lix kik'eleb' li ani ke'kamsiik; xb'aan naq eb' a'an neke'yaab'ak chaq sa' poqs re taa'eeqajumanq sa' xb'een, ut sa' xb'eeneb' ajwi' li ke'waklesink chaq re.

25 Xb'aan naq nak'ulman naq ani nawaklesink re, naxsik' xsachb'al li "ach'ab'aak sa' chixjunil li ch'och', li tenamit, ut li na'ajej; ut a'in naxk'e chi uxmank lix sachlijikeb' chixjunil li tenamit, xb'aan naq waklesinb'il xb'aan laj tza, a'an lix yuwa'il chixjunil li tik'ti'; a'an ajwi' laj tik'ti' a'an li ^bkib'alaq'ink re li xb'een qana' qayuwa'; relik chi yaal, laj tik'ti' ajwi' a'an li kixk'eheb' li winq chixb'aanunkil li kamsink chalen chaq sa' xtiklajik; li kikawob'resink re li raameb' li winq re naq ke'xkamsiheb' li profeet, ut ke'xkutiheb' chi pek, ut ke'risiheb' chaq chalen chaq xtiklajik.

26 Jo'kan ut, laa'in, aj Moroni, taqlanb'ilin chixtz'iib'ankil li k'a'aq re ru a'in re naq taaruq taak'ehe'q xraqik li maa'usilal, ut re naq taaruq taachalq xq'ehil naq laj Satanas "maak'a'aq chik xwankil sa' xb'een xch'ooleb' li ralal xk'ajoleb' li winq; re b'an taaruq ^bte'q'unb'esiiq xch'ool chixb'aanunkil rajlal li chaab'il, re naq taaruq te'chalq sa' xyo'leb'aal chixjunil li tiikilal ut te'kole'q.

22a Morm. 8:27, 40–41.

b K'UTUL RAQAL:
Eqajunk.

23a 1 Ne. 22:22–23;

Mois. 6:15.

25a K'UTUL RAQAL:

Ach'ab'aak.
b Gen. 3:1–13;
2 Ne. 9:9;
Mos. 16:3;

Mois. 4:5–19.

26a 1 Ne. 22:26.

b 2 Ne. 33:4;

Moro. 7:12–17.

CH'OL 9

Li junjunq tasal chi rey naxk'ul li reyil chi eechaninb'il, malaj rik'in b'a-laq' ut kamsink—Laj Emer kiril li K'ajolb'ej re Tiikilal—K'iila profheet neke'xyaab'asi li jalb'a-k'a'uxlej—Li we'ej ut li k'anti' wankeb' xmay neke'xrahob'tesi li tenamit.

ANAJWAN ut laa'in, aj Moroni, nin'ok wi'chik rik'in li esil nintz'iib'a. Jo'kan ut, k'ehomaq reetal, kik'ulman naq sa' xk'ab'a' lix "muqmuukil molam laj Akix ut eb' li neke'ochb'eenink re, k'ehomaq reetal, ke'numta sa' xb'een li rawa'b'ejihom laj Omer.

2 A'b'anan li Qaawa' kiruxtaana ru laj Omer, ut jo'kaneb' ajwi' li ralal ut lix rab'in li ink'a' ke'sik'ok xsachlijik a'an.

3 Ut li Qaawa' kixye re laj Omer sa' jun matk' naq chi'elq chaq sa' li ch'och'; jo'kan naq laj Omer ki'el chaq sa' li ch'och' rochb'een lix junkab'al, ut kib'eek chiru k'iila kutan, ut kiq'axon chaq ut kinume' chi junpak'al li tzuul "Xim, ut kiwulak chixk'atq li na'ajej^bke'sache' wi' laj Nefita, ut chirix a'an xko'o sa' releb' saq'e, ut kiwulak sa' jun li na'ajej Ablom yeeb'il re, chire palaw, ut aran kixyiib' xmuheb'aal t'ikr, ut jo'kaneb' ajwi' li ralal ut eb' lix rab'in, ut chixjunil lix junkab'al, ka'ajwi' laj Jared ut lix junkab'al ink'a'.

4 Ut kik'ulman naq laj Jared ki-yule' choq' rey sa' xb'eeneb' li tenamit, xb'aan ruq' li maa'usilal, ut

kixk'e re laj Akix lix rab'in choq' rixaqil.

5 Ut kik'ulman naq laj Akix kixsik' xyu'am lix yuwa' li rixaqil; ut kixpatz' xtenq'ankil rik'ineb' li kiroksiheb' chaq sa' li xaqab'anb'il aatin reheb' li najter winq, ut eb' a'an ke'xtaw xjolom lix yuwa' li rixaqil, naq chunchu sa' xb'een lix k'ojarib'aal chixk'ulb'al xyehomeb' lix tenamit.

6 Xb'aan naq k'a'jo' xnimallix jek'inkil li ink'a' us ut muqmuukil molam a'in, jo'kan naq kixpo' chaq li raameb' chixjunil li tenamit; jo'kan naq laj Jared kikamsiik sa' xb'een lix k'ojarib'aal, ut laj Akix ki'awa'b'ejin sa' xna'aj.

7 Ut kik'ulman naq laj Akix ki'ok chixsowenankil li ralal, jo'kan naq kixtz'ap sa' tz'alam, ut kixk'uula chi ka'ch'in ajwi' li wa kixk'ul toj reetal naq kixnumsi li kamk.

8 Ut anajwan li riitz'in li kixk'ul chaq li kamk, (ut aj Nimrah xk'ab'a') kijosq'o' rik'in lix yuwa' xb'aan li k'a'ru kixb'aanu chaq lix yuwa' re li ras.

9 Ut kik'ulman naq laj Nimrah kixch'utub' ka'ch'in xk'ihal li winq, ut ki'eelelik chaq sa' li ch'och', ut kiq'axon chaq ut kiwan rochoch rik'in laj Omer.

10 Ut kik'ulman naq laj Akix ke'yo'la chik li ralal, ut eb' a'an ke'k'ulub'aman sa' xch'ooleb' li tenamit, us ta ke'xxaqab' chaq aatin rik'in a'an naq te'xb'aanu li k'iila paay chi maa'usilal jo' chanru li naraj a'an.

11 Anajwan lix tenamit laj Akix neke'xra xk'ulb'al tumin, jo' chanru ajwi' naq laj Akix naxra li wankilal, jo' kan naq eb' li ralar laj Akix ke'xyeechi'i tumin reheb', ut rik'in a'an ke'xk'am lix k'ihaleb' li tenamit rik'ineb'.

12 Ut ke'ok chi wank sa' pleet eb' li ralar laj Akix rik'in laj Akix, ut kiwan a'an chiru xnumik k'iila chihab', relik chi yaal, toj reetal lix sachlijik ka'ch'in chik ma chixjunileb' li ani wankeb' sa' li awa'b'ejihom, relik chi yaal, chixjunileb', ka'ajwi' lajeeb' xka'kaal li aamej ink'a' ke'kamsiik, ut eb' a'an ke'eelelik rik'in lix junkab'al laj Omer.

13 Jo' kan ut, laj Omer kik'o-job'aak wi'chik sa' xch'och'il li reechanihom.

14 Ut kik'ulman naq laj Omer ki'ok chi tixk, a'ut sa' xtiixilal kiyo'la laj Emer choq' ralar; ut kixyul laj Emer re taawanq choq' rey ut taa'awa'b'ejinq sa' xna'aj.

15 Ut chirix naq kixyul laj Emer re taawanq choq' rey kiril li tuqtuukilal sa' li ch'och' chiru xnumik wiib' chihab', ut kikam, chirix rilb'al numtajenaq xk'ihal li kutan, li nujenaq rik'in rahil ch'oolejil. Ut kik'ulman naq laj Emer ki'awa'b'ejin sa' xna'aj, ut kib'eeek sa' li kib'eeek wi' chaq lix yuwa'.

16 Ut li Qaawa' ki'ok wi'chik chirisinkil li majewank sa' xb'een chaq li ch'och', ut lix junkab'al laj Emer ki'usa chi numtajenaq rub'el li rawa'b'ejil laj Emer, ut chiru xnumik wiib' xkaak'al chihab' ak

ke'kawu chaq xmetz'ew chi numtajenaq, jo' kan naq ke'b'ihomo' chaq chi numtajenaq—

17 Ut wan rik'ineb' li k'iila paay chi ru che' ut chi iyaj nak'uxman, ut chi lemtz' t'ikr, ut chi chaab'il q'unal t'ikr, ut chi oor, ut chi plaat, ut k'a'aq re ru tertio xtz'aq;

18 Jo' ajwi' li k'iila paay chi wakax, chi b'oyx, ut wakax, ut chi karneer, ut chi aaq, ut chi chib'aat, jo' ajwi' naab'al paay chik chi xul li neke'kanjelak choq' xtzakemqeb' li winq.

19 Ut ke'wan ajwi' "xkawaay, ut xb'uur, ut ke'wan li elefante, ut li kurelom ut li kumom; chixjunil wi' nak'anjelak reheb' li winq, ut q'axal wi'chik eb' li elefante ut li kurelom ut li kumom.

20 Ut chi jo' kan li Qaawa' kixhoy li rosob'tesihom sa' xb'een li ch'och' a'in, li "sik'b'il ru sa' xb'een chixjunil chik li ch'och'; ut kixtaqla naq yalaq ani taa'eechaninq re li ch'och' taareechani choq' re li Qaawa', malaj ut ^bte'sache'q naq q'ano'jenaqeb' sa' li maa'usilal; xb'aan naq re xkonomieb' a'an, chan li Qaawa', laa'in tinhoy xtz'aqalil injosq'il.

21 Ut laj Emer kixk'anjela li raqb'a-aatin sa' tiikilal chixjunil lix kutan, ut ke'yo'la naab'al li ralar ut xrab'in; ut kiyo'la laj Korian-tum choq' ralar, ut a'an kixyul laj Korian-tum chi awa'b'ejink sa' xna'aj.

22 Ut chirix naq kixyul laj Korian-tum chi awa'b'ejink sa' xna'aj kiwan chi yo'yo chiru kaahib'

chihab', ut kiril li tuqtuukilal sa' li ch'och'; relik chi yaal, ut kiril ajwi' li "K'ajolb'ej re Tiikilal, ut kisaho' xch'ool ut kixk'ul xloq'al chirilb'al lix kutan; ut kikam sa' tuqtuukilal.

23 Ut kik'ulman naq laj Korian-tum kib'eek sa' li kib'eek wi' chaq lix yuwa', ut kixyiib' k'iila xninqal ru tenamit, ut kixk'anjela li k'a'ru chaab'il re lix tenamit sa' chixju-nil lix kutan. Ut kik'ulman naq maak'a'eb' li ralal xk'ajol toj ree-tal naq q'axal tiix.

24 Ut kik'ulman naq kikam li ri-xaqil, chi ak jun cient rik'in wiib' chihab' xyu'am. Ut kik'ulman naq laj Korian-tum kixk'ul choq' rixa-qil, sa' xtiixilal, jun saaj tuq'ixq, ut ke'yo'la ralal ut xrab'in; jo'kan naq kiwan chi yo'yo toj reetal naq jun cient rik'in wiib' roxk'aal chihab' xyu'am.

25 Ut kik'ulman naq kiyo'la laj Kom choq' ralal, ut laj Kom ki'a-wa'b'ejin sa' xna'aj; ut ki'awa'b'e-jin chiru b'eleb' roxk'aal chihab', ut a'an kiyo'la laj Het choq' ralal, ut ke'yo'la ajwi' chik ralal ut xrab'in.

26 Ut eb' li tenamit ak ke'xjek'i wi'chik rib' chiru chixjunil lix b'een li ch'och', ut ki'ok wi'chik chi wank jun li maa'usilal numtaje-naq nim chiru lix b'een li ch'och', ut laj Het ki'ok wi'chik chixjilo-sinkil rib' rik'in li muqmuukil k'uub'anb'il na'leb' re najter, re xsachb'al lix yuwa'.

27 Ut kik'ulman naq kirisi chaq lix yuwa' sa' lix k'ojarib'aal; xb'aan

naq kixkamsi rik'in tz'aqal lix yok'leb' ch'iich', ut ki'awa'b'ejin sa' xna'aj.

28 Ut ke'chal wi'chik profheet sa' li ch'och', chixyaab'asinkil li jal-b'a-k'a'uxlej chiruheb'—naq tento te'xkawresi lix b'e li Qaawa', ma-laj ut taachalq jun li majewank chiru lix b'een li ch'och'; relik chi yaal, taawanq jun nimla we'ej, sa' li te'sache'q wi', wi ink'a' te'x-jal xk'a'uxl.

29 A'b'anan eb' li tenamit ink'a' ke'xpaab' li raatineb' li profheet; ke'risiheb' chaq b'an, ut junjunq reheb' ke'xkut sa'eb' li jul ut ke'x-kanab'eb' re te'oso'q. Ut kik'ulman naq ke'xb'aanu chixjunil li k'a'aq re ru jo' chanru lix taqlahom li rey, aj Het.

30 Ut kik'ulman naq ki'ok chi wank jun nimla we'ej chiru li ch'och', ut eb' li wankeb' chi sa' ke'ok chi sache'k chi q'axal sa' junpaat xb'aan li we'ej, xb'aan naq maak'a' li hab' chiru lix b'een li ch'och'.

31 Ut ke'chal ajwi' li k'anti' wan-keb' xmay chiru lix b'een li ch'och', ut ke'xkamsi rik'in xmay naab'al li tenamit. Ut kik'ulman naq lix ketomqeb' ke'ok chi eelelik chiru-heb' li k'anti' wankeb' xmay, sa' xjajal li ch'och' sa' xtz'e li saqe, a'an li ch'och' "Tzarahemla yee-b'il re xb'aaneb' laj Nefita.

32 Ut kik'ulman naq ke'wan naab'al reheb' li ke'oso' sa' li b'e; a'b'anan ke'wan junjunq li ke'ee-lelik sa' li ch'och' sa' xjajal lix tz'e li saqe.

33 Ut kik'ulman naq li Qaawa' kixk'e naq eb' li "k'anti' ink'a' chik te'xtaaqehab', naq te'xram b'an ru li b'e re naq ink'a' te'ruuq chi nume'k li tenamit, re naq ani tixyal nume'k taat'ane'q xb'aaneb' li k'anti' wankeb' xmay.

34 Ut kik'ulman naq eb' li tenamit ke'xtaaqe lix b'eenikeb' li xul, ut ke'xk'ux lix tib'eleb' li ke't'ane' sa' li b'e, toj reetal naq ke'xk'uxeb' chixjunil. Anajwan naq ke'ril li tenamit naq tento te'oso'q, ke'ok "chixjalb'al xk'a'uxleb' chirix lix maa'usilaleb', ut chi elajink chiru li Qaawa'.

35 Ut kik'ulman naq chirix naq "ke'xtuulanob'resi rib' chi tz'aqal chiru li Qaawa', a'an kixtaqla li hab' chiru lix b'een li ch'och'; ut eb' li tenamit ke'ok wi'chik chi chalk xyu'ameb', ut ki'ok chi uuchink li ru che' sa'eb' li ch'och' sa' xnim li saq'e, ut sa' chixjunileb' li ch'och' sa' xsutam. Ut li Qaawa' kixk'ut chaq xwankil chiruheb' sa' xkolb'aleb' chiru li we'ej.

CH'OL 10

Li jun chi rey naxk'ul xna'aj li jun chik—Wankeb' li rey tiikeb' xch'ool; wankeb' chik li aj maakeb'—Naq nanumta li tiikilal, eb' li tenamit neke'osob'tesiik ut neke'k'ehe' chi usaak xb'aan li Qaawa'.

Ut kik'ulman naq laj Xez, a'an ralar xk'ajol laj Het—xb'aan naq laj

Het ki'oso' chaq xb'aan li we'ej, ut chixjunil lix junkab'al, ka'ajwi' laj Xez ink'a'—jo'kan ut, laj Xez ki'ok wi'chik chixwaklesinkil jun q'etb'il tenamit.

2 Ut kik'ulman naq laj Xez kijultiko' re lix sachlijikeb' lix yuwa', ut kixwaklesi jun awa'b'ejihom tiik; xb'aan naq kijultiko' re li k'aru kixb'aanu chaq li Qaawa' sa' xk'amb'al chaq laj Jared ut li ras "chiru li chamal ha'; ut kib'eek sa'eb' lix b'e li Qaawa'; ut ke'yo'la ralar ut xrab'in.

3 Ut li asb'ej reheb' li ralar, aj Xez xk'ab'a', kixpo'resi xch'ool chiru; a'b'anan laj Xez kisak'e' xb'aan ruq' jun aj elq', xb'aan xq'axalil lix b'ihomal, ut rik'in a'an kiwan wi'chik sa' tuqtuukilal lix yuwa'.

4 Ut kik'ulman naq lix yuwa' kixkab'la naab'al li tenamit chiru lix b'een li ch'och', ut li tenamit ki'ok wi'chik chixjek'inkil rib' chiru chixjunil lix b'een li ch'och'. Ut laj Xez kiwan chi yo'yo toj reetal naq numtajenaq xk'ihal lix chihab'; ut kiyola laj Riplakix choq' ralar. Ut kikam, ut laj Riplakix ki'awa'b'ejin sa' xna'aj.

5 Ut kik'ulman naq laj Riplakix ink'a' kixb'aanu li k'aru tiik sa' rilib'aal li Qaawa', xb'aan naq ke'wan naab'al li rixaqil ut "xmoosil ixaqil, ut kixk'e sa' xb'eeneb' xtel li winq li k'aru ra riiqankil; relik chi yaal, kixk'eheb' chixtoj li rahil tojleb' chiru li tenamit; ut rik'in li tojleb' kixyib' k'iila kab'l paa-pookeb' xsa'.

6 Ut kixkab'la jun k'ojarib'aal choq' re, numtajenaq xch'ina-usal; ut kixyiib' k'iila tz'alam, ut ani ink'a' ki'ajok xk'eeb'al rib' rub'el li tojleb', kixtz'ap sa' tz'alam, ut ani ink'a' naru chixtojb'al li tojleb' kixtz'ap sa' tz'alam; ut kix-taqla naq te'k'anjelaq rajlal re xk'ulb'al li nak'anjelak reheb'; ut ani ink'a' ki'ajok re k'anjelak kix-k'e chi kamsiik.

7 Jo'kan naq kixtaw chixjunil lix chaab'il k'anjel, relik chi yaal, lix chaab'il ch'iich' oor kixtaqla xsaqob'resinkil ru sa' tz'alam; ut jar paay li k'a'ru k'anjelanb'il kix-taqla xk'anjelankil sa' tz'alam. Ut kik'ulman naq kixtawasi li tenamit rik'in li ko'b'eetak kixb'aanu ut lix tz'eqb'eetalil.

8 Ut chirix naq ki'awa'b'ejin chiru xnumik wiib' roxk'aal chihab', eb' li tenamit ke'wakli sa' po'resink ch'oolej rik'in; ut ki'ok wi'chik chi wank li pleet sa' li ch'och', jo'kan naq kikamsiik laj Riplakix, ut eb' li ralar xk'ajol ke'alinasiiik chaq sa' li ch'och'.

9 Ut kik'ulman naq chirix xnumik k'iila chihab', laj Morianton (a'an ralar xk'ajol chaq laj Riplakix) kixch'utub' jun teep aj pleet xkomoneb' li isinb'ileb' chaq, ut xko'o ut kixpleeti li tenamit, ut kixtaw xwankil sa' xb'een k'iila tenamit; ut kiniman xrahil li pleet chi numtajenaq, ut kikana chiru xnumik k'iila chihab'; ut a'an kixtaw xwankil sa' xb'een chixjunil li ch'och', ut kixxaqab' rib' choq' rey sa' xb'een chixjunil li ch'och'.

10 Ut chirix naq kixxaqab' rib' choq' rey, kixkotz li liiq sa' xb'een li tenamit, ut rik'in a'an kixtaw usilal sa' rilob'aaleb' li tenamit, ut eb' a'an ke'xyul choq' xreyeb'.

11 Ut kixb'aanu li tiik ruhil na'leb' choq' reheb' li tenamit, a'b'an moko choq' re ta a'an, xb'aan xk'ihal li ko'b'eetak kixb'aanu; jo'kan naq ki'isiik chaq chiru li Qaawa'.

12 Ut kik'ulman naq laj Morianton kixkab'la k'iila tenamit, ut eb' li tenamit ke'b'ihomo' chi numtajenaq rub'el li rawa'b'ejil, rik'in kab'l, ut rik'in oor ut plaat, ut rik'in rawb'al li iyaj nak'uxman, ut rik'in ketomq, ut teep chi xul, ut k'a'aq chik re ru li kik'ojob'aak wi'chik reheb'.

13 Ut laj Morianton kiwan chi yo'yo toj reetal naq numtajenaq xk'ihal lix chihab', toja' ut naq kiyo'la laj Kim choq' ralar; ut laj Kim ki'awa'b'ejin sa' xna'aj lix yuwa'; ut ki'awa'b'ejin chiru waqxaqib' chihab', ut kikam lix yuwa'. Ut kik'ulman naq laj Kim ink'a' ki'awa'b'ejin sa' tiikilal, jo'kan naq moko usilanb'il ta xb'aan li Qaawa'.

14 Ut li ras kiwakli sa' po'resink ch'oolej rik'in, ut rik'in a'an kixk'am chi preexil; ut kikana sa' preexil chixjunil lix kutan; ut ke'yo'la ralar ut xrab'in sa' preexil, ut sa' xtiixilal kiyo'la laj Levi choq' ralar; ut kikam.

15 Ut kik'ulman naq laj Levi k'anjelak sa' preexil chirix xkamik lix yuwa', chiru xnumik wiib' roxk'aal chihab'. Ut kixpleeti li

rey sa' xb'een li ch'och', ut rik'in a'an kixtaw li awa'b'ejihom choq' re xjunes.

16 Ut chirix naq kixtaw li awa'b'ejihom choq' re xjunes kixb'aanu li k'a'ru tiik sa' rilob'aal li Qaawa'; ut eb' li tenamit ke'usa sa' li ch'och'; ut kiwan a'an chi yo'yo toj reetal naq tz'aqal naab'al xchihab', ut ke'yo'la ralal ut xrab'in; ut kiyo'la ajwi' laj Korom choq' ralal, ut kixyul a'an choq' rey sa' xna'aj.

17 Ut kik'ulman naq laj Korom kixb'aanu li k'a'ru chaab'il sa' rilob'aal li Qaawa' chixjunil lix kutan; ut ke'yo'la naab'al li ralal ut xrab'in; ut chirix naq kiril chaq k'iila kutan ki'oso' xyu'am, jo' chanru xkomon chik li ru-chich'och'; ut laj Kix ki'awa'b'ejin sa' xna'aj.

18 Ut kik'ulman naq laj Kix ki'oso' ajwi' xyu'am, ut laj Lib ki'awa'b'ejin sa' xna'aj.

19 Ut kik'ulman naq laj Lib kixb'aanu ajwi' li k'a'ru chaab'il sa' rilob'aal li Qaawa'. Ut sa' xkutankil laj Lib ke'sachman li "k'anti' wankeb' xmay. Jo'kan naq xkoheb' sa' li ch'och' sa' xjajal lix tz'e li saqe, re xyoob'al li tzakemq choq' re li ani wankeb' sa' li ch'och', xb'aan naq li ch'och' nujenaq rik'in xxu-lil li k'iche'. Ut laj Lib ajwi' ki'ok choq' nimla aj yo.

20 Ut ke'xyiib' jun nimla tenamit chixk'atq li ka'ch'in ruhil ru'uj chi ch'och', chixk'atq li na'ajej b'ar wi' li palaw naxjach ru li ch'och'.

21 Ut ke'xk'uula li ch'och' sa' xjajal lix tz'e li saqe choq' yamyookil na'ajej, re xtawb'al li xul re xyoob'al. Ut chixjunil li xb'een li ch'och' sa' xjajal lix nim li saqe nujenaq rik'in tenamit.

22 Ut ke'wan xsak'ahileb' chi numtajenaq, ut ke'loq'ok ut ke'k'ayin ut ke'yakok chirib'ileb' rib', re taaruq te'k'uluq tumin.

23 Ut ke'k'anjelak rik'in li k'iila paay chi pek ch'iich' xsa', ut ke'xyiib' li oor, ut li plaat, ut li "saq ch'iich', ut li ch'iich' bronze, ut li k'iila paay chi ch'iich', ut ke'xb'ek chaq chi ch'och'; jo'kan naq ke'xtuub'a li k'iila tuub' chi ch'och' re xtawb'al li pek ch'iich' xsa', re oor, ut re plaat, ut re saq ch'iich', ut re kaqi ch'iich'. Ut ke'xk'anjela jar paay li k'a'ru k'anjelanb'il chi chaab'il.

24 Ut ke'wan xlemtz' t'ikr, ut xq'unal t'ikr b'aqb'il chi chaab'il; ut ke'xk'anjela li k'iila paay chi t'ikr, re taaruq te'xtiqib' rib' chiru xt'ust'uukilaleb'.

25 Ut ke'xyiib' li k'iila paay chi k'anjeleb'aal re xk'anjelankil li ch'och', re k'alek jo' ajwi' re awk, re q'olok ut re aq'ink, jo' ajwi' re xtenb'al li iyaj.

26 Ut ke'xyiib' li k'iila paay chi k'anjeleb'aal li ke'xk'anjela wi' lix xuleb'.

27 Ut ke'xyiib' jar paay li k'anjeleb'aal re pleet. Ut ke'xk'anjela li k'iila paay chi k'anjel li q'axal moko nawb'il ta ru xk'anjelankil.

28 Ut maajun wa taaruq chi wank junaq tenamit chi

osob'tesinb'il wi'chik chiruheb' a'an, ut chi k'eeb'ileb' wi'chik chi usaak xb'aan ruq' li Qaawa'. Ut ke'-wan sa' jun ch'och' li sik'b'il ru sa' xb'een chixjunil li ch'och', xb'aan naq li Qaawa' kiyehok chaq re.

29 Ut kik'ulman naq laj Lib kiwan xyu'am k'iila chihab', ut ke'-yo'la ralar ut xrab'in; ut kiyo'la ajwi' laj Heartom choq' ralar.

30 Ut kik'ulman naq laj Heartom ki'awa'b'ejin sa' xna'aj lix yuwa'. Ut chirix naq ki'awa'b'ejin laj Heartom chiru kaahib' xka'kaal chihab', k'ehomaq reetal, kimaq'e' li awa'b'ejihom chiru. Ut a'an kik'anjelak k'iila chihab' sa' preexil, relik chi yaal, chixjunil rela' lix kutan.

31 Ut kiyo'la laj Het choq' ralar, ut laj Het kiwan chixjunil lix kutan sa' preexil. Ut laj Het kiyo'la laj Aaron choq' ralar, ut laj Aaron kiwan chixjunil lix kutan sa' preexil; ut kiyo'la laj Amnigaddah choq' ralar, ut laj Amnigaddah kiwan ajwi' chixjunil lix kutan sa' preexil; ut kiyo'la laj Koriantum choq' ralar, ut laj Koriantum kiwan chixjunil lix kutan chi preexil; ut kiyo'la laj Kom choq' ralar.

32 Ut kik'ulman naq laj Kom kixk'am lix yijach li awa'b'ejihom rik'in. Ut ki'awa'b'ejin sa' xb'een lix yijach li awa'b'ejihom chiru wiib' roxkaal chihab'; ut kixpleeti li rey, aj Amgid, ut ke'pleetik chiru xnumik k'iila chihab', ut chiruheb' li chihab' a'an laj Kom kixtaw xwankil sa' xb'een laj Amgid,

ut kixtaw xwankil sa' xb'een rela' li awa'b'ejihom.

33 Ut sa' xkutankil laj Kom ke'ok chi wank aj elq' sa' li ch'och'; ut ke'xk'ulub'a li k'uub'انب'il na'leb' re najter, ut ke'xk'anjela li "xaqab'انب'il aatin jo' chanruheb' li najter winq, ut ke'xsik' wi'chik xsachb'al li awa'b'ejihom.

34 Anajwan laj Kom kixpleetiheb' chi naab'al; a'b'anan ink'a' kinumta sa' xb'eeneb'.

CH'OL 11

Li pleet, jachok-ib', ut maa'usilal neke'numta sa' xyu'ameb' laj Jaredita—Eb' li profet neke'xye naq taachalq xsachlijikeb' laj Jaredita chi junajwa wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl—Eb' li tenamit neke'xtz'eqtaana li raatineb' li profet.

Ut ke'chal ajwi' sa' xkutankil laj Kom k'iila profet, ut ke'xch'olob' jo' profet xsachlijik li nimla tenamit a'an wi ink'a' te'xjal xk'a'uxl, ut te'sutq'iiq rik'in li Qaawa', ut te'xkanab' li kamsink ut lix maa'usilaleb'.

2 Ut kik'ulman naq eb' li profet ke'tz'eqtaanaak xb'aaneb' li tenamit, ut ke'eelelik rik'in laj Kom re te'kole'q rix, xb'aan naq eb' li tenamit ke'xsik' xsachb'aleb'.

3 Ut ke'xch'olob' jo' profet chiru laj Kom k'iila na'leb'; ut a'an ki'osob'tesiik chiru chixjunil rela' lix kutan.

4 Ut kiwan xyu'am toj reetal naq

tz'aqal naab'al xchihab', ut kiyo'la laj Xiblom choq' ralal; ut laj Xiblom ki'awa'b'ejin sa' xna'aj. Ut li ras laj Xiblom kixpo'resi xch'ool chiru, ut ki'ok chi wank jun pleet numtajenaq xnimal sa' chixjunil li ch'och'.

5 Ut kik'ulman naq li ras laj Xiblom kixk'e chi kamsiik chixjunileb' li profeet li ke'xch'olob' jo' profeet naq taasache'q li tenamit;

6 Ut kiwan nimla rahilal chiru chixjunil li ch'och', xb'aan naq eb' a'an ke'xch'olob' chaq naq taachalq jun nimla majewank sa' xb'een li ch'och', ut sa' xb'een ajwi' li tenamit, ut naq taawanq jun nimla sache'k sa' xyanqeb', jo' li maa-jun wa wanjenaq chiru lix b'een li ruchich'och', ut lix b'ageleb' te'wanq chanchan li "tuub'anb'il ch'och' chiru lix b'een li ch'och' wi ink'a' te'xjal xk'a'uxl chirix lix maa'usilaleb'.

7 Ut moko ke'ab'in ta chiru lix yaab' xkux li Qaawa', xb'aaneb' lix maa'us aj molam; jo'kan ut, ke'ok chi wank li pleet ut li wech'ok-ib' sa' chixjunil li ch'och', ut jo'kan ajwi' naab'al li we'ej ut li yajel, jo'kan naq kiwan jun nimla sache'k, jo' li maajun wa nawb'il chaq chiru lix b'een li ch'och'; ut chixjunil a'in kik'ulman sa' xkutankil laj Xiblom.

8 Ut eb' li tenamit ke'ok chixjal-b'al xk'a'uxl chirix lix maa'usilaleb', ut a' yaal jo' ke'xjal xk'a'uxl li Qaawa' "kiruxtaanaheb' ru.

9 Ut kik'ulman naq kikamsiik laj Xiblom, ut laj Set kik'ame' chi preexil, ut kiwan chixjunil lix kutan sa' preexil.

10 Ut kik'ulman naq laj Ahah, li ralal, kixtaw li awa'b'ejihom, ut ki'awa'b'ejin sa' xb'een li tenamit chixjunil lix kutan. Ut kixb'aanu li k'iila paay chi maa'usilal sa' xkutankil, ut rik'in a'an kixk'e chi hoymank naab'al li kik'; ut moko k'i ta lix kutan.

11 Ut laj Etem, rik'in naq ralal xk'ajol chaq laj Ahah, kixtaw li awa'b'ejihom, ut kixb'aanu ajwi' li k'a'ru ink'a' us sa' lix kutan.

12 Ut kik'ulman naq sa' xkutankil laj Etem ke'chal k'iila profeet, ut ke'aatinak wi'chik chiru li tenamit jo' profeet; relik chi yaal, ke'xch'olob' jo' profeet naq li Qaawa' tixsacheb' chaq chi junajwa sa' xb'een li ch'och' wi ink'a' te'xjal xk'a'uxl chirix lix maa'usilaleb'.

13 Ut kik'ulman naq eb' li tenamit ke'xkawob'resi li raameb', ut ink'a' ke'raj "ab'ink chiru li raatineb'; ut eb' li profeet ke'raho' xch'ool ut ke'risi chaq rib' sa' xyanqeb' li tenamit.

14 Ut kik'ulman naq laj Etem kixk'anjela li raqb'a-aatin sa' maa'usilal chixjunil lix kutan, ut kiyo'la laj Moron choq' ralal. Ut kik'ulman naq laj Moron ki'awa'b'ejin sa' xna'aj; ut laj Moron kixb'aanu li k'a'ru ink'a' us chiru li Qaawa'.

15 Ut kik'ulman naq kiwakli jun

“po’resink ch’oolej sa’ xyanqeb’ li tenamit, xb’aan li muqmuukil molam a’an li kiwaklesiman re xtawb’al wankilal ut tumin; ut kiwakli jun winq nim xmetz’ew sa’ xyanqeb’ sa’ li maa’usilal, ut a’an kixpleeti laj Moron, sa’ li kinumta wi’ sa’ xb’een xyijach li awa’b’e-jihom, ut kixk’uula xwankil sa’ xb’een lix yijach li awa’b’ejihom chiru k’iila chihab’.

16 Ut kik’ulman naq laj Moron kinumta sa’ xb’een, ut kixtaw wi’chik li awa’b’ejihom.

17 Ut kik’ulman naq kiwakli jun chik li winq kaw xmetz’ew, ut a’an ralal xk’ajol li ras laj Jared.

18 Ut kik’ulman naq a’an kinumta sa’ xb’een laj Moron ut kixtaw li awa’b’ejihom; jo’kan ut, laj Moron kiwan sa’ preexil chixjunil li rela’ lix kutan, ut kiyo’la laj Korianator choq’ ralal.

19 Ut kik’ulman naq laj Korianator kiwan sa’ preexil chixjunil lix kutan.

20 Ut sa’ xkutankil laj Korianator ke’chal ajwi’ k’iila “profeet, ke’aatinak jo’ profheet chirix li xningal ru ut sachb’a-ch’oolejil na’leb’, ut ke’xyaab’asi li jalb’a-k’a’uxlej chiruheb’ li tenamit, ut naq wi ink’a’ te’xjal xk’a’uxl, li Qaawa’ Dios tixk’anjela li raqb’a-aatin sa’ xb’eeneb’ re te’sache’q chi junajwa;

21 Ut naq li Qaawa’ Dios tixtaqla, malaj ut tixk’am chaq “jun chik tenamit chireechaninkil

li ch’och’, rik’in lix wankilal, jo’ chanru ajwi’ naq kixk’ameb’ chaq lix yuwa’eb’.

22 Ut eb’ a’an ke’xtz’eqtaana chixjunil li raatineb’ li profheet, xb’aan lix muqmuukil molameb’ ut lix maa’us aj tz’eqb’eetalileb’.

23 Ut kik’ulman naq laj Korianator kiyo’la laj “Eter choq’ ralal, ut kikam, chirix wank sa’ preexil chixjunil lix kutan.

CH’OL 12

Li profheet aj Eter na’elajin chiruheb’ li tenamit naq te’xpaab’ li Dios—Laj Moroni naxye resil li sachb’a-ch’oolej ut li chaq’al ru k’anjel neke’b’aanuman rik’in paab’aal—A’an li paab’aal li kikanab’ank re li ras laj Jared chirilb’al li Kristo—Li Qaawa’ naxk’e reheb’ li winq xq’unaleb’ xmetz’ew re taaruuq te’wanq chi tuulaneb’ xch’ool—Li ras laj Jared kixjal xna’aj li tzuul Tzerin rik’in paab’aal—Li paab’aal, li yo’onink, ut li rahok neke’ajman ru re taa’uxq li kolb’a-ib’—Laj Moroni kiril li Jesus chi k’utk’u chiru rilob’aal.

Ut kik’ulman naq lix kutan laj Eter kiwan sa’ xkutankil laj Korianator; ut laj “Korianator kiwan choq’ rey sa’ xb’een chixjunil li ch’och’.

2 Ut laj “Eter a’an chaq profheet chiru li Qaawa’; jo’kan naq laj Eter kox’elq sa’ xkutankil laj

15a K’UTUL RAQAL:
Po’resink ch’oolej.
20a K’UTUL RAQAL:

Raqok aatin, raqb’a-
aatin.
21a Eter 13:20–21.

23a Eter 1:6; 15:33–34.
12 1a Eter 13:13–31.
2a K’UTUL RAQAL: Eter.

Koriantumr, ut ki'ok chi aatinak jo' profeet chiru li tenamit, xb'aan naq ink'a' kiru ^bxramb'al ru sa' xk'ab'a' lix Musiq' li Qaawa' li kiwan rik'in.

3 Xb'aan naq a'an ^aki'elajin chalen chaq eq'la, toj sa' rokik li saq'e, ut ki'elajin chiruheb' li tenamit naq te'xpaab' li Dios choq' re li jalb'a-k'a'uxlej, re naq ink'a' ^bte'sache'q, ut kixye reheb' naq rik'in li 'paa-baal natz'aqob'resiik ru chixjunil li k'a'aq re ru—

4 Jo'kan ut, ani napaab'ank re li Dios, taaruq ^atixyo'oni chi ch'olch'o xch'ool jun ruchich'och' li chaab'il wi'chik; relik chi yaal, jun na'ajej sa' xnim uq' li Dios, ut nachal a' yo'onink a'an xb'aan paab'aal, naxk'e jun ^bxaqleb' choq' re li raameb' li winq, rik'in wi' te'wanq chi chapcho, xaqxooqeb' junelik, numtajenaq junelik li 'chaab'il k'anjel rik'ineb', k'amb'ileb' ^dchixnimankil xloq'al li Dios.

5 Ut kik'ulman naq laj Eter kixch'olob' jo' profeet xningal ru ut sachb'a-ch'oolejil na'leb' chiru li tenamit, li ink'a' ke'xpaab', xb'aan naq moko ke'ril ta.

6 Anajwan ut laa'in, aj Moroni, nawaj raj aatinak ka'ch'inaq chirix li k'a'aq re ru a'in; tink'ut raj chiru li ruchich'och' naq li ^apaab'aal

a'an li k'a'aq re ru ^byo'oninb'il ut 'moko ilb'il ta; jo'kan ut, mexwech'ok rik'in naq moko nekeril ta, xb'aan naq maajun eerilom nekek'ul toj chirix naq ^dyalb'il rix eepaabaal.

7 Xb'aan naq xb'aan li paab'aal naq li Kristo kixk'ut rib' chiruheb' li qayuwa', chirix naq kiwakli chaq sa' xyanqeb' li kamenaq; ut moko kixk'ut ta rib' chiruheb' toj chirix naq ke'xpaab' a'an; jo'kan naq aajel ru naq ke'wan junjung li ke'paab'ank re, xb'aan naq moko kixk'ut ta rib' chiru li ruchich'och'.

8 A'b'anan xb'aan xpaabaaleb' li winq, a'an ak kixk'ut rib' chiru li ruchich'och', ut kixnima xloq'al lix k'ab'a' li Yuwa'b'ej, ut kixkawresi jun b'e re naq jalaneb' chik te'ruuq chi tz'aqonk sa' li choxahil maatan, re naq te'ruuq chixyo'oninkil li k'a'aq re ru a'an li moko ilb'il ta xb'aaneb'.

9 Jo'kan ut, laa'ex ajwi' naru taawanq eeyo'onihom, ut textz'aqonq sa' li maatan, wi yal ta taawanq eepaabaal.

10 K'ehomaq reetal, xb'aan li paab'aal naq eb' li ke'wan najter ^ake'b'oqe' jo' chanru lix santil k'anjelil li Dios.

11 Jo'kan ut, xb'aan li paa-baal kik'eeman lix chaq'rab' laj

2 b Jer. 20:9;

Enos 1:26;

Alma 43:1.

3 a Tz. ut S. 112:5.

b Eter 11:12, 20–22.

c K'UTUL RAQAL:

Paab'aal.

4 a K'UTUL RAQAL:

Yo'onink.

b Heb. 6:19.

c 1 Kor. 15:58.

d 3 Ne. 12:16.

6 a Heb. 11:1.

b Rom. 8:24–25.

c Alma 32:21.

d 3 Ne. 26:11;

Tz. ut S. 105:19;

121:7–8.

10 a Alma 13:3–4.

K'UTUL RAQAL:

B'oqok, b'oqb'il

xb'aan li Dios,

xb'oqb'al.

Moises. A'b'anan rik'in li maatan re li Lalal, kixkawresi li Dios jun li "b'e q'axal wi'chik chaab'il, ut xb'aan li paab'aal naq xtz'aq-lok ru.

12 Xb'aan naq wi maak'a' li "paab'aal sa' xyanqeb' li lalal xk'ajoleb' li winq, li Dios maajun ^bsachb'a-ch'oolej naru chixb'aanunkil sa' xyanqeb'; jo'kan ut, moko naxk'ut ta rib' chiruheb' toj chirix xpaab'aaleb'.

13 K'ehomaq reetal, a'an xpaab'aal laj Alma ut laj Amulek li kik'ehok chi uq'e'k chi ch'och' lix tz'akil li "tz'alam.

14 K'ehomaq reetal, a'an xpaab'aal laj Nefi ut laj Lehi li kik'anjelank re li "jale'k sa' xb'eeneb' laj Lamanita, re naq ke'kub'e xha' rik'in xam ut rik'in li ^bSantil Musiq'ej.

15 K'ehomaq reetal, a'an xpaab'aal laj "Ammon ut eb' lix komon li ^bkik'anjelank re xnimal li sachb'a-ch'oolej sa' xyanqeb' laj Lamanita.

16 Relik chi yaal, ut chixjunileb' ajwi' li ke'k'anjelank re li "sachb'a-ch'oolej ke'xk'anjela rik'in ^bpaab'aal, eb' li ke'wan rub'elaj chaq li Kristo, ut eb' ajwi' li ke'wan chirix.

17 Ut a'an xb'aan paab'aal naq li oxib' chi tzolom ke'xk'ul jun

yeechi'ihom naq "ink'a' te'xyal li kamk; ut moko ke'xk'ul ta li yeechi'ihom toj chirix xpaab'aaleb'.

18 Chi moko junaq sut kixk'anjela anihaq li sachb'a-ch'oolej, toj chirix xpaab'aaleb'; jo'kan naq xb'een wa ke'xpaab' li Lalal li Dios.

19 Ut ke'wan naab'al li q'axal ke'numta xpaab'aaleb', "rub'elaj ajwi' xchalik li Kristo, li ink'a' kiru xtz'apb'aaleb' ru rik'in li ^btz'apleb' t'ikr; ke'ril b'an rik'in xnaq'eb' ru li k'a'aq re ru ke'ril chaq rik'in rilob'aal li paab'aal, ut ke'saho' xch'ool.

20 Ut k'ehomaq reetal, qilom sa' li tz'iib'انب'il esil a'in, naq jun reheb' a'an li ras laj Jared, xb'aan naq k'a'jo' xnimal lix paab'aal chirix li Dios, ut chi jo'kan, naq li Dios kixye' li "ru'uj ruq', ink'a' kiru chixmuqb'al chiru rilob'aal li ras laj Jared, xb'aan li raatin li kixye chaq re, ut li aatin a'an kixk'ul chaq xb'aan paab'aal.

21 Ut chirix naq li ras laj Jared kiril li ru'uj ruq' li Qaawa', xb'aan li "yeechi'ihom li kixk'ul chaq li ras laj Jared xb'aan li paab'aal, li Qaawa' maak'a' kiru chixtz'apb'al chiru rilob'aal, jo'kan naq kixk'ut chiru chixjunil li k'a'aq re ru; xb'aan naq a'an ink'a' chik

11 a 1 Kor. 12:31.

12 a 2 Ne. 27:23;

Mos. 8:18;

Moro. 7:37;

Tz. ut S. 35:8–11.

^b Mat. 13:58;

Morm. 9:20.

13 a Alma 14:26–29.

14 a Hel. 5:50–52.

^b Hel. 5:45; 3 Ne. 9:20.

15 a Alma 17:29–39.

^b AAN: jo' yeeb'il resil

sa' Alma, eb' li ch'ol

17–26.

16 a K'UTUL RAQAL:

Sachb'a-ch'oolej.

^b Heb. 11:7–40.

17 a 3 Ne. 28:7;

Morm. 8:10–12.

19 a 2 Ne. 11:1–4;

Jak. 4:4–5; Jar. 1:11;

Alma 25:15–16.

^b Eter 3:6.

K'UTUL RAQAL:

Tz'apleb' t'ikr.

20 a Eter 3:4.

21 a Eter 3:25–26.

kiru xtz'apb'al ru xb'aan li ^btz'ap-leb' t'ikr.

22 Ut xb'aan paab'aal naq eb' lin yuwa' ke'xk'ul li "yeechi'ihom naq li k'a'aq re ru a'in taachalq rik'ineb' li ras riitz'ineb' xb'aan ruq'eb' laj Gentil; jo'kan naq li Qaawa' kix-k'e intaqlankil, relik chi yaal, tz'aqal li Jesukristo.

23 Ut laa'in kinye re: At Qaawa', eb' laj Gentil te'reetz'u li k'a'aq re ru a'in, xb'aan "xq'unal qametz'ew chi tz'iib'ak; xb'aan naq Qaawa', xak'e xnimal qametz'ew rik'in aatin xb'aan li paab'aal, a'b'an moko xak'e ta ^bxnimal qametz'ew chi tz'iib'ak; xb'aan naq xak'e re li tenamit a'in naq te'ruuq chi aatinak chi naab'al, xb'aan li Santil Musiq'ej li xak'e chaq reheb';

24 Ut xak'e naq yal ka'ch'in too-ruuq chi tz'iib'ak, xb'aan raalil li quq'. K'e reetal, moko xak'e ta xnimal qametz'ew chi "tz'iib'ak jo' chanru li ras laj Jared, xb'aan naq xak'e re a'an naq li k'a'aq re ru kixtz'iib'a nim xmetz'ew jo' chanru laa'at, toj reetal nanumta lix tz'iib'ahom sa' xbeeneb' li winq sa' rilb'al.

25 Kak'e ajwi' xwankilal ut xnimal ru li qaatin, toj reetal naq ink'a' naru naqatz'iib'a; jo'kan ut, naq nokotz'iib'ak naqak'e reetal lix q'unal qametz'ew, ut nokot'il xb'aan xtuqlajik li qaatin;

ut ninxuwaa maare anchal eb' laj Gentil ^ate'reetz'u li qaatin.

26 Ut chirix naq kinye a'in, li Qaawa' kinraatina, ut kixye: Eb' li jipeb' "neke'eetz'un, a'b'anan eb' a'an te'yaab'aq; ut tz'aqal li wusilal choq' reheb' li tuulan, re naq moko te'xnima ta rib' rik'in xq'unal eemetz'ew;

27 Ut wi te'chalq li winq wik'in tink'ut chiruheb' lix "q'unaleb' xmetz'ew. ^bNink'e xq'unaleb' xmetz'ew li winq re taaruq te'wanq chi tuulaneb' xch'ool; ut tz'aqal li "wusilal choq' re chixjunileb' li winq li "neke'xtuulanob'resi rib' chiwu; xb'aan naq wi neke'xtuulanob'resi rib' chiwu, ut neke'-paab'ank we, chirix a'an tink'e li "k'a'ru q'un xmetz'ew choq' kawilal chiruheb'.

28 K'e reetal, tink'ut chiruheb' laj Gentil lix q'unaleb' xmetz'ew, ut tink'ut chiruheb' naq li "paab'aal, li yo'onink ut li rahok neke'k'a-mok wik'in laa'in—lix yo'leb'aal chixjunil li tiikilal.

29 Ut laa'in, aj Moroni, chirix rab'inkil li aatin a'in, kik'ojob'aak inch'ool, ut kinye: At Qaawa', chib'aanumanq laa tiikal ru ajom, xb'aan naq ninnaw naq nakat-k'anjelan choq' reheb' li ralal xk'a-joleb' li winq a' yaal jo' chanru xpaab'aaleb';

30 Xb'aan naq li ras laj Jared

21 *b* Eter 3:20;
Tz. ut S. 67:10–13.

22 *a* Enos 1:13.

23 *a* Morm. 8:17; 9:33.

b 2 Ne. 33:1.

24 *a* K'UTUL RAQAL:
Aatinob'aal.

25 *a* 1 Kor. 2:14.

26 *a* Gal. 6:7.

27 *a* Jak. 4:7.

b Exo. 4:11; 1 Kor. 1:27.

c K'UTUL RAQAL:

Usilal.

d Luk. 18:10–14;

Tz. ut S. 1:28.

K'UTUL RAQAL:

Tuulan xch'ool.

e Luk. 9:46–48;

2 Kor. 12:9.

28 *a* 1 Kor. 13:1–13;

Moro. 7:39–47.

kixye re li tzuul Tzerin, “Chat-isiq—ut ki’isiik. Ut wi ta moko kiwan ta xpaab’aal ink’a’ raj kjalman xna’aj; jo’kan naq nakat-k’anjelak chirix naq eb’ li winq neke’wan xpaab’aal.

31 Xb’aan naq chi jo’kan kak’ut-b’esi aawib’ chiruheb’ laa tzolom; xb’aan naq chirix naq ke’wan “xpaab’aal, ut ke’aatinak sa’ laa k’ab’a’, laa’at kak’ut aawib’ chiruheb’ rik’in nimla wankilal.

32 Ut najultiko’ ajwi’ we naq laa’at kaye naq xakawresi jun kab’l choq’ re li winq; relik chi yaal, sa’ xyanqeb’ ajwi’ li “rochoch laa Yuwa’, b’ar wi’ li winq taaruq taawanq jun ^bxyo’oni hom q’axal chaab’il wi’chik; jo’kan naq li winq tento taayo’oning, malaj ut ink’a’ naru chixk’ulb’al jun reechani hom sa’ li na’ajej kakawresi.

33 Ut jo’kan wi’chik, najultiko’ we naq laa’at kaye naq “kara li ruchich’och’, toj reetal kaq’axtesi laa yu’am choq’ re li ruchich’och’, re taaruq taak’ul wi’chik, re xkawresinkil jun na’ajej choq’ reheb’ li ralal xk’ajoleb’ li winq.

34 Ut anajwan ninnaw naq li “rahok a’in karaheb’ wi’ li ralal xk’ajoleb’ li winq, a’an li tz’aqal rahok; jo’kan ut, wi eb’ li winq moko wan ta li tz’aqal rahok rik’ineb’, moko te’ruuq ta chireechaninkil

li na’ajej a’an li kakawresi sa’eb’ li rochoch laa Yuwa’.

35 Jo’kan ut, ninnaw xb’aan li na’leb’ a’in li kaye, naq wi eb’ laj Gentil moko wan ta li rahok rik’ineb’, xb’aan xq’unal qametz’ew, naq laa’at taayaleb’ rix, ut taawisi li “maatan k’eeb’il chaq reheb’; relik chi yaal, li k’a’ru ajwi’ ke’xk’ul chaq, ut taak’e reheb’ li te’k’uluq chi nim wi’chik xnaab’alil.

36 Ut kik’ulman naq kintijok chiru li Qaawa’ re tixk’e “usilal reheb’ laj Gentil, re naq taawanq li rahok rik’ineb’.

37 Ut kik’ulman naq li Qaawa’ kixye we: Wi eb’ a’an maak’a’ li rahok rik’ineb’, maak’a’ taawaj wi’; laa’at tiikat chaq chi paab’ank; jo’kan ut, “taach’ajob’resiiq laa waq’. Ut rik’in naq kawil ^bxq’unal aametz’ew, taak’ehe’q xkawilal aametz’ew, toj reetal tatk’ojlaaq sa’ li na’ajej kinkawresi sa’eb’ li rochoch lin Yuwa’.

38 Ut anajwan laa’in, aj Moroni, ninchaq’rab’iheb’ laj Gentil, relik chi yaal, ut jo’kaneb’ ajwi’ li was wiitz’in li nekeb’inra, toj reetal naq taqak’ul qib’ chiru lix “raqleb’aal aatin li Kristo, b’ar wi’ te’xnaw chixjunileb’ li winq naq moko tz’ajninb’il ta li ^bwaq’ rik’in eekik’el.

39 Toja’ ut naq teenaw naq wilom

30a Mat. 17:20; Jak. 4:6; Hel. 10:6, 9.

K’UTUL RAQAL:

Wankilal.

31a K’UTUL RAQAL:

Paab’aal.

32a Jwan 14:2; Enos 1:27;

Tz. ut S. 72:4; 98:18.

b K’UTUL RAQAL:

Yo’onink.

33a Jwan 3:16–17.

34a Moro. 7:47.

K’UTUL RAQAL:

Tz’aqal rahok;

Rahok.

35a Mat. 25:14–30.

K’UTUL RAQAL:

Maatan; Talento.

36a K’UTUL RAQAL:

Usilal.

37a Tz. ut S. 38:42;

88:74–75; 135:4–5.

b Eter 12:27.

38a K’UTUL RAQAL:

Jesukristo—Aj

Raqol Aatin.

b Jak. 1:19.

li “Jesus, ut naq a’an kinraatina chi ^bk’utk’u chiru wilob’aal, ut naq a’an kixye we chi tz’aqal tuulan xch’ool, jo’ chanru naq jun winq naxye re li jun chik, sa’ tz’aqal li waatinob’aal, chirix li k’a’aq re ru a’in;

40 Ut yal junjunq kintz’iib’a, xb’aan xq’unal inmetz’ew chi tz’iib’ak.

41 Anajwan ut, nawaj raj xtz’aa-mankil cheru naq “chesik’ li Jesus a’in li ke’xtz’iib’a wi’ resil li profheet ut eb’ li apostol, re naq li rusilal li Dios Yuwa’b’ej, jo’ ajwi’ li Qaawa’ Jesukristo, ut li Santil Musiq’ej, li ^bnach’olob’ank xyaalal chirixeb’, chiwanq ut chikanaaq eerik’in chi junelik. Amen.

CH’OL 13

Laj Eter na’aatinak chirix jun Ak’ Jerusalem li waklesinb’ilaq America xb’aan li riyajil laj Jose—Na’aatinak jo’ profheet, na’isiik chaq, naxtz’iib’a li esilal chirixeb’ laj Jaredita, ut naxye naq te’sachmanq laj Jaredita—Nanumta li pleet chiru chixjunil li ch’och’.

UT anajwan laa’in, aj Moroni, nin’ok wi’chik chixchoyb’al li esil nintz’iib’a chirix lix

sachlijik li tenamit li yookin wi’ chi tz’iib’ak.

2 Xb’aan naq k’ehomaq reetal, ke’xtz’eqtaana chixjunil li raatin laj Eter, xb’aan naq a’an kixye chi yaal reheb’ chirix chixjunil li k’a’aq re ru, chalen chaq xtiklajik li winq; ut naq chirix naq “kikub’e chaq li b’uut’iha’ sa’ lix b’een li ch’och’ a’in, ki’ok choq’ jun ch’och’ sik’b’il ru sa’ xb’een chixjunil chik li ch’och’, jun ch’och’ sik’b’il ru xb’aan li Qaawa’; jo’kan naq li Qaawa’ taaraj naq chixjunileb’ li winq ^bte’k’anjelaq chiru a’an, li te’wanq sa’ xb’een;

3 Ut naq a’an xna’aj li “Ak’ Jerusalem, li ^btaakub’eeq chaq sa’ choxa, ut lix santil muheb’aal li Qaawa’.

4 K’ehomaq reetal, laj Eter kiril lix kutankil li Kristo, ut ki’aatinak chirix jun li “Ak’ Jerusalem sa’ xb’een li ch’och’ a’in.

5 Ut ki’aatinak ajwi’ chirix lix junkab’al laj Israel, ut li “Jerusalem taachalq wi’ chaq laj ^bLehi—chirix naq taasachmanq taawaklesimanq wi’chik, jun ^csantil tenamit choq’ re li Qaawa’; jo’kan ut, maa-wa’aq jun ak’ Jerusalem xb’aan naq ak wanjenaq chaq sa’ najter kutan; a’banan taawaklesimanq wi’chik, ut taa’ok choq’ santil tenamit re li Qaawa’; ut taawaklesimanq choq’ re lix junkab’al laj Israel—

39 a K’UTUL RAQAL: Jesukristo—Kixk’ut rib’ li Kristo chirix xkamik.
b Gen. 32:30;
Exo. 33:11.
41 a Tz. ut S. 88:63; 101:38.

b 3 Ne. 11:32.
13 2 a Gen. 7:11–24; 8:3.
b Eter 2:8.
3 a 3 Ne. 20:22; 21:23–24.
K’UTUL RAQAL: Ak’ Jerusalem.
b Apok. 3:12; 21:2.

4 a K’UTUL RAQAL: Sion.
5 a K’UTUL RAQAL: Jerusalem.
b 1 Ne. 1:18–20.
c Apok. 21:10;
3 Ne. 20:29–36.

6 Ut naq taawaklesimanq jun "Ak' Jerusalem sa' xb'een li ch'och' a'in, choq' re li rela' li riyajil laj ^bJose, ut wanjenaq 'reetalil li k'a'aq re ru a'in.

7 Xb'aan naq jo' chanru naq laj Jose kixk'am lix yuwa' taq'a sa' li ch'och' "Egipto, chi jo'kan aran kikam; jo'kan ut, li Qaawa' kixk'am chaq jun rela' li riyajil laj Jose, sa' li ch'och' Jerusalem, re naq taaruxtaana ru li riyajil laj Jose re naq ^bmoko te'oso'q ta, jo' chanru ajwi' naq kiruxtaana ru lix yuwa' laj Jose re naq ink'a' taa'oso'q.

8 Jo'kan ut, li rela' lix junkab'al laj Jose taawaklesimanq sa' xb'een li "ch'och' a'in, ut a'anaq jun xch'och'il li reechanihomeb'; ut eb' a'an te'xwaklesi jun santil tenamit choq' re li Qaawa', chanchan li Jerusalem re najter; ut ^bmoko te'sache'q ta chik xna'leb'eb', toj taachalq li roso'jik naq taa'oso'q li ruchich'och'.

9 Ut taawanq jun "ak' choxa ut jun ak' ruchich'och'; ut te'wanq chanchan li kiwan najter, ka'ajwi' naq oso'jenaq li kiwan najter, ut ak'ob'resinb'il chixjunil li k'a'aq re ru.

10 Toja' ut nachal li Ak' Jerusalem; ut osob'tesinb'ileb' li neke'wan

chi sa', xb'aan naq a'aneb' a'an li "saqeb' li raq' xb'aan lix kik'el li Karneer; ut a'aneb' a'an li k'eeb'ileb' sa' ajl sa' xyanq li rela' li riyajil laj Jose, li xkomoneb' chaq lix junkab'al laj Israel.

11 Toja' ut naq nachal ajwi' li Jerusalem re najter; ut li ani wankeb' chi sa', osob'tesinb'ileb', xb'aan naq ch'ajb'ileb' sa' lix kik'el li Karneer; ut a'aneb' a'an li ke'jek'iik ut "ke'ch'utub'aak chaq sa' xkaa-jachalil li ruchich'och', ut sa'eb' chaq li ^bch'och' sa' xnim li saqe, ut neke'tz'aqon sa' xtzaqob'resinkil ru li sumwank kixk'uub' li Dios rik'in laj 'Abraham, lix yuwa'eb'.

12 Ut naq taachalq li k'a'aq re ru a'in, nak'ehe' chi uxmank li raqal sa' li loq'laj hu li nayehok re: wankeb' li ke'wan chaq choq' "xb'eenil, li te'wanq choq' aj ch'otonel; ut wankeb' li ke'wan chaq choq' aj ch'otonel, li te'wanq choq' xb'eenil.

13 Ut ok raj we chixtz'iib'ankil chik li aatin, a'b'an yeeb'il we naq ink'a' tinb'aanu; a'ut nim ru ut sachol ch'oolej lix profeetil aatin laj Eter; a'b'anan ke'ril chanchan naq maak'a' xloq'al, ut ke'risi chaq; ut a'an kixmuq rib' sa' xtehelal jun pek chi kutan, ut chi q'eq xko'o

6a Tz. ut S. 42:9;
45:66-67; 84:2-5;
R. li P. 1:10.
b K'UTUL RAQAL: Jose,
ralal laj Jakob.
c Alma 46:24.
K'UTUL RAQAL:
Jaljoookil ru eetalil.
7a Gen. 46:2-7; 47:6.
b 2 Ne. 3:5.

8a K'UTUL RAQAL:
Yeechi'imb'il ch'och'.
b Moro. 10:31.
9a 2 Pe. 3:10-
13; Apok. 21:1;
3 Ne. 26:3;
Tz. ut S. 101:23-25.
10a Apok. 7:14;
1 Ne. 12:10-11;
Alma 5:27.

11a K'UTUL RAQAL:
Israel—Lix
ch'utub'ankil Israel.
b Tz. ut S. 133:26-35.
c K'UTUL RAQAL:
Sumwank re laj
Abraham.
12a Mar. 10:31;
1 Ne. 13:42; Jak. 5:63;
Tz. ut S. 90:9.

chirilb'al li k'a'aq re ru taachalq sa' xb'een li tenamit.

14 Ut naq kiwan sa' xtehelal jun li pek kixtz'iib'a li rela' li hu a'in, ut chi q'eq kiril li sache'k li kichal sa' xb'een li tenamit.

15 Ut kik'ulman naq sa' li chihab' ajwi' a'an naq ki'isiik chaq sa' xyanq li tenamit, ki'ok chi wank jun nimla pleet sa' xyanq li tenamit, xb'aan naq ke'wan naab'al li ke'wakli, a'aneb' winq ninqeb' xmetz'ew, ut ke'xsik' xsachb'al laj Koriantumr rik'in lix muqmuukil k'uub'anb'il na'leb' re maa'usilal, li ak yeeb'il resil.

16 Ut anajwan laj Koriantumr, rik'in naq a'an ajwi' ak tzolb'il sa' chixjunil li na'leb' chirix li pleetik ut chixjunil lix seeb'al li ru-chich'och', chi jo'kan kixpleetiheb' li ke'sik'ok re xsachb'al.

17 A'b'an ink'a' kixjal xk'a'uxl, chi moko eb' lix chaq'al ru alal ut rab'in; chi moko eb' lix chaq'al ru alal ut rab'in laj Kohor; chi moko eb' lix chaq'al ru alal ut rab'in laj Korihor; jo'kan ut, maajun wan reheb' li chaq'al ru alalb'ej ut rab'inb'ej chiru lix b'een chixjunil li ch'och' li ke'jalok re xk'a'uxl chirixeb' lix maak.

18 Jo'kan ut, kik'ulman naq sa' li xb'een chihab' kiwan wi' laj Eter sa' xtehelal jun pek, ke'wan naab'al li tenamit li ke'kamsiik xb'aan lix yok'leb' ch'iich'eb' li "muqmuukil molam a'an, li ke'pleetink re laj Koriantumr re te'ruuq chixtawb'al li awa'b'ejihom.

19 Ut kik'ulman naq eb' li ralal laj Koriantumr ke'pleetik chi naab'al ut ke'el xkik'el chi naab'al.

20 Ut sa' li xkab' chihab' li raatin li Qaawa' kichal rik'in laj Eter, naq taaxik ut tixch'olob' jo' profeet chiru laj "Koriantumr naq wi tixjal xk'a'uxl, ut chixjunil lix junkab'al, li Qaawa' tixk'e re a'an li rawa'b'ejihom ut tixkol xyu'a-meb' li tenamit—

21 Wi ut ink'a', te'sache'q, ut chixjunil lix junkab'al, ka'ajwi' a'an xjunes ink'a'. Ut a'an yal taakanaaq chi yo'yo re rilb'al lix tz'aqlojik ru li profeetil aatin li yeeb'il chirix "jalan chik tenamit naq taak'uluq re li ch'och' choq' reechanijom; ut laj Koriantumr tixk'ul jun xmuqlajik xb'aaneb'; ut taasache'q li junjunq chi aamej, ka'ajwi' laj "Koriantumr ink'a'.

22 Ut kik'ulman naq laj Koriantumr ink'a' kixjal xk'a'uxl, chi moko lix junkab'al, chi moko eb' li tenamit; ut ink'a' kich'ana li pleet; ut ke'xsik' xkamsinkil laj Eter, a'b'an a'an ki'eelelik chaq chiruheb' ut kixmuq wi'chik rib' sa' xtehelal li pek.

23 Ut kik'ulman naq kiwakli laj Xared, ut a'an kixpleeti ajwi' laj Koriantumr; ut kixq'ax ru, jo'kan naq sa' li rox chihab' kixk'am chi preexil.

24 Ut eb' li ralal laj Koriantumr, sa' li xkaa chihab', ke'xq'ax ru laj Xared, ut ke'xtaw wi'chik li awa'b'ejihom choq' re lix yuwa'eb'.

25 Anajwan ki'ok chi wank jun

pleet chiru chixjunil lix b'een li ch'och', li junjunq chi winq roch-b'een lix ch'uut yoo chi pleetik choq' re li k'a'ru naraj.

26 Ut ke'wan laj elq', ut chi jo'-kan b'i', li k'iila paay chi maa'usilal chiru chixjunil lix b'een li ch'och'.

27 Ut kik'ulman naq laj Koriantumr kijosq'o' chi numtajenaq rik'in laj Xared, ut xko'o chixpleetikil rochb'een lix teep aj pleet; ut ke'xk'ul rib' sa' xnimaleb' xjosq'il, ut ke'xk'ul rib'eb' sa' li ru taq'a Gilgal; ut kiniman xrahil li pleet chi numtajenaq.

28 Ut kik'ulman naq laj Xared kixpleeti chiru xnumik oxib' kutan. Ut kik'ulman naq laj Koriantumr kixq'ax ru, ut kixtaaqa toj reetal naq kiwulak sa' li helhookil ch'och' Hexlon.

29 Ut kik'ulman naq laj Xared kixpleeti wi'chik chiru li helhookil ch'och'; ut k'ehomaq reetal, kixq'ax ru laj Koriantumr, ut kixsutq'isi wi'chik chirix sa' li ru taq'a Gilgal.

30 Ut laj Koriantumr kixpleeti wi'chik laj Xared sa' li ru taq'a Gilgal, sa' li kixq'ax wi' ru laj Xared, ut kixkamsi.

31 Ut laj Xared kixtoch' laj Koriantumr chiru li ra', jo'kan naq ink'a' xko'o wi'chik chi pleetik chiru xnumik wiib' chihab', ut chiru li chihab' a'an chixjunileb' li tenamit chiru chixjunil lix b'een li ch'och' wankeb' chi hoyok kik', ut maajun wan re ramok ruheb'.

CH'OL 14

Lix maa'usilaleb' li tenamit naxk'am chaq li majewank sa' xb'een li ch'och'—Laj Koriantumr naxpleeti laj Gilead, ut chirix a'an laj Lib, ut chirix a'an laj Xiz—Li kik' ut li kam-sink-ib' naxnujob'resi li ch'och'.

Ut anajwan ki'ok chi wank jun nimla "majewank sa' xb'een chixjunil li ch'och' xb'aan lix maa'usilal li tenamit, ut xb'aan a'an, wi junaq winq kixk'ojob' lix k'anjeleb'aal malaj lix yok'leb' ch'iich' sa' xb'een lix k'uuleb'aal che', malaj sa' li na'ajej b'ar tixk'uula wi', k'ehomaq reetal, wulajaq chik ink'a' naru chixtawb'al, xb'aan naq k'a'jo' xnimil li majewank wan sa' xb'een li ch'och'.

2 Jo'kan naq li junjunq chi winq naxchap rib' chiru li k'a'ru re, rik'in li ruq', ut ink'a' nato'nin, chi moko nak'ehok chi to'ninb'il; ut li junjunq chi winq chapcho roq lix yok'leb' ch'iich' sa' xnim uq', re xkolb'al rix li k'a'ru re, ut lix yu'am, jo' ajwi' xyu'ameb' li rixaqil ut lix kok'al.

3 Anajwan ut, chirix xnumik wiib' chihab', ut chirix xkamik laj Xared, k'ehomaq reetal, kiwakli li riitz'in laj Xared ut a'an kixpleeti laj Koriantumr, ut sa' a'an laj Koriantumr kixq'ax ru ut kixtaaqa toj sa' li yamyookil ch'och' re Akix.

4 Ut kik'ulman naq li riitz'in laj Xared kixpleeti sa' li yamyookil ch'och' re Akix, ut kiniman

xrahil li pleet chi numtajenaq, ut k'iila mil ke'tane' xb'aan li yok'leb' ch'iich'.

5 Ut kik'ulman naq laj Koriantumr kixram xsutam li yamyookil ch'och', ut li riitz'in laj Xared kib'EEK chaq sa' li yamyookil ch'och' chi q'eq, ut kixkamsi jun raqal lix teep aj pleet laj Koriantumr, naq kalajenaqeb'.

6 Ut xko'o sa' li ch'och' Moron, ut kixk'ojob' rib' sa' lix k'ojarib'aal laj Koriantumr.

7 Ut kik'ulman naq laj Koriantumr kiwan rochb'een lix teep aj pleet sa' li yamyookil ch'och' chiru xnumik wiib' chihab', ut chiru a' chihab' a'an kixk'ul xnimal li metz'ew choq' re lix teep aj pleet.

8 Anajwan li riitz'in laj Xared, a'an laj Gilead xk'ab'a', kixk'ul ajwi' xnimal li metz'ew choq' re lix teep aj pleet, sa' xk'ab'a'eb' li muqmuukil molam.

9 Ut kik'ulman naq li taqenaqil aj tij chiru kixkamsi a'an naq k'ojk'o sa' xb'een lix k'ojarib'aal.

10 Ut kik'ulman naq jun xkomo-neb' li muqmuukil molam kixkamsi a'an sa' jun muqmuukil b'e, ut kixtaw choq' re xjunes li awa'b'ejihom, ut a'an aj Lib xk'ab'a'; ut laj Lib a'an jun winq nim xxaqam, numenaq chiru yalaq ani chik chi winq sa' xyanq chixjunil li tenamit.

11 Ut kik'ulman naq sa' li xb'een xchihab' laj Lib, kitaq' laj Koriantumr sa' li ch'och' Moron, ut kixpleeti laj Lib.

12 Ut kik'ulman naq kixyal ru rik'in laj Lib, ut sa' a'an laj Lib

kixsak' chiru lix tel jo'kan naq toch'enaq kikana; a'b'anan li teep aj pleet re laj Koriantumr kixtiikisi rib' sa' xb'een laj Lib, jo'kan naq ki'eelelik sa'eb' li nub'aal chire palaw.

13 Ut kik'ulman naq laj Koriantumr kixtaaqa; ut laj Lib kixpleeti chire li palaw.

14 Ut kik'ulman naq laj Lib kixsak' li teep aj pleet re laj Koriantumr, jo'kan naq ke'eelelik wi'chik sa' li yamyookil ch'och' re Akix.

15 Ut kik'ulman naq laj Lib kixtaaqa toj reetal naq kiwulak sa' li helhookil ch'och' Agox. Ut laj Koriantumr kixk'am chixjunil li tenamit chirix naq ki'eelelik chiru laj Lib sa' li jun raqal chi ch'och' b'ar ki'eelelik wi'.

16 Ut naq kiwulak sa' li helhookil ch'och' Agox kixpleeti laj Lib, ut kisak'ok chiru toj reetal naq kikam; a'b'anan li riitz'in laj Lib kichal sa' xb'een laj Koriantumr ruuchil a'an, ut kiniman xrahil li pleet chi numtajenaq, sa' li ki'eelelik wi' laj Koriantumr wi'chik chiru li teep aj pleet re li riitz'in laj Lib.

17 Anajwan lix k'ab'a' li riitz'in laj Lib aj Xiz nayeeman re. Ut kik'ulman naq laj Xiz kixtaaqa laj Koriantumr, ut kinumta sa' xb'een k'iila tenamit, ut kixkamsi li ixq jo' ajwi' li kok'al, ut kixk'ateb' li tenamit.

18 Ut kiwulak jun xiw chirix laj Xiz chiru chixjunil li ch'och'; relik chi yaal, ki'ab'iman jun xyaab' kuxej chiru li ch'och'—Ani naru chi xaqliik chiru li teep aj pleet

re laj Xiz? K'ehomaq reetal, naxmesu li ch'och' chiru!

19 Ut kik'ulman naq eb' li tenamit ke'ok chixmolk'ankil rib' sa' teep aj pleet, chiru chixjunil lix b'een li ch'och'.

20 Ut ke'wan chi jachjookeb' ru; ut jun raqal reheb' ke'eelelik rik'in li teep aj pleet re laj Xiz, ut jun raqal ke'eelelik rik'in li teep aj pleet re laj Koriantumr.

21 Ut k'a'jo' xnimil ut xb'ayik li pleet, ut k'a'jo' xk'ihal li kutan kik'utun wi' li hoyok kik' ut li kamsink-ib', jo'kan naq chixjunil lix b'een li ch'och' nujenaq rik'in "xtib'eleb' li kamenaq.

22 Ut k'a'jo' xseeb'al ut xjunpaatil li pleet, jo'kan naq maajun kikana chixmuqb'aleb' li kamenaq; koxe'b'eeq b'an sa' li junjunq chi hoyok kik', ut ke'xkanab' lix tib'eleb' li winq, li ixq, ut li kok'al chi hirho chiru lix b'een li ch'och', re te'ti'e'eq xb'aan "xmotz'o'il li tib'elej.

23 Ut lix chuhil kipukan chiru lix b'een li ch'och', sa' chixjunil ajwi' lix b'een li ch'och'; jo'kan naq eb' li tenamit ke'ch'ich'i'ik chi kutan ut chi q'eq, xb'aan xchuhil.

24 A'b'anan laj Xiz ink'a' kixkanab' xtaaqaenkil laj Koriantumr, xb'aan naq kixxaqab' chaq aatin naq taareeqaju sa' xb'een laj Koriantumr lix kik'el li ras, li kiksamiik chaq, ut reeqaj li raatin li Qaawa' li kichal rik'in laj Eter naq ink'a' taat'ane'q laj Koriantumr xb'aan li yok'leb' ch'iich'.

25 Ut chi jo'kan naqil naq li

Qaawa' kirula'aniheb' sa' xtz'aqa-lil lix josq'il, ut lix maa'usilaleb' ut lix tz'eqb'eetalileb' kixkawresi li b'e choq' re lix sachlijikeb' chi junajwa.

26 Ut kik'ulman naq laj Xiz kix-taaqe laj Koriantumr sa' xjajal li releb'aal saq'e, toj sa'eb' li nub'aal chire li palaw, ut aran kixpleeti laj Xiz chiru xnumik oxib' kutan.

27 Ut q'axal xuwajel li sache'k sa' xyanqeb' li teep aj pleet re laj Xiz, jo'kan naq ke'ok wi'chik chi xuwak li tenamit, ut ke'ok chi eelelik chaq chiru li teep aj pleet re laj Koriantumr; ut ke'eelelik toj sa' li ch'och' Korihor, ut ke'xmesu chaq chiruheb' li ani wankeb' aran, chixjunileb' li ink'a' te'xjunaji rib' rik'ineb'.

28 Ut ke'xyiib' lix muheb'aal t'ikr sa' li ru taq'a Korihor; ut laj Koriantumr kixyiib'eb' lix muheb'aal t'ikr sa' li ru taq'a Xurr. Anajwan li ru taq'a Xurr nach' wan rik'in li tzuul Komnor; jo'kan naq laj Koriantumr kixch'utub'eb' lix teep aj pleet sa' xb'een li tzuul Komnor, ut kixyaab'asi li trompeet chiru li teep aj pleet re laj Xiz re xb'oqb'aleb' sa' li pleet.

29 Ut kik'ulman naq ke'k'ulun, a'b'an ke'alinasiiik wi'chik; ut ke'chal wi'chik xkab' sut, ut ke'alinasiiik wi'chik xkab' sut. Ut kik'ulman naq ke'chal wi'chik rox sut, ut kiniman xrahil li pleet chi numtajenaq.

30 Ut kik'ulman naq laj Xiz kiksak'ok chiru laj Koriantumr jo'kan naq kixk'e k'iila chamal

toch'olal re; ut laj Koriantumr, xb'aan xlanjik lix kik'el, kilukta, ut kik'ame' chaq aran chanchan naq kamenaq.

31 Anajwan k'a'jo' xnimal lix sachikeb' li winq, li ixq ut kok'al chi ka'pak'al, jo'kan naq laj Xiz kixtaqla lix tenamit naq ink'a' te'xtaaqe li teep aj pleet re laj Koriantumr; jo'kan naq ke'sutq'i sa' li na'ajej k'ojk'ookeb' wi'.

CH'OL 15

Ke'kamsiik mil chi mil reheb' laj Jaredita—Laj Xiz ut laj Koriantumr neke'xch'utub' chixjunileb' li tenamit chi pleetik toj sa' li kamk—Lix Musiq' li Qaawa' naxkanab' xyalb'al xq'e rik'ineb'—Li tenamit Jaredita nasachman chi junajwa—Ka'ajwi' laj Koriantumr nakana.

UT kik'ulman naq chirix naq laj Koriantumr ki'usa rik'in xtoch'olal, ki'ok chi jultiko'k re li aatin kixye chaq laj Eter re.

2 Kiril naq ak ke'kamsiik chaq xb'aan yok'leb' ch'iich' ka'ch'in chik ma wiib' mil chi mil xkomon lix tenamit, ut ki'ok chi raho'k sa' xch'ool; relik chi yaal, ke'kamsiik chaq wiib' mil chi mil li winq kaweb' xmetz'ew, ut jo'kaneb' ajwi' li rixaqil ut eb' lix kok'al.

3 A'an ki'ok chixjalb'al xk'a'uxl chirix li maa'usilal kixb'aanu chaq, ut ki'ok chi jultiko'k re li aatin li yeeb'il chaq xb'aan xtz'uumaleb' re chixjunil li profeet, ut

kiril, naq toj aran kitz'aqlok ru li junjunq raqal; ut kiyaaab'ak li raam, ut ink'a' kiru chi k'ojob'aak xch'ool.

4 Ut kik'ulman naq kixtz'iib'a jun li hu rik'in laj Xiz, ut kixtz'aama chiru naq tixkol xyu'ameb' li tenamit, ut a'an tixq'axtesi li awa'b'ejihom, choq' re lix yu'ameb' li tenamit.

5 Ut kik'ulman naq chirix naq laj Xiz kixk'ul lix hu, kixtz'iib'a jun li hu rik'in laj Koriantumr, naq wi a'an tixq'axtesi rib', re taa-ruuq tixkamsi rik'in tz'aqal lix yok'leb' ch'iich', tixkol xyu'ameb' li tenamit.

6 Ut kik'ulman naq eb' li tenamit moko ke'xjal ta xk'a'uxl chirix lix maa'usilaleb'; ut eb' lix tenamit laj Koriantumr ke'eek'asiik sa' josq'il rik'in lix tenamit laj Xiz, ut lix tenamit laj Xiz ke'eek'asiik sa' josq'il rik'in lix tenamit laj Koriantumr, jo'kan naq lix tenamit laj Xiz ke'xpleeti lix tenamit laj Koriantumr.

7 Ut naq kiril laj Koriantumr naq ok re chi t'ane'k, ki'eelelik wi'chik chiru lix tenamit laj Xiz.

8 Ut kik'ulman naq kiwulak sa' li ha' Ripliankum, ut chi k'utb'il xyaalalil li aatin, a'an nim ru, malaj li naq'axok ru chixjunil; jo'kan ut, naq ke'wulak sa' li ha' a'an ke'xyiib'eb' lix muheb'aal t'ikr; ut laj Xiz kixyiib'eb' ajwi' lix muheb'aal t'ikr chi nach' rik'in; ut chi jo'kan wulajaq chik ke'wulak chi pleetik.

9 Ut kik'ulman naq ke'xpleeti jun

pleet numtajenaq xrahil, sa' li ki-toch'e' wi'chik laj Koriantumr, ut kilukta xb'aan xlajik xkik'el.

10 Ut kik'ulman naq li teep aj pleet re laj Koriantumr ke'xtiikisi rib' sa' xb'een li teep aj pleet re laj Xiz, jo'kan naq ke'xq'axe'b' ru, jo'kan naq ke'xmineb' ru chi eelelik chiruheb'; ut ke'eelelik sa' xjayal lix tz'e li saq'e, ut ke'xyiib'eb' lix muheb'aal t'ikr sa' jun na'ajej Ogat yeeb'il re.

11 Ut kik'ulman naq li teep aj pleet re laj Koriantumr ke'xyiib'eb' lix muheb'aal t'ikr chixk'atq li tzuul Ramah; ut a'an ajwi' li tzuul a'an b'ar wi' lin yuwa' aj Mormon "kixmuq chaq li tz'iib'an-b'il esil choq' re li Qaawa', li wankeb' xloq'al.

12 Ut kik'ulman naq ke'xch'utub' chixjunil li tenamit chiru chaq chixjunil lix b'een li ch'och', li ink'a' ke'kamsiik chaq, ka'ajwi' laj Eter ink'a'.

13 Ut kik'ulman naq laj Eter kiril chixjunil lix b'aanuhomeb' li tenamit; ut kiril naq eb' li tenamit li neke'kulub'ank re laj Koriantumr ke'ch'utub'aak rik'in lix teepal aj pleet laj Koriantumr; ut eb' li tenamit li neke'kulub'ank re laj Xiz ke'ch'utub'aak rik'in lix teepal aj pleet laj Xiz.

14 Jo'kan naq chiru xnumik kaahib' chihab' ke'wan chixch'utub'ankil li tenamit, re naq te'xk'ul chixjunileb' li wankeb' chiru lix b'een li ch'och', ut re naq taaruuq te'xk'ul chixjunil li kawilal li kiru chiruheb' xk'ulb'al.

15 Ut kik'ulman naq chirix naq ch'utub'anb'ileb' chixjunil, li junjung sa' li teep aj pleet li b'arwan naraj, rochb'eeneb' li rixaqileb' ut lix kok'aleb'—li winq, jo' ajwi' li ixq ut kok'al chi kawresinb'il rik'in k'anjeleb'aal re pleet, chi wankeb' xramleb', ut "xramb'al ru xch'ooleb', ut xramb'al xjolo-meb', ut tiqtookeb' jo' na'ux choq' re li pleet—koxe'b'eeq chixk'ulb'al rib'eb' sa' pleet, ut ke'pleetik chiru chixjunil li kutan a'an, ut ink'a' ke'numta.

16 Ut naq ki'ok q'ojoyin kik'ulman naq tawajenaqeb', ut ke'sutq'i sa'eb' li na'ajej k'ojk'o wi' lix teepeb'; ut chirix naq ke'sutq'i sa'eb' li na'ajej k'ojk'o wi' lix teepeb' ke'ok chixjapb'aleb' re ut chi ayaynak xb'aan xsachikeb' li ani kamsinb'il re lix tenamiteb'; ut k'a'jo' xnimal lix yaab'eb', lix q'ichb'aleb' re ut li ayaynak reheb', jo'kan naq ke'xchoqi li iq' chi numtajenaq.

17 Ut kik'ulman naq wulajajaq chik xkoheb' wi'chik chi pleetik, ut nim ut xuwajel li kutan a'an; a'anan moko ke'numta ta, ut naq ki'ok q'ojoyin ke'xchoqi wi'chik li iq' rik'in xyaab'eb', ut xjapb'aleb' li re, ut li yaab'ak, xb'aan xsachikeb' li ani kamsinb'il re lix tenamiteb'.

18 Ut kik'ulman naq laj Koriantumr kixtz'iib'a wi'chik jun li hu rik'in laj Xiz, kixtz'aama naq ink'a' chik taachalq chi pleetik, naq tixk'ul b'an li awa'b'eijhom, ut tixkol xyu'ameb' li tenamit.

19 A'b'anan k'ehomaq reetal, lix Musiq' li Qaawa' ak kixkanab' xyalb'al xq'e rik'ineb', ut laj "Satanas kiwan tz'aqal xwan-kil sa' xb'een lix ch'ooleb' li tenamit; xb'aan naq eb' a'an ak xq'axtesihomeb' rib' chiru lix kawileb' li raam, ut lix mutz'ileb' lix k'a'uxl, re naq taaruq te'sache'q; jo'kan naq xkoheb' wi'chik chi pleetik.

20 Ut kik'ulman naq ke'pleetik chixjunil li kutan a'an, ut naq ki'ok q'ojyin ke'war sa' xb'eeneb' lix yok'leb' ch'iich'.

21 Ut wulajaq chik ke'pleetik toj reetal ajwi' naq ki'ok q'ojyin.

22 Ut naq ki'ok q'ojyin ke'wan chi "kalajenaq rik'in josq'il, jo' chanru ajwi' junaq winq li kalajenaq rik'in viin, ut ke'war wi'chik sa' xb'eeneb' lix yok'leb' ch'iich'.

23 Ut wulajaq chik ke'pleetik wi'chik; ut naq ki'ok q'ojyin ak t'ane-naqeb' chixjunil xb'aan li yok'leb' ch'iich', ka'ajwi' kab'laju roxk'aal reheb' lix tenamit laj Koriantumr, ut b'eleb' xkaak'al reheb' lix tenamit laj Xiz ink'a'.

24 Ut kik'ulman naq ke'war sa' xb'eeneb' lix yok'leb' ch'iich' sa' li q'ojyin a'an, ut wulajaq chik ke'pleetik wi'chik, ut ke'xyal ru rik'in xnimaleb' xmetz'ew, rik'in lix yok'leb' ch'iich' ut lix ramleb', chixjunil li kutan a'an.

25 Ut naq ki'ok q'ojyin ke'wan kab'laju xka'k'aal re lix tenamit laj Xiz, ut wuqub' xka'k'aal reheb' lix tenamit laj Koriantumr.

26 Ut kik'ulman naq ke'wa'ak ut ke'war, ut ke'xkawresi rib' choq' re li kamk sa' li kutan jun chik. Ut a'aneb' ninqi winq ut kaweb' xmetz'ew jo' chanru xmetz'eweb' li winq.

27 Ut kik'ulman naq ke'pleetik chiru xnumik oxib' hoonal, ut ke'lukta xb'aan xljajik xkik'eleb'.

28 Ut kik'ulman naq chirix naq eb' lix winq laj Koriantumr ke'chal tz'aqal xmetz'eweb' re ke'ru chi b'eek, okeb' raj re chi eelelik re xkolb'al xyu'ameb'; a'b'an k'ehomaq reetal, kiwakli laj Xiz, ut jo'kaneb' ajwi' lix winqilal, ut kixxaqab' aatin sa' xjosq'il naq tixkamsi laj Koriantumr, malaj ut taa'osoq' xb'aan li yok'leb' ch'iich'.

29 Jo'kan naq kixtaaqeheb', ut wulajaq chik kixtaweb'; ut ke'pleetik wi'chik rik'in li yok'leb' ch'iich'. Ut kik'ulman naq chirix naq "ke'tane' chixjunileb' xb'aan li yok'leb' ch'iich', ka'ajwi' laj Koriantumr ut laj Xiz ink'a', k'ehomaq reetal naq luktajenaq laj Xiz xb'aan xljajik xkik'el.

30 Ut kik'ulman naq chirix naq laj Koriantumr kiranab' rib' chiru lix yok'leb' ch'iich', re kihilan b'ayaq, kixch'ot chaq xjolom laj Xiz.

31 Ut kik'ulman naq chirix naq kixch'ot chaq xjolom laj Xiz, naq laj Xiz kixwaklesi rib' rik'in ruq' ut kit'ane'; ut chirix naq kijiq'an xmusiq', kikam.

32 Ut kik'ulman naq laj "Koriantumr kit'ane' chi ch'och', ut ki'ok chi chanchan naq maak'a' xyu'am.

33 Ut li Qaawa' kiraatina laj Eter, ut kixye re: Ayu. Ut xko'o, ut kiril naq li raatin li Qaawa' kitz'aqlok chaq ru chixjunil; ut kixchoy li "esil kixtz'iib'a (ut moko kintz'iib'a ta yal ta jun miin raqal) ut

kixmuq re naq kitawe' xb'aan lix tenamit laj Limhi.

34 Anajwan li aatin tz'iib'anb'il sa' roso'jik xb'aan laj "Eter a'an a'in: Wi taaraj li Qaawa' naq taajaltesiiq lin junxaqalil, malaj wi tinnumsi sa' li tz'ejwalej li k'a'ru naraj li Qaawa', maak'a' na'ajman wi', wi na'ux naq kolb'ilin sa' li rawa'b'ejihom li Dios. Amen.

LIX HU LAJ MORONI

CH'OL 1

Laj Moroni natz'iib'ak choq' re lix chaab'ilaleb' laj Lamanita—Eb' laj Nefita li ink'a' te'tz'eqtaananq xyaalal li Kristo neke'kehe' chi kamk. Wan na 401–421 chihab' xyo'lajik li Kristo.

ANAJWAN laa'in, aj "Moroni, chirix naq kink'e xraqik xk'osbal ru li resilal lix tenamit laj Jared, kink'oxla naq ink'a' chik tintz'iib'aq, a'b'anan toj maji' nin'oso'; ut moko nink'e ta wib' chi nawe'k chiruheb' laj Lamanita, maare anchal tine'xkamsi.

2 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, numtajenaq xjosq'il li "pleet wankeb' wi' chirib'ileb' rib'; ut xb'aan xkaqaleb' b'neke'xk'e chi kamk li junjunq aj Nefita li

ink'a' taatz'eqtaananq xyaalal li Kristo.

3 Ut laa'in, aj Moroni, "ink'a' tintz'eqtaana xyaalal li Kristo; jo'kan ut, ninb'eek b'araq naru chiwu, re xkolb'al rix tz'aaqal inyu'am laa'in.

4 Jo'kan ut, nintz'iib'a junjunq chik li k'a'aq re ru, us ta moko xink'oxla ta chi jo'kan, xb'aan naq xink'oxla naq maak'a' chik tintz'iib'a; a'b'an nintz'iib'a junjunq chik li k'a'aq re ru, re naq maare taawanq xloq'al choq' reheb' li was wiitz'in, eb' laj Lamanita, sa' junaq kutan chalel, jo' chanru li rajom li Qaawa'.

CH'OL 2

Li Jesus naxk'e reheb' li kab'laju chi

32a Omni 1:20–22.

33a Mos. 8:9;
Alma 37:21–31;
Eter 1:1–5.

34a Eter 12:2.

[MORONI]

1 1a K'UTUL RAQAL:
Moroni, ralal laj
Mormon.

2a 1 Ne. 12:20–23.

b Alma 45:14.

3a Mat. 10:32–33;
3 Ne. 29:5.

tzolom aj Nefita wankilal re xk'eeb'al li maatan re li Santil Musiq'ej. Wan na 401-421 chihab' xyo'lajjik li Kristo.

LI raatin li Kristo, li kixye reheb' lix "tzolom, li kab'laju li kixsik'eb' chaq ru, naq kixk'e li ruq' sa' xb'eeneb'—

2 Ut kixb'oqeb' xk'ab'a', ut kixye: Teepatz' xk'ab'a' li Yuwa'b'ej sa' lin k'ab'a', sa' tijok rik'in nimla metz'ew, ut chirix naq keb'aanu a'in taawanq "eewankil re naq ani sa' aj b'een teek'e lee ^bruq', 'teek'e li Santil Musiq'ej; ut sa' lin k'ab'a' teek'e, xb'aan naq jo'kan neke'x-b'aanu lin apostol.

3 Anajwan li Kristo kixye li aatin a'in reheb' sa' xq'ehil lix b'een xk'utunik, ut li ch'utch'uukil tenamit ink'a' ke'rab'i, a'b'anan eb' li tzolom ke'rab'i, ut sa' xb'een jo' k'ihal "ke'xk'e li ruq'eb', kikub'e li Santil Musiq'ej.

CH'OL 3

Eb' li xb'eenil neke'xk'ojob'eb' laj tij ut laj tzolonel rik'in xk'eeb'al li uq'ej. Wan na 401-421 chihab' xyo'lajjik li Kristo.

LI na'leb' chan ru naq eb' li tzolom,

a'eb' li "xb'eenil re li iglees yeeb'il reheb', ^bke'xk'ojob'eb' laj tij ut laj tzolonel—

2 Chirix naq ke'tijok chiru li Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a' li Kristo, ke'xk'ojob' li ruq' sa' xb'eeneb', ut ke'xye:

3 Sa' lix k'ab'a' li Jesukristo nakatink'ojob' choq' aj tij (malaj ut wi a'an aj tzolonel, nakatink'ojob' choq' aj tzolonel) re xjultikankil li jalb'a-k'a'uxlej ut li "risinkil li maak xb'aan li Jesukristo, rik'in xkuyb'al xpaab'ankil lix k'ab'a' toj sa' roso'jik. Amen.

4 Ut chi jo'ka'in "ke'xk'ojob'eb' laj tij ut laj tzolonel, jo' chanruheb' lix ^bmaatan ut lix b'oqom li Dios choq' reheb' li winq; ut ke'xk'ojob'eb' rik'in lix "wankil li Santil Musiq'ej, li kiwan rik'ineb'.

CH'OL 4

Nach'olob'aman chan ru naq eb' li xb'eenil ut laj tij neke'xk'anjela xwahil li loq'laj wa'ak. Wan na 401-421 chihab' xyo'lajjik li Kristo.

LI na'leb' "chan ru naq eb' lix ^bb'eenil ut laj tij sa' xyanqeb' ke'xk'anjela lix tib'el ut xkik'el li Kristo re li iglees; ut "ke'xk'anjela jo' chanru

2 1a 3 Ne. 13:25.

2a K'UTUL RAQAL:
Wankilal.

b K'UTUL RAQAL: Uq'ej,
xk'eeb'al.

c 3 Ne. 18:37.

3a Hech. 19:6.

3 1a Alma 6:1.

K'UTUL RAQAL:

Xb'eenil.

b K'UTUL RAQAL:
K'ojob'ank.

3a K'UTUL RAQAL:
Risinkil li maak.

4a Tz. ut S. 18:32; 20:60.

b K'UTUL RAQAL:

Maatan.

c 1 Ne. 13:37;
Moro. 6:9.

4 1a 3 Ne. 18:1-7.

b K'UTUL RAQAL:
Xb'eenil.

c Tz. ut S. 20:76-77.

lix taqlahom li Kristo; jo'kan naq naqanaw naq tz'aqal yaal li b'aa-nunb'il wi', ut li xb'eenil malaj laj tij kik'anjelank re—

2 Ut ke'wiq'la rochb'een li iglees, ut ke'tijok chiru li Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a' li Kristo, ut ke'xye:

3 At Dios, li Junelik Yuwa'b'ej, naqatz'aama chawu sa' lix k'ab'a' laa Walal, li Jesukristo, naq chawosob'tesi ut chasantob'resi li "kaxlan wa a'in, choq' re li raameb' chixjunil li te'k'uluq re; re naq te'wa'aq re ^bxjultikan-kil lix tib'el laa Walal, ut te'x-k'ut xyaalal chawu, at Dios, li Junelik Yuwa'b'ej, naq wankeb' xch'ool chixk'ulb'al sa' xb'eeneb' lix 'k'ab'a' laa Walal, ut junelik chixjultikankil a'an, ut chixpaa-b'ankil lix taqlahom li kixk'e chaq reheb', re taaruq taawanq junelik lix "Musiq' rik'ineb'. Amen.

CH'OL 5

Nak'utman chanru xk'anjelankil li viin re li loq'laj wa'ak. Wan na 401–421 chihab' xyo'lajik li Kristo.

LI na'leb' "chanru xk'anjelankil li viin—K'ehomaq reetal, ke'xchap li uk'leb'aal sek', ut ke'xye:

2 At Dios, li Junelik Yuwa'b'ej, naqatz'aama chawu, sa' lix k'ab'a' laa Walal, li Jesukristo, naq chawosob'tesi ut chasantob'resi li "viin a'in, choq' re li raameb' chixjunil li te'uk'aq re, re naq te'x-b'aanu re ^bxjultikankil lix kik'el laa Walal, li kihoye' choq' reheb'; re naq te'xk'ut xyaalal chawu, at Dios, li Junelik Yuwa'b'ej, naq junelik taajultiko'q a'an reheb', re naq taaruq taawanq lix Musiq' rik'ineb'. Amen.

CH'OL 6

Eb' li jalb'ileb' xk'a'uxl neke'kub'siik xha' ut neke'k'ulub'aak xb'aaneb' li komon—Eb' li komon sa' li iglees li neke'xjal xk'a'uxl neke'kuye' xmaak—Eb' li ch'utam neke'b'eresiman rik'in xwankil li Santil Musiq'ej. Wan na 401–421 chihab' xyo'lajik li Kristo.

Ut anajwan nin'aatinak chirix li "kub'iha'. K'ehomaq reetal, eb' li xb'eenil, eb' laj tij, ut eb' laj tzo-lonel kub'enaqeb' xha', ut moko ke'kub'e ta xha', ka'ajwi' wi ke'uuchin re naq ^bk'ulub'ejaqeb' choq' re.

2 Chi moko ke'xk'ul anihaq choq' re li kub'iha', ka'ajwi' wi ke'chal

3a K'UTUL RAQAL:

Loq'laj wa'ak.

b Luk. 22:19;

1 Kor. 11:23–24;

3 Ne. 18:7.

c K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—

Xk'ulb'al lix k'ab'a'

li Jesukristo sa' qab'een.

d K'UTUL RAQAL:

Santil Musiq'ej.

5 1a 3 Ne. 18:8–11;

Tz. ut S. 20:78–79.

2a Tz. ut S. 27:2–4.

K'UTUL RAQAL:

Loq'laj wa'ak.

b Luk. 22:19–20;

1 Kor. 11:25.

6 1a K'UTUL RAQAL:

Kub'iha', kub'sink

ha'.

b K'UTUL RAQAL:

K'ulub'ej, k'ulub'ejil.

chi “yot’b’ileb’ xch’ool ut chi tuu-laneb’ xmusiq’, ut neke’xk’ut xyaa-lal chiru li iglees naq jalb’ileb’ xk’a’uxl chi yaal chirix chixjunileb’ lix maak.

3 Ut maajun nak’ule’ choq’ re li kub’iha’, ka’ajwi’ wi “ke’xk’ul sa’ xb’eeneb’ lix k’ab’a’ li Kristo, chi k’EEK’OOKEB’ xch’ool chi k’anjelak chiru toj sa’ roso’jik.

4 Ut chirix naq k’ulb’ileb’ choq’ re li kub’iha’, ut k’anjelanb’ileb’ ut “ch’ajob’resinb’ileb’ xb’aan lix wankil li Santil Musiq’ej, ke’k’ehe’ sa’ ajl sa’ xyanq li tenamit re lix iglees li Kristo, ut ke’k’uulaman ^bxk’ab’a’eb’, re naq te’jultikamanq ut te’ch’olaniiq xb’aan lix chaab’il aatin li Dios, re te’kanaaq sa’ li tiikil b’e, re naq rajlal ‘te’yo’leq rik’in tijok, ut ^dte’xkanab’ rib’ ka’ajwi’ chiru lix k’ulub’ejil li Kristo, a’an aj ^eyoob’anel ut aj choyonel re lix paab’aaleb’.

5 Ut li “iglees ke’ch’utla chi ^bkok’ aj xsa’, re ‘kuyuk sa’ ut re tijok, ut re raatinankil rib’ chirib’ileb’ rib’ chirix lix chaab’ilal li raameb’.

6 Ut ke’ch’utla chi kok’ aj xsa’ re xk’ulb’al li kaxlan wa ut li viin, re xjultikankil li Qaawa’ Jesus.

7 Ut tz’aqal k’EEK’OOKEB’ xch’ool chirilb’al naq ^amaak’a’aq li maa’usilal sa’ xyanqeb’; ut ani natawe’ chixb’aanunkil li maa’usilal, ut ^boxib’ aj yehol nawom re li iglees ke’xjiteb’ chiruheb’ li ‘xb’eenil, ut wi ink’a’ ke’xjal xk’a’uxl, ut ^dink’a’ ke’xch’olob’ lix maak, ^ekisachman reetalil lix k’ab’a’eb’, ut ink’a’ ke’k’ehe’ sa’ ajl sa’ xyanq lix tenamit li Kristo.

8 A’b’anan “jo’ k’ihal sut ke’xjal xk’a’uxl ut ke’xsik’ xkuyb’al, chi anchal li rajomeb’, ^bke’kuye’ xmaak.

9 Ut “b’eresinb’il lix ch’utameb’ xb’aan li iglees, jo’ chanru li naxk’anjela wi’ li Musiq’ej, ut rik’in lix wankil li ^bSantil Musiq’ej; xb’aan naq jo’ chanru naq lix wankil li Santil Musiq’ej kixb’eresiheb’, ma te’jultikanq aatin, malaj te’waklesinq ch’oolej, malaj te’tijoj, malaj te’tz’aamanq, malaj te’b’ichanq, chi jo’kan ajwi’ kib’aanuman.

2a K’UTUL RAQAL:

Yot’b’il ch’oolej.

3a K’UTUL RAQAL:

Jesukristo—
Xk’ulb’al lix k’ab’a’
li Jesukristo sa’
qab’een.

4a K’UTUL RAQAL: Saq

ru, xsaqal ru.

b Tz. ut S. 20:82.

c Alma 34:39;
3 Ne. 18:15–18.

d 2 Ne. 31:19;

Tz. ut S. 3:20.

e Heb. 12:2.

5a K’UTUL RAQAL:

Iglees li Jesukristo
(lix).

b 3 Ne. 18:22;

4 Ne. 1:12;

Tz. ut S. 88:76.

c K’UTUL RAQAL:

Kuyuk sa’.

7a Tz. ut S. 20:54.

b Tz. ut S. 42:80–81.

K’UTUL RAQAL:

Aj yehol nawom;

Xk’utb’al xyaalal.

c Alma 6:1.

K’UTUL RAQAL:

Xb’eenil.

d K’UTUL RAQAL:

Ch’olob’ank maak.

e Exo. 32:33;

Tz. ut S. 20:83.

K’UTUL RAQAL: Isiik
chaq.

8a Mos. 26:30–31.

b K’UTUL RAQAL:

Kuyuk maak.

9a Tz. ut S. 20:45; 46:2.

b K’UTUL RAQAL:

Santil Musiq’ej.

CH'OL 7

Na'ux li b'oqok chi ok sa' xhilob'aal li Qaawa'—Chextijojq chi anchal eera-jom—Lix Musiq' li Kristo naxk'e chi ruhank chiruheb' li winq naq te'xnav b'ar wan li us ut li ink'a' us—Laj Satanas naxq'unb'esiheb' xch'ool li winq chixtz'eqtaanankil xyaalal li Kristo ut chixb'aanunkil li ink'a' us—Eb' li profet neke'xk'utb'esi xyaalal lix k'ulunil li Kristo—Xb'aan li paa-b'aal, nak'anjelaman li sachb'a-ch'oo-lej ut neke'k'anjelak li anjel—Eb' li winq tento raj te'xyo'oni li june-lik yu'am ut te'jiloq rik'in li rahok. Wan na 401-421 chihab' xyo'lajik li Kristo.

ANAJWAN ut laa'in, aj Moroni, nintz'iib'a junjunq li raatin lin yu-wa' aj Mormon, li kixye chirix li "paab'aal, li yo'onink, ut li rahok; xb'aan naq jo'ka'in naq kiraati-naheb' li tenamit, naq kixtzoleb' sa' li ch'utleb'aal li ke'xyiib' chaq choq' xna'aj li loq'onink.

2 Ut anajwan laa'in, aj Mormon, nexwaatina laa'ex, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, ut a' xb'aan li rusilal li Dios Yuwa'b'ej, ut li Qaawa' Jesukristo, ut lix santil ajom, xb'aan li maatan re "lin b'oqb'al xb'aan, naq kanab'anb'ilin cheraatinankil sa' li kutan a'in.

3 Jo'kan ut, nawaj raj eeraatinankil laa'ex li wankek sa' li iglees, li

nekextaaqen re li Kristo sa' tuq-tuukilal, ut xek'ul tz'aqal eeyo'onihom li texruuq wi' chi ok sa' lix "hilob'aal li Qaawa', chalen sa' li kutan a'in toj reetal naq texhilanq rik'in a'an sa' choxa.

4 Ut anajwan, ex was wiitz'in, nink'oxla li k'a'aq re ru a'in cherix xb'aan xtutuukilal lee "b'eenik sa' xyanqeb' li ralal xk'ajoleb' li winq.

5 Xb'aan naq najultiko' we li raatin li Dios li naxye, rik'in lix k'anjeleb' "teenaweb' ru, xb'aan naq wi chaab'il lix k'anjeleb', chaab'ileb' ajwi' a'an.

6 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li Dios kixye naq jun li winq wi "ink'a' us, moko naru ta chixb'aanunkil li k'aru us; xb'aan naq wi naxmayeja junaq maatan, malaj ^bnatijok re li Dios, wi ink'a' naxb'aanu chi anchal li rajom maa-k'a' na'ok wi' re.

7 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, moko k'eeb'il ta sa' ajl choq' tiikilal chirix.

8 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, wi junaq winq li "ink'a' us naxk'e jun li maatan, naxb'aanu ^bchi moko anchal ta xch'ool; jo'kan naq nak'ehe' sa' ajl chirix chanchan naq moko xk'e ta li maatan; jo'kan naq k'eeb'il sa' ajl jo' li ink'a' us chiru li Dios.

9 Ut jo'kan ajwi' k'eeb'il sa' ajl jo' li ink'a' us chirix jun winq,

7 1a 1 Kor. 13:1-13;
Eter 12:3-22, 27-37;
Moro. 8:14; 10:20-23.
2a K'UTUL RAQAL:
B'oqok, b'oqb'il
xb'aan li Dios,

xb'oqb'al.
3a K'UTUL RAQAL:
Hilank, hilob'aal.
4a 1 Jn. 2:6;
Tz. ut S. 19:23.
5a 3 Ne. 14:15-20.

6a Mat. 7:15-18.
b Alma 34:28.
K'UTUL RAQAL:
Tijok.
8a Prov. 15:8.
b Tz. ut S. 64:34.

wi taatijoq ut moko “chi anchal ta li rajom xch’ool; relik chi yaal, ut maak’a’ na’ok wi’ re, xb’aan naq li Dios maajun xkomon a’an naxk’ul.

10 Jo’kan ut, junaq winq li ink’a’ us, moko naru ta chixb’aanunkil li k’a’ru chaab’il, chi moko tixk’e junaq chaab’il maatan.

11 Xb’aan naq k’ehomaq reetal, jun k’ahil “yo’leb’aal ha’ ink’a’ naru chixk’eeb’al chaab’il ha’, chi moko junaq chaab’il yo’leb’aal ha’ naru chixk’eeb’al k’ahil ha’; jo’kan ut, jun winq wi xmoos laj tza, ink’a’ naru chixtaaqenkil li Kristo, ut wi ^bnaxtaaqe li Kristo ink’a’ naru chi wank choq’ xmoos laj tza.

12 Jo’kan naq chixjunil li k’a’aq re ru “chaab’il, rik’in li Dios nachal chaq; ut li k’a’ru ^bink’a’ us rik’in laj tza nachal chaq; xb’aan naq laj tza xik’ naril li Dios, ut rajlal naxpleeti, ut nab’oqok ut naq’unb’esink ch’oolej chi ^cmaakob’k, ut chixb’aanunkil rajlal li k’a’ru ink’a’ us.

13 A’ban k’ehomaq reetal, li k’a’ru re li Dios nab’oqok ut naq’unb’esink ch’oolej chixb’aanunkil rajlal li chaab’il; chi jo’kan, yalaq k’a’ru nab’oqok ut “naq’unb’esink ch’oolej chixb’aanunkil li chaab’il, ut

chixraab’al li Dios, ut chi k’anjelak chiru, a’an ^bmusiq’anb’il xb’aan li Dios.

14 Jo’kan ut, cheril eerib’, ex was wiitz’in raarookex inb’aan, naq ink’a’ teek’oxla naq li k’a’ru “ink’a’ us, re ta li Dios, malaj ut naq li k’a’ru chaab’il ut re li Dios, re ta laj tza.

15 Xb’aan naq k’ehomaq reetal, ex was wiitz’in, k’eeb’il eere “xtz’il-b’al rix re taaruq teenaw b’ar wan li us ut li ink’a’ us; ut ch’olch’o ru li na’leb’ chanru tz’ilok-ix, re taaruq teenaw chi tz’aqal re ru eenawom, jo’ chanru nanawman b’ar wan xsaqenil li kutan chiru raak’ab’il li q’ojyin.

16 Xb’aan naq k’ehomaq reetal, k’eeb’il lix “Musiq’ li Kristo re li junjunq chi winq, re taaruq ^btixnaw b’ar wan li us ut li ink’a’ us; jo’kan ut, nink’ut cheru li na’leb’ chanru teetz’il rix; xb’aan naq yalaq k’a’ru nab’oqok chixb’aanunkil li chaab’il, ut chi q’unb’esink ch’oolej re xpaab’ankil li Kristo, a’an taqlanb’il xb’aan lix wankilal ut lix maatan li Kristo; jo’kan naq taaruq teenaw chi tz’aqal re ru eenawom naq a’an re li Dios.

17 A’banan yalaq k’a’ru naxq’unb’esi xch’ooleb’ li winq

9a Stgo. 1:6-7; 5:16;
Moro. 10:4.

11a Stgo. 3:11-12.

b Mat. 6:24;

2 Ne. 31:10-13;

Tz. ut S. 56:2.

12a Stgo. 1:17;

1 Jn. 4:1-2;

Eter 4:12.

b Alma 5:39-42.

c Hel. 6:30.

K’UTUL RAQAL:

Maak.

13a 2 Ne. 33:4; Eter 8:26.

b K’UTUL RAQAL:

Musiq’ank,

musiq’anb’il.

14a Isa. 5:20;

2 Ne. 15:20.

15a K’UTUL RAQAL:

Tz’ilok-ix, li maatan re.

16a K’UTUL RAQAL:

Reek’ob’aal xch’ool;

Saqen, lix saqen li

Kristo.

b Gen. 3:5;

2 Ne. 2:5, 18, 26;

Mos. 16:3; Alma 29:5;

Hel. 14:31.

chixb'aanunkil li "ink'a' us, ut naq moko te'xpaab' ta li Kristo, naq te'xtz'eqtaana b'an, ut moko te'k'anjelaq ta chiru li Dios, rik'in a'an naru teenaw chi tz'aqal re ru eenawom naq a'an re laj tza; xb'aan naq jo'ka'in naq nak'anjelak laj tza, xb'aan naq maajun winq naxq'unb'esi xch'ool chixb'aanunkil li chaab'il, relik chi yaal, maajun; chi moko neke'xb'aanu lix anjel, chi moko eb' li neke'xk'e rib' rub'el xwankil.

18 Ut anajwan, ex was wiitz'in, rik'in naq nekenaw li saqen taaruq wi' teetz'il ix, ut a' saqen a'an lix "saqen li Kristo, cheril eerib' naq ink'a' textz'iloq rix chi ink'a' us, xb'aan naq rik'in ajwi' li b'raqb'a-aatin nekexraqok wi' aatin, taaraq'e q ajwi' aatin cherix.

19 Jo'kan ut, nintz'aama cheru, ex was wiitz'in, naq teetz'il rix chi yalb'il eeqe rik'in lix "saqen li Kristo re taaruq teenaw b'arwan li us ut li ink'a' us; ut wi teechap eerib' chiru chixjunil li k'a'ru us, ut ink'a' teetz'eqtaana xloq'al, ch'olch'o naq texwanq choq' b'ralal li Kristo.

20 Ut anajwan, ex was wiitz'in, chanru naru naq teechap eerib' chiru chixjunil li k'a'ru us?

21 Ut anajwan ninwulak sa' li paab'aal a'an, li kinye naq tin'aatinaq wi'; ut tinye eere li b'e texruuq

wi' chixchapb'al eerib' chiru chixjunil li k'a'ru us.

22 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, li Dios, rik'in naq "naxnaw chixjunil li k'a'aq re ru, xb'aan naq a'an junelik wanjenaq ut junelik taawanq, k'ehomaq reetal, kixtaqlaheb' li b'anjel re te'k'anjelaq chiruheb' li ralal xk'ajoleb' li winq, re te'xk'utb'esi chiruheb' chirix lix k'ulunik li Kristo, ut rik'in li Kristo taachalq chixjunil li k'a'ru us.

23 Ut li Dios kixch'olob' chiruheb' li profet, rik'in tz'aqal lix tz'uumal re, naq taachalq li Kristo.

24 Ut k'ehomaq reetal, jalan jalaq paay chanru naq kixk'utb'esi li k'a'aq re ru chiruheb' li ralal xk'ajoleb' li winq, li b'arwan us; ut chixjunil li k'a'aq re ru us rik'in li Kristo nachal chaq; wi ta ink'a' jo'kan, "t'anaqeb' raj li winq, ut maajun k'a'ru us taaruq raj chi chalk rik'ineb'.

25 Jo'kan ut, rik'in lix k'anjeleb' li "anjel, ut rik'in li junjunq chi aatin li na'el chaq sa' xtz'uumal re li Dios, eb' li winq ke'ok chixk'anjelankil li paab'aal chirix li Kristo; ut chi jo'kan rik'in paab'aal, ke'xchap rib' chiru chixjunil li k'a'ru us; ut jo'ka'in naq kiwan toj reetal lix k'ulunik li Kristo.

26 Ut chirix naq kichal a'an, eb' li winq ke'kole' ajwi' xb'aan xpaab'ankil lix k'ab'a'; ut xb'aan li

17a K'UTUL RAQAL:

Maak.

18a Mos. 16:9;

Tz. ut S. 50:24;

88:7–13.

K'UTUL RAQAL:

Saqen, lix saqen li

Kristo.

b JJS, Mat. 7:1–2;

Luk. 6:37; Jwan 7:24.

19a Tz. ut S. 84:45–46.

b Mos. 15:10–12; 27:25.

K'UTUL RAQAL: Ralal

ut xrab'in li Dios.

22a K'UTUL RAQAL: Dios,

Roxichal li Dios.

b Mois. 5:58.

K'UTUL RAQAL:

Anjel.

24a 2 Ne. 2:5.

25a Alma 12:28–30.

paab'aal, ke'ok choq' rala li Dios. Ut jo' chanru naq ch'olch'o ru naq yo'yo li Kristo, a'an kixye li aatin a'in reheb' li qayuwa'; kixye: "Yalaq k'a'ru teetz'aama chiru li Yuwa'b'ej sa' lin k'ab'a', li us, rik'in paab'aal, chi nekepaab' naq tek'uluq, k'ehomaq reetal, taab'aanumanq eere.

27 Jo'kan ut, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, ma xe'oso' tab'i' li "sachb'a-ch'oolej xb'aan naq kitaq'e' li Kristo sa' choxa, ut kik'ojla sa' xnim uq' li Dios, re ^bxk'ulb'al rik'in li Yuwa'b'ej li k'a'ru xk'ulub' chirix li uxtaan, li naruxtaanaheb' wi' li rala xk'ajoleb' li winq?

28 Xb'aan naq a'an xsume ru li rajom li chaq'rab', ut nareechani chixjunileb' li neke'paab'ank re; ut eb' li neke'paab'ank re, "te'jiloq rik'in chixjunil li k'a'ru us; jo'kan naq a'an ^bna'atinak re xb'aanunkil ruuchileb' li rala xk'ajoleb' li winq; ut a'an nawan chi junelik sa' li choxa.

29 Ut rik'in naq xb'aanu a'in, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, ma xe'oso' tab'i' li sachb'a-ch'oolej? K'ehomaq reetal ninye eere, Ink'a', chi moko ke'xkanab' li anjel k'anjelak chiruheb' li rala xk'ajoleb' li winq.

30 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, eb' a'an wankeb' rub'el xwankil a'an, re te'k'anjelaq jo' chanru raatin lix taqlahom, ut neke'xk'ut rib'

chiruheb' li kaweb' xpaab'aal ut xaqxookeb' xk'a'uxl sa' li jar k'utunik chi choxahilal.

31 Ut li ropiis lix k'anjeleb', a'an xb'oqb'aleb' li winq sa' li jalb'a-k'a'uxlej, ut xtzaqob'resinkil ru ut xb'aanunkil li k'anjel re lix sumwank li Yuwa'b'ej, li kixk'uub' a'an choq' reheb' li rala xk'ajoleb' li winq, re xkawresinkil li b'e sa' xyanqeb' li rala xk'ajoleb' li winq, rik'in xjultikankil li raatin li Kristo, chiruheb' lix k'uleb'aal li Qaawa' li sik'b'ileb' ru, re naq eb' a'an te'ruuq chixch'olob'ankil xyaalal a'an.

32 Ut rik'in xb'aanunkil chi jo'kan, li Qaawa' Dios naxkawresi jun b'e re naq li rela'eb' li winq te'ruuq "chixpaab'ankil li Kristo, re naq li Santil Musiq'ej taaruq taawanq xna'aj sa' xch'ooleb', jo' chanru xwankilal; ut chi jo'ka'in naxk'e chi uxman' li Yuwa'b'ej, li sumwank li kixk'uub' choq' reheb' li rala xk'ajoleb' li winq.

33 Ut li Kristo kixye: "Wi tineepaab', taawanq eewankil chixb'aanunkil yalaq k'a'ru li ^baajel ru choq' we laa'in.

34 Ut a'an kixye: "Chejal eek'a'uxl chejunilex xmaril li ruchich'och', ut chalqex wik'in, ut chikub'eeq eeha' sa' lin k'ab'a', ut chineepaab', re taaruq texkole'q.

35 Ut anajwan, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, wi jo'ka'in

26a 3 Ne. 18:20.
K'UTUL RAQAL:
Tijok.

27a K'UTUL RAQAL:
Sachb'a-ch'oolej.
b Isa. 53:12;

Mos. 14:12.
28a Rom. 12:9;
Tz. ut S. 98:11.
b 1 Jn. 2:1; 2 Ne. 2:9.
K'UTUL RAQAL: Aj
Aatinanel.

32a K'UTUL RAQAL:
Paab'aal.
33a Mat. 17:20.
b Tz. ut S. 88:64-65.
34a 3 Ne. 27:20;
Eter 4:18.

wan, naq yaal li k'a'aq re ru a'in li kinye eere, ut li Dios tixk'ut cheru, rik'in "wankilal ut nimla loq'al sa' roso'jik li ^bkutan, naq yaal ajwi', ut wi yaal a'an, ma x'oso' tab'i' xku-tankil li sachb'a-ch'oolej?

36 Malaj ut ke'rage' li anjel chixk'utb'al rib' chiruheb' li ralal xk'a-joleb' li winq? Malaj ut ma "xram tab'i' a'an xwankil li Santil Musiq'ej chiruheb'? Ma tixb'aanu tab'i' ut, chiru jo' najtil taawanq li kutan, malaj taawanq chi xaqxo li ruchich'och', malaj taawanq junaq winq chiru lix b'een re taakoleq?

37 K'ehomaq reetal ninye eere, Ink'a', xb'aan naq xb'aan li paab'aal naq neke'k'anjelaman li "sachb'a-ch'oolej, ut xb'aan li paab'aal naq eb' li anjel neke'xk'ut rib' ut neke'k'anjelak chiruheb' li winq; jo'kan ut, wi oso'jenaq li k'a'aq re ru a'in, rahilal chiwanq sa' xb'ee-neb' li ralal xk'ajoleb' li winq, xb'aan naq a'an xb'aan ^bxmaak'a'il li paab'aal, ut maak'a' chik xyaalal chixjunil.

38 Xb'aan naq maajun winq naru chi kole'k, jo' chanru li raatin li Kristo, ka'ajwi' wi te'xpaab' lix k'ab'a'; jo'kan ut, wi oso'jenaq li k'a'aq re ru a'in, oso'jenaq ajwi' li paab'aal; ut ra chik lix wanjik li winq, xb'aan naq wankeb'

chanchan naq maajun tojb'al-ix ki'uxman.

39 A'b'an k'ehomaq reetal, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, chaab'il wi'chik li nink'oxla cherix laa'ex, xb'aan naq nink'oxla naq wan eepaab'aal chirix li Kristo, sa' xk'ab'a' eetuulanil; xb'aan naq wi ta maak'a' eepaab'aal chirix, rik'in a'an moko "eek'ulub' ta re tekx'e-heq sa' ajl sa' xyanq li tenamit re lix iglees.

40 Ut jo'kan wi'chik, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, nawaj eeraatinankil chirix li "yo'onink. Chan ru naru neketaw li paab'aal, wi maak'a' eeyo'onihom?

41 Ut k'a'ru li "teeyo'oni? K'ehomaq reetal, ninye eere naq ^bteeyo'oni sa' xk'ab'a' lix tojb'al rix li maak'xb'aan li Kristo ut lix wankil lix waklijik chi yo'yo, naq texwaklesiiq sa' li 'yu'am chi junelik, ut a'in xb'aan eepaab'aal chirix a'an, jo' chanru li yeechi'inb'il.

42 Jo'kan ut, wi jun winq wan "xpaab'aal, ^btento taawanq xyo'onihom; xb'aan naq wi maak'a' li paab'aal ink'a' naru nawan li yo'onink.

43 Ut jo'kan wi'chik, k'ehomaq reetal, ninye eere naq ink'a' naru nawan xpaab'aal ut xyo'onihom, ka'ajwi' wi "tuulan, ut kub'enaq xch'ool.

35 a 2 Ne. 33:11.

b Tz. ut S. 35:8.

36 a Moro. 10:4–5, 7, 19.

37 a Mat. 13:58;

Morm. 9:20;

Eter 12:12–18.

b Moro. 10:19–24.

39 a K'UTUL RAQAL:

K'ulub'ej, k'ulub'ejil.

40 a Eter 12:4.

K'UTUL RAQAL:

Yo'onink.

41 a Tz. ut S. 138:14.

b Tito 1:2; Jak. 4:4;

Alma 25:16;

Moro. 9:25.

c K'UTUL RAQAL:

Junelik yu'am,
yu'am chi junelik.

42 a K'UTUL RAQAL:

Paab'aal.

b Moro. 10:20.

43 a K'UTUL RAQAL:

Tuulan, tuulanil.

44 Wi ta jo'kan, maak'a' xyaa-lal lix "paab'aal ut lix yo'onihom, xb'aan naq maajun k'ulub'anb'il chiru li Dios, ka'ajwi' li tuulan ut kub'enaq xch'ool; ut wi junaq winq tuulan ut kub'enaq xch'ool, ut 'b'naxch'olob' rik'in xwankil li Santil Musiq'ej naq li Jesus a'an li Kristo, tento taawanq ajwi' li rahok rik'in; xb'aan naq wi maak'a' li rahok rik'in, a'an maak'a' na'ok wi; jo'kan naq tento taawanq rahok rik'in.

45 Ut li "rahok najt na'oyb'enin, ut chaab'il xch'ool, ut 'b'ink'a' nakaqalin, ut ink'a' nimob'resinb'il rib', ink'a' naxsik' li k'a'ru re, ink'a' sa' junpaat najosq'o', maajun maa'usilal naxk'oxla, ut moko nasaho' ta xch'ool rik'in li maa'usilal; rik'in b'an li yaal nasaho' xch'ool, chixjunil naxkuy, chixjunil naxpaab', chixjunil naxyo'oni, chixjunil naxkuy xnumsinkil.

46 Jo'kan ut, ex was wiitz'in raa-rookex inb'aan, wi maak'a' li rahok eerik'in, maak'a' nekex'ok wi', xb'aan naq li rahok maa-jo'q'e na'oso'. Jo'kan ut, chexjiloq rik'in li rahok, a'an li q'axal nim wi'chik chiru chixjunil, xb'aan naq chixjunil li k'a'aq re ru tento taa'oso'q—

47 A'b'anan li "tz'aqal rahok a'an

li saq ruhil 'b'rahok narahok wi' li Kristo, ut junelik nawan; ut ani natanawman chi wank rik'in sa' roso'jik li kutan, usaq choq' re a'an.

48 Jo'kan ut, ex was wiitz'in raa-rookex inb'aan, "tjonqex chiru li Yuwa'b'ej chi anchal xmetz'ew eech'ool, re texnujaq rik'in li rahok a'in, li naxk'e sa' xb'eeneb' chixjunil li tz'aqal 'b'neke'taaqenq re li Jesukristo, li Ralal, re naq taaruuq tex'ok choq' ralal li Dios; re naq jo'q'e tixk'ut rib' 'toowanq chanchan a'an, xb'aan naq taqil a'an jo' chanru naq wan; re taawanq qik'in li yo'onihom a'in; re "taasaqob'resiiq qu jo' chanru ajwi' naq saq ru a'an. Amen.

CH'OL 8

Xkub'sinkil xha'eb' li kok'al li ka'ch'ineb' xyu'am, a'an maa'us aj tz'eqb'eetalil—Eb' li kok'al wankeb' chi yo'yo rik'in li Kristo sa' xk'ab'a' lix tojb'al rix li maak—Li paab'aal, li jalb'a-k'a'uxlej, li tuulanil ut li kub'enaqil ch'oollej, xk'ulb'al li Santil Musiq'ej, ut kuyuk toj sa' roso'jik, neke'k'amok sa' li kolb'a-ib'. Wan na 401–421 chihab' xyo'lajik li Kristo.

JUN hu kixtz'iib'a laj Mormon "lin

44 a Alma 7:24;
Eter 12:28–34.

b Luk. 12:8–9.

K'UTUL RAQAL:

Ch'olob'ank maak;

Xk'utb'al xyaalal;

Xnawom qach'ool;

Yaal ch'olob'anb'il.

45 a 1 Kor. 13:1–13.

b K'UTUL RAQAL:

Kaqalink.

47 a 2 Ne. 26:30.

K'UTUL RAQAL:

Tz'aqal rahok.

b Jos. 22:5.

K'UTUL RAQAL:

Rahok.

48 a K'UTUL RAQAL:

Tijok.

b K'UTUL RAQAL:

Jesukristo—Li

Jesukristo kixk'ut li tento taa'uxq; Ab'ink chiru.

c 1 Jn. 3:1–3;

3 Ne. 27:27.

d 3 Ne. 19:28–29.

K'UTUL RAQAL: Saq

ru, xsaqal ru.

8 1 a R laj M 1:1.

yuwa' wik'in laa'in, aj Moroni; ut kitz'iib'aman wik'in ka'ch'in chik chirix inb'oqb'al sa' li k'anjel. Ut jo'ka'in kixtz'iib'a we; kixye:

2 At walal Moroni, raarookat inb'aan, nasaho' inch'ool chi numtajenaq naq laa Qaawa' Jesukristo wan chak'oxlankil, ut katxb'oq sa' xk'anjelil, ut sa' lix santil k'anjel.

3 Laa'in nakatink'oxla junelik sa' lin tij, ut rajlal nintijok chiru li Dios Yuwa'b'ej sa' lix k'ab'a' lix Santil Alal Jesus, naq a'an, rik'in lix "chaab'ilal ut b'rusilal li maak'a' roso'jik, tatxk'uula rik'in xkuyb'al xpaab'ankil lix k'ab'a' toj sa' roso'jik.

4 Ut anajwan, at walal, nakatwaatina chirix li k'aru naraho' wi' inch'ool chi numtajenaq, xb'aan naq naraho' inch'ool naq taawakliiq li "wech'ink-ib' sa' eeyanq.

5 Xb'aan naq wi yaal li xintzol, wanjenaq li wech'ink-ib' sa' eeyanq chirix xkub'sinkil xha'eb' lee kok'al li toj ka'ch'ineb' xyu'am.

6 Anajwan ut, at walal, nawaj naq texk'anjelaq chi yalb'il eeq'e, re naq li nimla sachk a'in taa'isiiq chaq sa' eeyanq; xb'aan naq xb'aan a'in naq xintz'iib'a li hu a'in.

7 Xb'aan naq sa' junpaat chirix naq kintzol li k'a'aq re ru a'in

cherix, kinpatz'ok re li Qaawa' chirix li na'leb' a'an. Ut li "raatin li Qaawa' kichal wik'in xb'aan lix wankil li Santil Musiq'ej, ut kixye:

8 Ab'ihomaq li raatin li Kristo, laj Tojol eerix, lee Qaawa' ut lee Dios. K'e reetal, kinchal sa' li ru-chich'och' moko re ta xb'oqb'al li tiikeb' xch'ool, a'b'an eb' laj maak re te'xjal xk'a'uxl; li ani "kaw moko neke'raj ta ru aj b'anonel; a'eb' b'an li yaj; jo'kan ut, eb' li b'kok'al li ka'ch'ineb' xyu'am "kaweb' rib', xb'aan naq ink'a' neke'ru "chixb'aanunkil li maak; jo'kan naq lix majewankil laj "Adan, wik'in laa'in isinb'il chaq sa' xb'eeneb', jo'kan naq maak'a' xwankil sa' xb'eeneb'; ut li chaq'rab' chirix f'xsetb'al xtz'uumal li tz'ejwalej k'eeb'il xraqik wik'in.

9 Ut jo'ka'in naq li Santil Musiq'ej kixk'utb'esi li raatin li Dios we; jo'kan ut, at walal raarookat inb'aan, ninnaw naq anchal eetz'unk chiru li Dios, naq teekub'si xha'eb' li kok'al li ka'ch'ineb' xyu'am.

10 K'ehomaq reetal ninnye eere naq a'in li k'aru teek'ut—li jalb'a-k'a'uxlej ut li kub'iha' chiruheb' li "tz'aqaleb' xna'leb' chi teneb'aak, ut li neke'ru chixb'aanunkil li maak; relik chi yaal, k'utumaq

3a Mos. 4:11.
b K'UTUL RAQAL:
Usilal.

4a 3 Ne. 11:22, 28; 18:34.

7a K'UTUL RAQAL:
Raatin li Dios.

8a Mar. 2:17.

b Mar. 10:13–16.

c Mos. 3:16;
Tz. ut S. 74:7.

d K'UTUL RAQAL:
Maak.

e 2 Ne. 2:25–27.

K'UTUL RAQAL:
Xt'anik laj Adan ut
li xEva.

f Gen. 17:10–11.

K'UTUL RAQAL:
Xsetb'al xtz'uumal li
tz'ejwalej.

10a K'UTUL RAQAL:
Teneb'aak,
teneb'anb'il.

chiruheb' li na'b'ej ut li yuwa'b'ej naq tento te'xjal xk'a'uxl ut te-kub'eeq xha', ut te'xtuulanob'resi rib' chanchaneb' lix ^bkok'al, ut te-kole'q chixjunileb' rochb'eeneb' lix kok'al.

11 Ut eb' lix ^akok'al ka'ch'ineb' xyu'am maajun jalb'a-k'a'uxlej neke'raj ru, chi moko li kub'iha'. K'ehomaq reetal, li kub'iha' a'an choq' re li jalb'a-k'a'uxlej, re xtz'aqob'resinkil ru li taqlahom re taa'uxq ^brisinkil li maak.

12 A'b'anan eb' li ^akok'al yo'yookeb' rik'in li Kristo, chalen ajwi' chaq sa' xk'o'jlajik li ruchich'och'; wi ta ink'a' jo'kan, a'anaq raj li Dios jun Dios moko tiik ta ru xna'leb', jo' ajwi' jun Dios li naxjal rib', ut aj ^btihonel ru li winq; xb'aan naq maak'a'jo' xk'ihaleb' li kok'al li ke'kam chi moko xk'ulumb' ta li kub'iha'!

13 Jo'kan ut, wi ta ink'a' taa'ruuq te'kole'q li kok'al chi maak'a' li kub'iha', eb' a'in tento raj naq xkoheb' sa' jun xb'alb'a li maak'a' roso'jik.

14 K'ehomaq reetal ninye eere, ani nak'oxlank re naq eb' li kok'al li ka'ch'ineb' xyu'am neke'raj ru li kub'iha', wan sa' xk'ahil li yot'e'k ut sa' xb'ak'leb' li maa'usilal,

xb'aan naq maak'a' ^axpaab'aal, chi moko xyo'onihom, chi moko xraham, jo'kan naq wi ta taa'isiiq chaq a'an sa' xk'oxlankil, tento taa-kub'eeq sa' xb'alb'a.

15 Xb'aan naq xuwajel li maa'usilal xk'oxlankil naq li Dios naxkol jun li kok'al xb'aan li kub'iha', ut li jun chik tento taa'oso'q xb'aan naq moko xk'ulum ta li kub'iha'.

16 Rahilal chichalq sa' xb'eeneb' li te'po'resinq re lix b'e li Qaawa' chi jo'ka'in, xb'aan naq eb' a'an te'oso'q wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxl. K'e reetal, nin'aatinak rik'in xkawil inch'ool, chi ^k'eeb'il inwankil xb'aan li Dios; ut moko ninxuwa ta li taaruuq tixb'aanu li winq; xb'aan naq li tz'aqal ^brahok 'narisichixjunil li xiw.

17 Ut laa'in nujenaqin rik'in li ^atz'aqal rahok, a'an li rahok li junelik nakana; jo'kan naq chixjunileb' li kok'al juntaq'eeteb' choq' we; jo'kan naq ninraheb' li ^bkok'al rik'in jun rahok li tz'aqal re ru; ut juntaq'eeteb' chixjunileb', ut neke'tz'aqon sa' li kolb'a-ib'.

18 Xb'aan naq ninnaw naq li Dios maawa' jun Dios li tihb'il ru anihaq chiru, chi moko naxjal rib'; a'an b'an wan chi ^aink'a' naru xjalb'al rib', chalen chaq ^banchal li

10b K'UTUL RAQAL:

Kok'al, al; Tuulan xch'ool.

11a K'UTUL RAQAL:

Kub'iha', kub'sink ha'—Li na'ajman re xk'ulb'al li kub'iha'; Kok'al, al.

b K'UTUL RAQAL:

Risinkil li maak.

12a Tz. ut S. 29:46–47;

93:38.

b Ef. 6:9;

2 Ne. 26:33;

Tz. ut S. 38:16.

14a 1 Kor. 13:1–13;

Eter 12:6;

Moro. 7:25–28;

10:20–23.

16a K'UTUL RAQAL:

K'eeb'il xwankil.

b K'UTUL RAQAL:

Rahok.

c 1 Jn. 4:18.

17a K'UTUL RAQAL:

Tz'aqal rahok.

b Mos. 3:16–19.

18a Alma 7:20;

Morm. 9:9.

K'UTUL RAQAL: Dios,

Roxichal li Dios.

b Moro. 7:22.

junelik q'e kutan toj anchal li junelik q'e kutan chik.

19 Eb' li ^akok'al ka'ch'ineb' xyu'am ink'a' neke'ru chixjalb'al xk'a'uxl; jo'kan naq xuwajel maa'usilal xramb'al lix saq ruhil uxtaan li Dios choq' reheb', xb'aan naq chixjunileb' a'an yo'yookeb' rik'in a'an, xb'aan li ^bruxtaan.

20 Ut ani nayehok re naq eb' li kok'al li ka'ch'ineb' xyu'am neke'raj ru li kub'iha' naxtz'eqtaana xyaalal li ruxtaan li Kristo, ut naxk'e chi jo'maajo' lix ^atojb'al rix li maak kixb'aanu, ut xwankil li tojb'al-ix xb'aan.

21 Rahilal sa' xb'een xkomoneb' a'an, xb'aan naq tento te'xxuwa ru li kamk, li ^axb'alb'a, ut jun ^brahilal li maak'a' roso'jik. Ninye chi kaw inch'ool; li Dios xtaqlan we. Ab'ihomaq, ut k'ehomaq eexik rik'in, malaj ut taaxaqliiq a'in chejitb'al sa' lix ^craqleb'aal aatin li Kristo.

22 Xb'aan naq k'ehomaq reetal naq chixjunileb' li kok'al ^ayo'yookeb' rik'in li Kristo, ut jo'kaneb' ajwi' li wankeb' chi maak'a' li ^bchaq'rab' rik'ineb'. Xb'aan naq lix wankilal li ^atojb'al-ix nachal sa' xb'eeneb' chixjunil li maak'a'

li chaq'rab' rik'ineb'; jo'kan ut, ani moko k'eeb'il ta sa' tojb'a-maak, malaj li ani maajun tojb'a-maak wan sa' xb'een, ink'a' naru naxjal xk'a'uxl; ut re xkomon a'an maa-k'a' na'ok wi' li kub'iha'—

23 A'an b'an eetz'unk chiru li Dios, xtz'eqtaanankil xyaalal li ruxtaan li Kristo ut lix wankil lix Loq'laj Musiq', ut xkanab'ankil eerib' chiru li ^akamenaqil k'anjel.

24 K'e reetal, at walal, ink'a' raj tento taawanq li na'leb' a'in; xb'aan naq li ^ajalb'a-k'a'uxlej a'an choq' reheb' li wankeb' rub'el tojb'a-maak, ut wankeb' rub'el xmajewahom jun li q'etb'il chaq'rab'.

25 Ut li xb'een ruuchinihom li ^ajalb'a-k'a'uxlej a'an li ^bkub'iha'; ut li kub'iha' nachal xb'aan li paa-b'aal choq' re xtz'aqob'resinkil ru li taqlahom; ut lix tz'aqob'resinkil ru li taqlahom naxk'am chaq li ^cri-sinkil li maak;

26 Ut li risinkil li maak naxk'am chaq li ^atuulanil, ut li kub'enaqil ch'oolej; ut sa' xk'ab'a' li tuulanil ut li kub'enaqil ch'oolej nachal li ula'aniik xb'aan li ^bSantil Musiq'ej, ut a' ^cK'ojob'anel Ch'oolej a'an

19 a Luk. 18:15–17.

b K'UTUL RAQAL:
Uxtaan, uxtaanank.

20 a K'UTUL RAQAL:
Xtojb'al rix li maak;
K'uub'anb'il na'leb'
re li tojb'al-ix.

21 a K'UTUL RAQAL:
Xb'alb'a.

b Jak. 6:10;
Mos. 28:3;
Tz. ut S. 19:10–12.

c K'UTUL RAQAL:
Jesukristo—Aj

Raqol Aatin.

22 a K'UTUL RAQAL:
Kolb'a-ib'—Kolb'a-
ib' reheb' li kok'al.

b Hech. 17:30;
Tz. ut S. 76:71–72.

c K'UTUL RAQAL:
Tojok-ix, tojb'il rix,
tojb'al-ix.

23 a Tz. ut S. 22:2.

24 a K'UTUL RAQAL:
Jalok k'a'uxl, jalb'a-
k'a'uxlej.

25 a K'UTUL RAQAL:

Kub'iha', kub'sink
ha'—Li na'ajman re
xk'ulb'al li kub'iha'.

b Mois. 6:58–60.

c Tz. ut S. 76:52.

K'UTUL RAQAL:
Risinkil li maak.

26 a K'UTUL RAQAL:
Tuulan, tuulanil.

b K'UTUL RAQAL:
Santil Musiq'ej.

c K'UTUL RAQAL:
K'ojob'anel Ch'oolej
(aj).

nanujob^{resink} rik'in ^dyo'onink ut tz'aqal ^erahok, ut a' rahok a'an nakana rik'in ^fxyalb'aleb' xq'e chi ^gtijok, toj reetal naq taachalq li roso'jik, naq chixjunileb' laj ^hsantil paab'anel te'wanq rik'in li Dios.

27 K'e reetal, at walal, tintz'iib'aq wi'chik aawik'in wi ink'a' ninxik sa' junpaat chixpleetinkileb' laj Lamanita. K'e reetal, lix ^aq'etq'etil li tenamit a'in, malaj lix tenamiteb' laj Nefita, ak xk'am chaq lix sachlijikeb' wi ink'a' neke'xjal xk'a'uxleb'.

28 Chattijoq chirixeb', at walal, re naq taaruq taachalq li jalb'a-k'a'uxlej rik'ineb'. A'b'an k'e reetal, ninxuwa maare anchal li Musiq'ej xkanab' ^axyalb'al xq'e rik'ineb'; ut sa' li jun raqal chi ch'och' a'in yookeb' ajwi' chixsik'b'al xt'انب'al chixjunil li wankilal li nachal chaq rik'in li Dios ut li k'eeb'il xb'aan; ut yookeb' ^bchix-tz'eqtaanankil xyaalal li Santil Musiq'ej.

29 Ut chirix xtz'eqtaanankil xkomon ximal a' na'leb' a'in, at walal, sa' junpaat tento te'oso'q, re taatz'aqloq ru li profeetil aatin li yeeb'il chaq xb'aaneb' li profeet, jo' ajwi' li raatin tz'aqal li qaKolonel.

30 Inwan, at walal, toj reetal naq tintz'iib'aq aawik'in, malaj tatin-k'ul wi'chik. Amen.

Li xkab' hu kixtz'iib'a laj Mormon rik'in laj Moroni, li ralat.

Wan sa' li ch'ol 9.

CH'OL 9

Eb' laj Nefita jo'keb' ajwi' laj Lamanita yib' ru ut po'jenaq lix na'leb'eb'—Neke'xrahob'tesi rib' ut neke'xkamsi rib' chirib'ileb' rib'—Laj Mormon naxtz'aama naq chihilanq li usilal ut chaab'ilal sa' xb'een laj Moroni chi junelik. Wan na 401–421 chihab' xyo'ljajik li Kristo.

AT walal raarookat inb'aan, nintz'iib'ak wi'chik aawik'in re taaruq taanaw naq toj yo'yookin; a'b'an nintz'iib'ak ka'ch'inaq chirix li k'a'ru narahob'tesin ch'oolej.

2 Xb'aan naq k'e reetal, wanjenaqin sa' jun rahil pleet rik'ineb' laj Lamanita, sa' li ink'a' wi' koonumta; ut laj Arjeantus t'anenaq chaq xb'aan li yok'leb' ch'iich', ut jo'kan ajwi' laj Luram ut laj Emron; reliki chi yaal, ut nim xk'ihaleb' li qasik'b'il ru winq li ke'sach chiqu.

3 Ut anajwan k'e reetal, at walal, ninxuwa maare anchal eb' laj Lamanita te'xsach li tenamit a'in; xb'aan naq ink'a' neke'xjal

26d K'UTUL RAQAL:
Yo'onink.
e 1 Pe. 1:22;
1 Ne. 11:22–25.
f K'UTUL RAQAL:
Yalok q'e.

g K'UTUL RAQAL:
Tijok.
h K'UTUL RAQAL:
Santil paab'anel (aj).
27a Tz. ut S. 38:39.
K'UTUL RAQAL:

Q'etq'etil.
28a Morm. 5:16.
b Alma 39:6.
K'UTUL RAQAL:
Maak ink'a' naru
xkuyb'al.

xk'a'uxl, ut laj Satanas nareek'a-siheb' rajlal chi josq'o'k chirib'ileb' rib'.

4 K'e reetal, yookin chi k'anjelak rajlal rik'ineb'; ut naq ninye li raatin li Dios rik'in "kawil aatin neke'siksot ut neke'josq'o' wik'in; ut naq moko kaw ta li waatin neke'xkawob'resi li raameb' rik'in; jo'kan ut, ninxuwa maare anchal lix Musiq' li Qaawa' xkanab'^bxyal-bal xq'e rik'ineb'.

5 Xb'aan naq q'axal naq neke'josq'o', jo'kan naq chanchan chiwu naq maak'a'eb' xxiw chiru li kamk; ut xsach chiruheb' li rahok chirib'ileb' rib'; ut rajlal "neke'rataw li kik' ut eqajunk.

6 Ut anajwan, at walal raarookat inb'aan, us ta kawujenaqeb', "chigayal qaq'e chi k'anjelak, xb'aan naq wi ta taqakanab'^bk'anjelak, took'ame'q raj rub'el tojb'a-maak; xb'aan naq wan jun k'anjel chiqab'aanu naq wanko choq' muheb'aal ch'och' a'in, re taaruuq toonumtaaq sa' xb'een laj xik' ilonnel re chixjunil li tiikilal, ut taqahiltesi li qaam sa' li rawa'b'eijhom li Dios.

7 Ut anajwan nintz'iib'ak ka'ch'inaq chirix li rahilal ke'xk'ul li tenamit a'in. Xb'aan naq jo' chanru k'eeb'il chinnew xb'aan laj Amoron, k'e reetal, eb' laj Lamanita ke'xchap k'iila preex, li ke'xk'am chaq sa' li najt xteramil kab'l

Xerritzah; ut ke'wan winq, ixq, ut kok'al.

8 Ut lix b'eelomeb' ut xyuwa'eb' li ixq ut kok'al a'an ke'xkamsi; ut neke'xk'e li ixq che'xtiw lix tib'eleb' lix b'eelomeb', ut li kok'al che'xtiw xtib'eleb' lix yuwa'eb'; ut maak'a' li ha', yal ka'ch'in ajwi', li neke'xk'e reheb'.

9 Ut us ta nim li tz'eqb'eeetalil a'in reheb' laj Lamanita, moko naxq'ax ta li reheb' li qatenamit aran Moriantum. Xb'aan naq k'e reetal, naab'al reheb' lix rab'ineb' laj Lamanita ke'xchap choq' preex; ut chirix xmaq'b'al chiruheb' li k'aru q'axal ajb'il wi'chik ut loq' wi'chik chiru chixjunil li k'a'aaq re ru, a'an li "saqru ch'oolejil ut li b'chaab'il yu'amej—

10 Ut chirix naq ke'xb'aanu li na'leb' a'in, ke'xkamsiheb' chi q'axal numtajenaq xrahil, ut ke'xrahob'tesi lix tib'eleb' toj reetal ajwi' naq ke'kam; ut chirix naq ke'xb'aanu a'in, neke'xk'ux lix tib'eleb' chanchan li k'iche' xul, xb'aan xkawileb' li raam; ut neke'xb'aanu jo' reetalil lix kawilaleb' xch'ool.

11 At walal raarookat inb'aan, chan tab'i' ru naru jun tenamit jo' a'in, li maak'a' sahil wank rik'ineb'—

12 (Ut moko naab'al ta chihab' numenaq, ut a'aneb' chaq jun tenamit li ke'wan sa' sahilal ut sa chaq rilb'aleb')

9 4a 2 Ne. 1:26–27;
Tz. ut S. 121:41–43.
b Tz. ut S. 1:33.
5a Morm. 4:11–12.
6a K'UTUL RAQAL:

Yalok q'e.
b Jak. 1:19;
Enos 1:20.
K'UTUL RAQAL:
Xteneb'ankil.

9a K'UTUL RAQAL: Saq
ru ch'oolej.
b K'UTUL RAQAL: Saq
ruhil na'leb'.

13 A'b'anan at walal, chan tab'i' ru naru jun tenamit jo' a'in, li neke'xsahila wi' xch'ool rik'in xk'ihal li tz'eqb'eetalil a'in—

14 Chan tab'i' ru naru naqak'oxla naq li Dios "tixram li ruq' sa' raq-b'a-aatin sa' qab'een?

15 K'e reetal, li waam naxjap re chixyeeb'al: Rahilal sa' xb'een li tenamit a'in. Chatchalq sa' raq-b'a-aatin, at Dios, ut chamuq lix maakeb' ut maa'usilaleb', ut tz'eqb'eetalileb', chiru chaq laa wilob'aal!

16 Ut jo'kan wi'chik, at walal, wankeb' naab'al li "xmalka'an ut eb' lix ko'eb' li toj wankeb' chaq Xerritzah; ut li jun raqal re li tzakemq li ink'a' ke'xk'am laj Lamanita, k'e reetal, lix teep aj pleet laj Tzenefi ke'xk'am chaq, ut ke'xkanab'eb' a'an chi b'enink yalaq b'ar neke'ru re xsik'b'al tzakemq, ut naab'al li tiixil ixq neke'lukta chire li b'e ut neke'kam.

17 Ut li teep aj pleet li wan wik'in q'un xmetz'ew; ut eb' li teep aj pleet reheb' laj Lamanita wankeb' chiwu, ut wan Xerritzah chirixeb'; ut jo' k'ihaleb' li ke'eelelik rik'in li teep aj pleet re laj "Aaron, ke'tane' chiru xxuwajelil lix josq'ileb'.

18 Aay, k'a'jo' xpo'jikeb' xna'leb' lin tenamit! Wankeb' chi maak'a' xtustuukileb' ut chi maak'a' rux-taaneb'. K'e reetal, yal winqin, ut yal xmetz'ew li winq wan wik'in, ut ink'a' chik ninru chixk'anjelankil intaqlahom.

19 Ut eb' a'an ke'kawu sa' xtz'eqb'eetalil lix na'leb'eb', ut num-tajenaq xjosq'ileb' chixjunileb', maajun neke'xkol xyu'am, chi moko li tiix chi moko li saaj, ut neke'xsahila xch'ool rik'in chixjunil, ka'ajwi' rik'in li chaab'il ink'a'; ut li rahilal neke'xk'ul li qixqilal ut li qakok'al chiru chixjunil lix b'een li ch'och' a'in naq'axok re chixjunil; relik chi yaal, li ru'uj aq'ej ink'a' naru chixyeeb'al, chi moko naru chi tz'iib'amank.

20 Ut anajwan, at walal, ink'a' chik nin'aatinak chirix xxik'ob'aalil a'in li yoo chi k'utmank. K'e reetal, laa'at nakanaw ru lix maa'usilal li tenamit a'in; nakanaw naq maak'a' xtiikilal xk'a'uxleb', ut ak numenaq reek'ahomeb'; ut lix maa'usilaleb' "naxq'ax xmaa'usilaleb' laj Lamanita.

21 K'e reetal, at walal, ink'a' ninru chixch'olob'ankil xchaab'ilaleb' chiru li Dios, maare anchal tinixsak'.

22 A'b'an k'e reetal, at walal, ninch'olob' aachaab'ilal laa'at chiru li Dios, ut nawoyb'eni chiru li Kristo naq laa'at tatkoleq; ut nintz'aama chiru li Dios naq a'an "tixkol aayu'am, re taawil xsutq'ijik lix tenamit rik'in a'an, malaj ut lix sachlijikeb' chi junajwa; xb'aan naq ninnaw naq tento te'osoq wi ink'a' b'te'xjal xk'a'uxl ut te'sutq'iiq rik'in.

23 Ut wi neke'oso', taawanq chanchaneb' laj Jaredita, xb'aan

14a Alma 10:23.

16a K'UTUL RAQAL:
Xmalka'an.

17a Morm. 2:9.

20a Hel. 6:34–35.

22a Morm. 8:3.

b Mal. 3:7;

Hel. 13:11;

3 Ne. 10:6; 24:7.

xxikenaqil lix ch'ooleb', sa' "xsik'b'al li kik' ut li ^beeqajunk.

24 Ut wi taa'uxq naq te'oso'q, naqanaw naq naab'al reheb' li qakomon "ke'risi rib' ut ke'q'axon rik'ineb' laj Lamanita, ut wankeb' ajwi' chik li toj te'risi rib' ut te'q'axong rik'ineb'; jo'kan ut, chatz'iib'a ka'ch'inaq li k'a'aq re ru, wi taakole'q aayu'am ut tin'oso'q laa'in ut ink'a' tinwil aawu; a'b'an nawoyb'eni naq sa' junpaat chik tatwil; xb'aan naq wan li loq'laj tz'iib'anb'il esil wik'in li nawaj ^bxq'axte-sinkil aawe.

25 At walal, tiikaqat chixpaa-b'ankil li Kristo; ut li k'a'aq re ru kintz'iib'a mixrahob'tesi aach'ool, ut mi'aalo' sa' aach'ool toj sa' li kamk; li Kristo b'an chiwaklesinq aawe; ut chiwanq li "rahilal li kixk'ul ut lix kamik, ut xk'utunik lix tib'el chiruheb' li qayuwa', ut li ruxtaan ut xnajtil li royb'eni-hom, ut xyo'oninkil lix loq'al ut li ^bjunelik yu'am, sa' laa 'k'a'uxl chi junelik.

26 Ut li rusilal li Dios Yuwa'b'ej, li wan xk'ojarib'aal chi taqenaq sa' li choxa, ut li Qaawa' Jesukristo, li k'ojk'o sa' "xnim uq' lix wankilal, toj reetal naq chixjunil li k'a'aq re ru taa'ok rub'el xwankil, chiwanq ut chikanaaq aawik'in chi junelik. Amen.

CH'OL 10

Nanawe' li yaal chirix lix Hu laj Moron rik'in lix wankil li Santil Musiq'ej—Eb' li maatan re li Musiq'ej neke'k'eh'e' reheb' li tiikeb' chi paa-b'ank—Li musiq'ejil maatan junelik neke'rochb'eeni li paab'aal—Li raa-tin laj Moroni taa'aatinaq chaq sa' li poqs—Chexchalq rik'in li Kristo, ut chitz'aqloq eere eeru rik'in, ut chesantob'resi lee raam. Wan na 421 chihab' xyo'lajik li Kristo.

ANAJWAN laa'in, aj Moroni, nintz'iib'a ka'ch'inaq jo' chanru nink'oxla naq us; ut nintz'iib'ak choq' reheb' li was wiitz'in, eb' laj "Lamanita, ut nawaj raj naq te'x-naw naq ak xe'nume' numenaq kaahib' cient rik'in junmay chihab' chalen chaq naq kik'ee-man li eetalil chirix lix k'ulunik li Kristo.

2 Ut "nink'e chaq xtz'apb'al li tz'iib'anb'il esil a'in, chirix naq ninye junjunq li aatin re elajink cheru.

3 K'ehomaq reetal, nawaj relajinkil cheru, naq jo'q'e teeril li k'a'aq re ru a'in tz'iib'anb'il, wi a'an xchaab'ilal xna'leb' li Dios naq teeril ru, naq chijultiko'q eere chanru ruxtaanal chaq li Qaawa' choq' reheb' li ralal xk'ajoleb' li

23a Morm. 4:11–12.

b Eter 15:15–31.

24a Alma 45:14.

b Morm. 6:6.

25a K'UTUL RAQAL:

Xtojb'al rix li maak.

b K'UTUL RAQAL:

Junelik yu'am,

yu'am chi junelik.

c K'UTUL RAQAL:

K'a'uxlej.

26a Luk. 22:69;

Hech. 7:55–56;

Mos. 5:9;

Alma 28:12.

10 1a Tz. ut S. 10:48.

2a Morm. 8:4, 13–14.

K'UTUL RAQAL:

Loq'laj hu (eb' li)—

Eb' li loq'laj hu

li yeeb'il rik'in

profeetil aatin naq

te'elq chi kutankil.

winq, chalen chaq xyo'ob'tesin-kil laj Adan toj reetal ajwi' xq'e-hil naq teek'ul li k'a'aq re ru a'in, ut "chetz'il rix sa' b'eech'ool.

4 Ut naq teek'ul li k'a'aq re ru a'in, nawaj relajinkil cheru naq "chepatz' re li Dios, li Junelik Yu-wa'b'ej, sa' lix k'ab'a' li Kristo, b'ma ink'a' yaal li k'a'aq re ru a'in; ut wi texpatz'oq rik'in 'x'ancha-lil eech'ool, chi "tiik eerajom, chi wank "eepaab'aal chirix li Kristo, a'an t'ixk'utb'esi cheru li s'yaal chirix, rik'in lix wankil li Santil Musiq'ej.

5 Ut rik'in lix wankil li Santil Musiq'ej naru "teenaw li b'yaal chirix chixjunil li k'a'aq re ru.

6 Ut yalaq k'a'ru chaab'il a'an tiik ut yaal; jo'kan ut, maak'a' k'a'ru chaab'il natz'eqtaanank xyaa-lal li Kristo; naxch'olob' b'an naq a'an wan.

7 Ut naru teenaw naq a'an wan, rik'in lix wankil li Santil Musiq'ej; jo'kan naq nawaj relajinkil cheru naq meetz'eqtaana xyaa-lal lix wankil li Dios; xb'aan naq a'an nak'anjelank rik'in wankilal, "a' yaal jo' chanru xpaab'aaleb' li ralal xk'ajoleb' li winq, chi

juntaq'eet anajwan, ut wulaj, ut chi junelik q'e kutan.

8 Ut jo'kan wi'chik, nawelaji cheru, ex was wiitz'in, naq meetz'eqtaana xyaalaleb' li "maatan naxk'e li Dios, xb'aan naq k'iheb', ut neke'chal chaq rik'in li junaj chi Dios. Ut b'jаланq paay chan ru naq k'anjelamb'ileb' li maatan a'in; a'b'anan a'an li junaj chi Dios li nak'anjelank re chixjunil rik'in chixjunileb'; ut k'eeb'ileb' xb'aan lix k'utb'esihom lix Musiq' li Dios chiruheb' li winq, re rusilankileb'.

9 Xb'aan naq k'ehomaq reetal, "re jun, k'eeb'il xb'aan lix Musiq' li Dios, naq taaruuq b'tixk'ut li aatin re chaab'il na'leb;

10 Ut re jun chik, re taaruuq tixk'ut li nawb'il aatin rik'in ajwi' li junaj chi Musiq'ej;

11 Ut re jun chik, li "paab'aal q'axal nim, ut re jun chik, eb' li maatan re b'k'irtesink rik'in ajwi' li junaj chi Musiq'ej;

12 Ut jo'kan wi'chik, re jun chik, re taaruuq tixk'anjela xningal ru "sachb'a-ch'oolej;

13 Ut jo'kan wi'chik, re jun chik, re taaruuq taa'aatinaq jo'

3a Deut. 11:18-19.

K'UTUL RAQAL:

K'oxlank sa' ch'oolej.

b Deut. 6:6-7.

4a K'UTUL RAQAL: Tijok.

b 1 Ne. 13:39; 14:30;

Mos. 1:6;

Eter 4:10-11; 5:3.

c K'UTUL RAQAL:

Xmaak'a'li b'alaq'.

d Stgo. 1:5-7;

Moro. 7:9.

e K'UTUL RAQAL:

Paab'aal.

f K'UTUL RAQAL:

K'utb'esink,

k'utb'esinb'il na'leb'.

g K'UTUL RAQAL: Yaal.

5a Tz. ut S. 35:19.

K'UTUL RAQAL:

Tz'ilok-ix, li maatan

re; Xk'utb'al xyaalal;

Xnawom qach'ool;

Yaal ch'olob'anb'il.

b Jwan 8:32.

7a 1 Ne. 10:17-19.

8a K'UTUL RAQAL:

Maatan naxk'e li

Musiq'ej (eb' li).

b Tz. ut S. 46:15.

9a 1 Kor. 12:8-11;

Tz. ut S. 46:8-29.

b Tz. ut S. 88:77-79,

118.

11a K'UTUL RAQAL:

Paab'aal.

b K'UTUL RAQAL:

K'irtesink.

12a K'UTUL RAQAL:

Sachb'a-ch'oolej.

profeet chirix chixjunil li k'a'aq re ru;

14 Ut jo'kan wi'chik, re jun chik, rilb'aleb' li anjel ut li musiq'ej aj k'anjelanel;

15 Ut jo'kan wi'chik, re jun chik, li k'iila paay chi aatinob'aal;

16 Ut jo'kan wi'chik, re jun chik, xk'utb'al xyaalalil li jalanil aatin ut li jar raqal chi "aatinob'aal.

17 Ut chixjunil li maatan a'in neke'chal xb'aan lix Musiq' li Kristo, ut neke'chal chi jek'inb'il re li junjung chi winq, a' yaal jo' chanru naraj a'an.

18 Ut nawaj relajinkil cheru, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, naq chijultiko'q eere naq li "junjung chi chaab'il maatan nachal chaq rik'in li Kristo.

19 Ut nawaj relajinkil cheru, ex was wiitz'in raarookex inb'aan, naq chijultiko'q eere naq a'an "juntaq'eet ewer, anajwan, ut chi june-lik q'e kutan, ut naq chixjunileb' li maatan a'in li kin'aatinak wi', a'eb' re musiq'ej, maajo'q'e te'k'e-he'q xraqik, chiru ajwi' jo' najtil xaqxooq li ruchich'och', ka'ajwi' a' yaal jo' b'xmaak'a'il lix paab'aaleb' li ralal xk'ajoleb' li winq.

20 Jo'kan ut, tento taawanq li "paab'aal; ut wi tento taawanq li paab'aal tento ajwi' taawanq li yo'onink; ut wi tento taawanq li

yo'onink tento ajwi' taawanq li rahok.

21 Ut wi moko wan ta li "rahok eerik'in maamin texruuq chi kole'k sa' li rawa'b'ejihom li Dios; chi moko naru tekole'q sa' li rawa'b'ejihom li Dios wi maak'a' eepaab'aal, chi moko wi maak'a' eeyo'onihom.

22 Ut wi maak'a' eeyo'onihom tento texwanq chi oso'jenaq eech'ool; ut nachal roso'jik eech'ool xb'aan li maa'usilal.

23 Ut li Kristo kixye chi yaal reheb' li qayuwā: "Wi wan eepaab'aal naru teeb'aanu chixjunil li k'a'aq re ru li aajel ru choq' we.

24 Ut anajwan nin'aatinak re chixjunil lix maril li ruchich'och'—naq wi taachalq xkutankil naq taa'oso'q sa' eeyanq lix wankilal ut eb' lix maatan li Dios, a'anaq "xb'aan naq b'maak'a' li paab'aal.

25 Ut rahilal chiwanq sa' xb'eeneb' li ralal xk'ajoleb' li winq wi jo'ka'in wan; xb'aan naq "maajun taawanq li nab'aanunk re li us sa' eeyanq; relik chi yaal, maa-jun. Xb'aan naq wi ta wan junaq sa' eeyanq li nab'aanunk re li us, taak'anjelaq rik'in lix wankilal ut eb' lix maatan li Dios.

26 Ut rahilal sa' xb'eeneb' li te'-sachoq re li k'a'aq re ru a'in ut te'-kamq, xb'aan naq "neke'kam sa'

16a K'UTUL RAQAL:
Jalanil aatinob'aal,
maatan re.

18a Stgo. 1:17.

19a Heb. 13:8.

b Moro. 7:37.

20a Eter 12:3–37.

21a 1 Kor. 13:1–13;
Moro. 7:1, 42–48.

K'UTUL RAQAL:
Tz'aqal rahok.

23a Moro. 7:33.

24a Moro. 7:37.

b K'UTUL RAQAL:

Xmaak'a'il li
paab'aal.

25a JJS, Sal. 14:1–7;

Rom. 3:10–12.

26a Esek. 18:26–27;

1 Ne. 15:32–33;

Mos. 15:26.

^bxmaakeb', ut moko te'ruuq ta chi kole'k sa' li rawa'b'eijhom li Dios; ut a'in ninye jo' chanru li raatin li Kristo, ut moko nintik'ti'ik ta.

27 Ut nawelaji cheru naq chijulti-ko'q eere li k'a'aq re ru a'in, xb'aan naq chi seeb' taachalq xq'ehil naq teenaw naq moko nintik'ti'ik ta, xb'aan naq tineeril sa' lix raq-leb'aal aatin li Dios; ut li Qaawa' Dios tixye eere: Ma ink'a' kinch'olob' li "waatin eere, li tz'iib'anb'il xb'aan li winq a'in, chanchan jun li ^bnaxjap chaq re sa' xyanqeb' li kamenaq; relik chi yaal, chanchan ajwi' junaq li na'aatinak chaq sa' li 'poqs?

28 Ninch'olob' li k'a'aq re ru a'in choq' re xtzaqob' resinkileb' ru li profettil aatin. Ut k'ehomaq reeta, taa'elq chaq sa' xtzuumal re li Dios li junelik taawanq; ut li raatin a'an ^ataajub'aq chiru li junjunq tasal tenamit.

29 Ut li Dios tixk'ut cheru, naq yaal li k'aru kintz'iib'a.

30 Ut jo'kan wi'chik, nawaj relajinkil cheru naq ^achexchalq rik'in li Kristo, ut chechapaq eerib' chiru li junjunq chi chaab'il maatan, ut ^bmeech'e' li ink'a' us aj maatan, chi moko li k'aru tz'aj.

31 Ut ^aajen, ut waklin chaq sa' li

poqs, at Jerusalen; relik chi yaal, ut k'e chawix laa chaq'al ru aq'; at xrab'in ^bSion; ut 'k'e xkawub' laa ^dwoqechal, ut nimob'resi ru laa nub'aal chi junelik, re naq ^eink'a' chik taasachq aana'leb', re naq lix sumwank li Junelik Yuwa'b'ej li kixk'uub' aawik'in, at xjunkab'al laj Israel, taaruuq chi tz'aqlok ru.

32 Relik chi yaal, ^achalqex rik'in li Kristo, ut ^bchitz'aqloq eere eeru rik'in, ut chetz'eqtaana choq' eere chixjunil li moko us ta; ut wi neketz'eqtaana choq' eere chixjunil li moko us ta, ut ^cnekera li Dios chi anchal eemetz'ew, eek'a'uxl, ut eekawilal, rik'in a'an tz'aqal li rusilal choq' eere, re naq rik'in li rusilal taaruuq texwanq chi tz'aqal eere eeru rik'in li Kristo; ut wi xb'aan li ^drusilal li Dios tz'aqal eere eeru rik'in li Kristo, maamin texruuq chixtz'eqtaanankil xyaalal lix wankil li Dios.

33 Ut jo'kan wi'chik, wi laa'ex xb'aan li rusilal li Dios tz'aqal eere eeru rik'in li Kristo, ut ink'a' neketz'eqtaana xyaalal lix wankilal, rik'in a'an ^asantob'resinb'ilex rik'in li Kristo, xb'aan li rusilal li Dios, sa' xk'ab'a' lix hoyonik lix ^bkik'el li Kristo, li wan sa' lix sumwank

26 *b* Jwan 8:21.

27 *a* 2 Ne. 33:10–11.

b 2 Ne. 3:19–20;
27:13; 33:13;
Morm. 9:30.

c Isa. 29:4.

28 *a* 2 Ne. 29:2.

30 *a* 1 Ne. 6:4;
Morm. 9:27;
Eter 5:5.

b Alma 5:57.

31 *a* Isa. 52:1–2.

b K'UTUL RAQAL: Sion.

c Isa. 54:2.

d K'UTUL RAQAL:

Oqech, roqechal.

e Eter 13:8.

32 *a* Mat. 11:28;

2 Ne. 26:33; Jak. 1:7;
Omni 1:26.

b Mat. 5:48;

3 Ne. 12:48.

K'UTUL RAQAL:

Tz'aqal re ru.

c Tz. ut S. 4:2; 59:5–6.

d 2 Ne. 25:23.

33 *a* K'UTUL RAQAL:

Santob'resinek.

b K'UTUL RAQAL:

Xtojbal rix li maak.

li Yuwa'b'ej choq' re ^crisinkil lee maak, re naq tex'ok chi ^dsant, chi maak'a' eetz'ajnil.

34 Ut anajwan ninye re chixjunil, inwan. Chi seeb' tinxik chi ^ahilank sa' lix ^bhilob'aal li Dios, toj reetal naq lin ^cmusiq' ut lin tib'el

^dte'xjunaji wi'chik rib', ut tink'a-me'q jo' aj q'axol u chiru li ^eiq', re eek'ulb'al chiru lix ^fsahil raqleb'aal aatin li xnimal ru ^gJehova, li June-lik aj ^hRaqol Aatin reheb' li yo'yo jo' ajwi' li kamenaq. Amen.

33 *c* K'UTUL RAQAL:
Risinkil li maak.

d K'UTUL RAQAL:
Santilal.

34 *a* K'UTUL RAQAL:
Hilank, hilob'aal.

b K'UTUL RAQAL:

Hilob'aal na'ajej.

c K'UTUL RAQAL:
Musiq'ej, xmusiq'.

d K'UTUL RAQAL:
Wakliik chi yo'yo.

e 1 Tes. 4:17.

f Jak. 6:13.

g K'UTUL RAQAL:
Jehova.

h K'UTUL RAQAL:
Jesukristo—Aj
Raqol Aatin.

XRAQIK

LI AJLANK SA' LIX HU LAJ MORMON

Sa' lix Hu laj Mormon na'oksiman li najter ajl sa' Q'eqchi', toj reetal 100 (jun cient). Rik'in naq li ninqi ajl sa' Q'eqchi' ink'a' neke'ab'iman sa' li aatinob'aal na'oksiman wulaj wulaj, k'eeb'il arin xtusulal li ajl chi tz'iib'anb'il rochb'een li reetalil li junjunq, re taatawmanq ru li jar paay chi najter ajl wan sa' li hu.

Chiru li xb'een perel, xtusub'aman li najter ajl sa' Q'eqchi', ut k'utb'il chanru yeeb'il chirix li ajl 100 (jun cient). Chirix a'an wan xtiikaleb' li jar raqal sa' lix Hu laj Mormon sa' Q'eqchi' wan wi' li ninqi ajl, rochb'een xyaalalil li ajl wan chi sa'.

1 = jun	36 = waqlaju xka'k'aal	71 = junlaju xkaak'aal
2 = wiib'	37 = wuqlaju xka'k'aal	72 = kab'laju xkaak'aal
3 = oxib'	38 = waqxaqlaju xka'k'aal	73 = oxlaju xkaak'aal
4 = kaahib'	39 = b'elelaju xka'k'aal	74 = kaalaju xkaak'aal
5 = oob'	40 = ka'k'aal	75 = o'laju xkaak'aal
6 = waqib'	41 = jun roxk'aal	76 = waqlaju xkaak'aal
7 = wuqub'	42 = wiib' roxk'aal	77 = wuqlaju xkaak'aal
8 = waqxaqib'	43 = oxib' roxk'aal	78 = waqxaqlaju xkaak'aal
9 = b'eleb'	44 = kaahib' roxk'aal	79 = b'elelaju xkaak'aal
10 = lajeeb'	45 = oob' roxk'aal	80 = kaak'aal
11 = junlaju	46 = waqib' roxk'aal	81 = jun ro'k'aal
12 = kab'laju	47 = wuqub' roxk'aal	82 = wiib' ro'k'aal
13 = oxlaju	48 = waqxaqib' roxk'aal	83 = oxib' ro'k'aal
14 = kaalaju	49 = b'eleb' roxk'aal	84 = kaahib' ro'k'aal
15 = o'laju	50 = lajeeb' roxk'aal	85 = oob' ro'k'aal
16 = waqlaju	51 = junlaju roxk'aal	86 = waqib' ro'k'aal
17 = wuqlaju	52 = kab'laju roxk'aal	87 = wuqub' ro'k'aal
18 = waqxaqlaju	53 = oxlaju roxk'aal	88 = waqxaqib' ro'k'aal
19 = b'elelaju	54 = kaalaju roxk'aal	89 = b'eleb' ro'k'aal
20 = jun may	55 = o'laju roxk'aal	90 = lajeeb' ro'k'aal
21 = jun xka'k'aal	56 = waqlaju roxk'aal	91 = junlaju ro'k'aal
22 = wiib' xka'k'aal	57 = wuqlaju roxk'aal	92 = kab'laju ro'k'aal
23 = oxib' xka'k'aal	58 = waqxaqlaju roxk'aal	93 = oxlaju ro'k'aal
24 = kaahib' xka'k'aal	59 = b'elelaju roxk'aal	94 = kaalaju ro'k'aal
25 = oob' xka'k'aal	60 = oxk'aal	95 = o'laju ro'k'aal
26 = waqib' xka'k'aal	61 = jun xkaak'aal	96 = waqlaju ro'k'aal
27 = wuqub' xka'k'aal	62 = wiib' xkaak'aal	97 = wuqlaju ro'k'aal
28 = waqxaqib' xka'k'aal	63 = oxib' xkaak'aal	98 = waqxaqlaju ro'k'aal
29 = b'eleb' xka'k'aal	64 = kaahib' xkaak'aal	99 = b'elelaju ro'k'aal
30 = lajeeb' xka'k'aal	65 = oob' xkaak'aal	100 = jun cient
31 = junlaju xka'k'aal	66 = waqib' xkaak'aal	101 = jun cient rik'in jun
32 = kab'laju xka'k'aal	67 = wuqub' xkaak'aal	102 = jun cient rik'in wiib',
33 = oxlaju xka'k'aal	68 = waqxaqib' xkaak'aal	ut jo'kan wi'chik
34 = kaalaju xka'k'aal	69 = b'eleb' xkaak'aal	chalen naxik
35 = o'laju xka'k'aal	70 = lajeeb' xkaak'aal	1,000 = jun mil

Eb' li raqal wankeb' wi' li ninqi ajl

1 NEFI

3:31	lajeeb' roxk'aal	= 50
4:1	lajeeb' roxk'aal	= 50
	lajetq mil	= de 10,000 en 10,000
10:4	waqib' cient	= 600
19:8	waqib' cient	= 600

2 NEFI

5:28	lajeeb' xka'k'aal	= 30
5:34	ka'k'aal	= 40
13:3	lajeeb' roxk'aal	= 50
25:19	waqib' cient	= 600

JAKOB

1:1	o'laju roxk'aal	= 55
-----	-----------------	------

ENOS

1:25	jun cient rik'in b'elelaju xkaak'aal	= 179
------	---	-------

JAROM

1:5	wiib' cient	= 200
1:13	wiib' cient rik'in waqxaqlaju xka'k'aal	= 238

OMNI

1:3	wiib' cient rik'in waqlaju xkaak'aal	= 276
	wiib' cient rik'in wiib' ro'k'aal	= 282
1:5	oxib' cient rik'in junmay	= 320
1:28	lajeeb' roxk'aal	= 50

MOSIAH

6:4	xlaje xka'k'aal	= 30
	kaahib' cient rik'in waqlaju xkaak'aal	= 476
7:4	ka'k'aal	= 40
7:5	ka'k'aal	= 40
8:7	oxib' roxk'aal	= 43
9:18	oxib' mil rik'in oxib' roxk'aal	= 3,043
9:19	wiib' cient rik'in b'elelaju xkaak'aal	= 279
10:3	wiib' xka'k'aal	= 22
10:5	wiib' xka'k'aal	= 22
11:19	lajeeb' roxk'aal	= 50

MOSIAH

18:16	wiib' cient rik'in kaahib'	= 204
18:18	lajetq roxk'aal	= 50
18:35	kaahib' cient rik'in lajeeb' roxk'aal	= 450
20:5	kaahib' xka'k'aal	= 24
29:45	wiib' ro'k'aal	= 82
29:46	roxlaju xka'k'aal	= 33
	oxib' xkaak'aal	= 63
	oob' cient rik'in b'eleb'	= 509

ALMA

2:19	kab'laju mil rik'in oob' cient ut kab'laju xka'k'aal	= 12,532
	waqib' mil rik'in oob' cient ut wiib' xkaak'aal	= 6,562
4:5	oxib' mil rik'in oob' cient	= 3,500
24:22	jun mil rik'in oob'	= 1,005
45:10	kaahib' cient	= 400
49:24	lajeeb' roxk'aal	= 50
50:17	xb'een xka'k'aal	= 21
50:23	xb'een xka'k'aal	= 21
50:24	xkab' xka'k'aal	= 22
	rox xka'k'aal	= 23
50:25	xkaa xka'k'aal	= 24
50:35	xkaa xka'k'aal	= 24
50:40	xkaa xka'k'aal	= 24
51:1	ro' xka'k'aal	= 25
51:12	ro' xka'k'aal	= 25
51:19	kaahib' mil	= 4,000
51:37	ro' xka'k'aal	= 25
52:1	xwaq xka'k'aal	= 26
52:14	xwaq xka'k'aal	= 26
52:15	xwuq xka'k'aal	= 27
52:18	xwuq xka'k'aal	= 27
52:19	xwaqxaqib' xka'k'aal	= 28
53:18	wiib' mil	= 2,000
53:22	wiib' mil	= 2,000
53:23	xwaqxaqib' xka'k'aal	= 28
54:1	xb'ele xka'k'aal	= 29
55:35	xb'ele xka'k'aal	= 29
56:1	xlaje xka'k'aal	= 30
56:3	wiib' mil	= 2,000
56:5	wiib' mil	= 2,000

ALMA

56:7	xwaq xka'k'aal	= 26
56:9	xwaq xka'k'aal	= 26
	wiib' mil	= 2,000
56:10	wiib' mil	= 2,000
56:20	xwaq xka'k'aal	= 26
	xwuq xka'k'aal	= 27
56:27	wiib' mil	= 2,000
56:28	wiib' mil	= 2,000
	lajeeb' mil	= 10,000
56:49	wiib' mil	= 2,000
56:50	wiib' mil	= 2,000
56:52	wiib' mil	= 2,000
57:5	xwaqxaq xka'k'aal	= 28
57:6	xb'ele xka'k'aal	= 29
	waqib' mil	= 6,000
	oxk'aal	= 60
	wiib' mil	= 2,000
57:14	wiib' mil	= 2,000
57:19	wiib' mil ut oxk'aal	= 2,060
57:20	wiib' mil rik'in oxk'aal	= 2,060
57:25	wiib' cient	= 200
	wiib' mil rik'in oxk'aal	= 2,060
58:8	wiib' mil	= 2,000
58:38	xb'ele xka'k'aal	= 29
59:1	xlaje xka'k'aal	= 30
62:11	xlaje xka'k'aal	= 30
62:12	xjunlaju xka'k'aal	= 31
	waqib' mil	= 6,000
62:13	waqib' mil	= 6,000
62:17	kaahib' mil	= 4,000
62:39	xjunlaju xka'k'aal	= 31
62:52	ro'laju xka'k'aal	= 35
63:1	xwaqlaju xka'k'aal	= 36
63:3	xwaqlaju xka'k'aal	= 36
63:4	xwuqlaju xka'k'aal	= 37
	oob' mil rik'in kaahib'	= 5,400
	cient	
63:6	xwuqlaju xka'k'aal	= 37
63:7	xwaqxaqlaju xka'k'aal	= 38
63:9	xwaqxaqlaju xka'k'aal	= 38
63:10	xb'elelaju xka'k'aal	= 39
63:16	xb'elelaju xka'k'aal	= 39

HELAMAN

1:1	xka'k'aal	= 40
1:13	xka'k'aal	= 40
1:14	xb'een roxk'aal	= 41

HELAMAN

1:34	xb'een roxk'aal	= 41
2:1	xkab' roxk'aal	= 42
2:12	xkab' roxk'aal	= 42
3:1	rox roxk'aal	= 43
3:2	xkaa roxk'aal	= 44
	ro' roxk'aal	= 45
3:3	xwaq roxk'aal	= 46
3:18	xwaq roxk'aal	= 46
3:19	xwuq roxk'aal	= 47
	xwaqxaq roxk'aal	= 48
3:22	xwaqxaq roxk'aal	= 48
3:23	xb'ele roxk'aal	= 49
3:32	xb'ele roxk'aal	= 49
	xlaje roxk'aal	= 50
3:33	xjunlaju roxk'aal	= 51
3:36	xkab'laju roxk'aal	= 52
3:37	roxlaju roxk'aal	= 53
4:1	xkaalaju roxk'aal	= 54
4:4	xwaqlaju roxk'aal	= 56
4:5	xwuqlaju roxk'aal	= 57
	xwaqxaqlaju roxk'aal	= 58
4:8	xwaqxaqlaju roxk'aal	= 58
4:9	roxk'aal	= 60
4:10	jun xkaak'aal	= 61
4:17	jun xkaak'aal	= 61
4:18	xkab' xkaak'aal	= 62
5:19	waqxaqib' mil	= 8,000
5:49	oxib' cient	= 300
6:1	xkab' xkaak'aal	= 62
6:6	rox xkaak'aal	= 63
6:13	xkaa xkaak'aal	= 64
6:14	ro' xkaak'aal	= 65
6:15	xwaq xkaak'aal	= 66
6:16	xwuq xkaak'aal	= 67
6:32	xwuq xkaak'aal	= 67
6:33	xwaqxaq xkaak'aal	= 68
6:41	xwaqxaq xkaak'aal	= 68
7:1	xb'ele xkaak'aal	= 69
10:19	xjunlaju xkaak'aal	= 71
11:1	xkab'laju xkaak'aal	= 72
11:2	roxlaju xkaak'aal	= 73
11:5	xkaalaju xkaak'aal	= 74
11:6	ro'laju xkaak'aal	= 75
11:17	xwaqlaju xkaak'aal	= 76
11:21	xwaqlaju xkaak'aal	= 76
	xwuqlaju xkaak'aal	= 77

HELAMAN

11:22	xwaqxaqlaju xkaak'aal	= 78
11:23	xb'eelajaju xkaak'aal	= 79
11:24	xkaak'aal	= 80
11:29	xkaak'aal	= 80
11:30	xb'een ro'k'aal	= 81
11:35	xb'een ro'k'aal	= 81
11:36	xkab' ro'k'aal	= 82
	rox ro'k'aal	= 83
	xkaa ro'k'aal	= 84
11:37	ro' ro'k'aal	= 85
11:38	ro' ro'k'aal	= 85
13:1	xwaq ro'k'aal	= 86
13:5	kaahib' cient	= 400
13:9	kaahib' cient	= 400
16:9	xwaq ro'k'aal	= 86
16:10	xwuq ro'k'aal	= 87
16:11	xwaqxaq ro'k'aal	= 88
16:12	xb'ele ro'k'aal	= 89
16:13	xlaje ro'k'aal	= 90
16:24	xlaje ro'k'aal	= 90
3 NEFI		
1:1	xjunlaju ro'k'aal	= 91
	waqib' cient	= 600
1:4	xkab'laju ro'k'aal	= 92
1:26	xkab'laju ro'k'aal	= 92
1:27	roxlaju ro'k'aal	= 93
1:28	xkaalaju ro'k'aal	= 94
2:1	ro'laju ro'k'aal	= 95
2:4	xwaqlaju ro'k'aal	= 96
	xwuqlaju ro'k'aal	= 97
	xwaqxaqlaju ro'k'aal	= 98
	xb'eelajaju ro'k'aal	= 99
2:5	jun cient	= 100
2:6	waqib' cient rik'in b'eleb'	= 609
4:16	xjun xka'k'aal	= 21
5:7	xkab' xka'k'aal	= 22
	rox xka'k'aal	= 23
	xkaa xka'k'aal	= 24
	ro' xka'k'aal	= 25
	oob' xkaak'aal	= 25
5:8	oob' xka'k'aal	= 25
6:1	xwaq xka'k'aal	= 26

3 NEFI

6:4	xwaq ut xwuq xka'k'aal	= 26 ut 27
6:9	xwaqxaq xka'k'aal	= 28
6:10	xb'ele xka'k'aal	= 29
6:14	xlaje xka'k'aal	= 30
6:17	xlaje xka'k'aal	= 30
7:1	xlaje xka'k'aal	= 30
7:13	xlaje xka'k'aal	= 30
7:14	xjunlaju xka'k'aal	= 31
7:21	xjunlaju xka'k'aal	= 31
7:23	xkab'laju xka'k'aal	= 32
	roxlaju xka'k'aal	= 33
8:2	roxlaju xka'k'aal	= 33
8:5	xkaalaju xka'k'aal	= 34
8:18	xkaalaju xka'k'aal	= 34
17:25	wiib' mil rik'in oob' cient	= 2,500
28:3	kab'laju xkaak'aal	= 72

4 NEFI

1:1	xkaalaju xka'k'aal ro'laju xka'k'aal	= 34 = 35
1:2	xwaqlaju xka'k'aal	= 36
1:4	xwuqlaju xka'k'aal	= 37
1:6	xwaqxaqlaju xka'k'aal	= 38
	xb'eelajaju xka'k'aal	= 39
	xb'een roxk'aal	= 41
	xkab' roxk'aal	= 42
	b'eleb' roxk'aal	= 49
	xjulaju roxk'aal	= 51
	xkab'laju roxk'aal	= 52
	b'eelajaju roxk'aal	= 59
1:14	xjunlaju xkaak'aal	= 71
	xkab'laju xkaak'aal	= 72
	b'eelajaju xkaak'aal	= 79
	jun cient	= 100
1:18	jun cient rik'in lajeeb'	= 110
1:20	kaahib' ro'k'aal	= 84
1:21	jun cient rik'in kaalaju= ro'k'aal	194
1:22	wiib' cient	= 200
1:24	xkab' cient rik'in jun	= 201
1:27	wiib' cient rik'in lajeeb'	= 210
1:34	wiib' cient rik'in lajeeb' xka'k'aal	= 230

4 NEFI

1:35	xkab' cient rik'in junlaju xka'k'aal	= 231
1:40	wiib' cient rik'in kaahib' roxk'aal	= 244
1:41	wiib' cient rik'in lajeeb' roxk'aal	= 250
	wiib' cient rik'in oxk'aal	= 260
1:45	oxib' cient	= 300
1:47	oxib' cient rik'in oob'	= 305
1:48	oxib' cient rik'in junmay	= 320
	rox cient rik'in junmay	= 320

MORMON

1:3	kaahib' xka'k'aal	= 24
1:11	lajeeb' xka'k'aal chi mil	= 30,000
2:2	oxib' cient rik'in waqib' xka'k'aal	= 326
2:3	rox cient rik'in wuqub' xka'k'aal	= 327
2:9	kaahib' roxk'aal chi mil	= 44,000
	wiib' roxk'aal chi mil	= 42,000
	oxib' cient rik'in lajeeb' xka'k'aal chihab'	= 330
2:15	oxib' cient rik'in kaahib' roxk'aal	= 344
2:16	rox cient rik'in oob' roxk'aal	= 345
2:22	rox cient rik'in waqib' roxk'aal	= 346
2:25	lajeeb' xka'k'aal chi mil	= 30,000
	lajeeb' roxk'aal chi mil	= 50,000
2:28	rox cient rik'in b'eleb' roxk'aal	= 349
	rox cient rik'in lajeeb' roxk'aal	= 350
3:4	oxib' cient rik'in oxk'aal	= 360
3:7	rox cient rik'in jun xkaak'aal	= 361
3:8	rox cient rik'in wiib' xkaak'aal	= 362

MORMON

4:1	rox cient rik'in oxib' xkaak'aal	= 363
4:7	rox cient rik'in kaahib' xkaak'aal	= 364
4:10	rox cient rik'in waqib' xkaak'aal	= 366
4:15	rox cient rik'in wuqub' xkaak'aal	= 367
4:16	rox cient rik'in o'laju xkaak'aal	= 375
5:5	oxib' cient rik'in b'elelaju xkaak'aal	= 379
5:6	rox cient rik'in kaak'aal	= 380
6:5	oxib' cient rik'in kaahib' ro'k'aal	= 384
6:10	lajeeb' mil	= 10,000
6:11	kaahib' xka'k'aal lajeeb' mil	= 24
	lajeeb' mil	= 10,000
6:12	lajeeb' mil	= 10,000
6:13	lajeeb' mil	= 10,000
6:14	lajeeb' mil	= 10,000
6:15	lajeeb' mil kaahib' xka'k'aal	= 10,000
	kaahib' cient	= 24
8:6	kaahib' cient	= 400

ETER

1:2	kaahib' xka'k'aal	= 24
6:11	oxib' cient rik'in kaahib' roxk'aal	= 344
6:16	wiib' xka'k'aal	= 22
6:20	wiib' xka'k'aal	= 22
7:2	junlaju xka'k'aal oxib' xka'k'aal	= 31
	oxib' xka'k'aal	= 23
7:4	kab'laju xka'k'aal	= 32
9:12	lajeeb' xka'k'aal	= 30
9:16	wiib' xkaak'aal	= 62
9:24	jun cient rik'in wiib' jun cient rik'in wiib' roxk'aal	= 102
	roxk'aal	= 142
9:25	b'eleb' roxk'aal	= 49
10:8	wiib' roxk'aal	= 42
10:15	wiib' roxk'aal	= 42
10:30	kaahib' xka'k'aal	= 24
10:32	wiib' roxk'aal	= 42
15:2	wiib' mil chi mil	= 2,000,000
15:23	kab'laju roxk'aal beleb' xkaak'aal	= 52
	beleb' xkaak'aal	= 69

ETER

15:25 kab'laju xka'k'aal = 32
wuqub' xka'k'aal = 27

MORONI

10:1 kaahib' cient rik'in = 420
junmay